

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

ELİF ŞAFAK'IN AŞK ADLI ROMANINDAKİ KELİME GRUPLARININ
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SHARA KHALİL ZRAR

HAZİRAN 2017

**ELİF ŞAFAK'IN AŞK ADLI ROMANINDAKİ KELİME GRUPLARININ
İNCELENMESİ**

SHARA KHALİL ZRAR

TARAFINDAN

**ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜNE
SUNULAN TEZ**

**TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

HAZİRAN 2017

Tez Onay Sayfası

Sosyal Bilimler Enstitüsü Onayı

(Ünvanı Adı ve Soyadı)
Enstitü Müdürü

Bu tezin Yüksek Lisans derecesi için gereken tüm şartları sağladığını tasdik ederim.

(Ünvanı Adı ve Soyadı)
Anabilim Dalı Başkanı

Okuduğumuz ve savunmasını dinlediğimiz bu tezin bir Yüksek Lisans derecesi için gereken tüm kapsam ve kalite şartlarını sağladığını beyan ederiz.

(Ünvanı Adı ve Soyadı)
Ortak Danışman

(Ünvanı Adı ve Soyadı)
Danışman

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Adı ve Soyadı (YBÜ, Kamu)

İNTİHAL

Bu tez içerisindeki bütün bilgilerin akademik kurallar ve etik davranış çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu beyan ederim. Ayrıca bu kurallar ve davranışların gerektirdiği gibi bu çalışmada orijinal olmayan her tür kaynak ve sonuçlara tam olarak atıp ve referans yaptığımı da beyan ederim; aksi takdirde tüm yasal sorumluluğu kabul ediyorum.

Adı Soyadı : Shara KHALİL ZRAR

İmza :

ÖZET

ELİF ŞAFAK'IN *AŞK* ADLI ROMANINDAKİ KELİME GRUPLARININ İNCELENMSİ

KHALİL ZRAR, Shara

Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Tez Yöneticisi: Yrd. Doç. Dr. Hülya GÖKÇE

Haziran 2017, 964 sayfa

Bu çalışmada, Elif Şafak'ın *Aşk* adlı romanında geçen kelime grupları incelenmiştir. Bu tezde Türkiye Türkçesinde bulunan kelime grupları ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Kelime gruplarının sıralanışı ve sınıflandırılmasında Prof. Dr. Leylâ Karahan'ın *Türkçede Söz Dizimi* adlı kitabı esas alınmıştır. Girişte çalışmanın amacı, yöntemi ve sınırlılıkları verilmiştir. Çalışmanın birinci bölümünde Elif Şafak'ın hayatı, eserleri ve *Aşk* adlı romanı hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde kelime grupları hakkında mevcut kaynaklara dayanarak tanımlara ve kelime grubu sınıflandırmalarına yer verilmiştir. Üçüncü bölümü ise Elif Şafak'ın *Aşk* adlı romanında yer alan kelime grupları ele alınmıştır. Bu çalışmada incelenen kelime grupları sırasıyla şunlardır: İsim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, isim-fiil grubu, zarf-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil ve kısaltma grupları.

Anahtar Kelimeler: Elif Şafak, *Aşk*, kelime, kelime grupları

ABSTRACT

THE EXAMINATION OF WORD GROUPS IN *AŞK* BY ELİF ŞAFAK

KHALİL ZRAR, Shara

M. Sc. Thesis, Turkish Language and Literature Department

Supervisor : Asst. Prof. Dr. Hülya GÖKÇE

June 2017, 964 pages

In this study, word groups in Elif Şafak's novel named *Aşk* were analyzed. In this thesis, the word groups in Turkish have been studied in details. In categorization and classification of the word groups was predicated *Türkçede Söz Dizimi* written by prof. Dr. Leyla Karahan upon. The aims, methods and restrictions of the study were given at the entrance. The information about Elif Şafak's life, works and novel named *Aşk* was given in the first chapter of the study. In the second chapter, both description of the word groups with respect to current resonces and classifications of the word groups were taken place. In the third chapter, the word groups from *Aşk* by Elif Şafak are analyzed. The word groups which has studied are sequentially as follows: Noun phrase, adjective phrase, participle phrase, infinitive phrase, gerundium phrase, repetitions, prepositional phrase, conjunctional phrase, title phrase, compound noun phrase, exclamation phrase, number phrase, compound verb and abbreviation phrases.

Keywords: Eilf Şafak, Aşk, Word , Word Groups.

Aileme

TEŞEKKÜR

Danışmanım Yrd. Doç. Dr. Hülya GÖKÇE'ye tüm araştırma boyunca rehberlikleri, tavsiyeleri, tenkitleri ve destekleri için sonsuz teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde tanıdığım ve bana ders veren bütün hocalara sonsuz şükranlarımı sunarım.

Her zaman yanımda olan beni destekleyen aileme sonsuz şükranlarımı sunarım.

İÇİNDEKİLER

İNTİHAL.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
İTHAF	vi
TEŞEKKÜR	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xii
GİRİŞ	1

BÖLÜM 1.

1.1. Elif Şafak'ın Hayatı ve Eserleri	2
1.2. Roman Hakkında Bilgi.....	3

BÖLÜM 2.

KELİME GRUPLARI

2.1. Kelime Gruplarının Özellikleri	9
2.2. Kelime Gruplarının Sınıflandırması.....	9
2.3. Kelime Grupları.....	11
2.3.1. İsim Tamlaması	11
2.3.1.1. Belirtili İsim Tamlaması	14
2.3.1.2. Belirtisiz İsim Tamlaması	16
2.3.2. Sıfat Tamlaması.....	17
2.3.3. Sıfat-Fiil Grubu	20
2.3.4. İsim –Fiil Grubu	21
2.3.5. Zarf-Fiil Grubu	22
2.3.6. Tekrar Grubu	23
2.3.7. Edat Grubu.....	26
2.3.8. Bağlama Grubu.....	27
2.3.9. Unvan Grubu	28
2.3.10. Birleşik İsim Grubu	29

2.3.11. Ünlem Grubu	30
2.3.12. Sayı Grubu	31
2.3.13. Birleşik Fiil	33
2.3.14. Kısaltma Grupları	36

BÖLÜM 3.

ELİF ŞAFAK'IN AŞK ADLI ROMANINDAKİ KELİME GRUPLARININ İNCELENMESİ

3.1. İsim Tamlaması	40
3.1.1. Belirtili İsim Tamlaması	40
3.1.2. Belirtisiz İsim Tamlaması	143
3.2. Sıfat Tamlaması	181
3.3. Sıfat-Fiil Grupları	400
3.4. İsim-Fiil Grupları	477
3.5. Zarf-Fiil Grupları	528
3.6. Tekrar Grupları	601
3.7. Edat Grupları	629
3.7.1. “için” İle Kurulan Edat Grupları	629
3.7.2. “kadar” İle Kurulan Edat Grupları	645
3.7.3. “gibi” İle Kurulan Edat Grupları	659
3.7.4. “göre” İle Kurulan Edat Grupları	685
3.7.5. “sonra” İle Kurulan Edat Grupları	687
3.7.6. “bile” İle Kurulan Edat Grupları	696
3.7.7. “üzere, üzre” İle Kurulan Edat Grupları	701
3.7.8. “ile” İle Kurulan Edat Grupları	702
3.7.9. “dek” İle Kurulan Edat Grupları	738
3.7.10. “dolayı” İle Kurulan Edat Grupları	739
3.7.11. “rağmen” İle Kurulan Edat Grupları	740
3.7.12. “diye” İle Kurulan Edat Grupları	741
3.7.13. “doğru” İle Kurulan Edat Grupları	742
3.7.14. “ötürü” İle Kurulan Edat Grupları	744
3.7.15. “beri” İle Kurulan Edat Grupları	744
3.7.16. “önce” İle Kurulan Edat Grupları	747
3.7.17. “dair” İle Kurulan Edat Grupları	748

3.7.18. “evel” İşe Kurulan Edat Grupları	749
3.7.19. “kelli” İle Kurulan Edat Grupları	751
3.7.20. “değın” İle Kurulan Edat Grupları.....	751
3.7.21. “karşı” İle Kurulan Edat Grupları.....	752
3.7.22. “hakkında” İle Kurulan Edat Grupları.....	753
3.7.23. “tarafından” İle Kurulan Edat Grupları	755
3.7.24. “karşın” İle Kurulan Edat Grupları.....	755
3.7.25. “itibaren” İle Kurulan Edat Grupları	756
3.8. Bağlama Grupları	757
3.8.1. “ve” İle Kurulan Bağlama Grupları.....	757
3.8.2. “ne... ne... ne de” İle Kurulan Bağlama Grupları	786
3.8.3. “veya, yahut” İle Kurulan Bağlama Grupları	788
3.8.4. “ister... ister... isterse” İle Kurulan Bağlama Grupları.....	789
3.8.5. “...da ...da ...de ...de” İle Kurulan Bağlama Grupları	789
3.8.6. “ile” İle Kurulan Bağlama Grupları	790
3.8.7. “hem... hem... hem de” İle Kurulan Bağlama Grupları	793
3.8.8. “ya... ya... ya da...” İle Kurulan Bağlama Grupları	795
3.8.9. “kimi... kimi, kimisi... kimisi...” İle Kurulan Bağlama Grupları.....	797
3.8.10. “kâh... kâh” İle Kurulan Bağlama Grupları	797
3.8.11. “ama, ama... ama...” İle Kurulan Bağlama Grupları.....	797
3.8.12. “hatta” İle Kurulan Bağlama Grupları.....	797
3.9. Unvan Grupları.....	798
3.10. Birleşik İsim Grupları.....	803
3.11. Ünlem Grupları	810
3.12. Sayı Grupları	811
3.13. Birleşik Fiiller	814
3.14. Kısaltma Grupları.....	932
3.14.1. İsnat Grupları.....	932
3.14.2. Bulunma Grupları.....	934
3.14.3. Yaklaşma Grupları.....	934
3.14.4. Uzaklaşma Grupları.....	938
3.14.5. Yükleme Grupları.....	941
3.14.6. Vasıta Grupları	941

3.14.7. İlgili Grupları	941
3.14.8. Eşitlik Grupları	942
SONUÇ	943
KAYNAKLAR.....	962

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
Bln.	: Belirtili nesne
ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
s.	: Sayfa
str.	: Satır
TDK	: Türk Dil Kurumu
ty.	: Tamlayan
tn.	: Tamlanan
vb.	: Ve benzeri
y	: Yüklem
yt	: Yer tamlayıcısı
z	: Zarf

GİRİŞ

Çalışmanın Amacı: Çalışmamızdaki temel amaç Elif Şafak'ın *Aşk* adlı romanında geçen kelime grupları tespit etmektir. Bu sayede modern Türk Edebiyatındaki önemli bir yazarın bir romanı modern Türkiye Türkçesindeki kelime grupları açısından ele alınmış olacaktır. Böylelikle gelecekte bu alanda çalışacak araştırmacılara örnek oluşturacak bir bilimsel çalışma ortaya konulmuş olacaktır.

Çalışmanın Yöntemi: Araştırmada öncelikle kelime grupları hakkında mevcut kaynaklardaki bilgiler verilerek başlandı. Araştırmamızda kaynak eser tarandı. Veri kaynağımız Elif Şafak'ın *Aşk* adlı romanıdır. Elif Şafak'ın hayatı ve eserleri hakkında bilgi verildi. Daha sonra, *Aşk* adlı roman hakkında kısaca bilgi aktarıldı. Araştırmanın diğer kolu, kelime grubundan oluşturuldu. Kaynağımızdaki veriler fişleme yöntemiyle tespit edildi. Tespit edilen kelime gruplarının özellikleri ortaya konuldu. Romandaki bütün kelime grupları tek tek ele alındı. Bu kelime gruplarının sıralanışı ve sınıflandırılmasında Prof. Dr. Leylâ Karahan'ın *Türkçede Söz Dizimi* adlı kitabı esas alındı.

Çalışmanın Sınırlılıkları: Romanda geçen kelime gruplarından sadece isim tamlaması (belirtili isim tamlaması, belirtisiz isim tamlaması), sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, isim-fiil grubu, zarf-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil ve kısaltmalar grupları (isnat grubu, bulunma grubu, yaklaşma grubu, uzaklaşma grubu, yükleme grubu, vasıta grubu, ilgi grubu ve eşitlik grubu) incelenmiştir.

BÖLÜM 1.

1.1. Elif Şafak'ın Hayatı ve Eserleri

Çağdaş Türk edebiyatının önde gelen yazarlardan biri olan Elif Şafak, 25 Ekim 1971 yılında Fransa'nın Strasbourg şehrinde doğdu. Şafak'ın asıl adı Elif Bilgin'dir. Babası sosyal psikolog ve öğretim üyesi Nuri Bilgin, annesi diplomat Şafak Akayman'dır. Doğumundan kısa bir süre sonra anne ve babası ayrıldı. Şafak annesi tarafından büyütüldü ve Elif Şafak soyadını alarak annesinin soy adını kullanmaya başladı. İlkokulu Ankara'da, ortaokulu Madrid'de ve liseyi yine Ankara'da okudu. Üniversiteyi ODTÜ'nün Uluslar Arası İlişkiler Bölümü'nde okudu. Aynı üniversitenin Kadın Çalışmaları Bölümü'nde yüksek lisansını ve Siyaset Bilimi Bölümü'nde de doktorasını okudu. (Durhan, 2011, s. 34-35)

Şafak, çocukluğunu ve gençliğini Ankara, Madrid, Amman, Köln, İstanbul, Michigan ve Arizona gibi farklı kentlerde geçirdi (<http://www.elifsafak.com.tr>). Şafak, Eyüp Can Sağlık ile evli ve iki çocuk annesidir. (Ünal, 2015, s. 34)

Elif Şafak'ın ilk kitabı 1994 yılında yayımlanan *Kem Gözler Anadolu* adlı öykü kitabıdır. 1997 yılında ilk romanı *Pinhan*'ı yayımlandı. Bu romanla 1998 yılında Mevlâna Büyük Ödülü'nü aldı. 1999 yılında *Şehrin Aynaları* adlı eserini yazdı. 2000 yılında *Mahrem* adlı romanı yayımlandı. Bu romanla Türkiye Yazarlar Birliği Ödülü'nü aldı. 2002 yılında *Bit palas* ve 2004 yılında İngilizce kaleme aldığı *Araf*'ı yayımlandı. *Beşpeşe* romanı 2004 yılında Şafak ile dört yazar (Murathan Mungan, Faruk Ulay, Celil Oker, Pınar Kür) beraber kaleme aldılar. 2005 yılında yayımlanan *Med-Cezir*'de kadınlık, kimlik, kültürel bölünme, dil ve edebiyat konulu yazılarını topladı. 2006 yılında da İngilizce olarak kaleme aldığı *Baba ve Piç*'i yayımlandı. 2007 yılında Şafak ilk otobiyografik kitabı olan *Siyah Süt*'ü yazdı. 2009 yılında da Doğan Kitap tarafından *Aşk* romanı yayımlandı. Bu roman Türk yayıncılık dünyasında önemli bir rekora imza atarak en çok satılan roman oldu. Şafak, 2009 yılında *Kâğıt Helva*, 2010 yılında *Firarperest*'i, 2011 yılında *İskender*'i, 2012 yılında *Şemspare*'si, 2013 yılında *Ustam ve Ben*'i yayımlandı (Şafak, 2015). 2014 yılında çocuklar için kaleme

aldığı *Sakız Sardunya*'yı ve son eseri olan *Havva'nın Üç Kızı* da Haziran 2016 yılında yayımlandı.

Elif Şafak, 1999 yılında Bilge Üniversitesi'nde "Türkiye ve Kültürel Kimliler", "kadın ve edebiyat" konularda dersler verdi. Sanatçılara verilen bir bursla doktora sonrası çalışması için ABD'ye gitti ve çeşitli üniversitelerde dersler verdi. 2003-2004 akademik yılı boyunca Michigan Üniversite'sinde yardımcı doçent olarak görev aldı. Ardından Arizona Üniversitesi Yakın Doğu Araştırmalar Bölümünde yardımcı doçent olarak görev yapan yazar "Edebiyat ve Sürgün", "Bellek ve Politika", "Müslüman Dünyada Cinsellik ve Toplumsal Cinsiyet" konulu dersler verdi. (Bilgür, 2013, s. 8)

Elif Şafak, çeşitli günlük ve aylık gazetede yazdı ve yazmaya devam etmektedir. 2009 yılından bu yana Haber Türk gazetesinde yazmaktadır. Aynı zamanda *Kara Karga* adlı dergide de köşe yazıları yazar. Şafak, The New York Times, The Financial Times, The Guardian, La Repubblica gibi yayınlarda makaleler yazar.

Şafak, 2010 yılında Fransa'nın Sanat ve Edebiyat Şövalyesi nişanına layık görüldü. Şafak'ın eserleri kırktan fazla dile çevrilmiş. Elif Şafak'ın romanları Penguin, Random House, Rizzoli, Flammarion, Keim&Aber gibi dünyanın en önemli yayınevleri tarafından yayımlanmıştır. (Şafak, 2016)

1.2. Roman Hakkında Bilgi

Aşk, 2009 yılında Doğan Kitap yayınevi tarafından yayımlanmıştır. Bu roman İngilizce olarak kaleme alınmış. Elif Şafak ile birlikte Kadir Yiğit Us tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Bu roman beş bölümden oluşmuştur. Birinci bölüm hayattaki derin, sakin, katı şeyler "Toprak", ikinci bölüm hayattaki akışkan, kaygan, ve değişken şeyler "Su", üçüncü bölüm hayattaki terk, göç ve devr eden şeyler "Rüzgâr", dördüncü bölüm hayattaki yakan, yıkan, yok eden şeyler "Ateş" ve beşinci bölüm hayatta varlıklarıyla değil yokluklarıyla bizi etkileyen şeyler "Boşluk" bölümlerinden oluşur. Bu roman, roman içinde roman özelliğine sahiptir. Roman için iki aşk söz konusudur. Birincisi Ella ve Zahara arasındaki dünyevî aşk. İkincisi ise Mevlâna ve Şems arasındaki ilahî aşk. Yazar kitabın sonunda yararlanılan kaynakları da verir. Mevlâna ve Şems hakkında yazılan eserleri özellikle vermiştir.

Aşk, romanın içindeki dünyevî aşk Ella ve Zahara'nın aşkıdır. Ella Rubinstein, kırk yaşlarında, üç çocuk annesi ve tanınmış bir diş hekimi olan David Rubinstein ile evli Amerikalı bir bayandır. Ella, kocasının kendisini aldattığı şüphesi taşımaktadır fakat bunu görmezden gelerek kendini daha çok çocuklarının bakımına, evin işlerine ve yemek yapmaya adanmıştır. Ella üniversitede İngiliz Dili ve Edebiyatı okumuştur. O edebiyatı seviyordu ama mezun olduktan sonra düzenli bir iş hayatı olmamıştır. Birkaç yerde çalıştı hatta ünlü bir kitap eleştirmeni olmayı çok isterdi. Ama Ella için artık bunlar geride kaldı. Kendini ev işlerine ve çocuklarına adanmış titiz bir ev kadını olmuştu. Sonunda Ella kocasının desteğiyle bir yayınevinde edebiyat editörünün asistanının asistanı olarak işe başlamıştı. İlk iş olarak da Aziz Z. Zahara'nın "Aşk Şeriatı" adlı kitabı hakkında bir rapor hazırlamaktı. Aziz Z. Zahara asıl adı Craig Richardson İskoçya'nın Kinlochbervie adında bir balıkçı köyünde dünyaya gelmiştir. Yirmi yaşındayken köylerine gelen Hollandalı Margot'a aşık olmuş ve onun peşinden Amsterdam'a gitmiştir. Fakat Margot bir trafik kazasında ölür ve onun ölümünden sonra Aziz'in hayatıda altüst olmuştur. Aziz eroin kullanmaya başlar. Bu süreçte işini, arkadaşlarını ve evini kaybeder. Aziz bir gezi dergisinde geçici bir iş bulur. Sonra fotoğraf çekimi için Kuzey Afrika'ya gönderilir. Aziz orda "sufizm" ile tanışır. Oradan Aziz Zekeriya Zahara ismini alır. "Aşk Şeriatı"nın konusu 13. yüzyılda Mevlâna ve Şems arasında yaşayan dostluk ve ilahî aşkı hakkındadır. Aşka olan inancını kaybettiği bir zamanda böyle bir kitabı okumak Ella için hayatını yeniden gözden geçirmek demektir. Kitabı okuduktan sonra Ella'nın kitap ve yazara karşı ilgisi artar. Böylece yazar hakkında bilgi toplamaya karar verir ve mailler yolumaya başlar, böylece iletişime geçti. Ella bu dönemde büyük kızı Jeannette'yle arası iyi değildir. Üniversiteye giden büyük kızının kendi dininden olmayan bir gençle evlilik kararı alması annesi tarafından büyük bir tepkiye neden olur. Ella Zahara'yla iletişime geçtikten sonra yazdığı mektuplara samimi cevaplar alır. Öyle ki kızının durumunu bile Aziz'e anlatır ve Aziz'den yardım ister. Bu yazışmalar sonunda Ella ile Aziz Zahara arasında duygusal bir ilişki başlar. Ella hiç görmediği ve sadece yazıştığı adama aşık olur. Bu durum Ella'nın değişimine sebep olur. Kocasını David bir müddet sonra iletleri gizliden okuyarak Ella ve Zahara arasındaki durumun farkına varır. David, Ella'ya durumu anlattığında Ella karşılık koymaz ve Zahara'ya olan aşkını itiraf eder. David karısına yeniden birbirlerine şans vermeleri ister ama Ella bunu istemez. Ve Ella Zahara'ya olan aşkını itiraf eden bir mektup yazmaya karar verir. Bu mektup üzerine Zahara Ella'yı görmek için Amerika'ya Boston'a gelir. Zahara, Ella'nın birlikte olma isteğinden pişman olmasından korkar ve reddeder. Zahara Ella'dan onunla Amsterdam'a gelmesini ister fakat kanser olduğu ve ömrü az kaldığı için onu

maceraya sürüklemek istemediğini izah eder. Ama tam anlamıyla değişime hazırsa ve cesaret edebilirse kendisiyle gelebileceğini söyler. Tabii Ella aşık olduğu için bu teklifi kabul eder. Ella son kez çocuklarının sevdiği şekilde yemek hazırlar ve sonra bavulu alıp böylece evi terk eder. Zahara'yla Konya'ya gelirler. Şehirdeki ilk zamanlarını turistik yerleri gezmekle geçirirler. Dört gün sonra Zahara fenalaşır ve acilen en yakın hastaneye kaldırılır. Fakat çok geçmeden hayatını kaybeder ve tıpkı hayranlık beslediği Rumi gibi Konya'ya gömülmeyi vasiyet etmiştir. Zahara'nın isteği üzere Konya'da şahane bir merasimde asırlık bir Müslüman mezarlığında latif bir manolya ağacının altında toprağa verilir. Ella ise yalnız kalır ve çocuklarından sadece büyük kızı onunla konuşur diğer ikiz çocukları evi terk edip gittiği için bir sene ona küserler. Ella, daha sonra Zahara'nın memleketine Hollanda'ya gitme kararı alır.

Romanın ikinci aşkı ise Mevlâna ve Şems arasında olan illahî aşktır. Şems-i Tebrizi Allah aşkına ulaşmış biridir. Şems bu dünyanın bir yerinde bir ruhdaşının olduğunu bilir, Bağdat'a gider. Bağdat'ta Efendi Baba Zaman zaviyesine gider. Orada kalır ve uzun süre ruhdaşını bulmak için bekler. Bir gün Şems'in kaldığı zaviyeye bir ulak bir mektup getirir. Mektupta Konya'da yaşayan değerli bir zatın bir ruhdaşa ihtiyacı olduğu yazılıdır. Baba Zaman bütün müritleri çağırır ve onları bu durumdan haberdar eder başta gitmek isteyen çoktur fakat işin zorluğunu anlayınca pişman olurlar. Şems ise gitmek için ısrarcıdır ve sonunda Baba Zaman Şems'i birkaç ay beklettikten sonra Konya'ya gitmesine izin verir. Böylece Şems bu haberi aldıktan sonra Konya'ya gider. Şems'in yaptığı ilk iş Mevlâna hakkında bilgi toplamak olur. O sırada Şems Mevlâna'yı bir vaazdan çıkarken atın üstünde görür ve hemen ruhdaşının bu adam olduğunu anlar. Mevlâna zengin, adı sanı çıkmış, ilim u irfandan zengin bir babanın çocuğu olduğu için hayatta bir eksiği olan birine benzemiyordur. Ama Mevlâna hep bir yanının eksik olduğunu hisseder. Mevlâna bir Cuma vaazi bittikten sonra camiden ayrılır. Şems'le Mevlâna'nın arasındaki konuşmadan sonra Mevlâna ruhdaşını bulduğunu anlar. Bu şekilde Şems ve Mevlâna birbirlerini bulurlar. Şems ve Mevlâna arasında olan dostluk öyle büyüktür ki, tüm günlerini birlikte geçirmeye başlarlar. Mevlâna artık ders vermeyi, vaazları ve müridleri bırakır. Tebrizli Şems ve Rumi arasındaki o kuvvetli ruhani münasebet, dedikodulara, iftiralara, saldırılara maruz kalır. Bu durum hem aile hem müridler hem de halk tarafından hoş görülmez. Mevlâna'nın böyle bir duruma düşme sebebi olarak da Şems'i görürler. Bu şekilde Şems'e olan nefretleri de gün be gün artmaya başlar. Bu durumu en çok hazmedemeyen Mevlâna'nın küçük oğlu Alaaddin olur ve Şems'e karşı düşmanlık beslemeye başlar. Bu duruma Mevlâna çok üzülür. Çünkü insanlar Şems'in ilmini, kalbindeki güzelliğini

görmüyorlardır. Uzun zaman geçirdikten sonra Şems artık Mevlâna'nın yanında işinin bittiğini düşünerek Konya'yı terk eder. Mevlâna çok üzülür. Büyük oğlu Sultan Veled Şems'i bulmak için her yeri arar. En sonda Şems'in Şam'da olduğunu öğrenir ve Şems'i almak için yola koyulur. Böyle Sultan Veled Şam'da Şems'i bulur ve Konya'ya geri getirir. Mevlâna Kimya adlı evlatlık bir kızı vardır. Kimya Şems'i görür görmez ona aşık olur. Kimya hem aşık olduğu için hem de babası gibi sevdiği Mevlâna'nın üzülmesini istemediği için Şems'le evlenme kararı verir. Bunu da Mevlâna'ya danışarak kabul onayı alır. Bu şekilde Şems'in Konya'da kalmasını sağlayacağını düşünür. Kimya ve Şems evlenirler. Ama bu evlilik normal bir evlilik değildir. Çünkü Şems dünyevî aşklara itibar etmez. Onun için sadece Allah âşkı önemlidir. Kimya ise bunu normal bir evlilik görür. Ancak böyle olmayınca hayal kırıklığına uğrayıp hastalanır. Kimya sonra bu acıya dayanamayıp hayatını kaybeder. Alaaddin, Şems ve Kimya'nın evliliğini hoş karşılamaz. Çünkü kendisi Kimya'ya âşıktır. Böylece sevdiği kişinin en nefret ettiği kişiyle evlenmesini sindiremez. Bu evlenme Alaaddin'in nefretini daha da artmasına sebep olur. Böylece Alaaddin Şems'i sevmeyen kişilerle bir araya gelip Şems'i öldürmek için kiralık katil tutmaya karar verir. Şems her gece abdest almadan önce muhakkak avluya iner ve orada tefekküre dalmış. Katil bir kerpiç duvarın üstünden avluya atlar ve orada bekler. Epey bir zaman geçer ama Şems oratada yoktur. Yağmur yağmaya başlar. Sonunda Şems çıkar. Katil için öldürmek çok kolay bir iştir. Fakat Şems'i öldürmek farklıdır. Şems avluda birinin olduğunu hisseder. Şems karanlıkta konuşmaya başlar. Kiralık katille gelen gençler de dışarda bekliyorlardır. Onlar katili beklemeyip Şems'e saldırırlar fakat bir şey yapamazlar ve katile çıkması için bağırlar. Sonunda katil bütün cesaretini toplayıp Şems'i öldürür. Katil, anlaşma yaptığı kişilerle Şems'i avludaki kuyuya atarlar. Bu olaydan sonra herkes Mevlâna'nın normale döneceğini bekler. Fakat Mevlâna değişmez. Bütün malını ve mülkünü dağıtır. Şems'in ölümüyle iyice yıkılan Mevlâna, hüznünü şiirler ve sözler dile getirmeye başlar.

BÖLÜM 2.

KELİME GRUPLARI

Kelime grupları hakkında Türk dilbilgisi araştırmacılarının görüşleri şöyledir:

Zeynep Korkmaz, *Grammer Terimleri Sözlüğü* adlı kitabında kelime grubunu şöyle tanımlar: “Kelime grubu, cümle içinde kavramlar arasında ilişki kurmak üzere birden çok kelimenin belirli kurallar ile yanyana getirilmesinden oluşan, yapı ve anlamındaki bütünlük dolayısıyla cümle içinde tek bir nesne veya hareketi karşılayan ve herhangi bir yargı bildirmeyen kelimeler topluluğu.” (Korkmaz, 1992, s. 100)

Leylâ Karahan, *Türkçede Söz Dizimi* adlı kitabında kelime gruplarını şöyle tanımlar: “Kelime grubu, bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu, bir hareketi karşılamak veya belirtmek, pekiştirmek ve nitelemek üzere, belirli kurallar içinde yan yana dizilmiş kelimelerden oluşan yargısız dil birimidir.” (Karahan, 2014, s. 39)

H. İbrahim Delice, *Türkçe Sözdizimi* adlı kitabında kelime gruplarını “kelime öbekleri” olarak adlandırır ve şöyle tanımlar: “Birden çok kelimedenden oluşan, yapısında ve anlamında bir bütünlük bulunan, cümle veya cümlemsi içinde tek cümle ögesi; kelime öbeği içinde bütün hâlinde yardımcı veya temel öge olarak işlem gören ve bir kelime türü (isim, sıfat, zamir, edat vb.) yerine kullanılan söz dizileridir.” (Delice, 2012, s. 17)

Bilâl Aktan, *Türkiye Türkçesinin Söz Dizimi* adlı kitabında kelime grupları şu şekilde tanımlar: “Cümle içinde kavramlar arasında ilişki kurmak üzere birden çok kelimenin belirli kurallar ile yan yana getirilmesinden oluşan, yapı ve anlamındaki bütünlük dolayısıyla cümle içinde tek bir nesne veya hareketi karşılayan ve herhangi bir yargı bildirmeyen kelimeler topluluğuna kelime grubu denir.” (Aktan, 2009, s. 2)

Enfel Doğan, *Türkçe Cümle Bilgisi-1* adlı kitabında kelime gruplarını şöyle tanımlar: “Dilde bazen nesnelere, durumların ve hareketlerin nicelikleri ve nitelikleri hakkında bilgi vermek

için kelimeler tek başına yeterli gelmeyebilir. Böyle durumlarda birden fazla kelime bir araya gelir, bir grup oluşturur ve anlatılmayan o olayı, hareketi veya nesneyi ifade eder. İfadeyi kolaylaştıran, netleştiren, zenginleştiren bu yeni yapıya kelime grubu denir.” (Doğan, 2012, s. 3)

Günay Karaağaç, *Türkçenin Söz Dizimi* adlı kitabında kelime gruplarını *söz öbekleri* olarak adlandırır ve şöyle tanımlar: “Söz öbekleri, kısaca cümle oluşturmayan söz dizimi birimleri olarak tanımlanır. Birden çok sözden oluşan yapılardır. Bütün dillerde söz dizimi, varlıkların nitelendirildiği yapılar olan söz öbekleri ile yapma ve olmaların nitelendiği yapılar olan cümlelerden oluşur. Bir başka deyişle, söz öbeği, bir varlığın nitelendiği yapıdır. Söz öbeği, bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu veya bir hareketi karşılamak üzere, belirli kurallar içinde yan yana gelen sözler topluluğudur.” (Karaağaç, 2012, s. 159)

Sezai Güneş, *Türk Dili Bilgisi* adlı kitabında kelime grupları şöyle tanımlar: “Birden fazla kelimedenden oluşan, kendi içinde- yapı ve anlamca- bir bütünlük taşıyan yapılara **kelime grubu** denir.” (Güneş, 2004, s. 325)

Muharrem Ergin, *Türk Dil Bilgisi* adlı kitabında kelime grupları şöyle tanımlar: “Kelime grubu birden fazla kelimeyi içine alan, yapısında ve mânâsında bir bütünlük bulunan, dilde bir bütün olarak muamele gören bir dil birliğidir.” (Ergin, 2013, s. 374)

Tahsin Banguoğlu, *Türkçenin Grameri* adlı kitabında kelime gruplarını *belirtme öbekleri* olarak adlandırır ve şöyle ifade eder: “Sözü geliştirmek üzere kelimeler öbeklenirler, kavramlar arasında derece derece ilişkiler meydana getirirler. Böylece tek kavramdan anlatmaya doğru giderler. Bunlara *kelime öbekleri* diyoruz.” (Banguoğlu, 2011, s. 496)

Engin Yılmaz, *Temel Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü* adlı kitabında kelime gruplarını *sözcük öbeği* olarak adlandırır ve şöyle tanımlar: “Her dilin kendi yapısal karakteristiğine uygun olarak –aynı veya farklı- sözcüklerden oluşturulmuş; sözcükler arasındaki anlam ve yapı bağı kalıplaşmaya uğrayarak – genellikle – konum ve çekim itibarıyla değiştirilemez ve dilde kalıcı nitelikteki ya da anlam ve yapı bağı zayıflayarak (dilsel anlamda özgürleşerek) – genellikle –konum ve çekim itibarıyla değiştirilebilir, geçici nitelikteki yeni kavramları karşılamaya yarayan sözcük birliklerine denir.” (Yılmaz, 2014, s. 90)

2.1. Kelime Gruplarının Özellikleri

- 1- Kelime grupları birden fazla kelimedenden oluşur.
- 2- Kelime grupları herhangi bir yargı bildirmez (yargısız dil birimleridir).
- 3- Kelime grupları, cümlede ve diğer kelime gruplarının içinde tek kelime gibi; isim, fiil, zarf ve sıfat görevi yapar.
- 4- Kelime grubu, tek kelime gibi çekime girer.
- 5- Kelime grupları cümle oluştururken belirli sırayla dizilirler. Ana unsur, genellikle grubun sonundadır. Yardımcı unsur ise grubun başındadır.
- 6- Kelime grubunu oluşturan unsurların sırası konuşma dilinde ve şiirde değişebilir.
- 7- Kelime gruplarının diğer kelime ve kelime gruplarıyla ilişkisi hâl ekleriyle sağlanır. Hâl eki kelime grubuna aittir.
- 8- Fiile dayalı sıfat-fiil, isim-fiil ve zarf-fiil gruplarında fiilin anlamı cümlede olduğu gibi özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf adı verilen unsurlarla tamamlanır. Fakat bu gruplar yargı bildirmedikleri için cümle değildir.
- 9- İki'den fazla kelimedenden oluşan kelime gruplarında iç içe geçmiş, birbirini tamamlayan başka kelime grupları da bulunur. “Oturma odasının / güzel koltukları” bu cümlenin birinci unsuru isim tamlamasıdır, ikinci unsuru ise sıfat tamlamasıdır.
- 10- Kelime gruplarının vurgusu grubun yapısına göre değişir. Başta, sonda veya sondan bir önceki kelime üzerinde olabilir. (Karahan, 2014, s. 39- 41; Aktan, 2009, s. 3-7)

2.2. Kelime Gruplarının Sınıflandırması

Kelime grupları çeşitli Türkologlar tarafından farklı şekilde sınıflandırılmıştır.

Leylâ Karahan, *Türkçede Söz Dizimi* adlı kitabında kelime gruplarını on dört başlık altında sınıflandırır. Bunlar: İsim tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, isim-fiil grubu, zarf-fiil grubu, tekrar grubu, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik isim grubu, ünlem grubu, sayı grubu, birleşik fiil, kısaltma grupları. (Karahan, 2014, s. 30- 84)

Bilâl Aktan, *Türkiye Türkçesinin Söz Dizimi* adlı kitabında, kelime gruplarını on beş başlık altında inceler. Bunlar: İsim tamlaması ve iyelik grubu, sıfat tamlaması, birleşik isim grubu, tekrar (ikileme) grubu, aitlik grubu, edat grubu, unvan grubu, birleşik fiil, sayı grubu, ünlem

grubu, bağlama grubu, isim-fiil grubu, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, kısaltma grubu. (Aktan, 2009, s. 9-82)

Muharrem Ergin, *Türk Dil Bilgisi* adlı kitabında kelime gruplarını yirmi bir başlık altında sınıflandırır. Bunlar: Tekrarlar, bağlama grubu, sıfat tamlaması, iyelik grubu ve isim tamlaması, aitlik grubu, birleşik isim, birleşik fiil, unvan grubu, ünlem grubu, sayı grubu, edat grubu, isnat grubu, genitif (ilgi) grubu, datif (yönelme) grubu, lokatif (kalma) grubu, ablatif (ayrılma) grubu, fiil grubu, partisip (sıfat-fiil) grubu, gerundium (zarf-fiil) grubu, kısaltma grupları, akuzatif (yükleme) grubu. (Ergin, 2013, s. 654-680)

Tahsin Banguoğlu, *Türkçenin Grameri* adlı kitabında kelime grupları yerine “belirtme öbekleri” terimini tercih etmiştir. Kitapta, belirtme öbeklerini sekiz başlığa ayırmıştır. Bunlar: Adtakımları, sıfattakımları, zarf öbekleri, takı öbekleri, çekim öbekleri (isim öbekleri, fiil öbekleri), bağlama öbekleri, yanaşma takımları ve katma öbekleri. (Banguoğlu, 2011, s. 495-586)

H. İbrahim Delice, *Türkçe Sözdizimi* adlı kitabında kelime gruplarını iki grup olarak ele alır: Birinci grup “Kelime ile Kurulan Öbekler” grubu (edat öbekleri, eksiz isim tamlaması, fiil öbeği, özel isim öbeği, unvan öbeği, sayı öbeği, sıfat tamlaması, tekrar öbeği, zarf öbeği ve yineleme öbeği). İkinci grup ise “Ekle Kurulan Öbekler” (isim tamlaması, kısaltma öbekleri, iki durumlu öbek, sıfat yapım ekli öbek ve yüklemsi öbekleri) dir. (Delice, 2012, s. 20-47)

Güney Karaağaç, *Türkçenin Söz Dizimi* adlı kitabında söz öbekleri A.1. Yapımlık ve Çekimlik söz öbekleri (isnat öbeği, hâl veya edat öbeği ve ünlem öbeği), sayı öbeği, birleşik fiiller, yineleme öbekleri, aitlik öbeği, bağlama öbek ve cümleleri, özel ad öbeği) A.2. Çekimlik söz öbekleri 1. İlişkilendirme öbekleri (isim öbekleri, iyelik öbeği ve ilgi hâli öbeği) 2. Nitelendirme öbekleri (sıfat tamlaması) başlıkları altında incelemiştir. (Karaağaç, 2012, s. 162-221)

Sezai Güneş, *Türk Dili Bilgisi* adlı kitabında kelime gruplarını on üç başlık altında incelemiştir. Bunlar: İyelik grubu, isim tamlaması, sıfat tamlaması, aitlik grubu, unvan grubu, isnat grubu, sayı grubu, çağırma grubu, tekrar grubu, bağlama grubu, kısaltma/ hâl grubu, edat grubu ve fiilimsi grupları. (Güneş, 2004, s. 325-356)

Zeynep Korkmaz, *Grammer Terimleri Sözlüğü* adlı kitabında on kelime grubuna yer vermiştir. Bunlar: Ad tamlaması, sıfat tamlaması, sıfat-fiil grubu, ad-fiil grubu, zarf-fiil grubu, ilgi grubu, ünlem grubu, sayı grubu, ikileme, edat grubu, bağlama grubu, unvan grubu, birleşik fiil, birleşik ad ve kısaltma grupları. (Korkmaz, 1992, ilgili maddelerin tanımları)

Mustafa Özkan, *Tarih İçinde Türk Dili* adlı kitabında kelime grupları on beş başlık altında incelenmiştir. Bunlar: İsim tamlaması, sıfat tamlaması, ikilemelere (Tekrarlar), birleşik fiil grubu, isim fiil grubu, sıfat fiil grubu, zarf fiil grubu, aitlik grubu, unvan grubu, sayı grubu, birleşik isim grubu, edat grubu, ünlem grubu, bağlama grubu, hal eki isimlerle kurulmuş gruplar (kısaltma grupları). (Özkan, 2004, s. 175-197)

N. Demir ve E. Yılmaz, *Türk Dili* adlı kitapta kelime gruplarını 1- Tamlamalar (isim tamlamaları, iyelik grubu, ilgi grubu, sıfat tamlamaları, ünlem grubu) 2- Aralarında tamlayan-tamlanan ilişkisi olmayan kelime grupları (ünvan grupları, edat grupları, kısaltma grupları, çekim grubu, ikilemeler, sayı grubu, bağlama grubu, birleşik fiiller, isim-fiil grubu, sıfat-fiil grubu, zarf-fiil grubu, birleşik kelimeler) olarak iki gruba ayırmıştır. (Demir, Yılmaz, 2014, s. 221-238)

2.3. Kelime Grupları

2.3.1. İsim Tamlaması

Türk dili araştırmacılar isim tamlamasını şu şekilde tanımlar:

“İyelik bağlantısı ile birbirine bağlanmış iki veya daha çok isimden oluşan tamlama. Türkçede isim tamlaması, ilgi hali eki almış tamlayan görevindeki bir ismin, iyelik eki almış tamlanan görevindeki bir isimle tek bir kavrama karşılık olacak şekilde birleşmesi ile kurulur ve belirli isim tamlaması adını alır: *çocuğun oynadığı, kapının kolu, devletin gücü* vb. Tamlayanı ilgi hali eki almadan kurulmuş olan tamlamalar belirsiz bir isim veya belirsiz bir kavramı gösterdikleri için *belirsiz isim tamlaması* diye adlandırılır: *çocuk oynadığı, ana sütü, kapı kolu* vb.” (Korkmaz, 1992, s. 90)

Ayrıca, Zeynep Korkmaz, “Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi” adlı kitabında isim tamlamasını şöyle tanımlar: “Bir ad başka bir adla ilgi durumu eki alarak veya almadan bir anlam bağı oluşturduğunda ad tamlaması kelime grubu çıkar.” (Korkmaz, 2014, s. 285)

“İyelik ekli bir isim unsurunun, iyeliğin işaret ettiği bir başka isim unsuruyla kurduğu kelime grubudur.” (Karahana, 2014, s. 42)

“İki veya daha çok ismin sahiplik, tahsis, tür, cins vb. nitelikleri belirtmek üzere özel bir biçimde birleşmesinden oluşan kelime grubuna *isim tamlaması* denir.” (Özkan, 2004, s.175)

“İyelik ekli bir isim unsurunun, iyeliğin işaret ettiği bir başka isim unsuruyla kurduğu kelime grubuna *isim tamlaması* denir.” (Aktan, 2009, s. 9)

“Bu gurup iki isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur. Bir ismin mânâsının iyelik sistemi içinde başka bir isimle tamamlanması esasına dayanır. İyelik grubu, iyelik ekli bir isim unsuru ile genitif hâlinde bir isim unsurunun meydana getirdiği kelime gurubudur.” (Ergin, 2013, s. 381)

“Bir ismin bir başka isimle ilişkilendirildiği söz öbeğidir. Bütün dillerde ilişkilendirmenin iki yolu vardır. Bunlardan birincisi, varlığın bir başka varlıkla ilişkilendirilmesidir ve bunları isim tamlaması olarak adlandırılırlar. Diğeri ise, bir varlığın bir kişi ile ilişkilendirildiği iyelik öbekleridir.” (Karaağaç, 2012, s. 208)

“Adın bir başka adla kurduğu öbeğe tamlama diyoruz. Adın bir başka adla tamlama kurması ya ek getirilerek ya da eksiz olarak gerçekleşir.” (Aksan, 1983, s. 52)

“İki isim arasında iyelik ilgisi kurmak amacıyla oluşturulan takıma **isim takımı** denir.” (Ediskun, 1996, s. 114)

“Adlar tümcede özne, nesne, tümleç oldukları gibi başka sözcükleri de tümler. Ad, adı tümleyince ad takımı olur.” (Gencan, 1979, s. 158)

“İki ya da daha çok addan kurulmuş ve aralarında **tamlama** ilişkisi bulunan sözcük grubu.” (Hengirmen, 1999, s. 17)

“Bir ismin başka bir ismi tamamlaması suretiyle meydana gelen kelime gruplarına isim tamlaması adı verilir.” (Güneş, 2004, s. 328)

Özellikleri:

1. İsim tamlamasında ana unsura tamlanan, yardımcı unsura ise, tamlayan denilir. (Aktan, 2009, s. 9)
2. Bu tamlamada ana unsur tamlanan sonda bulunur. Yardımcı unsur tamlayan ise, başta bulunur: -çeşme+nin(ty) su+y+u (tn) (Karahana, 2014, s. 42; Aktan, 2009, s. 9)
3. Bu iki unsurun bağlantısı zamirlerde ekli, isimlerde ekli ya da eksizdir. Tamlanan unsuru hep iyelik eki taşır. Tamlayan unsuru ise, ilgi (genitif) hâindedir, ama ilgi hâli ya ekli ya da eksiz olur.

Tamlayan+ (ilgi hâl eki) + tamlanan+ iyelik eki = isim tamlaması

- Biz+im (ty) ev+i+miz (tn)
- Bahçe (ty) kapı+sı (tn) eksiz isim
- Ev+in (ty) pencere+si (tn) ekli isim (Karahana, 2014, s. 42)

4. İsim tamlamasında birden fazla tamlayan ve tamlanan unsuru bulunabilir:

- kardeşimin (ty) / kitapları, defterleri, kalemleri (tn). (Aktan, 2009, s. 10; Karahana, 2014, s. 47)

5. İsim tamlamasının tamlayan ve tamlanan unsurları kelime grubu olabilir:

- Nergis çiçeğinin (ty) hoş kokusu (tn) (tamlanan: sıfat tamlaması)
- koca evin (ty) lambaları (tn) çalışmıyor (tamlayan: sıfat tamlaması) (Aktan, 2009, s. 11; Karahana, 2014, s. 46)

6. Tamlanan unsuru sıfat-fiil ya da sıfat-fiil grubu olan bir isim tamlamasının tamlayan unsuru genellikle ilgi (genitif) eki taşır.

- Son olayların (ty) herkesi üzdüğü (tn) belli. (Aktan, 2009, s. 11; Karahana, 2014, s. 46)

7. İsim tamlamaları söz dizimi içinde isim, sıfat, zarf görevi yapar:

- *İkisinin de gözlerinin içi gülüyordu.* (İsim)
- *Ailem Cuma günleri bir araya gelir.* (Zarf)
- *Güzel kızın kıyafeti.* (Sıfat) (Aktan, 2009, s. 11; Karahana, 2014, s. 47)

8. İki ünlü arasında kalan son ses ç, t, k, p ünsüzleri c, d, g, ğ, b ünsüzleri ile değişir: (ağaç+ yaprak = ağacın yaprağı) gibi. (Delice, 2012, s. 38)
9. Bu kelime öbeğini kuran tamlanan ve tamlayan kurucu ekleri ünlü uyumuna uyar. (Delice, 2012, s. 38)
10. Çokluk ekini, bazen tamlayan bazen tamlanan bazen de her ikisi alabilir: (annenin / çocukları, annelerin kaygası) gibi. (Delice, 2012, s. 38)
11. Tamlayan, ilgi (genitif) eki alıp almamasına göre iki türe ayrılır: 1- ilgi eki alana (Belirtili İsim Tamlaması), 2- ilgi eki almayan tamlayana (Belirtisiz İsim Tamlaması) denilir.

2.3.1.1. Belirtili İsim Tamlaması

Türk dili araştırmacıları belirtili isim tamlamasını şu şekilde tanımlar:

“Tamlayanı ilgi hâli eki, tamlananı teklik üçüncü şahıs iyelik eki alan, dolayısıyla belirti eki taşıyan isim tamlaması.” (Korkmaz, 1992, s. 22)

“Belirtili ad tamlaması, tamlayanı, adın işaret ettiği nesneyi belirgin hâle getiren ilgi durumu eki (-In, -nIn); tamlananı tekil üçüncü kişi iyelik eki (-I, -sI) alan, dolayısıyla belirti eki taşıyan ad tamlamasıdır.” (Eker, 2015, s. 354)

“Her iki isim unsurunun ek aldığı tamlamalara denir. Bu tamlamalar, ait olan bir unsur (tamlanan) ile ait olunan başka bir unsur (tamlayan) arasında, **aitlik / sahiplik** ilişkisi kurulan kelime gruplarıdır.” (Güneş, 2004, s. 329)

“Tamlayan adın konuşan ve dinleyence belirtili olduğu ad tamlaması.” (Hengirmen, 1999, s. 63)

“Tamlayanı ilgi hali eki (-ın, -in, -un, -ün, -nın, -nin, -nün, -nun) almış olan tamlamaya *belirtili isim tamlaması* denir.” (Özkan, 2004, s. 176)

“Hem tamlayanın hem de tamlananın ek aldığı ve iki ismin ilişkilendirme yoluyla oluşturduğu söz öbeğine belirtili isim tamlaması denir.” (Karaağaç, 2012, s. 209)

Tamlayan	tamlanan
İsim unsuru+ ilgi eki (+nın, +ın) isim unsuru + iyelik eki (+sı, +ı)	
Duvar + ın	boya + s + ı
kapı + nın	kol + u

Özellikleri:

1. Bu tamlamalarda tamlayan ilgi (genitif –In) hâl eki alır, tamlanan ise üçüncü kişi iyelik eki (-I) almaktadır. (Aksan, 1983, s. 53; Korkmaz, 2014, s. 285)
2. Bu adlar ünlü ya da ünsüz uyumuna uyarlar. Tamlayanı ünlü ile biterse –(n)In ve ünsüz ile biterse –In ekleri alırlar. Tamlananı ise, ünlüyle biterse –sI ve ünsüz ile biterse –I eklerini alırlar. (Aksan, 1983,s. 53)
3. Ünlü ve ünsüz kurallara uymayan sadece su ve ne kelimeleridir. Su kelimesi tamlayan da olsa tamlanan da olsa kaynaştırma harfi (y) olur. "su+n+un tadı" olması gerekirken "su+y+un tadı" kullanılmaktadır. Ne kelimesi de tamlayan için (y) kaynaştırma harfi alır: neyin?. Tamlanan olunca -(sI) harfleri alır: nesi? (Gencan, 1979, s. 158, 159)
4. Belirtili isim tamlamasında tamlananı sayı veya belirsiz miktar bildiren bir kelime olunca, tamlayan eki çoğunlukla –(DAn) olur: Çocuklar-dan birkaçı. (Ediskun, 1996, s. 114)
5. Bir isim tamlamasının tamlanan unsuru sıfat-fiil veya sıfat-fiil grubundan oluşursa isim tamlaması mutlaka belirtili olur. (Delice, 2012, s. 37)
 - Annesinin / anlattığı hikaye çocuğun hoşuna gitti.
6. Belirtili isim tamlamasının unsurları yer değiştirebilir.
 - Bıraktım ardını yıllarca koştuğum hevesin. (yılarca koştuğum hevesin / ardını) (Karahan, 2014, s. 43; Aktan, 2009, s. 12)
7. Belirtili isim tamlamasında tamlayan ve tamlanan unsurları arasına başka unsurlar da girebilir. –okulun uzun yolu. (Karahan, s. 43; Aktan, 2009, s. 12)
8. Belirtili isim tamlamasının tamlayan unsuru da belirtili isim tamlaması olabilir. Böyle bir yapıda üç isim unsuru bulunduğu düşünülmemelidir:
 - Elbisenin yakasının / düğmesi (Karahan, 2014, s. 44; Aktan, 2009, s. 12)
9. Belirtili isim tamlamasının tamlayan ve tamlanan adları yalnız oldukları gibi kelime grubunda olabilirler:
 - Büyük tespihin (ty) taneleri (tn) (Tamlayan: sıfat tamlaması). (Karahan, 2014, s. 46; Korkmaz, 2014, s. 285)

10. Belirtili isim tamlamasının tamlayan unsurunun kişi zamir (adıl) olanı da vardır. (Aksan, 1983, s. 54)

– Benim kalemim.

11. Belirtili isim tamlamasında vurgu, her iki unsurda da aynı ölçüdedir. (Karahana, 2014, s. 48; Aktan, 2009, s. 12)

2.3.1.2. Belirtisiz İsim Tamlaması

Türk dili araştırmacıları belirtisiz isim tamlamasını şu şekilde tanımlar:

“Tamlayanı eksiz, yalın durumda bulunan, tamlamanı teklik üçüncü şahıs iyelik eki alan, yani belirti eki almayan isim tamlaması: *dil bilgisi, yazı makinesi, bahçe kapısı* vb.” (Korkmaz, 1992, s. 23)

“Belirtisiz ad tamlaması, tamlayanı eksiz, yalın durumda bulunan; tamlananı teklik üçüncü kişi iyelik eki alan, yani belirti eki bulunmayan ad tamlamasıdır.” (Eker, 2015, s. 354)

“Tamlayan adın konuşan ve dinleyence belirtisiz olduğu ad tamlaması. Belirtisiz ad tamlamasında –ın (-in, -un, -ün) tamlayan eki kullanılmaz; belirtisizlik, eksizlik ile yansıtılır.” (Hengirmen, 1999, s. 65)

“Tamlayanı ilgi hali eki almayan tamlamaya *belirsiz isim tamlaması* denir.” (Özkan, 2004, s. 178)

“Tamlayanın eksiz ilgi hali çekiminde olduğu, tamlananın iyelik (-ı, -sı, -ları) eki aldığı söz öbeğine belirtisiz isim tamlaması denir.” (Karaağaç, 2012, s. 209)

Tamlayan	tamlanan +iyelik eki (+ı, +sı)
Okul	takım + ı
Biber	dolma + sı

Özellikleri:

1. Belirtisiz isim tamlamasında, tamlayan eksizdir, tamlanan ise üçüncü şahıs iyelik eki alır. (Karahan, 2014, s. 286)
2. Tamlananın aldığı iyelik ekin ünlü ya da ünsüzle biten sözcüklere göre değişik biçimlere girmektedir. Eğer tamlanan unsuru ünlü ile biterse (-sI) eki alır ve ünsüz ile biterse (-I) eki alır. (Aksan, 1983, s. 54)
3. Belirtisiz isim tamlamasının unsurları arasına herhangi bir kelime giremez. (Aktan, 2009, s. 13; Karahan, 2014, s. 44)
4. Belirtisiz isim tamlamasının unsurları yer değiştirmez. (Aktan, 2009, s. 13; Karahan, 2014, s. 44)
5. Belirtisiz isim tamlamalarında, tamlananın eki özelliklerle yer adlarında bazen düşebilir: Fener bahçesi→ Fenerbahçe, Galata Sarayı→ Galatasaray gibi. (Aktan, 2009, s. 13)
6. Belirtisiz isim tamlamalarının unsuru bir cümle olabilir: -"Ekşi Elmalar" filmi yarın sinemalarda gösterime giriyor. (Aktan, 2009, s. 14; Karahan, 2014, s. 45)
7. Belirtisiz isim tamlamasında vurgu birinci unsur (tamlayan) üzerinde bulunur. (Karahana, 2014, s. 48; Aktan, 2009, s. 12)

2.3.2. Sıfat Tamlaması

Türk dili araştırmacıları sıfat tamlamasını şu şekilde tanımlar:

“İsimleri nitelemek veya belirtmek maksadıyla isim ve ona bağlı sıfatın tamlama dizilişinde oluşturdukları kelime grubu.” (Korkmaz, 1992, s. 133)

“Sıfat tamlamsı bir sıfat unsuru ile bir isim unsurunun meydana getirdikleri kelime grubudur.” (Ergin, 2013, s. 380)

“Sıfatların adları nitelemesi ya da belirtmesiyle oluşan tamlama.” (Hengirmen, 1999, s. 323)

“Sıfatın, adları ya da adları tümlenmesiyle ortaya gelen söz öbeğine **sıfat takımı** denir.” (Gencan, 1979, s. 185)

“Bir ismin kendinden sonra gelen başka bir ismi nitelemesi veya belirtmesi yoluyla oluşan yüklemsiz söz dizisidir.” (Delice, 2012, s. 30)

“Sıfatlar, adların bir niteliğini, bir özelliğini göstermek üzere bir adla tamlama oluşturur. Bir adla bir sıfatın bu amaçla kurdukları tamlamaya *sıfat tamlaması* denir.” (Aksan, 1983, s. 73)

“Bir isim unsurunun bir sıfat unsuruyla nitelendiği veya belirtildiği kelime grubudur.” (Karahana, 2014, s. 48)

“Bir sıfat ile bir ismin birleşerek oluşturduğu eksiz tamlamalara sıfat tamlaması denilir.” (Güneş, 2004, s. 340)

Sıfat unsuru +isim unsuru = isim tamlaması

Bütün çocuklar

Bahçeli evler

Üç iki

Özellikleri:

1. Sıfat tamlamasında asıl unsur isimdir, sonda bulunur, sıfat ise, yardımcı unsurdur, başta bulunur. (Karahana, 2014, s. 49; Aktan, 2009, s. 18; Ediskun, 1996, s. 145)
2. Sıfat tamlamalarında sıfat tamlayan, ad ise tamlanandır. (Karahana, 2014, s. 49; Aktan, 2009; s. 19)
3. Sıfat tamlaması eksiz bir birleşmedir. Sıfat unsuru ve isim unsuru ek almadan doğrudan doğruya yan yana gelir. (Karahana, 2014, s. 49; Aktan, 2009, s. 19; Ediskun, 1996, s. 145)
4. Sıfat tamlamalarda çokluk, çekim ve iyelik ekleri ancak nitelenen isimden sonra gelir: - *ihtiyar annen, çok çileler*. (Ediskun, 1996, s. 145)
5. Bir tamlamada art arda birkaç sıfat gelebilir. Yani ismin birden çok sıfatı olabilir: - *Yüksek, yalçın ve karlı dağlar*. (Karahana, 2014, s. 50; Aktan, 2009, s. 20; Ediskun, 1996, s. 145).
6. Sıfat tamlaması, birden çok isimle kurulabilir: - *İri Erikler, portakallar, mandalinalar, limonlar*. (Karahana, 2014, s. 51; Aktan, 2009, s. 20; Ediskun, 1996, s. 145)

7. Sıfat tamlamalarında birinci kelime bir isim gibi görüldüğünde, ikinci isim neden yapıldığını gösterdiği için sıfat tamlaması olurlar: -Bakır tencere (bakırdan yapılmış). (Karahan, 2014, s. 52; Aktan, 2009, s. 21; Ediskun, 1996, s. 145)
8. Sıfat tamlamaları bütünüyle başka bir tamlamada tamlayan görevi yapabilirler: -*Küçük çocuk* eli gibi. (Aksan, 1983, s. 74)
9. Sıfat ve zarfların, anlamlarını miktar derece bakımından tamamlayan zarfların oluşturduğu söz öbekleri de birer sıfat tamlamasıdır: Pek çok, en güzel, çok kötü... (Karaağaç, 2012, s. 220; Karahan, s. 2014, s. 52; Aktan, 2009, s. 21)
10. Sıfat tamlaması, söz öbekleri içinde isim, sıfat ve zarf görevi yapar. Cümle içinde de, yüklem dışında herhangi bir unsur olabilir: -Ben deli divane bir insanım.(sıfat). -Abim dün sabah geldi. (zarf). -Uçuşan rengarenk serçeyi gördü. (isim) (Karaağaç, 2012, s. 220; Karahan, 2014, s. 52; Aktan, 2009, s. 22)
11. Tamlayanı sıfat-fiil ya da sıfat-fiil grubu olan bir sıfat tamlamasında nesne, hareket niteliği ile tamamlanır: -*kalp sızlatan* / şeyler. (Karahan, 2014, s. 49; Aktan, 2009, s. 19)
12. Sıfat tamlamasında, tamlayan ya tamlanan ya da ikisi kelime grubu olabilir. (Karahan, 2014, s. 50; Aktan, 2009, s. 19)
13. Bir bağlaç ile birbirine bağlanmış olan kelime veya kelime grupları bir isim önünde sıfat gibi kullanılarak sıfat tamlaması oluşturabilir. (Aktan, 2009, s. 23)
- Her insanın *yaşam boyunca geçirdiği sevinçli ve acılı / günleri* olabilir.
14. Sıfat tamlamalarında sıfat ve isim unsurlarının arasına (-DA) bağlacı ve (-mİ) soru eki girebilir: -Sınıfta bir *mi* öğrenci var. (Aktan, 2009, s. 19-22; Karahan, 2014, s. 52)
15. Sıfat tamlaması ile kurulan birleşik kelimeler vardır: "Akdeniz, ilkbahar, başbakan, akciğer, karabiber, bugün, beşiktaş". (Karahan, 2014, s. 52; Aktan, 2009, s. 22)
16. Bir sıfat tamlaması, başka bir sıfat tamlamasının kuruluşuna sıfat veya isim unsuru olabilir. "Şu / yaşlı adam etrafta dolaşiyor" sıfat tamlamasında, isim unsuru olan "yaşlı adam" da sıfat tamlamasıdır. "şu" sıfatı "yaşlı adam"ı belirtmektedir, "yaşlı" sıfatı da "adam"ı nitelemektedir. (Karahan, 2014, s. 51-52; Aktan, 2009, s. 20)
17. Sıfat tamlamasında vurgu sıfat unsur üzerindedir. (Ergin, 2013, s. 380; Aktan, 2009, s. 22; Karahan, 2014, s. 53)

2.3.3. Sıfat-Fiil Grubu

Türk dili araştırmacıları sıfat-fiil grubunu şu şekilde tanımlar:

“Partisip gurubu bir partisiple ona bağlı unsurlardan meydana gelen kelime grubudur.” (Ergin, 2013, s. 396)

“Sıfat gibi kullanılan fiil şekilleri ile oluşturulan ve cümle içinde *sıfat, özne, nesne, zarf* gibi görevler yüklenebilen kelime grubu.” (Korkmaz, 1992, s. 133)

“Bir sıfat fiil ile ona bağlı unsurlardan oluşan kelime grubuna denir.” (Özkan, 2004, s. 188)

“Bir sıfat-fiil ile, bu sıfat-fiile bağlı unsurlardan oluşan kelime gruplarına denir.” (Güneş, 2004, s. 354)

“Bir sıfat-fiil ile bu sıfat-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.” (Karahana, 2014, s. 53)

Yardımcı unsur + sıfat-fiil eki

Sınava hazırlanan öğrenci.

İşten gelmiş bir baba.

Özellikleri:

1. Bu grubun ana unsuru sıfat-fiil ekleri almış olan fiil unsurudur. Ana unsur sonda bulunur. (Demir, Yılmaz, 2014, s. 235; Aktan, 2009, s. 69; Karahan, 2014, s. 53)
2. Bir sıfat-fiil grubu yüklem görevi yapar. (Karahana, 2014, s. 53; Aktan, 2009, s. 70-71)
3. Bu grubun yardımcı unsurunu özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf oluşturur. (Karahana, 2014, s. 53; Aktan, 2009, s. 70-71)
4. Sıfat-fiil grupta yüklem görevi yapar ve yargı bildirmez. (Karahana, 2014, s. 53; Aktan, 2009, s. 70-71)
5. Sıfat-fiilin grup içindeki yeri konuşma ve şiir dilinde değişebilir. (Karahana, 2014, s. 54)
6. Sıfat-fiil grubunda özne az kullanılır. Özne iyelik eki taşırsa kullanılabilir:
-Bütün hayalleri / yıkılmış (insanlar). (Karahana, 2014, s. 54)

7. “Ortak bir sıfat-fiille kurulmuş bazı gruplarda sıfat-fiil tekrar edilmez.”
-Tiyatroya sık sık (giden), sinemaya da ara sıra giden (gençler) (Karahan, 2014, s. 54)
8. Sıfat-fiil grubu, söz diziminde sıfat, isim ve zarf görevinde kullanılır. (Delice, 2012, s. 46; Karahan, 2014, s. 54; Aktan, 2009, s. 69)
9. Sıfat-fiiller, fiil kök ve gövdelerine –An, -AsI, -mAz, -ar, -dİk, -AcAk, -mİş ekleri getirilerek yapılır. (Aktan, 2009, s.69)
10. Sıfat-fiil kuruluşunda birleşik kelimeler vardır: Vatansever, çöpçatan, cankurtaran, balyemez, hacıyatmaz, güngörmez, kuşkonmaz. (Aktan, 2009, s. 69; Karahan, 2014, s. 55)
11. Grubun vurgusu sıfat-fiilden önceki unsur üzerindedir. (Aktan, 2009, s. 69; Karahan, 2014, s. 55)

2.3.4. İsim –Fiil Grubu

Türk dili araştırmacıları isim-fiil grubunu şu şekilde tanımlar:

“-mAk, -mA, -Iş isim-fiil eklerinden birini almış bir fiil ile ona bağlı isim unsurlarından oluşan kelime öbeğidir.” (Delice, 2012, s. 45)

“-mAk, -mA, -Iş/-Uş ekleriyle kurulmuş ve grup sonunda yüklem görevi almış bir ad-fiil ile bunun anlamını tamamlayan özne, nesne, zarf ve yer tamlayıcısı öğelerinden oluşan kelime grubu.” (Korkmaz, 2003, s. 9)

“Bir hareket ismi ile ona bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.” (Karahan, 2014, s. 55)

Yardımcı unsur + fiil + isim –fiil eki = isim-fiil grubu

Özellikleri:

1. İsim-fiil grubu –mA, -mAk, -Iş ekler ile yapılır. (Aktan, 2009, s. 64-65; Karahan, 2014, s. 55)
2. Grubun ana unsuru (isim-fiil) sonda bulunur. (Aktan, 2009, s. 65; Karahan, 2014, s. 55; Ergin, 2012, s. 395)

3. Bir isim-fiil grupta yüklem görevi yapar ve yargı bildirmez. (Karahan, 2014, s. 55)
4. Yardımcı unsur özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf olurlar. (Karahan, 2014, s. 55)
 - Küçük kuzenim *eve gitmekten* vazgeçti. (tamlayıcı)
 - *Seni beyaz güller içinde* görmek isterdim. (nesne, dolaylı tümleç)
5. “Ortak bir isim-fiille kurulmuş bazı gruplarda, isim-fiil tekrar edilmez”
 - Çocuk odasındaki duvarın boyasını, yatağını değiştirmek. (Karahan, 2014, s. 56)
6. “Bu grupta isim-fiil yeri konuşma ve şiir dilinde değişebilir.” (Karahan, 2014, s. 56)
7. Bu grup, söz dizimi içinde isim görevi yapar. (Karahan, 2014, s. 56; Aktan, 2009, s. 65)
 - *Hafta sonları sporla başlamak çok güzel* bir duygu.
8. Grubun vurgusu, hareket isminden önceki unsur üzerindedir. (Karahan, 2014, s. 57; Aktan, 2009, s. 65)

2.3.5. Zarf-Fiil Grubu

Türk dili araştırmacıları zarf-fiil grubunu şu şekilde tanımlar:

“Gerundium gurubu bir gerundium ile ona bağlı unsurlardan meydana gelen kelime grubudur.” (Ergin, 2013, s. 396)

“Bir zarf-fiil eki almış fiil ile ona bağlı unsur veya unsurlardan kurulan kelime öbeğidir.” (Delice, 2012, s. 46)

“Bir zarf fiil ile ona bağlı unsurlardan meydana gelen kelime grubudur.” (Özkan, 2004, s. 189)

“Bir zarf-fiil ile bu zarf-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan kurulan kelime grubudur.” (Karahan, 2014, s. 57)

Yardımcı unsur + fiil + zarf –fiil eki = zarf-fiil eki

-İki yanı ağaçlı yolda *yürürken*.

Özellikleri:

1. Zarf-fiil grubun ana unsurudur. Ana unsur grubun sonunda bulunur. (Karahana, 2014, s. 57; Aktan, 2009, s. 72; Ergin, 2012, s. 396)
2. Bir zarf-fiil grupta yüklem görevi yapar ve yargı bildirmez. (Karahana, 2014, s. 57)
3. Yardımcı unsur özne, nesne, yer tamlayıcısı ve zarf oluşturur. (Karahana, 2014, s. 57)
 - Dışardan (z) gelirken (y) herkese seslenirim.
 - Dedem eski günleri (bln) konuşurken (y) gözleri doldu.
 - Oğlan yere (yt) bakarak (y) şarkı söyledi.
4. Bazı sıfat-fiiller hal eki ile çekime girdiklerinde cümlede zarf-fiil işlevi yaparlar. (Karahana, 2014, s. 58; Aktan, 2009, s. 72; Delice, 2012, s. 46)
 - *Çocuk annesi gördüğünde* kendinden geçti
 - *Annem geldiğinde* hepimiz sustuk.
5. Zarf-fiilin yeri özellikle şiir dilinde değişebilir. (Karahana, 2014, s. 58)
6. “–ken ve –sA eki ile kurulan ve yan yana sıralanan birden fazla zarf-fiil grubunda zarf-fiil eki sadece en sondaki grupta bulunabilir”. (Karahana, 2014, s. 58)
 - *Yemek yerken* çok su içmemeliyiz.
 - *Çocuklar yolda yürürken* arabalara dikkat etmeliler.
7. Bu grup söz dizimi içinde zarf görevi yapar. (Aktan, 2009, s. 72; Karahana, 2014, s. 59)
 - *Babam geleli* uzun zaman oldu.
8. Zarf-fiil grubunun vurgusu, zarf fiilden önceki unsur üzerindedir. (Aktan, 2009, s. 72; Karahana, 2014, s. 59)

2.3.6. Tekrar Grubu

Türk dili araştırmacıları tekrar grubunu şu şekilde tanımlar:

“Sözün hem anlam hem de ezgi gücünü artırmak amacıyla bir sözcüğün çeşitli biçimlerde yinelenmesi ya da aynı amaçla sesleri birbirini andıran hatta anlamca karşıt sözcüklerin birlikte kullanılması.” (Koç, 1992, s. 142)

“Anlatımı daha güzel ve etkili bir duruma getirmek için aralarında ses benzerliği bulunan yakın, aynı ya da zıt anlamlı sözcüklerin yan yana kullanılması veya bu işlem sonucu ortaya çıkan sözcük grubu.” (Hengirmen, 1999, s. 208)

“Aynı, yakın ya da zıt anlamlı iki veya daha çok kelimenin bir tek kelime gibi anlam göstermek üzere yanyana gelmesi: *birer birer, yalvarıp yakarmak, boy pos endam vb. .*” (Korkmaz, 1992, s. 82)

“Anlama güç katmak amacıyla birbirini yineleme, aralarında benzerlik bulunan birimleri art arda kullanma.” (Vardar, 1980, s. 93)

“İkileme, anlamı güçlendirmek, ifade gücünü arttırmak, kavramı zenginleştirmek amacıyla aynı cinsten iki kelimenin arka arkaya getirilmesiyle oluşan kelime grubudur.” (Özkan, 2004, s. 180)

“Bir nesneyi, bir niteliği, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimenin meydana getirdiği kelime grubudur.” (Karahan, 2014, s. 60)

Tekrar Grubunun Türleri

1. Aynı kelimenin tekrarı ile kurulanlar: birer birer, göre göre, koşa koşa...
2. Eş ya da yakın anlamlı kelimeler ile kurulanlar: yorgun argın, ıvır zıvır, ev bark, belli başlı...
3. Zıt anlamlı kelimelerle kurulanlar: iyi kötü, doğru yanlış, yaz kış, karı koca, az çok, geceli gündüzlü, analı babalı...
4. İlaveli kelimeler (aynı kelimenin ön sesinin değiştirilerek tekrarlanması ile kurulanlar): ev mev, para mara, güzel müzel, yaka maka, çatal matal... (Aktan, 2009, s. 29-30; Karahan, 2014, s. 60)

Özellikleri:

1. Bağlama, zemirler ve çekim edatları dışında her türlü kelimeyle tekrar grubu kurulabilir. Edatlardan da yalnız bazı ünlem edatlarının tekrarları yapılabilir. Fiillerin tekrar grubu yapmak için geniş bir kabiliyeti vardır. (Ergin, 2013, s. 377)
2. Tekrarların, kuvvetlendirme, çokluk, devamlılık, ortalama ve beraberlik işlevleri vardır. (Ergin, 2013, s. 377)
3. Tekrar grubunu meydana getiren kelimeler, eksiz yan yana gelirler. (Ergin, 2013, s. 377)

4. Grubun unsurları çekim eki taşıyabilirler: anası babası, evi barkı, sağa sola, havadan sudan... (Karahan, 2014, s. 61)
5. Tekrar grubunda, birleşen kelimeler arasında edatlar bulunabilir, ancak bu tipteki gruplar, bağlama edatı grubu değildir: güzel mi güzel, çekici mi çekici, yalnız ve yalnız gibi. (Delice, 2012, s. 32)
6. Bu gruptaki kelimeler arasında belirli ses düzeni bulunur:
 - a) Ön ve son seslerin benzeşmesine dikkat edilir: çer çöp, sağ salim, süklüm püklüm.
 - b) Tekrar edilecek kelimedede (a) sesi bulunuyorsa ikinci unsurda genellikle (u) sesi kullanılır: çatır çutur, allak bullak, abur cubur.
 - c) Ünlü ile başlayan kelime önce gelir: ara sıra, açık saçık.
 - d) Tek heceli kelime çok heceli kelimedenden önce gelir: çul çaput, kol kanat.
 - e) B ve p ile başlayan kelimeler sonra gelir: eski püskü, yırtık pırtık, sus pus... (Delice, 2012, s. 32)
7. Tekrar grubunda, Türkçe olan kelimeler önce gelir: kış kıyamet, güçlü kuvvetli. (Delice, 2012, s. 32)
8. Kalıplaşan tekrar öbeklerinin sıralanış şekli değişmez: (büyük küçüklü) tekrarı (küçüklü büyüklü) şeklinde kullanılmaz. (Delice, 2012, s. 32)
9. Bazı kelimeler zaman içinde tek başına kullanımda düşmüş olabilir: ele güne, bet beniz, soy sop, boy bos... (Karahan, 2014, s. 61)
10. Zarf-fiilin –A eki tekrar grubu oluşturmak için de kullanılır: gide gide, koşa koşa... (Aktan, 2009, s. 72)
11. Tekrar grupları söz dizimi içinde isim, sıfat, zarf ve fiil görevinde kullanılabilirler. (Karahan, 2014, s. 61; Aktan, 2009, s. 29)
 - *Güzel mi güzel* kızları. (sıfat)
 - *Kahve mahve* yapmam ben. (isim)
12. Tekrar grubunun her unsuru kendi vurgusunu taşır. (Karahan, 2014, s. 62; Aktan, 2009, s. 29)

2.3.7. Edat Grubu

Türk dili araştırmacıları edat grubunu şu şekilde tanımlar:

“Takıların geldiği isimle birlikte teşkil ettikleri belirtme öbeğine *takı öbeği* deriz.” (Banguoğlu, 2011, s. 386)

“Bir ad veya ad soylu kelimededen sonra gelen edatın, eklendiği kelime ile birlikte oluşturduğu grup. Edat grupları cümle içinde sıfat ve zarf görevindedir.” (Korkmaz, 2007, s. 79)

“Edatlar, yalnız başlarına anlamları olmayan isim ve isim soylu kelime ve kelime gruplarından sonra gelerek anlam bakımından bunlarla sıkı sıkıya bağlı bulunan, gramer bakımından onlara hâkim olan ve eklendikleri kelimeler ile cümlenin öteki kelimeleri arasında çeşitli anlam ilişkileri kuran görevli sözlere *edat grubu* denir.” (Aktan, 2009, s. 34)

“Bir isim unsuru ile bir çekim edatından meydana gelen kelime grubudur.” (Karahan, 2014, s. 62)

Ad veya ad soylu kelime + çekim edatı

Kum	gibi
Benim	ile
Bundan	dolayı

Özellikleri:

1. Bu grupta isim unsuru başta, çekim edatı ise sonda bulunur. (Demir, Yılmaz, 2014, s. 231; Aktan, 2009, s. 34; Karahan, 2014, s. 63)
2. Edat grubunda birleşme, isim unsurunun ve edatın çeşitine göre ekli veya eksiz olabilir. (Demir, Yılmaz, 2014, s. 231; Karahan, 2014, s. 63)
 - çocuklar için →eksiz (Yalın durumu)
 - benim kadar →ekli (ilgi durumu eki)
 - eve doğru →(Yönelme durumu eki)
 - sabahtan beri →ekli (Ayrılma durumu eki)

3. Edatlar zamirlerden sonra gelirse zamir çekim eki alır ancak bunun istisnası da vardır. (Demir, Yılmaz, 2014, s. 231)
 - Benim gibi →ben gibi.
4. Bu grubun unsurları arasına başka bir kelime giremez. (Aktan, 2009, s. 35)
 - *Senin için* buralara geldim.
5. Çekim edatı iyelik ve isim çekim eklerini alarak isim gibi kullanılırlar. (Aktan, 2009, s. 35)
 - Ömrü hayatımda *onun gibisini* görmedim.
6. Edat grubunda, isim unsuru kelime grubu olabilir. (Aktan, 2009, s. 35; Karahan, 2014, s. 63)
 - Seni beklerim *son saate* kadar (isim unsuru: sıfat tamlaması).
 - *Mektubu okuyup parçalamak üzere* (isim unsuru: isim-fiil grubu)
7. Edat grubunda birden fazla isim unsuru olabilir. (Aktan, 2009, s. 36)
8. Edat grubunda isim unsuru zarf-fiil veya zarf-fiil grubu olanları da vardır. (Karahan, 2014, s. 64)
 - *Annem evden çıkmalı / beri küçük kardeşim ağlıyor.*
9. Söz dizimi içinde sıfat, zarf ve isim görevi yaparlar. (Aktan, 2009, s. 36; Karahan, 2014, s. 64)
 - *Ankara'ya doğru* geliyor. (isim)
 - *Babası öldükten sonra* kız hiç gülmedi. (zarf)
 - *Arslan gibi* güçlüsün. (sıfat)
10. Edat grubun vurgusu, birinci (isim) unsur üzerindedir. (Aktan, 2009, s. 37; Karahan, 2014, s. 65)

2.3.8. Bağlama Grubu

Türk dili araştırmacıları bağlama grubunu şu şekilde tanımlar:

“Bağlaçlar ile birbirine bağlanmış ad veya ad soylu kelimelerin oluşturduğu kelime grubu. İki adın fazla ad unsurunun yer aldığı bağlama gruplarında, bağlaç son iki ad ögesinin arasına girer. Hem...hem, ne...ne, ya...ya vb. gibi tekrarlanan bağlaçlarla kurulan bağlama gruplarında bağlaçlar ad ögelerinin başında ve sonunda yer alır.” (Korkmaz, 2003, s. 34)

“Bağlama edatları ile birbirine bağlanmış iki veya daha fazla isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur.” (Karahana, 2014, s. 65)

1.unsur + bağlama edatı + 2.unsur

Leyla ve Mecnun

Bağlama edatı + 1.unsur + bağlama edatı + 2.unsur

Ne Ali ne Mehmet

Özellikleri:

1. Bir cümlede içinde ikiden fazla isim unsuru bulunursa (ve) bağlama edatı son iki isim unsurunun arasında yer alır. (Karahana, 2014, s. 65)
 - Ufak, tefek, sinirli ve inatçı adam.
2. Bütün bağlama edatları sadece unsurlar arasında yer almazlar. Bazıları unsurun başında ve bazıları unsurun sonunda yer alır. (Demir, Yılmaz, 2014, s. 234; Karahana, 2014, s. 66)
 - *Hem* annem *hem* babam.
 - Kalem *de* kağıt *da* gibi.
3. İle'nin eklenmiş şekli olan –(y)lA isim unsurları bağlayabilir. (Karahana, 2014, s. 66)
4. Bu grubun isim unsurları kelime grubu olabilir. (Karahana, 2014, s. 67)
 - *Dışarı çıkmak ve çocuğu neden ağladığını görmek / istedi.* (İsim unsurları: isim-fiil grubu)
5. Bağlama edatları sadece isim, sıfat ve zarfı birbirine bağlar. Bu nedenle, bu grup söz dizimi içinde zarf, sıfat ve isim görevi yapar. (Delice, 2012, s. 21; Karahana, 2014, s. 67)
6. Bu grupta her unsur kendi vurgusunu taşır. (Aktan, 2009, s. 58; Karahana, 2014, s. 68)

2.3.9. Unvan Grubu

Türk dili araştırmacıları unvan grubunu şu şekilde tanımlar:

“Bir şahıs adı ile bir unvan ve akrabalık gösteren adın eksiz olarak yan yana gelerek oluşturduğu belirtme grubu.” (Korkmaz, 2007, s. 219)

“Bir şahıs ismiyle, bir unvan veya akrabalık isminden kurulan kelime grubudur.” (Karahana, 2014, s. 68)

kişi adı + unvan adı

Mehmet Efendi

Piri Reis

Veli Bey

Özellikleri:

1. Bu grupta şahıs ismi önce, unvan veya akrabalık ismi sonra gelir. (Ergin, 2013, s. 389; Karahan, 2014, s. 68; Aktan, 2009, s. 43)
2. Bu grubun her iki unsuru eksiz birleşir. (Ergin, 2013, s. 389)
3. “İsim unsuru tek kelime olabileceği gibi, bir birleşik isim veya birleşik isim hükmünde bir kelime grubu da olabilir.” (Ergin, 2013, s. 389; Karahan, 2014, s. 68)
– *Mehmet Akif Bey, Kâzım Karabekir Paşa...*
4. Bu grup, cümle içinde isim görevi yapar. (Karahan, 2014, s. 68)
– *Ali Çavuş, Ayşe'nin babasıdır.*
5. Unvan grubunun vurgusu, birinci unsurun (özel adın) üzerindedir. (Karahan, 2014, s. 69; Aktan, 2009, s. 43)

2.3.10. Birleşik İsim Grubu

Türk dili araştırmacıları birleşik isim grubunu şu şekilde tanımlar:

“Birleşik isim bir nesnenin ismi olmak üzere yan yana gelen birden fazla ismin meydana getirdiği kelime grubudur.” (Ergin, 2013, s. 385)

“En az iki kelimedenden oluşan ve bu kelimelerin kendi kavramları dışında yeni bir kavramı karşılamak üzere, birleşik kelime kalıbına göre biraraya gelerek meydana getirdikleri ad. İki veya daha fazla şahıs adından oluşan özel adlar da birleşik ad grubunda yer alır.” (Korkmaz, 2003, s. 45)

“Bir şahsa özel ad olmak üzere bir araya gelen kelimeler topluluğudur.” (Karahan, 2014, s. 69)

özel ad + özel ad + özel ad

Nazım Hikmet, Orhan Veli Kanık, Mehmet Kaplan, Ahmet Hamdi Tanpınar

Özellikleri:

1. Bu grupta iki veya daha fazla kelimeli bütün şahıs adları yer alırlar. (Karahan, 2014, s. 69; Aktan, 2009, s. 27)
2. Bu grupta isimler eksiz birleşir. (Karahan, 2014, s. 69; Aktan, 2009, s. 27)
3. Bu grup, söz dizimi içinde isim görevi yapar. (Karaağaç, 2012, s. 204; Karahan, 2014, s. 70)
- *Elif Şafak*'ın Aşk romanı en çok satan romanlardandır
4. Bu grubun vurgusu son unsur (ikinci isim) üzerindedir. (Karaağaç, 2012, s. 204; Karahan, 2014, s. 70; Aktan, 2009, s. 27)

2.3.11. Ünlem Grubu

Türk dili araştırmacıları ünlem grubunu şu şekilde tanımlar:

“*Ünlem öbekleri* asıl ünlemlerle kurulmuş veya çağrı halinde adlar ve belirtme öbeklerinden meydana gelmiş olurlar ve çok defa bir *ünlenen*i kapsarlar.” (Banguoğlu, 2011, s. 518)

“Bir ünlem ile bir isim unsurundan meydana gelen kelime grubudur.” (Karahan, 2014, s. 70)

“Ünlem grubu, bir ünlem edatı ile ona bağlı bir ad ögesinden oluşan sözcük grubudur.” (Eker, 2015, s. 366)

ünlem edatı + ad unsuru

Ey gençler!

Be kız!

Özellikleri:

1. Ünlem grubunda seslenme edatı önce, isim sonra gelir. (Ergin, 2013, s. 390; Karahan, 2014, s. 70; Aktan, 2009, s. 57)
2. Ünlem grubunda unsurlar eksiz birleşir. (Ergin, 2013, s. 390; Karahan, 2014, s. 70; Aktan, 2009, s. 57)
3. Bu grupta isim unsuru bir isim veya kelime grubu olabilir. (Ergin, 2013, s. 390; Karahan, 2014, s. 71)
 - Hey / Dirse Han (isim unsuru: unvan grubu)
 - Ey / tatlı ve ulvî gece (isim unsuru: sıfat tamlaması)
4. Bu grupta birden fazla isim unsuru bulunabilir. (Aktan, 2009, s. 58; Karahan, 2014, s. 71)
 - Hey kızlar, erkekler, gençler!
5. Bu grup cümlenin kuruluşuna katılmaz. Seslenme ve hitaplarda kullanılır. Cümle dışı unsur olarak başta, ortada, sonda veya cümlenin herhangi bir yerinde bulunabilir. (Aktan, 2009, s. 58; Karahan, 2014, s. 71)
6. Bu grupta ünlem ile isim unsuru arasında hiçbir noktalama işareti kullanılmaz. Grubun sonunda ya ünlem işareti ya da virgül kullanılır. (Delice, 2012, s. 23)
7. Ünlem grubun vurgusu ünlem edatı üzerindedir. (Karahan, 2014, s. 71; Aktan, 2009, s. 58; Ergin, 2013, s. 390)

2.3.12. Sayı Grubu

Türk dili araştırmacıları sayı grubunu şu şekilde tanımlar:

“Basamak sistemine göre sıralanmış ve herhangi bir ek almadan yan yana gelmiş sayı adlarının oluşturduğu grup.” (Korkmaz, 2003, s. 181)

“Basamak sistemine göre sıralanmış sayı isimleri topluluğudur.” (Karahan, 2014, s. 72)

“Sayı grubu, büyük sayı önce, küçük sayı sonra getirilerek yapılan sözcük grubudur.” (Eker, 2015, s. 361)

Büyük sayı + küçük sayı

yüz bir

On iki

Bin yüz

Sayı Grubun Türleri

1. Tek kelimededen ibaret olanlar: Bir, iki, dört, on, yüz, bin, milyon.
2. Sıfat tamlaması kuruluşunda olanlar: üç yüz, beş yüz, dokuz bin, altı milyon.
3. Sayı grupları olanlar: yetmiş yedi, yüz elli bir, bin dokuz yüz elli altı. (Karaağaç, 2012, s. 189)

Özellikleri:

1. “Gruptaki sayı isimlerinin dizilişi basamak sistemine göredir. Sayılardan büyük olan sayı başta, küçük olan sayı ise sondadır. Sayılar sondan başa doğru büyür. Sayı isimleri eksiz birleşir. Sayı isimleri ayrı yazılır.” (Karahana, 2014, s. 62; Aktan, 2009, s. 55)
2. “Kelime grubu hâlindeki sayılar, sıfat tamlaması veya sayı grubu kuruluşundadır. Sıfat tamlaması ana sayılar, sayı grubu ise ara sayılardır. Sıfat tamlamasında vurgu birinci, sayı grubunda ise ikinci unsur üzerindedir.” (Karahana, 2014, s. 72; Aktan, 2009, s. 55)
 - Üç bin, yedi yüz →sıfat tamlaması
 - Otuz iki, yüz otuz bir → sayı grubu
3. Sayı grubunda milyona kadar iki unsur vardır. Milyonlu sayılar üç unsurludur. Milyarlı sayılar dört unsurludur. Her unsur kendi içinde sayı grubu, sıfat tamlaması olabilir. Veya tek kelime olabilir. (Aktan, 2009, s. 56; Karahana, 2014, s. 72)
 - Üç yüz on
 - üç yüz / on : sayı grubu
 - üç / yüz : sıfat tamlaması
4. Sayı grubu, söz dizimi içinde isim ve sıfat görevi yapar. (Aktan, 2009, s. 57; Karahana, 2014, s. 73)
 - Bu iki yıl içinde *altmış bin* ağaç kesilmiş. (sıfat)
 - Saat bir buçuktur. (isim)

5. Sayı grubunun vurgusu, ikinci isim (küçük sayı ismi) üzerindedir. (Aktan, 2009, s. 57; Karahan, 2014, s. 73; Ergin, 2013, s. 391)

– otuz *bir*, altmış *yedi*.

2.3.13. Birleşik Fiil

Türk dili araştırmacıları birleşik fiili şu şekilde tanımlar:

“Bir hareketi karşılamak veya bir hareketi tasvir etmek üzere yan yana gelen kelimeler topluluğudur.” (Karahan, 2014, s. 73)

“Bir eylemle ya da başka türden en az bir sözcükle kalıplaşmış eylem.” (Koç, 1992, s. 53)

“Bir ad veya ad soylu Türkçe veya yabancı kökenli bir kelime ile etmek, edilmek, olmak, olunmak, eylemek, kılmak, kılınmak, yapmak yardımcı fiillerinin birleşmesinden ya da belirli kurallar içinde bir araya gelmiş iki ayrı fiilin anlamca kaynaşmasından oluşmuş birleşik yapıdaki fiil türlerine denir.” (Korkmaz, 2014, s. 489)

Birleşik Fiilin Türleri:

1-İsimle yapılan birleşik fiiller (Bir Hareketi Karşılaman Birleşik Fiiller)

a.Türkçe ya da yabancı kökenli bir isim ile, yardımcı fiilden oluşur.

İsim + yardımcı fiil

Rica etmek

Satın almak

Kabul etmek

Yardım etmek

Özellikleri:

1. “etmek, olmak, yapmak, eylemek, kılmak, bulunmak” yardımcı fiilleri kullanılır. (Aktan, 2009, s. 45; Karahan, 2014, s. 73)
2. Asıl unsur olan isim başta, yardımcı fiil sonda bulunur. Yardımcı fiil bir çekim görevi yapar ve isim unsurunu fiilleştirir. (Aktan, 2009, s. 45; Karahan, 2014, s. 73)
3. Bu grubun en çok kullanılan yardımcı fiilleri “etmek” ve “olmak” fiilleridir. Diğer yardımcı fiillerin kullanım sıklığı daha azdır. (Aktan, 2009, s. 45; Karahan, 2014, s. 74)
4. Zan, af, his... gibi tek başına kullanılmayan isimler, yardımcı fiile birleşik yazılır. (Aktan, 2009, s. 46; Karahan, 2014, s. 74)
 - zan + etmek → zannetmek gibi.
 - af+ etmek→ affetmek
 - his+ etmek→ hissetmek
5. “Bu birleşik fiillerin isim unsuru, bir sıfat-fiil olabilir. Sıfat-fiil, olmak ve bulunmak gibi yardımcı fiillerle birleşir. “ol-” un yardımcı fiilin sıfat-fiillerle kurduğu birleşik fiillerde; -miş ekli sıfat-fiiller, bitmiş ve tamamlanmış bir hareketi, -Ir / -Ar ekli sıfat-fiiller devam etmekte olan bir hareketi, -AcAk ekli sıfat-fiiller, niyet hâlinde bir hareketi; sıfat-fiil görevinde de kullanılabilen –yor ekli sıfat-fiiller ise, yakın geçmişte ortaya çıkan tamamlanmış veya devam etmekte olan bir hareketi karşılarlar.” (Karahan, 2014, s. 74-75)
 - Bu şekilde işleri *bitirmiş olduk*.
 - Dün babasıyla *konuşacak oldu*, sonra vazgeçti.
6. Birleşik fiillerde birden fazla isim unsuru bulunabilir. (Aktan, 2009, s. 46; Karahan, 2014, s. 75)
 - Mutlu, başarılı ol.
7. Birleşik fiillerin isim unsuru kelime grubu olabilir. (Aktan, 2009, s. 46; Karahan, 2014, s. 75)
 - Dün gece odada otururken bir hışırtı *duyar gibi* olduk. (isim unsuru: edat grubu)
 - Sınavdan istediğim sonuç çıkarsa çok *mutlu ve huzurlu* olacağım. (isim unsuru: bağlama grubu)
8. Grubun vurgusu isim ögesi üzerindedir. (Aktan, 2009, s. 45 Karahan, 2014, s. 77)

b.İsim ile asıl fiil birleşmesinden oluşan birleşik fiiller (Deyimleşmiş).

İsim + asıl fiil = birleşik fiil

Özellikleri:

1. Bu grupta yardımcı fiiller yerine asıl fiiller kullanılır. Bu grupta yer alan kelimelerden biri veya hepsi ya sözlük anlamlarını kaybetmiş ya da deyimleşmiştir. “Yol al-, kan kustur-, el koy-, yatağa düş-” örnekler gibi. (Karahana, 2014, s.75)
 - Kocası zavallı kadına yıllarca *kan kusturdu*.
2. Bu grubun isim unsuru, isim çekim eki alabilir. (Karahana, 2014, s. 76)
 - Bu elbise *hoşuma gitti*.
 - Sinirlerince *kendini kaybetme*.
3. “Bu birleşik fiillerin bazılarında isim unsuru bir tamlayan ile genişler. Hatta bazen bu genişleme cümledeki bütün kelimeleri içine alabilir.” (Karahana, 2014, s. 76; Aktan, 2009, s. 48)
 - Memlekete dönmek *hepimizin içine sinmiş*.
4. Grubun unsurları, kelime grubu olabilir. (Karahana, 2014, s. 77)
 - Tası tarağa / topla. (isim unsuru: tekrar grubu)
5. Grubun vurgusu, birinci unsur üzerindedir. (Karahana, 2014, s. 77; Aktan, 2009, s. 45)

2.Fiillerle yapılan birleşik fiiller (Bir Hareketi Tasvir Eden Birleşik Fiiller)

Bu birleşik fiiller, zarf-fiil eki alan bir fiil ile bir tavsir fiilinin birleşmesinden meydana gelir. (karahana, 2014, s.77)

Özellikleri:

1. Bu birleşik fiillerde, ana unsur başta, tasvir fiili ise sonda bulunur. Anlamı üzerinde bulunduran bu unsur, -A, -I, -Ip zarf-fiil eklerinden birini taşır. (Karahana, 2014, s. 77; Aktan, 2009, s. 52; Karaağaç, 2012, s. 194)

Fiil + zarf-fiil eki + yardımcı fiil = birleşik fiil

- Gez ip dur-
- Koş a bil-

2. “Bil-, ver-, dur-, gel-, git-, kal-, koy-, gör-, yaz- yardımcı fiilleri asıl fiile yeterlik, ihtimal, tezlik, devamlılık, yaklaşma gibi anlamları kazandırır.” (Karahana, 2014, s. 77; Aktan, 2009, s. 52; Karaağaç, 2012, s. 194)
 - Bil-: yeterlik, ihtimal (yazabil-)
 - ver-: tezlik, kolaylık (yapıver-)
 - yaz-: yaklaşma (düşe yaz)
 - git-, koy-, göre-, dur-: devamlılık (oturup dur, sürüp git-)
 - gel-, kal-: beklenmezlik (şışa kal-, çıkıa gel-)
3. Bu birleşik fiillerin birinci unsuru bir kelime grubu olabilir. (Karahana, 2014, s. 79)
 - Dışardeki sese *fark ede / biliyordu*.
4. Grubun vurgusu, birinci unsur üzerindedir. (Karahana, 2014, s. 79)

2.3.14. Kısaltma Grupları

Türk dili araştırmacıları kısaltma gruplarını şu şekilde tanımlar:

“Bunlar kelime gruplarının ve cümlelerin kısalması, yıpranması neticesinde ortaya çıkan kelime gruplarıdır. Her hangi bir kaideleri yoktur. Daha geniş bir gruptan kısalmış ve klişeleşmiş gruplardır.” (Ergin, 2013, s. 396)

“Kısaltma grupları ilgi, yaklaşma, bulunma ya da uzaklaşma durum eklerinden birini alan sözcük ile, başka bir sözcüğün birleşerek klişeleşmesiyle ortaya çıkar.” (Eker, 2015, s. 366)

“Kelime grupları ve cümlelerden yıpranma veya kalıplaşma yoluyla ortaya çıkan gruplardır.” (Karahana, 2014, s. 79)

Özellikleri:

1. “Kısaltma grupları, iki isim unsurundan meydana gelir. Bu grupta ikinci unsur, genellikle bir nitelik ismidir. İkinci unsur nitelik ismi olmayan kısaltma grupları da vardır.” (Karahana, 2014, s. 80; Aktan, 2009, s. 74)
 - Çocuğuna / düşkün (anne), el ele (gezmek), cana / yakın (arkadaş).
2. Bu kısaltma grupları genellikle isim-fiil, sıfat-fiil veya zarf-fiil gruplarından kısalmıştır. Bunların bir kısmı kalıplaşmıştır. (Karahana, 2014, s. 79)

- Karnı tok (olan) sıfat-fiil grubu
 - Başı açık (olarak) zarf-fiil grubu
 - Okulları teftiş (etmek) isim-fiil grubu
3. Kısaltma gruplarının unsurları kelime grubu olabilir. (Karahan, 2014, s. 80; Aktan, 2009, s. 74)
- Annesine / çok bağlı (çocuk) (ikinci unsur: sıfat tamlaması)
 - Sırt çantası / ağır (öğrenci) (birinci unsur: isim tamlaması)
4. Kısaltma grupları, söz dizimi içinde isim, sıfat ve zarf görevi yaparlar. (Karahan, 2014, s. 80; Aktan, 2009, s. 74)
- *Eğlenceye düşkünler*, zamanları hep burada geçirir. (isim)
 - *Sabaha yakın* Ankara'ya vardık. (zarf)
 - *içli dışlı bir insan*. (sıfat)
5. Bu grubun vurgusu ikinci unsur üzerindedir. (Karahan, 2014, s. 80)

Kısaltma grupları yapıları bakımından ilgi, belirtme, yönelme, bulunma, uzaklaşma hâl ekleri ve isnat grubu başlık altında incelenebilir.

1. İlgi Grubu: İlgi hâli eki almış bir isim unsuru ile yalın bir isim unsurunun meydana getirdiği kelime öbeğidir. (Delice, 2012, s. 41)

İsim + ilgi hâli eki + yalın isim

- Biz im ev
- Ali' nin oğlan

2. Belirtme (yükleme) Grubu: Belirtme hâl eki almış bir isim unsurunun yalın hâldeki diğer bir isim unsuru ile kurduğu kelime grubudur. (Delice, 2012, s. 41)

İsim + belirtme hâl eki + yalın isim

- Kitab ı ithaf
- Yüz ü aşkın adam

3. Yönelme (yaklaşma) Grubu: Yönelme hâl eki almış bir isim unsurunun yalın hâldeki diğer bir isim unsuru ile kurduğu kelime grubudur. Bazen birinci unsur kelime grubu olabilir.

İsim + yönelme hâl eki + yalın isim

- Can a yakın
- Dil e kolay

- İki yüz bin e yakın

İkinci unsuru yönelme hâli eki taşıyan kısaltma grupları

İsim + isim + yönelme eki

- Baş baş a
- Git git (d) e (Delice, 2012, s. 43; Karahan, 2014, s. 81; Aktan, 2009, s. 76)

4. Bulunma (kalma) Grubu: Bulunma hâl eki almış bir isim unsurun yalın bir isimle kurduğu kelime grubudur. Bu grupta her iki unsur kelime grubu olabilir.

İsim + bulunma hâl eki + yalın isim

- Hava da bulut
- Yüz de on
- Sene de bir gün
- Paha da ağır
- Sahan da yumurta

İkinci unsuru bulunma hâli eki taşıyan kısaltma grupları

- İsim + isim + bulunma hâli eki
- Silâh el de (yola çıktı) (Delice, 2012, s. 42; Aktan, 2009, s. 77)

5. Uzaklaşma (çıkma) Grubu: Çıkma hâl eki almış bir isim unsurunun yalın hâldeki başka bir isim unsuru ile kurduğu kelime grubudur. Birinci unsuru kelime grubu olabilir. (Delice, 2012, s. 40; Karahan, 2014, s. 82; Aktan, 2009, s. 78)

İsim + çıkma hâl eki + yalın isim

- Sonra dan görme
- Göz den irak
- Kendin den emin

6. Vasıta Grubu: Birinci unsuru vasıta eki almış ve ikinci unsuru ise yalın durumda olan kısaltma gruplarıdır. (Karahan, 2014, s. 83; Aktan, 2009, s. 80)

İsim + vasıta hâli eki + yalın isim

- Çimen le kaplı
- Eşyay la dolu

7. Eşitlik Grubu: Birinci unsuru eşitlik eki almış bir isimle yalın hâlde olan başka bir ismin oluşturduğu kelime grubudur. (Karahan, 2014, s. 83; Aktan, 2009, s. 80)

İsim + eşitlik hâl eki + yalın isim

- Sayı ca fazla
- Yaş ça küçük

8. İsnat Grubu: “Üçüncü kişi iyelik eki alan bir ad unsuru ile başka bir kelimenin birleşmesinden meydana gelir. Ya da başka bir söyleyişle sıfat tamlamasının tamlayan ve tamlananın yer değişim şeklidir.” (Eker, 2015, s. 367) Bu grubun unsurları kelime grubu olabilir. (Aktan, 2009, s. 74)

İsim + iyelik 3. Kişi eki + isim

- Uc u sivri
- El i çabuk
- Göz ü elâ
- Yüz ü solgun

BÖLÜM 3.

ELİF ŞAFAK'IN AŞK ADLI ROMANINDAKİ KELİME GRUPLARININ İNCELENMESİ

3.1. İsim Tamlaması

3.1.1. Belirtili İsim Tamlaması

Hafiften aralanır, dalgaları *suyun yüzeyi*. (s. 11 str. 2)

Belli belirsiz bir tıp sesi çıkar; duyulmaz bile *akıntının ortasında*, kaybolur uğultuda. (s. 11 str. 3)

Karışıklık *onun doğasında* var, ne de olsa. (s. 11 str. 16)

Kendini bildi bileli durgun bir göl gibiydi *Ella Rubinstein'in hayatı*. (s. 11 str. 20)

Şaşmaz bir çizgiydi *günlerin akışı*; öylesine yeknesak, düzenli ve sıradan. (s. 12 str. 1)

Ella'nın öncelikler listesinin başında çocuklar gelirdi. (s. 12 str. 21)

Gerçi artık ihtiyarlamış, şişmanlamış, neredeyse kör ve sağır olmuş *Gölge'nin vadesi* doluyordu. (s. 12 str. 27)

Ama *köpeğinin bir gün öleceğini düşünmeye Ella'nın yüreği* el vermiyordu. (s. 12 str. 28, 29)

Bir türlü yüzleşemezdi bitişlerle, görmezden geldiği o son *burnunun ucunda* dikilirken bile. (s. 12 str. 33)

Her katında *çocukların mutlu mesut koşup oynadıkları*, fırından zencefilli-tarçınlı *kurabiye kokularının yayıldığı* büyükçe bir ev hayali bazılarına klişe gibi gelebilir ama *onların gözünde hayatların en idealiydi*. (s. 13 str. 12-13-14, 15)

Ella kimseye –bilhassa kocasına- itiraf edememişti ama *işin doğrusu*, bu satırları kendi ölüm ilanını okur gibi olmuştu. (s. 13 str. 27)

Ella'cığımızın tüm yaşamı, kocası ve çocuklarından ibaretti. (s. 14 str. 1)

Kaderin türlü zorluklarına tek başına kafa tutacak ne bilgisi vardı ne tecrübesi. (s. 14 str. 2)

İçtiği *kahvenin markasını* değiştirmek için bile uzun uzun düşünmesi gerekirdi. (s. 14 str. 4)

O kadar utangaç, öylesine munis ve ürkekti; tabiri caizse, *pısırtığın tekiydi*. (s. 14 str. 6)

Tabii şayet *insanın kendini aşktan koruması* mümkünse. (s. 14 str. 22)

Nice sonra Ella geriye dönüp baktığında başlangıç anını zihninde o kadar çok tekrarlayacaktı ki, sanki geçmişte yaşanmış bitmiş bir hatıra gibi değil de, hâlâ *evrenin bir köşesinde* sürmekte olan bir tiyatro sahnesi gibi gelecekti ona her şey. (s. 15 str. 5)

Mekân evlerinin mutfağı. (s. 15 str. 8)

İkizlerden Avi çatal bacağına baget yapmış, hayali bir davul çalar gibi sesler çıkarıyordu; kız kardeşi Orly ise günde ancak 650 kaloriye izin veren yeni diyetine uymak için toplam kaç lokma *yiyebileceğinin hesabını* yapıyordu. (s. 15 str. 14)

Fırsat bu fırsat, *herkesin arayışını* ısıtacağını ümit ediyordu. (s. 15 str. 22)

Bunlar yetmezmiş gibi bir de *aslanın ağzından ekmeği* almak için uğraşmasının ne gereği vardı? (s. 16 str. 17)

Her ne kadar feministlerle kaynayan Smith Üniversitesi'ndeki *sınıf arkadaşlarının hiçbiri Ella'nın seçimine* takdirle bakmasa da, o *bunun üstünde* durmamış; evine bağlı bir anne, eş ve ev hanımı olmaktan uzun seneler boyunca en ufak bir rahatsızlık duymamıştı. (s. 16 str.20, 21)

Dahası, *annelerinin sürekli üstlerine titremesini* istemediklerini apaçık belli ettiler. (s. 16 str. 30)

Müşterilerinden biri vesile olmuştu. (s. 17 str. 10)

Belki de *metreslerinden biri...* (s. 17 str. 11)

Bir yaynevinde *edebiyat editörünün asistanının asistanı*ym altı üstü. (s. 17 str. 13-14)

Tavşanın suyunun suyu yani! (s. 17 str. 14)

Ama David *karısının yeni işini* küçümsemesine fırsat vereceğe benzemiyordu. (s. 17 str. 15)

Ülkenin en iyilerinden! (s. 17 str. 21)

Bunca sene onu meslek sahibi olmaktan alıkoyduğu için birdenbire *senelerin kaybını* telafi etmeye mi çalışıyordu? (s. 17 str. 30)

David'in bu kadar iştiyakla ballandıra ballandıra konuşmasının başkaca bir izahı yoktu. (s. 17-18 str. 33-1)

Merakla, ağızları kulaklarında, *lafın devamını* beklediler. (s. 18 str. 19)

Durumun vehametini kavrayan Jeannette sızlanmaya başladı: “Off, buyrun bakalım! Ben de zannediyordum ki ailem sevinçten havalara uçacak, ama nerdeee? (s. 19 str. 1)

Cümle ağzından çıkar çıkmaz *kızının kendisine bakışlarından* böyle bir soruyu garipsediğini anladı. (s. 19 str. 12-13)

Ella, *Jeannette'in elini* tutup, kendine doğru çekerek hafifçe sıktı. (s. 19 str. 30)

“İşin doğrusu neyse bize rahatlıkla söyleyebilirsin, biliyorsun değil mi? Ne olursa olsun ailen olarak hep arkadayız.” (s. 19 str. 31)

Sırf sınırlılaşım âşık olduğum için Scott’la evlenmeyi isteyebileceğim *aklının ucundan* geçmiyor mu? Tam sekiz ay oldu biz çıkmaya başlayalım. (s. 20 str. 12)

Zennediyor musun ki bir *erkeğin huyunu suyunu* öğrenmeye sekiz ay yeter? (s. 20 str. 15)

Vaktiyle *senin korkutuğun* ne varsa, şimdi *benim başıma* gelecek zennediyorsun. (s. 21 str. 1, 2)

Hâlbuki sırf sen genç yaşta evlenip, *benim yaşımdayken* çocuk doğurdun diye, ben de aynı hataları yapacak değilim! (s. 21 str. 3)

Zihninin bir köşesinde hatırlamak istemediği hatıralar canlandı. (s. 21 str. 6)

Jeannette “olabilir” derecesine başını salladı ama görünen o ki, *babasının dediklerine* aklı tam yatmamıştı. (s. 21 str. 22)

Anne *gözümün içine* bak da söyle. (s. 21 str. 34)

Buruk kırık, diken dikendi *Jeannette’in sesi*. (s. 22 str. 3)

Ella’nın yüreği sıkıştı. (s. 22 str. 3)

“Ben *senin derdinin ne olduğunu* biliyorum anne” dedi Jeannette aniden. (s. 23 str. 20)

Ella *midesinin ortasına* koca bir taş gelip oturmuş gibi kalakaldı. (s. 23 str. 24)

Yolun yarısını geçmiş, çökmeye yüz tutan bir evlilik içinde mahpus kalmış, sıradan bir kadın? (s. 23 str. 26)

Ya beklenmedik bir biçimde ablalarına destek vermek istemiş ya da *büyüklerin muhabbetsiz muhabbetlerinden* sıkılmışlardı. (s. 24 str. 10)

Onların arkasında Esther Hala da ayaklandı. (s. 24 str. 11)

Yani şimdi *senin bu dediklerinden* sevdiğin adamla evlenmediğin sonucunu mu çıkarmalıyım? (s. 24 str. 20-21)

Neyse ki tam o anda telefon çaldı ve ikisini de bu gerilimli *anın pençesinden* kurtardı. (s. 25 str. 14)

Verdiğimiz romanın üzerinde çalışmaya başladın mı diye merak ettim. (s. 25 str. 21)

Şu ünlü yayınevinde *edebiyat editörünün asistanının asistanı* olarak ona verilen ilk görev, adı sanı bilinmeyen bir *yazarın romanını* okumaktı. (s. 25 str. 26-27, 28)

Tek bildiği bunun tarihi, mistik bir roman olduğuydu; bir de meşhur şair Rumi ile *onun Sufi dostu Şems’i* konu edindiği. (s. 26 str. 4)

“Böyle kapsamlı bir *romanın raporunu* çıkartmak tahmin ettiğinden uzun sürebilir” dedi ve telefonda kayboldu. (s. 26 str. 9)

Micelle'in sesi bir an gitti geldi, geldi gitti. (s. 26 str. 11)

Bu arada Ella *telefonun öbür ucundaki genç kadının o anda neler yaptığını* kafasında canlandırmaya çalıştı. (s. 26 str. 12)

Bir yandan birilerine talimat yağdırırken, bir yandan da *yayınevinin yazarlarından biri* hakkında New Yorker'da çıkan bir eleştiri yazısına göz gezdiriyor; satış raporlarını denetlerken yeni e-posta geldi mi diye ekranı kolluyor; ton balıklı sandviçini hızlı hızlı yerken lokmasını buzlu kahveyle yumuşatıyor olabilirdi pekâlâ. (s. 26 str. 14)

Aman aklında olsun, *işin teslimine üç hafta var.* (s. 26 str. 25)

Bir bakalım... bugün *mayısın on yedisi.* (s. 26 str. 25-26)

Yani, en geç *haziranın onuna* kadar rapor elimde olmalı. (s. 26 str. 26)

Ama işte, telaffuz ettiği kelimelerden ziyade, aralara serpiştirdiği suskunluklar, duraklamaları *Ella'nın esas duygularını* eleveren. (s. 26 str. 31-32)

İşin aslı kendisine verilen romanı okumak istediğinden bile emin değildi. (s. 26 str. 32)

Hiç tanınmamış bir yazarın, henüz basılmamış *romanının ilk okuru* olmak heyecan verici bir oyun gibi gelmişti ona. (s. 27 str. 2-3)

Romanın ve yazarın kaderinde ufak de olsa bir rol oynayacaktı. (s. 27 str. 4)

Hikâyenin geçtiği yerleri haritada bile bulamazken nasıl kafasını toparlayıp okuyacaktı onca sayfayı? (s. 27 str. 9)

Bu arada Michelle, *Ella'nın tereddütlerini* sezmiş olmalıydı. (s. 27 str. 12)

Yanlış anlama, *Rumi'nin hayatı* ilgimi çekiyor elbette ama bu konulara öyle yabancıyım ki. (s. 27 str. 18)

Omzunun üstünden kaçamak bir bakış attı kocasına. (s. 27 str. 33)

Ama *David'in yüzündeki ifade* kilitli, mühürlü bir kapı gibiydi. (s. 28 str. 1)

Bak mesela bu hafta, Tahran'da bir genelev işletirken ülkeden kaçmak zorunda kalan İranlı bir *kadının kitabını* yayına hazırladım. (s. 28 str. 7)

Çoğu da *senin yarı yaşında.* (s. 28 str. 23)

Aklının bir kenarında dursun. (s. 28 str. 24)

Oysa artık oturup büyük *kızlarının istikbaline* hayıflanmak gelmiyordu *Ella'nın içinden* –tabii eğer tâ başından beri karı koca hayıflandıkları esas mesele buysa. (s. 28 str. 29)

Bunca patırtı, bunca nümayişten bunalmış olacaktı ki *beyninin içinde* çit çıkmaz olmuştu şimdi. (s. 29 str. 5)

Ne *kredi kartlarının ödemeleri*, ne *Orly'nin yeme bozuklukları ve saplantılı rejimleri*, ne *Avi'nin kötü giden dersleri*, ne Esther Hala ve zavallı mozaik kekleri, ne *Gölge'nin elden*

ayaktan düşmesi, ne Jeannette'in beklenmedik evlilik planları, ne de kocasının kendisini senelerdir aldatıyor olması. (s. 29 str. 6, 7, 8, 9, 10, 11)

Romanın adı ilk sayfaya çivit renkli mürekkeple yazılmıştı. (s. 29 str. 17)

Yazar hakkında *kimsenin bir şey bilmediği* söylenmişti Ella'ya. (s. 29 str. 19)

Kartpostalın ön yüzünde göz kamaştıran güzellikte pembeli, sarılı, morlu lale tarlaları, arkasında da yine zarif bir el yazısıyla yazılmış bir not varmış. (s. 29 str. 24)

Umuyorum ki, *İslam âleminin şair-i azamı*, en meşhur mutasavvıfı Rumi ile türlü *fevkaladeliklerin müsebbibi*, fevrî kalenderî derviş Şems-i Tebrizî arasındaki emsalsiz dostluğu konu edinen bu tarihi, mistik romanı okumaya fırsat bulursunuz. (s. 30 str. 2, 3)

Ella bu ilginç kartpostalın, *yayınevi editörünün merakını* celbettiğini tahmin etti. (s. 30 str. 11)

Oturup amatör yazarların romanlarına ayıracak vakti yoktu. (s. 30 str. 13)

Oysa hırsküpu *Michelle'in vakti* daha da kıymetli ve kısıtlıydı. (s. 30 str. 15)

Böylece Aşk Şeriatı elden ele geçerek en nihayetinde *Ella'nın üzerine* kalmıştı. (s. 30 str. 18)

Kitabı okuyup, hakkında kapsamlı bir rapor yazmak artık *onun göreviydi*. (s. 30 str. 19)

Nerden bilebilirdi bu kitabın tüm hayatının akışını değiştireceğini? (s. 30 str. 21)

Nerden bilebilirdi bu kitabın tüm hayatının akışını değiştireceğini? (s. 30 str. 21)

Aşk Şeriatı *onun ilk ve muhtemelen son romanı*. (s. 30 str. 28)

Romancı olmak gibi bir heves taşımayan yazar, bu kitabı sadece Rumi'ye ve *onun sevgili güneşi* Şems-i Tebrizî'ye olan hürmetinden ve sevgisinden kaleme aldı. (s. 30 str. 30)

Ella'nın gözleri bir sonraki satıra kaydı. (s. 31 str. 1)

İyi de, bu *onun cümlesiydi*. (s. 31 str. 5)

Daha birkaç dakika evvel mutfakta kızına söylediği *cümlenin tıpatıp aynısı* hem de. (s. 31 str. 7)

Kâinatın bir köşesinden gizemli bir göz tarafından gözetleniyordu sanki. (s. 31 str. 8)

Kimsenin aşkın inceliklerine vakit bulamadığı bir dünyada “aşk şeriatı” daha büyük önem kazanmakta. (s. 31 str. 17)

Kimsenin aşkın inceliklerine vakit bulamadığı bir dünyada “aşk şeriatı” daha büyük önem kazanmakta. (s. 31 str. 17)

Çünkü aşk, *hayatın asıl özü*, esas gayesidir. (s. 31 str. 22)

Mevlâna'nın bizlere hatırlatığı üzere, gün gelir, herkesi, ondan köşe bucak kaçanları bile, hatta “romantik” kelimesini bir suçlama gibi kullananları dahi kısıvrak yakalar aşk. (s. 31 str. 22-23)

Âşıkların şeriatı da Allah'tır, mezhebi de. (s. 34 str. 5)

Dilim lal oldu, *kalemimin ucu* kör. (s. 35 str. 3)

Her bir insanı *Yaradan'ın emaneti* saklı bir cehver addedip, anlattıklarına kulak verdi. (s. 35 str. 15)

Batı'da, Kudüs yolundaki Haçlılar Konstantinopolis'i işgal edip yağmalamışlar; böylelikle *Bizans İmparatorluğu'nun bölünmesine* yol açmışlardı. (s. 37 str. 5)

Doğu'da, *Cengiz Han'ın askeri dehası*, yüksek disiplinli *Moğol Ordularının nüfuzunun hızla yayılmasını* sağlamıştı. (s. 37 str. 6, 7)

Ne yana gitseniz husumet ve hamaset, ne yöne dönseniz ıstırap ve hırsa, kime rastlasanız gelecek *günlerin daha ne yıkımlar getireceğine* dair tedirgin, gergin bir bekleyiş. (s. 37 str. 15)

Tüm bu *vaveylanın ortasında*, cümle şehirlerden Konya'da, bir İslam âlimi yaşardı. (s. 37 str. 17)

Seyyah bir kalenderiye dervişiydi Şems; *dilinin kemiği* yoktu. (s. 38 str. 1)

Yollarının kesişmesiyle başlayan süreç her *ikisinin de yaşamlarını* kökünden değiştirdi. (s. 38 str. 1-2)

Öylesine sağlam, müstesna bir *gönül birliğinin başlangıcıydı*. (s. 38 str. 3)

Aralarındaki bağı daha sonraki yüzyıllarda yaşayan mutasavvıflar iki *ummanın kavuşmasına* benzettiler. (s. 38 str. 5)

Bu benzersiz yarenlik sayesinde ki Rumi, önceleri hâkim çizgiye yakın duran, bir din âlimiyken, alışageldik tüm kurallardan çıkmaya cüret ederek adanmış bir gönül ehli, *aşkın ateşli savuncusu, semanın yaratıcısı* ve tutkulu bir şair oldu. (s. 38 str. 9)

“*İslam âleminin Shakespeare'i*” diye anılmasına yol açacak muazzam eserler bıraktı geride. (s. 38 str. 10)

Söylediklerinin küfre vardığını iddia edenler oldu. (s. 38 str. 24)

İşin aslı, hiç sona ermedi bu hikâye, devam etti. (s. 38 str. 29)

Neredeyse sekiz yıl sonra bile, *Şems'in ve Mevlâna Celaleddin Rumi'nin ruhları* bugün hâlâ diri ve hercai, sema etmekte aramızda. (s. 38 str. 30-31)

Beynimin içinde yankılanıyor hâlâ feryadı. (s. 39 str. 5-6)

Yüzünden kan çekilmezden, gözleri yuvalarından fırlamazdan, ağzı yarım bir dem çekip kapanmazdan evvel çıkardığı o ses, tuzağa düşmüş bir *kurdun uluması* gibi, hançerlenmiş bir *insanın elvedası*. (s. 39 str. 8, 9)

Bir ah, bir lanet, bir ses... “*Maktulün bedduası*” derim ben buna. (s. 39 str. 12)

Tâ ki *yüreğinin derinliklerine* sızana değin. (s. 39 str. 13-14)

Kabil Habil'i öldürdükten kelli, hiçbir katil kurtulamamıştır *kurbanının emanetini* yüklemekten. (s. 39 str. 19)

Adam öldürmenin kahrı başka şeye benzemez. (s. 40 str. 1)

Varlığımın bir parçası kabullendim bu durumu. (s. 40 str. 2)

Sene 1247, *güz mevsiminin sonlarıydı*. (s. 40 str. 8)

Konya'da kerhane işleten, gazabı ile nâm salmış bir *hüsanın fedailiğini* yapmaktaydım. (s. 40 str. 9)

Görevim fahişeleri hizaya dizmek, hadlerini bilmeyen *müşterilerin akıllarını* başlarına getirmek, kabakuvvet kullanarak *onun bunun gözü*nü korkutmaktı. (s. 40 str. 11, 12)

Altında bir imza: "*İmanın Bekçileri...*" (s. 40 str. 22)

Hasan Sabah'ın ölümünden ve tarikatın önde gelenlerinin tutuklanıp zindanlara atılmasından sonra bir daha toparlamadınız, eskisi gibi olamadınız. (s. 40 str. 24)

Müşterilerin türlü huyunu çekmeye alıştım nicedir. (s. 41 str. 10-11)

Hemen hepsi de *isimlerinin gizli kalmasını* istemişti. (s. 41 str. 13)

Benim işim belliydi: Öldürmek. (s. 41 str. 17)

Benim bildiğim, bu dünyada hemen *herkesin defterini* dürmek istediği en az bir kişi vardı. (s. 41 str. 21)

Ellerini asla kana bulamayacaklarından, *kimsenin canını* almayacaklarından ne kadar da emindirler. (s. 41 str. 30)

Bazen sırf *birinin kaşı gözü* oynadı diye atar bir *başkasının tepesinin tası*. (s. 41 str. 32, 33)

Doğrusu, yanlış zamanda yanlış mekânde olmak bile yeter, altın gibi kalbi olan, temiz, namuslu, nezih *insanların içindeki cenabetin* birdenbire ortaya çıkmasına. (s. 42 str. 3)

Başkalarının kirli işlerini yaparım. (s. 42 str. 7)

Bu sayede *O'nun ismine* zeval gelmemiş. (s. 42 str. 12)

Delikanlının laflarını gülünç bulmuştum ama tebessümümü bastırdım. (s. 42 str. 31)

Benim de kendime göre inançlarım vardı, *Allah'ın gazabını* üstüme çekmek istemiyordum doğrusu. (s. 43 str. 28)

Bir *dervişin canını* almaya niyetim yok. (s. 43 str. 30-31)

Emeğinizin karşılığını alacaksınız elbet. (s. 44 str. 1)

Derviş ya da başkası, bu şartlar altında *herkesin canını* alabilirdim. (s. 44 str. 12-13)

Nereden bilebilirdim o an ömrü *hayatımın en büyük hatasını* yaptığımı ve sonra pişmanlıktan kahrolacağımı? (s. 44 str. 14)

Hâlâ duymadım *etinin suya düştüğünde çıkardığı sesi*. (s. 44 str. 19)

Sanki suya düşeceğine, arşa yükseldi *dervişin bedeni*. (s. 44 str. 20-21)

Bu akşam yemekte, gene öteki *âleminin içine* çekildim. (s. 47 str. 2)

Avlunun ortasında dünyanın en serin suyuna gebe bir kuyu. (s. 47 str. 5)

Baykuşlar ötmez, yarasalar kanat çırpamaz, *ocağın ateşi* çatırdamaz oldu. (s. 47 str. 15)

Adam daha da eğildi ve dikkatli gözlerle taradı *kuyunun dibini*. (s. 47 str. 21-22)

Sonra birden aşağıda, bir fırtına sonrasında ummanla sallanan, sallandıkça ummanı dalgalandıran bir sal misali avare avare *suyun yüzeyinde* gezinen elimi seçti. (s. 48 str. 1)

Kalın kara *bulutların ardından* peyda olan dolunaya bakıyordu gözler, gözlerim, tâ *kuyunun dibinden*. (s. 48 str. 2, 3)

Aya bakıyordum atıldığım yerden, *katlimin hesabını* semaya sorarcasına. (s. 48 str. 4)

Adam *dizlerinin üstüne* düştü, göğüsünü döve döve başladı feryada: “Öldürdüler! Şems’i katlettiler!” (s. 48 str. 6)

İşte o an, bir *çalılığın dibinden* sürünerek geldi bir gölge, vahşi bir kedi gibi, zerafetle ve sinsice, süratle bahçe duvarını aştı. (s. 48 str. 8)

Çektiği *ıstırabın altında* ezildikçe haykırıyor; haykırdıkça sır tutmamış bir ayna misali çatlıyor, kırılıyordu inceden. (s. 48 str. 10)

Kulağımın dibinde çınlayan davudî sesi duymazdan geldim, sırf bir parça daha kalabilmek için öteki âlemde. (s. 48 str. 21)

Ama öteki *âlemin kapısından* geçmeye fırsat kalmadı, birisi kolumu yakaladı, tutup öyle bir hiddetle sarstı ki beni, dişlerim dökülecek sandım. (s. 48 str. 27)

Davudî *sesin sahibini* yanı başımda dikilirken buldum. (s. 48 str. 31-32)

Hancının mengene gibi ellerinden kurtulmaya çalışırken, “Sahi mi? Çılgılık mı atıyordum?” diye sordum kısık sesle. (s. 49 str. 10)

Hancının aklına yatacak tek açıklamanın bu olduğunu biliyordum. (s. 49 str. 16)

Ağzı açık bir hâlde bana baktı hancı, sinirli sinirli *bıyıklarının ucunu* emdi. (s. 49 str. 25-26)

Uşaklar müşterilere yemeklerini dağıttıkça içerisi *soğan, sarımsak ve envai çeşit baharatın rayihalarıyla* doldu taşı. (s. 50 str. 5)

Benim bulunduğum masanın ucuna geldiklerinde, bir kâse çorba ile bir dilim kara ekmek aldım. (s. 50 str. 5-6)

O taktığın mücerret derviş küpesi var ya, *onun yanına* asıver! (s. 50 str. 17)

Her yerde aynı sefalet varken âlemi *gezmenin mânâsı* ne? (s. 50 str. 21)

Bak *dünyanın dört bir yanından* yolcular gelir bu handa kalmaya. (s. 50 str. 22-23)

Benim seferim, Rabb’i bulma seferidir. (s. 50 str. 27)

Hancının dudakları çarpık bir tebessümle kıvrıldı. (s. 51 str. 1)

Her an her yerde ve *hepimizin içinde*. (s. 51 str. 5)

Tanrı *bizim muhayyilemizin ürünü* demekten ne farkı var bunun? (s. 51 str. 19-20)

İkili, gem vurmadıkları bir hayâsızlıkla diğer müşterilere dayılanıyor, *onların kâselerinden* aşlarını çalıp kadehlerinden içiyor; arada itiraz eden olursa daha da diklenerek, arsız oğlan çocukları gibi önlerine gelen herkesle kafa buluyorlardı. (s. 51 str. 26)

Hancının bunu demesiyle, odanın öteki ucuna varması bir oldu. (s. 51 str. 32)

Var gücüyle karşılık verdiyse de *hancının yumruklarına*, çok sürmedi, o da yere devrildi. (s. 52 str. 5)

Hancı yerdeki *adamın kaburgalarına* hırsla, şiddetli bir tekme savurdu. (s. 52 str. 6)

Ardından, ağır *çizmelerinin altında* elini ezdi, çiğnedi. (s. 52 str. 7)

Kırılan *parmakların sesini* duyduk. (s. 52 str. 8)

Baktım, *birinin parmağı kırılmış, diğerinin burnu*. (s. 52 str. 22)

Falcı, büyücü kısmı *insanların ellerinden geleceği okuduğunu* iddia eder. (s. 53 str. 16)

İnsanın geçtiği, geçip de bir türlü geride bırakamadığı yolları. (s. 53 str. 17-18)

Hancının avuç çizgilerini inceledim; derindi, çatlak çatlaktı, istikrarsızdı hatlar. (s. 53 str. 19)

Kısım kısım hareler belirdi *gözlerimin önünde*. (s. 53 str. 20-21)

Her *insanın etrafında* farklı renklerden bir hâle olur. (s. 53 str. 21)

Ruhunun cevheri oyulmuş, kenarları örselenmişti. (s. 53 str. 22)

İlk başta zor seçiliyordu gelen resim, sanki bir tül *perdenin ardından* izler gibiyim her şeyi. (s. 53 str. 31)

Bu sefer *hancının sol avucunu* elime aldım. (s. 54 str. 3-4)

Kadının göğüsleri damar damar şişmiş; karnı burnunda, sanki yarıldı yarılacak. (s. 54 str. 5)

Moğol'un atlıları, geniş kemerli burunları, tıknaz ve kalın boyunları, taş kesilmiş yürekleri. (s. 54 str. 8)

Cengiz Han'ın askerleri. (s. 54 str. 9-10)

Hancı kaşlarını çattı, tahayyül edilmez bir *yükün altında* bel vermiş gibiydi. (s. 54 str. 22)

Hâlâ kâbuslarında *onun çukurdan sürünerek çıktığını* görüyorsun. (s. 54 str. 27)

Mayısın on sekizi itibariyle o kadar emindi ki kendinden, sırtını yıkılmaz dağlara yaslanmış gibi tepeden konuşarak, bir *başkasının hayatına* müdahale etmekte en ufak bir beis görmüyordu. (s. 55 str. 24-25, 26-27)

“Merhaba Scott, Benim Ella, *Jeannette'in annesi!*” dedi telefonda, gamsız, girişken, alabildiğine rahat bir sesle. (s. 55 str. 28)

Kızımın erkek arkadaşını aramak onun için vaka-ı âdiyedenmiş gibi. (s. 55, 56 str. 29, 1)

Ama çok yakında *Ella'nın ne demek istediğini* anlayıp ona hak verecek; hatta vaktinde böyle bir ihtarda bulunduğu için ilerde teşekkür bile edecekti. (s. 56 str. 11)

Konuşmanın bundan sonrası yokuş aşağı tepetaklak yuvarlanmaktan farksızdı. (s. 57 str. 6)

Sonunda telefonu kapattıklarında, *Ella'nın elleri* sinirden titriyordu. (s. 57 str. 9)

Ella'nın bir an nefesi kesildi. (s. 57 str. 16)

Ama *David'in bir şeye müsaade edecek hâli* yoktu. (s. 57 str. 19)

Bir süre duralasa da *lafın sonunu* getirdi David. (s. 57 str. 23)

Herkesin hayatına niye bu kadar çok karışyorsun. (s. 57 str. 24)

Evliliklerinin ruhuna aykırıydı davranışı. (s. 58 str. 1-2)

Ella ne zaman bu iki kelimeyi duysa, *kocasının kendisinden örtülü bir biçimde özür dilediğini* varsayardı. (s. 58 str. 11-12)

Ama zaten biteviye suçluluk duymak, *başkalarının hatalarını* sırtlanıp taşımak, *Ella Rubinstein'in kişiliğinin ayrılmaz parçasıydı.* (s. 58 str. 16, 17)

İkizlerle masaya oturduğunda *Ella'nın suçluluk duygusu* yerini melankoliye bırakmıştı. (s. 58 str. 18)

Ne *Avi'nin pizza sipariş etmek için tepinmesini* dikkate aldı, ne *Orly'nin hiçbir şey yemek istememesini.* (s. 58 str. 19-20-21)

Etrafını saran durgunluk ağır geldi bir an, *evhamlarının altında* ezildi yüreği. (s. 59 str. 1-2)

Bir de bu *adamın omuzlarına gelen saçları* olsa, gidonundan rengârenk şeritler sarkan parlak kırmızı bir Harley Davidson kullansa, değme gitsin. (s. 59 str. 16)

“Tebrizli Şems bir de *benim el falıma* baksaydı, geçmişimde ne görürdü acaba?” diye düşündü. (s. 59 str. 23)

Acaba açıklayabilir miydi, neden böyle hiç olmadık anlarda *zihninin ve benliğinin kapkara endişe bulutlarının etkisi altında kaldığını?* (s. 59 str. 26-17)

İşte o an, oracıkta, fırından yayılan ölgün *ışıkların aydınlığında* mutfak masasında yalnız başına oturan üç çocuk annesi Ella Rubinstein bir şeyin farkına vardı. (s. 59, 60 str. 32-1)

Bir düzine yolcu vardı *kervansarayın ikinci katındaki* odada. (s. 60 str. 8)

Hepsi de yorgun, hepsi de *yalnızlığın yükünü* değirmen taşı gibi boynunda taşıyan ve rüyalarına sığınan tüm bu *insanların ortasında* toz, ter ve küf kokan boş bir döşek buldum. (s. 60 str. 9, 10-11)

Gün olur, bir fisilti kadar hafifler, *arşın yedinci katına* süzülürüm. (s. 60 str. 20)

Sonra ağırlaşarak *arzin en derin çukurlarına* iner; *meşelerin, kestane ağaçlarının, kayınların altına gömülü kayaların sırlandığı* toprağa sızarım. (s. 60 str. 21, 22)

Bunların hiçbirisi korkutmaz beni. (s. 60 str. 26)

Herkesin benim gördüklerimi gördüğünü düşünecek kadar da saftım. (s. 61 str. 5-6)

Herkesin *benim gördüklerimi* gördüğünü düşünecek kadar da saftım. (s. 61 str. 6)

Elalemin canını sıkma yine. (s. 61 str. 11-12)

Benim meskenim ummanlar. (s. 61 str. 26-27)

Babamın gözleri önce fal taşı gibi büyüdü; sonra ufladı, donuklaştı. (s. 61 str. 29)

Ama *babamın beklentilerinin aksine*, büyüyüp serpildikçe kaybolmadı keşiflerim. (s. 61 str. 33)

Hazreti Lût'un karısı tuzdan bir heykel kesilmişti durup terk ettiği şehre bakınca. (s. 62 str. 7)

O gün bugündür doğduğum *yerin ismi* kekremsi bir kelimedir yüreğimde; öyle narin, öyle hassas ki teleffuz eder etmez çiy tanesi gibi erir dilimde. (s. 62 str. 9)

Yastık ettiğim taşta ikinci kez baş koymadım, aynı kaptan üst üste iki kez yemek yemedim, *abamın altından* her gün farklı manzaralar seyreyledim. (s. 62 str. 16)

Seyahatlerimde envai çeşit sarp yollardan geçtim: *Cümle âlemin bildiği* ticari güzergâhlardan da gittim, in cin top oynamaz, adı sanı unutulmuş patikalardan da. (s. 62 str. 29)

Karadeniz sahillerinden Acem diyarlarına; *Arabistan'ın çöl tepelerinden* balta girmemiş ormanlara; çayırardan bozkırlara vardım. (s. 62 str. 31)

Dolunayın altında şamanlarla dans ettim. (s. 63 str. 5)

Beşerin ettiklerinin en yücesine de en fenasına da tanıklık ettim. (s. 63 str. 12)

Gönlü geniş ve ruhu gezgin *sufi meşreplilerin kırk kuralı*. (s. 63 str. 18)

Bu *kuralların kırkını* birden tamama erdirmek uzun senelerimi aldı. (s. 63 str. 21)

Artık kırk kural da bittiğine göre, *ömrü hayatımın son faslında*yim. (s. 63 str. 24-25)

Nicedir gördüğüm *kehanetlerin istikameti* bu yönde. (s. 63 str. 25)

Hem inanıyorum ki, *herkesin ölümü* kendi rengindedir. (s. 63 str. 27)

Aradığım insan, *ruhumun aynası*. (s. 63 str. 33)

Canımın dengi. (s. 63 str. 33)

Kılavuzun daima yüreğin olsun, *omuzun üstündeki kafan* değil. (s. 64 str. 2-3)

Ömrüm şu âlemi gezmekle, *Sen'in ayak izlerini* takip etmekle geçti. (s. 64 str. 6)

Karşılaştığım her insanı *senin yeryüzünde* halifen olmaya lâyük açık bir kitap, konuşan Kuran belledim. (s. 64 str. 7)

O anda, *odanın içine* ılık bir su gibi solgun bir ışık doldu. (s. 64 str. 17)

Öyle ki döşeklerde yatan *yolcuların yüzlerinin maviye çaldığına* kendi gözlerimle şahit oldum. (s. 64 str. 18)

Sanki tüm pencereler sonuna kadar açılmış, aniden içeri dolan rüzgâr uzaklardaki bahçelerden *leylakların, yaseminlerin, erguvanların kokusunu* getiriyordu. (s. 64 str. 21-22)

*Çocukluğumun koruyucu meleği*ydi. (s. 64 str. 26)

Onun yanında soluklanıp tekrar yola koyulacağın anı bekleyeceksin. (s. 64 str. 30)

Artık öteki âleme çekildiğim zaman gördüğüm o *adamın ruhdaşımdan başkası olmadığını* biliyordum. (s. 65 str. 1-2)

Ancak hiç beklemediği bir şekilde *Zahara'nın kişisel web sitesi* çıktı karşısına. (s. 65 str. 16-17)

Blog'un adı Can Yumurtası'ydı ve aynı isimde bir şiir vardı. (s. 65 str. 21)

İnternet sayfası *dünyanın dört bir yanındaki şehirlerin, bölgelerin kartpostallarıyla* doluydu. (s. 65 str. 27, 28)

Her bir *kartpostalın altında* o yerle ilgili yorumlar vardı. (s. 65, 66 str. 28, 1)

Sayfadaki bir köprüyü tıklayınca *Aziz'in çektiği fotoğraflara* ulaştı. (s. 66 str. 7)

Bu *fotoğrafların çoğu* her renkten, yaştan, kültürden ve kesimden insan portreleriydi. (s. 66 str. 8)

Bazılarının eksikliği basit bir şeydi: Bir küpe, bir ayakkabı topuğu ya da bir düğme. (s. 66 str. 11-12)

Ne demeye bu *insarların fotoğraflarını* çekiyordu Aziz? (s. 66 str. 16)

Aradığı cevabı *fotoğrafların altındaki yazıda* buldu. (s. 66 str. 17)

Kim olursak olalım, *dünyanın hangi yerinde* yaşarsak yaşayalım, tâ derinlerde bir yerde hepimiz bir eksiklik duygusu taşımaktayız. (s. 66 str. 18)

Ella web sayfasını aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya defalarca taradı; her bir *kartpostalın üstüne* tıklayarak *Aziz'in yorumları* okudu. (s. 66 str. 24, 25)

Sanki *Aziz Z. Zahara'nın kişisel blog'undaki* her şey, yani tüm bu fotoğraflar, yorumlar, alıntılar, şiirler... kısacası tek tek her ayrıntı sırf kendisi için hazırlanmıştı. (s. 67 str. 2)

Akşama doğru *pencerenin kenarında* yorgun, durgun oturdu. (s. 67 str. 8)

Batan güneş sırtına vururken, fırında pişen çikolatalı *kekin kokusu* yayılmıştı. (s. 67 str. 9-10)

Hep aynı yere kök salmış, hayatından bıkmış evli barklı *kadınların kırk kuralı*. (s. 67 str. 19)

Ne var ki latife diye söylediği sözler, yüzünü güldürmek bir yana, iyiden iyiye *keyfinin kaçmasına* sebep oldu. (s. 67 str. 23)

Telesekreter kaydının döndükçe çıkardığı hışırtıyı duyabiliyordu. (s. 68 str. 1)

Geçen her saniye *zamanın azaldığını* düşünerek biraz daha gerildi. (s. 68 str. 3)

Böyle *hissettiğinin bilincinde* değildi. (s. 68 str. 9)

Acaba insan mutsuzken *bunun farkına* varmadan yaşayabilir miydi? (s. 68 str. 10)

Az sonra gözü *Aziz Z. Zahara'nın e-posta adresini* not ettiği kâğıt parçasına kayd. (s. 68 str. 15)

RTB Yayınevi'nde *edebiyat editörünün asistanının asistanı* olarak Aşk Şeriatı isimli romanınızı okuyorum. (s. 68 str. 20-21)

Yazdıklarımın *editörlerin görüşlerini* yansıtmadığını baştan belirtmeliyim. (s. 68 str. 25)

Benim *sizin ramanınızı* sevip sevmememin yayınlanması kararında etkisi fazla olmayacaktır. (s. 68 str. 26)

Belli ki *aşkın hayatın özü* olduğuna inanıyorsunuz, sizin için başkaca önemli bir şey yok gibi. (s. 68 str. 29)

Size yazma gereği duydum çünkü romanınızla *yolumun kesişmesi* tuhaf bir zamana rastladı. (s. 69 str. 1)

Sadece kocasıyla değil, tüm ailesiyle *iletişimin zayıfladığı* şu dönemde, Ella kelimelere hasretti. (s. 69 str. 20)

Sözün azaldığı yerde, yazı kâfiydi. (s. 69 str. 23)

Ella'nın Aziz'e yazdığı bu ilk mektup, öylesine yapılmış bir kahve davetinden ziyade sessiz bir çığlık, bir imdat çağrısıydı aslında. (s. 69 str. 24)

Gerçi, süklüm püklüm mutfağında oturup hiç tanımadığı, hatta ne bugün ne de yarın tanışacağını sandığı, adı sanı duyulmamış bir yazara mesaj yollarken, böyle mühim bir çağrıda *bulunduğunun farkında* bile değildi. (s. 69 str. 29)

Ne *yaptığının farkında* olsa, hiç buna cesaret edebilir miydi? (s. 69 str. 30)

Bağdat'taki mütevazı zaviyemize *Şems-i Tebrizi'nin adım attığı* günü hiç unutmayacağım. (s. 70 str. 1)

Tasavvuf ehlini sevmediği *herkesin malumu* olan kadı, bölgedeki tüm sufiler gibi bizleri de yakından denetlemek istiyordu. (s. 70 str. 5)

Gözünün üstümüzde olduğunu bildirmeye gelmiş olacaktı. (s. 70 str. 7)

Hırslı bir adamdı *kadıların kadısı*. (s. 70 str. 8)

Bodur *parmaklarının her birinde* pahada ağır bir yüzük taşırdı. (s. 70 str. 9)

Bu kadar çok yemese sağlığı için daha iyi olacaktı ama sanırım kimsenin, hatta *hekimlerinin bile, ona bunu söylemeye cesareti* yoktu. (s. 70 str. 11-12)

Nesebi ezelden din âlimi olduğundan, bir de meşhur ve nüfuzlu bir aileden geldiğinden, *bölgenin en sözügeçer kişilerinden birisiydi.* (s. 70 str. 13-14)

Ne vakit görsem kürklü kaftanlar, pahalı esvaplar kuşanan kadı, itibarından zerrece *şüphesi olmayanların azametiyle* taşırdı bedenini. (s. 70 str. 18-19)

Nefsinin ne kadar şişkin olduğunu bilmekle beraber *zaviyenin ve dervişlerimin selameti için* bu adamla takışmamaya gayret ediyordum. (s. 70 str. 19-20, 21)

“*Dünyanın en şahane şehrinde yaşıyoruz*” dedi kadı ağzına bir incir atarken. (s. 70 str. 22)

Zira burası dünyanın merkezidir. (s. 70 str. 25-26)

Gerçi hâlâ, çok şükür, *ticaretin, zanaatın, şiirin merkezimiz.* (s. 71 str. 2-3)

“Bu ne bedbinlik!” diye söylendi *kadıların kadısı.* (s. 71 str. 5)

Başkadı'nın, İslam'a bâtını tefsirle yaklaşan mutasavvıflara baş belası gözüyle baktığı sır değildi. (s. 71 str. 11-12)

“Sakin yanlış anlama. *Sizin zaviyenizle bir alıp veremediğim yok Baba Zaman. Ama sence de şu Sufi taifesi kamu nizamından çıkmıyor mu?*” dedi kadı sakalını kaşıyarak. (s. 71 str. 16)

Ama *Başkadı'nın sohbetinden illallah demeye başlamıştım* artık. (s. 71 str. 27-28)

Elinde tahta bir çanak taşıyordu; dünya malından uzak durmak için dilenen Kalenderîler ya da dünyevi payeleri *elinin tersiyle iten Melamîler gibi, cemiyetin geleneksel yargılarına kulaklarını tıkamış* olmalıydı. (s. 72 str. 7, 8)

Hâlbuki, ileride dönüşeceği o mağrur ve koskoca *meşe ağacının taşıyıcısı, habercisidir.* (s. 72 str. 14)

Taban tabana zıt görünen bu iki *adamın karşılıklı ne düşündüklerini* merak ettim. (s. 72 str. 24)

Ne var ki tebessümü, *dervişin hemen sonraki sözlerini* işitir işitmez siliniverdi. (s. 73 str. 23-24)

Herkesin beti benzi atmıştı. (s. 73 str. 30)

Başkadı'nın yalakaları nefes bile almaya cesaret edemeden endişeyle birbirlerine bakakaldı. (s. 73 str. 31)

Biz de tam *şehrimizin ihtişamından* bahsediyorduk. (s. 74 str. 8)

Bağdat'ın takdire şayan bir şehir olduğu su götürmez. (s. 74 str. 11-12)

Şehirler maneviyat *sütunlarının üstünde* ayakta durur. (s. 74 str. 13-14)

Sakinlerinin yüreklerini yansıtırlar, devasa aynalar gibi. (s. 74 str. 14)

O zaman anladım ki bu *adamın ismi ile cismi* birdi. (s. 74 str. 22)

Öyle laflar ediyorsunuz ki *insanların kafası* karışıyor. (s. 74 str. 28)

Baştakilerin görevi halkın yanlış şeyler istemesine mâni olup, yoldan çıkmasına engel olmaktır. (s. 74 str. 29)

Baştakilerin görevi *halkın yanlış şeyler istemesine mâni olup, yoldan çıkmasına engel olmaktır. (s. 74 str. 29-30)*

Şeriatın anahtarını kendi elinde tuttuğuna inanan kibirli bir adama şeriatın ötesine geçmek gerektiği hakkında nutuk çekmek, tehlikeli sularda yüzmek demektir. (s. 75 str. 6, 7)

Şems-i Tebrizî doğruldu, görünmez bir kitaptan risale okurcasına düzgün bir sesle izah etti: Peygamber Efendimiz *Kuran'ın yedi boyuttan okunabileceğini* buyurmuştu. (s. 75 str. 15-16)

Üçüncü bâtinînin bâtinîsidir. (s. 75 str. 19)

Evliya, yani veliler, bâtinînin bâtinîsini bilir. (s. 75 str. 24)

Dördüncü seviyeyi ise ancak Allah'ın sevgili dostları ve peygamberler bilebilir. (s. 75 str. 25)

Yani sen şimdi diyorsun ki sıradan bir mutasavvıf, *Kuran'ın hükümlerini* benim gibi bir şeriat âliminden daha iyi bilebilir, öyle mi? (s. 75 str. 26-27)

Dervişin dudaklarının ucuna belli belirsiz bir tebessüm kondu ama yanıt vermedi. (s. 75 str. 29)

Baş kadının bu sözleri hayli tehditkârsa da Şems bunun farkında değilmiş gibi sakin sakin devam etti. (s. 76 str. 1)

Bu durum *Musa'nın çok hoşuna gitmiş ama yaklaşıp da çobanın duasını* duyunca afallamış. (s. 76 str. 11-12)

Bağıra çağıra kesmiş çobanın duasını. (s. 76 str. 24)

Allah'ın ayakları mı var ki yıkarsın? (s. 76 str. 25-26)

Çoban, Musa'dan azarı işitince kulaklarına kadar kızarmış, utancından *yerin dibine* geçmiş. (s. 76 str. 29)

O gün akşama kadar Musa *çobanın yanında* durup ona temel duaları ezberletmiş. (s. 76 str. 31)

Onun bana ne kadar yakın olduğunu anlayamadın. (s. 77 str. 4-5)

Allah'ın nazarında böylesi daha kıymetlidir. (s. 77 str. 20)

Ne var ki o artık bir üst aşamaya vasil olduğundan, masum inkârına, tatlı günahına dönmeyip, *Musa'nın öğrettiği ezbercilikte* de kalmayıp, tüm *bunların ötesine* geçmiş. (s. 77 str. 24-25)

“İşte bu yüzden, *birinin ağızından* bal gibi dökülen söz, bir *başkasının kulağına* zehir gibi gelebilir” dedi Şems. (s. 77 str. 27, 28)

Canı yanmış âşıkların şeriatı bütün dinlerden ayrıdır. (s. 77 str. 30)

Başkasının ağızından çıkan söze “günah” demeyiz. (s. 77 str. 32)

Suratına şaşmaz bir özgüven ve emniyet yontulmuşsa da *canının sıkıldığı* belli oluyordu. (s. 78 str. 5-6)

Lâkin gayet cin fikirli olduğundan şunu da sezmişti: Şayet *Şems'in anlattığı* hikâyeye menfi bir tepki vermeye kalksa, bir adım daha atıp haddini bilmezliğinden ötürü onu cezalandırması gerekecekti. (s. 78 str. 7)

Ama bu kez de işler ciddiye binecek, sıradan bir *dervişin koskoca Başkadı'ya meydan okuduğunu* Bağdat'ta kulaktan kulağa yayılacaktı. (s. 78 str. 10-11)

Dışarıda güneş batıyordu, gökyüzü *kızılın ve turuncunun tonlarına* boyanıyordu. (s. 78 str. 15-16)

Böyle asi, başına buyruk ve durduğu yerden emin, Hakk'a teslim ve gönlü mutmain bir *misafirin kırk senede bir geldiğini* bilecek kadar uzun zamandır başındaydım bu zaviyenin. (s. 78 str. 29)

Başını *mutfak masasının üzerine* dayayıp açık duran *kitabın yanında* ağzı açık bir hâlde uyuyakalmıştı Ella. (s. 79 str. 5-6)

Yabancı bir diyarda, bir *hisarın içinde*, arı kovanı gibi kaynayan bir pazaryerinde telaşla yürüyor; belli ki birini arıyordu. (s. 79 str. 11)

Etrafındaki insanlar ağır ağır hareket ediyor, sanki bir tek *onun işitmediği* bir nâmeyle raks ediyorlardı. (s. 79 str. 14)

İlk başta sandı ki bu *insanların dilini* konuşamadığı için derdini anlatamıyor. (s. 79 str. 20)

Sesin geldiği yöne doğru baktığında *Gölge'nin delirmiş gibi mutfağın arka bahçeye açılan kapısını tırmaladığını* gördü. (s. 79 str. 28, 29)

Sabahın üçüydü. (s. 80 str. 9)

Doğrusu şu anda *Ella'nın hiçbir şeyi hayra yorası* yoktu. (s. 80 str. 12)

Hem kocasının hem kızının onu terk ettiği zannı yüreğini daralttı. (s. 80 str. 12-13)

Ancak ikinci kadehi doldururken *David'in pahalı Bordo şaraplarından birini* açmış olabileceği aklına geldi. (s. 80 str. 21-22)

Ella bu güzelim şarabı bıraksa bile *şarabın onu bırakacağı* yoktu. (s. 80 str. 28)

Bunun yerine internete bağlandı ve gelen mesaj kutusuna baktı. (s. 80 str. 31)

Ve orada, yarım düzine lüzumsuz *mesajın arasında* ve *Michelle'in kitap raporunun nasıl gittiğini soran kısa ve sevimsiz notunun* hemen altında beklediği e-postayı buldu. (s. 80-81 str. 33-1)

Kaldığım *pansiyonun karşısında* bir dilek ağacı var. (s. 81 str. 8-9)

Dallarında akla gelebilecek her renkten ve desenden *çaputun bağlı olduğu* bu ağaca yerliler Kırık Kalpları Ağacı adını vermişler. (s. 81 str. 10-11)

Kalp yarası olanlar isimlerini bir kâğıda yazıp, bu *ağacın dallarına* asıyor, derman bulmak için dua ediyorlar. (s. 81 str. 13)

Umarım haddimi aşmıyorumdur ama mesajımı okuduktan sonra *dilek ağacının yanına* gittim, kızınla aranızdaki anlaşmazlığı çözeniz için dua ettim. (s. 81 str. 16)

İnsan *sevdiklerinin iyiliğini* istediği için onlara müdahale etmeden duramıyor ama *bunun bir faydasını* da görmüyor aslında. (s. 81 str. 18, 19-20)

Büyük değişimlerin, yepyeni, tazelenmiş bir *bilincin müjdecisi*. (s. 82 str. 3)

Dilerim *ağacın dallarında* sallanan ismin rengârenk çiçek açar. (s. 82 str. 6)

Durup dururken *kadının teki* bana niye e-posta yollamış dememiş, ciddiyetle ve samimiyetle cevap vermişti. (s. 82 str. 12)

Doğrusu, *dünyanın öte ucunda* bir yerde, hiç tanımadığı bir *yabancının kendisi için dua etmesinden* etkilenmişti. (s. 82 str. 16, 17)

Baharın bu son demlerinde, Amerika’da lüks bir *evin arka bahçesinde*, gökte ay ve bulutlar, yerde Ella ve köpeği, yan yana durdular. (s. 82 str. 26, 27)

Doğrusu ne yaşlı köpek, ne de sahibi alışkındı *gecenin tekinsizliğine*, *hayatın belirsizliğine*. (s. 82 str. 29-30)

Bu zaviyeye geleli neredeyse altı ay oldu ama ilk günden beri *Aşçı Dede’nin iki eli* yakamda. (s. 83 str. 21)

Onun zoruyla her gün it gibi çalışıyorum. (s. 83 str. 23)

Bu *işkencenin adına* nasıl “manevi terbiye” diyorlar, bir anlayabilsem! (s. 83 str. 24)

Papuç kadar dil, *mürit kısmının vasıfları* arasında sayılmaz. (s. 83, 84 str. 32-1)

Bu sefer Aşçı Dede bana sırtını döner dönmez mutfaktan sıvıştım; *ayaklarımın ucuna* basa basa *misafirin bulunduğu* odaya yaklaştım. (s. 84 str. 7)

İlk başta bir şey göremedim ama gözlerim loşluğa alışınca *içeridekilerin yüzlerini* seçebildim. (s. 84 str. 18)

Allah’la *mutabakatımızın parçasıdır*. (s. 84 str. 28)

Çocukken *kâinatın kimi sırlarının bir bir önüme serildiğine* şahitlik ettim. (s. 84 str. 28-29)

Sırrımı arkadaşlarıma açayım dedim, onlar da ‘*ya hayalcının ya da yalancının tekisin*’ dediler. (s. 84 str. 32)

Hocalarıma danıştım ama *onların tepkisi* de farklı olmadı. (s. 84 str. 33)

Tüm bunları yaparken hep *benim bulunduğum* noktaya bakıyordu. (s. 85 str. 6-7)

Sanki tahta *kapının ötesini* görebiliyordu. (s. 85 str. 9)

Şems-i Tebrizî'nin o kara bakışları kapıyı delip geçiyor, ötelere uzanıyordu. (s. 85 str. 12)

Dehşete düşmüştüm ama aynı zamanda *vücudumun her zerresine muazzam bir kudret doluyordu.* (s. 85 str. 14)

Şems yaklaştı, elini *kapının kulpuna* attı. (s. 85 str. 15)

Böylece ne vakit bir alametle karşılaşsam ya da öteki âlemi keşfe çıksam, *bunun bir rüya olmadığını* kesinkes bilecektim. (s. 85 str. 24)

Şems *odanın öte ucundaydı* şimdi. (s. 85 str. 27)

Açık *pencerenin başında*, ayakta duruyordu. (s. 85 str. 27)

Düşünceli düşünceli yağmuru seyrettikten sonra şöyle dedi: “Allah rüya görme melekeyi aldı almasına ama bu noksanı telafi etmek için *başkalarının rüyalarını* tabir etmeme müsaade etti.” (s. 85 str. 31)

Baba Zaman'ın bu saçmalığa inanmayacağını düşündüm. (s. 85 str. 32)

İşin aslı, bu sorunun cevabını bana *sizin vermenizi* bekliyordum. (s. 86 str. 4)

Allah'ın kendi suretinde yarattığı insanı okurum, açık kitap misali. (s. 86 str. 12)

Şems bir süre ağzını açmadı, *mürşidin kandili yakmasını* bekledi. (s. 86 str. 14)

Zira kırk kuraldan biridir. (s. 86 str. 15)

Dördüncü kural: Kâinattaki her zerrede *Allah'ın sıfatlarını* bulabilirsin, çünkü o camide, mescitte, kilisede, havrada değil, her an her yerdedir. (s. 86 str. 16-17)

O titrek loş ışıkta *Şems-i Tebrizî'nin boyu* daha da uzmuş gibiydi. (s. 86 str. 21)

Ama ilm-i ledun bir yere akmazsa şayet, beklemiş bir *vazonun dibindeki acı su* gibidir. (s. 86 str. 23-24)

Kaderimin tecellisi için Bağdat'a gitmem söylendi. (s. 86 str. 27)

Saatin ne kadar geç olduğunu fark ettim. (s. 86 str. 31)

Şems hürmetle eğilip selâm etti ve *Baba Zaman'ın elini* öptü. (s. 87 str. 7)

Lâkin bir *başkasının kalbini* maneviyat nuruna yakmak bedelsiz iş mi? (s. 87 str. 11)

Ömrü hayatım boyunca *dervişin cevabını* unutamayacağım. (s. 87 str. 13)

Gözümü tekrar kapıdaki deliğe yanaştırdığımda, *mürşidimizin de sarsıldığını* gördüm. (s. 87 str. 17-18)

Sanki duvarları delip geçiyor, sadece *kapının ötesini* değil, *ruhumun en dipte ve en saklı hallerini* inceliyor, benden bile gizli sırlarımı tanıyordu. (s. 87 str. 24, 25)

Kuran-ı Kerim'in sakınmamızı tembihlediği Babil'in iki meşhur meleği Harut ile Marut eğitmişti Tabrizli Şems'i. (s. 87 str. 26-27)

Kuran-ı Kerim'in sakınmamızı tembihlediği *Babil'in iki meşhur meleği* Harut ile Marut eğitmişti Tabrizli Şems'i. (s. 87 str. 27)

Ya da bir başka hüneri vardı da *duvarların ötesini* görebiliyordu. (s. 87 str. 29)

İçimden bir his *onun zaten yakında olduğunu*, konuştuklarımızı duyduğunu söylüyor. (s. 87 str. 32)

Zaviyeyi ana yola bağlayan patikada var gücümle koşarken *Şems-i Tebrizî'nin yüzü* gözlerimin önünden gitmiyordu. (s. 88 str. 10)

Zaviyeyi ana yola bağlayan patikada var gücümle koşarken *Şems-i Tebrizî'nin yüzü* gözlerimin önünden gitmiyordu. (s. 88 str. 10)

Bir an yatağa yaklaşır, *karısının üstünü* örtecek gibi olduysa da fikrini değiştirerek hızlıca banyoya yöneldi. (s. 88 str. 21)

Kocasının banyoda düş aldığı duymak onu şaşırtmadı. (s. 88 str. 24-25)

Ne de olsa David başka *kadınların evlerine* gidebilir, hatta onlarla beraber olabilirdi ama istisnasız her sabah duşunu kendi banyosunda alırdı. (s. 88 str. 26)

Yatakta öylece uzanıp akan *suyun sesini* dinledi. (s. 88 str. 28)

Az sonra *David'in duştan çıktığını* duydu. (s. 88 str. 29)

Hayatının nehri her zamanki akışında akmaya devam eder gibiydi. (s. 89 str. 5)

Yemek pişirmeyi bu kadar *sevmesinin bir sürü sebebi* vardı. (s. 89 str. 15)

Gayet sıradan görünen malzemelerden leziz ve latif bir yemek yaratıp, görkemli bir *sofra kurmanın insanın ruhunu okşayan bir tarafı* vardı. (s. 89 str. 19-20)

Gayet sıradan görünen malzemelerden leziz ve latif bir yemek yaratıp, görkemli bir *sofra kurmanın insanın ruhunu okşayan bir tarafı* vardı. (s. 89 str. 19)

Mutfakta yemekle uğraşırken, esiri olduğu gündelik *yaşamın sınırlarından* ve sıkıntılarında kurtuluyordu. (s. 89 str. 21)

İyi yemek yapmak isteyen kişi evvela *işin alfabesini* öğrenmeliydi. (s. 90 str. 4)

Yemek sanatı *yılların, hatta yüzyılların birikimi*ydi. (s. 90 str. 5)

Ailecek hemen her gün aynı saatte kahvaltı eder, her hafta sonu aynı alışveriş merkezine gider ve her *ayın ilk pazarı* komşularıyla mangal yaparlardı. (s. 90 str. 12)

David tam bir işkolik olduğundan, tüm *evin işlerini* çekip çevirmek Ella'ya kalıyordu: Hesabı kitabı o tutuyor, mobilyaları o yeniliyor, her ihtiyaca o koşuyor; evde ne zaman tamirat gerekse ustalarla o muhatap oluyor; çocukları baleye, basketbola, tenise, yaşgünü partilerine o götürüyor, ev ödevlerine gene o yardım ediyor ve tüm bunları aksatmamak için program üstüne program yapıyordu. (s. 90 str. 14)

Her Perşembe akşamı Ella kendisi gibi *evkadınlarının oluşturduğu* bir yemek kulübüne gidiyordu. (s. 90 str. 21-22)

Kulübün üyeleri farklı ülkelerin mutfaklarını inceleyip, eski tarifleri yeni tatlarla zenginleştirerek yemek pişirmenin inceliklerini öğreniyordu. (s. 90 str. 22, 23, 24)

Gene de uzun süren evliliklerde *tutkunun azalmasını* doğal karşılıyordu. (s. 91 str. 9)

En yakın *arkadaşlarının dahi durumdan haberdar olmayışı*, meseleyi bilmezden gelmesini kolaylaştırmıştı. (s. 91 str. 15-16)

David'in bunu nasıl kotardığını bilemiyordu ya, sürekli başka kadınlarla, özellikle de genç sekreteriyle kıştırdığı düşünülecek olursa, kaçamaklarını sessiz ve derinden yürüttüğü kesindi. (s. 91 str. 19)

Ama ne kadar saklarsa saklasın, *sadakatsizliğin kendine has bir kokusu* vardı. (s. 91 str. 22-23)

Her hâlükârda sonuç aynıydı: Yirmi sene ve üç çocuktan sonra *evliliklerinin parıltısı* sönmüştü. (s. 91 str. 30-31)

David'in annesinin nişanlandıklarında verdiği altın öğüdü hiç unutmamıştı. (s. 92 str. 3-4)

Ardından bez peçeteleri yuvarlayıp, parlak *halkaların içine* yerleştirdi. (s. 92 str. 13)

Amerika'nın en güvenli yerleri olan banliyölerde dahi hayat güvencesi kalmamışken, Aziz Z. Zahara gibi insanlar nasıl olup da *dünyanın az gelişmiş bölgelerine* gidecek gücü ve cesareti kendilerinde buluyorlardı? (s. 92 str. 22, 24)

Jeannette'in yokluğu dahi bu pürüzsüz resme hâlel getirmemişti. (s. 93 str. 5-6)

Ella bir kereliğine de olsa *ikizlerin bu kadar geveze ve gürültücü olmasından* mutlu oldu. (s. 93 str. 8-9)

Gözucuyla *David'in tabağındaki karnabahara çatalını* daldırıp, yemeğini ağır ağır çiğnemesini izledi. (s. 93 str. 11)

Nedense aklına gelen kadın modeli *David'in genç sekreteri* değil, bir *Hollywood yıldızının, Julia Roberts'in iri memeli hâli*ydi. (s. 93 str. 15-16-17)

David'in bu kadını telaşla, tutkuyla, âdeta açlıkla öptüğünü hayal etti. (s. 93 str. 21-22)

Ailesinin yanındayken takındığı nezaketten tamamen uzaktı. (s. 93 str. 22)

İşte o zaman ve oracıkta, Kolaycacık Pişirme Sanatı kitabından kotarılmış yemeğini yerken, *kocasının bir başka kadını nasıl öptüğünü* düşünerken *Ella'nın kafasında* bir şalter attı. (s. 93 str. 25-26)

Evet, Ella Rubinstein bu akşam anladı ki, bir gün hiç beklenmedik bir şekilde *tepesinin taşı* atabilirdi. (s. 94 str. 5)

Ve senelerdir yarı merak yarı kaygı ve bol önyargıyla izlediği haber programlarındaki *olayların cereylen ettiği* o delidolu dış dünyada bulabilirdi kendini. (s. 94 str. 7)

Bize *katılmasının* üzerinden dokuz ay geçti. (s. 94 str. 11)

İlk başta *Şems'in her an aklına esip, tası tarağı toplayarak gideceğini* sandım. (s. 94 str. 11-12)

Tekke hayatının katı kurallarından sıkıldığı gün gibi aşikârdı. (s. 94 str. 13)

Herkesle beraber aynı saatte yatıp kalkmaktan, düzenli saatlerde yemek yemekten, *başkalarının nizamına* uymaktan ölesiye sıkıldığını görebiliyordum. (s. 94 str. 15)

Zaviye hayatı *sabrının sınırlarını* zorluyordu. (s. 94 str. 17)

Günün birinde o çok istediği bilgiyi ona vereceğime, nereye ve kime gitmesi gerektiğini söyleyeceğime inancı tamdı. (s. 94 str. 20)

Diğer *dervişlerimin kavraması* haftalar, bazen aylar alan bir mesele, sıra Şems-Tebrizî'ye gelince saatler, günler alıyordu o kadar. (s. 94 str. 25)

Çoğu zaman onu bahçede bir *örümcek ağının dokusunu* yahut gece açan bir çiçekteki çiğ tanelerini inceler hâlde buluyordum. (s. 94-95 str. 29-1)

Ama tam da ben kitap okumaya düşkün olmadığını düşünürken, bir bakıyordum elinde asırlık bir el yazması, özenle tek tek çözüyor *harflerin mânâsını*; daha fazla okumak uğruna günler gecelerce uykusuz kalıyor. (s. 95 str. 6-7)

Sonra gene bir bakıyordum tek bir *kitabın kapağını* açmadan haftalar geçirmiş. (s. 95 str. 8-9)

Meğer *kırk kuralından birisi* bu konudaymış. (s. 95 str. 14)

Beşinci kural: *Aklın kimyası* ile *aşkın kimyası* başkadır. (s. 95 str. 15)

Onun tek dediği: “ Bırak kendini, ko gitsin!” (s. 95 str. 18)

Ama aynı zamanda biliyordum ki *Şems'in müstesna hallerinin menfi yanları* da vardı. (s. 95 str. 24)

Dervişlerime hep *başkalarının hatalarını* hoş görmeyi, bağışlayıcı olmayı, ser verip sır vermemeyi öğretmişim. (s. 95 str. 25-26)

Çoğu *insanın kıymet verdiği* rahatlık, refah ve rütbe gibi nimetlerin *onun gözünde* en ufak kıymeti yoktu. (s. 96 str. 7-8, 9)

Bu da *kurallarından biriydi*. (s. 96 str. 10)

Altıncı kural: Şu dünyadaki çatışma, önyargı ve *husumetlerin çoğu* dilden kaynaklanır. (s. 96 str. 12)

Elbette en nihayetinde kaderimiz *Allah'ın elinde*. (s. 96 str. 16)

Yalnız O'dur *vademizin ne zaman ve nasıl dolacağını* bilen. (s. 96 str. 16-17)

Gene de elimden geldiğince *Şems'in hızını* yavaşlatmaya, onu daha sakin ve düzenli bir yaşama alıştırmaya çalıştım. (s. 96 str. 18)

Bağdat'ın eteklerinde kurduğunuz zaviye ile ilgili ötedenberi güzel şeyler işitirim. (s. 97 str. 2)

Kendisinin en büyük hayali, şairlerin, sanatkârların ve dahi feylesofların huzur içerisinde yaşayıp çalışabileceği bir şehir kurmaktı. (s. 97 str. 8)

Kendisinin en büyük hayali, şairlerin, sanatkârların ve dahi feylesofların huzur içerisinde yaşayıp çalışabileceği bir şehir kurmaktı. (s. 97 str. 9-10)

Hayalini gerçekleştirmek için Konya'yı seçti –*Nuh'un Tufanı*'ndan sonra su yüzüne çıkan ilk şehir. (s. 97 str. 18)

Ne bahtlıyım ki kendisini tanır oldum, tanımakla da kalmadım hocası oldum ve dahi *babasının vefatından* sonra, müşidi oldum ve ondan da yıllar sonra talebesi oldum. (s. 97 str. 22)

Evet ya habibi, ben *talebemin talebesi* oldum. (s. 97 str. 24-25)

Gel gelelim Rumi çok az âlimde olan bir hünere sahiptir: *Dinin dış kabuğunu* aralayıp, özündeki evrensel ve ebedi cevheri çekip çıkarma becerisi. (s. 97 str. 29)

Şunu bilesiniz ki bu yalnız *benim fikrim* değildir. (s. 97 str. 31)

Rumi genç bir adamken o koca Sufi, o eşsiz eczacı, o meşhur attar ile tanıştığında, Feridüddin-i Attar hazretleri şöyle demişti: “Çok geçmeyecek, bu oğlan *âlemin yüreği* yanıklarının yüreklerine ateşler salacak.” (s. 98 str. 1)

Rumi genç bir adamken o koca Sufi, o eşsiz eczacı, o meşhur attar ile tanıştığında, Feridüddin-i Attar hazretleri şöyle demişti: “Çok geçmeyecek, bu oğlan *âlemin yüreği* yanıklarının yüreklerine ateşler salacak.” (s. 98 str. 1-2)

Muteber feylesof, muharrir ve mutasavvıf İbn-i Arabî Hazretleri ise bir gün genç Rumi'yi babasının peşi sıra yürür görünce şöyle buyurmuştu: Fesüphânalla! Bir okyanus, bir *gölün ardında* gidiyor.” (s. 98 str. 5)

Her Cuma dört yandan insan, sırf *Mevlâna'nın Cuma hutbelerini* dinlemeye şehre üşüşür. (s. 98 str. 9)

Lâkin *benim vadem* dolmak üzere, bir ayağım çukurda. (s. 98 str. 18)

Rumi her ne kadar kâmil ve ilmine vakıf bir kimse olsa da, *kimsenin çözemediği* bir boşluk taşımakta içinde. (s. 98 str. 20)

Ne ailesinin ne müritlerinin doldurabildiği bir boşluk bu. (s. 98 str. 21)

“Şüphesiz ki hamlıktan uzak ve arınmışsın ama aşk odunda pişmedin. *Kadehin ağzına* dek badeyle dolu olsa da ruhuna öyle bir kapı açmalı ki dolan sular taşsın” dedim. (s. 98 str. 24)

Ne yapmalı diye sual edince, “sana bir yoldaş gerek” dedim ve bir hadisi hatırlattım: “Mümin *müminin aynasıdır.*” (s. 98 str. 27-28)

İnsanın nefsinin kesen bir günbatımıymış. (s. 98 str. 33)

Dut ağaçlarında ketum kozalarda *vakitlerinin gelmesini* bekleyen ipekböcekleri varmış. (s. 99 str. 1)

Sonra kendisini *evinin avlusunda, kuyunun başında* bir elinde fenerle beklerken görmüş. (s. 99 str. 2)

Birinin ardından ağlıyormuş. (s. 99 str. 3)

İlk başta bu *rüyanın neye delalet ettiği*ni kestiremedim. (s. 99 str. 5)

Rumi'nin rüyalarında gördüğü yerin sizin dergâh olabileceğini düşünmeye başladım. (s. 99 str. 9-10)

Hulasası biraderim, *Rumi'nin aradığı yoldaşın çatınızın altında* olabileceğine kaniyim. (s. 99 str. 11, 12)

Dahası, ruhani liderlik vasfı gösteren bir *insanın değişime uğraması*, tasavvur dahi edemeyeceğimiz hoşnutsuzluklar, ihtilaflar doğurabilir. (s. 99 str. 23)

Rumi'nin yoldaşına olan düşkünlüğü, ailesi ve yakınları arasında mesele yaratabilir. (s. 99 str. 24-25)

Hemen *herkesin beğendiği* bir kişinin sevdiği insan, gene herkesin kemgözlerini üstüne çekecektir. (s. 99 str. 26)

Hemen herkesin beğendiği *bir kişinin sevdiği* insan, gene *herkesin kemgözlerini* üstüne çekecektir. (s. 99 str. 26, 27)

Tüm bunlar *Rumi'nin can yoldaşını* tahmin edilmeyecek tehlikelere atabilir. (s. 99 str. 28)

Rumi'nin ruhdaşının kim olduğunu bulmazdan, işbu mektubu ona açmazdan evvel, bu meseleyi uzun uzadıya düşünmenizdir talebim. (s. 99 str. 29-30)

Bu *fakirin günleri* sayılıdır. (s. 100 str. 1-2)

Senenin bu dönemi yoğun kar tüm yolları kapattığından kolay kolay yabancı kimse gelmez buralara. (s. 100 str. 10)

İçten içe, *ulağın getirdiği mektubun* beni ilgilendirdiğini seziyor ama nasıl bir alâka olabileceğini kestiremiyordum. (s. 100 str. 23-24)

Bana yol göstereceğin diye geceler boyunca tespih çekip, *Esmayihüsna'nın doksan dokuzunu* zikrettim. (s. 100 str. 26)

Her defasında *Allah'ın isimlerinden* bir tanesi öne çıktı: El-Kayyum –Uykusu ile uyuklaması olmayan, varlıkları yöneten ve yönlendiren, ezeli ve ebedi kaim olan... (s. 100 str. 27)

En nihayetinde bir sabah mutfaktaki bakır *çanın çaldığını* işittik. (s. 101 str. 4)

Çemberin tam ortasında mürşit vardı. (s. 101 str. 7)

Mektubun kimden geldiğini sormayın. (s. 101 str. 12-13)

Kırk kuraldan birisi daha aklımdan geçti. (s. 101 str. 27)

Yedinci Kural: Şu hayatta tek başına inzivada kalarak, sadece kendi *sesinin yankısını* duyarak, Hakikat'i keşfedemezsin. (s. 101 str. 30)

Kendini ancak bir başka *insanın aynasında* tam olarak görebilirsin. (s. 101 str. 31-32)

Ve işte o zaman bu *seyahatin engebeşer ve badirelerle, zahmetler ve tehlikelerle dolu olduğunu*, hatta geri dönüş güvencesi olmadığını söyledi. (s. 102 str. 13-14)

Baba Zaman başını benden yana çevirip, *gözlerimin içine* baktı. (s. 102 str. 17)

Kararlılığın takdire şayan ama sen bu *zaviyenin üyesi* sayılmazsın. (s. 102 str. 22)

Bağdat'a geliş sebebimin ruhdaşımı bulmak olduğunu gayet iyi bildiği hâlde Baba Zaman niçin *kaderimin tecellisinden* beni mahrum ediyordu? (s. 102 str. 31)

Bütün kapılar kapansa bile, sonunda O sana *kimsenin bilmediği* gizli bir patika açar. (s. 103 str. 12)

En nihayetinde bir sabah bir de baktım, göz kamaştıran bir pembelik boy vermiş *karların arasından*. (s. 103 str. 17)

Yine hepimiz *pirin etrafına* çember olduk. (s. 103 str. 29)

Onun kalbinin kapısını açmaya meyal kimse var mıdır bu mecliste? (s. 104 str. 2)

Israrla *Baba Zaman'ın dudaklarından* o âlimin adını almaya çalıştım. (s. 104 str. 11)

Baba Zaman'ın beni gene reddetmiş olması ruhumun ateşini söndüreceğine, daha da canlandırmıştı. (s. 104 str. 16-17)

Baba Zaman'ın beni gene reddetmiş olması *ruhumun ateşini* söndüreceğine, daha da canlandırmıştı. (s. 104 str. 17)

Sabrın sonunun selamet olacağına, *işlerin yoluna* gireceğine emindim. (s. 104 str. 26, 27)

Her zamanki konuşmadan sonra bir tek *benim elimi* kaldırdığımı görünce, ne başını çevirdi, ne konuyu değiştirdi. (s. 104 str. 29-30)

Onun yerine dingin bir ifadeyle başını salladı. (s. 104 str. 31)

Vardım *mürşidin elini* öptüm. (s. 105 str. 4)

Nihayet aradığım can yoldaşımı bulacak, *ömrümün bir faslını* daha noktalayacak ve muhtemelen bu dünyadaki son uzun mevsimimi yaşamaya başlayacaktım. (s. 105 str. 5)

İçinde usta bir *hattatın* elinde çıkmışçasına iki kıymetli malumat vardı. (s. 105 str. 13)

Birkaç gecedir alışkan olmadığı bir tempoyla geç saatlere kadar oturduğundan *vücudunun ritmi* şaşmıştı. (s. 106 str. 1)

Ella'nın gözleri kocaman oldu, göz ucuyla kocasına baktı. (s. 106 str. 14)

David kaşlarını kaldırıp ellerini yana açarak, çocuklara *haber uçurmanın kendisi olmadığını* ima etti. (s. 106 str. 15-16)

Ella, *ikizlerinin birbirleriyle dalga geçmesini* izlerken, *dudaklarının kenarına yapay bir gülümsemenin* konduğunu hissetti. (s. 106 str. 23, 24)

Kahvaltı sonrası çocuklarını okul servisine uğurlarken, David ile kapıda ayaküstü birkaç kelime paylaşırken bile o iğreti gülümseme orada takılı kaldı, *teninin altına* kazınmışçasına. (s. 106 str. 28)

Yüzünün ifadesi ancak herkes gittikten sonra bir başına mutfağa döndüğünde değişebildi. (s. 106 str. 29)

Mutfağın her yanı batmıştı. (s. 106 str. 31)

Geri döndüklerinde *telesekreterin kırmızı ışığının yanıp söndüğünü* gördü. (s. 107 str. 4-5)

Düğmeye basar basmaz *Jeannette'in kadifemsi sesi* odayı doldurdu. (s. 107 str. 5-6)

Bırak *kendi ayaklarının üzerinde* durayım, olur mu? (s. 107 str. 13)

Ella'nın gözleri doldu. (s. 107 str. 14)

Aklına *Jeannette'in ilk doğduğundaki hâli* geldi. (s. 107 str. 14-15)

Vaktinden evvel doğan *bebeğinin hayata tutunduğundan* emin olabilmek için her soluk alışverişine dikkat kesilerek nasıl beklemişti günbegün, haftabehta. (s. 107 str. 20)

Mesaj sona ererken *Jeannette'in sesi* dalgalandı. (s. 107 str. 23)

Aklı hemen *Aziz Zahara'nın yazdığı* mesaja gitti. (s. 107 str. 25)

Demek Guatemala'daki Kırık Kalplar Ağacı işe yaramış, *Aziz'in dileği* gerçekleşmişti. (s. 107 str. 27)

Senin hislerine daha saygılı olmam gerekirdi. (s. 108 str. 2)

Her *çiftin başına* gelir. (s. 108 str. 20)

Ve ne gariptir ki Ella, henüz üniversitede okumakta olan *kızının kendisini gerçekten anladığını* hissetti. (s. 108 str. 22-23)

Aşk *onun ayağına* gelmiyorsa, o *aşkın ayağına* gidecekti. (s. 108 str. 26)

Ya *sevdiklerimin hayatına* fazla karışıyorum, ya da olan biten karşısında seyirci kalıyorum. (s. 109 str. 7-8)

Yoksa *benim zorlamamla* değil. (s. 109 str. 16)

Ben de senin için dua ederdim ama *Tanrı'nın kapısını* çalmayalı o kadar uzun zaman oldu ki, beni buyur edeceğimi sanmam. (s. 109 str. 18-19)

-eyvah, *senin romanındaki zorba hancı* gibi konuştum galiba. (s. 109 str. 20)

Şems bu dünyadaki son *vazifesinin, bir münevveri kendi içindeki güneşle tanıştırmak suretiyle aydınlatmak olduğuna* inanıyordu. (s. 110 str. 13)

“Madem ki bu dünya “kün” deyince oldu, yani bir kelimedir *varoluşumuzun özü*, ben de harflerden kelimeleri, kelimelerden hakikati çıkartacak olan dil cambazı bir kişiye yardıma geldim” dedi. (s. 110 str. 19)

Her ne kadar birkaç kişi bu yolculuğu yapmaya gönüllü olduysa da *işin zorluklarını* duyduktan sonra caydılar. (s. 110 str. 26-27)

Şems'in yola çıkmasından önceki akşam ikimiz beraber dut ağaçlarının çevresinde yürüdük. (s. 111 str. 7, 8)

Çoğu zaman ipeği kurtarmak için *ipekböceğinin canını* alırlar. (s. 111 str. 14)

Bir tek şey söyledi: Bu hikâyede *benim payım* ipekböceğinkine benzer. (s. 111 str. 23)

Vakit tamam olunca *ipeğin bekası* için *ipekböceğinin ölmesi* gerekir. (s. 111 str. 25)

Herkes *dervişliğin zahmetlerinden* dem vurur ama nedense kimse biz zavallı *saliklerin çektiklerinden* bahsetmez. (s. 112 str. 4, 5)

Bazı günler o kadar yoruluyorum ki döşeğe düştüğümde *kolumun bacağımın ağrısından* uyuyamıyorum. (s. 112 str. 7)

Ama en kötüsü *Aşçı Dede'nin emrinde mutfakta çalışmak!* (s. 112 str. 14)

Dergâhta aşçı olacağına, *savaşın kitabını* yazmış Moğol Ordusu'na komutan olsa daha isabetli olurdu. (s. 112 str. 16)

Bu zaviyeye gelen tüm çömezler merasim hırkası giydirilmeden evvel benim gibi *Aşçı Dede'nin zorlu imtihanına tâbi* tutulur mu? (s. 112 str. 22)

Kahvaltıda içilen çorbayı hazırlamak gene *benim vazifem*. (s. 113 str. 1)

Hıyar, patlıcan doğra ezme yap, turşu doldur –aman tuzu ne eksik ne fazla olsun, *suyun üstünde* bir yumurta durabilecek kadar olsa yeter. (s. 113 str. 11)

İşte ben böylece, her *Allah'ın günü* bir yandan dua ezberler, bir yandan harıl harıl çalışırım. (s. 113 str. 18)

Sen de aynen öyle, *ateşin içinde* oflaya poflaya, kaynaya kaynaya pişeceksin elbet! (s. 113 str. 23)

Benim şu perişan hâlimle o çenesi düşük Şehrazat arasında ne tür bir benzerlik olabilir ki? (s. 113 str. 32)

Hanımefendinin tek yaptığı kadife yastıklara, atlas yorganlara yaslanıp bacak bacak üstüne atmak ve bir eliyle zalim hükümdara hurma, incir, üzüm yedirirken bir yandan çılgin hikâyeler uydurmak! (s. 114 str. 1)

Bunun neresi zor Allah aşkına? (s. 114 str. 4)

Gelsin *benim çektiğim* eziyetlerin yarısına katlansın, değil binbir gece, bakalım bir hafta dayanabiliyor mu? (s. 114 str. 5)

Gelsin benim çektiğim *eziyetlerin yarısına* katlansın, değil binbir gece, bakalım bir hafta dayanabiliyor mu? (s. 114 str. 5)

İmtihanımın bitmesine çok var daha. (s. 114 str. 7)

Gene de, ne kadar gazez edersem edeyim, *aşçının kaidelerinden* dışarı hiç çıkmadım, tâ ki Şems-i Tebrizî gelene dek. (s. 114 str. 24)

Onun geldiği gece mutfaktan sıvıştım diye Aşçı Dede feci bir dayak attı. (s. 114 str. 25)

Sonra ayakkabılarımı aldı, uçları dışarı bakacak şekilde *kapının önüne* koydu. (s. 114 str. 28)

Dere *eşeğin ayağına* gelmez. (s. 114 str. 32)

Cazibesi, sivri dili, serkeşliği, asi mizacıyla o olmalı *benim mürşidim.* (s. 115 str. 10)

Evet, Şems-i Tebrizî *benim kahramanım.* (s. 115 str. 11)

Onu gördükten sonra kendi kendime dedim ki “ne demeye munis bir derviş olacağım. Şayet *onun yanında* feyiz alacak kadar kalırsam, ben de Şems gibi gözüpek, isyankâr olurum.” (s. 115 str. 13)

Böyle dedim ve güz gelip de *Şems'in temelli gideceğini* anlayınca, ben de *onun peşinden* Konya'ya gitmeye karar verdim. (s. 115 str. 15, 16)

Baba Zaman'ın bitkin çehresi zihnimde şimşek gibi çaktı söndü. (s. 117 str. 1)

Benim bildiğim Aşk'tan uzaklaşanlara endişelenmek lâzım gelirdi, doludizgin Aşk'a koşanlara değil. (s. 117 str. 3)

Zaviyeden ayrılmadan önceki gece *odamın tüm pencerelerini* ardına kadar açtım. (s. 117 str. 16)

Karanlığın kokusu içeri doldu. (s. 117 str. 17)

Baba Zaman'ın odasına varıp, hakkını helal etmesini istedim. (s. 117 str. 25)

İtibarın lekelenirse şayet, bu ipek mendilasıl *önemli olanın kalp temizliği olduğunu* hatırlatacak. (s. 118 str. 11)

Güneşin ilk ışıklarıyla kuşlar cıvıldaşırken, çiğ taneleri dallardan sarkarken, atıma bindim. (s. 118 str. 17)

Kendimi Kadir *Allah'ın yazdığı* yazgıya teslim ettim. (s. 118 str. 19)

Bedelini düşünmeden ahırdan bir yağız at çaldığım gibi *Şems-i Tebrizî'nin peşine* düştüm. (s. 118 str. 24)

Ben de “şimdi tam sırasıdır” diyerek kendimi *atının önüne* attım. (s. 118 str. 28)

“Kızıl saçlı kara cahil oğlan, ne demeye yerde yatarsın?” diye sordu Şems *atının tepesinden* eğilerek. (s. 119 str. 2)

Dizlerimin üstüne çöktüm. (s. 119 str. 4)

Tıpkı dilenciler gibi ellerimi kavuşturup yalvardım: “Seninle gelmek istiyorum. *Benim kahramanım* sensin. Bırak ben de geleyim.” (s. 119 str. 5-6)

Hem her meşhur *seyyahın yanında* muhakkak çirak nevinden bir yardımcısı olur. (s. 119 str. 19)

Ben de *senin çırağın* olurum. (s. 119 str. 20)

Mademki *benim müridim* olmak istersin, işte ilk vazifen: En yakın meyhaneye git, bir testi şarap al. (s. 119 str. 27)

Ama kalabalık bir pazaryerinde, *herkesin gözü önünde* şarap içmeye gelince, doğrusu mezhebim o kadar geniş değildi. (s. 120 str. 6-7)

Ailem beni *Baba Zaman'ın zaviyesine* iyi bir Müslüman olmam için yolladı, kâfir olup yoldan çıkmam için değil. (s. 120 str. 10)

Nihayet, hakkımda hükmünü verdi, *atının yularlarını* çekti. (s. 120 str. 16)

Ama bilsen ki başkalarından kabul ve hürmet görmeyi ne kadar çok arzu edersen, *onların tenkit ve dedikodularına* da o kadar katılırsın. (s. 120 str. 20)

İyi ama sen bana ‘git şarap al’ deyince ben de sandım ki *itikadımın sağlamlığını* sınamaktasın. (s. 120 str. 23-24)

Şems kaşlarını çattı: “Bir *başkasının itikadının sağlamlığını* sınamak biz insanlara düşmez ki. Bu Allah’tan rol çalmak olur. *Kulun imanı* ölçüp tartmak kul harcı değildir, bilmez misin?” (s. 120 str. 26, 28)

Dervişin ettiği lafları tartıp biçtim ama hangi kefeye koyacağımı bilemedim. (s. 120 str. 30)

Bunu da dedikten sonra Tebrizli Şems eğilip *atının boynunu* okşadı. (s. 121 str. 7-8)

Atının toynuklarının altında kayıp gidiyordu dünya. (s. 121 str. 16)

Ben de atıma atladım, tâ *Bağdat'ın eteklerine* varana dek onu kovaladım. (s. 121 str. 17)

Ve Allah biliyor ya o kapkara benek ufuk çizgisinde damla gibi eriyip kaybolduktan çok sonra dahi, *Şems'in yakıcı bakışlarını* üzerimde, tâ *yüreğimin derinlerinde* hissettim. (s. 121 str. 21-22)

Bahar mevsimi boyunca *Rubinsteinların görkemli malikânesinde* her sabah ilk uyanan, mutfağa ilk gelip kahvaltıyı hazırlayan Ella'ydı. (s. 121 str. 26-27)

Kadın dergilerinin birinde okumuştı. (s. 121 str. 29)

Gene de *Ella'nın nezdinde* kahvaltı önemliydi. (s. 122 str. 11-12)

Her sabah usanmadan *herkesin yiyeceklerini* hazırlar; böylece *çocuklarının okulda abur cubur yemek zorunda kalmayacaklarını* düşünerek, bir anne olarak kıvanç duyardı. (s. 122 str. 12-13-14)

Sevgili Ella, kızınla *aranızın düzelmesine* çok sevindim. (s. 122 str. 23)

Bir *anın doğması* için bir önceki *anın ölmesi* gerekir. (s. 123 str. 3-4)

Yeni bir “ben” için, eski *ben'in kuruyup solması* gerektiği gibi. (s. 123 str. 4-5)

Her *insanın etrafında* farklı renklerden bir hâle olduğuna inanıyorum. (s. 123 str. 8)

Gözlerimi kapayıp *senin renklerini* bulmaya çalıştım. (s. 123 str. 10)

Bence bunlar *senin renklerin*. (s. 123 str. 13)

Burada evler kerpiçten, *çocukların gözleri* kocaman ve kapkara. (s. 123 str. 16-17)

Yemin ederim, orada her renkten ve desenden elliden fazla kilim depolanmıştı ama yaşlı *kadının senin için seçtiği* kilimde yalnız üç renk vardı: Sarı, turuncu ve mor. (s. 123 str. 25-26)

Bizim sanal âlemde karşılaşmamızın da bir tesadüf olmayabileceğini hiç düşündün mü? (s. 123 str. 29)

Mesajı okuduktan sonra tatlı bir pembelik yayıldı *Ella'nın yanaklarına*. (s. 124 str. 4-5)

İlk Ella keşfetmişti *babasının cansız bedenini*. (s. 124 str. 14)

Tüm gençliği boyunca Ella *babasının intiharından* annesini sorumlu tutmuştu. (s. 124 str. 18)

O, *annesinin yaptığı hataları* yapmayacak, evlenince kocasını hep mutlu edecekti. (s. 124 str. 20)

Onun evliliği ölene dek sürecek, anne babasınıninki gibi kısa ömürlü olmayacaktı. (s. 124 str. 21)

Belki de bu yüzden, yani sırf kendi evliliğini farklı kılabilmek için, *annesinin yaptığı* gibi bir Hıristiyan'la değil, kendi inancından bir Yahudi'yla evlenmek istemiş, eş olarak David'i seçmişti. (s. 124 str. 23-23)

Ella, *kocasının bakışlarının odaklandığı* yere baktı. (s. 125 str. 14)

Ekranda *Aziz Z. Zahara'nın e-postası* açık duruyordu. (s. 125 str. 15)

Buluğ çağındaki çocuklar ne demeye *büyüklerin kusurlarını, açıklarını* bulmaya bayılırlardı ki? (s. 125 str. 23)

Ne *kahvenin dumanı* tütüyordu, ne *ocağın üstünde* sahanda yumurta bekliyordu. (s. 125 str. 31, 32)

Şu an bu büyük ve lüks evde değil de, Guatemala'da *onun yanında* olmak için neler vermezdi ki. (s. 126 str. 3)

Fakat ay ne kadar harika olursa olsun, *ne kalbimin ne ellerimin titremesine* kâr ediyor. (s. 129 str. 5-6)

Kaderimiz ise zaten *bizim elimizde* değil. (s. 129 str. 12-13)

Mademki kırk gecedir bu rüyayı görmekteyim, elbette açılacak hikmeti, *gördüklerimin neye alamet olduğunu* öğreneceğim, ya şimdi ya da yakında. (s. 129 str. 15-16)

Bu sefer rüyamda, yerleri Acem halılarıyla kaplı son derece aşına gelen bir odada, *rahlenin başında* bir kitap okuyordum. (s. 129 str. 21)

Tam bu kelime hakkında bir yorumda bulunacaktım ki, hayret ve dehşet içinde bir şeyi fark ettim: *Benim şamdan sandığım şey meğer dervişin sağ eliymiş*. (s. 130 str. 4-5)

Hırkamı çıkarıp *alevlerin üstüne* fırlattım. (s. 130 str. 10)

Rüyanın bundan sonraki kısmı her gece aynı. (s. 130 str. 13)

İlk başta hiçbir şey göremesem de *kamerin huzmeleri* pırl pırl sağanak olup üzerime yağınca, avlu birdenbire nura boğuluyor. (s. 130 str. 21)

Kuyunun dibinde bir çift kara göz var. (s. 130 str. 23)

Gecenin ilerleyen bir vakti Kerra tekrar uykuya dalınca, avluya süzüldüm. (s. 131 str. 1)

Ağaçların arasından esen meltemle yapraklar belli belirsiz hışırdadı. (s. 131 str. 3-4)

Hocam Seyyid Burhaneddin bana hep derdi ki, Hak tebliğini halka ulaştırmak ve *insanların doğruyu yanlıştan ayırmasına* yardımcı olmak gibi şerefli bir vazifeyi üstlendiğime göre *Allah'ın sevgili kulu*muşum. (s. 131 str. 18-19, 20)

Her hafta *şehrin en büyük camisinde* vaaz veririm. (s. 131 str. 24)

İnsanlar bana gelip de *kelimelerimin yüreklerine su serpip rehberlik ettiğini* söylediklerinde, bilgimi ve hünerimi methettiklerinde kıvanç duyuyorum. (s. 131 str. 26-27)

Kamuda ayrı mutluyum, *evimin mahreminde* ayrı. (s. 132 str. 8)

Olur da bir gün rüyamdaki dervişi bulursam o *sırrın kaynağını* ondan dinleyeceğim. (s. 132 str. 20)

Bir şehre varmadan önce hiç şaşmadan tekrarladığım kadim bir âdetim var: *Şehrin kapılarından* geçmezden evvel bir müddet durur ve oradaki tüm velileri selâmlarım içimden. (s. 132 str. 28)

Şehrin evliyası, mutat olduğu üzere selâmıma karşılık vermek yerine kırık mezar taşları gibi sus pus oldular. (s. 133 str. 12)

Kelimelerimi alıp dört yana taşısın diye rüzgâra teslim ettim: “Ey Konya’nın velileri, neden destur vermezsiniz bu yolcuya?” (s. 133 str. 19)

Bir tepede, yaşlı bir *meşe ağacının altına* oturdum. (s. 133 str. 28)

Konya’nın minareleri kırık cam parçaları gibi güneşte parlıyordu. (s. 133 str. 30)

Arada bir köpek havlamaları, eşek anırmaları, çocuk kahkahaları, avazı çıktığı kadar bağırın bezirgânları işitiyordum –hayat dolu bir *şehrin aletade sesleri*. (s. 133-134 str. 33-1)

On Dördüncü Kural: *Hakk’ın karşına* çıkardığı değişmelere direnmek yerine, teslim ol. (s. 134 str. 5)

“Düzenim bozulur, *hayatımın altı üstüne* gelir” diye endişe etme. (s. 134 str. 8)

Dönüp bakınca bir *kağınının üzerinde* sarkık bıyıklı, teni zeytuni, iri yağız genç bir köylü gördüm. (s. 134 str. 13)

Kağnyı çeken öküz hem çok ihtiyar hem çok zayıftı, belli ki *ömriünün son demlerindeydi*. (s. 134 str. 15)

Eksik olma ama yayan gitsem, *senin şu öküzünden* hızlı giderim. (s. 134 str. 20-21)

Bunu duyunca *kelimelerin ağırlığı* altında ezildim. (s. 134 str. 24)

Hemen doğruldum, *köylünün önünde* eğildim. (s. 134 str. 25)

Allah’ın engin devr-i tekvininde bir habbe olan ben, şakadan da olsa, ister insan olsun ister hayvan bir başka canı nasıl küçümser, nasıl öteleyebilirdim? (s. 134 str. 25-26)

“Delikanlı, Kuran-ı Kerim der ki, Biz insanı en güzel biçimde yarattık. Uludur insan. Kıymetlidir. Ne eziktir, ne aciz. Zaten *Allah’ın doksan dokuz sıfatı* arasında acz yoktur. Üstelik *kurallardan biridir*” dedim. (s. 135 str. 12-13)

Söyle hele, *Rumi’nin vaazları* neden bu kadar ilgini çeker? (s. 135 str. 27)

Herkes diyor ki *Efendi Mevlâna’nın vaazlarını* birkaç kez dinlersen, kederin geçermiş. (s. 136 str. 8)

Onun yerine, “gel Konya’ya kadar beraber gidelim” dedim, “sen de bana yolda Rumi’yi anlatırsın, olur mu?” (s. 136 str. 14)

Atımın dizginlerini kağnyı bağlayıp, *köylünün yanına* oturdum. (s. 136 str. 17)

Baktım yaşlı öküz *yükünün artmasını* dert etmiyor. (s. 136 str. 18)

İşte bu hâlde, çivit mavisini bir gök tepemizde tepsi gibi parlarken, *şehrin velilerinin nezaretinde* Konya’ya adım attım. (s. 136 str. 22)

Anlamalıydım ki *resmin tamamını* kavrayabileyim. (s. 136 str. 33)

Bu *insanların hiçbirinin anlamadığı* bir şey var: Onlar biz cüzâmlıları görmemek için ellerinden geleni yapadursunlar, esas biz cüzâmlılar uzak durmak istiyoruz onlardan ve acıyan, acıtan bakışlarından! (s. 137 str. 10-11)

Önce ten değişir, *derinin rengi* kararır morarır, meşin gibi kalınlaşır. (s. 137 str. 16)

Şehrin kapılarını da sürgüyle kaparlarmış tekrar girmesinler diye. (s. 137 str. 29)

Cüzâmlıysan *hayata kalmanın iki yolu* var: Birincisi başkalarından dilenmek, ikincisi başkalarına dua etmek. (s. 138 str. 2)

Nedense ahali bize *cüzâmlıların dualarının daha bir makbul olduğunu*, Allah'ın bize ayrı bir *ihitimam gösterdiğini* sanıyor. (s. 138 str. 4-5)

Sokaklarda it muamelesi yapanlar, ne vakit ağır bir hastalıkla yahut ölüm korkusuyla karşılaşsalar, *bizim dualarımızdan* medet umarlar. (s. 138 str. 13)

Bana *bunun aksini* düşündürtecek bir şey yaşamadım ki. (s. 138 str. 20)

Cuma günleri *haftanın en ballı günüdür*. (s. 138 str. 23)

Tabii şayet aylardan Ramazan değilse: Mübarek Ramazan geldi mi *dilenci kısmının kazancı* tümünden tatlı olur. (s. 138 str. 24-25)

Hele *Ramazan'ın son günü* yok mu, şehirdeki her dilenci o gün cebini doldurur. (s. 138 str. 25-26)

Mevlâna nerede vaaz verse *şehrin tüm dilencileri ve yankesicileri* bala üşüşen arılar misali orada toplaşır. (s. 139 str. 7-8)

Sırtımı bir akçaağaca verip *cami girişinin tam karşısına* oturdum. (s. 139 str. 10)

Yağmurun tertemiz kokusu uzaktaki bostanlardan gelen tatlı ekşi rayihaya karışıyordu. (s. 139 str. 11)

Alâeddin Keykubad tedavüldeki kanunlarını gevşeteli beri *Halep Beyleri'nin sikeleri*, Fatımi dinarı, *Bağdat Halifesi'nin mangırı*, hatta İtalyan florini dahi geçer akça kılında. (s. 139 str. 24-25)

Konya'nın yöneticileri bunları kabul eder de dilencileri kabul etmez olur mu? (s. 139 str. 26)

Her gün *bedenimin bir başka parçası* beni terk ediyor. (s. 140 str. 2)

Ne var ki *ağacın aksine*, ben kaybettiklerimi geri alamayacağım. (s. 140 str. 3)

Niçin insanlar para verirken *dilencilerin yüzlerine* bakmazlar? (s. 140 str. 8)

Cemiyetin nezdinde bizler hırsızlardan, sabıkalılardan, hatta katillerden bile beteriz. (s. 140 str. 10)

Birisinin haykırdığını duydum: “Geliyor! Geliyor!” (s. 140 str. 20-21)

Cazibe, özgüven ve feraset saça saça gelişine bakılırsa bir âlimden çok bir hükümdara benziyordu: *Rüzgârın, ateşin, suyun ve toprağın sultanıydı!* (s. 140 str. 27-28)

Atı dahi dimdik ve vakurdu, taşıdığı *adamın saygınlığını* bilir gibi. (s. 140 str. 29)

Yüzümün yarısı açıkta kalacak şekilde serpuşumu sıkıca bağladım ve camiye daldım. (s. 140 str. 30-31)

Ama işte *cüzâmlı olmanın bir iyi yanı* daha varsa, en kalabalık mekânlarda dahi kolaylıkla yer bulabilmek! (s. 141 str. 1)

Ufacık bir noktayız *Kâinat-ı Muazzama'nın karşısında*. (s. 141 str. 9)

Etimiz budumuz belli; *idrakımızın, irademizin ve aklımızın sınırları* ortada. (s. 141 str. 10)

Bugünkü vaazımızda bu *sualin cevabını* göstermek isterim. (s. 141 str. 13)

En ön safta *Rumi'nin iki oğlu* oturuyordu. (s. 141 str. 14)

İşte böylesi kıymetli bir makam ve mevki, bu kadar mühim bir paye verilen insan ne demeye *Allah'ın kendisi için dilediğinden daha aşağısını hedeflesin?* (s. 141 str. 25-26)

Dedi ki: Allah yedi kat *göğün başında* bir tahtta oturmuyor. (s. 141 str. 32)

Kanatlarının nasıl hareket ettiğine dikkat buyurun, bir aşağı bir yukarı. (s. 142 str. 9)

Neşe ve keder bir *kuşun kanatları* gibi birbirine bağlı ve bağımlıydı demek. (s. 142 str. 12-13)

Nüfuzlu bir *adamın oğlu* olarak gelmişti şu dünyaya. (s. 142 str. 16)

Gerçi ilk *zevcesinin ölümü* üzmüş olmalıydı ama *bunun dışında* hiçbir sıkıntı yaşamamıştı kanaatimce. (s. 142 str. 19, 20)

Benim gibi bir *cüzâmlının karşısına* geçip de ne cüretle *acı çekmenin erdemlerinden* bahsediyordu? (s. 142 str. 23, 24)

İşte *benim payıma* fakr u zaruret, açlık, sefalet, musibet bahşetmişti. (s. 142 str. 29)

Ben *insanların midesini* bulandırmamak için yüzümü gizlerken, o orta yere çıkıp paha biçilmez bir mücevher gibi ışıl ışıl parlıyordu. (s. 142 str. 31-32)

Merak ettim *benim yerimde* Mevlâna olsaydı, ne yapar nasıl yaşardı kim bilir? (s. 143 str. 1)

Bir gün olsun *başkalarının dillerinin zehirini* tatmış mıydı acaba? (s. 143 str. 6)

Başımın üstüne bir dam bulmalıyım bu şehirde. (s. 143 str. 18)

Balkondan bakınca tüm şehir, çevresindeki *tepelerin eteklerine* varıncaya dek uzanan bir açıklıkla görülüyordu. (s. 143 str. 25)

Bitmek bilmez farklılıklarına karşın bu *insanların hepsinde* ortak bir şey vardı: Aynı tamamlanmamışlık hâli. (s. 144 str. 14-15)

Herkesin bir derdi vardı. (s. 144 str. 21)

Genciyle yaşlısıyla çeşitli *esnafın günboyu alın teri döktüğü* ufak tefek izbe *dükkânların olduğu* dar sokakları gezdim. (s. 144 str. 30-31)

Bu kadar meşhur olmak, daima el üstünde tutulmak, *insanın nefsini* nasıl etkilerdi? (s. 145 str. 3-4)

Zihnim bu sorularla meşgulken *Rumi'nin vaaz verdiği* camiye doğru değil, tam karşı istikamete doğru yürüdüğümü fark ettim. (s. 145 str. 4-5)

Şehrin kuzeyine doğru yürüdükçe evler harabeye, bağ bahçe viraneye dönüştü. (s. 145 str. 7)

Konya şehrinin adı kötüye çıkmış mahallesine vasıl olmuştu demek. (s. 145 str. 13)

Örme taştan kaldırım, yokuşu dik *sokağın başında* derme çatma bir ev vardı. (s. 145 str. 15)

Evin önünde bir avuç kadın hâlindeydi. (s. 145 str. 17)

Kadınların yanında bir bahçe vardı; akıllara durgunluk verecek güzellikte katmer katmer açmış güllerle dolu bir gül bahçesi. (s. 145 str. 19)

Bu *bağın bağbanı* kim ola diye merak ettim. (s. 145 str. 21)

Bahçeye vardığım sırada *evin kapısı* gümbürtüyle açıldı ve ızbandut gibi bir kadın dışarı fırladı. (s. 145 str. 23)

Gözlerini kısınca, *et katmanlarının arasında* kayboluyordu ela gözleri; iki incecik çizgi kalıyordu geride. (s. 145 str. 26)

Ve *üst dudağının hemen yukarısında* tüy tüy kara bıyığı vardı. (s. 145 str. 28-29)

Burası *şehrin en beter, en pis yeridir*, gelme buralara! (s. 146 str. 12-13)

Bu da *kurallardan biri*. (s. 146 str. 15)

Onun dışındaki her leke ne kadar kötü görünürse görünsün, yıkandı mı temizlenir, suyla arınır. (s. 146 str. 18)

Kerhane maması hünsa, ip gibi *bıyığının ucunu* burdu. (s. 147 str. 1)

Kızlardan *birinin işidir*. (s. 147 str. 6-7)

Çöl Gülü'nün marifetidir bu bahçe. (s. 147 str. 7-8)

İlerideki *sermayelerin arasında* duran genç bir kadını işaret etti. (s. 147 str. 9)

Görenin aklını başından alacak kadar güzeldi. (s. 147 str. 11)

Eğilip, yalnız *hünsanın duyabileceği* şekilde kulağına fısıldadım. (s. 147 str. 14)

Bu kızlar *benim sermayem*. (s. 147 str. 20)

Buranın ağası benim. (s. 147 str. 21)

İster fahişe ol, ister bakire, ister düşmüş ol, ister itibarlı, Allah'ı bulma arzusu *hepimizin kalplerinde*, derinlerde saklıdır, sarılıdır. (s. 148 str. 4)

Kurallardan biridir bu. (s. 148 str. 7)

On Sekizinci Kural: Tüm kâinat olanca katmanları ve karmaşasıyla *insanın içinde* gizlenmiştir. (s. 148 str. 11)

Bu civarda *kimsenin aklını* çelmene müsaade etmem, bilesin. (s. 148 str. 21)

Uyguladığı *kararların yanına* kırmızı kalemle işaret koydu. (s. 149 str. 6)

Alfa hidroksil ürünler kullan, *Loreal'ın yeni kremi*ni ihmal etme. (s. 149 str. 14)

Koltukların yüzlerini değiştir, salona yeni süs bitkileri al, yastıkları yenile. (s. 149 str. 15)

Rumi'nin kitaplarını al, her gün en az iki şiirini oku. (s. 149 str. 20)

Ella bir süre kıpırdamadan durdu, gözleri *listenin sonuncu maddesine* takılmıştı. (s. 149 str. 25-26)

“*Aşk Şeriatı'nın etkisi* olmalı” diye mırıldandı kendi kendine. (s. 149 str. 27)

Aziz Zahara'nın romanı yüzünden son zamanlarda sıkça düşünür olmuştu aşkı. (s. 149 str. 28)

Sevgili Aziz, bugün *benim doğum günüm!* (s. 150 str. 2)

Bir an *hayatımın hep böyle geçip gideceğini* düşündüm ve bu fikirle ürperdim. (s. 150 str. 18)

Peki *hayatımın değişmesini* gerçekten istiyor muyum? (s. 150 str. 20)

Bu sıralar kendimle çok uğraşıyorum, belki de *romanın etkisidir*. (s. 150 str. 28)

Bilincin dört temel safhası vardır. (s. 151 str. 10-11)

Buda *ihlamur ağacının altında* kırk gün tefekküre daldı. (s. 151 str. 15)

Ve tabii bir de *Şems'in kırk altın kuralını* unutmamalı. (s. 151 str. 17)

Bunca senedir bu beter *yolun yolcusuyum*, anlamadığım bir şey var. (s. 151 str. 27)

Tek bildiğim şu: Bu dünyada pek çok insan *başkalarının sefaletinden* beslenir. (s. 152 str. 4)

Düşenin belini doğrultup toparlanmasını istemez, yeryüzünden bir sefil eksilse rahatsız olur. (s. 152 str. 5)

Mevlâna'nın vaazını dinlemeyi o kadar çok istiyordum ki gözüm başka bir şey görmüyordu. (s. 152 str. 9-10)

Berberce *bostanların arasından* dolanan tozlu yoldan ilerledik. (s. 152 str. 33)

Bir *çalının arkasına* geçip daha evvelden oraya gizlediğim bir çuval dolusu erkek kıyafetini çıkarttım. (s. 153 str. 2)

En son olarak seyyah bir Arap sansınlar diye *yüzümün yarısını* Bedeviler gibi sarıp sarmaladım. (s. 153 str. 9)

Tekrar *Susam'ın yanına* vardım. (s. 153 str. 10)

Susam'ın alt dudağı titredi. (s. 153 str. 21)

İşte böylesi tatlı umutlarla *Mevlâna'nın vaaz vereceği* camiye doğru yola koyulduk. (s. 153 str. 30)

Önce *Haçlıların döneceği* söylentileri darattı içimizi. (s. 154 str. 4)

Daha *Sekçuklu Ordu'nun yarattığı korkunun izleri* küllenmemişti ki, acımasız Moğol saldırıları başladı. (s. 154 str. 8-9)

Sanki *düşmanın ismi ve cismi* sürekli değişiyor ama başkalarınca yok edilme korkumuz *İda Dağı'nın* başındaki kar kümeleri gibi sabit kalıyordu. (s. 154 str. 10, 11-12)

Dükkâna dinlenmeye gelen *fakir fukaranın gıpta dolu bakışından* bilirdim hâlimizi. (s. 154 str. 17-18)

Her gece uyumadan evvel *dizlerimin üstüne* çöküp dua eder, bizi aç yatırmadığı için Tanrı'ya teşekkür ederdim. (s. 154 str. 18-19)

Öyle masumdum ki bebekler nasıl dünyaya gelir diye sorsalar, *Tanrı'nın onları yumuşak, taze hamurdan yoğurduğunu* söyledim herhâlde. (s. 154 str. 25-26)

Ne var ki *annemin karnında* yoğrulan hamur devasa bir şeye benziyordu. (s. 154 str. 27)

Köyün ebesi, annemin vücudunun su tuttuğunu söyledi ama ne demek istediğini anlamamıştım; "*su tutmak*"ın nesi kötüydü ki. (s. 154 str. 29, 29-30, 31)

Hâlbuki *ne annemin ne de ebenin bildiği* bir şey vardı: Meğer tek değil üç bebek varmış rahminde. (s. 154 str. 32)

Kardeşlerim *annemin içinde* savaşmaktaymış meğer. (s. 155 str. 1)

Eline bir çift makas alıp *annemin karnını* yardıysa da ancak bir bebeği kurtarabildi. (s. 155 str. 8)

Annem ölüp, babam asık suratlı, haşin bir adama dönüşünce *hayatın tadı tuzu* kalmadı. (s. 155 str. 13)

Günün birinde fırına gelen dilenciler gibi olacağımızdan korkuyordum. (s. 155 str. 14)

Yatağımın altında ekmek somunları saklamaya başladım; orada kuruyup bayatlarıydı. (s. 155 str. 15)

Ama doğrusu, *babamın gazabına* uğrayan ben olmadığım için kendimi şanslı sayıyordum. (s. 155 str. 20)

Kardeşimin hayatında tek değişen şey şu oldu: Eskiden sırf babamdan kötü muamele görürken, şimdi hem babamdan hem üvey annemden kötü muamele görüyordu. (s. 155 str. 24)

Birisi yedikleri *ekmeğin ununa* fare zehiri karıştırmıştı. (s. 156 str. 2)

Anamın kokusu sinmiş evde duramadım. (s. 156 str. 6)

Evi ve fırını öylece bırakıp *onun yanına* gitmek için yola çıktım. (s. 156 str. 9-10)

Her şeyimizi aldılar; çantalar, heybeler, şapkalar, çizmeler, kemerler, mücevherler, hatta *arabacının sosislerini* bile. (s. 156 str. 15)

Ama tam gitmek üzereyken *çetenin başı* bana dönüp seslendi: “Güzel kız, bana bak kızıoğlankız mısın?” (s. 156 str. 18)

Meğer *benim kızarmam* adamın beklediği cevap imiş. (s. 156 str. 21)

Meğer benim kızarmam *adamın beklediği* cevap imiş. (s. 156 str. 21-22)

Ben ağlaya sızlaya direnirken diğer *yolcuların hiçbiri* yardımına koşmadı. (s. 156 str. 25)

Meğer *ormanın ortasında* kendilerine ait bir köy varmış. (s. 156 str. 27)

İçinde haydutlar yaşıyor olmasa sanırsın ki *dünyanın en şirin köyü* burası. (s. 156 str. 31)

Çok geçmeden *çete reisinin bana neden bakire olup olmadığını* sorduğunu anlayacaktım. (s. 156 str. 32-33)

Meğer *haydutların bir lideri* varmış. (s. 156 str. 33)

Ormanda geçen günlerim *bunların arasında*. (s. 157 str. 7)

Köydeki *kadınların yanında* duracağıma, gider *ağaçların arasında* bir başıma oturur, ağlardım. (s. 157 str. 8-9)

Buradaki kadınlar *haydutların karıları ya da kızlarıydı*. (s. 157 str. 10-11)

Bu *arabaların neden soyulmadıklarını* bir türlü çözemedim. (s. 157 str. 15)

İşlerin nasıl yürüdüğünü anladıktan sonra bir plan yaptım ve büyük şehre giden bir arabayı durdurup arabacıya beni alması için yalvardım. (s. 157 str. 18)

Şehrin ruhumu ezmesi çok sürmedi. (s. 157 str. 26)

Bambaşka bir *âlemin* içindeydim artık; *şiddetin, şerrin, tecavüzün, zulmün, hastalıkların dünyasında*. (s. 157 str. 26-27-28)

Tanrı'nın bana tekrar kucak açmasını ne çok isterim; tıpkı çocukluğumda olduğu gibi ona yönelebsem keşke. (s. 158 str. 14)

Bu arzuyla *iman bahçesinin etrafını* dolaşıyor, açık bir kapı arıyorum. (s. 158 str. 16)

Tam umudumu yitirip geri dönecektim ki, önüm sıra bir *dilencinin hızla kalktığını*, kalabalığı yarararak *caminin çıkışına* ilerlediğini gördüm. (s. 158 str. 22-23)

Çabucak *onun yerine* oturdum. (s. 158 str. 24)

Aralarında erkek kılığına girmiş bir *kadının oturduğunu* bilseler ne yaparlardı acaba? (s. 158 str. 28)

Daha bunu tahayyül edemezken, bir de o *kadının fahişe olduğunu* öğrenmeleri hâlinde olacakları aklımdan geçirmek dahi istemiyordum. (s. 158 str. 29-30)

Bir tek *Rabb'in zıddı* yoktur. (s. 159 str. 7-8)

Dünyanın her hâli böyledir. (s. 159 str. 11)

Her *nesnenin muhakkak karşıtı* var. (s. 159 str. 11-12)

Anamın hamileliği, üç kardeşimin ana rahminde tutuştukları amansız savaş, kardeşimin yalnızlığı, hatta babamın ve üvey anamın katli, ormanda yaşadığım o korkunç günler, Konstantinopol sokaklarında maruz kaldıklarım... hepsi ve her biri hikâyeme katkıda bulunmuştu. (s. 159 str. 15-16-17)

Her *zorluğun ardında ve ötesinde* bir başka sır, bir başka sebep vardı. (s. 159 str. 20)

Öyle bir teslimiyet ki *anamın pişirdiği* ekmekler kadar sıcak ve yumuşak. (s. 159 str. 24)

Başı pek, karnı tok Mevlâna nasıl da rahat anlatıyor *sıkıntı çekmenin erdemini*. (s. 159 str. 28)

Gidip tekrar *akçaağacın dibine* oturdum. (s. 160 str. 1-2)

Camideki cemaat dağılıncaya kadar *kimsenin keşkülüme para bırakmasını* beklemediğim için miskin miskin etrafı gözetlemeye başladım. (s. 160 str. 2-3)

Görmezden gelinmeye o kadar alışkındım ki, *adamın hemen başını çevirmesini* bekledim. (s. 160 str. 10-11)

Nihayet *selâmın muhatabı* olduğumu anlayıp, ben de elimi yüreğime götürmek suretiyle karşılık verdim. (s. 160 str. 15)

Neredeyse kendi *sesimin neye benzediğini* unutmuşum. (s. 160 str. 24-25)

Benim adım olsa ne olur, olmasa ne olur? (s. 160 str. 27)

Her *insanın bir ismi* vardır. (s. 160 str. 28)

Allah'ın ise sayısız ismi var. (s. 160 str. 28-29)

Düşün hele, *Allah'ın bunca adı* varsa *O'nun ruhundan üflediği* bir insan nasıl adsız yaşar? (s. 160 str. 30-31)

Meğer *kadının teki* erkek kılığında camiye girmeye kalkmış. (s. 161 str. 13)

Ama dönüp baktığımda *Şems'in yerinde* yeller esiyordu. (s. 161 str. 32)

Ayaktakımı *alayının başına* varınca Şems esasını bayrak gibi havaya kaldırdı ve avazı çıktığı kadar bağırdı: “Durun!” (s. 162 str. 4)

“Utanın bu ne hâl?” diye bağırdı Şems ve *asasının demir ökçesini* yere vurdu. (s. 162 str. 9-10)

Tavrına bakılırsa kendini bu *güruhun lideri* ilan etmişti. (s. 162 str. 15)

Konya şehrinin tüm dilencileri yaka silkerdi ondan. (s. 162 str. 17)

“Bu kadın cemaati kandırmak için erkek gibi giyinip camiye sızdı ve utanmadan *Müslümanların arasına* karıştı” diye devam etti Baybars. (s. 162 str. 19)

Galeyana gelen bir delikanlı öne atıldı, *kadının sarığına* yapıştığı gibi var gücüyle asıldı. (s. 162 str. 31)

Sarık çözülünce *kadının parlak, uzun, buğday sarısı saçları* dalga dalga saçıldı. (s. 162 str. 32-33)

Fahişenin gençliği, güzelliği insanın aklını alıyordu. (s. 163 str. 1)

Şems *ahalinin içindeki karışık hisleri* bilmiş olacak, herkese seslendi: “Karar verin kardeşlerim. Bu kadını hor mu görüyorsunuz, yoksa hoş mu görüyorsunuz?” (s. 163 str. 2)

Bunu demesiyle *Şems’in fahişenin elini tutup kendine doğru çekmesi* bir oldu; böylece kadını bir hamlede ayaktakımından uzaklaştırdı. (s. 163 str. 5-6)

Bunu demesiyle Şems’in *fahişenin elini* tutup kendine doğru çekmesi bir oldu; böylece kadını bir hamlede ayaktakımından uzaklaştırdı. (s. 163 str. 5)

Genç kadın *dervişin arkasına* sığınıp, *anasının eteklerine* gizlenen küçük bir kız çocuğu gibi olduğu yerde sindi. (s. 163 str. 7-8)

Baybars *Şems’in üstüne* yürüyerek sesini yükseltti. (s. 163 str. 10)

Bu *şehrin yabancısı*sn, *bizim âdetlerimizi* bilmezsin. (s. 163 str. 11-12)

Onu yakalayıp *aklınızın fikrinizin başka yerde olduğunu* gösterdiniz! (s. 163 str. 22-23)

Kimse dönüp gitmedi ama *kalabalıktakilerin çoğu* birkaç adım gerilmişti. (s. 163 str. 32)

Tam o sırada fahişe, *dervişin arkasında* saklandığı yerden çıktı. (s. 164 str. 1)

Ama Şems-i Tebrizî *adamların ayaklarına* doğru öyle ani savurdu ki, ikisi de takılıp yere kapaklandılar. (s. 164 str. 6)

Etrafa bakınca diğer *müşterilerin benimle dalga geçtiğini* gördüm. (s. 164 str. 19-20)

Mevlâna'nın talebe, hayran ve müritleri uzun bir yürüyüş alayı olmuş, sokaktan geçiyordu. (s. 164 str. 24-25)

Kalabalığın ortasında, atının üstünde dimdik duruyordu Rumi. (s. 164 str. 26-27)

O kadar yakınımıdaydılar ki elimi uzatsam *birilerinin kafasına* değebilirdim. (s. 165 str. 1)

Kimseye çaktırmadan *birkaç kişinin sarıklarımı* değiştirecektim! (s. 165 str. 3)

Bi koşu gidip *Hristos'un tahta sırt kaşiyıcısını* kaptım. (s. 165 str. 4)

İyice öne eğildim, tam *adamin tekinin külahını* çekecektim ki kalabalıktan biri tesadüfen yukarı baktı, beni gördü. (s. 165 str. 6)

Ağzımı açıp bir şey söylemek üzereydim ki *kafamın üstünden* sert bir şey vın diye geçip arkaya düştü. (s. 165 str. 12)

Açık pencereden içeri giren taş beni teğet geçerek tam arkamda oturan İranlı *halı tüccarının masasına* güm diye inmişti. (s. 165 str. 16-17)

Adamın teki bana taş attı. (s. 165 str. 22)

Bazısı bir *Müslümanın içki içmesinden hazzetmiyor.* (s. 166 str. 22)

Hristos'un bir şey demesine fırsat kalmadan konuşmamıza kulak misafiri olan İranlı tacir yan masadan seslendi: "Hay yaşa! Hayyam'dan rubai isteriz!" (s. 166 str. 26)

Dayanamayıp *masanın üstüne* çıktım ve başladım okumaya (s. 166 str. 30)

Bizim şarap içmemiz ne keyfimizden, Ne dine, edebe aykırı gitmemizden (s. 166 str. 31)

Bildiğim bir şey varsa *herkesin kumaşına göre içtiğidir.* (s. 167 str. 6)

Konya'nın Yahudi mahallesinde, bir Hristiyan'ın meyhanesinde, her inançtan her mizaçtan biz cümle demkeşler neşeyle kadehlerimizi kaldırdık. (s. 167 str. 14-15)

Ve hepimiz, tüm kusurlarımız ve noksanlarımıza rağmen *Allah'ın bizleri affettiğini*, hatta bizi bizden çok sevdiğini öyle lafta değil, tâ yüreğimizde hissettik. (s. 167 str. 18)

"Bu ipuçlarına dikkat: Kocanız eve geldiğinde ceketini, gömleğini kontrol edin. Yabancı bir parfüme ya da makyaj lekesine rastlarsanız şüphelenmekte haklısınız" diye yazıyordu Evli *Kadınların Muhakkak Bilmesi Gereken Gilteler* isimli bir internet sitesinde. (s. 168 str. 1-2)

Mayısın son günü, Ella Rubinstein evinde Aşk Şeriatı'nı okumaya ara verdiği bir sırada, tesadüfen ziyaret ettiği bir internet sitesinde rastladığı testi cevaplandırıyor: "*Kocanızın Sizi Aldatıp Aldatmadığını On Soruda Nasıl Anlarsınız?*" (s. 168 str. 4, 6-7)

Soruları hevesle cevaplasa bile, *kocasının kendisini aldattığını bir başkasının ağzından*, hele hele bir web sitesinden duymak istemiyordu ki! (s. 168 str. 15)

Bu günlerde *vaktinin çoğunu Aşk Şeriatı hakkında raporunu yazarak geçiriyordu.* (s. 168 str. 18-19)

Zahara'nın yazdığı romanı okurken tek başına bir köşeye çekiliyor; kafasını kurcalayan meseleleri düşünmeden, sessiz, sakın ve doygun bir şekilde *hikâyenin akışında huzur buluyordu.* (s. 168 str. 21-22, 24)

Onun dışında gündelik hayatı bir tekrardan ibaretti. (s. 168 str. 15)

Oysa *Ella'nın David'e soru sormamasının* bir sebebi vardı: Cevaplarla nasıl baş edeceğini bilmiyordu! (s. 168 str. 32)

Ella bir sabah tesadüfen eve gelen *mektupların arasında bir otelin damgasını taşıyan bir zarf görmüştü.* (s. 169 str. 6-7)

Ella hiç bir şey olmamış gibi zarfı *masanın üstüne* bırakmıştı. (s. 169 str. 12)

En sonunda merakına yenik düşerek, rehberden *otelin telefonunu* bulmuş, resepsiyonu aramış ve zaten tahmin ettiği şeyi onlardan duymuştu. (s. 169 str. 23-23)

Genç kızlığının en delişmen günlerinde bile arkadaşlarıyla gizli saklı buluşup sigara içmemiş; zil zurna sarhoş olup barlardan atılmamıştı. (s. 170 str. 4)

Hemen hemen tüm *yaşlılarının başına* gelen kaza ve sarsıntılar ona uğramamıştı bile. (s. 170 str. 9-10)

Televizyondan Etiyopya'daki açlığı izlemek gibi bir şeydi *yaşlılarının bunalımlarına* tanıklık etmek. (s. 170 str. 18)

Hatta bir keresinde bir sınıf arkadaşı karşısına geçip, “*Senin derdin* ne biliyor musun?” diye diklenmişti. (s. 170 str. 31)

Ya etrafındaki insanlara aşırı müdahale ediyordu, (*Jeannette'in evlilik planlarını* duyunca yaptığı gibi) yahut fazlasıyla edilgen ve uysal oluyordu (*kocasının kaçamakları* karşısında yaptığı gibi). (s. 171 str. 11-12, 13)

Bir yanda deli gibi *başkalarının üstüne* düşen, onları denetleyen bir Ella vardı; diğer yanda ise hâlim selim, pasif Ella. (s. 171 str. 14)

Ne zaman, *hangisinin ortaya çıkacağını* o bile bilmiyordu sanki. (s. 171 str. 16)

Her şeyi sessizce bir kenardan izleyen, *vaktinin dolmasını* bekleyen Ella. (s. 171 str. 19)

Mayısın son gününde bunları düşünürken Ella uzunca bir süredir yapmadığı bir şey yaptı: Dua etti. (s. 171 str. 22)

Hafifçe yutkunup, kısık bir sesle ekledi: “Yalnız *hangisini seçersen seç*, lütfen elini çabuk tut. Biliyorsun, artık kırk yaşıma bastım, genç sayılmam. Bu *benim son fırsatım.*” (s. 171 str. 32)

Ya aşkı öğret bana, ya da *aşkın yokluğuna* üzülmemeyi. (s. 171 str. 33)

En sonunda kalabalık pazaryerine varınca bir *duvarın arkasına* düşercesine çöktüm ve nefes nefese oracığa saklandım. (s. 172 str. 6)

Hayretle ve ferahlayarak gördüm ki *kimsenin beni takip ettiği* yok. (s. 172 str. 9)

Nihayet yanıma varınca göğsü körük gibi ine kalka *dizlerinin üstüne* çöktü. (s. 172 str. 11)

Mevlâna'nın her kelimesi yakut gibi kıymetliydi. (s. 172 str. 16)

O kadar dalmışım ki yanımdaki *delikanlının, yüzümü örten poşunun ucuna* bastığını fark etmemişim. (s. 172 str. 17-18)

O kadar dalmışım ki yanımdaki delikanlının, yüzümü örten *poşunun ucuna* bastığını fark etmemişim. (s. 172 str. 18)

Derhal toparlandım, *kimsenin durumun farkına varmadığını* umarak. (s. 172 str. 20-21)

Ama başımı kaldırdığımda ön saflardan *birinin bana dik dik bakmakta olduğunu* gördüm. (s. 172 str. 22)

Baybars kerhanedeki hiçbir *kızın bulaşmak istemediği* başa bela müşterilerdendi. (s. 172 str. 25)

Bir keresinde *kızın birini* öyle kötü dövdü ki, paraya putmuş gibi tapan hünsa patron bile dayanamadı, “çek git, bir daha da gelme” diyerek defetti onu. (s. 172 str. 30)

O kadar yakınımda bitiverdi ki *nefesinin kokusunu* alabiliyordum. (s. 173 str. 19)

Yufka gibi oldu bedenim, *dizilerimin bağı* çözüldü. (s. 173 str. 29)

Oysa şimdi soluk kahverengi bir şerit var *vücutumun etrafında*, o kadar. (s. 174 str. 33)

Hayvancağız *güneşin altında* o kadar susuz kalmış ki dili damağına yapışmış. (s. 175 str. 13)

Şems-i Tebrizi'nin ne demek istediğini anlamıştım anlamasına ama bir türlü inanasım gelmiyordum. (s. 175 str. 23)

Dahası, bugün seni camiden atan *adamların O'na senden daha yakın olduğunu* nerden biliyorsun? (s. 175 str. 28-29)

Hayır, öyle dönmez bu *dünyanın çarkı*. (s. 176 str. 1-2)

Bu da *kurallardan biri*. (s. 176 str. 12)

Öyle tuhaf dönüşümlere şahitlik etmişim ki hayatta: Temiz aile *çocuklarının yatakta canavarlaştığını* da görmüştüm, canavar gibi görünen *adamların içlerinin meğer ne kadar yumuşak ve şefkatli olduğunu* da! (s. 176 str. 26, 27-28)

Oysa şimdi karalar giymiş *dervişin teki* karşıma dikilmiş, dağ pınarları gibi tertemiz olduğumu söylüyordu. (s. 177 str. 1)

“Hâlbuki sana lazım olan bir tek şu andır. Şu *anın hakikatini* yaşamaktır aslolan.” (s. 177 str. 7-8)

Bunu dedikten sonra *cüppesinin iç cebinden* ipek bir mendil çekti, bana uzattı. (s. 177 str. 9)

Ne zaman şüpheye düşsen, sana kendi *içinin temizliğini* hatırlatır. (s. 177 str. 13)

Kerhaneden kaçan *kızların sonu* vahim olur. (s. 177 str. 19)

Yolun ucunun nereye varacağını düşünmek beyhude bir çabadan ibarettir. (s. 177 str. 20-21)

Sen sadece *atacağın ilk adımı* düşünmekle yükümlüsün. (s. 177 str. 22)

Sormama gerek yoktu, belli ki bu da *Şems'in kurallarından biriydi*. (s. 177 str. 25)

İnsanın kendisi için kaygılanan bir dostunun olması güzeldi. (s. 178 str. 3-4)

Çarıklarım kaldırımda takır takır sesler çıkartarak yürürken, aklıma *Mevlâna'nın alâ u vâlâ ile sokaktan geçişi* geldi. (s. 178 str. 9)

Koca vaizin *hayranlarının beni kınaması* canımı sıkmış, ağrıma gitmişti. (s. 178 str. 10)

Herkesin günahı kendineyken ve herkes kendinden mesulken, onlara ne oluyordu, bir anlayabilsem yahu! (s. 178 str. 13)

Yetmezmiş gibi birden ay bir *bulutun ardına* saklanınca ortalık zifri karanlığa büründü. (s. 178 str. 21-22)

Onun yerine gecenin bu vaktinde sokakta ne işim olduğunu sordular. (s. 178 str. 25, 26)

Aramızda buz gibi bir sessizlik oldu; uzaktan uluyan *köpeklerin sesi* olmasa ortalıkta çıt çıkamayacaktı. (s. 178 str. 29)

Tam o sırada ay *bulutların arasından* peyda oldu, ışığıyla hepimizi yıkadı. (s. 179 str. 10)

Bekçi tekrar sordu: “*Gecenin bu vakti* sokaklarda ne sürtersin? Nereden gelir, nereye gidersin?” (s. 179 str. 16)

Hadisenin daha fazla büyümemesi için çenemi kapatmalıydım ama oğlum yaşında bir delikanlıdan dayak yemeyi gururuma yediremedim. (s. 179 str. 32)

Ben türkü çığırdıkça *bekçinin hiddeti* katlandı; kırbaçlar daha şiddetli inmeye başladı. (s. 180 str. 11)

Bir ışık huzmesi *gözümün önünden* kaydı ve aniden her şey karardı. (s. 180 str. 17)

Belli belirsiz diğer *muhafızın sesini* duydum: “Baybars, yeter! Dur be adam!” (s. 180 str. 18-19)

Gökkubbede ay bu hâlimi görmek istemez gibi gene *bulutların arasına* saklandı. (s. 180 str. 28-29)

Nice sonra *birinin yaklaştığını* işittim. (s. 181 str. 4)

Ya *hırsızın, belalının tekiyse?* (s. 181 str. 5)

Cüppesinin içinden billur bir şişe çıkarttı. (s. 181 str. 15)

Bağdat'ta mübarek bir *zâtın hediyesidir*, demek sana nasipmiş. (s. 181 str. 16)

Kurallardan biridir bu. (s. 181 str. 25)

Şayet Allah *herkesin tıpatıp aynı olmasını* isteseydi, hiç şüphesiz öyle yapardı. (s. 181 str. 28)

Farklılıklara saygı göstermemek, kendi doğrularını başkalarına dayatmaya kalkmak, *Hak'ın mukaddes nizamına* saygısızlık etmektir. (s. 181 str. 31)

Kolumun altına girip doğrulmama yardım etti. (s. 182 str. 22)

Dert etme, sen *evinin yolunu* tarif et yeter. (s. 182 str. 27)

Ve işte böylece, Tebrizli Şems üstümdeki kanı, sidiği ve kusmuğu umursamadan *Konya'nın dar sokakları* boyunca taşıdı beni. (s. 182 str. 29)

Derin uykuda *evlerin, dükkânların, kulübelerin yanından* geçtik. (s. 182 str. 30)

Bahçe duvarlarının ardında köpekler havladı. (s. 182 str. 31)

Sufilerin methettiği mey hakiki midir yoksa mecazi mi? (s. 182 str. 32-33)

Nihayet evimin önüne varmıştık. (s. 183 str. 3)

Şems beni evime bıraktıktan sonra, uzun ve yorucu bir gecenin sabahında döşeğime yüzüstü uzandım. (s. 183 str. 9-10)

Yaralarımın ağrısından uyumak mümkün olmasa da, içimde bir yerlerde bilmediğim türden bir huzur, bir teslimiyet vardır. (s. 183 str. 10-11)

Haziranın ilk günlerinde başına öyle şeyler geldi ki hiçbirine hazır değildi. (s. 183 str. 17)

Köpeğinin yaşlandığını, vadesinin dolduğunu içten içe bilse de bunca zamandır evdeki en yakın arkadaşı olan varlığı kaybetmek Ella'yı derinden sarstı. (s. 183 str. 19)

Ardından Orly'nin okul müdüründen bir mektup aldı. (s. 183 str. 21-22)

Mektupta kızının gençlik buhranı geçirdiği ve bir psikolog görmesinde fayda olabileceği yazılıydı. (s. 183 str. 22-23)

Meğer sınıftaki herkes durumun farkındaymış. (s. 183 str. 24)

Nasıl olmuş da öz evladının bunalımda olduğunu anlayamamıştı? (s. 183 str. 26)

Neden burnunun dibindeki hakikatleri fark etmekte geç kalıyordu. (s. 183 str. 27)

Bu kadar seyahat etmesine ve dünyanın en ücre yerlerine gidip gelmesine rağmen nasıl olup da internet bağlantısını yitirmediği bir muammaydı Ella için. (s. 184 str. 5)

Farkında bile olmadan Aziz'in kelimelerinin müptelası olmuştu. (s. 184 str. 7-8)

En sevdiği dizi izlerken, Füzyon Yemek Pişirme Kulübü'nde domates doğrarken, komşularıyla telefonda konuşurken, yahut ikizlerin okul ve ev ödevi dırdırlarını dinlerken bile dizüstü bilgisayarını hep yanında, mesaj kutusu hep açıktı. (s. 184 str. 15)

Bu ilişkinin bir yerinde saklı bir flört hâli varsa, ki vardı, bunun zararsız bir flört olduğuna inanıyordu Ella. (s. 185 str. 1)

Siberuzay denen sonsuz olasılıklar labirentinin iki ayrı köşesinden birbirlerine kur yapmalarında ne sakınca olabilirdi ki? (s. 185 str. 3)

Öte yandan orta yaşlı, evli barklı Amerikalı bir kadının ilgisine mazhar olmak Aziz'in de gururunu okşuyordu belki. (s. 185 str. 6-7)

Karşısındaki kadının kendisine ilgi duyduğunu anlar anlamaz havalara girip kurt kesilmeyen bir erkek. (s. 185 str. 8-9)

Çoluk çocuk sahibi bir kadinken yabancı bir adamla sabah akşam mektuplaşıp içli dışlı olmak Ella'nın vicdanını kemiriyordu. (s. 185 str. 12)

Bir önceki mesajında şöyle yazmıştın: Akılcı kararlar alıp planlar yaparak hayatımızın akışını denetleyebileceğimizi zannediyoruz. (s. 185 str. 19-20)

Ailemizin her ihtiyacından ben sorumluyum. (s. 185 str. 24)

Koyduğum *kuralların dışına* çıkılmasından hazzetmiyorum (*benim kurallarım Şems'inkiler gibi cazip değil tabii*). (s. 185 str. 27-28-29)

Benim şarkım değil. (s. 186 str. 7)

Hayatımın o evresi çok uzun sürmedi. (s. 186 str. 16)

Mistik öğretiler ne kadar müthiş olsa da modern *insanın ihtiyaçlarına* karşılık veremiyor diye düşünmüştüm o zamanlar. (s. 186 str. 18)

AIDS'in yaygın olduğu, çocukların üçte ikisinin öksüz kaldığı bir köyün fotoğraflarını çekmeye gidiyorum. (s. 186 str. 27-28-29)

Gerisi *benim elimde değil.* (s. 187 str. 7)

Benim teslimiyetten anladığım beşinci unsura riayet etme gerekliliği. (s. 187 str. 19)

Tasavvufla tanıştığında *Tanrı'nın huzurunda* kendime söz verdim. (s. 187 str. 21)

Benim sınırlarımın ötesinde şeyler olduğu gerçeğini kabullendim. (s. 187 str. 25-26)

Dinden, devletten ve toplumdan bağımsız olarak "*akılcı birey*"in özgürlüğünü temel alan bir sistem kurduk. (s. 188 str. 2-3)

Akılın ötesini bilmek istiyoruz. (s. 188 str. 5)

Yakınlarda bir eve girmeye çalışan bir *hırsızın yahut yoldan geçen bir sarhoşun kokusunu* almış olmalılar. (s. 191 str. 5)

İşte, *şehrimizin bugünkü ahvâl ü şeriatı...* (s. 191 str. 14-15)

Cemaatin menfaatini ferdi menfaatlerin önüne yerleştirerek, sabah akşam düzeni kollayanlar var. (s. 191 str. 18)

Baybars ve öteki muhafızlar *gecenin şu kör saatinde* mücrimler ortalıkta fink atamasınlar diye, sırf biz döşeklerimizde rahat uyuyalım diye devriye gezmekteler. (s. 191 str. 21)

Seneler evvel biraderim vadesi dolup bu dünyadan göçünce *Baybars'ın velisi* ben oldum. (s. 191 str. 25)

Dedikodulara bakılırsa, ben medresede hoca olmasam *Baybars'ın iş bulacağı* yokmuş. (s. 192 str. 2)

Ama başta Kudüs yolundaki Haçlılar olmak üzere *dinimizin düşmanlarına* karşı cengâverlik etmek için yanıp tutuşsa da buralardan gitmesini ne ben arzu ettim ne zevcem. (s. 192 str. 5)

Bir *yuva kurmasının vakti* geldi de geçiyor. (s. 192 str. 8)

Eğer Moğollar bu denli muzaffer olabildilerse, Hıristiyanlar davalarını ileri götürebildilerse, İslam düşmanları köy köy, şehir şehir yağmaladıysa, bütün *bunların sebebi* Allah'ın ipini bırakanlar! (s. 192 str. 18-19)

Eğer Moğollar bu denli muzaffer olabildilerse, Hıristiyanlar davalarını ileri götürebildilerse, İslam düşmanları köy köy, şehir şehir yağmaladıysa, bütün bunların sebebi *Allah'ın ipini bırakanlar!* (s. 192 str. 19)

Lafta Müslüman olup *İslam'ın kurallarına uymayanlar!* (s. 192 str. 20)

Bir yerin *ahalisi* yoldan çıkarsa şayet, aynen böyle iflah olmayacak hâle gelir. (s. 192 str. 20)

Moğollar *günahlarımızın kefaretidir.* (s. 192 str. 22)

Sodom ve Gomore'nin rezil sakinlerinin yolundan gidersek, toptan hepimiz silineceğiz. (s. 192 str. 26-27)

Pespaye fikirlerini pekiştirmek için *Peygamber Efendimiz'in aziz ismini* ağızlarına almıyorlar mı kanım çekiliyor âdeta. (s. 192 str. 32-33)

Belki *kimilerinin kulağına* hoş gelir böyle şekersiz sözler ama bıçak kemiğe dayanıp da iş kâfirler ve mülhitler ordusuyla savaşmaya gelince bize ne faydası var? (s. 193 str. 5)

Bir de çekinmeden diyorlar ki, “Dördüncü kapıya varanı birinci *kapının kuralları* bağlamaz. Hakikat ehli, *şeriatın kaidelerine* uymak zorunda değildir.” (s. 193 str. 14-15)

Sürekli vazedip duruyorlar, “madem İslam'da rütbe yok, *herkesin Allah'ı kendine göre bulmaya hakkı var*” diyorlar. (s. 193 str. 19-20)

Kulağa zararsız, hatta masumane geliyor bu laflar ama halka tebliğ ettikleri *laf salatasının altında*, ben biliyorum ki, sinsî ve habis bir niyet var; “Dini mercilere kulak asmayın, onlara ne gerek var!” diyorlar. (s. 193 str. 22)

Her bir *kelimenin bir zahiri mânâsı* varmış, bir de bâtınî. (s. 193 str. 27-28)

Sufî taifesi örtük atıflar, saklı mesajlar aramakla o kadar bozmuş ki aklını, yüce *Allah'ın apaçık söylediklerini* anlamaya fırsat bulamıyor. (s. 193 str. 32)

Aidiyet duygusundan yoksun, rüzgârda kuru yaprak misali her yöne savrulan, tüm dünyaya “evim” diyen kişi, *Şeytan'ın arayıp da bulamadığı* suç ortağıdır. (s. 194 str. 9)

Gel gelelim *feylesofların da Sufilerden eksik kalır yanı* yok. (s. 194 str. 10)

Sanki o sınırlı akıllar *kâinatın sınırsızlığını* tahayyül etmeye yetebilirmiş gibi düşünür de düşünürler. (s. 194 str. 11)

İkisinin de çabucak birbirlerine kanları kaynamış. (s. 194 str. 16)

Feylesof şöyle yanıt vermiş: “Konuştuk ve anladım ki *benim bildiğim* her şeyi o zaten görüyor.” (s. 194 str. 20-21)

Sufî ise şöyle demiş: “Konuştuk ve anladım ki *benim gördüğüm* her şeyi o zaten biliyor.” (s. 194 str. 22-23)

Hâlbuki ne o bir şey bilir, ne *berikinin bir şey gördüğü* var. (s. 194 str. 25)

Niçin kabullenmezler basit, sınırlı ve en nihayetinde fani varlıklar olan biz *insanların haddimizden fazlasına gücümüzün yetmeyeceğini?* (s. 194 str. 27-28)

Bize düşen *Yaradan'ın emirlerini* yorumlamak değil, anlamaya çalışmak hiç değil, sadece ve sadece harfiyen yerine getirmek! (s. 194 str. 30-31)

Her gece devriye dönüşü yorgun argın eve geldiğinde, beraber *tandırın etrafında* otururuz. (s. 195 str. 4)

Baybars *karımın pişirdiği çorbayı* ekmeğe katık yaparken, bir yandan da hâl ve şerait üzerine sohbet dalarız. (s. 195 str. 5)

Buz gibi soğuk bir gece *Şekerci Han'ın cumbasında* oturuyordum. (s. 195 str. 14)

Allah'ın, ne yöne dönersek dönelim O'nu hem arayalım, hem bulalım diye kendi suretinde yarattığı kâinatın muazzamlığı karşısında kalbimiz sevinç ve sevgiyle dolmalıydı. (s. 195 str. 16-17)

Allah'ın, ne yöne dönersek dönelim O'nu hem arayalım, hem bulalım diye kendi suretinde yarattığı *kâinatın muazzamlığı* karşısında kalbimiz sevinç ve sevgiyle dolmalıydı. (s. 195 str. 17-18)

Konya'ya vardığımdan beri *tanıştığım insanları* hatırladım: Dilenci Hasan, sarhoş Süleyman ve fahişe Çöl Gülü. (s. 195 str. 21)

Cemiyetin kenarında kıyısında sıkışmışlardı. (s. 195 str. 24-25)

Fildişi kulelerinde oturan *âlimlerin görüş alanlarına* girmeyen kimselerdi bunlar. (s. 195 str. 26)

Merak ediyorum, acaba *Mevlâna'nın onlarla arası* nasıldı? (s. 195 str. 27)

Eğer mevlâna *toplumun düşkün kesimlerini* henüz kucaklamamışsa, bu hususta ona yardım etmek, onunla düşkünler arasında köprü olmak isterim. (s. 195 str. 28)

Leyli hayvanların bile hüküm süren huzuru bozmamaya gayret ettikleri saat şimdi. (s. 196 str. 2-3)

Bir *şehrin uykusunu* dinlemek hem tarifsiz keder, hem tarifsiz mutluluk verir. (s. 196 str. 4)

Buranın halkı yabancılara hiç güvenmezmiş. (s. 196 str. 9)

Dedikleri kadar mahir bir hatip olabilir ama eninde sonunda her *hatibin sözlerinin derinliği*, onu *dinleyenlerin ne anladığıyla* ölçülür. (s. 196 str. 28,29)

Dikenli, kaba görümlü bitkilere *meyledenlerin sayısı* pek azdır. (s. 197 str. 6)

Oysa şu âlemde nice *derdin devası* işte bu tür bitkilerden elde edilir. (s. 197 str. 7)

Aşkın bahçesi de böyle değil mi? (s. 197 str. 8)

Güzeli sevip çirkini *elinin tersiyle* itmek en kolayı. (s. 197 str. 10)

O kadarını *Belh'in köpekleri* de yapıyor zaten. (s. 197 str. 13)

İyinin ve kötünün ötesini geçmek mümkün! (s. 197 str. 15)

Bir yer daha var: Tüm *sıfatların mânâsını yitirdiği* bir başka boyut! (s. 197 str. 16-17)

Kelimelerin, harflerin, mânâ âleminin efendisi! (s. 197 str. 19-20)

Ey dünyanın sarrafi! (s. 197 str. 20)

Cemâziyelevvel'in son günleriydi. (s. 197 str. 27)

Rüzgâr sonbaharın tüm azametiyle ilerlemekte olduğunu muştuluyor, uğulduyordu. (s. 197 str. 28-29)

Bunun tek yolu var: Dinleyicileri onlarca, yüzlerce ayrı insan olarak değil, tek bir kişi gibi görmek! (s. 198 str. 4)

O *kişinin sözlerimin yankısına kulak verdiği*ni, beni sadece onun duyduğunu varsayarak konuşurum. (s. 198 str. 7-8)

O *kişinin sözlerimin yankısına kulak verdiği*ni, beni sadece *onun duyduğunu* varsayarak konuşurum. (s. 198 str. 7, 8)

Atın her adımında zillerin belli belirsiz çalışını dinlemeyi severdim ama etraf o kadar çok insanla çevrili, yol tıkalıyken hızlı gitmek ne mümkün! (s. 198 str. 12)

Önde ben ve öğrencilerim, arkamızda büyük bir guruh, adım adım, ağır aksak, derme çatma evlerin, kutu kutu *dükkânların önünden* geçtik. (s. 198 str. 16)

Yolda *dizilenlerin tezahüratları* arzuhalcilerin yakarlarına, *çocukların mızıldanmaları* anne babaların azarlarına; *saticıların bağrıış çağrıışları* dilencilerin çığırkanlıklarına karışıyordu. (s. 198 str. 17-18-19)

Yolda *dizilenlerin tezahüratları* arzuhalcilerin yakarlarına, çocukların mızıldanmaları *anne babaların azarlarına*; *saticıların bağrıış çağrıışları* dilencilerin çığırkanlıklarına karışıyordu. (s. 198 str. 18, 19-20)

Bu *insanların çoğu* onlar için dua etmemi bekliyor, bir kısmı da sadece bana dokunmak ya da yanımda yürümek istiyordu. (s. 198 str. 20)

Köşeyi dönüp Şekerçi Han'a yaklaştığımızda bir *dervişin delici gözlerini* üzerime dikip, kalabalığı yarararak bana doğru yürüdüğünü gördüm. (s. 198 str. 28)

Bir *insanın yüzü* ancak bu kadar açık olabilirdi amma gel gör ki ifadesi sırlıydı. (s. 199 str. 1)

Merakımı esas celbeden *dervişin dış görünüşü* değildi. (s. 199 str. 3)

Konya şehri gezgin *abdalların uğrak yeridir.* (s. 199 str. 4)

Ben *onun bakışlarına* takıldım. (s. 199 str. 9)

Kollarını iki yana açarak kaldırdı ve *sokağın orta yerinde* öylece dikiliverdi. (s. 199 str. 11)

Sanki sadece beni ve peşim sıra gelen konvoyu değil, *zamanın akışını* durdurmakta niyeti. (s. 199 str. 12-13)

Arka ayaklarının üzerine kalktı. (s. 199 str. 16)

Tam o anda derviş gözlerini atıma odaklayıp yaklaştı ve *hayvanın kulağına* bir şeyler fısıldadı. (s. 199 str. 19)

Anında at duruldu, sakinleşti; *burun deliklerini* geniş geniş açarak solumaya başladı. (s. 199 str. 20)

Etrafımızı saran kalabalık *gözlerinin önünde* cereyan eden hadiseyi nefesini tutarak izlemişti. (s. 199 str. 21)

Hâlbuki Bayezid Bistâmî ‘Ben kendimi tebci ederim, *benim şanı* yücedir. Zira hırkamda Allah var’ dedi. (s. 200 str. 16)

Dervişin yüzünde kaçamak bir tebessüm belirip kayboldu. (s. 200 str. 21-22)

Artık karşımda dikilen *adamın meczubun teki olmadığını* biliyordum. (s. 200 str. 23)

Bu iki kelamı karşılaştırıp, her ne kadar *Bistâmî’nin sözü* daha iddialı görünse de, aslında *Peygamber Efendimizin sözünün* ondan daha ileride olduğunu açıklamaya çalışacağım. (s. 200 str. 27, 28)

Fakat *kimin ne kadar su alacağı* kabının büyüklüğüne bağlıdır. (s. 200 str. 32)

Fakat *kimin ne kadar su alacağı kabının büyüklüğüne* bağlıdır. (s. 200 str. 32-33)

Kiminin kabı fıçıdır, kiminin kova; kiminin kırbadır, kiminin matara. (s. 200 str. 33)

Ben konuştuğum *dervişin yüzündeki ifade* değişmeye başladı. (s. 201 str. 2)

Yavaş yavaş gözlerine kendi *fikirlerinin yankısını başkasının sözlerinde* duyan bir *adamın yumuşak, dostane parıltısı* geldi. (s. 201 str. 3-5)

Bistâmî’nin kabı Peygamber Efendimizinkine nazaran ufaktı. (s. 201 str. 6)

Peygamber Efendimize gelince, *Allah’ın sevgili kuludur, onun kabı* kolay dolmaz. (s. 201 str. 10-11)

O yüzden Allah, Kuran’da şöyle buyurmuş: Açıp genişletmedik mi *senin kalbini?* (s. 201 str. 12)

Gözlerini tekrar kaldırdığında, batan *güneşin ölgün ışığında*, yepyeni bir ilgiyle baktı bana. (s. 201 str. 18-19)

Ben de *onun önünde* hürmetle eğildim. (s. 201 str. 20)

Zira şimdiye dek *kimsenin önünde* eğildiğimi görmemişlerdi. (s. 201 str. 25-26)

Sıradan bir abdal karşısında eğildiğimi görmek *müritlerimin hoşuna* gitmemişti. (s. 201 str. 27)

Derviş *halkın hoşnutsuzluğunu* sezmiş olacaktı. (s. 201 str. 28)

Ve o an, o suskunlukta, *dervişin bana baştan beri sorduğu* asıl soruyu, saklı ve sessiz soruyu duydum: “Ya sen, koca hatip? *Senin kabın* ne kadar büyük?” (s. 202 str. 3-4, 5)

Bahar yaza devrederken *Aziz ile Ella'nın yazışmaları* sıklaşmıştı. (s. 202 str. 19)

Ondan gelen her yeni e-postayla beraber hakkında yeni bir bilgi daha öğreniyor, elindeki *bulmacanın bir parçasını* daha tamamlıyordu. (s. 203 str. 1)

Gerçi *resmin bütünü* hâlâ bir muammaydı ama en azından bu aşamada *Aşk Şeriatı'nın yazarı* hakkında epey bilgilenmiş sayılırdı. (s. 203 str. 1-2-3)

Mesela *Aziz'in profesyonel bir fotoğrafçı olduğunu* biliyordu. (s. 203 str. 4)

Onun için *dünyanın en ücra köşelerine* gitmek, mahalle parkında gezintiye çıkmaktan farksızdı. (s. 203 str. 7-8)

Dünyanın neresine giderse gitsin kendini evinde hissediyordu. (s. 203 str. 12)

Ella'nın haritada asla bulamayacağı yerlerde kadim dostları vardı. (s. 203 str. 14-15)

Yabancı bir yere *gitmenin tedbirliği*; suratsız, insafsız gümrük görevlileri; laçkalaşmış bürokrasi çarklarından *vize almanın imkânsızlığı*; içme sularındaki parazitler; besin zehirlenmeleri, mide rahatsızlıkları, soyulma tehlikesi... kısacası her *turistin kâbusu* olan meseleler Aziz için sıradan ayrıntılardı. (s. 203 str. 16-17, 18, 20)

Ella'nın hayatı durgun bir göl ise Aziz'inki taşkın bir nehirdi. (s. 203 str. 24)

Pek çok ismi vardı ve her *ismin de uzun bir hikâyesi*. (s. 203 str. 29)

Ella kendini libreal, açık fikirli, demokrat, nazik, medeni, “dinsel değil kültürel anlamda” Yahudi ve *günün birinde* et yemeyi tümünden bırakmaya kararlı bir vejeteryan aday olarak tanımlıyordu. (s. 203 str. 31)

İşin aslı, Ella dinden de dindarlardan da pek hazzetmezdi. (s. 204 str. 4)

Tıpkı tarihte olduğu gibi günümüz dünyasında da en korkunç ve en yakın *kavgaların din adına yapıldığını* düşünüyordu. (s. 204 str. 6-7)

Dinlerin insanlığa ne faydası vardı, insan ırkını birbirine kırdırmaktan başka? (s. 204 str. 7)

1970'lerin ortalarında katı bir ateist iken Müslüman olmuştu. (s. 204 str. 24)

Böyle bir dünyada herhangi bir konuda *ısrarcı olmanın ne anlamı* vardı? (s. 204-205 str. 33-1)

Zaten hayatta hiçbir konuda sabitfikirli ve *katı olmanın gereği* yoktu; zira yaşamak demek habire değişmek demektir. (s. 205 str. 3)

Gününün dikkate değer bir kısmı sonraki seneyi, sonraki ayı, sonraki günü, hatta sonraki anı planlayarak geçiyordu. (s. 205 str. 7)

Alışverişe çıkmak, bulaşık makinesini tamir ettirmek gibi gayet süfli işler dahi bundan payını alıyor, en ufak ayrıntı planlanıp, titizlikle hazırlanmış listeler ve takvimler şeklinde *çantasının içindeki yerini* alıyordu. (s. 205 str. 12)

Aynı sebepten ötürü, aşkın ne “gelecek planları” ne “*dünün hatıraları*” ile ilgisi olduğuna inanıyordu. (s. 205 str. 15)

“Sufiyim. Vaktin oğluyum. *Şimdi'nin çocuğuyum...*” yazmıştı bir seferinde. (s. 205 str. 17)

Babamın yoluna o tuhaf kılıklı saçsız *dervişin çıktığı* gün orada değildim. (s. 205 str. 24)

Konya'ya varınca bir de baktım ki *babamla dervişin tanışmaları* tüm *şehrin dilinde*. (s. 205 str. 26-27)

Çocukluğumdan beri *herkesin babamın önünde eğildiğini* görmeye alıştığım, gün gelip *babamın da birine benzer şekilde hürmet gösterebileceğini* aklımdan dahi geçirmiyordum. (s. 206 str. 1, 2-3)

Çocukluğumdan beri herkesin *babamın önünde eğildiğini* görmeye alıştığım, gün gelip *babamın da birine benzer şekilde hürmet gösterebileceğini* aklımdan dahi geçirmiyordum. (s. 206 str. 1)

Benim babam ancak bir *hükümdarın ya da baş vezirin önünde* diz çökebilirdi, bundan alt seviyedeki kimselerin değil. (s. 206 str. 4-5)

Bugüne değin *üvey annemin yalan söylediğini ya da mübalağa ettiğini* duymadığım için, çaresiz inanmak durumunda kaldım. (s. 206 str. 7-8)

Demek babam çarşıda, *herkesin gözü önünde* çulsuz bir *dervişin elini* öpmüştü. (s. 206 str. 10)

Dahası, Tebrizli Şems nâmındaki bu davetsiz misafir, *Kerra'nın dediğine* göre bundan böyle bizimle kalacaktı. (s. 206 str. 12)

Gökten zembille inercesine *babamın karşısına* çıkan, *hayatlarımızın orta yerine* taş gibi fırlatılan bu yabancı kimdi? (s. 206 str. 13-14)

Bir hafta geçti, sonra bir hafta daha... Kerra her sabah kahvaltılarını hazırlayıp bir tepside *kapılarının önüne* bırakıyordu. (s. 206 str. 29)

Günün çeşitli saatleri kapıdaki deliğe gözümü yapıştırarak *kütüphanenin içini* gözetliyordum. (s. 207 str. 2, 3)

Perdeler yarı yarıya çekildiğinden *odanın içi* loştu. (s. 207 str. 7)

Zaten *kadınların tabiatı* meraklıdır. (s. 207 str. 14)

Babamızın gece gündüz tüm vaktini bir yabancıyla geçirmesi, ailesini ihmal etmesi sana batmıyor da *benim kapı dinlemem* mi batıyor? (s. 207 str. 18, 20)

Babamın yüzünü görmeyeli bir aydan fazla oldu. (s. 207 str. 20)

Eğer bir insanı hakikaten seviyorsak *onun mutlu olmasını* isteriz. (s. 207 str. 27)

Al işte, tam da *ağabeyimin ağzına* yakışır saflıkta bir laf! (s. 207 str. 28)

O *babamın gözdesi*, terbiyeli, kâmil oğlan; bense haylaz, ele avuca sığmaz ve anlaşılmaz olan. (s. 207 str. 30)

Belki de *herkesin yerine getirmesi* gereken bir rol var bu dünyada. (s. 207 str. 32)

Aile büyüklerinin biricik valiahtı, babamın ilk göz ağrısı olmak *bağabeyimin rızığıydı*. (s. 208 str. 1-2, 3)

Benim payımsa geride kalmış sıfatları üstlenmek! (s. 208 str. 3)

Babamın Şems'le kütüphaneye çekilmesinden kırk gün sonra bu sabah tuhaf bir şey oldu. (s. 208 str. 5)

Yine kapı önüne çömmüş içerideki sessizliği dinliyordum ki *dervişin konuştuğunu* duydum. (s. 208 str. 7)

Geçen her gün gönlü geniş ve ruhu gezgin *sufi meşreplilerin kırk kuralı'ndan bir tanesini* tefekkür ettik. (s. 208 str. 10)

Hadis-i Şerif der ki; 'Oğul *babanın sırrıdır*.' (s. 208 str. 16)

Babamın gözleri hayretten fal taşı gibi büyüdü. (s. 208 str. 29-30)

Bir dakika geçti geçmedi, *şaşkınlığın yerini kızgınlık* aldı. (s. 209 str. 1)

Niyetim bağırarak değildi ama heyecandan zangır zangır titrerken *sesimin yükselmesine* mâni olamadım: "Bana çatacağına, önce şu herife sorsan ya ne cüretle hakkımda böyle konuşur?" (s. 209 str. 6)

Babamın benzi sarardı, gözlerine hüznün ve hüsrân çörelendi. (s. 209 str. 16)

İnsanın babası hem hayatta hem ölü olur mu? (s. 209 str. 32)

"Söyle bana Bistâmî mi daha ilerde yoksa Peygamber Efendimiz mi?" Bu soruyu *elinin tersiyle* itmek ya da geçiştirmek kolay. (s. 210 str. 8)

İlk *mertebenin adı* Nefs-i Emmare. (s. 210 str. 19)

Ol kişi ne zaman ki *nefsinin arızalarını*, takıntılarını, hatalarını ayırdeder ve düzeltmeye niyetlenir, işte o zaman içsel bir yolculuğa çıkar. (s. 210 str. 32)

Bu makam bir bakıma *öncekinin tam tersidir*. (s. 211 str. 4)

Bu noktada, *insanın nefsi*, İlham Alan olduğundan, kişi dünyada gördüğü her şeyden ve herkesten esinlenir. (s. 211 str. 11)

Zanneder ki *yolun sonuna* gelindi. (s. 211 str. 20)

Kalp kırmaz, kul hakkı yemekten gözü gibi sakınır ve *kimsenin kusuruna* bakmaz, hatta *başkalarının kusurlarını* örter. (s. 211, 212 str. 33, 1)

Ama bu makamı bilen, bilse de hakkında konuşan olmadığından oradan bakınca *âlemin nasıl görüldüğüne* dair malumatımız sınırlıdır. (s. 212 str. 20)

Güzergâhın kendine has engebeleri yetmezmiş gibi, dümdüz bir çizgi hâlinde ilerlemek de mümkün değildir. (s. 212 str. 22)

İlk *sorusunun altında* ikinci bir soru yatıyordu. (s. 213 str. 6)

Söyle, *senin kabın* nicedir? (s. 213 str. 9)

Yolun sonuna kadar gitmeye yeter mi yüreğin? (s. 213 str. 10)

Kimi kadınlar bunların yanı sıra ya da yerine vücutlarını kullanarak *erkeklerin aklını* başından almayı öğreniyor. (s. 213 str. 23)

Kimsenin *kadınların ellerine* kitap verdiği yok. (s. 213 str. 24-25)

Kimsenin kadınların ellerine kitap verdiği yok. (s. 213 str. 24-25)

Oysa *Mevlâna'nın bugün Şems'le konuştuğu gibi benimle de hararetli hararetli konuşmasını,* bana da akıl danışmasını nasıl istiyordum. (s. 213 str. 25-27)

Evlendiğimiz ilk senesiydi. (s. 213 str. 28)

O zamanlar yalnız kaldığım her fırsatta *kocamın kütüphanesine* sokulmayı huy edinmiştim. (s. 213 str. 29)

Mevlâna'nın gözü gibi baktığı kitapların, el yazmalarının arasında bağdaş oturur; köhnemiş ve küflü kokularını solur, içlerinde ne tür sırlar gizlediklerini hayal ederdim. (s. 214 str. 1)

“Bana çuvala altın verseler, *babamın kitaplarının bir sayfasına* değişmem” der Mevlâna. (s. 214 str. 10-11)

Bu paha biçilmez *kitapların her biri* bana ceddinden kalma. (s. 214 str. 11-12)

Maalesef, *Mevlâna'nın kitaplarına ne kadar kıymet verdiği*ni uzun zaman önce acı bir şekilde öğrendim. (s. 214 str. 14)

Evliliğimizin ilk senesi dolmamıştı. (s. 214 str. 15-16)

Kocamın kitaplarını bir bir temizleyecek, böylece onu şaşırtıp sevindirecektim. (s. 214 str. 17-18)

Tüm kitapları raflardan indirdim; bir kadife parçasını gül suyuna banarak her *kitabın kapağını* bir güzel sildim. (s. 214 str. 20)

İşte bu cini defetmek için her *kitabın başına* muhakkak bir uyarı yazmak gerekirmiş. (s. 214 str. 23)

O öğleden sonra kütüphanedeki bütün *kitapların tek tek tozunu* aldım. (s. 214 str. 27-28)

Çalışırken bir yandan da *İmam Gazali'nin İhya-i Ulûmi'd-Din adlı kitabını* karıştırıyor, anlamaya çalışıyordum. (s. 214 str. 28-29)

Okuma yazmam vardı ama *kitapların dünyasını* kavramak için salt okumayı bilmek yeter mi!
(s. 214 str. 30)

O günden sonra *kocamın kitaplarına* bir daha el sürmedim. (s. 215 str. 14)

Anladım ki *kitapların kapısı* bana kapalı. (s. 215 str. 16)

Meğer *kocamın kitaplarından* uzak durması gereken bir tek Kebikçe değilmiş, ben de varmışım. (s. 215 str. 16-17)

Demek bana yasak olan *odanın kapıları*, Şems'e ardına kadar açıktı. (s. 215 str. 23)

Kız kardeşimle ben *odanın bir ucunda* aynı döşekte yatarız. (s. 216 str. 3)

Yanımızda *ölü kardeşlerimizin hayaletleri* uyurdu. (s. 216 str. 4)

O ufacık *ruhların neler yapıp ettiklerini* ne zaman bizimkilere anlatmaya kalksam, *kız kardeşimin ödü* kopar, annem ağlamaya başlardı. (s. 216 str. 6, 7)

Çünkü küçümen *hayaletlerin hiçbiri* mutsuz görünmüyordu. (s. 216 str. 10)

O yeknesak bir sesle konuşurken, ben de gözlerimi kapayıp onunla beraber Arap Çölleri'ne, *Afrika'nın şimalindeki Bedevi çadırlarına*, suları masmavi Akdeniz'e seyahat ettim. (s. 216 str. 20)

Senin kızın müstesna bir çocuk. (s. 217 str. 7)

Böylesi *hediyenin kıymeti* bilinmezse yazık olur. (s. 217 str. 8)

"Evladınız kız diye *Allah'ın gözünden düşmemiş*, Hak ona kabiliyet bahşetmiş. Siz Allah'tan daha mı iyi bileceksiniz?" diye sordu. (s. 217 str. 12-13)

Madem okul yok, kızınızı bir *âlimin yayına* verin. (s. 217 str. 15)

Ama *babamın akli* karışmıştı. (s. 217 str. 17)

Bilgenin sözlerinden etkilendiği belliydi. (s. 217 str. 17)

İşte o an yaşlı bilge *hayatımın akışını* tümünden değiştirecek bir teklifte bulundu. (s. 217 str. 21)

Başladı söylenmeye: "Hamileyim. Kimya bana yardım etmeli. Hem *kız kısmının kitaba ne ihtiyacı* var? Olacak iş mi? Evinde otursun. Çocuk bakmayı öğrensin." (s. 217 str. 28)

Hasretime dayanamayacağını, geçici de olsa kızını başka bir aileye vermeye *gönlünün razı olmadığını* söyleseydi, ben de bu hevese kapılmaz, köyümde kalmayı tercih ederdim. (s. 217 str. 32)

Ama *bunların hiçbirini* demedi. (s. 218 str. 1)

Bu arada babam, *bilgenin sözünü ettiği* o meşhur âlimi beraber ziyaret etmeye karar verdi. (s. 218 str. 3)

Ders verdiği *medresenin kapısında* Mevlâna'yı bekledik. (s. 218 str. 6)

Babam *Mevlâna'nın yoluna* çıkıp, beni işaret etti. (s. 218 str. 12)

Bu yörenin ilmi en kuvvetli kişisi sizmişsiniz. (s. 218 str. 15)

Gözücuyla *Mevlâna'nın yüzüne* baktım. (s. 218 str. 17)

Kadınla beraber *Mevlâna ile babamın yanına* döndük. (s. 218 str. 30)

Babanın dediğine göre kendi kendine okuma yazma öğrenmişsin. (s. 219 str. 1)

Söyle bakalım, *kitapların nesini* seversin? (s. 219 str. 4)

Efendimiz *sizin yanınızda* yetişmek bana şeref verir. (s. 219 str. 17)

Mevlâna'nın gözleri parladı. (s. 219 str. 20)

Ama Kerra *benim derslerime* karışmaz evladım. (s. 219 str. 32-33)

O zaman genç kadın ağır ağır başını salladı ve kulağıma şunları fısıldadı: “Kerra’dan bahsetmediğini söyle. O ikinci eşi. Sen Gevher’den bahsediyorsun. *Oğullarının anası.*” (s. 220 str. 3)

Oğullarının anasından. (s. 220 str. 5-6)

Mevlâna'nın yüzü gölgelendi, gülümsemesi söndü. (s. 220 str. 7)

Mevlâna'nın gözleri doldu. (s. 220 str. 20)

“Şimdi anlıyorum neden *herkesin kızınızı kabiliyetli bulduğunu*” dedi Mevlâna babama. (s. 220 str. 26-27)

Beraber yemek yer, *Kimya'nın istikbalini* konuşuruz. (s. 220 str. 28)

O an anladım ki Mevlâna’yla *tanışmamın etkileri* çok ötelere uzanacak. (s. 221 str. 5)

Annemle aramız hiçbir zaman yakın olmamıştı ama şimdi Allah sanki *anamın gönlümdeki boşluğunu* doldurmak için bana iki baba birden veriyordu: Gerçek babam ve Efendi babam. (s. 221 str. 7)

Sekiz sene önce *Mevlâna'nın evine varışmanın hikâyesi* işte böyle. (s. 221 str. 9)

Mevlâna'nın oğulları bana kucak açtı, özellikle büyük oğlu gerçek bir ağabey oldu. (s. 221 str. 13)

Babamı ve kardeşimi ne kadar özlesem de, Konya’ya gelip *Mevlâna'nın ailesine* katılmaktan bir kez bile pişmanlık duymadım. (s. 221 str. 18-19)

Bir kez bile bu *çatının altında* huzursuzluk yaşamadım. (s. 221 str. 20)

Her fırsatta Aşk Şeriati’yla uğraşıyor; roman hakkında yazdığı *yayın raporunun son rötuşlarını* tamamlıyordu. (s. 221 str. 28)

Zahara'nın romanı kendi zihnine çekilmeye bahane oluyor, bu sayede hem ailevi yükümlülüklerden hem de uzun süredir bekleyen karı koca çatışmalarından kaçırıyordu. (s. 222 str. 2)

Ne tuhaf, son zamanlarda bir sürü sırrı olmuştu: Mesela Aziz, romanı hakkında *Ella'nın bir değerlendirmeye raporu hazırladığını* bilmiyordu. (s. 222 str. 11-12)

Yayınevi, *Ella'nın raporunu hazırladığı* romanın yazarıyla sürekli yazıştığını bilmiyordu. (s. 222 str. 12-13)

Yayınevi, *Ella'nın raporunu hazırladığı romanın yazarıyla sürekli yazıştığını* bilmiyordu. (s. 222 str. 12-13)

Yayınevi, Ella'nın raporunu hazırladığı *romanın yazarıyla sürekli yazıştığını* bilmiyordu. (s. 222 str. 13)

İşin tuhaf yanı bu değişimden hiç rahatsız değildi. (s. 222 str. 19)

Tam tersine, uzun zamandır ilk defa *yüreğinin pır pır ettiğini* hissediyordu. (s. 222 str. 22)

Aziz'le konuşurken yumuşak, kırılıyordu *Ella'nın sesi*. (s. 222 str. 27)

Hayatta hiçbir zaman kendini koyvermeyi becerememiş, *başkalarının dediklerine kulak asmamayı öğrenememiş*, kendini hep bastırılmış ve sansürlemiş bir *kadının kahkaha denemeleri*ydi bunlar. (s. 222 str. 29-30, 31)

Bu arada *Ella'nın evinde aynı anda birkaç şey birden* oluyordu. (s. 222 str. 32)

Aylardır ilk kez bu sabah bir *omletin yarısını* yemeyi becermiş, hemen ardından kaç kalori aldığını hesaplamışsa da mucizevi bir şekilde pişmanlık duymamış, kendini açlıkla talim etmeye kalkmamıştı. (s. 223 str. 2-3)

Öte yandan Jeannette Scott'la ayrıldıklarını açıklayarak *herkesin kafasını* karıştırmıştı. (s. 223 str. 6)

Ama *Ella'nın gördüğü* kadarıyla kızının *pek de yalnız kaldığı* yoktu. (s. 223 str. 8-9)

İnsanların ilişki kurma ve yıkma hızı, daha önce hiç olmadığı kadar düşündürüyordu Ella'yı. (s. 223 str. 10-11)

Aziz'la yazışmalarından öğrendiği bir şey varsa, o da talepkâr ve ısrarcı olmaktan vazgeçip sakin ve dingin oldukça, *çocuklarının ona açıldığı*ydı. (s. 223 str. 19)

Eskiden kendini bu *ailenin merkezi* sayar, tek tek herkesi denetleyip tutmazsa tüm yapının dağılacağına inanırdı. (s. 223 str. 20)

Tüm aileyi ve *evin her şeyini* dengede tutan merkezi güç! (s. 223 str. 22)

Günler geceler geçiyor; *olayların gelişimini* tarafsız bir nazarla izliyordu. (s. 223 str. 25)

Rol yapmayı bırakalıberi *ikisinin de defolarını*, hatalarını tüm çıplaklığıyla görebiliyordu. (s. 224 str. 5-6)

İçinden bir his *David'in bundan etkilendiğini* söylüyordu. (s. 224 str. 7-8)

Ama *Ella'nın bir şey sorduğu* yoktu. (s. 224 str. 18)

Belki de kocasını korkutan *Ella'nın bu yeni kişiliği*ydi. (s. 224 str. 22-23)

Velev ki telefonda Jeannette'e itiraf ettiği kadar mutsuzdu, öyleyse neden mutsuz *kadınların yaptığı* şeyleri yapmıyordu. (s. 224 str. 32)

Bir garip sükunet sinmişti *Ella'nın üstüne*. (s. 225 str. 4)

Biliyordu ki bir *değişimin tam ortasında*ydı. (s. 225 str. 8)

Ne zaman sabrım incelse, eski günleri anımsıyorum; *Rumi'nin her ne olursa olsun yanımda durduğu* günleri. (s. 226 str. 11)

Anadolu *dinlerin, inançların, âdetlerin masalların karışımı* bir alaca diyar. (s. 226 str. 20-21)

İsa Peygamber'in adını taşıyan Müslüman bebekler bilirim, Müslüman *sütannelerin emzirdiği* Hıristiyan bebekler de. (s. 226 str. 23-24-25)

Şayet Hıristiyanlıkla Müslümanlık arasında bir sınır kapısı varsa, bunun her iki taraftaki *bağnazların iddia ettiği* gibi geçilmez bir hudut olduğunu sanmıyorum. (s. 226 str. 28)

Mevlâna gibi meşhur bir *bilgenin karısı* olunca herkes sanıyor ki âlimlere fazla kıymet veriyorum ama öyle değil. (s. 226 str. 30)

Hâlbuki din bilgileri aralarında tartışadursun, Anadolu'da yaşayan sıradan *Hıristiyanlarla sıradan Müslümanların ortak yanları* öyle çok ki. (s. 227 str. 7-8)

Aynı *toprağın çocukları*yız biz. (s. 227 str. 8)

Aynı *göğün altında*... (s. 227 str. 9)

Bana gelince, *İsa'nın Allah'ın oğlu* değil, kulu olduğuna inanmakta zorlandım. (s. 227 str. 13)

Şüphesiz ben *Allah'ın kuluyum*. (s. 227 str. 14-15)

Benim esas zorlandığım husus Meryem'i terk etmek oldu. (s. 227 str. 16-17)

Ama bazen *Meryem'in o müşfik, kahverengi gözlerini* özlüyorum. (s. 227 str. 18-19)

Meryem'e dua etme *arzumun önüne* geçmekte zorlanıyorum. (s. 227 str. 23)

Öyle insanlar var ki, her Ramazan sektirmeden oruç tutar, her bayramda *günahlarının kefareti* için kanlı koyun keser, hacca umreye gider, günde beş vakit alını secdeye değer ama yüreğinde ne sevgiye yer vardır, ne merhamete. (s. 228 str. 9-10)

Yaradan'ın gökyüzünde, tepede bir yerlerde olduğunu sanırlar. (s. 228 str. 18)

O tek bir yerdedir ancak: *Âşıkların gönüllerinde*. (s. 228 str. 21)

O yüzden şöyle dememiş mi: “Ne yer ne gök kucaklayabilir beni. Ancak ve ancak inanan *kullarımın yüreğine* sığabilirim.” (s. 228 str. 23)

Yani sen şimdi her türlü art niyeti aklından geçir; *onun bunun dedikodusunu* yap, kuyusunu kaz; *karısının kızının namusuna* dil uzat; elin işte olsun, gözün oynasın; camiden çıkar çıkmaz

kıldığın namazı unut; sonra da iki koyun kesmekle, dört dua ezberlemekle her şey halloldu zannet! (s. 228 str. 25-26)

Benim Rabbim tüccar değil ki, senin gibilerle ticaret yapsın! (s. 229 str. 4)

Benim Rabbim bakkal değil ki, *defterinin bir köşesinde* günah hanesi, bir köşesinde sevap hanesi, toplayıp çıkarsın! (s. 229 str. 5, 6)

Benim Rabbim bayağı hesaplardan münezzehtir. (s. 229 str. 8)

Benim Rabbim her zaman diridir. (s. 229 str. 11)

Nasıl başka insanlar hakkında dedikodu yapabilirim ki, *Allah'ın her an her şeyi duyduğuna* inanıyorsam şayet? (s. 229 str. 15)

Sonsuzlukta bir zerre, aşta habbe ve *O'nun imar ettiği* muntazam yapının tozunun tozu olana dek nefsimi tuzla buz edeceğim. (s. 229 str. 21)

Sonsuzlukta bir zerre, aşta habbe ve *O'nun imar ettiği* muntazam yapının tozunun tozu olana dek nefsimi tuzla buz edeceğim. (s. 229 str. 21)

Yirmi Dördüncü Kural: Madem ki insan eşref-i mahlûkattır, yani *varlıkların en şerefli*si, attığı her adımda *Allah'ın yeryüzündeki halifesi* olduğunu hatırlayarak, buna yakışır soylulukta hareket etmelidir. (s. 229 str. 27, 28)

Eğer *insanın taktığı gözlüğü*n camlarına olumsuzluk sinmişse, tabii ki olumsuzluk görür baktığı her yerde. (s. 230 str. 6-7)

Ne vakit bir yerde deprem, kuraklık ya da başka bir felaket olsa, *Allah'ın gazabının alâmeti* sayarlar. (s. 230 str. 9-10)

Hakk'ın onlar için öğ almasını isterler. (s. 230 str. 12)

Parçaları *bütünün ışığında* okumak gerekir. (s. 230 str. 16)

Mukaddes *Kuran'ın özünü ve bütününü* kucaklamak yerine, bağnazlar belli başlı bir iki ayete kafayı takar, çatışmacı zihinlerine yakın buldukları emirlere öncelik verirler. (s. 230 str. 18)

Herkese durmadan nutuk atarlar: “Mahşer günü geldiğinde kıldan ince, kılıçtan keskince Sırat Köprüsü’nden geçmeye mecbur kalacağız. Köprüyü geçemeyen günahkârlar alttaki cehennem çukurlarına düşüp zebaniler elinde ilelebet azap çekecek. Faziletli yaşam sürenlerse *köprüünün öbür ucuna* varıp hurmalarla, hurilerle mükâfatlandırılacak.” (s. 230 str. 25)

Geçmişte çok kötü bir günah işlemiş, şimdi de vicdanı aç bir fare gibi beynini kemiren bir *adamın çektiği* azaptan daha beter cehennem olabilir mi? (s. 231 str. 4)

Ya da insanlığa maddi manevi hayrı dokunan, kalp kırmak yerine kalp onaran, sonsuz bir muhabbet zincirinde halka olmayı başaran ve *kâinatın sırlarına parmaklarının ucuyla* dokunan kişinin doygunluğundan öte cennet mi var? (s. 231 str. 8, 8-9)

Aşk'ın hayatımızdaki varlığını da yokluğunu da dosdoğru yaşayabileceğin tek zaman şu andır. (s. 231 str. 11-12)

Yaşayan ve yaşamış âşıkların safına katılırsın. (s. 231 str. 22)

İkiliği bir kenara koydum, iki âlemin bir olduğunu gördüm. (s. 232 str. 3)

Aşk Şeriatı'nın sonuna varmıştı. (s. 232 str. 13)

Ama haziranın on ikisinde öyle bir şey oldu ki iş ve aşk arasına çektiği sınırı ihlal etti. (s. 232 str. 22)

Ella Rubinstein o güne kadar Aziz'in neye benzediğini bilmiyordu. (s. 232 str. 24)

Doğrusu Ella yazıştığı insanın neye benzediğini bilmemekten ayrı bir keyif almıştı ilk başlarda. (s. 232 str. 27)

Ne Aziz'in fotoğrafını görmek istemiş, ne de ona kendi fotoğrafını gönderme ihtiyacı duymuştu. (s. 233 str. 1)

Onun kendisinden fotoğraf istememiş olması da tuhafına gidiyordu. (s. 233 str. 5)

Bu çağda, her şeyin görüntü odaklı olduğu bir dünyada insanın tipini bilmeden bir başkasıyla dostluk etmesi, hele hele yakınlaşması mümkün müydü? (s. 233 str. 6-7)

Parmakları sıkı sıkıya yapışmıştı köpeğin tasmaına, ondan güç alırcasına. (s. 233 str. 13)

Ve işte Ella ilk o zaman gördü Aziz Z. Zahara'nın neye benzediğini. (s. 233 str. 21)

Arkada gümüşî bir göl ayna gibi parlıyordu ve kadraja girmeyen, belki de orada olmayan birinin esrarengiz gölgesi alt köşeye vuruyordu. (s. 233 str. 32-33)

Ella fotoğraftaki adamın her ayrıntısını içine çekerken, onu bir yerden tanıdığı hissine kapıldı. (s. 234 str. 1)

Acaba bu fiziksel benzerlik yazarın bilgisi ya da iradesi dışında mı gelişmişti? (s. 234 str. 15)

Ella bu açmaza kafa yordukça, Tebrizli Şems ile Aziz Z. Zahara arasında basit bir edebi oyunun ötesinde bir yakınlık olabileceğinden şüphelenmeye başladı. (s. 234 str. 17-18)

İkincisi, Aziz'in kişiliği daha çok ilgisini çekmeye başladı. (s. 234 str. 24)

Zahara'nın bir anlamı var mıydı? (s. 234 str. 28)

Bir erkeği arzulamayalı, kendini kadın gibi hissetmeyeli o kadar uzun zaman olmuştu ki bu duygunun neye benzediğini bile unutmuştu. (s. 234 str. 32-33)

Zira bana sorarsınız insanın olduğu her yerde savaş ve şiddet olmuş ve daha da olacak. (s. 235 str. 15)

Mücadele ve cenk hayatın özünde var. (s. 235 str. 18)

Bakmaz gözünün yaşına. (s. 235 str. 20)

Başın *omuzunun üstünde* dursun, kalbin göğüs kafesinde atsın istiyorsan, dövüleceksin. (s. 235 str. 24)

Bu gün, bu devirde en safımız bile bilir ki bu *işin başkaca yolu* yok. (s. 235 str. 27)

Beş sene önce *Cengiz Han'ın barış antlaşması için yolladığı* yüz elçi birden katledilince işler sarpa sardı. (s. 235 str. 27-28)

Elçilerin niye öldürüldüğü hâlâ bir muamma; kimse bilmiyor. (s. 236 str. 1)

Tek bildiğim *Moğolların Horasan'ı dörtнала tarumar ettiği* beş sene içerisinde taş üstünde taş, omuz üstünde baş kalmadığı. (s. 236 str. 4)

Herkesin onu bu kadar sevip sayması umrumda değil. (s. 236 str. 23-24)

Benim nazarımda korkağın teki. (s. 236 str. 24-25)

Evvelden iyi âlim olabilir ama bu günlerde kâfir *Şems'in düman suyunda.* (s. 236 str. 26)

Mevlâna'nın cevabı hazır: Sabrederek. (s. 237 str. 1-2)

Ne yani, *vaktimizin dolmasını* mı bekleyeceğiz? (s. 237 str. 6)

Ona kalsa hepimiz evde oturup, *düşmanların bizi kesmesini* bekleyeceğiz. (s. 237 str. 10)

O dönemin kudretli zenginleri Selçuklu Sultanı'ndan açık davet almışlar; *Rumi'nin babası* da onlardan biriymiş. (s. 237 str. 16, 17)

Karınları tok, sırtları pek, bir elleri yağda bir elleri balda *Afganistan'ın keşmekeşinden* çıkıp *Konya'nın latif bağlarına* sığınmışlar. (s. 237 str. 19-20)

Daha geçen gün *Şems-i Tebrizî'nin pazarda toplananlara bir hikâye anlattığını* işittim. (s. 237 str. 22-23)

Hazreti Ali tam zülfikârı *adamın kalbine* daldıracakken birdenbire kâfir başını kaldırıp nefretle suratına tükürmüş. (s. 237 str. 25-26)

Hazreti Ali'nin peşinden koşup, “dur bi dakika! Neden beni serbest bıraktın?” diye sormuş. (s. 237 str. 29)

Sen *benim yüzüme* tükürünce gururuma dokundu, çok öfkelen dim. (s. 238 str. 1)

Kâfir öyle duygulanmış ki o günden sonra kendini *Ali'nin hizmetine* adanmış; zamanla, kendi arzu ve iradesiyle Müslüman olmuş. (s. 238 str. 6)

Peki onca *laf salatasının altında* ne telkin ediyor? (s. 238 str. 9)

İster kâfir olsun ister başkası, kimse tüküremez *benim suratıma.* (s. 238 str. 14)

Kendini bu yeni *insanın aynasında* görmeye başlarsın. (s. 240 str. 3)

Her *peygamberin verdiği* öğüt aynıdır: Sana ayna olacak insanı bul! (s. 240 str. 10)

Hayatın her mühim dönemesinde şahsi sözlüğünü açar bakarsın. (s. 240 str. 15-16)

Şems'in bana ettiği budur işte. (s. 240 str. 21)

Ne yapayım da *ailemin Şems'i benim gözümle görmesini* sağlayayım? (s. 240 str. 27)

Ne yapayım da *ailemin Şems'i benim gözümle görmesini* sağlayayım? (s. 240 str. 27)

Şems benim Rahmet Ummanım, Lütuf Güneşim. (s. 240 str. 28-29)

Aramızdaki *dostluğun derinliği* Kuran'ın dördüncü okuması gibi; ya içindedir, kapılır gidersin, ya dışındadır, neye benzediğini bilemezsin. (s. 240 str. 29-30)

Aramızdaki *dostluğun derinliği* Kuran'ın dördüncü okuması gibi; ya içindedir, kapılır gidersin, ya dışındadır, neye benzediğini bilemezsin. (s. 240 str. 30)

Yalan dolana ve dalavereye alışkın olanlar *Şems'in sivri ve dürüst dilini* takdir etmekte zorlanıyor. (s. 241 str. 3-4)

Başkalarının yapmacık nezaket gösterdiği yerde Şems inadına dobra dobra konuşuyor. (s. 241 str. 4-5)

Söyleyeceği ne varsa *herkesin yüzüne* söylüyor. (s. 241 str. 6)

Kimsenin ardından dedikodu yaptığını görmedim. (s. 241 str. 6-7)

Benim için Şems koskoca kâinatı çekip çeviren *tılsımın zuhur etmiş hâli*. (s. 241 str. 8)

Şems'in kalbi bir kervansaraydır, git git bitmez. (s. 241 str. 9)

Halife Harun Reşid'in hikâyesi düştü aklıma. (s. 241 str. 16)

Mecnun'un Leyla'yı delidivane sevdiğini duyan Halife Leyla'yı pek merak edermiş. (s. 241 str. 16-17)

En nihayetinde Leyla'yı bulup, *Halife'nin sarayına* getirmişler. (s. 241 str. 24)

Sen beni bir de *Mecnun'un gözlerinden* görebilsen. (s. 242 str. 1-2)

Peki, *Halife Harun Reşit'in anlayamadığı* şeyi ailem, dostlarım, talebelerim anlayabilir mi? (s. 242 str. 4)

Şems'in ne kadar özel bir insan olduğunu göremeyenlere onu nasıl tarif edebilirim? (s. 242 str. 5-6)

Ne yapsam da anlasalar Şems-i Tebrizî'yi görmek için kendi önyargılı gözlerini bir kenara bırakıp *Mecnun'un gözleriyle* bakmaları gerektiğini? (s. 242 str. 8)

Öyleyse nasıl söze dökülebilir aşk, *kelimelerin hükmünü yitirdiği* yerde? (s. 242 str. 12-13)

Eskiden “Dil Canbazı”, “Kelime Sarrafı”, “Hitabet Ustası”, “*Harflerin Efendisi*” ve “*Mânâ Denizinin Kaptan-ı Deryası*” derlerdi bana. (s. 242 str. 15)

Belki Rumi'yi ona kıyamayacak kadar çok sevdiğimden, belki de *Şems-i Tebrizî'nin nasıl bir albenisi, cazibesi, cezbesi olduğunu* anlayabildiğimden. (s. 242 str. 24-25)

Galiba ben de *Şems'in rüzgârına* kapılanlardanım. (s. 242 str. 26)

Günebakan çiçeği güneşi nasıl takip ederse, *Rumi'nin nazarı* daima *Şems'in* üzerinde. (s. 242 str. 27-28)

Evdeki *herkesin bu durumdan memnun olduğunu* söyleyemem. (s. 243 str. 1)

Herkes bir *barut fıçısının üstüne* oturmuş bekliyor. (s. 243 str. 5)

Bütün bu *gerilimin başlıca sorumlusu* olan *Şems* âdeta hiçbir şeyden etkilenmeden ortamızda yaşıyor. (s. 243 str. 6)

Onun yerinde *Şems* oturuyordu; elinde bir tespîh pencere kenarına yerleşmiş, guruba karşı durmuştu. (s. 243 str. 27)

Batmaya hazırlanan *güneşin yalımları* yüzünü yalıyordu. (s. 243 str. 29)

Bazı yerlerde *erkeklerin kadınlara üstün olduğu* yazılı. (s. 244 str. 13)

Hatta *kocaların karılarını dövebileceğini* söylüyor. (s. 244 str. 14)

Allah'ın korumasını emrettiği şeyleri, kocalarının yokluğunda da korurlar. (s. 244 str. 24-25)

Ayetin tamamını okuduktan sonra *Şems* gözlerini açtı, bana baktı, belli belirsiz bir tebessüm yayıldı dudaklarına. (s. 244 str. 30)

Şundan ki, Allah, *insanların bazılarını* bazılarından üstün kılmıştır ve erkekler mallarından bol bol harcamışlardır. (s. 245 str. 2)

İyi ve temiz kadınlar saygılıdır; *Allah'ın kendilerini koruduğu* gibi, gizliliği gereken şeyi korurlar. (s. 245 str. 4)

Aynı *ayetin iki farklı yorumunu* okudun. (s. 245 str. 13)

Gözümün önüne çocukluk günlerim geldi. (s. 245 str. 20)

Toros Dağları'nın buz gibi soğuk suları. (s. 245 str. 20-21)

Şems'in zaaflarımı, zayıflığımı görmesini istemiyordum. (s. 245 str. 23-24)

Kıyıya yakın yüzmeyi sevenlere *Kuran'ın zahiri katmanı* kâfi gelir. (s. 246 str. 8)

Ne yazık ki *insanların çoğu* böyledir. (s. 246 str. 9)

Bazıları Nisa suresini okuyunca *erkeklerin kadına üstün yaratıldığı* sonucuna varırlar. (s. 246 str. 10-11)

Fakat bunun için *metnin derinliğine* dalman gerekir. (s. 246 str. 19)

Şems'in yüzü tebessümle aydınlandı. (s. 246 str. 33)

Şems elini omzuma koydu, yüzü yüzüme öyle yakındı ki *nefesinin ılıklığı* tenimi okşuyordu. (s. 247 str. 17)

Aklım o kadar başımdan gitmişti ki, ırmaktaki dördüncü akıntıya, *Kuran'ın daha derin katmanına* nasıl varacağımı sormayı unutmuşum. (s. 247 str. 31-32)

Biraderimin hâllerinden endişe etmeye başladım. (s. 248 str. 5)

Daha bu sabah *ağzının yanında* yeni bir kırışıklık fark ettim, sürekli dudağını büzdüğünden olacak. (s. 248 str. 13)

Bugün tam kendimi çalışmaya vermiş, *babamın yazılarını* temize çekiyordum ki arkamda belli belirsiz bir ses işittim. (s. 248 str. 15)

“*Babamın eski bir risalesinin suretini çıkarıyorum*” dedim. (s. 248 str. 20)

Görmüyor musun *babamın Şems'ten başka kimseye ayıracak vakti yok?* (s. 248 str. 28-29)

“Dedikoduları aldı başını gitti. *Elalemin ağzı torba değil ki büzesin*” diye devam etti. (s. 249 str. 5)

Herkes aynı soruyu soruyor: Nasıl oluyor da *çapulsuz dervişin teki* koskoca bir âlimi parmağında oynatıyor? (s. 249 str. 7)

Babamızın itibarı çölde kar tanesi gibi kaldı. (s. 249 str. 8)

En yakın *arkadaşlarının ağızlarını* aramış ama onlardan da bilgi alamamıştım. (s. 249 str. 16-17)

Hem sen neden *elalemin dediğine* kulak asıyorsun? (s. 249 str. 19-20)

Pireyi *deve yapmanın anlamı* yok. (s. 249 str. 20)

Babamın kelimelerinin suretini çıkartıp, bu sayde *ömürlerinin uzamasına* yardımcı olduğumu düşünmekten mutlu oluyordum. (s. 249 str. 26-27-28)

Aradan bir asır geçse bile insanlar *babamın öğretilerini* okuyup feyz alabileceklerdi. (s. 249 str. 29-30)

Nesilden nesile bu *malûmatın intikalinde* ufak da olsa bir payım olması gurur veriyordu. (s. 249 str. 30-31)

O an anladım ki *Alaaddin'in kızdığı* gerçekte Şems değildi. (s. 250 str. 1-2)

Selahaddin Eyyubi Hazretlerinin çadırına girip, başucuna zehirli bir tatlı bırakacak kadar ileri gitmişlerdi. (s. 250 str. 14-15)

Tatlının yanında bir de pusula iliştiirmişlerdi: “Gözümüz Üstünde!” (s. 250 str. 16)

İnsanlar nasıl olur da *Şems'in bu korkunç örgütle alâkası olduğunu* düşünürlerdi? (s. 250 str. 20-21)

Elimi *Alaaddin'in omuzuna* koydum. (s. 250 str. 22)

Evet ama diyorlar ki *Hasan Sabbah'ın üç sadık kumandanı* takipten kaçmayı başarmış. (s. 250 str. 25-26)

Hayal ürünü suçlama ve entrikalara kendini öyle kaptırmıştı ki *anlattıklarının heyecanından* yanakları al al olmuştu. (s. 251 str. 2-3)

“Şems-i sevmek zorunda değilsin. Ama *babamızın hatırı* için birazcık saygı göster” diye ekledim. (s. 251 str. 10)

Sanki, Şems’e kıymet vermem zayıflık ve pısrıklıktı, *babamızın gözüne* girmek için her şeyi görmezden gelip yaltaklanıyordum ona göre. (s. 251 str. 15)

O hafif tombul, yaşına göre bir parça kısa boylu çocuk, *annesinin vefat haberini* duyduğunda damla gözyaşı dökmemişti. (s. 251 str. 22-23)

Alaaddin’in yüzü aydınlandı ama cevap vermedi. (s. 251 str. 32)

Annem demişti ki birine kızar ya da kırılırsın, kafanda o *kişinin çehresini*, *sevdiğin birinin çehresiyle* değiştir. (s. 252 str. 1)

Peki, *Şems’in çehresiyle* annemizinkini değiştirmeyi denedin mi? (s. 252 str. 2)

Kırık bir tebessüm belirdi *Alaaddin’in yüzünde*, bir süre asılı kaldı dudaklarında. (s. 252 str. 4)

Zaten hep az yer, *dişinin kovuğunu* dolduracak kadar. (s. 252 str. 18)

Ama gel gör ki bu sefer tabaktaki *helvanın tadına* bakmasıyla *gözlerinin parlaması* bir oldu. (s. 252 str. 19-20)

Şems, *gözlerimin önündeki* kitap yığınından bir kitap çekti, şöyle bir karıştırdı ve pat diye suya attı. (s. 253 str. 10)

Bu kez sırada *Feridiüddin Attar’ın Esrarname’si* vardı. (s. 253 str. 13)

Kocamın en sevdiği kitapları tek tek mahvediyordu! (s. 253 str. 14)

Sırada *Rumi’nin babasından kalma Kâmûs-ul-A’lâm’ı* vardı. (s. 253 str. 15)

Rumi’nin babasına hayranlığımı, bu eski el yazmasına olan düşkünlüğümü bildiğimden hemen dönüp kocama baktım. (s. 253 str. 16)

Vaktiyle sırf *kitaplarının tozunu* aldım diye beni azarlayan adam gitmiş, *onun yerine*, tüm kütüphanesini mahveden deliyi kenardan izleyen biri gelmişti. (s. 253 str. 21, 22)

Rumi *bunun üzerine* yanıma varıp sıkı sıkıya elimi tuttu. (s. 254 str. 4)

Böyle davranmasının elbette bir sebebi vardır. (s. 254 str. 5-6)

Şems *omuzunun üstünden* bana öyle bir baktı. (s. 254 str. 7)

Cüppesinin yenini sıvadı, kollarını suya daldırdı ve başladı tek tek şadırvandaki kitapları çıkarmaya. (s. 254 str. 8)

Bir süre *çayırların, vadilerin, pınarların* arasında doludizgin at sürüp ılık *meltemin yüzümüzü okşamayıyla* keyiflendik. (s. 254 str. 22, 23)

Yaklaştığımızı gören korkuluklar buğday tarlaları arasından bize selâm durdu; bir çiftlik *evinin önünde* ipe dizili yeni yıkanmış çamaşırlar delice dalgalandı. (s. 254 str. 25)

Ardından Şems *atının dizginlerine* asıldı, uzakta bir meşe ağacına işaret etti. (s. 254 str. 27)

Berberce o *ağacın altına* oturduk, eflatuna çalan semayı seyredaldık. (s. 254 str. 28)

Sakin *kimsenin ahını* alma; bir *başkasının, hele hele senden zayıf olanın canını* yakma. (s. 255 str. 6-7)

Unutma ki *dünyanın öte ucunda* tek bir *insanın kederi*, tüm insanlığı mutsuz edebilir. (s. 255 str. 7, 8)

Ve bir *kişinin saadeti*, herkesin yüzünü güldürebilir. (s. 255 str. 9)

“Konya’ya ilk geldiğimde bu *ağacın altında* oturmuştum” diye mırıldandı Şems. (s. 255 str. 10)

Vaazlarının kedere deva olduğunu duymuş. (s. 255 str. 12)

“Bana *Kelimelerin Sarrafi* derlerdi” dedim. (s. 255 str. 13)

“Sen gene *Kelimelerin Sarrafi* olacaksın” dedi Şems. (s. 255 str. 16)

Şems kısık bir sesle, “*Arzın her yerinde* insanlar bahtiyar olmaya can atıyor ve tamamlanmak istiyor ama manevî bir rehberden mahrumlar” dedi. (s. 255 str. 24)

Senin kelimelerin onlara yardım edecek, ışık tutacak. (s. 255 str. 26)

Ben de bu uğurda *senin hizmetkârın* olacağım. (s. 255 str. 27)

Sen *benim dostumsun*. (s. 255 str. 29)

Allah’ın yarattığı her mahlûku sevebilir miyiz? (s. 256 str. 5)

Bu *toplumun düşmüşleri* nasıl yaşar bilmem bile. (s. 256 str. 10)

Sonra yerdeki kırık bir dala uzandı; kalktı, *meşe ağacının etrafında* genişçe bir çember çizmeye koyuldu. (s. 256 str. 13-14)

Ardından esmayihüsna’yı sayarak başladı *çemberin içinde* dönmeye. (s. 256 str. 17)

Bıraktım bu *vecd anının tilsimi* hem ruhumu hem bedenimi sarmalasin. (s. 256 str. 22)

Kesik kesik soluyarak, gaybedan gelircesine boğuk bir sesle konuştu: “Günü gelecek sana *Aşk’ın Şairi* diyecekler” dedi. (s. 256 str. 26)

Doğu’dan, Batı’dan, Kuzey’den ve Güney’den yüzünü dahi görmemiş insanlar *senin kelimelerinden* ilham, feyiz ve cesaret alacak. (s. 256 str. 28)

Sanat değil, ilim irfandır *benim saham*. (s. 256 str. 32)

Dostum, sen, bu *dünyanın gördüğü göreceği* en büyük şairlerdensin. (s. 256-257 str. 33-1)

Benim vadem bellidir. (s. 257 str. 7)

“*Benim elimde değil*” dedi. (s. 257 str. 11)

İşte o an ilk kez, *Şems’in bir gün beni terk edip gideceği* düşüncesi olanca karanlığıyla aklımdan geçti. (s. 257 str. 15-16)

Misal *Hazreti Musa ile Hazreti Hızır'ın arasındaki yoldaşlık*. (s. 257 str. 27-28)

Hazreti Musa efsanevi bir komutan, kanuni sıfatına layık biri olmanın yanı sıra *günüün birinde* peygamber olacak kadar da mümtaz bir adammış. (s. 258 str. 1-2)

Ama Musa yol boyunca *Hızır'ın işlerine* akıl sır erdirememiş. (s. 258 str. 15)

Bakmış iyi bir *adamın gemisini* batırıyor, temiz bir *ailenin çocuğunu* öldürüyor, sonra da gidip kötü kalpli *insanların duvarlarını* onarıyor. (s. 258 str. 15-16, 17)

O zaman Musa anlamış ki, korkunç gibi görünen *işlerin ardında* bilmediğimiz bir açıklama, her *şerrin ardında* da bir hayır var. (s. 258 str. 25, 26)

Şems'in babamın hayatındaki yeri de öyle. (s. 258 str. 31)

Şems'in babamın hayatındaki yeri de öyle. (s. 258 str. 31)

Başkalarına hoş görünmek için azıcık çaba göstermediği gibi habire *birilerinin bam teline* basıyor. (s. 259 str. 2)

Bazı günler haramiler gibi *babamın kapısının önüne* oturup gelen gideni denetliyor. (s. 289 str. 3)

Bu *ziyaretçilerin bir kısmı* birkaç gün sonra gene geliyor, bu sefer *koltuklarının altında* pahalı hediyelerle. (s. 259 str. 11, 12)

Bir gün, babamı görmek isteyen ama bir türlü kapıdaki Şems'i atlatamayan bir adam hiddetle bağırdı: “Yeter artık! Sen kim oluyorsun da *Mevlâna'nın kapısına* geleni kovuyorsun? Herkese soruyorsun ne getirdin diye! Peki ya sen? Sen ne hediye getirdin Efendi Mevlâna'ya?” (s. 259 str. 17)

Ben *onun yoluna* baş koydum. (s. 259 str. 20-21)

Aynı gün *Şems'in yanına* gittim. (s. 259 str. 24)

Ama Allah *âşıklarının düşmanı* olmaz. (s. 259 str. 30)

Kırk *günüün sonunda* göreceksin her şey değişmiş olacak. (s. 260 str. 7)

Senin gönlün değişirse, dünya değişir. (s. 260 str. 8)

Derken *yollarının üstüne* taşkın bir dere çıkmış. (s. 260 str. 19-20)

Adamlardan biri hemen *kadının yardımına* koşmuş. (s. 260 str. 22)

Sonra kadını *derenin öte yakasında* yere bırakıp iyi günler dilemiş. (s. 260 str. 24)

Ancak *yolun kalan kısmında* öteki *seyyahın ağzını* bıçak açmamış. (s. 260 str. 26)

Kadını sırtında taşıyan seyyah sabırla gülümsemiş: “İyi de dostum, ben o genç kadını *derenin karşısına* geçirip orada bıraktım; sen ne demeye hâlâ taşırsın?” (s. 261 str. 3)

Zihinlerini zanlarla doldurur, sonra da bunca *ağırlığın altında* eziliverirler. (s. 261 str. 8)

Babanla aramızadaki *bağın derinliğini* anlayamayanlara söyle, önce kendi zihinlerindeki kiri pası temizlesinler! (s. 261 str. 8-9)

Ailemin bana verdiği isim Craig Richardson'dı. (s. 261 str. 20)

Çocukluğumdan kalan en belirgin hatıralar balıkçı tekneleri, bel vermiş ağlar arasından yeşil yılanlar gibi sarkan şerit şerit yosunlar, kumsal boyunca solucan didikleyen çulluklar, beklenmedik yerlerde boy veren yabancı çiçekler, *denizin keskin ve tuzlu kokusu*, yemyeşil dağlar ve bir de savaş sonrası Avrupa'ya hâkim olan alışılmadık sükûnet... Ben *bunların arasında* büyüdüm. (s. 261 str. 26, 28-29)

Ardından bütün dünya paldır küldür *1960'ların tufanına* yakalandı. (s. 262 str. 1-2)

Bense sessiz köşemde hepsinden uzak, *yaşıtlarımın kapıldığı* değişim dalgasından habersizdim. (s. 262 str. 4)

Babamın ikinci el kitap satan bir dükkânı vardı, annemse yünü kıymetli koyunlar yetiştirirdi. (s. 262 str. 5-6)

Böylece çocukluğum boyunca hem bir *çobanın münzevi hâllerinden*, hem bir *kitapçının içedönüklüğünden* bir şeyler aldım galiba. (s. 262 str. 8, 9)

Meğer *Tanrı'nın benim için yazdığı* hikâye bambaşkaymış. (s. 262 str. 15-16)

Margot'yu anlatan *kavramların çoğunun anlamını* bile bilmiyordum. (s. 262 str. 30-31)

Bir bakmışsın omuzları çökmüş, *gözlerinin ferisi* sönmüş. (s. 263 str. 3)

"*Burjuva konforunun ikiyüzlülüğü*" dediği hâkim yaşam tarzına ezelden kızgındı. (s. 263 str. 4-5)

Aksine, kendimi *Margot'nun canlı kişiliğinin girdabına* bıraktım. (s. 263 str. 11-12)

Kendi kendime söz verdim: Onu *dış dünyanın hoyratlığından* da, kendi içindeki yıkıcı damardan da koruyacaktım. (s. 263 str. 19)

Acaba *benim sevdiğim* kadar o da beni sevdi mi? (s. 263 str. 21)

Böylece *Margot'un peşine* düşüp Amsterdam'a gittim. (s. 263 str. 27)

Mültecilerin ihtiyaçlarına odaklı bir sivil toplum örgütünde çalışarak *dünyanın en belalı köşelerinden* kaçıp Hollanda'ya sığınan ailelere rehberlik ediyordu. (s. 263 str. 30-31, 32)

*Onların koruyucu meleği*ydi. (s. 264 str. 1)

Öyle ki Endonezya'dan, Somali'den, Arjantin'den, Filistin'den nice aile kızlarına *onun adını* verdi. (s. 264 str. 3)

Ne de olsa *dünyanın en güvenli yerlerinden* birinde yaşıyorduk; bozuk bir musluk gibi Avrupa'ya mülteci akıtan o karmaşık ülkelerden birinde değil. (s. 264 str. 16)

Dönüşte *otobanın ortasında* arabası arıza yapmış. (s. 264 str. 31)

Hayatımın bu safhasına, Sufi kelimesinin “S” harfiyle tanışma dönemi diyorum. (s. 265 str. 14-15-16)

İşin doğrusu ne sevinç ne keder, epeydir öyle yoğun hisler yaşamıyorum. (s. 265 str. 25)

Ben kafamdan bunları geçiredurayım, evvelsi gün akşam bir müşterinin ısrarla beni görmek istediğini söylediklerinde şaşırdım. (s. 266 str. 7)

Gidip bakınca şaşkınlığın yerini korku aldı. (s. 266 str. 8)

Senin yaptığın acayip olmuyor da benim buraya gelmem mi tuhaf! (s. 266 str. 15, 16)

“O günü bana hatırlatma. Senin yüzünden linç edilecektim. Herkesi bana karşı kıskırttın. Sen bu kerhanenin gediklisi değil miydin? Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!” dedim ve hemen ardından ekledim: “Eğer bugün hayattaysam, canımı Şems’e borçluyum. Allah ondan bin kere razı olsun.” (s. 266 str. 18-19)

“Bana bak, benim yanımda anma şu mendeburun adını. Kâfir herifin teki o!” (s. 266 str. 22, 23)

Baybars gibi bir zorbayla takışmamak gerektiğini biliyordum ama sözümü sakınmadım: “Ben Tebrizli Şems’e kefilim. Senin sandığın gibi kötü biri değil o. Kaç kez beni görmeye geldi. (s. 266 str. 26)

“Orospunun kefil olduğu adamdan kime hayır gelir?” dedi Baybars pis pis sırtarak. (s. 266 str. 28)

“Senin aklın fikrin fesatta olduğu için herkesi kendin gibi zannediyorsun! Hâlbuki düşündüğün gibi değil” dedim. (s. 266 str. 31)

Diyor ki tek bir kişinin bedbaht olması, incinmesi bile bütün şehri etkilemiş. (s. 267 str. 1)

Şems’in Allah vergisi insanüstü yetenekleri vardı. (s. 267 str. 15-16)

Duvarların, kapıların ötesini görebiliyor, dilediğinde kendini görünmez yapabiliyordu. (s. 267 str. 16)

Karamsar olma Çöl Gülü, kendini tasavvufa adanmak istiyorsan, bu arzunda samimiysen, bil ki karamsarlığa yer yok bizim yolumuzda...kendini çaresiz hissetme. (s. 267 str. 24-25)

Hakk’ın sıfatları arasında ne çaresizlik var, ne bedbinlik. (s. 267 str. 25)

Moralim bozulduğunda, kaderimin böyle yazıldığını, elimden bir şey gelmeyeceğini söylediğimde kırk kuraldan birini hatırlatırdı. (s. 267 str. 26-27, 28)

Sufi daima şu an’ın hakikatini yaşar. (s. 267 str. 32)

Sanki benim göremediğim bir şey vardı da odada, onu takip ediyordu. (s. 268 str. 3-4)

“Söyle bakalım senin hünerin nedir?” diye sordu Baybars, kelimeleri sakız gibi uzatarak. (s. 268 str. 10)

Bu kerhanedeki her *sermayenin ayrı bir marifeti* varmış. (s. 268 str. 11-12)

Baybars'ın benden soğuyup gitmesi için aklıma gelen her bahaneyi kullandım. (s. 268 str. 19)

Hayaletin galeyana getirdiği Moğol Ordusu'nun kervanlara saldırıp, köyleri yağmaladığını, kadın erkek demeden önüne geleni kestiğini anlattı. (s. 269 str. 4)

Hayaletin galeyana getirdiği *Moğol Ordusu'nun kervanlara saldırıp, köyleri yağmaladığını*, kadın erkek demeden önüne geleni kestiğini anlattı. (s. 269 str. 4-6)

“Ama Moğol olmasa, başka bir şey olur. Çünkü *insanın olduğu* her yerde savaş var” dedi. (s. 269 str. 7)

“Ne zaman bir yerde büyük çapta bir felaket yaşansa ve aynı anda çok sayıda insan can verse, peşisıra kesif bir sessizlik olur. İşte o sessizlik var ya *dünyanın en mükemmel sesidir* aslında” diye devam etti Baybars. (s. 269 str. 17-18)

“Hazin olan bir şey yok yavru! Bu âlem böyle! Yerse! Büyük balık küçük balığı, zalim mazlumu yer! *Hayatta kalmanın tek yolu* var: Savaşmak” dedi. (s. 269 str. 23)

“Demek ki neymiş? Küçük balık olmayacaktı. Senin gibi karılar için *bunun bir tek yolu* var: Güçlü bir *herifin kapatması* olmak. O zaman erkek seni korur.” (s. 269 str. 25-26)

Hareketlerini yavaşlatmaya çalıştıysam da *esrarın ve biranın etkisiyle* çığrından çıkmış bir hâle gelmişti. (s. 269 str. 30-31)

Müşterilerin ara sıra böyle olur olmaz hayallerle gelmesi, fahişeleri kapatma yapmak istemeleri vak'a-i adiyedendi. (s. 270 str. 16-17)

Böylesi hassas meseleleri kurnazlıkla halletmeyi, “harikasın beyim, seve seve sırf sana çalışırım” deyip *erkeklerin sırtlarını* sıvazlamayı, “ama beni giydirip kuşatman, çok para harcaman, bilhassa *hünsa patronun gönlünü* hoş tutman gerekir” deyip oltaya getirmeyi bilirim. (s. 270 str. 19, 21)

Baybars'ın suratındaki ifade tamamen değişti, çehresi sertleşti. (s. 271 str. 5)

Yüzüme attığı *yumruğun acısını* daha tam olarak anlayamadan, aniden duvara fırlattı beni. (s. 271 str. 11-12)

Çarpmanın etkisiyle sersemledim ama ne o an, ne daha sonra gıkımı çıkardım. (s. 271 str. 13)

Yeni harman edilmiş *burçak tarlalarının* üzerinden geçtim, köylü kızların *mırıldandığı türküleri* işittim, gün geceye dönünce peri ışıkları gibi yanıp sönen ateşböceklerine gülümsedim. (s. 272 str. 1, 2)

Arzın arşla kucaklaştığı sihirli bir kesişme noktasındaydım; hiçbir şey ürkütemezdi beni. (s. 272 str. 7)

Şimdiyse Hak bana *ruhumun uçurtma gibi süzölebileceğini* göstererek korkmamayı öğretiyordu. (s. 272 str. 14)

Bir Baybars belası yollayarak bin Baybars'la *baş etmenin yolunu* gösteriyordu. (s. 272 str. 16)

Ürküp çekinmenin, pısıp tırsmanın, koca bir ömrü tavşan gibi kovukta saklanarak geçirmenin ve *bunun adına* “ne yapalım, kaderim böyleymiş” demenin anlamı yoktu. (s. 272 str. 18)

Baktım *Şems'in gözlerinde* buğulu bir bakış var. (s. 273 str. 25)

Bunca zaman *Şems'in her mimiğini*, her hareketini pürdikkat izlediğim için ruh hâlindeki en ufak bir iniş çıkışı bile fark eder olmuştum. (s. 274 str. 2)

Tam tepemizde, sanki bir tek *bizim üstümüzde*, boz renkli kar taneleri dönüyordu. (s. 274 str. 8)

Yılın ilk karı o kadar belirsiz, öylesine sessiz geliyordu ki... (s. 274 str. 9)

Dilin yetersiz kaldığı bir öte boyut var. (s. 274 str. 21-22)

Aşkın sahasına adım atınca, kelimelere gerek kalmaz. (s. 274 str. 22)

“Keşke bir gün ben de *aşkın sahasına* ulaşsam” deyiverdim. (s. 274 str. 24)

Hâlbuki söylemek istediğim şey başkaydı: “*Benim kaderimde* sen var mısın acaba?” diye sorabilmek isterdim ona. (s. 275 str. 9)

“*Kaderin ne olduğunu* anlatamam” dedi Şems. (s. 275 str. 12)

Kader, *hayatımızın önceden çizilmiş olması* demek değildir. (s. 275 str. 13-14)

Kader *yolun tamamını* değil, sadece yol ayrımlarını verir. (s. 275 str. 16)

Koyu kara *gözlerinin derinleri* parlayarak şöyle dedi: “Müsaadenle bir mesel anlatayım.” (s. 275 str. 22)

Günün birinde genç bir kadın dervişe *kaderin nasıl işlediğini* sormuş. (s. 275 str. 24-25)

İdamına yol açan sebep gerçekleştirdiği *eylemin öncesinde* mi, esnasında mı, yoksa sonrasında mı saklı sence? (s. 276 str. 2-3)

“Kafamı karıştırıyorsun” diyerek *Şems'in lafını* kestim. (s. 276 str. 5)

Ettiğinin bedelini ödüyor. (s. 276 str. 7)

Ya tek mil *kelimelerin önemini yitirdiği* bir başka bilinç boyutu varsa? (s. 276 str. 12)

Sandal ağacı, misk-i amber ve yağmur sonrası toprak karışımıydı *Şems'in kokusu*. (s. 276 str. 23)

Karnımda, göğsümdede bir kıpırdanma, *bacaklarımın arasında* bir dalgalanma hissettim. (s. 276 str. 24)

“*Akıl ve mantığın hudutları* gayet keskin olabilir. Ama aşkta tüm sınırlar ve ayrımlar silikleşir” dedi. (s. 276 str. 27-28)

Semavi Aşk'tan mı bahsediyordu, yoksa bir *kadınla erkeğin dünyevi aşkından* mı? (s. 276 str. 30-31)

Bıraktım *vücudunun sıcaklığı* vücuduma geçsin; esir etsin beni kendine, meftun etsin. (s. 277 str. 13)

Biz *onların gözlerine* perde çektik, kulaklarına ağırlık astık, demiyor mu Kimya? (s. 277 str. 15)

Şems'in yüzüne bile bakamadan, şalımını sıkı sıkı sarınarak mırıldandım: “Şey... geç oldu... Mutfakta işim var. Ben artık gideyim.” (s. 277 str. 23)

Yanaklarım utançtan ve heyecandan kıpkırmızı, konuştuğumuz ve konuşamadığımız tüm kelimeler *dilimin ucunda* şekersiz bir tat bırakmış hâlde, kalbim deli gibi ata ata avludan çıkıp eve doğru seğirttim. (s. 277 str. 27)

Evet, ben Kimya, *Mevlâna'nın manevi kızı*, talebesi, yetiştirmesi, gördüğüm günden beri Şems-i Tebrizî'ye sırlısklam âşıktım. (s. 277-278 str. 33-1)

Ama *insanların çoğu* bunu bilmez. (s. 278 str. 8)

Hâlbuki Allah, bir *başkasının dedikodusunu* yapmayı “ölü kardeşinin etini yemeye” benzetir. (s. 278 str. 9-10)

Dolandırıcılık yapmanın, yetim hakkı yemenin, hırsızlık etmenin, komşunun karısına göz dikmenin... her kusur ve kabahatin cezası toplum tarafından kabul görür de, başkaları hakkında uluorta konuşmanın bedeli nedense hiç önemsenmez. (s. 278 str. 18-20)

Dolandırıcılık yapmanın, yetim hakkı yemenin, hırsızlık etmenin, komşunun karısına göz dikmenin... her kusur ve kabahatin cezası toplum tarafından kabul görür de, başkaları hakkında *uluorta konuşmanın bedeli* nedense hiç önemsenmez. (s. 278 str. 19, 21)

Günün birinde adamın teki koşa koşa Sufi'ye gelmiş, nefes nefeseymiş. (s. 278 str. 26)

Maalesef bu dünyada hemen *herkesin gözü* başkasının sinisinde. (s. 279 str. 6)

Maalesef bu dünyada hemen herkesin gözü *başkasının sinisinde*. (s. 279 str. 6-7)

Acaba *ötekinin kaç parası*, ne kadar malı var? (s. 279 str. 7)

Senin yolun sana, benim yolum bana. (s. 279 str. 8)

Hangimizin yolunun daha âlâ olduğunu saptamak ise son tahlilde ne sana düşer ne bana. (s. 279 str. 9)

Hakkımda uydurulan lafları duyunca, *insanların hayal güçlerine* şapka çıkarıyorum. (s. 279 str. 11-12)

Anlaşılan benim *Haşhaşilerin gizli kumandanı olduğuma* inananlar bile var. (s. 279 str. 13)

Anlaşılan benim *Haşhaşilerin gizli kumandanı olduğuma* inananlar bile var. (s. 279 str. 13)

Bir kısmı işi o raddeye vardırırmış ki, sözde babam *Alamud'un son İsmâîlî imamıymış*. (s. 279 str. 15)

Eminim gün gelecek *babasının sağ kolu* olacak. (s. 279 str. 26)

Cahillerin laflarına içerlediğini görünce canım sıkılıyor. (s. 279 str. 31)

Benim içimdeyse hem güzellik, hem çirkinlik mevcut. (s. 280 str. 1)

Dolayısıyla benim için *başkalarının çirkinliğine* katlanmak daha kolay. (s. 280 str. 2-3)

Onun gibi kıymetli bir âlim *cahillerin sözlerine* nasıl katlansın? (s. 280 str. 4)

Boşuna değil Peygamber Efendimiz, “Bu dünyada üç kişiye acıyın” buyurmuş: “*Bir kavmin aşığı düşen yüce kişisine, yoksullaşan zenginine ve cahillere oyuncak olan bilginine...*” (s. 280 str. 7)

Yine de bütün bu *karalamaların uzun vadede Mevlâna'ya hayrı dokunacağını* düşünmeden edemiyorum. (s. 280 str. 9-10)

Elalemin dedikodu malzemesi olmak *kişinin canını* yaksa, nefesine ağır gelse de, aslında ateş odunu gibi daha çabuk pişmesini sağlar. (s. 280 str. 10-11)

Amsterdam'ın daha önce hiç tanımadığım karanlık yüzünü keşfettim. (s. 281 str. 4-5)

Sokrates'e özenip baldıran zehiri içmeyi bile denedim ama ya bana bir etkisi olmadı ya da salaş bir *Çin lokantasının arka kapısında* baldıran diye satın aldığım poşet gayet sıradan bir ottu. (s. 281 str. 24)

Evlerinde kaldım, arabalarını kullandım, yazlıklarında barındım, pişirdikleri yemekleri yedim, *kocalarının kıyafetlerini* giydim, kredi kartlarıyla alışveriş yaptım ama benden talep ettikleri ve yerden göğe kadar hak ettikleri sevgiyi vermedim. (s. 282 str. 2)

Herkesin hüznü kendineydi. (s. 282 str. 17)

Bir ay geçmeden beni Kuzey Afrika'ya, Bedeviler hakkında bir *yazı dizisinin görsellerini* çekmeye yolladılar. (s. 282-283 str. 33-1)

Böylece elimde bir bavul, yanımda *Margot'un bir resmi* yola koyuldum. (s. 283 str. 2)

Dedi ki: “Fotoğraflarını gördüm, iyi bir sanatçısın. Kimseden korkun da yok. Şimdiye kadar hiçbir Batılı fotoğrafçı *İslamiyet'in kutsal şehirlerine* girip orada çekim yapamadı. Sen bunu yapabilirsin. Çok meşhur olursun.” (s. 283 str. 9-10)

Meğer *Suudilerin bir yasası* varmış, *Müslüman olmayanların Mekke ve Medine'ye girişi* kesinlikle yasakmış. (s. 283 str. 13, 14)

Antropologun anlattıkları ilgimi çekmişti. (s. 283 str. 19)

Antropologun dediğine göre bu yalnız başına yapılacak bir iş değildi. (s. 283 str. 23)

Yolculuğun sonunda ben bir yere varmadım. (s. 284 str. 6)

İşte hayatımın bundan sonraki aşamasına, Sufi kelimesindeki “u” harfiyle tanışma mevsimi diyorum. (s. 284 str. 13)

Berd-ı acûz denilen kocakarı soğuklarının pençesindeydi Konya. (s. 284 str. 20)

Kırk senenin en soğuk günüydü kerhaneden kaçtığım gün. (s. 284 str. 21)

Birkaç köhne evin kar altında bel verip çöktüğü haberi geldi. (s. 284 str. 25-26)

Kedilerden sonra Konya'nın evsizleri de ayazdan nasibini aldı. (s. 284 str. 27)

Özel müşterilerin gözüne girmek için giydiğim onca esvabı, süsü ziyneti geride bırakmışım. (s. 285 str. 4-5)

Kerhanenin malı kerhanede kalacaktı. (s. 285 str. 6)

Genç kızlar şakayla karışık “sana imreniyoruz” derdi, “ne âdet derdin kaldı, ne gebelik, ne kürtaj. Artık ayın her günü canın kimi çekiyorsa onunla yatarsın.” (s. 285 str. 13-24)

Manolya'nın yüzü şöyle bir aydınlandı ama elimdeki çıkını görünce aynı hızla dondu. (s. 285 str. 24)

Numara yapmanın mânâsı yoktu. (s. 285 str. 25)

Lafın gerisini getirmedim. (s. 286 str. 1)

Bizden önceki sermayelerin başına gelen talihsiz hikâyeleri deşmeyi sevmezdik. (s. 286 str. 1-2)

Bir Allah'ın kulu çıkıp da yardım etmez bizim gibilere. (s. 286 str. 7)

Manolya'nın gözlerinde kaygı okunuyordu ama bir an için garip bir fikre kapıldım. (s. 286 str. 9)

Şimdi ben çıkıp gidersem, kaçıp hayata yeniden başlamayı başarırısam, onun asla göze alamadığı şeyi yapmış olacaktım. (s. 286 str. 14)

Benim özgürlüğüm ona ağır gelecekti. (s. 286 str. 15)

Eğer o an Şems-i Tebrizî'nin “korkma!” diyen sesi beynimde yankılanmasa geri dönebilirdim. (s. 286 str. 17)

Her ikisi de kişinin yüreğinden evhamı, vesveseyi söküp atıyordu. (s. 286 str. 26-27)

Şems'in ne demek istediğini anlamaya başlamıştım. (s. 286 str. 28)

İşin tuhafı, Manol'ya da kararlılığımı görmüştü. (s. 286 str. 29)

Bizim yapamadıklarımızı inşallah sen yaparsın... (s. 286 str. 32)

Buraya kadar anlattıklarımın seni etkilediğini, hikâyemin devamını merak ettiğini söylemişsin. (s. 286 str. 3, 4)

En temel ihtiyaçları karşılıyordu, o kadar: Bir döşek, bir gaz lâmbası, bir kehribar tesbih, pervazda bir saksı çiçeği, duvarda *Hazreti Fatma'nın Eli*'ni gösteren bir kabartma ve çekmecesinde *Rumi'nin şiirleri* olan ceviz ağacından bir masa vardı. (s. 287 str. 13, 14)

Yıllarca *gençlerin toplandığı* işgal evlerinde barındıktan sonra, rahatlıkla bir zaviyede yaşayabilirim diye düşündüm. (s. 287 str. 17)

Baba Samed bu ruhani *mekânın başı*ydı. (s. 287 str. 20)

Bir Batılı fotoğrafçı *İslamiyet'in en kutsal şehirlerine* gidip oradaki insanları dinlese ve görüntülese; sonra bu fotoğraf ve hikâyeleri tüm dünyayla paylaşırsa, dinler arası barış ve diyaloga hizmet eden bir adım olmaz mı? (s. 287 str. 27-28)

Mistik tiplerin anlaşılmasız sözler etmelerini normal karşıladım. (s. 288 str. 18-19)

Hazret şüphemi anlamış gibi öyle bir laf etti ki içime oturdu: “Uyuşturucu kullandığını bilmek için eşyalarımı karıştırmaya gerek yok ki. Gözlerini görüyoruz ya, yetmez mi? *Gözlerin müptela gözleri.*” (s. 288 str. 29-30)

İşin tuhaf yanı, o güne dek kendime hiç toz kondurmamış, “bağımlı” olduğumu kabullenmemiştim. (s. 288 str. 31)

Uyuşturucunun etkisi geçince, *anestezinin etkisi* geçmiş gibi olur. (s. 289 str. 4-5)

Kafa yapmaya kararlıysan, *dünyanın neresine* gidersen git, madde gelir seni bulur. (s. 289 str. 12-13)

Zaviyenin sükuneti iyi gelmişti ruhuma. (s. 289 str. 23-24)

Amsterdam'da bir sürü yabancıyla aynı çatı altında kalmaya alıştım ya dingin bir *yalnızlığın ne olduğunu* ilk kez tadıyordum. (s. 289 str. 27)

Faslı *Sufilerin beni gizlice Mekke'ye sokmalarını* beklerken, ilk başlarda can sıkıntısından, yapacak daha cazip bir işim olmadığından, sonra gitgide derinleşen bir merak ve hevesle tasavvuf felsefesi okumaya başladım. (s. 290 str. 5-6)

Baba Samed'in bana Tebrizli Şems'i ilk defa anlattığı akşam odada bizden başka biri daha vardı. (s. 290 str. 24-25)

Birinin nefes alış verişini duydum, duvarda bir gölge seçtim. (s. 290 str. 27-28)

Akşam melteminin nazenin esintisi ya da bir *meleğin kanatlarının ipeğimsi titreşimi...* sebebi her ne ise, havada bir efsun vardı. (s. 290 str. 29, 30)

Günün birinde Baba Samed bana bavulumu geri verdi ve dedi ki. (s. 291 str. 10)

Senin anlatacak hikâyelerin var. (s. 291 str. 15-16)

Hayatımın bu yeni ve gezgin safhasına Sufi kelimesinin “f” harfiyle tanıştığım mevsim diyorum. (s. 291 str. 18-19)

Biteviye tespih çekiyor parmakları; tefekkürle kırışmış alnı, *pencerenin yanında*, bir başına oturuyor sevgili Mevlâna. (s. 291 str. 26)

Meleklerin insanlara karıştığı saat bu. (s. 291 str. 27-28)

Mevlâna'nın bundan seneler sonraki hâlini gördüm. (s. 292 str. 2-3)

Daha yaşlı, daha zayıf, daha hüznü ama daha bir heybetli ve vakur oturacaktı gene aynı noktada, aynı bal sarısı *ışığın altında*. (s. 292 str. 5)

Benim yokluğumu bir yara izi gibi üzerinde taşıyacaktı. (s. 292 str. 7-8)

O an iki şeyi anladım: Birincisi, Mevlâna bu evde yaşlanacak ve *ömrünün son demlerini* gene bu şehirde geçirecekti. (s. 292 str. 9-10)

Öte âlemden *onun sesiyle* sıyrıldım. (s. 292 str. 13)

Zorlukla tebessüm ettim ama *söyleyeceklerimin ağırlığı* koca bir değirmen taşı gibi boynumda asılı kaldı. (s. 292 str. 15)

Rumi'nin yüzünden bir endişe bulutu geçti. (s. 292 str. 23)

Başkalarının kendisi hakkında ne düşündüğüne kafa yormaktan fırsat bulup da tasavvuf deryasına dalamamıştı. (s. 293 str. 3)

Senin hatırın için, dost, dediğin yere gideceğim. (s. 293 str. 13)

Nefsimin ağrına gitse de, ayaklarıma zor gelse de, şanıma leke düşürse de bu iş, o şarabı alıp senin için buraya getireceğim. (s. 293 str. 14)

O odadan çıkar çıkmaz, *dizlerimin üstüne* düştüm, secde ettim. (s. 293 str. 18)

Rumi'nin bıraktığı tespihe sarıldım, Rabbime defalarca, defalarca şükrettim. (s. 293 str. 19)

Benim tek yaptığım o nehrin önündeki seddi yıkmaktır. (s. 293 str. 24-25)

Ama meyhane kapısında içeri *Efendi Mevlâna'nın girdiğini* görmek, *benim şu sarhoş kafamın bile üretemeyeceği* türden bir acaip hayaldi! (s. 297 str. 5-6-7)

“Şşşt. Sussana salak” diye bağırdı *arkamdan birisi*. (s. 297 str. 15)

Hatta *meyhanenin gedikli köpeği* Saki bile sıradışı bir şeyler olduğunu anlamış gibi sarkık kulaklarını yere yapıştırmış, şaşkın şaşkın bakınıyordu. (s. 297 str. 19)

Herkesin aklından aynı şey geçmiş olmalıydı: *Konya'nın en tanınmış din adamı* meyhaneye girip bizden şarap istiyorsa, *kıyametin kopması* yakın demekti. (s. 298 str. 11, 12, 13)

“Sorma, *âşıkların imtihanından* geçiyorum galiba” dedi. (s. 298 str. 29-30)

Allah sevgisinin dışındaki her şeyi bir kalemde silip atmamız ve kendimizi ayrı ve mühim bir varlık zannetme hastalığından kurtulmamız gerekir. (s. 299 str. 1-2)

Zaten bu *Sufilerin her türlü acayip felsefeye meyyal, gönül elvan, az buçuk çılgın şahıslar olduklarını* düşünürdüm ezelden beri. (s. 299 str. 9-10)

Gecenin bir yarısı eve dönüyordum, iki zaptiyeye denk geldim. (s. 299 str. 17)

Tam o sırada Hristos, *Mevlâna'nın önüne* iki şişe şarap bıraktı. (s. 299 str. 22)

Böyle ağdalı sorularla kıymetli *müşterisinin canını* sıkımdan korktu. (s. 300 str. 7)

Hepimiz bu *kelimelerin hikmetini* düşünme gereği duymuş olacağız ki kimseden çıt çıkmadı. (s. 300 str. 22)

Kimsenin kimseyi zorlamaya hakkı yoktur. (s. 300 str. 30)

Müşterilerden bazıları candan hislerle kafa salladı. (s. 301 str. 1)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında ileri geri konuşanlar çıkabilir ama bence senin gibi kıymetli bir *fakihin bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi*, peşin hükümlere varmadan bizimle sohbet etmesi cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 6-7)

Babamın Kimya'yı ne kadar sevdiğini bildiğimden, evlenmemize müsaade ettiği takdirde onun hep bu çatı altında kalacağımı, böylelikle asla uzak bir yere gitmek zorunda kalmayacağını söylemeyi planlıyordum. (s. 301 str. 21-22, 23)

Şayet *kalbinin zırhını* yumuşatmazsan söylediğim her şey sana batar. (s. 302 str. 16)

Ne demek *kalbinin zırhını* yumuşatmak? (s. 302 str. 18)

“*Kurallardan biridir*” dedi Şems. (s. 302 str. 20)

Ve işte o zaman haremlige açılan *kapının eşiğinde* dikilen Kimya ile göz göze geldim. (s. 303 str. 14)

Evlenmek istediğim *kızın önünde* öz babam tarafından küçük düşürülmek öyle ağırıma gitti ki mideme keskin bir sancı saplandı. (s. 303 str. 18)

Rüzgâr uzaklardan misk ü amber ve bağlarda kurutulan *elmaların kokusunu* taşıyordu. (s. 304 str. 3)

Kar altında kalmış, güllerini çoktan dökmüş, safi dikenden ibaret dımdızlık ve cıpcılız bir *gül ağacının yanına* çöktüm. (s. 304 str. 8)

Rumi'nin gözleri şaşkınlıkla parladı; ardından bir ılık tebessüm yayıldı yüzüne. (s. 304 str. 9)

Gözlerimizin önünde tek bir gül tomurcuklandı, turuncu bir müjde gibi açıldı. (s. 304 str. 12)

Gülün turuncu rengi bu kez daha bir canlandı, ışıl ışıl lâl oldu. (s. 304 str. 15)

Şişenin dibinde ancak birkaç yudum şarap kalmıştı. (s. 304 str. 16)

“*Dinin şartlarına* uymak önemlidir” dedi. (s. 304 str. 23)

Rumi'nin şahsiyetini öteden beri takdir ederdim. (s. 305 str. 14)

Herkes dünyevi hırslar merdivenini üçer beşer çıkmak için *birbirinin omuzlarına* basadursun, çoktan zirveye varmış, küp küp altına, kat kat şöhrete, binlerce hayrana ve *bilginin en âlâsına*

nail olmuş bir kimsenin *günüün birinde* aniden mevkiinden feragat etmesi, inanç uğruna izi sonu belirsiz bir içsel yolculuğa çıkması, hatta itibarını çar çur etmesi. (s. 305 str. 25, 26, 27)

Herkes dünyevi hırslar merdivenini üzer beşer çıkmak için birbirinin omuzlarına basadursun, çoktan zirveye varmış, küp küp altına, kat kat şöhrete, binlerce hayrana ve bilginin en âlâsına nail olmuş *bir kimsenin günüün birinde aniden mevkiinden feragat etmesi*, inanç uğruna izi sonu belirsiz bir içsel yolculuğa çıkması, hatta itibarını çar çur etmesi. (s. 305 str. 27-28)

*Mevlâna'nın yaptığı*ni yapabilen, yükselmişken alçalmayı, kazanmışken kaybetmeyi, hocayken öğrenci olmayı göze alabilen insan, parmakla sayılacak kadar azdı. (s. 305 str. 30-31)

Rumi ahenkli bir sesle katıldı: “Ve o aynı zamanda bilinmek ister. Bu sebepten temkinli, dengeli ve ölçülü olmak ve daima ayık durmak, sarhoş dolaşmaya yeğdir. *Sufinin gönlü* hep uyanıktır.” (s. 306 str. 8)

Aslında *Ella'nın bu Cumartesi akşamı yapmak istediği* en son şey kocasıyla baş başa yemek yemektir. (s. 306 str. 21)

Ella'nın buraya yabancılaşması çok sürmedi. (s. 306 str. 28)

David'in gözlerinde olağandışı bir parıltı vardı. (s. 306 str. 2)

Ama Ella'yı esas kaygılandıran *kocasının kekelediğini* duymak oldu. (s. 307 str. 2-3)

Gayet iyi biliyordu ki, *David'in çocukluktan kalma konuşma bozukluğunun nüksetmesi* için bir hayli sıkıntılı olması gerekirdi. (s. 307 str. 3-4)

Yirmi senelik bir evlilik, beraber uyanılan onca sabah, tatiller, gerçekleştirilen hayaller, kavgalar, atışmalar, sevişmeler; dünyaya getirilen üç çocuk... ve tüm *bunların sonunda* varıp varacakları yer koca bir suskunluktu. (s. 307 str. 17)

Ella belirgin bir hayretle başını salladıysa da tam olarak neye daha çok şaşırdığından emin değildi: *David'in Mevlâna'yı bilmesine* mi, yoksa *karısının ne okuduğu*yla ilgilenmesine mi? (s. 307 str. 22-23-14)

“*Yayınevinin verdiği* roman var ya... Aşk Şeriatı'yla ilgili raporu yazarken faydası olur diye *Rumi'nin birkaç kitabını* almıştım. Okudukça hoşuma gitti. Şimdi geceleri düzenli olarak okuyorum” diye izah etti Ella. (s. 307 str. 25, 26)

David'in gözleri masadaki bir ekmek kırıntısına takıldı. (s. 307 str. 29)

“*Oyun oynamanın anlamı* yok Ella. İkimiz de yetişkin insanlarız” dedi. (s. 308 str. 2)

Mum ışığında *David'in yüzü* yabancı ve yargılayıcıydı. (s. 308 str. 12)

Etraftaki *müşterilerin bakışlarını* üzerinde hisseden Ella kıpkırmızı oldu. (s. 308 str. 15-16)

Atık yan masalarda *oturanların hakkında ne düşündüğü* umrunda değildi. (s. 308 str. 22)

Ve cevaplamak yerine *söyleyeceklerinin ağırlığını* tartarak lafına devam etti: “Seni suçlamıyorum. Asıl kabahatli benim. Seni ihmal ettim. Sen de haklı olarak ilgiyi, sevgiyi başka yerde aradın.” (s. 308 str. 23-24)

Cezbediciydi *şarabın rengi*, koyu bir yakut misali. (s. 308 str. 28)

Bir an *şarabın yüzeyinde* yanardöner parıltılar seçer gibi oldu, ışıktan bir patikayı andırıyordu. (s. 308 str. 28-29)

Ella'nın dilinin ucuna o kadar çok şey geldi ki o anda. (s. 309 str. 5)

Kocasını yerden yere vurmak, ona senelerdir kendisini aldattığını hatırlatmak, Aziz’le aralarındaki masum yazışmayla *David’in yediği haltların* aynı kefeye konamayacağını belirtmek; bağırarak, çağırarak, lafı gediğine koymak istedi. (s. 309 str. 8)

Ama *bunların hiçbirini* yapmadı. (s. 309 str. 10)

Aklından geçen fikirlerden en basitini seçti: “Ya *senin maceraların* ne olacak? Onları da maziye gömecek misin?” (s. 309 str. 11)

Ella da David de geri çekilip, aynı ifadesiz bakışlarla seyrettiler *garsonun tabakları masaya bırakışını*. (s. 309 str. 15-16)

Tekrar yalnız kaldıklarında, David kınayan gözlerini dumanı tüten *yemeklerin üzerinden* karısına dikti. (s. 309 str. 17)

“Onu tanımak için çok şey bilmeme gerek yok. *Onun özünü* görüyorum.” (s. 309 str. 32)

Ella *kocasının ona güleceğini* zannetti. (s. 310 str. 1)

Sonunda başını kaldırıp bakabildiğinde sadece kaygı gördü *kocasının yüzünde*. (s. 310 str. 4-5)

Ve o an Ella Rubinstein anladı ki, *kocasının nezdinde* “intikam”, “öfke”, hatta “şehvet”, *bunların hepsi* anlaşılır şeylerdi. (s. 310 str. 5, 6)

Aşk, *David’in karısından, yani bunca zaman aşk aleyhine konuşmuş, aşkı küçümseyip ötelemiş bir kadından duymayı beklediği* en son kelimeydi. (s. 310 str. 7-9)

Vaktiyle *evinin mutfağında* büyük kızına yağdırdığı “romantik” suçlamasına şimdi kendi maruz kalıyordu. (s. 310 str. 33)

Ve sabah *Ella'nın ilk işi* Aziz’e uzun ve içten bir mektup yazmak oldu. (s. 311 str. 7)

Bunu *Aziz’in de bilmeye hakkı* vardı. (s. 311 str. 9)

Heyecanla bu soruyu soran kişi *talebelerimden birinin babası* olan sepetçi Abdullah’tı. (s. 311 str. 14-15)

Bir başkası dedi ki: “Çıkıp *herkesin önünde* tövbe etsin; bir daha harama el sürmeyeceğine söz versin. Yoksa katiyen affetmeyelim.” (s. 311 str. 26)

Öteden beri *Rumi'nin* güvenilir bir yanı olduğundan şüphelenirdim. (s. 312 str. 6)

Bekliyordum, elbete *günün* birinde su yüzüne çıkacaktı. (s. 312 str. 7)

Diyorlar ki *Rumi'nin* bu hâllere düşmesine sebep Şems'tir; o olmasa Rumi hemen eski hâline döner. (s. 312 str. 10-11)

Rumi'nin üstünde kötü bir etkisi var, buna da amenna. (s. 312 str. 13-14)

Ama esas mesele şu: Niçin *Şems'in* gücü diğer âlimleri yoldan çıkartmaya yetmiyor? (s. 312 str. 15)

Şems diyormuş ki: "Ulema taifesi mürekkep lekelerinde yaşar. Sufi taifesi ise *aşkın ayak izlerinde!*" (s. 312 str. 24)

Ah, o Şems denen soysuz herif *benim sınıfıma* girecek olsa, *elimin* tersiyle sinek gibi kovalardım. (s. 312 str. 29, 30)

Niye *Şems'in* her lafını harfiyen yerine getiriyor? (s. 312 str. 32)

Adamın zevcesi Hıristiyan bir kere. (s. 313 str. 1-2)

Kanında var Hıristiyanlık, *çocuğunun* kanına geçecek. (s. 313 str. 3-4)

Manastırın başpapazı ile aralarında su sızıyor. (s. 313 str. 15)

Bunlar zaten Rumi'yi *benim gözümde* güvenilir yapmaya yetiyordu ama bir de şu Şems-i Tebrizî denen ne idüğü belirsiz herifi evine alınca adam Hak yolundan tümünden saptı. (s. 313 str. 17)

Kesin *onun* fikriydi Rumi'yi meyhaneye yollamak. (s. 313 str. 22)

Gerçi namuslu kimseleri yoldan çıkartıp günah işletmek değil midir *Şeytan'ın temel marifeti?* (s. 313 str. 25)

Şems'in ne menem bir *bi-namaz* olduğunu tâ en başta anlamıştım. (s. 313 str. 26)

Bistâmî değil miydi " Ben kendimi överim, *benim şanı* ne yücedir!" diyen? (s. 313 str. 29)

İşte *Tebrizli Şems'in* hürmetle atıfta bulunduğu zat böyle düşük seviyede bir adam. (s. 314 str. 1)

Ne de olsa o da Bistâmî gibi *münafıkın teki*. (s. 314 str. 2-3)

Telaşla *sınıfın kapısından* içeri girdim ama daha bir adım atmıştım ki ortada bir tuhaflık olduğunu hissettim. (s. 314 str. 10)

Açık *pencerenin önünde*, sırtını duvara dayamış vaziyette biri duruyordu. (s. 314 str. 15)

Odanın diğer ucundan bana seslendi: "Selamünâleyküm Şeyh Yasin" dedi. (s. 314 str. 19)

Onun yerine talebelerime dönüp hesap sordum: "Bu uğursuz *herifin burada işi* ne? İçeri girmesine niçin müsaade ettiniz?" (s. 314 str. 22, 23)

Talebelerimin hiçbiri cevap veremedi. (s. 314 str. 25)

Biz sınıfta kuzu kuzu hocamızı beklerken kapıdan içeri *Şems-i Tebrizî'nin girdiğini* görmek hepimizi allak bullak etti. (s. 315 str. 7)

“Şey... Şeyh Yasin sınıfta *yabancıların girmesini istemez*” dedim. (s. 315 str. 14)

Şems'in insanların beynini okuma yeteneği olduğunu duymuştum zaten. (s. 315 str. 18-19)

Şems'in insanların beynini okuma yeteneği olduğunu duymuştum zaten. (s. 315 str. 18)

Kulağıma eğilip, *dişlerinin arasından* fısıldadı: “Yüzsüze bak. Sınıfımıza kadar geldi! Herif resmen Şam Şeytanı.” (s. 315 str. 22-23)

Şayet bir insan ‘bilmem gereken ne varsa zaten biliyorum’ derse, ona değil hoca, *cahilin teki* gözüyle bakmak gerekir. (s. 316 str. 24-25)

“O hâlde gel talebelere soralım. Şu ikisinden hangisi olmak yeğdir: Cevapları bilen arif insan olmak mı; yoksa sualden başka bir şeyi olmayan, zihni karman çorman *şaşkınin teki* mi?” (s. 316 str. 31)

Tüm arkadaşlarım Şeyh Yasin'den taraf oldu ama *çoğunun samimi olmadığını, hocanın gözüne girmeye çalıştıklarını* sezinledim. (s. 316 str. 32-33)

İşte o an *tartışmanın gidişatından* endişe etmeye başladım. (s. 317 str. 5)

Ama odadaki *gerginliğin önüne geçmenin yolu* yoktu. (s. 317 str. 6)

“Orada burada *benim aleyhime* konuşuyor, *Şeytan'ın hizmetkârı* olduğumu söylüyorsun. Bari rica etsek de söylesen, nedir Şeytan?” diye sordu Şems. (s. 317 str. 7-8)

İbrahimî dinlerin en sonucusu ve en mükemmeli olan dinimiz der ki Âdem ile Havva cennetten Şeytan yüzünden kovuldu. (s. 317 str. 11-12)

Şeytanın hiç beklenmedik suretlere büründüğü de olmuştur. (s. 317 str.16-17)

O hâlde *insanın kanını* donduran tüm o anlatılar, bize bir ders vermek için olmasın sakın? (s. 318 str. 1)

Bunun mânâsını tam kavrayabilseydik, Şeytan'ı dışarıda değil, içimizde arardık. (s. 318 str. 8)

“Sen git kendini tahlil et bakalım, inşallah gün gelir *günahlarının kefareti*ni ödersin” dedi Şeyh Yasin gayet alaycı. (s. 318 str. 12-13)

En nihayetinde arkalardan birisi bağırdı: “*İkinci, üçüncü ve dördüncü tacirin namazları* kabul olunmaz. Hepsinin baştan alması lâzım. Bir tek ilk tacir masumdur çünkü o sadece müezzine danışmak istemişti.” (s. 319 str. 7)

Ama daha bu fikir *aklımın ucundan* geçer geçmez Şems-i Tebrizî zıncı diye durdu, beni işaret etti ve sordu. (s. 319 str. 16)

“Şayet bu *tacirlerin bir kabaheti* varsa, namazlarını kesip konuşmaları değil” dedim. (s. 319 str. 19)

Esas kabahatleri kendi işlerine bakıp, ettikleri *duanın hakikatine* odaklanmak yerine, *akıllarının başka yerde olması* ve etrafta olan bitene takılmaları. (s. 319 str. 21, 22)

Öte yandan ben *onların hiçbirine* hatalı diyemem. (s. 319 str. 27)

Ben nereden bilebilirim *hagisinin namazı* kabul olundu, hangisinin olunmadı. (s. 319 str. 29)

Yüzüme öyle derin bir şefkat ve muhabbetle baktı ki, kendimi *anne babasının takdiriyle* sevinen bir çocuk gibi hissettim. (s. 319-320 str. 33-1)

Belki bunu kendi bile bilmiyor henüz ama bu *terkibin mayası* rind mayası! (s. 320 str. 5)

Şimdi Şeyh Yasin'den bir sürü laf işitecek, *arkadaşlarımın alaylarına* maruz kalacaktım. (s. 320 str. 7)

Sofu der ki *başkalarının her kusurunu* bulup çıkarayım. (s. 320 str. 12-13)

Şeyh Yasin araya girdi: Teferruat mı? Bir kere ulema, konumu gereği *başkalarının yaptıklarıyla* ilgilenmezlik edemez. (s. 320 str. 18)

Din adamlarının rehberliği olmasa halk yanlış yerlere sapar. (s. 320 str. 23)

Şems hafifçe omuz silkti: “İrfan sahibi olanlar Kuran ayetlerinden ayrı bir lezzet alır. Onlara *ulemanın rehberliği* gerekmez.” (s. 320 str. 26)

Şeriat her *Müslüman'ın beşikten mezara başvurması* gereken kaideler toplamıdır. (s. 320 str. 30-31)

“Şeriat, Hakikat denizinde yüzen bir gemidir. Âşıklar er ya da geç gemiyi bırakıp, ummana dalar” oldu *Şems'in cevabı*. (s. 320 str. 33)

Birkaç talebe *Şeyh Yasin'in gülüşüne* eşlik etse de geri kalanlarımız sus pus olduk. (s. 321 str. 4)

Dersin sonuna geliyorduk ve ben bu *tartışmanın müspet bir şekilde bitmesine* ihtimal vermiyordum. (s. 321 str. 5, 6)

Hakiki Allah *âşığının çarığındaki tozu* bugünün şeyhlerine değişmem. (s. 321 str. 11)

Hakiki Allah *âşığının çarığındaki tozu bugünün şeyhlerine* değişmem. (s. 321 str. 12)

Hayal perdesinde gösteri yapanlar bile onlardan iyidir, hiç olmazsa yaptıkları *işin kandırmaca olduğunu* baştan kabul ediyorlar. (s. 321 str. 13-14)

Ama bu ikilem yalnızca İslam tarihine özgü değil; *İbrahimî dinlerin hepsinde* mevcuttur. (s. 321 str. 22)

Ulema ile Sufilerin, akıl ile yüreğin, kural-temelli-din ile aşk-temelli-dinin atışmasıdır bu. (s. 321 str. 23-24)

Kelimelerin ağırlığını sindirmemizi beklercesine bir müddet durdu Şems. (s. 321 str. 25)

Derken devam etti; “En nihayetinde ne hocanız, ne ben bilebileceğimizden fazlasını biliriz. İkimiz de üstümüze düşeni yapıyoruz. Belki o da kör, ben de körüm. Önemli olan şu: *Bakanın kör olması* güneşin ışığına hanel getirmez ki! Keza insanlar arasındaki tartışmadan Allah etkilenmez.” (s. 321 str. 30)

Derken devam etti; “En nihayetinde ne hocanız, ne ben bilebileceğimizden fazlasını biliriz. İkimiz de üstümüze düşeni yapıyoruz. Belki o da kör, ben de körüm. Önemli olan şu: *Bakanın kör olması güneşin ışığına hanel getirmez ki! Keza insanlar arasındaki tartışmadan Allah etkilenmez.*” (s. 321 str. 30)

İrşad’ın dürtüklemesiyle kendime geldim. (s. 322 str. 4)

Tebrizli Şems’in medreseye baskın yapıp talebelerinin karşısında amcama meydan okuduğunu duyunca kulaklarıma inanamadım. (s. 322 str. 13-14)

Tebrizli Şems’in medreseye baskın yapıp *talebelerinin karşısında amcama meydan okuduğunu* duyunca kulaklarıma inanamadım. (s. 322 str. 13-14)

Söylediklerinin çoğu katıksız yalan. (s. 322 str. 19-20)

Hep o *fahişenin yüzünden.* (s. 322 str. 22)

Ayağımın dibinde paspas gibi dirençsiz yatışı durup durup gözümün önüne geliyor. (s. 322 str. 28, 29)

Şikayet etmeye kalkarsa ya da beni görmek istemezse, *hünsa patronun eline üç beş kuruş sıkıştırırdım* artık. (s. 323 str. 7)

Ve *hünsanın kucağındaki kâseden bir lokum alıp ağzıma attım.* (s. 323 str. 30)

Parmaklarımı *kerhanecinin üstüne sildim.* (s. 323 str. 31)

“*Benim ne kabahatim var?*” dedi hünsa mazlumu oynayarak. (s. 323 str. 33)

Çöl Gülü’nün kanına giren o. (s. 324 str. 1)

Kerhanecinin sözünü ettiği derviş Şems-i Tebrizî’den başkası değildi. (s. 324 str. 4)

Sen önce *talebelerinin önünde amcamı yerin dibine sokup küçük düşür,* sonra da kerhaneden namlı bir *kaltağın kaçmasına* sebep ol! (s. 324 str. 6-7, 8)

Dünyaya *onun gözleriyle* bakmaya başlarsın. (s. 324 str. 18)

Okyanusun tam ortasındasın. (s. 324 str. 25)

Aziz, *senin kelimelerine* ne zaman böyle bağlandım, bilemiyorum. (s. 324 str. 26)

Tabi eğer *bunun ismi* cesaretse. (s. 325 str. 2)

Önce *yazdığın romanı* okudum. (s. 325 str. 3)

Ben galiba önce *senin hikâyelerine* vuruldum. (s. 325 str. 6-7)

Aşk Şeriatı'nı okumayı bitirdim, raporumu teslim ettim (evet, roman hakkında yayın raporu hazırlıyordum. Öyle çok istedim ki görüşlerimi seninle paylaşmayı. Hiç olmazsa raporla beraber yayınevine yolladığım mektubu göstereyim istedim. Ama doğru olmazdı. Gene de şunu söylemeliyim: Romanını sevdim, hem de çok. Hayatımla alâkası olmayan bir *hikâyenin* içine çektin beni. Ama bitirince anladım ki her şeyin her şeyle alâkası var aslında...). (s. 325 str. 29)

Duvarın dibine çömeldi, hüzne yontulmuş mermer bir heykel gibi gözlerini gayba dikip beklemeye koyuldu. (s. 326 str. 27)

Ya *delinin teki*, ya da pek naif zavallım. (s. 327 str. 5)

Bir de *elin fahişesiyle* aynı çatı altında yaşayarak elaleme malzeme mi verelim? (s. 327 str. 12)

Hayatının o safhası tamamen bitti. (s. 327 str. 25)

Şems genç *kadının lafı* böldü. (s. 327 str. 30)

Dönen *dervişlerin raksını* icra edeceğiz. (s. 328 str. 24)

Şehir halkı beni sevmeyebilir, hatta babana eskisi kadar hürmet dahi etmeyebilir ama *bizim düzenlediğimiz* bir törene gelmemezlik etmez. (s. 329 str. 13)

Ayin akşamı bir de baktım *meydanın etrafı* hınçahınç dolu. (s. 329 str. 16-17)

Böylesi yüksek mevkide bir *yöneticinin bu akşam buraya gelmesi* babama verdiği kıymeti açıkça gösteriyordu. (s. 329 str. 22-23)

Bu manidar destek *elalemin çenesini* kapatır diye umut ediyordum. (s. 329 str. 24)

Herkesin yerine oturması vakit aldı. (s. 329 str. 26)

Sonunda *Sarhoş Süleyman'ın yanına* iliştim. (s. 329 str. 28)

Adamın ağzı şarap kokuyordu ama en azından dili zehirli değildi. (s. 329 str. 29)

Bu akşamki *ayinin iyi geçmesi* babamın itibarı açısından çok önemliydi. (s. 330 str. 2)

Bu akşamki *ayinin iyi geçmesi babamın itibarı* açısından çok önemliydi. (s. 330 str. 2)

Her şeyin yolunda gitmesi için dua ettim ama tam olarak ne istediğimi bilemediğimden, cılız bir hâl aldı duam. (s. 330 str. 3)

“Bu *aletin ismi ney'dir*” dedim. (s. 330 str. 12)

Sevdiğinden *ayrılanların iç çekişi*. (s. 330 str. 13-14)

Neyin sesi hafifleyince meydana babam belirdi. (s. 330 str. 15)

Onun peşi sıra, hepsi de *babamın eski müridi* olan altı derviş görüldü; sikkeler, tennureler, destegüller kuşanmış olarak. (s. 330 str. 17)

Ellerini göğüslerinde kavuşturup destur almak için *babamın önünde* eğildiler. (s. 330 str. 20)

Gözücüyla sağıma soluma bakıp semayı *izleyenlerin tepkilerini* gözetlemeyi ihmal etmedim. (s. 330 str. 25)

Sonra musiki kuvvetlendi; bir perde ardında çalınan *rebabın sesi* kudüme, kudümünkü neye karıştı. (s. 330 str. 30)

Etrafımdaki *insanların hayretten suspus olduklarını* fark ettim. (s. 331 str. 6-7)

Dostlar, bu gördüğünüz *ayının ismi* semadır. (s. 331 str. 15-16)

Gücünün farkında olan ve dalkavuklar tarafından çevrelenmeye alışkın liderlere mahsus bir edayla meydana yaklaştı. (s. 332 str. 2)

Keyhusrev'in yüzü keyiften ışıl ışıldı. (s. 332 str. 9)

Muhafızlarından birine işaret etmesiyle *adamın ona mor kadife bir kese uzatması* bir oldu. (s. 332 str. 10-11)

Ama daha birkaç adım atmıştı ki az evvel sahneye fırlattığı kese aynen havada uçarak, *ayaklarının dibine* düşüverdi. (s. 332 str. 19)

Keyhusrev *omzunun üzerinden* inanmaz gözlerle arkasına baktı. (s. 332 str.23)

Meydanın tam orta yerinde ellerini beline koymuş dimdik duruyordu. (s. 332 str. 27)

Senin o altınların bizim katımızda geçmez! (s. 332 str. 32)

Senin o altınların bizim katımızda geçmez! (s. 332 str. 32-33)

Rumi'nin büyük oğlu Sultan Veled yanımda yaprak gibi tir tir titriyordu. (s. 333 str. 1-2)

Keyhusrev Şems'e *cevap verememenin sancısı*yla adamlarına döndü ve gürlledi: “Haydi gidelim!” (s. 333 str. 6)

Ya Keyhusrev bu *işin bedelini* tüm şehre ödetmeye kalkarsa? (s. 333 str. 17)

Olan biteni *kınayanların başında* Şeyh Yasin ve talebeleri geliyordu. (s. 333 str. 19-20)

Ve ne ilginçtir ki kızgınlıkla çıkıp giden bu *güruhun içinde* *Rumi'nin en eski müritlerinden* iki tanesi ve öz oğlu Alaaddin de vardı. (s. 333 str. 22-23)

Babam koca *şehrin önünde* kendini nasıl böyle küçük düşürür? (s. 333-334 str. 29-1)

Üstüne üstlük, seyirciler arasında, kadınlar kısmında, kerhaneden namlı bir *fahişenin de olduğu* herkesin dilindeydi. (s. 334 str. 3)

Üstüne üstlük, seyirciler arasında, kadınlar kısmında, kerhaneden namlı bir fahişenin de olduğu *herkesin dilindeydi*. (s. 334 str. 3)

Diyorlar ki kadın *Şems'in kapatması*ymış. (s. 334 str. 4)

Ahir ömrümüzün kalanı onun bize verdiği zararı temizlemekle geçecek herhâlde. (s. 334 str. 4-5)

Ahir ömrümüzün kalanı *onun bize verdiği* zararı temizlemekle geçecek herhâlde. (s. 334 str. 5)

Ben ki *babamın oğlu* olmakla gurur duyardım, şimdi artık bir *başkasının çocuğu* olmadığımı yanyorum. (s. 334 str. 8, 9)

O arsız Şems *devletin ulu bir yöneticisine* tepeden bakmaya nasıl cüret eder? (s. 334 str. 12-13)

Yatsın kalksın, *Keyhusrev'in onu tutuklatıp idam sehpasına yollamadığına* şükretsın. (s. 334 str. 14-15)

Keyhusrev'in ardından Şeyh Yasin ile öğrencilerinin salondan çıktığını görünce, ben de onlara katıldım. (s. 334 str. 16-17)

Şehir halkı *Şems'in yanını* tuttuğumu zannetsin istemem. (s. 334 str. 18)

Ağabeyimin aksine benim babamın kuklası olmadığını herkes anlasın! (s. 334 str. 18-19)

Birkaç arkadaşla beraber *İrşad'ın evinde* kaldık. (s. 334 str. 20-21)

Kapalı *kapıların ardını* görebildiğini bildiğimden, ensesinde gözü olması da şaşırtıcı gelmedi. (s. 335 str. 10)

“Hiç beğenmedim. *Rezaletin daniskasıydı*” dedim. (s. 335 str. 14)

Babamın itibarını daha fazla mahvetmene müsaade etmeyeceğim. (s. 335 str. 15-16)

Şayet *babanın itibarı* iki paralık olursa, insanlar sana saygın bir *âlimin oğlu* gözüyle bakmayacak. (s. 335 str. 18, 19)

Elalemin ne düşündüğünün ne önemi var. (s. 335 str. 20-21)

Şems'in kaşları çatıldı. (s. 335 str. 27)

Onun canını yakma arzusu öyle şiddetli bir şekilde yokladı ki yüreğimi, yüzüne bakamdım, gözlerimi kaçırmak zorunda kaldım. (s. 335 str. 29-30)

Tekrar baktığımda *Şems'in beni bilmiş bilmiş süzdüğünü* fark ettim. (s. 335 str. 32)

Şems'in sihirbaz olduğunu unutmuştum. (s. 336 str. 4)

Vaktiyle bir *ustanın asık suratlı bir çırağı* varmış. (s. 336 str. 16)

Günün birinde ustası çıraktan gidip kilerden bir kavanoz bal getirmesini istemiş. (s. 336 str. 17-18)

Usta *çırağının huylarını* gayet iyi bildiğinden şöyle demiş: “Sen o *kavanozlardan birini* kır, diğerini getir. Olur mu?” (s. 336 str. 22, 23)

Bir koşu gidip *kavanozlardan birini* kırmış. (s. 336 str. 25)

Şems'in karşısında hiddetlenip zayıf düşmek istemezdim ama kendimi zaptedemedim. (s. 336 str. 28)

Öylesine öfke doluydu ki yüreğim, ağzımdan çıkan *kelimelerin ne yaralar açtığını* düşünmedim bile. (s. 337 str. 6-7)

Bu kâinatda ne varsa aynı temel ahenkle hareket ediyor: Kalp atışımız, havadaki *kuşun kanat çırpışı*, fırtınalı bir gecede kapıları yumruklayan yel, *dağ pınarının çağlayışı*, *nalburun demire vuruşu*, henüz doğmamış *bebeğin rahimde dinlediği* sesler. (s. 337 str. 17, 18-19)

Dervişlerin dönerken duydukları musiki bu ilahi *zincirin bir halkasıdır*. (s. 337 str. 21-22)

Nasıl ki her su damlası içinde okyanusları taşır, *bizim semamız* da içinde *kâinatın surlarını* taşır. (s. 337 str. 23)

Bal rengi sikke mezar taşımızdı, uzun beyaz tennure nefsimize biçtiğimiz kefen, hırka ise ölmeden evvel *ölenin mezarı*. (s. 337 str. 29)

“Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah’ı zikrederler; *göklerin ve yerin yaratılışı* üzerine düşünürler...” Bizler hâl ehliyiz. (s. 338 str. 1-2)

Semahaneye geçmezden evvel *Rumi’nin ağzından* şunlar döküldü. (s. 338 str. 5)

Ney ile rebabın insanın içine işleyen sesine kudüm vuruşları eşlik etmeye başladı. (s. 338 str. 17)

Ney ile rebabın insanın içine işleyen sesine kudüm vuruşları eşlik etmeye başladı. (s. 338 str. 17)

İlk derviş semaya başladı, *tennuresinin eteği* inceden hışırdarken *seyircilerin gözü* önünde bu âlemden uzaklaştı. (s. 338 str. 22, 23)

Musiki sonlanınca *evrenin başat unsurlarına* selâm durduk: Ateş, hava, toprak, su ve beşinci unsur, boşluk. (s. 338 str. 27)

Şimdi, halktan sıradan *insanların gayet iyi bildiği* bir duyguyu ilk defa tattı: Hükmeden seçkinler karşısında yaşanan zayıflık hissi. (s. 339 str. 4-5)

Mahrumiyetin, çaresizliğin, kenara itilmişliğin ne menem bir şey olduğunu anlayamadan Mevlâna nasıl herkesi kucaklayan bir şair olabilir ki? (s. 339 str. 6-7)

Rumi’nin dönüşümü neredeyse tamam. (s. 339 str. 16-17)

Şiir sevmeyen katı bir âlimken, kendi *sesinin akışında* hızla ilerleyen bir hatipken, artık cümle *suskunların hislerine* tercüman olacak kadar iyi bir şair olma yolunda. (s. 339 str. 18, 19)

Baba Zaman’ın vaktiyle söylediklerini hatırlıyorum. (s. 339 str. 23)

İpeğin kozadan sapasağlam çıkması için ipek böceğinin kendinden feragat etmesi lâzım. (s. 339 str. 24-25)

Rumi ile bu dünyadaki *zamanımızın sonuna* varıyordum. (s. 340 str. 1)

Her *aşkın bir baharı*, her *baharın bir sonu* vardır. (s. 340 str. 5)

Rubinstein Ailesi tam yemeğe oturmuştu ki *Ella'nın cep telefonuna* bir mesaj geldi. (s. 340 str. 18)

Ördek o kadar iddialı ve heybetli görünüyordu ki masaya koymasıyla *herkesin kaşlarının havaya kalkması* bir oldu. (s. 340 str. 24)

Daha bu sabah Scott'u yeni kız arkadaşıyla görüp bunalıma giren *Jeannette'in bile iştahı* açılmış gibiydi. (s. 340 str. 25-26)

Kocasının bahçe çitlerini maviye boyama önerisine ses etmedi, Jeannette ile üniversitedeki *derslerin yoğunluğunu* konuştu, ikizlerle de Karayip Korsanları filmi hakkında lafladı. (s. 340-341 str. 29-1, 2)

Kirli tabakaları bulaşık makinesine yerleştirip, beyaz çikolatalı crème brule'yi servis ederken zihni öylesine meşguldü ki cep telefonuna bakmak *aklının ucundan* geçmedi. (s. 341 str. 9)

Ella'nın yanaklarına bir pembelik yayıldı, kalbi hızlandı. (s. 341 str. 14)

Ama bu hâli *David'in gözünden* kaçmamıştı. (s. 341 str. 18)

Uzun süren *evliliklerin böyle bir faydası* vardı. (s. 341 str. 24-25)

Böylece Ella ve David tuhaf bir şekilde bir *oyunun içinde* buldular kendilerini. (s. 341 str. 27)

Ella *kocasının kendisine zerrece inanmadığını* anlasa da uydurduğu masalı sürdürmek zorunda hissetti. (s. 342 str. 3)

Evinden dışarı adım atmak, *Aziz'in kaldığı* otele gitmek, nihayet onu yüzünü görmek istiyordu. (s. 342 str. 7)

“Yarın sabah yayınevinde toplantı varmış, *gelecek sezonun kitap kataloğu* belirlenecekmiş. Onu haber verdi. *Benim de katılmamı* istiyor.” (s. 342 str. 11-12)

Yoksa *çocukların gözü önünde* tartışma çıkarmak mıydı niyeti. (s. 342 str. 19-20)

Ella ile David'in bakışları buluştu. (s. 342 str. 29)

Ne zamandır *kimsenin işine* yaramıyor zaten. (s. 343 str. 2-3)

“Olabilir...” dedi Ella *yanaklarının yandığını* hissederek. (s. 343 str. 5)

Yarın sabah Bostan'a gidip Aziz'le kahvaltı edeceğini düşünmek bile *kalbinin hızla atmasına* yetmişken, hemen şimdi yola çıkmak çılgınlık gibi geliyordu. (s. 343 str. 7)

David'in yüzü soldu. (s. 343 str. 17)

Gözlerinde *karısının başka bir adamla buluşmasına* mâni olmayacağını ele veren bir boşvermişlik vardı. (s. 343 str. 18)

“Hem uzun zamandır *bizim evi* toparlamadım. Gidip bir bakayım” dedi Ella. (s. 343 str. 20)

Ella *kocasının ne düşündüğünü* okuyamadı. (s. 343 str. 27)

Yatak odasının kapısını kapar kapamaz cep telefonundan Aziz'e yanıt yazdı. (s. 344 str. 1)

Dönük gözlerle *mesajın gidişini* izledi. (s. 344 str. 5)

Yirmi dakikada duşa girdi, makineyle saçlarını kuruttu, dişlerini fırçaladı, bir elbise seçti, giydi çıkardı, diğerini denedi, olmadı, bir başkasında karar kıldı, saçlarını taradı, biraz makyaj yaptı, *anneannesinin hediyesi* ufak yeşim küpeleri taktı, aynada kendine baktı, gördüğünü beğenmedi ve gitti başka bir elbise giydi. (s. 344 str. 14-15)

Ella'nın zihninde bir sürü soru yanıp sönüyordu: Ya Aziz beni beğenmezse? (s. 344 str. 26)

Bostan'daki *evlerinin anahtarlarını* sallaya sallaya arabaya yürürken zihni uyuşmuş gibiydi ama dolu dizgin koşturuyordu kalbi. (s. 345 str. 12)

Kirpiklerinin altında koyu torbalar oluşmuş, bakışları hepten değişmişti, tüm gece uyumamış gibiydi. (s. 349 str. 4)

Bir müddet sustu, sanki *söyleyeceklerinin ağırlığı altında* kalmıştı. (s. 349 str. 12)

Eskiden bu *şehrin en muteber insanı*ydı. (s. 349 str. 18)

Ayın bir aydınlık yüzü var, bir karanlık. (s. 349 str. 25)

Şems benim serkeş yüzümdür. (s. 349 str. 26)

O benim asi yanımdır. (s. 349-350 str. 26-1)

Kimse görmez ama *onun her isyanında* ben varım. (s. 350 str. 1)

Şems'in ayak izlerini takip etmeye çalıştım. (s. 350 str. 13)

Bu süre içerisinde şehirde kim var kim yoksa *Şems'in kaybolduğunu* öğrenmişti. (s. 350 str. 14)

Hepsinin de ortak noktası geçmişte *Şems'in imdatlarına koşmuş olması*ydı. (s. 350 str. 18-19)

Bu arada *babamın müritlerinden üç tanesi* diğer üç şehre gidecek. (s. 351 str. 6)

Bu arada *babamın müritlerinden üç tanesi* diğer üç şehre gidecek. (s. 351 str. 6)

Vakur bir ifadeye büründü *Kerra'nın suratu*; sesli düşünüyormuş gibi mırıldandı. (s. 351 str. 7)

Şems'in yokluğunda galiba şair oluyor. (s. 351 str. 11-12)

Gözlerini yerdeki *İran halısının saçaklarına* dikti. (s. 351 str. 13)

Kirpiklerinin ucunda bir ıslaklık birikti. (s. 351 str. 13-14)

Cennetin güneşi, gözü kulağı (s. 351 str. 17)

Kerra *vicdanının cenderesine* sıkışmıştı. (s. 351 str. 20-21)

Şems'in gidişine belki de en çok o sevinmişti. (s. 351 str. 21)

Öte yandan *babamın mutlu olması* için her şeyi yapmaya hazırdı. (s. 351 str. 22-23)

Ve, gayet iyi biliyordu ki *babamın mutluluğu* Şems'in varlığına bağlıydı. (s. 351 str. 24)

Ve, gayet iyi biliyordu ki *babamın mutluluğu* Şems'in varlığına bağlıydı. (s. 351 str. 24)

Şems'in dönmesi ise babamın Kerra'yı ve bizleri yeniden ihmal etmesi anlamına geliyordu. (s. 351 str. 24-25-26)

Böylece Kerra bir kadının yaşayabileceği en çetrefil ikilemlerden birine teslim olmuştu: *Kocamın mutsuz olmak pahasına benim yanımda kalmasını, gözümün önünde olmasını mı isterim, yoksa benim mutsuzluğum pahasına özgür ve bağımsız olmasına mı?* (s. 351 str. 26-27-28-29)

Böylece Kerra bir kadının yaşayabileceği en çetrefil ikilemlerden birine teslim olmuştu: *Kocamın mutsuz olmak pahasına benim yanımda kalmasını, gözümün önünde olmasını mı isterim, yoksa benim mutsuzluğum pahasına özgür ve bağımsız olmasına mı?* (s. 351 str. 28)

Hem böylesi belki yalnız Kerra ve Alaaddin'e değil, *babamın talebelerine*, müritlerine de faydalı olurdu; hatta bana bile. (s. 352 str. 12-13)

Ve işte uzun seneler evvel din değiştirip Müslüman olan, ilk eşini kaybettikten sonra babama dul bir kadın olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan kocasını *onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözetken bu kadın, ağzını açıp da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 18)*

Şems'i aramaya çıkıp çıkmamak benim imtihanımdır. (s. 352 str. 23)

Bir gayya kuyusu bu dünya, *Şems'in yokluğunda. (s. 352 str. 26)*

Şems-i Tebrizî'nin olmadığı bir yaşam, yaşanılabilir mi? (s. 353 str. 3)

Ama sonuçta Şems benim için *her şeyin ve herkesin toplamı olduğundan, tüm evreni düşünüyorum aslında. (s. 353 str. 6)*

Baştan beri *Şems'in yapmak istediği* de bu değil miydi? (s. 353 str. 13)

Ama bu hedefe ulaşmak için beni terk edeceği *aklımın ucundan geçmemişti. (s. 353 str. 15)*

Bizim uğrumuzda cihad edenler var ya, Biz onları mutlaka yollarımıza iletceğiz, demiyor mu? (s. 353 str. 19)

Şems'in bana gelişi tesadüf değildi ki, gidişi öyle olsun. (s. 353 str. 26)

“Rüzgârla gelmedim” demişti Şems “ki rüzgârla gideyim *senin hayatından...*” (s. 353 str. 29)

Bu *sufinin tek bir talebesi* varmış. (s. 354-354 str. 32-1)

İstermiş ki herkes *hocasının izzeti ve kudreti* karşısında şaşkına dönsün. (s. 354 str. 3)

Sufi nefsini üflemiş, bir yel esmiş, şekerden *kuşların hepsi* can bulmuş, kanatlanıp uçmuşlar. (s. 354 str. 10)

Şehir *halkının nutku* tutulmuş, anında *Sufi'nin etrafını* sarmışlar. (s. 354 str. 11)

İnsanların anlayamadığı şey tam da bu. (s. 354 str. 27)

Herkes *onun âlimleri tenkit ettiğini* zannediyor ama çok az kişi *onun aslında muazzam bir tefsir yeteneğine sahip olduğunu* biliyor. (s. 355 str. 3, 4-5)

Bir keresinde vaaz verdiğim *caminin karşısında* dilenmemi istedi. (s. 355 str. 13)

Bir de *onun gözünden* baktım bu kavanoz dipli dünyaya. (s. 355 str. 15)

Dilencinin baktığı yerden ben nasıl görünüyormuşum, onu anladım. (s. 355 str. 15-16)

Şems beni hayranlarımdan ve ben farkında olmadan etrafımı saran dalkavuklardan, hatta beni kollayan yönetici sınıftan ayırdı; *toplumun en alt katmanlarıyla* buluşturdu. (s. 355 str. 19)

Onun sayesinde başka türlü tanıyamayacağım insanlar tanıdım. (s. 355 str. 20)

Sırf *onun uğuruna* imtihanlardan geçtim, yücelerden aşağılara yuvarlandım, hâlden hâle sıçradım. (s. 355 str. 29)

En sadık *müritlerimin gözünde* dahi şaibeli bir insana, âdetâ meczuba dönüştüm. (s. 355 str. 30-31)

Onun yüzünden yalnızlığı, çaresizliği, yanlış anlaşılmayı, dışlanmayı, horlanmayı ve en nihayetinde ayrılık acısını tattım. (s. 355 str. 32)

Dünyanın lütfetmesi ve yaltaklanması, hoş bir lokmadır ama, az ye. (s. 356 str. 1)

Şayet bu kalp yarası *imtihanımın bir parçasıysa* tek dilediğim şudur: Bu kasvetengiz *tünelin sonunda* hasret bitsin ve ben Şems'e kavuşayım. (s. 356 str. 15, 16)

Kelimeler *Ülkesinin Sultanı!* (s. 356 str. 26)

Ben *kelimelerin efendisi* değil, sadece gönüllü kâtibiyim. (s. 356 str. 30-31)

Hayatımın ışığı! Çilelerimin amacı! Gel! (s. 357 str. 1)

Tebriz'in harikulade güneşi! Neredesin? (s. 357 str. 2)

Berrak, masmavi bir *gök kubbenin altında* Fransis isimli bir Hıristiyan keşişle satranç oynuyordum. (s. 357 str. 6)

Fransisi iç ahengi kolay kolay bozulmayan, teslimiyetle gelen *huzurun ne demek olduğunu* bilen, tüm canlıları aynı nazarla gören bir adamdı. (s. 357 str. 8-9)

Bana göre o, kendine Müslüman deyip de *İslam'ın ne anlama geldiğini* bilmeyen ve düşünme gereği dahi duymayan onlarca insandan daha Müslüman'dı. (s. 357 str. 10-11)

Fransis'in şahını zorlamak için vezirimi oynadım. (s. 357 str. 18-19)

Onun ihtiyacı olan tek yoldaş sensin Şems. (s. 358 str. 8)

Benim nefsim de dünyayı dolaşmaya devam etmek, yeni insanlarla tanışmak, yeni şehirler görmek istiyordu. (s. 358 str. 17-18)

Daha henüz bir yere ısınmışken yeniden yollara düşmek *insanın ruhunda* korkunç bir yalnızlık hissi oluştururdu. (s. 358 str. 22)

Fransis'in gözleri fal taşı gibi açıldı. (s. 358 str. 27-28)

Bazı hamleleri kazanmak için yaparsın, bazı hamleleri de sırf *oyunun akışı* bunu gerektirdiği, doğrusu bu olduğu için yapar ve yenilirsin. (s. 358 str. 31)

Kara gözleri her zamanki gibi ıslıl ıslıl fütursuzca bakıyor ama *gözlerinin derinlerinde* bir başka kıvılcım var. (s. 359 str. 22)

Gözleri, görmüş geçirmiş, ununu eleyip eleğini duvara asmış, mücadeleden geçmiş ve bütün hırslardan arınmış bir *adamın gözleri*. (s. 359 str. 24-25)

Şems'in geldiği gün Rumi onu *şehrin kapısında*, ellerinde papatayalarla karşıladı. (s. 359-360 str. 28-1)

Rumi'nin rahmetli eşi sık sık beni görmeye geliyor. (s. 360 str. 10)

Ne yaptığını bilen bir *kadının kararlılığı* var üzerinde. (s. 360 str. 13)

Mevlâna'nın uzun zamandır zihnini meşgul eden bir konu var ama henüz kimseye paylaşmadı. (s. 360 str. 19-20)

Rumi'nin fikrinde şayet Şems evlenir, bir yuva kurabilirse Konya halkı onu daha kolay benimser ve arasına alır. (s. 360 str. 23)

Şems'in başı bağlanırsa ayağı da bağlanır sayılır. (s. 360 str. 25)

On yedime basmıştım, evlenme çağındaydım ama bugüne değin evlenen *kızların kesinkes değiştiğini* görmüştüm. (s. 360 str. 33)

Yani demek istediğim, bu *evin bir ferdi* ile evlenirsem. (s. 361 str. 21)

O *benim abim* sayılırdı. (s. 361 str. 25)

Fikrimce Şems *benim alnıma* yazılmış. (s. 362 str. 16)

O *benim nesibimdir*. (s. 362 str. 16)

Nereden bilebilirdim o an *kadın kısmının ezelden beri yaptığı* en büyük hatayı yaptığımı? (s. 363 str. 13)

İkna olduğumdan değil, *Kimya'nın sırlıklam âşık olduğunu* anladığımdan. (s. 363 str. 18-19)

Hayatta öyle tuhaf yanlışlar vardır ki *gözünün önünden* cereyen ederken bile karışamız, durduramazsın. (s. 363 str. 21)

Bıçak marifetiyle hamuru biçimlendirdim: Munis, sevecen bir ifade yonttum *heykelciğin yüzüne*. (s. 364 str. 4)

Arkama dönünce *Şems'in kapıda dikildiğini* gördüm. (s. 364 str. 7-8)

Hazreti Ayşe var; tabii, muhakkak Fatma anamız da var ama belki *senin nazarında* onlar Hazreti Meryem'le bir değil. (s. 364 str. 18)

Üzümiün suyunu çıkarıp kabuğunu atmış. (s. 365 str. 4)

Çünkü asılolan *meyvenin özüymüş*, posası değil. (s. 365 str. 5)

Hıristiyan, Yahudi, Müslüman... üç büyük *dinin inananları* bu meseldeki kafadarlar gibi. (s. 365 str. 8)

Özdeki *cevherin peşindedir*. (s. 365 str. 10)

Ve işte o zaman ilk defa anladım *Şems'in ne denli geniş ve güzel gönüllü bir insan olduğunu ve kocamın onunla dostluğuna neden bu kadar önem verdiğini*. (s. 366 str. 1-2-3)

Ama yine de *Şems'in Kimya'ya iyi bir koca olacağından şüphe ediyorum*. (s. 366 str. 5)

Dalgalı, kestane rengi saçları yeşil *gözlerinin üstüne* düşüyor; ona hem yaramaz, hem kendinden emin bir hâl veriyordu. (s. 366 str. 20)

Sohbet öyle güzel ve hızlı akmişti ki *Ella'nın aklına* saate bakmak gelmemişti. (s. 367 str. 4)

Gecenin on bir buçuğuydu. (s. 367 str. 5)

Ve üç çocuk annesi Ella Rubinstein, bir aylık yazışma birkaç telefon görüşmesi ve yazdığı tarihsel roman dışında hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediği bir adamla bir *otelin lobisinde* baş başaydı. (s. 367 str. 8)

Sanki bir örtü kalkmıştı ve hakikatle, tâ baştan beri *örtünün altında* sırasını bekleyen o çırlıçılak hakikatle yüzleşmek zorunda kalmıştı şimdi. (s. 367 str. 19)

Ondan sonra tüm tatillerini Rhode Adası'ndaki yazlık evlerinde geçirdiklerinden *çarşafların her gün değiştirildiği, temizliğin bir başkası tarafından yapıldığı* bir yerde kalmayalı uzun zaman olmuştu. (s. 367-368 str. 30-1)

Yabancı bir *erkeğin otel odasında* ne arıyordu? (s. 368 str. 6)

Şayet onunla beraber olursa bir daha *kocasının, çocuklarının yüzüne* nasıl bakardı? (s. 368 str. 8-9)

Gerçi David bunca sene başka kadınlarla kırıtırıp *Ella'nın yüzüne* bakmakta sıkıntı çekmemişti ya, o başka meseleydi. (s. 368 str. 10)

Annelerinin şu anda nerede olduğunu bilseler, onu affederler miydi? (s. 368 str. 16)

Aziz, *Ella'nın huzursuzluğu* sezmiş gibiydi; elini tuttu ve onu köşedeki koltuğa, yataktan uzağa oturttu. (s. 368 str. 18)

Aziz kolyeyi boynuna takarken *Ella'nın kalbi* hızla çarpıttı. (s. 368 str. 30)

“Seni tanımak için çok şey bilmeme gerek yok. *Senin özünü* görüyorum” dedi Aziz. (s. 369 str. 4-5)

Aziz uzanıp *Ella'nın saç topuzunu* tutan iğneyi çekti sonra da onu usulca kanapeye doğru itti, böylece sırt üstü dümdüz uzanmasını sağladı. (s. 369 str. 10)

Ama bir şey söylemesine fırsat kalmadan Aziz elleriyle *Ella'nın bedeninde* gittikçe genişleyen daireler çizmeye başladı. (s. 369 str. 13-14)

Bu zaman zarfında *Aziz'in gözleri* kapalı, dudakları kıpır kıpırdı. (s. 369 str. 18)

Bir anda *Ella'nın avuçları*, dirsekleri, omuzları ve dahi tüm bedeni yoğun bir enerji bulutuyla karıncalanmaya başladı. (s. 369 str. 22-23)

Sanki ılık bir havuzda *suyun üstünde* kıpırtısız duruyor, *bedeninin ağırlığını* taşıyordu. (s. 369 str. 24, 25)

Aziz'in parmakları karnından yukarıya kaydığında Ella göğüslerinin daha diri, daha dik olmamasına hayıflandı. (s. 369 str. 29)

Gözlerini kapadı, hiçbir şeye tutunamadan kendini *Aziz'in nefesine* bıraktı. (s. 369 str. 33)

Suyun ucu bir şelaleye varacaktı belki ama gene de durmak istemiyordu. (s. 370 str. 1)

Bu hisle kollarını *Aziz'in boynuna* doladı ve onu kendine doğru çekti. (s. 370 str. 4)

Sonra Ella'yı *burnunun ucundan* öpüp geri çekildi. (s. 370 str. 7)

Ella'nın bir yanı bu açıklamaya içerledi, bozuldu. (s. 370 str. 15)

Aziz'in aşkı kuşatan, rapteden, zapteden hesap soran, kıskançlık yapan bir sevda değildi. (s. 370 str. 17-18)

Aziz'in aşkı da kendisi gibiydi: Esaretten değil özgürlükten besleniyordu! (s. 370 str. 22)

Gece yarısı Ella Rubinstein Boston'daki *evlerinin kapısını* açtı. (s. 370 str. 24)

Ardından *Kimya'nın beni beklediği* gerdek odasına geçtim. (s. 371 str. 11)

Kalın simli *tülün ardında* yüzünü görmek ne mümkün. (s. 371 str. 14-15)

Düğün gecesi taze *gelinin aynada aksini görmesi* uğursuzluk sayıldığından her türlü tedbir alınmıştı. (s. 371 str. 17-18)

Yatağın kenarında bir bıçak ve nar duruyordu. (s. 371 str. 18-19)

Kerra bu *yörenin âdetlerini* bana önceden anlatmış, yüz görümlüğü olarak altın para takmam gerektiğini açıklamıştı. (s. 371 str. 21)

O yüzden *Kimya'nın tülünü* kaldırınca bir buse kondurdum alnına. (s. 371 str. 23-24)

Nefesinin sıcaklığı bir arzu dalgası yarattı bedenimde. (s. 371 str. 28-29)

Yanına uzandım, rayıhasını soludum; ellerimi tuttu, *göğüslerinin üstüne* koydu. (s. 371 str. 31)

Cemiyetin bu saçma sapan kuralları kanımı donduruyordu. (s. 372 str. 15)

Narın yanında duran bıçağı kaptım. (s. 372 str. 19)

Kimya'nın gözlerinden endişeli bir parıltı geçti ama hemen durumu anladı ve kabullendi. (s. 372 str. 20)

Dedikocuların ağızlarını kapatmaya yeter. (s. 372 str. 25)

Ama bu *bilginin bedeliydi* içimi kanatan. (s. 372 str. 33)

Evlilik hayatının benim gibi biri için kapandan farksız olduğunu anladım. (s. 373 str. 5-6)

Kimya'nın Şems ile evleneceği gün evde duramadım. (s. 373 str. 9-10)

Ve üst üste defalarca tekrarladım: “Artık *babanın oğlu* değilsin. Artık *babanın oğlu* değilsin...” (s. 373 str. 14, 15)

Kimya *onun kızı* sayılırdı. (s. 373 str. 18)

Ama tek düşündüğü *Şems'in çıkarlarıymış.* (s. 373 str. 19)

Evet, sırf Şems'e kol kanat germek için babam *Kimya'nın saadetini* heba etti. (s. 373 str. 22)

Evlenmek istediğim *kızın düğün hazırlıklarını* seyrettim. (s. 373 str. 25)

Yeni *evlilerin yatacağı odayı* tabandan tavana donattılar. (s. 373 str. 25-26)

Onların şahı burda! (s. 373 str. 27)

Arkamdan *abimin sesi* gürlledi. (s. 374 str. 2)

Ya *babamın üzdükleri* ne olacak? (s. 374 str. 7)

Babam sırf *Şems'in gönlünü* hoş tutmak için, sırf o bir daha evden gitmesin diye bu evliliği ayarladı. (s. 374 str. 9)

Sen *Kimya'nın zorla evlendirildiğini* sanıyorsun. (s. 374 str. 12-13)

“Yalana bak! Bir daha böyle laflar etme *benim yanımda*, tamam mı?” dedim. (s. 374 str. 18)

Bunların hepsi *senin hatan.* (s. 374 str. 32)

İşler sarpa sararsa, ki emin ol saracak, günahı *senin boynuna!* (s. 375 str. 2)

Abimin rengi kaçtı. (s. 375 str. 3)

Tuhaf şeydi *insanın abisini korkutabilmesi* ama gururumu okşadı. (s. 375 str. 4-5)

Şems'in *Kimya'nın gelinliğini* o kaba elleriyle çıkartıp süt beyaz tenine değdiğini ve ona sahip olduğunu düşündükçe gözyaşlarıma hâkim olamadım. (s. 375 str. 9)

Şems'in Kimya'nın gelinliğini o kaba elleriyle çıkartıp süt beyaz tenine değdiğini ve ona sahip olduğunu düşündükçe gözyaşlarıma hâkim olamadım. (s. 375 str. 9-10)

Şems'in Kimya'nın gelinliğini o kaba elleriyle çıkartıp süt beyaz tenine değdiğini ve ona sahip olduğunu düşündükçe gözyaşlarıma hâkim olamadım. (s. 375 str. 9-10)

Onun geleceği akşamlar bütün gün yüreğim ağzımda bekliyorum, beni arzulasın diye dua ediyorum. (s. 376 str. 1)

Her türlü zorluğa göğüs gerip birbirini sevmekten vazgeçmeyen *âşıkların hikâyeleri...* (s. 376 str. 6-7)

Bazen de sırt üstü yatıp bana GÖNLÜ GENİŞ VE RUHU GEZGİN *SUFİ MEŞREPLİLERİN KIRK KURALI*'ndan bahsediyor. (s. 376 str. 10)

Başını *dizlerimin üstüne* koydum. (s. 376 str. 12)

Şems benim fikirlerime kıymet veriyordu ya seviniyordum. (s. 377 str. 4)

Şems'in beni sevmediği fikrini içimden atamıyorum. (s. 377 str. 10)

Ölülerin dışında tek arkadaşım Çöl Gülü. (s. 377 str. 17)

Adam Baba'nın tüm oğulları ete kemiğe mahkûm. (s. 378 str. 18)

Şems'in de bir bedeni var, öyle değil mi? (s. 378 str. 19)

“Elbette hayır, Kimyacım. Ayın on dördü gibi güzelsin.” (s. 378 str. 30)

Erkeğin kalbine giden yolu tarif et! (s. 378 str. 31)

Bir kadının kendi kocasının aşkını istemesi haram olabilir miydi? (s. 379 str. 17)

Bir kadının kendi kocasının aşkını istemesi haram olabilir miydi? (s. 379 str. 17)

Ve ben böylece, tek güzellik ölçütü avuçlarına kına sürmek olan bu saf köylü kızcağıza bir erkeği baştan çıkarmanın yollarını gösterdim. (s. 379 str. 23-24)

Hamam sonrası bir kadının ömründe ancak sayılı kez giyebileceği türden incecik ipekten kıyafetleri giydirdim. (s. 380 str. 17-18)

Sümbüllerle süslü pembe bir gecelik seçmişim, içinde göğüslerinin çatalı, kalçalarının kıvrımı belli olacaktı. (s. 380 str. 20)

“Peri padişahın kızı gibi” dedim. (s. 381 str. 6)

Tıpkı arının çiçek nektarına üşüşmesi gibi, Şems de ona gelir sanıyordum. (s. 381 str. 12-13)

Bilir bilmesine kimsenin bilmediklerini Tebrizli Şems. (s. 381 str. 20)

Yoksulların çektiklerini, kâhinlerin gördüklerini, velilerin kerametlerini, şu âlemin envai çeşit bilmecelerini, hepsini bilir. (s. 381 str. 21-22)

Bilmez nasıl acıtır insanın canını, sevdiğinden karşılık görememek! (s. 381 str. 24-25)

Çöl Gülü'nün beni giydirip kuşandırdığı akşam öyle heyecanlıydım ki yerimde duramıyordum. (s. 381 str. 26)

Tenime değen ipek elbisenin hışırtısı, saçtığım ıtır kokuları, dilimde gül yapraklarının tadı... hiç bu kadar allanıp pullanmamış, kendimi böyle kadın hissetmemişim. (s. 382 str. 3, 4)

Sonra uzunca bir şala sarınarak parmak uçlarımda Şems'in odasına gittim. (s. 382 str. 9-10)

Şems'in kafası karışmış gibiydi ama denileni yaptı. (s. 382 str. 15)

Kocamın şaşkın bakışlarını sırtımdan aşağı gezindiğini hissettim, ürperdim. (s. 382 str. 19)

Ve böylece Şems'in karşısında cennetteki huriler kadar davetkâr öylece durdum. (s. 382 str. 23)

Çöl Gülü'nün bana öğrettiği tüm numaraları oracıkta peş peşe sıralayacaktım. (s. 382-383 str. 32-1)

Nefesinin girdabında kaybolmak isterken Şems beni tuttu ve itti. (s. 383 str. 6-7)

Ve ben *gecenin bir vakti* yarı çıplak bir hâlde hıçkırma hıçkırma ağlayarak *kocamın odasından* çıktım. (s. 383 str. 14-15-16)

Demek *ölümün kokusu* böyleydi. (s. 383 str. 26)

Kerra *yatağımın başında* gecelerce bekledi; gözleri ağlamaktan şiş, yüzü külrengi. (s. 383 str. 29)

Komşu kadın *Safiye'nin söylendiğini* işittim. (s. 384 str. 3-4)

Allah o mendebur *herifin cezasını* versin. (s. 384 str. 4)

Neyse ki Kerra imdadıma yetişti: “Nasıl böyle konuşursun Safiye? Şems'i nasıl suçlayabiliriz? o mu yaptı bunu? *Allah'ın takdiri* işte.” (s. 384 str. 9-10)

Şems'i sevmeyenler *benim hastalığımı* bahane edip ondan daha fazla nefret edecek. (s. 384 str. 13)

Artık *insanların yüzlerini* seçemiyordum; söylenen hiçbir şeyi duyamıyordum. (s. 384 str. 17)

Ya da defalarca gelip yanıma oturmuş, ellerimi *ellerinin arasına* alıp benim için dua etmişti. (s. 384 str. 21-22)

Her *ayrıntının arkasında* bir düzen var. (s. 384 str. 27)

Şems'in odasını ipekler, tüller kuşanarak ziyaret edişimden on altı gün sonra ben *Mevlâna'nın evlatlığı* Kimya, çağıl çağıl bir hiçlik ırmağına daldım. (s. 384 str. 28, 29)

Ve o zaman anladım ki *Kuran'ın dördüncü okuması* böyle bir şey olmalı: Sonsuzluk, sınırsızlık, kapsayıcılık ve açıklık... (s. 384 str. 32)

Küçük İtalyan Mahallesi'nde leziz ama mütevazi yemekler yediler, Güzel Sanatlar Müzesi'ni gezdiler, Common Parkı ve Rıhtım'ı arşınladılar, Su Parkı'nda *yunusların gösterisini* alkışladılar, Harvard Meydanı'nda hıncahınç kafelerde kahve içtiler. (s. 385 str. 11)

Çeşitli *ülkelerin mutfakları*, meditasyon teknikleri, aborjin sanatı, gotik romanlar, bahçe bakımı, organik domates yetiştirme teknikleri, rüya tabirleri gibi akla hayale gelmedik bilimum konuda daldan dala atlayıp *birbirlerinin cümlesini* tamamlayarak konuştular. (s. 385 str. 13-14, 17)

Baktı ilk hamle Aziz'den gelmeyecek, ilk o tuttu *Aziz'in elini*; önce ürkek, çekinerek, sonra özgürce ve her türlü vesveseyi boşvererek. (s. 385 str. 24-25)

Birkaç kez beraber *Aziz'in oteline* döndüler ama hiç sevişmediler. (s. 385 str. 29)

Aziz'in Amsterdam'a uçacağı günün sabahı gene otel odasındaydılar. (s. 386 str. 2)

Aziz'in Amsterdam'a uçacağı *günün sabahı* gene otel odasındaydılar. (s. 386 str. 2)

Aziz, *Ella'nın ses tonundaki ani değişimi* yakaladı, kaşlarını merakla kaldırdı. (s. 386 str. 7)

Yani, *ikimizin arasında* olanları kastediyorum. (s. 386 str. 17-18)

Şimdi itiraf edeceği şeye *Aziz'in nasıl tepki vereceğini* bilemiyordu: “Kocama başka bir erkeği sevdiğimi söyledim.” (s. 386 str. 20)

Pencerenin dışında şehir olağan gürültülerini ürettiyordu. (s. 386 str. 22)

Ella'nın dikkati dağılır gibi olduysa da lafını tamamlamayı başardı. (s. 386 str. 24-25)

Aziz, Ella'nın aklından geçenleri anlamışçasına hınzır bir tebessümle yanına oturup elini okşadı: “Sandığın gibi değil.” (s. 387 str. 10)

“Romanımı okuduğunu söyledi. Dedi ki kitabım *hayatının tuhaf bir dönemine* denk gelmiş. Bir yol ayrımındaymış...” Dalgın gülümsedi Aziz. (s. 387 str. 15)

Aslında *senin mesajını* aldığım sırada *benim hayatımın da tuhaf bir dönemi*ydi, biliyor musun? (s. 387 str. 16-17-18)

Sana bugüne değin *hayatımın üç safhasını* yazdım. (s. 387 str. 21)

Sufi kelimesinin ilk üç harfiyle tanışmamı anlattım. (s. 387 str. 21-22)

Ella şu *anın tilsimini* bozabilecek her şeyden korksa da uysalca başını salladı. (s. 387 str. 26)

Bir daha evlenmemiş, birkaç kez *aşkın kıyısından* dönmüştü. (s. 388 str. 5)

Mizacındaki ve hayatındaki ana mihver tasavvuf olmuş; ömrünü aşk inancına ve başka insanlara faydalı olmaya adanmış, gittiği her yerde, baktığı her ayrıntıda *Tanrı'nın alametlerini* aramıştı. (s. 388 str. 10)

Dünyanın her yerindeki bağlantılarını kullanarak Amsterdam'da bir Sufizm vakfı kurmuştu. (s. 388 str. 25)

Baba Samed'in mezarı başında dua edip tefekküre dalmış, *hayatın onun için çizdiği* patikaları minnetle anmıştı. (s. 388 str. 31, 32)

Bir *zarfın içine* koyup Amerika'da ünlü bir yayınevine yolladım. (s. 389 str. 3)

Ömrünün bu son safhasına Sufi kelimesinin “İ” harfiyle tanışma mevsimi demişti. (s. 389 str. 16)

O ilk *mesajın ardından* her şey o kadar hızlı gelişti ki. (s. 389 str. 23)

Yeni insanlarla tanışmak ve *Tanrı'nın yarattığı* muazzam eseri beraber seyretmek istiyorum. (s. 390 str. 9-10)

O an zihninden onlarca düşünce geçti: *Babasının intiharıyla* baş edemeyişi, kırık dökük çocukluğu, vicdan azabı, suçluluk duygusu, mutlu bir evlilik yapma takıntısı ve senelerdir içine attığı tüm hayal kırıklıkları bir anda karşısına dikildi. (s. 390 str. 33)

Eğer bu aşktan yeterince eminsek *yolculuğun kalan kısmını* beraber yapabiliriz. (s. 391 str. 18)

Uzaklaşmaya çalıştım ama aniden gökyüzünde anne kuş belirdi; bu *bedenin çirkinliğinden* sen mesulsün dercesine bana dikti keskin gözlerini. (s. 392 str. 7)

Bir de baktım meyhanede, *pencerenin yanındaki* masada uyuyakalmışım. (s. 392 str. 10)

Orada öylece durup *meyhanenin bildik seslerini* dinlemeye başladım. (s. 392 str. 14-15)

Ama bu *adamların konuşmasında* bir başka hâl vardı. (s. 392 str. 21)

Herkes *kumpasın içinde* olabilirdi pekâlâ (s. 392 str. 32)

Önce *Rumi'nin evine* uğradım. (s. 393 str. 8)

Hatta harabelerde yaşayan yüz elli yaşındaki Çingene kocakarıya dahi gittim, olur da *Şems'in büyü yaptırısı yahut falına baktırısı* gelmiştir diye. (s. 393 str. 12-13)

Her *taşın altını* aradım. (s. 393 str. 13)

Saatler sonra yorgunluktan perperîşan gene *meyhanenin yolunu* tuttum. (s. 393 str. 16-17)

Şems'in gözlerine bir şüphe çörelendi: “Dostum ne'n var? Her şey yolunda mı?” (s. 393 str. 27)

Ya *şarabın etkisiyle* abuk sabuk hayaller gördüğümü düşünürse? (s. 393 str. 29)

Rumi'nin evine dönemezsin. (s. 394 str. 11)

Benim evime gel. (s. 394 str. 14)

Ama her şey *Allah'ın inayeti* ile olur. (s. 394 str. 17)

O'nun bilgisi dışında yaprak bile kıpırdamaz. (s. 394 str. 24)

Geri dönüp *Rumi'nin evine* giden çamurlu sokağa saptı. (s. 394 str. 28)

“Bu derviş *senin bildiğin* gibi değil. Olağanüstü yeteneklere sahip. Kendi gözlerimizle öldüğünü görmemiz şart, yoksa bu iş yatar” dediler. (s. 395 str. 5)

Gece yarısı çöktükten sonra *Rumi'nin evine* vardım. (s. 395 str. 14)

Kerpiç *duvarın üstünden* avluya atladım, bir *çalının ardına* saklandım. (s. 395 str. 15)

Müşteriler önceden tembihlemişti: *Şems'in âdetiymiş*, her gece aptes almadan önce muhakkak avluya iner, burada tefekküre dalarmış. (s. 395 str. 16)

Senenin bu vakti böyle ayaz kesmezdi. (s. 395 str. 19)

Uzaktan gececil *hayvanların uluması* duyuldu. (s. 395 str. 24)

Rüzgârın hiddeti arttıkça birbirinden nahoş fikirler üşüştü zihnime. (s. 395 str. 29-30)

Öldürdüğüm *insanların yüzleri* çemberler hâlinde *başımın üstünde* dönmeye başladı, leşe üşüşen akbabalar gibi. (s. 395 str. 31-32)

Keyfim yerine gelsin diye biraz ıslak çaldım ama bu da kâr etmeyince gözlerimi *evin arka kapısına* dikip fisıldadım. (s. 396 str. 5)

Böylesi zırvalara inanmazdım gerçi, şimdi de kanacağım yoktu ama *Şems'in bu yağmurda elinde sönmeyen bir mumla durduğunu* görünce dizlerim boşaldı. (s. 396 str. 26-27)

Bu da sonuncu *kurallardan biri*. (s. 396 str. 31)

Ben daha bir karara varmadan *bahçe duvarının dibinde* karaltılar belirdi. (s. 397 str. 5)

İşte o an *dervişin başından beri benimle konuştuğunu* anladım. (s. 397 str. 15)

Daha fazla *saklamanın anlamı* kalmamıştı. (s. 397 str. 18)

Durumun korkunçluğuna karşın tarifsiz bir huzur vardı havada. (s. 397 str. 19)

Önce dervişi haklayıp, sonra *delikanlıların hesabını* görecektim. (s. 398 str. 4-5)

Altı kişi bir olup *Şems'i yere çaldık*, hançeri çıkardım ve tek hamlede *Şems'in kalbine* sapladım. (s. 398 str. 7)

Belki de her *şehrin her yerinden* duyuldu feryadı. (s. 398 str. 8-9)

Herkesin asabı bozulmuştu. (s. 398 str. 19)

Az sonra pat diye *evin arka kapısı* açıldı, dışarı bir adam çıktı. (s. 398 str. 27)

Ve işte o zaman *Mevlâna'nın dosdoğru kuyuya yöneldiğini* gördüm. (s. 399 str. 2)

Derken orada ne gördüyse geri çekildi, *dizlerinin üstüne* çöktü ve bir feryat kopardı. (s. 399 str. 4-5)

Üstünde *dervişin kanı* olan hançeri alamadan hızla koşmaya başladım. (s. 399 str. 7)

Nerden bilebilirdim ki seneler sonra bile duramayacak, durulamayacak, o *gecenin hatırasından* hep kaçmak zorunda kalacaktım. (s. 399 str. 9-10)

Ağustos ayının rehavetine bulamış sıradan bir sabah işte. (s. 399 str. 13)

Ella erken kalktı; kahvaltı sofrasını hazırladı; kahvaltı sonrası kocasını işe, çocukları okula uğurladı; mutfağa dönüp yemek kitabını açtı; o *günün mөнüsünü* seçti. (s. 399 str. 16-17)

Fırının saatini kırk beş dakikaya ayarladı ki graten saat yediden evvel gerektiği gibi ılınmış olsun. (s. 399 str. 25)

Kıtır ekmekleri kızarttı, *salatanın sosunu* hazırladı – *Avi'nin istediği* gibi bol kremalı. (s. 399, 400 str. 27-28, 1)

En nihayet bir gün cesaretimi toplayıp *babamın yanına* vardım. (s. 400 str. 19-20)

Biliyorum, *Şems'in kaybolmasında* parmağım var zannediyorsun ama seni temin ederim ki... (s. 400 str. 25)

Ben değildim dersin ama *cüppenin kenarlarında onun kanı* var. (s. 401 str. 7-8)

Hatta Çakal Kafa'ya *Şems'in geceleri avluya çıktığını* fısıldayan bendim. (s. 401 str. 17)

Ve cinayet gecesi *bahçe duvarının ardında katil ile maktülün aralarındaki konuşmayı* dinleyen altı kişiden biriydim. (s. 401 str. 18-19)

*Çakal Kafa'nın işi ağırdan aldığı*mi fark edip saldırmaya karar verdiğimizde avluya giden patikayı diğerlerine gene ben gösterdim. (s. 401 str. 19-20)

Ama *onların yarım bıraktığı* işi Çakal Kafa tamamladı. (s. 401 str. 25)

Kavanozlardan biri kırılınca, diğeri de onunla beraber parçalandı. (s. 402 str. 4-5)

Şems hayatına girdikten sonra sevgi çemberi öyle genişledi ki, *cemiyetin en dibe vurmuşlarını* bile kapsar oldu: Evsiz barksızlar, meczuplar, cüzâmlılar, sarhoşlar, fahişeler, dilenciler, yankesiciler... Hepsini önyargısız bir nazarla kucaklayıp anlayışla karşılayabilir. (s. 402 str. 8-9)

Hatta inanıyorum ki *Şems'in katillerini* bile affedebilir. (s. 402 str. 12)

Babamın sevgi çemberine bir ben dahil olamadım. (s. 402 str. 14)

"*Şems'in kaybolduğunu* işittim. Ben kendisini eskiden beri tanırım. *Onun sağ koluydum*, en yakınıydım" dedi. (s. 403 str. 4-5, 6)

Sonra bir sırrı paylaşırçasına *babamın kulağına* eğildi; *Şems'in sağ olduğunu*, şimdilik Hindistan'da gizlendiğini, ortaya çıkmak için uygun zamanı kolladığını iddia etti. (s. 403 str. 7)

Genç *adamın yalan söylediği* o kadar barizdi ki. (s. 403 str. 10)

Bezirgân da gayet pişkin, bir zamanlar derviş olmaya özendiğini ama madem hayat onu başka bir istikamete savurdu, Rumi gibi meşhur bir *âlimin kaftanına* sahip olmaktan memnun olacağını söyledi. (s. 403 str. 14)

Şems'in hayatta olduğunu söyledi ya. (s. 403 str. 20-21)

Kırk gün çilede kalır *Şems'in kurallarını* düşünürüm. (s. 404 str. 1)

Ruhumun güneş almayan kuytu bir köşesinde Şems-i Tebrizî ışık saçar, gülüşü fener gibi. (s. 404 str. 2-3)

İçinde bir sır gibi, giden *sevgilinin yokluğunu* taşırsın. (s. 404 str. 7)

Gönlünün kandili sönmüş, zifiri gecede kalmışsındır. (s. 404 str. 13)

Hazandan sonra başka mevsimler, bu çölden geçince nice vadiler gelecek; bu *ayrılığın ardından* da ebedi bir vuslat. (s. 404 str. 18)

Yeni *kaybettiğin kişiyi* manevi gözle bakınca her yerde görmeye başlarsın. (s. 404 str. 19)

Kuma çizili remilde, güneşte parlayan kristal tanesinde, yeni doğmuş *bebeğin tebessümünde*, bileğinde atan nabzında onu seyredersin. (s. 404 str. 23)

Selahaddin demiri döverken tezgâhından yayılan usulü ilk duyduğumda *evrenin yürek atışını* işittim sandım. (s. 404 str. 29)

Ve hemen orada semaya duyarak *Şems'in başlattığı* dansa son hâlini verdim. (s. 404 str. 30)

Günü geldi, büyük oğlum, *Selahaddin'in büyük kızı* Fatma ile evlendi. (s. 404 str. 31)

Sevgili Kimya kızların başarısını kanıtlamıştı zaten. (s. 405 str. 4)

Ben de *onun ruhuna* hürmeten sadece erkekler için değil, kadınlar için de sema ayinleri düzenliyorum ve Sufi bacılara bu âdeti devam ettirmelerini salık veriyorum. (s. 405 str. 4-5)

Sakin ola bir *kadının erkekten geri yahut eksik olduğunu* sanmasınlar! (s. 405 str. 7-8)

İlk *mısranın gelişini* unutmam kabil değil. (s. 405 str. 12-13)

Yitirdiğim *ruhdaşımın adıyla* yazıyorum. (s. 405 str. 29)

Herkesin yıkılmaz kale sandığı Bağdat, 1258'de *Moğolların eline* geçti. (s. 405 str. 33)

Refahiyla, ihtişamıyla övülen, *dünyanın merkezi olduğu* iddia edilen şehir bir günde düştü. (s. 406 str. 1-2)

Rakibin ismi Memluk'tu. (s. 406 str. 7)

Dünün aman vermeyenleri, bugünün aman dilenenleri oldu. (s. 406 str. 7-8)

Allah'ın görünmeyen sureti dışında her şey her an değişime tâbidir. (s. 406 str. 15-16)

Selahaddin'in ölümünden sonra şiirleri yazmama o yardım ediyor. (s. 406 str. 21)

Ben *Şems-i Tebrizi'nin ayak izinden* giden fakir biriyim. (s. 406 str. 26)

Güzel bir *insanın mirasının unutulmaması* için hizmet etmektir niyetim. (s. 406 str. 28)

Savaşların, kardeş kavgalarının, yanlış anlamaların, kalp kırıklıklarının, açlık ve sefaletin, mağduriyet ve adaletsizliklerin ortasında, her şeyi kapsayıp kucaklayarak ama hiçbir şeye değmeden dönüyoruz ebediyen. (s. 407 str. 6-8)

Ölen her dürüst *insanın yerini* bir dürüst insan alır. (s. 407 str. 25)

Bizim dinimiz aşk dini. (s. 407 str. 30)

Sabah ezanını hayatında ilk defa işiten birine duyduğu *sesin neye benzediğini* sorun. (s. 408 str. 10-11)

Gecenin karanlığında, Ella Rubinstein'ı uyandıran ses buydu. (s. 408 str. 14)

Dünyanın bambaşka bir yerindeydi. (s. 408 str. 22-23)

Gerçi *Ella'nın hayatında pek fazla hastane odası gördüğü* söylenemezdi ya neyse. (s. 409 str. 3)

Onun dışındaki her şey, - hırpalanmış bir etajer, ahşap dolap, sandalyeler, papatyalarla dolu vazo, üstü haplarla kaplı sehpa- yatağa göre hizalanmıştı. (s. 409 str. 5)

Bir kenarda *Aziz'in okuduğu* kitap duruyordu: Ben ve Rumi. (s. 409 str. 7-8)

Hastanın nefes alış verişini monoton ritmi bir anlığına sekti, ezgide bir nota fire verdi ama başka bir yanıt gelmedi. (s. 409 str. 24)

Sanki bu üç kelime her şeyi açıklıyordu: *Aziz'in kötüleşen sağlığını*, onu kaybetme korkusunu, aşk denen çılgınlığı ve başlarından geçen her şeyi özetliyordu. (s. 409 str. 30-31)
Lâmbanın ışığında, karbeyaz çarşafar arasında biçimli yüzü solgun görünüyordu. (s. 410 str. 1)

O sessizlikte Ella *Aziz'in yeniden uykuya dalışını* seyretti. (s. 410 str. 23)

Bir günün öncesine benzemediği, *hayatın kendini tekrar etmediği* yoğun bir birliktelik olmuştu onlarınki. (s. 410 str. 27)

Ella eskiden *insanların birbirini tanınası* için uzun zaman geçmesi gerektiğine inanırdı. (s. 410 str. 30)

Zaman-3 Tanrı'nın mutlak zamanıydı. (s. 411 str. 5)

Şu son bir sene içinde deli gibi sevdiği, seviştiği, içine aldığı ve bir kovuk gibi içine çekildiği bu beden onun için bir *erkeğin bedeninden* çok daha fazla bir şey, âdeta bir mabetti. (s. 411 str. 12)

Bu sayededir ki *Aziz'in günbegün gözünün önünde eriyişi* Ella'da ne uzaklaşma arzusu ne acıma duygusu yaratmıştı. (s. 411 str. 13-14)

Bu sayededir ki *Aziz'in günbegün gözünün önünde eriyişi* Ella'da ne uzaklaşma arzusu ne acıma duygusu yaratmıştı. (s. 411 str. 13-14)

Demek bir kadın bir *erkeğin ruhuna* âşık olunca hasta vücudunu da böyle sevip arzulanabilirmiş. (s. 411 str. 16)

Komodinin arkasında serum şişesi tıp tıp damlıyor; *hastanın zayıflayan bünyesine* damla damla hayat yolluyordu. (s. 411 str. 19-20)

Beyaza boyalı ama *insanın ruhunu* karartan koridorlardan geçti; aralık duran kapılardan diğer hastaları gözetledi. (s. 411 str. 26)

Beş dakika sonra *hastanenin ufak ama şirin bahçesindeki havuzun başına* vardı. (s. 411 str. 32-33)

Beş dakika sonra *hastanenin ufak ama şirin bahçesindeki havuzun başına* vardı. (s. 411 str. 32-33)

Beş dakika sonra *hastanenin ufak ama şirin bahçesindeki havuzun başına* vardı. (s. 411 str. 33)

Havuzun tam ortasında mermerden bir melek duruyordu; tabanında kim bilir kaç *insanın en gizli dileklerini* bilen demir paralar ışıldıyordu. (s. 411, 412 str. 33, 1-2)

Fakat taş suya düşeceğine, *çeşmenin kenarından* sekip doğruca *heykelin kucağına* indi. (s. 412 str. 8-9)

Yatak örtüsünü *hastanın başına* çekiyorlardı. (s. 412 str. 13-14)

Asırlık bir Müslüman mezarlığında latif bir *manolya ağacının altında* Aziz'e yer buldu. (s. 412 str. 21)

Aynı *günün akşamı* Aziz'in dünyanın dört bir yanındaki arkadaşlarına e-mailler gönderip hepsini tek tek törene davet etti. (s. 412 str. 22)

Aynı *günün akşamı Aziz'in dünyanın dört bir yanındaki arkadaşlarına* e-mailler gönderip hepsini tek tek törene davet etti. (s. 412 str. 23)

Aynı *günün akşamı Aziz'in dünyanın dört bir yanındaki arkadaşlarına* e-mailler gönderip hepsini tek tek törene davet etti. (s. 412 str. 23)

Defin günü *Ella'nın tahmin etmediği* kadar çok insan çıkageldi. (s. 413 str. 1)

Ve bir de *Aziz'in evlat edindiği* iki genç. (s. 413 str. 6-7)

Bazı *misafirlerin farklı yaşlarda çocukları* da vardı. (s. 413 str. 10)

Meksikalı bir şair pan de muertos, ölüler ekmeği dağıttı; *Aziz'in tâ İskoçya'dan eski bir arkadaşı* kalabalığın üstüne konfeti gibi gül yaprakları saçtı. (s. 413 str. 13-14)

Meksikalı bir şair pan de muertos, ölüler ekmeği dağıttı; *Aziz'in tâ İskoçya'dan eski bir arkadaşı kalabalığın üstüne* konfeti gibi gül yaprakları saçtı. (s. 413 str. 14)

Konya esnafından kambur çıkmış, ağzından iki dişi kalmış bir ihtiyar adam manzarayı ağzı kulaklarında ve merakla izledikten sonra: "Konya Konya olalı böyle acayip cenaze görmedi" dedi ve ardından ekledi: "Tabii asırlar evvel *Efendi Mevlâna'nın düğün gecesi* sayılmazsa." (s. 413 str. 21-22)

Jeannett'in sesi geldi gitti. (s. 414 str. 13)

Gerçi her yerde kolaylıkla İngilizce ders verebilir, dergilere yazabilir, yahut kim bilir, *günün birinde* bir yayınevinde editör olarak çalışabilir, hatta kendi romanını yazabilirdi. (s. 414 str. 25)

Zaten bu da *kurallardan biri*, öyle değil mi? (s. 415 str. 8)

AŞK'ın ise hiçbir sifata ve tamlamaya ihtiyacı yoktur. (s. 415 str. 18)

3.1.2. Belirtisiz İsim Tamlaması

Belli belirsiz bir *tıp sesi* çıkar; duyulmaz bile akıntının ortasında, kaybolur uğultuda. (s. 11 str. 2)

Ya da *hayal ürünü* romanlarda (s. 12 str. 17)

İkizleri (kız olan Orly, erkek olansa Avi) tam *buluğ çağı*ndaydı. (s. 12 str. 23)

Her ne kadar tadilata, tamirata ihtiyacı olsa da, hâlâ görkemliydi yapı: Tam beş *yatak odası*, üç *arabalık garajı*, *masif parkeleri* ve *Fransız usulü kapıları* vardı; üstüne üstlük bahçesinde de *harikulade bir jakuzisi*. (s. 13 str. 4, 5, 5-6)

Ailecek tepeden tırnağa sigortalıydılar: *Hayat sigortası*, *araba sigortası*, *hırsızlık*, *yangın ve sağlık sigortası*, *emeklilik hesapları*, çocuklara *üniversite eğitimi birikimleri* ve müşterek *banka hesapları*... (s. 13 str. 6-7, 8, 9)

Tüm bunları elde edebilmek için, Ella da David de epey *alın teri* dökmüşlerdi. (s. 13 str. 11)

Geçen sene *Sevgililer Günü*'nde, kocası Ella'ya kalp şeklinde bir elmas kolye hediye etmişti.(s. 13 str. 18)

Ella kimseye –bilhassa kocasına- itiraf edememişti ama işin doğrusu, bu satırları okurken kendi *ölüm ilanını* okur gibi olmuştu. (s. 13 str. 27)

İşte tüm bu malum sebeplerden dolayı, kendisi de dâhil olmak üzere hiç kimse anlayamadı, tam yirmi yıllık evlilikten sonra Ella Rubinstein'in nasıl olup da bir sabah kocasına *boşanma davası* açtığını ve kendini evliliğinden azat edip, tek başına sonu belirsiz bir yere yolculuğa çıktığını. (s. 14 str. 9-10)

Yaşam tarzları ise alabildiğine başkaydı. (s. 14 str. 17)

Normal şartlar altında birbirlerine tahammül etmeleri bile zor iken, *aşk odu*'nda yanmaları beklenmedik bir hadiseydi. (s. 14 str. 19)

Nice sonra Ella geriye dönüp baktığında başlangıç anını zihninde o kadar çok tekrarlayacaktı ki, sanki geçmişte yaşanmış bitmiş bir hatıra gibi değil de, hâlâ evrenin bir köşesinde sürmekte olan bir *tiyatro sahnesi* gibi gelecekti ona her şey. (s. 15 str. 5)

Edebiyatı seviyordu sevmesine ama mezun olduktan sonra düzenli bir *iş hayatı* olmamıştı. (s. 16 str. 5)

Yalnızca birkaç *kadın dergisine* ufak tefek yazı takviyeleri yapmış, bazı *kitap kulüplerine* katılmış, aralarda yerel gazetelere *kitap eleştirileri* yazmıştı. (s. 16 str. 5, 7)

Bir zamanlar saygın bir *kitap eleştirmeni* olmayı istemişse de o günler çoktan geride kalmıştı. (s. 16 str. 8)

Meşhur bir *edebiyat eleştirmeni* değil, bitmez tükenmez ve işleri ve ailevî yükümlülükleri olan, üstüne üstlük bir de üç çocukla uğraşan titiz bir *ev kadını* olmuştu sonunda. (s. 16 str. 11, 13)

Her ne kadar feministlerle kaynaklı Smith Üniversitesi'ndeki *sınıf arkadaşlarının* hiçbiri Ella'nın seçimine takdirle bakmasa da, o bunun üstünde durmamış; evine bağlı bir anne, eş ve ev hanımı olmaktan uzun seneler boyunca en ufak bir rahatsızlık duymamıştı. (s. 16 str. 19)

Hem *okuma sevgisi* asla bitmemişti ki, hâlâ bir kitap kurduydum –ya da öyle olduğuna inanmak istiyordum. (s. 16 str. 26)

Bir yayınevinde *edebiyat editörünün* asistanının asistanıyım altı üstü. (s. 17 str. 13)

David Ella'yı dirseğiyle hafifçe dürttü ama baktı ki karısından gık çıkmıyordu, *kendi söylediklerine* şevkle kafa sallayarak kendisi onay verdi: “ Gayet meşhur ve itibarlı bir yayınevi bu, Esther Hala”. (s. 17 str. 19)

Bunca sene onu *meslek sahibi* olmaktan alıkoyduğu için birdenbire senelerin kaybını telafi etmeye mi çalışıyordu? (s. 17 str. 29)

İlgi odağı olmaktan hoşlanmıyordu. (s. 18 str. 13)

Mutfak masasına bir tuhaf sessizlik çöktü. (s. 18 str. 25)

Esther Hala elinde bir bardak *elma suyuyla*, çılgın bir heykeltıraşın elinden çıkma komik, şişman bir heykel gibi donakaldı. (s. 18 str. 28)

Suratında da bir şişe *sirke suyu* içmek zorunda kalmış gibi ekşi bir ifade. (s. 18 str. 32)

Elma suyunu bırakıp, cebinden bir kutu *mide asidi tableti* çıkarttı. (s. 19 str. 26, 27)

Babasını *devre dışı* bırakıp, tekrar annesine çevirdi sorgulayan bakışlarını. (s. 21 str. 32)

Migren krizine tutulmuş olsa bu kadar ağırmazdı başı. (s. 22 tr. 17)

Mutsuz, pasif, can sıkıntısından bunalmış bir *ev hanımı!* (s. 23 str. 23, 27)

Son *mide asidi tabletini* ktır ktır çiğneyerek, sudan bir bahaneyle sıvıştı. (s. 24 str. 12)

Hangi eşik, hangi *dönüm noktası*, hangi milad? (s. 25 str. 1)

Kadınların fazlasıyla sulugöz olduklarını düşünür, bilhassa *kendi karısını* ağlarken görmekten nefret ederdi. (s. 25 str. 10)

Şu ünlü yayınevinde *edebiyat editörünün* asistanının asistanı olarak ona verilen ilk görev, adı sanı bilinmeyen bir yazarın romanını okumaktı. (s. 25 str. 26)

Bir yandan birilerine talimat yağdırırken, bir yandan da yayınevinin yazarlarından biri hakkında New Yorker'da çıkan bir *eleştiri yazısına* göz gezdiriyor; *satış raporlarını* denetlerken yeni e-posta geldi mi diye ekranı kolluyor; ton balıklı sandviçini hızlı hızlı yerken lokmasını buzlu kahveyle yumuşatıyor olabilirdi pekâlâ. (s. 26 str. 15, 16)

Hele bir de 13. Yüzyıl gibi, uzak bir *zaman dilimi*. (s. 27 str. 8)

Ona alık bir *mahlûk muamelesi* yaptığı için Michelle'den nefret etti o an, ama asıl kendinden nefret etti; çünkü bu genç kadına böyle ukalaca konuşma cesaretini ve fırsatını o vermişti! (s. 28 str. 17)

Ne kredi kartlarının ödemeleri, ne Orly'nin *yeme bozuklukları* ve *saplantılı rejimleri*, ne Avi'nin kötü giden dersleri, ne Esther Hala ve zavallı *mozaik kekleri*, ne Gölge'nin elden ayaktan düşmesi, ne Jeannette'in beklenmedik *evlilik planları*, ne de kocasının kendisini senelerdir aldatıyor olması. (s. 29 str. 7, 8-9, 10)

*El yazısı*yla yazdığı üç yüz sayfalık romanı, Amsterdam'dan postalamış. (s. 29 str. 22)

Kartpostalın ön yüzünde göz kamaştırıcı güzellikte pembeli, sarılı, morlu *lale tarlaları*, arkasında da yine zarif bir *el yazısı*yla yazılmış bir not varmış. (s. 29 str. 25-26)

Ama samimi düşüncem şudur ki, işbu hikâyeye zamandan, mekâdan ve *kültür farklılıklarından* münezzehtir. (s. 30 str. 1)

Umuyorum ki, *İslam âleminin* şair-i azamı, en meşhur mutasavvıfı Rumi ile türlü fevkaladeliklerin müsebbibi, fevrî kalenderî derviş Şems-i Tebrizî arasındaki emsalsiz dostluğu konu edinen bu tarihi, mistik romanı okumaya fırsat bulursunuz. (s. 30 str. 2)

Bu temenniyle *AŞK ŞERİATI*'nı yayınevinize yolluyorum. (s. 30 str. 6)

O da *saman altından* su yürüterek romanı yeni asistanına iletmişti. (s. 30 str. 16)

Böylece *Aşk Şeriatı* elden ele geçerek en nihayetinde Ella'nın üzerine kalmıştı. (s. 30 str. 17)

Aşk Şeriatı'nı okurken kendi hayatının da satır satır sil baştan yazılacağını. (s. 30 str. 22)

Aşk Şeriatı onun ilk ve muhtemelen son romanı. (s. 30 str. 28)

Her iki yüzyılın da kaydı şöyle düşülecek *tarih kitaplarına*. (s. 31 str. 11)

Kimsenin aşkın inceliklerine vakit bulamadığı bir dünyada “*aşk şeriatı*” daha büyük önem kazanmakta. (s. 31 str. 12)

Mevlâna'nın bizlere hatırlattığı üzere, gün gelir, herkesi, ondan köşe bucak kaçanları bile, hatta “*romantik*” kelimesini bir suçlama gibi kullananları dahi kısıvrak yakalar aşk. (s. 31 str. 24)

Eğer okuduğu sayfada, “Herkesi yakalar aşk, *Boston yakınlarında* yaşayan, Ella Rubinstein adındaki üç *çocuk annesi* bir *ev kadını*nı bile” yazsa, ancak bu kadar şaşırabilirdi. (s. 32 str. 2, 3, 4)

Aşk şeriatı bütün dinlerden ayırır. (s. 33 str. 4)

Batı'da, *Kudüs yolundaki* Haçlılar Konstantinopolis'i işgal edip yağmalamışlar; böylelikle *Bizans İmparatorluğu*'nun bölünmesine yol açmışlardı. (s. 37 str. 3, 5)

Doğu'da, Cengiz Han'ın askeri dehası, yüksek disiplinli *Moğol Ordularının* nüfuzunun hızla yayılmasını sağlamıştı. (s. 37 str. 7)

Bizans kaybettiği toprakları, refahı ve iktidarı geri kazanmaya uğraşadursun, arada kalan çeşitli *Türk Beylikleri* de kendi aralarında savaşmaktaydı. (s. 37 str. 9)

Tüm bu vaveylanın ortasında, cümle şehirlerden Konya'da, bir *İslam âlimi* yaşardı. (s. 37 str. 18)

Bu benzersiz yarenlik sayesinde ki Rumi, önceleri hâkim çizgiye yakın duran, bir *din âlimiyken*, alışageldik tüm kurallardan çıkmaya cüret ederek adanmış bir gönül ehli, aşkın ateşli savuncusu, semanın yaratıcısı ve tutkulu bir şair oldu. (s. 38 str. 7)

Mamafih herkes kabullenmedi bu fikirleri; tıpkı yüreklerindeki *aşk tufanı*na herkesin açık olmadığı gibi. (s. 38 str. 21)

Sene 1247, *güz mevsiminin* sonlarıydı. (s. 40 str. 8)

Şayet teklif ilgimi çekiyorsa *akşam ezanı* okunduktan sonra meşhur bir meyhaneye gidecektim. (s. 41 str. 1-2)

Amel defterlerine bu zehir zıkkım günahı yazdırmamış olabilirlerdi, kabul. (s. 41 str. 24)

Ecel meleşini lanetlemiş, ondan çekinmişler. (s. 42 str. 11)

Yüzünde *kırbaç yarası* olan bir adam sızmış kalmıştı masada. (s. 32 str. 17)

Başlık parası için tasalanmama gerek kalmayacaktı. (s. 44 str. 9)

Ve hâlâ ne vakit bir *su birinkintisine* bakmaya kalksam, soğuk bir dehşet bürüyor tüm vücudumu; ellerim titremeye başlıyor ve midem bulanıyor. (s. 44 str. 22)

Güz sonu, gökte dolunay, sıralı bir gece. (s. 47 str. 6)

İşte o an, bir çalılığın dibinden sürünerek geldi bir gölge, vahşi bir kedi gibi, zerafetle ve sinsice, süratle *bahçe duvarını* aştı. (s. 48 str. 9)

Feryadı keskin *cam kırıkları* gibi dört bir yana dağılıp delik deşik ediyordu geceyi. (s. 48 str. 12)

Benimle ne alâkası vardı, bir *güz gecesi* ne demeye çarnaçar beni aradı? (s. 48 str. 25)

Üstünde taze kızarmış *keçi etleri*, tuzlama balıklar, baharata yatırılmış koyun pizolalar, kuyruk yağında pişmiş çörekler, *mercimek ve işkembe çorbaları*. (s. 50 str. 1, 3)

O taktığın mücerret *derviş küpesi* var ya, onun yanına asıver! (s. 50 str. 16)

“Daha iyisini yapayım istersen” diye önerdim: “Gel, *el falma* bakayım.” (s. 53 str. 11)

Havada yanan saman ve *insan eti* kokusu ağır mı ağır. (s. 54 str. 7-8)

Büyük kızı ve kocasıyla yaşadığı tartışmadan sonra evde öyle gergin bir ortam vardı ki, bir müddet *Aşk Şeriatı*'nı okumaya fırsat bulamadı Ella. (s. 55 str. 15)

Üstelik bunu Scott'a telefon açıp kızıyla *evlenme kararını* gözden geçirmesini söyleyerek yapmıştı. (s. 55 str. 22)

Kızımın *erkek arkadaşını* aramak onun için vaka-ı âdiyedenmiş gibi. (s. 56 str. 1)

Karşılıklı beklentiler, sitemler, *hayal kırıklıkları*, laf dokundurmalar... hepsi birbirine karıştı. (s. 57 str. 7-8)

Ama bugüne değin kocası her akşam vaktinde evine gelmiş, *yemek masasında* yerini almayı bilmişti. (s. 58 str. 6)

“Tebrizli Şems bir de benim *el falıma* baksaydı, geçmişimde ne görürdü acaba?” diye düşündü. (s. 59 str. 23)

Merak etti Ella, *kendi etrafında* da bir hâle var mıydı acaba? (s. 59 str. 28)

İşte o an, oracıkta, fırından yayılan ölgün ışıkların aydınlığında *mutfak masasında* yalnız başına oturan üç *çocuk annesi* Ella Rubinstein bir şeyin farkına vardı. (s. 60 str. 1, 1-2)

Semer kand yakınlarında bir kervansaray, Mart 1242. (s. 60 str. 7)

Sonra ağırlaşarak arzın en derin çukurlarına iner; meşelerin, *kestane ağaçlarının*, kayınların altına gömülü kayaların sırlandığı toprağa sızarım. (s. 60 str. 21)

Zamanla öğrendim ki, *vecd hâllerinden* başkalarına pek bahsetmemeli. (s. 60 str. 28)

Bir gün bana *sedir ağacından* sandık yapmayı öğretirken, dilimi tutamayıp ona koruyucu meleşimden bahsettim. (s. 61 str. 8)

Dilersen beni tavuklar tarafından büyütülen bir *ördek yavrusu* say. (s. 61 str. 24)

Babamın gözleri önce *fal taşı* gibi büyüdü; sonra ufladı, donuklaştı. (s. 61 str. 29)

Karadeniz sahillerinden Acem diyarlarına; Arabistan'ın *çöl tepelerinden* balta girmemiş ormanlara; çayırlardan bozkırlara vardım. (s. 62 str. 30, 31)

Bu kurallar benim için *tabiat kanunları* kadar evrensel, onlar kadar temeldir. (s. 63 str. 19)

İkinci kural: Hak Yolu'nda ilerlemek *yürek işidir*, *akıl işi* değil. (s. 64 str. 1, 2)

Ömrüm şu âlemi gezmekle, Sen'in *ayak izlerini* takip etmekle geçti. (s. 64 str. 6)

Gözlerime *minnet yaşları* doldu. (s. 64 str. 32)

Onu bulduğumda o derin, ela gözlerin neden öylesine mahzun baktığını öğrenecektim ve tabii bir de *hazan mevsiminde* bir *gece yarısı* nasıl öldürüleceğimi. (s. 65 str. 5)

Bir gün sonra *öğle sularında* Ella kaldığı yeri işaretleyip *Aşk Şeriatı*'nı kenara koydu. (s. 65 str. 9, 10)

İnternete bağlandı, google'da *arama motoruna* “A. Z. Zahara” yazdı. (s. 65 str. 12)

Blog'un adı *Can Yumurtası* 'ydı ve aynı isimde bir şiir vardı. (s. 65 str. 21)

İnternet sayfası dünyanın dört bir yanındaki şehirlerin, bölgelerin kartpostallarıyla doluydu. (s. 65 str. 27)

En son bir gün evvel oradan bir resim ve yazı koymuştu *web sitesine*. (s. 66 str. 6)

Bu fotoğrafların çoğu her renkten, yaştan, kültürden ve kesimden *insan portreleri*ydi. (s. 66 str. 9)

Bazılarının eksigi basit bir şeydi: Bir küpe, bir *ayakkabı topuğu* ya da bir düğme. (s. 66 str. 12)

Ella *web sayfasını* aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya defalarca taradı; her bir kartpostalın üstüne tıklarak Aziz'in yorumları okudu. (s. 66 str. 23)

Sayfa sonunda bir *e-posta adresi* buldu. (s. 66 str. 25)

Aşk şeriatı önünde açık duruyor, okumayı bekliyordu ama zihni o kadar karıştı ki, romana geri dönmekte zorlandı. (s. 67 str. 10)

“Belki ben de kendi *kurallar bütünü*mü oluşturup, kâğıda dökmeliyim” diye mırıldandı. (s. 67 str. 16-17)

Telesekreter kaydının döndükçe çıkardığı hışırtıyı duyabiliyordu. (s. 68 str. 1)

Az sonra gözü Aziz Z. Zahara'nın *e-posta adresini* not ettiği *kâğıt parçasına* kaydı. (s. 68 str. 15, 16)

RTB Yayınevi'nde *edebiyat editörünün* asistanının asistanı olarak *Aşk Şeriatı* isimli romanınızı okuyorum. (s. 68 str. 20, 21)

Önceki gün *erkek arkadaşı*na telefon açıp evlilikten vazgeçmeleri gerektiğini söyledim. (s. 69 str. 4)

Kişisel blog'unuzda (*e-posta adresinizi* ordan aldım) yazdığına göre Guatemala'daymışsınız. (s. 69 str. 12)

Tasavvuf ehlini sevmediği herkesin malumu olan kadı, bölgedeki tüm sufiler gibi bizleri de yakından denetlemek istiyordu. (s. 70 str. 5)

Nesebi ezelden *din âlimi* olduğundan, bir de meşhur ve nüfuzlu bir aileden geldiğinden, bölgenin en sözügeçer kişilerinden birisiydi. (s. 70 str. 12)

Bugün Bağdat, *Moğol Ordularından* kaçan mültecilerle dolup taşmış durumda. (s. 70 str. 23)

Şimdilerde *Bağdat gençliğini* doldurdu. (s. 70, 71 str. 29, 1)

Halife Harun Raşit zamanındaki kadar müreffeh değiliz. (s. 71 str. 1)

Abbasi Hükümdarlığı daim olacak; bu coğrafyadaki nüfuzumuz ve refahımız artacak. (s. 71 str. 6)

Başka zaman olsa çömeze, bu *Tanrı misafirini* sessizce bir odaya almasını, önüne sıcak aş koymasını, kadı ve efradı gidene kadar orada bekletmesini söyledim. (s. 71 str. 25)

Elinde tahta bir çanak taşıyordu; *dünya malından* uzak durmak için dilenen Kalenderîler ya da dünyevi payeleri elinin tersiyle iten Melamîler gibi, cemiyetin geleneksel yargılarına kulaklarını tıkamış olmalıydı. (s. 72 str. 6)

Gezgin derviş ılık keçi sütü, ballı incir, *hurma dolmaları* ikram ettiyse de hepsini nezaketle reddetti. (s.72 str. 25)

Şehirler *maneviyat sütunlarının* üstünde ayakta durur. (s. 74 str. 14)

Adını aldığı “güneş” gibi kuvvet ve hayat saçıyor, bir *ateş topu* gibi içten içe yanıyordu. (s. 74 str. 23)

Sufi taifesi ise bâtinî mânâyı bilir. (s. 75 str. 23)

Yani sen şimdi diyorsun ki sıradan bir mutasavvıf, Kuran’ın hükümlerini benim gibi bir *şeriat âliminden* daha iyi bilebilir, öyle mi? (s. 75 str. 27)

Koyun kavurması güzeldir Allah’ım, *kuyruk yağını* da alır pilavına katarsın, tadından yenmez olur. (s. 76 str. 16-17)

Şems susunca gözücuyla *kadı hazretlerine* baktım. (s. 78 str. 4)

Başını *mutfak masasının* üzerine dayayıp açık duran kitabın yanında ağzı açık bir hâlde uyuyakalmıştı Ella. (s. 79 str. 5)

Rüyasında *yol kenarında* bir kervansaraydaydı. (s. 79 str. 6-7)

Yabancı bir diyarda, bir hisarın içinde, *arı kovanı* gibi kaynayan bir pazaryerinde telaşla yürüyor; belli ki birini arıyordu. (s. 79 str. 12)

Gene de yanık *lastik kokusunu* andıran o ağır koku haftalarca üzerinden çıkmamıştı. (s. 80 str. 7)

Buzluktaki çilekli *dondurma kabını* kapıp kaşıklemek geldiye de içinden, yeterince fazla kilosunu hatırlayarak buzdolabını sertçe kapattı. (s. 80 str. 14-15)

Tekrar masaya dönünce *Aşk Şeriatı*’nı eline alıp karıştırdı ama hemen okumaya başlamadı. (s. 80 str. 29)

Bunun yerine internete bağlandı ve gelen *mesaj kutusuna* baktı. (s. 80 str. 32)

Ve orada, yarım düzine lüzumsuz mesajın arasında ve Michelle’in *kitap raporunun* nasıl gittiğini soran kısa ve sevimsiz notunun hemen altında beklediği e-postayı buldu. (s. 80 str. 33)

Burası yeryüzünde hâlâ *Maya takvimini* kullanan sayılı yerleşim yerlerinden biri. (s. 81 str. 7)

Kalp yarası olanlar isimlerini bir kâğıda yazıp, bu ağacın dallarına asıyor, derman bulmak için dua ediyorlar. (s. 81 str. 12)

Umarım haddimi aşmıyorumdur ama mesajını okuduktan sonra *dilek ağacının* yanına gittim, kızınla aranızdaki anlaşmazlığı çözeniz için dua ettim. (s. 81 str. 16)

Rumi aşkın hayatını *can suyu* olduğuna inanırdı. (s. 81 str. 30)

Maya takvimine göre bugün olağanüstü bir günmüş. (s. 82 str. 1)

Gözlerini kapadı, adının yazılı olduğu *kâğıt parçasını* düşündü; bir uçurtma misali rüzgârda savruk, başına buyruk, hür, hafif ve bir o kadar mesut. (s. 82 str. 18)

Birkaç dakika sonra *mutfak kapısını* açtı, arka bahçeye çıktı. (s. 82 str. 21)

Göz ucuyla ikisini de yokladım. (s. 83 str. 6)

İşin bitince *fare kapanlarına* bakmayı unutmayasın sakın! (s. 83 str. 17)

“Temizlik ibadet olsaydı Bağdat’taki bütün *ev kadınları* çoktan *Pir mertebesine* ulaşmıştı” dedim. (s. 83 str. 28, 29)

Papuç kadar dil, *mürit kısmının* vasıfları arasında sayılmaz. (s. 83, 84 str. 32-1)

Kabir azabı gibi geldi öyle baklemek. (s. 85 str. 18)

İçimde biriken ilmi paylaşacak bir *can yoldaşı* bulmak için Allah’a çok dua ettim. (s. 86 str. 25)

En sonunda *Semer kand yakınlarında* bir handa bir sır fısıldadı kulağıma. (s. 86 str. 26)

Lâkin bir başkasının kalbini *maneviyat nuruna* yakmak bedelsiz iş mi? (s. 87 str. 11)

“Seni hergele, demek buradasın!” diye bağırdı aşçı ve elinde *çalı süpürgesiyle* beni kovalamaya başladı. (s. 88 str. 5)

Başucunda boş *şarap kadehi*, kuçağında *Aşk Şeriatı* yatakta uyuyakalmıştı Ella. (s. 88 str. 19)

Ne de olsa David başka kadınların evlerine gidebilir, hatta onlarla beraber olabilirdi ama istisnasız her sabah duşunu *kendi banyosunda* alırdı. (s. 88 str. 27-28)

En beğendiği *yemek tarifi kitabını* açtı: Kolaycacık Pişirme Sanatı. (s. 89 str. 7)

Mantar Sosunda Taze Otlu, Beş Çeşit Peynirli Makarna (s. 89 str. 11)

Sirkeyle Kızartılmış Sarımsaklı *Dana Kaburgası* (s. 89 str. 12)

Kremaya Yatırılmış *Karnabahar Salatası*. (s. 89 str. 13)

Televizyondaki *yemek programlarını* kaçırmadan izler ama hiçbirini sahici bulmazdı. (s. 89 str. 28)

Bırakın *bilim adamları* deney yapsın, sanatçılar acayip olsun! (s. 90 str. 1)

Yemek sanatı yılların, hatta yüzyılların birikimiydi. (s. 90 str. 4)

Ailecek hemen her gün aynı saatte kahvaltı eder, her *hafta sonu* aynı alışveriş merkezine gider ve her ayın ilk pazarı komşularıyla mangal yaparlardı. (s. 90 str. 11-12)

Her *Perşembe akşamı* Ella kendisi gibi evkadınlarının oluşturduğu bir *yemek kulübüne* gidiyordu. (s. 90 str. 21, 22)

Her Cuma, *Organik Ürünler Pazarı*'nda saatler harcıyor; çiftçilerle mahsulleri konuşup şeker oranı düşük reçelleri inceliyor, yahut kendisi gibi yemek pişirmeye meraklı başka insanlara, örneğin ufak porteballa mantarı nasıl pişirilir, ayrıntısıyla anlatıyordu. (s. 90 str. 25)

Pazardan sonra *alışveriş listesinde* eksik bir şey kalmışsa, eve dönüşte süpermarketten tamamlıyordu. (s. 90 str. 29)

Cumartesi günleri ise David Ella'yı dışarı yemeğe, genellikle *Tayvan yahut Japon restoranına* götürürdü. (s. 90 str. 32, 33)

Doğrusu şimdi durup geriye baktığında bir *sebep-sonuç ilişkisi* tayin etmekte zorlanıyordu. (s. 91 str. 24-25)

Domates dilimledi, sarımsak ezdi, soğan kavurdu, fesleğen doğardı, sos kaynattı, *portakal kabuğu* rendeledi, hamur yoğurdu. (s. 92 str. 2)

Masayla takım *kâğıt peçeteleri* üçgen üçgen katladı, kokulu mumlar yaktı; tam orta yere sarılı beyazlı çiçeklerden gözalıcı bir buket yerleştirdi. (s. 92 str. 10)

Ardından *bez peçeteleri* yuvarlayıp, parlak halkaların içine yerleştirdi. (s. 92 str. 12)

Nihayet işi bittiğinde, *yemek masası* dekorasyon dergilerinden fırlamış gibiydi. (s. 92 str. 14)

Yapacak işi kalmayınca mutfaktaki televizyonu açıp *yerel haberleri* dinlemeye başladı. (s. 92 str. 16-17)

Son yirmi dört saat içinde Boston'da genç bir terapist evinde bıçaklanmış, bir hastanede kısa devre yüzünden yangın çıkmış; duvarlara ve heykellere uygunsuz laflar yazan dört *lise öğrencisi* tutuklanmıştı. (s. 92 str. 20)

Amerika'nın en güvenli yerleri olan banliyölerde dahi *hayat güvencesi* kalmamışken, Aziz Z. Zahara gibi insanlar nasıl olup da dünyanın az gelişmiş bölgelerine gidecek gücü ve cesareti kendilerinde buluyorlardı? (s. 92 str. 22-23)

Rubinstein Ailesi akşam saat 7.30'da kusursuz bir *fotoğraf karesini* andıran *yemek masasına* oturdu. (s. 93 str. 1-2)

Yanan mumlar *yemek odasına* şık bir hava katıyordu. (s. 93 str. 2-3)

Şimdi birisi çıkıp da pencereden onları gözetlemeye kalksa, *mum ışığı* denli zarif ve mükemmel bir aile olduklarını zannederdi. (s. 93 str. 4)

Nedense aklına gelen *kadın modeli* David'in genç sekreteri değil, bir *Hollywood yıldızının*, Julia Roberts'in iri memeli hâliydi. (s. 93 str. 15, 16)

Daracık bir elbiseyle göğüslerini sergiliyor, *diz kapaklarına* varan yüksek topuklu kırmızı deri çizmeler giyiyordu. (s. 93 str. 19)

Evet, belki hayatı boyunca *kendi ayakları* üzerinde durmayı öğrenememişti ama bir gün pat diye her şeyi ve herkesi bırakıp gidebilirdi: Mutfağını, köpeğini, zencefilli kurabiyelerini, kokulu mumları, çocuklarını, şık malikânesini, komşuları, *barbekü partilerini*, kocasını, raflardaki dizi dizi *yemek kitaplarını*. (s. 93, 94 str. 29, 33, 1)

Ve senelerdir yarı merak yarı kaygı ve bol önyargıyla izlediği *haber programlarındaki* olayların cereyen ettiği o delidolu dış dünyada bulabilirdi kendini. (s. 94 str. 6)

Tekke hayatının katı kurallarından sıkıldığı gün gibi aşikârdı. (s. 94 str. 13)

Zaviye hayatı sabrının sınırlarını zorluyordu. (s. 94 str. 17)

Çoğu zaman onu bahçede bir *örümcek ağının* dokusunu yahut gece açan bir çiçekteki çiğ tanelerini inceler hâlde buluyordum. (s. 94 str. 29)

Aşk diyarında dil zaten hükmünü yitirir. (s. 96 str. 13)

Nice zamandır *dünya gözüyle* görüşemedik. (s. 96 str. 27)

Daha yirmi dört yaşındayken Rumi *şeyhlik makamına* erdi. (s. 98 str. 6)

Bundan tam on üç sene sonra bugün *Konya halkı* onu kendilerine örnek almakta. (s. 98 str. 7)

Her Cuma dört yandan insan, sırf Mevlâna'nın *Cuma hutbelerini* dinlemeye şehre üşüşür. (s. 98 str. 9)

Ve onu sadece *İslam tarihinde* değil, *dünya tarihinde* müspet bir değişime yol verecek, yüce bir münevver addeder. (s. 98 str. 13)

“Şüphesiz ki hamlıktan uzak ve arınmışsın ama *aşk odunda* pişmedin. Kadehin ağzına dek badeyle dolu olsa da ruhuna öyle bir kapı açmalı ki dolan sular taşsın” dedim. (s. 98 str. 24)

Uzak bir diyarda *arı kovanı* gibi bir şehirde birini arıyormuş. (s. 98 str. 31)

Dut ağaçlarında ketum kozalarda vakitlerinin gelmesini bekleyen ipekböcekleri varmış. (s. 98 str. 33)

Tüm bunlar Rumi'nin *can yoldaşını* tahmin edilmeyecek tehlikelere atabilir. (s. 99 str. 28)

Sen şu anda göremesen de, dar geçitler ardında nice *cennet bahçeleri* var. (s. 103 str. 13-14)

Baba Zaman o uzak olmayan şehirde yaşayan *İslam âlimi* hakkında konuştu ve gene sordu. (s. 104 str. 1)

Nihayet bir *sonbahar sabahı* bakır çan üçüncü kez çaldı. (s. 104 str. 24)

Bu *perşembe sabahı*, boğazı yanarak uyandı. (s. 105 str. 28)

Yine de *kahvaltı sofrasını* zamanında hazırladı ve ailesiyle beraber masaya oturdu. (s. 106 str. 2)

Ella'nın gözleri kocaman oldu, *göz ucuyla* kocasına baktı. (s. 106 str. 14)

Kahvaltı sonrası çocuklarını *okul servisine* uğurlarken, David ile kapıda ayaküstü birkaç kelime paylaşırken bile o iğreti gülümseme orada takılı kaldı, teninin altına kazınmışçasına. (s. 106 str. 25-26)

Yarısı yenmiş omlete, *mısır gevreği* kâselerine, kirli tezgâha baktı. (s. 106 str. 32)

Teni acınası kırmızı, minnacık yüzü kırış kırış, *parmak uçları* neredeyse şeffaf bir bebektir. (s. 107 str. 16)

Akçiğerleri tam olarak gelişmediğinden haftalarca *solunum cihazına* bağlanması gerekmişti. (s. 107 str. 17)

Ve onu *üniversite kütüphanesinde* ders çalışırken yakaladı. (s. 107 str. 30)

Belki de sayende bir *aile meselesini* çözdük. (s. 109 str. 3)

Bende *sufi kumaşı* yok zaten. (s. 109 str. 13)

Göçebe bir yaşam sürdüğü müddetçe idare etmişti ama bir şehirde, yerleşik *insanlar arasında* şimşekleri üzerine çekmesinden ürküyordum. (s. 111 str. 2-3)

Şems'in yola çıkmasından önceki akşam ikimiz beraber *dut ağaçlarının* çevresinde yürüdük. (s. 111 str. 7-8)

Göğüs kafesinde kalp yerine taş taşıyor adam. (s. 112 str. 15)

Dergâhta aşçı olacağına, savaşın kitabını yazmış *Moğol Ordusu'*na komutan olsa daha isabetli olurdu. (s. 112 str. 16)

Gün doğumundan gün batımına durmadan emir yağdırıyor Aşçı Dede. (s. 113 str. 5)

Sıkı sıkı tembihlediler: Olur da karanlıktan korkarsan, açlıktan miden kazınırsa, ya da maazallah, ıslak rüyalar görür bir *kadın vücudu* arzularsan, hemen tavandaki çanı çal, manevî destek ara! (s. 114 str. 15)

Odasında oturmuş, *kandil ışığında* mektup yazarken buldum onu. (s. 115 str. 18)

Dut ağaçlarıyla çevrelenmiş kerpiç bina, çalılıklar arasında gizli bir *kuş yuvası* gibiydi. (s. 116 str. 28, 29)

On Birinci Kural: Ebe bilir ki sancı çekilmeden doğum olmaz, *ana rahminden* bebeğe yol açılmaz. (s. 117 str. 13)

Titrek *kandil ışığında* bir *ayna parçasına* baka baka saçlarımı kestim. (s. 117 str. 18)

Kızıl Çömez, *tasavvuf ummanına* kendini adamak istediğini söylersin ama karşılığında hiçbir bedel ödemeye niyetin yok. (s. 121 str. 1-2)

Bahar mevsimi boyunca Rubinsteinların görkemli malikânesinde her sabah ilk uyanan, mutfağa ilk gelip kahvaltıyı hazırlayan Ella'ydı. (s. 121 str. 26)

Bir araştırmaya göre düzenli kahvaltı eden aileler, *aile fertlerinin* aç bî-ilaç kapıdan fırlayarak güne başladığı ailelere kıyasla çok daha uyumlu ve mutlu oluyorlardı. (s. 122 str. 1)

Ama işte bu sabah Ella mutfağa girdiğinde, her zamanki gibi kahve hazırlamak, portakal sıkmak ve ekmek kızartmak yerine, ilk olarak *mutfak masasına* geçip *dizüstü bilgisayarını* açtı. (s. 122 str. 18)

Mesaj kutusunu açar açmaz ışıltılı bir gülümseme kapıldı yüzünü. (s. 122 str. 19)

Guatemala'daki bu ufacık köyü bir daha *dünya gözüyle* görebilecek miydim acaba? (s. 122 str. 28)

Ama işte ister Marco Polo gibi dünyayı gezelim ister beşikten mezara aynı eve kazık çakalım, hepimiz için hayat *doğum ve ölümler dizisi* demek. (s. 123 str. 1-2)

Annesini anımsadı; üzerinde fıstık yeşili firfırlı önlüğü, elinde yuvarlak, ortası delik *kek kabı*, yüzünde kül rengi bir maska, solgun ve sonsuz bir kederle *mutfak kapısında* durup öylece dikilmiş bir hâlde. (s. 124 str. 12, 13)

*Noel zamanı*ydı. (s. 124 str. 16)

Hâllerine ve *yüz ifadelerine* bakılırsa orada epeydir durup dikkat çekmeye çalışmış olmalıydılar. (s. 125 str. 8)

Ama neyse ki diğer *aile fertleri* konuya ilgilerini yitirmiş gibiydi. (s. 125 str. 24)

Ekmek kızarma makinesi boştu. (s. 125 str. 32-33)

Pencereden dışarı, *ay ışığında* yüzen avluya baktım. (s. 129 str. 3)

Bu sefer rüyamda, yerleri *Acem halılarıyla* kaplı son derece aşına gelen bir odada, rahlenin başında bir kitap okuyordum. (s. 129 str. 20)

Şehrin evliyası, mutat olduğu üzere selâmıma karşılık vermek yerine kırık *mezar taşları* gibi sus pus oldular. (s. 133 str. 13)

Anladım ki *Konya evliyası* beni duymuştu duymasına da, bilmediğim bir sebepten dolayı şehre buyur etmiyordu. (s. 133 str. 15-16)

Bunu duyar duymaz *Konya velileri* hep bir ağızdan destur verdi, *hayır duası* ettiler. (s. 133 str. 26, 27)

Konya'nın minareleri kırık *cam parçaları* gibi güneşte parlıyordu. (s. 133 str. 30-31)

Arada bir *köpek havlamaları*, *eşek anırmaları*, *çocuk kahkahaları*, avazı çıktığı kadar bağırın bezirgânları işitiyordum –hayat dolu bir şehrin alelade sesleri. (s. 133 str. 31-32)

Köylü baba ekmekle *keçi peyniri* ikram etti. (s. 136 str. 20)

Esnaflar *dükkân kapılarında* kışkışlar, uğursuzluk getirmeyeyim diye kovar, kovarlar. (s. 137 str. 7)

Omuzlarda, dizlerde, kollarda, yüzde bozuk *yumurta rengi* boy boy bezeler oluşur. (s. 137 str. 18)

Artık bu geç safhadayım, *göz kapaklarımı* kapatamaz durumdayım. (s. 137 str. 23)

İşittim ki, Frenkler cüzâmlıları *kale duvarları* dışına atarmış. (s. 137 str. 28)

Sokaklarda *it muamelesi* yapanlar, ne vakit ağır bir hastalıkla yahut *ölüm korkusuyla* karşılaşırsalar, bizim dualarımızdan medet umarlar. (s. 138 str. 11-12, 13)

Cuma günleri haftanın en ballı günüdür. (s. 138 str. 23)

Alâeddin Keykubad tedavüldeki kanunlarını gevşeteli beri *Halep Beyleri*'nin sikkeleri, *Fatımi dinarı*, *Bağdat Halifesi*'nin mangırı, hatta *İtalyan florini* dahi geçer akça kılında. (s. 139 str. 24, 25, 26)

Köylü beni *şehir merkezinde* atınca, ilk işim kalacak bir yer aramak oldu. (s. 143 str. 19)

Hana yerleştikten sonra ilk iş *Konya sokaklarını* dolaşmaya çıktım. (s. 143 str. 29)

Çingene çalgıcılara, Arap seyyahlara, Hıristiyan bacılara, Yahudi tacirlere, Budist rahiplere, Frenk ozanlara, Çin-i Maçin'den ve *Urum feylesoflarına* denk geldim. (s. 144 str. 4-5)

Köle pazarlarında teni süt beyaz cariyeler gördüm ve bir de şahit oldukları onca zulümden dilleri tutulmuş irikiyim siyahî *harem ağaları*. (s. 144 str. 5, 7)

Ceneviz lisani, *Frenk lisani*, Yunanca, Fârisî, Türkçe, Kürtçe, Arapça, Ermenice, Süryanice, İbranice ve hangi lisana ait olduğunu bilemediğim envai çeşit lehçede konuşuyordu ahali. (s. 144 str. 11)

Konya şehri Kabil Kulesi misaliydi. (s. 144 str. 17)

Konya şehri *Kabil Kulesi* misaliydi. (s. 144 str. 17)

Sadece evler ve insanlar değil, kokular da değişti, gitgide kesinleşti; *baharat, yağ, sarımsak kokuları* bollaştı. (s. 145 str. 11)

Konya şehrinin adı kötüye çıkmış mahallesine vasıl olmuştu demek. (s. 145 str. 13)

Kadınların yanında bir bahçe vardı; akıllara durgunluk verecek güzellikte katmer katmer açmış güllerle dolu bir *gül bahçesi*. (s. 145 str. 21)

Gözlerini kısıncı, *et katmanlarının* arasında kayboluyordu ela gözleri; iki incecik çizgi kalıyordu geride. (s. 145 str. 26)

Bir *din adamını* yoldan çıkarttık diye bizi lanetler. (s. 146 str. 25)

Kerhane maması hünsa, ip gibi bıyığının ucunu burdu. (s. 147 str. 1)

Ben şu *gül bağına* hayran kaldım, ona bakmak için yaklaşmıştım. (s. 147 str. 4)

“Nasıl yani? İnsanları kitap gibi okuyorsun öyle mi?” diye tısladı *kerhane sahibi*, bir kahkaha patlattı. (s. 147 str. 34)

Doğduğumuz andan itibaren *aşk cevherini* içimizde taşıyoruz. (s. 148 str. 5-6)

Daha ziyade isteksiz, hissiz, âdeta renksiz bir *ruh hâlindeydi*. (s. 149 str. 1)

Yemek kitabı yazmaya başla. (s. 149 str. 23)

Gerçi Amerika’daki *kadın dergileri* ısrarla *insan ömrünün* epey uzadığını, eskiden otuz yaş ne ise şimdilerde kırkın o olduğunu söylüyorlar. (s. 150 str. 6, 7)

Boşuna değil, *Nuh Tufanı* kırk gün sürdü. (s. 151 str. 5)

Hazreti Muhammed *peygamberlik çağrısını* kırk yaşında işittir. (s. 151 str. 14)

Buda *ihlamur ağacının* altında kırk gün tefekküre daldı. (s. 151 str. 15)

Gül bahçesini kimin yaptığını soran o uzun boylu, saçsız derviş gittikten sonra baktım bizim hünsayı bir düşüncedir almış. (s. 152 str. 16)

Bir çalının arkasına geçip daha evvelden oraya gizlediğim bir çuval dolusu *erkek kıyafetini* çıkarttım. (s. 153 str. 3)

Ne var ki üstümü değiştirip *erkek kılığına* girmek düşündüğümden zor oldu. (s. 153 str. 4)

Sonra *Selçuklu saldırılarından* bahsetmeye başladı herkes. (s. 154 str. 7-8)

Daha Selçuklu Ordu’nun yarattığı korkunun izleri küllenmemişti ki, acımasız *Moğol saldırıları* başladı. (s. 154 str. 10)

Sanki düşmanın ismi ve cismi sürekli değişiyor ama başkalarınca yok edilme korkumuz *İda Dağı*’nın başındaki *kar kümeleri* gibi sabit kalıyordu. (s. 154 str. 12)

Çocukluğumdan hatırladığım en eski şey fırından taze çıkmış *ekmek kokusudur*. (s. 154 str. 15)

Birisi yedikleri ekmeğin ununa *fare zehiri* karıştırmıştı. (s. 156 str. 2)

Konstantinopol’da giden bir *yolcu arabasına* atladım. (s. 156 str. 11)

At arabasındaki en genç yolcu bendim. (s. 156 str. 11-12)

Çete reisi, “Haydi gidelim” diye gürlendi. (s. 156 str. 23)

Çok geçmeden *çete reisinin* bana neden bakire olup olmadığını sorduğunu anlayacaktım. (s. 156 str. 32)

Bugün bile ne vakit ormanı ansam, bir tek *çam ağaçlarını* düşünürüm. (s. 157 str. 8)

Zaman zaman ormandan geçen *at arabaları* görürdüm, çoğu da asilzadelere aitti. (s. 157 str. 14)

Düşünüyorum da iman da gizli bir *gül bahçesi* gibi. (s. 158 str. 11)

Vaktiyle o *bahçe* içinde dolaşıp baygın kokularını içime çekerdim ama bir gün pat diye kendimi dışarıda, cennetten kovulmuş buldum. (s. 158 str. 12)

Kadınlara ait *haremlik kısmını* bile erkekler kaplamıştı. (s. 158 str. 20)

Vaiz konuşurken sesi *dağ pınarları* gibi coşup kabarıyordu. (s. 159 str. 9)

Anamın hamileliği, üç kardeşimin *ana rahminde* tutuştukları amansız savaş, kardeşimin yalnızlığı, hatta babamın ve üvey anamın katli, ormanda yaşadığım o korkunç günler, *Konstantinopol sokaklarında* maruz kaldıklarım... hepsi ve her biri hikâyeme katkıda bulunmuştu. (s. 159 str. 16, 18)

Konya şehrinin tüm dilencileri yaka silkerdi ondan. (s. 162 str. 17)

“Meraklanma ayyaş Süleyman!” diye bağırdı *meyhane sahibi* Hıristos. (s. 164 str. 21)

Konya'nın *Yahudi mahallesinde*, bir Hıristiyan'ın meyhanesinde, her inançtan her mizaçtan biz cümle demkeşler neşeyle kadehlerimizi kaldırdık. (s. 167 str. 14)

“Bu ipuçlarına dikkat: Kocanız eve geldiğinde ceketini, gömleğini kontrol edin. Yabancı bir parfüme ya da *makyaj lekesine* rastlarsanız şüphelenmekte haklısınız” diye yazıyordu Evli Kadınların Muhakkak Bilmesi Gereken Bilgiler isimli bir *internet sitesinde*. (s. 167, 168 str. 24-25, 2)

Bilhassa *ruj lekesine* dikkat! (s. 168 str. 2)

Mayısın son günü, Ella Rubinstein evinde *Aşk Şeriatı*'nı okumaya ara verdiği bir sırada, tesadüfen ziyaret ettiği bir *internet sitesinde* rastladığı testi cevaplandırıyor: “Kocanızın Sizi Aldatıp Aldatmadığını On Soruda Nasıl Anlarsınız?” (s. 168 str. 4, 6)

Bu günlerde vaktinin çoğunu *Aşk Şeriatı* hakkında raporunu yazarak geçiriyordu. (s. 168 str. 19)

Ardından bir açıklama yapma gereği duymuş olmalı ki, hızlıca eklemişti: “Geçen sene bu otelde *diş hekimleri* olarak konferans düzenlemiştik. Katılımcıları *müşteri listesine* almışlar demek.” (s. 169 str. 18, 19)

Hiç panik atak yaşamamış, *öfke nöbetlerine* yakalanmamış, *depresyon ilacı* kullanmamıştı. (s. 170 str. 11, 12)

Lise son sınıfta pek çok arkadaşı hamile kalıp *kürtaj kliniklerini* ziyaret eder ya da bebeklerini evlatlık verirken o bütün bu trajedileri uzaktan izlemişti, bir belgesel izler gibi. (s. 170 str. 15)

Genç kızlığından beri *Cuma akşamları* dışarı çıkıp insanlara karışmak yerine koltuğa uzanıp güzel bir kitap okumayı tercih ederdi. (s. 170 str. 22-23)

Hatta bir keresinde bir *sınıf arkadaşı* karşısına geçip, “Senin derdin ne biliyor musun?” diye diklenmişti. (s. 170 str. 31)

Seneler var ki *saç kesimini* değiştirmemişti: Uzun, düz, *bal sarısı*ydı saçları. (s. 171 str. 1, 2)
Tek sürdüğü hafif kırmızı-kahverengi bir ruj ile açık yeşil *göz kalemi*ydi (ki büyük kızına bakılırsa gözlerini ortaya çıkarmak yerine tam tersine kapatıp saklıyormuş!). (s. 171 str. 5)
Zaten Ella bugüne kadar *göz kalemi*yle simetrik iki çizgi çekebilmiş değildi. (s. 171 str. 7)
Meğer arkamdan gelen *ayak sesleri* zavallı Susam'a aitmiş. (s. 172 str. 9-10)
Vaktiyle bir fahişe yolda yürürken bir *sokak köpeğine* rastlamış. (s. 175 str. 12)
Hikâyen güzelmiş ama seni temin ederim ki Konya'daki tüm *sokak köpeklerini* doyursam gene de yetmez kefaretime. (s. 175 str. 26)
Oysa şimdi karalar giymiş dervişin teki karşıma dikilmiş, *dağ pınarları* gibi tertemiz olduğumu söylüyordu. (s. 177 str. 2)
Badeden kalan ne varsa bir dikişte kafama dikip, *gece yarısına* doğru meyhaneden ayrıldım. (s. 177 str. 28-29)
Keşke yanımda bir *şarap testisi* olsaydı. (s. 178 str. 7)
Bir *ışık huzmesi* gözümün önünden kaydı ve aniden her şey karardı. (s. 180 str. 17)
Kırbaç darbeleri aniden kesildi. (s. 180 str. 20)
Sırtlarımı döndüler; uzaklaşan *ayak seslerini* duydum. (s. 180 str. 26)
Zaman bir *sis perdesi* gibi inceldi. (s. 180 str. 28)
Muhafızlardan *meşdan dayağı* yemişken, haydutlardan mı korkacaktım? (s. 181 str. 6)
Gölgeler arasında uzun boylu, ince yapılı bir derviş çıkageldi. (s. 181 str. 8)
Farklılıklara saygı göstermemek, *kendi doğrularını* başkalarına dayatmaya kalkmak, Hak'ın mukaddes nizamına saygısızlık etmektir. (s. 181 str. 30)
İnsan bir gecede *iman sahibi* olmaz Süleyman. (s. 182 str. 7)
Tekrar toparlanır, imanı kuvetlenir, ardından yine yuvarlanır *şüphe çukuruna*. (s. 182 str. 10)
Bahçe duvarlarının ardında köpekler havladı. (s. 182 str. 31)
Ve ardından şöyle dedi: Yirmi İkinci Kural: Hakiki *Allah Aşığı* bir meyhaneye girdi mi orası ona namazgâh olur. (s. 183 str. 4-5)
Ardından Orly'nin *okul müdüründen* bir mektup aldı. (s. 183 str. 22)
Mektupta kızının *gençlik buhranı* geçirdiği ve bir psikolog görmesinde fayda olabileceği yazılıydı. (s. 183 str. 22-23)
Ella derin bir *suçluluk duygusu*yla karşıladı bu haberi. (s. 183 str. 25)
Nasıl olmuş da *öz evladının* bunalımda olduğunu anlayamamıştı? (s. 183 str. 26)
Belki *suçluluk duygusu* Ella için yeni bir unsur değildi ama anneliğinden şüphe etmek var ya, işte o yeniydi. (s. 183 str. 28)

Bu kadar seyahat etmesine ve dünyanın en ücre yerlerine gidip gelmesine rağmen nasıl olup da *internet bağlantısını* yitirmediği bir muammaydı Ella için. (s. 184 str. 6)

Sabah uyanır uyanmaz, *kahvaltı sonrası, sabah yürüyüşünden* dönünce, öğlen yemek pişirirken, dışarı çıkmadan evvel, hatta sokakta alışveriş yaparken bile internet kafelere dalarak mesajlarına bakıyordu. (s. 184 str. 10)

En sevdiği dizi izlerken, *Füzyon Yemek Pişirme Kulübü*'nde domates doğrarken, komşularıyla telefonda konuşurken, yahut ikizlerin *okul ve ev ödevi* dırdırlarını dinlerken bile *dizüstü bilgisayar* hep yanında, *mesaj kutusu* hep açıktı. (s. 184 str. 13-14, 15, 16)

Yapacağım tek şey *dizüstü bilgisayarımı* yanıma almak, iyi bir *internet bağlantısı* bulmaya çalışmak ve şu hayatta bir gün daha yaşayacağımı umarak hareket etmek. (s. 187 str. 4, 5)

Açıklanamaz, denetlenemez, dolayısıyla *gerilla taktiği* uygulanamaz boyut. (s. 187 str. 13)

Bugün, tıpkı *moderinte* öncesinde olduğu gibi, maneviyate ilgide patlama yaşanıyor. (s. 188 str. 8)

Kırgınlıklar, kızgınlıklar, *kan davaları* ve şiddet mi? (s. 188 str. 21)

Birdenbire sokakta *köpek havlamaları* duyunca, döşekte doğruldum. (s. 191 str. 3)

Ama başta *Kudüs yolundaki* Haçlılar olmak üzere dinimizin düşmanlarına karşı cengâverlik etmek için yanıp tutuşsa da buralardan gitmesini ne ben arzu ettim ne zevcem. (s. 192 str. 4)

Bir *yuva kurmasının* vakti geldi de geçiyor. (s. 192 str. 8)

Eğer Moğollar bu denli muzaffer olabildilerse, Hıristiyanlar davalarını ileri götürebildilerse, *İslam düşmanları* köy köy, şehir şehir yağmaladıysa, bütün bunların sebebi Allah'ın ipini bırakanlar! (s. 192 str. 17-18)

Neymiş, bir *savaş sonrası* Hazreti Muhammed halka dönüp, “artık küçük savaşı bitirdik, bundan sonra büyük cihada geçiyoruz” demiş. (s. 193 str. 1)

Belki kimilerinin kulağına hoş gelir böyle şekersiz sözler ama bıçak kemiğe dayanıp da iş *kâfirler ve mülhitler ordusuyla* savaşmaya gelince bize ne faydası var? (s. 193 str. 7)

Bu *tasavvuf ehli* işi iyice abartıp, “Önümüz sıra dört kapı vardır; şeriat, marifet, tarikat ve hakikat basamak basamak çıkılır” diyorlar. (s. 193 str. 9)

Bir de çekinmeden diyorlar ki, “Dördüncü kapıya varanı birinci kapının kuralları bağlamaz. *Hakikat ehli*, şeriatın kaidelerine uymak zorunda değildir.” (s. 193 str. 14)

Sufi taifesi örtük atıflar, saklı mesajlar aramakla o kadar bozmuş ki aklını, yüce Allah'ın apaçık söylediklerini anlamaya fırsat bulamıyor. (s. 193 str. 31)

Aidiyet duygusundan yoksun, rüzgârda kuru yaprak misali her yöne savrulan, tüm dünyaya “evim” diyen kişi, Şeytan'ın arayıp da bulamadığı *suç ortağıdır*. (s. 194 str. 7, 9)

Bir *arpa boyu* yol bile gidemez. (s. 194 str. 29)

Her gece *devriye dönüşü* yorgun argın eve geldiğinde, beraber tandırın etrafında otururuz. (s. 195 str. 3)

Ne ki bu *minnetarlık hâlini* âdemoğulları nadiren yaşıyordu. (s. 195 str. 19)

Leyli hayvanların bile hüküm süren huzuru bozmamaya gayret ettikleri saat şimdi. (s. 196 str. 2)

Varsın *konya halkı* beni tanımasın. (s. 196 str. 16)

Kanımca Mevlâna'nın vaazları, *ısrırgan otları*, devedikenleri, fundalıklarla süslü bir yabancı bahçe gibidir. (s. 197 str. 2-3)

Konya şehri gezgin abdalların uğrak yeridir. (s. 199 str. 4)

Yavaş yavaş gözlerine *kendi fikirlerinin* yankısını başkasının sözlerinde duyan bir adamın yumuşak, dostane parıltısı geldi. (s. 201 str. 3)

Onun için dünyanın en ücra köşelerine gitmek, *mahalle parkında* gezintiye çıkmaktan farksızdı. (s. 203 str. 8)

Sadece *sırt çantası* ve bir neyle yolculuk ediyordu. (s. 203 str. 14)

Yabancı bir yere gitmenin tedbirliği; suratsız, insafsız *gümrük görevlileri*; laçkalaşmış bürokrasi çarklarından vize almanın imkânsızlığı; *içme sularındaki* parazitler; *besin zehirlenmeleri*, *mide rahatsızlıkları*, *soyulma tehlikesi*... kısacası her turistin kâbusu olan meseleler Aziz için sıradan ayrıntılardı. (s. 203 str. 17, 18-19, 20)

Ella dünyayı “güvenli *Avrupa ülkeleri*” ve “geri kalan tekinsiz bölgeler” diye ayıradursun, Aziz için Doğu, Batı, Kuzey, Güney birdi. (s. 203 str. 21-22)

Gene de (her ne kadar bunu Aziz'e itiraf etmemişse de), İslam'daki köktendinciliğin, *Hristiyan ve Yahudi köktendinciliğinden* daha tehlikeli olduğuna inanıyordu. (s. 204 str. 11)

Aziz ise *din ve inanç meselelerini* ciddiye alan, maneviyatı kuvvetli biriydi. (s. 204 str. 18)

“*Nefret*” kelimesini silmişti kişisel sözlüğünden. (s. 204 str. 20-21)

Şu dünyada yaşanan çatışma ve savaşların bir “*din sorunu*” değil, “*dil sorunu*” olduğuna inanıyordu. (s. 204 str. 29-30)

Aziz ile Ella farklı *zaman kuşaklarında* yaşıyorlardı. (s. 205 str. 5)

Aynı sebepten ötürü, aşkın ne “*gelecek planları*” ne “*dünün hatıraları*” ile ilgisi olduğuna inanıyordu. (s. 205 str. 14-15)

Koca *gün boyu* kütüphaneden çıkmadılar. (s. 206 str. 24)

Her gün bir öncekinden leziz yemekler hazırlamasına rağmen, babam ve Şems bir dilim *buğday ekmeği* ve bir bardak *keçi sütü* dışında ne varsa reddediyorlardı. (s. 206 str. 31, 32)

Aile büyüklerinin biricik valiahtı, babamın ilk göz ağrısı olmak bağabeyimin rızığıydı. (s. 208 str. 1-2)

Yine *kapı önüne* çömmüş içerideki sessizliği dinliyordum ki dervişin konuştuğunu duydum. (s. 208 str. 6)

Artık bu odadan *çıkma vakti* geldi Mevlâna. (s. 208 str. 8)

Geçen her gün gönlü geniş ve ruhu gezgin *sufi meşreplilerin* kırk kuralı'ndan bir tanesini tefekkür ettik. (s. 208 str. 9-10)

Bugün son kuralı da tamamladığımıza göre *insan içine* çıksak iyi olur. (s. 208 str. 11)

Büyük oğlun *ayak izinden* yürür ancak küçük oğlan bambaşka bir mecraya akmakta. (s. 208 str. 17)

Babamın gözleri hayretten *fal taşı* gibi büyüdü. (s. 208 str. 30)

Peş peşe yağın soruları duymazdan gelip, *işaret parmağımı* Şems'e doğrulttum. (s. 209 str. 4)

Sadece iç çekti; varlığım boynunda *değirmen taşı*ydı sanki. (s. 209 str. 10)

Yoz, Ham ve Daima Başkalarını Suçlayan *Nefs merhalesi*. (s. 210 str. 20)

Hep başkalarını suçlar, eleştirir, çekiştirir; nefes alır gibi doğallıkla dedikodu ve iftira eder; katiyen kendilerinde kusur bulmaz; başkalarını yargılar; şüphe, kuşku ve *kibir ikliminde* yaşarlar. (s. 210 str. 28)

Nasibiye *İlim Şehri*'ne adımını atar. (s. 211 str. 14)

Bu nedenlerdir ki üçüncü makam her ne kadar *cennet bahçesi* kadar latif olsa da, yüceleri hedefleyenler için bir tuzaktır. (s. 211 str. 23)

Buradan öteye geçmeyi başaran kişi *İlim Şehri*'ni kat eder ve *Nefs-i Mutmaine safhasına* ulaşır. (s. 211 str. 25, 26)

Kalp kırmaz, *kul hakkı* yemekten gözü gibi sakınır ve kimsenin kusuruna bakmaz, hatta başkalarının kusurlarını örter. (s. 211 str. 32)

Buradan ötesi *Tevhid Şehri*'dir. (s. 212 str. 3)

Son üç mertebeye *kemal mertebesi* denir. (s. 212 str. 3-4)

Buraya ulaşan kişi başkalarına *deniz feneri* olur. (s. 212 str. 11)

Hâl böyle olunca, geçmiş ve gelecek, yaşamış ve yaşayacak bunca *insan arasında* çok azı, o da ancak her asırda bir, en nihai makama kadar varabilir. (s. 212 str. 29)

Mevlâna'nın gözü gibi baktığı kitapların, *el yazmalarının* arasında bağdaş oturur; köhnemiş ve küflü kokularını solur, içlerinde ne tür sırlar gizlediklerini hayal ederdim. (s. 214 str. 1)

Kütüphanesi birbirinden kıymetli *el yazmalarıyla* doludur, çoğu rahmetli pederinden miras. (s. 214 str. 5)

Bu *kitaplar arasında* gözbebeği Ma'arifi satır satır ezbere bilir. (s. 214 str. 6)

Tüm kitapları raflardan indirdim; bir *kadife parçasını gül suyuna* banarak her kitabın kapağını bir güzel sildim. (s. 214 str. 19, 20)

Ayak seslerini duymamıştım. (s. 215 str. 3)

O yeknesak bir sesle konuşurken, ben de gözlerimi kapayıp onunla beraber *Arap Çölleri'*ne, Afrika'nın şimalindeki *Bedevi çadırlarına*, suları masmavi Akdeniz'e seyahat ettim. (s. 216 str. 20, 21)

Bir kumsalda kocaman bir *şeytan minaresi* buldum, cebime koydum. (s. 216 str. 23)

Konya şehrinde harikulade bir zat yaşar. (s. 217 str. 22)

Başladı söylenmeye: "Hamileyim. Kimya bana yardım etmeli. Hem *kız kısmının* kitaba ne ihtiyacı var? Olacak iş mi? Evinde otursun. Çocuk bakmaya öğrensin." (s. 217 str. 28)

Her fırsatta *Aşk Şeriatı* 'yla uğraşüyor; roman hakkında yazdığı yayın raporunun son rötuşlarını tamamlıyordu. (s. 221 str. 27)

Bu hafta ilk defa *Füzyon Yemek Kulübü'*nü aksatmıştı. (s. 222 str. 5)

Yeni *ruh hâlinden* şikâyetçi değildi. (s. 222 str. 21)

Orly ise *yeme bozuklukları* için bir piskoloğa görünüyordu artık. (s. 223 str. 1)

Karı koca bir sabah bir de akşamları, çocuklarla beraber *mutfak masası* etrafındayken birkaç çift laf ediyorlardı birbirlerine, o kadar. (s. 224 str. 10)

Üç *çocuk annesi* kadın nasıl olmuştu da bedbinliğini keşfetmiş, kendiyle yüzleşmişti? (s. 224 str. 28-29)

Şems'le her *sohbet sonrasında* Mevlâna farklı bir adama dönüşüyor; öylesine uzak, düşünceli, sanki vücudu burada ama kendi yok. (s. 225 str. 19-20)

Çoğu gece uyumadan yanında yatıyor, *nefes alışverişini* dinliyorum. (s. 226 str. 3)

Hak dinine dönmüş olsa bile nasıl güvenirsin? (s. 226 str. 15)

Şayet Hıristiyanlıkla Müslümanlık arasında bir *sınır kapısı* varsa, bunun her iki taraftaki bağnazların iddia ettiği gibi geçilmez bir hudut olduğunu sanmıyorum. (s. 226 str. 27)

Din adamları belki çok şey biliyor, ama inanç denilen şey aklen ve naklen mi anlaşılır yoksa birebir kalben yaşayarak mı? (s. 226 str. 31-32)

Hâlbuki *din bilgileri* aralarında tartışadursun, Anadolu'da yaşayan sıradan Hıristiyanlarla sıradan Müslümanların ortak yanları öyle çok ki. (s. 227 str. 6)

Böyle zamanlarda *suçluluk duygusu* içten içe yiyor bitiriyor beni. (s. 227 str. 24)

Demek Şu hayatta bir erkekle aynı *çatı altında* yaşamak, aynı yatağı paylaŐı gene de ona hasret kalmak mümkünmüş. (s. 228 str. 1)

Ya da *mahalle camisinde!* (s. 228 str. 19-20)

Benim Rabbim bakkal değil ki, defterinin bir köşesinde *günah hanesi*, bir köşesinde *sevap hanesi*, toplayıp çıkarısın! (s. 229 str. 6)

Herkes durmadan nutuk atarlar: “*Mahşer günü* geldiğinde kıldan ince, kılıçtan keskince *Sırat Köprüsü*’nden geçmeye mecbur kalacağız. Köprüyü geçemeyen günahkârlar alttaki *cehennem çukurlarına* düşüp zebaniler elinde ilelebet azap çekecek. Faziletli yaşam sürenlerse köprünün öbür ucuna varıp hurmalarla, hurilerle mükâfatlandırılacak.” (s. 230 str. 21, 22, 23-24)

Ya da insanlığa maddi manevi hayrı dokunan, kalp kırmak yerine kalp onaran, sonsuz bir *muhabbet zincirinde* halka olmayı başaran ve kâinatın sırlarına parmaklarının ucuyla dokunan kişinin doygunluğundan öte cennet mi var? (s. 231 str. 7-8)

Onlar sonsuz bir *Ledûn denizinde* yüzer. (s. 231 str. 15)

Sufi tairesi Allah’ı sever. (s. 231 str. 15)

Apayrı bir diyardan geliyor ve besleniyor, bambaşka bir damardan: *AŞk Şeriatı*’ndan. (s. 232 str. 10)

AŞk Şeriatı’nın sonuna varmıştı. (s. 232 str. 13)

Hem kitabı okumuŐtu, hem de *yayın raporunu* tamamlamıŐtı. (s. 232 str. 14)

Aziz *internet sitesine* çektiği *fotoğraflar arasına* kendi resmini koymamıştı. (s. 232 str. 26)

Ne Aziz’in fotoğrafını görmek istemiş, ne de ona *kendi fotoğrafını* gönderme ihtiyacı duymuştu. (s. 233 str. 2)

Böyelece bir anlamda Aziz’den de *kendi fotoğrafını* göndermesini istemiş oluyordu. (s. 233 str. 18)

Tanrı nasıl insanları *kendi suretinde* yaratmışsa bir edebiyatçı olarak Aziz de karakterlerini *kendi suretinde* yaratmayı istemiş olabilirdi. (s. 234 str. 10, 11)

İlk olarak *AŞk Şeriatı*’nı sırf hikâye açısından değil de farklı bir gözle; Şems-i Tebrizî’de gizlenmiş olan Aziz’i, yani baş karakterde gizlenen yazarı bulmak amacıyla yeniden okumaya karar verdi. (s. 234 str. 20)

Başın omuzunun üstünde dursun, kalbin *göğüs kafesinde* atsın istiyorsan, dövüŐeceksin. (s. 235 str. 24)

Yetmezmiş gibi Köseadağ’da *Selçuklu ordusuna* galebe çalıp, Koca Sultanı haraç vermeye, kendilerine biat etmeye zorladılar. (s. 236 str. 6)

Şayet Moğollar hepimizi silip süpürmedilerse sebebi bizi sevmeleri değil, *boyunduruk* altında olmamızı yeğlemeleri. (s. 236 str. 9)

Ama şu kana susamış *Moğol Ordusu* gibisini görmedik. (s. 236 str. 11)

Harp sanatını hatmetmişler: Her biri farklı amaca hizmet eden envai çeşit silah kullanıyor; her bir neferi çevşenler kuşanmış; şeşber, teber, şimşer ve kargayla donanmış. (s. 236 str. 11-12)

Haçlılar bir yandan, Bizans bir yandan; tabii bir de *Şii-Sünni rekabeti* var. (s. 236 str. 20)

İslam düşmanları heyula gibi başımıza dikilmişken Rumi gençlere ne nasihat veriyor? (s. 236 str. 26)

O dönemin kudretli zenginleri *Selçuklu Sultanı*'ndan açık davet almışlar; Rumi'nin babası da onlardan biriymiş. (s. 237 str. 16-17)

Bırakın ocağınıza *incir ağacı* diksinler! (s. 238 str. 12)

Giderek merakı katlanmış, bildiği ne kadar *Ali Cengiz oyunu* varsa oynamış ki, Leyla'yı dünya gözüyle bir kerecik görsün. (s. 241 str. 22)

Eskiden "*Dil Canbazı*", "*Kelime Sarrafı*", "*Hitabet Ustası*", "*Harflerin Efendisi*" ve "*Mânâ Denizinin Kaptan-ı Deryası*" derlerdi bana. (s. 242 str. 14)

Herkes bir *barut fiçisinin* üstüne oturmuş bekliyor. (s. 243 str. 5)

İkinci namazından sonra duvardan Kuran'ı indirdim. (s. 243 str. 13)

Bahtıma *Nisa suresi* çıktı. (s. 243 str. 20)

Nisa suresi kadınlara karşı amansızdı; o yüzden bir türlü benimseyemiyordum. (s. 243 str. 21)

Onun yerinde Şems oturuyordu; elinde bir tespih *pencere kenarına* yerleşmiş, guruba karşı durmuştu. (s. 243 str. 28)

"*Nisa sûresi*" dedim yavaşça. (s. 244 str. 12)

Toros Dağları'nın buz gibi soğuk suları. (s. 245 str. 20-21)

Kız kardeşimle kaç öğleden sonra *dağ pınarlarında* yüzmüş, şen şakarak gülmüş, eğlenmiştik. (s. 245 str. 22)

Balık türlerini düşün Kimya. (s. 246 str. 2-3)

Ayetleri *kelime mânâsıyla* alırlar. (s. 246 str. 9-10)

Bazıları *Nisa suresini* okuyunca erkeklerin kadına üstün yaratıldığı sonucuna varırlar. (s. 246 str. 10)

Nisa suresini gönül gözün açık okursan, göreceksin ki ayet kadınlarla erkekler hakkında değil; kadınlık ve erkeklik hakkında. (s. 246 str. 23)

Tasavvufta fena ve beka, *kadınlık ve erkeklik hâllerine* tekabül eder. (s. 246 str. 26)

Ve her birimiz, buna senle ben de dahiliz, içimizde taşıyız *kadınlık ve erkeklik hâllerini*, farklı farklı nispetlerde. (s. 246 str. 27-28)

Tenimdeki *parmak uçları* yanan bir kandil gibi sıcaktı. (s. 247 str. 19)

Babamızın itibarı çölde *kar tanesi* gibi kaldı. (s. 249 str. 8)

Bıyıkları yeni terlemişti ama *el kol hareketleri, konuşma biçimi*, her şeyiyle erkeklik taslıyordu. (s. 249 str. 12-13)

Bir an için yüzünde *baba sevgisine* muhtaç bir çocuk gördüm. (s. 249 str. 33)

Alamud Kalesi'nden gizlice çıkmış ve gittikleri her yere bela götürmeye ant içmişler. (s. 250 str. 27)

Hadi de ki Şems *Haşhaşi lideridir*. (s. 250 str. 31)

Hayal ürünü suçlama ve entrikalara kendini öyle kaptırmıştı ki anlattıklarının heyecanından yanakları al al olmuştu. (s. 251 str. 1)

Ona baktığım zaman ara sokaklarda kedi kovalayan, *yağmur birikintilerine* dalıp ayağını çamura bulayan, bütün gün yoğurtlu ekmek kemiren oğlan çocuğunu görüyordum. (s. 251 str. 19-20)

Ocak başında yayıkta yağ yapıyordum ki avludan garip sesler duydum. (s. 253 str. 3)

Her yanda kitaplar vardı; *kuleler hâlinde* üst üste dizilmiş, ha devrildi ha devrilecek, yüzlerce kitap ve *el yazması* saçılmıştı ortalığa, bir o kadarı da şadırvana atılmıştı. (s. 253 str. 5, 6)

Kitap *su yüzüne* çıkar çıkmaz bir başkasına uzandı. (s. 253 str. 12)

Rumi'nin babasına hayranlığını, bu eski *el yazmasına* olan düşkünlüğünü bildiğimden hemen dönüp kocama baktım. (s. 253 str. 16-17)

Ve orada, onlarca tencere tava, yığınla *ot ve baharat ortasında* yere çöküp ağladım, ağladım. (s. 254 str. 17)

Yaklaştığımızı gören korkuluklar *buğday tarlaları* arasından bize selâm durdu; bir çiftlik evinin önünde ipe dizili yeni yıkanmış çamaşırlar delice dalgalandı. (s. 254 str. 24)

Ardından Şems atının dizginlerine asıldı, uzakta bir *meşe ağacına* işaret etti. (s. 254 str. 27-28)

Uzaktan *sabah ezanı* okununca Şems hırkasını yere serdi; yan yana namaz kıldık. (s. 254 str. 29)

Namaz sonrası dua ederken sadece kendimiz için değil, bütün insanlık için güzellikler diledik. (s. 255 str. 1-2)

Sonra yerdeki kırık bir dala uzandı; kalktı, *meşe ağacının* etrafında genişçe bir çember çizmeye koyuldu. (s. 256 str. 13)

Apansız bir yel bizden yana esti, hava aniden soğudu; o an, oracıkta, bıçakla kesilmişçesine *güz mevsimi* sona erdi. (s. 257 str. 13)

Başkalarına hoş görünmek için azıcık çaba göstermediği gibi habire birilerinin *bam teline* basıyor. (s. 259 str. 2)

Babanla aramızdaki bağın derinliğini anlayamayanlara söyle, önce *kendi zihinlerindeki* kiri pası temizlesinler! (s. 261 str. 9)

İskoçya’da, Kinlochbervie adında bir *balıkçı köyünde* dünyaya geldim. (s. 261 str. 19-20)

Çocukluğumdan kalan en belirgin hatıralar *balıkçı tekneleri*, bel vermiş *ağlar* arasından yeşil yılanlar gibi sarkan şerit şerit yosunlar, kumsal boyunca solucan didikleyen çulluklar, beklenmedik yerlerde boy veren yabani çiçekler, denizin keskin ve tuzlu kokusu, yemyeşil dağlar ve bir de *savaş sonrası* Avrupa’ya hâkim olan alışılmadık sükûnet... Ben bunların arasında büyüdüm. (s. 261 str. 22, 23, 27)

Öğrenci eylemeleri, uçak kaçırmalar, *devrim girişimleri*. (s. 262 str. 2, 3)

Bense sessiz köşemde hepsinden uzak, yaşlılarımın kapıldığı *değişim dalgasından* habersizdim. (s. 262 str. 4-5)

Fotoğrafçılık kursuna kaydoldum, ilk başta hobi olarak başlayan bu uğraşın ömür boyu süren bir tutku olacağını bilmiyordum. (s. 262 str. 19)

Ruh hâlini önceden kestirmek imkânsızdı. (s. 263 str. 3)

Mültecilerin ihtiyaçlarına odaklı bir *sivil toplum örgütünde* çalışarak dünyanın en belalı köşelerinden kaçıp Hollanda’ya sığınan ailelere rehberlik ediyordu. (s. 263 str. 31-32)

İşletme mezunu hırslı bir genç adam olarak kurumsal *kariyer basamaklarını* tırmanmaktaydım. (s. 264 str. 6-7)

Kafamdaki mutlu *aile tablosunda* iki kız çocuğu vardı. (s. 264 str. 13-14)

Ve her zaman *trafik kurallarına* riayet eden, bu konuda beni hep uyaran Margot, dörtlüleri yakıp bekleyecek yerde, nedense basireti bağlanmış gibi arabadan çıkıp en yakındaki köye yürümeye kalkmış. (s. 264 str. 32)

Yalnız kalır kalmaz dayanamadım, sordum: “Sen artık zaptiye değil misin? Vazifen *cemiyet nizamını* ve ahlâkını korumak değil mi? Kerhanede ne işin var?” (s. 266 str. 12)

“O günü bana hatırlatma. Senin yüzünden linç edilecektim. Herkesi bana karşı kışkırttın. Sen bu kerhanenin gedikliisi değil miydin? Bu ne perhiz, bu ne *lahana turşusu!*” dedim ve hemen ardından ekledim: “Eğer bugün hayattaysam, canımı Şems’e borçluyum. Allah ondan bin kere razı olsun.” (s. 266 str. 19)

Gelecek ise başlı başına bir *hayal perdesi*. (s. 267 str. 30-31)

Bir müddet sabit gözlerle tavandaki *örümcek ağlarını* seyretti. (s. 268 str. 32)

Bugüne değin *cenk meydanlarında* gördüklerini aktardı. (s. 268-269 str. 33-1)

“Cengiz Han öldü. Kemikleri *peynir tozu* gibi dağıldı ama hayaleti hâlâ *Moğol Ordularına* eşlik ediyor” dedi boğuk bir sesle. (s. 269 str. 2, 3)

Ardından sordu: “Soğuk bir *kış gecesi*, yüzlerce kişinin ölü ya da yaralı vaziyette yerde uzandığı *savaş alanlarında*, kimi ruhunu teslim eder kimi kenarda can çekişirken, ortalığa tuhaf bir yumuşaklık ve kırılmanlık çöker. Aklının hayalinin alamayacağı bir huzur hâkim olur her tarafa, bilir misin?” (s. 269 str. 9, 10)

Gözleri *kan çanağı*, sesi hırıltılıydı. (s. 269 str. 31)

Yeni harman edilmiş *burçak tarlalarının* üzerinden geçtim, köylü kızların mırıldandığı türküleri işittim, gün geceye dönünce *peri ışıkları* gibi yanıp sönen ateşböceklerine gülümsedim. (s. 272 str. 1, 3)

Arzın arşla kucaklaştığı sihirli bir *kesişme noktasındaydım*; hiçbir şey ürkütemezdi beni. (s. 272 str. 8)

Titreyen ellerle kapıyı açtı ve beni öylece yerde bırakarak, *esrar çubuğunu*, kesesini ve kıyafetlerini unutarak âdeta kaçarcasına merdivenlerden inip, kerhaneden uzaklaştı. (s. 273 str. 11)

Aynı *çatı altında* yaşasak da ben hep *haremlik kısmında* olduğumdan, yollarımız bir türlü kesişmiyordu. (s. 273 str. 17)

Yüzüne dalgın bir ifade geliyor, gözleri cam bir *perde arkasından* bakarcasına donuklaşıyordu. (s. 274 str. 1)

Bunca zaman Şems’in her mimiğini, her hareketini pürdikkat izlediğim için *ruh hâlindeki* en ufak bir iniş çıkışı bile fark eder olmuştum. (s. 274 str. 3)

Tam tepemizde, sanki bir tek bizim üstümüzde, boz renkli *kar taneleri* dönüyordu. (s. 274 str. 9)

Alnını hafifçe kırıştırıp, dudaklarında buse gibi yumuşacık bir hüznle bekledi; düşüncelerini elevermeyen bir *esrar perdesi* çehresinde asılı kaldı. (s. 274 str. 18-19)

Onun yanındayken hem her şeyi sil baştan öğrenen bir genç kıza dönüşüyor, hem şefkatli bir anne gibi hissediyor, hem de rahminde can taşımaya hazır bir *nilüfer çiçeği* gibi açılıyor, kadın oluyordum. (s. 275 str. 3-4)

“Ben bu *kader meselesini* anlamıyorum” dedim. (s. 275 str. 8)

Kader yolun tamamını değil, sadece *yol ayrımlarını* verir. (s. 275 str. 16-17)

Birisi bu adama önceden para verdi, o da gitti *cinayet silahı* satın aldı. (s. 275 str. 30)

Ya tek mil kelimelerin önemini yitirdiği bir başka *bilinç boyutu* varsa? (s. 276 str. 13)

Kar taneleri havada rastgele savruldu. (s. 276 str. 19)

Sandal ağacı, misk-i amber ve *yağmur sonrası* toprak karışımıydı Şems'in kokusu. (s. 276 str. 22)

Öyle insanlar var ki sırf *cehennem dehşeti* yahut *cennet rüşveti* için iman ediyor. (s. 277 str. 3)

Bana kalsa bir kova su alır *cehennem ateşini* söndürür, cenneti de ateşe veririm ki, sırf ve saf aşk kalsın. (s. 277 str. 7)

Hakkımda uydurulan lafları duyunca, insanların *hayal güçlerine* şapka çıkarıyorum. (s. 279 str. 11-12)

Her sabah vakti ona *kirpi dikenini*, *yalan derisi*, *yarasa iškembesinden* yaptığım bir çorba içiriyordum. (s. 279 str. 18, 19)

Ama çevremdekiler *endişe içerisinde*, bilhassa Sultan Veled. (s. 279 str. 24)

Elalemin *dedikodu malzemesi* olmak kişinin canını yaksa, nefesine ağır gelse de, aslında *ateş odunu* gibi daha çabuk pişmesini sağlar. (s. 280 str. 10-11, 12)

Ne kadar kırsa yaralasa da insanı, Hakikat ehline gonca gül gibi gelir *dedikodu taşları*. (s. 280 str. 19)

Evlerinde kaldım, arabalarını kullandım, yazlıklarında barındım, pişirdikleri yemekleri yedim, kocalarının kıyafetlerini giydim, *kredi kartlarıyla* alışveriş yaptım ama benden talep ettikleri ve yerden göğe kadar hak ettikleri sevgiyi vermedim. (s. 282 str. 2)

Kitaplar, kıyafetler, albümler, *saç tokaları*, notlar, fotoğraflar. (s. 282 str. 26)

Şansım yaver gitti, tanınmış bir *gezi dergisinde* geçici bir iş buldum. (s. 282 str. 31)

Gittikten kısa bir süre sonra, *Sahra Çölü'*nde hoşsohbet ve çokbilmiş bir İngiliz antropologla tanıştım. (s. 283 str. 4)

Öğle vakti ayaz öyle sertleşmişti ki sokaklarda kediler donmuştu; ağızları açık, bıyıkları tel tel buz... (s. 284 str. 24)

Sokak aralarında donmuş bedenler bulundu. (s. 284 str. 27-28)

Ana rahminde bebek gibi dertop kıvrılmışlardı. (s. 284 str. 28)

Kerhanedeki tüm kızlardan yaşlıydı Manolya; bir süredir *ateş basmalarından* şikâyet eder olmuştu. (s. 285 str. 10)

Ama hepimiz gayet iyi biliyorduk ki *fahişe kısmı* yaşlandı mı beter yaşlanır. (s. 285 str. 15)

Tercih sırası ona gelmişti. (s. 285 str. 29)

Şems-i Tebrizî haklıydı: İnanç ve aşk, insanı normal *şartlar altında* olduğundan çok daha cesur kılıyordu. (s. 286 str. 25)

1977 yazını Fas'ta *Sufiler* arasında geçirdim. (s. 287 str. 8)

En temel ihtiyaçları karşılıyordu, o kadar: Bir döşek, bir *gaz lâmbası*, bir kehribar tesbih, pervazda bir *saksı çiçeği*, duvarda Hazreti Fatma'nın Eli'ni gösteren bir kabartma ve çekmecesinde Rumi'nin şiirleri olan *ceviz ağacından* bir masa vardı. (s. 287 str. 11-12-13, 15)

Ne telefon, ne televizyon, ne *duvar saati*, ne radyo. (s. 287 str. 16)

Yıllarca gençlerin toplandığı *işgal evlerinde* barındıktan sonra, rahatlıkla bir zaviyede yaşayabilirim diye düşündüm. (s. 287 str. 18)

İslam dünyası biz Batılılar için kapalı bir kutu. (s. 287 str. 24)

Bir Batılı fotoğrafçı İslamiyet'in en kutsal şehirlerine gidip oradaki insanları dinlese ve görüntülese; sonra bu fotoğraf ve hikâyeleri tüm dünyayla paylaşırsa, *dinler arası* barış ve diyaloga hizmet eden bir adım olmaz mı? (s. 287 str. 30-31)

Uyku haplarım dahil yanımdaki tüm *kimyasal maddeleri* ona teslim ettim. (s. 289 str. 8)

Ama bu tür *hadiseler dışında* Sufilerle gayet iyi geçiniyordum. (s.289 str. 22)

Amsterdam'da bir sürü yabancıyla aynı *çatı altında* kalmaya alıştım ya dingin bir yalnızlığın ne olduğunu ilk kez tadıyordum. (s. 289 str. 26)

İlk bakışta burada da bir nevi *komün hayatı* yaşanıyordu. (s. 289 str. 28)

Sufiliğe merak salan kişi evvela *kalabalık içinde* yalnız kalmayı öğrenmeliydi. (s. 289 str. 33)

Faslı Sufilerin beni gizlice Mekke'ye sokmalarını beklerken, ilk başlarda can sıkıntısından, yapacak daha cazip bir işim olmadığından, sonra gitgide derinleşen bir merak ve hevesle *tasavvuf felsefesi* okumaya başladım. (s. 290 str. 8-9)

Hani ağzına bir yudum su alınca anlarsın ya aslında ne kadar susamış olduğunu, ben de öylece kana kana içtim bulduğum her *bilgi kııntısını*. (s. 290 str. 12)

O uzun yaz boyunca okuduğum onca *eser içerisinde* beni en çok etkileyense Mesnevi oldu. (s. 290 str. 13)

Cismini olmayan bir beden, füsunkâr bir *ışık huzmesi*. (s. 290 str. 27)

Daha yaşlı, daha zayıf, daha hüzünlü ama daha bir heybetli ve vakur oturacaktı gene aynı noktada, aynı *bal sarısı ışığın* altında. (s. 292 str. 5)

Benim yokluğumu bir *yara izi* gibi üzerinde taşıyacaktı. (s. 292 str. 8)

Rumi'nin yüzünden bir *endişe bulutu* geçti. (s. 292 str. 23)

Başkalarının kendisi hakkında ne düşündüğüne kafa yormaktan fırsat bulup da *tasavvuf deryasına* dalamamıştı. (s. 293 str. 4)

Ama *meyhane kapısında* içeri Efendi Mevlâna'nın girdiğini görmek, benim şu sarhoş kafamın bile üretemeyeceği türden bir acaip hayaldi! (s. 297 str. 5)

Bütün *meyhane ahalisi* sus pus olmuş ağzı açık vaziyette kapıya bakmakta. (s. 297 str. 17)

Allah sevgisinin dışındaki her şeyi bir kalemde silip atmamız ve kendimizi ayrı ve mühim bir varlık zannetme hastalığından kurtulmamız gerekir. (s. 299 str. 1-2)

Keçi peyniri ve fırında pişmiş mantarları ekmeklerimize katık ederek çocukluğumuzdan, aşktan, inançtan, dostluktan ve nicedir unuttuğumu sandığım ama o an hatırlamaktan sonsuz keyif aldığım güzelliklerden söz ettik. (s. 299 str. 27)

Sonra, masasına geleliberi el sürmediği *şarap şişelerini* aldı ve dışarıda esen soğuk rüzgâra yüzünü dönerek karanlıkta yürüdü gitti. (s. 301 str. 10)

Babamın Kimya'yı ne kadar sevdiğini bildiğimden, evlenmemize müsaade ettiği takdirde onun hep bu *çatı altında* kalacağını, böylelikle asla uzak bir yere gitmek zorunda kalmayacağını söylemeyi planlıyordum. (s. 301 str. 23)

Uzağa, Kimya'dan, sıkıştığım cendereden, *ail e ocağımdan* bu anlamsız münâkaşalardan, hepsinden fersah fersah uzağa. (s. 303 str. 22)

Şarap şişelerinden birini aldım. (s. 304 str. 6)

Kar altında kalmış, güllerini çoktan dökmüş, safi dikenden ibaret dımdızlık ve cıpcılık bir *gül ağacının* yanına çöktüm. (s. 304 str. 6, 8)

Ağır ağır can bulmaya başladı *gül ağacı*, kabuğu *insan teni* gibi yumuşadı. (s. 304 str. 11, 12)

Bugün bana ikram ettiğin kadehi bu şuurla içiyorum ve tüm kalbimle inanıyorum ki *aşk sarhoşluğunda* ayıklık var. (s. 304 str. 27)

Kızıl şarap bembeyaz kar üzerinde *kan lekesi* gibi saçıldı. (s. 304 str. 31)

Biz Sufiler nafile ibadet ya da *riyazat yoluyla* değil; şeklen, cebren, yahut göstermelik olsun diye değil; sadece aşk ve cezbe ile bağlanırsınız Allah'a." (s. 305 str. 5)

Fesat ve hasetle, zillet ve kibirle *dünya malını* kendilerine kıble yapıyor, nesnelere kul oluyorlardı. (s. 305 str. 21)

Orada, yan yana, ayaz bastırana dek avluda bir başımıza, aramızda katmer katmer açılmış bir *gül dalıyla* oturduk ve uzun süre sustuk. (s. 306 str. 14)

Aslında Ella'nın bu *Cumartesi akşamı* yapmak istediği en son şey kocasıyla baş başa yemek yemektir. (s. 306 str. 21)

Az sonra geleneksel *Tayland kıyafetiyle* genç bir garson kız siparişleri almaya geldi. (s. 307 str. 6)

David acılı midye sipariş etti, Ella ise kırkıncı yaş gününde aldığı et yememe kararına uyarak *hindistan cevizi soslu tofu* söyledi. (s. 307 str. 9)

Sonra dekrasyondan bahsettiler –*yemek masasında* siyah peçete mi kullanmak daha hoştu yoksa beyaz peçete mi; geleneksel süslemeler mi daha etkiliydi yoksa modernler mi..? (s. 307 str. 11-12)

“Yayınevinin verdiği roman var ya... *Aşk Şeriatı*’yla ilgili raporu yazarken faydası olur diye Rumi’nin birkaç kitabını almıştım. Okudukça hoşuma gitti. Şimdi geceleri düzenli olarak okuyorum” diye izah etti Ella. (s. 307 str. 25)

David’in gözleri masadaki bir *ekmek kırıntısı*na takıldı. (s. 307 str. 29)

Mum ışığında David’in yüzü yabancı ve yargılayıcıydı. (s. 308 str. 11)

Sonunda dün gece sen uyurken *mesaj kutuna* girdim. (s. 308 str. 19)

Elinde *şiir kitapları*, kafanda hayallar. (s. 310 str. 30)

“Rumi’yi dün *Yahudi mahallesinde* bir meyhanede görmüşler!” diye ekledi. (s. 311 str. 15-16)

Çalgılı çeganeli meyhanelerde *şarap şişesine* sarılması beni bile hayrete düşürdü! (s. 312 str. 9)

Şems diyormuş ki: “*Ulema taifesi* mürekkep lekelerinde yaşar. Sufi taifesi ise aşkın ayak izlerinde!” (s. 312 str. 23)

Şems diyormuş ki: “*Ulema taifesi mürekkep lekelerinde yaşar. Sufi taifesi* ise aşkın ayak izlerinde!” (s. 312 str. 23, 24)

Maalesef *şehir halkı* Hıristiyanlık tehdidini gerektiği kadar ciddiye almıyor. (s. 313 str. 4)

Maalesef şehir halkı *Hıristiyanlık tehdidini* gerektiği kadar ciddiye almıyor. (s. 313 str. 4)

Neyse ki *Şehir halkı* hakikati görmeye başladı. (s. 314 str. 4)

Ben bile bazen *rivayetler karşısında* dehşete düşüyorum. (s. 314 str. 6)

Sürekli beni, Rumi’yi ve *tasavvuf yolundaki* Sufileri çekiştirip kötülüyorsun. (s. 316 str. 16)

Mesela gezgin bir *derviş kılığında* da çıkabilir karşımıza. (s. 317 str. 18)

Şems hafifçe omuz silkti: “*İrfan sahibi* olanlar *Kuran ayetlerinden* ayrı bir lezzet alır. Onlara ulemanın rehberliği gerekmez.” (s. 320 str. 25, 26)

“Şeriat, *Hakikat denizinde* yüzen bir gemidir. Âşıklar er ya da geç gemiyi bırakıp, ummana dalar” oldu Şems’in cevabı. (s. 320 str. 32)

Hayal perdesinde gösteri yapanlar bile onlardan iyidir, hiç olmazsa yaptıkları işin kandırmaca olduğunu baştan kabul ediyorlar. (s. 321 str. 12)

Ama bu ikilem yalnızca *İslam tarihine* özgü değil; İbrahimî dinlerin hepsinde mevcuttur. (s. 321 str. 22)

Derken devam etti; “En nihayetinde ne hocanız, ne ben bilebileceğimizden fazlasını biliriz. İkimiz de üstümüze düşeni yapıyoruz. Belki o da kör, ben de körüm. Önemli olan şu: Bakanın

kör olması güneşin ışığına hanel getirmez ki! Keza *insanlar* arasındaki tartışmadan Allah etkilenmez.” (s. 321 str. 31)

Demek sende *sufi yüreği* varmış! (s. 322 str. 5-6)

Çöl Gülü gizli çekmeceleri olan bir *ziynet kutusu* gibi. (s. 322 str. 24)

Dehşet içinde baktı ama diklenmeye cesareti yoktu. (s. 323 str. 32)

Her neyse, bu mektubu yazma kararımın *Aşk Şeriatı*’yla bir ilgisi yok. (s. 325 str. 31)

Bir de elin fahişesiyle aynı *çatı altında* yaşayarak elaleme malzeme mi verelim? (s. 327 str. 12)

İyi de Kerra, zaten hepimiz aynı *çatı altında* yaşamıyor muyuz? (s. 327 str. 15)

Aynı *gök kubbe altında*! (s. 327 str. 17)

Dehşet içinde kocama baktım. (s. 328 str. 17)

İlahi Aşk’ı arzulayan herkes davetlimizdir. (s. 328 str. 25)

Şehir halkı beni sevmeyebilir, hatta babana eskisi kadar hürmet dahi etmeyebilir ama bizim düzenlediğimiz bir törene gelmemelik etmez. (s. 329 str. 11)

Ayin akşamı bir de baktım meydanın etrafı hınçahınç dolu. (s. 329 str. 16)

Tacirler, debbağlar, demirciler, halıcılar, *taş ustaları*, boyacılar, attarlar, falcılar, kâtipler, çömlekçiler, firincılar, kâhinler, *fare avcıları*, *esans satıcıları*... hatta ve hatta bir kısım talebesiyle Şeyh Yasin bile oradaydı. (s. 329 str. 18, 19)

Hızlandıkça *nilüfer çiçeği* gibi kat kat açıldı etekleri. (s. 330 str. 23)

Sonra musiki kuvvetlendi; bir *perde ardında* çalınan rebabın sesi kudüme, kudümünkü neye karıştı. (s. 330 str. 29-30)

Bir elleri göğe işaret ederken, öteki elleri yere dönecek ki, Hak’tan aldığımız her *aşk zerresini* halka takdim edelim. (s. 331 str. 18)

Yaptığı işten memnun, kendinden emin bir hâlde Keyhusrev meydana sırtını dönüp, kafillesiyle beraber *çıkış yolunu* tuttu. (s. 332 str. 17)

Üstüne üstlük, *seyirciler arasında*, *kadınlar kısmında*, kerhaneden namlı bir fahişenin de olduğu herkesin dilindeydi. (s. 334 str. 2)

Yatsın kalksın, Keyhusrev’in onu tutuklatıp *idam sehpasına* yollamadığına şükretsın. (s. 334 str. 14)

Şehir halkı Şems’in yanını tuttuğumu zannetsın istemem. (s. 334 str. 17)

Halk arasındaki ayrıcalıklı konumun sarsılacak. (s. 335 str. 19)

Nasıl ki her *su damlası* içinde okyanusları taşır, bizim semamız da içinde kâinatın sırlarını taşır. (s. 337 str. 22)

Ayin sonrası Keyhusrev'le aramızda geçenlerden dolayı pişman değilim. (s. 339 str. 1)

Seni kuş gibi bir makamdan bir makama uçuracak *yol arkadaşını* bulmalısın. (s. 339 str. 30)

Füzyon Yemek Pişirme Kulübü'nden biri yolladı zannedip hemen okuma gereği duymadı. (s. 340 str. 18-19)

Kocasının *bahçe çitlerini* maviye boyama önerisine ses etmedi, Jeannette ile üniversitedeki derslerin yoğunluğunu konuştu, ikizlerle de *Karayip Korsanları filmi* hakkında lafladı. (s. 340, 341 str. 29, 2-3)

Kirli tabakaları *bulaşık makinesine* yerleştirip, beyaz çikolatalı crème brule'yi servis ederken zihni öylesine meşguldü ki cep telefonuna bakmak aklının ucundan geçmedi. (s. 341 str. 7)

Ama ne zaman ki gelen *mesajlar kutusunu* açtı, donakaldı. (s. 341 str. 10)

Smithsonian Müzesi için *fotoğraf çekimine* geldim. (s. 341 str. 11-12)

Titreyen ellerle *cep telefonunu* kapatıp çantasına koydu. (s. 341 str. 15)

David elinde *şarap kadehi*, masadan kalktı. (s. 343 str. 24)

Yatak odasının kapısını kapar kapamaz cep telefonundan Aziz'e yanıt yazdı. (s. 344 str. 1)

Şişe *banyo dolabında* yillanmıştı. (s. 344 str. 18)

Bilseydi ona göre hazırlanır, kuaföre gider, manikür ve *yüz bakımı* yaptırır, hatta kim bilir belki *saç stilini* değiştirirdi. (s. 344 str. 24-25)

David *çalışma odasına* çekilmişti. (s. 345 str. 10)

Bir *cuma sabahı* babam odama geldi. (s. 349 str. 3)

Bütün hafta boyunca *Konya sokaklarını* arşınladım. (s. 350 str. 12)

Tatlı, *gül suyu* ve tarçın kokuyordu. (s. 350 str. 24)

Gözlerini yerdeki *İran halısının* saçaklarına dikti. (s. 351 str. 13)

Bir *gayya kuyusu* bu dünya, Şems'in yokluğunda. (s. 352 str. 26)

Bir hayalet gibiyim *kalabalıklar* içinde. (s. 352-353 str. 29-1)

Gün batımından şafağa her gün bir başıma kütüphanede oturuyor, susuyorum. (s. 353 str. 4)

Şehir halkının nutku tutulmuş, anında Sufi'nin etrafını sarmışlar. (s. 354 str. 10-11)

Bile bile *dedikodu kazanlarını* körükledi, inadına *bam tellerine* bastı. (s. 354 str. 28)

Sıradan kulaklara küfür gibi gelen sözler sarfetti; onu seven insanları bile *kafa karışıklığına*, *hayal kırıklığına* düşürdü. (s. 354 str. 30)

Onun yüzünden yalnızlığı, çaresizliği, yanlış anlaşılmayı, dışlanmayı, horlanmayı ve en nihayetinde *ayrılık acısını* tattım. (s. 355 str. 33)

Şayet bu *kalp yarası* imtihanımın bir parçasıysa tek dilediğim şudur: Bu kasvetengiz tünelin sonunda hasret bitsin ve ben Şems'e kavuşayım. (s. 356 str. 15)

Satranç tahtasında birkaç oyuncu kalmıştı. (s. 357 str. 18)

Satranç masasına döndüm, şahımı oynadım. (s. 358 str. 27)

Bir kez daha Şam'a gün batımı izleyeyim. (s. 359 str. 8)

Saçları gözüne düşecek kadar uzamış, teni Şam güneşi altında yanmış; daha genç, daha yakışıklı olmuş. (s. 359 str. 18)

Fakat hemen akabinde yeniden bir hüznün ve endişe çukuruna yuvarlandı. (s. 360 str. 3)

Ayrılık acısını bir kez tattı ya, şimdi yüreği ağzında yaşıyor. (s. 360 str. 6)

Rumi'nin fikrinde şayet Şems evlenir, bir yuva kurabilirse Konya halkı onu daha kolay benimser ve arasına alır. (s. 360 str. 24)

Gerçi evlenme fikri aklımdan ilk kez geçmiyordu. (s. 360 str. 31)

Gözlerine bir başka bakış çöküyor, tavırları, edaları, konuşma tarzları büsbütün değişiyordu. (s. 361 str. 1-2)

Evlilik haberini ilk alan Kerra oldu. (s. 362 str. 20)

Buruk bir tebessümle yanıma oturup ahiret sualleri gibi ardı ardına sorular sordu. (s. 362 str. 21)

O gece sevinç içinde yatağıma yattım. (s. 363 str. 11)

Nereden bilebilirdim o an kadın kısmının ezelden beri yaptığı en büyük hatayı yaptığımı? (s. 363 str. 13)

Düğün gecesi hazırlıklar için koştururken tuhaf bir şey geldi başıma. (s. 363 str. 26)

Bıçak marifetiyle hamuru biçimlendirdim: Munis, sevecen bir ifade yonttum heykelciğin yüzüne. (s. 364 str. 2)

Şems hamur tahtasına yaklaştı, yaptığım şekle baktı. (s. 364 str. 9)

O da her zamanki sıcaklığıyla gülümsedi hamur tahtasından. (s. 366 str. 1)

Kalabalık bir Japon turist kafilesi vardı; saç kesimleri ve kıyafetleri birbirine benzer, yaşlılardan oluşan bir grup. (s. 366 str. 11-12)

Başını çevirip etrafa bakar bakmaz onca insan arasında pat diye Aziz Zahara'yı gördü. (s. 366 str. 16-17)

İskoç aksanı belirgin ve cezbediciydi. (s. 366 str. 28-29)

"Demek Smithsonian dergisi için geldin?" diye sordu Ella. (s. 367 str. 9)

Yabancı bir erkeğin otel odasında ne arıyordu? (s. 378 str. 6)

Hiçbir zaman kendi bedeninde rahat olmamıştı. (s. 368 str. 13-14)

Aziz uzanıp Ella'nın saç topuzunu tutan iğneyi çekti sonra da onu usulca kanapeye doğru itti, böylece sırt üstü dümdüz uzanmasını sağladı. (s. 369 str. 10)

Ella aniden *Aşk Şeriatı*'nı hatırladı. (s. 369 str. 12)

Aşağıdan yukarıya, *ayak bileklerinden* yüreğine doğru genişleyen çemberler... *Parmak uçları* sıcacıktı. (s. 369 str. 15, 16)

Bu *zaman zarfında* Aziz'in gözleri kapalı, dudakları kıpır kıpırdı. (s. 369 str. 18)

Ama sonra *hayret içinde* anladı ki aslında Aziz dua etmekteydi. (s. 369 str. 20)

Işık içinde yüzer gibiydi. (s. 369 str. 27)

Şimdi atacağın bir adım yarın sabah *pişmanlık içinde* uyanmana sebep olabilir. (s. 370 str. 13)

Kadınlık gururu fena hâlde yara aldı, kanadı. (s. 370 str. 15-16)

Gece yarısı Ella Rubinstein Boston'daki evlerinin kapısını açtı. (s. 370 str. 24)

Kocası orada başka kadınlarla düşüp kalktığından değil, *kendi evinde* kendini yabancı hissettiğinden koltukta uyumayı tercih etti. (s. 370 str. 27)

Nedendir bilmem *gerdek gecesi* kederli, dokunaklı şarkılar söyler kadınlar. (s. 371 str. 5)

Severek, isteyerek evlenseler bile, gene de ağlıyarak giriyorlar *dünya evine*. (s. 371 str. 8-9)

Ardından Kimya'nın beni beklediği *gerdek odasına* geçtim. (s. 371 str. 11-12)

Düğün gecesi taze gelinin aynada aksini görmesi uğursuzluk sayıldığından her türlü tedbir alınmıştı. (s. 371 str. 17)

Karı koca bu narı beraber yemeliydi ki *nar taneleri* kadar çok çocukları olsun. (s. 371 str. 20)

Nefesinin sıcaklığı bir *arzu dalgası* yarattı bedenimde. (s. 371 str. 29)

Derin bir *düş kırıklığıyla* bana baktı. (s. 372 str. 3)

“Odadan apar topar çıkarsan konu komşu ne der? *Gerdek gecesi* halvet olmadığımızı bilirler. Sebebini benden bulurlar.” (s. 372 str. 9-10)

Kırmızı bir çizik açıldı ayamda, hesapta olmayan bir *kader çizgisi* gibi. (s. 372 str. 23)

Kocalık vazifesi için yaratmamıştı beni Yaradan. (s. 372 str. 31-32)

Evlilik hayatının benim gibi biri için kapandan farksız olduğunu anladım. (s. 373 str. 5)

Göğüs kafesimde bir ağırlık, beynimde bir uğultu; boğuluyordum sandım. (s. 373 str. 10-11)

Bu evde, bunca *insan arasında* yapayalnız, bir başınayım. (s. 373 str. 17)

Gün boyu bir kenarda durup evdeki telaşı izledim. (s. 373 str. 24)

Cin taifesini uzak tutmak için tütsüler yaktılar. (s. 373 str. 26-27)

“Delirdin mi? *Düğün gecesi* neden evde değil diye sormaz mı konu komşu? Hem babam duyunca çok üzülür.” (s. 374 str. 5)

Üstündeki yükü taşımayan bir *buz parçası* gibi çatırdıyordu sesim. (s. 374 str. 19-20)

İnsan-ı Kâmil mertebesine varana kadar gıdım gıdım ilerler kişi. (s. 374 str. 26)

Bana bak, bu *sufi muhabbetlerinden* gına geldi. (s. 374 str. 31)

En azından *aile saadeti* ya da sıcak bir yuva nedir bilmiyordu. (s. 377 str. 7)

İkimiz de *cemiyet hayatından* kendimize has sebeplerden dolayı uzak durmak istediğimiz için zamanla yakın dost olduk. (s. 377 str. 18)

Şu *ten meselelerinden* uzak durmaya ahdettim. (s. 378 str. 9)

Daima hoş koksun diye *yasemin dallarıyla* ördük saçlarını. (s. 379 str. 29)

Gülüşü *gün ışığı* gibi içimi ısıttı. (s. 381 str. 11)

Tıpkı arının *çiçek nektarına* üşüşmesi gibi, Şems de ona gelir sanıyordum. (s. 381 str. 12)

Tenime değen ipek elbisenin hışırtısı, saçtığım *ıtır kokuları*, dilimde *gül yapraklarının* tadı... hiç bu kadar allanıp pullanmamış, kendimi böyle kadın hissetmemiştim. (s. 382 str. 3, 4)

Dudaklarında *karadut tadı* vardı, hem tatlı hem ekşimtrak. (s. 383 str. 6)

Keskin bir rayihaydı; hani *zencefil çayı* ya da ezilmiş *çam dikenleri* gibi yakıcı ve acı ama kötü değil. (s. 383 str. 25)

Küçük *İtalyan Mahallesi*'nde leziz ama mütevazı yemekler yediler, *Güzel Sanatlar Müzesi*'ni gezdiler, *Common Parkı* ve Rıhtım'ı arşınladılar, Su Parkı'nda yunusların gösterisini alkışladılar, *Harvard Meydanı*'nda hıncahınc kafelerde kahve içtiler. (s. 385 str. 8, 9, 10, 12)

Çeşitli ülkelerin mutfakları, *meditasyon teknikleri*, *aborjin sanatı*, gotik romanlar, *bahçe bakımı*, *organik domates yetiştirme teknikleri*, *rüya tabirleri* gibi akla hayale gelmedik bilimum konuda daldan dala atlayıp birbirlerinin cümlesini tamamlayarak konuştular. (s. 385 str. 14, 15, 16)

Sokakta *insanlar arasında* birbirlerine dokunmamaya azami gayret gösterdilerse de buna riayet etmek giderek zorlaştı. (s. 385 str. 20)

Bir dakika boyunca *siren sesleri* bütün mahalleyi esir aldı. (s. 386 str. 24)

Sufi kelimesinin ilk üç harfiyle tanışmamı anlattım. (s. 387 str. 21-22)

O *temmuz günü*, *otel odasında*, Amsterdam'a uçuşuna birkaç saat kala Aziz Zahara, Ella Rubinstein'a 1976 yılında Sufi olup adını değiştirdikten sonra yaşadığı hayatı anlattı. (s. 387 str. 28)

Aile kavramını kan bağında değil *ruh bağında* bulmuş; Romanya'da evlat edindiği iki kimsesiz çocuğu büyütüp okutmuştu. (s. 388 str. 2, 3)

Ve tüm bu *zaman zarfında*, Fas'taki zaviyede taktığı gümüş küpeyi kulağından, güneş şeklinde kolyeyi de boynundan çıkarmamıştı. (s. 388 str. 5)

O ufacak kütle malin melanom çıkmıştı, bir tür *deri kanseri*. (s. 388 str. 15)

Romana *Aşk Şeriatı* adını verdim. (s. 389 str. 2)

İnanç, aşk, arzu, *ölüm korkusu*, *ölümsüzlük arzusu*, aile, yuva, hasret, saadet... bütün bu kavramları yeniden düşünmesi gerekmişti. (s. 389 str. 12)

O an zihninden onlarca düşünce geçti: Babasının intiharıyla baş edemeyişi, kırık dökük çocukluğu, *vicdan azabı*, *suçluluk duygusu*, mutlu bir *evlilik yapma takıntısı* ve senelerdir içine attığı tüm *hayal kırıklıkları* bir anda karşısına dikildi. (s. 391 str. 1, 2, 3)

Ben bir ev kadınıym, üç *çocuk annesi!* (s. 391 str. 14-15)

Derken kabukları çatladı, içinden çirkin bir *kuş yavrusu* fırladı. (s. 392 str. 6)

Tam hançer gibi pençelerini açmış saldıracaktı ki *ter* içinde uyandım. (s. 392 str. 9)

Önce *sarhoş zırvalıkları* bunlar diye aldırmadım. (s. 392 str. 19)

Adamlar kalkıncaya kadar başım masada *uyuma numarası* yaptım. (s. 392 str. 25-26)

Haydi, bana bir *işkembe çorbası* çek. (s. 393 str. 1)

Zanaatkâlar mahallesindeki her dükkân, ambar ve kileri yokladım. (s. 393 str. 9-10)

Gece yarısı çöktükten sonra Rumi'nin evine vardım. (s. 395 str. 14)

Öldürdüğüm insanların yüzleri *çemberler hâlinde* başımın üstünde dönmeye başladı, leşe üşüşen akbabalar gibi. (s. 395 str. 31)

Öyle ki göz açıp kapayıncaya kadar sokaklar *ırmak yatağına* döndü, dizlerime kadar balçığa battım. (s. 396 str. 9)

Bir *duvar dibine* saklanıp baktım. (s. 396 str. 14)

Ya hemen *duvar dibinde* fırlayıp saldıracaktım ya da burada saklanıp en uygun anı kollayacaktım. (s. 397 str. 1)

Otuz Yedinci Kural: Tanrı kılı kırk yararak titizlikle çalışan bir *saat ustasıdır*. (s. 397 str. 11)

Nefes nefese bir adım geri çekilip suya *düşme sesini* bekledik. (s. 398 str. 14)

“Belki *kuyu duvarında* bir kanca vardı, oraya takıldı” diye birisi tahmin yürüttü. (s. 398 str. 21)

Tek tek her biri *bahçe duvarını* aşırıp öbür tarafa atladı. (s. 398 str. 32)

Ella erken kalktı; *kahvaltı sofrasını* hazırladı; *kahvaltı sonrası* kocasını işe, çocukları okula uğurladı; mutfağa dönüp *yemek kitabını* açtı; o günün mөнüsünü seçti. (s. 399 str. 14, 15, 16)

Hardallı *Deniz Mahsulleri* Salatası. (s. 399 str. 19)

Kütüphanede bir başına, *mum ışığında* oturuyordu. (s. 400 str. 20)

Ve *cinayet gecesi* bahçe duvarının ardında katil ile maktülün aralarındaki konuşmayı dinleyen altı kişiden biriydim. (s. 401 str. 18)

Şems'e *saldıranlar arasında* yer almadım. (s. 401 str. 22-23)

Üstünde bir *derviş hırkası*, elinde asa diyar diyar gezer olmuş. (s. 402 str. 27)

Ve babam bunu duyar duymaz altın sırma işlemeli *kadife kaftanını* çıkarıp adama verdi. (s. 403 str. 16)

Bugün Şems'le *Şekerci Han önünde* karşılaşmamızın on altıncı sene-i devriyesi. (s. 403 str. 27)

Kuma çizili remilde, güneşte parlayan *kristal tanesinde*, yeni doğmuş bebeğin tebessümünde, bileğinde atan nabzında onu seyredersin. (s. 404 str. 22)

Selahaddin demiri döverken tezgâhından yayılan usulü ilk duyduğumda evrenin *yürek atışını* işittim sandım. (s. 404 str. 29)

Ne zaman *toplum içinde* bir vazife ifa etmem gerekse, bu gözler bana rehber oldu. (s. 405 str. 1)

Ben de onun ruhuna hürmeten sadece erkekler için değil, kadınlar için de *sema ayinleri* düzenliyorum ve Sufi bacılara bu âdeti devam ettirmelerini salık veriyorum. (s. 405 str. 6)

Bir *şafak vaktiydi*. (s. 405 str. 13)

Gün ışığı karanlığı yararken kelimeler ağzımdan dökülüyordu. (s. 405 str. 13)

Bu arada dünya; etten, kemikten, maddeden, *düşler ve düş kırıklıklarından* ibaret olan dünya, kendi hızında dönüyor. (s. 405 str. 31-32)

Sene 1260 oldu, bu sefer *yenilme sırası* Moğollara geldi. (s. 406 str. 6)

Kader denilen *kart destesi* yeniden karıldı ve kesildi. (s. 406 str. 8)

İktidar merdivenini hızlı hızlı çıkanlar tepetaklak oldu. (s.406 str. 9)

Ve her mağlup zanneder ki *ömür boyu* belini doğrultamayacak. (s. 406 str. 11-12)

Bu *zaman zarfında* beni en çok gururlandıran insanlardan biri medreseyi bırakıp tekkeye gelen Talebe Hüsam oldu. (s. 406 str. 17)

Öyle çabuk olgunlaştı, *maneviyet yolunda* o kadar hızlı pişti ki şimdi herkes ona saygı besliyor ve Hüsam Çelebi diye hitap ediyor. (s. 406 str. 19)

Koridorları aşk, duvarları aşk, *taht odası aşk...* Sufi olmayana pek karmaşık görünür dünya. (s. 407 str. 2)

Dizlerimize kadar *kendi kanımıza* batsak bile vazgeçmeyiz Aşk'a dönmekten, Aşk'a secde etmekten. (s. 407 str. 15)

Yolumuz *aşk şeriatı*. (s. 407 str. 30)

Ucu bucağı olmayan bir *kalp zincirinde* sadece birer halkayız. (s. 407 str. 31)

Sabah ezanını hayatında ilk defa işiten birine duyduğu sesin neye benzediğini sorun. (s. 408 str. 10)

O kadar uzak bir zaman ki, değil *kendi mazisi*, bir *peri masalı* gibi geliyordu Şimdi. (s. 408 str. 20-21)

Konya’da *ilaç ve temizlik melzemesi* kokan mütevazı bir hastanedeydi. (s. 408 str. 23)

Masa lâmbasını yaktı. (s. 408 str. 27)

Hayatında gördüğü en küçük *hastane odası*ndaydı. (s. 409 str. 2)

Gerçi Ella’nın hayatında pek fazla *hastane odası* gördüğü söylenemezdi ya neyse. (s. 409 str. 3)

Tam orta yerde *hasta yatağı* duruyordu. (s. 409 str. 4)

Şehirdeki ilk zamanlarını tipik turistik uğraşlarla geçirmişlerdi: Anıtları, müzeleri gezmiş; sokakları, binaları görüntülemiş; *yöre yemekleriyle* karınlarını doyurmuş, alelade ayrıntılara bile pürdikkat kesilmişlerdi. (s. 409 str. 11)

Ama dün Aziz *öğle yemeği* esnasında fenalaşmış, acilen en yakın hastaneye kaldırılmıştı. (s. 409 str. 13-14)

Hastanın nefes alış verişini *monoton ritmi* bir anlığına sekti, ezgide bir nota fire verdi ama başka bir yanıt gelmedi. (s. 409 str. 24)

“*Sabah ezanı* ürperti...” diye cevap verdi Ella ve sustu. (s. 409 str. 29)

Sanki bu üç kelime her Şeyi açıklıyordu: Aziz’in kötüleşen sağlığını, onu *kaybetme korkusunu*, aşk denen çılgınlığı ve başlarından geçen her Şeyi özetliyordu. (s. 409 str. 31)

Lâmbanın ışığında, karbeyaz *çarşafklar arasında* biçimli yüzü solgun görünüyordu. (s. 410 str. 1-2)

“*Sabah ezanını* hep özel bulmuşumdur” diye fısıldadı Aziz. (s. 410 str. 4)

Derler ki *sabah namazı* beş vakit namazdan en kıymetlisi ama aynı zamanda en zordur. (s. 410 str. 7-8)

O yüzden *sabah ezanında* diğerlerinde olmayan fazladan bir satır mevcuttur: Namaz uykudan hayırlıdır. (s. 410 str. 13)

Bu sayededir ki Aziz’in günbegün gözünün önünde eriyişi Ella’da ne *uzaklaşma arzusu* ne *acıma duygusu* yaratmıştı. (s. 411 str. 14, 15)

Komodinin arkasında *serum şişesi* tıp tıp damlıyor; hastanın zayıflayan bünyesine damla damla hayat yolluyordu. (s. 411 str. 19)

Hiçbir *serum şişesi*, hiçbir solunum makinesi bunu değiştiremeyecekti. (s. 411 str. 22)

Karaladığı notlar ve *kraker kırıtıları* dışında bir Şey bulamadı. (s. 412 str. 4)

Az ilerde birkaç *çakıl taşı* dikkatini çekti. (s. 412 str. 5)

Yatak örtüsünü hastanın başına çekiyorlardı. (s. 412 str. 13)

Dikdörtgen bir *toprak parçası*... (s. 412 str. 22)

Defin günü Ella'nın tahmin etmediği kadar çok insan çıkageldi. (s. 413 str. 1)

Onların yanı sıra fotoğrafçılar, akademisyenler, gazeteciler, yazarlar, dansçılar, heykeltıraşlar, bankacılar, *iş adamları*, çiftçiler, şairler, ressamalar, *yoga hocaları* da vardı. (s. 413 str. 5, 6)

Bunlar, civardaki *sokak çocuklarıyla* bir kenarda bağırış çağrış maytap patlattılar; kimse karışmadı. (s. 413 str. 11)

Meksikalı bir şair pan de muertos, *ölüler ekmeği* dağıttı; Aziz'in tâ İskoçya'dan eski bir arkadaşı kalabalığın üstüne konfeti gibi *gül yaprakları* saçtı. (s. 413 str. 13, 14-15)

Düğün alayı gibi bir cenaze... (s. 413 str. 17)

Konya esnafından kambur çıkmış, ağzından iki dişi kalmış bir ihtiyar adam manzarayı ağız kulaklarında ve merakla izledikten sonra: "Konya Konya olalı böyle acayip cenaze görmedi" dedi ve ardından ekledi: "Tabii asırlar evvel Efendi Mevlâna'nın *düğün gecesi* sayılmazsa." (s. 413 str. 18, 22)

Yanından *bebek arabalarını* ite ite yürüyüp geçen orta hâlli aileleri, kumaş ve baharat dükkânlarını, ona ısrarla birşeyler satmaya çalışan işportacıları bir *film şeridini* izler gibi izledi. (s. 413 str. 24-25, 27)

Boşanma işlemleri içinden çıkılmaz bir hâl almıştı. (s. 414 str. 17)

Gerçi her yerde kolaylıkla İngilizce ders verebilir, dergilere yazabilir, yahut kim bilir, günün birinde bir yayınevinde editör olarak çalışabilir, hatta *kendi romanını* yazabilirdi. (s. 414 str. 26)

3.2. Sıfat Tamlaması

Ama bir de göle düşün *aynı taş...* (s. 11 str. 5)

O taş var ya o taş, durgun suları savurur. (s. 11 str. 6)

Taşın suya değdiği yerde evvela *bir halka* peyda olur; halka tomurcuklanır, ol tomurcuk çiçeklenir, açar da açar, katmerlenir. (s. 11 str. 7)

Göz açıp kapayınca kadar, *ufacık bir taş* ne işler açar başa. (s. 11 str. 9)

Çemberler çemberleri doğurur, tâ ki *en son çemberde* kıyıya vurup yok oluncaya dek. (s. 11 str. 11)

Nehir alışkındır karmaşaya, *deli dolu akışa*. (s. 11 str. 13)

Kendini bildi bileli *durgun bir göl* gibiydi Ella Rubinstein'ın hayatı. (s. 11 str. 21)

Şaşmaz bir çizgiydi günlerin akışı; öylesine yeknesak, düzenli ve sıradan (s. 11 str. 23)

Bilhassa *son yirmi yıl* boyunca *hayatındaki her ayrıntıyı* evliliğine göre ayarlamıştı. (s. 12 str. 2)

İçinden geçen her dilek, edindiği her yeni arkadaş, hatta *en önemsiz kararları* bile buna bağlıydı. (s. 12 str. 3, 4)

Kocası David *tanınmış bir dışçıydı; mesleğinde hayli başarılı ve çok para kazanan bir adam.*(s. 12 str. 6, 7)

Ella *bu durumun* farkındaydı ama doğrusu evliliklerde (bilhassa *onlarınkı gibi uzun süren evliliklerde*) önceliklerin farklı olduğuna inanırdı. (s. 12 str. 8, 9)

Ve tabii bir de *her evlilikte elzem olan bir başka nitelik:* Affedicilik! (s. 12 str. 12)

Bir tek oralarda *esas kız ve esas oğlan* ölesiye sevebilirdi birbirlerini, *masallardan süzölmüş efsanevi bir tutkuyla.* (s.12 str.18, 19-20)

Ama hayat, *hakiki hayat* ne filmdi, ne de roman. (s. 12 str. 20)

Güzel mi güzel kızları Jeannette üniversitedeydi. (s. 12 str. 22)

Bir de on iki yaşında *bir golden retriever köpekleri* vardı: "Gölge". (s. 12 str. 24)

Bu eve geldiğinde minnacık bir enikti henüz. (s. 12 str. 24-25)

Ne de olsa Ella *böyle biriydi, hiçbir zaman kabullenemezdi* sonları; ister *bir dönem,* ister *eskimiş bir âdet,* isterse *çoktan tükenmiş bir ilişki* olsun ölümü tanımaktan acizdi.(s. 12 str. 29, 30, 31)

Rubinstein Ailesi Amerika'da, Northampton'da, *krem rengi viktorya tarzı kocaman bir evde* yaşardı. (s. 13 str. 2)

Her ne kadar tadilata, tamirata ihtiyacı olsa da, hâlâ görkemliydi yapı: Tam *beş yatak odası*, *üç arabalık garajı*, masif parkeleri ve *Fransız usulü kapıları* vardı; üstüne üstlük bahçesinde de *harikulade bir jakuzisi*. (s. 13 str. 4, 5)

Oturdukları evin yanı sıra biri Boston'da, diğeri Rhode Adası'nda iki lüks daireleri daha vardı. (s. 13 str. 9, 10)

Her katında çocukların mutlu mesut koşup oynadıkları, fırından zencefilli-tarçınlı kurabiye kokularının yayıldığı büyükçe bir ev hayali bazılarına klişe gibi gelebilir ama onların gözünde hayatların en idealiydi. (s. 13 str. 12, 13)

Her katında çocukların mutlu mesut koşup oynadıkları, fırından zencefilli-tarçınlı kurabiye kokularının yayıldığı büyükçe bir ev hayali bazılarına klişe gibi gelebilir ama onların gözünde hayatların en idealiydi. (s. 13 str. 13)

Bu ortak amaç üstüne kurmuşlardı evliliklerini ve zamanla hayallerinin hepsini olmasa da çoğunu gerçekleştirmişlerdi.(s. 13 str. 15)

Geçen sene Sevgililer Günü'nde, kocası Ella'ya kalp şeklinde bir elmas kolye hediye etmişti. (s. 13 str. 18, 19)

Yanında da balonlu, ayıcıklı bir kart iliştimişti. (s. 13 str. 19)

Sessiz sakin, müşfik, cömert, evliya sabırlı kadın. (s. 13 str. 21)

Ella kimseye – bilhassa kocasına- itiraf edememişti ama işin doğrusu, *bu satırları* okurken kendi ölüm ilanını okur gibi olmuştu. (s. 13 str. 27)

Ve eğer samimi ve dürüstseler, *şu sözleri* de eklemeliydiler. (s. 13 str. 30)

İşte *tüm bu malum sebeplerden* dolayı, kendisi de dâhil olmak üzere hiç kimse anlayamadı, tam *yirmi yıllık evlilikten* sonra Ella Rubinstein'ın nasıl olup da *bir sabah* kocasına boşanma davası açtığını ve kendini evliliğinden azat edip, tek başına *sonu belirsiz bir yere* yolculuğa çıktığını. (s. 14 str. 7, 8, 9, 10-11)

İkisi ne *aynı şehirde* yaşıyordu ne de *aynı kıtada*. (s. 14 str. 15)

Aşk Ella'nın ömrünün *o durgun gölüne gaipten düşüveren bir taş* misali indi. (s. 14 str. 24, 25)

İlk mi ilk, yumuşacık bir günde başladı *bu tuhaf hikâye*. (s. 15 str. 1, 2)

Nice sonra Ella geriye dönüp baktığında *başlangıç anını* zihninde o kadar çok tekrarlayacaktı ki, sanki *geçmişte yaşanmış bitmiş bir hatıra* gibi değil de, hâlâ *evrenin bir köşesinde sürmekte olan bir tiyatro sahnesi* gibi gelecekti ona *her şey*. (s. 15 str. 3, 4, 5, 6)

İkizlerden Avi çatal bıçağını baget yapmış, *hayali bir davul* çalar gibi sesler çıkarıyordu; kız kardeşi Orly ise günde *ancak 650 kaloriye izin veren yeni diyetine* uymak için toplam kaç lokma yiyebileceğinin hesabını yapıyordu. (s. 15 str. 12, 13)

Büyük kızı Jeannette bir dilim ekmek almıştı eline, dalgın dalgın krem peynir sürüyordu üstüne. (s. 15 str. 15, 16)

Pişirdiği kakaolu mozaik keki bırakmak için şöyle bir uğramış, ama ısrarları kıramayıp yemeğe kalmıştı. (s. 15 str. 18)

Karım *harika bir iş* buldu, biliyor msusun? (s. 16 str. 1)

Yalnızca *birkaç kadın dergisine ufak tefek yazı takviieleri* yapmış, bazı kitap kulüplerine katılmış, aralarda *yerel gazetelere* kitap eleştirileri yazmıştı. (s. 16 str. 5, 6, 7)

Meşhur bir edebiyat eleştirmeni değil, bitmez tükenmez ve işleri ve ailevi yükümlülükleri olan, üstüne üstlük bir de üç çocukla uğraşan titiz bir ev kadını olmuştu sonunda. (s. 16 str. 11, 13)

Her ne kadar *feministlerle kaynayan Smith Üniversitesi*'ndeki sınıf arkadaşlarının hiçbiri Ella'nın seçimine takdirle bakmasa da, o bunun üstünde durmamış; *evine bağlı bir anne*, eş ve ev hanımı olmaktan *uzun seneler* boyunca *en ufak bir rahatsızlık* duymamıştı. (s. 16 str. 19, 21, 22)

Ella da *mebzul miktarda boş vakti* olduğunu görüp, en nihayetinde *bir iş* bulmanın iyi olabileceğini düşünmeye başladı. (s. 16 str. 31, 32)

Kocasının onu yürekten teşvik etmesine ve aralarında sürekli *bu konuyu* konuşup fırsat kollamalarına rağmen, Ella için iş bulmak pek de kolay olmayacaktı. (s. 17 str. 1)

Başvurduğu yerlerdeki işverenler ya daha genç birini arıyordu ya *daha tecrübeli.* (s. 17 str. 2-3)

Mamafih, 2008 yılı mayıs ayında, *bunca sene* iş bulmasının önüne dikilmiş her ne engel varsa *beklenmedik biçimde* ortadan kalktı. (s. 17 str. 6, 7)

Kırk yaşına basmasına *birkaç hafta* kala, *Boston'daki bir yayınevinden cazip bir teklif* aldı. (s. 17 str. 8, 9)

Ama David karısının *yeni işini* küçümsemesine fırsat vereceğe benzemiyordu. (s. 17 str. 15)

“Anlatsana ne kadar *saygın bir yayınevi* olduğunu.” (s. 17 str. 17)

David Ella'yı dirseğiyle hafifçe dürttü ama baktı ki karısından gık çıkmıyordu, kendi söylediklerine şevkle kafa sallayarak kendisi onay verdi: “Gayet *meşhur ve itibarlı bir yayınevi* bu, Esther Hala. (s. 17 str. 20)

Hepsi *en iddialı üniversitelerden* mezun! (s. 17 str. 22)

Zoraki, *iğreti bir tebessüm* kondu dudaklarına. (s. 17 str. 27)

Bunca sene onu meslek sahibi olmaktan alıkoyduğu için birdenbire senelerin kaybını telafi etmeye mi çalışıyordu? (s. 17 str. 28)

Yoksa onu aldattığı için pişmanlık duyup *bu şekilde* arayı yumuşatmayı mı umuyordu? (s. 17 str. 31)

Aklına *başka bir açıklama* gelmiyordu doğrusu. (s. 17 str. 32)

David'in bu kadar iştiyakla ballandıra ballandıra konuşmasının *başkaca bir izahı* yoktu. (s. 18 str. 1)

Esther Hala *dokunaklı bir sesle* katıldı sohbete. (s. 18 str. 4)

Sanki Ella masadan kalkıp *son yolculuğuna* çıkmıştı da, *kesif bir hüzünlü* onu anıyordu. (s. 18 str. 6)

Nasıl olduysa Avi kinayeciliği *bir kenara* bırakmış, Orly ise *bir kez olsun dış görünümü bir şeye* dikkatini verebilmişti. (s. 18 str. 9, 10)

Ella *bu sevgi dolu anın* tadını çıkarmaya çalıştı ama yapamadı. (s. 18 str. 11)

Keşke birisi *değiştirseydi şu tatsız konuyu*. (s. 18 str. 13)

İşte *o anda büyük kızı* Jeannette, *bu sessiz duayı* duymuş gibi *bir anda* söze karıştı: “Benim de sizlere *bir haberim* var! Müjdem i isterim!” (s. 18 str. 15, 16)

Ama anlayın ne olur, ikimiz de *bu büyük adımı* atmaya hazırız artık. (s. 18 str. 23)

Mutfak masasına *bir tuhaf sessizlik* çöktü. (s. 18 str. 25)

Orly ve Avi *boş ifadelerle* birbirlerine baktılar. (s. 18 str. 27)

Esther Halaeline *bir bardak elma suyuyla*, *çılgin bir heykeltıraşın elinden çıkma komik, şişman bir heykel* gibi donakaldı. (s. 18 str. 28, 29)

O açık kahve gözlerinde bir gerginlik, tedirginlik vardı. (s. 18 str. 31-32)

Suratında da *bir şişe sirke suyu* içmek zorunda kalmış gibi *ekşi bir ifade*. (s. 18 str. 32, 33)

Oysa, “Peki ama neden?” *beklenmedik bir soruydu*. (s. 19 str. 18)

Jeannette *sert bir hareketle* elini çekti ve patladı: “Anne kes şunu lütfen. Hamile falan değilim, alâkası yok. Beni utandırıyor sun.” (s. 20 str. 1)

Doğrusu sükûnet ve metanet, *son zamanlarda* korumakta en çok zorluk çektiği iki meziyetti. (s. 20 str. 6)

Doğrusu sükûnet ve metanet, *son zamanlarda* korumakta en çok zorluk çektiği iki meziyetti. (s. 20 str. 7)

Tam *sekiz ay* oldu biz çıkmaya başlayalı. (s. 20 str. 13)

Zennediyor musun ki *bir erkeğin* huyunu suyunu öğrenmeye *sekiz ay* yeter? (s. 20 str. 15)

Babanla *yirmi yıldır* evliyiz, biz bile birbirimiz hakkında *her şeyi* bildiğimizi idia edemeyiz. (s. 20 str. 15, 16)

Ama sonra da diyorsunuz ki Tanrı *tüm dünyayı altı günde* yarattı! (s. 20 str. 19)

Oo, *sekiz ayda* neler olur. (s. 20 str. 19)

Bu arada kaşlarını çatmış düşünen David gerilimin arttığını sezerek ortama acilen müdahale etti: “Canım bak, annen şunu demek istiyor: Biriyle çıkmak *başka şey*, evlenmekse *bambaşka bir şey*.” (s. 20 str. 23, 25, 26)

Ella, *derin bir of* çekip, tekrar kendini ringe attı. (s. 20 str. 29)

Bu *ciddi bir ilişki* sayılmaz ki. (s. 20 str. 31)

Zaten *ciddi bir ilişki* için yaşın daha ufak. (s. 20 str. 32)

Kısık, puslu, belli belirsiz bir sesle, “Biliyor musun ne düşünüyorum anne?” diye sordu Jeannette. (s. 20 str. 33)

Hâlbuki sırf sen *genç yaşta* evlenip, benim yaşımdayken çocuk doğurdun diye, ben de *aynı hataları* yapacak değilim! (s. 21 str. 3, 4)

Suratına *okkalı bir tokat* aşkedilmiş gibi kıpkırmızı kesildi Ella. (s. 21 str. 5)

Zihninin *bir köşesinde hatırlamak istemediği hatıralar* canlandı. (s. 21 str. 6)

Yedi aylık doğan büyük kızı, hem bebekliği, hem çocukluğu boyunca âdeta *tüm gücünü* emmişti. (s. 21 str. 11, 12)

Öyle ki, sırf bu yüzden tekrar çocuk sahibi olmak için tam *altı sene* beklemişti Ella. (s. 21 str. 13)

Bu arada David *farklı bir strateji* denemeye karar vermiş olacak ki, gayet *temkinli bir şekilde* araya girdi. (s. 21 str. 14, 15)

Bu zamanda böyle birini bulmak kolay değil. (s. 21 str. 18)

Bir bakmışsınız, *o zamana* işler değişmiş. (s. 21 str. 20)

Sonra birden *beklenmedik bir soru* atıverdi ortaya. (s. 21 str. 23)

Yoksa *tüm bu itirazlarınız* sırf Scott Yahudi olmadığı için mi? (s. 21 str. 24)

David kızının *böyle bir yakıştırma* yapmış olmasına inanamıyormuş gibi gözlerini devirdi. (s. 21 str. 26)

Ne de olsa hep gurur duymuştu kendisiyle, “*açık fikirli, kültürlü, modern, liberal, demokrat bir babayım*” diye. (s. 21 str. 28-29)

Doğrusu sırf *bu sebepten* ötürü evlerinde *ırk, din, cinsiyet, sınıf meselelerini* konuşmaktan bile kaçınırdı. (s. 21 str. 29, 30)

Genç olmak, âşık olmak, evlilik teklifi almak, bunlar *son derece güzel şeyler*, bilmez miyim. (s. 22 str. 8)

Bizler anne baba olarak tabii ki *en doğru seçimi* yapmanı isteriz. (s. 22 str. 12)

Ella *böyle bir soru* beklemiyordu. (s. 22 str. 16)

Bu kelimeyi hatırlıyor musun *bir yerlerden?* (s. 22 str. 19, 20)

Oysa daha evvel onlarca, belki yüzlerce kez kavge etmişti *büyük kızıyla*. (s. 22 str. 26)

Bugünse sanki *öz evladıyla* değil, *çok daha sinsi ve çetrefilli bir düşmanla* ediyordu kavgasını. (s. 22 str. 27, 28)

Geçmişte kendi kocasını yeterince romantik olmadığı için eleştirecek kadar sahip çıkardı *bu kelimeye*. (s. 23 str. 7)

Gene de *aynı katı ve yargılayıcı üslupla* konuşmaya *tam gaz* devam etti. (s. 23 str. 8, 9)

Şunu kafana sok bir kere, *bir kadın* âşık olduğu erkekle evlenmez. (s. 23 str. 11)

Şunu kafana sok bir kere, *bir kadın* âşık olduğu erkekle evlenmez. (s. 23 str. 11)

Baktı bıçak kemiğe dayandı, geleceği için bir tercih yapması lâzım, *o zaman tutar iyi baba ve iyi koca* olacağını tahmin ettiği, sırtını yaslayabileceği adamı seçer. (s. 23 str. 12)

Baktı bıçak kemiğe dayandı, geleceği için bir tercih yapması lâzım, *o zaman tutar iyi baba ve iyi koca olacağını tahmin ettiği, sırtını yaslayabileceği adamı* seçer. (s. 23 str. 13-14)

Yoksa aşk dediğin bugün var yarın yok *cici bir histen* ibaret. (s. 23 str. 15)

Mutsuz, pasif, can sıkıntısından bunalmış bir ev hanımı! (s. 23 str. 23, 26)

Ella midesinin ortasında *koca bir taş* gelip oturmuş gibi kalakaldı. (s. 23 str. 24)

Demek böyle görüyordu onu *öz kızı?* (s. 23 str. 25)

Yolun yarısını geçmiş, *çökmeye yüz tutan bir evlilik* içinde mahpus kalmış, *sıradan bir kadın?* (s. 23 str. 27, 28)

Ve öyle canını yaktı ki *bu sinsi şüphe*, nefesi kesildi, suspus oldu. (s. 23 str. 32)

Jeannette *inanmaz bir bakış* fırlattı annesine. (s. 24 str. 5)

Ve *bir hızla*, hışımla, *önündeki peçeteyi* atıp sandalyeyi ittiği gibi masadan kalktı, mutfaktan fırladı. (s. 24 str. 5)

Ya *beklenmedik bir biçimde* ablalarına destek vermek istemiş ya da büyüklerin *muhabbetsiz muhabbetlerinden* sıkılmışlardı. (s. 24 str. 9, 10)

Son mide asidi tabletini kıştır kıştır çiğneyerek, sudan *bir bahaneyle* sıvıştı. (s. 24 str. 12, 13)

Havada *bir acayip gerilim*. (s. 24 str. 15)

David az evvel *masaya bıraktığı çatalı* eline aldı, *ilginç bir şey* bulmuş gibi evirip çevirmeye başladı. (s. 24 str. 19)

Ella *hayret dolu gözlerle* kocasına baktı. (s. 24 str. 30)

Ömrü hayatında hiç aynadaki aksini görmemiş birine ayna tuttuğunuzda nasıl şaşırıp kalırsa, o da *beklemediği bir hakikatle* yüzleşmişçesine donakaldı. (s. 24 str. 32)

Bir şeyler söyleyecek gibi oldu. (s. 25 str. 1)

Ama işte bugün *olan biten her şeyde bir anormallik* vardı. (s. 25 str. 12, 13)

Neyse kitam *o anda* telefon çaldı ve ikisini de *bu gerilmli anın* pençesinden kurtardı. (s. 25 str. 14)

“Nasıl gidiyor?” diye cıvıladı *genç bir kadın* sesi. (s. 25 str. 20)

“A, iyi ettin aramakla” dedi Ella ama, içinden *sessiz bir of* çekti. (s. 25 str. 24)

Şu ünlü yayınevinde edebiyat editörünün asistanının asistanı olarak *ona verilen ilk görev, adı sanı bilinmeyen bir yazarın* romanını okumaktı. (s. 25 str. 26, 27, 28)

Evvela kitabı okuyacak, okuduktan sonra da hakkında *ayrıntılı bir rapor* yazacaktı. (s. 25 str. 29)

Daha *ilk işinde Michelle gibi hırslı ve kariyer odaklı bir kızla* takışmaya niyeti yoktu. (s. 25 str. 31, 32)

Elindeki metin hakkında *hiçbir şey* bilmiyordu ki. (s. 26 str. 1-2)

Tek bildiği bunun *tarihi, mistik bir roman* olduğuydu; bir de *meşhur şair* Rumi ile onun Sufi dostu Şems’i konu edindiği. (s. 26 str. 3)

“Şey... eee... valla gayet *mistik bir kitap*” dedi işi şakaya vurup, vaziyeti idare etmeye çalışarak. (s. 26 str. 5)

“*Böyle kapsamlı bir romanın* raporunu çıkartmak tahmin ettiğinden uzun sürebilir” dedi ve telefonda kayboldu. (s. 26 str. 9)

Micelle’in sesi *bir an* gitti geldi, geldi gitti. (s. 26 str. 11)

Bu arada Ella telefonun *öbür ucundaki genç kadının o anda* neler yaptığını kafasında canlandırmaya çalıştı. (s. 26 str. 11, 12)

Bir yandan birilerine talimat yağdırırken, bir yandan da yayınevinin yazarlarından biri hakkında *New Yorker’da çıkan bir eleştiri* yazısına göz gezdiriyor; satış raporlarını denetlerken *yeni e-posta* geldi mi diye ekranı kolluyor; *ton balıklı sandviçini* hızlı hızlı yerken lokmasını *buzlu kahveyle* yumuşatıyor olabilirdi pekâlâ. (s. 26 str. 15, 16, 18)

“Ella... ordasın değil mi?” diye sordu Michelle *bir dakika* sonra geri geldiğinde. (s. 26 str. 20)

Aman aklında olsun, işin teslimine *üç hafta* var. (s. 26 str. 25)

“Merak etme” dedi Ella, sesine mümkün olduğunca *azimli bir hava* vermeye çalışarak. (s. 26 str. 28-29)

Ama işte, *telaffuz ettiği kelimelerden ziyade, aralara serpiştirdiği suskunluklar, duraklamaları* Ella'nın *esas duygularını* eleveren. (s. 26 str. 30, 31, 32)

Hâlbuki ilk başta gayet *hevesli bir şekilde* almıştı *bu görevi* üstüne. (s. 27 str. 1)

Hiç tanınmamış bir yazarın, henüz basılmamış romanının ilk okuru olmak *heyecan verici bir oyun* gibi gelmişti ona. (s. 27 str. 2, 3)

Pek emin değildi *böyle bir metne* vakit ayırmak istediğinden. (s. 27 str. 5)

Kendi hayatıyla ilgisi alâkası olmayan bir konusu vardı romanın: Sufizimmiş!. (s. 27 str. 7)

Hele bir de 13. Yüzyıl gibi, *uzak bir zaman dilimi*. (s. 27 str. 8)

Mekan desen daha da uzak: *Küçük Asya*. (s. 27 str. 9)

Hiç bilmediği bir konuya zihnini nasıl verecekti? (s. 27 str. 11)

Karşıdan hemen *bir yanıt* gelmeyince de ekledi. (s. 27 str. 14)

İçine sinmeyen bir şey varsa *bu aşamada* bilmemde fayda var. (s. 27 str. 15)

İtiraf etmeliyim ki *şu sıralar* kafam pek yerinde değil. (s. 27 str. 16)

Tarihi bir romana aklımı veremezmişim gibi geliyor. (s. 27 str. 17)

Yanlış anlama, Rumi'nin hayatı ilgimi çekiyor elbette ama *bu konulara* öyle yabancıyım ki. (s. 27 str. 18)

Hani acaba diyorum, okumam için *başka bir roman* mı versen bana? (s. 27 str. 20)

Yani *daha kolay yakınlık kurabileceğim bir şey* olsa. (s. 27 str. 20-21)

“Ay bari sen yapma, bu ne kadar *sakat bir yaklaşım*” diye ofladı Michelle. (s. 27 str. 22)

Ama ne yazık ki bizim meslekte yeni olan hemen herkes yapar *bu hatayı*. (s. 27 str. 24)

Sen zannediyor musun ki *insan aşına olduğu bir konuda yazılmış bir romanı* daha kolay okur? (s. 27 str. 24-25)

Biz şimdi 2008 yılında Amerika'da, Massachusetts'te yaşıyoruz diye, yalnız *bu civarda, bu zamanda* geçen romanları mı yayına hazırlayacağız yani? (s. 27 str. 28)

Biz şimdi 2008 yılında Amerika'da, Massachusetts'te yaşıyoruz diye, yalnız *bu civarda, bu zamanda* geçen romanları mı yayına hazırlayacağız yani? (s. 27 str. 28)

Omzunun üstünden *kaçamak bir bakış* attı kocasına. (s. 27 str. 33)

Ama David'in yüzündeki ifade kilitli, mühürlü bir kapı gibiydi. (s. 28 str. 1)

Ama David'in yüzündeki ifade kilitli, mühürlü bir kapı gibiydi. (s. 28 str. 2)

Valla *çoğu zaman* kendi yaşantımızla en ufak bağlantısı olmayan kitapları okumak zorunda kalıyoruz. (s. 28 str. 3)

Vallaçoğu zaman *kendi yaşantımızla en ufak bağlantısı olmayan kitapları* okumak zorunda kalıyoruz. (s. 28 str. 3)

Bak mesela *bu hafta*, Tahran’da *bir genelev* işletirken *ülkeden kaçmak zorunda kalan İranlı bir kadının* kitabını yayına hazırladım. (s. 28 str. 5, 6, 7)

Kadın İranlı diye, gitsin *İranlı bir editöre* versin *bu kitabı* mı deseydim? (s. 28 str. 8)

Hem edebiyatın gücü *uzak diyarlar, farklı kültürler* arasında köprüler kurmaktan gelmez mi? (s. 28 str. 12)

Ona *alık bir mahlûk muamelesi* yaptığı için Michelle’den nefret etti *o an*, ama asıl kendinden nefret etti; çünkü *bu genç kadına* böyle ukalaca konuşma cesaretini ve fırsatını o vermişti! (s. 28 str. 17, 18, 19)

Yanlış anlama ama bence ortada *unutmaman gereken bir gerçek* var. (s. 28 str. 22)

Şu anda senin yerinde olmayı, *bu işi* almayı isteyen en az *yirmi kişi* var *yedek listemde*. (s. 28 str. 22, 23)

Aklının *bir kenarında* dursun. (s. 28 str. 24)

Vakur bir hâli vardı David’in. (s. 28 str. 27)

Oysa artık oturup *büyük kızlarının* istikbaline hayıflanmak gelmiyordu Ella’nın içinden –tabii eğer tâ başından beri karı koca *hayıflandıkları esas mesele* buysa. (s. 28 str. 28, 31)

Birkaç dakika sonra tek başına verandada, *sallanan iskemlesine* yerleşmişti Ella. (s. 29 str. 1, 2)

Kızılla turunç arası bir günbatımı hızla yaklaşıyordu Northampton semalarına. (s. 29 str. 2)

Ne kredi kartlarının ödemeleri, ne Orly’nin yeme bozuklukları ve *saplantılı rejimleri*, ne Avi’nin *kötü giden dersleri*, ne Esther Hala ve *zavallı mozaik kekleri*, ne Gölge’nin elden ayaktan düşmesi, ne Jeannette’in beklenmedik evlilik planları, ne de kocasının kendisini senelerdir aldatıyor olması. (s. 29 str. 7, 8)

Normalde *kafasını meşgul eden tüm sorunları* tek tek ensesinden yakaladı, *küçümen kutulara* sokup üstlerine de *birer kilit* vurdu. (s. 29 str. 11, 12, 13)

İşte *bu hâlet-i ruhiyeyle* Ella, *RBT Yayınevi tarafından kendisine verilen metni* eline aldı, şöyle bir tarttı. (s. 29 str. 14, 15)

Kağıtlar *özenle zimbalanmış, saydom bir dosyaya* konulmuştu. (s. 29 str. 16)

Romanın adı *ilk sayfaya çivit renkli mürekkeple* yazılmıştı. (s. 29 str. 17)

*Hollanda’da yaşayan esrarengiz bir adam*mış. (s. 29 str. 20)

Herhangi bir telif hakları ajansı tarafından temsil edilmiyormuş. (s. 29 str. 21)

El yazısıyla yazdığı üç yüz sayfalık romanı, Amsterdam’dan postalamış. (s. 29 str. 22)

Kartpostalın *ön yüzünde göz kamaştırıcı güzellikte pembeli, sarılı, morlu lale tarlaları*, arkasında da yine *zarif bir el yazısıyla yazılmış bir not* varmış. (s. 29 str. 24, 25-26)

Umuyorum ki, İslam âleminin *şair-i azamı, en meşhur mutasavvıfı* Rumi ile türlü fevkaladeliklerin müsebbibi, *fevrî kalenderî derviş Şems-i Tebrizî* arasındaki *emsalsiz dostluğu* konu edinen bu tarihi, mistik romanı okumaya fırsat bulursunuz. (s. 30 str. 2, 3, 4)

Umuyorum ki, *İslam âleminin şair-i azamı, en meşhur mutasavvıfı Rumi ile türlü fevkaladeliklerin müsebbibi, fevrî kalenderî derviş Şems-i Tebrizî* arasındaki *emsalsiz dostluğu* konu edinen bu tarihi, mistik romanı okumaya fırsat bulursunuz. (s. 30 str. 2-5)

Ella *bu ilginç kartpostalın*, yayınevi editörünün merakını celbettiğini tahmin etti. (s. 30 str. 11)

Oturup *amatör yazarların* romanlarına ayıracak vakti yoktu. (s. 30 str. 13)

Oysa *hürsküpü Michelle*'in vakti daha da kıymetli ve kısıtlıydı. (s. 30 str. 15)

O da saman altından su yürüterek romanı *yeni asistanına* iletmişti. (s. 30 str. 16)

Kitabı okuyup, hakkında *kapsamlı bir rapor* yazmak artık onun göreviydi. (s. 30 str. 18-19)

Nereden bilebilirdi ki Ella, bunun *öylesine bir roman* olmadığını? (s. 30 str. 20)

Nerden bilebilirdi *bu kitabın tüm hayatının* akışını değiştireceğini? (s. 30 str. 21)

Aşk Şeriatı onun *ilk ve muhtemelen son romanı*. (s. 30 str. 28)

Romancı olmak gibi bir heves taşımayan yazar, *bu kitabı* sadece Rumi'ye ve onun sevgili güneşi Şems-i Tebrizî'ye olan hürmetinden ve sevgisinden kaleme aldı. (s. 30 str. 29, 30)

Ve işte *o zaman* tanıdık bir cümle buldu sayfada. (s. 31 str. 1)

Ve işte *o zaman tanıdık bir cümle* buldu sayfada. (s. 31 str. 2)

Zira her ne kadar bazıları aksini iddia etse de, aşk dediğin bugün var yarın yok *cici bir histen* ibaret değildir. (s. 31 str. 4)

Daha *birkaç dakika* evvel mutfakta kızına söylediği cümlelerin tıpatıp aynısı hem de. (s. 31 str. 6)

Bir an saçma bir şüpheye kapıldı. (s. 31 str. 8)

Bir an saçma bir şüpheye kapıldı. (s. 31 str. 8)

Kâinatın *bir köşesinden gizemli bir göz* tarafından gözetleniyordu sanki. (s. 31 str. 8, 9)

Yirmi birinci yüzyıl, on üçüncü yüzyıldan o kadar da farklı değil aslında. (s. 31 str. 10)

Her iki yüzyılın da kaydı şöyle düşülecek tarih kitaplarına. (s. 31 str. 11)

Eşi menendi görülmemiş dini ihtilaflar, kültürel çatışmalar, önyargılar ve yanlış anlamlar; her yere sirayet eden güvensizlik, belirsizlik, endişe ve şiddet; bir de öteki'nden duyulan şartlanmış tedirginlik. (s. 31 str. 12, 13, 14, 15)

Böylesi zamanlarda, aşk lâtif bir kelime değil, başlıbaşına bir pusuladır. (s. 31 str. 15, 16)

Kimsenin aşkın inceliklerine vakit bulamadığı bir dünyada “aşk şeriatı” daha büyük önem kazanmakta. (s. 31 str. 17, 18)

Soğuk bir yel esti Ella’ya doğru, verandadaki kuru yapraklar havalandı, uçuştü etrafta. (s. 31 str. 19)

Mevlâna’nın bizlere hatırlattığı üzere, gün gelir, herkesi, ondan köşe bucağ kaçanları bile, hatta “romantik” kelimesini bir suçlama gibi kullananları dahi kısıvrak yakalar aşk. (s. 31 str. 23)

Eğer okuduğu sayfada, “Herkesi yakalar aşk, Boston yakınlarında yaşayan, Ella Rubinstein adındaki üç çocuk annesi bir ev kadını bile” yazsa, ancak bu kadar şaşırabilirdi. (s. 32 str. 1, 3)

İçinden bir ses, dosyayı bir kenara kaldırmasını, derhal içeri gidip Michelle’e telefon açarak bu tuhaf kitabı okuyamayacağını söylemesini fısıldadı. (s. 32 str. 4, 5)

Ne ki kısa bir tereddütten sonra, derin bir iç çekip sayfayı çevirdi ve işte böylece ılık bir mayıs akşamı ismini bile duymadığı bir yazarın, hiç bilmediği bir dünyayı anlattığı romanını okumaya başladı. (s. 32 str. 7, 8)

Ne ki kısa bir tereddütten sonra, derin bir iç çekip sayfayı çevirdi ve işte böylece ılık bir mayıs akşamı ismini bile duymadığı bir yazarın, hiç bilmediği bir dünyayı anlattığı romanını okumaya başladı. (s. 32 str. 9)

Kırık fırın ekmek yemeye yolladım kendimi. (s. 35 str. 3)

Fırınlarda ekmek kalmadı; ben hâlâ ham, hâlâ aşta bir çocuk gibi toy. (s. 35 str. 6)

Düşündün mü hiç, bir şairin, hem de nâmu dünyayı sarmış bir şairin, yani işi gücü, varlığı, kimliği ve hatta soluduğu hava bile kelimelerden müteşekkil olan ve elli binden fazla muhteşem dizeye imza atmış bir insanın, nasıl olup da kendine suskun adını verdiğini. (s. 35 str. 8, 9, 11)

Düşündün mü hiç, bir şairin, hem de nâmu dünyayı sarmış bir şairin, yani işi gücü, varlığı, kimliği ve hatta soluduğu hava bile kelimelerden müteşekkil olan ve elli binden fazla muhteşem dizeye imza atmış bir insanın, nasıl olup da kendine suskun adını verdiğini. (s. 35 str. 10-11)

Kâinatın da tıpkı bizimki gibi nazenin bir kalbi ve düzenli bir kalp atışı var. (s. 35 str. 13, 14)

Seneler var ki nereye gidersem gideyim o sesi dinledim. (s. 35 str. 14)

Her bir insanı Yaradan’ın emaneti saklı bir cehver addedip, anlattıklarına kulak verdi. (s. 35 str. 15)

Oysa bana bu kitabı yazdıran şey som sessizlik oldu. (s. 35 str. 17, 18)

Oysa *bana bu kitabı yazdıran şey* som sessizlik oldu. (s. 35 str. 17-18)

Mesnevi'yi şerhedenlerin çoğu *bu ölümsüz eserin* “b” harfiyle başladığına dikkat çeker. (s. 35 str. 19)

Tesadüf mü dersin *ismi “Suskun” olan bir şairin en kıymetli yapıtına* “Dinle!” diye başlaması. (s. 35 str. 21)

Bu romanda her bölüm aynı sessiz harfle başlar. (s. 35 str. 24)

Bu romanda her bölüm *aynı sessiz harfle* başlar. (s. 35 str. 24)

Çünkü *öyle hakikatler var ki bu yollarda*, anlatırken bile sır kalmalı. (s. 36 str. 2)

Bitmek bilmez iktidar mücadeleleri, dini çatışmalar, mezhep kavgaları, siyasi çalkantılar. (s. 37 str. 1, 2)

Doğu’da, Cengiz Han’ın askeri dehası, *yüksek disiplinli Moğol Ordularının* nüfuzunun hızla yayılmasını sağlamıştı. (s. 37 str. 6)

Emsali görülmemiş kargaşa ve kavgalara hüküm salmıştı bu yüzyıla. (s. 37 str. 10-11)

Ne yana gitseniz husumet ve hamaset, ne yöne dönseniz ıstırap ve hırs, kime rastlasanız *gelecek günlerin daha ne yıkımlar getireceğine dair tedirgin, gergin bir bekleyiş.* (s. 37 str. 15, 16)

Pek çoklarının Mevlâna, yani “Efendimiz” diye seslendiği *bu mümtaz şahsın dört bir yandan gelmiş binlerce müridi*, hayranı vardı. (s. 37 str. 19, 20)

Tüm Müslümanlara ışık tutan bir fener addedilirdi. (s. 37 str. 20)

Tüm Müslümanlara ışık tutan bir fener addedilirdi. (s. 37 str. 21)

Seyyah bir kalenderiyeye dervişiydi Şems; dilinin kemiği yoktu. (s. 37 str. 23)

Öylesine sağlam, müstesna bir gönül birliğinin başlangıcıydı. (s. 38 str. 3)

Aralarındaki bağı daha sonraki yüzyıllarda yaşayan mutasavvıflar iki ummanın kavuşmasına benzettiler. (s. 38 str. 4, 5)

Aralarındaki bağı daha sonraki yüzyıllarda yaşayan mutasavvıflar iki ummanın kavuşmasına benzettiler. (s. 38 str. 4-5)

Bu benzersiz yarenlik sayesinde ki Rumi, önceleri hâkim çizgiye yakın duran, bir din âlimiyken, alışageldik tüm kurallardan çıkmaya cüret ederek adanmış bir gönül ehli, aşkın ateşli savuncusu, semanın yaratıcısı ve tutkulu bir şair oldu. (s. 38 str. 6, 7, 8, 9)

“İslam âleminin Shakespeare’i” diye anılmasına yol açacak *muazzam eserler* bıraktı geride. (s. 38 str. 11)

Derinlere kök salmış taassupların, önyargıların çağında evrensel, kapsayıcı ve barışçıl bir maneviyatı savundu; kapısını istisnasız her insana ardına kadar açık tuttu. (s. 38 str. 11, 12, 13)

Tıpkı o zamanlar olduğu gibi, bugün de nicelerinin “kâfirlere karşı savaşmak” olarak tanımladığı zahiri bir cihaddansa, insanın kendi içine yönelerek olgunlaşmasını hedefleyen bâtinî bir cihat üzerinde durdu. (s. 38 str. 14, 16, 17)

Mamafih herkes kabullenmedi bu fikirleri; tıpkı yüreklerindeki aşk tufanına herkesin açık olmadığı gibi. (s. 38 str. 20-21)

Tebrizli Şems ve Rumi arasındaki o kuvvetli ruhani münasebet, dedikodulara, iftiralara, saldırılara maruz kaldı. (s. 38 str. 22)

Tanışmalarından üç sene sonra trajik bir şekilde birbirlerinden kopartıldılar. (s. 38 str. 26, 27)

İşin aslı, hiç sona ermedi bu hikâye, devam etti. (s. 38 str. 29)

Neredeyse sekiz yıl sonra bile, Şems’in ve Mevlâna Celaleddin Rumi’nin ruhları bugün hâlâ diri ve hercai, sema etmekte aramızda. (s. 38 str. 30)

Ama nereye gidersem gideyim, gözleri benimle; semada asılı iki meşum, kapkara yıldız taşı gibi parlak, beni takip etmekte. (s. 39 str. 2, 3)

Konya’dan uzaklaşırsam, yeterince uzağa kaçarsam, zihnimi burgu gibi delen bu hatıradan kurtulurum diye ummuştum. (s. 39 str. 5)

Yüzünden kan çekilmezden, gözleri yuvalarından fırlamazdan, ağzı yarım bir dem çekip kapanmazdan evvel çıkardığı o ses, tuzağa düşmüş bir kurdun uluması gibi, hançerlenmiş bir insanın elvedası. (s. 39 str. 7, 8, 9)

Birini öldürdüğün zaman, muhakkak ki ondan bir şeyler bulaşır sana: Bir resim, bir koku, bir nefes. (s. 39 str. 10, 11)

Bir ah, bir lanet, bir ses... “Maktulün bedduası” derim ben buna. (s. 39 str. 11)

Kabil Habil’i öldürdükten kelli, hiçbir katil kurtulamamıştır kurbanının emanetini yüklemekten. (s. 39 str. 18)

Sokakta rastladığım insanlar bunu asla tahmin edemeseler de, bugüne değin canını aldığım her kişiden bir nişan taşıyorum üzerimde. (s. 39 str. 20, 21)

Görünmez kolyeler misali asılı dururlar boynumda, sıkı sıkıya, olanca ağırlıklarıyla. (s. 39 str. 22)

Kolay değildir bu yükte yaşamak. (s. 39 str. 24)

Adam öldürmenin kahrı başka şeye benzemez. (s. 40 str. 1)

Varlığımın bir parçası kabullendim bu durumu. (s. 40 str. 2, 3)

Ya da öyle zannederdim *bir zamanlar*. (s. 40 str. 4)

Peki ama *bu son cinayet* nasıl oldu da bu kadar sarstı, silkeledi beni? (s. 40 str. 4)

Tâ başından beri *her şey* farklıydı *bu defa*. (s. 40 str. 6)

Konya'da kerhane işleten, gazabı ile nâm salmış bir hünsanın fedailiğini yapmaktaydım. (s. 40 str. 9)

O günü daha dün gibi hatırlıyorum. (s. 40 str. 13)

Bir kaçağın peşindeydim, kerhaneden kaçmış bir orospunun. (s. 40 str. 13, 14)

Durup dururken *bu yollara tövbe edip kendini dine adamaya kalkmıştı haspa*. (s. 40 str. 14-15)

Lakabı "Çöl Gülü" olan o şapşal kızcağzı yakalamama ramak kala, esrarengiz bir mektup aldım; dikkatimi başka yöne çekerek aklımı meşgul eden beklenmedik bir mektup. (s. 40 str. 19, 20, 21)

Altında *bir imza*: "İmanın Bekçileri..." (s. 40 str. 22)

Kendine *başka bir meşgale, bambaşka bir isim* buldun. (s. 40 str. 28)

Mektupta, *son derece mühim bir konuda hizmetime ihtiyaç duyulduğu* yazıyordu. (s. 40 str. 30)

Şayet teklif ilgimi çekiyorsa akşam ezanı okunduktan sonra *meşhur bir meyhaneye* gidecektim. (s. 41 str. 2)

Pencereye en yakın masaya, sırtımı kapıya verecek şekilde oturacak; başımı önüme eğip, gözlerimi kaldırmadan *toprak zemine* bakacaktım. (s. 41 str. 3, 5)

Lâzım olan her malumatı bu adamlar vereceklerdi. (s. 41 str. 7)

Lâzım olan her malumatı *bu adamlar* vereceklerdi. (s. 41 str. 7)

Tuhaf bir mektuptu ya, umursamadım. (s. 41 str. 10)

Bunca sene, gel zaman git zaman, *her çeşit adam* tarafından kiralanıyordum. (s. 41 str. 11, 12)

Biliyordum *bu şaşmaz kurallı*. (s. 41 str. 16)

Alamut kalesi'nden çıkalı beri *kendime seçtiğim hayat* bu minvaldeydi. (s. 41 str. 18)

Alamut kalesi'nden çıkalı beri *kendime seçtiğim hayat* *bu minvaldeydi*. (s. 41 str. 18-19)

Benim bildiğim, *bu dünyada* hemen herkesin defterini dürmek istediği en az bir kişi vardı. (s. 41 str. 21)

Amel defterlerine *bu zehir zıkkım günahı* yazdırmamış olabiliyorlardı, kabul. (s. 41 str. 24)

Ama ne demek değildi ki, gönüllerinden dahi geçirmiyorlardı *böyle bir heva ve hevesi*. (s. 41 str. 26)

İşin aslı, istisnasız herkes, *bir an* gelir, birini öldürebilir. (s. 41 str. 27)

Tâ ki *beklenmedik bir hadiseyle* gözleri dönene kadar. (s. 41 str. 29)

Doğrusu, *yanlış zamanda yanlış mekânde* olmak bile yeter, *altın gibi kalbi olan, temiz, namuslu, nezih insanların içindeki cenabetin* birdenbire ortaya çıkmasına. (s. 42 str. 1, 2, 3)

Doğrusu, *yanlış zamanda yanlış mekânde* olmak bile yeter, *altın gibi kalbi olan, temiz, namuslu, nezih insanların içindeki cenabetin* birdenbire ortaya çıkmasına. (s. 42 str. 2-3)

Başkalarının *kirli işlerini* yaparım. (s. 42 str. 7)

Benim gibilerine de lüzum var *şu hayatta*. (s. 42 str. 8)

Allahüteala bile *mukaddes nizamını* kururken, can alma işinde Azrail'i kendine naip tayin etmemiş mi? (s. 42 str. 8)

Ama zaten *bu dünya* pek de *öyle adaletli bir yer* sayılmaz, öyle değil mi? (s. 42 str. 13, 14)

Yüzünde kırbaç yarası olan bir adam sızmış kalmıştı masada. (s. 42 str. 17)

Herifi uyandırıp yaylamasını söyleyecektim ama *son anda* vazgeçtim. (s. 42 str. 19)

Bu sebepten, en yakındaki boş masaya oturup pencereye döndüm. (s. 42 str. 21)

Çok geçmedi, *iki adam* geldi. (s. 42 str. 23)

Her iki yanıma oturdular, kaldım ortalarında. (s. 42 str. 23)

“Methinizi çok işittik” dedi içlerinden *bir tanesi*, sesinden temkinden ziyade *hissedilir bir endişeyle*. (s. 42 str. 28, 29)

Dediler ki *bu hususlarda* üstünüze yokmuş. (s. 42 str. 29)

Benden korktuklarını fark etmiştim ki, bu *iyi bir şeydi*. (s. 42 str. 32-33)

“Bu çok iyi işte” dedi *genç adam*, gergin mi gergin. (s. 43 str. 5)

İşte *o zaman* diğer delikanlı lafa girdi. (s. 43 str. 7)

İşte *o zaman diğer delikanlı* lafa girdi. (s. 43 str. 7)

Baş belası bir herif. (s. 43 str. 7-8)

Bu şehre geldi geleli kahrından *başka bir şey* getirmedi. (s. 43 str. 8, 9)

Nice kez ihtar ettik ama *bir kulağından* girdi, diğerinden çıktı. (s. 43 str. 10)

Öldürtmek istedikleri insanın ne kadar berbat, nasıl da *soysuz biri* olduğunu anlatırlar. (s. 43 str. 15, 16)

Dinle imanla alâkası olmayan bir kâfir! (s. 43 str. 21)

İşi saygısızlığa, küfre vardırان bir serkeş. (s. 43 str. 21-22)

Başıbozuk bir derviş. (s. 43 str. 22)

Son kelimeyi duyar duymaz tüylerim diken diken oldu. (s. 43 str. 23)

Aklımdan *türlü düşünceler, endişeler* geçti, asabım bozuldu. (s. 43 str. 24)

O güne kadar her türlü insan öldürmüştüm; genci, yaşlısı, erkeği, kadını, sağlıklısı, sakatı. (s. 43 str. 24, 25)

Ama bir derviş, yani kendini dine imana vaketmiş biri yoktu aralarında. (s. 43 str. 26, 27)

Bir dervişin canını almaya niyetim yok. (s. 43 str. 30)

Ücretiniz neyse iki mislini ödemeye hazırız. (s. 44 str. 2)

“Peki ya üç mislini istersem?” diye sordum ani bir kararla. (s. 44 str. 3)

O kadar yüksek bir ücreti ödemeyeceklerinden öylesine emindim ki. (s. 44 str. 4)

Ama hiç beklemediğim bir şey oldu. (s. 44 str. 6)

Bu cinayeti işlersem uzun seneler rahat edecektim. (s. 44 str. 8-9)

Hemen evlenebilecek ve bundan kelli nasıl iki yakamı bir araya getireceğimi düşünecektim. (s. 44 str. 11)

Nereden bilebilirdim o an ömrü hayatımın en büyük hatasını yaptığımı ve sonra pişmanlıktan kahrolacağımı? (s. 44 str. 14)

Bu derviş öldürmenin ne kadar zor olacağını, öldükten sonra bile hançer gibi bakışlarımı sinemde taşıyacağımı nereden bilecektim? (s. 44 str. 15, 16-17)

Avluda Şems'i öldürüp kuyuya atalı beş sene geçti. (s. 44 str. 18)

O öldü öleli kâbussuz bir gecem geçmedi. (s. 44 str. 21)

Ve hâlâ ne vakit bir su birinkintisine bakmaya kalksam, soğuk bir dehşet bürüyor tüm vücudumu; ellerim titremeye başlıyor ve midem bulanıyor. (s. 44 str. 22-23)

Ne zaman o geceyi hatırlasam iki büklüm olup kusuyorum. (s. 44 str. 25)

Ne zaman o geceyi hatırlasam iki büklüm olup kusuyorum. (s. 44 str. 25)

Bir deri bir kemik kaldı kollarım, bacaklarım. (s. 44 str. 27)

Bir deri bir kemik kaldı kollarım, bacaklarım. (s. 44 str. 27)

Bense her gün yeniden ölmekteyim. (s. 44 str. 29)

Hayattaki derin, sakın, katı şeyler. (s. 45 str. 1)

Semer kand yakınlarında bir kervansaray, Mart 1242. (s. 47 str. 1)

Bu akşam yemekte, gene öteki âleminin içine çekildim. (s. 47 str. 2)

Bu kez gördüklerim öyle canlı, öyle gerçek, öyle berraktı ki. (s. 47 str. 3)

Avlusu tomurcuklanmış sapsarı güllerle bezeli büyükçe bir ev. (s. 47 str. 4)

Avlunun ortasında dünyanın en serin suyuna gebe bir kuyu. (s. 47 str. 5)

Güz sonu, gökte dolunay, sıralı bir gece. (s. 47 str. 6)

Karanlıktan dem olan birkaç hayvan geziyordu ortalıkta; baykuş, yarasa, kurt, kimi ötmekte, kimi ulumada. (s. 47 str. 6-7)

Bir süre sonra geniş omuzlu, nazik bakışlı, ela gözleri derinlerde, orta yaşlı bir adam çıktı evden. (s. 47 str. 8, 9-10)

Yüzünde koyu bir gölge, gözlerinde emsalsiz bir keder. (s. 47 str. 10, 11)

Deli bir rüzgâr esti, ay bulutlarla tüllendi, sanki tabiat bile çekinmekteydi olacıklara şahitlik etmekten. (s. 47 str. 13)

Tüm dünyaya mutlak sessizlik, durgunluk çöktü. (s. 47 str. 16)

Yanıt vermek için ağzımı açtım ama dudaklarımdan tek bir ses çıkamadı. (s. 47 str. 19-20)

Adam daha da eğildi ve dikkatli gözlerle taradı kuyunun dibini. (s. 47 str. 21)

İlk başta karanlık sulardan başka bir şey göremedi. (s. 47 str. 22)

Sonra birden aşağıda, bir fırtına sonrasında ummanla sallanan, sallandıkça ummanı dalgalandıran bir sal misali avare avare suyun yüzeyinde gezinenelimi seçti. (s. 47, 48 str. 24, 1)

Ardından, yukarı bakan bir çift gözü fark etti. (s. 48 str. 2)

Kalın kara bulutların ardından peyda olan dolunaya bakıyordu gözler, gözlerim, tâ kuyunun dibinden. (s. 48 str. 2)

Kalın kara bulutların ardından peyda olan dolunaya bakıyordu gözler, gözlerim, tâ kuyunun dibinden. (s. 48 str. 2-3)

İşte o an, bir çalılığın dibinden sürünerek geldi bir gölge, vahşi bir kedi gibi, zerafetle ve sinsice, süratle bahçe duvarını aştı. (s. 48 str. 8, 9)

Çektiği ıstırabın altında ezildikçe haykırıyor; haykırdıkça sır tutmamış bir ayna misali çatlıyor, kırılıyordu inceden. (s. 48 str. 10, 11-12)

Feryadı keskin cam kırıkları gibi dört bir yana dağılıp delik deşik ediyordu geceyi. (s. 48 str. 12, 13)

“Destur! Delirdin mi be adam? Ne demeye deli dana gibi bağırsın?” (s. 48 str. 14)

“Kime diyorum ulan? Kes şu gürültüyü! Yoksa seni dışarı atarım!” (s. 48 str. 17)

Kulağımın dibinde çınlayan davudî sesi duymazdan geldim, sırf bir parça daha kalabilmek için öteki âlemde. (s. 48 str. 21, 22)

Ayrıca gözleri safi hüzmün olan şu adamı da bir daha görmek istiyordum. (s. 48 str. 24)

Ama öteki âlemin kapısından geçmeye fırsat kalmadı, birisi kolumu yakaladı, tutup öyle bir hiddetle sarstı ki beni, dişlerim dökülecek sandım. (s. 48 str. 27, 28)

Böylece zorla bu dünyaya çekilmiş oldum. (s. 48 str. 29)

Davudî sesin sahibini yanı başımda dikilirken buldum. (s. 48 str. 31)

Uzun boylu, şişmanca bir adamdı; ak düşmüş sakalları, ucu mumlanmış pala bıyıkları vardı. (s. 48, 49 str. 32, 1, 2)

Aynı anda iki şeyin birden farkına vardım: Bağırıp çağıрмаğa, zorbalığa, gözdağı vermeye alışkın bir adamdı. (s. 49 str. 2, 4)

Hancının *mengene gibi ellerinden kurtulmaya çalışırken*, “Sahi mi? Çığlık mı atıyordum?” diye sordum *kısık sesle.* (s. 49 str. 10, 11)

Pençesine diken batmış bir boz ayı gibi bağırıyordun az evvel, tavanı başımıza indireceksin sandım. (s. 49 str. 12)

Ben zaten *hiç rüya görmem.* (s. 49 str. 20)

Çünkü *öteki âleme uzandım da geldim.* (s. 49 str. 23)

Ben böyle ara sıra *öte âleme keşfe çıkarım.* (s. 49 str. 24)

Ağzı açık bir hâlde bana baktı hancı, sinirli sinirli bıyıklarının ucunu emdi. (s. 49 str. 25)

Zaten Allah’ta kendini kaybetmekle aklını kaybetmek arasında *incecik bir çizgi vardır.* Demezler mi? (s. 49 str. 32)

İki uşak belirdi o an, tepeleme dolu heyula gibi bir tepsiyi aralarında taşıyarak. (s. 49 str. 33)

Üstünde *taze kızarmış keçi etleri, tuzlama balıklar, baharata yatırılmış koyun pizololar, kıyruk yağında pişmiş çörekler, mercimek ve işkembe çorbaları.* (s. 50 str. 1, 2, 3)

Uşaklar müşterilere yemeklerini dağıttıkça içerisi *soğan, sarımsak ve envai çeşit baharatın* rayihalarıyla doldu taşıtı. (s. 50 str. 5)

Benim bulunduğum masanın ucuna geldiklerinde, *bir kâse çorba ile bir dilim kara ekmek* aldım. (s. 50 str. 6, 7)

Ama dilersen yemek ve kalacak yer karşılığında *bir rüyayı* tabir edebilirim. (s. 50 str. 11)

Bak, *şu laflarımı* küpe et kulağına. (s. 50 str. 15)

Kaç yaşındasın bilmem ama belli ki *her iki dünyaya* yetecek kadar dua etmişsin. (s. 50 str. 17-18)

Git *güzel bir kadın* bul, evlen barklan. (s. 50 str. 19)

O zaman kök salarsın, ayakların yere basar. (s. 50 str. 20)

Her yerde aynı sefalet varken âlemi gezmenin mânâsı ne? (s. 50 str. 20)

Yeni bir şeyler bulacağını mı sanıyorsun? (s. 50 str. 22)

Bak dünyanın *dört bir yanından* yolcular gelir *bu handa* kalmaya. (s. 50 str. 22-23)

Birkaç kadehten sonra hepsi *aynı hikâyeleri* anlatır durur. (s. 50 str. 23, 24)

İnsan, *her yerde aynı insan.* (s. 50 str. 24, 25)

“Ama ben *farklı bir şey* aramıyorum ki. Hakk’ı arıyorum sadece” dedim. (s. 50 str. 26)

“O hâlde O’nu *yanlış yerde* ararsın” diye çıkıştı hancı, sesi birden hoyratlaştı. (s. 50 str. 28)

Bu sözleri duyunca *ince bir sızı* hissettim kalbimde. (s. 50 str. 31)

Hancının dudakları *çarpık bir tebessümle* kıvrıldı. (s. 51 str. 1)

Yüzünde infial ve çocukça bir gücenmişlik okunuyordu. (s. 51 str. 2)

Allah gökte fersah fersah ötelere *bir tahtta* oturmuyor ki. (s. 51 str. 4)

Her an her yerde ve hepimizin içinde. (s. 51 str. 5)

Her an *her yerde* ve hepimizin içinde. (s. 51 str. 5)

Hancı bastıra bastıra, “Ama *olmaz sandığın şey* oldu bile. Bizi terk etti” dedi *buz gibi bakışlarla*. (s. 51 str. 7, 8)

“*Kırk kuraldan* ilkidir hâlbuki” dedim usulca. (s. 51 str. 11)

Birinci kural: Yaradanı *hangi kelimelerle* tanımladığımız, kendimizi nasıl gördüğümüze ayna tutar. (s. 51 str. 11-12)

Şayet Tanrı dendi mi öncelikle *korkulacak, utanılacak bir varlık* geliyorsa aklına, demek ki sen de korku ve utanç içindesin çoğunlukla. (s. 51 str. 14)

Yok eğer, Tanrı dendi mi evvela aşk, merhamet ve şefkat anlıyorsan, sende de *bu vasıflardan* bolca mevcut demektir. (s. 51 str. 17-18)

Ancak tam *o anda arka sıralarda* bir kıyamet kopunca lafı yarım kaldı. (s. 51 str. 22)

Dönüp *tantananın geldiği istikamete* baktığımızda, *sarhoş naralar atan iki irikiyim adam* gördük. (s. 51 str. 23, 24)

İkili, *gem vurmadıkları bir hayâsızlıkla diğer müşterilere* daylanıyor, onların kâselerinden aşlarını çalıp kadehlerinden içiyor; arada itiraz eden olursa daha da diklenerek, *arsız oğlan çocukları* gibi önlerine gelen herkesle kafa buluyorlardı. (s. 51 str. 25, 27-28)

Hancı *bu manzarayı* görünce öfkeyle dişlerini sıktı. (s. 51 str. 29)

Hancının bunu demesiyle, odanın *öteki ucuna* varması bir oldu. (s. 51 str. 32)

Sarhoş müşterilerden birini boğazından tutup yumruğunu kaldırdığı gibi suratına indiriverdi. (s. 51 str. 33)

Adam bunu hiç beklemiyor olmalıydı ki, *boş bir çuval* gibi yığıldı. (s. 52 str. 2)

Dudaklarından, *belli belirsiz bir iç geçirmenin dışında bir ses* çıkmadı. (s. 52 str. 3)

Ne var ki *diğer müşteri* daha dişli çıktı. (s. 52 str. 4)

Hancı *yerdeki adamın* kaburgalarına hırsla, *şiddetli bir tekme* savurdu. (s. 52 str. 6, 7)

Ardından, *ağır çizmelerinin* altında elini ezdi, çiğnedi. (s. 52 str. 7)

Elimden gelip geleceği, hancı ile yolcu arasına *cansız bir perde* gibi çekmek olur *şu fani bedenimi*. (s. 52 str. 16-17)

Ama ikimiz de biliyorduk ki *kuru palavraydı bu laflar.* (s. 52 str. 20)

Korkulu bir suskunluk çöktü hana. (s. 52 str. 23)

Engin ufuklara hükmeden bir alıcı kuş misali yükseklerde süzüldü sesi. (s. 52 str. 26)

Bir zamanlar kuzuydum, şimdi kurt oldum demek mi yanlış? (s. 53 str. 3)

Hancıya doğru yürüdüm, *kor alevler saçan gözbebeklerinden ayırmadan gözlerimi.* (s. 53 str. 13)

Her insanın etrafında farklı renklerden bir hâle olur. (s. 53 str. 21)

Bu adamınki boza yakın, ölgün bir maviydi. (s. 53 str. 22)

Dışarıdaki dünyaya karşı kendini savunacak içsel kudreti kalmamıştı âdeta. (s. 53 str. 23, 24)

İçten içe kuruyan bir bitki misaliydi hancı aslında. (s. 53 str. 24-25)

Yiten ruhsal kudretini ikame etmek için *fiziksel kudretini* ikiye katlamıştı. (s. 53 str. 25-26)

Yüreğim hızla atmaya başladı; zira *yeni bir şeyler* görmeye başlamıştım. (s. 53 str. 29)

İlk başta zor seçiliyordu *gelen resim*, sanki *bir tül perdenin* ardından izler gibiyim *her şeyi.* (s. 53 str. 30, 31)

Saçları kestane rengi, *çıplak ayakları kuzguni siyah dövme*li, omuzlarına *işlemeli kırmızı bir şal* çekili, gençten bir kadın. (s. 53, 54 str. 33, 1)

*Saçları kestane rengi, çıplak ayakları kuzguni siyah dövme*li, omuzlarına *işlemeli kırmızı bir şal* çekili, gençten bir kadın. (s. 54 str. 1-2)

Bu sefer hancının sol avucunu elime aldım. (s. 54 str. 3, 4)

Yanan bir evde kısıllı kalmış. (s. 54 str. 7)

Gümüş eyerli atlular evi sarmış. (s. 54 str. 6-7)

Moğol'un atlıları, *geniş kemerli burunları, tıknaz ve kalın boyunları, taş kesilmiş yürekleri.* (s. 54 str. 8, 9)

“Bir değil, *iki kişi* kaybetmişsin” diye düzelttim. (s. 54 str. 11)

Karın *ilk çocuğunuza* hamileymiş *o zamanlar.* (s. 54 str. 11-12)

Hancı gözlerini kıstı, *deri çizmelerine* dikti bakışlarını. (s. 54 str. 13)

“Biliyorum ki teselli olmayacak ama *söylemem gereken bir şey var*” dedim yavaşça. (s. 54 str. 17-18)

Tavandaki tahta kalaslardan birisi üstüne düştü. (s. 54 str. 19)

Hemen *o an*, yani hiç acı çekmeden can verdi. (s. 54 str. 20)

Sense hep *korkunç acılar* çektiğini vehmetmiştin. (s. 54 str. 20-21)

Hancı kaşlarını çattı, *tahayyül edilmez bir yükün* altında bel vermiş gibiydi. (s. 54 str. 22)

Elemle çatlanan bir sesle sordu: “Nerden bilirsin bunca şeyi? Büyücü müsün sen?” (s. 54 str. 23, 24)

Karını münasip bir şekilde toprağa veremedin diye kendini suçlar durursun. (s. 54 str. 25)

İşin aslı, hem eşin hem oğlun fevkalade bir hâldeler. (s. 54 str. 29)

Bu lafı duyar duymaz hancı kızgın tavaya değmiş gibi elini çekip benden uzaklaştı. (s. 55 str. 3)

Bu gece burada kalabilirsin. (s. 55 str. 5)

Büyük kızı ve kocasıyla yaşadığı tartışmadan sonra evde öyle gergin bir ortam vardı ki, bir müddet Aşk Şeriatı’nı okumaya fırsat bulamadı Ella. (s. 55 str. 14, 15)

Sanki tam ortalarında nicedir fokur fokur kaynayan bir kazan vardı da aniden kapağı kalkmış, içindeki tüm buhar ve basınç dışarı taşmıştı. (s. 55 str. 17, 18)

Eski sürtüşmelere yeni küskünlükler eklenmişti. (s. 55 str. 18)

Maalesef o meşum kapağı kaldıran Ella’dan başkası değildi. (s. 55 str. 19-20)

Çok sonra bu telefon görüşmesinde söylediği şeylerden ötürü derin pişmanlık duyacaktı. (s.55 str.23,24)

Mayısın on sekizi itibariyle o kadar emindi ki kendinden, sırtını yıkılmaz dağlara yaslanmış gibi tepeden konuşarak, bir başkasının hayatına müdahale etmekte en ufak bir beis görmüyordu. (s. 55 str. 25-26, 27)

“Merhaba Scott, Benim Ella, Jeannette’in annesi!” dedi telefonda, gamsız, girişken, alabildiğine rahat bir sesle. (s. 55 str. 29)

İşte o zaman Ella benzer bir nezaketle Scott’a, kendisiyle bir alıp veremediği olmadığını, dolayısıyla şimdi duyacaklarını yanlış anlamaması gerektiğini ancak kızıyla evlenemeyecek kadar genç; üstelik henüz işsiz ve deneyimsiz olduğunu söyledi. (s. 56 str. 6)

Ama çok yakında Ella’nın ne demek istediğini anlayıp ona hak verecek; hatta vaktinde böyle bir ihtarda bulunduğu için ilerde teşekkür bile edecekti. (s. 56 str. 12)

Öyle katı, kesif bir sessizlik oldu ki telefonda. (s. 56 str. 16)

Buyrun işte, gene aynı klişe laflar! (s. 56 str. 20)

Sanki iki gönül bir olunca samanlık seyran olacak? (s. 56 str. 21-22)

Aşk dediğin, mübarek, sihirli bir değnek de tek dokunuşuyla her şey âlâ olacak. (s. 56 str. 22-23)

Mrs Rubinstein, ne olur kabalık addetmeyin ama böyle bir ihtimal varsa şayet, herkes için, hatta sizin için bile geçerli değil mi? (s. 56 str. 27-28)

Sinirli bir şekilde güldü Ella. (s. 56 str. 31)

Ben *evli barklı bir kadını*m. (s. 56 str. 31)

Bir ömür boyu sürecek bir seçim yaptım. (s. 56 str. 32)

Evlilik *hafife alınacak bir karar* değil, *büyük bir ciddiyetle*, dikkatle düşünmeli. (s. 57 str. 1)

“Yani şimdi siz bana, faraza *bir gün* başka birine âşık olabilirim diye bugün deli gibi sevdiğim insanı terk etmemi mi salık veriyorsunuz?” diye sordu Scott. (s. 57 str. 3)

“Yani şimdi siz bana, faraza *bir gün başka birine* âşık olabilirim diye bugün *deli gibi sevdiğim insanı* terk etmemi mi salık veriyorsunuz?” diye sordu Scott. (s. 57 str. 3, 4)

Yarım saat sonra kocasından *bir telefon* geldi. (s. 57 str. 12)

Lütfen, *böyle bir saçmalık* yapmadığını söyle. (s. 57 str. 14-15)

Ella'nın *bir an* nefesi kesildi. (s. 57 str. 16)

Ama David'in *bir şeye müsaade edecek hâli* yoktu. (s. 57 str. 19)

Kızın *yıkılmış hâlde*. (s. 57 str. 21)

Birkaç gün Laura'da kalacakmış. (s. 57 str. 22)

Bir süre duralasa da lafin sonunu getirdi David. (s. 57 str. 23)

O gece eve gelmeyen tek kişi Jeannette değildi. (s. 57 str. 26)

David Ella'ya cepten mesaj yollayıp *acil bir durum* çıktığını, eve gelemeyeceğini iletmişti. (s. 57 str. 27)

Bu acil durumun ne olduğuna dair hiçbir açıklama yoktu. (s. 57 str. 28)

Daha önce *hiç böyle bir şey* yapmamıştı hâlbuki. (s. 58 str. 1)

Ama bugüne değin kocası *her akşam* vaktinde evine gelmiş, yemek masasında yerini almayı bilmişti. (s. 58 str. 6)

Ella *ne zaman* bu iki kelimeyi duysa, kocasının kendisinden örtülü bir biçimde özür dilediğini varsayardı. (s. 58 str. 11)

Ella *ne zaman bu iki kelimeyi* duysa, kocasının kendisinden *örtülü bir biçimde* özür dilediğini varsayardı. (s. 58 str. 11, 12)

Ella *bu durumdan* ötürü kendini suçladı. (s. 58 str. 15)

Her ikisini de tıkabasa bezelyelerle, *haşlanmış sebzelerle* besledi. (s. 58 str. 21-22)

İlk bakışta, evlatlarıyla *son derece* alâkadar, ipleri sıkı sıkı elinde tutan o her zamanki anneydi hâlâ. (s. 58 str. 22)

İlk bakışta, *evlatlarıyla son derece alâkadar* , *ipleri sıkı sıkı elinde tutan o her zamanki anneydi* hâlâ. (s. 58 str. 23)

Oysa *günbegün büyüyen bir boşluk* taşıyordu içinde. (s. 58 str. 24)

Her geçen dakika, *her yeni saat* biraz daha büyüyordu *içindeki boşluk*. (s. 58 str. 26, 27)

Bir gün doğuracaktı muhakkak, yüzleşmek zorunda kalacaktı duygularıyla. (s. 58 str. 27)

Etrafını saran durgunluk ağır geldi bir an, evhamlarının altında ezildi yüreği. (s. 59 str. 1)

Tastamam kırk sene geçirmişti bu dünyada. (s. 59 str. 5, 6)

Verecek sonsuz sevgisi olduğu hâlde ondan sevgi talep eden kimse yoktu. (s. 59 str. 7)

Aklına nedense deri pantolonlu, motosikletçi ceketli, uzun boylu, kara saçlı, kara bakışlı, gizemli bir adam geldi. (s. 59 str. 14-15)

Bir de bu adamın omuzlarına gelen saçları olsa, gidonundan rengârenk şeritler sarkan parlak kırmızı bir Harley Davidson kullansa, değme gitsin. (s. 59 str. 16, 17)

Bir de bu adamın omuzlarına gelen saçları olsa, gidonundan rengârenk şeritler sarkan parlak kırmızı bir Harley David son kullansa, değme gitsin. (s. 59 str. 16, 17)

İssiz bir otobanda son sürat giden yakışıklı, seksi, gizemli bir Sufî motosikletçi! (s. 59 str. 19)

İssiz bir otobanda son sürat giden yakışıklı, seksi, gizemli bir Sufî motosikletçi! (s. 59 str. 19-20)

Şimdi yola çıkıp otostop yapsa, böyle bir adam da onu terkisine atsa, ne müthiş bir şey olurdu ama? (s. 59 str. 21)

Acaba açıklayabilir miydi, neden böyle hiç olmadık anlarda zihninin ve benliğinin kapkara endişe bulutlarının etkisi altında kaldığını? (s. 59 str. 24, 25)

Bu kadar geniş bir ailesi varken nasıl olup da kendini böyle yalnız ve kimsesiz hissettiğini söyleyebilir miydi? (s. 59 str. 26)

Gerçi son zamanlarda hayatında parlak olan ne vardı ki? (s. 59 str. 30)

İşte o an, oracıkta, fırından yayılan ölgün ışıkların aydınlığında mutfak masasında yalnız başına oturan üç çocuk annesi Ella Rubinstein bir şeyin farkına vardı. (s. 59, 60 str. 32, 1, 2)

İşte o an, oracıkta, fırından yayılan ölgün ışıkların aydınlığında mutfak masasında yalnız başına oturan üç çocuk annesi Ella Rubinstein bir şeyin farkına vardı. (s. 60 str. 1-2)

Her ne kadar ayak direyip inkâr etse de, her ne kadar aleyhinde ileri geri laflar etse de, tâ derinlerde bir yerde nicedir aşka muhtaç, aşka hasretti. (s. 60 str. 3-4)

Semerkand yakınlarında bir kervansaray, Mart 1242. (s. 60 str. 7)

Bir düzine yolcu vardı kervansarayın ikinci katındaki odada. (s. 60 str. 8)

Hepsi de yorgun, hepsi de yalnızlığın yükünü değirmen taşı gibi boynunda taşıyan ve rüyalarına sığınan tüm bu insanların ortasında toz, ter ve küf kokan boş bir döşek buldum. (s. 60 str. 10-11)

Acaba şahitlik etmeme karşın, aceleden yahut gafletimden dolayı kıymetini bilemediğim, idrak etmekte geciktiğim ilahi bir işarete denk gelmiş miydim? (s. 60 str. 15)

Günümü baştan sona *bu nazarla* gözden geçirdim. (s. 60 str. 16)

Çocukluğumdan beri *öteki âleme* ziyaretlerde bulunur, keşifler yapar, gaipten sesler işitirim. (s. 60 str. 17)

Sonra ağırlaşarak arzın *en derin çukurlarına* iner; meşelerin, kestane ağaçlarının, kayınların altına *gömülü kayaların* sırlandığı toprağa sızarım. (s. 60 str. 21, 22)

Sonra ağırlaşarak arzın en derin çukurlarına iner; meşelerin, kestane ağaçlarının, kayınların altına *gömülü kayaların sırlandığı toprağa* sızarım. (s. 60 str. 22)

Ara ara iştahım toptan kesilir, günlerce *bir lokma* yiyemem. (s. 60 str. 24)

Sonra *göç eden kuşlar* gibi *bir anda* geri dönerler. (s. 60 str. 25-26)

Kaç kez bizzat tecrübe ettim *bu şaşmaz kaideyi*. (s. 61 str. 1)

Öteki âleme gidip gelmemi yadırgayan, keşiflerimden ürken ve bana *bu konuda peşin hükümle yaklaşan ilk kişi* öz babamdı. (s. 61 str. 2, 3)

O zamanlar koruyucu meleğimi hemen her gün görmeye başlamıştım. (s. 61 str. 4)

O zamanlar koruyucu meleğimi hemen *her gün* görmeye başlamıştım. (s. 61 str. 4-5)

Bir gün bana sedir ağacından sandık yapmayı öğretirken, dilimi tutamayıp ona *koruyucu meleğimden* bahsettim. (s. 61 str. 7, 9)

Bu saçmalıklardan kimseye söz etmezsen iyi olur. (s. 61 str. 11)

Birkaç gün evvel *birkaç komşu* gelip, beni anama babama şikâyet etmişti. (s. 61 str. 13)

*Tuhaf davranışlarım*la çocuklarını korkutuyormuşum. (s. 61 str. 14)

“Bak evlat! Armut dibine düşer. *Her çocuk* ebeveynine çeker, anladın mı? Sen de öylesin” dedi babam. (s. 61 str. 16)

Bizler gibi sıradan bir insan olduğunu neden bir türlü kabullenmezsin? (s. 61 str. 18)

İşte *o an*, annemi ve babamı sevmeme, hatta sevgilerine aç ve muhtaç olduğumu sanmama karşın, ikisinin de benim için *birer yabancı* olduklarını anladım. (s. 61 str. 19, 21)

Babacım bilesin, *bu oğlun* kardeşlerinden *farklı bir yumurtadan* çıktı. (s. 61 str. 22, 23)

Dilersen beni *tavuklar tarafından büyütülen bir ördek yavrusu* say. (s. 61 str. 24)

Emin ol *şu ömrümü* kümeste geçirmeyeceğim. (s. 61 str. 24)

“Öz *babanla* bugün böyle konuşuyorsan” dedi *keskin bir sesle*, “Kim bilir büyüyünce düşmanlarınla nasıl konuşacaksın?” (s. 61 str. 30, 31)

Tam tersine *daha yoğun, daha cezbeli* oldular. (s. 62 str. 1)

Ama *öteki âleme* yaptığım keşifleri nasıl durduracağımı bilmiyordum. (s. 62 str. 3)

Hazreti Lût’un karısı *tuzdan bir heykel* kesilmişti durup *terk ettiği şehre* bakınca. (s. 62 str. 7, 8)

O gün bugündür doğduğum yerin ismi kekremsi bir kelimedir yüreğimde; öyle narin, öyle hassas ki teleffuz eder etmez çiy tanesi gibi erir dilimde. (s. 62 str. 9, 10)

Ne zaman ansam Tebriz'i, üç keskin rayiha sarar sarmalar beni: Talaş, haşhaşlı yassı ekmek ve yeni yağmış, henüz yumuşacık kar kokusu. (s. 62 str. 11, 12, 13)

O zamandan beri gezgin abdalım. (s. 62 str. 14)

Yeryüzünde ebedi sürgündeyim. (s. 62 str. 14-15)

Yastık ettiğim taşa ikinci kez baş koymadım, aynı kaptan üst üste iki kez yemek yemedim, abamın altından her gün farklı manzaralar seyreyledim. (s. 62 str. 15, 16)

Yastık ettiğim taşa ikinci kez baş koymadım, aynı kaptan üst üste iki kez yemek yemedim, abamın altından her gün farklı manzaralar seyreyledim. (s. 62 str. 15, 16)

Aç kaldığımda rüya tabir ederek üç beş kuruş kazanır, kazandığımı muhtaç olanlara dağıtır; bu şekilde Doğu'dan Batı'ya, Kuzey'den Güney'e yedi iklimi gezer, dağda bayırda Hakkı'ı ararım Hak için. (s. 62 str. 18, 19)

Yaşanmaya değer bir yaşamın peşindeydim; ve bir de, bilmeye değer bilginin. (s. 62 str. 21)

Ancak rüzgârda kuru bir yaprak sanmayın beni. (s. 62 str. 25)

Ben bizzat dilediği istikamete efil efil esen karayelim. (s. 62 str. 26)

Seyahatlerimde envai çeşit sarp yollardan geçtim: Cümle âlemin bildiği ticari güzergâhlardan da gittim, in cin top oynamaz, adı sanı unutulmuş patikalardan da. (s. 62 str. 28, 29, 30)

Karadeniz sahillerinden Acem diyarlarına; Arabistan'ın çöl tepelerinden balta girmemiş ormanlara; çayırardan bozkırlara vardım. (s. 62 str. 31-32)

Bin bir karvansaraya, bin bir hana kondum. (s. 62 str. 33)

Mağaralarda çileye kapanmış münzevilerle tefekküre daldım. (s. 63 str. 3-4)

Her inançtan, her meşrepten insan tanıdım. (s. 63 str. 6)

Fukaralıktan yıkılan köyler, kavrulup kararmış tarlalar, kan akan ırmaklar; yedi yaşından büyük tek bir erkek kalmayacak şekilde talana ve yıkıma uğramış kasabalar gördüm. (s. 63 str. 9, 10, 11, 12)

Fukaralıktan yıkılan köyler, kavrulup kararmış tarlalar, kan akan ırmaklar; yedi yaşından büyük tek bir erkek kalmayacak şekilde talana ve yıkıma uğramış kasabalar gördüm. (s. 63 str. 11-12)

Nicedir hiçbir şey şaşırtmaz oldu beni. (s. 63 str. 13)

Her badireden ve tecrübeden sonra, hiçbir kitapta yazılı olmayan, sadece can defterime nakşedilmiş kurallara bir yenisini daha ekledim. (s. 63 str. 15, 16)

Gönlü geniş ve ruhu gezgin sufi meşreplilerin kırk kuralı. (s. 63 str. 17-18)

Bu kurallar benim için tabiat kanunları kadar evrensel, onlar kadar temeldir. (s. 63 str. 19)

Bu kuralların kırkını birden tamama erdirmek uzun senelerimi aldı. (s. 63 str. 21)

Şimdi artık ekleyecek ne bir virgül kaldı, ne nokta. (s. 63 str. 23)

Ne bir harf, ne yeni bir kelime. (s. 63 str. 23)

Artık kırk kural da bittiğine göre, ömrü hayatımın son faslındayım. (s. 63 str. 24)

Nicedir gördüğüm kehanetlerin istikameti bu yönde. (s. 63 str. 25-26)

Sinememe sığmıyor artık bunca kelime; anlatılmayı bekler durur içimde nice mesel, nice hikâye. (s. 63 str. 29, 30)

Bütün ilmimi, bildiğim öğrendiğim her şeyi, bir inci tanesi gibi avucumda tutup, tek bir kişiye vermek arzusundayım. (s. 63 str. 30, 31)

Ne bir mürişit, ne de bir mürit bulmak peşindeyim. (s. 63 str. 32)

İkinci kural: Hak Yolu'nda ilerlemek yürek işidir, akıl işi değil. (s. 64 str. 1)

Kılavuzun daima yüreğin olsun, omuzun üstündeki kafan değil. (s. 64 str. 2-3)

“Yarab” diye fısıldadım rutubetli, karanlık odada. (s. 64 str. 5)

Ömrüm şu âlemi gezmekle, Sen'in ayak izlerini takip etmekle geçti. (s. 64 str. 6)

Karşılaştığım her insanı senin yeryüzünde halifen olmaya lâyık açık bir kitap, konuşan Kuran belledim. (s. 64 str. 7, 8)

O anda, odanın içine ılık bir su gibi solgun bir ışık doldu. (s. 64 str. 17)

Sanki tüm pencereler sonuna kadar açılmış, aniden içeri dolan rüzgâr uzaklardaki bahçelerden leylakların, yaseminlerin, erguvanların kokusunu getiriyordu. (s. 64 str. 20, 21)

Bir ilahi terennüm edercesine bir nağme çalındı kulağıma, baldan tatlı, tüyden hafif. (s. 64 str. 23)

“Tebriзли Şems, müjde! Duaların kabul olundu! Hazırlan, Bağdat'a gideceksin” dedi bir ses. (s. 64 str. 25)

Çocukluğumun koruyucu meleği idi. (s. 64 str. 26)

Ruhuna eş biri için dua ettin ya, sana bir yoldaş verilecek. (s. 64 str. 28)

Artık öteki âleme çekildiğim zaman gördüğüm o adamın ruhdaşımından başkası olmadığını biliyordum. (s. 64, 65 str. 32, 1)

Onu bulduğumda o derin, ela gözlerin neden öylesine mahzun baktığını öğrenecektim ve tabii bir de hazan mevsiminde bir gece yarısı nasıl öldürüleceğimi. (s. 65 str. 4)

Bir gün sonra öğle sularında Ella kaldığı yeri işaretleyip Aşk Şeriatı'nı kenara koydu. (s. 65 str. 9)

Ancak hiç beklemediği bir şekilde Zahara'nın kişisel web sitesi çıktı karşısına. (s. 65 str. 16)

Turkuaz ve eflatun tonlarla örülüydü tüm sayfa. (s. 65 str. 17, 18)

Tepede ağır ağır dönen, döndükçe beyaz etekleri daireler çizen bir figür vardı. (s. 65 str. 18)

Blog'un adı Can Yumurtası'ydı ve aynı isimde bir şiir vardı. (s. 65 str. 21)

İnternet sayfası dünyanın dört bir yanındaki şehirlerin, bölgelerin kartpostallarıyla doluydu. (s. 65 str. 27)

Her bir kartpostalın altında o yerle ilgili yorumlar vardı. (s. 65, 66 str. 28, 1)

Ella yorumları okurken üç nokta dikkatini çekti: Birincisi, A. Z. Zahara adındaki A. Aziz demekti; ikincisi Aziz mesleği fotoğrafçılık olan bir Sufiydi; üçüncüsü de şu anda Guatemala'da bir yerlerde seyahat etmekteydi. (s. 66 str. 2, 3, 4)

En son bir gün evvel oradan bir resim ve yazı koymuştu web sitesine. (s. 66 str. 5)

Sayfadaki bir köprüyü tıklayınca Aziz'in çektiği fotoğraflara ulaştı. (s. 66 str. 7)

Derin farklılıklarına karşın, bir noktada birbirine benziyordu tüm bu insanlar: Her portrede illâ ki eksik olan bir yan vardı. (s. 66 str. 9, 10, 11)

Bazılarının eksigi basit bir şeydi: Bir küpe, bir ayakkabı topuğu ya da bir düğme. (s. 66 str. 12, 13)

Şöyle ya da böyle noksan bir şeyler dikkat çekiyordu her birinde. (s. 66 str. 14-15)

Ne demeye bu insarların fotoğraflarını çekiyordu Aziz? (s. 66 str. 16)

Kim olursak olalım, dünyanın hangi yerinde yaşarsak yaşayalım, tâ derinlerde bir yerde hepimiz bir eksiklik duygusu taşımaktayız. (s. 66 str. 18, 19)

Sanki temel bir şeyimizi kaybetmişiz de geri alamamaktan korkuyoruz. (s. 66 str. 20)

Ella web sayfasını aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya defalarca taradı; her bir kartpostalın üstüne tıklayarak Aziz'in yorumları okudu. (s. 66 str. 24)

Bu adresi bir kenara not etti. (s. 66 str. 26)

Altında bir şiir yer almaktaydı. (s. 66 str. 27)

Ey, kendisinde kaybolmuş kişi (s. 66 str. 28)

Bu şiiri okurken bir an için de olsa tuhaf mı tuhaf bir hisse kapıldı Ella. (s. 67 str. 1, 2)

Sanki Aziz Z. Zahara'nın kişisel blog'undaki her şey, yani tüm bu fotoğraflar, yorumlar, alıntılar, şiirler... kısacası tek tek her ayrıntı sırf kendisi için hazırlanmıştı. (s. 67 str. 2, 3, 4)

Okuduğu ve gördüğü her şeyi üstüne alındı. (s. 67 str. 5)

İnasını irkilten, belki kısmen kibire kadar götüren bir fikirdi bu ama, böyle hissetmeye engel olamadı. (s. 67 str. 6)

Batan güneş sırtına vururken, fırında pişen çikolatalı kekin kokusu yayılmıştı. (s. 67 str. 9)

Sürekli *bir sonraki günü*, haftayı, seneyi düşünüp, planlar programlar yapmaktan; *renkli yapışkan kağıtlara* notlar yazıp oraya buraya asmaktan, bir türlü *içinde bulunduğu ana* veremiyordu kendini. (s. 67 str. 13, 14, 15-16)

Hep *aynı yere kök salmış, hayatından bıkmış evli barklı kadınların kırk kuralı*. (s. 67 str. 18, 19)

“*Birinci Kural*” dedi *kısıp bir sesle* “Sen sen ol, aşkı arama! Aşktan *daha mühim şeyler* var hayatta.” (s. 67 str. 20, 21)

Ne var ki *latife diye söylediği sözler*, yüzünü güldürmek *bir yana*, iyiden iyiye keyfinin kaçmasına sebep oldu. (s. 67 str. 22, 23)

Kısa bir tereddütten sonra nihayet sabahtan beri kafasını kurcalayan görüşmeyi yapmaya karar verdi. (s. 67 str. 24)

Büyük kızına telefon açtı. (s. 67 str. 26)

Geçen her saniye zamanın azaldığını düşünerek biraz daha gerildi. (s. 68 str. 2)

Son bir hamleyle tamamladı cümlesini. (s. 68 str. 3-4)

Zaten *nicedir iyi ya da kötü şiddetli bir şey* hissettiği yoktu ki. (s. 68 str. 13-14)

Pek fazla düşünmeden, *ani bir itkiyle bir mesaj* yazmaya başladı. (s. 68 str. 17)

Belli ki aşkın hayatın özü olduğuna inanıyorsunuz, sizin için *başkaca önemli bir şey* yok gibi. (s. 68 str. 30)

Ben *aynı fikirde* değilim ama *faydasız tartışmalara* girmek değil niyetim. (s. 68 str. 31-32)

Size yazma gereği duydum çünkü romanınızla yolumun kesişmesi *tuhaf bir zamana* rastladı. (s. 69 str. 2)

Şu sıralarda büyük kızımı genç yaşta evlenme fikirinden caydırmaya uğraşıyorum. (s. 69 str. 2)

Şahsi sorunlarımı böyle pat diye anlattığım için kusuruma bakmayın. (s. 69 str. 10)

Kişisel blog ’unuzda (e-posta adresinizi ordan aldım) yazdığına göre Guatemala’daymışsınız. (s. 69 str. 11-12)

Bir gün Boston’a uğrayacak olursanız bizzat tanışmak, *bir fincan kahve* içip sohbet etmek isterim. (s. 69 str. 14, 16)

Sadece kocasıyla değil, *tüm ailesiyle iletişimin zayıfladığı şu dönemde*, Ella kelimelere hasretti. (s. 69 str. 19-20)

Madem etrafında konuşacak, *derin sohbetler* edecek kimsesi yoktu, e-posta yoluyla yazışacak birini bulmak hiç yoktan iyiydi. (s. 69 str. 21)

Ella'nın Aziz'e yazdığı *bu ilk mektup, öylesine yapılmış bir kahve davetinden ziyade sessiz bir çığlık, bir imdat çağrısıydı* aslında. (s. 69 str. 24, 25)

Gerçi, süklüm püklüm mutfağında oturup hiç tanımadığı, hatta ne bugün ne de yarın tanışacağını sandığı, *adı sanı duyulmamış bir yazara mesaj yollarken, böyle mühim bir çağrıda bulunduğunun farkında bile değildi.* (s. 69 str. 28, 29)

Bağdat'taki mütevazı zaviyemize Şems-i Tebrizî'nin adım attığı günü hiç unutmayacağım. (s. 70 str. 1, 2)

O öğleden sonra itibarlı misafirler ağırlıyorduk. (s. 70 str. 2-3)

Bu ani ziyaret sırf nezaket icabı değildi. (s. 70 str. 4)

Tasavvuf ehlini sevmediği herkesin malumu olan kadı, bölgedeki tüm sufiler gibi bizleri de yakından denetlemek istiyordu. (s. 70 str. 5, 6)

Hırslı bir adamdı kadıların kadısı. (s. 70 str. 8)

Bodur parmaklarının her birinde pahada ağır bir yüzük taşırdı. (s. 70 str. 9, 10)

Nesebi ezelden din âlimi olduğundan, bir de *meşhur ve nüfuzlu bir aileden geldiğinden, bölgenin en sözügeçer kişilerinden birisiydi.* (s. 70 str. 13, 14)

Ağızından çıkacak tek bir kelimeyle insanlar darağacını boylayabilirdi. (s. 70 str. 14-15)

Gene tek kelimesiyle *en ağır mahkûmları azâd ettirebilir, zifiri zindanlardan çekip kurtarabilirdi.* (s. 70 str. 16)

Ne vakit görsem kürklü kaftanlar, pahalı esvaplar kuşanan kadı, itibarından zerrece şüphesi olmayanların azametiyle taşırdı bedenini. (s. 70 str. 17, 18)

Nefsinin ne kadar şişkin olduğunu bilmekle beraber zaviyenin ve dervişlerimin selameti için *bu adamla takışmamaya gayret ediyordum.* (s. 70 str. 21)

“Dünyanın *en şahane şehrinde yaşıyoruz*” dedi kadı ağzına *bir incir* atarken. (s. 70 str. 22, 23)

Biçarelere sığınacak liman olduk. (s. 70 str. 24-25)

“Şehrimiz *kıymetli bir mücevher, ona şüphe yok*” dedim *temkinli bir şekilde.* (s. 70 str. 27, 28)

Ama *bin sene sonra bu şehir neye benzeyecek, kim bilebilir?* (s. 71 str. 3)

O zaman her şey bambaşka olabilir. (s. 71 str. 4)

O zaman her şey bambaşka olabilir. (s. 71 str. 4)

Kâseye uzanıp *bir incir* daha aldı. (s. 71 str. 6)

Başkadı'nın, İslam'a *bâtını tefsirle yaklaşan mutasavvıflara baş belası gözüyle baktığı sır değildi.* (s. 71 str. 11)

Başkadi'nın, İslam'a bâtni tefsirle yaklaşan mutasavvıflara *baş belası* gözüyle baktığı sır değildi. (s. 71 str. 12)

Bizi Şeriat'a yeterince riayet etmemekle, bilhassa *yüksek mercilere*, yani kendisi gibi kişilere hürmetkâr olmamakla suçlardı. (s. 71 str. 13-14)

Ona kalsa *tüm Sufileri* çoktan Bağdat'tan atmıştı. (s. 71 str. 15)

Neyse ki tam *o sırada* kapıda *bir tıkrıtı* oldu. (s. 71 str. 19, 20)

Kızıl saçlı çömez destur isteyip, odaya girdi. (s. 71 str. 20)

Dosdoğru bana doğru yürüdü; kulağıma fısıldayarak *beklenmedik bir misafirimiz* olduğunu haber verdi. (s. 71 str. 22)

Bahçede bekleyen bir abdal varmış. (s. 71 str. 23)

Başka zaman olsa çömeze, bu Tanrı misfirini *sessizce bir odaya* almasını, önüne *sıcak aş* koymasını, kadı ve efradı gidene kadar orada bekletmesini söyledim. (s. 71 str. 25, 26)

Gelen gezgeni aramıza buyur edersek, bize *uzak diyarlardan* hikâyeler anlatır, böylelikle *odadaki gergin hava* dağılır diye umdum. (s. 71 str. 29, 30)

O yüzden çömeze, “git çağır bakalım *o dervişi*” dedim. (s. 71 str. 31)

Birkaç dakika sonra kapı açıldı ve içeriye *tepeden turnağa karalar kuşanmış, dinç ve dimdik, yaşını kestirmesi zor bir adam* girdi. (s. 71, 72 str. 32, 32-1)

Sert hatlı bir burnu, kapkara gözleri vardı. (s. 72 str. 2)

Hayli uzundu saçları, *lüle lüle zülüfleri* gözlerine düşüyordu. (s. 72 str. 3)

Bol ve uzunca bir harmanı, yün bir urba, manda derisi çizmeler giymişti. (s. 72 str. 3, 4)

Elinde *tahta bir çanak* taşıyordu; *dünya malından uzak durmak için dilenen Kalenderîler* ya da *dünyevi payeleri elinin tersiyle iten Melamîler* gibi, cemiyetin *geleneksel yargılarına* kulaklarını tıkamış olmalıydı. (s. 72 str. 5, 6, 7, 8)

Bu beklenmedik misafiri görür görmez, *fevkalade bir kimseyle karşı karşıya* olduğumu hissettim. (s. 72 str. 9)

Bakışlarında, tavırlarına, vücudunu taşıyışında, *ne denli sıradışı olduğunu eleveren nişaneler* vardı. (s. 72 str. 11-12)

Hâlbuki, ileride dönüşeceği *o mağrur ve koskoca meşe ağacının taşıyıcısı, habercisidir*. (s. 72 str. 14)

Hiçbir teferruatı kaçırmamaya gayret edercesine şöyle bir etrafı taradı. (s. 72 str. 20)

Taban tabana zıt görünen bu iki adamın karşılıklı ne düşündüklerini merak ettim. (s. 72 str. 24)

Gezgin derviş ılık keçi sütü, ballı incir, hurma dolmaları ikram ettiyse de hepsini nezaketle reddetti. (s. 72 str. 25)

Gezgin derviş ılık keçi sütü, ballı incir, hurma dolmaları ikram ettiyse de hepsini nezaketle reddetti. (s. 72 str. 25)

Adını sorunca, “Tebriqli Şemseddin” dedi; *dağda bayırda Allah’ı arayan bir abdal* olduğunu söyledi. (s. 72 str. 27-28)

Derviş kendinden gayet emin başını salladı; *kara gözlerinde delişmen, gümüşî kıvılcımlar* belirdi. (s. 72 str. 30, 31)

Bunu duyan kadı *gizlemeye zahmet etmediği bir pişkinlikle* sırttı. (s. 72 str. 33)

Madem Allah başından beri seninleydi, ya ne demeye O’nu *dört bir yanda* aramaya çıktın da dağ taş dolaştın be adam? (s. 73 str. 3)

Belli belirsiz bir gölge geçti yüzünden, *bir süre* ağzını bıçak açmadı. (s. 73 str. 5, 6)

Yani sen şimdi ömrü billâh *aynı yerde* durursanız, Allah’ı bulamazsınız mı diyorsun bize? (s. 73 str. 10)

Allah’ı bulmak için senin gibi *kara paçavralara* bürünüp yollara mı düşecek herkes? (s. 73 str. 11-12)

Odadaki adamlar kadıyı yağlamak için yarışa tutuşunca, ardı ardına *içi boş kahkahalar* sökün etti hepsinden. (s. 73 str. 14, 15)

Belli ki kadı ile abdalı yan yana getirmek *iyi bir fikir* değildi. (s. 73 str. 16)

Köyünden çıkmadığı hâlde dünyayı bilen kişiler olmuştur ve olacaktır da. (s. 73 str. 20)

Muzaffer bir edayla güldü. (s. 73 str. 22-23)

Ne var ki tebessümü, dervişin hemen *sonraki sözlerini* işitir işitmez siliniverdi. (s. 73 str. 24)

Şayet *bir insan* para pul, mertebe ve makam peşinde koşuyor, kürkler ipekler kuşanıp *inci mercan atlas kaftan* içinde yaşıyorsa, yani Kadı Hazretleri, sizin gibi yapıyorsa, Allah’ı bulması imkân dahilinde değildir. (s. 73 str. 26, 27)

İçinden *birkaç tanesi* kılıcına davrandı. (s. 73 str. 33)

“Bakıyorum da dilin *bir derviş* için fazla sivriymiş” diye tersledi Kadı Efendi. (s. 74 str. 1)

“Her neyse, *boş lafa* karnımız tok” dedi. (s. 74 str. 6)

Onca diyar içinde Bağdat’tan güzeli var mı söyle bize? (s. 74 str. 9)

Şems *yumuşayan bakışlarla* tek tek herkesi süzdü. (s. 74 str. 11)

Bağdat’ın *takdire şayan bir şehir* olduğu su götürmez. (s. 74 str. 12)

Ama *bu dünyada hiçbir güzellik* kalıcı değildir. (s. 74 str. 12-13)

Sakinlerinin yüreklerini yansıtırlar, *devasa aynalar* gibi. (s. 74 str. 15)

Böyle nice şehir soldu, daha nicesi solacak. (s. 74 str. 16-17)

Şems-i Tebrizî bana döndü, daldığı düşüncelerden *bir süreliğine* uzaklaşmış gibiydi; gözlerinde *dostane bir pırıltı* vardı. (s. 74 str. 19, 20)

Deli bakışları yüzüme değince güneşe yüz sürmüşçesine ateş bastı içimi. (s. 74 str. 20)

O zaman anladım ki *bu adamın* ismi ile cismi birdi. (s. 74 str. 21, 22)

Adını aldığı “güneş” gibi kuvvet ve hayat saçıyor, *bir ateş topu* gibi içten içe yanıyordu. (s. 74 str. 23)

Gel gelelim Kadı Efendi *farklı fikirdeydi*. (s. 74 str. 25)

Bunca kelimeye ne hacet? (s. 74 str. 27)

Öyle laflar ediyorsunuz ki insanların kafası karışıyor. (s. 74 str. 27)

Hâlbuki halk, *basit ihtiyaçları olan tembel bir mahlûktur*. (s. 74 str. 28-29)

Baştakilerin görevi halkın *yanlış şeyler* istemesine mâni olup, yoldan çıkmasına engel olmaktır. (s. 74 str. 29-30)

Şayet ana istikamet unutulur ve insan şeriatı araç değil amaç sayarsa, *o kandilin* ne faydası kalır? (s. 75 str. 4-5)

Şeriatın anahtarını kendi elinde tuttuğuna inanan *kibirli bir adama* şeriatın ötesine geçmek gerektiği hakkında nutuk çekmek, *tehlikeli sular*da yüzmek demektir. (s. 75 str. 7, 8)

Tam ben dervişi odadan çıkartmak için *uygun bir bahane* ararken, Şems devam etti: “*Meramımı daha iyi anlatan bir kural* zikredebilirim.” (s. 75 str. 10, 11-12)

Şems-i Tebrizî doğruldu, *görünmez bir kitaptan* risale okurcasına *düzgün bir sesle* izah etti: Peygamber Efendimiz Kuran’ın yedi boyuttan okunabileceğini buyurmuştu. (s. 75 str. 14, 15)

Üçüncü Kural: Kuran dört seviyede okunabilir. (s. 75 str. 17)

İlk seviye zahiri mânâdır. (s. 75 str. 18)

İlk seviye zahiri mânâdır. (s. 75 str. 18)

Sonraki *bâtınî mânâ*. (s. 75 str. 18)

Dördüncü seviye o kadar derindir ki kelimeler kifayetsiz kalır tarif etmeye. (s. 75 str. 19)

Şems gözlerinde *sihirli bir pırıltı*yla sözlerine devam etti. (s. 75 str. 21)

Şimdi, salt şeriata bakanlar ve ötesini görmeyenler, *zahiri mânâyı* bilir. (s. 75 str. 22)

Sufi taifesi ise *bâtınî mânâyı* bilir. (s. 75 str. 23)

Dördüncü seviyeyi ise ancak Allah’ın *sevgili dostları* ve peygamberler bilebilir. (s. 75 str. 24, 25)

Yani sen şimdi diyorsun ki *sıradan bir mutasavvıf*, Kuran’ın hükümlerini benim gibi *bir şeriat âliminden* daha iyi bilebilir, öyle mi? (s. 75 str. 26, 27)

Dervişin dudaklarının ucuna *belli belirsiz bir tebessüm* konudu ama yanıt vermedi. (s. 75 str. 29)

Baş kadının *bu sözleri* hayli tehditkârsa da Şems bunun farkında değilmiş gibi sakin sakin devam etti. (s. 76 str. 1)

Başkalarını bu kadar *çabuk ve kesin kelimelerle* yargılamamalı. (s. 76 str. 3)

Müsaadenizle *bir hikâye* anlatmak isterim. (s. 76 str. 7)

Ve işte *şu hikâyeyi* anlattı bizlere. (s. 76 str. 8)

Hazreti Musa *bir gün* bir başına dağları dolanırken, uzaktan *yoksul ve yalnız bir çoban* görmüş. (s. 76 str. 9, 10)

Bu dururm Musa'nın çok hoşuna gitmiş ama yaklaşıp da çobanın duasını duyunca afallamış. (s. 76 str. 11)

Sürüdeki en yağlı koyunu kes desen, gözümü kırpmadan keserim Senin için. (s. 76 str. 15-16)

O gün akşama kadar Musa çobanın yanında durup ona *temel duaları* ezberletmiş. (s. 76 str. 31, 32)

Sonra “Allah benden razı olur, *iyi bir iş* yaptım” diye düşünüp yoluna devam etmiş. (s. 77 str. 1)

Ama *o gece* bir ses işitmiş. (s. 77 str. 2)

Ama *o gece bir ses* işitmiş. (s. 77 str. 2)

Şu garip çobanı azarladın. (s. 77 str. 4)

Ağzından çıkan lafi bilmesede, *o çoban* inancından samimiydi. (s. 77 str. 5, 6)

Sen işittiklerini inkâr ve küfür saydın ama bilsen ki *bir kabahati* varsa bile, *ne tatlı kabahattir* onunki. (s. 77 str. 11)

Öğretildiği gibi yakarmaya gayret gösterdiğinden, aman *bir yanlış laf* etmeyeyim diye takılıyor, kekeleyor, terliyormuş. (s. 77 str. 16)

Allah'ın nazarında *böylesi daha kıymetlidir*. (s. 77 str. 20)

Ne var ki o artık bir üst aşamaya vasil olduğundan, *masum inkârına, tatlı günahına* dönmeyip, Musa'nın öğrettiği ezbercilikte de kalmayıp, tüm bunların ötesine geçmiş. (s. 77 str. 23)

Rabb'ine yakın *mutlu mesut, mübarek bir hayat* sürmüştü. (s. 77 str. 25)

“İşte bu yüzden, birinin ağzından *bal gibi dökülen söz*, bir başkasının kulağına zehir gibi gelebilir” dedi Şems. (s. 77 str. 27)

Canı yanmış âşıkların şeriatı bütün dinlerden ayrıdır. (s. 77 str. 29-30)

Başkasının ağzından çıkan söze “günah” demeyiz. (s. 77 str. 32)

Suratına *şaşmaz bir özgüven ve emniyet* yontulmuşsa da canının sıkıldığı belli oluyordu. (s. 78 str. 5)

Lâkin gayet *cin fikirli* olduğundan şunu da sezmişti: Şayet *Şems'in anlattığı hikâyeye menfi bir tepki* vermeye kalksa, *bir adım* daha atıp haddini bilmezliğinden ötürü onu cezalandırması gerekecekti. (s. 78 str. 6, 7, 8)

Ama *bu kez* de işler ciddiye binecek, *sıradan bir dervişin koskoca Başkadı'ya* meydan okuduğunu Bağdat'ta kulaktan kulağa yayılacaktı. (s. 78 str. 9, 10)

Bu durumda en iyisi dert edecek bir şey yokmuş gibi yapması, meseleyi burada noktalamasıydı. (s. 78 str. 12)

Aralarda *rastgele koyu bulutlar* şekilden şekle girerek *muazzam bir renk uyumu* yaratıyordu. (s. 78 str. 16, 17)

Az sonra kadı efendi ayaklandı: *Mühim bir meseleye* bakması gerektiğini beyan etti. (s. 78 str. 18)

Bana hafifçe selâm verip Tebrizli Şems'e *buz gibi bir bakış* attıktan sonra yürüdü gitti. (s. 78 str. 20)

Şems-i Tebrizî *gözüne düşen zülüfleri* kenara atıp gülümsedi: “Varsın kızsın, ben ona kızgın değilim. Hem alışkın sayılıırım kadılar tarafından sevilmemeye.” (s. 78 str. 24)

Böyle asi, başına buyruk ve durduğu yerden emin, Hakk'a teslim ve gönlü mutmain bir misafirin kırk senede bir geldiğini bilecek kadar uzun zamandır başındaydım bu zaviyenin. (s. 78 str. 26-28-29)

Nedendir bilmem, *duymayı iple çektiğim cevap*, aynı zamanda içime korku salıyordu. (s. 79 str. 1, 2)

Başını mutfak masasının üzerine dayayıp *açık duran kitabın yanında ağız açık bir hâlde* uyuyakalmıştı Ella. (s. 79 str. 5, 6)

Rüyasında yol kenarında *bir kervansaraydaydı*. (s. 79 str. 7)

İçerisi *irikiyim savaşçılarla, işvebaz dansözlerle, esrarengiz dervişlerle* doluydu. (s. 79 str. 7, 8)

Yabancı bir diyarda, bir hisarın içinde, arı kovanı gibi kaynayan bir pazaryerinde telaşla yürüyor; belli ki birini arıyordu. (s. 79 str. 11, 12)

Etrafındaki insanlar ağır ağır hareket ediyor, sanki *bir tek onun işitmediği bir nâmeyle* raks ediyorlardı. (s. 79 str. 13, 14)

Sarkık bıyıklı, iriyarı bir hokkabaza bir şey soracak oldu. (s. 79 str. 15)

Ella, *bu sefer* tezgâhtarlarla, *alışveriş yapan müşterilerle* konuşmak istediye de, *aynı sahne* tekrarlandı. (s. 79 str. 18, 19)

İlk başta sandı ki *bu insanların* dilini konuşamadığı için derdini anlatamıyor. (s. 79 str. 20)

Düşmüştü dili, *ölü bir tırnak* gibi. (s. 79 str. 22-23)

Panik içinde *bir ayna* aramaya başladı. (s. 79 str. 23)

Hâlâ *aynı insan* olup olmadığını bilmek istiyordu. (s. 79 str. 23-24)

Ama *koca pazarda tek bir ayna* yoktu. (s. 79 str. 24)

Israrcı bir sesin kulaklarını tırmalamasıyla uyandı. (s. 79 str. 26)

Gözlerini açar açmaz *ilk işi* dilini yoklamak oldu. (s. 79 str. 27)

Sesin geldiği yöne doğru baktığında Gölge'nin delirmiş gibi mutfağın *arka bahçeye* açılan kapısını tırmaladığını gördü. (s. 79 str. 28, 29)

Sesin geldiği yöne doğru baktığında Gölge'nin delirmiş gibi mutfağın *arka bahçeye* açılan kapısını tırmaladığını gördü. (s. 79 str. 29)

Verandaya *bir hayvan* girmiş olmalıydı. (s. 80 str. 1)

Geçen kış bahçede *bir tanesine* denk geldiğinde olanları kimse unutmamıştı. (s. 80 str. 3)

Köpek kokarcaya saldırmış, kokarca da *korkunç bir koku* salarak intikam almıştı. (s. 80 str. 5)

*Zavalı Gölge'*yi küvetler dolusu domates suyuyla yıkamak zorunda kalmışlardı. (s. 80 str. 5-6)

Gene de *yanık lastik kokusunu andıran o ağır koku* haftalarca üzerinden çıkmamıştı. (s. 80 str. 7-8)

Doğrusu *şu anda* Ella'nın *hiçbir şeyi* hayra yorası yoktu. (s. 80 str. 11, 12)

Boş gözlerle içine baktı. (s.80 str. 14)

Buzluktaki çilekli dondurma kabını kapıp kaşıklamak geldiye de içinden, yeterince fazla kilosu olduğunu hatırlayarak buzdolabını sertçe kapattı. (s. 80 str. 14-15)

Ardından, yalnızken içmek hiç âdeti olmadığı hâlde *bir şişe kırmızı şarap* açtı. (s. 80 str. 17-18)

Güzel şaraptı, hem yoğun kıvamlı, hem ferahlatıcı. (s. 80 str. 18)

Ancak *ikinci kadehi* doldururken David'in *pahalı Bordo şaraplarından* birini açmış olabileceği aklına geldi. (s. 80 str. 20-21)

Eyyvah! David *bu şarabı özel bir akşama* saklıyordu. (s. 80 str. 23)

Ama sonra *vurdumduymaz bir şekilde* omuzlarını silkti. (s. 80 str. 25)

Bu de *özel bir akşam*dı. (s. 80 str. 26)

Ella *bu güzelim şarabı* bıraksa bile şarabın onu bırakacağı yoktu. (s. 80 str. 27)

Tek satır okuyamayacak kadar yorgun ve uykuluydu. (s. 80 str. 30)

Ve orada, *yarım düzine lüzumsuz mesajın* arasında ve Michelle'in kitap raporunun nasıl gittiğini soran *kısa ve sevimsiz notunun* hemen altında beklediği e-postayı buldu. (s. 80, 81 str. 32-33, 1)

Beklenmedik mesajın beni Guatemala'da, Momostenango adında *ücre bir köyde* yakaladı. (s. 81 str. 5, 6)

Kaldığım pansiyonun karşısında bir dilek ağacı var. (s. 81 str. 9)

Kalp yarası olanlar isimlerini *bir kâğıda* yazıp, *bu ağacın* dallarına asıyor, derman bulmak için dua ediyorlar. (s. 81 str. 13)

Pek çok insan için tevekkül etmek, pasif kalmak demek; hâlbuki tam tersine. (s. 81 str. 23)

Tevekkül, kabulün ve uyumun getirdiği *som bir huzur hâlidir.* (s. 81 str. 25)

Bu hâller de dahil, tüm var oluşa aşkla yaklaşmak mümkün. (s. 81 str. 28)

Öyleyse eğer, *tek bir katresi* bile heba olmamalı. (s. 81 str. 31)

Maya takvimine göre bugün *olağanüstü bir günmüş.* (s. 82 str. 1)

Büyük değişimlerin, yepyeni, tazelenmiş bir bilincin müjdecisi. (s. 82 str. 2, 3)

Güneş batıp gün sona ermeden *bu mesajı* yollamalıyım ki enerjisi kaybolmasın. (s. 82 str. 4)

Dilerim ağacın dallarında sallanan ismin *rengârenk çiçek* açar. (s. 82 str. 6-7)

Hiç ummadığın bir anda, beklemediğin bir yerden çıkıverir aşk karşına. (s. 82 str. 7, 8)

Ne garip bir adamdı bu Aziz. (s. 82 str. 11)

Tanıdığı hiç kimse *böyle bir mesaj* yazmazdı. (s. 82 str. 14-15)

Doğrusu, dünyanın *öte ucunda bir yerde, hiç tanımadığı bir yabancı*nın kendisi için dua etmesinden etkilenmişti. (s. 82 str. 16, 17)

Gözlerini kapadı, *adının yazılı olduğu kâğıt parçasını* düşündü; *bir uçurtma* misali rüzgârda savruk, başına buyruk, hür, hafif ve bir o kadar mesut. (s. 82 str. 18, 19)

Birkaç dakika sonra mutfak kapısını açtı, arka bahçeye çıktı. (s. 82 str. 21)

Seher vakti esen meltem, burnunu gıdıkladı, yüzünü okşadı. (s. 82 str. 22)

Baharın *bu son demlerinde,* Amerika'da *lüks bir evin arka bahçesinde,* gökte ay ve bulutlar, yerde Ella ve köpeği, yan yana durdular. (s. 82 str. 26, 27)

Doğrusu ne *yaşlı köpek,* ne de sahibi alışkindi gecenin tekinsizliğine, hayatın belirsizliğine. (s. 82 str. 29)

İkisi de nefsinin tutup baktıkları karanlığa; *yarı korku, yarı tedirginlikle.* (s. 82 str. 31)

Başkadı ve avanesini kapıya kadar geçirdikten sonra *kirli kapları* toplamak için odaya döndüm. (s. 83 str. 3-4)

Bir baktım Baba Zaman ve *gezgin abdal* onları bıraktığım gibi duruyor. (s. 83 str. 5)

Ağızlarından *tek bir kelime* bile çıkmıyor. (s. 83 str. 6)

Ne var ki *bir süre* sonra orada durmak için bahanem kalmadı. (s. 83 str. 10)

Beni görür görmez *zalim Aşçı Dede* takır takır emir yağdırmaya başlamaz mı! (s. 83 str. 14)

Nerde kaldın *tembel çömez*? (s. 83 str. 15)

Kol kadar sıçan gördüm kilerde, git yakala mendeburu! (s. 83 str. 18)

Bu zaviyeye geleli neredeyse *altı ay* oldu ama *ilk günd*den beri Aşçı Dede'nin *iki eli* yakamda. (s. 83 str. 20, 21)

Onun zoruyla *her gün* it gibi çalışıyorum. (s. 83 str. 23)

Bu işkencenin adına nasıl "*manevi terbiye*" diyorlar, bir anlayabilsem! (s. 83 str. 23, 24)

Yağlı tabakları yıkamanın, yerleri ovmanın neresinde maneviyat olabilir ki? (s. 83 str. 25)

Bir gün gözü karartıp, cevap verecek oldum. (s. 83 str. 27)

Aşçı Dede kafama *bir tahta kaşık* fırtatıp avazı çıktığı kadar bağırdı. (s. 83 str. 30)

Bana bak, derviş olmaya niyetin varsa *şu tahta kaşık* kadar suskun olacaksın evlat! (s. 83 str. 31-32)

Papuç kadar dil, mürit kısmının vasıfları arasında sayılmaz. (s. 83 str. 32)

Yani, *bu geceye* dek... (s. 84 str. 4-5)

Bu sefer Aşçı Dede bana sırtını döner dönmez mutfaktan sıvıştım; ayaklarımın ucuna basa basa *misafirin bulunduğu odaya* yaklaştım. (s. 84 str. 6, 7-8)

Aniden çıkagelen *şu dervişi* tanımaya can atıyordum. (s. 84 str. 8)

Zaviyedeki diğer dervişlere hiç mi hiç benzemiyordu. (s. 84 str. 10)

Gözlerinde *bir deli bakış* vardı, serkeş, çevval, asi ve korkusuz. (s. 84 str. 11)

Tevazu içinde başını önüne eğerken dahi kaybolmuyordu *bu bakış*. (s. 84 str. 13)

Öyle isyankâr, öyle fevri bir hâli vardı ki, insan hem büyüüne kapılıyor, hem de varlığından rahatsız olup ürküyordu. (s. 84 str. 13)

Az sonra Baba Zaman, Şems'e *bir soru* yöneltti. (s. 84 str. 19)

Anlat hele, yolun nasıl Bağdat'a düştü? Yoksa rüyada mı gördün *bu zaviyeyi*? (s. 84 str. 21)

Hayır, buraya gelmeme sebep *bir rüya* değildi. Ben zaten hiç rüya görmem. (s. 84 str. 22-23)

Anladım ki insanoğlu *fevkalada bir hâl* işitti mi ona 'hayal ya da rüya' der, geçer. (s. 85 str. 1)

Bunu söyler söylemez, derviş *bir ses* işitmiş gibi *bir anda* sustu. (s. 85 str. 3)

Sonra *çok tuhaf bir şey* oldu. (s. 85 str. 4)

Sanki *tahta kapının* ötesini görebiliyordu. (s. 85 str. 9)

Mutfağa mı kaçsam diye geçti içimden ama kollarım, bacaklarım, *tüm bedenim* uyuşmuştu. (s. 85 str. 11)

Şems-i Tebrizî'nin *o kara bakışları* kapıyı delip geçiyor, ötelere uzanıyordu. (s. 85 str. 12)

Dehşete düşmüştüm ama *aynı zamanda* vücudumun *her zerresine muazzam bir kudret* doluyordu. (s. 85 str. 13, 14)

Böylece *ne vakit* bir alametle karşılaşsam ya da *öteki âlemi* keşfe çıksam, bunun *bir rüya* olmadığını kesinkes bilecektim. (s. 85 str. 23, 24)

Açık pencerenin başında, ayakta duruyordu. (s. 85 str. 27)

Her zaman beni nasıl azarlıyorsa dervişi de azarlar sandım. (s. 85 str. 33)

Fevkalade bir kimseye benzersin. (s. 86 str. 2)

İşin aslı, *bu sorunun* cevabını bana sizin vermenizi bekliyordum. (s. 86 str. 4)

Neredeyse *kırk yıldır* abdalım. (s. 86 str. 8)

Zorda kalsam *yabani hayvan* gibi dövüşürüm ama ben kimseye sataşmam. (s. 86 str. 9)

Allah'ın kendi suretinde yarattığı insanı okurum, *açık kitap* misali. (s. 86 str. 12, 13)

Şems *bir süre* ağzını açmadı, mürşidin kandili yakmasını bekledi. (s. 86 str. 14)

Zira *kırk kuraldan* biridir. (s. 86 str. 15)

Dördüncü kural: Kâinattaki her zerrede Allah'ın sıfatlarını bulabilirsin, çünkü O camide, mescitte, kilisede, havrada değil, *her an* her yerdedir. (s. 86 str. 16, 18)

Dördüncü kural: Kâinattaki her zerrede Allah'ın sıfatlarını bulabilirsin, çünkü o camide, mescitte, kilisede, havrada değil, *her an her yerdedir*. (s. 86 str. 18)

O titrek loş ışıktaki Şems-i Tebrizî'nin boyu daha da uzamış gibiydi. (s. 86 str. 21)

Ama ilm-i ledun *bir yere* akmazsa şayet, *beklemiş bir vazonun dibindeki acı su* gibidir. (s. 86 str. 23, 24)

En sonunda Semerkand yakınlarında *bir handa bir sır* fısıldadı kulağıma. (s. 86 str. 26)

Dışarıda gece çökmüş, ay parelenmiş, *açık pencereden* huzmeler sızıyordu. (s. 86 str. 30)

Bir kerecik olsun kuralları ihlal etmek *muhteşem bir histi!* (s. 87 str. 1-2)

Ama *sana vereceğim herhangi bir malumat* varsa, zamanı gelince olur elbet. (s. 87 str. 4)

İşte *o an* mürşidim, *o acayip suali* sordu. (s. 87 str. 8)

İnci mercan misali birikimini eline alıp, *bir zata* vermek istersin. (s. 87 str. 10)

Lâkin bir başkasının kalbini maneviyat nuruna yakmak *bedelsiz iş* mi? (s. 87 str. 12)

Sırtımdan aşağı *soğuk terler* aktı, irkilerek geri çekildim. (s. 87 str. 16)

Gözümü tekrar *kapıdaki deliğe* yanaştırdığımda, mürşidimizin de sarsıldığını gördüm. (s. 87 str. 17)

Bizim Kızıl Çömez'i çağırırım da sana yatağını göstereyim, *temiz çarşaf*la süt getirsin. (s. 87 str. 21)

Sanki duvarları delip geçiyor, sadece kapının ötesini değil, ruhumun en dipte ve *en saklı hallerini* inceliyor, benden bile *gizli sırlarımı* tanıyordu. (s. 87 str. 24, 25)

Belki de *kara büyü* biliyordu. (s. 87 str. 26)

Kuran-ı Kerim'in sakınmamızı tembihlediği Babil'in *iki meşhur meleği* Harut ile Marut eğitmişti Tabrizli Şems'i. (s. 87 str. 27)

Ya da *bir başka hüneri* vardı da duvarların ötesini görebiliyordu. (s. 87 str. 28)

İçimden *bir his* onun zaten yakında olduğunu, konuştuklarımızı duyduğunu söylüyor. (s. 87 str. 32)

Ağzımdan gayriihtiyarî *bir hayret nidası* çıktı. (s. 88 str. 1)

Ne var ki orada da *hiç tahmin etmediğim bir bela* bekliyordu beni: Aşçı Dede! (s. 88 str. 3)

Başım *büyük belada* velet. (s. 88 str. 5-6)

Son anda süpürgeyi savuşturup, ok gibi hızla bahçeden kaçtım. (s. 88 str. 7)

Başucunda *boş şarap kadehi*, kuşağında Aşk Şeriatı yatakta uyuyakalmıştı Ella. (s. 88 str. 19)

Ertesi sabah David eve geldiğinde onu *bu vaziyette* buldu. (s. 88 str. 21)

On onbeş dakika sonra Ella kendiliğinden uyandı. (s. 88 str. 24)

Ne de olsa David başka kadınların evlerine gidebilir, hatta onlarla beraber olabilirdi ama istisnasız *her sabah* duşunu kendi banyosunda alırdı. (s. 88 str. 27)

Yaklaşık *bir saat* sonra David ve çocuklar evden çıkınca, Ella gene mutfakta tek başına kaldı. (s. 89 str. 4)

Birkaç tarifi dikkatle inceledikten sonra, kendisini *tüm öğlen* meşgul edecek *zorlu bir mönü* seçti. (s. 89 str. 7-8, 9)

Safranlı, Hindistancevizli, Portakallı Deniz tarağı Çorbası. (s. 89 str. 10)

Mantar Sosunda Taze Otlu, Beş Çeşit Peynirli Makarna (s. 89 str. 11)

Sirkeyle Kızartılmış Sarımsaklı Dana Kaburgası (s. 89 str. 12)

Kremaya Yatırılmış Karnabahar Salatası. (s. 89 str. 13)

Ardından bir de tatlıda karar kıldı: *Sıcak Çikolatalı Sufle*. (s. 89 str. 14)

Yemek pişirmeyi bu kadar sevmesinin *bir sürü sebebi* vardı. (s. 89 str. 15)

Tek başına rahatlıkla kotardığı, *ustası olduğu yegâne işti* yemek yapmak. (s. 89 str. 16)

Gayet sıradan görünen malzemelerden *lezzetli ve latif bir yemek* yaratıp, *görmekli bir sofraya* kurmanın *insanın ruhunu okşayan bir tarafı* vardı. (s. 89 str. 18, 19)

Mutfakta yemekle uğraşırken, *esiri olduğu gündelik yaşamın sınırlarından ve sıkıntılarında* kurtuluyordu. (s. 89 str. 20-21)

Belki *bazı insanların* sevişmekten aldığı hazzı, Ella yemek yapmaktan alıyordu. (s. 89 str. 23-24)

Üstelik *ikinci bir kişiye* ihtiyaç duymadan. (s. 89 str. 25)

Bu programda yemek yapmayı habire “özgünlük”, “yaratıcılık”, hatta “çılgınlık” ile özleştirmelerini garipsiyordu. (s. 89 str. 29)

Mutfak *bir laboratuvar* değildi ki! (s. 89 str. 31)

Aşçılık *başka bir şeydi*. (s. 90 str. 2)

İyi bir aşçı olmak için ne deney yapmak gerekiyordu ne çılgın olmak! (s. 90 str. 2)

İnsan *yeni bir şeyler* icat etmek yerine, hâlihazırda mevcut birikime saygı göstermeliydi. (s. 90 str. 5)

Modern çağda kimse *eski âdetleri* ya da *klasikleşmiş öğretileri* orjinal bulmasa da, Ella Rubinstein mutfakta *hayli geleneksel bir kadındı*. (s. 90 str. 7, 8, 9)

Ailecek hemen *her gün* aynı saatte kahvaltı eder, her hafta sonu *aynı alışveriş merkezine* gider ve her ayın ilk pazarı komşularıyla mangal yaparlardı. (s. 90 str. 11, 12)

Ailecek hemen her gün *aynı saatte* kahvaltı eder, *her hafta sonu* aynı alışveriş merkezine gider ve *her ayın ilk pazarı* komşularıyla mangal yaparlardı. (s. 90 str. 11, 12)

Kulübün üyeleri *farklı ülkelerin* mutfaklarını inceleyip, *eski tarifleri yeni tatlarla* zenginleştirerek yemek pişirmenin inceliklerini öğreniyordu. (s. 90 str. 23, 24)

Her Cuma, Organik Ürünler Pazarı’nda saatler harcıyor; çiftçilerle mahsulleri konuşup *şeker oranı düşük reçelleri* inceliyor, yahut kendisi gibi *yemek pişirmeye meraklı başka insanlara*, örneğin *ufak porteballa mantarı* nasıl pişirilir, ayrıntısıyla anlatıyordu. (s. 90 str. 25, 26-27, 28)

Pazardan sonra alışveriş listesinde *eksik bir şey* kalmışsa, eve dönüşte süpermarketten tamamlıyordu. (s. 90 str. 30)

Kısa kesik öpüşler, tedirgin dokunuşlar, yüzeysel okşayışlar... şehvetten ziyade şefkatle beraber olan bir çiftti onlar. (s. 91 str. 1, 2, 3)

Gerçi *bir zamanlar* o kadar önem verdiği cinselliği özlemiyor oluşunu anlamakta zorlanıyordu. (s. 91 str. 7, 8)

Gene de *uzun süren evliliklerde* tutkunun azalmasını doğal karşılıyordu. (s. 91 str. 9)

Anlaşılan David karısıyla beraber olmaktan soğumuştü ama *başka kadınlarla* beraber olmaya itirazı yoktu. (s. 91 str. 12)

En yakın arkadaşlarının dahi durumdan haberdar olmayışı, meseleyi bilmezden gelmesini kolaylaştırmıştı. (s. 91 str. 15)

Kimseye bir açıklama yapmak zorunda kalmamış, *yüzkızartıcı skandallar* ya da dedikodularla uğraşmamıştı. (s. 91 str. 18)

David'in bunu nasıl kotardığını bilemiyordu ya, sürekli *başka kadınlarla*, özellikle de *genç sekreteriyle* kıştırdığı düşünülecek olursa, kaçamaklarını sessiz ve derinden yürüttüğü kesindi. (s. 91 str. 19-20)

Ama ne kadar saklarsa saklasın, sadakatsizliğin *kendine has bir kokusu* vardı. (s. 91 str. 23)

Belki de evvela o kendini salmış, ardından David de *başka kadınlara* meyleder olmuştu. (s. 91 str. 28)

Her hâlükârda sonuç aynıydı: *Yirmi sene* ve *üç çocuktan* sonra evliliklerinin parıltısı sönmişti. (s. 91 str. 30)

Takip eden *üç saat* boyunca Ella aklında *binbir fikir ve vesvese* cirit atarken bir yandan da sakın sakın yemek hazırladı. (s. 91 str. 32)

David'in annesinin nişanlandıklarında verdiği *altın öğüdü* hiç unutmamıştı. (s. 92 str. 3-4)

“*Taze pişmiş ekmek kadar bir erkeği evine bağlayan bir şey olamaz*” demişti kayınvalidesi. (s. 92 str. 5, 6)

“*Taze pişmiş ekmek kadar bir erkeği evine bağlayan bir şey olamaz*” demişti kayınvalidesi. (s. 92 str. 5, 6)

Tüm öğleden sonra çalışan dört başı mamur bir sofraya kurdu. (s. 92 str. 9)

Masayla takım *kâğıt peçeteleri* üçgen üçgen katladı, *kokulu mumlar* yaktı; tam *orta yere sarılı beyazlı çiçeklerden* gözalcı bir buket yerleştirdi. (s. 92 str. 10, 11)

Masayla takım *kâğıt peçeteleri* üçgen üçgen katladı, *kokulu mumlar* yaktı; tam *orta yere sarılı beyazlı çiçeklerden* gözalcı bir buket yerleştirdi. (s. 92 str. 11-12)

Ardından *bez peçeteleri* yuvarlayıp, *parlak halkaların* içine yerleştirdi. (s. 92 str. 12, 13)

Yapacak işi kalmayınca *mutfaktaki televizyonu* açıp *yerel haberleri* dinlemeye başladı. (s. 92 str. 16-17)

Son yirmi dört saat içinde Boston'da *genç bir terapist* evinde bıçaklanmış, *bir hastanede kısa devre* yüzünden yangın çıkmış; *duvarlara ve heykellere uygunsuz laflar yazan dört lise öğrencisi* tutuklanmıştı. (s. 92 str. 17, 18, 19, 20)

Ella *işittiği her yeni haber* karşısında biraz daha tedirgin oldu. (s. 92 str. 21)

Amerika'nın *en güvenli yerleri* olan banliyölerde dahi hayat güvencesi kalmamışken, Aziz Z. Zahara gibi insanlar nasıl olup da dünyanın *az gelişmiş bölgelerine* gidecek gücü ve cesareti kendilerinde buluyorlardı? (s. 92 str. 22, 24)

Nasıl oluyor da *aynı sebep* bu kadar *farklı iki sonuç* doğuruyordu? (s. 92 str. 30-31)

Rubinstein Ailesi akşam saat 7.30'da *kusursuz bir fotoğraf karesini* andıran yemek masasına oturdu. (s. 93 str. 1)

Yanan mumlar yemek odasına *şık bir hava* katıyordu. (s. 93 str. 2, 3)

Şimdi birisi çıkıp da pencereden onları gözetlemeye kalksa, *mum ışığı denli zarif ve mükemmel bir aile* olduklarını zannederdi. (s. 93 str. 4-5)

Jeannette'in yokluğu dahi *bu pürüzsüz resme* halel getirmişti. (s. 93 str. 6)

Kocasıyla arasındaki sessiz uçurumu örttükleri için minnettardı çocuklarına. (s. 93 str. 9)

O çok iyi tanıdığı, defalarca öptüğü soluk, ince dudaklara, düzgün porselen dişlere takıldı bakışları. (s. 93 str. 13)

Kocası *başka bir kadını* öperken canlandırdı hayalinde. (s. 93 str. 14)

Nedense *aklına gelen kadın modeli* David'in *genç sekreteri* değil, bir Hollywood yıldızının, Julia Roberts'in *iri memeli hâli*ydi. (s. 93 str. 15, 16, 17)

Zihninde canlanan kumral kadın, gayet atletik ve kendinden emindi. (s. 93 str. 17)

Daracık bir elbiseyle göğüslerini sergiliyor, diz kapaklarına varan yüksek topuklu kırmızı deri çizmeler giyiyordu. (s. 93 str. 18, 19-20)

David'in *bu kadını* telaşla, tutkuyla, âdeta açlıkla öptüğünü hayal etti. (s. 93 str. 21)

Ailesinin yanındayken *takındığı nezaketten* tamamen uzaktı. (s. 93 str. 22-23)

İşte *o zaman* ve oracıkta, *Kolaycacık Pişirme Sanatı kitabından* kotarılmış yemeğini yerken, kocasının *bir başka kadını* nasıl öptüğünü düşüneduran Ella'nın kafasında *bir şalter* attı. (s. 93 str. 24, 25, 26-27)

Evet belki *ürkek, sıkılğan ve ailesine fazlasıyla bağımlı bir insandı*. (s. 93 str. 28)

Evet, belki hayatı boyunca kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenememişti ama *bir gün* pat diye *her şeyi* ve herkesi bırakıp gidebilirdi: Mutfağını, köpeğini, *zencefilli kurabiyelerini*, *kokulu mumları*, çocuklarını, *şık malikânesini*, komşuları, *barbekü partilerini*, kocasını, *raflardaki dizi dizi yemek kitaplarını*. (s. 93, 94 str. 30, 31, 32, 33-1)

Hapsini öylece terk edip, *şu kapıdan tek bir bavulla* çıkabilir; *bitmeyen bir kaos ve karmaşadan ibaret olan dış dünyaya* balıklama atlayabilirdi. (s. 94 str. 1, 2, 3)

Evet, Ella Rubinstein *bu akşam* anladı ki, *bir gün* hiç beklenmedik bir şekilde tepesinin taşı atabilirdi. (s. 94 str. 4)

Evet, Ella Rubinstein bu akşam anladı ki, bir gün *hiç beklenmedik bir şekilde* tepesinin taşı atabilirdi. (s. 94 str. 4-5)

Ve *senelerdir yarı merak yarı kaygı ve bol önyargıyla izlediği haber programlarındaki olayların cereyeni ettiği o delidolu dış dünyada bulabilirdi kendini.* (s. 94 str. 5-7)

Bize katılmasının üzerinden *dokuz ay* geçti. (s. 94 str. 11)

İlk başta Şems'in *her an* aklına esip, taşı tarağı toplayarak gideceğini sandım. (s. 94 str. 12)

Tekke hayatının *katı kurallarından* sıkıldığı gün gibi aşikârdı. (s. 94 str. 13)

Herkesle beraber *aynı saatte* yatıp kalkmaktan, *düzenli saatlerde* yemek yemekten, başkalarının nizamına uymaktan ölesiye sıkıldığını görebiliyordum. (s. 84 str. 14)

Doğrusu, *ne zaman* kaçacak diye bekliyordum. (s. 94 str. 18)

Günün birinde *o çok istediği bilgiyi* ona vereceğime, nereye ve kime gitmesi gerektiğini söyleyeceğime inancı tamdı. (s. 94 str. 20)

Bu inanç sayesinde bizlerle kaldı. (s. 94 str. 22)

Bu dokuz ay boyunca onu yakından takip ettim. (s. 94 str. 23)

Diğer dervişlerimin kavraması haftalar, bazen aylar alan bir mesele, sıra Şems-Tebrizî'ye gelince saatler, günler alıyordu o kadar. (s. 94 str. 25-26)

Diğer dervişlerimin kavraması haftalar, bazen aylar alan bir mesele, sıra Şems-Tebrizî'ye gelince saatler, günler alıyordu o kadar. (s. 94 str. 25-26)

Yeni ve sıradışı olan her şeye müthiş bir merakla yaklaşıyordu. (s. 94 str. 27)

Her sabah dışarıda gezinip, uzun uzun tabiatı seyredaliyordu. (s. 94 str. 28)

Çoğu zaman onu bahçede bir örümcek ağının dokusunu yahut *gece açan bir çiçekteki çiğ tanelerini* inceler hâlde buluyordum. (s. 94, 95 str. 29, 1)

Ama tam da ben kitap okumaya düşkün olmadığını düşünürken, bir bakıyordum elinde *asırlık bir el yazması*, özenle tek tek çözüyor harflerin mânâsını; daha fazla okumak uğruna günler gecelerce uykusuz kalıyor. (s. 95 str. 6)

Bu durumu kendisine sorduğumda şöyle dedi: İnsan, aklını aç vemuhtaç bir bebek farz edip kaşık kaşık bilgiyle doymalı. (s. 95 str. 10, 11)

Ama nasıl ki *bazı yiyecekler* bebeğe ağır gelirse, *bazı bilgiler* de akla ağır gelir, onu da unutmamalı. (s. 95 str. 12, 12-13)

Meğer *kırk kuralından* birisi bu konudaymış. (s. 95 str. 14)

Beşinci kural: Aklın kimyası ile aşkın kimyası başkadır. (s. 95 str. 15)

Ne varsa *harap bir kalpta* var! (s. 95 str. 21)

Şemsi tanıdıkça ferasetine, edebine, *kıvrak zekâsına* hayranlık beslemeye başladım. (s. 95 str. 22)

Ama *aynı zamanda* biliyordum ki Şems'in *müstesna hallerinin menfi yanları* da vardı. (s. 95 str. 23, 24)

Gel gelelim, Şems *hiçbir hatayı* affetmiyordu. (s. 95 str. 27)

Onu *sıradan işlere* koşmak *son derece* zordu. (s. 96 str. 1)

Gündelik meselelere tahammülü yoktu. (s. 96 str. 1-2)

Bir şeye alışır gibi olduğu anda ona karşı ilgisini kaybediyordu. (s. 96 str. 2)

Herhangi bir angaryaya katılması istenince *kafese kapatılmış kaplan* misali huysuzlanıyordu. (s. 96 str. 4)

Şayet *süregiden bir sohbet* canını sıkarsa veya biri *akılsızca bir laf* ederse, anında kalkıp gidiyordu. (s. 96 str. 5, 6)

Çoğu insanın kıymet verdiği rahatlık, refah ve rütbe gibi nimetlerin onun gözünde *en ufak kıymeti* yoktu. (s. 96 str. 7, 9)

Çoğu insanın *kıymet verdiği rahatlık, refah ve rütbe gibi nimetlerin* onun gözünde en ufak kıymeti yoktu. (s. 96 str. 9)

Altıncı kural: Şu dünyadaki çatışma, önyargı ve husumetlerin çoğu dilden kaynaklanır. (s. 96 str. 11)

Yalnız O'dur vademizin *ne zaman* ve nasıl dolacağını bilen. (s. 96 str. 17)

Gene de elimden geldiğince Şems'in hızını yavaşlatmaya, onu *daha sakin ve düzenli bir yaşama* alıştırmaya çalıştım. (s. 96 str. 18-19)

Bir müddet bunu başarabileceğime inandım. (s. 96 str. 19)

Ve dondurucu soğuklarla beraber *uzaklardan mektup taşıyan bir ulak* geldi. (s. 96 str. 20-21)

Ve o mektup her şeyi altüst etti. (s. 96 str. 22)

Ve o mektup her şeyi altüst etti. (s. 96 str. 22)

Nice zamandır dünya gözüyle görüşemedik. (s. 96 str. 27)

Allah'tan muradım *bu mektubun* sizi ve kalbinizi ferahlık içinde bulmasıdır. (s. 97 str. 1)

Bağdat'ın eteklerinde kurduğunuz zaviye ile ilgili ötedenberi *güzel şeyler* işitirim. (s. 97 str. 3)

Bu mektubu yazış sebebim ise *nicedir zihnimi meşgul eden, aramızda kalmasını isteyeceğim bir meseledir.* (s. 97 str. 3, 4-5)

Malumunuz olduğu üzere merhum Sultan Alâeddin Keykubad hazretleri, *zor zamanlarda* mükemmelen hükümdarlık yapmış takdire şayan bir zattı. (s. 97 str. 7)

Malumunuz olduğu üzere merhum Sultan Alâeddin Keykubad hazretleri, *zor zamanlarda mükemmelen hükümdarlık yapmış takdire şayan bir zattı.* (s. 97 str. 8)

Kendisinin *en büyük hayali*, şairlerin, sanatkârların ve dahi feylesofların *huzur içerisinde yaşayıp çalışabileceği bir şehir* kurmaktı. (s. 97 str. 8, 9-10)

Dünyadaki onca husumeti, karmaşayı düşününce, hele bir yandan Haçlısı, bir yandan Moğolu saldırırken, *pek çok insana bu imkânsız bir hayal* gibi gelmişti. (s. 97 str. 10-11, 12)

Mamafih, keykubad *dirayetli bir hükümdardı.* (s. 97 str. 16-17)

Hayalini gerçekleştirmek için Konya'yı seçti –Nuh'un Tufanı'ndan sonra *su yüzüne çıkan ilk şehir.* (s. 97 str. 18)

İmdi Konya'da *bir âlim* yaşar, ismini belki duydunuz, belki duymadınız, Mevlâna Celaleddin ise de kimisi Rumi diye çağırır zâtını. (s. 97 str. 19)

Öyle marifetli, öyle mümtaz ve müstesnaydı ki, bir an geldi kendisine öğretecek hiçbir şeyim kalmadı. (s. 97 str. 25, 26)

Bu sefer ben ondan öğrenmeye başladım. (s. 97 str. 27)

Tabii, babası da *harikulade bir ârif*ti. (s. 97 str. 28)

Gel gelelim Rumi çok *az âlimde olan bir hünere* sahiptir: Dinin *dış kabuğunu* aralayıp, *özündeki evrensel ve ebedi cevheri* çekip çıkarma becerisi. (s. 97 str. 28-29-30)

Rumi *genç bir adamken o koca Sufî, o eşsiz eczacı, o meşhur attar* ile tanıştığında, Feridüddin-i Attar hazretleri şöyle demişti: “Çok geçmeyecek, *bu oğlan* âlemin yüreği yanıklarının yüreklerine ateşler salacak.” (s. 97, 98 str. 32, 1)

Muteber feylesof, muharrir ve mutasavvıf İbn-i Arabî Hazretleri ise *bir gün* genç Rumi'yi babasının peşi sıra yürür görünce şöyle buyurmuştu: Fesüphânalla! *Bir okyanus, bir gölün* ardında gidiyor.” (s. 98 str. 2-3, 3, 5)

Bundan tam *on üç sene* sonra bugün Konya halkı onu kendilerine örnek almakta. (s. 98 str. 7)

Her Cuma dört yandan insan, sırf Mevlâna'nın Cuma hutbelerini dinlemeye şehre *üşüşür.* (s. 98 str. 8)

Denir ki daha şimdiden *on bin müridi* vardır. (s. 98 str. 11)

Müritleri *ağzından çıkan her kelimeye* kıymet atfeder. (s. 98 str. 12)

Ve onu sadece İslam tarihinde değil, dünya tarihinde *müspet bir değişime* yol verecek, *yüce bir münevver* addeder. (s. 98 str. 13-14)

Bundan *bir müddet* evvel Kayseri'ye taşındım. (s. 98 str. 15)

Uzak da olsak Rumi'yi *her zaman* evladım sayarım. (s. 98 str. 16)

Müteveffa babasına onu *bir an* bile dualarımdan eksik etmeyeceğime dair söz verdim. (s. 98 str. 16, 17)

Lâkin benim vadem dolmak üzere, *bir ayağım* çukurda. (s. 98 str. 18)

Rumi her ne kadar kâmil ve ilmine vakıf bir kimse olsa da, *kimsenin çözemediği bir boşluk* taşımakta içinde. (s. 98 str. 20)

Ne ailesinin ne müritlerinin doldurabildiği bir boşluk bu. (s. 98 str. 21)

Birkaç kez bana içini döktüğünde kendisi de buna *yakın bir tespit*te bulundu. (s. 98 str. 22)

“Şüphesiz ki hamlıktan uzak ve arınmışsın ama aşk odunda pişmedin. Kadehin ağzına dek badeyle dolu olsa da ruhuna *öyle bir kapı* açmalı ki *dolan sular* taşsın” dedim. (s. 98 str. 25)

Ne yapmalı diye sual edince, “sana *bir yoldaş* gerek” dedim ve *bir hadisi* hatırlattım: “Mümin müminin aynasıdır.” (s. 98 str. 26, 27)

Mesele bir daha açılmasaydı, belki de tümünden unutacaktım ama ben Konya’dan ayrılmadan evvel Rumi bana *bir rüyadan* bahsetti. (s. 98 str. 30-31)

Uzak bir diyarda arı kovarı gibi bir şehirde birini arıyormuş. (s. 98 str. 31)

İnsanın nefsinin kesen bir günbatımıymış. (s. 98 str. 33)

İlk başta *bu rüyanın* neye delalet ettiğini kestiremedim. (s. 99 str. 5)

Anlatıklarında aşına gelen bir şey yoktu. (s. 99 str. 6)

Derken *bir gün*, “tesadüfen” *bir ipek mendil* hediye alınca, bilmeceyi çözdüm. (s. 99 str. 6, 7)

İşte *bu mektubu* yazış sebebim budur. (s. 99 str. 12)

Şayet *bu çoşkun ırmakları* birbirine kavuşturup, *İlahi Aşk* ummanına *tek nehirde* akıtmaya, iki Hak dostunu yanıştırmaya *bir nebze* olsun faydamız olursa, ne mutlu ikimize. (s. 99 str. 16, 17, 18)

Lâkin, hesabe katmamız gereken *bir husus* daha var. (s. 99 str. 20)

Rumi her ne kadar *nüfuzlu, itibarlı, çok sevilen bir zat* olsa da sanmayın ki muhalifleri yok. (s. 99 str. 21)

Dahası, *ruhani liderlik vasfı gösteren bir insanın* değişime uğraması, tasavvur dahi edemeyeceğimiz hoşnutsuzluklar, ihtilaflar doğurabilir. (s. 99 str. 23)

Bir başka deyişle biraderim, Konya’ya yolayacağın kişi geri dönmeyebilir. (s. 99 str. 29)

Rumi’nin ruhdaşının kim olduğunu bulmazdan, işbu mektubu ona açmazdan evvel, *bu meseleyi* uzun uzadıya düşünmenizdir talebim. (s. 99 str. 32)

Bu fakirin günleri sayılıdır. (s. 100 str. 1)

Cevabınız geldiğinde, *şu âlemden* göçmüş olabilirim. (s. 100 str. 2)

Ama netice ne olursa olsun *doğru istikameti* seçeceğinize itimadım tamdır. (s. 100 str. 3)

Geçen kış Şam'dan gelen ulağı görünce hepimizi bir şüphedir aldı. (s. 100 str. 9)

Geçen kış Şam'dan gelen ulağı görünce hepimizi bir şüphedir aldı. (s. 100 str. 9, 10)

Senenin bu dönemi yoğun kar tüm yolları kapattığından kolay kolay yabancı kimse gelmez buralara. (s. 100 str. 10, 11)

Senenin bu dönemi yoğun kar tüm yolları kapattığından kolay kolay yabancı kimse gelmez buralara. (s. 100 str. 10)

Eğer bir ulak, fırtına tipi demeden bir mektup getiriyorsa, bu ancak iki ihtimale işaret edebilir: Ya önemli bir şey olmuştur, ya da önemli bir şey olmak üzeredir. (s. 100 str. 12, 13, 14)

Genç yaşlı tüm dervişler Baba Zaman'a gelen haberi öylesine merak ediyordu ki! (s. 100 str. 16-17)

Genç yaşlı tüm dervişler Baba Zaman'a gelen haberi öylesine merak ediyordu ki! (s. 100 str. 17)

Ama mürşit kimseye en ufak bir ipucu vermedi. (s. 100 str. 18)

Yüzü kapalı bir kapı gibiydi. (s. 100 str. 19)

Vicdanı ile didişen, önemli bir karar vermekte zorlanan insanlara has bir durgunluk geldi üzerine. (s. 100 str. 20)

Vicdanı ile didişen, önemli bir karar vermekte zorlanan insanlara has bir durgunluk geldi üzerine. (s. 100 str. 20-21)

Vicdanı ile didişen, önemli bir karar vermekte zorlanan insanlara has bir durgunluk geldi üzerine. (s. 100 str. 20-21)

Bu zaman zarfında Baba Zaman'ı yakından inceledim. (s. 100 str. 22)

Her defasında Allah'ın isimlerinden bir tanesi öne çıktı: El-Kayyum –Uykusu ile uyuklaması olmayan, varlıkları yöneten ve yönlendiren, ezeli ve ebedi kaim olan... (s. 100 str. 27)

Takip eden günlerde dergâhtaki herkes mektubu konuşurken, ben vaktimi bahçede bir başıma, kardan bir battaniyeye bürünmüş olan Tabiat Ana'yı izleyerek geçirdim. (s. 101 str. 1, 2)

En nihayetinde bir sabah mutfaktaki bakır çanın çaldığını işittik. (s. 101 str. 4)

En nihayetinde bir sabah mutfaktaki bakır çanın çaldığını işittik. (s. 101 str. 4)

Odaya varınca en çömezinden en kıdemlisine tüm dervişleri orada oturur vaziyette buldum. (s. 101 str. 5-6)

Dudaklarını incecik bir çizgi hâlinde sıkılmış, düşünceli düşünceli ellerine bakıyordu. (s. 101 str. 7-8)

Önemli bir meseleye dikkatimi celbettiğini söylemem kâfi gelsin. (s. 101 str. 13)

Baba Zaman *bir süre* durdu, pencereden dışarı baktı. (s. 101 str. 15)

Şu birkaç günde gözle görülebilecek kadar zayıflamış, hatta yaşlanmış gibiydi. (s. 101 str. 16)

Ama lafına devam ettiğinde sesine *beklenmedik bir kararlılık* gelmişti. (s. 101 str. 18)

Uzak olmayan bir şehirde bir allâme-i cihan yaşar.(s. 101 str. 19)

Kırk kuraldan birisi daha aklımdan geçti. (s. 101 str. 27)

Yedinci Kural: Şu hayatta tek başına inzivada kalarak, sadece kendi sesinin yankısını duyarak, Hakikat’i keşfedemezsin. (s. 101 str. 29)

Bu *zorlu bir manevi yolculuktur*. (s. 102 str. 1-2)

Birinizi *bu işe* tayin edebilirdim ama *vazife gibi yapılacak bir iş* değildir bu. (s. 102 str. 3, 4)

Genç bi talip müsaade alıp sordu: “Kimdir *bu sözünü ettiğiniz âlim*, efendim?” (s. 102 str. 5, 5-6)

İsmini ancak *gitmeye gönüllü olan kişiye* söyleyebilirim. (s. 102 str. 7)

Bunu duyunca *birkaç derviş* heyecanla, sabırsızlıkla el kaldırdı. (s. 102 str. 8)

Ve usulca ekledi: “Karar vermeden önce *bilmeniz gereken bir şey* daha var.” (s. 102 str. 12)

Ve işte *o zaman* bu seyahatin engebeşer ve badirelerle, zahmetler ve tehlikelerle dolu olduğunu, hatta geri dönüş güvencesi olmadığını söyledi. (s. 102 str. 13)

Ve işte *o zaman bu seyahatin* engebeşer ve badirelerle, zahmetler ve tehlikelerle dolu olduğunu, hatta geri dönüş güvencesi olmadığını söyledi. (s. 102 str. 13)

Kararlılığın takdire şayan ama sen *bu zaviyenin* üyesi sayılmazsın. (s. 102 str. 22)

“Ne fark eder, efendim? Bu neden *bir mesele* olsun ki?” diye üsteledim. (s. 102 str. 23)

Pirimiz *uzun bir süre* sustu. (s. 102 str. 25)

Sonra *beklenmedik şekilde* ayağa kalktı ve meclisi dağıttı. (s. 102 str. 25)

Şimdilik *bu mesele* bir kenarda dursun. (s. 102 str. 26)

Şimdilik *bu mesele bir kenarda* dursun. (s. 102 str. 26-27)

Hangi şehirdedir, kimdir *bu âlim*? (s. 102 str. 33)

Söyleyin ki *bir an* evvel gideyim. (s. 102 str. 34)

Ama mürşit kendisinden duymaya hiç alışkın olmadığımız *katı ve mesafeli bir tavırla* konuyu kapadı: “*Tartışacak bir şey* yok. Sohbet sona ermiştir! (s. 103 str. 2, 2-3)

Ne bitmez, neçetin bir kış oldu. (s. 103 str. 4)

Sonraki üç ay kimseyle konuşmadım. (s. 103 str. 5)

Her gün tomurcuk açan bir ağaç görebilmek umuduyla karda uzun uzun yürüdüm. (s. 103 str. 5)

Her gün *tomurcuk açan bir ağaç* görebilmek umuduyla karda uzun uzun yürüdüm. (s. 103 str. 5-6)

Zira *bir başka kuralı* aklımdan çıkarmıyordum. (s. 103 str. 9)

Sekizinci kural: Başına ne gelirse gelsin, karamsarlığa kapılma. (s. 103 str. 19)

Bütün kapılar kapansa bile, sonunda O sana *kimsenin bilmediği gizli bir patika* açar. (s. 103 str. 11, 12)

Sen *şu anda* göremesen de, *dar geçitler* ardında *nice cennet* bahçeleri var. (s. 103 str. 12, 13)

En nihayetinde *bir sabah* bir de baktım, *göz kamaştırın bir pembelik* boy vermiş karların arasından. (s. 103 str. 16, 17)

İncecik, şiir gibi latif bir kardelen. (s. 103 str. 17-18)

Hızla zaviyeye dönerken yolda *kızıl saçlı çömeze* rastladım. (s. 103 str. 19)

O günden sonra hızla değişti tabiat. (s. 103 str. 24)

Son karlar da eridi, ağaçlar filizlendi; *göçmen kuşlar* bir bir dönerken serçeler dallarda *en güzel nağmelerini* şakıdı. (s. 103 str. 24, 25, 26)

Muhteşem bir rayiha dört bir yanı kapladı. (s. 103 str. 26)

Muhteşem bir rayiha *dört bir yanı* kapladı. (s. 103 str. 27)

Ve *bir sabah* yeniden çaldı *bakır çan*. (s. 103 str. 28)

Baba Zaman *o uzak olmayan şehirde* yaşayan İslam âlimi hakkında konuştu ve gene sordu. (s. 104 str. 1)

Onun kalbinin kapısını açmaya meyal kimse var mıdır *bu mecliste*? (s. 104 str. 3)

Ve *bu yoldan dönüş* olmayabileceğini sözlerine ekledi. (s. 104 str. 3)

Demek bir tek Tebrizli Şems'dir *bu seyahate* hazır olan. (s. 104 str. 5)

Lâkin *bir karara* varmazdan evvel sonbaharı beklemek isterim. (s. 104 str. 6)

Üç aylık ertelemeyen sonra tam ben yola çıkmaya hazır iken, *yaşlı pir* bir *altı ay* daha beklememi istiyordu. (s. 104 str. 8, 9)

Israrla Baba Zaman'ın dudaklarından *o âlimin* adını almaya çalıştım. (s. 104 str. 11)

Bir kez daha yüzüme bakmadan ayaklandı ve konuyu kestirip attı. (s. 104 str. 12)

Dokuzuncu Kural: Sabretmek öylece durup beklemek değil, ileri görüşlü olmak demektir. (s. 104 str. 18)

Nihayet bir sonbahar sabahı *bakır çan* üçüncü kez çaldı. (s. 104 str. 24)

Nihayet *bir sonbahar sabahı* bakır çan *üçüncü kez* çaldı. (s. 104 str. 24)

Bu kez telaş etmeden, önden gitmeden, sakın ve kendimden emin meydana vardım. (s. 104 str. 25)

Mürşidimiz *daha bir soluk* ve durgun görünüyordu, içinde *bir katre kuvvet* kalmamışçasına. (s. 104 str. 27, 28)

Onun yerine *dingin bir ifadeyle* başını salladı. (s. 104 str. 31)

Eyvallah Şems, anlıyorum ki *yola çıkacak olan kişi* sensin. (s. 105 str. 1)

Nihayet *aradığım can yoldaşını* bulacak, ömrümün *bir faslını* daha noktalayacak ve muhtemelen *bu dünyadaki son uzun mevsimimi* yaşamaya başlayacaktım. (s. 105 str. 4, 5, 6)

Baba Zaman *şefkat ve kaygı dolu gözlerle*, tıpkı *oğlunu harbe yollayan bir baba* gibi kederli ama bir o kadar *kıvançlı bir teslimiyetle* baktı yüzüme. (s. 105 str. 8, 9, 10)

Sonra cüppesinden *mühürlü mektubu* çıkardı ve bana verdikten sonra odayı terk etti. (s. 105 str. 10)

Birer birer *tüm dervişler* onunla kalkıp gittiler. (s. 105 str. 12)

İçinde *usta bir hattatın* elinde çıkmışçasına *iki kıymetli malumat* vardı. (s. 105 str. 13, 14)

Meşhur bir zat olabilirdi ama külliye sırdı benim için. (s. 195 str. 17)

İsmi ni pare pare ayırdım, harf harf yüreğime yazdım: *Kudretli, vefalı, dimdik kendinden emin R harfi; kadife gibi yumuşak, uysal ve merhametli U; yaratıcı, girişken ve gözüpek M ve henüz bir muamma olan, çözülmeyi bekleyen bir usal gibi esrarengiz İ harfi.* (s. 105 str. 19-22)

Tekrar ve tekrar söyledim *bu ismi*. (s. 105 str. 23)

Pijmürde bir hâldeydi. (s. 105 str. 28-29)

Birkaç gecedir alışkan olmadığı bir tempoyla geç saatlere kadar oturduğundan vücudunun ritmi şaşmıştı. (s. 105, 106 str. 29, 1)

İkizler okulda *en havalı araba* hangi öğrencinin diye aralarında atışırken onları can kulağıyla dinliyormuş gibi yaptı. (s. 106 str. 3)

“Tabii ki doğru değil. Ablanla biraz atıştık, o kadar. *Her ailede böyle tartışmalar* olur. Sonra geçer” dedi Ella. (s. 106 str. 10-11)

“Öyle olmadı” dedi Ella *en otoritor ses tonuyla*. (s. 106 str. 17)

Ella, ikizlerinin birbirleriyle dalga geçmesini izlerken, dudaklarının kenarına *yapay bir gülümsemenin* konduğunu hissetti. (s. 106 str. 24)

Kahvaltı sonrası çocuklarını okul servisine uğurlarken, David ile kapıda ayaküstü *birkaç kelime* paylaşırken bile *o iğreti gülümseme* orada takılı kaldı, teninin altına kazınmışçasına. (s. 106 str. 27)

Mutfağın *her yanı* batmıştı. (s. 106 str. 31)

Yarısı yenmiş omlete, mısır gevreği kâselerine, *kirli tezgâha* baktı. (s. 106 str. 32, 33)

Gölge, sabırsızlıkla yürüyüşe çıkmayı bekliyordu *bir kenarda*. (s. 107 str. 1)

Ama *iki fincan kahve ve koca bir bardak multivitamin* içtiğinden sonra bile Ella o kadar takatsizdi ki, ancak bahçeye kadar çıkarabildi köpeği. (s. 107 str. 1, 1-2)

Geri döndüklerinde telesekreterin *kırmızı ışığının* yanıp söndüğünü gördü. (s. 107 str. 4)

Düğmeye basar basmaz Jeannette'in *kadifemsi sesi* odayı doldurdu. (s. 107 str. 5-6)

Kuvözdeki prematüre bebek büyüdü. (s. 107 str. 11-12)

Teni acınası kırmızı, minnacık yüzü kırış kırış, parmak uçları neredeyse şeffaf bir bebektir. (s. 107 str. 15-16)

Teni acınası kırmızı, minnacık yüzü kırış kırış, parmak uçları neredeyse şeffaf bir bebektir. (s. 107 str. 15, 16)

Bu dünyaya öyle hazırlıksız gelmişti ki. (s. 107 str. 18)

Kaç gece uykusuz kalmıştı Ella. (s. 107 str. 19)

Vaktinden evvel doğan bebeğinin hayata tutunduğundan emin olabilmek için her soluk alışverişine dikkat kesilerek nasıl beklemişti günbegün, haftabe hafta. (s. 107 str. 19-20)

İşte en son *o zaman* dua etmişti Tanrı'ya. (s. 107 str. 22)

Demek Guatemala'daki *Kırık Kalplar Ağacı* işe yaramış, Aziz'in dileği gerçekleşmişti. (s. 107 str. 26)

Jeannette annesini arayıp *bu mesajı* bırakarak üstüne düşeni yapmıştı. (s. 107 str. 28)

Hayatına *bu şekilde* karışmaya hakkım yoktu. (s. 108 str. 3)

Jeannette yaşında *beklenmdik bir olgunlukla*, "Unutalım gitsin, olur mu?" dedi. (s. 108 str. 5)

Duyan da zannedirdi ki anne oydu, Ella da *isyankâr kıızı*. (s. 108 str. 7)

"Tamam" dedi Ella *rahatlamış bir şekilde*. (s. 108 str. 8)

O zaman Jeannette alacağı cevaptan korkarcasına *mütereddit, mahçup, kısık sesle* sordu. (s. 108 str. 9, 9-10)

Anne, *o gün* telesekretere bıraktığın mesaj var ya, bana çok dokundu. (s. 108 str. 10)

Anne, *o gün telesekretere bıraktığın mesaj* var ya, bana çok dokundu. (s. 108 str. 10)

Üç tane harikulade çocuk yetiştirdim, nasıl mutsuz olabilirim? (s. 108 str. 14)

İyi bir yalan bulamayınca, doğruyu söylemeye karar verdi Ella. (s. 108 str. 18)

Babanla *uzun süredir* evliyiz. (s. 108 str. 19)

Bunca sene sonra hâlâ aşk olmak zor. (s. 108 str. 19)

Her çiftin başına gelir. (s. 108 str. 20)

Telefonu kapatınca *uzun zamandır* yapmadığı, belki de *hep ertelediği bir şey* yaptı: Hayatında aşk olmasını diledi. (s. 108 str. 24, 24-25)

Aşk kafiyesizlere kafiye, gayesizlere gaye, canı sıkıklara *bir nebze heyecan ve haz* sunmanın dışında neye yarardı *bu yaban dünyada?* (s. 108 str. 30, 31)

Gün bitmeden Aziz'e *bir mektup* yazdı. (s. 108 str. 33)

Kırık Kallpler Ağacı'na astığın dilek için teşekkür ederim. (s. 109 str. 2)

Kırık Kallpler Ağacı'na *astığın dilek* için teşekkür ederim. (s. 109 str. 2)

Belki de sayende *bir aile meselesini* çözdük. (s. 109 str. 3)

*Büyük kızım*la aramız düzeldi. (s. 109 str. 4)

Hep *iki kutup* arasında gidip geliyorum: Ya çok müdahaleci oluyorum, ya tamamen edilgen. (s. 109 str. 5)

Bu kelimeyi hayatımda hiç kullanmadım! (s. 109 str. 10)

İtiraf etmeliyim sözünü ettiğin türden *huzurlu bir teslimiyet* hiç yaşamadım. (s. 109 str. 12)

Ben de senin için dua ederdim ama Tanrı'nın kapısını çalmayalı o kadar *uzun zaman* oldu ki, beni buyur edeceğini sanmam. (s. 109 str. 19)

-eyvah, *senin romanındaki zorba hancı* gibi konuştum galiba. (s. 109 str. 21)

Boston'daki yeni arkadaşım, Ella. (s. 109 str. 23)

Mektubunuzu almak ve *her zamanki* gibi *Hakikat Yolu*'na ömrünüzü adadığınızı görmek fevkalade tesir etti. (s. 109 str. 28)

Lâkin itiraf etmeliyim ki *aynı zamanda bir tereddüt* bastı içimi. (s. 110 str. 1)

Baştan anlatayım: Zaviyemde *bir Kalenderî derviş* vardı. (s. 110 str. 5)

Riyaziyattan ilahiyata, fıkhıtan kimyaya *envai çeşit* alanda tanıdığım *en bilgili ve zeki insandı*. (s. 110 str. 8)

Şems *bu dünyadaki son vazifesinin*, bir münevveri *kendi içindeki güneşle* tanıştırmak suretiyle aydınlatmak olduğuna inanıyordu. (s. 110 str. 11, 12)

Şems *bu dünyadaki son vazifesinin*, bir münevveri kendi içindeki güneşle tanıştırmak suretiyle aydınlatmak olduğuna inanıyordu. (s. 110 str. 11, 11-12)

Ne *bir mürşit*, ne *bir müritti* aradığı. (s. 110 str. 13)

Allah'tan *tek talebi bir can yoldaşı, bir ruhdaşı*. (s. 110 str. 14)

Bir keresinde ona niçin *daha çok sayıda* insana sesini duyurmayı hedeflemediğini sordum. (s. 110 str. 15)

Cevap olarak bana *bu âleme sıradan insanlar* için değil, *tek bir insan* için geldiğini söyledi. (s. 110 str. 16-17)

“Madem ki *bu dünya* “kün” deyince oldu, yani *bir kelimedir* varoluşumuzun özü, ben de harflerden kelimeleri, *kelimelerden hakikati çıkartacak olan dil cambazı bir kişiye* yardıma geldim” dedi. (s. 110 str. 18, 18-19, 20)

Yine de *zaviyedeki her dervişime eşit fırsat* tanıyabilmek için herkesi meydana topladım. (s. 110 str. 23, 24)

Her ne kadar *birkaç kişi* bu yolculuğu yapmaya gönüllü olduysa da işin zorluklarını duyduktan sonra caydılar. (s. 110 str. 26)

Her ne kadar birkaç kişi *bu yolculuğu* yapmaya gönüllü olduysa da işin zorluklarını duyduktan sonra caydılar. (s. 110 str. 26)

Baharda ve güzde herkesi tekrar tekrar sınıdım, *aynı manzara* tekrarlandı. (s. 110 str. 29)

Buna verecek tek bir cevabım var: Şems’i çok sevmiştim. (s. 110 str. 30-31)

Onu *tehlikeli bir sefere* yollamak beni sarstı. (s. 110 str. 31)

Tehlikeli çünkü Şems öyle *geçinmesi kolay bir insan* değildir. (s. 110 str. 33)

Göçebe bir yaşam sürdüğü müddetçe idare etmişti ama *bir şehirde, yerleşik insanlar* arasında şimşekleri üzerine çekmesinden ürküyordum. (s. 111 str. 1-2, 3)

Çoğu zaman ipeği kurtarmak için ipekböceğinin canını alırlar. (s. 111 str. 13-14)

Bir tek *ipek mendil* için bilir misin *yüz ipekböceği* can verir? (s. 111 str. 15)

O da *aynı şeyi* sezmiş olacak ki, gözlerine *bir hüüzün* çöktü. (s. 111 str. 19-20, 20)

Baktım, *uzun kara saçlarını* kazımış. (s. 111 str. 21-22)

Bir tek şey söyledi: *Bu hikâyede* benim payım ipekböceğinkine benzer. (s. 111 str. 23)

Buluşmasında *sonsuz hayırlar* olan *iki canı* bir araya getirmekle *doğru şeyi* yaptığımıza inanıyorum. (s. 111 str. 27, 28)

Zaviyemize ayak basan bu en fevri, en hercai, belki de en deli dervişi şimdiden özlüyorum. (s. 111 str. 29-30)

Herkes dervişliğin zahmetlerinden dem vurur ama nedense kimse biz *zavallı salıkların* çektiklerinden bahsetmez. (s. 112 str. 5)

Kimseden ne *bir teselli* duyudum, ne *müşfik bir bakış* gördüm. (s. 112 str. 8-9)

“*Cahil talip*” diye sesleniyorlar bana, sanki adım sanım yokmuş gibi. (s. 112 str. 11)

Arkamdan da fısıldaşıyorlar: “*Havuç kafalı gafil oğlan!*” (s. 112 str. 13)

Bir kerecik olsun ağızından *tatlı bir söz* çıktığını duysam, *sağ kolumu* keseceğim. (s. 112 str. 17-18, 18)

Bu zaviyeye gelen tüm çömezler merasim hırkası giydirilmeden evvel benim gibi Aşçı Dede’nin *zorlu imtihanına* tâbi tutulur mu? (s. 112 str. 20, 22)

Bu zaviyeye gelen tüm çömezler merasim hırkası giydirilmeden evvel benim gibi Aşçı Dede'nin zorlu imtihanına tâbi tutulur mu? (s. 112 str. 21)

Meydancı *müstehzi bir edayla* gülümsedi. (s. 112 str. 23)

Her sabah en erken ben kalkıyorum; dereden kova kova su taşıyorum. (s. 112 str. 28)

Kolay değil, *elli kişilik kazanlarda* pişiyor *her şey*. (s. 113 str. 1, 2)

İçine *beş kişi* girer rahat rahat yıkanır, öyle devasa. (s. 113 str. 2)

Havuç kafa, yerleri sil! (s. 113 str. 7)

Reçel kaynat, *acı sos* hazırla. (s. 113 str. 9)

Hıyar, patlıcan doğru ezme yap, turşu doldur –aman tuzu ne eksik ne fazla olsun, suyun üstünde *bir yumurta* durabilecek kadar olsa yeter. (s. 113 str. 11)

Tüm bunlar yetmezmiş gibi, *eksiksiz her işte*, dua üstüne dua okumamı emreder. (s. 113 str. 15)

Yüksek sesle okurum ki, Aşçı Dede beni daha rahat denetlesin. (s. 113 str. 16)

Bir kelime atlayacak olursam vay hâlime, canıma okur. (s. 113 str. 17)

Mutfaktaki zorlukları yenersem, *bu yolda* daha çabuk olgunlaşmışım. (s. 113 str. 20)

Bir keresinde dayanamadım, soruverdim: “İyi de *ne zamana* kadar s ürecek *bu ateşten imtihan?*” (s. 113 str. 25, 26)

“*Binbir gün binbir gece*” demez mi gaddar adam! (s. 113 str. 28)

“*Binbir gün binbir gece*” demez mi *gaddar adam!* (s. 113 str. 28)

Ardından da pişkin pişkin ekledi: “Masallardaki Şehrazat *her gece* başka bir öykü uydurabildiyse, sen de onun kadar dayanabilirsin herhâlde.” (s. 113 str. 29)

Ardından da pişkin pişkin ekledi: “*Masallardaki Şehrazat* her gece *başka bir öykü* uydurabildiyse, sen de onun kadar dayanabilirsin herhâlde.” (s. 113 str. 29-30)

Benim *şu perişan hâlimle o çenesi düşük Şehrazat* arasında ne tür bir benzerlik olabilir ki? (s. 113 str. 32, 32-33)

Hanımefendinin tek yaptığı *kadife yastıklara, atlas yorganlara* yaslanıp bacak bacak üstüne atmak ve *bir eliyle zalim hükümdara* hurma, incir, üzüm yedirirken bir yandan *çılgin hikâyeler* uydurmak! (s. 114 str. 1, 2, 3, 4)

Gelsin *benim çektiğim eziyetlerin* yarısına katlansın, değil *binbir gece*, bakalım *bir hafta* dayanabiliyor mu? (s. 114 str. 5, 6)

Sayan var mı bilmiyorum ama ben *her gün* bir çentik atıyorum duvara: Şafak altı yüz yirmi dört! (s. 114 str. 8)

Sayan var mı bilmiyorum ama ben her gün *bir çentik* atıyorum duvara: Şafak altı yüz yirmi dört! (s. 114 str .8)

Bu zaviyedeki ilk kırk günümü ufacık, basık ve karanlık bir hücrede geçirdim. (s. 114 str. 10, 10-11)

Sıkı sıkı tembihlediler: Olur da karanlıktan korkarsan, açlıktan miden kazınırsa, ya da maazallah, *ıslak rüyalar* görür bir kadın vücudu arzularsan, hemen *tavandaki çanı çal, manevî destek ara!* (s. 114 str. 15, 16)

Kırk gün kaldım o hücrede. (s. 114 str. 17)

Aklıma *fena fikirler* gelmediğinden değil, Allah biliyor ya sürüsüyle geldi ama *o daracık yerde sıkışmış, serçe parmağımı dahi kıpırdatamazken azcık fena fikirden kime zarar gelir ki?* (s. 114 str. 18, 19, 20)

Onun geldiği gece mutfaktan sıvıştım diye Aşçı Dede *feci bir dayak* attı. (s. 114 str. 26)

Sırtımda sıra sıra *kızılçık sopaları* kırdı. (s. 114 str. 27)

Böylece *tekke adabına uygun biçimde* “evlat, gitme vaktin geldi” diyordu. (s. 114 str. 28-29)

“Eğer gönlün emin değilse, *boş yere* kendini de yorma, beni de” diye ters ters buyurdu Aşçı Dede. (s. 114 str. 31)

Su içmek isteyen eşek kendisi dereye gider, unutma. (s. 114 str. 33)

Bu gezgin derviş öyle acayibime gidiyor ki, sırf ona olan merakımdan zaviyeye demir attım. (s. 115 str. 4)

Daha evvel *hiç böyle bir abdal* görmemiştim. (s. 115 str. 5-6)

Cazibesi, *sivri dili*, serkeşliği, *asi mizacıyla* o olmalı benim mürşidim. (s. 115 str. 9)

Bizim *yaşlı, uyuşuk pir efendi* değil. (s. 115 str. 10)

Onu gördükten sonra kendi kendime dedim ki, “ne demeye *munis bir derviş* olacağım. Şayet onun yanında feyiz alacak kadar kalırsam, ben de Şems gibi gözüpek, isyankâr olurum.” (s. 115 str. 12)

“Ne istersin *Kızıl Çömez?*” diye sordu. (s. 115 str. 21)

“Şems gibi birine eşlik etmek de *bir nevi imtihan* değil mi?” diye sordum. (s. 115 str. 29)

Baba Zaman *düşünceli bir ifadeyle* bana baktı, kafasını salladı. (s. 116 str. 6-7)

Bu yollar sana göre değil, evladım. (s. 116 str. 10)

Her sene tekkeye gelen yedi gençten ancak biri tarikatta kalabilirmiş. (s. 116 str. 11)

Kanaatimce derviş olmaya mayan müsait değil, kısmetini *başka yerde* araman daha hayırlı olur. (s. 116 str. 13)

Bu kati ihtarın ardından pir, kapıyı işaret ederek mektubuna döndü. (s. 116 str. 19)

Bu sabah şafak sökerken Baba Zaman'la helalleşip yola çıktım. (s. 116 str. 26)

Tepeye varınca durup uzaktan *son kez* zaviyeye baktım. (s. 116 str. 28)

Dut ağaçlarıyla çevrelenmiş kerpiç bina, çalılıklar arasında *gizli bir kuş yuvası* gibiydi. (s. 116 str. 29)

Baba Zaman'ın *bitkin çehresi* zihnimde şimşek gibi çaktı söndü. (s. 117 str. 1)

Onuncu Kural: Ne yöne gidersen git, -Doğu, Batı, Kuzey ya da Güney- *çıktığın her yolculuğu* içine doğru bir seyahat olarak düşün! (s. 117 str. 5, 7)

Ama şehir bana nasıl *bir kader* hazırlamışsa, kucaklamaya hazırdım, *tüm kahırlarıyla* beraber. (s. 117 str. 10, 11)

On Birinci Kural: Ebe bilir ki sancı çekilmeden doğum olmaz, ana rahminden bebeğe yol açılmaz. (s. 117 str. 12)

Senden *yepyeni ve taptaze bir "sen"* zuhur edebilmesi için zorluklara, sancılara hazır olman gerekir. (s. 117 str. 14)

Zaviyeden ayrılmadan önceki gece odamın *tüm pencerelerini* ardına kadar açtım. (s. 117 str. 16)

Titrek kandil ışığında bir ayna parçasına baka baka saçlarımı kestim. (s. 117 str. 17-18)

Bir usturayla tamamen kazdım kafamı. (s. 117 str. 19)

Artık yüzüm *daha genç, daha aydınlıktı*. (s. 117 str. 22)

"Bakıyorum yolculuğun şimdiden seni *değiştirmiş*" dedi *yeni hâlimi* görünce. (s. 117 str. 27)

On İkinci Kural: Aşk *bir seferdir*. (s. 118 str. 1)

Bu sefere çıkan her yolcu, istese de istemese de tepeden tırnağa *değişir*. (s. 118 str. 2)

Baba Zaman *belli belirsiz bir tebessümle* beni yanına *çağırdıktan sonra, kadife bir kutu* tutuşturdu elime. (s. 118 str. 4, 5)

Kutuda *üç nesne* vardı: *Bir gümüş kakmalı ayna, işlemeli bir ipek mendil ve minnacık billur bir şişe*. (s. 118 str. 5, 6, 7)

Olur da kendine olan güvenin sarsılrsa, *bu ayna* sana iç güzelliğini gösterecek. (s. 118 str. 9)

İtibarın lekelenirse şayet, *bu ipek mendil* asıl önemli olanın kalp temizliği olduğunu hatırlatacak. (s. 118 str. 10-11)

Şişedeki merhem ise *hem zahiri hem bâtinî yaralarımı* iyileştirecek. (s. 118 str. 12)

Her nesneyi tek tek okşadıktan sonra kutuyu kapattım ve Baba Zaman'a teşekkür ettim. (s. 118 str. 14)

Sonra *söylenecek bir söz* kalmadı. (s. 118 str. 15)

Güneşin *ilk ışıklarıyla* kuşlar cıvıldaşırken, *çiğ taneleri* dallardan sarkarken, atıma bindim. (s. 118 str. 17, 18)

Kendimi *Kadir Allah'ın yazdığı yazgıya* teslim ettim. (s. 118 str. 19)

Bedelini düşünmeden ahırdan *bir yağız at* çaldığım gibi Şems-i Tebrizî'nin peşine düştüm. (s. 118 str. 23)

Bağdat'a varınca Şems *bir pazaryerinde* mola verip, yolluk almaya çıktı. (s. 118 str. 26-27)

“*Kızıl saçlı kara cahil oğlan*, ne demeye yerde yatarsın?” diye sordu Şems atının tepesinden eğilerek. (s. 119 str. 1)

“Boşuna konuşursun. Ben ne mürşit, ne mürit isterim. Yalnız gezerim. Kimseye *ibretlik bir hâlim* de yok” diye tersledi Şems. (s. 119 str. 12)

On Üçüncü Kural: Şu dünyada semadaki yıldızlardan daha fazla sayıda sahte hacı hoca şeyh şih var. (s. 119 str. 13, 14)

Hakiki mürşit seni kendi içine bakmaya ve nefsini aşır kendindeki güzellikleri bir bir keşfetmeye yönlendirir. (s. 119 str. 15)

Hem *her meşhur seyyahın* yanında muhakkak *çırak nevinden bir yardımcı*sı olur. (s. 119 str. 19, 20)

Şems *düşünceli bir edayla* çenesini kaşdı. (s. 119 str. 21)

Bir an için bana hak verdiğini sandım. (s. 119 str. 21)

“*Kızıl Çömez*, bana yoldaşlık etmeye gücün yeter mi peki?” diye sordu aniden. (s. 119 str. 23)

Hevesle ve *gayet çevik bir şekilde* zıplayarak doğruldum. (s. 119 str. 25)

Mademki benim müridim olmak istersin, işte *ilk vazifen: En yakın meyhaneye git, bir testi şarap* al. (s. 119 str. 28)

Gel *bu meydanda* dik kafana, lıkır lıkır iç! (s. 119 str. 29)

Bunca zaman tasavvuf yolunda pişmek için çekmediğim zahmet ve mihnet ve eziyet kalmamıştı. (s. 119 str. 30)

Günde *yüz defa* yerleri cüppemle cilalamaya, dumandan gözlerim yaşarınca dek ateş başında tencere tava kalaylamaya, *paslı kaplanlardan* fare ölüleri toplamaya, kısacası *her türlü angaryaya* hayli aşınaydım. (s. 119, 120 str. 32, 2, 3)

Maneviyatımı güçlendirmek adına bir oturuşta *yüz soğan* doğurmaya, *koca kazanlarda yağlı pilavlar*, *ballı hoşaf*lar hazırlamaya, sabahtan akşama eşek gibi çalışmaya alışkındım. (s. 120 str. 4, 5)

Ama *kalabalık bir pazaryerinde*, herkesin gözü önünde şarap içmeye gelince, doğrusu mezhebim o kadar geniş değildi. (s. 120 str. 6)

Ailem beni Baba Zaman'ın zaviyesine *iyi bir Müslüman* olmam için yolladı, kâfir olup yoldan çıkmam için değil. (s. 120 str. 10-11)

Şems *yakıcı bakışlar*la süzdü beni. (s. 120 str. 13)

Tıpkı *o ilk gece* ben kapı arkasından onu gözetlediğimde olduğu gibi, nazarıyla ezdi bitirdi yüreğimi. (s. 120 str. 13)

“*Kızıl Çömez*, sen bana mürit olamazsın” dedi. (s. 120 str. 17)

Son bir gayretle kendimi savunmaya çalıştım. (s. 120 str. 22)

Beni bilhassa *bu imtihana* koşmadığını nereden bilecektim? (s. 120 str. 24)

Şems *aynı vakur edayla* devam etti. (s. 121 str. 1)

Kızıl Çömez, tasavvuf ummanına kendini adamak istediğini söylersin ama karşılığında hiçbir bedel ödemeye niyetin yok. (s. 121 str. 1)

Kimi için para pul, kimi için şan şöhret, kimine kıdem itibar, kimine ten şehvettir *esas tuzak!* (s. 121 str. 5)

İnsan neye fazlaca kıymet veriyorsa *şu dünyada*, evvela ondan kurtulması şarttır *bu yollarda*. (s. 121 str. 5-6)

Namumlu bir zanaatkâr bul, ona çirak ol. (s. 121 str. 10)

İçimden bir his diyor ki ileride senden gayet *başarılı bir tüccar* olur. (s. 121 str. 10-11)

Topuklarıyla atını mahmuzladıktan sonra *deli rüzgâr*, *taşkın nehir* gibi hızlanarak dörtlünela uzaklaştı. (s. 121 str. 15)

Ama *aramızdaki mesafe* gittikçe açıldı. (s. 121 str. 18)

En sonunda ufukta *minnacık bir beneğe* dönüştü. (s. 121 str. 19)

Ve Allah biliyor ya *o kapkara benek* ufuk çizgisinde damla gibi eriyip kaybolduktan çok sonra dahi, Şems'in *yakıcı bakışlarını* üzerimde, tâ yüreğimin derinlerinde hissettim. (s. 121 str. 20)

Ve Allah biliyor ya *o kapkara benek* *ufuk çizgisinde* damla gibi eriyip kaybolduktan çok sonra dahi, Şems'in *yakıcı bakışlarını* üzerimde, tâ yüreğimin derinlerinde hissettim. (s. 121 str. 20, 22)

Bahar mevsimi boyunca Rubinsteinların *görkemli malikânesinde* *her sabah* ilk uyanan, mutfağa ilk gelip kahvaltıyı hazırlayan Ella'ydı. (s. 121 str. 26, 27)

Kahvaltının *en faydalı öğün* olduğuna inanırdı. (s. 121 str. 28)

Bir araştırmaya göre düzenli kahvaltı eden aileler, aile fertlerinin aç bî-ilaç kapıdan fırlayarak güne başladığı ailelere kıyasla çok daha uyumlu ve mutlu oluyorlardı. (s. 121, 122 str. 29, 1)

Her ne kadar *bu kıyaslamaya* inancı tam olsa da, *dergide sözü edilen o keyifli kahvaltuları* henüz yaşamamıştı Ella. (s. 122 str. 3, 4-5)

Daha ziyade herkes *ayrı bir telden* çalışıyor, kimse *aynı yiyeceği* paylaşmıyordu. (s. 122 str. 6-7)

Biri *reçelli tost ekmeği* yemeği tercih ederken (Jeannette), diğeri *ballı mısır gevreğini* kakaşlıyor (Avi), bir başkası tavada yumurtasını tam kıvamında isterken (David); dördüncüsü *hiçbir şey* yememekte ısrar ediyordu (Orly). (s. 122 str. 7-8, 9, 10-11)

Her sabah usanmadan herkesin yiyeceklerini hazırlar; böylece çocuklarının okulda abur cubur yemek zorunda kalmayacaklarını düşünerek, *bir anne* olarak kıvanç duyardı. (s. 122 str. 12, 14)

Ama işte *bu sabah* Ella mutfığa girdiğinde, her zamanki gibi kahve hazırlamak, portakal sıkmak ve ekmeğe kızartmak yerine, ilk olarak mutfak masasına geçip *dizüstü bilgisayarını* açtı. (s. 122 str. 16, 18)

Mesaj kutusunu açar açmaz *ışıltili bir gülümseme* kapıldı yüzünü. (s. 122 str. 19)

Beklediği e-posta gelmişti. (s. 122 str. 20)

Ben de *bu sabah* erkenden Momostenango'dan ayrıldım. (s. 122 str. 24)

Tuhaf şey, burada sadece *birkaç gün* kaldığım hâlde veda etme zamanı geldiğinde *bir burukluk* hissettim. (s. 122 str. 25, 26)

Guatemala'daki bu ufacık köyü bir daha dünya gözüyle görebilecek miydim acaba? (s. 122 str. 27)

Ne zaman bir yere veda etsem, bir parçamı geride bırakmış gibi oluyorum. (s. 122 str. 30)

Ne zaman bir yere veda etsem, *bir parçamı* geride bırakmış gibi oluyorum. (s. 122 str. 30)

Ama işte ister Marco Polo gibi dünyayı gezelim ister beşikten mezara *aynı eve* kazık çakalım, hepimiz için hayat doğum ve ölümler dizisi demek. (s. 123 str. 1)

Bir anın doğması için bir önceki anın ölmesi gerekir. (s. 123 str. 3)

Yeni bir "ben" için, eski ben'in kuruyup solması gerektiği gibi. (s. 123 str. 4)

Seni düşündüm, *Boston'daki yeni arkadaşım!* (s. 123 str. 8)

Her insanın etrafında farklı renklerden bir hâle olduğuna inanıyorum. (s. 123 str. 8, 9)

Çok geçmeden *üç hare* belirdi: *Sıcacık sarı, mahcup turuncu* ve *ketum metalik-mor*. (s. 123 str. 11, 12)

Guatemala'da *son durağım Chajul* isminde *ufacık bir kasaba*. (s. 123 str. 15-16)

Her evde her yaşta kadın kilim örüyor. (s. 123 str. 18)

Ben de *bir nineden* senin için *bir kilim* satın aldım. (s. 123 str. 19)

Kadıncağıza, *Bostonlu bir hanım* için hediye aldığımı, seçmeme yardım etmesini söyledim. (s. 123 str. 20)

Bir süre düşündükten sonra evindeki koca yığından bir parça çekti çıkardı. (s. 123 str. 22, 23)
Yemin ederim, orada *her renkten* ve desenden elliden fazla kilim depolanmıştı ama *yaşlı kadının* senin için seçtiği kilimde yalnız *üç renk* vardı: Sarı, turuncu ve mor. (s. 123 str. 24, 25, 26)

Yemin ederim, orada her renkten ve desenden elliden fazla kilim depolanmıştı ama *yaşlı kadının* senin için seçtiği kilimde yalnız üç renk vardı: Sarı, turuncu ve mor. (s. 123 str. 25-26)
Garip bir tesadüf değil mi, tabii kâinatta “tesadüf” diye *bir şey* varsa. (s. 123 str. 27, 28)

Hamiş: İstersen kilimini postayla yollayabilirim, ya da *Boston’da kahve içeceğimiz gün* yanımda getiririm. (s. 124 str. 2)

Mesajı okuduktan sonra *tatlı bir pembelik* yayıldı Ella’nın yanaklarına. (s. 124 str. 4)

Gözlerini kapadı, *bedenini çevreleyen renk kuşaklarını* düşledi. (s. 124 str. 6)

İlginçtir, zihninde beliren Ella, *yetişkin hâli* değil, tâ *yedi yaşındaki hâli*ydi. (s. 124 str. 7, 8)

Çoktan unuttuğunu sandığı nahoş hatıralar canlandı. (s. 124 str. 9)

Annesini anımsadı; üzerinde *fistik yeşili fırırlı önlüğü*, elinde *yuvarlak, ortası delik kek kabı*, yüzünde *kül rengi bir maska*, *solgun ve sonsuz bir kederle* mutfak kapısında durup öylece *dikilmiş bir hâlde*. (s. 124 str. 11, 12, 13, 14)

İlk Ella keşfetmişti babasının *cansız bedenini*. (s. 124 str. 14)

Tavandan *parlak kalplar, toplar, kutular* sarkıyordu; ışıltı ışıltı ortalık. (s. 124 str. 15)

Ve *yeni yıl* süslerine karışmak istercesine *bir beden* sallanıyordu *orta yerde*. (s. 124 str. 16, 17)

Ve henüz *genç bir kızken* kendi kendine *bir söz* vermişti. (s. 124 str. 19, 20)

O, *annesinin yaptığı hataları* yapmayacak, evlenince kocasını hep mutlu edecekti. (s. 124 str. 20)

Onun evliliği ölene dek sürecek, anne babasınınki gibi *kısa ömürlü* olmayacaktı. (s. 124 str. 22)

Belki de bu yüzden, yani sırf kendi evliliğini farklı kılabilmek için, annesinin yaptığı gibi *bir Hristiyan*’la değil, kendi inancından *bir Yahudi*’yla evlenmek istemiş, eş olarak David’i seçmişti. (s. 124 str. 24, 25)

Ella ile annesinin aralarının düzelmesi *uzun zaman* almıştı. (s. 124 str. 26)

Aslında *yakın zamana* kadar annesine nefreti devam etmiş, ancak *birkaç sene* önce maziyi deşmeyi bırakabilmişti. (s. 124 str. 27, 28)

Geçmişe öfkelenmek *ağır bir yük*tü. (s. 124 str. 29-30)

Ella mutfakta dalmış otururken birden *bir kıkırdama* sesiyle irkildi. (s. 125 str. 3)

Arkasını dönünce *kendisine muzipçe bakan dört çift göz* gördü: Orly, Avi, Jeannette ve David. (s. 125 str. 4-5)

Dördü de *aynı anda* kahvaltıya inmiş olmalıydı. (s. 125 str. 5-6)

Şimdi yan yana durmuş, *tuhaf bir yaratığı* incelercesine ona bakıyorlardı. (s. 125 str. 7)

“Mamiş ne oluyo ya? *İki saattir* sana sesleniyoruz, duymadın bile” dedi Orly. (s. 125 str. 10)

Apar topar *dizüstü bilgisayarını* kapattı. (s. 125 str. 16)

Biliyorsun, *şu roman* üzerinde çalışıyorum. (s. 125 str. 18-19)

Avi gayet *ciddi bir ifadeyle* lafa daldı: “Ama rapor yazmıyordun ki! Ben gördüm! E-postalarını okuyordun.” (s. 125 str. 20)

Buluğ çağındaki çocuklar ne demeye büyüklerin kusurlarını, açıklarını bulmaya bayılırlardı ki? (s. 125 str. 22)

Ama neyse ki *diğer aile fertleri* konuya ilgilerini yitirmiş gibiydi. (s. 125 str. 24)

Şimdi herkes başını çevirmiş, *boş tezgâha* bakıyordu. (s. 125 str. 25)

Anne *bu sabah* bize kahvaltı hazırlamamışsın. İnanmıyorum! (s. 125 str. 28)

Söylenen söz Ella’yı da sersemletmişti sanki. (s. 125 str. 30)

Sahi, ne olmuştu da *her sabah* robot gibi sofraya kuran kadın, *bu sabah* kahvaltı hazırlamayı unutmuştu? (s. 125, 126 str. 33, 1)

Sahi, ne olmuştu da her sabah *robot gibi sofraya kuran kadın*, bu sabah kahvaltı hazırlamayı unutmuştu? (s. 125-126 str. 33-1)

Şu an bu büyük ve lüks evde değil de, Guatemala’da onun yanında olmak için neler vermezdi ki. (s. 126 str. 2)

Şu an bu büyük ve lüks evde değil de, Guatemala’da onun yanında olmak için neler vermezdi ki. (s. 126 str. 2-3)

Hayattaki akışkan, kaygan ve değişken şeyler. (s. 127 str. 1)

Bu gece muhteşem bir ay var gökyüzünde. (s. 129 str. 1)

Bu gece *muhteşem bir ay* var gökyüzünde. (s. 129 str. 1)

Öyle parlak, öyle gösterişli ki *heyula bir inci* gibi sallanmakta üzerimizde. (s. 129 str. 1, 2)

Böylesi bir güzellik hem göze hem gönle ziyafet demek. (s. 129 str. 4)

Bu gece de sıçrayarak uyandım uykumdan. (s. 129 str. 6)

“Efendi, betin benzin atmış. Yine *aynı rüyayı* mı gördün yoksa?” diye fısıldadı Kerra. (s. 129 str. 8)

Sana *bir bardak su* getireyim mi? (s. 129 str. 9)

Dahası, üst üste hep *aynı rüyayı* görmemin *bir sebebi* olmalı diye düşünüyorum. (s. 129 str. 13, 14)

Mademki *kırk gecedir bu rüyayı* görmekteyim, elbette açılacak hikmeti, gördüklerimin neye alamet olduğunu öğreneceğim, ya şimdi ya da yakında. (s. 129 str. 14, 15)

Sanki rüya *bir koca bina* ve ben *her gece* farklı bir kapıdan giriyorum oraya. (s. 129 str. 18)

Sanki rüya *bir koca bina* ve ben *her gece farklı bir kapıdan* giriyorum oraya. (s. 129 str. 18)

Bu sefer rüyamda, *yerleri Acem halılarıyla kaplı son derece aşına gelen bir odada*, rahlenin başında *bir kitap* okuyordum. (s. 129 str. 20-21)

Tam karşımda *bir derviş* oturuyordu. (s. 129 str. 22)

Uzun, inceydi bedeni; yüzü *kalın bir peçeyle* kaplıydı. (s. 129 str. 23)

Elinde *beş mumlu bir şamdan* vardı. (s. 129 str. 23-24)

Bir müddet sonra başımı kaldırıp dervişe baktım. (s. 130 str. 1)

Okuduğum sayfada bir tamlamaya takılmıştım: Hazine-i Gayb. (s. 130 str. 1-2)

Tam *bu kelime* hakkında *bir yorumda* bulunacaktım ki, hayret ve dehşet içinde *bir şeyi* fark ettim: *Benim şamdan sandığım şey* meğer dervişin *sağ eliymiş*. (s. 130 str. 3, 4, 5)

Beş mum yerine, *beş parmağını* uzatmış. (s. 130 str. 5, 6)

Telaş içinde su bulmaya uğraştım ama yanımda yakınımda *bir lokmacık su* yoktu. (s. 130 str. 9)

Ne *bir testi*, ne *bir ibrik*. (s. 130 str. 9)

Ama hırkayı kaldırıncaya bir de baktım ki altında *dumanı tüten bir şamdandan başka bir şey* yok. (s. 130 str. 11, 12)

Rüyanın bundan sonraki kısmı *her gece* aynı. (s. 130 str. 13)

Oda oda dolaşarak *o derviş*i bulmaya çalışıyorum. (s. 130 str. 14)

Sonra avluya iniyorum, ortalık *simin bir sarı gül denizi*. (s. 130 str. 15-16)

Uğursuz bir ses işitmişçesine irkilerek kuyuya varıyorum; *dipte dalgalanan karanlık sulara* göz atıyorum. (s. 130 str. 19, 20)

İlk başta *hiçbir şey* göremesem de kamerin huzmeleri pırıl pırıl sağanak olup üzerime yağınca, avlu birdenbire nura boğuluyor. (s. 130 str. 20-21)

İşte *o zaman* bir şey fark ediyorum. (s. 130 str. 22-23)

İşte *o zaman bir şey* fark ediyorum. (s. 130 str. 23)

Kuyunun dibinde *bir çift kara göz* var. (s. 130 str. 23-24)

Ölü gözler dikilmiş gözlerime. (s. 130 str. 24)

Veda ediyor *bu âleme*. (s. 130 str. 24)

Tâ ki karım döşekte kalkıp bana sıkı sıkı sarılıncaya; başımı sinesine yasladığımda, şefkatle mırıldanincaya dek: “Efendi, iyi misin? Yine *aynı rüyayı* mı gördün yoksa?” (s. 130 str. 32)

Böyle anlarda içimi tarifsiz bir keder basar, nedenini bilemem. (s. 131 str. 6)

Rabbim bana *en çok kıymet verdiğim üç nimeti* bağışladı: İlim, irfan ve başkalarına *doğru yolu* gösterme ehliyeti. (s. 131 str. 8, 9)

Otuz yedi yaşına gelene dek Allah istediğimden fazlasını verdi. (s. 131 str. 10)

Farklı nispetlerde nebilere, velilere, âlimlere kadar uzanan İlm-i Keşf-i İlahi'den nasibimce pay aldım. (s. 131 str. 11)

Müteveffa babam elimden tuttu; zamanın *en iyi hocalarının* rahle-i tedarisatından geçtim. (s. 131 str. 12-13)

Hocam Seyyid Burhaneddin bana hep derdi ki, Hak tebliğini halka ulaştırmak ve insanların doğruyu yanlıştan ayırmasına yardımcı olmak gibi *şerefli bir vazifeyi* üstlendiğime göre Allah'ın sevgili kuluymuşum. (s. 131 str. 19)

Her hafta şehrin en büyük camisinde vaaz veririm. (s. 131 str. 24)

Çok şükür Allah'a ki *huzurlu bir ailem, lekesiz itibarım, kadim dostlarım, sadık müritlerim* ve *benden feyz alan talebelerim* var. (s. 131 str. 29, 30, 31)

Her iki oğlum da *mesut bir yuvada* büyüdü. (s. 132 str. 1)

Sanki *aynı toprağa* yan yana *aynı tohumdan iki tane* ekilmiş; *aynı güneş, aynı su* verilmiş ama bir bakmışsınız *tamamen farklı iki nebat* boyvermiş. (s. 132 str. 3, 4, 5)

Sevgili Kimyacık *öyle yekta, öyle akıllı, öyle merhamet ve inayet* dolu. (s. 132 str. 6, 7)

Peki ama *o hâlde* neden *anlayamadığım, açıklayamadığım bir boşluk* var içimde? (s. 132 str. 8, 9)

Gündüzlerim bu kadar parlak, tatminkâr ve noksansız iken, başarıdan başarıya mertebeden mertebeye yükselirken, nedendir *her gece* rüyamda yana yakıla birini arayışım? (s. 132 str. 16)

Olur da *bir gün* rüyamdaki dervişi bulursam o sırrın kaynağını ondan dinleyeceğim. (s. 132 str. 19)

Olur da *bir gün rüyamdaki dervişi* bulursam o sırrın kaynağını ondan dinleyeceğim. (s. 132 str. 19)

Bir şehre varmadan önce *hiç şaşmadan tekrarladığım kadim bir âdetim* var: Şehrin kapılarından geçmezden evvel *bir müddet* durur ve *oradaki tüm velileri* selâmlarım içimden. (s. 132 str. 27, 28, 29)

İster ölü olsun ister diri, ister meşhur olsun ister meçhul, *o şehirde yaşamış ya da yaşamakta olan tüm velilere selâm yollarım önden.* (s. 133 str. 1-2)

Bunca senedir hiçbir şehir, kasaba yahut köy yok ki velilerinden destur almadan ayak basmış olayım. (s. 133 str. 3, 4)

Her yerde muhakkak bir veli vardır ve onlar, dini, cemî ve cismanî farklılıklardan öteye geçmiştir. (s. 133 str. 7)

Ama sonrasında *tuhaf bir şey* oldu. (s. 133 str. 11)

Beni duymadıklarını zannederek tekrar selâmladım, *bu kez daha yüksek sesle.* (s. 133 str. 14, 15)

Anladım ki Konya evliyası beni duymuştu duymasına da, *bilmediğim bir sebepten* dolayı şehre buyur etmiyordu. (s. 133 str. 16-17)

Kelimelerimi alıp *dört yana* taşısın diye rüzgâra teslim ettim: “Ey Konya’nın velileri, neden destur vermezsiniz *bu yolcuya?*” (s. 133 str. 18, 19)

Bir süre sonra, rüzgâr *şu cevapla* geri döndü. (s. 133 str. 20)

Ey derviş destur veririz amma bilesin ki *bu şehirde tastamam zıt iki şey* var senin için. (s. 133 str. 21, 22)

Ya *safi aşk*, ya *som nefretle* karşılaşacaksın. (s. 133 str.22)

Mademki *safi aşk* var, kâfidir. (s. 133 str. 25)

Bir tepede, yaşlı bir meşe ağacının altına oturdum. (s. 133 str. 28)

Atım *etraftaki seyrek çimleri* çiğnerken, ben de önümsıra *yükselen şehri* gözledim. (s. 133 str. 29, 30)

Konya’nın minareleri *kırık cam parçaları* gibi güneşte parlıyordu. (s. 133 str. 30)

Arada bir köpek havlamaları, eşek anırmaları, çocuk kahkahaları, *avazı çıktığı kadar bağırان bezirgânları* işitiyordum –*hayat dolu bir şehrin alelade sesleri.* (s. 133, 134 str. 32, 33, 1)

Kapalı kapılar, kafesli pencereler ardında neler yaşanıyor, ne hikâyeler yazılıyordu acaba? (s. 134 str. 1)

Hiç bilmediğim bir yere ayak basmak üzereydim. (s. 134 str. 2-3)

Hafif bir tedirginlik duyduysam da *kırk kuraldan* birini hatırladım *o an.* (s. 134 str. 3, 4)

Beni *daldığım düşüncelerden dostane bir ses* çıkardı: “Selâmünaleyküm derviş!” (s. 134 str. 11)

Dönüp bakınca *bir kağının* üzerinde *sarkık bıyıklı, teni zeytuni, iri yağız genç bir köylü* gördüm. (s. 134 str. 13, 14)

Kağnıyı çeken öküz hem çok ihtiyar hem çok zayıftı, belli ki ömrünün *son dem*lerindeydi. (s. 134 str. 14, 15-16)

Yaşlıdır, zayıftır ama *en sadık dostumdur*. (s. 134 str. 23)

Yüzünde *şaşkın bir ifade* belirdi. (s. 135 str. 1)

Bir süre boş boş baktı, dalga geçip geçmediğini anlamak istercesine. (s. 135 str. 2)

“Daha evvel hiç kimse *böyle bir şey* yapmamıştı” diye mırıldandı. (s. 135 str. 3)

“Delikanlı, Kuran-ı Kerim der ki, Biz insanı *en güzel biçimde* yarattık. Uludur insan. Kıymetlidir. Ne eziktir, ne aciz. Zaten Allah’ın doksan dokuz sıfatı arasında acz yoktur. Üstelik kurallardan biridir” dedim. (s. 135 str. 11)

On Beşinci Kural: Allah, içte ve dışta *her an* hepimizi tamama erdirmekle meşguldür. (s. 135 str. 15)

Rab noksanlarımızla ayrı ayrı uğraşır çünkü *beşeriyet denen eser*, kusursuzluğu hedefler. (s. 135 str. 20)

Ne *muhteşem bir hatip* ama değil mi? (s. 135 str. 23-24)

Köylü *bir müddet* sustu, *bir süre* ufka daldı gözleri. (s. 135 str. 28)

Hem *her yerde*, hem *hiçbir yerde* gibiydi. (s. 135 str. 29)

Ama gene de derunumda *bir yerde mühim bir şey* yitirmiş gibiyim. (s. 136 str. 3-4)

Herkes diyor ki Efendi Mevlâna’nın vaazlarını *birkaç kez* dinlersen, kederin geçermiş. (s. 136 str. 8)

Şahsen ben mahzun olmakta *bir kusur* görmüyordum. (s. 136 str. 10)

Şu hayatta daha *çok şey* bilen insanlar *daha durgun, daha dingin* olurdu. (s. 136 str. 12, 13)

Şu hayatta daha *çok şey bilen insanlar* daha durgun, daha dingin olurdu. (s. 136 str. 12-13)

Baktım *yaşlı öküz* yükünün artmasını dert etmiyor. (s. 136 str. 18)

Öyle ya da böyle, ağır ağır, hep *aynı bezgin vezinle* yürüyor. (s. 136 str. 19)

İşte *bu hâlde*, *çivit mavisini bir gök* tepemizde tepsi gibi parlarken, şehrin velilerinin nezaretinde Konya’ya adım attım. (s. 136 str. 21)

Vaazını dinlemek için sabırsızlansam da, Mevlâna’yı görmeye can atsam da öncesinde yapmak istediğim *başka bir şey* vardı: Şehri tanımalı, *bu ulu vaiz* hakkında Konya halkı ne düşünüyor öğrenmeliydim. (s. 136 str. 28, 29)

Sokaklarda anneler çocuklarını korkutmak için parmakla gösterir beni; *yaramaz çocukları*ya taşa tutar, alay eder. (s. 137 str. 6-7)

Hamile kadınlar başlarını çevirir, sanki gözleri bana değince *karınlarındaki bebeler* sakat doğacak. (s. 137 str. 9, 10)

Bu insanların hiçbirinin anlamadığı bir şey var: Onlar biz cüzâmlıları görmemek için ellerinden geleni yapadursunlar, esas biz cüzâmlılar uzak durmak istiyoruz onlardan ve acıyan, acıtan bakışlarından! (s. 137 str. 10, 11, 13)

Her gün bir parça daha kemirir bedenini, ruhunu. (s. 137 str. 15)

Her gün bir parça daha kemirir bedenini, ruhunu. (s. 137 str. 15)

Omuzlarda, dizlerde, kollarda, yüzde bozuk yumurta rengi boy boy bezeler oluşur. (s. 137 str. 18)

Derken bezeler büyür, şişer, tombul kabarcıklara dönüşür. (s. 137 str. 21)

Eller pençeleşir, yüz öyle bozulur ki tanınmaz hâle gelir. (s. 137 str. 22)

Ellerimden altı tırnak düştü, yedincisi yolda. (s. 137 str. 25)

Cüzâmlıysan hayata kalmanın iki yolu var: Birincisi başkalarından dilenmek, ikincisi başkalarına dua etmek. (s. 138 str. 2)

Şu insanları bir anlayabilsem! (s. 138 str. 11)

Sokaklarda it muamelesi yapanlar, ne vakit ağır bir hastalıkla yahut ölüm korkusuyla karşılaşsalar, bizim dualarımızdan medet umarlar. (s. 138 str. 12)

Kamuda bir dirhem bile kıymetimiz yoktur ama ölümün kol gezdiği evler var ya, işte oralarda sultan biziz! (s. 138 str. 14, 15)

Ne zaman dua için tutulsam, başımı önüme eğer, Arapça anlamsız sesler çıkarır, huşu içinde yakarırmış gibi yaparım. (s. 138 str. 16, 17)

Cuma günleri haftanın en ballı günüdür. (s. 138 str. 23)

Tabii şayet aylardan Ramazan değilse: Mübarek Ramazan geldi mi dilenci kısmının kazancı tümünden tatlı olur. (s. 138 str. 24)

Hele Ramazan'ın son günü yok mu, şehirdeki her dilenci o gün cebini doldurur. (s. 138 str. 25, 26)

Hele Ramazan'ın son günü yok mu, şehirdeki her dilenci o gün cebini doldurur. (s. 138 str. 26)

O gün en iflah olmaz pintiler, cebinde akrep besleyen tipler bile sadaka vermek için yarışır. (s. 138 str. 26, 27)

O gün en iflah olmaz pintiler, cebinde akrep besleyen tipler bile sadaka vermek için yarışır. (s. 138 str. 27)

Ne kadar günah işlemişlerse affolunur umuduyla, Ramazan bitmeden muhakkak bir hayır yapmanın telaşıyla elimize ya yiyecek ya mangır tutuştururlar, üç beş kuruş da olsa. (s. 138 str. 30-31)

Doğrusu, bugün de gayet *kârlı bir gün* olacağına benzer. (s. 139 str. 4)

Mevlâna nerede vaaz verse şehrin *tüm dilencileri* ve yankesicileri *bala üşüşen arılar* misali orada toplaşır. (s. 139 str. 7-8)

Sırtımı *bir akçaağaca* verip cami girişinin tam karşısına oturdum. (s. 139 str. 10)

Yağmurun tertemiz kokusu *uzaktaki bostanlardan* gelen tatlı ekşi rayihaya karışıyordu. (s. 139 str. 11)

Yağmurun tertemiz kokusu *uzaktaki bostanlardan gelen tatlı ekşi rayihaya* karışıyordu. (s. 139 str. 12)

Diğer dilencilerin aksine bağıra çağıra, yalvar yakar dilenmem ben. (s. 139 str. 13)

Cüzâmlı olmanın *iyi bir yanı* varsa, bu olsa gerek. (s. 139 str. 15-16)

Yüzümü açıp *bir kere* göstermem, *onlarca kelimeye* bedel. (s. 139 str. 18)

Çok geçmeden kâseme *birkaç mangır* düştü. (s. 139 str. 21)

Keşke *bir altın sikke* olsaydı aralarında. (s. 139 str. 22)

Paralarla beraber *birkaç kuru yaprak* düştü kucağıma. (s. 139 str. 28)

Altında oturduğum akçaağaç kızıl-sarı yapraklarını döküyordu. (s. 139 str. 29)

Altında oturduğum akçaağaç kızıl-sarı yapraklarını döküyordu. (s. 139 str. 29)

Her rüzgârda ulam ulam yaprak kâseme düştükçe düşündüm ki akçaağaçla *pek çok ortak yanımız* var! (s. 139 str. 30, 31)

Sonbaharda yapraklarını döken bir ağaç, her gün bedeninden bir şeyler eksilen bir cüzâmlıya benzemiyor mu? (s. 139 str. 31-32)

Sonbaharda yapraklarını döken bir ağaç, her gün *bedeninden bir şeyler eksilen bir cüzâmlıya* benzemiyor mu? (s. 139 str. 31-33)

Çırılçıplak bir ağacım ben de. (s. 140 str. 1)

Her gün bedenimin *bir başka parçası* beni terk ediyor. (s. 140 str. 2)

Ne zaman birisi keşkülüme para atsa, hızla, telaşla, kaçarcasına; gözlerini gözlerime değdirmeden yapar bunu. (s. 140 str. 6)

Bu tür vahim yanlışlara sapan insanları tasvip etmeseler de, en azından onlara *görünmez adam* muamelesi yapmazlar. (s. 140 str. 11-12, 13)

Bu tür vahim yanlışlara sapan insanları tasvip etmeseler de, en azından onlara *görünmez adam* muamelesi yapmazlar. (s. 140 str. 11-12)

Ben böyle düşüncelere dalmış otururken *bir anda* arkalarda *bir yerlerde şiddetli bir vaveyla* koptu. (s. 140 str. 19, 20)

Altında süt gibi apak bir at vardı. (s. 140 str. 22-23)

Kehribar renkli kaftanına altın varaklar, inci mercanlar işliydi. (s. 140 str. 23, 24)

Cazibe, özgüven ve feraset saça saça gelişine bakılırsa *bir âlimden çok bir hükümdara* benziyordu: Rüzgârın, ateşin, suyun ve toprağın sultanıydı! (s. 140 str. 27)

Atı dahi dimdik ve vakurdu, *taşıdığı adamın saygınlığını bilir* gibi. (s. 140 str. 29)

Ama işte cüzâmlı olmanın bir *iyi yanı* daha varsa, *en kalabalık mekânlarda* dahi kolaylıkla yer bulabilmek! (s. 141 str. 1)

“*Muhterem cemaat*” dedi Rumi sesi *kâh tiz kâh pes perdelerde* salınıyordu. (s. 141 str. 6)

Ufacık bir noktayız Kâinat-ı Muazzama’nın karşısında. (s. 141 str. 8)

Sırf buna bakıp kiminiz sual eder: Allah için ne mânâsı olacak *bu fani canımın*? (s. 141 str. 11-12)

Benim *şu koskoca dünyada* ne kıymetim olabilir ki? (s. 141 str. 12)

Bugünkü vaazımızda *bu sual*in cevabını göstermek isterim. (s. 141 str. 13)

En ön safta Rumi’nin *iki oğlu* oturuyordu. (s. 141 str. 14)

Tıpatıp rahmetli annesine çektiği söylenen büyük oğlan Sultan Veled ile *duru bir çehresi, iri kirpikleri, badem gözleri, geniş bir alnı olan, lâkin etrafına ters ters süzen kardeşi* Alaaddin. (s. 141 str. 15, 16)

Tıpatıp rahmetli annesine çektiği söylenen büyük oğlan Sultan Veled ile *duru bir çehresi, iri kirpikleri, badem gözleri, geniş bir alnı olan, lâkin etrafına ters ters süzen kardeşi* Alaaddin. (s. 141 str. 16-17)

O yüzdendir ki Kuran’da şöyle der: ‘Biz *o emaneti* göklere, yere ve dağlara arzettik, onlar, onu yüklenmeye yanaşmadılar, ondan korktular da onu insan yüklendi.’ (s. 141 str. 22)

İşte böylesi *kıymetli bir makam ve mevki*, bu kadar *mühim bir paye* verilen insan ne demeye Allah’ın kendisi için dilediğinden daha aşağısını hedeflesin? (s. 141 str. 24, 25)

İşte böylesi *kıymetli bir makam ve mevki*, bu kadar *mühim bir paye* verilen insan ne demeye Allah’ın kendisi için dilediğinden daha aşağısını hedeflesin? (s. 141 str. 25)

Çok mürekkep yalamış insanlara has bir eminlikle seçiyordu kelimeleri. (s. 141 str. 28-29)

Dedi ki: Allah *yedi kat göğün başında bir tahtta* oturmuyor. (s. 141 str. 32)

Dedi ki: *Çektiğimiz tüm acılar, karşılaştığımız onca kahır ve zorluk* aslında bizi Yaradan’a daha da yakınlaştıracak. (s. 141-142 str. 33-1)

Bir an gelir açılır, *bir an* gelir kapanır. (s. 142 str. 6, 7)

Bu tezat gibi görünen haller varlığın özüdür. (s. 142 str. 8)

Kanat çırpan kuşlara bakın. (s. 142 str. 9)

Neşe ve keder *bir kuşun kanatları* gibi birbirine bağlı ve bağımlıydı demek. (s. 142 str. 12)

Ama hemen sonra *başka bir soru* zihnimi tırmaladı. (s. 142 str. 14)

Nüfuzlu bir adamın oğlu olarak gelmişti *şu dünyaya*. (s. 142 str.16, 17)

Ardında babası, *yedi ceddi, muteber sülalesi* olmuştu hep. (s. 142 str. 17)

Zengin ve müreffeh bir hayat sürmüştü, zorluk nedir bilmeden. (s. 142 str. 18)

Ağzında *gümüş kaşıkla doğmuş, saygın zümrelerde büyümüş, en iyi âlimlerce eğitilmiş*, hep sevilmiş, hep şımartılmış, hep hürmet görmüştü. (s. 142 str. 21, 22)

Kursağımda hınç birikti, ağzımda *bir acı tat*. (s. 142 str. 25)

Ya ifrat, ya tefrit, ya *bir uç*, ya *öteki uç*. (s. 142 str. 29)

Ben insanların midelerini bulandırmamak için yüzümü gizlerken, o *orta yere çıkıp paha biçilmez bir mücevher* gibi ışı ışı parlıyordu. (s. 142 str. 32, 33)

Acaba hiç aklına gelir miydi kendisi gibi *imtiyazlı bir kanaat önderinin* bile günün birinde takılıp tökezleyebileceği, devrilip düşebileceği? (s. 143 str. 3)

Dışlanmak, horlanmak, itilmek, ötelenmek, *haksız yere kem laf* işitmek nedir bilir miydi? (s. 143 str. 6)

Bir gün olsun başkalarının dillerinin zehirini tatmış mıydı acaba? (s. 143 str. 6)

Aklıma takılan her yeni soruyla beraber hasedim arttı. (s. 143 str. 8-9)

Bunca insan vaazı duymak için camiye girmeye can atarken, nasıl olup da seyirciler arasından birinin dışarı çıktığına anlam verememişti kimse. (s. 143 str. 13)

Başımın üstüne *bir dam* bulmalıyım *bu şehirde*. (s. 143 str. 18)

Köylü beni şehir merkezinde atınca, *ilk işim kalacak bir yer* aramak oldu. (s. 143 str. 19, 20)

Gezdiğim hanlar içinde Şekerci Han tam bana *uygun bir yer* gibiydi. (s. 143 str. 20, 21)

Eşyası en az olanı seçtim: *Bir hasır döşek, küflenmeye yüz tutmuş bir battaniye, fitili dipte bir kandil, yastık niyetine güneşte kurutulmuş tuğla* ve bir de *güzel manzarası* vardı. (s. 143 str. 22, 23, 24)

Balkondan bakınca *tüm şehir, çevresindeki tepelerin eteklerine varıncaya dek uzanan bir açıklıkla* görülüyordu. (s. 143 str. 25, 26)

Böylece *bir günde*, *senelerdir sürdürdüğüm gezgin hayatı* bırakıp, *yerleşik hayata* geçtim. (s. 143 str. 27, 28)

Hana yerleştikten sonra *ilk iş* Konya sokaklarını dolaşmaya çıktım. (s. 143 str. 28)

Her adımda bir başka dil, bir başka din, bir başka âdetle karşılaştım. (s. 143, 144 str. 29, 1)

Köle pazarlarında *teni süt beyaz cariyeler* gördüm ve bir de şahit oldukları *onca zulümden* dilleri tutulmuş irikyıym siyahî harem ağaları. (s. 144 str. 5-6)

Köle pazarlarında teni süt beyaz cariyeler gördüm ve bir de *şahit oldukları onca zulümden dilleri tutulmuş irikayım siyahî harem ağaları*. (s.144 str. 6-7)

Ellerinde hacamat zemberekleri ile bekleyen gezgin berberler, billur küreli kâhinlere ve ateş yutan sihirbazlara rastladım. (s. 144 str. 8, 9)

Kudüs'e gitmekte olan hacılar, son Haçlı Seferleri'nden kaçkın serseri askerler vardı yollarda. (s. 144 str. 10-11)

Bitmek bilmez farklılıklarına karşın bu insanların hepsinde ortak bir şey vardı: Aynı tamamlanmamışlık hâli. (s. 144 str. 14, 15, 16)

Her an her şey durmadan değişiyor, ayrışıyor, çözülüyor, bozuluyor, yenileniyor, yineleniyor, aydınlanıyor, aşkınlaşıyor, can bulup can veriyordu. (s. 144 str. 17)

Her an *her şey durmadan değişiyor, ayrışıyor, çözülüyor, bozuluyor, yenileniyor, yineleniyor, aydınlanıyor, aşkınlaşıyor, can bulup can veriyordu*. (s. 144 str. 17)

Herkesin *bir derdi* vardı. (s. 144 str. 21)

On Altıncı Kural: Kusursuzdur ya Allah, O'nu sevmek kolaydır. (s. 144 str. 24)

Zor olan hatasıyla sevabıyla *fani insanları* sevmektir. (s. 144 str. 25)

Genciyle yaşlısıyla *çeşitli esnafın* günboyu alın teri döktüğü *ufak tefek izbe dükkânların* olduğu *dar sokakları* gezdim. (s. 144 str. 30, 31)

Her köşede birileri muhakkak Mevlâna'dan bahsediyordu. (s. 145 str. 1)

Zihnim *bu sorularla* meşgulken *Rumi'nin vaaz verdiği camiye* doğru değil, tam karşı istikamete doğru yürüdüğümü fark ettim. (s. 145 str. 4, 5)

Etrafımdaki manzara değişmeye başladı. (s. 145 str. 6)

Sokaklarda kavga patırtı içinde oynayan yoksul, başıboş çocuklara rastladım. (s. 145 str. 9)

En sonunda *dar bir sokağa* girdim. (s. 145 str. 11-12)

Burada *üç koku* ağır basıyordu: Misk, ter ve şehvet. (s. 145 str. 12)

Konya şehrinin *adı kötüye çıkmış mahallesine* vasıl olmuştu demek. (s. 145 str. 13)

Örme taştan kaldırım, yokuşu dik sokağın başında derme çatma bir ev vardı. (s. 145 str. 15-16)

Bataklı damı saz çubuklarla pekiştirilmişti. (s. 145 str. 16)

Evin önünde *bir avuç kadın* hâlindeydi. (s. 145 str. 17)

Yarı tedirgin yarı muzip bir ifade sardı yüzlerini. (s. 145 str. 18-19)

Bu bağın bağbanı kim ola diye merak ettim. (s. 145 str. 21)

Bahçeye vardığım sırada evin kapısı gümbürtüyle açıldı ve *ızbandut gibi bir kadın* dışarı fırladı. (s. 145 str. 24)

Kat kat gerdanı, değirmi bir göbeği vardı. (s. 145 str. 25)

Gözlerini kısınca, et katmanlarının arasında kayboluyordu *ela gözleri; iki incecik çizgi* kalıyordu geride. (s. 145 str. 27)

Ve üst dudağının hemen yukarisında tüy tüy kara bıyığı vardı. (s. 145 str. 28, 29)

Kâh yükselen, kâh çekilen sular misali, *bir erkek* oluyordu, *bir kadın.* (s. 145 str. 32, 33)

Bir eliyle sinek kovalar gibi kış kış yaparak, “Buralar sana göre değil” dedi hünsa. (s. 146 str. 3)

Hâlbuki *her sene* muhakkak zekâtımı veririm, Ramazan’da kapımı kaparım. (s. 146 str. 10)

Burası şehrin *en beter, en pis* yeridir, gelme buralara! (s. 146 str. 12-13)

On Yedinci Kural: Esas kirlilik, dışta değil içte, kisvede değil kalpte olur. (s. 146 str. 17)

Yıkamakla çıkamayan tek pislik kalplerde yağ bağlamış haset ve art niyettir. (s. 146 str. 20)

Bizim burya *her tür müşteri* gelir. (s. 146 str. 23-24)

Bu saçmasapan fikirleri nereden buluyorsun? (s. 146 str. 28)

Çöl Gülü’nün marifetidir *bu bahçe.* (s. 147 str. 8)

İlerideki sermayelerin arasında duran genç bir kadını işaret etti. (s. 147 str. 9)

İncecik çenesi, sedef gibi pürüzsüz teni, derin ama dertli bakan ceylan gözleri vardı. (s. 147 str. 10, 11)

Kadına bakınca *büyük bir dönüşüm* geçirmekte olduğunu sezinledim. (s. 147 str. 12)

Bu kızcağız *temiz kalpli* birine benzer. (s. 147 str. 15)

Gün gelecek *manevi bir yolculuğa* çıkacak. (s. 147 str. 16)

Bu batağı temelli terk edecek. (s. 147 str. 16)

O gün gelince, sakın ola ona engel olmaya kalkmayasın. (s. 147 str. 17)

Bu kızlar benim sermayem. (s. 147 str. 20)

Ömrünü seccade üzerinde tespih çekerek geçiren dervişlerden değilim. (s. 147 str. 29)

Bense Kuran’ı *her yerde* okurum; *her başakta, karıncada, bulutta.* (s. 147 str. 30, 31)

“*Her insan açık bir kitaptır özünde. Okumayı bekler. Her birimiz yürüyen, nefes alan kitabız* aslında, yeter ki özümüzü bilelim” dedim. (s. 148 str. 1, 2)

“*Her insan açık bir kitaptır özünde. Okumayı bekler. Her birimiz yürüyen, nefes alan kitabız* aslında, yeter ki özümüzü bilelim” dedim. (s. 148 str. 1)

Bu kez hangi kurallardan bahsettiğimi sormadı. (s. 148 str. 8)

Bu kez hangi kurallardan bahsettiğimi sormadı. (s. 148 str. 8)

On Sekizinci Kural: *Tüm kâinat* olanca katmanları ve karmaşasıyla insanın içinde gizlenmiştir. (s. 148 str. 10)

Şeytan, *dışımızda bizi ayartmayı bekleyen korkunç bir mahlûk* değil, bizzat içimizde *bir sestir*. (s. 148 str. 12, 13)

Hünsa *bu kez* kollarını açtı, öne eğilde, gözlerini kısıp *tehditkâr bir edayla* beni tepeden tırnağa süzdü. (s. 148 str. 17, 18)

“*Orospulara vaaz vermeye kalkan deli derviş!*” dedi homurdana homurdana. (s. 148 str. 19)

Bu civarda kimsenin aklını çelmene müsaade etmem, bilesin. (s. 148 str. 21)

Durmazsan, and olsun, Çakal Kafa gelir, *o sivri dilini keser*, ben de tuzlayıp afiyetle yerim. (s. 148 str. 23)

Bu sabah her zamankinden durgun uyandı Ella. (s. 148 str. 27)

Ama öyle *mutsuz bir durgunluk* değildi bu. (s. 148 str. 28)

Daha ziyade *isteksiz, hissiz, âdeta renksiz bir ruh hâlindeydi*. (s. 148-149 str. 28-1)

Sanki *varmaya hiç niyetlenmediği bir eşiğe* yaklaşmıştı. (s. 149 str. 1-2)

Uyguladığı kararların yanına kırmızı kalemle işaret koydu. (s. 149 str. 5-6)

Kırk Yaşına Varmadan Muhakkak Yapmam Gereken On Şey. (s. 149 str. 7, 8)

Bundan böyle *daha düzenli ol*, vaktini *daha iyi kullan*, kendine *yeni bir ajanda* al. (s. 149 str. 9, 10)

Kırışıklıklara savaş aç. Alfa hidroksil ürünler kullan, Loreal’ın *yeni kremi*ni ihmal etme. (s. 149 str. 14)

Koltukların yüzlerini değiştir, salona *yeni süs bitkileri* al, yastıkları yenile. (s. 149 str. 15)

Her hafta sağlıklı bir mönü oluştur, bedenine hak ettiği özeni göstermeye başla. (s. 149 str. 18)

Her hafta *sağlıklı bir mönü* oluştur, bedenine hak ettiği özeni göstermeye başla. (s. 149 str. 18)

Rumi’nin kitaplarını al, *her gün* en az *iki şiirini* oku. (s. 149 str. 20)

Ella *bir süre* kıpırdamadan durdu, gözleri listenin *sonuncu maddesine* takılmıştı. (s. 149 str. 25, 26)

Aziz Zahara’nın romanı yüzünden *son zamanlarda* sıkça düşünür olmuştu aşkı. (s. 149 str. 29)

Gerçi *Amerika’daki kadın dergileri* ısrarla insan ömrünün epey uzadığını, eskiden *otuz yaş* ne ise şimdilerde kırkın o olduğunu söylüyorlar. (s. 150 str. 6, 7)

Ve eskiden *kırk yaş* ne ise şimdilerde altmış oymuş. (s. 150 str. 9)

Artık *her şeyin* daha fazlasına sahibim: *Daha bilgili, daha olgun, daha sağduyuluyum*. (s. 150 str. 11, 12, 13)

Daha akırgınım ve daha yorgun. (s. 150 str. 14)

Doğum günleri hep neşelendirirdi beni ama nedense *bu sabah* göğsümde *bir ağırlıkla* uyandım. (s. 150 str. 17)

Bir an hayatımın hep böyle geçip gideceğini düşündüm ve *bu fikirle* ürperdim. (s. 150 str. 18, 19)

Birden anladım ki *bu soruya* “evet” desen bir türlü, “hayır” desen bir türlü. (s. 150 str. 21)

Her iki sonuç da ürkütüyor beni. (s. 150 str. 22-23)

Hamiş: Biraz *kasvetli bir mesaj* oldu galiba, kusuruma bakma. (s. 150 str. 26)

Bu sıralar kendimle çok uğraşıyorum, belki de romanın etkisidir. (s. 150 str. 27)

Ya da resmen *orta yaş* bunalımındayım. (s. 150 str. 29)

Hem erkekler hem kadınlar için kırk *en güzel* yaştır. (s. 151 str. 3)

Boşuna değil, Nuh Tufanı *kırk gün* sürdü. (s. 151 str. 5)

Sular *her yeri* kapladı ama *aynı zamanda bu topyekûn yıkım, birikmiş tüm kirleri* sildi ve hayata yeniden başlama fırsatı verdi. (s. 151 str. 6, 7)

İslam tasavvufunda *kırk sayısı* bir mertebe aşmak için *sarf edilen zamanı, manevi uyanışı* temsil eder. (s. 151 str. 9, 10)

İslam tasavvufunda kırk sayısı *bir mertebe* aşmak için sarf edilen zamanı, manevi uyanışı temsil eder. (s. 151 str. 9)

Bilincin *dört temel safhası* vardır. (s. 151 str. 10-11)

Her birinde *on derece* mevcuttur ki toplamda kırk eder. (s. 151 str. 12)

Hazreti İsa *kırk gün* kırk gece çölde çile çekti. (s. 151 str. 13)

Hazreti İsa kırk gün *kırk gece* çölde çile çekti. (s. 151 str. 13)

Hazreti Muhammed peygamberlik çağrısını *kırk yaşında* işittir. (s. 151 str. 14-15)

Buda ıhlamur ağacının altında *kırk gün* tefekküre daldı. (s. 151 str. 16)

Ve tabii bir de Şems’in *kırk altın kuralını* unutmamalı. (s. 151 str. 17)

Kırk yaşında insan *yeni bir vazife* üstlenir. (s. 151 str. 18)

Bence *muhteşem bir yaşa* vardın! (s. 151 str. 19)

Kırk öyle *kudretli bir sayıdır* ki, kırışıklıklar da saçındaki aklar da yanında cılız kalır. (s. 151 str. 20)

Bunca senedir bu beter yolun yolcusuyum, *anlamadığım bir şey* var. (s. 151 str. 27, 28)

Tek bildiğim şu: *Bu dünyada pek çok insan* başkalarının sefaletinden beslenir. (s. 152 str. 3-4)

Düşenin belini doğrultup toparlanmasını istemez, yeryüzünden *bir sefil* eksilse rahatsız olur. (s. 152 str. 6)

Yakında *bu kerhaneden* ayrılacağım. (s. 152 str. 7)

Bu sabah uyandıgımda içim içime sığmıyordu. (s. 152 str. 9)

Mevlâna'nın vaazını dinlemeyi o kadar çok istiyordum ki gözüm *başka bir şey* görmüyordu. (s. 152 str. 11)

Ne zaman böyle alay etse öyle bir gülme krizine tutulur ki yüzü patlıcan moruna döner. (s. 152 str. 13-14)

Gül bahçesini kimin yaptığını soran *o uzun boylu, saçsız derviş* gittikten sonra baktım bizim hünsayı bir düşüncedir almış. (s. 152 str. 17)

Ne zaman böyle dalgınlaşsa daha anlayışlı olur. (s. 152 str. 18)

Ne de olsa *dokuz senedir* yanında it gibi sadaktle çalıştığım için az da olsa güvenini kazanmış sayılırım. (s. 152 str. 22)

Yüreği tertemiz, akli altı yaşında çocuk, kendi *çam yarması gibi bir adamdı* Susam. (s. 152 str. 25, 26)

Hinlik nedir bilmediğinden *son derece* namuslu ve emindi. (s. 152 str. 27)

Ne vakit kerhaneden *bir fahişe* sokağa çıkacak olsa, Susam da *sessiz bir gölge* gibi peşinden giderdi. (s. 152 str. 30, 31)

İstesem de ondan *iyi muhafiz* bulamazdım. (s. 152 str. 31)

Beraberce *bostanların arasından dolanan tozlu yoldan* ilerledik. (s. 152 str. 33)

İlk kavşağa vardığımızda Susam'a beklemesini söyledim. (s. 153 str. 1)

Bir çalının arkasına geçip *daha evvelden oraya gizlediğim bir çuval* dolusu erkek kıyafetini çıkarttım. (s. 153 str. 2, 3)

Göğsüme *uzun eşarplar* sarıp memelerimi düzlemem gerekti evvela. (s. 153 str. 5)

Sonra *kahverengi şalvar, yün yelek, kestane renkli uzun bir cüppe* geçirdim üstüme. (s. 153 str. 6, 7)

En son olarak *seyyah bir Arap* sansınlar diye yüzümün yarısını Bedeviler gibi sarıp sarmaladım. (s. 153 str. 8)

Susam *bir elini* ağzına götürüp, hayretle bağırdı: “Çöl Gülü, sen misin? Neden böyle giyindin?” (s. 153 str. 14)

Kimseye söyleme, bilhassa hünsaya *tek kelime* anlatmak yok! (s. 153 str. 19)

Susam'ın *alt dudağı* titredi. (s. 153 str. 21)

Eğer kabul edip kimseye söylemezsen sana *koca bir helva* alacağım. (s. 153 str. 27)

“Helvaa” diye tekrarladı Susam, daha kelimeyi duyar duymaz ağzına *hoş bir tat* gelmiş gibi dilini şapırdattı. (s. 153 str. 29)

İşte böylesi *tatlı umutlarla Mevlâna'nın vaaz vereceği camiye doğru yola koyulduk.* (s. 153 str. 30)

Nikea yakınlarında *ufak bir köyde doğdum.* (s. 154 str. 1)

Annem hep derdi ki, "*doğru yerde dünyaya geldin ama yanlış zamanda.*" (s. 154 str. 2)

Bir seneden diğerine her şey değişiyordu. (s. 154 str. 3, 4)

İyi Hıristiyanlar, inançlı insanlardı. (s. 154 str. 13)

Çocukluğumdan hatırladığım en eski şey fırından taze çıkmış ekmek kokusudur. (s. 154 str. 14)

Çocukluğumdan hatırladığım en eski şey fırından taze çıkmış ekmek kokusudur. (s. 154 str. 14-15)

Her gece uyumadan evvel dizlerimin üstüne çöküp dua eder, bizi aç yatırmadığı için Tanrı'ya teşekkür ederdim. (s. 154 str. 18)

Bir dostla konuşur gibi konuşurdum O'nunla. (s. 154 str. 20)

Zira o sıralar Rab dostumdu benim. (s. 154 str. 21)

Yedi yaşımdayken annem hamile kaldı. (s. 154 str. 22)

Şimdi düşünüyorum da, daha evvel kim bilir kaç kez düşük yapmış olmalıydı ama *o sıralar* aklım ermezdi *bu işlere.* (s. 154 str. 23, 24)

Öyle masumdum ki bebekler nasıl dünyaya gelir diye sorsalar, Tanrı'nın onları *yumuşak, taze hamurdan* yoğurduğunu söylerdim herhâlde. (s. 154 str. 26)

Ne var ki *annemin karnında yoğrulan hamur* devasa bir şeye benziyordu. (s. 154 str. 27)

Ne var ki annemin karnında yoğrulan hamur *devasa bir şeye* benziyordu. (s. 154 str. 27-28)

Doğuma yakın üçüzlerden biri diğerini göbek bağıyla boğmuş, *boğulan bebek* de öç almak istercesine çıkışı kapamış. (s. 155 str. 2-3)

Annem *dört gün* boyunca kardeşlerimi doğurmaya uğraştı. (s. 155 str. 4)

Eline *bir çift makas* alıp annemin karnını yardıysa da ancak *bir bebeği* kurtarabildi. (s. 155 str. 8, 9)

Annem ölüp, babam *asık suratlı, haşin bir adama* dönüşünce hayatın tadı tuzu kalmadı. (s. 155 str. 12)

Günün birinde *fırına gelen dilenciler* gibi olacağımızdan korkuyordum. (s. 155 str. 14)

Yatağımın altında *ekmek somunları* saklamaya başladım; orada kuruyup bayatlarlardı. (s. 155 str. 15)

Ama *esas sıkıntıyı* benden çok kardeşim çekti. (s. 155 str. 16-17)

En azından ben *bir zamanlar* sevgi, alâka görmüştüm. (s. 155 str. 17-18)

Bu kadar *fena muamele* görmesi beni kahrediyordu. (s. 155 str. 19)

O zaman her şey farklı olurdu. (s. 155 str. 22)

O zaman her şey farklı olurdu. (s. 155 str. 22)

Ben de bugün Konya'da bir kerhanede olmazdım. (s. 155 str. 22-23)

Bir sene sonra babam yeniden evlendi. (s. 155 str. 24)

Kardeşimin hayatında tek değişen şey şu oldu: Eskiden sırf babamdan kötü muamele görürken, şimdi hem babamdan hem üvey annemden kötü muamele görüyordu. (s. 155 str. 25, 26, 27)

Geri döndüğünde beter arkadaşlar ve daha beter huylar edinmiş olarak geliyordu. (s. 155 str. 28)

O günden sonra kardeşim hızla değişti. (s. 155 str. 30)

Gözbebeklerinde zalim bir bakış oturdu. (s. 155 str. 31)

Aklında bir şeyler geçirdiğini seziyordum ama ne fena ameller beslediğinden haberim yoktu. (s. 155 str. 31, 32)

Keşke bu trajediyi önleyebilseydim. (s. 155 str. 33)

Çok geçmedi, babamla üvey annemi ölü bulduk. (s. 156 str. 1)

Birdenbire bu dünyada yapayalnız kalmıştı. (s. 156 str. 5)

Anamın kokusu sinmiş evde duramadım. (s. 156 str. 6)

At arabasındaki en genç yolcu bendim. (s. 156 str. 12)

Yola çıkalı birkaç saat olmuştu ki eşkıyalar önümüzü kesti. (s. 156 str. 12)

Verecek bir şeyim olmadığından sessiz sedasız bir köşede durdum; bana zarar vereceklerini sanmıyordum. (s. 156 str. 16)

Ama tam gitmek üzereyken çetenin başı bana dönüp seslendi: "Güzel kız, bana bak kızıoğlankız mısın?" (s. 156 str. 19)

Böyle münasebetsiz bir suale cevap vermeyi reddettim. (s. 156 str. 20)

Ben ağlaya sızlaya direnirken diğer yolcuların hiçbiri yardımına koşmadı. (s. 156 str. 25)

Haydutlar beni büyük bir ormana götürdüler. (s. 156 str. 26)

Meğer ormanın ortasında kendilerine ait bir köy varmış. (s. 156 str. 27)

Her yerde ördekler, kazlar, keçiler, domuzlar tembel tembel eşiniyor, dolaşıyordu. (s. 156 str. 28-29)

İçinde haydutlar yaşıyor olmasa sanırsın ki dünyanın en şirin köyü burası. (s. 156 str. 31)

Meğer haydutların bir lideri varmış. (s. 156 str. 33)

Uzunca bir süredir yataktaymış, türlü ilaç denemişler ama faydası olmamış. (s. 157 str. 1-2)

Nasıl olduysa birisi kulağına *sihirli bir deva* fısıldamış: “*Bir bakireyle yatarsan hastalığın ona geçer, sen pirüpak olur, şifa bulursun.*” (s. 157 str. 3, 4)

Hayatımda hatırlamak istemediğim nice şey var. (s. 157 str. 6)

Ormanda geçen günlerim bunların arasında. (s. 157 str. 7)

Bugün bile *ne vakit* ormanı ansam, bir tek çam ağaçlarını düşünürüm. (s. 157 str. 7)

Köydeki kadınların yanında duracağına, gider ağaçların arasında bir başıma oturur, ağlardım. (s. 157 str. 8-9)

Buradaki kadınlar haydutların karıları ya da kızlarıydı. (s. 157 str. 10)

Bir de *kendi istekleriyle gelmiş fahişeler* vardı. (s. 157 str. 11)

Bu arabaların neden soyulmadıklarını bir türlü çözememedim. (s. 157 str. 15)

İşlerin nasıl yürüdüğünü anladıktan sonra bir plan yaptım ve *büyük şehre giden bir arabayı* durdurup arabacıya beni alması için yalvardım. (s. 157 str. 19)

Param olmadığını bildiği hâlde *yüksek bir ücret* talep etti. (s. 157 str. 21)

Konstantinopol’e varıp da *birkaç gün* geçirince *ormandaki fahişelerin* neden orada olmayı seçtiklerini anlayacaktım. (s. 157 str. 22, 23)

Bambaşka bir âlemin içindeydim artık; şiddetin, şerrin, tecavüzün, zulmün, hastalıkların dünyasında. (s. 157 str. 26-27)

Şişleye şişleye *nice çocuk* aldurdım. (s. 157 str. 29)

Öyle harap oldu ki bedenim, âdet görmeyi kestim; *genç yaşta* gebe kalamaz oldum. (s. 157 str. 30)

O sokaklarda öyle şeylere şahit oldum ki kelimeler kifayetsiz kalır. (s. 157 str. 31)

Sonra Çakal Kafa adında *bir zorba* beni buldu; tuttu Konya’daki *bu kerhaneye* getirdi. (s. 158 str. 1)

Düşünüyorum da iman da *gizli bir gül bahçesi* gibi. (s. 158 str. 11)

Vaktiyle *o bahçe* içinde dolaşıp *baygın kokularını* içime çekerdin ama *bir gün* pat diye kendimi dışarıda, cennetten kovulmuş buldum. (s. 158 str. 12, 13)

*Bu arzuyu*la iman bahçesinin etrafını dolaşıyor, *açık bir kapı* arıyorum. (s. 158 str. 15, 16)

Her meşrepten, her meslekten ahali köşe bucağı doldurmuştu. (s. 158 str. 19)

Kadınlara ait haremlik kısmını bile erkekler kaplamıştı. (s. 158 str. 20)

Tam umudumu yitirip geri dönecektim ki, önüm sıra *bir dilencinin* hızla kalktığını, kalabalığı yararak caminin çıkışına ilerlediğini gördüm. (s. 158 str. 22)

İşte böylece, ben Çöl Gülü *tepeden tırnağa erkek dolu bir camide* buldum kendimi. (s. 158 str. 26-27)

Aralarında *erkek kılığına girmiş bir kadının* oturduğunu bilseler ne yaparlardı acaba? (s. 158 str. 27-28)

Bana *yol gösterecek bir sese* ihtiyacım vardı. (s. 159 str. 2)

Tüm vehimleri vesveseleri savuşturup, dikkatimi vaaza verdim. (s. 159 str. 2-3)

Rumi tane tane konuşuyordu: “*Yüce Allah* kederi yaratmış ki, tezatından saadet doğsun” dedi. (s. 159 str. 4)

Bu dünyaya boşuna Âlem-i Kevn-ü Fesad, yani Oluş ve Bozuluş Âlemi denmemiştir. (s. 159 str. 5)

Burada *her şey* tezatından tezahür eder. (s. 159 str. 7)

Her nesnenin muhakkak karşıtı var. (s. 159 str. 11)

Unutmayın, Allah *hiçbir şeyi* boşa yaratmamıştır. (s. 159 str. 12)

Tek bir tanenin bile *bu ilahi nizamda* yeri var. (s. 159 str. 13)

Anladım ki *şu âlemde tesadüfi veya fuzuli olan bir şey* yok. (s. 159 str. 14)

Her şey bir amaca hizmet eder. (s. 159 str. 15)

Her şey *bir amaca* hizmet eder. (s. 159 str. 15)

Anamın hamileliği, *üç kardeşimin* ana rahminde tutuştukları *amansız savaş*, kardeşimin yalnızlığı, hatta babamın ve *üvey anamın* katli, *ormanda yaşadığım o korkunç günler*, Konstantinopol sokaklarında maruz kaldıklarım... hepsi ve her biri hikâyeme katkıda bulunmuştu. (s. 159 str. 15, 16, 17, 18)

Her zorluğun ardında ve ötesinde *bir başka sır, bir başka sebep* vardı. (s. 159 str. 20)

Bu öğleden sonra hınçahınç kalabalık bir camide Rumi’yi dinlerken *bir dinginlik, bir huzur* geldi üstüme. (s. 159 str. 22, 23)

Öyle bir teslimiyet ki *anamın pişirdiği ekmekler* kadar sıcak ve yumuşak. (s. 159 str. 23, 24)

Camideki cemaat dağılıncaya kadar kimsenin keşkülüne para bırakmasını beklemediğim için miskin miskin etrafi gözetlemeye başladım. (s. 160 str. 2)

Tepeden tırnağa karalar giyinmişti, yüzünde ise hiç kıl yoktu; elinde *uzunca bir asası* vardı, *tek kulağında* da *gümüş bir küpe*. (s. 160 str. 7)

Öyle sırdışı bir edası vardı ki gözlerimi ondan alamadım. (s. 160 str. 8)

Ama derviş *sağ elini* yüreğine götürerek ezelden beri dostmuşuz gibi bana selâm verdi. (s. 160 str. 11)

Başımı eğdim, herhâlde keşkülüne *bakır para* atacak yahut *kuru ekmek* verecekti. (s. 160 str. 18)

Hâlbuki derviş yanı başımda diz çöktü, benimle *aynı hizaya* gelip, gözünü gözüme dikti. (s. 160 str. 19)

Birden anladım ki biriyle konuşmayalı *uzun zaman* olmuş. (s. 160 str. 24)

Her insanın bir ismi vardır. (s. 160 str. 28)

Düşün hele, Allah'ın *bunca adı* varsa *O'nun ruhundan üflediği bir insan* nasıl adsız yaşar? (s. 160 str. 30, 31)

Bu soruya ne cevap vereceğimi bilemedim. (s. 160 str. 32)

Sonra *hiç beklemediğim bir şey* yaptı, koynundan *gümüş bir ayna* çıkarıp bana uzattı. (s. 161 str. 3, 4)

Bağdat'ta *mübarek bir zat* vermişti. (s. 161 str. 4-5)

Olur da özünü unutursan, sana *içindeki İlahi Güzellik*'i gösterir. (s. 161 str. 6)

“*Cüzâmlı bir adama* ayna mı verirsin?” dedim hayretle. (s. 161 str. 7)

Devam etmeye fırsat kalmadı, arkamızda *bir patırtı* koptu. (s. 161 str. 9)

Belli ki *daha vahim bir mesele* vardı ortalıkta. (s. 161 str. 11)

Üstelik *namuslu bir kadın* değil, düpedüz fahişeymiş. (s. 161 str. 14-15)

Baktık *birtakım adamlar* kadını ite kaka dışarı çıkarıyorlar. (s. 161 str. 15-16)

Arkalarında *bir güruh hiddetle* bağırıyor. (s. 161 str. 17)

Kırbaçlayın *şu sahtekârı!* (s. 161 str. 18)

Ortalarında *erkek kıyafetli genç bir kadın* gördüm. (s. 161 str. 19-20)

Badem gözlerinden dehşet fıskırıyordu. (s. 161 str. 21)

Bu güne dek sayısız linç hadisesine tanık olmuştum. (s. 161 str. 22)

Nasıl oluyor da tek başlarıyken gayet *mütevazi, mazbut ve hatta munis olan insanlar*, kalabalık içine girer girmez değişiyor, kabalaşıyor, acımasızlaşıyordu. (s. 161 str. 24)

Kimi zanaatkâr, kimi tezgâhtar, kimi çerçi, kimi dülger olan, belki *karınca dahi incitmeyen şahıslar* bir güruh hâlinde hareket edince gaddarlaşıyordu. (s. 161 str. 27)

Kimi zanaatkâr, kimi tezgâhtar, kimi çerçi, kimi dülger olan, belki *karınca dahi incitmeyen şahıslar bir güruh hâlinde* hareket edince gaddarlaşıyordu. (s. 161 str. 27-28)

Meydan dayakları vaka-ı âdiyedendi. (s. 161 str. 28-29)

“*Zavallı kadın*” dedim dervişe. (s. 161 str. 31)

Mübarek sanki *yaydan fırlamış ok!* (s. 162 str. 1)

İnanılmaz bir hızla ve kararlılıkla güruha doğru rap rap yürüyor! (s. 162 str. 1)

Adamlar kadını itip kakmayı bırakıp, *yollarını kesen bu siyahlar içindeki çılgına* baktılar. (s. 162 str. 7)

“Utanın bu ne hâl?” diye bağırdı Şems ve asasının *demir ökçesini* yere vurdu. (s. 162 str. 9-10)

Otuz adam bir kadına karşı, öyle mi? (s. 612 str. 10)

Otuz adam *bir kadına* karşı, öyle mi? (s. 612 str. 10)

Ablak suratlı, iriyarı, bir gözü tembel bir adam derhal öne çıktı. (s. 162 str. 12)

“*Bu kadın* adil davranılmayı hak etmiyor ki” dedi. (s. 162 str. 13)

Tavrına bakılırsa kendini *bu güruhun* lideri ilan etmişti. (s. 162 str. 15)

Konya şehrinin *tüm dilencileri* yaka silkerdi ondan. (s. 162 str. 17)

“*Bu kadın* cemaati kandırmak için erkek gibi giyinip camiye sızdı ve utanmadan Müslümanların arasına karıştı” diye devam etti Baybars. (s. 162 str. 18)

“Yani sen şimdi diyorsun ki *bu insan* evladı camiye vaaz dinlemeye gelmiş, buna ne ceza verelim, öyle mi?” diye sordu Şems. (s. 162 str. 21)

Ne zamandan beri Cumaya gelmek suçtur, sorarım size? (s. 162 str. 23)

Kalabalıktan çıt çıkmadı *bir an*. (s. 162 str. 24)

Öfkeden yüzü kıpkırmızı bir başka adam, “Kadınlara Cuma zaten farz değil, gelmesinler!” diye haykırdı geriden. (s. 162 str. 25)

Üstelik *bu kadın* iffetli bir avrat değil. (s. 162 str. 27)

Üstelik *bu kadın iffetli bir avrat* değil. (s. 162 str. 27)

Mübarek camide ne işi varmış? (s. 162 str. 27-28)

Bunun üzerine *arka sıralarda birkaç kişi* gemi azıya aldı. (s. 162 str. 29)

Galeyana gelen bir delikanlı öne atıldı, kadının sarığına yapıştığı gibi var gücüyle asıldı. (s. 162 str. 31)

Sarık çözülünce kadının *parlak, uzun, buğday sarısı saçları* dalga dalga saçıldı. (s. 162 str. 32-33)

Şems *ahalinin içindeki karışık hisleri* bilmiş olacak, herkese seslendi: “Karar verin kardeşlerim. *Bu kadını* hor mu görüyorsunuz, yoksa hoş mu görüyorsunuz?” (s. 163 str. 2, 3)

Bunu demesiyle Şems’in fahişenin elini tutup kendine doğru çekmesi bir oldu; böylece kadını *bir hamlede* ayaktakımından uzaklaştırdı. (s. 163 str. 6)

Genç kadın dervişin arkasına sığınıp, *anasının eteklerine gizlenen küçük bir kız çocuğu* gibi olduğu yerde sindi. (s. 163 str. 7, 8)

Büyük bir hata yapmaktasın derviş. (s. 163 str. 10-11)

*Bu şehrin yabancısı*sın, bizim âdetlerimizi bilmezsin. (s. 163 str. 11)

Sen *bu meseleye* burnunu sokma. (s. 163 str. 12)

Fahişe korumaktan *önemli işlerin* yok mu? (s. 163 str. 14)

Şems-i Tebrizî *bir süre* itirazları değerlendirir gibi sessizce durdu. (s. 163 str. 15)

Peki siz en başta *bu kadını* nasıl fark ettiniz? (s. 163 str. 17)

Hakiki mümin, yanındaki çıplak dahi olsa haramı fark etmez. (s. 163 str. 18)

Siz bugün aslında *bu kadını* enselemediniz, kendinizi ele verdiniz! (s. 163 str. 21)

Onu yakalayarak aklınızın fikrinizin *başka yerde* olduğunu gösterdiniz! (s. 163 str. 22)

Şimdi camiye geri dönün, inşallah *bu sefer* doğru dürüst iman edersiniz. (s. 163 str. 23)

Koca sokağa tuhaf ve kesif bir sessizlik çöktü! (s. 163 str. 25)

Koca sokağa *tuhaf ve kesif bir sessizlik* çöktü! (s. 163 str. 25)

Kaldırımlarda uçuşan toz toprakları dışında *hiçbir şey* ve hiç kimse kıpırdıyamadı. (s. 163 str. 26)

Kimse dönüp gitmedi ama kalabalıktakilerin çoğu *birkaç adım* gerilmişti. (s. 163 str. 32)

Tam *o sırada* fahişe, dervişin arkasında *saklandığı yerden* çıktı. (s. 164 str. 1, 2)

Ürkek dağ tavşanı gibi sıçrayarak, *uzun saçları* savrula savrula başladı koşmaya. (s. 164 str. 2, 3)

Göz açıp kapayınca kadar *en yakın ara sokakta* gözden kayboldu. (s. 164 str. 4)

İki kişi onu kovalayacak oldu. (s. 164 str. 5)

Şaşkınlıktan serseme dönen iki adam ayağa kalkmayı becerdiğinde, fahişe çoktan gözden yitmiş, dervişe orada işi bittiğine kanaat getirmiş olacak ki yürüyüp gitmişti. (s. 164 str. 9)

Başımda *bir ağırlık*, kollarımda *bir tatlı uyusukluk*, gözlerimi kapadım. (s. 164 str. 14)

Tam sızmak üzereydim ki *dışarıda kopan patırtıyla* sıçradım. (s. 164 str. 15-16)

Etrafa bakınca *diğer müşterilerin* benimle dalga geçtiğini gördüm. (s. 164 str. 19-20)

“Meraklanma *ayyaş Süleyma!*” diye bağırdı meyhane sahibi Hıristos. (s. 164 str. 21)

Mevlâna’nın talebe, hayran ve müritleri *uzun bir yürüyüş* alayı olmuş, sokaktan geçiyordu. (s. 164 str. 25)

Pencereyi açtım, *yarı belime* kadar eğilerek cümbüşü seyretmeye başladım. (s. 164 str. 28)

Salyangoz hızıyla ilerliyordu kalabalık. (s. 164 str. 29)

Birden *muzipçe bir fikir* geldi aklıma. (s. 164 str. 2)

Kimseye çaktırmadan *birkaç kişinin* sarıklarını değiştirecektim! (s. 165 str. 3)

Bi koşu gidip Hıristos’un *tahta sırt kaşiyıcısını* kaptım. (s. 165 str. 4)

Bir elimle pencereye tutundum, *diğer elimle* kaşiyıcıyı sarkıttım. (s. 165 str. 4, 5)

Ağzımı açıp *bir şey* söylemek üzereydim ki kafamın üstünden *sert bir şey* vın diye geçip arkaya düştü. (s. 165 str. 12, 13)

Açık pencereden içeri giren taş beni teğet geçerek tam arkamda oturan İranlı halı tüccarının masasına güm diye inmişti. (s. 165 str. 15)

Açık pencereden içeri giren taş beni teğet geçerek tam arkamda oturan İranlı halı tüccarının masasına güm diye inmişti. (s. 165 str. 15)

Ne olduğunu anlayamayacak kadar *çakırkef olan tacir* şimdi taşı eline almış, inceliyordu. (s.1 65 str. 18)

Hıristos endişeyle seslendi: “Süleyman! Çabuk kapa *şu camı*, masana geç!” (s. 165 str. 19-20)

O da *dindar bir adamdı* ama *sarhoş müşterilerini yatıştırılmayı* bilecek kadar da *mahir bir meyhaneciydi*. (s. 166 str. 2, 3, 4)

Az sonra *bir testi kırmızı şarap* koydu önüme. (s. 166 str. 4)

Ben kafama dikip içerken o da *bir kenardan* izledi. (s. 166 str. 5)

Dışarıda *uğultulu bir rüzgâr* esti. (s. 166 str. 6)

Bir an için durup beraberce kulak kabarttık, dilini çözmeye çalışırcasına. (s. 166 str. 6)

“*Şu şarap* niye günahtır, anlamam” diye mırıldandım. (s. 166 str. 8)

Düşünelim diye vermiş Çalap bize *bu aklı*. (s. 166 str. 15)

Bunca zamandır birbirimizi tanırız. (s. 166 str. 18)

Harbi adamsın, kimseye *bir fenalık* yaptığını görmedim ama dilin pek sivri. (s. 166 str. 20)

Bazısı *bir Müslümanın* içki içmesinden hazzetmiyor. (s. 166 str. 22)

Gel Hayyam’dan *bir rubaiyle* taçlandıralım *şu lafları*. (s. 166 str. 24, 25)

Hıristos’un *bir şey* demesine fırsat kalmadan konuşmamıza *kulak misafiri olan İranlı tacir* yan masadan seslendi: “Hay yaşa! Hayyam’dan rubai isteriz!” (s. 166 str. 26, 27)

Hıristos’un *bir şey* demesine fırsat kalmadan konuşmamıza kulak misafiri olan İranlı tacir *yan masadan* seslendi: “Hay yaşa! Hayyam’dan rubai isteriz!” (s. 166 str. 27)

Diğer müşteriler de aşka gelip alkış tutmasın mı? (s. 166 str. 29)

İranlı tacir neşeyle bağırdı: “Elbette ya, ha şunu bi anlatamadık!” (s. 167 str. 1)

Bunca senedir içki içerim. (s. 167 str. 5)

Bildiğim *bir şey* varsa herkesin kumaşına göre içtiğidir. (s. 167 str. 6)

Kimi var *her akşam* küp gibi içer, gene de kimseye zarar vermez. (s. 167 str. 7)

Kimi var, *bir damla bade* koysa ağzına, canavara dönüşür, ona buna dayılanır, saldırır. (s. 167 str. 9)

Ne sarhoş ne *ayık bir hâl* var ya, en iyisi *o hâlde* yaşamaktır. (s. 167 str. 12)

Ve kim bilir belki *bir an* için de olsa ayrı gayrı kalmadı aramızda. (s. 167 str. 16)

“Bu ipuçlarına dikkat: Kocanız eve geldiğinde ceketini, gömleğini kontrol edin. *Yabancı bir parfüme* ya da makyaj lekesine rastlarsanız şüphelenmekte haklısınız” diye yazıyordu *Evli Kadınların Muhakkak Bilmesi Gereken Bilgiler* isimli bir internet sitesinde. (s. 167, 168 str. 23, 24, 1)

Mayısın *son günü*, Ella Rubinstein evinde *Aşk Şeriatı’nu okumaya ara verdiği bir sırada, tesadüfen ziyaret ettiği bir internet sitesinde rastladığı testi* cevaplandırıyor: “Kocanızın Sizi Aldatıp Aldatmadığını *On Soruda Nasıl Anlarsınız?*” (s. 168 str. 4, 5, 6, 7)

Kadın erkek ilişkilerine dair testler son derece vasat ve entipüften şeyler olsa da, Ella artık biliyordu ki hayatın kendisi de bazen en az o kadar bayağı olabiliyordu. (s. 168 str. 9, 10)

Tıpkı *bu meseleyi* David’le konuşmamak istememesi gibi. (s. 168 str. 16-17)

Eve gelmediği o gece nerede kaldığını bile sormamıştı henüz. (s. 168 str. 17-18)

Bu günlerde vaktinin çoğunu Aşk Şeriatı hakkında raporunu yazarak geçiriyordu. (s. 168 str. 18)

Kandi hayatıyla *en ufak bir bağlantısı* olmayan bu hayli kurgu *garip bir şekilde* sarmıştı onu. (s. 168 str. 20, 21)

Kandi hayatıyla en ufak bir bağlantısı olmayan bu hayli kurgu garip bir şekilde sarmıştı onu. (s. 168 str. 20-21)

Zahara’nın yazdığı romanı okurken tek başına *bir köşeye çekiliyor; kafasını kurcalayan meseleleri düşünmeden, sessiz, sakın ve doygun bir şekilde* hikâyenin akışında huzur buluyordu. (s. 168 str. 21, 22, 23, 24)

Onun dışında *gündelik hayatı* bir tekrardan ibaretti. (s. 168 str. 15)

Gel gelelim yalnız kaldıklarında *aralarındaki kopukluk* hızla su yüzüne çıkıyordu. (s. 168 str. 28)

Nasıl olur da *bir kadın* kocasına geceyi nerde geçirdiğini sormaz, bunu anlamaya çalışıyordu sanki. (s. 168 str. 30)

Oysa Ella’nın David’e soru sormamasının *bir sebebi* vardı: Cevaplarla nasıl baş edeceğini bilmiyordu! (s. 168 str. 32)

Böyle bakınca aslında, cehalet o kadar da *kötü bir şey* değildi. (s. 169 str. 4)

Bu yapay saadeti bozabilecek tek hadise geçen yılbaşında yaşanmıştı. (s. 169 str. 5)

Ella *bir sabah* tesadüfen *eve gelen mektupların* arasında *bir otelin damgasını taşıyan bir zarf* görmüştü. (s. 169 str. 6, 7)

Ella *bir sabah* tesadüfen *eve gelen mektupların* arasında *bir otelin damgasını taşıyan bir zarf* görmüştü. (s. 169 str. 7)

Açtığında *beklemediği bir bilgiyle* karşılaşmıştı. (s. 169 str. 8)

Civardaki otellerden birinin Müşteri Hizmetleri Müdürü, David Rubinstein'a konaklamalarından memnun kalıp kalmadığını soruyor, doldurması için bir memnuniyet anketi yolluyordu. (s. 169 str .8, 11)

Ella *hiç bir şey* olmamış gibi zarfı masanın üstüne bırakmıştı. (s. 169 str. 11-12)

Akşam David mektubu açıp okuduğunda, o da *bir kenardan* izlemişti. (s. 169 str. 13)

“Bir bu eksikti! Sanki *başka işim yok*” diyerek mektubu kenara kaldırmıştı David. (s. 169 str. 15)

Ardından *bir açıklama* yapma gereği duymuş olmalı ki, hızlıca eklemişti: “Geçen sene *bu otelde* diş hekimleri olarak konferans düzenlemiştik. Katılımcıları müşteri listesine almışlar demek.” (s. 169 str. 16, 17-18)

Durgun suları bulandırmaktan korkan yamı derhal kabul etmişti *bu açıklamayı*. (s. 169 str. 20, 21)

Durgun suları bulandırmaktan korkan yamı derhal kabul etmişti *bu açıklamayı*. (s. 169 str. 21)

Ne *bu sene*, ne de *daha evvelki sene*, *o otelde* herhangi bir diş hekimliği konferansı yapılmamıştı. (s. 169 str. 25, 26)

Şu son altı sene içinde çok kilo almış, kendini salmıştı. (s. 169 str. 29)

Geçen her ay cazibesi biraz daha eksilmiş, pırıltısı tavsamıştı. (s. 169 str. 30)

Haftada bir katıldığı aşçılık dersleri *fazla kilolarını* vermeyi iyice zorlaştırmıştı. (s. 169 str. 31-32)

Gerçi kursta *ondan çok daha iyi yemek pişiren ve sık yiyen ama hiç de kilolu olmayan bir sürü kadın* vardı, o başka. (s. 169-170 str. 33-1)

Ne zaman çocukluğunu ve gençliğini hatırlasa, hiç isyan etmemiş olduğunu görüyordu. (s. 170 str. 2)

Genç kızlığının en delişmen günlerinde bile arkadaşlarıyla gizli saklı buluşup sigara içmemiş; zil zurna sarhoş olup barlardan atılmamıştı. (s. 170 str. 4)

Hiç *yanlış adamlara* âşık olmamış, *pişman olacağı ilişkiler* yaşamamış, *tutkulu sevişmelerin* ardından panik içinde uyanıp “ertesi gün hapı” kullanmak durumunda kalmamıştı. (s. 170 str. 6, 7)

Hemen hemen *tüm yaşlılarının başına gelen kaza ve sarsıntılar* ona uğramamıştı bile. (s. 170 str. 9-10)

Annesine ya da öğretmenlerine hiç yalan söylememiş, *bir kez* olsun derslerini asmamıştı. (s. 170 str. 13)

Lise son sınıfta pek çok arkadaşı hamile kalıp kürtaj kliniklerini ziyaret eder ya da bebeklerini evlatlık verirken o bütün bu trajedileri uzaktan izlemişti, bir belgesel izler gibi. (s. 170 str. 14, 16, 17)

Başlarına gelenlere üzülüyor, hatta zaman zaman kendisi de maceralar tatmak istiyor ama *son tahlilde* yaşlılarından *apayrı bir evrende* yaşadığına inanıyordu. (s. 170 str. 20, 21)

Genç kızlığından beri Cuma akşamları dışarı çıkıp insanlara karışmak yerine koltuğa uzanıp *güzel bir kitap* okumayı tercih ederdi. (s. 170 str. 24)

Mahalledeki anneler kızlarına “Neden Ella gibi olamıyorsun?” diye sorardı hep. (s. 170 str. 25)

Hâliyle *hiçbir zaman* popüler bir öğrenci olmamıştı. (s. 170 str. 30)

Hâliyle hiçbir zaman *popüler bir öğrenci* olmamıştı. (s. 170 str. 30)

Ekseriya ya *sımsıkı bir topuzla* toplar ya da arkadan örerd. (s. 171 str. 2)

Tek sürdürdüğü *hafif kırmızı-kahverengi bir ruj* ile *açık yeşil göz kalemiydi* (ki büyük kızına bakılırsa gözlerini ortaya çıkarmak yerine tam tersine kapatıp saklıyormuş!). (s. 171 str. 4, 5)

Zaten Ella bugüne kadar göz kalemiyle *simetrik iki çizgi* çekebilmiş değildi. (s. 171 str. 7)

Bir yerlerde bir şeyleri hep yanlış yaptığına inanıyordu. (s. 171 str. 10)

Ya *etrafındaki insanlara* aşırı müdahale ediyordu, (Jeannette’in evlilik planlarını duyunca yaptığı gibi) yahut fazlasıyla edilgen ve uysal oluyordu (kocasının kaçamakları karşısında yaptığı gibi). (s. 171 str. 11)

Bir yanda *deli gibi başkalarının üstüne düşen, onları denetleyen bir Ella* vardı; diğer yanda ise *hâlim selim, pasif Ella*. (s. 171 str. 15)

Ne zaman, hangisinin ortaya çıkacağını o bile bilmiyordu sanki. (s. 171 str. 16)

Her şeyi sessizce bir kenardan izleyen, vaktinin dolmasını bekleyen Ella. (s. 171 str. 18)

Her şeyi sessizce bir kenardan izleyen, vaktinin dolmasını bekleyen Ella. (s. 171 str. 18-19)

İşte şimdi *saklandığı yerde kıpırdamaya başlayan, yüzeye çıkmaya hazırlanan Ella* buydu. (s. 171 str. 19-20)

İşte şimdi *saklandığı yerde kıpırdamaya başlayan, yüzeye çıkmaya hazırlanan Ella* buydu. (s. 171 str. 20-21)

Ve uyarıyordu: “Böyle devam edecek olursan *bir gün çökecek kurduğun sistem*.” (s. 171 str. 21-22)

Mayısın *son gününde* bunları düşünürken Ella *uzunca bir süredir* yapmadığı bir şey yaptı: Dua etti. (s. 171 str. 23, 24)

Mayısın son gününde bunları düşünürken Ella *uzunca bir süredir yapmadığı bir şey* yaptı: Dua etti. (s. 171 str. 24)

Bana ya *hakiki bir aşk* ver –ver ki kurtulayım bu sıkıntıdan, sıkışmışlıktan- ya da beni öyle duyarsız yap ki hayatımda aşk olmayışını umursamayayım. (s. 171 str. 27)

Hafifçe yutkunup, *kısıık bir sesle* ekledi: “Yalnız hangisini seçersen seç, lütfen elini çabuk tut. Biliyorsun, artık *kırk yaş*ıma bastım, genç sayılmam. Bu benim *son fırsatım*.” (s. 171 str. 30, 32)

Bir hayvan gibi yaka paça camiden dışarı attılar beni. (s. 172 str. 3)

Ellerinden kurtulur kurtulmaz *dar sokaklar* boyunca koştum, arkama bakmaya korkarak. (s. 172 str. 4)

En sonunda *kalabalık pazaryerine* varınca *bir duvarın* arkasına düşercesine çöktüm ve nefes nefese oracığa saklandım. (s. 172 str. 5, 6)

Ancak *o zaman* arkaya bakmaya cesaret edebildim. (s. 172 str. 7)

Meğer *arkamdan gelen ayak sesleri* zavallı *Susam*’a aitmiş. (s. 172 str. 9-10)

Suratında *şaşkın bir ifade*. (s. 172 str. 12)

Her şey o kadar çabuk cereyan etti ki olan biteni ancak şimdi birleştirebiliyorum. (s. 172 str. 14)

Mevlâna’nın *her kelimesi yakut gibi kıymetliydi*. (s. 172 str. 16-17)

O kadar dalmışım ki *yanımdaki delikanlının*, *yüzümü örten poşunun* ucuna bastığını fark etmemişim. (s. 172 str. 17-18)

Ama başımı kaldırdığımda *ön saflardan birinin* bana dik dik bakmakta olduğunu gördüm. (s. 172 str. 21)

*Buz mavis*i gözler, *soğuk bir ifade*, *sert bir çehre*. (s. 172 str. 22-23)

Baybars *kerhanedeki hiçbir kızın bulaşmak istemediği başa bela müşterilerdendi*. (s. 172 str. 25, 26)

Sürekli *açık saçık şakalar* yapar, küfürlü konuşur, hakaretler yağdırır, *çatacak yer* arar, hemencecik parlardı. (s. 172 str. 28, 29)

En azından *birkaç ay* boyunca. (s. 173 str. 1)

Sonra *bilmediğim bir sebepten* ötürü uğramaz oldu. (s. 173 str. 2)

Sofu gibi *çember sakal* bırakmıştı ama bakışları aynıydı. (s. 173 str. 4)

Yine *o vahşi parıltı* vardı gözbebeklerinde. (s. 173 str. 4-5)

Baybars *yanındaki adama bir şeyler* fısıldadı. (s. 173 str. 7)

Sonra ikisi birden arkalarını dönüp, *buz gibi bakışlar*la süzdüler beni. (s. 173 str. 8)

Derken *bir üçüncü adama* işaret ettiler, sonra bir başkasına. (s. 173 str. 9)

Böyle böyle *o saftaki tüm adamlar* bir bir dönüp bana bakmaya başladı. (s. 173 str. 10)

Çoşkusu bir umutla olduğum yerde durur, gözlerimi kaparsam, olay kendiliğinden kapanır sandım. (s. 173 str. 12)

“Ulan o...u, *senin gibi yollu karının* burda ne işi var?” dedi. (s. 173 str. 20)

Her biri birbirinden *hırslı, hırçın ve haşın adamlardı* bunlar. (s. 173 str. 24-25)

Bir yolunu bulup kaçırım sanıyordum. (s. 173 str. 31)

Sokağa adım atar atmaz adamlar *daha cüretkâr, daha atılgan* ve saldırgan oldular. (s. 173 str. 33)

Şu hayatta çok daha hazin anlarım oldu ama galiba *hiçbir şey* bu kadar sarsmamıştı beni. (s. 174 str. 4, 5)

Seneler sonra nihayet *bu yollara* tövbe etmeyi düşünür olmuş, Tanrı’ya yaklaşmak için kendimce ve kaderimce *bir adım* atmıştım. (s. 174 str. 5-6, 7)

“Keşke hiç gitmeseydim camiye” diye kendi kendime *yüksek sesle* söylendim. (s. 174 str. 9-10)

Benim gibisinin ne işi var *kutsal mekânda*? (s. 174 str. 11)

O saçsız sakalsız derviş! (s. 174 str. 13-14)

“Aman estağfurullah, el öptürmem ben” dedi *kati ama sakın bir sesle*. (s. 174 str. 16-17)

“Bana *bir borcun* yok” dedi omuz silkerek. (s. 174 str. 19)

Bana *güzel bir borç* verin! (s. 174 str. 20-21)

Hiç düşündün mü *koskoca Rab* kullarından neden borç ister? (s. 174 str. 21)

İman etmek, O’na *güzel bir borç* vermek demektir. (s. 174 str. 24)

O kara gözlerini yüzüme dikip, *hayatımda duyduğum en acayip lafı* etti. (s. 174 str. 27, 28)

Kimi insan vardır, hayata *muhteşem bir hâleyle* başlar. (s. 174 str. 29)

Bir zamanlar hâlen simli sihirli bir beyazmış. (s. 174 str. 31, 32)

Oysa şimdi *soluk kahverengi bir şerit* var vücudumun etrafında, o kadar. (s. 174 str. 33)

Özlemedin mi *hakiki renklerini*? (s. 175 str. 1)

“Müsadenle sana *bir hikâyeye* anlatmak isterim” dedi. (s. 175 str. 10)

Ve işte *şu hikâyeyi* anlattı. (s. 175 str. 11)

Vaktiyle *bir fahişe* yolda yürürken *bir sokak köpeğine* rastlamış. (s. 175 str. 12)

Fahişe anında ayakkabısını çıkarmış, *bir eşarba* bağlayıp *en yakındaki kuyudan* köpeğe su çekmiş. (s. 175 str. 15)

Ertesi gün *ilmi derin bir Sufi’ye* denk gelmiş. (s. 175 str. 17)

Neden böyle yaptığını sorunca Sufi demiş ki, “dün sen *o susuz köpekçiğe* samimiyetle şefkat gösterdin ya, Rab *tüm günahlarını* oracıkta affetti. Kardan paksın şimdi...” (s. 175 str. 21)

Dahası, bugün *seni camiden atan adamların* O’na senden daha yakın olduğunu nereden biliyorsun? (s. 175 str. 28)

“Öyle olsa bile gel de *o adamlara* anlat” dedim bıkkınlıkla. (s. 175 str. 30)

Zira ‘onlar’ diye *ayrı bir varlık* yok, tıpkı ‘ben’ diye *bir şey* olmadığı gibi. (s. 176 str. 5-6)

Yüzlerce, binlerce *farklı ve ayrı mahlûk* değiliz. (s. 176 str. 8)

On Dokuzuncu Kural: Başkalarından saygı, ilgi ya da sevgi bekliyorsan, önce sırasıyla kendine borçlusun bunları. (s. 176 str. 12)

Hiçbir şey diyemeden öylece durdum. (s. 176 str. 18)

Bir yanım *bu lafları* anlamakta güçlük çekedursun, bir yanım dinledikçe rahatlıyor, âdeta *bu maddi âlemden* kayıp gidiyordu. (s. 176 str. 18, 20)

“Sen kendini *güzel muamele*ye lâyık görmezsen, sana *iyi muamele* etmediler diye başkalarına kızabilir misin? Dedi Şems. (s. 176 str. 21, 22)

Bugüne değin *beraber olduğum erkekleri* düşündün: Kokuları, nefesleri, *nasırlı elleri* boşalırken haykırışları. (s. 176 str. 23, 24)

Öyle *tuhaf dönüşümlere* şahitlik etmiştim ki hayatta: *Temiz aile* çocuklarının yatakta canavarlaştığını da görmüştüm, *canavar gibi görünen adamların* içlerinin meğer ne kadar yumuşak ve şefkatli olduğunu da! (s. 176 str. 24, 25, 26, 27)

Vaktiyle *kabadayı, kavgacı bir müşteri* vardı. (s. 176 str. 29)

Ama gülmeye kalktığımda *bir yumru* oturdu boğazıma; değil gülmek, yutkunamadım bile. (s. 177 str. 3)

“Hâlbuki sana lazım olan *bir tek* şu andır. Şu anın hakikatini yaşamaktır aslolan.” (s. 177 str. 7)

“Hâlbuki sana lazım olan *bir tek* şu andır. Şu anın hakikatini yaşamaktır aslolan.” (s. 177 str. 7)

Bunu dedikten sonra cüppesinin *iç cebinden ipek bir mendil* çaktı, bana uzattı. (s. 177 str. 9, 10)

Bağdat’ta *mübarek bir zat* vermişti. (s. 177 str. 11)

Temiz tut *bu mendili*. (s. 177 str. 12)

Ne zaman şüpheye düşsen, sana kendi içinin temizliğini hatırlatır. (s. 177 str. 12)

Bir an evvel o kerhaneden çık. (s. 177 str. 15)

Kerhaneden kaçan kızların sonu vahim olur. (s. 177 str. 19)

Yolun ucunun nereye varacağını düşünmek *beyhude bir çabadan* ibarettir. (s. 177 str. 21)

Sen sadece *atacağın ilk adımı* düşünmekle yükümlüsün. (s. 177 str. 22)

Bir yandan da içten içe sevindim. (s. 178 str. 3)

İnsanın kendisi için *kaygılanan bir dostunun* olması güzeldi. (s. 178 str. 4)

Ama *karanlık sokağa* adım atar atmaz *daha evvel hissetmediğim bir bitkinlik* çöktü üzerime. (s. 178 str. 5, 6)

Çarıklarım kaldırımda *takır takır sesler* çıkartarak yürürken, aklıma Mevlâna'nın *alâ u vâlâ* ile sokaktan geçişi geldi. (s. 178 str. 8)

Koca vaizin hayranlarının beni kınaması canımı sıkmış, ağrıma gitmişti. (s. 178 str. 10)

Bu dünyada canımı en çok sıkın şey büyüklük taslayan insanlardı. (s. 178 str. 12)

Bu dünyada canımı en çok sıkın şey *büyüklik taslayan insanlardı.* (s. 178 str. 13)

Bu yaşıma kadar ne çektiysem iffetli geçinen insanlardan çekmiştim. (s. 178 str. 15, 16)

Bu tipler tarafından öyle çok itilip kakılmışım ki *sırf onları aklımdan geçirmek bile tüylerimi diken diken* etmeye yetiyordu. (s. 178 str. 16)

İşte *bu düşüncelerle* boğuşarak köşeyi döndüm, *yan sokağa* daldım. (s. 178 str. 19, 20)

Sağlı sollu dizilen heyula gibi ağaçlar yüzünden burası *daha karanlıktı.* (s. 178 str. 20, 21)

Yetmezmiş gibi birden ay *bir bulutun* ardına saklanınca ortalık *zifri karanlığa* büründü. (s. 178 str. 21, 22)

Hâl böyle olmasa idi *yaklaşan iki bekçiyi* daha evvel fark ederdim. (s. 178 str. 23)

Aramızda *buz gibi bir sessizlik* oldu; *uzaktan uluyan köpeklerin* sesi olmasa ortalıkta çıt çıkamayacaktı. (s. 178 str. 28, 29)

“Pöf, ne berbat kokuyor ortalık” dedi *abartılı bir eda, müstehzi bir bakışla.* (s.178 str.32-33)

Madem *hakiki mey* murdardır ve yalnız mecazi meydır mubah kılınan, *şu kokladığınız koku* da mecazi olsa gerek. (s. 179 str. 4, 5)

Bekçilerden daha genç olanın hiç hoşuna gitmedi *bu cevap.* (s. 179 str. 7)

Artık *karşımdaki bekçiyi* daha rahat görebiliyordum. (s. 179 str. 11)

Ablak suratı, sivri çenesi, buz mavi gözleri, şahin gagası misali bir burnu vardı. (s. 179 str. 12, 13)

Bir gözü kaymasa ve tabii suratındaki sabit somurtma olmasa, *yakışıklı denebilecek bir adamdı.* (s. 179 str. 13, 14)

“Evlat bunlar *derin mevzular.* Şayet cevabını bilseydim, ulemadan olurum.” (s. 179 str. 18)

Benle dalga mı geçiyorsun, seni *aşağlık herif!* (s. 179 str. 20-21)

Ben daha ne olduğunu anlamadan *bir kırbaç* aldı eline, havada şaklattı. (s. 179 str. 22)

Dayılanacak yer arıyordu delikanlı! (s. 179 str. 24)

Ama *aniden göğsüme inen kırbaçla* sarsıldım. (s. 179 str. 26)

Öyle ani olmuştu ki *bu darbe*, dengemi kaybedip yere düştüm. (s. 179 str. 27)

“Eh, tekdir ile uslanmayanın hakkı...” dedi *genç muhafız* ve kırbaç *bir elinden* diğerine geçirdi. (s. 179 str. 28, 29)

Ağzımda *ılık, tuzlu bir tat* hissettim. (s. 179 str. 31)

Hadisenin daha fazla büyümemesi için çenemi kapatmalıydım ama *oğlum yaşında bir delikanlıdan* dayak yemeyi gururuma yediremedim. (s. 179 str. 33)

“Ulan deyyus!” diye gürlendi *genç muhafız*. (s. 180 str. 4)

İnen her darbeye boğuk bir çığlık çıktı ağzımdan. (s. 180 str. 6)

Fakat birden aklıma *eski, oynak bir türkü* geldi. (s. 180 str. 7)

Aman yârim, can yârim, *bu can* sana kurban, Sen meysin, ben kadeh, doldur yandan yandan. (s. 180 str. 9)

Can havliyle ben de gitgide *daha yüksek sesle* söylüyordum. (s. 180 str. 13)

Karşılıklı bir kısır döngüdeydik. (s. 180 str. 13)

Belli belirsiz *diğer muhafızın* sesini duydum: “Baybars, yeter! Dur be adam!” (s. 180 str. 18)

Bir şeyler söylemek istedim. (s. 180 str. 20)

Son lafı ben ederim sandım ama *ağzıma dolan kanla* konuşamadım. (s. 180 str. 21)

“*Şu hâline* bak! Yazıklar olsun senin gibi adama, resmen acınacak vaziyettesin” dedi Baybars. (s. 180 str. 23)

On dakika da olabilir, saatler boyu da. (s. 180 str. 27)

Gökkubbede ay *bu hâlimi* görmek istemez gibi gene bulutların arasına saklandı. (s. 180 str. 29)

Derken *her tarafımı kaplayan uyusukluk* silindi; *vücudumdaki her bir kesik* zonklamaya başladı. (s. 180-181 str. 31-1)

Yaralı bir hayvan olmuştum. (s. 181 str. 2)

Gölgeler arasında *uzun boylu, ince yapılı bir derviş* çıkageldi. (s. 181 str. 8)

“*Konyalı sarhoş Süleyman* emrinize amadedir. Şerefyap oldum” dedim. (s. 181 str. 11)

Şems *yüzümdeki kanları* silmeye koyuldu. (s. 181 str. 13)

Cüppesinin içinden *billur bir şişe* çıkarttı. (s. 181 str. 15)

“*Bu merhemi* yaralarına sür” dedi. (s. 181 str. 15)

Bağdat’ta *mübarek bir zatın* hediyesidir, demek sana nasipmiş. (s. 181 str. 16)

İçteki yaran, dıştakinden derin. (s. 181 str. 17)

Beni kabaçlayan adam dedi ki benim gibiler yeryüzünde fazlalıkmış. (s. 181 str. 19)

“*Yanlış laf etmiş*” dedi Şems. (s. 181 str. 23)

Tesadüfi olan ya da fazladan olan bir şey yoktur. (s. 181 str. 24-25)

Yirmi Birinci Kural: Hepimiz *farklı sıfatlarla* sıfatlandırıldık. (s. 181 str. 27)

Farklılıklara saygı göstermemek, kendi doğrularını başkalarına dayatmaya kalkmak, Hak’ın *mukaddes nizamına* saygısızlık etmektir. (s. 181 str. 31)

Ben *her şeyden şüphe* ediyorum. (s. 182 str. 1)

Şüphe *fena bir şey* değil ki. (s. 182 str. 3)

Bir kitaptan okur gibi canlı bir ezgiyle konuşmaya devam etti. (s. 182 str. 5)

İnsan *bir gecede* iman sahibi olmaz Süleyman. (s. 182 str. 7)

Kişi kendini inançlı zanneder ama sonra *beklenmedik bir iş* gelir başına, tereddüte düşer, yalpalar. (s. 182 str. 8)

*Belli bir safhaya ulaşınca*ya dek bir *o yana* bir *bu yana* sallanırız. (s. 182 str. 11, 12)

Her adımla Hakk’a biraz daha yaklaşıyoruz. (s. 182 str. 14)

Bana hep nasihat eder: *Her kelam* her kulağa uymazmış. (s. 182 str. 18)

Bana hep nasihat eder: Her kelam *her kulağa* uymazmış. (s. 182 str. 18)

O zaman derviş hiç düşünmeden beni kaldırdığı gibi sırtına aldı. (s. 182 str. 23)

Ve işte böylece, Tebrizli Şems *üstümdeki kanı, sidiği ve kusmuğu* umursamadan Konya’nın *dar sokakları* boyunca taşıdı beni. (s. 182 str. 28, 29)

Derin uykuda evlerin, dükkânların, kulübelerin yanından geçtik. (s. 182 str. 30)

Sufilerin methettiği mey hakiki midir yoksa mecazi mi? (s. 182 str. 33)

Ve ardından şöyle dedi: *Yirmi İkinci Kural:* Hakiki Allah *Âşığı bir meyhaneye* girdi mi orası ona namazgâh olur. (s. 183 str. 4, 5)

Ama bekri *aynı namazgâha* girdi mi orası ona meyhane olur. (s. 183 str. 6)

Şu hayatta ne yaparsak yapalım, niyetimizdir farkı yaratan, suret ile yaftalar değil. (s. 183 str. 7)

Şems beni evime bıraktıktan sonra, *uzun ve yorucu bir gecenin* sabahında döşeğime yüzüstü uzandım. (s. 183 str. 9-10)

Haziranın *ilk günlerinde* başına *öyle şeyler* geldi ki hiçbirine hazır değildi. (s. 183 str. 17)

Köpeğinin yaşlandığını, vadesinin dolduğunu içten içe bilse de *bunca zamandır evdeki en yakın arkadaşı* olan varlığı kaybetmek Ella’yı derinden sarstı. (s. 183 str. 20)

Ardından Orly’nin okul müdüründen *bir mektup* aldı. (s. 183 str. 22)

Mektupta kızının *gençlik buhranı* geçirdiği ve *bir psikolog* görmesinde fayda olabileceği yazılıydı. (s. 183 str. 22-23)

Meğer *sınıftaki herkes* durumun farkındaymış. (s. 183 str. 24)

Ella *derin bir suçluluk duygusuyla* karşıladı *bu haberi*. (s. 183 str. 25)

Neden *burnunun dibindeki hakikatleri* fark etmekte geç kalıyordu. (s. 183 str. 27)

Belki suçluluk duygusu Ella için *yeni bir unsur* değildi ama anneliğinden şüphe etmek var ya, işte o yeniydi. (s. 183 str. 28)

Bu zaman zarfında Ella *her gün* Aziz Z. Zahara ile yazışmaya başladı. (s. 184 str. 1)

Günde iki, üç, hatta *beş altı mesaj* yazdıkları oluyordu. (s. 184 str. 2)

Aklına gelen, canını sıkan her konuyu Aziz'e anlatıyordu. (s. 184 str. 3)

Bu kadar seyahat etmesine ve dünyanın *en ücre yerlerine* gidip gelmesine rağmen nasıl olup da internet bağlantısını yitirmediği *bir muammaydı* Ella için. (s. 184 str. 5, 7)

En sevdiği dizi izlerken, Füzyon Yemek Pişirme Kulübü'nde domates doğrarken, komşularıyla telefonda konuşurken, yahut ikizlerin okul ve ev ödevi dırdırlarını dinlerken bile *dizüstü bilgisayar* hep yanında, mesaj kutusu hep açıktı. (s. 184 str. 13, 16)

Aziz'den *yeni posta* gelmemişse eskileri baştan okuyordu. (s. 184 str. 17)

Ve *ne zaman* yeni bir mektup gelse *liseli âşıklar* gibi heyecanlanmadan edemiyordu. (s. 184 str. 18)

Ve *ne zaman* yeni bir mektup gelse liseli âşıklar gibi heyecanlanmadan edemiyordu. (s. 184 str. 18)

Zira artık biliyordu ki *bu yazışmalar* masum bir arkadaşlıktan ibaret değildi. (s. 184 str. 19-20)

Zira artık biliyordu ki bu yazışmalar *masum bir arkadaşlıktan* ibaret değildi. (s. 184 str. 20)

Griler ve bejlerle dolu bir tuvale benzeyen hayatına şimdilerde *capcanlı bir renk* ekleniyordu: *Parlak, simli, neredeyse çığırtnkan bir mor*. (s. 184 str. 22-23, 24)

Griler ve bejlerle dolu bir tuvale benzeyen hayatına şimdilerde *capcanlı bir renk* ekleniyordu: *Parlak, simli, neredeyse çığırtnkan bir mor*. (s. 184 str. 22-23, 24)

Aziz *öyle havadan sudan mesajlar yazan bir adam* değildi. (s. 184 str. 27)

Mesajlarında hep *bir özen* vardı. (s. 184 str. 30)

Temel meseleler hakkında yazıyordu: Ölüm ve dirim, inanç ve felsefe, bir de aşk hakkında. (s. 184 str. 30)

Ella *bu tür kallavi konularda* fikir belirtmeye hiç alışkın olmadığı hâlde ona açılıyordu. (s. 184 str. 32)

Bu ilişkinin bir yerinde saklı bir flört hâli varsa, ki vardı, bunun zararsız bir flört olduğuna inanıyordu Ella. (s. 185 str. 1, 2)

Siberuzay denen sonsuz olasılıklar labirentinin iki ayrı köşesinden birbirlerine kur yapmalarında ne sakınca olabilirdi ki? (s. 185 str. 2-3)

Bu sayede evliliği boyunca aşınan özgüvenini yeniden kazanabilirdi. (s. 185 str. 4, 5)

Öte yandan orta yaşlı, evli barklı Amerikalı bir kadının ilgisine mazhar olmak Aziz'in de gururunu okşuyordu belki. (s. 185 str. 6)

Her hâlükârda az bulunur cinsten bir erkekti. (s. 185 str. 8)

Karşısındaki kadının kendisine ilgi duyduğunu anlar anlamaz havalara girip kurt kesilmeyen bir erkek. (s. 185 str. 8-9)

Karşısındaki kadının kendisine ilgi duyduğunu anlar anlamaz havalara girip kurt kesilmeyen bir erkek. (s. 185 str. 8-10)

Çocuk çocuk sahibi bir kadinken yabancı bir adamla sabah akşam mektuplaşıp içli dışlı olmak Ella'nın vicdanını kemiriyordu. (s. 185 str. 11)

Ama nasıl olsa hiçbir zaman tenselliğe dökülmeyecekti bu ilişki. (s. 185 str. 13, 14)

Masum bir günahtı. (s. 185 str. 15)

Masum bir kabahat. (s. 185 str. 15)

Bir önceki mesajında şöyle yazmıştın: Akılcı kararlar alıp planlar yaparak hayatımızın akışını denetleyebileceğimizi zannediyoruz. (s. 185 str. 18, 19)

Oysa balık yüzdüğü okyanusu denetleyebilir mi? (s. 185 str. 21)

Bu sadece sahte beklentiler ve hüsranslar yaratır. (s. 185 str. 22)

En ufak ayrıntısına kadar her şeyi denetliyorum. (s. 185 str. 25)

Kuralcı bir anneyim. (s. 185 str. 27)

Koyduğum kuralların dışına çıkılmasından hazzetmiyorum (benim kurallarım Şems'inkiler gibi cazip değil tabii). (s. 185 str. 27-28)

Bir keresinde büyük kızım bana sinirlenip, hayatlarına gerilla taktiği uyguladığımı söylemişti. (s. 186 str. 1)

Hani bir şarkı var: "Que sera, sera" hatırlar mısın? (s. 186 str. 6)

Sen dindar bir adamsın ama ben değilim. (s. 186 str. 8-9)

Gerçi her hafta ailecek Şebt'i kutlarsınız ama bu dini bir gereklikten ziyade kültürel bir uygulama gibi bizim için. (s. 186 str. 9, 10, 11)

Üniversitedeyken bir ara doğu Mistisizmine merak salmış, Budizm ve Taoizm'i hayli incelemiştim. (s. 186 str. 12)

Üniversitedeyken bir ara *doğu Mistisizmine* merak salmış, Budizm ve Taoizm'i hayli incelemiştım. (s. 186 str. 12)

Bir kız arkadaşımınla işi Hindistan'a gidip, aşramlarda kalma planları yapmaya kadar vardırırmıştık. (s. 186 str. 14)

Mistik öğretiler ne kadar müthiş olsa da *modern insanın* ihtiyaçlarına karşılık veremiyor diye düşünmüştüm *o zamanlar*. (s. 186 str. 17, 18, 19)

Sana karşı hep dürüst olmak istediğim için bunları yazıyorum; *zamanı gelmiş bir itiraf* addet. (s. 186 str. 22)

Bir şey yolunda giderse *dört gün* sonra evime dönmüş olurum. (s. 186, 187 str. 29, 1)

Yapacağım tek şey dizüstü bilgisayarımı yanıma almak, *iyi bir internet bağlantısı* bulmaya çalışmak ve *şu hayatta bir gün* daha yaşayacağımı umarak hareket etmek. (s. 187 str. 4, 5, 6)

İşte *bu kontrol edemediğimiz kısma* Sufiler "*beşinci unsur*" adını verirler. (s. 187 str. 9, 10)

Açıklanamaz, denetlenemez, dolayısıyla gerilla taktiği uygulanamaz boyut. (s. 187 str. 13-14)

Biz insanlar *bu unsuru* tam olarak kavrayamasak da varlığının farkındayız. (s. 187 str. 14)

Benim teslimiyetten anladığım *beşinci unsura* riayet etme gerekliliği. (s. 187 str. 19-20)

Mantıksal bir açıklama beklemez. (s. 187 str. 28)

Beni *dindar biri* saymışsın. (s. 187 str. 30)

Dindar olmakla inançlı olmak *aynı şey* değil. (s. 187 str. 31)

Modern dünyada gitgide büyüyen bir açmaz var. (s. 187 str. 33)

Öte yandan insanlık *maneviyat arayışından* vazgeçmedi. (s. 188 str. 3-4)

Bunca zaman akla dayandıktan sonra zihnimizin sınırlı olabileceğini kabullenmeye başladık. (s. 188 str. 5)

Tüm dünyada giderek daha fazla sayıda insan, *hızlı ve meşgul yaşamlarında* ruhaniyete yer açmaya çalışıyor. (s. 188 str. 9, 10-11)

Ne var ki ruhaniyet *yeni bir "hobi"* değil. (s. 188 str. 12)

Hayatımızda ve kişiliğimizde *temel değişiklikler* yapmadan *vakıf olabileceğimiz bir şey* değil. (s. 188 str. 13, 14)

Tebrizli Şems, dünyayı *koca bir kazana* benzetirdi. (s. 188 str. 16)

İçinde *mühim bir aş* pişmekte. (s. 188 str. 17)

Yaptığımız, hissettiğimiz, söylediğimiz, hatta düşündüğümüz her şey bu kazana malzeme olarak giriyor. (s. 188 str. 17-18)

Yaptığımız, hissettiğimiz, söylediğimiz, hatta düşündüğümüz her şey bu kazana malzeme olarak giriyor. (s. 188 str. 19)

Öyleyse *bu evrensel aşı* ne kattığımızı kendimize sormamız gerek. (s. 188 str. 19-20)

İnsanlık denen çorbaya nasıl malzemeler katıyorsun? (s. 188 str. 23-24)

Ben *ne zaman* seni düşünsem, *kazana kattığım malzeme kocaman bir tebessüm* oluyor. (s. 188 str. 24, 25)

Ben *ne zaman* seni düşünsem, *kazana kattığım malzeme kocaman bir tebessüm* oluyor. (s. 188 str. 22-26)

Rüzgâ *hayattaki terk, göç ve devr eden şeyler*. (s. 189 str. 1-2)

Yakınlarda *bir eve girmeye çalışan bir hırsızın* yahut *yoldan geçen bir sarhoşun* kokusunu almış olmalılar. (s. 191 str. 4, 5)

Yakınlarda *bir eve girmeye çalışan bir hırsızın* yahut *yoldan geçen bir sarhoşun* kokusunu almış olmalılar. (s. 191 str. 4)

Namuslu insanlara huzur içinde uyumak haram oldu artık. (s. 191 str. 6)

Daha *birkaç sene* evveline dek *emniyetli, namuslu bir yerdi bu şehir*. (s. 191 str. 8, 9)

Ama işte *ahlaki yozlaşma* denilen illet balçıktan, bataklıktan farksız. (s. 191 str. 10)

Bir de bakmışsın ki *rüzgârla yayılan ateş* gibi *dört bir yanı* kaplamış. (s. 191 str. 14)

Medresede hocalık vazifem olmasaydı *çoğu sabah* evden dışarı adımımı atmazdan vallahi. (s. 191 str. 16)

Baybars ve *öteki muhafızlar* gecenin *şu kör saatinde* mücrimler ortalıkta fink atamasınlar diye, *sırf biz döşeklerimizde rahat uyuyalım* diye devriye gezmekteler. (s. 191 str. 21)

Seneler evvel biraderim vadesi dolup *bu dünyadan göçünce* Baybars'ın velisi ben oldum. (s. 191 str. 24)

Bundan *altı ay* evvel muhafız oldu. (s. 191 str. 26)

Baybars *bu vazifeyi* layıkıyla yerine getirecek basirette ve cesarettedir. (s. 192 str. 2-3)

İstese *mükemmel bir asker* olurdu. (s. 192 str. 4)

Bir yuva kurmasının vakti geldi de geçiyor. (s. 192 str. 8)

Amacın cihat etmekse *bu şehirde de cihat edecek çok şey* mevcut. (s. 192 str. 11)

Daha *bu sabah* zevceme söyledim: “*Zor zamanlardan geçmekteyiz hatun. Yozlaşma almış başını yürümüş.*” (s. 192 str. 12, 13)

Her gün bir *facia* yaşanıyor *bir yerlerde*, haberlerini alıyoruz. (s. 192 str. 15)

Her gün bir facia yaşanıyor *bir yerlerde*, haberlerini alıyoruz. (s. 192 str. 15)

Bir yerin ahaliyi *yoldan çıkarsa şayet*, aynen böyle *iflah olmayacak hâle* gelir. (s. 192 str. 20, 21)

Bu sebeple gönderildiler. (s. 192 str. 22)

Moğollar olmasaydı *bu kez* ya deprem olurdu, ya açlık, ya da sel. (s. 192 str. 23)

Günahkârlar tüm bunlardan *bir ders* alsın da nedamet getirsin diye daha *kaç felaket* yaşayacağız? (s. 192 str. 24, 25)

Sodom ve Gomore'nin *rezil sakinlerinin* yolundan gidersek, toptan hepimiz silineceğiz. (s. 192 str. 27)

Şu ferdi ve fevri Sufiler yok mu, ne *berbat örnek* oluyorlar herkese! (s. 192 str. 29)

Müslümanlara yakışmayacak herzeler ağızlarından düşmezken, bir de dinden imandan dem vurmaları yok mu, çileden çıkıyorum. (s. 192 str. 30)

Neymiş, *bir savaş* sonrası Hazreti Muhammed halka dönüp, “artık *küçük savaş*ı bitirdik, bundan sonra *büyük cihada* geçiyoruz” demiş. (s. 193 str. 1, 2, 3)

Buradan hareketle mutasavvıflar da diyor ki, artık *yegâne düşman* nefsimizdir, kimseyle kavga etmeyelim! (s. 193 str. 4)

Belki kimilerinin kulağına hoş gelir *böyle şekersiz sözler* ama bıçak kemiğe dayanıp da iş kâfirler ve mülhitler ordusuyla savaşmaya gelince bize ne faydası var? (s. 193 str. 6)

Bu tasavvuf ehli işi iyice abartıp, “Önümüz sıra *dört kapı* vardır; şeriat, marifet, tarikat ve hakikat basamak basamak çıkılır” diyorlar. (s. 193 str. 9)

Kimileri de ekliyor ardından; “Şeriat sadece *bir menzildir*.” (s. 193 str. 12)

Bir de çekinmeden diyorlar ki, “*Dördüncü kapıya* varanı *birinci kapının* kuralları bağlamaz. Hakikat ehli, şeriatın kaidelerine uymak zorunda değildir.” (s. 193 str. 13, 14)

Yüce mertebeye ulaştıklarını zannediyorlar öyle mi? (s. 193 str. 15)

İçki içmek, raks etmek, musiki aleti çalmak, şiir yazmak, resim yapmak... onlara göre *dini vecibelerden* daha önemli. (s. 193 str. 18)

Kulağa zararsız, hatta masumane geliyor *bu laflar* ama *halka tebliğ ettikleri laf* salatasının altında, ben biliyorum ki, *sinsi ve habis bir niyet* var; “*Dini mercilere* kulak asmayın, onlara ne gerek var!” diyorlar. (s. 193 str. 21, 22, 23)

Sufiler sorsan mübarek Kuran-ı Kerime *esrarengiz sembollerle*, işaretlerle, rumuzla dolu. (s. 193 str. 25-26)

Ayetleri harf harf ebced hesabına döküp *gizemli mânâlar* arıyorlar. (s. 193 str. 27)

Her bir kelimenin bir zahiri mânâsı varmış, bir de bâtinî. (s. 193 str. 27, 28)

Bu sebepten ince ince katman katman bakıyorlar *her ayete*. (s. 193 str. 28, 29)

Sufî taifesi *örtük atıflar*, *saklı mesajlar* aramakla o kadar bozmuş ki aklını, *yüce Allah*'ın apaçık söylediklerini anlamaya fırsat bulamıyor. (s. 193 str. 31, 32)

Hele bir de *gezgin abdallar* yok mu, hem başıbozuk, hem serâzad. (s. 194 str. 3)

Kalenderî, Haydari, Camii, Cevlâkî... *Binbir isim* altında dolanıp duruyorlar, çeşit çeşitler... Zannımca *en beteri* onlar. (s. 194 str. 4, 5, 6)

Bir yere kök salmaktan aciz bir adamdan cemate ne fayda gelir? (s. 194 str. 6)

Aidiyet duygusundan yoksun, rüzgârda *kuru yaprak* misali *her yöne* savrulan, *tüm dünyaya* “evim” diyen kişi, Şeytan’ın arayıp da bulamadığı suç ortağıdır. (s. 194 str. 8)

Aidiyet duygusundan yoksun, rüzgârda kuru yaprak misali her yöne savrulan, tüm dünyaya “evim” diyen kişi, Şeytan’ın arayıp da bulamadığı suç ortağıdır. (s. 194 str. 8-9)

Sanki *o sınırlı akıllar* kâinatın sınırsızlığını tahayyül etmeye yetebilirmiş gibi düşünür de düşünürler. (s. 194 str. 11)

Buna dair *bir hikâye* de vaki. (s. 194 str. 14)

Bir gün bir feylesof yolda giderken *bir dervişe* rastlamış. (s. 194 str. 15)

Bir gün *bir feylesof* yolda giderken bir dervişe rastlamış. (s. 194 str. 15)

Demek *gafil Sufî* gördüğünü sanır, *gafil feylesof* ise bildiğini. (s. 194 str. 24)

Hâlbuki ne *o bir şey* bilir, ne berikinin *bir şey* gördüğü var. (s. 194 str. 25)

Niçin kabullenmezler basit, sınırlı ve en nihayetinde *fani varlıklar* olan biz insanların haddimizden fazlasına gücümüzün yetmeyeceğini? (s. 194 str. 26-27)

İnsan denilen mahlûk çabalasa çabalasa kaç yazar. (s. 194 str. 28)

Bir arpa boyu yol bile gidemez. (s. 194 str. 29)

Kadir Allah ne yazmışsa alnımıza o olacak. (s. 194 str. 29)

Artık bizde âdet oldu *bu hasbîhâller*. (s. 195 str. 3)

Her gece devriye dönüşü yorgun argın eve geldiğinde, beraber tandırın etrafında otururuz. (s. 195 str. 3)

Onun gibi *genç, cesur ve namuslu birinin bu Allahsız şehirde* yapacak çok işi var. (s. 195 str. 8, 9)

Buz gibi soğuk bir gece Şekerci Han’ın cumbasında oturuyordum. (s. 195 str. 14)

Ne ki *bu minnetarlık hâlini* âdemoğulları nadiren yaşıyordu. (s. 195 str. 19)

Konya’ya vardığımdan beri *tanıştığım insanları* hatırladım: Dilenci Hasan, sarhoş Süleyman ve fahişe Çöl Gülü. (s. 195 str. 21)

Başkaları tarafından *hor görülen ve ezilen bu insanlar* yaygın bir dertten muzdaripti: “*Ayrı bir Benlik zannı.*” (s. 195 str. 23, 24)

Başkaları tarafından hor görülen ve ezilen bu insanlar *yaygın bir dertten* muzdaripti: “*Ayrı bir Benlik zannı.*” (s. 195 str. 23-24)

Fildişi kulelerinde oturan âlimlerin görüş alanlarına girmeyen kimselerdi bunlar. (s. 195 str. 25)

Fildişi kulelerinde oturan âlimlerin görüş alanlarına girmeyen kimselerdi bunlar. (s. 195 str. 25-26)

Eğer mevlâna toplumun *düşkün kesimlerini* henüz kucaklamamışsa, *bu hususta* ona yardım etmek, onunla *düşkünler* arasında köprü olmak isterim. (s. 195 str. 28, 29)

Leylî hayvanların bile hüküm süren huzuru bozmamaya gayret ettikleri saat şimdi. (s. 196 str. 2, 3)

Bir şehrin uykusunu dinlemek hem *tarifsiz keder*, hem *tarifsiz mutluluk* verir. (s. 196 str. 4, 5)

Kapalı kapılar ardında ne hikâyeler yaşanır acaba? (s. 196 str. 5)

Hayatta *başka bir yol* çizseydim ben *ne tür hikâyeler* yaşadım, bunu da düşünürüm. (s. 196 str. 6, 7)

Ama bilirim ki ben *bu yolu* seçmedim kendime. (s. 196 str. 7-8)

Bir abdal bir şehre gelmiş. (s. 196 str. 9)

Bir abdal *bir şehre* gelmiş. (s. 196 str. 9)

Ben kendimi tanıdığımıza göre *her şey* yolundaydı. (s. 196 str. 17)

Yirmi Üçüncü Kural: Yaşadığımız hayat elimize tutuşturulmuş rengârenk ve emanet bir oyuncaktan ibaret. (s. 196 str. 18)

Yirmi Üçüncü Kural: Yaşadığımız hayat elimize tutuşturulmuş rengârenk ve emanet bir oyuncaktan ibaret. (s. 196 str. 18-19)

Sufi daima *orta yerde...* (s. 196 str. 25)

Yarın sabah ben de herkesle beraber *büyük camiye* gidip Rumi'yi dinleyeceğim. (s. 196 str. 26)

Dedikleri kadar *mahir bir hatip* olabilir ama eninde sonunda *her hatibin* sözlerinin derinliği, onu dinleyenlerin ne anladığıyla ölçülür. (s. 196 str. 27, 28)

Hâlbuki esas *kulağa hoş gelmeyen sözlerde* keramet vardır. (s. 197 str. 1-2)

Kanımcı Mevlâna'nın vaazları, *ısrırgan otları*, devedikenleri, *fundalıklarla süslü bir yabani bahçe* gibidir. (s. 197 str. 2, 3)

Oraya giren her misafir gözüne hoş görünen çiçekleri derer, *geri kalan otlara* bakmaz bile. (s. 197 str. 4, 5)

Oraya giren her misafir gözüne hoş görünen çiçekleri derer, *geri kalan otlara* bakmaz bile. (s. 197 str. 4-5)

Dikenli, kaba görünümlü bitkilere meyledenlerin sayısı pek azdır. (s. 197 str. 5-6)

Oysa *şu âlemde nice derdin* devası işte *bu tür bitkilerden* elde edilir. (s. 197 str. 6-7)

Esas mesele iyiyi de kötüyü de sevebilmek; ayırım yapmadan. (s. 197 str. 11)

Sadece *hoşumuza giden şeylere* şükretmekte ne var? (s. 197 str. 12)

Bir yer daha var: Tüm sıfatların mânâsını yitirdiği *bir başka boyut!* (s. 197 str. 16-17)

Bu can tende durdukça *Tebrizli Şems ile tanıştığım günü* unutmayacağım. (s. 197 str. 26)

Cemâziyelevvel'in *son günleriydi.* (s. 197 str. 27)

Havada *ayaza yakın taze bir esinti* vardı. (s. 197 str. 28)

Cami *her zamanki* gibi *hıncahınç kalabalık*, saflar sıkıştı. (s. 198 str. 1)

Ne zaman bu kadar *çok insana* seslenmem gerekse, cemaatimi ne düşünür, ne düşünmemelik ederim. (s. 198 str. 2)

Arada *incecik bir çizgide* konumlanırım. (s. 198 str. 3-4)

Bunun *tek yolu* var: Dinleyicileri onlarca, yüzlerce *ayrı insan* olarak değil, *tek bir kişi* gibi görmek! (s. 198 str. 4, 5)

Her hafta beni dinlemeye yüzlercesi gelir ama ben hep *tek bir insana* hitap ederim. (s. 198 str. 6, 7)

O kişinin sözlerimin yankısına kulak verdiği, beni sadece onun duyduğunu varsayarak konuşurum. (s. 198 str. 7)

Yelesine *altın teller* örüp, *gümüş ziller* takmışlar. (s. 198 str. 11)

Atın her adımında zillerin *belli belirsiz çalışını* dinlemeyi severdim ama etraf o kadar *çok insanla* çevrili, yol tıkalıyken hızlı gitmek ne mümkün! (s. 198 str. 12, 13)

Önde ben ve öğrencilerim, arkamızda *büyük bir güruh*, adım adım, ağır aksak, *derme çatma evlerin*, *kutu kutu dükkânların* önünden geçtik. (s. 198 str. 15, 16)

Öyle bir patırtı vardı ki etrafımda! (s. 198 str. 17)

Bu insanların çoğu onlar için dua etmemi bekliyor, *bir kısmı* da sadece bana dokunmak ya da yanımda yürümek istiyordu. (s. 198 str. 20, 21)

Köşeyi dönüp Şekerçi Han'a yaklaştığımızda *bir dervişin delici gözlerini* üzerime dikip, kalabalığı yarararak bana doğru yürüdüğünü gördüm. (s. 198 str. 28)

Etrafındaki herkesten ve *her şeyden* apayrı, *âdeta yalıtılmış bir duruşu* vardı. (s. 198 str. 31, 32)

Sadece *şu an* değil, sanki *tüm hayatı* boyunca hep tek başına olmuştu. (s. 198 str. 32, 33)

Bir insanın yüzü ancak bu kadar açık olabilirdi amma gel gör ki ifadesi sırlıydı. (s. 199 str. 1)

Konya şehri *gezgin abdalların uğrak* yeridir. (s. 199 str. 4)

Allah'ı arayan türlü türlü nice derviş gelip geçmiştir buradan. (s.199 str. 5)

Kollarında *göz alıcı dövmeler*, kulaklarında ve burunlarında *sıra sıra halkalar*, boyunlarında borazanlar, boynuzlar taşıyanları da çok gördüm. (s. 199 str. 6, 7)

O yüzden *bu derviş* ilk gördüğümde beni şaşırtan kılığı kıyafeti değildi. (s. 199 str. 8)

Hançerden keskindi *kara bakışları*. (s. 199 str. 10)

Kollarını *iki yana* açarak kaldırdı ve sokağın *orta yerinde* öylece dikiliverdi. (s. 199 str. 10, 11)

Birden tüm bedenim ürperdi; yüreğimden *bir yıldız* kaydı sanki. (s. 199 str. 14)

Arka ayaklarının üzerine kalktı. (s. 199 str. 16)

Tam *o anda* derviş gözlerini atıma odaklayıp yaklaştı ve hayvanın kulağına *bir şeyler* fısıldadı. (s. 199 str. 18, 19)

Etrafımızı saran kalabalık gözlerinin önünde cereyan eden hadiseyi nefesini tutarak izlemişti. (s. 199 str. 21)

Etrafımızı saran kalabalık gözlerinin önünde cereyan eden hadiseyi nefesini tutarak izlemişti. (s. 199 str. 21-22)

Fısıldaşmaları duydum: “Büyücü *bu adam*. Ata büyü yaptı!” (s. 199 str. 23)

Derviş ise etrafından habersiz gibiydi; şimdi gözlerini bana çevirmiş, *gizemli bir ifadeyle* bakıyordu. (s. 199 str. 25)

Ey, allâme-i cihan Rumi, Doğu’da Batı’da *emsalsiz Mevlâna*, hakkında *güzel şeyler* işittim. (s. 199 str. 26, 27)

Müsaade edersen *bunca yolu sana bir soru* sormaya geldim. (s. 199 str. 27, 28)

O hâlde evvela *şu atından* in de benimle *aynı hizaya* gel. (s. 199 str. 30)

Yüreğimde *bir darlık*, hatta kızgınlık hissettim ama nefsim hâkim olup attan indim. (s. 200 str. 1)

Son peygamber, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz ile *bir sufiyi* bir mi tutarsın? (s. 200 str. 8, 9)

Etrafımızda *meraklı bir kalabalık* toplanmıştı ama derviş izleyicileri umursamıyor gibiydi. (s. 200 str. 11)

İlk duyduğumda *saçma sapan gelen bu soru* birden *başka bir anlam* kazandı. (s. 200 str. 20)

Sanki *bir örtü* kalktı, altından *ilginç bir bulmaca* çıktı. (s. 200 str. 21)

Dervişin yüzünde *kaçamak bir tebessüm* belirip kayboldu. (s. 200 str. 22)

Artık *karşımda dikilen adamın* meczubun teki olmadığını biliyordum. (s. 200 str. 23)

Benden samimiyetle *bir şey* istiyordu. (s. 200 str. 24)

Kendi meşrebince *her insan* ondan su alır. (s. 200 str. 31-32)

Ben konuştuğınca *dervişin yüzündeki ifade* değişmeye başladı. (s. 201 str. 2)

Ne güzel, kendinde *ilahi varlıktan* eser bulmuş. (s. 201 str. 8)

Ama *o hâlde* kalmak, yola devam etmemek demektir. (s. 201 str. 8)

O mertebede bile Allah ile nefis ayrı gayrıdır. (s. 201 str. 9)

Kalbi böyle genişleyince, yani kabı büyüyünce, *doymak bilmez bir susuzluk* hasıl olmuş içinde. (s. 201 str. 13-14)

Sonra *minnet belirtir şekilde* elini kalbine attı, *bir süre* öylece durdu. (s. 201 str. 17, 18)

Gözlerini tekrar kaldırdığında, *batan güneşin ölgün ışığında, yepyeni bir ilgiyle* baktı bana. (s. 201 str. 18, 19)

Etrafımızdaki kalabalık huzursuz, mırıl mırıl konuşarak kıpırdanmaktaydı. (s. 201 str. 22)

Aramızda geçenleri önce merak, sonra *giderek artan bir şaşkınlıkla* izlemişlerdi. (s. 201 str. 24)

Sıradan bir abdal karşısında eğildiğimi görmek müritlerimin hoşuna gitmemişti. (s. 201 str. 26)

Fısıltıya yakın bir sesle şöyle dedi: “Ben artık gitsem iyi olur. Hayranlarından alıkoymayayım seni.” (s. 201 str. 28-29)

Hafif bir sitem, hatta ince bir alay vardı *bu sözlerde*, bilemedim. (s. 201 str. 31)

Dudaklarını iştihakla sıktı, sanki *bir şeyler* söylemek istiyor ama söyleyemiyordu. (s. 202 str. 2)

Ve *o an, o suskunlukta*, dervişin bana baştan beri sorduğu *asil soruyu, saklı ve sessiz soruyu* duydum: “Ya sen, *koca hatip?* Senin kabın ne kadar büyük?” (s. 202 str. 3, 4, 5)

Dervişe doğru *bir adım* attım. (s. 202 str. 6)

Kara gözlerindeki delişmen ışıkları seçecek kadar yakınlaşmıştım. (s. 202 str. 6)

Kara gözlerindeki delişmen ışıkları seçecek kadar yakınlaşmıştım. (s. 202 str. 6-7)

Birden *tuhaf bir hisse* kapıldım. (s. 202 str. 7)

Sanki *bu anı* daha evvel yaşamıştım. (s. 202 str. 8)

Hem *öyle bir kere* değil; belki on, belki *kırk kere*. (s. 202 str. 8, 9)

Bölük pörçük görüntüler üçüştü zihnime. (s. 202 str. 9)

Uzun, ince bir adam, yüzünde bir peçe, parmakları alev alev yanmakta... işte *o an* anladım. (s. 202 str. 10, 11)

Karşımda duran derviş, rüyalarımıdaki adamdan başkası değildi. (s.202 str.11,12)

Ama hayatta *hiçbir mutluluğu* bu kadar yarım ve yaralı yaşamamıştım. (s. 202 str. 14)

Sevinirken dahi *soğuk bir dehşet* sardı içimi... (s. 202 str. 16)

Ella'nın gözünde Aziz Z. Zahara, *parça parça yerli yerine oturtmaya uğraştığı bir yapboz* gibiydi. (s. 202 str. 25-26)

Ondan gelen her yeni e-postayla beraber hakkında yeni bir bilgi daha öğreniyor, elindeki bulmacanın bir parçasını daha tamamlıyordu. (s. 202, 203 str. 26, 27, 1)

Mesela Aziz'in *profesyonel bir fotoğrafçı* olduğunu biliyordu. (s. 203 str. 4)

Merak ediyordu, acaba mesleğinden dolayı mı bu kadar seyahat ediyordu yoksa seyahat etmeyi sevdiği için mi *bu mesleği seçmişti?* (s. 203 str. 6-7)

Onun için dünyanın *en ücra köşelerine* gitmek, mahalle parkında gezintiye çıkmaktan farksızdı. (s. 203 str. 8)

En çetin yolculuklar bile gözünü korkutmuyordu. (s. 203 str. 9)

Sebatkâr bir seyyahı, evreni sırtında taşıyan azimli bir kaplumbağa gibi... (s. 203 str. 10, 11)

Sadece sırt çantası ve *bir neyle* yolculuk ediyordu. (s. 203 str. 14)

Ella'nın *haritada asla bulamayacağı yerlerde kadim dostları* vardı. (s. 203 str. 14, 15)

Yabancı bir yere gitmenin tedbirliği; suratsız, insafsız gümrük görevlileri; laçkalaşmış bürokrasi çarklarından vize almanın imkânsızlığı; içme sularındaki parazitler; besin zehirlenmeleri, mide rahatsızlıkları, soyulma tehlikesi... kısacası *her turistin kâbusu olan meseleler* Aziz için *sıradan ayrıntılardı.* (s. 203 str. 16, 17, 18, 19, 20, 21)

Ella dünyayı "*güvenli Avrupa ülkeleri*" ve "*geri kalan tekinsiz bölgeler*" diye ayıradursun, Aziz için Doğu, Batı, Kuzey, Güney birdi. (s. 203 str. 21, 22)

Ella'nın hayatı *durgun bir göl* ise Aziz'inki *taşkın bir nehirdi.* (s. 203 str. 24-25)

Ella *bir adım* atmadan önce *bin defa* düşünürken, Aziz evvela adımını atıyor, sonra düşünüyordu; tabii eğer düşünürse. (s. 203 str. 26)

Canlı, rengârenk bir kişiliği vardı; ideallere, tutkulara sahipti. (s. 203 str. 28)

Pek çok ismi vardı ve *her ismin de uzun bir hikâyesi.* (s. 203 str. 29)

Her şeyi ve herkesi *iki kategoriye* ayırıyordu: "*Sevdiklerim*" ve "*Nefret ettiklerim.*" (s. 203 str. 33)

Ne de olsa zaman zaman ailesiyle beraber *birkaç dini vecibeyi* yerine getirdiği olurdu. (s. 204 str. 3)

Tıpkı tarihte olduğu gibi günümüz dünyasında da *en korkunç ve en yakın kavgaların* din adına yapıldığını düşünüyordu. (s. 204 str. 6)

Tüm Semavi dinler birbirine benziyordu ama İslamiyet *daha katı, daha kapalı bir din* değil miydi? (s. 204 str. 12, 13)

Açıkçası Ella Rubinstein, Müslüman kadınlara uzaktan uzağa acıyor, hepsini *aynı kefeye* koyuyor ve onlardan biri olarak doğmadığı için kendini şanslı sayıyordu. (s. 204 str. 15)

Güncel politikadan alabildiğine uzak duruyordu. (s. 204 str. 19)

Hayatta *nefret ettiği hiçbir şey* yoktu. (s. 204 str. 20)

“Nefret” kelimesini silmişti *kişisel sözlüğünden*. (s. 204 str. 21)

Söylediğine göre, *iyi pişmiş kebabı* hayatta reddedemezdi. (s. 204 str. 22-23)

1970’lerin ortalarında *katı bir ateist* iken Müslüman olmuştu. (s. 204 str. 24)

O günden bugüne *her ülkeden, her din ve kültürden* mistiklerle hemhâl olup ekmek paylaşmıştı. (s. 204 str. 26, 27)

Şu dünyada yaşanan çatışma ve savaşların bir “din sorunu” değil, “dil sorunu” olduğuna inanıyordu. (s. 204 str. 29)

İnsanlar sürekli birbirlerini yanlış anlıyor, birbirleri hakkında *yanlış hükümlere* varıyordu. (s. 204 str. 31-32)

Böyle bir dünyada herhangi bir konuda ısrarcı olmanın ne anlamı vardı? (s. 204 str. 32, 33)

En güçlü kanaatlerimiz dahi basit bir yanlış anlamadan kaynaklanıyor olabilirdi. (s. 205 str. 1)

Zaten hayatta *hiçbir konuda* sabitfikirli ve katı olmanın gereği yoktu; zira yaşamak demek habire değişmek demektir. (s. 205 str. 2)

Gününün *dikkate değer bir kısmı sonraki seneyi, sonraki ayı, sonraki günü*, hatta *sonraki anı* planlayarak geçiyordu. (s. 205 str. 7, 8)

Alışverişe çıkmak, bulaşık makinesini tamir ettirmek gibi gayet *süfli işler* dahi bundan payını alıyor, *en ufak ayrıntı* planlanıp, *titizlikle hazırlanmış listeler ve takvimler* şeklinde çantasının içindeki yerini alıyordu. (s. 205 str. 10, 11)

Oysa Aziz için zaman *şu an* demektir. (s. 205 str. 13)

“Şimdi” dışında *hey şey* bir yanılgıdan ibaretti. (s. 205 str. 13-14)

“Şimdi” dışında *hey şey bir yanılgıdan* ibaretti. (s. 205 str. 14)

Aynı sebepten ötürü, aşkın ne “*gelecek planları*” ne “*dünün hatıraları*” ile ilgisi olduğuna inanıyordu. (s. 205 str. 14)

“Sufiyim. Vaktin oğluyum. Şimdi’nin çocuğuyum...” yazmıştı *bir seferinde*. (s. 205 str. 18)

Ella yanıtında şöyle demişti: “*Habire maziye deşmeye, geleceği didik didik planlamaya alışkın bir kadın* için öyle tuhaf ki söylediğin...” (s. 205 str. 19-20)

Babamın yoluna *o tuhaf kılıklı saçsız dervişin* çıktığı gün orada değildim. (s. 205 str. 24)

Babamın yoluna o tuhaf kılıklı saçsız dervişin çıktığı gün orada değildim. (s. 205 str. 24)

*Birkaç arkadaşım*la ava çıkmıştık, ancak *ertesi gün* dönebildim. (s. 205 str. 25, 26)

Konya'ya varınca bir de baktım ki babamla dervişin tanışmaları *tüm şehrin* dilinde. (s. 205 str. 27)

Herkes *aynı soruyu* soruyor: Kimdir *bu ne idüğü belirsiz adam*? (s. 205 str. 27, 28)

Nasıl oldu da *Mevlâna gibi bir âlim* onu ciddiye aldı, karşısında eğildi? (s. 205 str. 29)

Benim babam ancak *bir hükümdarın* ya da *baş vezirin* önünde diz çökebilirdi, bundan *alt seviyedeki kimselerin* değil. (s. 206 str. 4, 5)

Bugüne değin *üvey annemin* yalan söylediğini ya da mübalağa ettiğini duymadığım için, çaresiz inanmak durumunda kaldım. (s. 206 str. 7-8)

Demek babam çarşıda, herkesin gözü önünde *çulsuz bir dervişin* elini öpmüştü. (s. 206 str. 10)

Dahası, *Tebrizli Şems nâmındaki bu davetsiz misafir*, Kerra'nın dediğine göre bundan böyle bizimle kalacaktı. (s. 206 str. 11)

Gökten zembille inercesine babamın karşısına çıkan, hayatlarımızın orta yerine taş gibi fırlatılan bu yabancı kimdi? (s. 206 str. 14)

Sonraki gün de, *ondan sonraki gün* de... (s. 206 str. 24, 25)

Babam gibi bir adamla alelade bir dervişin ortak nesi olabilirdi ki? (s. 206 str. 26)

Bir hafta geçti, sonra *bir hafta* daha... Kerra *her sabah* kahvaltılarını hazırlayıp *bir tepside* kapılarının önüne bırakıyordu. (s. 206 str. 28, 29)

Her gün bir öncekinden *leziz yemekler* hazırlamasına rağmen, babam ve Şems *bir dilim buğday ekmeği* ve *bir bardak keçi sütü* dışında ne varsa reddediyorlardı. (s. 206 str. 30, 31, 32)

Evdeki düzenimiz allak bullak oldu. (s. 206 str. 33)

Her geçen gün asabım biraz daha bozuldu; aksileştiğimi görüyor ama sinirlerime mâni olamıyordum. (s. 206 str. 33)

Günün *çeşitli saatleri kapıdaki deliğe* gözümü yapıştırarak kütüphanenin içini gözetliyordum. (s. 207 str. 2)

Kapıyı birden açsalar beni *çömelmiş, konuşmalarını dinler vaziyette* bulurlardı. (s. 207 str. 4)

Fakat *pek bir şey* görebildiğim yoktu. (s. 207 str. 6)

Ara sıra yakaladığım kelimeler sayılmazsa, tek duyduğum *bitmek bilmez bir fısıltı*ydı. (s. 207 str. 7, 8, 9)

Göreceğ, işitecek bir şey olmayınca kafamda kurmaya başladım. (s. 207 str. 9)

Bir keresinde Kerra beni kulağımı kapıya dayamış hâlde yakaladı ama ne kızdı ne kınadı. (s. 207 str. 11)

Ama bir başka gün ağabeyim beni süçüstü yakaladı. (s. 207 str. 15)

Bilhassa öz babana bunu yapman yakışık almıyor. (s. 207 str. 17)

Babamızın gece gündüz tüm vaktini bir yabancıyla geçirmesi, ailesini ihmal etmesi sana batmıyor da benim kapı dinlemem mi batıyor? (s. 207 str. 18)

Babamın yüzünü görmeyeli bir aydan fazla oldu. (s. 207 str. 21)

Eğer bir insanı hakikaten seviyorsak onun mutlu olmasını isteriz. (s. 207 str. 26)

Al işte, tam da ağabeyimin ağzına yakışır saflıkta bir laf! (s. 207 str. 28)

İstiyor ki her şey sütliman, herkes mesut olsun! (s. 207 str. 29)

O babamın gözdesi, terbiyeli, kâmil oğlan; bense haylaz, ele avuca sığmaz ve anlaşılmaz olan. (s. 207 str. 30-31)

Belki de herkesin yerine getirmesi gereken bir rol var bu dünyada. (s. 207 str. 32, 33)

Ve eğer bütün fiyakalı rollar kapılmışsa, sen de üstüne düşen kısmı sırtlanırsın, istesen de istemesen de. (s. 207, 208 str. 33, 1)

Benim payımsa geride kalmış sıfatları üstlenmek! (s. 208 str. 3)

Babamın Şems'le kütüphaneye çekilmesinden kırk gün sonra bu sabah tuhaf bir şey oldu. (s. 208 str. 5, 6)

Babamın Şems'le kütüphaneye çekilmesinden kırk gün sonra bu sabah tuhaf bir şey oldu. (s. 208 str. 6)

Yine kapı önüne çömmüş içerideki sessizliği dinliyordum ki dervişin konuştuğunu duydum. (s. 208 str. 6-7)

Artık bu odadan çıkma vakti geldi Mevlâna. (s. 208 str. 8)

Geçen her gün gönlü geniş ve ruhu gezgin sufi meşreplilerin kırk kuralı'ndan bir tanesini tefekkür ettik. (s. 208 str. 8, 9, 10)

Geçen her gün gönlü geniş ve ruhu gezgin sufi meşreplilerin kırk kuralı'ndan bir tanesini tefekkür ettik. (s. 208 str. 9)

Bugün son kuralı da tamamladığımıza göre insan içine çıksak iyi olur. (s. 208 str. 11)

“Zevcenı bilmem ama iki oğlun yaz ve kış kadar farklı” dedi Şems. (s. 208 str. 15)

Büyük oğlun ayak izinden yürür ancak küçük oğlan bambaşka bir mecraya akmakta. (s. 208 str. 17, 18)

Büyük oğlun ayak izinden yürür ancak küçük oğlan bambaşka bir mecraya akmakta. (s. 208 str. 18)

Daha beni tanımazken hakkımda *böyle laflar* etme cesaretini nereden buluyordu? (s. 208 str. 21)

Ama ben daha aklımdan *bu soruyu* geçirir geçirmez, içeride Şems bana cevap verircesine söze devam etti: “*Küçük oğlun* onu tanımadığımı sanır, oysa tanırım” dedi. (s. 208 str. 23, 24-25)

Zira o *kırk gündür* kulağını kapıya yapıştırıp, deliklerden bizi gözetlerken, ben de onu seyrediyordum. (s. 208 str. 25-26)

Bir dakika geçti geçmedi, şaşkınlığın yerini kızgınlık aldı. (s. 208 str. 30)

Peş peşe yağın soruları duymazdan gelip, işaret parmağımı Şems’e doğrulttum. (s. 209 str. 4)

Niyetim bağırmağ değıildi ama heyecandan zangır zangır titrerken sesimin yükselmesine mâni olamadım: “Bana çatacağına, önce *şu herife* sorsan ya ne cüretle hakkımda böyle konuşur?” (s. 209 str. 7)

Yüzü *demir bir kapı* gibi kapandı. (s. 209 str. 11)

Şu çapulcu dervişe bu kadar zaman ayırıp sevdiklerinize nasıl arkanızı dönersiniz? (s. 209 str. 12-13)

Bu laflar ağzımdan çıkar çıkmaz pişman olmuşum ama ne fayda. (s. 209 str. 15)

“Alaadin, derhal *bu odayı* terk et” dedi. (s. 209 str. 19)

Git *sessiz bir köşe* bul. (s. 209 str. 20)

“Haydi çık!” diye tekrarlardı babam, *bu sefer* daha haşin ve hırçın bir sesle. (s. 209 str. 24)

“Haydi çık!” diye tekrarlardı babam, bu sefer *daha haşin ve hırçın bir sesle*. (s. 209 str. 24-25)

İşte *o an* bende şafak attı. (s. 209 str. 28)

Bundan böyle *hiçbir şey* aynı olmayacaktı. (s. 209 str. 29)

Şimdiyse *ikinci büyük kaybımı* yaşıyordum. (s. 209 str. 31)

Koca sokaklar, bulutsuz sema ve bütün Konya. (s. 210 str. 3, 4)

Tebrizli Şems yoluma çıkıp bana *o soruyu* sorduğunda *her şey* ve herkes kayboldu sanki, *bir anlığına* da olsa. (s. 210 str. 4, 5)

Bir tek o ve ben kaldık *bu şehirde*: Soran ve cevaplayan. (s. 210 str. 5-6)

“Söyle bana Bistâmî mi daha ilerde yoksa Peygamber Efendimiz mi?” *Bu soruyu* elinin tersiyle itmek ya da geçiştirmek kolay. (s. 210 str. 8)

İnsan hayatı *daimi bir seyr ü sefer*. (s. 210 str. 12)

Önümüzde uzanan yedi ayrı merhale, yedi basamak. (s. 210 str. 13-14)

Bilenler *güzergâhtaki her menzile bir isim* vermiş. (s. 210 str. 14-15)

Nefsimiz buralardan bir bir geçmeden, kendini *ayrı bir varlık* sanmaktan vazgeçmeden yolculuğunu tamamlayıp Hak ile bütünleşemez. (s. 210 str. 16)

Yedi basamağı çıkmadıkça hakikate eremez. (s. 210 str. 18)

İlk mertebenin adı Nefs-i Emmare. (s. 210 str. 19)

Ne yazık ki *pek çok insan* ömrü boyu *bu aşamada* takılıp kalır. (s. 210 str. 20-21)

Dünyevi işlerden gayrısını düşünmeyen, paraya iktidara makama tamah eden, şişkin ve semiz bir "Ben" zannıyla yaşayan insan bu makamdadır. (s. 210 str. 22-24)

Dünyevi işlerden gayrısını düşünmeyen, paraya iktidara makama tamah eden, şişkin ve semiz bir "Ben" zannıyla yaşayan insan *bu makamdadır*. (s. 210 str. 24)

Buraya demir atmış kişileri hemen tanırsın. (s. 210 str. 24)

Önemli olan *o çukurdan* çabuk çıkabilmek. (s. 210 str. 31)

Ol kişi *ne zaman* ki nefsinin arızalarını, takıntılarını, hatalarını ayırdeder ve düzeltmeye niyetlenir, işte *o zaman* içsel bir yolculuğa çıkar. (s. 210, 211 str. 32, 1)

Ol kişi *ne zaman* ki nefsinin arızalarını, takıntılarını, hatalarını ayırdeder ve düzeltmeye niyetlenir, işte *o zaman* içsel bir yolculuğa çıkar. (s. 211 str. 1-2)

Böyle böyle adım adım *bir sonraki makama* varır. (s. 211 str. 3)

Bu makam bir bakıma öncekinin tam tersidir. (s. 211 str. 4)

Olan biten her şeyde kendini didik didik inceleyerek eleştirir. (s. 211 str. 6)

İşte *bu safhada* nefis, Nefs-i Levvame olur. (s. 211 str. 8)

Yani *Suçlanan yahut Kınanan Nefs*. (s. 211 str. 8-9)

Üçüncü mertebede kişi biraz daha pişer. (s. 211 str. 10)

Bu noktada, insanın nefsi, İlham Alan olduğundan, kişi dünyada gördüğü *her şeyden* ve herkesten esinlenir. (s. 211 str. 11, 12)

Teslimiyet denilen hâlin nasıl bir özgürlük olduğunu kıyısından köşesinden hissetmeye başlar. (s. 211 str. 12-13)

Zaman zaman kabz, yani sıkılma ve daralma yaratsa da, ekseriye bast, yani genişleme ve ferahlama getirdiğinden gönle hoşluk verecek kadar güzeldir *bu makam*. (s. 211 str. 17)

Fakat cazibesi *aynı zamanda en büyük tehlikesidir*. (s. 211 str. 18)

Zira *bu aşamaya* gelenlerden çoğu buradan çıkmak istemez. (s. 211 str. 18)

Ahenkli ve renklidir ya burası, *nice kişi* daha öteye gitme iradesini, basiretini veya cesaretini gösteremez. (s. 211 str. 21)

Bu nedendir ki *üçüncü makam* her ne kadar cennet bahçesi kadar latif olsa da, yüceleri hedefleyenler için *bir tuzaktır*. (s. 211 str. 22, 23, 24)

Buradan öteye geçmeyi başaran kişi İlim Şehri'ni kat eder ve Nefs-i Mutmaine safhasına ulaşır. (s. 211 str. 25)

Bu sebepten ona Tatmin Olmuş Nefs adı verilir. (s. 211 str. 27, 28)

Kişi artık çok daha *üstün bir şuura* sahiptir. (s. 211 str. 28)

Başkalarıyla iyi geçinir, sadece seccade üstünde namaz kılarken değil, *her zaman* huzurdadır. (s. 211 str. 31)

Son üç mertebeye kemal mertebesi denir. (s. 212 str. 3)

Oraya ulaşabilen insan hakikaten çok azdır. (s. 212 str. 4)

Son üç safhadan ilkinde Nefs-i Raziye'ye erdiklerinden *dünyevi meselelere* aldırılmaz, aldanmazlar. (s. 212 str. 6, 7)

Sonraki makam, Nefs-i Marizye'dir. (s. 212 str. 9)

Bu safhadan Allah razı olduğu için ona *Razı Olunmuş Nefs* denir. (s. 212 str. 9, 10)

Buraya ulaşan kişi başkalarına deniz feneri olur. (s. 212 str. 10-11)

Işığını kime isterse ona tutar, *hakiki bir kutûb, sönmeyen bir kandil* gibi aydınlatır. (s. 212 str. 12)

Hiçbir konuda karışıklık sergilemez; tam tersine *ayrı düşenleri* buluşturur, düşmanları uzlaştırır, ortamları yumuşatır; *en hırçın iklimlerde* esen ılık bir yel gibidir. (s. 212 str. 14, 15, 16)

Hiçbir konuda karışıklık sergilemez; tam tersine *ayrı düşenleri* buluşturur, düşmanları uzlaştırır, ortamları yumuşatır; *en hırçın iklimlerde* esen ılık bir yel gibidir. (s. 212 str. 16)

Yedinci ve sonuncu makamda kişi Nefs-i Kâmile'ye ulaşır. (s. 212 str. 17)

Burada *ayrı bir "benlik"* zannı toz duman olur. (s. 212 str. 18)

Ama *bu makamı* bilen, bilse de hakkında konuşan olmadığından oradan bakınca âlemin nasıl görüldüğüne dair malumatımız sınırlıdır. (s. 212 str. 18)

Hak Yolu'ndaki makamları tek tek sıralamak kolay, yaşamak ise zordur. (s. 212 str. 21)

Güzergâhın *kendine has engebeleri* yetmezmiş gibi, *dümdüz bir çizgi* hâlinde ilerlemek de mümkün değildir. (s. 212 str. 22, 23)

Üstelik *üst makamlara* varan kişinin orada kalacağına garantisi yoktur. (s. 212 str. 25)

Üstelik *üst makamlara* varan kişinin orada kalacağına garantisi yoktur. (s. 212 str. 25)

Hatta "artık piştim, erdim, ben *bu yolları* çözdüm" zannedip de yukarıdan aşağılara tepetaklık yuvarlananlar vardır. (s. 212 str. 27)

Hâl böyle olunca, geçmiş ve gelecek, *yaşamış ve yaşayacak bunca insan* arasında çok azı, o da ancak *her asırda* bir, *en nihai makama* kadar varabilir. (s. 212 str. 29, 30)

İşte *bu sebepten*, Şems bana Hz. Mukammed ve Sufi Bistâmî hakkında *o soruyu* sorduğunda benden sadece kitabı bir kıyaslama yapmamı beklemiyordu. (s. 213 str. 1, 2)

Aynı zamanda bana, yani şahsıma *bir soru* yöneltiyordu. (s. 213 str. 3, 4)

İlk sorusunun altında ikinci bir soru yatıyordu. (s. 213 str. 6)

“Ya sen, *yüce vaiz?*” diye soruyordu. (s. 213 str. 7)

Peki sen *yedi makamdan* hangisinde? (s. 213 str. 7)

Bulduğun yerden memnun musun? (s. 213 str. 8)

Bazen *öyle anlar* oluyor ki kadın yaratıldığıma isyan edesim geliyor. (s. 213 str. 16)

Bu dünyaya kız olarak gelince durmadan çalışmayı öğretiyorlar: Yemek pişirmek, temizlik yapmak, *kirli çamaşırları* külle ovmak, dereden su taşımak, *eski çorapları* yamamak, yağlı süttten ayırıp çökelek yapmak, hamur açmak... hepsini belliyorsun peş peşe. (s. 213 str. 17, 19, 20)

Evlendiğimiz *ilk senesi*ydi. (s. 213 str. 28)

O zamanlar yalnız kaldığım her fırsatta kocamın kütüphanesine sokulmayı huy edinmiştim. (s. 213 str. 28)

O zamanlar yalnız kaldığım her fırsatta kocamın kütüphanesine sokulmayı huy edinmiştim. (s. 213 str. 28-29)

Mevlâna'nın gözü gibi baktığı kitapların, el yazmalarının arasında bağdaş oturur; *köhnemiş ve küflü kokularını* solur, içlerinde *ne tür sırlar* gizlediklerini hayal ederdim. (s. 214 str. 1, 2, 3)

Kütüphanesi *birbirinden kıymetli el yazmalarıyla* doludur, çoğu rahmetli pederinden miras. (s. 214 str. 4-5)

Bu kitaplar arasında gözbebeği Ma'arifi satır satır ezbere bilir. (s. 214 str. 6)

Nice geceler şafak sökene kadar uyumaz, habire okur. (s. 214 str. 7)

İnsan *sonunu geldiği bir kitabı* her seferinde *yeni bir merakla* okur mu? (s. 214 str. 8-9)

“Bana çuvala altın verseler, babamın kitaplarının *bir sayfasına* değişmem” der Mevlâna. (s. 214 str. 10-11)

Bu paha biçilmez kitapların her biri bana ceddinden kalma. (s. 214 str. 11)

Maalesef, Mevlâna'nın kitaplarına ne kadar kıymet verdiğini *uzun zaman önce acı bir şekilde* öğrendim. (s. 214 str. 15)

Evliliğimizin *ilk senesi* dolmamıştı. (s. 214 str. 15-16)

Elime *bir bez, bir kova* alıp, kütüphaneye daldım. (s. 214 str. 16-17)

Tüm kitapları raflardan indirdim; *bir kadife parçasını* gül suyuna banarak *her kitabın kapağını* bir güzel sildim. (s. 214 str. 19, 20)

Bu yörenin inanışına göre kitaplara dadanıp sayfalarını kemirmekten zevk alan haylaz bir cin varmış. (s. 214 str. 21, 22)

İşte *bu cini* defetmek için *her kitabın başına muhakkak bir uyarı* yazmak gerekirmiş. (s. 214 str. 23, 24)

Sana göre değil *bu sayfalar!* (s. 214 str. 25)

Ben de *her bir kitabı* sildikçe *bu yazıyı* bakıp gülümsüyordum. (s. 214 str. 25, 26)

O öğleden sonra kütüphanedeki bütün kitapların tek tek tozunu aldım. (s. 214 str. 27)

Aniden *soğuk bir ses* duydum. (s. 214 str. 33)

Öyle tuhaf bir ifade vardı ki yüzünde, *bir an* için kendi kocama değil, *bir yabancıya* baktığımı sandım. (s. 215 str. 4, 5)

Sekiz yıllık evliliğimiz boyunca bir tek *o zaman* benimle böyle sert konuştu. (s. 215 str. 6, 7)

“Temizlik yapıyordum sadece” diye yanıtladım, *cılız bir sesle.* (s. 215 str. 8-9)

Senden ricam *bu odaya* girmemen ve kimseyi de buraya sokmaman. (s. 215 str. 12-13)

O günden sonra kocamın kitaplarına bir daha el sürmedim. (s. 215 str. 14)

Bana göre değilmiş *o sayfalar!* (s. 215 str. 18)

Ağrıma gitse de, nicedir kanıksamıştım *bu durumu.* (s. 215 str. 19)

O ve Mevlâna *kırk gün* boyunca kendilerini kütüphaneye kapattıklarında *eski hatıralar* hızla canlandı. (s. 215 str. 21, 22)

İçimde *bir yerde*, derinimde, *varlığını dahi bilmediğim bir yara* kanamaya başladı. (s. 215 str. 24, 25)

Hakiki anam babam basit, köylü insanlardı; gündeğumundan günbatımına tarlada bağda çalışıp, vaktinden evvel yaşlanan kimseler. (s. 215 str. 28-29)

Hakiki anam babam *basit, köylü insanlardı*; gündeğumundan günbatımına tarlada bağda çalışıp, vaktinden evvel yaşlanan kimseler. (s. 215 str. 29)

Ufacık, tek göz bir evde yaşardık. (s. 216 str. 2)

Kız kardeşimle ben odanın bir ucunda *aynı döşekte* yatardık. (s. 216 str. 3)

Yanımızda *ölü kardeşlerimizin* hayaletleri uyurdu. (s. 216 str. 3-4)

Hepsi de peş peşe *basit hastalıklardan* can vermiş *beş bebe.* (s. 216 str. 4, 5)

O ufacık ruhların neler yapıp ettiklerini *ne zaman* bizimkilere anlatmaya kalksam, kız kardeşimin ödü kopar, annem ağlamaya başlardı. (s. 216 str. 6, 7)

Çünkü *küçümen hayaletlerin* hiçbiri mutsuz görünmüyordu. (s. 216 str. 10)

Günlerden bir gün köyümüze *yaşlı bir bilge* uğradı. (s. 216 str. 13)

Saçı sakalı birbirine karışmış, güneşe karşı gözlerini kısmaktan yüzünde *çizgi çizgi açıklıklar* oluşmuştu. (s. 216 str. 15)

Bir kumsalda kocaman bir şeytan minaresi buldum, cebime koydum. (s. 216 str. 23)

Kumsalı bir uçtan bir uca yürümeye başlamıştım ki aniden *keskin, beter bir koku* çalındı burnuma, mecburen durdum. (s. 216 str. 25)

Evdaki herkes tepeme dikilmiş endişeyle bana bakıyordu. (s. 216 str. 28)

Annem *bir eliyle* başımı tutmuş, *diğer eliyle* burnuma *yarım soğan* dayamış, koklayayım diye zorluyordu. (s. 216 str. 29, 30)

Annem *derin bir oh* çekerek, “Şükürler olsun yarabbi” dedi. (s. 216 str. 33)

Senin kızın *müstesna bir çocuk*. (s. 217 str. 7)

Allah ona *büyük bir kabiliyet* vermiş. (s. 217 str. 7-8)

Bilge *bu müdahaleye* aldırmadı. (s. 217 str. 12)

Madem okul yok, kızınızı *bir âlimin* yayına verin. (s. 217 str. 15)

Tahsilli kişileri, ilmi ve fenni önemserdi. (s. 217 str. 18)

İşte *o an* yaşlı bilge *hayatımın akışını tümünden değiştirecek bir teklifte* bulundu. (s. 217 str. 21, 22)

İşte *o an yaşlı bilge* hayatımın akışını tümünden değiştirecek bir teklifte bulundu. (s. 217 str. 21)

Konya şehrinde *harikulade bir zat* yaşar. (s. 217 str. 22-23)

Bilge gidince annem kollarını “fesüphanallah” dercesine *iki yana* açtı. (s. 217 str. 27)

Keşke annem gitmeme *başka nedenlerden* dolayı karşı çıksaydı. (s. 217 str. 30)

Bu arada babam, *bilgenin sözünü ettiği o meşhur âlimi* beraber ziyaret etmeye karar verdi. (s. 218 str. 3, 4)

Efendi babamı *ilk görüşüm o gündür*. (s. 218 str. 7)

Zarif parmakları uzun inceydi, *bir âlimden* çok sanatkâr eli gibiydi. (s. 218 str. 10)

Kızım Kimya *özel bir çocuk*. (s. 218 str. 13)

Bu yörenin ilmi en kuvvetli kişisi sizmişsiniz. (s. 218 str. 15)

O babamla ayaküstü sohbe dalınca, ben de *arka bahçeye* yürüdüm. (s. 218 str. 19)

Orada *bir avuç çocuk* vardı ama hiç kız yoktu aralarında. (s. 218 str. 19-20)

Ama dönüşte *köşede tek başına dikilen genç kadını* görünce afalladım. (s. 218 str. 21-22)

Alımlı, hoş bir kadındı. (s. 218 str. 22)

Anlık bir tereddütten sonra o da bana el salladı. (s. 218 str. 24-25)

“Merhaba *küçük kız*, yoksa beni görebiliyor musun?” diye sordu. (s. 218 str. 26)

Özel yeteneklerin varmış ve okumayı çok seviyormuşsun. (s. 219 str. 2-3)

Ve eğer *yanımdaki genç kadın* müdahale etmeseydi belki de hiç konuşamayacaktım. (s. 219 str. 11-12)

Ama *genç kadın* usulca elimi tuttu. (s. 219 str. 14)

Hadi *güzel kız*, anlat Mevlâna'ya. (s. 219 str. 14)

Söz veriyorum *her şey* güzel olacak. (s. 219 str. 15)

O zaman kendime güvenim geldi. (s. 219 str. 16)

İyi bir öğrenci olacağıma sizi temin ederim. (s. 219 str. 18-19)

Sanki aklına *tatsız bir ayrıntı* gelmişti. (s. 219 str. 21)

İşte *o zaman* bir kez daha genç kadın imdadıma koştı. (s. 219 str. 27)

İşte *o zaman bir kez* daha genç kadın imdadıma koştı. (s. 219 str. 27)

Mevlâna'ya de ki, zevcesi hep *küçük bir kızları* olsun isterdi. (s. 219 str. 28)

Eğer *bir kız çocuğunu* eğitirse karısı buna çok sevinir. (s. 219 str. 29)

Bu cümleleri aynen iletince Mevlâna güldü. (s. 219 str. 31)

O zaman genç kadın ağır ağır başını salladı ve kulağıma şunları fısıldadı: “Kerra'dan bahsetmediğini söyle. *O ikinci eşi*. Sen Gevher'den bahsediyorsun. Oğullarının anası.” (s. 220 str. 1, 2-3)

O zaman genç kadın ağır ağır başını salladı ve kulağıma şunları fısıldadı: “Kerra'dan bahsetmediğini söyle. *O ikinci eşi*. Sen Gevher'den bahsediyorsun. Oğullarının anası.” (s. 220 str. 1)

Kötü bir niyeti yoktur efendim. (s. 220 str. 10)

Kimya *saygılı bir kızdır*. (s. 220 str. 11)

Koyu kahve badem gözleri, çillenmiş yüzü, uzun sarı bir elbisesi var. (s. 220 str. 15, 16)

Genç kadın terliklerini işaret edince, onu da anlattım. (s. 220 str. 17)

Parlak turuncu ipekten yapma, üstünde ufacık al çiçekler işli. (s. 220 str. 18, 19)

O terlikleri Gevher'e Şam'dan almıştım. (s. 219 str. 20)

Bunları söyledikten sonra *koca âlim* sessizliğe büründü. (s. 220 str. 22)

Vakur, dalgın, mesafeli bir ifadesi vardı. (s. 220 str. 23)

Eminim *çok iyi bir talebe*; hem de *pek çok oğlanı* geride bırakacak. (s. 220 str. 29, 30)

Ama *gittiği yerden* daima muhabbetle sizi izliyormuş. (s. 221 str. 1)

O an anladım ki Mevlâna'yla tanışmamın etkileri çok ötelere uzanacak. (s. 221 str. 4)

Annemle aramız *hiçbir zaman* yakın olmamıştı ama şimdi Allah sanki anamın *gönümdeki boşluğunu* doldurmak için bana *iki baba* birden veriyordu: *Gerçek babam* ve *Efendi babam*. (s. 221 str. 6, 7, 8)

Sekiz sene önce Mevlâna'nın evine varışmanın hikâyesi işte böyle. (s. 221 str. 9)

İlme aç, içine kapanık, çekingen bir çocuktum buraya geldiğimde. (s. 221 str. 10)

Zamanla Kerra kendi anamdan ileri oldu; her zaman müşfik ve sevecendi. (s. 221 str. 12)

Mevlâna'nın oğulları bana kucak açtı, özellikle büyük oğlu gerçek bir ağabey oldu. (s. 221 str. 13)

Mevlâna'nın oğulları bana kucak açtı, özellikle büyük oğlu gerçek bir ağabey oldu. (s. 221 str. 14)

Sonunda köyümüze uğrayan o bilge haklı çıktı. (s. 221 str. 17)

Bir kez bile bu çatının altında huzursuzluk yaşamadım. (s. 221 str. 19, 20)

O geldikten sonra bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmadı, olamadı. (s. 221 str. 22)

Oysa son zamanlarda hayatında belki de ilk defa, evde yalnız olmak için fırsat kolluyordu. (s. 221 str. 25, 26)

Her fırsatta Aşk Şeriatı'yla uğraşiyor; roman hakkında yazdığı yayın raporunun son rötuşlarını tamamlıyordu. (s. 221 str. 27, 28)

Michelle'e telefon açıp bir hafta daha ek süre talep etmişti. (s. 221 str. 29)

Zahara'nın romanı kendi zihnine çekilmeye bahane oluyor, bu sayede hem ailevi yükümlülüklerden hem de uzun süredir bekleyen karı koca çatışmalarından kaçırıyordu. (s. 222 str. 3)

Bu hafta ilk defa Füzyon Yemek Kulübü'nü aksatmıştı. (s. 222 str. 5)

Bu hafta ilk defa Füzyon Yemek Kulübü'nü aksatmıştı. (s. 222 str. 5)

Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, benzer hayatlar süren on beş kadınla yan yana dizilip yemek pişirmek zoruna gitmeye başlamıştı. (s. 222 str. 6, 7)

Bu arada Ella, Aziz'la yazışmalarını bir sır gibi kendine saklıyordu. (s. 222 str. 9)

Ne tuhaf, son zamanlarda bir sürü sırrı olmuştu: Mesela Aziz, romanı hakkında Ella'nın bir değerlendirme raporu hazırladığını bilmiyordu. (s. 222 str. 10)

Öte yandan çocukları ve kocası ne yalnız kalma bahanesiyle romana deli gibi kaptırmasının, ne de yazarla arasındaki yakınlaşmanın farkındaydı. (s. 222 str. 14, 15-16)

Birkaç hafta içerisinde durağan, tekdüze bir hayat süren bir kadın olmaktan çıkıp, geçiştirmeler, kaçamaklar ve sırlarla dolu bir başka kadına dönüşmüştü. (s. 222 str. 16, 17, 18)

Birkaç hafta içerisinde durağan, tekdüze bir hayat süren bir kadın olmaktan çıkıp, geçiştirmeler, kaçamaklar ve sırlarla dolu bir başka kadına dönüşmüştü. (s. 222 str. 17)

İşin tuhaf yanı bu değişimden hiç rahatsız değildi. (s. 222 str. 19)

Garip bir sükunet gelmişti üzerine. (s. 222 str. 19-20)

Sabırla *önemli bir şeyler* olmasını bekliyordu. (s. 222 str. 20)

Tam tersine, *uzun zamandır ilk defa* yüreğinin pır pır ettiğini hissediyordu. (s. 222 str. 22)

Bir zaman sonra e-postalar yetmez oldu. (s. 222 str. 24)

Öyle ki, artık *yedi saatlik zaman* farkına rağmen hemen *her gün* telefon başındaydılar. (s. 222 str. 25, 26)

Hayatta *hiçbir zaman* kendini koyvermeyi becerememiş, başkalarının dediklerine kulak asmamayı öğrenememiş, *kendini hep bastırılmış ve sansürlemiş bir kadının* kahkaha denemeleriydi bunlar. (s. 222 str. 28-29, 30-31)

Bu arada Ella'nın evinde *aynı anda birkaç şey* birden oluyordu. (s. 222 str. 32)

Matematikten üst üste çıkan Avi *özel ders* almaya başlamıştı. (s. 222 str. 33)

Orly ise yeme bozuklukları için *bir piskoloğa* görünüyordu artık. (s. 223 str. 1)

Aylardır *ilk kez* bu sabah *bir omletin* yarısını yemeyi becermiş, hemen ardından kaç kalori aldığını hesaplamışsa da *mucizevi bir şekilde* pişmanlık duymamış, kendini açlıkla talim etmeye kalkmamıştı. (s. 223 str. 2, 4)

Aylardır *ilk kez bu sabah* bir omletin yarısını yemeyi becermiş, hemen ardından kaç kalori aldığını hesaplamışsa da *mucizevi bir şekilde* pişmanlık duymamış, kendini açlıkla talim etmeye kalkmamıştı. (s. 223 str. 2)

Öte yandan Jeannette Scott'la ayrıldıklarını açıklayarak herkesin kafasını karıştırmıştı. (s. 223 str. 5)

Neler olduğunu soranlara *bir müddet* yalnız kalmaya ihtiyacı olduğunu söylemişti. (s. 223 str. 7)

Kitapla ilgili çalışma bitince *bu yakınlık* da kendiliğinden sönecek miydi? (s. 223 str. 14)

Tüm aileyi ve evin her şeyini dengede tutan merkezi güç! (s. 223 str. 22)

Oysa şimdi *tutkallıktan istifa etmiş, sabırlı ve sakin bir gözlemciye* dönüşmüştü. (s. 223 str. 23-24)

Günler geceler geçiyor; olayların gelişimini *tarafsız bir nazarla* izliyordu. (s. 223 str. 25)

Kontrol edemediği şeyler için hayıflanmayı bırakaliberi *bir başka kadın* olmuştu. (s. 223 str. 25-26-27)

Daha vakur, daha yalnız, daha duyarlı biri. (s. 223 str. 27)

David karısında *bir tuhaflık* olduğunun farkındaydı. (s. 223 str. 28)

Bir süredir diğer kadın(lar)la görüşmediğini tahmin ediyordu Ella. (s. 223 str. 30, 31)

“Tatlım iyi misin? *Her şey* yolunda mı?” diye soruyordu David, günde *birkaç kez*. (s. 223 str. 32, 33)

Ella *her defasında aynı üslupla*, “Gayet yolunda” diyor, gülümsüyordu. (s. 224 str. 1)

Tek başına *bir köşeye çekilip, kendine ait bir dünya yaratınca*, evliliklerini olduğundan parlak ve başarılı gösteren cila dökülmüştü. (s. 224 str. 3)

İçinden *bir his* David’in bundan etkilendiğini söylüyordu. (s. 224 str. 7)

Sonra susuyorlardı, *yalın gerçeği* kabullenircesine. (s. 224 str. 12)

David ondan *bir şeyler* sormasını bekler gibiydi. (s. 224 str. 14)

Belki de Ella konuyu açsa kocası *her şeyi* itiraf etmeye hazırdı. (s. 224 str. 15)

Bugüne kadar *tüm flörtlerini*, sadakatsizliklerini anlatmaya razı olabilirdi. (s. 224 str. 16)

Bekliyordu sanki; *o basit soruyu* bekliyordu çözülmek için. (s. 224 str. 17)

Ama Ella’nın *bir şey* sorduğu yoktu. (s. 224 str. 18)

Belki de kocasını korkutan Ella’nın *bu yeni kişiliği*ydi. (s. 224 str. 23)

Bu soğuk, mesafeli duruş; bu aldırılmazlık hâli. (s. 224 str. 23, 24)

Oysa çok değil bundan belki *bir ay* öncesine kadar nasıl da farklıydı duyguları. (s. 224 str. 25)

O zamanlar David evliliklerini toparlamak için *minnancık bir adım* atmış olsa sevinçten havalara uçardı. (s. 224 str. 26, 27)

Üç çocuk annesi kadın nasıl olmuştu da bedbinliğini keşfetmiş, kendiyile yüzleşmişti? (s. 224 str. 28-29)

Velev ki telefonda Jeannette’e itiraf ettiği kadar mutsuzdu, öyleyse neden *mutsuz kadınların* yaptığı şeyleri yapmıyordu. (s. 224 str. 32)

Velev ki telefonda Jeannette’e itiraf ettiği kadar mutsuzdu, öyleyse neden *mutsuz kadınların* yaptığı şeyleri yapmıyordu. (s. 224 str. 32)

Neden kendini banyoya kapatıp, yerlerde ağlamıyor, mutfakta iş yaparken gözyaşı dökmüyordu; neden evden kaçarcasına *uzun yürüyüşlere* çıkmıyor ya da öfke krizlerine kapılıp camı çerçeveyi aşağı indirmiyordu? (s. 225 str. 2)

Bir garip sükunet sinmişti Ella’nın üstüne. (s. 225 str. 4)

Her sabah aynada çehresine bakıyor, yüzünde *belirgin bir değişim* arıyordu. (s. 225 str. 4, 5)

Bir yandan, hiçbir şey değişmemişti hayatında. (s. 225 str. 6)

Ailesi *aynı aile*, o *aynı insandı*. (s. 225 str. 6, 7)

Bir yandan, hiçbir şey eskisi gibi değildi. (s. 225 str. 7)

Bedir, Şems-i Tebrizî geleli, *altı kez* belirdi, *altı kez* kayboldu. (s. 222 str. 11)

Bu süre boyunca kocam, tıpkı hilâl gibi her gün biraz daha değişerek, benden ve oğullarımdan uzaklaştı. (s. 225 str. 12)

Başka bir adama dönüştü. (s. 225 str. 13-14)

İlk başta sandım ki gelip geçici bir hezeyandır; nasıl olsa birbirlerinden sıkılırlar ama öyle olmadı. (s. 225 str. 14)

Bir aradayken ya garip bir suskunluğa bürünür yahut fısır fısır konuşurlar. (s. 225 str. 17)

Nasıl böyle uzun uzun sustuklarını da anlayamıyorum, bunca sözü nereden bulduklarını da. (s. 225 str. 18-19)

Şems'le her sohbet sonrasında Mevlâna farklı bir adama dönüşüyor; öylesine uzak, düşünceli, sanki vücudu burada ama kendi yok. (s. 225 str. 20)

Onları iki kişilik bir dünya. (s. 225 str. 22)

Her söze aynı anda, aynı şekilde tepki veriyorlar. (s. 225 str. 23)

Aynı anda durulup hüzünleniyor, susup dalıyorlar. (s. 225 str. 24)

Öyle günler oluyor ki rüzgârda sallanan beşik gibi sakinler; ne yiyor, ne içiyorlar. (s. 225 str. 25, 26)

Bazı günlerse taşkın nehirler gibi durup dinlenmek bilmeden konuşuyor, okuyor, yürüyorlar. (s. 225 str. 26, 27)

Sekiz senelik kocam, öz evladımış gibi evlatlarını yetiştirdiğim adam, beraber çocuk yaptığım insan bir yabancıya döndü. (s. 225 str. 28)

Sekiz senelik kocam, öz evladımış gibi evlatlarını yetiştirdiğim adam, beraber çocuk yaptığım insan bir yabancıya döndü. (s. 225, 226 str. 28-29, 1)

Ona bir tek derin uykuda olduğu zaman yakın hissediyorum. (s. 226 str. 1)

Çoğu gece uyumadan yanında yatıyor, nefes alışverişini dinliyorum. (s. 226 str. 2)

Ancak o mahremiyette kendimi karısı gibi hissediyor, aramızdaki eski bağın canlanacağına dair bir teselli buluyorum. (s. 226 str. 4, 5)

Şems bir gün gidecek elbet. (s. 226 str. 7)

Ne de olsa o bir gezgin abdal. (s. 226 str. 8)

O bu şehre, dinleyicilerine ve talebelerine ait. (s. 226 str. 9)

Ne zaman sabrım incelse, eski günleri anımsıyorum; Rumi'nin her ne olursa olsun yanımda durduğu günleri. (s. 226 str. 10, 11-12)

Evleneceğimiz haberi ilk duyulduğunda, hakkımda ileri geri laflar söyleyenler olmuştu. (s. 226 str. 13-14)

Senin gibi bir İslam âlimine *doğma büyüme Müslüman bir kadın* almak yakışır. (s. 226 str. 17)

Ne *o zaman*, ne daha sonra. (s. 226 str. 18)

Anadolu *dinlerin, inançların, âdetlerin masalların karışımı bir alaca diyar*. (s. 226 str. 20-21)
Aynı yemeği yiyip aynı şarkılarla içleniyor, aynı batıl itikatları paylaşıp, gece oldu mu aynı rüyaları görebiliyorsak neden beraber yaşayamayalım? (s. 226 str. 21, 22)

İsa Peygamber'in adını taşıyan Müslüman bebekler bilirim, *Müslüman sütannelerin emzirdiği Hristiyan bebekler* de. (s. 226 str. 23-24-25)

İsa Peygamber'in adını taşıyan Müslüman bebekler bilirim, *Müslüman sütannelerin emzirdiği Hristiyan bebekler* de. (s. 226 str. 24-25)

Su gibi berrak ve akışkandır Anadolu, burada *her hikâye* birbirine karışır. (s. 226 str. 26)

Şayet Hristiyanlıkla Müslümanlık arasında bir sınır kapısı varsa, bunun *her iki taraftaki bağnazların iddia ettiği gibi geçilmez bir hudut* olduğunu sanmıyorum. (s. 226 str. 28, 29)

Mevlâna gibi *meşhur bir bilgenin* karısı olunca herkes sanıyor ki âlimlere fazla kıymet veriyorum ama öyle değil. (s. 226 str. 30)

Hocalar bazen *anlaşılması o kadar güç laflar* ediyorlar ki ne dediklerini takip edemiyorum. (s. 227 str. 1)

Müslüman âlimler Teslis'i kabul ettikleri için Hristiyanları yeriyor; *Hristiyan âlimler* ise "Kuran kusursuzdur" dedikleri için Müslümanları. (s. 227 str. 2, 3)

Sanki *her iki din* birbirinden fersah fersah uzakmış gibi konuşuyorlar. (s. 227 str. 4-5)

Hâlbuki din bilgileri aralarında tartışadursun, *Anadolu'da yaşayan sıradan Hristiyanlarla sıradan Müslümanların ortak yanları* öyle çok ki. (s. 227 str. 6, 7, 8)

Aynı toprağın çocuklarıyız biz. (s. 227 str. 8)

Aynı göğün altında... (s. 227 str. 8-9)

Diyorlar ki *Hristiyanlığa dönen bir Müslüman* için en zoru Teslis'i kabul etmekmiş. (s. 227 str. 10)

Keza *Hristiyanlıktan dönen bir Müslüman* için en zoru Teslis'i bırakmakmış. (s. 227 str. 11-12)

Ama bazen Meryem'in *o müşfik, kahverengi gözlerini* özlüyorum. (s. 227 str. 18-19)

Anaç, merhemetli, sevecen, kadife bakışlı Meryem... (s. 227 str. 20)

Meryem'i düşünerek *yeni dinim* İslamiyet'ten sapıyor muyum acaba? (s. 227 str. 25)

Mevlâna'ya sormak isterdim ama yüzünü bile zor görürken *böyle hassas bir soruyu* nasıl sormalı? (s. 227 str. 27)

Başkaca *her konuda* sırdaşım olan komşum Safiye bile. (s. 227 str. 28)

Demek *şu hayatta bir erkekle aynı çatı altında* yaşamak, *aynı yatağı* paylaşıp gene de ona hasret kalmak mümkünmüş. (s. 227, 228 str. 33, 1)

Aynı yastığa baş koyduğun kocan bir sabah aniden bir yabancıya dönüşebilirmiş. (s. 228 str. 4)

Aynı yastığa baş koyduğun kocan *bir sabah* aniden *bir yabancıya* dönüşebilirmiş. (s. 228 str. 4, 5)

Öyle insanlar var ki, her Ramazan sektirmeden oruç tutar, *her bayramda* günahlarının kefareti için *kanlı koyun* keser, hacca umreye gider, günde *beş vakit* alını secdeye değer ama yüreğinde ne sevgiye yer vardır, ne merhamete. (s. 228 str. 8, 9, 10)

Bre adam, *o zaman* ne demeye uğraşır durursun ki? (s. 228 str. 12)

Aşk yoksa “ibadet” *bir kuru kelimeden, yan yana gelmiş altı harften* ibaret. (s. 228 str. 15)

Yaradan’ın gökyüzünde, tepede *bir yerlerde* olduğunu sanırlar. (s. 228 str. 18)

O tek bir yerdedir ancak: Âşıkların gönüllerinde. (s. 228 str. 20-21)

Vah ki vah *o budalaya*, Allah’la pazarlık etmeye kalkar. (s. 228 str. 24)

Yani sen şimdi her türlü art niyeti aklından geçir; onun bunun dedikodusunu yap, kuyusunu kaz; karısının kızının namusuna dil uzat; elin işte olsun, gözün oynaşta; camiden çıkar çıkmaz kıldığın namazı unut; sonra da *iki koyun* kesmekle, *dört dua* ezberlemekle *her şey* halloldu zannet! (s. 229 str. 1, 2)

Boş yere abdest almakla uğraşma, eğer kalbini temizlemeyi bilmiyorsan evvela. (s. 229 str. 2)

Ne *bir elinde* terazi tartmak peşinde, ne *öteki elinde* kalem yazmak derdinde... (s. 229 str. 7)

O muhteşem bir güzellik, kaynağı kesilmeyen nur, sonsuz merhamet ve rahmettir. (s. 229 str. 9, 10)

Benim Rabbim *her zaman* diridir. (s. 229 str. 11-12)

Seven ve sevilen bir Hak benimki. (s. 229 str. 13)

Nasıl *başka insanlar* hakkında dedikodu yapabilirim ki, Allah’ın *her an* her şeyi duyduğuna inanıyorsam şayet? (s. 229 str. 14, 15)

Nasıl başka insanlar hakkında dedikodu yapabilirim ki, Allah’ın her an *her şeyi* duyduğuna inanıyorsam şayet? (s. 229 str. 15)

Yirmi Dördüncü Kural: Madem ki insan eşref-i mahlûkattır, yani varlıkların en şerefli, *attığı her adımda* Allah’ın *yeryüzündeki halifesi* olduğunu hatırlayarak, buna yakışır soylulukta hareket etmelidir. (s. 229 str. 26, 27)

İnsan yoksul düşse, iftiraya uğrasa, hapse girse, hatta esir olsa bile, gene de *başı dik, gözü pek, gönlü emin bir halife* gibi davranmaktan vazgeçmemelidir. (s. 229 str. 31)

Kendilerini Allah Aşkı'nda yok edeceklerine, nefisleri ile cihada girişeceklerine *o mutaassıplar* habire başkalarıyla dövüşüp, nesilden nesile, dalga dalga korku saçarlar. (s. 230 str. 5)

Ne vakit bir yerde deprem, *kuraklık ya da başka bir felaket* olsa, Allah'ın gazabının alâmeti sayarlar. (s. 230 str. 8, 9)

Ne vakit bir yerde deprem, kuraklık ya da başka bir felaket olsa, Allah'ın gazabının alâmeti sayarlar. (s. 230 str. 8)

Hayatları *bitmek bilmez bir hamaset ve husumetle* doludur; *sevgisizlikleri üzerlerini örten bir kara buluttur.* (s. 230 str. 12-13-14)

Tek tek *şu ayete, bu ayete* takılma. (s. 230 str. 15, 16)

*Mukaddes Kuran'*ın özünü ve bütünü kucaklamak yerine, *bağnazlar belli başlı bir iki ayete* kafayı takar, *çatışmacı zihinlerine yakın buldukları emirlere* öncelik verirler. (s. 230 str. 18, 19, 20)

Herkes durmadan nutuk atarlar: “Mahşer günü geldiğinde *kıldan ince, kılıçtan keskince Sırat Köprüsü'*nden geçmeye mecbur kalacağız. *Köprüyü geçemeyen günahkârlar* alttaki cehennem çukurlarına düşüp zebaniler elinde ilelebet azap çekecek. *Faziletli yaşam* sürenlerse köprünün öbür ucuna varıp hurmalarla, hurilerle mükâfatlandırılacak.” (s. 230 str. 21-22, 23, 25)

Herkes durmadan nutuk atarlar: “Mahşer günü geldiğinde *kıldan ince, kılıçtan keskince Sırat Köprüsü'*nden geçmeye mecbur kalacağız. *Köprüyü geçemeyen günahkârlar alttaki cehennem çukurlarına* düşüp zebaniler elinde ilelebet azap çekecek. *Faziletli yaşam* sürenlerse köprünün *öbür ucuna* varıp hurmalarla, hurilerle mükâfatlandırılacak.” (s. 230 str. 23, 25)

Yirmi Birinci Kural: Cenneti ve cehennemi illâ ki gelecekte arama. İkisi de *şu an* burada mevcut. *Ne zaman* birini çıkarsınız, hesapsız ve pazarlıksız sevmeyi başarsak, cennetteyiz aslında. *Ne vakit* birileriyle kavgaya tutuşsak; nefrete, hasede ve kine bulaşsak, tepetaklak cehenneme düşüveririz. (s. 230 str. 29, 30, 31, 32)

Geçmişte *çok kötü bir günah* işlemiş, şimdi de vicdanı *aç bir fare* gibi beynini kemiren bir adamın çektiği azaptan daha beter cehennem olabilir mi? (s. 231 str. 3, 4)

Ya da insanlığa *maddi manevi hayrı* dokunan, kalp kırmak yerine kalp onaran, *sonsuz bir muhabbet zincirinde halka olmayı başaran ve kâinatın sırlarına parmaklarının ucuyla dokunan kişinin* doyunluğundan öte cennet mi var? (s. 231 str. 6, 7-9)

O adama sor, anlatsın sana cennet nedir. (s. 231 str. 10)

Aşk'ın hayatamızdaki varlığını da yokluğunu da dosdoğru yaşayabileceğin *tek zaman* şu andır. (s. 231 str. 13)

Aşk'ın hayatamızdaki varlığını da yokluğunu da dosdoğru yaşayabileceğin *tek zaman* şu andır. (s. 231 str. 13)

Onlar *sonsuz bir Ledûn denizinde* yüzer. (s. 231 str. 15)

Dolaysız bir sevgidir bu. (s. 231 str. 16)

Yüreğin *bir kadife keseye dönüşür*, içinde *sırma bir yumak*; sen *bu yufka gönülle* kimselere kıyamazsın. (s. 231 str. 20, 21)

Aşkta yok olunca *zahiri tarifler*, *zihinlerdeki kategoriler* buhar olur uçar. (s. 231 str. 23)

O noktadan itibaren “Ben” diye *bir şey* kalmaz. (s. 231 str. 24)

Tüm benliğin olur *koca bir sıfır*. (s. 231 str. 24, 25)

Geçen gün Mevlâna ile *bu meseleleri düşünürken*, birdenbire gözlerini kapadı ve *şu mısralar* döküldü o canım dudaklarından. (s. 231 str. 27, 28)

İkiliği *bir kenara* koydum, *iki âlemin* bir olduğunu gördüm. (s. 232 str. 2, 3)

Hem de *ne muhteşem bir şair!* (s. 232 str. 5)

Apayrı bir diyardan geliyor ve besleniyor, *bambaşka bir damardan*: Aşk Şeriatı'ndan. (s. 232 str. 8, 9)

Önce *kendisine verilen görevi* tamamlamalıydı. (s. 232 str. 18)

Hatta Aziz'e kitapçıdan Rumi hakkında ne bulduysa aldığı, artık yatmadan önce *her gece* Mesnevi'den *birkaç sayfa* okuduğunu bile söylememişti. (s. 232 str. 20)

Ama haziranın on ikisinde *öyle bir şey* oldu ki *iş ve aşk arasına çektiği sınırı* ihlal etti. (s. 232 str. 22-23)

Ella Rubinstein *o güne* kadar Aziz'in neye benzediğini bilmiyordu. (s. 232 str. 24)

Doğrusu Ella *yazıştığı insanın* neye benzediğini bilmemekten *ayrı bir keyif* almıştı ilk başlarda. (s. 232 str. 27, 28)

Aziz'den aldığı mesajlara bir yüz yapıştırmak istiyordu. (s. 233 str. 4)

Bu çağda, *her şeyin görüntü odaklı olduğu bir dünyada* insanın tipini bilmeden bir başkasıyla dostluk etmesi, hele hele yakınlaşması mümkün müydü? (s. 233 str. 6, 7)

Sonunda Ella *damdan düşer gibi bir gün* Aziz'e *eski bir fotoğrafını* yollayıverdi. (s. 233 str. 9, 10)

Fotoğrafta verandada oturuyordu, yanında sevgili Gölge; üzerinde *ince kumaştan*, *mercan rengi bir elbise*. (s. 233 str. 11-12)

Gülümsüyordu, *yarı mesut yarı buruk bir şekilde*. (s. 233 str. 12)

Tepelerinde gökyüzü *yamalı bir bohçe* gibi açılmıştı; griler, morlar, eflatunlar. (s. 233 str. 14)
En sevdiği fotoğraflarından değildi ama *mistik bir hava* vardı bunda. (s. 233 str. 15, 16)
Çok geçmeden geldi *o fotoğraf*. (s. 233 str. 20)
Ve işte Ella ilk *o zaman* gördü Aziz Z. Zahara'nın neye benzediğini. (s. 233 str. 20)
Uzunca siyah keten bir gömlek, siyah pantolon giymişti. (s. 233 str. 24, 25)
İnce uzun bir burnu, sert hatları, ama bir o kadar *yumuşak ve şefkatli bir ifadesi* vardı. (s. 233 str. 25, 26, 27)
Elmacık kemikleri çıkık, alını genişti; uzun kara saçları dalga dalga omuzlarına dökülmekteydi. (s. 233 str. 27, 28)
Gözleri *durgun bir yeşildi*; derinlerde *bir yerde* kendinden eminlik okunuyordu. (s. 233 str. 29)
Sağ kulağında tek bir küpe takılıydı; boynunda da *güneş şeklinde bir kolye*. (s. 233 str. 30, 31)
Arkada *gümüşü bir göl ayna* gibi parlıyordu ve kadraja girmeyen, belki de orada olmayan birinin *esrarengiz gölgesi alt köşeye* vuruyordu. (s. 233 str. 31, 33)
Ella *fotoğraftaki adamın her ayrıntısını* içine çekerken, onu *bir yerden tanıdığı* hissine kapıldı. (s. 234 str. 1, 2)
Aziz Z. Zahara *şaşırtıcı ölçüde* Şems-i Tebrizî'yi andırıyordu. (s. 234 str. 4-5)
Ella çok merak etmişti: Acaba Aziz Zahara *kitabındaki baş karakteri* bilerek mi kendine benzetmişti? (s. 234 str. 8-9)
Şu durumda, sekiz yüz sene arayla yaşamış *iki erkek* arasındaki benzerlik hayli şaşırtıcıydı. (s. 234 str. 13, 14)
Şu durumda, sekiz yüz sene arayla yaşamış *iki erkek* arasındaki benzerlik hayli şaşırtıcıydı. (s. 234 str. 14)
Acaba *bu fiziksel benzerlik* yazarın bilgisi ya da iradesi dışında mı gelişmişti? (s. 234 str. 15)
Ella *bu açmazda kafa* yordukça, Tebrizli Şems ile Aziz Z. Zahara arasında *basit bir edebi oyunun ötesinde bir yakınlık* olabileceğinden şüphelenmeye başladı. (s. 234 str. 16, 17, 18)
İlk olarak Aşk Şeriatı'nı sırf hikâye açısından değil de *farklı bir gözle*; Şems-i Tebrizî'de gizlenmiş olan Aziz'i, yani *baş karakterde gizlenen yazarı* bulmak amacıyla yeniden okumaya karar verdi. (s. 234 str. 20-21-22)
*Daha önceki bir mail'*inde İskoç olduğunu söylemişti, madem öyle neden *bir Doğulu Müslüman ismi* benimsiyor, "Aziz" adını kullanıyordu? (s. 234 str. 25, 26-27)
Zihnini meşgul eden bir şey daha vardı: Arzu! (s. 234 str. 30)

Bir erkeği arzulamayalı, kendini kadın gibi hissetmeyeli o kadar uzun zaman olmuştu ki bu duygunun neye benzediğini bile unutmuştu. (s. 234 str. 31, 32)

Ama işte şimdi tam karşısında duruyordu hakikat: *Kuvvetli, kıskırtıcı, kural tanımaz bir çekim gücü. (s. 235 str. 2-3)*

Ella *fotoğraftaki adama* baktıkça onu ne kadar arzuladığını gördü. (s. 235 str. 3)

Öyle beklenmedik, o kadar rahatsız edici bir arzuydu ki bu, dizüstü bilgisayarını çarçabuk kapadı. (s. 235 str. 5, 6)

Yoksa *fotoğraftaki adam* hayatına sızacak ya da daha beteri, elinden tutup onu da kadraja çekecekti sanki. (s. 235 str. 7)

Amcam Şeyh Yasin diyor ki, “Dünya *her geçen gün* yozlaşarak çürümekte. Asr-ı Saadet bitti biteli medeniyet *tarihi yokuş* aşağı inişten ibaret.” (s. 235 str. 12, 13)

Zira bana sorarsınız insanın olduğu *her yerde* savaş ve şiddet olmuş ve daha da olacak. (s. 235 str. 15)

O devirde husumetler yok muydu sanki? (s. 235 str. 17)

Aslan geyiği yer; leşini de akbabalar didikler, geriye *apak kemikler* kalır. (s. 235 str. 20)

Havada, denizde ve karada *her an* her yerde büyük küçüğü, cabbar çelimsizi yutar. (s. 235 str. 21)

Havada, denizde ve karada *her an her yerde* büyük küçüğü, cabbar çelimsizi yutar. (s. 235 str. 21)

Bu sebeptendir ki hayatta kalmak için *tek kaide* var: Hasmandan daha kurnaz ve daha kudretli olmak! (s. 235 str. 22, 23)

Bu gün, bu devirde en safımız bile bilir ki *bu işin başkaca yolu* yok. (s. 235 str. 26, 27)

Beş sene önce Cengiz Han’ın *barış antlaşması için yolladığı yüz elçi* birden katledilince işler sarpa sardı. (s. 235 str. 27, 28)

Tek bildiğim Moğolların Horasan’ı dörtnala tarumar ettiği *beş sene* içerisinde taş üstünde taş, omuz üstünde baş kalmadığı. (s. 236 str. 4-5)

Yetmezmiş gibi Köseadağ’da Selçuklu ordusuna galebe çalıp, *Koca Sultanı* haraç vermeye, kendilerine biat etmeye zorladılar. (s. 236 str. 7)

Ama *şu kana susamış Moğol Ordusu* gibisini görmedik. (s. 236 str. 11)

Harp sanatını hatmetmişler: Her biri *farklı amaca hizmet eden envai çeşit silah* kullanıyor; *her bir neferi* çevşenler kuşanmış; şeşber, teber, şimşer ve kargayla donanmış. (s. 236 str. 12, 13)

Bir de zırh delen, bariyerleri geçen, zehir saçan, *bedendeki en sert kemiği* dahi kırabilen okları var. (s. 236 str. 15)

Bir de *zırh delen, bariyerleri geçen, zehir saçan, bedendeki en sert kemiği dahi kırabilen okları* var. (s. 236 str. 14-16)

Bir taburdan diğerine ıslıkla haber salan oklar bile yapmışlar. (s. 236 str. 16)

Bir taburdan diğerine ıslıkla haber salan oklar bile yapmışlar. (s. 236 str. 16-17)

Buhara gibi yaşlı şehirler bile viraneye dönüştü. (s. 236 str. 18)

İşte *bu sebepten Mevlâna gibi tipler* sinirimi bozuyor. (s. 236 str. 23)

Evvelden *iyi âlim* olabilir ama *bu günlerde kâfir Şems*'in düman suyunda. (s. 236 str. 25, 26)

Müslümanları *aciz ve itaatkâr bir koyun sürüsüne* dönüştürmek istiyor. (s. 237 str. 4)

Diyor ki *her milletin bir nasibi ve bir mevsimi* varmış. (s. 237 str. 5, 6)

“Aşk” dışında *en sevdiği kelimeler*: “sabır”, “uyum”, “huzur”, “hoşgörü”, “tevekkül...” (s. 237 str. 7)

Cici bici, şeker şerbet, *ne etliye ne sütlüye bulaşan onca kuru laf!* (s. 237 str. 8-9)

Eminim *o zaman deliğinden çıkar, enkaza bakıp, “n” apalım nasip* böyleymiş, buna da şükür” der. (s. 237 str. 11)

Bir de dedikodu duydum; diyorlar ki *garip garip laflar* etmiş geçenlerde: “Camiler medreseler yıkılsın” demiş. (s. 237 str. 13)

O dönemin kudretli zenginleri Selçuklu Sultanı’ndan açık davet almışlar; Rumi’nin babası da onlardan biriymiş. (s. 237 str. 16, 17)

Karınları tok, sırtları pek, *bir elleri yağda bir elleri balda* Afganistan’ın keşmekeşinden çıkıp Konya’nın *latif bağlarına* sığınmışlar. (s. 237 str. 18, 19, 20)

Mazisi böyel olan adamın “her şeyi hoş gör” demesinden kolay n’ola? (s. 237 str. 20)

Daha geçen gün Şems-i Tebrizî’nin pazarda toplananlara *bir hikâyeye* anlattığını işittim. (s. 237 str. 23)

Demiş ki peygamber halefi, eshâb-ı kirâmdan damadı Hazreti Ali *bir gün* bir kâfirle meydanda cenk ediyormuş. (s. 237 str. 24)

Demiş ki peygamber halefi, eshâb-ı kirâmdan damadı Hazreti Ali *bir gün bir kâfirle* meydanda cenk ediyormuş. (s. 237 str. 24)

Hazreti Ali hemen kılıcını bırakmış, *derin bir nefes* alarak yürüyüp gitmiş. (s. 237 str. 27-28)

Kâfir öyle duygulanmış ki *o günden* sonra kendini Ali’nin hizmetine adanmış; zamanla, kendi arzu ve iradesiyle Müslüman olmuş. (s. 238 str. 5-6)

İşte *böyle hikâyeler* anlatmayı seviyor Tebrizli Şems. (s. 238 str. 8)

Peki *onca laf* salatasının altında ne telkin ediyor? (s. 238 str. 9)

Belki *bu soru* sana tuhaf gelecek ama sormadan edemeyeceğim: Aziz, yoksa sen Şems misin? (s. 238 str. 18)

Romanında anlattığın karakterde sen de varsın, öyle değil mi? (s. 238 str. 20)

Vaktiyle Baba Samed bana şöyle demişti: “*Bu dünyadan* bir Tebrizli Şems geçti. Hem de *bir kez* değil, yüzlerce kez. *Her asırda* yeniden gelir onlar. Ama Şems’i görecek, görüp de kıymetini bilecek Rumiler olmadıktan sonra neye yarar? Sen o yüzden Rumileri ara!” (s. 238 str. 25, 26, 27)

Mesajını okuyunca *bu eski nasihat* geldi aklıma. (s. 239 str. 4)

Bilâ noksan, eksiksiz *bir hayattır* sürdüğün. (s. 239 str. 20)

Sonra *beklenmedik bir anda* biri çıkar gelir. (s. 240 str. 2)

Kendini *bu yeni insanın* aynasında görmeye başlarsın. (s. 240 str. 3)

Var olanı değil, sende *eksik olanı gösteren sihirli bir aynadır* o. (s. 240 str. 4-5)

Ve sen *bunca zaman* aslında hep *bir eksiklik duygusuyla* yaşadığını, *bilmediğin bir şeye* hasret çektiğini anlarsın. (s. 240 str. 5, 6)

Sana *içindeki boşluğu* gösteren bu kişi *bir pir*, üstâd, arkadaş, yoldaş, eş ya da bazen *bir çocuk* olabilir. (s. 240 str. 8, 9)

Sana *içindeki boşluğu gösteren bu kişi* bir pir, üstâd, arkadaş, yoldaş, eş ya da bazen bir çocuk olabilir. (s. 240 str. 8)

Önemli olan *seni tamamlayacak ruhu* bulmandır. (s. 240 str. 10)

Her peygamberin verdiği öğüt aynıdır: Sana *ayna olacak insanı* bul! (s. 240 str. 10, 11)

İşte *o ayna* benim için Şems’dir. (s. 240 str. 11)

Önem *verdiği her kavrama bir tanım* bulur. (s. 240 str. 13-14)

Hayatın *her mühim dönemecinde şahsi sözlüğünü* açar bakarsın. (s. 240 str. 15-16)

Derken *bir gün*, işte *o yabancı* gelir ve *kıymetli sözlüğünü* alıp fırlatır. (s. 240 str. 17, 18)

“Şimdiye değin *sorgusuz sualsiz sahip çıktığın her tanım* baştan yazılacak” der. (s. 240 str. 19)

Bildiğin her şeyi unutma zamanı geldi. (s. 240 str. 20)

Emin olduğum her bilgiyi sildi, beni hoceyken yeniden talebe hâline getirdi. (s. 240 str. 21)

Birini bu kadar sevdiğin zaman istersin ki ailen, arkadaşların, en yakınların da *bu sevgiyi* paylaşsın, onu sevsin. (s. 240 str. 24)

Aramızdaki dostluğun derinliği Kuran’ın dördüncü okuması gibi; ya içindedir, kapılır gidersin, ya dışındadır, neye benzediğini bilemezsin. (s. 240 str. 29)

Maalesef çoğu kimse *kulaktan dolma bilgilerle* hareket edip başkalarını yargılıyor. (s. 240 str. 33)

Onlara göre Şems *asi bir derviş*. (s. 241 str. 1)

Serkeş, başıbozuk, ne yapacağı belli olmayan, güven telkin etmeyen biri. (s. 241 str. 2-3)

Başkalarının *yapmacık nezaket* gösterdiği yerde Şems inadına dobra dobra konuşuyor. (s. 241 str. 4-5)

Odalarında *gariban yolcular* kalır. (s. 241 str. 10)

Böylesi bir buluşma hayatta ancak *bir kez* olur. (s. 241 str. 11, 12)

Otuz yedi yılda bir kez! (s. 241 str. 12)

Kim *bu soruyu* sorar, demek ki anlamaz: Kim ki anlar, zaten *bu soruyu* sormaz. (s. 241 str. 14, 15)

“Mecnun’u bu kadar mest ettiğine göre bu Leyla *çok özel bir kadın* olmalı” dermiş kendi kendine. (s. 241 str. 19-20)

Öyle bir kadın ki hemcinslerinden katbekat güzel ve alımlı. (s. 241 str. 20)

Giderek merakı katlanmış, bildiği ne kadar Ali Cengiz oyunu varsa oynamış ki, Leyla’yı *dünya gözüyle bir kerecik* görsün. (s. 241 str. 23)

Ama *öyel sıra dışı cazibesi* yokmuş açıkçası. (s. 241 str. 28)

Sayısız *diğer kadın* gibi o da *noksanları kusurları olan bir faniymiş* işte. (s. 241 str. 28, 29)

Şems’in ne kadar *özel bir insan* olduğunu göremeyenlere onu nasıl tarif edebilirim? (s. 242 str. 5-6)

Ne yapsam da anlasalar Şems-i Tebrizî’yi görmek için kendi *önyargılı gözlerini bir kenara* bırakıp Mecnun’un gözleriyle bakmaları gerektiğini? (s. 242 str. 7, 8)

Âşık olmayana *aşk kuru bir kelimededen* ibaret. (s. 242 str. 10)

Yarı palavra, yarı safsata. (s. 242 str. 10, 11)

Birlikte çalışmayalı, Kuran okumayalı o kadar *uzun zaman* oldu ki, Efendi Mevlâna’yı özledim. (s. 242 str. 21)

Günebakan çiçeği güneşi nasıl takip ederse, Rumi’nin nazarı daima Şems’in üzerinde. (s. 242 str. 27)

Muhabbetleri *öyle derin, öyle bariz* ki, insan yanlarında kendini fazlalık gibi hissediyor. (s. 242 str. 28, 29)

Evdaki herkesin bu durumdan memnun olduğunu söyleyemem. (s. 243 str. 1)

Kaç kere yakaladım kızgın bakışlarını Şems’e yönelttiğini. (s. 243 str. 2, 3)

Kerra da huzursuz ama ağzını açıp *bir şey* demiyor, ben de neyin var diye soramıyorum. (s. 243 str. 4)

Herkes *bir barut fıçısının* üstüne oturmuş bekliyor. (s. 243 str. 5)

Bütün bu gerilimin başlıca sorumlusu olan Şems âdeta *hiçbir şeyden* etkilenmeden ortamımızda yaşıyor. (s. 243 str. 6, 7)

Ya *yarattığı huzursuzluğun* farkında değil ya da umursamıyor. (s. 243 str. 7-8)

Ama *öbür yanım* kapılmış çekimine. (s. 243 str. 10)

Bir süredir bu karmakarışık hislerle bocalıyordum. (s. 243 str. 11, 12)

Bu yüzden rastgele *bir sayfa* açtım ve *parmağımı koyduğum yere denk gelen ilk ayeti* okudum. (s. 243 str. 18, 19)

Ne tuhaf, *koca kitapta içime dert olan ayeti* açmıştım. (s. 243 str. 20, 21)

Onun yerinde Şems oturuyordu; elinde *bir tespih* pencere kenarına yerleşmiş, guruba karşı durmuştu. (s. 243 str. 28)

Batmaya hazırlanan güneşin yalımları yüzünü yalıyordu. (s. 243 str. 29)

Aklımdakini ona aktarmada *bir mahzur* görmedim. (s. 244 str. 3)

“*Kuran-ı Kerim’deki bir sûreyi* anlamakta güçlük çekiyorum” dedim tereddütle. (s. 244 str. 3-4)

Şems kendi kendine konuşurcasına, mırıl mırıl cevap verdi: “*Kuran taze bir gelin* gibidir Kimya. Onu okumak isteyen kişi yanına itinaıyla yaklaşamazsa, o da kapanır, katiyen açmaz peçesini.” (s. 244 str. 7)

İçime sinmeyen birkaç husus var orada. (s. 244 str. 12)

Bazı yerlerde erkeklerin kadınlara üstün olduğu yazılı. (s. 244 str. 13)

Şems *öyle abartılı bir hayretle* tepki vermişti ki ciddi mi yoksa alay mı ediyor anlayamadım. (s. 244 str. 16)

Bir süre hiçbir şey demeden karşılıklı durduk. (s. 244 str. 17)

Bir süre *hiçbir şey* demeden karşılıklı durduk. (s. 244 str. 17)

Bunun için *iyi kadınlar*, itaatkârdırlar. (s. 244 str. 23)

Allah’ın korumasını emrettiği şeyleri, kocalarının yokluğunda da korurlar. (s. 244 str. 24)

Serkeşlik etmelerinden endişe ettiğiniz kadınlara gelince; önce kendilerine nasihat edin, sonra yataklarında yalnız bırakın, yine dinlemezlerse dövün. (s. 244 str. 25-26)

Ayetin tamamını okuduktan sonra Şems gözlerini açtı, bana baktı, *belli belirsiz bir tebessüm* yayıldı dudaklarına. (s. 244 str. 31)

İyi ve temiz kadınlar saygılıdırlar; Allah'ın kendilerini koruduğu gibi, *gizliliği gereken şeyi* korurlar. (s. 245 str. 3-4-5)

Sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden korkutuğunuz kadınlara önce öğüt verin, sonra onları yataklarında yalnız bırakın ve nihayet onları evden çıkarın / buldukları yerden *başka yere* gönderin! (s. 245 str. 5-6, 8)

Bunun üzerine size saygılı davranırlarsa artık onlar aleyhine *başka bir yol* aramayın. (s. 245 str. 9)

Allah *çok yücedir, sınırsızca büyüktür.* (s. 245 str. 10)

“Ne dersin Kimya? Sence *bu ikisi* arasında *bir fark* var mı?” diye sordu Şems. (s. 245 str. 11)

Aynı ayetin iki farklı yorumunu okudun. (s. 245 str. 13)

Birincisi, *evli erkeklere* karılarını dövme izni veriyor. (s. 245 str. 14)

İkincisi, *en kötü durumda* uzaklaş ya da uzaklaştır diyor. (s. 245 str. 15)

“Niye böyle, niye böyle?” diye tekrarladı Şems ve birden *başka bir konuya* geçti: “Söylesene Kimya. Hayatında hiç nehirde yüzdün mü?” (s. 245 str. 18)

Toros Dağları'nın *buz gibi soğuk suları.* (s. 245 str. 21)

“*Bir nehre* uzaktan bakınca insan zanneder ki *tek bir akıntı* var” dedi Şems. (s. 245 str. 25, 26)

İrmakta *nice akıntı* gizlidir, hepsi ahenkle ama ayrı ayrı akar. (s. 245 str. 27)

Böylelikle beni *o dipsiz, o zifiri kara, o ruh dolu gözlerine* bakmaya zorladı. (s. 245 str. 30-31)

Kalbim *bir an* duracak gibi oldu, nefes bile alamadım. (s. 245 str. 31)

“Kuran *çağıl çağıl bir nehirdir*” dedi. (s. 246 str. 1)

Uzaktan bakana *tek bir akıntı* gibi görünür, içinde yüzene ise *dört ayrı ırmak.* (s. 246 str. 1, 2)

“Peki ya *diğer akıntılar?*” diye soracak oldum. (s. 246 str. 13)

Ağzı *davetkâr bir saklı bahçeydi.* (s. 246 str. 15-16)

Üçüncü akıntı, bâtinî katmandır. (s. 246 str. 23)

Ve her birimiz, buna senle ben de dahiliz, içimizde taşıyoruz kadınlık ve erkeklik hâllerini, *farklı farklı nispetlerde.* (s. 246 str. 28)

Ne zaman ki ikisine de kuçak açarız, barışık ve bütünleşmiş oluruz. (s. 246 str. 28)

Her erkekte en az bir dirhem kadınlık mevcuttur, *her kadında bir nebze* de olsa erkeklik. (s. 246, 247 str. 33, 1)

“Ya *kazak erkekler?*” diye sordum. (s. 247 str. 3)

Şems *bir sır* paylaşırcasına göz kırparak, “Bilhassa onlarda olur Kimyacım” dedi. (s. 247 str. 5)

Bir genç kız gibi kıkırdamak üzereydim ki dudaklarımı ısırđım, kendimi tuttum. (s. 247 str. 8)
Tuhaf bir adamdı, sesinde müthiş bir ahenk vardı, elleri ince ve zarıftı; bakışları güneşten fişkırان bir huzme misali değđiđi yeri canlandırıyordu. (s. 247 str. 10, 11, 12)
Bakışlarında şimdi yepyeni, rüyada gibi bir hâl vardı. (s. 247 str. 18)
Tenimdeki parmak uçları yanan bir kandil gibi sıcaktı. (s. 247 str. 19)
Şaşkınlıktan küçük dilimi yutacaktım. (s. 247 str. 20)
Derken parmakları yüzümde aşağılara kaydđ, alt dudağıma uzandı. (s. 247 str. 21)
“Artık gitsen iyi olur can Kimya “ dedi kısık bir sesle. (s. 247 str. 24)
İsmimi hüznü bir kelime gibi telaffuz etmişti. (s. 247 str. 25)
Aklım o kadar başımdan gitmişti ki, ırmaktaki dördüncü akıntıya, Kuran’ın daha derin katmanına nasıl varacağımı sormayı unutmuştum. (s. 247 str. 31, 32)
İnsan öylesi bir derinliğe nasıl ererdi? (s. 247 str. 33)
Ne var ki son zamanlarda hep gergin, hep diken üstünde. (s. 248 str. 7)
Âdeta çatacak yer, kavga edecek hasım arıyor. (s. 248 str. 8, 9)
En ufak bir meselede heyheyleri geliyor. (s. 248 str. 9)
O kadar asabi ki sokaktaki çocuklar bile uzaktan onu görünce kaçııyorlar. (s. 248 str. 10)
Yaşı daha on yedi ama sürekli kaşlarını çatmaktan yüzünde yaşlı insanlar gibi çizgiler oluştu. (s. 248 str. 12)
Daha bu sabah ağzının yanında yeni bir kırışıklık fark ettim, sürekli dudağını büzdüğünden olacak. (s. 248 str. 13)
Bugün tam kendimi çalışmaya vermiş, babamın yazılarını temize çekiyordum ki arkamda belli belirsiz bir ses işittim. (s. 248 str. 16)
Alt dudağını ısırılmış, gözucuyla yazdıklarına bakıyordu. (s. 248 str. 17)
Gözlerinde sıkıntılı bir bakışla ne yaptığımı sordu. (s. 248 str. 19)
“Babamın eski bir risalesinin suretini çıkarıyorum” dedim. (s. 248 str. 20)
Tüm sohbetlerini temize çekip kopyalamak niyetindeyim. (s. 248 str. 21)
Tüm mesuliyetlerini bir kenara attı. (s. 248 str. 24, 25)
“Geçici bir durum bu” diye sözünü kestim. (s. 248 str. 26)
Alaaddin alaylı bir edayla güldü, benim de ona eşlik etmemi bekler gibiydi ama ben ağzımı açmayınca, susup sinirli sinirli odada volta atmaya başladı. (s. 249 str. 2)
Herkes aynı soruyu soruyor: Nasıl oluyor da çapulsuz dervişin teki koskoca bir âlimi parmağında oynatıyor? (s. 249 str. 6, 7)
Eğer bir an evvel kendine çekidüzen vermezse tek bir talebe bile bulamayacak. (s. 249 str. 9)

Geçen seneden bu yana ne kadar değişmişti. (s. 249 str. 14)

Gizli bir sevdası olduğunu, birine gönlünü kaptırdığını biliyor ama kime abayı yaktığını soramıyordum. (s. 249 str. 14-15)

Bu sözler ağızımdan çıkar çıkmaz pişman oldum. (s. 249 str. 21)

Başımıza gelen felakete pire mi diyorsun? (s. 249 str. 24-25)

Bir sahife daha aldım elime, narin sathını okşadım. (s. 249 str. 26)

Babamın kelimelerinin suretini çıkartıp, *bu sayede* ömürlerinin uzamasına yardımcı olduğumu düşünmekten mutlu oluyordum. (s. 249 str. 27)

Aradan *bir asır* geçse bile insanlar babamın öğretilerini okuyup feyz alabileceklerdi. (s. 249 str. 29)

Nesilden nesile *bu malûmatın* intikalinde ufak da olsa bir payım olması gurur veriyordu. (s. 249 str. 30)

Alaaddin usulca yanımda dikildi; *yaptığım işe karamsar, kasvetli gözlerle* baktı. (s. 249 str. 32-33)

Bir an için yüzünde baba sevgisine muhtaç bir çocuk gördüm. (s. 249, 249 str. 33, 1)

O an anladım ki Alaaddin'in kızdığı gerçekte Şems değildi. (s. 250 str. 1)

Haşhaşiler mebzul miktarda uyuşturucu kullanıp suikastlar düzenlemeleriyle *nâm ve korku salmış bir mezhepti.* (s. 250 str. 12)

Ortalığa dehşet saçmak için *nüfuzlu kimseleri* hedef seçer, kurbanlarını uluorta katlederlerdi. (s. 250 str. 13)

Selahaddin Eyyubi Hazretlerinin çadırına girip, başucuna *zehirli bir tatlı* bırakacak kadar ileri gitmişlerdi. (s. 250 str. 15)

Ve Selahaddin Eyyubi, yani *Haçlılara karşı cesaretle savaşıp Kudüs'ü geri alan ve kimseden korkusu olmayan o muhteşem kumandan,* Haşhaşilerle mücadeleye cesaret edememiş, alttan almıştı. (s. 250 str. 19)

İnsanlar nasıl olur da Şems'in *bu korkunç örgüt*le alâkası olduğunu düşünürlerdi? (s. 250 str. 21)

Evet ama diyorlar ki Hasan Sabbah'ın *üç sadık kumandanı* takipten kaçmayı başarmış. (s. 250 str. 26)

“Çünkü *nüfuzlu kişilerden* nefret ediyor ve kargaşa yaratmayı seviyorlar. Babam da *itibarlı biri* değil mi? En azından *bir zamanlar* öyleydi?” diye tersledi. (s. 250, 251 str. 32, 33, 1)

Bu tür rivayetleri ciddiye alma. (s. 251 str. 6)

Alaaddin *gücenmiş bir edayla* burnundan solduysa da *bir şey* demedi. (s. 251 str. 8, 9)

Sanki, Şems'e kıymet vermem zayıflık ve pısrıklıktı, babamızın gözüne girmek için *her şeyi* görmezden gelip yaltaklanıyordum ona göre. (s. 251 str. 16)

Ne de olsa *küçük kardeşim*di. (s. 251 str. 18)

Ona baktığım zaman *ara sokaklarda* kedi kovalayan, yağmur birikintilerine dalıp ayağını çamura bulayan, *bütün gün* yoğurtlu ekmek kemiren oğlan çocuğunu görüyordum. (s. 251 str. 19, 20)

Ona baktığım zaman *ara sokaklarda* kedi kovalayan, yağmur birikintilerine dalıp ayağını çamura bulayan, *bütün gün* yoğurtlu ekmek kemiren oğlan çocuğunu görüyordum. (s. 251 str. 20-21)

Ona baktığım zaman *ara sokaklarda kedi kovalayan, yağmur birikintilerine dalıp ayağını çamura bulayan, bütün gün yoğurtlu ekmek kemiren oğlan çocuğunu* görüyordum. (s. 251 str. 19-21)

O hafif tombul, yaşına göre bir parça kısa boylu çocuk, annesinin vefat haberini duyduğunda damla gözyaşı dökmemişti. (s. 251 str. 21-22)

Keşke *her şeyi* bu kadar içine atmasaydı. (s. 251 str. 26)

Rahmetli annem *o zaman* sana ne demişti. (s. 251 str. 30)

Belki böylece onda *sevecek bir şeyler* bulursun. (s. 252 str. 3)

Kırık bir tebessüm belirdi Alaaddin'in yüzünde, *bir süre* asılı kaldı dudaklarında. (s. 252 str. 4)

O da bana *uzun zamandır ilk defa* sıkı sıkı sarıldı. (s. 252 str. 6)

O an sandım ki *her şey* düzelecek, Şems'le arasını yapacak. (s. 252 str. 7)

Sandım ki evimiz *o eski ahengine* kavuşacak. (s. 252 str. 8)

Geçen gün helva ikram etmek için yanlarına gittiğimde öyle ateşli konuşuyorlardı ki beni fark etmediler bile. (s. 252 str. 12)

Ben ortalıktayken Şems genellikle *bir şey* söylemez, varlığım onu *mutlak suskunluğa* itermiş gibi. (s. 252 str. 15)

İster *muhteşem bir ziyafet* hazırlayayım, ister *kuru ekmek* ikram edeyim, hep *aynı ifadeyle* teşekkür eder. (s. 252 str. 16, 17)

Ama gel gör ki *bu sefer* tabaktaki helvanın tadına bakmasıyla gözlerinin parlaması bir oldu. (s. 252 str. 19)

Ama gel gör ki *bu sefer tabaktaki helvanın* tadına bakmasıyla gözlerinin parlaması bir oldu. (s. 252 str. 19)

Bir süre sonra odadan çıktım ve onları baş başa bıraktım. (s. 252 str. 29)

Ama *bu sabah* öyle bir şey oldu ki *her şeyi* baştan hatırladım. (s. 253 str. 1, 2)

Ama *bu sabah öyle bir şey* oldu ki her şeyi baştan hatırladım. (s. 253 str. 2)

Ocak başında yayıkta yağ yapıyordum ki avludan *garip sesler* duydum. (s. 253 str. 3-4)

Dışarı koşunca *tuhaf bir manzaraya* şahit oldum. (s. 253 str. 4)

Her yanda kitaplar vardı; kuleler hâlinde üst üste dizilmiş, ha devrildi ha devrilecek, *yüzlerce kitap* ve *el yazması* saçılmıştı ortalığa, bir o kadarı da şadırvana atılmıştı. (s. 253 str. 5, 6)

Mürekkepleri çözüldüğünden *şadırvandaki su* maviye çalmaya başlamıştı. (s. 253 str. 8)

Şems, *gözlerimin önündeki kitap* yığınının *bir kitap* çekti, şöyle bir karıştırdı ve pat diye suya attı. (s. 253 str. 10)

Kocamın *en sevdiği kitapları* tek tek mahvediyordu! (s. 253 str. 14)

Rumi'nin babasına hayranlığını, *bu eski el yazmasına* olan düşkünlüğünü bildiğimden hemen dönüp kocama baktım. (s. 253 str. 16-17)

Vaktiyle *sırf kitaplarının tozunu aldım diye beni azarlayan adam* gitmiş, onun yerine, *tüm kütüphanesini mahveden deliyi* kenardan izleyen biri gelmişti. (s. 253 str. 22, 23)

Vaktiyle *sırf kitaplarının tozunu aldım diye beni azarlayan adam* gitmiş, onun yerine, *tüm kütüphanesini mahveden deliyi* kenardan izleyen biri gelmişti. (s. 253 str. 23)

Madem Rumi karışmayacaktı *bu işe*, ben karışacaktım. (s. 253 str. 25)

Bu kitaplar son derece kıymetlidir. (s. 253 str. 26)

Bu kitaplar *son derece* kıymetlidir. (s. 253 str. 26-27)

Böyle davranmasının elbette *bir sebebi* vardır. (s. 254 str. 6)

Cüppesinin yenini sıvadı, kollarını suya daldırdı ve başladı tek tek *şadırvandaki kitapları* çıkarmaya. (s. 254 str. 9)

Haryetten küçükdilimi yuttum, zira *sudan çektiği her kitap* kupkuruydu. (s. 254 str. 10-11)

“Sihir mi bu? *Kara büyü* mü? Nasıl yaptın?” diye sordum. (s. 254 str. 12)

Ve orada, *onlarca tencere tava*, yığınla ot ve baharat ortasında yere çöküp ağladım, ağladım. (s. 254 str. 17)

Bu sabah şafak söker sökmez Şems'le evden ayrıldık. (s. 254 str. 21)

*Bir süre çayır*ların, vadilerin, pınarların arasında doludizgin at sürüp *ılık meltemin* yüzümüzü okşamasıyla keyiflendik. (s. 254 str. 21-22, 23)

Yaklaştığımızı gören korkuluklar buğday tarlaları arasından bize selâm durdu; *bir çiftlik* evinin önünde *ipe dizili yeni yıkanmış çamaşırlar* delice dalgalandı. (s. 254 str. 24, 25, 26)

Ardından Şems atının dizginlerine asıldı, uzakta *bir meşe ağacına* işaret etti. (s. 254 str. 27-28)

Berberce *o ağacın* altına oturduk, *eflatuna çalan semayı* seyredaldık. (s. 254 str. 28, 29)

Namaz sonrası dua ederken sadece kendimiz için değil, *bütün insanlık* için güzellikler diledik. (s. 255 str. 2-3)

Yirmi Altıncı Kural: Kâinat yekvücut, *tek varlıktır*. (s. 255 str. 4)

Her şey ve herkes *görünmez iplerle* birbirine bağlıdır. (s. 255 str. 4, 5)

Unutma ki dünyanın *öte ucunda tek bir insanın* kederi, *tüm insanlığı* mutsuz edebilir. (s. 255 str. 7, 8)

Ve *bir kişinin* saadeti, herkesin yüzünü güldürebilir. (s. 255 str. 9)

“Konya’ya ilk geldiğimde *bu ağacın* altında oturmuştum” diye mırıldandı Şems. (s. 255 str. 10)

Gariban bir köylüyle tanıştım. (s. 255 str. 11)

Ama *o günler* çok geride kaldı. (s. 255 str. 13)

Şafak *geceden kalan tortuları* silmiş, gökte *günahsız bir turuncu tabaka* bırakmıştı. (s. 255 str. 20)

Karşımızda şehir uyanıyordu; kargalar bostanlara dadanmış, ocaklar yakılmış, çoluk çocuk yüzlerini yıkamış, herkes *taptaze bir güne* hazırlanıyordu. (s. 255 str. 23)

Şems *kısıp bir sesle*, “Arzın *her yerinde* insanlar bahtiyar olmaya can atıyor ve tamamlanmak istiyor ama *manevî bir rehberden* mahrumlar” dedi. (s. 255 str. 24, 25-26)

Ben de *bu uğurda* senin hizmetkârın olacağım. (s. 255 str. 27)

Tek endişem, *şu içine gizlendiğin kabuk*. (s. 255 str. 31)

Meşhur ve muktedir birisin, etrafın hayranlarla kuşatılmış. (s. 255 str. 31)

Allah’ın yarattığı her mahlûku sevebilir miyiz? (s. 256 str. 5)

Çetin bir sınavdır bu, *çok az kişi* verir *bu imtihanı*. (s. 256 str. 6)

Konuştukça yüzünde neredeyse *babacan bir şefkat* beliriyordu. (s. 256 str. 7)

Her zaman korunaklı bir şekilde yaşadım. (s. 256 str. 9)

Her zaman korunaklı bir şekilde yaşadım. (s. 256 str. 9-10)

Bu toplumun düşmüşleri nasıl yaşar bilmem bile. (s. 256 str. 10)

Şems eğildi, *bir avuç toprak* aldı, parmakları arasında ufladı. (s. 256 str. 12)

Sonra *yerdeki kırık bir dala* uzandı; kalktı, meşe ağacının etrafında *genişçe bir çember* çizmeye koyuldu. (s. 256 str. 13, 14)

Çember tamamlanınca kollarını semaya kaldırdı, sanki *görünmez bir elin* kendisini harekete geçirmesini bekliyordu. (s. 256 str. 15-16)

Önce ağır ağır, rikkat ve dikkatle, sonra kendisinden geçerek, *hızlanan bir ezgiye* eşlik edencesine, *insaniüstü bir kudretle* döndü, döndü. (s. 256 str. 19)

Tüm kâinat ve cümle yıldızlar ve dahi ay da onunla semaya durdu. (s. 256 str. 20)

Bu fevkalade raksı izlerken, gözyaşlarıma hâkim olamadım. (s. 256 str. 21)

Bıraktım *bu vecd anının* tılsımı hem ruhumu hem bedenimi sarmalasin. (s. 256 str. 22)

Kesik kesik soluyarak, gaybedan gelircesine *boğuk bir sesle* konuştu: “Günü gelecek sana Aşk’ın Şairi diyecekler” dedi. (s. 256 str. 25)

Doğu’dan, Batı’dan, Kuzey’den ve Güney’den *yüzünü dahi görmemiş insanlar* senin kelimelerinden ilham, feyiz ve cesaret alacak. (s. 256 str. 27-28)

Dostum, sen, *bu dünyanın* gördüğü göreceği en büyük şairlerdensin. (s. 256 str. 33)

Dostum, sen, *bu dünyanın* gördüğü göreceği en büyük şairlerdensin. (s. 256-157 str. 33-1)

Tartışacak hâlim yoktu. (s. 257 str. 2)

Bir uğursuz sessizlik oldu. (s. 257 str. 4)

“Ne var?” diye üstleyince en sonunda *bir itirafta* bulunur gibi zorlukla konuştu. (s. 257 str. 5-6)

Sana *bu yolda* sonuna kadar yoldaş olayım isterim ama yapamam. (s. 257 str. 6)

Apansız bir yel bizden yana esti, hava aniden soğudu; *o an*, oracıkta, bıçakla kesilmişçesine güz mevsimi sona erdi. (s. 257 str. 12)

İşte *o an* ilk kez, Şems’in *bir gün* beni terk edip gideceği düşüncesi olanca karanlığıyla aklımdan geçti. (s. 257 str. 15)

Ve o kadar canımı yaktı ki *bu fikir*, üstüme *çuval çuval ağırlık* binmiş gibi yüreğim sıkıştı, sinem ağırdı. (s. 257 str. 17, 18)

İnsanlar nasıl bu kadar *bol keseden* konuşuyor *hiç tanımadıkları biri* hakkında? (s. 257 str. 22-23)

Babamla Şems arasındaki *manevi bağın* ne kadar kuvvetli olduğunu anlamıyorlar. (s. 257 str. 24-25)

Zira okusalar benzeri *manevi muhabbet hikâyeler* olduğunu bilirlerdi. (s. 257 str. 26-27)

Hazreti Musa *efsanevi bir komutan*, *kanuni sıfatına layık biri* olmanın yanı sıra günün birinde peygamber olacak kadar da *mümtaz bir adam*mış. (s. 257, 258 str. 29, 1, 2)

Ama *bir gün* gelmiş, *manevi gözünü açacak bir dosta* ihtiyaç duymuş. (s. 258 str. 3)

Sen seyahatlerimde bana katılmak istediğini söylüyorsun ama bunu *tek bir şartla* kabul ederim: Yaptıklarımı sorgulamayacaksın. (s. 258 str. 9)

Bakmış *iyi bir adamın* gemisini batırıyor, *temiz bir ailenin* çocuğunu öldürüyor, sonra da gidip *kötü kalpli insanların* duvarlarını onarıyor. (s. 258 str. 15, 16, 17)

“*Bana verdiğin söze ne oldu Musa? Sana demedim mi bana soru sorma diye*” demiş Hızır. (s. 258 str. 20)

Ama Musa her defasında sormuş, *ettiği yemini* çiğnemiş. (s. 258 str. 22-23)

O zaman Musa anlamış ki, *korkunç gibi görünen işlerin* ardında *bilmediğimiz bir açıklama*, *her şerrin* ardında da *bir hayır* var. (s. 258 str. 24, 25, 26)

Başka türlü göremeyeceği bir nizamı görmeye başlamış. (s. 258 str. 28)

Bu meselede olduğu gibi, *bu dünyada sıradan fanilere* anlaşılmaz gelen ama aslında *derin ilimlere açılan dostluklar* vardır. (s. 258 str. 29, 30)

Bazı günler haramiler gibi babamın kapısının önüne oturup gelen gideni denetliyor. (s. 259 str. 2)

Ahaliden kim babamı görmek istese Şems önüne çıkıp *bir sürü soru* soruyor. (s. 259 str. 4-5)

“*Yüce Mevlâna’yı niye görmek istersin?*” diye soruyor ve karşıdaki ne söylerse söylesin, beğenmiyor. (s. 259 str. 6)

Bu ziyaretçilerin bir kısmı *birkaç gün* sonra gene geliyor, *bu sefer* koltuklarının altında *pahalı hediyelerle*. (s.259 str.11,12)

*Kuru üzüm*ler, *atlas yorganlar*, *ipek halılar*, *kuzular*... (s. 259 str. 12,13)

Ama *bu malları* görünce Şems daha da hiddetleniyor. (s. 259 str. 13-14)

Bir gün, *babamı görmek isteyen ama bir türlü kapıdaki Şems’i atlatamayan bir adam* hiddetle bağırdı: “*Yeter artık! Sen kim oluyorsun da Mevlâna’nın kapısına geleni kovuyorsun? Herkese soruyorsun ne getirdin diye! Peki ya sen? Sen ne hediye getirdin Efendi Mevlâna’ya?*” (s. 259 str. 15, 16)

Aynı gün Şems’in yanına gittim. (s. 259 str. 24)

Yirmi Yedinci Kural: Şu dünya bir dağ gibidir, ona nasıl seslenirsen o da sana sesleri öyle aksettirir. (s. 260 str. 1)

Yirmi Yedinci Kural: Şu dünya bir dağ gibidir, ona nasıl seslenirsen o da sana sesleri öyle aksettirir. (s. 260 str. 1)

Ağızından *hayırlı bir laf* çıkarsa, *hayırlı laf* yankılanır. (s. 260 str. 3)

Öyleyse kim ki senin hakkında kötü konuşur, sen *o insan* hakkında *kırk gün* kırk gece sadece *güzel sözler* et. (s. 260 str. 5, 6)

Öyleyse kim ki senin hakkında kötü konuşur, sen *o insan* hakkında *kırk gün* *kırk gece* sadece *güzel sözler* et. (s. 260 str. 6)

Kırk günün sonunda göreceksin her şey değişmiş olacak. (s. 260 str. 7)

İyi ama sonra senin hakkında ileri geri bir sürü laf ediyorlar. (s. 260 str. 12)

Hatta *iki erkek* bu kadar *yakın dost* olamaz; olursa ortada *ağza alınmayacak bir düşkünlük* vardır diyenler bile çıkıyor. (s. 260 str. 13, 14)

Şems bunu duyunca *sessiz bir ah* etti ve sonra bana *bir hikâye* anlattı. (s. 260 str. 17, 18)

İki seyyah bir şehirden diğerine gidiyormuş. (s. 260 str. 19)

İki seyyah *bir şehirden* diğerine gidiyormuş. (s. 260 str. 19)

Derken yollarının üstüne *taşkın bir dere* çıkmış. (s. 260 str. 20)

Tam suyu geçecekler, *az ötede korkudan tir tir titreyen yapayalnız ve gencecik bir kadın* görmüşler. (s. 260 str. 20, 21)

Sonra kadını derenin *öte yakasında* yere bırakıp *iyi günler* dilemiş. (s. 260 str. 24)

Ancak yolun *kalan kısmında öteki seyyahın* ağzını bıçak açmamış. (s. 260 str. 26)

Birkaç saat böyle surat astıktan sonra suskunluğunu bozup şöyle demiş: “Ne demeye *o kadına* yardım ettin? Bir de üstelik ona dokundun. Seni ayartabilirdi! Baştan çıkarabilirdi! Erkekle kadın böyle temas etsin, olacak iş mi! Ayıp yahu! Olmaz, bize yakışmaz!” (s. 260 str. 28, 29)

Kadını sırtında taşıyan seyyah sabırla gülümsemiş: “İyi de dostum, ben *o genç kadını* derenin karşısına geçirip orada bıraktım; sen ne demeye hâlâ taşırsın?” (s. 261 str. 2, 3)

Zihinlerini zanlarla doldurur, sonra da *bunca ağırlığın* altında eziliverirler. (s. 261 str. 8)

Babanla *aramızadaki bağın* derinliğini anlayamayanlara söyle, önce *kendi zihinlerindeki kiri pası* temizlesinler! (s. 261 str. 8, 9, 10)

Bir önceki mesajında demişsin ki, “Romanını *iki kez* okuduktan ve Şems ile aranda *bunca benzerlik* gördükten sonra hayat hikâyesini merak etmeye başladım. Bana nasıl Sufi olduğunu anlatır mısın?” (s. 261 str. 13, 14)

İskoçya’da, *Kinlochbervie adında bir balıkçı köyünde* dünyaya geldim. (s. 261 str. 19-20)

Ailemin bana verdiği isim Craig Richardson’dı. (s. 261 str. 20)

Çocukluğumdan kalan en belirgin hatıralar balıkçı tekneleri, *bel vermiş ağlar* arasından *yeşil yılanlar* gibi sarkan şerit şerit yosunlar, *kumsal boyunca solucan didikleyen çulluklar*, *beklenmedik yerlerde* boy veren yabani çiçekler, denizin *keskin ve tuzlu kokusu*, *yemyeşil dağlar* ve bir de *savaş sonrası Avrupa’ya hâkim olan alışılmadık sükûnet*... Ben bunların arasında büyüdüm. (s. 261 str. 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28)

Çocukluğumdan kalan en belirgin hatıralar balıkçı tekneleri, *bel vermiş ağlar* arasından *yeşil yılanlar* gibi sarkan şerit şerit yosunlar, *kumsal boyunca solucan didikleyen çulluklar*, *beklenmedik yerlerde* boy veren yabani çiçekler, denizin *keskin ve tuzlu kokusu*, *yemyeşil*

dağlar ve bir de savaş sonrası Avrupa'ya hâkim olan alışılmadık sükûnet... Ben bunların arasında büyüdüm. (s. 261 str. 22-24, 25)

Ardından *bütün dünya* paldır küldür 1960'ların tufanına yakalandı. (s. 262 str. 1)

Bense *sessiz köşemde* hepsinden uzak, *yaşıtlarımın kapıldığı değişim dalgasından* habersizdim. (s. 262 str. 3-4-5)

Babamın *ikinci el kitap satan bir dükkânı* vardı, annemse *yünü kıymetli koyunlar* yetiştirirdi. (s. 262 str. 5-6-7)

Böylece çocukluğum boyunca hem *bir çobanın münzevi hâllerinden*, hem *bir kitapçımın içedönüklüğünden bir şeyler* aldım galiba. (s. 262 str. 8, 9)

Çoğu gün bir ağaca tırmanır, manzarayı seyredalar, *tüm hayatımı* burada geçirmeyi planlardım. (s. 262 str. 10, 11)

Çoğu gün bir ağaca tırmanır, manzarayı seyredalar, *tüm hayatımı* burada geçirmeyi planlardım. (s. 262 str. 10)

Meğer *Tanrı'nın benim için yazdığı hikâye* bambaşkaymış. (s. 262 str. 16)

Yirmi yaşında hayatımı tümünden değiştirecek iki şeyle karşılaştım. (s. 262 str. 17, 18)

Birincisi *profesyonel fotoğraf makinesidi*. (s. 262 str. 18-19)

Fotoğrafçılık kursuna kaydoldum, ilk başta hobi olarak başlayan bu uğraşın *ömür boyu süren bir tutku* olacağını bilmiyordum. (s. 262 str. 21)

İkincisi *bir kadınla* tanıştım. (s. 262 str. 22)

Arkadaşlarıyla Avrupa'yı gezen ve "tesadüfen" köyümüze uğrayan Hollandalı bir kadın. (s. 262 str. 23-24)

Benden *sekiz yaş* büyüktü; çok güzeldi, *uzun boylu*, alımlı buyruktu. (s. 262 str. 25, 26)

Margot'yu anlatan kavramların çoğunun anlamını bile bilmiyordum. (s. 262 str. 30)

Ama *bir tek şeyin* farkındaydım: O *bir Sarkaç kadını*. (s. 262 str. 31, 32)

Bir bakmışsın son derece mutlu ve delidolu, içinde *buram buram yaşam sevinciyle* fikirler, projeler peşinde koşuyor. (s. 263 str. 1)

Her şeyi en ufak ayrıntısına kadar sorgulamaktan, eleştirmekten kaçınmazdı. (s. 263 str. 6)

Benim gibi *sakin ve temkinli birinin* nasıl olup da *Margot gibi çılgın bir kadın* karşısında paniğe kapılıp kaçmadığı muammadır. (s. 263 str. 8, 9)

Aksine, kendimi Margot'nun *canlı kişiliğinin* girdabına bıraktım. (s. 263 str. 11-12)

Devrimci ve yaratıcı fikirler, sivri eleştirilerle doluydu; cesur, bağımsız ve asiydi. (s. 263 str. 14, 15)

Ama *aynı zamanda kristal bir çiçek* gibi narindi. (s. 263 str. 16, 17)

Bir bakmışsın *olmadık bir sözden incinmiş, kırılmış.* (s. 263 str. 17-18)

Kendi kendime söz verdim: Onu *dış dünyanın* hoyratlığından da, *kendi içindeki yıkıcı damardan* da koruyacaktım. (s. 263 str. 19, 20)

Mültecilerin ihtiyaçlarına odaklı bir sivil toplum örgütünde çalışarak dünyanın en belalı köşelerinden kaçıp Hollanda'ya sığınan ailelere rehberlik ediyordu. (s. 263 str. 30-32-33)

Onların *koruyucu meleği*ydi. (s. 264 str. 1)

Öyle ki Endonezya'dan, Somali'den, Arjantin'den, Filistin'den *nice aile* kızlarına onun adını verdi. (s. 264 str. 3)

Bense böyle *idealist davalarla* ilgilenmeyecek kadar “meşgul” ve galiba maddiyatçıydım. (s. 264 str. 4)

İşletme mezunu hırslı bir genç adam olarak kurumsal kariyer basamaklarını tırmanmaktaydım. (s. 264 str. 6)

Uluslararası bir firmada çalışmaya başladım. (s. 264 str. 7-8)

İki sene içinde çocuk yapacaktık. (s. 264 str. 12-13)

Kafamdaki mutlu aile tablosunda iki kız çocuğu vardı. (s. 264 str. 13-14)

Bizi *aydınlık bir gelecek* beklediğinden emindim. (s. 264 str. 14-15)

Ne de olsa dünyanın *en güvenli yerlerinden* birinde yaşıyorduk; *bozuk bir musluk* gibi Avrupa'ya mülteci akıtan o karmaşık ülkelerden birinde değil. (s. 264 str. 16, 17)

Ne de olsa dünyanın *en güvenli yerlerinden* birinde yaşıyorduk; *bozuk bir musluk* gibi Avrupa'ya mülteci akıtan o karmaşık ülkelerden birinde değil. (s. 264 str. 17-18)

Hiçbir şeyin yanlış gitmesine ihtimal vermiyordum. (s. 264 str. 19)

Şimdi *bu satırları* yazarken inanması zor geliyor. (s. 264 str. 21)

Yalnız *sağlıklı şeyler* yer, düzenli egzersiz yapar, *her türlü kötü alışkanlıktan* uzak dururdu. (s. 264 str. 25, 26)

Beklenmedik bir şekilde öldü. (s. 264 str. 29)

Bir gece sığınma talep eden bir Rus gazeteciyi ziyarete gitmişti. (s. 264 str. 29)

Bir gece sığınma talep eden bir Rus gazeteciyi ziyarete gitmişti. (s. 264 str. 29-30)

Ve *her zaman* trafik kurallarına riayet eden, *bu konuda* beni hep uyaran Margot, dörtlülere yakıp *bekleyecek yerde*, nedense basireti bağlanmış gibi arabadan çıkıp *en yakındaki köye* yürümeye kalkmış. (s. 264, 265 str. 32, 33, 1, 2-3)

Üstünde *koyu kahverengi bir trençkot, koyu renk pantolon.* (s. 265 str. 3-4)

Yüz metre ilerde hızla gelen bir araç çarpmış. (s. 265 str. 5-6)

Yugoslavya pılakalı bir karavan. (s. 265 str. 6-7)

Sevdiğim kadımı kaybedince ağır bir dönüşüm geçirdim. (s. 265 str. 8)

Ne o balıkçı köyündeki saf delikanlıydım artık, ne kariyer peşinde koşan bir işletmeci... (s. 265 str. 9, 10)

İçimdeki bastırılmış hayvan ortaya çıktı; bastırılmış ve kapana kısılmış. (s. 265 str. 11)

Hayatımın bu safhasına, Sufi kelimesinin “S” harfiyle tanışma dönemi diyorum. (s. 265 str. 14-15-16)

Hünsa patron artık *hiçbir yere gitmeme* izin vermiyor. (s. 265 str. 24)

İşin doğrusu ne sevinç ne keder, epeydir *öyle yoğun hisler* yaşamıyorum. (s. 265 str. 25)

Her sabah aynada gördüğüm yüz biraz daha solgun, bir nebze daha durgun. (s. 265 str. 26)

Her sabah aynada gördüğüm yüz biraz daha solgun, bir nebze daha durgun. (s. 265 str. 27)

Diğer kızlar görünüşümden şikâet ediyor; müşterileri kaçırıyormuşum. (s. 266 str. 1)

Kimse beni çekici bulmasa keşke, sessizce çürüsem *bir köşede*. (s. 266 str. 5)

Ben kafamdan bunları geçireduyayım, evvelsi gün akşam *bir müşterinin* ısrarla beni görmek istediğini söylediklerinde şaşırdım. (s. 266 str. 7)

Ben önde o arkada, *yukarı kattaki basık odalardan birine* çıktık. (s. 266 str. 10)

“Bak *şu konuşana!*” dedi Baybars kinayeye. (s. 266 str. 14)

Ya senin gibi fahişenin camide ne işi vardı *o gün?* (s. 266 str. 15)

“*O günü bana hatırlatma. Senin yüzünden linç edilecektim. Herkesi bana karşı kışkırttın. Sen bu kerhanenin gediklisi değil miydin? Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!*” dedim ve hemen ardından ekledim: “Eğer bugün hayattaysam, canımı Şems’e borçluyum. Allah ondan *bin kere* razı olsun.” (s. 266 str. 17, 18, 21)

“Bana bak, benim yanımda anma *şu mendeburun* adını. *Kâfir herifin* teki o!” (s. 266 str. 22, 23)

Baybars gibi bir zorbayla takışmamak gerektiğini biliyordum ama sözümü sakınmadım: “Ben Tebrizli Şems’e kefilim. Senin sandığın gibi *kötü biri* değil o. *Kaç kez* beni görmeye geldi. (s. 266 str. 24, 26)

“*Orospunun kefil olduğu* adamdan kime hayır gelir?” dedi Baybars pis pis sırıtarak. (s. 266 str. 28)

“Vay, vay! Demek öyle ha! Kerhanede *bir derviş!* Acaba neden şaşırmadım?” (s. 266 str. 30)

Bu yolları bırakmam için elimden tutuyor. (s. 266 str. 33)

Diyor ki *tek bir kişinin* bedbaht olması, incinmesi bile *bütün şehri* etkilemiş. (s. 267 str. 1, 2)

Etim için, benden faydalanmak için değil, *bendeki Hakk’ı* görebildiği için Şems bana elini uzatıyor. (s. 267 str. 3-4)

Ama Şems geçtiğimiz aylar boyunca hemen her hafta ziyaretime gelmişti. (s. 267 str. 11)

Anlatsam, kesin “kara büyü” diyeceklerdi. (s. 267 str. 14)

Şems’in Allah vergisi insanüstü yetenekleri vardı. (s. 267 str. 16)

“Hazır olduğunda hiç arkana bakma. Çık git bu kerhaneden” diyordu bana. (s. 267 str. 18)

Karamsar olma Çöl Gülü, kendini tasavvufa adanmak istiyorsan, bu arzunda samimiysen, bil ki karamsarlığa yer yok bizim yolumuzda...kendini çaresiz hissetme. (s. 267 str. 23-24)

Moralim bozulduğunda, kaderimin böyle yazıldığını, elimden bir şey gelmeyeceğini söylediğimde kırk kuraldan birini hatırlatırdı. (s. 267 str. 28)

Kural Yirmi Sekiz: Geçmiş, zihinlerimizi kaplayan bir sis bulutundan ibaret. (s. 267 str. 29-30)

Gelecek ise başlı başına bir hayal perdesi. (s. 267 str. 30-31)

Sufi daima şu an’ın hakikatini yaşar. (s. 267 str. 32)

Ben bunları zikrederken Baybars dikkatle her hareketimi, her mimiğimi inceliyordu. (s. 268 str. 1, 2)

Sağ gözü, tembel gözü beni ıskalıyor, arkamda bir noktaya odaklanıyordu. (s. 268 str. 2, 3)

Sanki benim göremediğim bir şey vardı da odada, onu takip ediyordu. (s. 268 str. 3-4)

Sırf konuyu değiştirmek için gittim, bir kupa bira getirdim. (s. 268 str. 7)

İkinci ve üçüncü biraları da aynı hızla tüketti. (s. 268 str. 8)

Dördüncü biradan sonra dili çözülmeye başladı. (s. 268 str. 8-9)

Bu kerhanedeki her sermayenin ayrı bir marifeti varmış. (s. 268 str. 11-12)

Hatta bilinmeyen bulaşıcı bir hastalıktan muzdarip olduğum yalanını bile uydurdum. (s. 268 str. 16)

Bir müşteriye böyle zırvalar anlattığımı duysa, kerhaneci hünsa bacaklarımı kırardı ama umrumda değildi o an. (s. 268 str. 17, 18, 19)

Baybars’ın benden soğuyup gitmesi için aklıma gelen her bahaneyi kullandım. (s. 278 str. 20)

Umurunda bile olmadığını söyledi: Derken koynundan meşin bir kese çıkarttı; içinden kızıl-kahve bir ot döküp, avuç avuç ağzına attı. (s. 268 str. 22, 23)

Bu ota müptela olanların zamanla ne hâle geldiklerini de... (s. 268 str. 26)

Bir müddet sabit gözlerle tavandaki örümcek ağlarını seyretti. (s. 268 str. 31, 32)

Bir müddet sabit gözlerle tavandaki örümcek ağlarını seyretti. (s. 268 str. 31)

Ve derken başladı sakın ve sabit bir sesle korkunç şeyler anlatmaya. (s. 268 str. 32-33)

“Cengiz Han öldü. Kemikleri peynir tozu gibi dağıldı ama hayaleti hâlâ Moğol Ordularına eşlik ediyor” dedi boğuk bir sesle. (s. 269 str. 3-4)

“Ama Moğol olmasa, *başka bir şey* olur. Çünkü *insanın olduğu her yerde savaş var*” dedi. (s. 269 str. 6-7)

Ardından sordu: “*Soğuk bir kış gecesi, yüzlerce kişinin ölü ya da yaralı vaziyette yerde uzandığı savaş alanlarında, kimi ruhunu teslim eder kimi kenarda can çekişirken, ortalığa tuhaf bir yumuşaklık ve kırılmalık çöker. Aklının hayalinin alamayacağı bir huzur hâkim olur her tarafa, bilir misin?*” (s. 269 str. 9, 11-12-13)

“*Ne zaman bir yerde büyük çapta bir felaket yaşansa ve aynı anda çok sayıda insan can verse, peşisıra kesif bir sessizlik olur. İşte o sessizlik var ya dünyanın en mükemmel sesidir aslında*” diye devam etti Baybars. (s. 269 str. 15, 16, 17, 18)

“*Ne zaman bir yerde büyük çapta bir felaket yaşansa ve aynı anda çok sayıda insan can verse, peşisıra kesif bir sessizlik olur. İşte o sessizlik var ya dünyanın en mükemmel sesidir aslında*” diye devam etti Baybars. (s. 269 str. 15, 16)

“*Hazin olan bir şey yok yavru! Bu âlem böyle! Yerse! Büyük balık küçük balığı, zalim mazlumu yer! Hayatta kalmanın tek yolu var: Savaşmak*” dedi. (s. 269 str. 21, 22, 23)

“*Hazin olan bir şey yok yavru! Bu âlem böyle! Yerse! Büyük balık küçük balığı, zalim mazlumu yer! Hayatta kalmanın tek yolu var: Savaşmak*” dedi. (s. 269 str. 22)

“*Demek ki neymiş? Küçük balık olmayacaktı. Senin gibi karılar için bunun bir tek yolu var: Güçlü bir herifin kapatması olmak. O zaman erkek seni korur.*” (s. 269 str. 24, 25, 26)

Ne olumlu ne olumsuz, *tek kelime* etmedim. (s. 269 str. 27-28)

Konuşacak başkaca söz yoktu. (s. 269 str. 28)

Hareketlerini yavaşlatmaya çalıştıysam da esrarın ve biranın etkisiyle *çığrından çıkmış bir hâle* gelmişti. (s. 269 str. 31)

Tek, sert, yırtıcı bir hamlede içime girdi. (s. 269 str. 32-33)

Görünmez ipler tarafından yönetilen istemsiz bir kukla gibi defalarca hızla gitti geldi. (s. 270 str. 2-3)

Belli ki tatmin olmamıştı, *aynı hızla* sevişmeye devam etti. (s. 270 str. 5)

Yüzüme *som bir nefretle* baktı, sanki daha *bir dakika* önce onu tahrik eden bedenim şimdi onu iğrendiriyordu. (s. 270 str. 7, 8)

En sonunda döşekte yana devrilip, “*git üstüne bir şeyler giy*” diye buyurdu. (s. 270 str. 10)

“*Karar verdim, bundan böyle başka erkeklere hizmet etmeyeceksin. Seni dost tutacağım*” dedi. (s. 270 str. 14)

Müşterilerin ara sıra *böyle olur olmaz hayallerle* gelmesi, fahişeleri kapatma yapmak istemeleri vak’a-i adiyedendi. (s. 270 str. 16)

Böylesi *hassas meseleleri* kurnazlıkla halletmeyi, “harikasın beyim, seve seve sırf sana çalışırım” deyip erkeklerin sırtlarını sıvazlamayı, “ama beni giydirip kuşatman, çok para harcaman, bilhassa hünsa patronun gönlünü hoş tutman gerekir” deyip oltaya getirmeyi bilirim. (s. 270 str. 18)

Hem ben yakında *bu yolları* toptan bırakacağım. (s. 270 str. 25)

Baybars *çiğ bir kahkaha* attı. (s. 270 str. 27)

Hayatında *bundan daha gülünç bir şey* duymamıştı sanki. (s. 270 str. 27-28)

İkimiz de geçmişimizden, *yaptığımız yanlışlardan* pişmanız. (s. 271 str. 2)

Baybars’ın *suratındaki ifade* tamamen değişti, çehresi sertleşti. (s. 271 str. 5)

O ana dek soğuk ve mesafeli bakan gözleri hınçla doldu. (s. 271 str. 6)

Ağzımı açıp *bir şey* söyleyecek olduysam da *aniden inen bir darbeye* sesim, nefesim kesildi. (s. 271 str. 10, 11)

Yüzüme attığı yumruğun acısını daha tam olarak anlayamadan, aniden duvara fırlattı beni. (s. 271 str. 11)

Baybars mideme, kaburgalarımın birbirinden *sert tekmeler* indirdi. (s. 271 str. 17)

Tam *o anda*, oracıkta, *tuhaf bir şey* oldu. (s. 271 str. 18, 19)

Kuyruklu, rengârenk, narin ve nazenin bir uçurtma. (s. 271 str. 21-22)

Bir mekâna, bir adrese, bir bedene hapsolmemek nasıl bir lütufmuş meğer. (s. 271 str. 24)

Huzurlu bir boşluğa fırlatılmışım, ne direnmeye sebep vardı, ne gücenmeye. (s. 271 str. 27)

Yeni harman edilmiş burçak tarlalarının üzerinden geçtim, *köylü kızların mırıldandığı türküleri* işittim, gün geceye dönünce *peri ışıkları gibi yanıp sönen ateşböceklerine* gülümsedim. (s. 272 str. 1, 2, 3)

Yeni harman edilmiş burçak tarlalarının üzerinden geçtim, *köylü kızların mırıldandığı türküleri* işittim, gün geceye dönünce *peri ışıkları gibi yanıp sönen ateşböceklerine* gülümsedim. (s. 272 str. 1-2)

Hızla düşünüyordum *bir yerlere* ama aşağı doğru değil, yukarıya doğru, *dipsiz gökyüzüne* çekilircesine. (s. 272 str. 4, 5)

Ölüm buysa eğer, *korkacak bir şey* yokmuş. (s. 272 str. 6)

Arzın arşla kucaklaştığı *sihirli bir kesişme* noktasındaydım; *hiçbir şey* ürkütemezdi beni. (s. 272 str. 7-8)

Ben *bunca zaman* sırf hünsa patrondan yahut o insan azmanı Çakal Kafa’dan korktuğum için *bu kerhaneden* ayrılamamışım. (s. 272 str. 9, 10, 11)

Ürküp çekinmenin, pısıp tırsmanın, *koca bir ömrü* tavşan gibi kovukta saklanarak geçirmenin ve bunun adına “ne yapalım, kaderim böyleymiş” demenin anlamı yoktu. (s. 272 str. 17)

Geri kalan her şey suyla yıkanır, yağulurdu. (s. 272 str. 23)

Temizdi, berraktı, tövbe-kârı, tövbesinde sebat-kârı o *öteki hâl*im; benden *daha genç, daha cesur ve güzeldi*. (s. 272 str. 25-26)

Hem iyimser ve samimi, hem atılgan ve dirayetliydi, kerhaneden çıkıp *yepyeni bir hayata* başlarken. (s. 272 str. 28)

Sayende nihayet *bu kerhaneden* kurtulacağım. (s. 273 str. 5-6)

Ve işte *o zaman* Baybars *yuvalarından fırlamış gözlerle* dehşet içinde bana baktı. (s. 273 str. 7)

Bir an öyle kalakaldı. (s. 273 str. 8)

Titreyen ellerle kapıyı açtı ve beni öylece yerde bırakarak, esrar çubuğunu, kesesini ve kıyafetlerini unutarak âdeta kaçarcasına merdivenlerden inip, kerhaneden uzaklaştı. (s. 273 str. 10)

Bir vesile çıksın diye günler, haftalarca bekledim. (s. 273 str. 15)

Ama *bu sabah* avluda *kuru yaprakları* süpürürken Şems aniden yanımda belirdi. (s. 273 str. 19)

“Nasıl gidiyor sevgili Kimya?” diye sordu *şen şakarak bir edayla*. (s. 273 str. 21-22)

Baktım Şems’in gözlerinde *buğulu bir bakış* var. (s. 273 str. 25)

Ya öyle, ya da gene *bu dünyadan öteye bir yolculuk* yapıp dönmüştü. (s. 273 str. 26, 27)

Bu aralar sık sık *öteki âleme* gidip geldiğini biliyordum. (s. 273 str. 27)

Ne vakit dünyevi boyuttan uzaklaşsa, geri döndüğünde *bazı işaretler* taşıyordu. (s. 273 str. 28, 29)

Ne vakit dünyevi boyuttan uzaklaşsa, geri döndüğünde bazı işaretler taşıyordu. (s. 273 str. 28)

Yüzüne *dalgın bir ifade* geliyor, gözleri *cam bir perde* arkasından bakarcasına donuklaşıyordu. (s. 273, 274 str. 29, 1)

Bunca zaman Şems’in *her mimiğini, her hareketini* pürdikkat izlediğim için *ruh hâlindeki en ufak bir iniş çıkışı* bile fark eder olmuştum. (s. 274 str. 2, 3)

Tam tepemizde, sanki bir tek bizim üstümüzde, *boz renkli kar taneleri* dönüyordu. (s. 274 str. 8-9)

Yılın *ilk karı* o kadar belirsiz, öylesine sessiz geliyordu ki... (s. 274 str. 9)

Bunca zamandır merak ettiğim soruyu *o an* sormaya karar verdim. (s. 274 str. 10, 11)

O zamandan beri dördüncü okumayı soracağım, bir türlü fırsat olmadı. (s. 274 str. 13)

Yüzüme *sabit bir nazarla* baktığında elim ayağım birbirine dolaşıyor, içim eriyordu. (s. 274 str. 15)

Alnımı hafifçe kırıştırıp, dudaklarında *buse gibi yumuşacık bir hüznle* bekledi; *düşüncelerini elevermeyen bir esrar perdesi* çehresinde asılı kaldı. (s. 274 str. 17-18-19)

Böyle anlarda ne kadar yakışıklı olduğunu bir bilseydi! (s. 274 str. 19)

“*Dördüncü okumayı dile dökmek imkânsızdır*” dedi. (s. 274 str. 21)

“*Keşke bir gün ben de aşkın sahasına ulaşısam*” deyiverdim. (s. 274 str. 24)

“*Yani mecazi aşkın! İlahi aşkın! Kuran’ı daha derin bir şuurla okumak için...*” (s. 274 str. 26, 27)

Derin bir nefes aldım, göğsüm körük gibi indi kalktı. (s. 274 str. 32)

Onun yanındayken hem *her şeyi sil baştan öğrenen bir genç kıza dönüşüyor*, hem *şefkatli bir anne* gibi hissediyor, hem de *rahminde can taşımaya hazır bir nilüfer çiçeği* gibi açılıyor, kadın oluyordum. (s. 275 str. 1, 2, 3-4)

Hâlbuki *söylemek istediğim şey* başkaydı: “Benim kaderimde sen var mısın acaba?” diye sorabilmek isterdim ona. (s. 275 str. 9)

Boş yere senin hakkında hayaller kurmayayım. (s. 275 str. 11)

Bu sebepten, “ne yapalım kaderimiz böyle” deyip boyun bükme cehalet göstergesidir. (s. 275 str. 14)

Bunu anlatır *Yirmi Dokuzuncu Kural*. (s. 275 str. 20)

Koyu kara gözlerinin derinleri parlayarak şöyle dedi: “Müsaadenle *bir mesel* anlatayım.” (s. 275 str. 22, 23)

Günün birinde *genç bir kadın* dervişe kaderin nasıl işlediğini sormuş. (s. 275 str. 24)

Az gitmiş uz gitmişler, *bir nümâyîşe* denk gelmişler. (s. 275 str. 26)

Meğer ahali *bir katili* asmak için meydana götürüyormuş. (s. 275 str. 27)

Şimdi *bu adamı* idam edecekler. (s. 275 str. 28)

Peki *bu sonuca sebep olan hadise* nedir? (s. 275 str. 29)

Birisi *bu adama* önceden para verdi, o da gitti cinayet silahı satın aldı. (s. 275 str. 29)

İdamına yol açan sebep gerçekleştirdiği eylemin öncesinde mi, esnasında mı, yoksa sonrasında mı saklı sence? (s. 276 str. 2)

İdamına yol açan sebep gerçekleştirdiği eylemin öncesinde mi, esnasında mı, yoksa sonrasında mı saklı sence? (s. 276 str. 2-3)

Hikâyedeki adam katil olduğu için, yani *korkunç bir suç* işlediği için asılacak. (s. 276 str. 6)

Hayırlı ameller başka, *şerrî ameller* başkadır. (s. 276 str. 8)

Ama *bu hayatta her ayırım* o kadar kolay çizilmiyor. (s. 276 str. 10)

Ya *tekmil kelimelerin önemini yitirdiği bir başka bilinç boyutu* varsa? (s. 276 str. 12)

Ya *tekmil kelimelerin önemini yitirdiği bir başka bilinç boyutu* varsa? (s. 276 str. 12-13)

Allah *bu ayırımlar* konusunda gayet açık olmamızı istiyor. (s. 276 str. 14)

Yoksa ne haram diye *bir şey* olurdu, ne helal. (s. 276 str. 15)

Sert bir rüzgâr esti bizden yana. (s. 276 str. 19)

Şems bana doğru *bir adım* atarak *sırtımdaki şalı* düzeltti; omuzlarımı örttü. (s. 276 str. 20)

Karnımda, göğsümde *bir kıpırdanma*, bacaklarımın arasında *bir dalgalanma* hissettim. (s. 276 str. 23-24)

Bir erkeği arzulamak *böyle bir şeydi* demek. (s. 276 str. 25)

Hem utanç vericiydi hem de, *tuhaf bir şekilde*, *utanacak bir şey* yoktu bunda. (s. 276 str. 26)

Şems *yarı müşfik* yarı muzip yüzüme baktı. (s. 276 str. 27)

Şems *yarı müşfik yarı muzip* yüzüme baktı. (s. 276 str. 27)

“Akıl ve mantığın hudutları gayet keskin olabilir. Ama aşkta *tüm sınırlar ve ayırımlar* silikleşir” dedi. (s. 276 str. 28-29)

Semavi Aşk’tan mı bahsediyordu, yoksa *bir kadınla erkeğin dünyevi aşkından* mı? (s. 276 str. 30, 31)

Şems *aklımdan geçen sorulardan* habersiz sözlerine devam etti. (s. 277 str. 1)

Öyle insanlar var ki *sırf cehennem dehşeti* yahut *cennet rüşveti* için iman ediyor. (s. 277 str. 2)

Kıldıkları namazın bile hesabını tutuyorlar. (s. 277 str. 4-5)

Bana kalsa *bir kovasu* alır cehennem ateşini söndürür, cenneti de ateşe veririm ki, *sırf ve saf aşk* kalsın. (s. 277 str. 7, 8)

“Aman sakın *böyle şeyleri* uluorta söyleme. İnsanlar *peşin hükümlü*. Seni yanlış anlarlar. Anlamadan yaftalarlar” dedim kaygıyla. (s. 277 str. 9, 10)

Mühürlü kulaklara ne söylesen günah sayarlar. (s. 277 str. 16)

Ağzımdan çıkan söze inanamadım. (s. 277 str. 20)

Nasıl *böyle bir şey* söyleyebilmişim? (s. 277 str. 21)

Yanaklarım utançtan ve heyecandan kıpkırmızı, *konuştuğumuz ve konuşamadığımız tüm kelimeler* dilimin ucunda *şekersiz bir tat* bırakmış hâlde, kalbim deli gibi ata ata avludan çıkıp eve doğru seğirttim. (s. 277 str. 26-27, 28)

Ama Şems’ten *koşar adım* uzaklaşırken dahi *bir eşiği aştığımı* farkındaydım. (s. 277 str. 29, 30)

O andan itibaren, tâ baştan bildiğim bir hakikati kabul etmek durumunda kaldım. (s. 277 str. 30, 31)

Evet, ben Kimya, Mevlâna'nın *manevi kızı*, talebesi, yetiştirmesi, *gördüğüm günden beri Şems-i Tebrizî'ye sırlıklam âşıktım. (s. 277, 278 str. 33, 1)*

Konya'ya vardım varalı hakkımda o kadar *çok rivayet* uyduruldu ki, gülüp geçiyorum artık. (s. 278 str. 6)

Gıybet *büyük bir günah. (s. 278 str. 7)*

Hâlbuki Allah, bir başkasının dedikodusunu yapmayı “*ölü kardeşinin etini yemeye*” benzetir. (s. 278 str. 9-10)

Bundan daha *dehşetengiz bir tarif* olabilir mi? (s. 278 str. 10-11)

Oysa *bir tek şahıs* hakkında *konuştuğumuz tek bir kötü kelime*, hele hele yalan, iftira ve karalama, muhakkak döner dolaşır; sahibine misliyle geri gelir. (s. 278 str. 12, 13)

Hem de *hiç ummadığı bir anda, ummadığı bir yerden. (s. 278 str. 15)*

Gıybet dışında *bütün temel günahları* tek tek avlamaya çalışırlar. (s. 278 str. 16)

Oysa gıybet etmek, yani *o anda orada bulunmayan bir insanı* çekiştirmek, bilip bilmeden onun hakkında *ileri geri laf* sarfederek yakıştırmaya ve suçlamalarda bulunmak, bedeli *ağır bir günah*tır. (s. 278 str. 22, 23, 24, 25)

Sokakta *bir sürü hizmetkâr* tepeleme sinirler taşıyor! (s. 278 str. 27-28)

Sufi *o zaman*, “*O hâlde bundan sana ne?*” demiş. (s. 279 str. 4)

Maalesef *bu dünyada* hemen herkesin gözü başkasının sinisinde. (s. 279 str. 6)

Hangimizin yolunun daha âlâ olduğunu saptamak ise *son tahlilde* ne sana düşer ne bana. (s. 279 str. 10)

Hakkımda uydurulan lafları duyunca, insanların hayal güçlerine şapka çıkarıyorum. (s. 279 str. 11)

Anlaşılan benim Haşhaşilerin *gizli kumandanı* olduğuma inananlar bile var. (s. 279 str. 13)

Bir kısmı işi o raddeye vardırırmış ki, sözde babam Alamud'un *son İsmailî imamı*ymış. (s. 279 str. 14, 15)

Bana *kara büyü* yapmayı öğretmiş. (s. 279 str. 15)

Öyle dehşetengiz sihirler yaparmışım ki kime beddua edersem oracıkta can verirmiş. (s. 279 str. 16)

Her sabah vakti ona kirpi dikenini, yılan derisini, *yarasa iškembesinden yaptığım bir çorba* içiriyormuşum. (s. 279 str. 18, 19)

Böyle palavralara karnım tok, gülüp geçerim. (s. 279 str. 21)

Etrafin çalkalanıp dalgalanmasının Sufi'ye *bir zararı* yok. (s. 279 str. 22-23)
Tüm dünyayı sel bassa, ördeğin umrunda olur mu? (s. 279 str. 23)
Son derece civanmert bir delikanlı. (s. 279 str. 25)
Eminim gün gelecek babasının *sağ kolu* olacak. (s. 279 str. 26)
Bir de Kimya var, ah *tatlı Kimya.* (s. 279 str. 27)
İftiralar, *art niyetli yakıştırmalardan* o da payını alıyor. (s. 279 str. 29)
Mevlâna *öyle hakkaniyetli, öyle güzel bir insan.* (s. 279 str. 32)
Ben *teklifsiz, pervasız bir adamım.* (s. 280 str. 2)
Onun gibi *kıymetli bir âlim* cahillerin sözlerine nasıl katlansın? (s. 280 str. 4)
Boşuna değil Peygamber Efendimiz, “*Bu dünyada üç kişiye acıyın*” buyurmuş: “*Bir kavmin aşağı düşen yüce kişisine, yoksullaşan zenginine ve cahillere oyuncak olan bilginine...*” (s. 280 str. 6, 7, 8)
Yine de *bütün bu karalamaların uzun vadede* Mevlâna'ya hayrı dokunacağını düşünmeden edemiyorum. (s. 280 str. 9)
Ne kadar kırsa yaralasa da insanı, Hakikat ehline *gonca gül* gibi gelir dedikodu taşları. (s. 280 str. 19)
Otuzuncu Kural: Hakiki Sufi öyle biridir ki başkaları tarafından kınansa, ayıplansa, dedikodusu yapılsa, hatta iftiraya uğrasa bile, o ağzını açıp da kimse hakkında *tek kelime kötü laf* etmez. (s. 280 str. 20, 23)
Bu mesajı yazmakta zorlanıyorum Ella. (s. 280 str. 27)
Çünkü *hatırlamak istemediğim bir döneme* dair. (s. 280 str. 27-28)
Ama madem ki bilmek istiyorsun, *kaldığım yerden* anlatmaya devam edeceğim. (s. 281 str. 1)
Amsterdam'ın daha önce hiç tanımadığım *karanlık yüzünü* keşfettim. (s. 281 str. 5)
Sabahlara kadar süren partilerin, her şeyin bedenden ve bakıştan ibaret olduğu eğlence kulüplerinin müdavimi oldum. (s. 281 str. 5-6-7)
Baykuş gibi, yarasa gibi *gececil bir hayvan* hâline geldim. (s. 281 str. 8-9)
Yanlış insanlarla takıldım, *yabancı yataklarda* uyandım. (s. 281 str. 9, 10)
Birkaç ayda on yedi kilo kaybettim. (s. 281 str. 11-12)
Eroinle ilk tanıştığımda, *bir müddet şırıngayla* değil, burundan çektim. (s. 281 str. 13)
Önceleri beni kötü etkiledi; *her seferinde* midem bulanır hastalanırdım. (s. 281 str. 15)
Bedenim, *dayattığım tüm maddeleri* reddediyordu. (s. 281 str. 16)
Bu bir işaretti belki ama ben *görececek hâlde* değildim. (s. 281 str. 17)
Artık elime ne geçerse deniyor ve *her seferinde* dozu artırıyordum. (s. 281 str. 20)

Kafam iyiyken *şaşaalı, tantanalı intiharlar* planlardım. (s. 281 str. 21)

Sokrates'e özenip *baldıran zehiri* içmeyi bile denedim ama ya bana bir etkisi olmadı ya da *salaş bir Çin lokantasının arka kapısında baldıran diye satın aldığım poşet* gayet sıradan bir *ottu*. (s. 281 str. 22, 24, 25, 26)

Belki de *bir çeşit yeşil çay* satıp arkamdan gülmüşlerdir. (s. 281 str. 26)

Kaç sabah tanımadığım yerlerde uyandım. (s. 281 str. 28)

Kaç sabah tanımadığım yerlerde uyandım. (s. 281 str. 28)

Bir günüm bir günüme uymadan hızlı yaşadım ama *içimi kemiren boşluk* sabit kaldı. (s. 281 str. 29-30)

Evlerinde kaldım, arabalarını kullandım, yazlıklarında barındım, *pişirdikleri yemekleri* yedim, kocalarının kıyafetlerini giydim, kredi kartlarıyla alışveriş yaptım ama *benden talep ettikleri ve yerden göğe kadar hak ettikleri sevgiyi* vermedim. (s. 282 str. 1, 4)

Ve bunu *bir marifet* zannettim. (s. 282 str. 5)

Seçtiğim hayat bedelini çabuk ödetti. (s. 282 str. 6)

İşimi, arkadaşlarımı ve en sonunda *Marot ile beraber yaşadığımız o aydınlık evi* kaybettim. (s. 282 str. 7-8)

Eski koşullarımı koruyamayacağımı anlayınca *işgal evlerinde* kalmaya başladım. (s. 282 str. 8-9)

Rotterdam'daki bir işgal evinde on beş aydan fazla yaşadım. (s. 282 str. 10-11)

Bu şekilde geçen aylardan sonra tam anlamıyla dibe vurdum. (s. 282 str. 18)

Yolda tesadüfen gördüğüm eski arkadaşlarım beni tanıyamıyordu. (s. 282 str. 19-20)

Bir sabah traş olurken aynaya bakakaldım. (s. 282 str. 21)

Öyle zayıf, çökmüş ve acınasıydı ki gördüğüm yüz, çocuk gibi ağladım. (s. 282 str. 22-23)

Aynı gün Margot'dan kalan eşyaları sakladığım karton kutuları eşeledim. (s. 282 str. 23, 24-25)

Aynı gün Margot'dan kalan eşyaları sakladığım karton kutuları eşeledim. (s. 282 str. 24)

Her şeyi kutulara yerleştirip, *o çok sevdiği mülteci ailelere* dağıttım. (s. 282 str. 27, 28-29)

Hâlâ iyi bir fotoğrafçı sayılırdım. (s. 282 str. 30)

Şansım yaver gitti, tanınmış bir gezi dergisinde geçici bir iş buldum. (s. 282 str. 31-32)

Bir ay geçmeden beni Kuzey Afrika'ya, Bedeviler hakkında *bir yazı dizisinin* görsellerini çekmeye yolladılar. (s. 282 str. 32, 33)

Böylece elimde *bir bavul,* yanımda Margot'un *bir resmi* yola koyuldum. (s. 283 str. 1-2)

Gittikten *kısa bir süre* sonra, Sahra Çölü'nde *hoşsohbet ve çokbilmiş bir İngiliz antropologla* tanıştım. (s. 283 str. 4, 5)

Bir gün satranç oynarken bana *tuhaf bir şey* söyledi. (s. 283 str. 6-7)

Dedi ki: “ Fotoğraflarını gördüm, *iyi bir sanatçısın*. Kimseden korkun da yok. Şimdiye kadar hiçbir *Batılı fotoğrafçı* İslamiyet'in *kutsal şehirlerine* girip orada çekim yapamadı. Sen bunu yapabilirsin. Çok meşhur olursun.” (s. 283 str. 7-8, 9, 10)

Ne dediği hakkında *en ufak bir fikrim* bile yoktu. (s. 283 str. 12)

Meğer Suudilerin *bir yasası* varmış, Müslüman olmayanların Mekke ve Medine'ye girişi kesinlikle yasakmış. (s. 283 str. 13)

Yakalanırsam akıbetim hapse düşmek, hatta *daha fena bir cezaya* çarptırılmak olabilirmiş. (s. 283 str. 17)

Zaten *yasak ve tehlikeli olan her şeye* meyilliydim *o dönem*. (s. 283 str. 20, 21)

Bala üşüşen arı misali atladım *bu fikre*. (s. 283 str. 22)

Antropologun dediğine göre *bu yalnız başına yapılacak bir iş* değildi. (s. 283 str. 23-24)

Seni sever, sende *bir kıvılcım* görürlerse yardım edebilirler. (s. 283 str. 25-26)

Sufi nedir, kime denir, *hiçbir şey* bilmiyordum ama umrumda değildi. (s. 283 str. 27)

Mekke ve Medine'ye giren ilk Hristiyan fotoğrafçı olacaktım! (s. 283 str. 29)

Amaca giden yolda araçtı Sufiler. (s. 283 str. 31)

Gerçi *o zaman* herkes ve *her şey* araçtı benim için... (s. 283 str. 32)

Ne *o zaman* ne daha sonra. (s. 284 str. 2)

Hikâyem beni tamamen *farklı bir mecraya* sürükledi. (s. 284 str. 4-5)

Her dönemde eski *hâllerimden* biraz daha uzaklaştım. (s. 284 str. 5)

Yolculuğun sonunda ben *bir yere* varmadım. (s. 284 str. 6)

Ama onlarla tanıştıktan sonra “ben” diye *bir şey* kalmadı. (s. 284 str. 12)

Berd-ı acûz denilen *kocakarı soğuklarının* pençesindeydi Konya. (s. 284 str. 20)

*Kırk senenin en soğuk günü*ydü kerhaneden *kaçtığım gün*. (s. 284 str. 21-22)

Daracık, yilankavi sokaklar kar altındaydı. (s. 284 str. 22)

Çatılardan sarkan buzlar hançer gibi sivri ve keskindi. (s. 284 str. 23)

Birkaç köhne evin kar altında bel verip çöktüğü haberi geldi. (s. 284 str. 25-26)

Sokak aralarında *donmuş bedenler* bulundu. (s. 284 str. 28)

Yüzlerinde *dokunaklı bir tebessüm* vardı; çok daha *hoşmanzar ve ılıman bir yere* gittiklerini bilir gibi. (s. 284, 285 str. 29, 1)

İçine sadece *birkaç parça kıyafet* koymuştum. (s. 285 str. 4)

Özel müşterilerin gözüne girmek için giydiğim onca esvabı, süsü ziyneti geride bırakmışım. (s. 285 str. 4)

Özel müşterilerin gözüne girmek için giydiğim onca esvabı, süsü ziyneti geride bırakmışım. (s. 285 str. 5)

Merdivenleri yarlamışım ki *ana kapıda* miskin miskin dikilen Manolya'yı gördüm. (s. 285 str. 7)

Müptelası olduğu afyon macunlarını emiyordu. (s. 285 str. 8-9)

Kerhanedeki tüm kızlardan yaşlıydı Manolya; *bir süredir* ateş basmalarındam şikâyet eder olmuştu. (s. 285 str. 9, 10)

Genç kızlar şakayla karışık “sana imreniyoruz” derdi, “ne âdet derdin kaldı, ne gebelik, ne kürtaj. Artık ayın *her günü* canın kimi çekiyorsa onunla yatarsın.” (s. 285 str. 12, 13-14)

Yaşlı ve hasta bir orospu ölü bir orospu demektir. (s. 285 str. 16)

Yaşlı ve hasta bir orospu ölü bir orospu demektir. (s. 285 str. 16)

Manolya'yı kapıda görünce anladım ki *iki tercihim* var: Ya odama geri dönecek, kaçmaktan filan vazgeçecektim, ya da dosdoğru *o kapıdan* yürüyüp geçecek, neticesine katlanacaktım. (s. 285 str. 18, 20)

Manolya'nın yüzü şöyle bir aydınlandı ama *elimdeki çıkımı* görünce *aynı hızla* dondu. (s. 285 str. 24-25)

Üç sene evvel kerhaneden gitmeye kalkan kızcağızı hatırlamaz mısın? (s. 285 str. 33)

Üç sene evvel kerhaneden gitmeye kalkan kızcağızı hatırlamaz mısın? (s. 285 str. 33)

Bizden önceki sermayelerin başına gelen *talihsiz hikâyeleri* deşmeyi sevmezdik. (s. 286 str. 1-2)

Manolya'nın gözlerinde kaygı okunuyordu ama *bir an* için *garip bir fikre* kapıldım. (s. 286 str. 9, 10)

Eğer *o an* Şems-i Tebrizî'nin “*korkma!*” diyen sesi beynimde yankılanmasa geri dönebilirdim. (s. 286 str. 17)

Baybars'tan *dayak yediğim o günden* sonra içimde *bir şeyler* geri dönüşmez biçimde değişmişti. (s. 286 str. 21-22)

Baybars'tan *dayak yediğim o günden* sonra içimde *bir şeyler* *geri dönüşmez biçimde* değişmişti. (s. 286 str. 22)

Şems-i Tebrizî haklıydı: İnanç ve aşk, insanı *normal şartlar* altında olduğundan çok daha cesur kılıyordu. (s. 286 str. 25)

Ömrümden kalan kaç sabah varsa hepsini Tanrı'ya adayacaktım. (s. 286 str. 23-24)

Her ikisi de kişinin yüreğinden evhamı, vesveseyi söküp atıyordu. (s. 286 str. 26)

Dalgın bir tebessümle yüzüme baktı. (s. 286 str. 29-30)

Hayatımda ilk defa bir zaviye gördüm. (s. 287 str. 9)

Hayatımda ilk defa bir zaviye gördüm. (s. 287 str. 9)

En temel ihtiyaçları karşılıyordu, o kadar: Bir döşek, bir gaz lâmbası, bir kehribar tesbih, pervazda bir saksı çiçeği, duvarda Hazreti Fatma'nın Eli'ni gösteren bir kabartma ve çekmecesinde Rumi'nin şiirleri olan ceviz ağacından bir masa vardı. (s. 287 str. 10, 11, 12, 13-14-15)

Yıllarca gençlerin toplandığı işgal evlerinde barındıktan sonra, rahatlıkla bir zaviyede yaşayabilirim diye düşündüm. (s. 287 str. 18-19)

Baba Samed bu ruhani mekânın başıydı. (s. 287 str. 20)

Müthiş bir adamdı; son derece efendi, bilgili, güngörmüş ve zeki. (s. 287 str. 20-21)

İslam dünyası biz Batılılar için kapalı bir kutu. (s. 287 str. 24-25)

Bir Batılı fotoğrafçı İslamiyet'in en kutsal şehirlerine gidip oradaki insanları dinlese ve görüntülese; sonra bu fotoğraf ve hikâyeleri tüm dünyayla paylaşırsa, dinler arası barış ve diyaloga hizmet eden bir adım olmaz mı? (s. 287 str. 27, 28, 29, 30, 31)

İşte o zaman dürüst olmam gerektiğini anladım. (s. 288 str. 4)

Çünkü bunu yapabilirsem çektiğim fotoğrafları çok iyi paraya satarım. (s. 288 str. 6)

Ama sen ego'nu şımartasın diye değil, olur da çıkacağın yolu içsel bir yolculuk olarak yaşarsın diye yardım edeceğiz. (s. 288 str. 11)

Allah sevgili kullarını çölde şaşırtmayı sever ki su bulduklarında kıymetini bilsinler. (s. 288 str. 12-13)

Mistik tiplerin anlaşılmaz sözler etmelerini normal karşıladım. (s. 288 str. 18)

Suçüstü yakalanmış bir çocuk gibi telaşlandım. (s. 288 str. 24)

Hazret şüphemi anlamış gibi öyle bir laf etti ki içime ourdu: "Uyuşturucu kullandığını bilmek için eşyalarını karıştırmaya gerek yok ki. Gözlerini görüyoruz ya, yetmez mi? Gözlerin müptela gözleri." (s. 288 str. 26, 29-30)

İşin tuhaf yanı, o güne dek kendime hiç toz kondurmamış, "bağımlı" olduğumu kabullenmemiştim. (s. 288 str. 31)

"Eğer bir yaran varsa, ki bence var, yarayı uyuşturmak başka, tedavi etmek başka" dedi Baba Samed. (s. 289 str. 2)

Uyku haplarım dahil yanımdaki tüm kimyasal maddeleri ona teslim ettim. (s. 289 str. 8)

Zaviyede kaldığım *dört ay* içerisinde *sayısız kez* yeminimi bozdum, yoldan çıktım. (s. 289 str. 11)

Bir gece gene kaçtım ve zaviyeye *zil zurna sarhoş*, kafam dumanlı döndüm. (s. 289 str. 17-18)

Ertesi sabah beni dışarda *iki büklüm vaziyette* buldular. (s. 289 str. 19, 20)

Ne Baba Samed *bir soru* sordu, ne ben *bir açıklama* yaptım. (s. 289 str. 21)

Ama bu tür hadiseler dışında Sufilerle gayet iyi geçiniyordum. (s. 289 str. 22)

Uzun zamandır ilk defa huzurluydum. (s. 289 str. 24)

Amsterdam'da *bir sürü yabancıyla aynı çatı altında* kalmaya alıştım ya *dingin bir yalnızlığın* ne olduğunu *ilk kez* tadıyordum. (s. 289 str. 25-26-27)

İlk bakışta burada da *bir nevi komün hayatı* yaşanıyor. (s. 289 str. 28)

Tüm dervişler beraberce yiyor, içiyor, *aynı anda* dua ediyor, zikir çekiyor, uyuyordu. (s. 289 str. 29, 30)

Sufiliğe *merak salan kişi* evvela kalabalık içinde yalnız kalmayı öğrenmeliydi. (s. 289 str. 32)

Sonra da *kendi içindeki kalabalığı* birlemeyi. (s. 290 str. 1)

Faslı Sufilerin beni gizlice Mekke'ye sokmalarını beklerken, ilk başlarda can sıkıntısından, yapacak *daha cazip bir işim* olmadığından, sonra *gitgide derinleşen bir merak ve hevesle* tasavvuf felsefesi okumaya başladım. (s. 290 str. 7, 8)

Hani ağzına *bir yudum su* alınca anlarsın ya aslında ne kadar susamış olduğunu, ben de öylece kana kana içtim *bulduğum her bilgi* kırıntısını. (s. 290 str. 9-10, 11-12)

O uzun yaz boyunca *okuduğum onca eser* içerisinde beni en çok etkileyense Mesnevi oldu. (s. 290 str. 12, 13)

Derken *bir gün* Baba Samed ona birini hatırlatığımı söyledi. (s. 290 str. 15)

Şems-i Tebrizî adında *gezgin bir dervişti* çağrıştırdığım kişi. (s. 290 str. 16-17)

Bazıları onun hakkında *ileri geri laflar* etmişti ama Rumi'ye sorsan, hem ay hem de güneşti Şems. (s. 290 str. 18)

Ama öyle sıradan bir merak değildi bu. (s. 290 str. 20)

Baba Samed Şems-i bana anlatırken *garip bir ürperti* duydum. (s. 290 str. 21-22)

Şimdi itiraf edeceğim şeyi kimseye söylemedim Ella. (s. 290 str. 23)

Cismini olmayan bir beden, füsunkâr bir ışık huzmesi. (s. 290 str. 26-27)

Birinin nefes alış verişini duydum, duvarda *bir gölge* seçtim. (s. 290 str. 28)

Akşam melteminin *nazenin esintisi* ya da *bir meleğin kanatlarının ipeğimsi titreşimi*... sebebi her ne ise, havada *bir efsun* vardı. (s. 290 str. 29, 30, 31)

Birdenbire *bir şeyi* anladım: Benim *başka bir şehre* gitmeme gerek yok ki. (s. 290 str. 32)

Tüm hayatım boyunca hep *başka yerlere, bulunduğum mekândan* ötelere gitme arzusu duymuş, kendi telaşımdan, hırşımdan, kendimle savaşımdan yorulmuş, bunalmıştım. (s. 290-291 str. 33-1)

Tüm zamanımı ibadet ve meditasyonla geçirdim. (s. 291 str. 7)

Alıcı kuş gibi uçacaksın *bu yuvadan*. (s. 291 str. 11-12)

Sen madem ki *kendi içindeki âlemi* dolaştın ve nefsini aştın, şimdi git dünya dolaş. (s. 291 str. 13)

Senin gibi insanlar tüm ömrünü *bir dergâhta* kapalı geçiremez. (s. 291 str. 14, 15)

Senin gibi insanlar tüm ömrünü *bir dergâhta* kapalı geçiremez. (s. 291 str. 14-15)

Senin anlatacak hikâyelerin var. (s. 291 str. 15-16)

Böylece *Craig* olarak *girdiğim yerden* Zahara olarak ayrıldım. (s. 291 str. 17)

Hayatımın *bu yeni ve gezgin safhasına* Sufi kelimesinin “f” harfiyle tanıştığım mevsim diyorum. (s. 291 str. 18-19)

Meleklerin insanlara karıştığı saat bu. (s. 291 str. 27-28)

Hayal ile hakikat arasındaki tüm sınırlar bulanmış. (s. 291 str. 28)

Ayakta dikilmiş sessiz sedasız onu izlerken *öteki âleme* çekiliverdim birden, keşfe çıktım. (s. 292 str. 1)

Mevlâna’nın bundan *seneler sonraki hâlini* gördüm. (s. 292 str. 2-3)

Daha yaşlı, daha zayıf, daha hüznü ama *daha bir heybetli ve vakur* oturacaktı gene *aynı noktada, aynı bal sarısı ışığın* altında. (s. 292 str. 3, 4, 5)

Koyu yeşil bir cüppe olacaktı omuzlarında; *âlicenap bir nazarla* bakacaktı etrafına ama *kalbinde dinmeyen bir sızı* olacaktı daima. (s. 292 str. 5, 6, 7)

Benim yokluğumu *bir yara izi* gibi üzerinde taşıyacaktı. (s. 292 str. 8)

O an iki şeyi anladım: Birincisi, Mevlâna *bu evde* yaşlanacak ve ömrünün *son demlerini* gene *bu şehirde* geçirecekti. (s. 292 str. 8, 9, 10)

O an iki şeyi anladım: Birincisi, Mevlâna *bu evde* yaşlanacak ve ömrünün son demlerini gene *bu şehirde* geçirecekti. (s. 292 str. 8)

Ve ikincisi, ben gittikten sonra *yokluğumla açılan yara* kapanmayacaktı. (s. 292 str. 11)

Öte âlemden onun sesiyle sıyrıldım. (s. 292 str. 13)

Zorlukla tebessüm ettim ama söyleyeceklerimin ağırlığı *koca bir değirmen taşı* gibi boynumda asılı kaldı. (s. 292 str. 16)

Çok susadım, lâkin *bu evde susuzluğumu giderecek hiçbir şey* yok. (s. 292 str. 17-18)

“O zaman gidip bir Kerra’ya sorayım, canın ne çekiyorsa söyle, hazırlasınlar” dedi. (s. 292 str. 19)

İçimden serhoş olmak geliyor *bu akşam*. (s. 292 str. 22)

Rumi’nin yüzünden *bir endişe bulutu* geçti. (s. 292 str. 23)

“Nasıl yani? Sana şarap mı alayım?” diye tereddütle tekrarladı *koca âlim*. (s. 292 str. 28)

Mevlâna *yarı isyan yarı kaygıyla* baktı yüzüme. (s. 293 str. 1)

Mevlâna *yarı isyan yarı kaygıyla* baktı yüzüme. (s. 293 str. 1)

O an tâ Bağdat’ta yoldaşım olmak isteyen kızıl saçlı çömez geldi aklıma. (s. 293 str. 1, 2)

Acaba benzer şekilde, itibar kaygısı Rumi’yi bu yolda ilerlemekten alıkoyacak mıydı? (s. 293 str. 5)

Ama mevlâna *anlık bir tereddütten* sonra ayağa kalkıp, “pekâlâ, olur” mânâsında başını salladı. (s. 293 str. 7)

Bu yaşa kadar ne meyhaneye gittim, ne ağzıma *bir damla şarap* koydum. (s. 293 str. 9, 10)

Zira inanıyorum ki sen benden *boş yere böyle bir şey* istemezsin. (s. 293 str. 11, 12)

Muhakkak ki *görmemi arzu ettiğin bir hakikat* var. (s. 293 str. 12-13)

Senin hatırın için, dost, *dediğin yere* gideceğim. (s. 293 str. 13)

Nefsimin ağrına gitse de, ayaklarıma zor gelse de, şanıma leke düşürse de *bu iş, o şarabı* alıp senin için buraya getireceğim. (s. 293 str. 15)

O odadan çıkar çıkmaz, dizlerimin üstüne düştüm, secde ettim. (s. 293 str. 18)

Rumi’nin bıraktığı tespihe sarıldım, Rabbime defalarca, defalarca şükrettim. (s. 293 str. 19)

Bana *böyle harikulade bir yoldaş* verdiği için dua ettim. (s. 293 str. 20)

Mevlâna *çoşkun bir nehirdir*. (s. 293 str. 21)

Yerinde saymayan, *tüm insanlığı ve varoluşu* kucaklayan, kimseye karşı *bir önyargısı* olmayan, hep daha ötelere merak ve keşf eden, çağıl çağıl berrak bir nehir... (s. 293 str. 22, 23)

Yerinde saymayan, tüm insanlığı ve varoluşu kucaklayan, kimseye karşı bir önyargısı olmayan, hep daha ötelere merak ve keşf eden, çağıl çağıl berrak bir nehir... (s. 293 str. 21-24)

Benim tek yaptığım *o nehrin önündeki seddi* yıkmaktır. (s. 293 str. 24-25)

Dilerim ömrü hayatı boyunca *İlahi Aşk* sarhoşluğundan ayılmaz. (s. 293 str. 26)

Ateş *hayattaki yakan, yikan, yok eden şeyler*. (s. 295 str. 1)

Sarhoş olup düpedüz zırvaladığım, karabasanlar gördüğüm, *naralar attığım zamanları* da bilirim. (s. 297 str. 4-5)

Ama meyhane kapısında içeri Efendi Mevlâna'nın girdiğini görmek, *benim şu sarhoş kafamın bile üretemeyeceği türden bir acaip hayaldi!* (s. 297 str. 6-7)

Gene de kaybolmadı *kapıda duran adam.* (s. 297 str. 9)

Şu son şişeyi içmeyeydim keşke. (s. 297 str. 11)

Şu kapıda duran adamcağızı kime benzettiğimi bi tahmin et! (s. 297 str. 12)

Şu kapıda duran adamcağızı kime benzettiğimi bi tahmin et! (s. 297 str. 12)

Bak, bak, Mevlâna'ya benzemiyor mu *şu herif?* (s. 297 str. 14)

Bütün meyhane ahalisi sus pus olmuş *ağzı açık vaziyette* kapıya bakmakta. (s. 297 str. 17-18)

Hatta meyhanenin *gedikli köpeği* Saki bile *sıradışı bir şeyler* olduğunu anlamış gibi *sarkık kulaklarını* yere yapıştırmış, *şaşkın şaşkın bakınıyordu.* (s. 297 str. 19, 20)

Farisi halı taciri o bet sesiyle söylediği, şarkı demeye *bin şahit* ister goygoyculuğa ara vermiş, ayakta *hazır ol vaziyetinde* duruyordu. (s. 297 str. 21, 22, 23)

Ayık görünmeye çalışan bütün sarhoşlar gibi o da *abartılı bir ciddiyetle* kaşlarını çatmış, çenesini havaya kaldırmıştı. (s. 297 str. 23-24)

En sonunda şafak attı, *bu karşımdaki adam* hakikaten Rumi'di yahu! (s. 298 str. 6)

Zavallı Hristos, bunu işitince hayretten *ağzı bir karış açık kalakaldı.* (s. 298 str. 10)

Herkesin aklından *aynı şey* geçmiş olmalıydı: Konya'nın *en tanınmış din adamı* meyhaneye girip bizden şarap istiyorsa, kıyametin kopması yakın demektir. (s. 298 str. 12)

Ancak *o zaman* Hristos kendine gelip Rumi'yi oturacak *müsait bir yer* bakındı. (s. 298 str. 16, 17)

Yanı *başımdaki masayı* seçmez mi! (s. 298 str. 17-18)

Rumi *gösterilen yere* ilişmeden evvel etrafa nazikçe selâm verdi. (s. 298 str. 19)

Bütün sarhoşlar saygıyla eğilip selâmına karşılık verdik. (s. 298 str. 20)

O sakın, kendinden emin hâli, efendiliği ve azameti, pahalı ve zarif cüppesiyle Mevlâna gibi bir zâhid böyle bir mekâna uymuyordu ki. (s. 298 str. 21-22, 23)

O sakın, kendinden emin hâli, efendiliği ve azameti, pahalı ve zarif cüppesiyle Mevlâna gibi bir zâhid böyle bir mekâna uymuyordu ki. (s. 298 str. 23)

Fısıltıyla sordum: “Müsaade ederseniz ve şayet kabalık addetmezseniz, *bir şey* soracaktım.” (s. 298 str. 25)

Özür dillerim ama *sizin gibi bir yüce zatın* burada ne işi var? (s. 298 str. 28)

Rumi *sıcak bir tebessümle* göz kırptı. (s. 298 str. 29)

“Nasıl yani? *İyi bir şey* mi ki şanını itibarını kaybetmek?” diye sordum kekeleyerek. (s. 298 str. 32)

Allah sevgisinin dışındaki her şeyi bir kalemde silip atmamız ve kendimizi ayrı ve mühim bir varlık zannetme hastalığından kurtulmamız gerekir. (s. 299 str. 1-2, 3)

Allah sevgisinin dışındaki her şeyi bir kalemde silip atmamız ve kendimizi ayrı ve mühim bir varlık zannetme hastalığından kurtulmamız gerekir. (s. 299 str. 2, 3)

Eğer bizi benlik zannına düşüyorsa, ki öyle ya da böyle düşürür, ailemize, mevkiimize, malımıza mülkümüze, hatta *mahallemizdeki cami yahut medreseye* olan bağımlılığımızı dahi yok etmemiz gerekir. (s. 299 str. 6)

Ne dediğini tam anlayamasam da, *bulanık kafama* gayet makul geliyordu *duyduğum her açıklama.* (s. 299 str. 8, 9)

Zaten *bu Sufilerin her türlü acayip felsefeye* meyyal, gönül elvan, *az buçuk çılgın şahıslar* olduklarını düşünürdüm ezelden beri. (s. 299 str. 9, 10, 11)

Sual sırası Rumi'ye gelmişti; o da benim gibi sesini kısarak sordu: “Müsaade ederseniz ve şayet kalabalık addetmezseniz ben de *bir şey* soracağım. *Yüzünüzdeki yarayı* merak ettim. Nasıl oldu?” (s. 299 str. 15)

“*İlginç bir hikâyesi yok*” dedim. (s. 299 str. 17)

Gecenin bir yarısı eve dönüyordum, *iki zaptiyeye* denk geldim. (s. 299 str. 18)

Tam o sırada Hristos, Mevlâna'nın önüne *iki şişe şarap* bıraktı. (s. 299 str. 22)

Rumi *düşünceli bir ifadeyle* gözlerini kaçırırsa da hemen ardından *dostane bir şekilde* gülümsedi. (s. 299 str. 25, 26)

Keçi peyniri ve *fırında pişmiş mantarları* ekmeklerimize katık ederek çocukluğumuzdan, aşktan, inançtan, dostluktan ve *nicedir unuttuğumu sandığım ama o an hatırlamaktan sonsuz keyif aldığım güzelliklerden* söz ettik. (s. 299 str. 27-28, 29-31)

Hepimiz, *teftişten geçen askerler* gibi sıra sıra dizilip selâm durduk. (s. 300 str. 1)

Böyle ağdalı sorularla kıymetli müşterisinin canını sıkımdan korktu. (s. 300 str. 6-7)

Korkunç insanlar sayılmayız, öyle değil mi? (s. 300 str. 10)

Tamam, *sütten çıkmış ak kaşık* değiliz ama bu kadar hor görülmeyi hak ediyor muyuz? (s. 300 str. 11)

Söylediklerime kulak kabartan öteki müşteriler de yanımıza sokulunca *meraklı bir halka* oluştu etrafımıza. (s. 300 str. 14, 15)

Koyu bir duman gibi *sıkıntılı bir sessizlik* kapıldı *her yanı.* (s. 300 str. 16, 17)

Sonunda *bu meşhur hatip* şöyle konuştu. (s. 300 str. 17)

Hepimiz *bu kelimelerin hikmetini düşünme gereği* duymuş olacağız ki kimseden çıt çıkmadı. (s. 300 str. 22)

“Dostlarım, şarap *masum bir içecek* değildir çünkü *içimizdeki en pespaye yanları* ortaya çıkarır” diye devam etti Mevlâna. (s. 300 str. 24, 25)

Şaraptan evvel *nefslerimizdeki küstahlığı, riyakârlığı, kindarlığı, katılığı, saldırganlığı* kovmalıyız. (s. 300 str. 28-29)

“Efendi Mevlâna sen *kalbi engin, kadirşinas, eşine az rastlanır bir âlimsin*” dedim. (s. 301 str. 3-4)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında *ileri geri konuşanlar* çıkabilir ama bence *senin gibi kıymetli bir fakihin* bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi, *peşin hükümlere* varmadan bizimle sohbet etmesi *cesurca bir davranıştı*. (s. 301 str. 5, 6, 7, 8)

Sonra, masasına geleliberi *el sürmediği şarap şişelerini* aldı ve dışarıda *esen soğuk rüzgâra* yüzünü dönerek karanlıkta yürüdü gitti. (s. 301 str. 10)

Babama “Kimya’nın dest-i izdivacına talibim” demek için fırsat kolluyordum tam *üç haftadır*. (s. 301 str. 15)

Zihnimde onunla *kaç defa* konuşmuş, *en etkileyici ifadeyi* bulmak için defalarca prova yapmışım. (s. 301 str. 15-16)

Bana *verebileceği her itiraze bir cevap* bulmuş, kılıf hazırlamışım. (s. 301 str. 17)

Babamın Kimya’yı ne kadar sevdiğini bildiğimden, evlenmemize müsaade ettiği takdirde onun hep *bu çatı* altında kalacağını, böylelikle asla *uzak bir yere* gitmek zorunda kalmayacağını söylemeyi planlıyordum. (s. 301 str. 23, 24)

Her şeyi kafamda hazırlamış ama gel gör ki babamla *bir dakika* yalnız kalamamışım. (s. 301 str. 25, 26)

Ne var ki, *bu akşam* olabilecek en yanlış şekilde karşılaştım onunla. (s. 301 str. 27)

Ne var ki, *bu akşam olabilecek en yanlış şekilde* karşılaştım onunla. (s. 301 str. 27)

Gözlerim *elindeki şişelere* kayınca şaşkınlıktan kalakaldım. (s. 302 str. 1)

Yüzünde *en ufak bir sıkıntı ya da çekingenlik* olmaksızın açıkladı: “Şarap bunlar evladım.” (s. 302 str. 3-4)

Koca Mevlâna bu hâllere mi düşecekti? (s. 302 str. 6)

Koca Mevlâna bu hâllere mi düşecekti? (s. 302 str. 6-7)

Ayyaş bir ihtiyar oldun demek! (s. 302 str. 7)

Aksi bir ses lafımı bıçak gibi kesti: “Ağzını topla Alaaddin. Lafını sakın da konuş!” (s. 302 str. 8)

Ama önce *şu öfken* dinsin ki anlatılanı anlayabil. (s. 302 str. 15)

Şayet kalbinin zırhını yumuşatmazsan *söylediğim her şey* sana batar. (s. 302 str. 17)

Otuz Birinci Kural: Hakk'a yakınlaşabilmek için kadife gibi bir kalbe sahip olmalı. (s. 302 str. 20, 21)

Her insan şu veya bu şekilde yumuşamayı öğrenir. (s. 302 str. 22)

Her insan şu veya bu şekilde yumuşamayı öğrenir. (s. 302 str. 22)

Kimi bir kaza geçirir, kimi ölümcül bir hastalık; kimi ayrılık acısı çeker, kimi maddi kayıp. (s. 302 str. 23)

Hepimiz kalpteki katlıkları çözmeye fırsat veren badireler atlatırız. (s. 302 str. 24-25)

Hepimiz kalpteki katlıkları çözmeye fırsat veren badireler atlatırız. (s. 302 str. 25)

Ama kimimiz bundaki hikmeti anlar ve yumuşar; kimimiz ise, ne yazık ki daha da sertleşerek çıkar. (s. 302 str. 26)

O zaman babam araya girdi: "Alaaddin sus artık! Edep yahu! (s. 302 str. 31)

Bir an öyle ağır bir pişmanlık çöktü ki içime. (s. 303 str. 1)

Bir an öyle ağır bir pişmanlık çöktü ki içime. (s. 303 str. 1)

Ama artık her şey için çok geçti. (s. 303 str. 2)

Bunca zaman içimde damla damla biriken bütün sitemler ve serzenişler açığa çıktı. (s. 303 str. 2, 3)

Ama babanı sevdiğinden bir an bile şüphe etmem. (s. 303 str. 5)

İşte o an babam bana doğru atıldı, dudaklarını hiddetten incecik bir çizgiye dönmüştü. (s. 303 str. 9-10)

Ve işte o zaman haremlige açılan kapının eşiğinde dikilen Kimya ile göz göze geldim. (s. 303 str. 14)

Ve işte o zaman haremlige açılan kapının eşiğinde dikilen Kimya ile göz göze geldim. (s. 303 str. 14)

Ne kadardır sindiği köşeden bizi izlemekteydi? (s. 303 str. 16)

Evlenmek istediğim kızın önünde öz babam tarafından küçük düşürülmek öyle ağrıma gitti ki mideme keskin bir sancı saplandı. (s. 303 str. 18, 19)

Uzağa, Kimya'dan, sıkıştığım cendereden, aile ocağımdan bu anlamsız münakaşalardan, hepsinden fersah fersah uzağa. (s. 303 str. 22, 23)

Alaaddin gittikten sonra uzun süre ağzını bıçak açmadı. (s. 303 str. 27)

Berber karla kaplı avluya çıktık. (s. 303 str. 28)

Soğuk ve kasvetli bir geceydi. (s. 303 str. 28-29)

Havada bir ağırlık, bir tuhaf durgunluk vardı. (s. 303 str. 29)

Orada öylece durup *gümüşi toprakları andıran bulutları* izledik; etrafta *ürpertici bir sessizlik...* (s. 304 str. 1, 2)

Rüzgâr uzaklardan misk ü amber ve *bağlarda kurutulan elmaların* kokusunu taşıyordu. (s. 304 str. 3)

Bir an herhâlde ikimiz de zihnimizden *bu şehri* ilelebet terk etmeyi geçirdik. (s. 304 str. 4)

Kar altında kalmış, güllerini çoktan dökmüş, *saflı dikenden ibaret dımdızlık ve cıpcılız bir gül ağacının* yanına çöktüm. (s. 304 str. 7-8)

Başladım *şişedeki şarabı* toprağa dökmeye. (s. 304 str. 8)

Rumi'nin gözleri şaşkınlıkla parladı; ardından *bir ılık tebessüm* yayıldı yüzüne. (s. 304 str. 10)

Gözlerimizin önünde *tek bir gül* tomurcuklandı, *turuncu bir müjde* gibi açıldı. (s. 304 str. 12, 13)

Derken *ikinci şişeyi* aldım, *aynı şekilde* onu da toprağa döktüm. (s. 304 str. 14)

Gülün *turuncu rengi bu kez* daha bir canlandı, ışıll ışıll lâl oldu. (s. 304 str. 15)

Şişenin dibinde ancak *birkaç yudum şarap* kalmıştı. (s. 304 str. 16)

Yarisını içtim, *kalan yarıyı* Rumi'ye uzattım. (s. 304 str. 17)

Titreyen ellerle kadehi aldı; nezaketle, temkinle kabul etti sunulanı. (s. 304 str. 19)

Ömrü hayatında *ağızına içki sürmemiş bu âlim* şimdi benim için, bana ve dostluğumuza inandığı için kadehi kavriyordu. (s. 304 str. 20)

İçki içen insan içmeyenleri, içki içmeyense içenleri küçümsememli. (s. 304 str. 25)

Bugün bana *ikram ettiğin kadehi bu şuurla* içiyorum ve *tüm kalbimle* inanıyorum ki aşk sarhoşluğunda ayıklık var. (s. 304 str. 26, 27)

Kızıl şarap bembeyaz kar üzerinde kan lekesi gibi saçıldı. (s. 304 str. 30)

Kızıl şarap bembeyaz kar üzerinde kan lekesi gibi saçıldı. (s. 304 str. 30)

Artık *bu imtihanı* devam ettirmeye gerek yok. (s. 304 str. 33)

Otuz İkinci Kural: Aranızdaki bütün perdeleri tek tek kaldır ki, Tanrı'ya *saf bir aşkla* bağlanabilesin. (s. 305 str. 8, 9)

Bu kavanoz dipli dünya, binbir gölge oyunu oynayan bu parıltılı ve tantanalı sahne, paraya pula, mala makama, ünvana ihtişama aldanıp kanan cins cins oyuncuyla doluydu. (s. 305 str. 16-18)

Herkes *dünyevi hırslar* merdivenini üçer beşer çıkmak için birbirinin omuzlarına basadursun, *çoktan zirveye varmış, küp küp altına, kat kat şöhrete, binlerce hayrana ve bilginin en âlâsına nail olmuş bir kimsenin* günün birinde aniden mevkiinden feragat etmesi, inanç uğruna izi

sonu *belirsiz bir içsel yolculuğa* çıkması, hatta itibarını çar çur etmesi. (s. 305 str. 24,25-27, 28-29)

İşte bu *pek duyulmadık, rastlanmadık bir şeydi*. (s. 305 str. 30)

Bu yüzden *en haklı olduğumuz konularda* bile üstünlük taslamamalı. (s. 306 str. 4)

Rumi *ahenkli bir sesle* katıldı: “Ve o *aynı zamanda* bilinmek ister. *Bu sebepten* temkinli, dengeli ve ölçülü olmak ve daima ayık durmak, sarhoş dolaşmaya yeğdir. Sufinin gönlü hep uyanıktır.” (s. 306 str. 6, 7)

Gece *taptaze, tatlımsı bir kokuya* bürünmüştü. (s. 306 str. 11)

Orada, yan yana, ayaz bastırana dek avluda bir başımıza, aramızda *katmer katmer açılmış bir gül dalıyla* oturduk ve *uzun süre* sustuk. (s. 306 str. 13-14)

“*Bu akşam yemeğe* çikalım mı?” diye sordu David. (s. 306 str. 17)

Northampton’da *yeni bir Tayland restoranı* açılmış. (s. 306 str. 18)

Gümüş Dolunay isimli lokanta ufak ve basıktı ama şıktı bir o kadar. (s. 306 str. 24)

Masalarda *şirin cam lâmbalar, siyah saten peçeteler, her duvarda çerçeveli onlarca ayna*. (s. 306 str. 25, 26)

David’in gözlerinde *olağandışı bir parıltı* vardı. (s. 306-307 str. 29-1)

Az sonra *geleneksel Tayland kıyafetiyle genç bir garson kız* siparişleri almaya geldi. (s. 307 str. 6)

David *acılı midye* sipariş etti, Ella ise *kırkıncı yaş* gününde aldığı et yememe kararına uyarak *hindistan cevizi soslu tofu* söyledi. (s. 307 str. 7, 8, 9)

Birkaç dakika sıradan şeylerden konuştular. (s. 307 str. 10)

Birkaç dakika sıradan şeylerden konuştular. (s. 307 str. 10)

Sonra dekrasyondan bahsettiler –yemek masasında *siyah peçete* mi kullanmak daha hoştu yoksa *beyaz peçete* mi; *geleneksel süslemeler* mi daha etkiliydi yoksa modernler mi..? (s. 307 str. 12, 13)

Yirmi senelik bir evlilik, beraber uyanılan onca sabah, tatiller, gerçekleştirilen hayaller, kavgalar, atışmalar, sevişmeler; dünyaya getirilen üç çocuk... ve tüm bunların sonunda varıp varacakları yer *koca bir suskunluktu*. (s. 307 str. 14-18)

Yeniden sohbete başladıklarında *ilk sözü* David aldı: “Bakıyorum da Mesnevi okuyorsun” dedi. (s. 307 str. 19)

Ella *belirgin bir hayretle* başını salladıysa da tam olarak neye daha çok şaşırdığından emin değildi: David’in Mevlâna’yı bilmesine mi, yoksa karısının ne okuduğuyla ilgilenmesine mi? (s. 307 str. 21)

“Yayınevinin verdiği roman var ya... Aşk Şeriatı’yla ilgili raporu yazarken faydası olur diye Rumi’nin *birkaç kitabını* almıştım. Okudukça hoşuma gitti. Şimdi geceleri düzenli olarak okuyorum” diye izah etti Ella. (s. 307 str. 25, 26)

David’in gözleri *masadaki bir ekmek kırıntısına* takıldı. (s. 307 str. 29)

“Evet... *şu roman...*” dedi kırıntıya kinayeyle. (s. 307 str. 30)

İşte *o zaman* David *ithamkâr bakışlarını* karısına çevirdi. (s. 308 str. 1)

“Oyun oynamanın anlamı yok Ella. İkimiz de *yetişkin insanlarız*” dedi. (s. 308 str. 2-3)

“Gizli kaçamağından bahsediyorum” dedi David *bir çırpıda*. (s. 308 str. 7)

Hayretten *küçük dilini* yutacak gibi oldu Ella. (s. 308 str. 11)

Farkında olmadan sesini öyle bir yükseltmişti ki *yan masadaki sarışın çift* kafalarını kaldırıp merakla ondan yana baktı. (s. 308 str. 14)

Etraftaki müşterilerin bakışlarını üzerinde hisseden Ella kıpkırmızı oldu. (s. 308 str. 15-16)

Sonunda *dün gece* sen uyurken mesaj kutuna girdim. (s. 308 str. 19)

O adamla bütün yazışmalarını okudum. (s. 308 str. 19-20)

Artık *yan masalarda* oturanların hakkında ne düşündüğü umrunda değildi. (s. 308 str. 21)

Ve cevaplamak yerine söyleyeceklerinin ağırlığını tartarak lafına devam etti: “Seni suçlamıyorum. Asıl kabahatli benim. Seni ihmal ettim. Sen de haklı olarak ilgiyi, sevgiyi *başka yerde* aradın.” (s. 308 str. 26)

Cezbediciydi şarabın rengi, *koyu bir yakut* misali. (s. 308 str. 28)

Bir an şarabın yüzeyinde *yanardöner parıltılar* seçer gibi oldu, ışıktan *bir patikayı* andırıyordu. (s. 308 str. 28, 29, 30)

Belki de gerçekten *bir yol* vardı buradan öteye uzanan. (s. 308 str. 30)

Tek isteği *o yolu* bulup kaçmaktı. (s. 308 str. 31)

Aralarında *görünmez bir duvar* yükselmişti. (s. 308 str. 32)

Bir müddet suskun, *hiçbir şey* yemeden öylece oturdular. (s. 308 str. 33)

Her şeyi geride bırakıp *tertemiz bir başlangıç* yapalım. (s. 309 str. 2, 3)

Ella’nın dilinin ucuna o kadar *çok şey* geldi ki *o anda*. (s. 309 str. 5)

Kocasını yerden yere vurmak, ona senelerdir kendisini aldattığını hatırlatmak, *Aziz’le aralarındaki masum yazışmayla David’in yediği haltların aynı kefeye* konamayacağını belirtmek; bağırarak, çağırarak, lafı gediğine koymak istedi. (s. 309 str. 7, 8)

Aklından geçen fikirlerden en basitini seçti: “Ya senin maceraların ne olacak? Onları da maziye gömecek misin?” (s. 309 str. 10)

Tam o anda elinde siparişler, yüzünde kondurulmuş bir gülücükle garson kız belirdi. (s. 309 str. 13, 14)

Ella da David de geri çekilip, aynı *ifadesiz bakışlar*la seyrettiler garsonun tabakları masaya bırakışını. (s. 309 str. 15)

Tekrar yalnız kaldıklarında, David *kınayan gözlerini dumanı tüten yemeklerin* üzerinden karısına dikti. (s. 309 str. 16-17)

İntikam almak gibi bir arzum yok. (s. 309 str. 20)

Ella gayet *gergin bir şekilde* ellerini kavuşturdu, *derin bir soluk* aldı. (s. 309 str. 23-24)

Sanki *restorandaki herkes* ve *her şey* hareket etmeyi kesmiş, garsonundan aşçısına, *yan masadaki müşteriden akvaryumdaki balığ*ına kadar hepsi söyleyeceklerine kulak kabartmıştı. (s. 309 str. 24, 25, 26)

“Onu tanımak için *çok şey* bilmeme gerek yok. Onun özünü görüyorum.” (s. 309 str. 32)

Sivri, iğneleyici bir kaç cümle ya da *alaycı, kırıcı bir kahkaha* bekledi. (s. 310 str. 1-2)

Aşk, David’in karısından, yani *bunca zaman* aşk aleyhine konuşmuş, aşkı küçümseyip ötelemiş bir kadından duymayı beklediği *en son kelimeydi*. (s. 310 str. 8, 9)

Aşk, David’in karısından, yani *bunca zaman* *aşk aleyhine konuşmuş*, *aşkı küçümseyip ötelemiş bir kadından* duymayı beklediği en son kelimeydi. (s. 310 str. 8-9)

“Ama *üç çocuğumuz* var...” dedi David sesi titreyerek. (s. 310 str. 10)

Omuzları çöktü; alnında *süt mavis*i bir damar belirdi. (s. 310 str. 12)

“Yeter artık, kullanma *şu sözcüğü!*” diye diklendi David aniden. (s. 310 str. 14)

*Kadehind*eki şarabı bitirdi, parmaklarıyla masada *gergin daireler* çizdi. (s. 310 str. 15, 16)

Ama *bir şeyi* bilmeni istiyorum: *Hiçbir zaman* seni sevmekten vazgeçmedim. (s. 310 str. 18)

Ne dediğini düşünmeden, ucu nereye varır diye tartmadan mırıldandı: “Rumi diyor ki *aşk dışarda bulunan bir şey* değildir. İçerden gelir. Tek yapmamız gereken *içimizde bizi aşktan alıkoyan engelleri* bulup kaldırmaktır.” (s. 310 str. 25, 26)

Ella *bir an* kaşları çatık kalakaldı. (s. 310 str. 32)

Bu lafi bir yerden hatırlamıştı. (s. 310 str. 32)

Bu lafi *bir yerden* hatırlamıştı. (s. 310 str. 32)

Vaktiyle evinin mutfağında *büyük kızına* yağdırdığı “romantik” suçlamasına şimdi kendi maruz kalıyordu. (s. 310 str. 33)

Çember tamamlanmış, *ettiği laflar* bumerang gibi ona geri dönmüştü. (s. 311 str. 2)

Dönüş yolunda arabada *tek kelime* konuşmadılar. (s. 311 str. 5)

O gece ayrı yataklarda yattılar. (s. 311 str. 5)

O gece *ayrı yataklarda* yattılar. (s. 311 str. 6)

Ve sabah Ella'nın *ilk işi* Aziz'e *uzun ve içten bir mektup* yazmak oldu. (s. 311 str. 7)

İşler çığrından çıkmış, *beklemediği bir hâl* almıştı. (s. 311 str. 8)

Heyecanla *bu soruyu soran kişi* talebelerimden birinin babası olan sepetçi Abdullah'tı. (s. 311 str. 14)

“Rumi'yi dün Yahudi mahallesinde *bir meyhanede* görmüşler!” diye ekledi. (s. 311 str. 16)

Ama sizin kadar şaşırmadım *bu habere*. (s. 311 str. 18)

Karısı eskiden Hıristiyan, *en yakın dostu tescilli zındık olan adamdan* ne bekliyorsunuz? (s. 311 str. 18-19)

“Bunlar *boş laflar*. Şems'i de Rumi'yi de *bu şehirden* derhal sürmek gerek” dedim. (s. 311 str. 29)

Baktım laf uzayacak, *medresedeki dersime* geç kaldığımı söyleyip yürümeye devam ettim. (s. 312 str. 4)

Öteden beri Rumi'nin *güvenilmez bir yanı* olduğundan şüphelenirdim. (s. 312 str. 6)

Çalgılı çeganeli meyhanelerde şarap şişesine sarılması beni bile hayrete düşürdü! (s. 312 str. 9)

Diyorlar ki Rumi'nin *bu hâllere* düşmesine sebep Şems'tir; o olmasa Rumi hemen *eski hâline* döner. (s. 312 str. 11, 12)

Şems *sakıncalı fikirlere* sahip illet bir adam, ona şüphem yok. (s. 312 str. 13)

Şems *sakıncalı fikirlere sahip illet bir adam*, ona şüphem yok. (s. 312 str. 13)

Rumi'nin üstünde *kötü bir etkisi* var, buna da amenna. (s. 312 str. 14)

Ama *esas mesele* şu: Niçin Şems'in gücü *diğer âlimleri* yoldan çıkartmaya yetmiyor? (s. 312 str. 15)

Ah, o Şems *denen soysuz herif* benim sınıfıma girecek olsa, elimin tersiyle sinek gibi kovalardım. (s. 312 str. 29)

İkisi de *aynı kumaştan* kesilmiş, ayan beyan ortada. (s. 313 str. 1)

Bu kadar saf olanlara ben de şunu diyorum *her seferinde*. (s. 313 str. 7)

Hiç gördün mü *bir damla su* bir damla yağa bulaşsın? (s. 313 str. 8)

Hiç gördün mü bir damla su *bir damla yağa* bulaşsın? (s. 313 str. 9)

Demek ki ya gâvurlarla, ya *Müslümanlığı şaibeli dervişanla* arkadaşlık ediyor. (s. 313 str. 16)

Bunlar zaten Rumi'yi benim gözümde *güvenilmez* yapmaya yetiyordu ama bir de *şu Şems-i Tebrizî denen ne idüğü belirsiz herifi* evine alınca adam Hak yolundan tümünden saptı. (s. 313 str. 18-19)

Talebelerime *her gün* tembihliyorum: “Aman çocuklar, Şeytan’a karşı uyanık olun! İblis sizi *her an* ayartabilir!” (s. 313 str. 20, 21)

Gerçi *namuslu kimseleri* yoldan çıkartıp günah işletmek değil midir Şeytan’ın *temel marifeti*? (s. 313 str. 24, 25)

Peygamber Efendimizle *o kıytırık Sufi Bistâmî*’yi mukayese etmek nasıl bir densizliktir? (s. 313 str. 27)

Sonra da utanmadan şöyle dememiş miydi: “*Nefsimi döven demirci benim!*” (s. 313 str. 30-31)

İşte *Tebrizli Şems’in hürmetle atıfta bulunduğu zat* böyle düşük seviyede bir adam. (s. 314 str. 1)

İşte *Tebrizli Şems’in hürmetle atıfta bulunduğu zat böyle düşük seviyede bir adam.* (s. 314 str. 1-2)

Telaşla sınıfın kapısından içeri girdim ama daha *bir adım* atmıştım ki ortada *bir tuhaflık* olduğunu hissettim. (s. 314 str. 11)

Talebelerim *yer minderlerinde* bağdaş kurmuş sıra sıra oturuyordu. (s. 314 str. 12)

Dut yemiş bülbül gibi susuyorlardı. (s. 314 str. 14)

Açık pencerenin önünde, sırtını duvara dayamış vaziyette biri duruyordu. (s. 314 str. 15-16)

Tüysüz, saçsız, sakalsız yüzünde *küstah bir tebessümle* karşımda dikilen adam Şems-i Tebrizî başkası değildi. (s. 314 str. 17)

Tüysüz, saçsız, sakalsız yüzünde küstah bir tebessümle karşımda dikilen adam Şems-i Tebrizî başkası değildi. (s. 314 str. 17-18)

Odanın *diğer ucundan* bana seslendi: “Selamünâleyküm Şeyh Yasin” dedi. (s. 314 str. 19)

Bir an tereddüt ettim, selâm verse miydim vermese miydim? (s. 314 str. 21)

Onun yerine talebelerime dönüp hesap sordum: “*Bu uğursuz herifin* burada işi ne? İçeri girmesine niçin müsaade ettiniz?” (s. 314 str. 23)

Sesinde *bir hürmetsizlik*, yüzünde *bir deli azamet*, gözlerini gözlerime dikip şöyle dedi. (s. 314 str. 26-27)

Bu sabah semtinizden geçiyordum, kendi kendime dedim ki, hadi *şu medreseye* bir uğrayayım. (s. 314, 315 str. 29-30, 1)

Uğrayayım da *koca şehirde benden en çok nefret eden adamı* bir ziyaret edeyim. (s. 315 str. 1, 2)

Hakkında öyle *korkunç şeyler* işitmiştik ki, tabii çoğu da hocamızdan, onu kanlı canlı karşıımızda görünce elimizde olmadan irkildik. (s. 315 str. 8-9)

Gel gelelim Şems gayet *rahat ve dostane bir tavır* takındı. (s. 315 str. 11)

Bir hadise çıkacak diye endişeye kapıldım. (s. 315 str. 13)

“Merak etmeyin, *hocanızla aramdaki sohbet* uzun sürmez” diye ekledi. (s. 315 str. 20)

Başımı salladım ama doğrusu ben Şems’te *şeytana benzer bir hâl* görememiştim. (s. 315 str. 25-26)

Bende bıraktığı izlenim son derece dürüst, dobra ve cesur bir adam olduğuydu. (s. 315 str. 26)

Bende bıraktığı izlenim *son derece dürüst, dobra ve cesur bir adam* olduğuydu. (s. 315 str. 26-27)

Birkaç dakika sonra Şeyh Yasin kapıdan içeri girdi. (s. 315 str. 29)

Daha *bir adım* atmıştı ki olduğu yerde çakıldı kaldı, hayret içinde *beklenmedik ziyaretçiye* baktı. (s. 316 str. 1, 2)

Bu uğursuz adamın burada işi ne? (s. 316 str. 3)

Arkadaşlarımızla birbirimize baktık ama daha hiçbirimiz cevap veremeden, Şems pervasızca lafa dalarak geçerken uğradığını, *koca Konya’da kendisinden en çok nefret eden adamı* görmek istediğini söyleyiverdi. (s. 316 str. 7-8)

İki yetişkin adam arasındaki gerilim o kadar barizdi ki, dokunsanız hissedilecek gibiydi. (s. 316 str. 10)

İki yetişkin adam arasındaki gerilim o kadar barizdi ki, dokunsanız hissedilecek gibiydi. (s. 316 str. 10)

“Buraya niye geldiğin umurunda değil. Seninle lak lak etmekten *daha mühim işlerim var*” dedi Şeyh Yasin. (s. 316 str. 13)

Sürekli beni, Rumi’yi ve *tasavvuf yolundaki Sufileri* çekiştirip kötülüyorsun. (s. 316 str. 17)

Seninle *konusacak bir şeyim* yok benim. (s. 316 str. 20-21)

Şayet *bir insan* ‘bilmem gereken ne varsa zaten biliyorum’ derse, ona değil hoca, cahilin teki gözüyle bakmak gerekir. (s. 316 str. 23)

Ancak cahiller *her şeyi* bildiklerini zannedebilir. (s. 316 str. 25)

“*O hâlde* gel talebelere soralım. *Şu ikisinden* hangisi olmak yeğdir: *Cevapları bilen arif insan* olmak mı; yoksa sualden *başka bir şeyi* olmayan, zihni karman çorman şaşkının teki mi?” (s. 316 str. 28, 29, 30)

Tüm arkadaşlarım Şeyh Yasin’den taraf oldu ama çoğunun samimi olmadığını, hocanın gözüne girmeye çalıştıklarını sezindim. (s. 316 str. 32)

Ama madem yanıt bulmakta üstüne yok, sana *bir sorum* olacak. (s. 317 str. 4)

İşte *o an* tartışmanın gidişatından endişe etmeye başladım. (s. 317 str. 5)

Ama odadaki gerginliğin önüne geçmenin yolu yoktu. (s. 317 str. 6)

Ama odadaki gerginliğin önüne geçmenin yolu yoktu. (s. 317 str. 6)

İbrahimî dinlerin en sonucusu ve en mükemmeli olan dinimiz der ki Âdem ile Havva cennetten Şeytan yüzünden kovuldu. (s. 317 str. 11-12)

Ataları sürülmüş insanlar olarak biz de daima tetikte olmalıyız. (s. 317 str. 13)

Bazen bizi kumara davet eden bir kumarbaz kılığına girer, bazen de güzel bir kadın olur, bizi ayırtır. (s. 317 str. 15, 16)

Şeytanın hiç beklenmedik suretlere büründüğü de olmuştur. (s. 317 str. 17)

Mesela gezgin bir derviş kılığında da çıkabilir karşımıza. (s. 317 str. 18)

Şems bu hakareti beklermişçesine tebessüm etti. (s. 317 str. 19)

Şems bir yandan konuşurken bir yandan odada volta atmaya, her yeni kelimeyle sesini yükseltmeye başladı. (s. 317 str. 29, 30)

Fakat bir an için farz edelim ki dışımızda bir yerde gezinen, bizden bağımsız ve kurnaz bir Şeytan yok. (s. 317 str. 31, 32)

Kaynar kazanlarda bizi fokur fokur haşlayacak zebaniler de mevcut değil. (s. 317 str. 32)

O hâlde insanın kanını donduran tüm o anlatılar, bize bir ders vermek için olmasın sakın? (s. 317, 318 str. 33, 1)

Ya Şeytan ve cehennem bize bir hakikati göstermek için anlatılmışsa, fakat biz daha sonra o hakikati unutup basmakalıp ezberlerle yetinmişsek? (s. 318 str. 2, 3)

Ne mi? Şu: İnsan öyle karmaşık bir varlıktır ki kendine cenneti de yaşatır cehennemini de. (s. 318 str. 6)

İnsan en şerefli mahlûktur. (s. 318 str. 7)

“O hâlde izniniz olursa bir hikâyeye anlatayım” dedi Şems. (s. 318 str. 16)

Bunu öyle abartılı bir hitapla söyledi ki alay mı ediyor, samimiyetle izin mi istiyor, emin olamadık. (s. 318 str. 17)

Dört tüccar boş bir camide namaz kılıyormuş. (s. 318 str. 19)

Dört tüccar boş bir camide namaz kılıyormuş. (s. 318 str. 19)

İlk tüccar namazını yarım bırakıp hemen sormuş: “Müezzini Efendi! Ezan okundu mu? Yoksa vaktimiz var mıydı daha?” (s. 318 str. 20)

İkinci tacir namazını bırakıp, arkadaşına dönmüş: “Yahu, namazını yarım bıraktın, niye konuştun? Şimdi namazın boşa gitti. Haydi, baştan başla bakalım!” (s. 318 str. 23)

Bunu duyunca üçüncü tacir müdahale etmiş: “Yuh, salak, ne diye onu suçlarsın? Kendi namazına bakacaktın. Bak, seninki de boşa gitti.” (s. 318 str. 26)

Dördüncü tacir dayanamamış, kendi kendine mırıldanmış: “Bak, *şu akılsızlara!* Üçü de namazlarını ziyan etti. Allah’ım sana şükürler olsun, beni faka bastırtmadın, onlar gibi şaşırtmadın.” (s. 318 str. 29, 30)

Şems *bu hikâyeyi* aktardıktan sonra *tüm öğrencilere* dönerek sordu: “Peki ya siz ne düşünüyorsunuz? Sizce *bu dört tücardan* namazı heba olan var mı? Varsa hangileri?” (s. 319 str. 1, 2-3)

Sınıfta *bir süre* bir dalgalanma oldu. (s. 319 str. 4)

Bazı öğrenciler düşünceye dalarken, bazıları da öbeksleşip cevabı aralarında tartışmaya başladı. (s. 319 str. 4)

En nihayetinde arkalardan birisi bağırdı: “*İkinci, üçüncü ve dördüncü tacirin* namazları kabul olunmaz. Hepsinin baştan alması lâzım. Bir tek *ilk tacir* masumdur çünkü o sadece müezzine danışmak istemişti.” (s. 319 str. 7, 8)

İrşad dayanamadı, atıldı: “Evet ama o da duasını öyle kesmemeliydi. Bence *tüm tüccarlar* hatalı, dördüncüsü hariç. O sadece kendi kendine konuşuyordu.” (s. 319 str. 11)

Her iki cevaba da katılmıyordum ama çenemi tutmaya kararlıyım. (s. 319 str. 13)

Ama daha *bu fikir* aklımın ucundan geçer geçmez Şems-i Tebrizî zıncı diye durdu, beni işaret etti ve sordu. (s. 319 str. 15-16)

Peki ya sen *genç adam!* (s. 319 str. 18)

“Şayet *bu tacirlerin bir kabaheți* varsa, namazlarını kesip konuşmaları değil” dedim. (s. 319 str. 19)

Esas kabahatleri kendi işlerine bakıp, *ettikleri duanın* hakikatine odaklanmak yerine, akıllarının *başka yerde* olması ve etrafta olan bitene takılmaları. (s. 319 str. 21, 22)

Ama şimdi bir tutup da onları yargılırsak, *aynı hatayı* biz de yapmış oluruz. (s. 319 str. 24)

Diyorum ki *dört tacir* de *benzer sebeplerden* dolayı hatalıdır. (s. 319 str. 26)

Yüzüme *öyle derin bir şefkat ve muhabbetle* baktı ki, *kendimi anne babasının takdiriyle sevinen bir çocuk* gibi hissettim. (s. 319-320 str. 32-33-1)

Belki bunu kendi bile bilmiyor henüz ama *bu terkinin* mayası rind mayası! (s. 320 str. 5)

Şimdi Şeyh Yasin’den *bir sürü laf* işitecek, arkadaşlarımla alaylarına maruz kalacaktım. (s. 320 str. 7)

O da gülümseyerek bana göz kırptı ve sesinde *yeni bir alevle* anlatmaya koyuldu. (s. 320 str. 10)

Ama unutmayın, *çoğu zaman*, başkalarında hata bulanlar kendileri hatadadır. (s. 320 str. 13-14)

Acaba burnum kanarsa abdestim bozulur mu, *seyahat hâlinde tutamadığım oruçları* daha sonra tutmam gerekir mi. (s. 320 str. 20-21)

Cevapsız *kalabilecek meseleler* mi bunlar? (s. 320 str. 21-22)

Şafîî ayrı, Hanefî ayrı, Hanbelî ayrı, Malikî *ayrı cevaplar*. (s. 320 str. 23)

Din adamlarının rehberliği olmasa halk *yanlış yerlere* sapar. (s. 320 str. 23, 24)

Şems hafifçe omuz silktilti: “İrfan sahibi olanlar Kuran ayetlerinden *ayrı bir lezzet* alır. Onlara ulemanın rehberliği gerekmez.” (s. 320 str. 26)

Şeyh Yasin bunu duyunca öyle bir öfkelenildi ki *tek gözü* seğirmeye başladı. (s. 320 str. 28)

Şeriat *her Müslüman’ın beşikten mezara başvurması gereken kaideler* toplamıdır. (s. 320 str. 30-31)

“Şeriat, *Hakikat denizinde yüzen bir gemidir*. Âşıklar er ya da geç gemiyi bırakıp, ummana dalar” oldu Şems’in cevabı. (s. 320 str. 32)

Birkaç talebe Şeyh Yasin’in gülüşüne eşlik etse de geri kalanlarımız sus pus olduk. (s. 321 str. 4)

Dersin sonuna geliyorduk ve ben *bu tartışmanın müspet bir şekilde* bitmesine ihtimal vermiyordum. (s. 321 str. 6)

Şems de *aynı şeyi* hissetmiş olmalı ki sesinde *belirgin bir hüznle* konuştu. (s. 321 str. 7-8)

Hayal perdesinde gösteri yapanlar bile onlardan iyidir, hiç olmazsa *yaptıkları işin* kandırmaca olduğunu baştan kabul ediyorlar. (s. 321 str. 13)

“Merak etme, gidiyorum” dedi Şems *muzip bir ifadeyle*. (s. 321 str. 18)

Bugün *şahit olduğunuz atışma* tâ Hazreti Muhammed sallallahü aleyhi ve sellam zamanına dayanan *eski bir fikir ve üslup* ayrılığıdır aslında. (s. 321 str. 19, 21)

Ama *bu ikilem* yalnızca İslam tarihine özgü değil; İbrahimî dinlerin hepsinde mevcuttur. (s. 321 str. 21)

Kelimelerin ağırlığını sindirmemizi beklercesine *bir müddet* durdu Şems. (s. 321 str. 25)

Gözlerini üzerimde hissettim, sanki *bir sırrı* paylaşıyorduk. (s. 321 str. 26)

Derken devam etti; “En nihayetinde ne hocanız, ne ben bilebileceğimizden fazlasını biliriz. İkimiz de üstümüze düşeni yapıyoruz. Belki o da kör, ben de körüm. Önemli olan şu: Bakanın kör olması güneşin ışığına halel getirmez ki! Keza *insanlar arasındaki tartışmadan* Allah etkilenmez.” (s. 321 str. 31)

Şems-i Tebrizî bunu der demez *sağ elini* yüreğine koyup hepimize, hatta *bir köşede* tepkisiz duran Şeyh Yasin’e bile selâm durdu. (s. 321, 322 str. 33, 1)

Arkasında *derin bir sessizlik* bıraktı. (s. 322 str. 2-3)

O zehirli ağzını açmaya fırsat bulamadan ensesinden tuttuğum gibi kapı dışarı ederdim. (s. 322 str. 15-16)

Aralarında nasıl bir atışma geçmişse o günden beri öğrenciler orada burada, bire bin katarak anlatıp duruyor. (s. 322 str. 18)

Söylediklerinin çoğu katıksız yalan. (s. 322 str. 20)

O yoz dervişe fazla paye veriyorlar. (s. 322 str. 20)

Hep o fahişenin yüzünden. (s. 322 str. 22)

Çöl Gülü gizli çekmeceleri olan bir ziynet kutusu gibi. (s. 322 str. 23-24)

İçime dert olan esas şey gösterdiği teslimiyet. (s. 322 str. 26)

İçime dert olan esas şey gösterdiği teslimiyet. (s. 322 str. 26)

Ayağımın dibinde paspas gibi dirençsiz yatışı durup durup gözümün önüne geliyor. (s. 322 str. 28)

Ama öylece yerde yattı; ağzını bile açmadı, attığım her tokadı kabullenerek. (s. 323 str. 2)

Şikayet etmeye kalkarsa ya da beni görmek istemezse, hünsa patronun eline üç beş kuruş sıkıştırıracaktım artık. (s. 323 str. 7)

Kerhaneci hünsa ağzına bir lokum atıp sinirli sinirli çiğnedi. (s. 323 str. 13)

“Boş versene o kaltağı” dedi şapırdatarak. (s. 323 str. 14)

Sana diğer kızlarımızı gösterelim Baybarscığım, olmaz mı? (s. 323 str. 14-15)

Senin beş para etmez karılarında gözüm yok. (s. 323 str. 16)

Hünsa ok gibi delen bir nazarla suratıma baktıysa da benimle ağız dalaşına girmede. (s. 323 str. 18)

Kısık bir sesle, söyleyeceği şey ağızına gidiyormuşçasına süklüm püklüm cevap verdi: “Çöl Gülü burda değil. Gitmiş. Herkes uyurken kaçmış haspa.” (s. 323 str. 19)

Öyle saçmaydı ki söylediği laf, gülesim geldi: “Kerhaneden fahişe kaçtığı nerede duyulmuş?” diye sordum. (s. 323 str. 22)

O zaman hünsa sanki ilk kez görüyormuş gibi garipseyerek baktı bana. (s. 323 str. 25)

O çekik, ufak gözleri alev püskürüyordu. (s. 323 str. 27)

“Ben kim mi oluyorum? Yüksek mevkilerde amcası olan bir kamu görevlisi! İstersem bu kerhaneyi kapatır, hepimizi sokağa atarım” dedim. (s. 323 str. 28-29)

Ve hünsanın kucağındaki kâseden bir lokum alıp ağızıma attım. (s. 323 str. 30-31)

Bu yollara tövbe etmesini o herif salık verdi. (s. 324 str. 1-2)

Kerhanecinin sözünü ettiği derviş Şems-i Tebrizî’den başkası değildi. (s. 324 str. 4)

Sen önce talebelerinin önünde amcamı yerin dibine sokup küçük düşür, sonra da kerhaneden *namlı bir kaltağın* kaçmasına sebep ol! (s. 324 str. 7-8)

O mendebur herife haddini bildirmek şart oldu. (s. 324 str. 8-9)

Sana *bu kez* email filan değil, *gerçek bir mektup* yazmak istedim. (s. 324 str. 13)

Mürekkebiyle, kâğıdı zarfı puluyla *klasik bir mektup*. (s. 324 str. 14-15)

Hani biriyle tanışırsın, *çevrende görmeye alıştığın insanlardan çok farklı biri*. (s. 324 str. 17, 18)

Öyle biri ki *her şeyi bambaşka bir gözle* görür ve seni de bakış açını değiştirmeye yöneltir. (s. 324 str. 18)

Gene de ilk başlarda araya *bir mesafa* koyabileceğini, yüreğini kontrol altında tutabileceğini zannedersin. (s. 324 str. 21-22)

Sınır sandığın yer oynak ve kaygan bir zemindir. (s. 324 str. 23)

Sınır sandığın yer *oynak ve kaygan bir zemindir*. (s. 324 str. 23-24)

Aziz, senin kelimelerine *ne zaman* böyle bağlandım, bilemiyorum. (s. 324 str. 26)

Ama *koca bir ömrü* haddimi bilerek geçiren ben, bir kere de olsa hudutlarımı aşmak istiyorum. (s. 324 str. 29)

Hayal gücüne, yüreğine, *içinde taşıdığın harflere*. (s. 325 str. 7-8)

Ve nihayet anladım ki nicedir tatmadığım, hatta unuttuğumu sandığım bu heyecan *gelip geçici bir heves* değil. (s. 325 str. 9)

O gün olan bitenleri seninle tartışıyorum. (s. 325 str. 11)

Ne zaman yeni bir yere gitsem ya da *hoş bir şeyle* karşılaşsam, “Acaba Aziz burada olsa ne düşünürdü?” diyorum. (s. 325 str. 11-12)

Ne zaman *yeni bir yere* gitsem ya da *hoş bir şeyle* karşılaşsam, “Acaba Aziz burada olsa ne düşünürdü?” diyorum. (s. 325 str. 12)

Her güzelliği seninle paylaşmak istiyorum. (s. 325 str. 13)

Geçen gün oğlum, “Anne sende *bir farklılık* var. Saçına *bir şey* mi yaptın?” diye sordu. (s. 325 str. 15)

Ama *ne zaman* kendimi kaptırıp seni düşünsem, şunu hatırlıyorum: Biz henüz yüz yüze görüşmedik bile. (s. 325 str. 20)

Kabullenmem gereken gerçek bu: Seni daha görmeden seviyorum. (s. 325 str. 22)

Aşk Şeriatı’nı okumayı bitirdim, raporumu teslim ettim (evet, roman hakkında yayın raporu hazırlıyordum. Öyle çok istedim ki görüşlerimi seninle paylaşmayı. Hiç olmazsa raporla beraber yayınevine yolladığım mektubu göstereyim istedim. Ama doğru olmazdı. Gene de

şunu söylemeliyim: Romanını sevdim, hem de çok. *Hayatımla alâkası olmayan bir hikâyenin içine çektin beni. Ama bitirince anladım ki her şeyin her şeyle alâkası var aslında...*. (s. 325 str. 29, 30)

Her neyse, *bu mektubu yazma kararımın Aşk Şeriatı'yla bir ilgisi yok.* (s. 325 str. 31-32)

İlk başlarda *basit bir yazışma* olarak gördüğüm macera sandığımdan *daha ciddi bir hâl* aldı. (s. 325, 326 str. 33, 1)

İlk başlarda *basit bir yazışma olarak gördüğüm macera* sandığımdan daha ciddi bir hâl aldı. (s. 325 str. 33)

Önce anlattığın hikâyelere âşık oldum, sonra bir de baktım ki seni sevmişim. (s. 326 str. 1)

Bu sabah evimize tuhaf bir kadın geldi. (s. 326 str. 7)

İşte o zaman içime bir şüphe düştü. (s. 326 str. 9)

“O batağı terk ettim” dedi kararlılıkla. (s. 326 str. 16)

Kaçtığım gibi hamama gittim, tas tas sularla kırk kez yıkandım. (s. 326 str. 17)

Nasıl böyle bir şeye cüret edebilmişti? (s. 326 str. 21)

Aliştığı düzeni aniden bırakacak cesareti nasıl bulmuştu kendinde, hayret ettim. (s. 326 str. 21-22)

Badem gözleri bana Meryem Ana'ninkileri anımsamıştı. (s. 326 str. 23)

Öte yandan evimde kötü yola düşmüş bir kadın bulundurmamak istemiyordum. (s. 326 str. 24)

Gene de onu kovacak gücü kendimde bulamadım. (s. 326 str. 25)

Duvarın dibine çömeldi, hüzne yontulmuş mermer bir heykel gibi gözlerini gayba dikip beklemeye koyuldu. (s. 326 str. 27-28)

Yaklaşık bir saat sonra Şems'le Rumi yürüyüşten döndü. (s. 326 str. 29)

“Ben biliyorum. Çöl Gülü olmalı” dedi Şems, sesinde taşkın ve baskın bir sevinçle. (s. 327 str. 7-8)

“Evimize bir fahişe alırsak konu komşu ne der?” diye itiraz ettim. (s. 327 str. 10)

Aynı gök kubbe altında! (s. 327 str. 17)

Her şeye verecek bir cevabı vardı. (s. 327 str. 19)

Şems ağzı kulaklarında, eski bir dostla konuşurcasına, “Hoşgeldin! Safalar getirdin” dedi. (s. 327 str. 23)

Bir daha o izbe yere dönmeyeceksin. (s. 327 str. 24)

Hayatının o safhası tamamen bitti. (s. 327 str. 25)

Şems genç kadının lafı böldü. (s. 327 str. 30)

Allah seni *o bataktan* çıkarttı ya, bunu yapacak azmi ve cesareti verdi ya; sana kapıyı açıp dışarı çıkmanı sağladı ya, elbete yolu da açacaktır. (s. 327 str. 31)

Otuz Üçüncü Kural: Bu dünyada herkes bir şey olmaya çalışırken, sen HİÇ ol. (s. 328 str. 1, 2)

Nasıl ki çömleği tutan *dışındaki biçim* değil, *içindeki boşluk* ise, insanı ayakta tutan da benlik zannı değil, hiçlik bilincidir. (s. 328 str. 4, 5)

Hava kararınca Çöl Gülü'ne *yatacağı döşeği* gösterdim. (s. 328 str. 7)

Ruhani, *manevi bir raks* düzenleyeceğiz. (s. 328 str. 14)

Daha evvel *hiç görmediğin türden bir ayin* bu. (s. 328 str. 15)

Mevlâna, sen *saygın bir âlimsin*, zenne değil, müzisyen değil. (s. 328 str. 19)

Şems'le *bu meseleyi uzun zamandır düşünürdük.* (s. 328 str. 23, 24)

Dönen dervişlerin raksını icra edeceğiz. (s. 328 str. 24)

İlahi Aşk'ı arzulayan herkes davetlimizdir. (s. 328 str. 25)

Ben *bu adama* ne diyebilirdim ki? (s. 329 str. 6)

Söylenecek tek kelime kalmamıştı. (s. 329 str. 7)

Tacirler, debbağlar, demirciler, halıcılar, taş ustaları, boyacılar, attarlar, falcılar, kâtipler, çömlekçiler, fırıncılar, kâhinler, fare avcıları, esans satıcıları... hatta ve hatta *bir kısım talebesiyle* Şeyh Yasin bile oradaydı. (s. 329 str. 20)

En ön sırada Hükümdar Keyhusrev ile danışmanlarını görünce rahatladım. (s. 329 str. 21)

Böylesi *yüksek mevkide bir yöneticinin bu akşam* buraya gelmesi *babama verdiği kıymeti* açıkça gösteriyordu. (s. 329 str. 22)

Bu manidar destek elalemin çenesini kapatır diye umut ediyordum. (s. 329 str. 24)

Şems hakkında *ileri geri konuşanlardan uzak durmak için yanına oturacak doğru düzgün birini* aradım. (s. 329 str. 26-27-28)

Bu akşamki ayinin iyi geçmesi babamın itibarı açısından çok önemliydi. (s. 330 str. 1-2)

Her şeyin yolunda gitmesi için dua ettim ama tam olarak ne istediğimi bilemediğimden, *cılız bir hâl* aldı duam. (s. 330 str. 3, 4)

Derken *belli belirsiz bir müzik sesi* yükseldi. (s. 330 str. 5)

Önce uzaklardan *süzülen bir yankı* gibiydi; giderek ivme ve cezbe kazandı. (s. 330 str. 6)

İnsani kendinden geçiren, can veren bu sesi dinlerken seyirciler kıpırdanmayı, fısıldaşmayı kesti. (s. 330 str. 7)

Sarhoş Süleymen *hayranlıkla karışık bir hayretle* kulağıma fısıldadı: “Bu hangi sazdır, çıkartamadım.” (s. 330 str. 9)

Şems'le babam arasında geçen bir sohbeti hatırladım o an. (s. 330 str. 11)

"Bu aletin ismi ney'dir" dedim. (s. 330 str. 12)

Başka müzik aletlerine benzemez. (s. 330 str. 12)

Ölçülü, dikkatli adımlarla yaklaştı; usulca eğilip gelenlere selâm verdi. (s. 330 str. 15-16)

Onun peşi sıra, hepsi de *babamın eski müridi olan altı derviş* göründü; sikkeler, tennureler, destegüller kuşanmış olarak. (s. 330 str. 17-18)

Yeniden yükselen müzikle beraber dervişler tek tek dönmeye başladılar. (s. 330 str. 20-21)

Hiçbir şeyi beğenmemeleriyle ünlü tipler bile takdirle izliyorlardı. (s. 330 str. 26, 27)

Sonra musiki kuvvetlendi; *bir perde* ardında *çalınan rebabın* sesi kudüme, kudümünkü neye karıştı. (s. 330 str. 29, 30)

İşte tam *o esnada, taşkın bir su* gibi akarak Şems-i Tebrizî meydana çıktı. (s. 330 str. 31)

Diğerlerinden *daha koyu bir tennure* giymişti. (s. 330 str. 32)

Boyu her zamankinden uzun, bedeni *daha bir ince* görünüyordu. (s. 330 str. 33)

Kollarını *iki yana* açmıştı; *sağ el* yukarıya, *sol el* aşağıya bakacak şekilde. (s. 331 str. 1-2)

Kollarını *iki yana* açmıştı; *sağ el* yukarıya, *sol el* aşağıya bakacak şekilde. (s. 331 str. 2)

Şems *görünmeyen bir girdaba* yakalanmışçasına delice dönerken, müritler de ağır ağır peykindeyken, babam *bir çınar* gibi öylece duruyor, dudakları *daimi bir duada* kıpırdanıyordu. (s. 331 str. 3, 4, 5)

Muazzam bir ahenk vardı aralarında. (s. 331 str. 6)

Etrafımdaki insanların hayretten suspus olduklarını fark ettim. (s. 331 str. 6)

Şems-i Tebrizî'den nefret edenler bile *bu füsunkâr sahneden* etkilenmiş benziyordu. (s. 331 str. 8)

O vaziyette ne kadar döndüler bilemiyorum. (s. 331 str. 9)

Zarif hareketlerle ellerini çaprazlama kavuşturup *meydandaki herkesi* selâmladılar. (s. 331 str. 11, 12)

Kimse daha önce *böyle bir gösteriye* şahit olmamıştı. (s. 331 str. 13-14)

Dostlar, *bu gördüğünüz ayinin* ismi semadır. (s. 331 str. 15)

Bir elleri göğe işaret ederken, öteki elleri yere dönecek ki, Hak'tan aldığımız her aşk zerresini halka takdim edelim. (s. 331 str. 17, 18)

Yumuşacık bir hava bürüdü ortalığı. (s. 331 str. 20)

Nihayet babam da Şems de *hak ettikleri hürmeti* görmeye başlamıştı. (s. 331 str. 21-22)

Böyle bitebilirdi *bu akşam, bu şekeriz duygu seliyle.* (s. 331 str. 23)

Ve ben eve *mutlu, gururlu bir adam* olarak dönebilirdim, eğer hemen akabinde olanlar olmasaydı. (s. 331 str. 24)

Ne yazık ki Şems *her şeyi* mahvetti. (s. 331 str. 26)

Bu gece şahit olduklarımı unutmam mümkün değil. (s. 331 str. 29)

Tören bitince Keyhusrev ayağa kalktı, gayet *vakur bir edayla, küçük dağları* ben yarattım dercesine etrafı şöyle bir süzdü. (s. 332 str. 1)

Gücünün farkında olan ve dalkavuklar tarafından çevrelenmeye alışkın liderlere mahsus bir edayla meydana yaklaştı. (s. 332 str. 2-4)

Bize *muhteşem bir akşam* yaşattınız. (s. 332 str. 5)

Rumi nezaketle teşekkür etti, *öteki dervişler* de onu izledi. (s. 332 str. 7)

Muhafızlarından birine işaret etmesiyle adamın ona *mor kadife bir kese* uzatması bir oldu. (s. 332 str. 10-11)

Keyhusrev kesenin içinde ne çok *çil altın* olduğunu hepimize göstermek için elinde şöyle bir tartıp hoplattıktan sonra keseyi sahneye fırlattı. (s. 332 str. 12)

Yaptığı işten memnun, *kendinden emin bir hâlde* Keyhusrev meydana sırtını dönüp, kafillesiyle beraber çıkış yolunu tuttu. (s. 332 str. 16)

Ama daha *birkaç adım* atmıştı ki *az evvel sahneye fırlattığı kese* aynen havada uçarak, ayaklarının dibine düşüverdi. (s. 332 str. 18-19)

Bu öyle açıktan açığa yapılmış ve o kadar *kastî bir hakaretti* ki affolunması mümkün değildi. (s. 332 str. 22)

Keyhusrev omzunun üzerinden *inanmaz gözlerle* arkasına baktı. (s. 332 str. 24)

Meydanın tam *orta yerinde* ellerini beline koymuş dimdik duruyordu. (s. 332 str. 27)

Zifiri gözleri çakmak çakmak Keyhusrev'e bakıyordu. (s. 332 str. 28)

“Biz para için sema etmiyoruz” dedi *davudî bir sesle*. (s. 332 str. 30)

Sema *manevi, semavi, ruhani bir danstır*; yalnız ve yalnız aşk için yapılır. (s. 332 str. 31)

Hepimize *dehşetengiz bir suskunluk* çöktü. (s. 333 str. 1)

Rumi'nin *büyük oğlu* Sultan Veled yanımda yaprak gibi tir tir titriyordu. (s. 333 str. 1-2)

Bu gerilimi beklermişçesine bir de yağmur başlamaz mı? (s. 333 str. 3)

Bulutsuz gökten üzerimize yağdırılan damlalar kaçıp gitme arzumuzu artırdı. (s. 333 str. 4-5)

Hükümdar *sinirleri altüst olmuş bir halde* çıkışa yöneldi. (s. 333 str. 8)

Yerde yatan altın kesesini ağır çizmeleriyle ezip geçti. (s. 333 str. 9)

Çok sayıdaki muhafızı hemen peşinde seğirtti. (s. 333 str. 9-10)

“*Çılgın bu herif! Başımıza iş açacak!*” dediler. (s. 333 str. 14)

Ya Keyhusrev bu işin bedelini *tüm şehre* ödetmeye kalkarsa? (s. 333 str. 17)

Hepsi de gayet *kibirli ve gösterişli bir şekilde* ayağa kalkıp Şems'i kınadıklarını aşikâr ettiler. (s. 333 str. 20-21)

Ve ne ilginçtir ki *kızgınlıkla çıkıp giden bu gürhün* içinde Rumi'nin en *eski müritlerinden iki tanesi* ve *öz oğlu Alaaddin* de vardı. (s. 333 str. 22-23)

Öz babamı aylardır *bir zındıkla* işbirliği hâlinde görmek yeterince utanç verici değilmiş gibi, şimdi de müzik ve raks çıktı başıma! (s. 333 str. 27, 28)

Babam *koca şehrin* önünde kendini nasıl böyle küçük düşürür? (s. 333-334 str. 29-1)

Üstüne üstlük, seyirciler arasında, kadınlar kısmında, kerhaneden *namlı bir fahişenin* de olduğu herkesin dilindeydi. (s. 334 str. 2-3)

Ahir ömrümüzün kalanı onun bize verdiği zararı temizlemekle geçecek herhâlde. (s. 334 str. 4, 5)

Bu akşam oturmuş bunları düşünürken, hayatımda *ilk kez*, keşke *başka bir ailede* doğsaydım diye geçirdim içimden. (s. 334 str. 6-7)

Bence *bu ayın babam* gibi yüce bir din âlimine *yakışmayacak türden* pespaye bir dans gösterisiydi. (s. 334 str. 10-11)

Bence *bu ayın babam* gibi yüce bir din âlimine *yakışmayacak türden* pespaye bir dans gösterisiydi. (s. 334 str. 10)

O arsız Şems devletin *ulu bir yöneticisine* tepeden bakmaya nasıl cüret eder? (s. 334 str. 12, 13)

Birkaç arkadaşıyla beraber İrşad'ın evinde kaldık. (s. 334 str. 20)

Bu mendebur herif babanı fena etkiliyor. (s. 334 str. 23)

Bir süredir evinizde gizli gizli *bir fahişe* tutarmış. (s. 334 str. 24)

Ortada *apaçık bir durum* vardı: Şems ailemize felaket getirmişti. (s. 334 str. 28)

O gece ortak bir karara vardık: Tebrizli Şems ya *bu deveyi* bizim istediğimiz gibi güdecek ya *bu diyardan* gidecekti. (s. 334 str. 29, 30)

O gece ortak bir karara vardık: Tebrizli Şems ya *bu deveyi* bizim istediğimiz gibi güdecek ya *bu diyardan* gidecekti. (s. 334 str. 29)

Ertesi gün Şems ile erkek erkeğe konuşmak üzere eve döndüm. (s. 335 str. 1)

Bir fare gibi sessizce arkadan yaklaştım, fırsat bu fırsat düşmanımı daha iyi tanımaya çalıştım. (s. 335 str. 5)

Kapalı kapıların ardını görebildiğini bildiğimden, ensesinde gözü olması da şaşırtıcı gelmedi. (s. 335 str. 10)

Şems yüzünü bana dönüp, “*Dünkü ayini* nasıl buldun? Beğendin mi bakalım?” diye sordu gayet *pişkin bir şekilde*. (s. 335 str. 12, 13)

Şayet babanın itibarı iki paralık olursa, insanlar sana *saygın bir âlimin* oğlu gözüyle bakmayacak. (s. 335 str. 18-19)

Halk arasındaki ayrıcalıklı konumun sarsılacak. (s. 335 str. 19-20)

Damarıma basmasına izin vermemek için *ettiği ağır lafı* anlamazdan geldim. (s. 335 str. 22)

Babam *muteber bir din adamı* ve aile babası. (s. 335 str. 25)

Hani şöyle *okkalı bir yumruk* atsam ya da kafasına *bir taş* indirsem, buracıkta canına okuyabilirdim. (s. 335 str. 28, 29)

Onun canını yakma arzusu *öyle şiddetli bir şekilde* yokladı ki yüreğimi, yüzüne bakamdım, gözlerimi kaçırmak zorunda kaldım. (s. 335 str. 30)

Birden tüylerim diken diken oldu, sanki *aynı anda* binlerce iğne battı bedenime. (s. 336 str. 1)

Kara büyü olmalıydı! (s. 336 str. 3)

Bir hikâyeden bahsediyorum. (s. 336 str. 10)

Böyle saçmalıklarla baybedecek vaktim yok. (s. 336 str. 11)

“*Hikâyelere vakti olmayan bir insanın kâinatı* okumaya vakti yok demektir” dedi. (s. 336 str. 12)

En iyi hikâyeleri Tanrı yazar, bilmez misin? (s. 336 str. 13)

Ve benden karşılık beklemeden *şu öyküyü* anlattı. (s. 336 str. 15)

Vaktiyle *bir ustanın asık suratlı bir çırağı* varmış. (s. 336 str. 16)

Üstelik *bu çırak* düpedüz şaşımış. (s. 336 str. 17)

Günün birinde ustası çıraktan gidip kilerden *bir kavanoz bal* getirmesini istemiş. (s. 336 str. 18)

“Ama ustacım, kilerde *iki kavanoz bal* duruyor, hangisini getireyim bilemedim” diye şikâyet etmiş. (s. 336 str. 20)

Usta çırağının huylarını gayet iyi bildiğinden şöyle demiş: “Sen *o kavanozlardan* birini kır, diğerini getir. Olur mu?” (s. 336 str. 23)

Ne yazık ki çırak *bu kelâmdaki hikmeti* anlamayacak kadar mankafaymış. (s. 336 str. 24)

Ama bir de ne görsün, *diğer kavanoz* da onunla beraber kırılmamış mı? (s. 336 str. 26)

Sen ve *şu zirva hikâyelerin!* (s. 336 str. 30)

“Hâlbuki ne dediğim çok açık. Sen de *şaşı çırak* gibi *baktığın her yerde* ikilik görüyorsun” dedi Şems. (s. 337 str. 1-2)

Ve ben *ikinci kavanozu* kırınca, ilkini de esaretten kurtarmış olacağım. (s. 337 str. 4)

Öylesine öfke doluydu ki yüreğim, *ağzımdan çıkan kelimelerin* ne yaralar açtığını düşünmedim bile. (s. 337 str. 6-7)

Aşk ile icra edilen bir sanat nasıl küfür olur? (s. 337 str. 11)

Demeleri o ki Allah bize müziği vermiş, hem de yalnız ağızla ya da sazla yapılan müzik değil kastım, *tüm evreni kuşatan o canım ezgileri* vermiş, sonra da tutmuş dinlemeyi yasak etmiş, öyle mi? (s. 337 str. 13)

Görmüyorlar mı *bütün doğa* her an *her yerde* O'nu zikrediyor? (s. 337 str. 15)

Görmüyorlar mı *bütün doğa* her an *her yerde* O'nu zikrediyor? (s. 337 str. 15)

Bu kâinatta ne varsa *aynı temel ahenkle* hareket ediyor: Kalp atışımız, *havadaki kuşun kanat çırpışı, fırtınalı bir gecede kapıları yumruklayan yel, dağ pınarının çağlayışı, nalburun demire vuruşu, henüz doğmamış bebeğin rahimde dinlediği sesler.* (s. 337 str. 15-16, 17, 19)

Bu kâinatta ne varsa *aynı temel ahenkle* hareket ediyor: Kalp atışımız, *havadaki kuşun kanat çırpışı, fırtınalı bir gecede kapıları yumruklayan yel, dağ pınarının çağlayışı, nalburun demire vuruşu, henüz doğmamış bebeğin rahimde dinlediği sesler.* (s. 337 str. 17-18)

Her şey, hem de *her şey*, muhteşem ve *tek bir nağmeyle* hemavaz. (s. 337 str. 20)

Dervişlerin dönerken durdukları musiki bu ilahi zincirin *bir halkasıdır.* (s. 337 str. 21, 22)

Dervişlerin dönerken durdukları musiki *bu ilahi zincirin* bir halkasıdır. (s. 337 str. 21)

Ayinden önce Rumi ile beraber tefekküre dalmak üzere *sessiz bir odaya* çekildik. (s. 337 str. 24-25)

Akşam semaya çıkacak altı derviş de bize katıldı. (s. 337 str. 25)

Sonra tennurelerimize bürünüp, *elifi kuşaklarımızı* kuşandık. (s. 337 str. 27)

Bal rengi sikke mezar taşımızdı, *uzun beyaz tennure* nefsimize biçtiğimiz kefen, hırka ise ölmeden evvel ölenin mezarı. (s. 337 str. 27, 28)

Bal rengi sikke mezar taşımızdı, *uzun beyaz tennure* *nefsimize biçtiğimiz kefen*, hırka ise ölmeden evvel ölenin mezarı. (s. 337 str. 28)

Bir ayağımız şeriat üste sabit, *bir ayağımızla yetmiş iki milleti* devrederiz. (s. 338 str. 3, 4)

Bu hır güür, *bu savaş* nereye kadar? (s. 338 str. 8)

Topumuz *bir tek inciyiz*, Başıma da tek, aklımız da tek. (s. 338 str. 11)

Ne kadar direndiysem de Rumi *bu vazifeyi* bana vermekte ısrar etti. (s. 338 str. 16)

Ney ile rebabın *insanın içine işleyen sesine kudüm vuruşları* eşlik etmeye başladı. (s. 338 str. 17)

Dinle, *bu ney* nasıl şikâyet ediyor, ayrılıkları nasıl anlatıyor: Beni kamışlıktan kestiklerinden beri feryadımdan erkek, kadın herkes ağlayıp inledi. (s. 338 str. 19)

İlk derviş semaya başladı, tennuresinin eteği inceden hışırdarken seyircilerin gözü önünde bu âlemden uzaklaştı. (s. 338 str. 22, 23)

Musiki sonlanınca evrenin başat unsurlarına selâm durduk: Ateş, hava, toprak, su ve *beşinci unsur*, boşluk. (s. 338 str. 28)

Mevlâna hep ayrıcalık görmüş, *yönetici kesim* tarafından korunup kollanmış. (s. 339 str. 3)

Şimdi, halktan *sıradan insanların* gayet iyi bildiği bir duyguyu *ilk defa* tattı: Hükmeden seçkinler karşısında yaşanan zayıflık hissi. (s. 339 str. 4, 5)

Şimdi, *halktan sıradan insanların* gayet iyi bildiği bir duyguyu ilk defa tattı: Hükmeden seçkinler karşısında yaşanan zayıflık hissi. (s. 339 str. 4-5)

Mahrumiyetin, çaresizliğin, kenara itilmişliğin ne *menem bir şey* olduğunu anlayamadan Mevlâna nasıl *herkesi kucaklayan bir şair* olabilir ki? (s. 339 str. 7, 8)

Her *hakiki aşk*, *umulmadık dönüşümlere* yol açar. (s. 339 str. 10)

Şayet “aşktan önce” ve “aşktan sonra” *aynı insan* olarak kalmışsak, yeterince sevmemişiz demektir. (s. 339 str. 12)

Birini seviyorsan onun için *yapabileceğin en anlamlı şey* değişmektir! (s. 339 str. 13-14)

Şiir sevmeyen katı bir âlimken, kendi sesinin akışında hızla ilerleyen bir hatipken, artık *cümle suskunların hislerine tercüman olacak kadariyi bir şair* olma yolunda. (s. 339 str. 17-18, 20)

Bir mevsimden diğereine, bir mertebeden diğereine, yaşamdan ölüme kayıyorum. (s. 339 str. 21, 22)

Dostluğumuz ve ruhdaşlığımız Allah’tan *bir lütuf, eşsiz bir armağandı*. (s. 339 str. 26-27)

Rumi ile *bu dünyadaki zamanımızın sonuna* varıyordum. (s. 339-340 str. 33-1)

Dostluğumuz süresince *nadide bir güzelliği* paylaştık; *durmadan birbirini yansıtan iki ayna* misali birbirimizde sonsuzluğu seyrettik. (s. 340 str. 2-3)

Her aşkın bir baharı, her baharın bir sonu vardır. (s. 340 str. 5)

Ve *şu vecize hâlâ* geçerlidir: *Aşkın olduğu yerde*, er ya da geç ayrılık vardır. (s. 340 str. 6)

“Başımıza *beklenmedik rastlantılar* ancak *bunları karşılamaya hazır olduğumuzu* anlarda gelir” diye yazmıştı Aziz *bir mesajında*. (s. 340 str. 10-12)

Eğer öyleyse *bu hafta* başına gelenlere *bir anlamda* hazır sayılmalıydı Ella. (s. 340 str. 13)

Zira *bu hafta* pat diye Aziz Z. Zahara onu görmeye Boston’a geldi. (s. 340 str. 15)

Rubinstein Ailesi tam yemeğe oturmuştu ki Ella’nın cep telefonuna *bir mesaj* geldi. (s. 340 str. 18)

Kalktı, yemeği masaya taşıdı: *Kızarmış ballı ördek*, yanına patates sote, *fıstıklı yasemin pilavı* üzerine *karamelli soğan*. (s. 340 str. 21, 22)

Daha *bu sabah* Scott'u *yeni kız arkadaşıyla* görüp bunalıma giren Jeannette'in bile iştahı açılmış gibiydi. (s. 340 str. 24-25)

Sanki *sıradan bir akşam yemeği*di. (s. 340 str. 27)

Her zamanki muhabbetlerle taçlanan bir yemek. (s. 340 str. 27-28)

Ella *masadaki her sohbe*te kıyısından köşesinden katıldı. (s. 340 str. 28)

Kocasının bahçe çitlerini maviye boyama önerisine ses etmedi, Jeannette ile *üniversitedeki derslerin yoğunluğunu* konuştu, ikizlerle de Karayip Korsanları filmi hakkında lafladı. (s. 341 str. 1-2)

Herkese ve *her şeye* uyum gösteriyor ama aslında herkese ve *her şeye* mesafeli duruyordu. (s. 341 str. 3, 4)

Kirli tabakaları bulaşık makinesine yerleştirip, *beyaz çikolatalı crème brule'*yi servis ederken zihni öylesine meşguldü ki cep telefonuna bakmak aklının ucundan geçmedi. (s. 341 str. 6, 7)

Ama *ne zaman* ki *gelen mesajlar* kutusunu açtı, donakaldı. (s. 341 str. 9-10)

Ella'nın yanaklarına *bir pembelik* yayıldı, kalbi hızlandı. (s. 341 str. 14)

Titreyen ellerle cep telefonunu kapatıp çantasına koydu. (s. 341 str. 15)

Ama *bu hâli* David'in gözünden kaçmamıştı. (s. 341 str. 18)

Karı koca *bir an* gözlerini kaçırmadan birbirlerine baktılar. (s. 341 str. 22)

Söylenmeyen onlarca söz aralarında gitti geldi. (s. 341 str. 23)

Uzun süren evliliklerin böyle bir faydası vardı. (s. 341 str. 24-25)

Artık *tek kelime* konuşmadan, sırf bakışlarıyla kavga edebiliyorlardı. (s. 341 str. 25)

Çocuklar *hiçbir şeyin* farkında değil gibiydi. (s. 341 str. 26)

Böylece Ella ve David *tuhaf bir şekilde* bir oyunun içinde buldular kendilerini. (s. 341 str. 27)

Sonunda David düşünceli düşünceli doğruldu, peçetesini *kusursuz bir kare* oluşturacak şekilde dikkatlice katladı. (s. 341 str. 31)

Sonunda David düşünceli düşünceli doğruldu, peçetesini *kusursuz bir kare oluşturacak şekilde* dikkatlice katladı. (s. 341 str. 31)

Ella kocasının kendisine zerrece inanmadığını anlsa da *uydurduğu masalı* sürdürmek zorunda hissetti. (s. 342 str. 4)

Belki de *şu anda esas niyeti* ne kocasını ikna etmek, ne çocuklarını kandırmaktı. (s. 342 str. 5)

Sırf kendisi için ihtiyacı vardı *bu yalana*. (s. 342 str. 6)

Evinden dışarı adım atmak, *Aziz'in kaldığı otele* gitmek, nihayet onu yüzünü görmek istiyordu. (s. 342 str. 7)

O yüzden *her bir sözcüğü* tartarak devam etti. (s. 342 str. 9)

“Yarın sabah yayınevinde toplantı varmış, *gelecek sezonun* kitap kataloğu belirlenecekmiş. Onu haber verdi. Benim de katılmamı istiyor.” (s. 342 str. 11)

“*O zaman* önemli bir toplantı, muhakkak gitmelisin” dedi David gözlerinde anlaşılmaz bir parıltıyla. (s. 342 str. 14)

“*O zaman önemli bir toplantı*, muhakkak gitmelisin” dedi David gözlerinde *anlaşılmaz bir parıltıyla*. (s. 342 str. 14, 15)

Bir iki randevumu kaydırardım mı ayarlayabilirim. (s. 342 str. 16-17)

Her şeyden habersiz Orly sırtarak konuşmaya daldı. (s. 342 str. 24)

O saatte babamı ancak vinçle kaldırabilirsin. (s. 342 str. 26)

David *hiçbir zaman* sabahları *erken kalkabilen biri* olmamıştı. (s. 342 str. 27)

Çocukları da karısı da *bu huyunu* gayet iyi biliyordu. (s. 342 str. 28)

Bu oyunu oynamaya daha ne kadar devam edeceklerdi? (s. 342 str. 30)

O zaman David yüzünde *müstehzi bir tebessümle* geri çekildi. (s. 342 str. 32)

Şehirdeki dairede kal. (s. 343 str. 2)

Ne zamandır kimsenin işine yaramıyor zaten. (s. 343 str. 2)

Öte yandan Aziz’i hemen görmek istiyordu, *ertesi gün* değil. (s. 343 str. 8, 9)

Evden arabayla *iki saatte* Boston’a varacaktı ama umrunda değildi. (s. 343 str. 11)

İki saat direksiyon sallamanın lafı mı olurdu? (s. 343 str. 13)

Ağzını açıp *tek kelime* etmedi. (s. 343 str. 17)

Gözlerinde karısının *başka bir adamla* buluşmasına mâni olmayacağını *ele veren bir boşvermişlik* vardı. (s. 343 str. 18, 19)

“Hem *uzun zamandır* bizim evi toparlamadım. Gidip bir bakayım” dedi Ella. (s. 343 str. 20)

Bu son cümleyi bilerek vurgulamıştı. (s. 343 str. 21)

Böylece kocasına Aziz’le sadece *bir şeyler* içeceğini, ondan sonra eve gidip tek başına uyuyacağını söylemeye çalışıyordu. (s. 343 str. 22)

Yüzünde *çözülmesi zor bir özgüvenle*, “*İyi fikir*. Olur canım, şimdi git” dedi. (s. 343 str. 24-25)

Ella *bir şey* demeye fırsat bulamadan Orly kardeşine sataştı. (s. 343 str. 30)

Ella çocuklarını masada tartışırken bırakıp *hızlı adımlarla üst kata* çıktı. (s. 343, 344 str. 33, 1)

İki saat sonra Onyx’teyim. (s. 344 str. 3)

Dönük gözlerle mesajın gidişini izledi. (s. 344 str. 5)

Bu yol sonra nereye çıkacaktı? (s. 344 str. 7)

Bu akşam yaptıklarından dolayı pişman olacaksa eğer, ki muhtemelen olacaktı, buna daha sonra hayıflanırdı. (s. 344 str. 8)

Yirmi dakikada duşa girdi, makineyle saçlarını kuruttu, dişlerini fırçaladı, bir elbise seçti, giydi çıkardı, diğerini denedi, olmadı, bir başkasında karar kıldı, saçlarını taradı, biraz makyaj yaptı, anneannesinin hediyesi ufak yeşim küpeleri taktı, aynada kendine baktı, gördüğünü beğenmedi ve gitti başka bir elbise giydi. (s. 344 str. 11, 12, 15, 16)

Derin bir nefes aldı, biraz parfüm sıktı. (s. 344 str. 17)

Ama Avrupalı bir erkek farklı düşünebilirdi parfüm konusunda. (s. 344 str. 20)

Avrupada parfüm tutulan bir şey değil miydi? (s. 344 str. 21)

Ella'nın zihninde bir sürü soru yanıp sönyordu: Ya Aziz beni beğenmezse? (s. 344 str. 26)

O mektubu yazarak buraya gelmesini ben sebep oldum. (s. 344 str. 29-30)

Bu adamla sadece bir fincan kahve içecekti. (s. 345 str. 2)

Yoksa Zahara'yla yaşayacağı her macera, bir macera olarak kalmaya mahkûmdu, gelip geçiciydi. (s. 345 str. 4)

Bu yaşta olmayacak hayallere kapıldığı için kızdı kendine. (s. 345 str. 6-7)

Sekize çeyrek kala Ella çocuklarını öptü, herkese iyi geceler diledi, evden çıktı. (s. 345 str. 9)

Bostan'daki evlerinin anahtarlarını sallaya sallaya arabaya yürürken zihni uyuşmuş gibiydi ama dolu dizgin koşturuyordu kalbi. (s. 345 str. 12)

Boşluk hayatta, varlıklarıyla değil yokluklarıyla bizi etkileyen şeyler. (s. 347 str. 5)

Kirpiklerinin altında koyu torbalar oluşmuş, bakışları hepten değişmişti, tüm gece uyumamış gibiydi. (s. 349 str. 4-5)

Ama beni en çok şaşırtan sakallarıydı: Bir gecede tamamen ağarmışlardı. (s. 349 str. 6-7)

Bir müddet sustu, sanki söyleyeceklerinin ağırlığı altında kalmıştı. (s. 349 str. 12)

Babam son zamanlarda pek çok düşman edinmişti, hepsi de Şems yüzünden. (s. 349 str. 17)

Eskiden bu şehrin en muteber insanıydı. (s. 349 str. 18)

Her şey eskisi gibi olsun istiyordum. (s. 349 str. 20)

Belki de Alaaddin haklıydı: Şems hayatımızdan çekip gidince eski huzurumuza kavuşmaz mıydık? (s. 349 str. 21)

Şems'le ben, iki ayrı insan değil, biriz aslında. (s. 349 str. 25)

Ayın bir aydınlık yüzü var, bir karanlık. (s. 349 str. 25, 26)

Şems benim serkeş yüzümdür. (s. 349 str. 26)

O benim asi yanımdır. (s. 349-350 str. 26-1)

“Ne olur Şems’i bul, tabii eğer o bulunmak istiyorsa. Git getir onu. Yokluğunda nasıl perişan olduğumu anlat.” *Hazin bir fısıltıya* dönüştü cümleleri. (s. 350 str. 5-6)

Bakışlarımdaki tedirginliği fark etmesini istemiyordum. (s. 350 str. 10)

Şems’in *ayak izlerini* takip etmeye çalıştım. (s. 350 str. 13)

Bir ara bir cüzâmlı dilenciye rastladım, Şems’e hayrandı. (s. 350 str. 16)

Bir ara *bir cüzâmlı dilenciye* rastladım, Şems’e hayrandı. (s. 350 str. 16)

Hepsinin de *ortak noktası* geçmişte Şems’in imdatlarına koşmuş olmasıydı. (s. 350 str. 18-19)

Bunca zaman hep onu sevmeyenlere kulak vermiş, ne kadar çok seveni olduğunu fark etmemiştim. (s. 350 str. 21)

Bir akşam eve *yogun argın, şirazem kaymış hâlde* geldim. (s. 340 str. 23)

Kerra bana hemen *bir kâse sütlaç* getirdi. (s. 350 str. 24)

Yüzündeki perişanlığı fark etmeden duramadım. (s. 350 str. 26)

Bir senede ne kadar yaşlanmıştı. (s. 350 str. 27)

Ama İsfahan’a, Kahire’ye, hatta *doğduğu şehir* Tebriz’e gitti diyen de var. (s. 351 str. 3-4)

Bu arada babamın müritlerinden *üç tanesi diğer üç şehre* gidecek. (s. 351 str. 5, 6)

Vakur bir ifadeye büründü Kerra’nın surati; sesli düşünüyormuş gibi mırıldandı. (s. 351 str. 7)

“Biliyor musun baban âdetâ şiiir konuşuyor” dedi *tedirgin bir gülümsemeyle*. (s. 351 str. 9-10)

Gözlerini *yerdeki İran halısının* saçaklarına dikti. (s. 351 str. 13)

Kirpiklerinin ucunda *bir ıslaklık* birikti. (s. 351 str. 14)

Derin bir nefes aldıktan sonra *bir çırpıda* okudu *şu beyti*. (s. 351 str. 14, 15)

Gördüm yüzü *o Haşmetli Hükümramı* (s. 351 str. 16)

Böylece Kerra *bir kadının yaşayabileceği en çetrefil ikilemlerden* birine toslamıştı: Kocamın mutsuz olmak pahasına benim yanımda kalmasını, gözümün önünde olmasını mı isterim, yoksa benim mutsuzluğum pahasına özgür ve bağımsız olmasına mı? (s. 351 str. 26-27)

Ağızımdan çıkan soru beni de şaşırmıştı ama sormuştum işte. (s. 352 str. 1)

“*O hâlde* elden ne gelir. *Yapacak bir şey* yok. O gelmeden önce nasılsak, gene öyle yaşar gideriz” dedi Kerra, *bir umut kıvılcımı* gözlerinde parlayarak. (s. 352 str. 2, 3-4)

İstesem yarın Konya’dan çıkar, *bir süre* orda burda dolanır, kalacak *rahat ve temiz bir han* bulur, *birkaç hafta* sonra döner, “Şems’i aramaktan ayaklarıma *kara sular* indi ama ne yazık ki onu bulamadım” der geçerdim. (s. 352 str. 7, 8, 9)

Böylece *bu mesele* kendiliğinden sona ererdi. (s. 352 str. 11)

Ve işte *uzun seneler* evvel din değiştirip Müslüman olan, *ilk eşini* kaybettikten sonra babama *dul bir kadın* olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan kocasını

onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın, ağzını açıp da *tek kelime* edemedi. (s. 352 str. 15, 16, 18, 19, 20)

Ve işte *uzun seneler evvel din değiştirip Müslüman olan, ilk eşini kaybettikten sonra babama dul bir kadın olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan kocasını onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın*, ağzını açıp da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 15-20)

Bir anda söylenecek söz kalmamıştı içinde. (s. 352 str. 20)

Ve ben *o zaman* anladım ki *bu soruyu* cevaplamak bana kalmıştı. (s. 352 str. 22)

Bir gayya kuyusu bu dünya, Şems'in yokluğunda. (s. 352 str. 26)

Ne tam olarak buradayım, ne *başka bir yerde*. (s. 352 str. 29)

Bir hayalet gibiyim kalabalıklar içinde. (s. 352 str. 29)

Nasıl *hiçbir şey* olmamış gibi hayatlarına devam edebiliyorlar? (s. 353 str. 2)

Şems-i Tebrizî'nin olmadığı bir yaşam, yaşanılabilir mi? (s. 353 str. 3)

Gün batımından şafağa *her gün* bir başıma kütüphanede oturuyor, susuyorum. (s. 353 str. 4)

Ama sonuçta Şems benim için *her şeyin* ve herkesin toplamı olduğundan, *tüm evreni* düşünüyorum aslında. (s. 353 str. 6, 7)

Bana söyledikleri aklımdan çıkmıyor: “Gün gelecek sana *En Güzel Aşk Şiirlerini Yazan Doğulu* diyecekler. *Bütün dünyada* ismin bilinecek.” (s. 353 str. 8, 9)

Hâlbuki tek yaptığım susmak *bu günlerde*. (s. 353 str. 10)

Ama *bu hedefe* ulaşmak için beni terk edeceği aklımın ucundan geçmemişti. (s. 353 str. 14)

İster *devasa boyutlarda* olsun, ister *bir dirhemcik ağırlığında*, yaşadığımız *her zorluğun*, *çektığımız her çilenin büyük resimde bir yeri* ve işlevi var. (s. 353 str. 16, 17, 18)

Sen nefsini aşmak, herkesi bir ve eşit görmek, Yaradan'dan ötürü yaratılanı sevmek yolunda *minnacık bir adım* bile atsan muhakkak karşılığını görürsün. (s. 353 str. 22-23)

İlahi bir nizam olduğuna inanıyorsak eğer biliriz ki bunun içinde tesadüfe yer yok. (s. 353 str. 23-24)

Şekerciler Hanı yakınlarında birbirimize rastlamamızsın *bu yana iki sene* geçti. (s. 353 str. 26)

Vaktiyle *bir sufi* varmış. (s. 353 str. 31)

Kerameti o kadar enginmiş ki, *İsa Peygamber'e bahşedilen nefse* sahipmiş. (s. 353 str. 31-32)

Bu sufînin tek bir talebesi varmış. (s. 353-354 str. 32-1)

Bu nedenle ondan yalvar yakar *bir tarikat* kurmasını ve pek çok mürit edinmesini istemiş. (s. 354 str. 5)

O gün pazara gitmişler. (s. 354 str. 8)

Tezgâhlardan birinde *kuş şeklinde şekerler* satılıyormuş. (s. 354 str. 8-9)

Sufi nefsini üflemiş, *bir yel* esmiş, şekerden kuşların hepsi can bulmuş, kanatlanıp uçmuşlar. (s. 354 str. 9)

Gel zaman git zaman öyle çok hayran toplanmış ki, *eski talebesi* hocasını doğru dürüst göremez olmuş. (s. 354 str. 13)

Ertesi gün Sufi vaaz verirken yellenmiş. (s. 354 str. 20)

Mürit cevap vermiş: “Efendim, ben *ilk yel* ile gelmedim ki sonuncusu ile gideyim.” (s. 354 str. 24)

İnsanların anlayamadığı şey tam da bu. (s. 354 str. 27)

Sıradan *kulaklara küfür gibi gelen sözler* sarfetti; *onu seven insanları* bile kafa karışıklığına, hayal kırıklığına düşürdü. (s. 354 str. 29, 30)

Bütün kitaplarımı suya fırlattı ki akıl mantıkla ulaştığım ve *matah bir şey zannettiğim her bilgi* tanesini *bir kenara* kaldırabileyim. (s. 355 str. 1, 2-3)

Herkes onun âlimleri tenkit ettiğini zannediyor ama çok az kişi onun aslında *muazzam bir tefsir yeteneğine* sahip olduğunu biliyor. (s. 355 str. 4-5)

Şems simyada, ilm-i nücumda, rasatta, ilahyatta, felsefede ve mantıkta *derin birikime* sahipti ama ilmini *kör gözlerden* sakınır saklar. (s. 355 str. 6-7)

Şems kapımızı *tövbekâr olmuş bir fahişeye* açtı. (s. 355 str. 9)

Dedikodulara kulak asmamayı, *kötü söze kötü sözle* karşılık vermemeyi öğretti. (s. 355 str. 11)

Bir keresinde vaaz verdiği caminin karşısında dilenmemi istedi. (s. 355 str. 12-13)

Hayatımda *ilk defa* kendimi *cüzâmlı bir dilenci* yerine koydum. (s. 355 str. 14)

Bir de onun gözünden baktım *bu kavanoz dipli dünyaya*. (s. 355 str. 15)

Dilencinin baktığı yerden ben nasıl görünüyormuşum, onu anladım. (s. 355 str. 16)

Şems beni hayranlarımdan ve ben farkında olmadan *etrafımı saran dalkavuklardan*, hatta *beni kollayan yönetici sınıftan* ayırdı; toplumun *en alt katmanlarıyla* buluşturdu. (s. 355 str. 18-19)

Onun sayesinde *başka türlü tanıyamayacağım insanlar* tanıdım. (s. 355 str. 20)

Zihinlerdeki sınırları, gönüllerdeki önyargıları, cemiyetteki basmakalıp kuralları, mezhep ve görüş farklılıklarını sarsmaktan yanaydı ki, hepimiz tek ve bir ve eşit olduğumuzu anlayalım. (s. 355 str. 24-25)

En sadık müritlerimin gözünde dahi *şaiBELİ bir insana*, âdeta meczuba dönüştüm. (s. 355 str. 30, 31)

Dünyanın lütfetmesi ve yaltaklanması, *hoş bir lokmadır* ama, az ye. (s. 356 str. 1)

Çünkü *ateşten bir lokmadır!* (s. 356 str. 3)

Her geçen gün, her an soruyor Allah: Hatırlar mısınız sizi *bu dünyaya* yolamazdan evvel yaptığımız ahdi? *Bilinmez bir hazine* idim. Anlaşılmak istedim. Görmüyor musunuz *bu anlaşmada* sizlere düşen payın büyüklüğünü, güzelliğini? (s. 356 str. 7, 8, 9, 10)

Çoğu zaman yanıtlamaya hazır değiliz. (s. 356 str. 12)

Şayet bu kalp yarası imtihanımın *bir parçasıysa* tek dilediğim şudur: *Bu kasvetengiz tünelin* sonunda hasret bitsin ve ben Şems'e kavuşayım. (s. 356 str. 15, 16)

Her şeyi bırakmaya hazırım, yeter ki *bir kez* olsun nur cemaliyle aydınlanayım. (s. 356 str. 18, 19)

Geçen gün Kerra giderek şaire dönüştüğümü söyledi. (s. 356 str. 20)

Başka zaman olsa itiraz ederdim dediklerine ama artık ne mümkün. (s. 356 str. 22)

Ama işin aslı, *bu şiirler* bana ait değil. (s. 356 str. 27)

Kelimeleri emredildiği gibi yazan bir hokka, divit, kalem misali; *üflenmiş ezgiyi çalan bir ney* misali, ben de sadece *bir aracım*. (s. 356 str. 28, 29, 30)

Tebriz'in *harikulade güneşi!* Neredesin? (s. 357 str. 2)

Şam'a varalı *on ay* olmuştu. (s. 357 str. 5)

Berrak, masmavi bir gök kubbenin altında *Fransis isimli bir Hıristiyan keşişle* satranç oynuyordum. (s. 357 str. 5-6-7)

Fransisi iç ahengi kolay kolay bozulmayan, *teslimiyetle gelen huzurun* ne demek olduğunu bilen, *tüm canlıları aynı nazarla* gören bir adamdı. (s. 357 str. 8, 9)

Fransisi iç ahengi kolay kolay bozulmayan, teslimiyetle gelen huzurun ne demek olduğunu bilen, *tüm canlıları aynı nazarla* gören bir adamdı. (s. 357 str. 7-9)

Bana göre o, *kendine Müslüman deyip de İslam'ın ne anlama geldiğini bilmeyen ve düşünme gereği dahi duymayan onlarca insandan* daha Müslüman'dı. (s. 357 str. 10-12)

Otuz Dördüncü Kural: Hakk'a teslimiyet ne zayıflık ne edilgenlik demektir. (s. 357 str. 13)

Tam tersine, *böylesi bir teslimiyet* son derece güçlü olmayı gerektirir. (s. 357 str. 14-15)

Tam tersine, *böylesi bir teslimiyet* son derece güçlü olmayı gerektirir. (s. 357 str. 15)

Teslim olan insan çalkantılı ve girdaplı sularda debelenmeyi bırakır; emin bir beldede yaşar. (s. 357 str. 15-16)

Teslim olan insan çalkantılı ve girdaplı sularda debelenmeyi bırakır; emin bir beldede yaşar. (s. 357 str. 16, 17)

Satranç tahtasında *birkaç oyuncu* kalmıştı. (s. 357 str. 18)

O da *cürekâr bir hamleyle* kalesini öne sürdü. (s. 357 str. 19-20)

Öyle bir his vardı ki içimde ben *bu oyunu* kaybedecektim. (s. 357 str. 20-21)

Utangaç bir tebessüm belirdi yüzünde, sonra toparlandı. (s. 357 str. 25)

İçindeki karışıklığın farkında olmama şaşırmıştı. (s. 357 str. 26)

Ama *namuslu ve sözüne güvenilir bir genç adam* olduğundan gerçeği inkâr etmedi. (s. 357 str. 27)

Evet, seni aramak yerine *bir süre* orada burada gezindim. (s. 358 str. 1)

“Sen *dürüst, yüreği yufka ahlaki güzel bir adamsın* ve *çok iyi bir evlatsın*” dedim. (s. 358 str. 5-6)

Günü gelecek babana *lâyık bir yoldaş* olacaksın. (s. 358 str. 6)

Onun ihtiyacı olan tek yoldaş sensin Şems. (s. 358 str. 8-9)

Bu daveti duyunca beynimden *binbir düşünce* geçti. (s. 358 str. 11)

Nicedir *içimde uyumakta olan nefis* aniden parladı, *istenmediğim bir yere* dönmemem gerektiğini tembihledi. (s. 358 str. 12-13)

Benim nefsim de dünyayı dolaşmaya devam etmek, *yeni insanlarla tanışmak, yeni şehirler* görmek istiyordu. (s. 358 str. 18, 19)

Üstelik Şam’ı sevmiştim, *gelecek kışa* kadar burada rahat rahat ikamet edebilirdim. (s. 358 str. 20)

Daha henüz *bir yere* ısınmışken yeniden yollara düşmek insanın ruhunda *korkunç bir yalnızlık hissi* oluştururdu. (s. 358 str. 21, 22)

O yanımda olmadıkça *hangi şehirde* kaldığının ne önemi vardı ki? (s. 358 str. 25)

Bazı hamleleri kazanmak için yaparsın, *bazı hamleleri* de sırf oyunun akışı bunu gerektirdiği, doğrusu bu olduğu için yapar ve yenilirsin. (s. 358 str. 30, 31)

Dedikodunu yaparlar, sana *kötü davrananlar* bile o kadar pişman ki. (s. 359 str. 3)

Söz veriyorum, *bu sefer* her şey iyi olacak. (s. 359 str. 4)

Söz veriyorum, bu sefer *her şey* iyi olacak. (s. 359 str. 4)

“Ah evlat, *böyle iddialı sözler* veremezsin” demek istedim. (s. 359 str. 5)

Kimse *böyle bir taahhütte* bulunamaz! (s. 359 str. 6)

Sultan Veled *içi rahatlamış bir hâlde* tebessüm etti. (s. 359 str. 10)

“Dikkat et dostum” dedi *muzaffer bir edayla*. (s. 359 str. 14)

Saçları gözüne düşecek kadar uzamış, teni Şam güneşi altında yanmış; *daha genç, daha yakışıklı* olmuş. (s. 359 str. 19)

Ama *bir başka yenilik* daha var üstünde; tam olarak ne olduğunu bilemiyorum. (s. 359 str. 19)

Kara gözleri her zamanki gibi ıslık ıslık fütursuzca bakıyor ama gözlerinin derinlerinde *bir başka kıvılcım* var. (s. 359 str. 21, 22)

Gözleri, görmüş geçirmiş, ununu eleyip eleğini duvara asmış, mücadeleden geçmiş ve bütün hırslardan arınmış bir adamın gözleri. (s. 359 str. 23-24)

Şems gelince *bütün dertlerinden tasalarından arınır*, yüzünde güller açar sanmıştım. (s. 359 str. 27)

Şems'in geldiği gün Rumi onu şehrin kapısında, ellerinde papatayalarla karşıladı. (s. 360 str. 1)

Şimdilerde eskisinden *daha tedirgin*, hatta *daha mutsuz* ve münzevi. (s. 360 str. 3-4)

Tanıdığım diğer hayaletlerden o kadar farklı ki. (s. 360 str. 11-12)

Rüyada dolaşır gibi dolaşmıyor *bu âlemde*. (s. 360 str. 13)

Ne yaptığımı bilen bir kadının kararlılığı var üzerinde. (s. 360 str. 13)

Ağır akan bir çay gibi eteğimde dolanıyor. (s. 360 str. 14)

Onunla *her şeyi* konuşuyoruz ama *bu sıralar* tek bir sohbet konumuz var: Şems! (s. 360 str. 15)

“Edebilirsin” dedi *gizemli bir edayla*. (s. 360 str. 19)

Mevlâna'nın uzun zamandır zihnini meşgul eden bir konu var ama henüz kimseyle paylaşmadı. (s. 360 str. 19-20)

Mevlâna'nın uzun zamandır zihnini meşgul eden bir konu var ama henüz kimseyle paylaşmadı. (s. 360 str. 19-20)

Rumi'nin fikrince şayet Şems evlenir, *bir yuva* kurabilirse Konya halkı onu daha kolay benimser ve arasına alır. (s. 360 str. 23)

Gevher *yan gözle* beni süzdü. (s. 360 str. 29)

On yedime basmıştım, evlenme çağındaydım ama bugüne değin *evlenen kızların kesinkes değiştiğini* görmüştüm. (s. 360 str. 33)

Gözlerine *bir başka bakış* çöküyor, tavırları, edaları, konuşma tarzları büsbütün değişiyordu. (s. 361 str. 1)

Başka insanlar da onlara farklı davranıyordu. (s. 361 str. 2)

Ufacık çocuklar bile evli genç kadınla *bekâr kızı* şıp diye ayırdediyordu. (s. 361 str. 3, 4)

Gevher Hatun *yarı anaç* yarı hınzırca gülümsedi, elimi tuttu. (s. 361 str. 5)

Gevher Hatun *yarı anaç yarı hınzırca* gülümsedi, elimi tuttu. (s. 361 str. 5)

Bir şeyi fark etmişti. (s. 361 str. 6)

Ertesi gün, öğleden sonra Rumi'yi görmeye gittim. (s. 361 str. 8)

Tahafut al-Tahafut isminde bir kitaba dalmıştı. (s. 361 str. 8-9)

“Kimyacım, *güzel kızım*” dedi sevgiyle. (s. 361 str. 10)

Seneler evvel *öz babam*, eti sizin kemiği benim diye beni size teslim ettiğinde, siz demiştiniz ki: Kızlar, oğlanlar kadar *iyi talebe* olamaz çünkü evlenip çocuk büyütmeleri gerekir. (s. 361 str. 12, 14)

Ela gözleri merakla aydınlandı. (s. 361 str. 16)

“İşte *o gün* kendi kendime bir söz verdim, asla evlenmeyeceğim diye. Böylece hep talebeniz kalacaktım” dedim. (s. 361 str. 18)

Yani demek istediğim, *bu evin bir ferdi* ile evlenirsem. (s. 361 str. 21)

Rumi şaşkınlığını sezmiş olacak ki açıklama yaptı: “Geçenlerde *bir sabah* Alaaddin bana geldi. Kimya’nın dest-i izdivacına talibim dedi.” (s. 361 str. 28)

Bir genç kızın böyle meselelerde tezcanlı davranması hoş karşılanmazdı, bilirdim ama sormadan edemedim: “Ya siz ne dediniz efendim?” (s. 361-362 str. 30-1)

“Eminim. Hem çok faydası olabilir *bu izdivacın*” dedim. (s. 362 str. 9)

O zaman Mevlâna dikkatle yüzümü inceledi: “Yani sen bana yardım etmek için mi Şems ile evlenmek istersin? Burada kalsın diye, öyle mi?” (s. 362 str. 12)

Buruk bir tebessümle yanıma oturup ahiret sualleri gibi ardı ardına sorular sordu. (s. 362 str. 21)

Yaşına yakın birisiyle evlensen daha iyi olmaz mı? (s. 362 str. 25-26)

“Şems diyor ki aşk *bütün ayrımları* geçersiz kılarmış” dedim. (s. 362 str. 27)

O zaman Kerra benim nasıl abayı yaktığımı anladı galiba. (s. 362 str. 29)

Vaktinden evvel *ağaran kır zülüflerini* başörtüsünden içeri soktu. (s. 362 str. 30)

Kızım, Şems *gezgin bir abdal, asi tabiatlı bir adam*. (s. 363 str. 1-2)

“*Hallolmayacak mesele* değil, Şems zamanla değişir” dedim, kendimden gayet emin. (s. 363 str. 5)

İyi koca olmayı, *iyi baba* olmayı öğrenecek. (s. 363 str. 7-8)

O gece sevinç içinde yatağıma yattım. (s. 363 str. 11)

Kalbim *bir deli davul* kesilmiş, güm güm atıyordu. (s. 363 str. 11-12)

Nereden bilebilirdim *o an* kadın kısmının ezelden beri yaptığı en büyük hatayı yaptığımı? (s. 363 str. 12)

Nereden bilebilirdim *o an kadın kısmının ezelden beri yaptığı en büyük hatayı* yaptığımı? (s. 363 str. 12-13)

Âşık oldukları adamı sevgileri aracılığıyla değiştirebileceklerini zannetmek biz kadınlara özgü kadim bir gafletmiş meğer. (s. 363 str. 14)

Hayatta öyle tuhaf yanlışlar vardır ki gözünün önünden cereyen ederken bile karışamaz, durduramazsın. (s. 363 str. 20)

Bu sene Ramazan erken geldi. (s. 363 str. 23)

Dört gün sonra Kimya ile Şems'i evlendirdik. (s. 363 str. 24)

Düğün gecesi hazırlıklar için koştururken tuhaf bir şey geldi başıma. (s. 363 str. 26)

Unla kaplı tahta sofrada, elimde merdane, misafirlere bazlama açıyordum. (s. 363 str. 27)

Birden, ne yaptığımı düşünmeden bir avuç hamur aldım. (s. 364 str. 1)

Bıçak marifetiyle hamuru biçimlendirdim: Munis, sevecen bir ifade yonttum heykelciğin yüzüne. (s. 364 str. 3)

Kendimi yaptığım işe öyle kaptırmıştım ki arkamda duran insanı fark edemedim. (s. 364 str. 4, 5)

Şems hamur tahtasına yaklaştı, yaptığım şekle baktı. (s. 364 str. 9)

Artık Müslüman bir kadını. (s. 364 str. 14)

Belki merak edersin, neden İslam'da Meryem gibi bir kadın figürü yok diye. (s. 364 str. 16-17)

Vaktiyle biri Farisi, biri Arap, biri Türk, biri Rum dört ortak varmış. (s. 364 str. 23-24)

Ellerine geçen parayla ne yapacaklarına karar verememişler. (s. 364 str. 24)

Nihayet dördünün de aynı şeyi istediklerini anlamışlar. (s. 364 str. 29)

Ama bu sefer yeni bir tartışma çıkmış aralarında. (s. 364 str. 30)

Ama bu sefer yeni bir tartışma çıkmış aralarında. (s. 364 str. 30)

Biri kara, biri yeşil, biri sarı, biri mor üzüm salkımı taşırmış. (s. 364 str. 32)

Neyse ki oradan gönüllere tercüman bir Sufi geçiyormuş. (s. 365 str. 2)

Kavga ettiklerini duyunca dört satıcıdan birer salkım üzüm almış, bir kaba koyup üzümleri ezmiş. (s. 365 str. 3, 4)

Hıristiyan, Yahudi, Müslüman... üç büyük dinin inananları bu meseldeki kafadarlar gibi. (s. 365 str. 8-9)

Sufi dış kabukla ilgilenmez. (s. 365 str. 10)

Özdeki cevherin peşindedir. (s. 365 str. 10)

Eğer bir kadın peygamber gelseydi, o hiç şüphesiz Meryem olurdu. (s. 365 str. 14)

Seni Allah'a bağlayan, O'na çağıran Meryem'se, O'na bildiğin yoldan yönel. (s. 365 str. 16)

Müslüman bir kadın da Meryem Ana'yı hayırla, duayla zikredebilir. (s. 365 str. 17)

Bütün dinler, aynı denize akan ırmaklardır. (s. 365 str. 20)

Meryem Ana demek şefkat, merhamet, korunma, anaçlık, yardımseverlik demekse sana göre, *Müslüman bir kadın* olarak da onu sevebilirsin. (s. 365 str. 22-23)

Bu eve geldiğinden beri ilk defa Tebrizli Şems ile *bir yakınlık ve sırdaşlık* paylaştım. (s. 365 str. 29-30)

İkimiz yan yana durup, *benzer bir nazarla* baktık hamurdan Meryem Ana'ya. (s. 365 str. 31)

O da *her zamanki sıcaklığıyla* gülümsedi hamur tahtasından. (s. 365 str. 32)

Ve işte *o zaman* ilk defa anladım Şems'in ne *denli geniş ve güzel gönüllü bir insan* olduğunu ve kocamın onunla dostluğuna neden bu kadar önem verdiğini. (s. 366 str. 1, 2)

Ama yine de Şems'in Kimya'ya *iyi bir koca* olacağından şüphe ediyorum. (s. 366 str. 5)

Otele vardığında *bir müddet* dışarıda oyalandı. (s. 366 str. 9)

Nihayet cesaretini toplayıp lobiye adım attığında içerisi *tam bir hengâmeydi*. (s. 366 str. 11)

Kalabalık bir Japon turist kafilesi vardı; saç kesimleri ve kıyafetleri birbirine benzer, *yaşlılardan oluşan bir grup*. (s. 366 str. 11-12, 13)

Kimseyle göz göze gelmek, bir tanıdığa rastlamamak için *tüm dikkatini duvardaki tablolara, raflardaki bibolara* verdi. (s. 366 str. 14-15)

Başını çevirip etrafa bakar bakmaz *onca insan* arasında pat diye Aziz Zahara'yı gördü. (s. 366 str. 16)

Bir köşede durmuş gülümseyerek kendisine bakıyordu. (s. 366 str. 17)

Haki renkli bir gömlek, koyu keten bir pantolon giymişti. (s. 366 str. 19)

Dalgalı, kestane rengi saçları yeşil gözlerinin üstüne düşüyor; ona hem yaramaz, hem kendinden emin bir hâl veriyordu. (s. 366 str. 20, 21)

Görünüşünde *hafif bir umursamazlık, koyvermişlik ve serkeşlik* vardı. (s. 366 str. 23)

Belli ki *bu sabah* sakal traşı olmamıştı ve bu onu daha da asi ve çekici kılıyordu. (s. 366 str. 24)

Her zaman pahalı, terzi elinden çıkma takımlar giyen David Rubinstein'dan tamamen farklı görünüyordu. (s. 366 str. 25)

Her zaman pahalı, terzi elinden çıkma takımlar giyen David Rubinstein'dan tamamen farklı görünüyordu. (s. 366 str. 25-26)

Ella *böyle bir adamla bir fincan kahve* içmekten kimseye zarar gelmez diye düşündü. (s. 366-267 str. 29-1)

Ama *bir buçuk saat* sonra *bir fincan* olmuştu *birkaç fincan*. (s. 367 str. 3)

Ve üç çocuk annesi Ella Rubinstein, *bir aylık yazışma birkaç telefon görüşmesi ve yazdığı tarihsel roman dışında hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediği bir adamla bir otelin lobisinde baş başaydı.* (s. 367 str. 5, 6, 7, 8)

Ve üç çocuk annesi Ella Rubinstein, *bir aylık yazışma birkaç telefon görüşmesi ve yazdığı tarihsel roman dışında hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediği bir adamla bir otelin lobisinde baş başaydı.* (s. 367 str. 6-8)

Şu ana kadar her şey uzaktan flörtleşmekten ibaretmiş gibi davranmak mümkündü belki ama şimdi bir sınır aşılacak üzereydi. (s. 367 str. 12, 14)

Bu öyle bir soruydu ki aralarında olan biteni “*sanal bir oyun*” olmaktan çıkarıp fazlasıyla gerçek kılmıştı. (s. 367 str. 17)

Sanki *bir örtü* kalkmıştı ve hakikatle, *tâ baştan beri örtünün altında sırasını bekleyen o çırılçıplak hakikatle* yüzleşmek zorunda kalmıştı şimdi. (s. 367 str. 18, 19-20)

Ömründe aldığı *en fevri, en çılgın, en düşüncesiz karardı* belki ama, çoktan verilmişti sanki. (s. 367 str. 22)

608 numaralı oda, mavili grili tonlarda gayet zevkli bir şekilde dekore edilmişti. (s. 367 str. 25, 26)

Ella en son *ne zaman* bir otelde kaldığını düşündü. (s. 367 str. 27)

Ella en son *ne zaman bir otelde* kaldığını düşündü. (s. 367 str. 27)

Ondan sonra *tüm tatillerini Rhode Adası’ndaki yazlık evlerinde geçirdiklerinden çarşafların her gün değiştirildiği, temizliğin bir başkası tarafından yapıldığı bir yerde kalmayalı uzun zaman* olmuştu. (s. 367, 368 str. 29, 30, 1-2)

Ondan sonra tüm tatillerini Rhode Adası’ndaki yazlık evlerinde geçirdiklerinden *çarşafların her gün değiştirildiği, temizliğin bir başkası tarafından yapıldığı bir yerde kalmayalı uzun zaman* olmuştu. (s. 367-368 str. 30-1)

Farklı bir ülkeye gitmiş gibi hissetti kendini. (s. 368 str. 2)

Oda istediği kadar hoş, dekorasyonu istediği kadar zevkli olsun, *tam ortada duran yataktan rahatsız oldu.* (s. 368 str. 5)

Yabancı bir erkeğin otel odasında ne arıyordu? (s. 378 str. 6)

Gerçi David *bunca sene* başka kadınlarla kırıtırıp Ella’nın yüzüne bakmakta sıkıntı çekmemişti ya, *o başka meseleydi.* (s. 368 str.9, 11)

Gerçi David *bunca sene başka kadınlarla kırıtırıp* Ella’nın yüzüne bakmakta sıkıntı çekmemişti ya, *o başka meseleydi.* (s. 368 str. 10)

Derken *başka kaygılara* zıpladı aklı. (s. 368 str. 12)

Hiçbir zaman kendi bedeninde rahat olmmıştı. (s. 368 str. 13)

Acaba uyumuşlar mıydı, yoksa *bu saatte* televizyon başında mıydılar? (s. 368 str. 15)

Annelerinin *şu anda* nerede olduğunu bilseler, onu affederler miydi? (s. 368 str. 16)

Aziz, Ella'nın huzursuzluğu sezmiş gibiydi; elini tuttu ve onu *köşedeki koltuğa*, yataktan uzağa oturttu. (s. 368 str. 19)

“Zihnin ne kadar kalabalık. Ne *çok ses* var.” (s. 368 str. 20-21)

Her şey daha farklı olabilirdi. (s. 368 str. 23)

“*Her şey* olması gereken zamanda olur” dedi Aziz. (s. 368 str. 24)

“*Her şey olması gereken zamanda* olur” dedi Aziz. (s. 368 str. 24)

Aziz *gülen gözlerle* baktı; *alnına düşen saçları* geri attı. (s. 368 str. 26)

Sonra bavulunu açtı, *Guatemala'dan aldığı kilimi* çıkardı. (s. 368 str. 27)

Ella kutuyu açınca *lapis lazuli bir kolye* buldu içinde. (s. 368 str. 28-29)

Ortasında *gümüş bir semazen* asılıydı. (s. 368 str. 29)

Bu adamda açıklayamadığı bir tılsım vardı. (s. 368 str. 31)

“Seni tanıyorum” diye *üsteledi Aziz emin bir sesle*. (s. 369 str. 2)

Ve Ella *bu cümleyi bir yerden* hatırladı. (s. 369 str. 6)

Sanki *ağzından çıkan kallavi cümleler* beklemediği anlarda ona geri dönüyordu. (s. 369 str. 6-7)

Sanki *ağzından çıkan kallavi cümleler beklemediği anlarda* ona geri dönüyordu. (s. 369 str. 7)

Aziz uzanıp Ella'nın *saç topuzunu tutan iğneyi* çekti sonra da onu usulca kanapeye doğru itti, böylece sırt üstü dümdüz uzanmasını sağladı. (s. 369 str. 10)

Ama *bir şey* söylemesine fırsat kalmadan Aziz elleriyle Ella'nın bedeninde gittikçe *genişleyen daireler* çizmeye başladı. (s. 369 str. 13, 14)

Aşağıdan yukarıya, ayak bileklerinden yüreğine doğru genişleyen çemberler... Parmak uçları sıcacıktı. (s. 369 str. 15-16)

Dokunduğu yere tuhaf bir enerji yayıyordu. (s. 369 str. 16)

Dokunduğu yere tuhaf bir enerji yayıyordu. (s. 369 str. 16-17)

Parmakları mum gibi yanan adam. (s. 369 str. 17)

Bu zaman zarfında Aziz'in gözleri kapalı, dudakları kıpır kıpırdı. (s. 369 str. 18)

Mırıldandığı kelimeler Ella'ya *esrarengiz bir lisan* gibi geldi ilk başta. (s. 369 str. 19)

Bir anda Ella'nın avuçları, dirsekleri, omuzları ve dahi *tüm bedeni yoğun bir enerji bulutuyla* karıncalanmaya başladı. (s. 369 str. 22, 23)

Sanki *ılık bir havuzda* suyun üstünde kıpırtısız duruyor, bedeninin ağırlığını taşımıyordu. (s. 369 str. 24)

Bu hayatında *yaşadığı en ruhani andı*. (s. 369 str. 27-28)

Ve *tuhaf bir şekilde* içinde cinsellik hem var hem yoktu. (s. 369 str. 28)

Aziz'in parmakları karnından yukarıya kaydığında Ella göğüslerinin *daha diri, daha dik* olmamasına hayıflandı. (s. 369 str. 30)

Üç çocuk ve *bunca sene* sonra sarkmıştı göğüsleri. (s. 369 str. 30-31)

Gözlerini kapadı, *hiçbir şeye* tutunamadan kendini Aziz'in nefesine bıraktı. (s. 369 str. 32-33)

Bir deli ırmaktaydı şimdi, çağıl çağıl akıyordu. (s. 369-370 str. 33-1)

Suyun ucu *bir şelaleye* varacaktı belki ama gene de durmak istemiyordu. (s. 370 str. 1)

Ve *o an* anladı ki *bu adamı* sevebilirdi. (s. 370 str. 2, 3)

Bu hisle kollarını Aziz'in boynuna doladı ve onu kendine doğru çekti. (s. 370 str. 4)

Fakat Aziz *tedirgin bir hâlde*, *gittiği yerden* dönmekte zorlanmışçasına gözlerini kırıştırdı. (s. 370 str. 5-6)

Seni *mutsuz edecek bir şey* yapmak istemiyorum. (s. 370 str. 10)

Beş dakika içinde *kırk ayrı düşünce* üretebiliyorsun. (s. 370 str. 11)

Şimdi atacağıın bir adım yarın sabah pişmanlık içinde uyanmana sebep olabilir. (s. 370 str. 13)

Ella'nın *bir yanı bu açıklamaya* içerledi, bozuldu. (s. 370 str. 15)

Kadınlık gururu *fena hâlde* yara aldı, kanadı. (s. 370 str. 16)

Aziz'in aşkı *kuşatan, rapteden, zapteden hesap soran, kıskançlık yapan bir sevda* değildi. (s. 370 str. 18-19)

Demir bir kapı gibi üzerine kapanmıyordu *bu ilişki*. (s. 370 str. 19, 20)

Aksine, çoktan beri *kilitli kapıları* açıyordu. (s. 370 str. 20)

Deri koltuğa uzandı; yatakta yatmak gelmedi içinden. (s. 370 str. 25)

Kocası orada *başka kadınlarla* düşüp kalktığından değil, kendi evinde kendini yabancı hissettiğinden koltukta uyumayı tercih etti. (s. 370 str. 26)

Ve asıl benliği *başka bir yerde* sabırla onu beklemekteydi. (s. 370 str. 29)

Avluda oturdum, *evden taşan sesleri* dinledim. (s. 371 str. 3-4)

Nedendir bilmem gerdek gecesini *kederli, dokunaklı şarkılar* söyler kadınlar. (s. 371 str. 5-6)

Misafirler nihayet gidince eve döndüm, *sessiz bir köşede* tefekküre daldım. (s. 371 str. 10)

Döşekte oturuyordu; üstünde *bembeyaz bir elbise*, belinde *kırmızı kuşak*, gelin başı düğüm düğüm sırma sırma örülmüş, *her perçeme* incik boncuk takılmış. (s. 371 str. 12, 13, 14)

Kalın simli tülün ardında yüzünü görmek ne mümkün. (s. 371 str. 14)

Pervazda duran bir mum dışında içerisi ışsızdı. (s. 371 str. 15)

Duvardaki aynalar koyu kadife kumaşlarla kapatılmıştı. (s. 371 str. 16)

Duvardaki aynalar koyu kadife kumaşlarla kapatılmıştı. (s. 371 str. 16-17)

Düğün gecesini *taze gelinin* aynada aksini görmesi uğursuzluk sayıldığından her türlü tedbir alınmıştı. (s. 371 str. 17)

Yatağın kenarında *bir bıçak* ve nar duruyordu. (s. 371 str. 19)

Karı koca *bu narı* beraber yemeliydi ki nar taneleri kadar çok çocukları olsun. (s. 371 str. 19)

Kerra *bu yörenin* âdetlerini bana önceden anlatmış, yüz görümlüğü olarak *altın para* takmam gerektiğini açıklamıştı. (s. 371 str. 21, 22)

O yüzden Kimya'nın tülünü kaldırıncaya *bir buse* kondurdum alnına. (s. 371 str. 24)

Tomurcuklanan bir gül gibi kendisini bana açtı. (s. 371-372 str. 32-1)

Derin bir düş kırıklığıyla bana baktı. (s. 372 str. 3)

Tuzdan, tozdan yapma bir abide gibiydi üflesen dağılacaktı sanki. (s. 372 str. 3-4)

“Olmaz! Gidemezsin!” Kimya değildi sanki konuşan, başkasıydı; ondan çok daha *acar ve atılgan, katı ve buyurgan biri*. (s. 372 str. 8)

Cemiyetin *bu saçma sapan kuralları* kanım donduruyordu. (s. 372 str. 15)

Bu tür köhnemiş törelerin, insanı insana kırdıran âdetlerin, Allah'ın yarattığı *mükemmel eserle* ilgisi yoktu. (s. 372 str. 16-17)

Narın yanında duran bıçağı kaptım. (s. 372 str. 19-20)

Kimya'nın gözlerinden *endişeli bir parıltı* geçti ama hemen durumu anladı ve kabullendi. (s. 372 str. 20)

Bıçakla *sol avucumu* kestim. (s. 372 str. 22)

Kırmızı bir çizik açıldı ayamda, *hesapta olmayan bir kader çizgisi* gibi. (s. 372 str. 22, 23)

Ayağa fırladıysa da tam olarak ne yapacağını bilemediğinden gene *aynı cümleyi* yineledi: “Artık karımın ben.” (s. 372 str. 28-29)

O an anladım ki onunla evlenerek *büyük bir hata* yapmıştım. (s. 372 str. 30)

Bu evden ve evlilikten, bu şehirden, hatta *taşındığım şu fani bedenden*. (s. 372, 373 str. 34, 1)

Ama sırf Rumi *ertesini sabah* beni bulamazsa kahrolur diye mihlanmış gibi yerimde kaldım. (s. 373 str. 2)

Evlilik hayatının *benim gibi biri* için kapandan farksız olduğunu anladım. (s. 373 str. 5)

Böyle *sinsi ve keskin bir acı* çekmedim hayatımda. (s. 373 str. 9)

Kimya'nın Şems ile evleneceği gün evde duramadım. (s. 373 str. 10)

Göğüs kafesimde *bir ağırlık*, beynimde *bir uğultu*; boğuluyordum sandım. (s. 373 str. 11)

Bu evde, bunca insan arasında yapayalnız, bir başınayım. (s. 373 str. 16-17)

Babama olan son saygım da eridi gitti. (s. 373 str. 17-18)

Yoksa Kimya'yı nasıl onun gibi bir adama verir? (s. 373 str. 20)

Gün boyu bir kenarda durup evdeki telaşı izledim. (s. 373 str. 24)

Evlenmek istediğim kızın düğün hazırlıklarını seyrettim. (s. 373 str. 24-25)

Yeni evlilerin yatacağı odayı tabandan tavana donattılar. (s. 373 str. 25-26)

Yeni evlilerin yatacağı odayı tabandan tavana donattılar. (s. 373 str. 25-26)

“Bu gece İrşadlarda kalacağım” dedim yüzüne bakmadan. (s. 374 str. 4)

Babam sırf Şems'in gönlünü hoş tutmak için, sırf o bir daha evden gitmesin diye bu evliliği ayarladı. (s. 374 str. 10)

Kimya'yı gümüş bir tepside o nankör herife sundu. (s. 374 str. 11)

“Yalana bak! Bir daha böyle laflar etme benim yanımda, tamam mı?” dedim. (s. 374 str. 18)

Üstündeki yükü taşımayan bir buz parçası gibi çatırdıyordu sesim. (s. 374 str. 19-20)

Üstündeki yükü taşımayan bir buz parçası gibi çatırdıyordu sesim. (s. 374 str. 19-20)

“Hislerin gözlerini kör etmesin. Kıskanıyorsun. Ama kıskançlık gibi habis bir his bile faydalı şekilde kullanılabilir” dedi Sultan Veled. (s. 374 str. 22)

Otuz Beşinci Kural: Şu hayatta ancak tezatlarla ilerleyebiliriz. (s. 374 str. 23)

Mümin içindeki münkirle tanışmalı, Tanrıya inanmayan kişi ise içindeki inananla. (s. 374 str. 24, 25)

Ve ancak tezatları kucaklayabildiği ölçüde olgunlaşır. (s. 374 str. 27-28)

Öz abim karşıma geçmiş, düşmanım bildiğim adamdan inciler saçıyordu. (s. 374 str. 29)

Bardağı taşıran son damla oldu bu. (s. 374 str. 30)

O an, hayatımda ilk kez benden ve yapabileceklerimden korktuğumu gördüm. (s. 375 str. 3)

Tuhaf şeydi insanın abisini korkutabilmesi ama gururumu okşadı. (s. 375 str. 4)

İrşadlara giderken, kerih kokulu yan sokaklardan yürüdüm ki beni kimse bu hâlde görmesin. (s. 375 str. 6, 7)

Ne kadar kovsam da aklımdan çıkmayan bir görüntü vardı: Şems ile Kimya, aynı yatakta. (s. 375 str. 8-9)

Şems'in Kimya'nın gelinliğini o kaba elleriyle çıkartıp süt beyaz tenine değdiğini ve ona sahip olduğunu düşündükçe gözyaşlarıma hâkim olamadım. (s. 375 str. 9, 10)

Çoktan haddini aşmıştı bu adam. (s. 375 str. 12)

Evleneli altı ay oldu ama henüz karı koca olmadık. (s. 375 str. 16)

Etrafımdaki insanlardan dururmu saklamak için elimden geleni yapıyorum ama kolay olmuyor. (s. 375 str. 17)

Bana bakınca *ilk gördükleri şey* bu oluyor. (s. 375 str. 20)

Sokakta tanıdıklarla laflarken, tarlada bostanda çalışırken, esnafla pazarlık ederken, evde misafir ağırlarken, benimle muhatap olan herkesin ilk fark ettiği şey belki de bu oluyor: Evli ama hâlâ *bakire bir kadın* olduğumu herkes biliyor. (s. 375 str. 24)

Ve ne vakit bana uğramak istese önceden muhakkak haber yollayıp, *bir mahzuru* var mı diye soruyor. (s. 375 str. 26-27)

Ben senin *nikâhlı karımım*. (s. 375 str. 29)

Onun geleceği akşamlar bütün gün yüreğim ağzımda bekliyorum, beni arzulasın diye dua ediyorum. (s. 376 str. 1)

Onun geleceği akşamlar bütün gün yüreğim ağzımda bekliyorum, beni arzulasın diye dua ediyorum. (s. 376 str. 1)

Her türlü zorluğa göğüs gerip birbirini sevmekten vazgeçmeyen âşıkların hikâyeleri... (s. 376 str. 5-6)

Belki de içten içe asla *böylesi bir aşkı* tadamayacağımı bildiğimden... (s. 376 str. 8)

Bazen de sırt üstü yatıp bana *GÖNLÜ GENİŞ VE RUHU GEZGİN SUFİ MEŞREPLİLERİN KIRK KURALI*'ndan bahsediyor. (s. 376 str. 9-10)

Bir gece bir kuralı izah ederken sesi kaydı, gözleri kapandı. (s. 376 str. 11)

Bir gece *bir kuralı* izah ederken sesi kaydı, gözleri kapandı. (s. 376 str. 11)

Artık *bir hayli uzun olan saçlarımı* okşadım. (s. 376 str. 13)

Sonra *beklenmedik bir şekilde* beni kendine çekti, hafifçe öptü. (s. 376 str. 15)

Uzun zamandır hiç bu kadar heyecanlanmamış ve mutlu olmamıştım. (s. 376 str. 16)

Bu güne dek keşfedilmemiş bir kıta bedenim. (s. 376 str. 18)

Bu altı ay boyunca ben de zaman zaman odasına gittim. (s. 376 str. 20)

Bir keresinde yüzüme kapıyı kapadı ve “beni rahat bırak” diye bağırdı. (s. 376 str. 26)

Madem Şems kocam gibi davranmıyordu, ona *farklı farklı roller* biçtim: Arkadaşımdı, ruhdaşımdı, yoldaşımdı, bazen *bir abi*, bazen oğuldu. (s. 376 str. 31, 32)

Gününe göre, keyfine göre, ya biri ya diğeri oluyor; zihnimde *bir kesveden* diğerine geçiyordu. (s. 376 str. 33)

Her şeyim oldu da bir tek kocam olmadı. (s. 377 str. 1)

Bir süre böyle idare ettim. (s. 377 str. 3)

Fazla bir şey beklemeden *hasbıhal edeceğimiz anları* kollar oldum. (s. 377 str. 3, 4)

Ondan *çok şey* öğrendim; inanıyom ki ben de ona *birkaç şey* öğrettim. (s. 377 str. 6, 7)
En azından aile saadeti ya da *sıcak bir yuva* nedir bilmiyordu. (s. 377 str. 8)
Öyle ki *etrafımdaki herkesten, bütün arkadaş ve komşulardan* uzaklaştım. (s. 377 str. 13-14)
Ölülerin dışında *tek arkadaşım* Çöl Gülü. (s. 377 str. 17)
İkimiz de cemiyet hayatından *kendimize has sebeplerden* dolayı uzak durmak istediğimiz için zamanla *yakın dost* olduk. (s. 377 str. 18, 19)
Bu öğle Çöl Gülü'nü görmeye gittim. (s. 377 str. 26)
İçimdeki sıkıntıyı ona belli etmek istemiyordum ama yüzüme bakar bakmaz *ters giden bir şeyler* olduğunu anladı. (s. 377 str. 26, 28)
Geçıştirmeye çalıştıysam da *ısrarlı soruları* karşısında dilim çabuk çözüldü. (s. 377 str. 30)
Şu ten meselelerinden uzak durmaya aheddim. (s. 378 str. 9)
“Ama Şems *bir derviş*” dedi Çöl Gülü. (s. 378 str. 15)
Eninde sonunda o da *bir erkek!* (s. 378 str. 17-18)
Adam Baba'nın *tüm oğulları* ete kemiğe mahkûm. (s. 378 str. 18)
Herkes *bir beden* bahşedilmiş. (s. 378 str. 19)
Şems'in de *bir bedeni* var, öyle değil mi? (s. 378 str. 19)
Her sabah kederden yüreğim sıkışıyor, *her gece* ağlayarak uyuyorum. (s. 378 str. 24)
Çöl Gülü bana kaygıyla baktı ama *bir şey* demedi. (s. 378 str. 27)
O hâlde bana yardım et. (s. 378 str. 31)
Erkeğin kalbine giden yolu tarif et! (s. 378 str. 31)
“O öyle sandığın gibi *masum bir yol* değil” dedi Çöl Gülü aniden gerginleşerek. (s. 378 str. 33)
Dikkat et, *erkeğin kalbine giden yol, kadını kendinden uzaklaştıran yol* olmasın. (s. 379 str. 1, 2)
Ama *ağlayarak benden yardım istediği gün* içim sızladı. (s. 379 str. 13)
Baştan çıkarmak istediği adam nikâhlı kocasıydı, bir yabancı değil ki. (s. 379 str. 15)
Baştan çıkarmak istediği adam *nikâhlı kocasıydı, bir yabancı* değil ki. (s. 379 str. 15)
Ne *bir kumpas*, ne dalavere. (s. 379 str. 16)
Bir kadının kendi kocasının aşkını istemesi haram olabilir miydi? (s. 379 str. 17)
İçimdeki sufi “zorla aşk olmaz, karışma *bu işe*” diye tembihledi. (s. 379 str. 18, 19)
İçimdeki kadın ise “*aşık bir kıza* yardım et” diye niyaz etti. (s. 379 str. 19, 20)
Sonunda *ikinci ses* ağır bastı. (s. 379 str. 20-21)

Ve ben böylece, *tek güzellik ölçütü* avuçlarına kına sürmek olan bu saf köylü kızcağıza *bir erkeği* baştan çıkarmanın yollarını gösterdim. (s. 379 str. 22, 23)

Ve ben böylece, *tek güzellik ölçütü* avuçlarına kına sürmek olan bu saf köylü kızcağıza *bir erkeği* baştan çıkarmanın yollarını gösterdim. (s. 379 str. 22-23)

Hevesli bir talebeydi, öğrenmeye aç. (s. 379 str. 24)

Ona *mis kokular karışmış sular*da yıkanmayı, *yumuşatıcı yağlar*la tenini kaymak gibi yapmayı, yüzünü *ballı maskeler*le gençleştirmeyi ve *bir erkekle* konuşurken hangi kelimeleri nasıl kullanması gerektiğini öğrettim. (s. 379 str. 25, 26, 27)

Berberer çarşıya gittik, eskiden *sadık müşterisi* olduğum bir dükkâna girdik. (s. 380 str. 6)

Berberer çarşıya gittik, eskiden *sadık müşterisi* olduğum bir dükkâna girdik. (s. 380 str. 6-7)

Oradan ona *ipek elbiseler*le iç çamaşırları aldık. (s. 380 str. 7)

Ardından Kimya'ya raks etmeyi öğrettim; Kıvırtmayı, çalkalamayı, şuh bakmayı ve vücudunu *havada kıvrılan bir duman* gibi kullanmayı da. (s. 380 str. 10-11)

Beline *püsküllü kuşaklar* bağlayıp içine de *şingir şingir kaşıklı bardaklar* yerleştirip *iki hafta* durmadan karşılıklı göbek attık. (s. 380 str. 11, 12)

Nihayet *o gün* öğleden sonra, *kurbanlık kuzuyu* kasaba teslim eden çoban gibi, Kimya'yı Şems-i Tebrizî için hazırladım. (s. 380 str. 14)

Nihayet *o gün* öğleden sonra, *kurbanlık kuzuyu* kasaba teslim eden çoban gibi, Kimya'yı Şems-i Tebrizî için hazırladım. (s. 380 str. 14-15)

Önce hamamda *sıcak suyla* yuğundu; *iyi bir kese* attı, saçlarını yağladı. (s. 380 str. 16)

Hamam sonrası *bir kadının* ömründe ancak *sayılı kez* giyebileceği türden *incecik ipekten kıyafetleri* giydirdim. (s. 380 str. 17, 18)

Sümbüllerle süslü pembe bir gecelik seçmişim, içinde göğüslerinin çatalı, kalçalarının kıvrımı belli olacaktı. (s. 380 str. 19)

Cazibesi katlansın diye alına *bir ince kolye* kondurdum. (s. 380 str. 22)

Artık *o toy genç kız* değil, *aşk ve ihtirasla yanan evli bir kadındı*. (s. 380 str. 24-25)

Sevdiği erkek için kendini ortaya koymaya, gerekirse bedelini ödemeye hazır bir kadın. (s. 380 str. 25)

Sevdiği erkek için kendini ortaya koymaya, gerekirse bedelini ödemeye hazır bir kadın. (s. 380 str. 25-26)

Onu süzerken Kuran-ı Kerim'de *Yusuf ile Züleyha*'ya dair ayetleri hatırladım. (s. 380 str. 27)

Züleyha kendisine yüz vermeyen bir erkek için tutkuyla yanmıştı. (s. 380 str. 28)

Şehirdeki kadınlar onun hakkında *fena sözler* edince, hepsini sofrasına davet etmiş, Yusuf'a da çağrıldığında odaya girmesini tembihlemişti. (s. 380 str. 29)

Her birine *bir bıçak* verdi ve 'Çık karşılarına!' dedi. (s. 380 str. 31-32)

Kadınlar onu görür görmez kendi ellerini doğardılar ve 'Allah için bu *bir insan* değil, ancak *değerli bir melektir!*' dediler. (s. 380, 381 str. 33, 1)

Bu meleğe âşık oldu diye kim Züleyha'yı suçlayabilir ki? (s. 381 str. 2)

Akşama doğru Kimya yüzüne peçeyi çekip sokağa çıkmadan önce *yarı umut* yarı endişeyle baktı bana. (s. 381 str. 4)

Akşama doğru Kimya yüzüne peçeyi çekip sokağa çıkmadan önce yarı umut *yarı endişeyle* baktı bana. (s. 381 str. 4)

Bu gece kocan seninle sabahlamakla kalmayacak, *ertesi gece* de kapını tıklatacak, eminim. (s. 381 str. 6, 7)

Yine de kızcağızı uğurlarken içimde *kötü bir his*, *karanlık bir sezgi* belirdi. (s. 381 str. 14)

Sanki *bir cin* kulağıma *tatsız bir şeyler* fısıldadı. (s. 381 str. 15)

Yoksulların çektiklerini, kâhinlerin gördüklerini, velilerin kerametlerini, *şu âlemin envai çeşit* *bilmecelerini*, hepsini bilir. (s. 381 str. 22)

Ama hakkında *hiçbir şey* bilmediği bir konu var: *Karşılıksız sevmek!* (s. 381 str. 23-24)

Ama hakkında *hiçbir şey* bilmediği bir konu var: *Karşılıksız sevmek!* (s. 381 str. 23)

Çöl Gülü'nün beni *giydirip kuşandırdığı akşam* öyle heyecanlıydım ki yerimde duramıyordum. (s. 381 str. 26)

Daha önce *hiç bilmediğim bir hâl* gelmişti üstüme. (s. 382 str. 1-2)

Tenime değen ipek elbisenin hışırtısı, saçtuğım ıtır kokuları, dilimde gül yapraklarının tadı... hiç bu kadar allanıp pullanmamış, kendimi böyle kadın hissetmemiştim. (s. 382 str. 3)

Evdeki herkes uykuya dalana kadar bekledim. (s. 382 str. 8)

Sonra *uzunca bir şala* sarınarak parmak uçlarımda Şems'in odasına gittim. (s. 382 str. 9)

Odada baş başa kaldığımızda *davetkâr bir şekilde* gülümseyerek karşısına yürüdüm. (s. 382 str. 16)

Sırtımı döndüm, *derin bir nefes* aldım. (s. 382 str. 17)

Sonra *tek hamlede* şalımı, cüppemi sıyırıp atarak çırılçıplak kaldım. (s. 382 str. 18)

Kocamın *şaşkın bakışlarını* sırtımdan aşağı gezindiğini hissettim, ürperdim. (s. 382 str. 19)

Ve böylece Şems'in karşısında *cennetteki huriler* kadar davetkâr öylece durdum. (s. 382 str. 23)

"Sen ne yaptığını sanıyorsun?" diye sordu Şems *soğuk bir ifadeyle*. (s. 382 str. 25-26)

Bu gece buraya senin olmaya geldim... (s. 382 str. 27)

Şems-i Tebrizî etrafımda tam *bir daire* çizdikten sonra karşıma geçti ve beni gözlerine bakmaya zorladı. (s. 382 str. 29)

Ama Şems *yanan bir ocağa* değmiş gibi geri çekildi. (s. 383 str. 2)

“Beni arzuladığını sanıyorsun. Hâlbuki tek istediğin *incinen nefsin* onarmak” dedi. (s. 383 str. 3-4)

Dudaklarında *karadut tadı* vardı, hem tatlı hem ekşimtrak. (s. 383 str. 6)

Eğilip şalım almak istediysen de ellerim o kadar titriyordu ki *kaygan ve narin kumaşı* kavrayamadım. (s. 383 str. 12-13)

Ve ben gecenin bir vakti *yarı çıplak bir hâlde* hıçkırığa hıçkırığa ağlayarak kocamın odasından çıktım. (s. 383 str. 15)

Ne denli büyük bir günah olduğunu bilmesem canıma kıyardım. (s. 383 str. 17)

O günden sonra bir daha odamdan dışarı çıkmadım. (s. 383 str. 19)

Bir hafta böyle geçti, sonra *bir hafta* daha, derken günleri saymayı bıraktım. (s. 383 str. 22)

Nice sonra odama *bilmediğim bir koku* yayıldı. (s. 383 str. 24)

Keskin bir rayihaydı; hani zencefil çayı ya da *ezilmiş çam dikenleri* gibi yakıcı ve acı ama kötü değil. (s. 383 str. 24-25)

Gevher Hatun da *diğer yanıma* oturup *o gamzeli tebessümüyle* bana şarkılar söyledi. (s. 384 str. 1)

Komşu kadın Safiye'nin söylendiğini işittim. (s. 384 str. 3)

Allah *o mendebur herifin* cezasını versin. (s. 384 str. 4)

Zavallı kız karasevdadan gidiyor. (s. 384 str. 4-5)

Kısa süre sonra baygın düştüm; *tüm renkler* beyaza döndü, seslerse *yeknesak bir vızıltıya*. (s. 384 str. 16, 17)

Artık insanların yüzlerini seçemiyordum; *söylenen hiçbir şeyi* duyamıyordum. (s. 384 str. 18)

Belki de *odadaki kadınlar* içeri girmesine izin vermemişti? (s. 384 str. 20)

Her ayrıntının arkasında *bir düzen* var. (s. 384 str. 27)

Şems'in odasını ipekler, tüller kuşanarak ziyaret edişimden *on altı gün* sonra ben Mevlâna'nın evlatlığı Kimya, *çağıl çağıl bir hiçlik ırmağına* daldım. (s. 384 str. 29, 30)

Ve *o zaman* anladım ki Kuran'ın *dördüncü okuması böyle bir şey* olmalı: Sonsuzluk, sınırsızlık, kapsayıcılık ve açıklık... (s. 384 str. 32-33)

Hiç olmak suretiyle *her şey* olmak... Hafiflemek suretiyle derinleşmek... (s. 385 str. 1)

Boston'da *dört gün* kaldı Aziz. (s. 385 str. 6)

Dört gün boyunca her sabah Ella onu görmek için Northampton'dan Boston'a direksiyon salladı. (s. 385 str. 6)

Küçük İtalyan Mahallesi'nde leziz ama mütevazı yemekler yediler, Güzel Sanatlar Müzesi'ni gezdiler, Common Parkı ve Rıhtım'ı arşınladılar, Su Parkı'nda yunusların gösterisini alkışladılar, Harvard Meydanı'nda *hıncahınç kafelerde* kahve içtiler. (s. 385 str. 8-9, 12)

Çeşitli ülkelerin mutfakları, meditasyon teknikleri, aborjin sanatı, gotik romanlar, bahçe bakımı, organik domates yetiştirme teknikleri, rüya tabirleri gibi akla hayale gelmedik bilimum konuda daldan dala atlayıp birbirlerinin cümlesini tamamlayarak konuştular. (s. 385 str. 13-14-15, 16-17)

Ufak kaçamaklar, kazara birbirine değen eller, kol kola girmeler. (s. 385 str. 22)

Tanıdık birilerine yakalanmayı umursamadığı gibi içten içe "görölmek" istiyordu sanki. (s. 385 str. 26)

Birkaç kez beraber Aziz'in oteline döndüler ama hiç sevişmediler. (s. 385 str. 29)

Aziz'in Amsterdam'a uçacağı günün sabahı gene otel odasında ydılar. (s. 386 str. 2)

Biri bir koltukta oturuyordu, diğeri öbür koltukta. (s. 386 str. 3)

Aralarında bir bavul duruyordu. (s. 386 str. 4)

"Sana söylemem gereken bir şey var" dedi Ella usulca. (s. 386 str. 5)

Uzun zamandır bunu nasıl açacağıımı düşünüyordum. (s. 386 str. 6)

Aziz, Ella'nın ses tonundaki ani değişimi yakaladı, kaşlarını merakla kaldırdı. (s. 386 str. 7)

"Bak bu ilginç işte. Çünkü benim de sana söylemem gereken bir şey var" dedi. (s. 386 str. 9)

Sen Boston'a gelmeden önce bir akşam David'le dışarı çıktık ve uzun zamandır ilk defa rol yapmadan dürüstçe konuştuk. (s.386 str. 14, 15)

Şimdi itiraf edeceği şeye Aziz'in nasıl tepki vereceğini bilemiyordu: "Kocama başka bir rekeği sevdiğimi söyledim." (s. 386 str. 19-20-21)

Pencerenin dışında şehir olağan gürültülerini üretiyordu. (s. 386 str. 22)

Sokakta peş peşe üç itfaiye aracı hızla geçti. (s. 386 str. 23)

Bir dakika boyunca siren sesleri bütün mahalleyi esir aldı. (s. 386 str. 23-24)

Aziz pencereye doğru yürüdü; aşağıdaki vaveylayı dikkatle süzdü. (s. 386 str. 28)

Az ilerde bir binadan dumanlar tütüyor, kalın ve kara bir bulut havada topaklanıyordu. (s. 386 str. 29-30)

Orada yaşayan insanlar için sessiz bir dua okudu. (s. 386 str. 30-31)

Bu erkekler neden böyleydi? (s. 387 str. 4)

Bu kadar gez toz, sır ve söz paylaş, özel anlar yaşa, hayaller besle! (s. 387 str. 6)

Ne kadar *duygusuz bir ifadeydi* bu? (s. 387 str. 7-8)

Ancak *bir erkek* bu kadar *ruhsuz bir cümle* kurabilirdi! (s. 387 str. 8-9)

Aziz, Ella'nın aklından geçenleri anlamışçasına *hınzır bir tebessümle* yanına oturup elini okşadı: "Sandığın gibi değil." (s. 387 str. 10-11)

"*Bir gün beklenmedik bir mesaj aldım hiç tanımadığım bir kadından*" dedi Aziz. (s. 387 str. 13)

"*Bir gün beklenmedik bir mesaj aldım hiç tanımadığım bir kadından*" dedi Aziz. (s. 387 str. 13)

"Romanımı okuduğunu söyledi. Dedi ki kitabım hayatının *tuhaf bir dönemine* denk gelmiş. *Bir yol ayırımındaymış...*" Dalgın gülümsedi Aziz. (s. 387 str. 15)

Aslında *senin mesajını aldığım sırada* benim hayatımın da *tuhaf bir dönemiydi*, biliyor musun? (s. 387 str. 17)

"Yani... *Başka biri* mi var?" diye sordu Ella. (s. 387 str. 19)

"Hayır, canım, *öyle bir şey* değil." Aziz durgunlaştı birden. (s. 387 str. 20)

Sana bugüne değin hayatımın *üç safhasını* yazdım. (s. 387 str. 21)

Sufi kelimesinin *ilk üç harfiyle* tanışmamı anlattım. (s. 387 str. 22)

Sen bana *dördüncü harfi* sormadın, belki de arada kaynadı gitti. (s. 387 str. 22-23)

Ben de *anlatacak cesareti* bulamadım. (s. 387 str. 24)

Hâlbuki "i" harfiyle tanışmamın da *bir hikâyesi* var, dinlemek ister misin? (s. 387 str. 25)

Ella *şu anın tilsimini bozabilecek her şeyden* korksa da uysalca başını salladı. (s. 387 str. 26)

O temmuz günü, otel odasında, Amsterdam'a uçuşuna *birkaç saat* kala Aziz Zahara, Ella Rubinstein'a *1976 yılında Sufi olup adını değiştirdikten sonra yaşadığı hayatı* anlattı. (s. 387 str. 28-29-30)

O tarihten itibaren dışı fotoğrafçı, içi derviş dolaşmıştı. (s. 387 str. 30)

Altı kıtada dostlar, arkadaşlar edinmişti. (s. 388 str. 1-2)

Aile kavramını kan bağında değil ruh bağında bulmuş; Romanya'da *evlat edindiği iki kimsesiz çocuğu* büyütüp okutmuştu. (s. 388 str. 3-4)

Ve tüm *bu zaman* zarfında, *Fas'taki zaviyede* taktığı gümüş küpeyi kulağından, *güneş şeklinde kolyeyi* de boynundan çıkarmamıştı. (s. 388 str. 5, 6, 7)

Ve tüm *bu zaman* zarfında, *Fas'taki zaviyede* taktığı gümüş küpeyi kulağından, *güneş şeklinde kolyeyi* de boynundan çıkarmamıştı. (s. 388 str. 6)

Mizacındaki ve hayatındaki ana mihver tasavvuf olmuş; ömrünü aşk inancına ve başka insanlara faydalı olmaya adanmış, gittiği her yerde, baktığı her ayrıntıda Tanrı'nın alametlerini aramıştı. (s. 388 str. 7-8, 9-10)

Ve sonra, bundan *iki sene* evvel, sağlığı teklemeye başlamıştı. (s. 388 str. 11)

Durup dururken üzerine *ağır bir halsizlik* çökmeye başlamıştı. (s. 388 str. 12)

Koltukaltında beliren bir şişlikle her şey bir anda değişmişti. (s. 388 str. 13)

Koltukaltında beliren bir şişlikle her şey *bir anda* değişmişti. (s. 388 str. 13)

O ufacık kütle malin melanom çıkmıştı, bir tür deri kanseri. (s. 388 str. 14-15)

Doktorlar *uzun süre* teşhis koymamış, boyutlarını anlamak için test üstüne test yapmışlardı. (s. 388 str. 16)

En nihayetinde bir açıklama yaptıklarına haberler iyi değildi: Melanom *iç organlara* yayılmış, karaciğeri sarmıştı. (s. 388 str.18)

Böylece ömründe *yeni ve bazı açılardan daha üretken bir safha* başlamıştı. (s. 388 str. 22-23)

Hâlâ *görmek istediği yerler* vardı; seyahatlerine ara vermek şöyle dursun, her zamankinden çok yolculuk yapmıştı. (s. 388 str. 23)

Dünyanın her yerindeki bağlantılarını kullanarak Amsterdam'da *bir Sufizm vakfı* kurmuştu. (s. 388 str. 25, 26)

Endonezya'da Pakistan'da, Mısır'da sufi müzisyenlerle konserler vermiş, hatta İspanya'da, Cordoba'da *bir grup Yahudi ve Müslüman mistikle ortak bir albüm* çıkarmıştı. (s. 388 str. 28-29)

Fas'a geri dönmüş, *hayatında ilk kez Sufilerle tanıştığı zaviyeyi* ziyaret etmişti. (s. 388 str. 30)

Baba Samed'in mezarı başında dua edip tefekküre dalmış, *hayatın onun için çizdiği patikaları* minnetle anmıştı. (s. 388 str. 32)

Uzun zamandır yapmak istediğim bir şeydi. (s. 389 str. 1, 2)

Bir zarfın içine koyup Amerika'da ünlü bir yayınevine yolladım. (s. 389 str. 3)

Fazla bir şey beklemiyordum ama *her ihtimale* açtım. (s. 389 str. 4)

Bir hafta sonra Boston'da *gizemli bir kadından ilginç bir e-posta* aldım. (s. 389 str. 5, 6)

“*O andan sonra hiçbir şey aynı* olmadı” dedi Aziz. (s. 389 str. 8)

Ölüme hazırlanan bir insandan, beklenmedik anda aşka yuvarlanan birine dönüvermişti. (s. 389 str. 9, 10)

Yerli yerine oturtuğunu sandığı tüm parçaları tekrar gözden geçirmesi gerekmişti. (s. 389 str. 10-11)

İnanç, aşk, arzu, ölüm korkusu, ölümsüzlük arzusu, aile, yuva, hasret, saadet... *bütün bu kavramları yeniden düşünmesi gerekmişti.* (s. 389 str. 13)

Ömrünün *bu son safhasına* Sufi kelimesinin “İ” harfiyle tanışma mevsimi demişti. (s. 389 str. 16)

Belki de bu en zoruydu çünkü iç hesaplaşmalarının hepsini değilse bile çoğunu bitirdiğini, *manen olgunlaştığını sandığı bir aşamada şimdi ilk defa* yalpalyordu. (s. 389 str. 19)

Bu yolu anlayabildiğimce yaşamaya çalıştım. (s. 389 str. 21)

Tam *her şeyi* hallettim derken, gökten zembille sen indin. (s. 389 str. 22)

O ilk mesajın ardından *her şey* o kadar hızlı gelişti ki. (s. 389 str. 23)

Her gün nefsimi tutup acaba Ella yazmış mı diye bekledim. (s. 389 str. 24)

Derken *tüm hayatım sana anlatılmayı bekleyen bir hikâye* oldu. (s. 389 str. 25)

Bana verilen vâde aniden kısacık göründü gözüme, yetmedi. (s. 389 str. 27)

“Hastalığını... beraber atlatabiliriz...” dedi Ella *korkulu bir fısıltıyla.* (s. 389 str. 30-31)

“*On altı ay* daha var” dedi Aziz. (s. 389 str. 32)

Gördüğün gibi *sana verebileceğim tek şey* şu içinde bulunduğumuz an! (s. 389-390 str. 33-1)

Gördüğün gibi *sana verebileceğim tek şey* şu içinde bulunduğumuz an! (s. 390 str. 1)

Sanki *bir tarafı* düşüverecekti de *diğer yanı* direniyordu. (s. 390 str. 5)

Yeni insanlarla tanışmak ve *Tanrı'nın yarattığı muazzam eseri* beraber seyretmek istiyorum. (s. 390 str. 9, 10)

Ella, önüne *parlak, renkli bir oyuncak* konmuş nahif bir çocuk gibi ağlamayı kesip burnunu çekti. (s. 390 str. 11)

Ella, önüne *parlak, renkli bir oyuncak* konmuş nahif bir çocuk gibi ağlamayı kesip burnunu çekti. (s. 390 str. 11-12)

Senin gibi bir insana ‘hadi *her şeyi* bırak ve benimle gel ama yarın ben yanında olmayacağım’ demek imkânsız geldi. (s. 390 str. 16-17)

Ella *bu lafları* duyunca *bir gerçeği* yeni görmüş gibi paniğe kapıldı. (s. 390 str. 19)

Her şeyle savaş hâlindeyiz. (s. 390 str. 27)

Terörizmle savaş, yoksullukla savaş, enflasyonla savaş, AIDS’le savaş, kanserle savaş, rüşvetle savaş, hatta *fazla kilolarla* savaş... *Savaşmaktan başka bir yaklaşım* yok mu? (s. 390 str. 30)

O an zihninden *onlarca düşünce* geçti: Babasının intiharıyla baş edemeyişi, *kırık dökük çocukluğu*, vicdan azabı, suçluluk duygusu, *mutlu bir evlilik* yapma takıntısı ve *senelerdir içine attığı tüm hayal kırıklıkları* bir anda karşısına dikildi. (s. 390, 391 str. 33, 1, 2, 3)

Aşk kullanıla kullanıla içi boşaltılmış bir kelimeye döndü ama sen varlığınla aşkı yüceltebilirsin. (s. 391 str. 10)

“Ben şair değilim” dedi Ella *bozuk bir sesle*. (s. 391 str. 12)

Ben *bir ev kadınıyım, üç çocuk annesi!* (s. 391 str. 14-15)

Eğer *bu aşktan yeterince eminsek yolculuğun kalan kısmını* beraber yapabiliriz. (s. 391 str. 18, 19)

Kelimeleri seçerek konuşmasını bitirdi: “Ya da şimdi buradan çıkıp evine gider ve *bu teklifi* unutabilirsin. Yuvana, çocuklarına dönersin. Ben her hâlükârda seni sevmeye devam edeceğim.” (s. 391 str. 24)

Karabasani aratmayan bir rüya görüyordum. (s. 391 str. 28-29)

Kocaman, öfkeli bir boğa beni sokaklarda kovalıyordu. (s. 391 str. 29)

Bu melun hayvanı kızdıracak ne yaptığımı bilmeden tabana kuvvet kaçıyordum. (s. 392 str. 1)

Tezgâları devire devire, meyve sebze yiye eze eze, can havliyle *bir ara yola* girdim. (s. 392 str. 3-4)

Meğer *çıkılmaz bir sokakmış*. (s. 382 str. 4)

Orada *devasa bir yumurta* buldum. (s. 392 str. 4-5)

Derken kabukları çatladı, içinden *çirkin bir kuş yavrusu* fırladı. (s. 392 str. 5-6)

Uzaklaşmaya çalıştım ama aniden gökyüzünde *anne kuş* belirdi; *bu beden*in çirkinliğinden sen mesulsün dercesine bana dikti *keskin gözlerini*. (s. 392 str. 7, 8)

Tam *hançer gibi pençelerini* açmış saldırıyordu ki ter içinde uyandım. (s. 392 str. 8-9)

Bir de baktım meyhanede, *pencerenin yanındaki masada* uyuyakalmışım. (s. 392 str. 10)

Ağzımda *paslı çivi* yalamış gibi *nahoş bir tat*, *susuzluktan dilim damağıma yapışmış vaziyetteydim*. (s. 392 str. 11-12)

Orada öylece durup meyhanenin *bildik seslerini* dinlemeye başladım. (s. 392 str. 15)

İşte *o zaman* yan masadan gelen fısıldaşmalara kulak kabarttım. (s. 392 str. 16)

İşte *o zaman yan masadan* gelen fısıldaşmalara kulak kabarttım. (s. 392 str. 16)

İşte *o zaman yan masadan gelen fısıldaşmalara* kulak kabarttım. (s. 392 str. 16)

Belli ki *ateşli bir tartışma* devam ediyordu orada. (s. 392 str. 17)

Ve birden *o korkunç kelimeyi* işittim: Cinayet. (s. 392 str. 18)

Meyhanede *türlü muhabbet* döner, herkes her ağzına geleni söyler. (s. 392 str. 20)

Ama *bu adamların* konuşmasında *bir başka hâl* vardı. (s. 392 str. 21)

Ne zaman ki gittiklerinden emin oldum ayağa fırladım. (s. 392 str. 26)

Ya *Şems'e kurulan tuzağa* başkaları da dahil olmuşsa? (s. 392 str. 31-32)

Haydi, bana *bir işkembe çorbası* çek. (s. 393 str. 1)

Hıristos bana tuhaf tuhaf baktı ama kaçıklıklarına alışkın sayıldığından *bir şey* sormadı. (s. 393 str. 4)

Birkaç dakika sonra önüme dumanı tüten bir kâse çorba koydu. (s. 393 str. 4, 5)

Zanaatkâlar mahallesindeki her dükkân, ambar ve kileri yokladım. (s. 393 str. 9-10)

Hatta *harabelerde yaşayan yüz elli yaşındaki Çingene kocakarıya* dahi gittim, olur da Şems'in büyü yaptırması yahut falına baktırsa gelmiştir diye. (s. 393 str. 11-12)

İçimi *bir korku* kemirmeye başladı. (s. 393 str. 14)

Ve işte tam *bir köşeyi dönmüştüm* ki Şems ile burun buruna geldim. (s. 393 str. 17)

Hayalete benzer bir hâl mi var bende? (s. 393 str. 24-25)

Şems'in gözlerine *bir şüphe* çörelendi: "Dostum ne'n var? *Her şey* yolunda mı?" (s. 393 str. 27, 28)

Ya şarabın etkisiyle *abuk sabuk hayaller* gördüğümü düşünürse? (s. 393 str. 30)

Yani görüyordum da *o rüyanın* bununla ilgisi yok. (s. 394 str. 2)

Yani *birkaç kadeh* yuvarlamıştım ama... (s. 394 str. 3)

"Yok, yok! *Hiçbir yere* gitmiyorum. Sen de gitmiyorsun" diye itiraz ettim. (s. 394 str. 9)

Bana bak *bu adamlar* çok ciddi. (s. 394 str. 10)

İlk bakacakları yer orası olur. (s. 394 str. 11)

Ama *her şey* Allah'ın inayeti ile olur. (s. 394 str. 17)

Otuz Altıncı Kural: Hileden, desiseden endişe etme. (s. 394 str. 18)

Çukur kazanlar *o çukura* kendileri düşer. (s. 394 str. 21)

Ne *bir katre hayır* karşılıksız kalır, ne *bir katre şer*. (s. 394 str. 22, 23)

Veda eder gibi bir hâl vardı; gidişine mâni olamadım. (s. 394 str. 27)

Geri dönüp *Rumi'nin evine giden çamurlu sokağa* saptı. (s. 394 str. 28)

Garip bir ürperti geldi üzerime. (s. 394 str. 29)

Ve ben, Konyalı Sarhoş Süleyman, günlerdir ağzıma *damla içki* koymamış da komaya girmişim gibi tir tir titremeye başladım. (s. 394 str. 30)

"*Bu derviş* senin bildiğin gibi değil. *Olağanüstü yeteneklere* sahip. Kendi gözlerimizle öldüğünü görmemiz şart, yoksa *bu iş yatar*" dediler. (s. 395 str. 5-6, 7)

Hepsi yüzlerine *kara peçeler* bağlamıştı. (s. 395 str. 12-13)

Kerpiç duvarın üstünden avluya atladım, *bir çalının* ardına saklandım. (s. 395 str. 14-15)

Müşteriler önceden tembihlemişti: Şems'in âdetiymiş, *her gece* aptes almadan önce muhakkak avluya iner, burada tefekküre dalarmış. (s. 395 str. 17)

Bir deli rüzgâr esti. (s. 395 str. 19)

Elimde tuttuğum kılıç ağırlaşmaya başladı, sapındaki mercanlar buz gibi soğudu. (s. 395 str. 20-21)

Her ihtimale karşı kuşağıma bir de *kınında uyuyan bir hançer* yerleştirmiştım. (s. 395 str. 21-22)

Gökteki ay soluk bir hâle ile sarmalanmıştı. (s. 395 str. 23)

Gökteki ay *soluk bir hâle* ile sarmalanmıştı. (s. 395 str. 23)

Uzaktan *gececil hayvanların* uluması duyuldu. (s. 395 str. 23-24)

Ne tekinsiz, esrarengiz bir sestı. (s. 395 str. 24-25)

Bir an tuhaf bir hisse kapıldım. (s. 395 str. 25)

Bir an *tuhaf bir hisse* kapıldım. (s. 395 str. 25)

Belki de hemen şimdi *her şeyi* bırakıp *bu uğursuz mekândan* uzaklaşmalıydım. (s. 395 str. 26)

Epey bir zaman geçti. (s. 395 str. 28)

Rüzgârın hiddeti arttıkça birbirinden *nahoş fikirler* üşüştü zihnime. (s. 395 str. 30)

Öldürdüğüm insanların yüzleri çemberler hâlinde başımın üstünde dönmeye başladı, *leşe üşüşen akbabalar* gibi. (s. 395 str. 32)

Soğukkanlılığıyla nam salmış bir adamdım; kolay kolay paniğe kapılmazdım. (s. 396 str. 1-2)

Üstelik *maziye düşünmeye meyyal biri* sayılmazdım. (s. 396 str. 2-3)

Keyfim yerine gelsin diye biraz ıslak çaldım ama bu da kâr etmeyince gözlerimi evin *arka kapısına* dikip fısıldadım. (s. 396 str. 5)

Ricam buymuş gibi *o anda* birden yağmur yağmaya başladı. (s. 396 str. 7)

Sağanak bir türlü durmadı, artık vazgeçmek üzereydım ki *bir çıtırtı* işittim. (s. 396 str. 13)

Bir duvar dibine saklanıp baktım. (s. 396 str. 14)

Elinde *bir kandil* tutuyordu. (s. 396 str. 14-15)

Bana doğru dümdüz yürüdü, *birkaç adım* kala durdu. (s. 396 str. 15)

“*Ne güzel bir gece, değil mi?*” diye sordu Şems. (s. 396 str. 17)

Kendi kendine mi konuşuyordu *bu adam* yoksa yanında biri mi vardı? (s. 396 str. 18)

Derken *beni hayrete düşüren bir şey* fark ettim: *Bu kuvvetli rüzgârda, bu sağanak yağmurda* nasıl oluyordu da *elindeki mum* sönmeden kalabiliyordu? (s. 396 str. 20-21-22)

Şems ile ilgili rivayetleri hatırladım. (s. 396 str. 24)

Kara büyü ve sihribazlıkta mahir olduğunu söylüyorlardı. (s. 396 str. 24)

Böylesi zırvalara inanmazdım gerçi, şimdi de kanacağıım yoktu ama Şems’in *bu yağmurda* *elinde sönmeyen bir mumla* durduğunu görünce dizlerim boşaldı. (s. 396 str. 25, 27)

“Seneler evvel Tebriz’de *Ebubekr isminde bir üstadım vardı*” dedi Şems. (s. 396 str. 29)

Bana *her şeyin bir vakti* olduğunu öğretti. (s. 396 str. 30)

Bu da *sonuncu kurallardan biri*. (s. 396 str. 31)

Yoksa *anlaşılmaz laflarla* aklınca beni korkutmaya mı çalışıyordu? (s. 396 str. 32)

Ya hemen duvar dibinde fırlayıp saldıracaktım ya da burada saklanıp *en uygun anı* kollayacaktım. (s. 397 str. 2)

Bu arada Şems hiçbir şey fark etmemiş gibi konuşmaya devam etti. (s. 397 str. 8)

Otuz Yedinci Kural: Tanrı kılı kırk yarararak titizlikle çalışan bir saat ustasıdır. (s. 397 str. 10-11)

Ne *bir saniye erken*, ne *bir saniye geç*. (s. 397 str. 12, 13)

Her insan için bir âşık olma zamanı vardır, bir de ölmek zamanı. (s. 397 str. 13)

İşte *o an* dervişin başından beri benimle konuştuğunu anladım. (s. 397 str. 15)

Durumun korkunçluğuna karşın *tarıfsız bir huzur* vardı havada. (s. 397 str. 20)

Yağmur başladığı gibi birden kesildi, *her şey sessizliğe boğuldu*. (s. 397 str. 21)

Derviş *bu hamleyi* o kadar *çevik ve dinç bir şekilde* savuşturdu ki afalladım. (s. 397 str. 22, 23)

Birkaç kez daha kılıç salladım ama *aynı sahne* tekrar etti. (s. 397 str. 24)

Aniden karanlıkta *bir koşturmaca* oldu; ben daha ne olduğunu anlayamadan *duvar dibindeki altı adam* ellerinde sopalar, kargılarla kavgaya daldılar. (s. 397 str. 25, 26)

Tam *bir kargaşa* zuhur etti, herkes birbirine girdi. (s. 397 str. 27)

O zaman bir seçim yaptım. (s. 398 str. 4)

O zaman bir seçim yaptım. (s. 398 str. 4)

Benden cesaret alan delikanlılar atağa geçti. (s. 398 str. 5-6)

Altı kişi bir olup Şems’i yere çaldık, hançeri çıkardım ve *tek hamlede* Şems’in kalbine sapladım. (s. 398 str. 6, 7)

Ağzından *tek bir çığlık* çıktı, tiz ve vahşi. (s. 398 str. 8)

Belki de *her şehrin her yerinden* duyuldu feryadı. (s. 398 str. 8-9)

Son bir dem çekti dudakları ve bir daha kıpırdamadı. (s. 398 str. 9)

Tuhaf şey, o kadar hafifti ki! (s. 398 str. 11)

Kuru bir dal gibi, *suyu çekilmiş bir meyve* gibi hafif. (s. 398 str. 12)

Nefes nefese *bir adım* geri çekilip suya düşme sesini bekledik. (s.398 str.13)

Yoksa suya düşmedi mi *bu herif*? (s. 398 str. 17)

“Belki kuyu duvarında *bir kanca* vardı, oraya takıldı” diye birisi tahmin yürüttü. (s. 398 str. 21)

En makul açıklama buydu. (s. 398 str. 23)

Oysa hepimiz gayet iyi biliyorduk ki öyle kancayla mancayla açıklanamazdı *bu sessizlik*. (s. 398 str. 25)

Gökyüzü *eflatun çizgiler* hâlinde ağarmaya başladı. (s. 398 str. 26)

Az sonra pat diye evin *arka kapısı* açıldı, dışarı *bir adam* çıktı. (s. 398 str. 27-28)

Tek tek her biri bahçe duvarını aşip *öbür tarafa* atladı. (s. 398 str. 32)

Ve işte *o zaman* Mevlâna'nın dosdoğru kuyuya yöneldiğini gördüm. (s. 399 str. 2)

Derken orada ne gördüyse geri çekildi, dizlerinin üstüne çöktü ve *bir feryat* kopardı. (s. 399 str. 5)

Üstünde *dervişin kanı olan hançeri* alamadan hızla koşmaya başladım. (s. 399 str. 7)

Nerden bilebilirdim ki seneler sonra bile duramayacak, durulamayacak, *o gecenin* hatırasından hep kaçmak zorunda kalacaktım. (s. 399 str. 9)

Basbayağı, alelade bir gündü. (s. 399 str. 13)

Ağustos ayının rehavetine bulmuş sıradan bir sabah işte. (s. 399 str. 13-14)

Kremalı Mantar Çorbası. (s. 399 str. 18)

Hardallı Deniz Mahsulleri Salatası. (s. 399 str. 19)

Rezeneli, Kurutulmuş Domatesli Levrek. (s. 399 str. 20)

Dereotlu Pirinç Graten. (s. 399 str. 21)

Vanilyalı Turta. (s. 399 str. 22)

İşi bittiğinde *kıymetli misafilere* sakladığı narin porselen takımı çıkardı. (s. 399 str. 23-24)

İşi bittiğinde *kıymetli misafilere sakladığı narin porselen takımı* çıkardı. (s. 399 str. 24)

Fırının saatini *kırk beş dakikaya* ayarladı ki *graten saat* yediden evvel gerektiği gibi ılınmış olsun. (s. 399 str. 26)

Kıtır ekmekleri kızarttı, salatanın sosunu hazırladı – Avi'nin istediği gibi bol kremalı. (s. 399 str. 27)

En iyisi masayı böyle bırakmaktı, *kusursuz bir tablo* gibi. (s. 400 str. 3)

Son bir defa baktı *donattığı sofraya*. (s. 400 str. 4)

Ve sonra sakince *geceden hazırladığı iki bavulu* kavradı. (s. 400 str. 5)

Otuz. Sekizinci Kural: “Yaşadığım hayatı değiştirmeye, kendimi dönüştürmeye hazır mıyım?” diye sormak için *hiçbir zaman* geç değil. (s. 400 str. 7, 9)

Tek bir gün bile öncekinin tıpatıp tekrarıysa, yazık. (s. 400 str. 12)

Her an her nefeste yenilenmeli. (s. 400 str. 13)

Her an her nefeste yenilenmeli. (s. 400 str. 13)

Yepyeni bir yaşama doğmak için ölmeden önce ölmeli. (s. 400 str. 13)

Babamla konuşmaya uzun zaman cesaret edemedim. (s. 400 str. 17)

Bir odaya kapandım, haftalarca fare gibi, hırsız gibi saklanarak yaşadım. (s. 400 str. 17-18)

En nihayet bir gün cesaretimi toplayıp babamın yanına vardım. (s. 400 str. 19)

Ağır ağır, bir hülya denizinden sahile yüzercesine başını kaldırıp bana baktı ama bir şey demedi. (s. 400 str. 23, 24)

Senden duymak istediğim bir şey yok. (s. 400 str. 28)

Sana söyleyecek sözüm de yok. (s. 400 str. 28)

“Oğlum” dedi, sanki bu kelime dilini yakmışçasına yüzünü buruşturarak. (s. 401 str. 6)

O geceden kalma bir leke mi vardı acaba? (s. 401 str. 10)

Başımı tekrar kaldırınca babamla göz göze geldik ve ancak o zaman bana kurduğu küçük tuzağı fark ettim. (s. 401 str. 12)

Başımı tekrar kaldırınca babamla göz göze geldik ve ancak o zaman bana kurduğu küçük tuzağı fark ettim. (s. 401 str. 12)

O akşam meyhanede cinayeti planladıklarında ben de yanlarındaydım. (s. 401 str. 15)

Ve cinayet gecesi bahçe duvarının ardında katil ile maktülün aralarındaki konuşmayı dinleyen altı kişiden biriydim. (s. 401 str. 18-19)

Ama onların yarım bıraktığı işi Çakal Kafa tamamladı. (s. 401 str. 25)

Her defasında farklı bir şekilde. (s. 401 str. 27)

Bir keresinde hayalet dolaştığımı gördüm, bir keresinde yeniden doğduğunu. (s. 401 str. 28)

Bir başka rüyamda kuyudan çıkıyordu. (s. 401 str. 29)

Sema, şiir, müzik, nükte, hiciv, aşk ve cezbe... o hayatımızdan gider gitmez yok olacağımı sandığım bir sürü şey kazık çakmış gibi bizimle kaldı. (s. 402 str. 2-3)

Babam her baktığı yerde onu görüyor. (s. 402 str. 4)

Babam ötedenberi yufka yürekli bir adamdı. (s. 402 str. 6)

Şems hayatına girdikten sonra sevgi çemberi öyle genişledi ki, cemiyetin en dibe vurmuşlarını bile kapsar oldu: Evsiz barksızlar, meczuplar, cüzâmlılar, sarhoşlar, fahişeler, dilenciler, yankesiciler... Hepsini önyargısız bir nazarla kucaklayıp anlayışla karşılayabilir. (s. 402 str. 11)

Babam o korkunç geceden sonra bir daha asla eskisi gibi olmadı. (s. 492 str. 18)

Uzun zaman hâli o kadar perişandı ki sandım kederden aklını aynattı. (s. 402 str. 19)

Ne yaptığını soranlara, “İmrü’l Kays” diyor, *başka bir şey demiyor.* (s. 402 str. 22)

İmrü’l Kays *son derece zengin, kudretli ve heybetli, bir eli yağda bir eli balda bir Arap emiriymiş.* (s. 402 str. 23-24)

Ama *bir gün* hiç beklenmedik bir şekilde sarayını, tahtını bırakmış. (s. 402 str. 25)

Ama *bir gün hiç beklenmedik bir şekilde* sarayını, tahtını bırakmış. (s. 402 str. 25-26)

“*Benim içimdeki hükümdar da gitti, geriye sadece bir derviş kaldı*” diyor babam. (s. 402-403 str. 29-1)

Geçen gün, yüzünden sahtekârlık akan kızıl saçlı bir bezirgân kapımızı çaldı. (s. 403 str. 3-4)

“Şems’in kaybolduğunu işittim. Ben kendisini eskiden beri tanırım. Onun *sağ koluydum, en yakınıydım*” dedi. (s. 403 str. 6)

Sonra *bir sırrı* paylaşırcasına babamın kulağına eğildi; Şems’in sağ olduğunu, şimdilik Hindistan’da gizlendiğini, ortaya çıkmak için *uygun zamanı* kolladığını iddia etti. (s. 403 str. 6, 9)

Genç adamın yalan söylediği o kadar barizdi ki. (s. 403 str. 10)

Fakat babam, “*bu güzel habere karşılık dile benden ne dilersen*” demez mi! (s. 403 str. 11)

Bezirgân da gayet pişkin, *bir zamanlar* derviş olmaya özendiğini ama madem hayat onu *başka bir istikamete* savurdu, *Rumi gibi meşhur bir âlimin* kaftanına sahip olmaktan memnun olacağını söyledi. (s. 403 str. 12, 13, 14)

Ve babam bunu duyar duymaz *altın sırma işlemeli kadife kaftanını* çıkarıp adama verdi. (s. 403 str. 15-16)

Bezirgân gidince dayanamadım, sordum: “Babacım, *bu delikanlıyı* hiç gözüm tutmadı. Niçin kaftanınızı ona verdiniz? Yalan söylediği her hâlden belliydi.” (s. 403 str. 17-18)

Böyle bir yalanın bedeli bir kaftan vermişim fazla mı? (s. 403 str. 21)

Bugün Şems’le Şekerci Han önünde karşılaşmamızın *on altıncı sene-i devriyesi.* (s. 403 str. 27-28)

Her Cemâziyelevvel *aynı günler* inzivaya çekilirim. (s. 403 str. 28)

Zaman ağırlaşır, boynumda *bir değimen taşı* olur. (s. 403 str. 29)

Kırk gün çilede kalır Şems’in kurallarını düşünürüm. (s. 404 str. 1)

Ruhumun *güneş almayan kuytu bir köşesinde* Şems-i Tebrizî ışık saçar, gülüşü fener gibi. (s. 404 str. 3)

Sevdiğin birini yitirince *bir yanın* onunla beraber kaybolur. (s. 404 str. 5)

Terk edilmiş hayaletli bir ev gibi *buruk bir yalnızlığa* esir olur, eksik kalırsın. (s. 404 str. 6)

İçinde *bir sır* gibi, *giden sevgilinin yokluğunu* taşırsın. (s. 404 str. 7)

Öyle bir yara ki üzerinden ne kadar zaman geçerse geçsin gene de canını yakar. (s. 404 str. 8)

Öyle bir yara ki iyileştiğinde bile kanar. (s. 404 str. 9)

Önünü görmeden, yönünü bilemeden, sadece *şu anı* kurtararak. (s. 404 str. 12)

Gönlünün kandili sönmüş, *zifiri gecede* kalmışsındır. (s. 404 str. 13)

Ama işte ancak *böyle durumlarda*, yani *iki göz* birden karanlıkta kalınca, bir *üçüncü göz* açılır insanda. (s. 404 str. 14, 15)

Kapanmayan bir göz. (s. 404 str. 15)

Ve ancak *o zaman* anlarsın ki *bu elem* sonsuza dek sürmeyecek. (s. 404 str. 16)

Hazandan sonra *başka mevsimler*, *bu çölden* geçince *nice vadiler* gelecek; *bu ayrılığın* ardından da *ebedi bir vuslat.* (s. 404 str. 17, 18)

Yeni kaybettiğin kişiyi manevi gözle bakınca *her yerde* görmeye başlarsın. (s. 404 str. 19)

Denize düşen katrede, *dolunayla hareketlenen med-cezirde*, *esen her esintide* ona rastlarsın. (s. 404 str. 20-21)

Kuma çizili remilde, *güneşte parlayan kristal tanesinde*, *yeni doğmuş bebeğin* tebessümünde, *bileğinde atan nabzında* onu seyredersin. (s. 404 str. 21-22-23)

Her yerde, *her şeyde* onu görürken nasıl derim ki Şems gitti? (s. 404 str. 24)

En zorlu günlerimde bana *iki kişi* yardım etti. (s. 404 str. 26)

Büyük oğlum ve Selahaddin Zerkubi isminde *bir veli.* (s. 404 str. 26-27)

Selahaddin demiri döverken *tezgâhından yayılan usulü* ilk duyduğumda evrenin yürek atışını işittim sandım. (s. 404 str. 28)

Ve hemen orada semaya duyarak *Şems'in başlattığı dansa son hâlini* verdim. (s. 404 str. 30)

Günü geldi, *büyük oğlum*, Selahaddin'in *büyük kızı* Fatma ile evlendi. (s. 404 str. 31)

Bu *son derece çalışkan ve akıllı kız* bana güzeller güzeli Kimya'yı hatırlatır. (s. 404 str. 32)

Zamanla Fatma "*sağ gözüm*" oldu, *kız kardeşi* Hediye ise "*sol gözüm*". (s. 404, 405 str. 33, 1)

Ne zaman toplum içinde *bir vazife* ifa etmem gerekse, *bu gözler* bana rehber oldu. (s. 405 str. 1, 2)

Kim demiş kızlar erkekler kadar *iyi talebe* olamaz diye? (s. 405 str. 3)

Ben de onun ruhuna hürmeten sadece erkekler için değil, kadınlar için de sema ayinleri düzenliyorum ve Sufi bacılara *bu âdeti* devam ettirmelerini salık veriyorum. (s. 405 str. 6)

Sakın ola *bir kadının* erkekten geri yahut eksik olduğunu sanmasınlar! (s. 405 str. 7)

Dört sene önce Mesnevi'yi yazmaya başladım. (s. 405 str. 11)

İlk mısranın gelişini unutmam kabil değil. (s. 405 str. 12)

Ne söylüyorum, neden söylüyorum bilemeden şiir soludum *o sabah.* (s. 405 str. 16)

Ve o andan itibaren dizeler belli aralıklarla gelmeye devam etti. (s. 405 str. 16, 17)

Şiirler, *soluklanacak pınar arayan göçmen kuş* sürüleri gibi aniden gelir, başıma çöreklenir, *bir ağızdan şakır* ve sonra uçar gider. (s. 405 str. 17-18, 19)

Aralarında *öyle mısralar* var ki “bir daha tekrar et” deseler, edemem. (s. 405 str. 19-20)

Ama *o büyük bir sabır ve özveriyle* her birini kâğıda çekti. (s. 405 str. 22)

Bir şiire başlarken *çoğu zaman* devamının nasıl geleceğini bilmiyorum. (s. 405 str. 25)

Yitirdiğim ruhdaşımın adıyla yazıyorum. (s. 405 str. 29)

Bu arada dünya; etten, kemikten, maddeden, düşler ve düş kırıklıklarından ibaret olan dünya, kendi hızında dönüyor. (s. 405 str. 31-32)

Herkesin *yıkılmaz kale* sandığı Bağdat, 1258’de Moğolların eline geçti. (s. 405 str. 33)

Refahiyla, ihtişamıyla övülen, *dünyanın merkezi olduğu iddia edilen şehir* bir günde düştü. (s. 406 str. 1-2)

Refahiyla, ihtişamıyla övülen, *dünyanın merkezi olduğu iddia edilen şehir* *bir günde* düştü. (s. 406 str. 2)

Aynı sene Selahaddin Zerkubi öldü. (s. 406 str. 2)

Zira bir veli ağlayarak değil, gülerek uğurlanır. (s. 406 str. 5)

Kader denilen kart destesi yeniden karıldı ve kesildi. (s. 406 str. 8)

Başarıya alışkın insan zanneder ki ilelebet muzaffer ve zengin kalacak. (s. 406 str. 10-11)

Ve her mağlup zanneder ki ömür boyu belini doğrultamayacak. (s. 406 str. 11)

Şu fani dünyada rüzgâr çabuk yön değiştirir. (s. 406 str. 12-13)

Hüznü de neşeyi de, zaferi de yenilgiyi de, *hiçbir şeyi kalıcı sanma.* (s. 406 str. 14)

Allah’ın *görünmeyen sureti* dışında *her şey* her an değişime tâbidir. (s. 406 str. 15-16)

Allah’ın *görünmeyen sureti* dışında *her şey* *her an* değişime tâbidir. (s. 406 str. 16)

Bu zaman zarfında *beni en çok gururlandıran insanlardan biri* medreseyi bırakıp tekkeye gelen Talebe Hüsam oldu. (s. 406 str. 17)

Mesnevi’yi kaleme alan kâtip odur. (s. 406 str. 22)

Tevazu, *güzel ahlak* ve *pırıl pırıl bir gönle* sahip olan Hüsam Çelebi’ye birisi çıkıp de “kimsin, nesin?” diye sordu mu hep *aynı cevabı* veriyor. (s. 406 str. 23, 24-25)

Ben *Şems-i Tebrizî’nin ayak izinden giden fakir biriyim.* (s. 406 str. 26)

Güzel bir insanın mirasının unutulmaması için hizmet etmektir niyetim. (s. 406 str. 28)

Her *on senede* bir durup geriye bakıyorum. (s. 406 str. 33)

Harflerden *bir saray* yaptım kendime. (s. 407 str. 1)

Hâlbuki *bunca kargaşa* tek bir kelimedede saklı. (s. 407 str. 4)

Hâlbuki bunca kargaşa *tek bir kelimedede* saklı. (s. 407 str. 4)

Bu şuurla bizler gece gündüz sema ediyoruz. (s. 407 str. 6)

Savaşların, kardeş kavgalarının, yanlış anlamaların, kalp kırıklıklarının, açlık ve sefaletin, mağduriyet ve adaletsizliklerin ortasında, *her şeyi* kapsayıp kucaklayarak ama *hiçbir şeye* değmeden dönüyoruz ebediyen. (s. 407 str. 9)

Bütün cihan cayır cayır yansa, yer gök kızıla boyansa, sarayları seller alsa, *bir padişah* gidip bir başkası gelse, bizim için fark etmez. (s. 407 str. 10, 11)

Elemde, neşede, ümitte ve yeiste, hem tek başımıza hem hep beraber, hem usulca hem *sonsuz bir hızla*, su gibi akarcasına döneriz semada. (s. 407 str. 13-14)

Kâinatta *mükemmel bir ahenk*, *hassas bir nizam* var. (s. 407 str. 17)

Ettiği her laf, *verdiği her zarar* insana geri gelir. (s. 407 str. 19)

Otuz Dokuzuncu Kural: Noktalar sürekli değişse de bütün aynıdır. (s. 407 str. 23)

Bu dünyadan giden her hırsız için bir hırsız daha doğar. (s. 407 str. 24-25)

Ölen her dürüst insanın yerini bir dürüst insan alır. (s. 407 str. 25-26)

Hem bütün *hiçbir zaman* bozulmaz, *her şey* yerli yerinde kalır, merkezinde. (s. 407 str. 26, 27)

Hem de *bir günden bir güne hiçbir şey* aynı olmaz. (s. 407 str. 27-28)

Ölen her Sufî için bir Sufî daha doğar. (s. 407 str. 29)

Ucu bucağı olmayan bir kalp zincirinde sadece birer halkayız. (s. 407 str. 30-31)

Şayet zincir *bir yerinden* kopacak olursa, *bir başka halka* eklemlenir anında. (s. 408 str. 1)

Giden her bir Şems-i Tebrizî için *başka bir asırda*, *başka bir mekânda*, *bilinmedik bir isim* altında bir Şems daha gelir. (s. 408 str. 2, 3)

Sabah ezanını hayatında ilk defa işiten birine duyduğu sesin neye benzediğini sorun. (s. 408 str. 10-11)

Ama *aynı zamanda* doğaüstü, akıldışı, hatta ürpertici. (s. 408 str. 12)

Gecenin karanlığında, *Ella Rubinstein'ı uyandıran ses* buydu. (s. 408 str. 14)

Açık pencereden içeri dolan erkek sesinin ne olduğunu çıkarana kadar boş boş baktı. (s. 408 str. 15)

Açık pencereden içeri dolan erkek sesinin ne olduğunu çıkarana kadar boş boş baktı. (s. 408 str. 15)

Artık Amerika'da, Massachusetts'te olmadığını hatırlaması için *birkaç saniye* geçmesi gerekti. (s. 408 str. 17-18)

Bulunduğu yer, *kocası* ve *üç çocuğula paylaştığı o geniş ve lüks ev* değildi. (s. 408 str. 18)

Bunların hepsi *başka bir zamana* aitti. (s. 408 str. 19-20)

O kadar *uzak bir zaman* ki, değil kendi mazisi, *bir peri masalı* gibi geliyordu şimdi. (s. 408 str. 20, 21)

Konya'da *ilaç ve temizlik melzemesi kokan mütevazî bir hastanedeydi*. (s. 408 str. 23-24)

Ve *şu an* nefes alış verişini işittiği insan *yirmi senelik kocası* değil, *geçen yaz* güneşli bir öğleden sonra uğruna kocasını terk ettiği adamdı. (s. 408 str. 24, 25)

Ve *şu an nefes alış verişini işittiği insan* yirmi senelik kocası değil, *geçen yaz güneşli bir öğleden sonra uğruna kocasını terk ettiği adamdı*. (s. 408 str. 24-25, 26)

Çehresini yumuşatan kehribarimsi ışıktaki, uykuda geçirdiği şu bir iki saat boyunca odada *değişen bir şey* olmuş mu diye merak etmişçesine sağa sola bakındı. (s. 408-409 str. 27-28-1)

*Hayatında gördüğü en küçük hastane odası*ndaydı. (s. 409 str. 2)

Tam orta yerde hasta yatağı duruyordu. (s. 409 str. 4)

Onun *dışındaki her şey*, - *hırpalanmış bir etajer, ahşap dolap, sandalyeler, papatyalarla dolu vazo, üstü haplarla kaplı sehpa-* yatağa göre hizalanmıştı. (s. 409 str. 5, 6, 7)

Bir kenarda Aziz'in okuduğu kitap duruyordu: Ben ve Rumi. (s. 409 str. 7-8)

Konya'ya geleli *dört gün* olmuştu. (s. 409 str. 9)

Şehirdeki ilk zamanlarını tipik turistik uğraşlarla geçirmişlerdi: Anıtları, müzeleri gezmiş; sokakları, binaları görüntülemiş; yöre yemekleriyle karınlarını doyurmuş, *alelade ayrıntılara* bile pürdikkat kesilmişlerdi. (s. 409 str. 9, 10, 12)

Düne kadar *her şey* yolunda gidiyordu. (s. 409 str. 13)

Ama dün Aziz öğle yemeği esnasında fenalaşmış, acilen *en yakın hastaneye* kaldırılmıştı. (s. 409 str. 14)

O *andan* itibaren tam olarak ne umacağını bilmeden ama gene de umutlanmaktan vazgeçmeden bekliyordu Ella. (s. 409 str. 15)

Yatakta yatan adama sevgiyle baktı. (s. 409 str. 20)

Ama *şu an* sesini duymaya o kadar çok ihtiyacı vardı ki. (s. 409 str. 22)

Hastanın nefes alış verişini monoton ritmi bir anlığına sekti, *ezgide bir nota fire* verdi ama *başka bir yanıt* gelmedi. (s. 409 str. 25)

Sanki *bu üç kelime* her şeyi açıklıyordu: Aziz'in kötüleşen sağlığını, onu kaybetme korkusunu, *aşk denen çılgınlığı* ve *başlarından geçen her şeyi* özetliyordu. (s. 409 str. 30, 31, 32)

Aziz yatakta güçlkle doğruldu, *koyu yeşil gözlerinden* ince bir sızı taşıyordu. (s. 409 str. 33)

Aziz yatakta güçlkle doğruldu, *koyu yeşil gözlerinden ince bir sızı taşıyordu*. (s. 409-410 str. 33-1)

Lâmbanın ışığında, *karbeyaz çarşafklar arasında biçimli yüzü solgun görünüyordu*. (s. 410 str. 1, 2)

Gene de *sakin ve emin bir hâli* vardı. (s. 410 str. 3)

Bu sese alışkın olanlar onu senin gibi duyamaz. (s. 410 str. 5)

Hâlbuki *bir yabancı* bu sesi ilk duyduğunda irkilir kalır. (s. 410 str. 6-7)

Hâlbuki bir yabancı *bu sesi* ilk duyduğunda irkilir kalır. (s. 410 str. 7)

Derler ki sabah namazı *beş vakit namazdan en kıymetlisi* ama *aynı zamanda en zorudur*. (s. 410 str. 8)

Herhâde bizi *tatlı uykumuzdan uyandırdığı için*. (s. 410 str. 11)

Rüyalarımızı bölüp *bir başka hakikate* davet eder ya, zor gelir. (s. 410 str. 12)

*O yüzd*en sabah ezanında diğerlerinde olmayan *fazladan bir satr* mevcuttur: Namaz uykudan hayırlıdır. (s. 410 str. 12-13-14)

Şöyle derin ve dingin, *top atılsa duymayacağın türden bir uykuya* dalsalar. (s. 410 str. 17)

Uyuyan Güzel'inki kadar *sihirli bir rüyaya çekilip yüz sene* boyunca uyanmasalar. (s. 410 str. 17-18)

Az sonra ezan sonlandı; *diğer camilerden gelen yankılar* da bir bir tamamlandı. (s. 410 str. 20)

Az sonra ezan sonlandı; *diğer camilerden gelen yankılar* da bir bir tamamlandı. (s. 410 str. 20)

En son nota gökyüzünden çekilince *esrarengiz bir sessizlik* hâkim oldu ortalığa. (s. 410 str. 21-22)

O sessizlikte Ella Aziz'in yeniden uykuya dalışını seyretti. (s. 410 str. 22)

Dolu dolu bir sene. (s. 410 str. 24)

Son iki haftaya kadar Aziz doktorlarını şaşırtacak kadar dirençli çıkmış, *çıktıkları her seyahatte* ışık ve enerji saçmıştı. (s. 410 str. 24, 25-26)

Bir günün öncekine benzemediği, *hayatın kendini tekrar etmediği yoğun bir birliktelik* olmuştu onlarınki. (s. 410 str. 26, 27)

Ella eskiden insanların birbirini tanınması için *uzun zaman* geçmesi gerektiğine inanırdı. (s. 410 str. 30)

Hâlbuki şimdi *zaman denilen kavramın farklı türleri* olduğunu düşünüyordu. (s. 410 str. 31-32)

Aslında *tek bir kelimeyle birden fazla şey* açıklamaya çalışıyorduk. (s. 410 str. 32-33)

“Zaman-1” *körelmiş alışkanlıkların, köhnemiş uğraşların, habire telaş içinde ama hep yerinde sayarak koşturmacaların monoton ve mekanik gidişatıydı.* (s. 411 str. 1)

“Zaman-2” sürprizlerle ve sihirle dolu, iniş çıkışı bol, pupa yelken, *sarhoş edici bir akıştı.* (s. 411 str. 4)

Zaman-1 ile Zaman-2 *aynı hızda* akmıyordu. (s. 411 str. 6)

Zaman-3 ise *her şeyi kapsayarak diğer zamanları* hem yutuyor, hem yaratıyordu. (s. 411 str. 7)

Ella eğilip Aziz’i usulca öptü, önce alnından, sonra *kurumuş dudaklarından.* (s. 411 str. 9-10)

Şu son bir sene içinde deli gibi sevdiği, seviştiği, içine aldığı ve bir kovuk gibi içine çekildiği bu beden onun için bir erkeğin bedeninden çok daha fazla bir şey, âdeta bir mabetti. (s. 411 str. 10, 11, 12, 13)

Şu son bir sene içinde deli gibi sevdiği, seviştiği, içine aldığı ve bir kovuk gibi içine çekildiği bu beden onun için bir erkeğin bedeninden çok daha fazla bir şey, âdeta bir mabetti. (s. 411 str. 11-12)

Aziz, içtikçe susadığı, *berraklığına doyamadığı pınardı.* (s. 411 str. 15-16)

Demek *bir kadın* bir erkeğin ruhuna âşık olunca *hasta vücudunu* da böyle sevip arzulayabilirmiş. (s. 411 str. 16, 17)

Komodinin arkasında serum şişesi tıp tıp damlıyor; *hastanın zayıflayan bünyesine* damla damla hayat yolluyordu. (s. 411 str. 19-20)

Hiçbir serum şişesi, hiçbir solunum makinesi bunu değiştiremeyecekti. (s. 411 str. 21-22)

Beyaza boyalı ama insanın ruhunu karartan koridorlardan geçti; aralık duran kapılardan diğer hastaları gözetledi. (s. 411 str. 25-26-27)

Genç yaşlı, kadın erkek, kimi şişman, kimi avurtları çökmüş; *kimi gülen, kimi somurtan bunca insan...* (s. 411 str. 28-29)

Bazıları dönüp, *kapıdan kafasını uzatan bu meraklı Amerikalı kadına* ilgiyle baktı. (s. 411 str. 29-30)

Beş dakika sonra hastanenin *ufak ama şirin bahçesindeki havuzun başına* vardı. (s. 411 str. 32-33)

Havuzun tam ortasında *mermerden bir melek* duruyordu; tabanında kim bilir kaç insanın *en gizli dileklerini* bilen *demir paralar* ışıldıyordu. (s. 411-412 str. 33-1,2)

Ella *bozuk para* bulmak için ceplerini karıştırdı ama nafile! (s. 412 str. 3)

Karaladığı notlar ve kraker kırıtları dışında *bir şey* bulamadı. (s. 412 str. 3-4)

Az ilerde *birkaç çakıl taşı* dikkatini çekti. (s. 412 str. 5)

Kaygın, parlak, sarımtrak çakıllar. (s. 412 str. 5-6)

Birini aldı, gözlerini kapadı, *gerçekleşmeyeceğini bildiği bir dilek* tutup çeşmeye attı. (s. 412 str. 6-7)

“Aziz burada olsaydı, kesin bunu *bir alamet* sayardı” diye geçirdi içinden. (s. 412 str. 10)

Yarım saat sonra odaya döndüğünde, *bıyıklı bir doktor* ve *başörtülü bir hemşire*yle karşılaştı. (s. 412 str. 12, 13)

Aziz Zekeriya Zahara *bu dünyadan* sessizce ayrılmıştı. (s. 412 str. 15)

Her zamanki titiz plancılığı *bu sefer* işe yaradı. (s. 412 str. 18)

Tek başına *bir turist kadın* olarak bürokrasiden hiç anlamaması bazen *bir engel*, bazen kolaylaştırıcı oldu. (s. 412 str. 18-19)

Asırlık bir Müslüman mezarlığında *latif bir manolya ağacının* altında Aziz’e yer buldu. (s. 412 str. 20-21)

Dikdörtgen bir toprak parçası... (s. 412 str. 22)

Aynı günün akşamı Aziz’in *dünyanın dört bir yanındaki arkadaşlarına* e-mailler gönderip hepsini tek tek törene davet etti. (s. 412 str. 22, 23)

Bu arada hoş bir rastlantıyla Mevlevi neyzen, kudümzen ve semazenlerle tanıştı; onları cenazaya çağırdı. (s. 412 str. 24-25)

Ummadığı insanlardan beklemediği yardımlar gördü. (s. 412 str. 26-27)

Defin günü Ella'nın tahmin etmediği kadar *çok insan* çıkageldi. (s. 413 str. 1)

Tâ Cape Town'dan, St. Petersburg'den, Mürşidabad'dan, Sao Palol'dan gelen mistikler oldu. (s. 413 str. 3)

Ve bir de *Aziz'in evlat edindiği iki genç.* (s. 413 str. 6-7)

Böylece *birbirinden tamamen farklı diller* konuşan, *başka başka inançlardan hercai bir cenaza alayı* Aziz'i *son yolculuğuna* uğurladı. (s. 413 str. 8-9)

Bazı misafirlerin farklı yaşlarda çocukları da vardı. (s. 413 str. 10)

Bunlar, *civardaki sokak çocuklarıyla bir kenarda* bağırış çağırış maytap patlattılar; kimse karışmadı. (s. 413 str. 11)

Meksikalı bir şair pan de muertos, ölüler ekmeği dağıttı; Aziz'in *tâ İskoçya'dan eski bir arkadaşı* kalabalığın üstüne konfeti gibi gül yaprakları saçtı. (s. 413 str. 12-13, 14)

Düğün alayı gibi bir cenaze... (s. 413 str. 17)

Konya esnafından *kambur çıkmış, ağzından iki dişi kalmış bir ihtiyar adam* manzarayı ağzı kulaklarında ve merakla izledikten sonra: "Konya Konya olalı *böyle acayip cenaze* görmedi"

dedi ve ardından ekledi: "Tabii asırlar evvel Efendi Mevlâna'nın düğün gecesi sayılmazsa." (s. 413 str. 18-19, 20)

Cenazeden *üç gün* sonra, *bütün misafirler* gidince yapayalnız kalan Ella *son bir kez* şehri gezmeye çıktı. (s. 413 str. 23, 24)

Yanından bebek arabalarını ite ite yürüyüp geçen orta hâlli aileleri, kumaş ve baharat dükkânlarını, *ona ısrarla birşeyler satmaya çalışan işportacıları* bir film şeridini izler gibi izledi. (s. 413 str. 24-25, 26-27)

Onlar da *tam ortalarından geçen uzun bolu*, *gözleri ağlamaktan şişmiş bu Amerikalı kadına* ilgiyle baktılar. (s. 413 str. 28-29)

Ella buraya yabancıydı ama *şu an* öyle bir ruh hâlindeydi ki *her yere* yabancıydı. (s. 413 str. 30)

Ceketini çıkarıp *yavruağzı kaşmir bir kazak* giydi. (s.414 str.1-2)

"*Hep olduğundan güçlü görünmeye çalışan bir kadın için fazla cici ve dişi*" diye geçirdi içinden. (s. 414 str. 2-3)

Ardından Amerika'ya, *büyük kızına* telefon açtı. (s. 414 str. 5)

Üç çocuğundan yalnızca Jeannette hâlâ onunla konuşuyordu. (s. 414 str. 5-6)

Orly ve Avi annelerine *bir senedir* küslerdi. (s. 414 str. 7)

Bir zamanlar aşkını küçümseyip nutuklar attığı, sevdiği adamla evlenmesine karşı çıktığı kızı bugün ona destek olan tek insandı. (s. 414 str. 9, 10)

Bir zamanlar aşkını küçümseyip nutuklar attığı, sevdiği adamla evlenmesine karşı çıktığı kızı bugün ona destek olan tek insandı. (s. 414 str. 9-11)

Belli belirsiz bir fısıltıyla "Aziz öldü" dedi. (s. 414 str. 11-12)

Boşanma işlemleri *içinden çıkılmaz bir hâl* almıştı. (s. 414 str. 17-18)

Uzun ve sert bir mektup yazmış, Ella'ya "sana *beş kuruş* bile koklatmayacağım" demişti. (s. 414 str. 19-20)

Dönse *her şey* daha kolay olmaz mıydı? (s. 414 str. 21-22)

Üstelik ne parası vardı, ne *tutacak işi*. (s. 414 str. 23)

Gerçi *her yerde* kolaylıkla İngilizce ders verebilir, dergilere yazabilir, yahut kim bilir, günün birinde *bir yayınevinde* editör olarak çalışabilir, hatta kendi romanını yazabilirdi. (s. 414 str. 23, 25)

"Orada *ufak, şirin çatı katı daireler* var. Birini kiralayabilirim. Gerçi bisiklete binmeyi ilerletmem gerekecek..." Güldü. (s. 415 str. 3-4)

Yarın, *öbür gün*, *beş sene* sonra ne olacak bilmiyorum. (s. 415 str. 6)

Ella pencereye yanaştı, *ufku saran mavimsi tonlara* baktı. (s. 415 str. 11)

Gökyüzünde *tül gibi beyaz ve ince bulutlar* ağır ağır dönüyor, hiçliğe karışıp eriyordu, tıpkı semazenler gibi. (s. 415 str. 12)

"*Kırkinci kural*" dedi tane tane konuşarak. (s. 415 str. 14)

Aşksız geçen bir ömür beyhuda yaşanmıştır. (s. 415 str. 14-15)

Acaba *ilahi aşk* peşinde mi koşmalıyım mecazi mi, yoksa dünyevi, semavi ya da cismani mi diye sorma! (s. 415 str. 15)

Başlı başına bir dünyadır aşk. (s. 415 str. 20)

3.3. Sıfat-Fiil Grupları

Hayatına yön veren yegâne pusula evi ve evliliği idi. (s. 12 str. 5)

Kocasını David tanımış bir dişiydi; mesleğinde hayli başarılı ve *çok para kazanan* bir adam. (s. 12 str. 7)

Ella bu durumun farkındaydı ama doğrusu evliliklerde (bilhassa onlarınki gibi *uzun süren* evliliklerde) önceliklerin farklı olduğuna inanırdı. (s. 12 str. 8, 9)

Ve tabii bir de her evlilikte *elzem olan* bir başka nitelik: Affedicilik! (s. 12 str. 12)

Bir tek oralarda esas kız ve esas oğlan ölesiye sevebilirdi birbirlerini, *masallardan süzölmüş* efsanevi bir tutkuyla. (s. 12 str. 19)

Nice sonra Ella geriye dönüp baktığında başlangıç anını zihninde o kadar çok tekrarlayacaktı ki, sanki *geçmişte yaşanmış bitmiş* bir hatıra gibi değil de, hâlâ *evrenin bir köşesinde sürmekte olan* bir tiyatro sahnesi gibi gelecekti ona her şey. (s. 15 str. 4, 5)

Kocasını *tabağına en sevdiği yemek olan* kızarmış tavuk butları doldurmakla meşguldü. (s. 15 str. 10)

İkizlerden Avi çatal bıcağını baget yapmış, *hayali bir davul çalar* gibi sesler çıkarıyordu; kız kardeşi Orly ise *günde ancak 650 kaloriye izin veren* yeni diyetine uymak için toplam kaç lokma yiyebileceğinin hesabını yapıyordu. (s. 15 str. 12, 13)

Meşhur bir edebiyat eleştirmeni değil, bitmez tükenmez ev işleri ve ailevî yükümlülükleri olan, üstüne üstlük bir de *üç çocukla uğraşan* titiz bir ev kadını olmuştu sonunda. (s. 16 str. 13)

Her ne kadar *feministlerle kaynayan* Smith Üniversitesi'ndeki sınıf arkadaşlarının hiçbiri Ella'nın seçimine takdirle bakmasa da, o bunun üstünde durmamış; evine bağlı bir anne, eş ve ev hanımı olmaktan uzun seneler boyunca en ufak bir rahatsızlık duymamıştı. (s. 16 str. 19)

Edebiyata olan merakını evinden de devam ettirebilirdi nasıl olsa. (s. 16 str. 25)

Reddedile reddedile *gururu örselenen* Ella nicedir iş aramaktan vazgeçmiş, konuyu rafa kaldırmıştı. (s. 17 str. 4)

Aralarında Ella gibi bunca sene ev hanımı olup da *tekrar çalışmaya başlayan* tek bir kişi yok. Ne kadın ama, değil mi? (s. 17 str. 24)

İşte o anda büyük kızı Jeannette, *bu sessiz duayı duymuş* gibi bir anda söze karıştı. (s. 18 str. 15)

Daha bir dakika evvel *hepsini saran* yumuşaklık ve yakınlık buhar olup uçtu. (s. 18 str. 26)

Durumun ve hametini kavrayan Jeannette sızlanmaya başladı. (s. 19 str. 1)

Bu arada *kaşlarını çatmış düşünen* David gerilimin arttığını sezerek ortama acilen müdahale etti. (s. 20 str. 23)

Suratına okkalı bir tokat aşkedilmiş gibi kıpkırmızı kesildi Ella. (s. 21 str. 5)

Yedi aylık doğan büyük kızı, hem bebekliği, hem çocukluğu boyunca âdetâ tüm gücünü emmişti. (s. 21 str. 11)

David kızının *böyle bir yakıştırma yapmış* olmasına inanamıyormuş gibi gözlerini devirdi. (s. 21 str. 27)

Peki ya sizin için *en doğru olan* seçim benim için düpedüz yanlışsa ne olacak? (s. 22 str. 14)

Migren krizine tutulmuş olsa bu kadar ağırılmazdı başı. (s. 22 tr. 17)

Şunu kafana sok bir kere, bir kadın *âşık olduğu* erkekle evlenmez. (s. 23 str. 11)

Baktı bıçak kemiğe dayandı, geleceği için bir tercih yapması lâzım, o zaman tutar *iyi baba ve iyi koca olacağını tahmin ettiği, sırtını yaslayabileceği* adamı seçer. (s. 23 str. 13-14)

Mutsuz, pasif, can sıkıntısından bunalmış bir ev hanımı! (s. 23 str. 23)

Ella *midesinin ortasında koca bir taş gelip oturmuş* gibi kalakaldı. (s. 23 str. 24)

Yolun yarısını geçmiş, çökmeye yüz tutan bir evlilik içinde mahpus kalmış, sıradan bir kadın? (s. 23 str. 27)

Yolun yarısını geçmiş, çökmeye yüz tutan bir evlilik içinde mahpus kalmış, sıradan bir kadın? (s. 23 str. 27-28)

Etrafında kim varsa, *gizliden gizliye kendisine acıdığı* şüphesine kapıldı. (s. 23 str. 31)

Ateşi çoktan tavsayan evlilikleri! (s. 24 str. 18)

David az evvel *masaya bıraktığı* çatalı eline aldı, *ilginç bir şey bulmuş* gibi evirip çevirmeye başladı. (s. 24 str. 19, 20)

Ömrü hayatında hiç aynadaki aksini görmemiş birine ayna tuttuğunuzda nasıl şaşırıp kalırsa, o da beklemediği bir hakikatle yüzleşmişçesine donakaldı. (s. 24 str. 31)

Bir şeyler söyleyecek gibi oldu. (s. 25 str. 2)

Şu ünlü yayınevinde edebiyat editörününün asistanının asistanı olarak ona verilen ilk görev, adı sanı bilinmeyen bir yazarın romanını okumaktı. (s. 25 str. 27)

Ama Michelle *hafiflikten ya da espriden anlayacak* biri değildi. (s. 26 str. 7)

Burası o kadar yoğun ki *kafayı sıyracak* hâle geldim. (s. 26 str. 23-24)

Ama işte, *telaffuz ettiği* kelimelerden ziyade, aralara serpiştirdiği suskunluklar, duraklamaları *Ella'nın esas duygularını eleveren*. (s. 26 str. 30, 32)

İşin aslı *kendisine verilen* romanı okumak istediğinden bile emin değildi. (s. 26 str. 32)

Hiç tanınmamış bir yazarın, henüz basılmamış romanının ilk okuru olmak heyecan verici bir oyun gibi gelmişti ona. (s. 27 str. 2)

Kendi hayatıyla ilgisi alâkası olmayan bir konusu vardı romanın: Sufizmmiş!. (s. 27 str. 7)

Mekan desen daha da uzak: Küçük Asya. (s. 27 str. 9)

Hikâyenin geçtiği yerleri haritada bile bulamazken nasıl kafasını toparlayıp okuyacaktı onca sayfayı? (s. 27 str. 9)

Hiç bilmediği bir konuya zihnini nasıl verecekti? (s. 27 str. 11)

İçine sinmeyen bir şey varsa bu aşamada bilmemde fayda var. (s. 27 str. 15)

Ama ne yazık ki bizim meslekte yeni olan hemen herkes yapar bu hatayı. (s. 27 str. 23)

Sen zannediyor musun ki insan aşına olduğu bir konuda yazılmış bir romanı daha kolay okur? (s. 27 str. 25)

Sen zannediyor musun ki insan aşına olduğu bir konuda yazılmış bir romanı daha kolay okur? (s. 27 str. 25)

Biz şimdi 2008 yılında Amerika'da, Massachusetts'te yaşıyoruz diye, yalnız bu civarda, bu zamanda geçen romanları mı yayına hazırlayacağız yani? (s. 27 str. 28)

Geçer geçmez de bugün davamlı kendini yanlış anlaşılmış hissettiğini ve savunmak zorunda kaldığını fark etmesi bir oldu. (s. 27 str. 31)

Geçer geçmez de bugün davamlı kendini yanlış anlaşılmış hissettiğini ve savunmak zorunda kaldığını fark etmesi bir oldu. (s. 27 str. 31-32)

Geçer geçmez de bugün davamlı kendini yanlış anlaşılmış hissettiğini ve savunmak zorunda kaldığını fark etmesi bir oldu. (s. 27 str. 32)

Bak mesela bu hafta, Tahran'da bir genelev işletirken ülkeden kaçmak zorunda kalan İranlı bir kadının kitabını yayına hazırladım. (s. 28 str. 6)

Ona alık bir mahlûk muamelesi yaptığı için Michelle'den nefret etti o an, ama asıl kendinden nefret etti; çünkü bu genç kadına böyle ukalaca konuşma cesaretini ve fırsatını o vermişti! (s. 28 str. 17)

Şu anda senin yerinde olmayı, bu işi almayı isteyen en az yirmi kişi var yedek listemde. (s. 28 str. 23)

Kaldıkları yerden konuşmaya devam etmeyi beklediği belliydi. (s. 28 str. 28)

Bunca patırtı, bunca nümayişten bunalmış olacaktı ki beyninin içinde çıt çıkmaz olmuştu şimdi. (s. 29 str. 5, 6)

Ne kredi kartlarının ödemeleri, ne Orly'nin yeme bozuklukları ve saplantılı rejimleri, ne Avi'nin kötü giden dersleri, ne Esther Hala ve zavallı mozaik kekleri, ne Gölge'nin elden

ayaktan düşmesi, ne Jeannette'in beklenmedik evlilik planları, ne de kocasının kendisini senelerdir aldatıyor olması. (s. 29 str. 8)

Normalde kafasını meşgul eden tüm sorunları tek tek ensesinden yakaladı, küçümen kutulara sokup üstlerine de birer kilit vurdu. (s. 29 str. 11)

İşte bu hâlet-i ruhiyeyle Ella, *RBT Yayınevi tarafından kendisine verilen* metni eline aldı, şöyle bir tarttı. (s. 29 str. 15)

Hollanda'da yaşayan esrarengiz bir adammış. (s. 29 str. 20)

El yazısıyla yazdığı üç yüz sayfalık romanı, Amsterdam'dan postalamış. (s. 29 str. 22)

Kartpostalın ön yüzünde *göz kamaştırıcı* güzellikte pembeli, sarılı, morlu lale tarlaları, arkasında *dayine zarif bir el yazısıyla yazılmış* bir not varmış. (s. 29 str. 24, 26)

Umuyorum ki, *İslam âleminin şair-i azamı, en meşhur mutasavvıfı Rumi ile türlü fevkaladeliklerin müsebbibi, fevrî kalenderî derviş Şems-i Tebrizî arasındaki emsalsiz dostluğu konu edinen* bu tarihi, mistik romanı okumaya fırsat bulursunuz. (s. 30 str. 5)

Oturup amatör yazarların romanlarına ayıracak vakti yoktu. (s. 30 str. 13)

A.Z. Zahara, *dünyayı gezmediği* zamanlar kitapları, dostları, kedileri, kaplumbağaları ile birlikte Amsterdam'da yaşamakta. (s. 30 str. 26)

Romancı olmak gibi bir heves taşımayan yazar, bu kitabı sadece *Rumi'ye ve onun sevgili güneşi Şems-i Tebrizî'ye olan* hürmetinden ve sevgisinden kaleme aldı. (s. 30 str. 29, 30)

Eşi menendi görülmemiş dini ihtilaflar, kültürel çatışmalar, önyargılar ve yanlış anlamlar; *her yere sirayet eden* güvensizlik, belirsizlik, endişe ve şiddet; bir de *öteki'nden duyulan şartlanmış* tedirginlik. (s. 31 str. 12, 13, 15)

Kimsenin aşkın inceliklerine vakit bulamadığı bir dünyada “aşk şeriatı” daha büyük önem kazanmakta. (s. 31 str. 17)

Gözleri sayfaya mihlanmış, alt dudağı hafifçe sarkmış vaziyette, eğilmiş öylece kalakaldı Ella. (s. 31 str. 26)

Eğer okuduğu sayfada, “Herkesi yakalar aşk, *Boston yakınlarında yaşayan*, Ella Rubinstein adındaki üç çocuk annesi bir ev kadını bile” yazsa, ancak bu kadar şaşırabilirdi. (s. 32 str. 2)

Edep bilenler başkadır, *canı ruhu yanmış* âşıklar başka. (s. 34 str. 2, 3)

Düşündün mü hiç, bir şairin, hem de *nâmı dünyayı sarmış* bir şairin, yani işi gücü, varlığı, kimliği ve hatta soluduğu hava bile kelimelerden müteşekkil olan ve elli binden fazla muhteşem dizeye imza atmış bir insanın, nasıl olup da kendine suskun adını verdiğini. (s. 35 str. 8)

Oysa bana *bu kitabı yazdıran* şey som sessizlik oldu. (s. 35 str. 18)

Tesadüf mü dersin *ismi "Suskun" olan* bir şairin en kıymetli yapıtına "Dinle!" diye başlaması. (s. 35 str. 20)

Emsali görülmemiş kargaşa ve kavgalar hüküm salmıştı bu yüzyıla. (s. 37 str. 10)

Tüm Müslümanlara ışık tutan bir fener addedilirdi. (s. 37 str. 21)

Yollarının kesişmesiyle başlayan süreç her ikisinin de yaşamlarını kökünden değiştirdi. (s. 38 str. 2)

Aralarındaki bağı daha sonraki yüzyıllarda yaşayan mutasavvıflar iki ummanın kavuşmasına benzettiler. (s. 38 str. 5)

Bu benzersiz yarenlik sayesinde ki Rumi, önceleri *hâkim çizgiye yakın duran*, bir din âlimiyken, *alışageldik tüm kurallardan çıkmaya cüret ederek adanmış* bir gönül ehli, aşkın ateşli savuncusu, semanın yaratıcısı ve tutkulu bir şair oldu. (s. 38 str. 7, 8)

"İslam âleminin Shakespeare'i" diye anılmasına yol açacak muazzam eserler bıraktı geride. (s. 38 str. 11)

Derinlere kök salmış taassupların, önyargıların çağında evrensel, kapsayıcı ve barışçıl bir maneviyatı savundu; kapısını istisnasız her insana ardına kadar açık tuttu. (s. 38 str. 11)

Konya'dan uzaklaşırsam, yeterince uzağa kaçarsam, *zihnimi burgu gibi delen* bu hatıradan kurtulurum diye ummuştum. (s. 39 str. 5)

Yüzünden kan çekilmezden, gözleri yuvalarından fırlamazdan, *ağzı yarım bir dem çekip kapanmazdan evvel çıkardığı* o ses, *tuzağa düşmüş* bir kurdun uluması gibi, hançerlenmiş bir insanın elvedası. (s. 39 str. 8)

Birini öldürdüğün zaman, muhakkak ki ondan bir şeyler bulaşır sana: Bir resim, bir koku, bir nefes. (s. 39 str. 10)

Sokakta rastladığım insanlar bunu asla tahmin edemeseler de, *bugüne değin canını aldığım* her kişiden bir nişan taşıyorum üzerimde. (s. 39 str. 20, 21)

Konya'da kerhane işleten, gazabı ile nâm salmış bir hünsanın fedailiğini yapmaktaydım. (s. 40 str. 8, 9)

Görevim fahişeleri hizaya dizmek, *hadlerini bilmeyen* müşterilerin akıllarını başlarına getirmek, kabakuvvet kullanarak onun bunun gözünü korkutmaktı. (s. 40 str. 11)

Bir kaçağın peşindeydim, *kerhaneden kaçmış* bir orospunun. (s. 40 str. 14)

Lakabı "Çöl Gülü" olan o şaşal kızcağızı yakalamama ramak kala, esrarengiz bir mektup aldım; *dikkatimi başka yöne çekere kaklımı meşgul eden beklenmedik* bir mektup. (s. 40 str. 21)

Mektupta, *son derece mühim bir konuda hizmetime ihtiyaç duyulduğu* yazıyordu. (s. 40 str. 31)

Pencereye en yakın masaya, sırtımı kapıya verecek şekilde oturacak; başımı önüme eğip, gözlerimi kaldırmadan toprak zemine bakacaktım. (s. 41 str. 4)

Çok geçmeden, *beni kiralayacak* kişi veya kişiler masama gelecekti. (s. 41 str. 6)

Lâzım olan her malumatı bu adamlar vereceklerdi. (s. 41 str. 7)

Amel defterlerine *bu zehir zıkkım günahı yazdırmamış* olabilirlerdi, kabul. (s. 41 str. 24)

Doğrusu, yanlış zamanda yanlış mekânde olmak bile yeter, *altın gibi kalbi olan*, temiz, namuslu, nezih insanların içindeki cenabetin birdenbire ortaya çıkmasına. (s. 42 str. 2)

Ama şu hayatta çok az kimse *hiç tanımadığı* birini soğukkanlılıkla öldürebilir. (s. 42 str. 5)

Her neyse, karanlık çökünce *mektupta bahsi geçen* meyhaneye gitti. (s. 42 str. 15)

Yüzünde kırbaç yarası olan bir adam sızmış kalmıştı masada. (s. 42 str. 17)

Dinle imanla alâkası olmayan bir kâfir! (s. 43 str. 21)

İşi saygısızlığa, köfre vardırıran bir serkeş. (s. 43 str. 21-22)

Ama bir derviş, yani *kendini dine imana vaketmiş* biri yoktu aralarında. (s. 43 str. 27)

Ama *hiç beklemediğim* bir şey oldu. (s. 44 str. 6)

Avlusu tomurcuklanmış sapsarı güllerle bezeli büyükçe bir ev. (s. 47 str. 4)

Karanlıktan dem olan birkaç hayvan geziyordu ortalıkta; baykuş, yarasa, kurt, kimi ötmekte, kimi ulumada. (s. 47 str. 7)

Sonra birden aşağıda, *bir fırtına sonrasında ummanla sallanan, sallandıkça ummanı dalgalandıran* bir sal misali avare avare suyun yüzeyinde gezinen elimi seçti. (s. 47 str. 23, 24)

Sonra birden aşağıda, *bir fırtına sonrasında ummanla sallanan, sallandıkça ummanı dalgalandıran bir sal misali avare avare suyun yüzeyinde gezinen* elimi seçti. (s. 48 str. 1)

Ardından, *yukarı bakan* bir çift gözü fark etti. (s. 48 str. 1)

Kalın kara bulutların ardından peyda olan dolunaya bakıyordu gözler, gözlerim, tâ kuyunun dibinden. (s. 48 str. 2-3)

Çektiği ıstırabın altında ezildikçe haykırıyor; haykırdıkça *sır tutmamış* bir ayna misali çatlıyor, kırılıyordu inceden. (s. 48 str. 11)

Kulağımın dibinde çınlayan davudî sesi duymazdan geldim, sırf bir parça daha kalabilmek için öteki âlemde. (s. 48 str. 21)

Ayrıca *gözleri safî hüznün olan* şu adamı da bir daha görmek istiyordum. (s. 48 str. 23)

Uzun boylu, şişmanca bir adamdı; ak düşmüş sakalları, *ucu mumlanmış* pala bıyıkları vardı. (s. 49 str. 1)

Pençesine diken batmış bir boz ayı gibi bağırıyordun az evvel, tavanı başımıza indireceksin sandım. (s. 49 str. 12)

Hancının aklına yatacak tek açıklamanın bu olduğunu biliyordum. (s. 49 str. 16)

Üstünde *taze kızarmış* keçi etleri, tuzlama balıklar, *baharata yatırılmış* koyun pirzolar, *kuyruk yağında pişmiş* çörekler, mercimek ve işkembe çorbaları. (s. 50 str. 1, 2, 3)

Kaç yaşındasın bilmem ama belli ki *her iki dünyaya yetecek* kadar dua etmişsin. (s. 50 str. 18)

Ne zaman döneceğini sorma çünkü bilmiyorum. (s. 50 str. 29)

“*Allah’ı kötileyen*, kendini kötüler aslında” dedim. (s. 50 str. 32)

Dönüp *tantananın geldiği* istikamete baktığımızda, *sarhoş naralar atan* iki irikiyim adam gördük. (s. 51 str. 23, 24)

İkili, *gem vurmadıkları* bir hayâsızlıkla diğer müşterilere dayılanıyor, onların kâselerinden aşlarını çalıp kadehlerinden içiyor; arada *itiraz eden* olursa daha da diklenerek, arsız oğlan çocukları gibi *önlerine gelen* herkesle kafa buluyorlardı. (s. 51 str. 25, 27, 28)

Engin ufuklara hükmeden bir alıcı kuş misali yükseklerde süzüldü sesi. (s. 52 str. 26)

Hancıya doğru yürüdüm, *kor alevler saçan* gözbebeklerinden ayırmadan gözlerimi. (s. 53 str. 13)

İnsanın geçtiği, geçip de bir türlü geride bırakamadığı yolları. (s. 53 str. 18)

Dışarıdaki dünyaya karşı *kendini savunacak* içsel kudreti kalmamıştı âdeta. (s. 53 str. 24)

İçten içe kuruyan bir bitki misaliydi hancı aslında. (s. 53 str. 25)

Havada yanan saman ve insan eti kokusu ağır mı ağır. (s. 54 str. 7)

Moğol’un atlıları, geniş kemerli burunları, tıknaz ve kalın boyunları, *taş kesilmiş* yürekleri. (s. 54 str. 9)

Başı yerde, dudakları *sıkı sıkıya büzülmüş* dururken öylece, yüzü buruştu; okunmaz bir harita oldu. (s. 54 str. 14)

“Biliyorum ki teselli olmayacak ama *söylemem gereken* bir şey var” dedim yavaşça. (s. 54 str. 17)

Karını öldüren ne yangındı, ne duman. (s. 54 str. 18)

Hancı kaşlarını çattı, *tahayyül edilmez* bir yükün altında *bel vermiş* gibiydi. (s. 54 str. 22, 23)

Elemle çatlanan bir sesle sordu: “Nerden bilirsin bunca şeyi? Büyücü müsün sen?” (s. 54 str. 23)

Büyük kızı ve kocasıyla yaşadığı tartışmadan sonra evde öyle gergin bir ortam vardı ki, bir müddet Aşk Şeriatı'nı okumaya fırsat bulamadı Ella. (s. 55 str. 14)

Sanki tam ortalarında nicedir *fokur fokur kaynayan* bir kazan vardı da aniden kapağı kalkmış, içindeki tüm buhar ve basınç dışarı taşmıştı. (s. 55 str. 17)

Maalesef *o meşum kapağı kaldıran* Ella'dan başkası değildi. (s. 55 str. 20)

Çok sonra *bu telefon görüşmesinde söylediği* şeylerden ötürü derin pişmanlık duyacaktı. (s. 55 str. 23)

Mayısın on sekizi itibariyle o kadar emindi ki kendinden, *sirtını yıkılmaz dağlara yaslanmış* gibi tepeden konuşarak, bir başkasının hayatına müdahale etmekte en ufak bir beis görmüyordu. (s. 55 str. 26)

“Mrs. Rubinsteini bu ne sürpriz? Tabii buyrun” dedi Scott, *dili tutulmuş* gibi kekeleyerek. (s. 56 str. 4)

Ancak Ella *aklından geçenleri* değil şunları söyledi: “Evladım ne hissettiğinizi anlıyorum. Ama daha çok gençsiniz. Kim bilir, bir bakmışsın, yarın bir başkasına âşık olmuşsun.” (s. 56 str. 24)

Bir ömür boyu sürececek bir seçim yaptım. (s. 56 str. 32)

Evlilik *hafife alınacak* bir karar değil, büyük bir ciddiyetle, dikkatle düşünmeli. (s. 56, 57 str. 33, 1)

Ama David'in bir şeye *müsaade edecek* hâli yoktu. (s. 57 str. 19)

O gece *eve gelmeyen* tek kişi Jeannette değildi. (s. 57 str. 26)

Araları ne kadar açık olursa olsun, Ella onun için yemek pişirmekten, David de *tabağına konanları* tebessümle, minnetle yemekten geri durmamıştı. (s. 58 str. 8)

Ella ne zaman bu iki kelimeyi duysa, kocasının kendisinden örtülü bir biçimde *özür dilediğini* varsayardı. (s. 58 str. 12)

İlk bakışta, evlatlarıyla son derece alâkadar, *ipleri sıkı sıkı elinde tutan* o her zamanki anneydi hâlâ. (s. 58 str. 23)

Oysa *günbegün büyüyen* bir boşluk taşıyordu içinde. (s. 58 str. 24)

İşte o an *ne yapacağını* bilmiyordu. (s. 58 str. 29)

Etrafını saran durgunluk ağır geldi bir an, evhamlarının altında ezildi yüreği. (s. 59 str. 1)

Saatlerce emek harcadığı, alınteri döktüğü yemekler gözüne hem sıkıcı hem yavan göründü birden. (s. 59 str. 2, 3)

Hayatını boşa harcamış olmaktan korktu. (s. 59 str. 6)

Verecek sonsuz sevgisi olduğu hâlde ondan sevgi talep eden kimse yoktu. (s. 59 str. 7-8)

Bir de bu adamın *omuzlarına gelen* saçları olsa, *gidonundan rengârenk şeritler sarkan* parlak kırmızı bir Harley Davidson kullansa, değme gitsin. (s. 59 str. 16, 17)

Issız bir otobanda son sürat giden yakışıklı, seksi, gizemli bir Sufi motosikletçi! (s. 59 str. 19)

Gerçi son zamanlarda hayatında *parlak olan* ne vardı ki? (s. 59 str. 31)

İşte o an, oracıkta, *fırından yayılan* ölgün ışıkların aydınlığında mutfak masasında *yalnız başına oturan* üç çocuk annesi Ella Rubinstein bir şeyin farkına vardı. (s. 59, 60 str. 32, 1)

Hepsi de yorgun, hepsi de yalnızlığın yükünü değirmen taşı gibi *boynunda taşıyan* ve *rüyalarına sığınan* tüm bu insanların ortasında *toz, ter ve küf kokan* boş bir döşek buldum. (s. 60 str. 10, 11)

Sonra ağırlaşarak arzın en derin çukurlarına iner; *meşelerin, kestane ağaçlarının, kayınların altına gömülü kayaların sırlandığı* toprağa sızarım. (s. 60 str. 22)

Sonra *göç eden* kuşlar gibi bir anda geri dönerler. (s. 60 str. 25)

Kaç kez bizzat tecrübe ettim *bu şaşmaz* kaideyi. (s. 61 str. 1)

Öteki âleme gidip gelmemi yadırgayan, keşiflerimden ürken ve bana bu konuda peşin hükümle yaklaşan ilk kişi öz babamdı. (s. 61 str. 2)

Öteki âleme gidip gelmemi yadırgayan, keşiflerimden ürken ve bana bu konuda peşin hükümle yaklaşan ilk kişi öz babamdı. (s. 61 str. 3)

Öteki âleme gidip gelmemi yadırgayan, keşiflerimden ürken ve bana *bu konuda peşin hükümle yaklaşan* ilk kişi öz babamdı. (s. 61 str. 3)

Herkesin benim gördüklerimi gördüğünü düşünecek kadar da saftım. (s. 61 str. 6)

Bizler gibi sıradan bir insan olduğunu neden bir türlü kabullenemezsin? (s. 61 str. 18)

İşte o an, *annemi ve babamı sevmeme*, *hatta sevgilerine aç ve muhtaç olduğumu* sanmama karşın, ikisinin de benim için birer yabancı olduklarını anladım. (s. 61 str. 20)

Dilersen beni *tavuklar tarafından büyütülen* bir ördek yavrusu say. (s. 61 str. 23)

Sizin içine girmeye korktuğunuz suda ben can buluyorum. (s. 61 str. 25)

Ama *öteki âleme yaptığım* keşifleri nasıl durduracağımı bilmiyordum. (s. 62 str. 3)

Ne zaman ansam Tebriz'i, üç keskin rayiha sarar sarmalar beni: *Talaş, haşhaşlı yassı ekmek ve yeni yağmış*, henüz yumuşacık kar kokusu. (s. 62 str. 13)

Yastık ettiğim taşta ikinci kez baş koymadım, aynı kaptan üst üste iki kez yemek yemedim, ve abamın altından her gün farklı manzaralar seyreyledim. (s. 62 str. 15)

Ben bizzat dilediği istikamete *efil efil esen* karayelim. (s. 62 str. 26)

Seyahatlerimde envai çeşit sarp yollardan geçtim: *Cümle âlemin bildiği* ticari güzergâhlardan da gittim, in cin top oynamaz, *adı sanı unutulmuş* patikalardan da. (s. 62 str. 28-29, 30)

Karadeniz sahillerinden Acem diyarlarına; *Arabistan'ın çöl tepelerinden balta girmemiş* ormanlara; çayırlardan bozkırlara vardım. (s. 62 str. 31-32)

Mağaralarda çileye kapanmış münzevilerle tefekküre daldım. (s. 63 str. 3)

Sefalet çekenleri de gördüm, sefahat sürenleri de. (s. 63 str. 8)

Fukaralıktan yıkılan köyler, kavrulup kararmış tarlalar, kan akan ırmaklar; *yedi yaşından büyük tek bir erkek kalmayacak şekilde talana ve yıkıma uğramış* kasabalar gördüm. (s. 63 str. 9, 10, 11-12)

Her badireden ve tecrübeden sonra, *hiçbir kitapta yazılı olmayan, sadece can defterime nakşedilmiş* kurallara bir yenisini daha ekledim. (s. 63 str. 15-16)

Canımı sıkan ölüm değil. (s. 63 str. 26)

Beni esas düşündüren mirassız ölmek. (s. 63 str. 28)

İnayetinle nasip ettiğin ilmi doğru kimseye teslim etmek isterim. (s. 64 str. 13)

Öyle ki *döşeklerde yatan* yolcuların yüzlerinin maviye çaldığına kendi gözlerimle şahit oldum. (s. 64 str. 18)

Sanki tüm pencereler sonuna kadar açılmış, *aniden içeri dolan* rüzgâr uzaklardaki bahçelerden leylakların, yaseminlerin, erguvanların kokusunu getiriyordu. (s. 64 str. 21)

Bağdat'a gittiğinde seni doğru istikamete yönlendirecek kişiyi bulacaksın. (s. 64 str. 29)

Onun yanında soluklanıp tekrar yola koyulacağın anı bekleyeceksin. (s. 64 str. 30)

Artık *öteki âleme çekildiğim* zaman gördüğüm o adamın ruhdaşımdan başkası olmadığını biliyordum. (s. 64, 65 str. 32, 1)

Artık *öteki âleme çekildiğim* zaman gördüğüm o adamın ruhdaşımdan başkası olmadığını biliyordum. (s. 65 str. 1)

Onu bulduğumda *o derin, ela gözlerin neden öylesine mahzun baktığını* öğrenecektim ve tabii bir de *hazan mevsiminde bir gece yarısı hasıl öldürüleceğimi.* (s. 65 str. 4, 6)

Ancak *hiç beklemediği* bir şekilde Zahara'nın kişisel web sitesi çıktı karşısına. (s. 65 str. 16)

Tepede ağır ağır dönen, döndükçe beyaz etekleri daireler çizen bir figür vardı. (s. 65 str. 18, 19)

Daha önce hiç semazan görmemiş olan Ella resme uzun uzun baktı. (s. 65 str. 20)

Ella yorumları okurken üç nokta dikkatini çekti: Birincisi, A. Z. Zahara adındaki A. Aziz demekti; ikincisi Aziz *mesleği fotoğrafçılık olan* bir Sufiydi; üçüncüsü de şu anda Guatemala'da bir yerlerde seyahat etmekteydi. (s. 66 str. 3)

Sayfadaki bir köprüyü tıklayınca Aziz'in çektiği fotoğraflara ulaştı. (s. 66 str. 7)

Derin farklılıklarına karşın, bir noktada birbirine benziyordu tüm bu insanlar: *Her portrede illâ ki eksik olan bir yan vardı.* (s. 66 str. 11)

Neyin eksik olduğunu bilenimiz hakikaten çok az. (s. 66 str. 21)

Ey, kendisinde kaybolmuş kişi (s. 66 str. 28)

Okuduğu ve gördüğü her şeyi üstüne alındı. (s. 67 str. 5)

İnasını irkilten, belki kısmen kibire kadar götüren bir fikirdi bu ama, böyle hissetmeye engel olamadı. (s. 67 str. 5, 6)

Batan güneş sırtına vururken, *fırında pişen çikolatalı kekin kokusu* yayılmıştı. (s. 67 str. 9)

Sürekli bir sonraki günü, haftayı, seneyi düşünüp, planlar programlar yapmaktan; renkli yapışkan kağıtlara notlar yazıp oraya buraya asmaktan, *bir türlü içinde bulunduğu* ana veremiyordu kendini. (s. 67 str. 15)

Hep aynı yere kök salmış, hayatından bıkmış evli barklı kadınların kırk kuralı. (s. 67 str. 18, 19)

Ne var ki *latife diye söylediği* sözler, yüzünü güldürmek bir yana, iyiden iyiye keyfinin kaçmasına sebep oldu. (s. 67 str. 22)

Kısa bir tereddüitten sonra nihayet sabahın beri kafasını kurcalayan görüşmeyi yapmaya karar verdi. (s. 67 str. 25)

Telesekreter kaydının döndükçe çıkardığı hisırtıyı duyabiliyordu. (s. 68 str. 1)

Geçen her saniye zamanın azaldığını düşünerek biraz daha gerildi. (s. 68 str. 2)

Ella *ağzından çıkanlara* inanamadan öylece kalakaldı. (s. 68 str. 7)

Zaten nicedir *iyi ya da kötü şiddetli bir şey hissettiği* yoktu ki. (s. 68 str. 14)

Az sonra gözü *Aziz Z. Zahara'nın e-posta adresini not ettiği* kâğıt parçasına kaydı. (s. 68 str. 15-16)

Önceki gün erkek arkadaşına telefon açıp *evlilikten vazgeçmeleri gerektiğini* söyledim. (s. 69 str. 5-6)

Kişisel blog'unuzda (e-posta adresinizi ordan aldım) yazdığına göre Guatemala'daymışsınız. (s. 69 str. 13)

Sadece kocasıyla değil, *tüm ailesiyle iletişimin zayıfladığı* şu dönemde, Ella kelimelere hasretti. (s. 69 str. 20)

Madem etrafında konuşacak, derin sohbetler edecek kimsesi yoktu, *e-posta yoluyla yazışacak* birini bulmak hiç yoktan iyiydi. (s. 69 str. 21, 22, 23)

Sözün azaldığı yerde, yazı kâfiydi. (s. 69 str. 23)

Ella'nın Aziz'e yazdığı bu ilk mektup, *öylesine yapılmış* bir kahve davetinden ziyade sessiz bir çağlık, bir imdat çağrısıydı aslında. (s. 69 str. 24)

Gerçi, süklüm püklüm mutfağında oturup *hiç tanımadığı*, hatta *ne bugün ne de yarın tanışacağını sandığı*, *adı sanı duyulmamış* bir yazara mesaj yollarken, *böyle mühim bir çağrıda bulunduğu* farkında bile değildi. (s. 69 str. 26-27, 28, 29)

Bağdat'taki mütevazı zaviyemize Şems-i Tebrizî'nin adım attığı günü hiç unutmayacağım. (s. 70 str. 1-2)

Tasavvuf ehlini sevmeyen herkesin malumu olan kadı, bölgedeki tüm sufiler gibi bizleri de yakından denetlemek istiyordu. (s. 70 str. 5)

Gözünün üstümüzde olduğunu bildirmeye gelmiş olacaktı. (s. 70 str. 7)

Ağzından çıkacak tek bir kelimeyle insanlar darağacını boylayabilirdi. (s. 70 str. 14)

Ne vakit görsem kürklü kaftanlar, *pahalı esvaplar kuşanan* kadı, *itibarından zerrece şüphesi olmayanların* azametiyle taşırdı bedenini. (s. 70 str. 18-19)

Nefsinin ne kadar şişkin olduğunu bilmekle beraber zaviyenin ve dervişlerimin selameti için bu adamla takışmamaya gayret ediyordum. (s. 70 str. 19-20)

Bugün Bağdat, *Moğol Ordularından kaçan* mültecilerle dolup taşmış durumda. (s. 70 str. 24)

Biçarelere sığınacak liman olduk. (s. 70 str. 24-25)

Kendine Müslüman diyen ama tefsirleri kâfirlerden bile tehlikeli kimseler var aramızda. (s. 71 str. 9)

Başkadı'nın, *İslam'a bâtni tefsirle yaklaşan* mutasavvıflara baş belası gözüyle baktığı sır değildi. (s. 71 str. 12)

Başkadı'nın, İslam'a bâtni tefsirle yaklaşan mutasavvıflara baş belası gözüyle baktığı sır değildi. (s. 71 str. 12)

Bahçede bekleyen bir abdal varmış. (s. 71 str. 22)

Birkaç dakika sonra kapı açıldı ve içeriye *tepeden turnağa karalar kuşanmış*, dinç ve dimdik, yaşını kestirmesi zor bir adam girdi. (s. 71 str. 33)

Elinde tahta bir çanak taşıyordu; *dünya malından uzak durmak için dilenen* Kalenderîler ya da *dünyevi payeleri elinin tersiyle iten* Melamîler gibi, cemiyetin geleneksel yargılarına kulaklarını tıkamış olmalıydı. (s. 72 str. 6, 7)

Bu beklenmedik misafiri görür görmez, *fevkalade bir kimseyle karşı karşıya olduğumu* hissettim. (s. 72 str. 9)

Bakışlarında, tavırlarına, vücudunu taşıyışında, *ne denli sıradışı olduğunu eleveren* nişaneler vardı. (s. 72 str. 12)

Hâlbuki, *ileride dönüşeceği* o mağrur ve koskoca meşe ağacının taşıyıcısı, habercisidir. (s. 72 str. 13-14)

Taban tabana zıt görünen bu iki adamın karşılıklı ne düşündüklerini merak ettim. (s. 72 str. 23-24)

Taban tabana zıt görünen bu iki adamın karşılıklı ne düşündüklerini merak ettim. (s. 72 str. 24)

Adını sorunca, “Tebrizli Şemseddin” dedi; *dağda bayırda Allah’ı arayan* bir abdal olduğunu söyledi. (s. 72 str. 27)

Adını sorunca, “Tebrizli Şemseddin” dedi; *dağda bayırda Allah’ı arayan bir abdal olduğunu* söyledi. (s. 72 str. 28)

Bunu duyan kadı *gizlemeye zahmet etmediği* bir pişkinlikle sırttı. (s. 72 str. 33)

Köyünden çıkmadığı hâlde dünyayı bilen kişiler olmuştur ve olacaktır da. (s. 73 str. 20)

“*Söylenmesi gereken* bir şey varsa, dünya bir olup yakama yapışsa bile söylerim” diye cevapladı Tebrizli Şems. (s. 74 str. 3)

Başkadı kaşlarını çattıysa da, dervişi *fazla kale almadığını* göstermek için omuz silkip geçiştirdi. (s. 74 str. 5-6)

Hâlbuki halk, *basit ihtiyaçları olan* tembel bir mahlûktur. (s. 74 str. 28-29)

Bunun için tek gereken şeriata uymak. (s. 74 str. 31)

Tam ben dervişi odadan çıkartmak için uygun bir bahane ararken, Şems devam etti: “*Meramımı daha iyi anlatan* bir kural zikredebilirim.” (s. 75 str. 11)

Şimdi, *salt şeriata bakanlar* ve ötesini görmeyenler, zahiri mânâyı bilir. (s. 75 str.22)

Şimdi, *salt şeriata bakanlar ve ötesini görmeyenler*, zahiri mânâyı bilir. (s. 75 str. 22)

Onun bana ne kadar yakın olduğunu anlayamadın. (s. 77 str. 5)

Ağzından çıkan lafı bilmese de, o çoban inancından samimiydi. (s. 77 str. 5)

Başkasına medîh olan söz sana zemdir. (s. 77 str. 9)

Ona bal olan sana zehirdir. (s. 77 str. 9)

Ne var ki o artık bir üst aşamaya vasıl olduğundan, masum inkârına, tatlı günahına dönmeyip, *Musa’nın öğrettiği* ezbercilikte de kalmayıp, tüm bunların ötesine geçmiş. (s. 77 str. 24)

“İşte bu yüzden, *birinin ağzından bal gibi dökülen* söz, bir başkasının kulağına zehir gibi gelebilir” dedi Şems. (s. 77 str. 27)

Edep bilenler başkadır. (s. 77 str. 29)

Camı yanmış âşıkların şeriatı bütün dinlerden ayırır. (s. 77 str. 29-30)

Başkasının ağzından çıkan söze “günah” demeyiz. (s. 77 str. 32)

Suratına şaşmaz bir özgüven ve emniyet yontulmuşsa da canının sıkıldığı belli oluyordu. (s. 78 str. 4-5, 6)

Lâkin gayet cin fikirli olduğundan şunu da sezmişti: Şayet *Şems'in anlattığı* hikâyeye menfi bir tepki vermeye kalksa, bir adım daha atıp haddini bilmezliğinden ötürü onu cezalandırması gerekecekti. (s. 78 str. 7)

Ama bu kez de işler ciddiye binecek, *sıradan bir dervişin koskoca Başkadı'ya meydan okuduğunu* Bağdat'ta kulaktan kulağa yayılacaktı. (s. 78 str. 11)

Bu durumda en iyisi *dert edecek* bir şey yokmuş gibi yapması, meseleyi burada noktalamasıydı. (s. 78 str. 12)

Az sonra kadı efendi ayaklandı: *Mühim bir meseleye bakması gerektiğini* beyan etti. (s. 78 str. 19)

Şems-i Tebrizî gözüne düşen zülüfleri kenara atıp gülümsedi: "Varsın kızsın, ben ona kızgın değilim. Hem alışkın sayılıırım kadılar tarafından sevilmemeye." (s. 78 str. 24)

Böyle asi, başına buyruk ve durduğu yerden emin, *Hakk'a teslim ve gönlü mutmain bir misafirin kırk senede bir geldiğini* bilecek kadar uzun zamandır başındaydım bu zaviyenin. (s. 78 str. 29)

Nedendir bilmem, *duymayı iple çektğim* cevap, aynı zamanda içime korku salıyordu. (s. 79 str. 2)

Başını mutfak masasının üzerine dayayıp *açık duran* kitabın yanında ağzı açık bir hâlde uyuyakalmıştı Ella. (s. 79 str. 5)

Yabancı bir diyarda, bir hisarın içinde, *arı kovanı gibi kaynayan* bir pazaryerinde telaşla yürüyor; belli ki birini arıyordu. (s. 79 str. 12)

Etrafındaki insanlar ağır ağır hareket ediyor, sanki *bir tek onun işitmediği* bir nâmeyle raks ediyorlardı. (s. 79 str. 14)

Ama *ağzını açtığında konuşamadığını* fark etti. (s. 79 str. 16)

Ella, bu sefer tezgâhtarlarla, *alışveriş yapan* müşterilerle konuşmak istediye de, aynı sahne tekrarlandı. (s. 79 str. 18)

Hâlâ *aynı insan olup olmadığını* bilmek istiyordu. (s. 79 str. 24)

Sesin geldiği yöne doğru baktığında Gölge'nin delirmiş gibi mutfığın arka bahçeye açılan kapısını tırmaladığını gördü. (s. 79 str. 28)

Sesin geldiği yöne doğru baktığında Gölge'nin delirmiş gibi mutfığın arka bahçeye açılan kapısını tırmaladığını gördü. (s. 79 str. 29)

Sesin geldiği yöne doğru baktığında *Gölge'nin delirmiş gibi mutfağın arka bahçeye açılan kapısını tırmaladığını* gördü. (s. 79 str. 29)

Geçen kış bahçede bir tanesine denk geldiğinde olanları kimse unutmamıştı. (s. 80 str. 4)

Gene de yanık lastik kokusunu andıran o ağır koku haftalarca üzerinden çıkmamıştı. (s. 80 str. 7)

Hem kocasının hem kızının onu terk ettiği zannı yüreğini daralttı. (s. 80 str. 13)

Buzluktaki çilekli dondurma kabını kapıp kaşıklamak geldiyse de içinden, *yeterince fazla kilosunu* hatırlayarak buzdolabını sertçe kapattı. (s. 80 str. 16)

Ardından, *yalnızken içmek hiç âdeti olmadığını* hâlde bir şişe kırmızı şarap açtı. (s. 80 str. 17)

Tek satır okuyamayacak kadar yorgun ve uykuluydu. (s. 80 str. 30)

Ve orada, yarım düzine lüzumsuz mesajın arasında ve *Michelle'in kitap raporunun nasıl gittiğini* soran kısa ve sevimsiz notunun hemen altında beklediği e-postayı buldu. (s. 80-81 str. 33-1)

Ve orada, yarım düzine lüzumsuz mesajın arasında ve *Michelle'in kitap raporunun nasıl gittiğini soran* kısa ve sevimsiz notunun hemen altında beklediği e-postayı buldu. (s. 81 str. 1)

Ve orada, yarım düzine lüzumsuz mesajın arasında ve *Michelle'in kitap raporunun nasıl gittiğini soran kısa ve sevimsiz notunun hemen altında beklediği* e-postayı buldu. (s. 81 str. 2)

Burası yeryüzünde hâlâ Maya takvimini kullanan sayılı yerleşim yerlerinden biri. (s. 81 str. 7)

Dallarında akla gelebilecek her renkten ve desenden çaputun bağlı olduğu bu ağaca yerliler Kırık Kalpları Ağacı adını vermişler. (s. 81 str. 9-10)

Dallarında akla gelebilecek her renkten ve desenden çaputun bağlı olduğu bu ağaca yerliler Kırık Kalpları Ağacı adını vermişler. (s. 81 str. 11)

Kalp yarısı olanlar isimlerini bir kâğıda yazıp, bu ağacın dallarına asıyor, derman bulmak için dua ediyorlar. (s. 81 str. 12)

Kendi adıma ben, ancak başkalarına müdahale etmeyi bırakıp, *"tevekkül" ettiğim zaman rahat ettim, biliyor musun?* (s. 81 str. 21-22)

Tevekkül, *kabulün ve uyumun getirdiği* som bir huzur hâlidir. (s. 81 str. 25)

Dilerim ağacın dallarında sallanan ismin rengârenk çiçek açar. (s. 82 str. 6)

Gözlerini kapadı, *adının yazılı olduğu kâğıt parçasını düşündü;* bir uçurtma misali rüzgârda savruk, başına buyruk, hür, hafif ve bir o kadar mesut. (s. 82 str. 18)

Seher vakti esen meltem, burnunu gıdıkladı, yüzünü okşadı. (s. 82 str. 22)

Bir gün gözü karartıp, *cevap verecek* oldum. (s. 83 str. 27)

Aşçı Dede kafama bir tahta kaşık fırtatıp *avazı çıktığı* kadar bağırdı. (s. 83 str. 30)

Bu sefer Aşçı Dede bana sırtını döner dönmez mutfaktan sıvıştım; ayaklarımın ucuna basa basa *misafirin bulunduğu* odaya yaklaştım. (s. 84 str. 7)

Aniden çıkagelen şu dervişi tanımaya can atıyordum. (s. 84 str. 8)

Tüm bunları yaparken hep *benim bulunduğum* noktaya bakıyordu. (s. 85 str. 6-7)

Sanki bir şekilde *orada olduğumu onları gözetlediğimi* bilmişti. (s. 85 str. 8)

Böylece ne vakit bir alametle karşılaşsam ya da öteki âlemi keşfe çıksam, *bunun bir rüya olmadığını* kesinkes bilecektim. (s. 85 str. 24)

Kafası karışmış gibiydi. (s. 86 str. 7)

Allah'ı görüp yaşayan olmadığı gibi, *O'nu görüp ölen* de yoktur. (s. 86 str. 18-19)

Allah'ı görüp yaşayan olmadığı gibi, *O'nu görüp ölen* de yoktur. (s. 86 str. 19)

İçimde biriken ilmi paylaşacak bir can yoldaşı bulmak için Allah'a çok dua ettim. (s. 86 str. 24-25)

İnanıyorum ki bundan sonra *ne yöne gitmem gerektiğini* bana siz söyleyeceksiniz. (s. 86 str. 28)

Tüm ilmini bir başkasına aktarmaya hazır olduğumu söylüyorsun. (s. 87 str. 9)

Ne var ki orada da *hiç tahmin etmediğim* bir bela bekliyordu beni: Aşçı Dede! (s. 88 str. 3)

Zaviyeyi ana yola bağlayan patikada var gücümle koşarken Şems-i Tebrizî'nin yüzü gözlerinin önünden gitmiyordu. (s. 88 str. 9)

Kalbim ağzıma varacak gibiydi, dilim dudağım kurumuştum. (s. 88 str. 13)

Bir an yatağa yaklaşır, *karısının üstünü örtecek* gibi olduysa da fikrini değiştirerek hızlıca banyoya yöneldi. (s. 88 str. 22)

Yatakta öylece uzanıp akan suyun sesini dinledi. (s. 88 str. 28)

En beğendiği yemek tarifi kitabını açtı: Kolaycacık Pişirme Sanatı. (s. 89 str. 6-7)

Birkaç tarifi dikkatle inceledikten sonra, *kendisini tüm öğlen meşgul edecek* zorlu bir münü seçti. (s. 89 str. 8-9)

Sirkeyle Kızartılmış Sarımsaklı Dana Kaburgası (s. 89 str. 12)

Kremaya Yatırılmış Karnabahar Salatası. (s. 89 str. 13)

Tek başına rahatlıkla kotardığı, ustası olduğu yegâne işti yemek yapmak. (s. 89 str. 16)

Gayet sıradan görünen malzemelerden leziz ve latif bir yemek yaratıp, *görmeli bir sofranın kurmanın insanın ruhunu okşayan* bir tarafı vardı. (s. 89 str. 17-18, 19)

Mutfakta yemekle uğraşırken, *esiri olduğu* gündelik yaşamın sınırlarından ve sıkıntılarından kurtuluyordu. (s. 89 str. 20)

Mutfak, dışarıdaki dünyadan kaçabileceği, zamanı dilediği gibi ayarlayıp durdurabileceği tek mekândı. (s. 89 str. 22)

Belki bazı insanların sevişmekten aldığı hazzı, Ella yemek yapmaktan alıyordu. (s. 89 str. 24)

Yemek yapmak için tek gereken biraz zaman, emek ve malzemeydi. (s. 89 str. 26)

İyi yemek yapmak isteyen kişi evvela işin alfabetesini öğrenmeliydi. (s. 90 str. 3-4)

Kısa kesik öpüşler, tedirgin dokunuşlar, yüzeysel okşayışlar... şehvetten ziyade şefkatle beraber olan bir çiftti onlar. (s. 91 str. 3)

Vaktiyle en mahrem bağları olan cinsellik çoktan albenisini yitirmişti. (s. 91 str. 4)

Gerçi bir zamanlar o kadar önem verdiği cinselliği özlemiyor oluşunu anlamakta zorlanıyordu. (s. 91 str. 8)

Gene de uzun süren evliliklerde tutkunun azalmasını doğal karşılıyordu. (s. 91 str. 9)

David'in bunu nasıl kotardığını bilemiyordu ya, sürekli başka kadınlarla, özellikle de genç sekreteriyle kıştırdığı düşünülecek olursa, kaçamaklarını sessiz ve derinden yürüttüğü kesindi. (s. 91 str. 20, 21)

Takip eden üç saat boyunca Ella aklında binbir fikir ve vesvese cirit atarken bir yandan da sakın sakın yemek hazırladı. (s. 91 str. 32)

“Taze pişmiş ekmek kadar bir erkeği evine bağlayan bir şey olamaz” demişti kayınvalidesi. (s. 92 str. 5)

Tüm öğleden sonra çalışan dört başı mamur bir sofra kurdu. (s. 92 str. 9)

Son yirmi dört saat içinde Boston'da genç bir terapist evinde bıçaklanmış, bir hastanede kısa devre yüzünden yangın çıkmış; duvarlara ve heykellere uygunsuz laflar yazan dört lise öğrencisi tutuklanmıştı. (s. 92 str. 20)

Amerika'nın en güvenli yerleri olan banliyölerde dahi hayat güvencesi kalmamışken, Aziz Z. Zahara gibi insanlar nasıl olup da dünyanın az gelişmiş bölgelerine gidecek gücü ve cesareti kendilerinde buluyorlardı? (s. 92 str. 22, 24)

Rubinstein Ailesi akşam saat 7.30'da kusursuz bir fotoğraf karesini andıran yemek masasına oturdu. (s. 93 str. 2)

Orly ve Avi durmadan okulda olanlar hakkında çene çaldılar. (s. 93 str. 7)

Kocasıyla arasındaki sessiz uçurumu örttükleri için minnettardı çocuklarına. (s. 93 str. 10)

Nedense aklına gelen kadın modeli David'in genç sekreteri değil, bir Hollywood yıldızının, Julia Roberts'in iri memeli hâliydi. (s. 93 str. 15)

Zihninde canlanan kumral kadın, gayet atletik ve kendinden emindi. (s. 93 str. 17)

Daracık bir elbiseyle göğüslerini sergiliyor, *diz kapaklarına varan* yüksek topuklu kırmızı deri çizmeler giyiyordu. (s. 93 str. 19)

Ailesinin yanındayken takındığı nezaketten tamamen uzaktı. (s. 93 str. 23)

İşte o zaman ve oracıkta, *Kolaycacık Pişirme Sanatı kitabından* kotarılmış yemeğini yerken, *kocasının bir başka kadını nasıl öptüğünü düşünerken* Ella'nın kafasında bir şalter attı. (s. 93 str. 25, 26)

Hapsini öylece terk edip, şu kapıdan tek bir bavulla çıkabilir; *bitmeyen bir kaos ve karmaşadan ibaret olan* dış dünyaya balıklama atlayabilirdi. (s. 94 str. 3)

Evet, Ella Rubinstein bu akşam anladı ki, bir gün *hiç beklenmedik* bir şekilde tepesinin taşı atabilirdi. (s. 94 str. 4-5)

Ve senelerdir *yarı merak yarı kaygı ve bol önyargıyla izlediği* haber programlarındaki olayların cereyen ettiği o delidolu dış dünyada bulabilirdi kendini. (s. 94 str. 6)

Ve senelerdir *yarı merak yarı kaygı ve bol önyargıyla izlediği haber programlarındaki* olayların cereyen ettiği o delidolu dış dünyada bulabilirdi kendini. (s. 94 str. 6-7)

Tekke hayatının katı kurallarından sıkıldığı gün gibi aşikârdı. (s. 94 str. 13)

Günün birinde *o çok istediği* bilgiyi ona vereceğime, nereye ve kime gitmesi gerektiğini söyleyeceğime inancı tamdı. (s. 94 str. 20)

Diğer dervişlerimin kavraması haftalar, bazen aylar alan bir mesele, sıra Şems-Tebrizî'ye gelince saatler, günler alıyordu o kadar. (s. 94 str. 25)

Yeni ve sıradışı olan her şeye müthiş bir merakla yaklaşıyordu. (s. 94 str. 27)

Çoğu zaman onu bahçede bir örümcek ağının dokusunu yahut *gece açan* bir çiçekteki çiğ tanelerini inceler hâlde buluyordum. (s. 95 str. 1)

Bir şeye alışır gibi olduğu anda ona karşı ilgisini kaybediyordu. (s. 96 str. 2)

Herhangi bir angaryaya katılması istenince *kafese kapatılmış* kaplan misali huysuzlanıyordu. (s. 96 str. 4)

Çoğu insanın kıymet verdiği rahatlık, refah ve rütbe gibi nimetlerin onun gözünde en ufak kıymeti yoktu. (s. 96 str. 7-8)

Yalnız *O'dur vademizin ne zaman ve nasıl dolacağını bilen.* (s. 96 str. 17)

Ve dondurucu soğuklarla beraber *uzaklardan mektup taşıyan* bir ulak geldi. (s. 96 str. 21)

Bağdat'ın eteklerinde kurduğunuz zaviye ile ilgili ötedenberi güzel şeyler işitirim. (s. 97 str. 2)

Bu mektubu yazış sebebim ise nicedir *zihnimi meşgul eden, aramızda kalmasını isteyeceğim* bir meseledir. (s. 97 str. 4)

Hayalini gerçekleştirmek için Konya'yı seçti –*Nuh'un Tufanı'ndan sonra su yüzüne çıkan ilk şehir.* (s. 97 str. 18)

Gel gelelim Rumi *çok az âlimde olan* bir hünere sahiptir: Dinin dış kabuğunu aralayıp, özündeki evrensel ve ebedi cevheri çekip çıkarma becerisi. (s. 97 str. 28)

Müritleri *ağzından çıkan* her kelimeye kıymet atfeder. (s. 98 str. 12)

İnsanın nefisini kesen bir günbatımıymış. (s. 98 str. 33)

Dut ağaçlarında ketum kozalarda vakitlerinin gelmesini bekleyen ipekböcekleri varmış. (s. 99 str. 1)

Anlatıklarında *aşına gelen* bir şey yoktu. (s. 99 str. 6)

Böylesi bir kimse zaviyenizde mevcut mudur bilemem ama eğer öyleyse *kendisini bekleyen* yazgıya dair malumatı ona bildirip bildirmemek size kalmış. (s. 99 str. 15)

Rumi her ne kadar *nüfuzlu, itibarlı, çok sevilen* bir zat olsa da sanmayın ki muhalifleri yok. (s. 99 str. 21)

Dahası, *ruhani liderlik vasfı gösteren* bir insanın değişime uğraması, tasavvur dahi edemeyeceğimiz hoşnutsuzluklar, ihtilaflar doğurabilir. (s. 99 str. 22-23)

Tüm bunlar Rumi'nin can yoldaşını *tahmin edilmeyecek* tehlikelere atabilir. (s. 99 str. 28)

Geçen kış *Şam'dan gelen* ulaşı görünce hepimizi bir şüphedir aldı. (s. 100 str. 9)

Genç yaşlı tüm dervişler *Baba Zaman'a gelen* haberi öylesine merak ediyordu ki! (s. 100 str. 17)

Vicdanı ile didişen, önemli bir karar vermekte zorlanan insanlara has bir durgunluk geldi üzerine. (s. 100 str. 20-21)

Her defasında Allah'ın isimlerinden bir tanesi öne çıktı: *El-Kayyum –Uykusu ile uyuklaması olmayan, varlıkları yöneten ve yönlendiren, ezeli ve ebedi kaim olan...* (s. 100 str. 28, 29)

Takip eden günlerde dergâhtaki herkes mektubu konuşurken, ben vaktimi bahçede bir başıma, *kardan bir battaniyeye bürünmüş olan* Tabiat Ana'yı izleyerek geçirdim. (s. 101 str. 1, 3)

Tahmin edeceğiniz üzre gelen ulakla alâkalıdır. (s. 101 str. 12)

Şu birkaç günde gözle görülebilecek kadar zayıflamış, hatta yaşlanmış gibiydi. (s. 101 str. 16)

Ama *lafına devam ettiğinde sesine beklenmedik* bir kararlılık gelmişti. (s. 101 str. 18)

Uzak olmayan bir şehirde bir allâme-i cihan yaşar.(s. 101 str. 19)

Sözlerine rağbet eden çok, hayranları gani gani ama İlâhi Aşk'ta yok olmadığından, benlik zannından tam olarak kurtulamamıştır. (s. 101 str. 21)

Sizi ve beni kat kat aşan sebeplerden ötürü zaviyemizden birinin gelip kendisine can yoldaşı olmasında fayda vardır. (s. 101 str. 24)

Birinizi bu işe tayin edebilirdim ama *vazife gibi yapılacak* bir iş değildir bu. (s. 102 str. 3-4)
İsmi ancak *gitmeye gönüllü olan* kişiye söyleyebilirim. (s. 102 str. 7)

Ve usulca ekledi: “*Karar vermeden önce bilmeniz gereken* bir şey daha var.” (s. 102 str. 12)

Her gün tomurcuk açan bir ağaç görebilmek umuduyla karda uzun uzun yürüdüm. (s. 103 str. 5)

En nihayetinde bir sabah bir de baktım, *göz kamaştırıcı* bir pembelik boy vermiş karların arasından. (s. 103 str. 16)

Baba Zaman *o uzak olmayan* şehirde yaşayan İslam âlimi hakkında konuştu ve gene sordu. (s. 104 str. 1)

Baba Zaman *o uzak olmayan şehirde yaşayan* İslam âlimi hakkında konuştu ve gene sordu. (s. 104 str. 1)

Demek bir tek Tebrizli Şems’dir *bu seyahate hazır olan*. (s. 104 str. 5)

Eyvallah Şems, anlıyorum ki *yola çıkacak olan* kişi sensin. (s. 105 str. 1)

Baba Zaman şefkat ve kaygı dolu gözlerle, tıpkı *oğlunu harbe yollayan* bir baba gibi kederli ama bir o kadar kıvançlı bir teslimiyetle baktı yüzüme. (s. 105 str. 9)

İsmi pare pare ayırdım, harf harf yüreğime yazdım: Kudretli, vefalı, dimdik kendinden emin R harfi; kadife gibi yumuşak, uysal ve merhametli U; yaratıcı, girişken ve gözüpek M ve *henüz bir muamma olan, çözülmeyi bekleyen* bir sual gibi esrarengiz İ harfi. (s. 105 str. 21-22)
Tâ ki “su” gibi, “ekmek” gibi, “süt” yahut “bal” gibi, “Hak” yahut “Hu” gibi, *dilime dost olana* değin. (s. 105 str. 24-25)

Birkaç gecedir *alışkan olmadığı* bir tempoyla geç saatlere kadar oturduğundan vücudunun ritmi şaşmıştı. (s. 105 str. 29)

David kaşlarını kaldırıp ellerini yana açarak, *çocuklara haber uçuramın* kendisi olmadığını ima etti. (s. 106 str. 16)

Yarısı yenmiş omlete, mısır gevreği kâselerine, kirli tezgâha baktı. (s. 106 str. 32)

Vaktinden evvel doğan bebeğinin hayata tutunduğundan emin olabilmek için her soluk alışverişine dikkat kesilerek nasıl beklemişti günbegün, haftabe hafta. (s. 107 str. 19)

Jeannette annesini arayıp bu mesajı bırakarak *üstüne düşeni* yapmıştı. (s. 107 str. 28)

Jeannette *yaşında beklenmedik* bir olgunlukla, “Unutalım gitsin, olur mu?” dedi. (s. 108 str. 5)

Anne, *o gün telesekretere bıraktığın* mesaj var ya, bana çok dokundu. (s. 108 str. 11)

Ve ne gariptir ki Ella, *henüz üniversitede okumakta olan* kızının kendisini gerçekten anladığını hissetti. (s. 108 str. 22)

Telefonu kapatınca uzun zamandır yapmadığı, belki de hep ertelediği bir şey yaptı: Hayatında aşk olmasını diledi. (s. 108 str. 24-25)

Gönlü bu kadar yaralıyken, *kendine olan* güveni derinden örselenmişken kocasına bir daha âşık olabilir miydi acaba? (s. 108 str. 27)

Kırık Kalpler Ağacı'na astığın dilek için teşekkür ederim. (s. 109 str. 2)

İtiraf etmeliyim *sözünü ettiğin* türden huzurlu bir teslimiyet hiç yaşamadım. (s. 109 str. 12)

“Madem ki bu dünya “kün” deyince oldu, yani bir kelimedir varoluşumuzun özü, ben de *harflerden kelimeleri, kelimelerden hakikati çıkartacak olan* dil cambazı bir kişiye yardıma geldim” dedi. (s. 110 str. 20)

Mektubunuzu alır almaz, *kaderinde Rumi ile kavuşmak olan* şahsın Şems olduğunu anladım. (s. 110 str. 23)

Sebat eden tek kişi Şems'ti. (s. 110 str. 27)

Şems'e dedim ki: Bak ipekböceği kozadan çıkarken *alın teriyle ördüğü* ipeği yırtıp parçalar. (s. 111 str. 12)

Buluşmasında sonsuz hayırlar olan iki canı bir araya getirmekle doğru şeyi yaptığımıza inanıyorum. (s. 111 str. 27)

Zaviyemize ayak basan bu en fevri, en hercai, belki de en deli dervişi şimdiden özlüyorum. (s. 111 str. 29)

Dergâhta aşçı olacağına, *savaşın kitabını yazmış* Moğol Ordusu'na komutan olsa daha isabetli olurdu. (s. 112 str. 16)

Bu zaviyeye gelen tüm çömezler merasim hırkası giydirilmeden evvel benim gibi Aşçı Dede'nin zorlu imtihanına tâbi tutulur mu? (s. 112 str. 21)

“Hepsi değil evlat, yalnızca *katır kutur ham olanlar*” dedi. (s. 112 str. 24)

Katır kutur ham olanlar ha, öyle mi? (s. 112 str. 25)

Kahvaltıda içilen çorbayı hazırlamak gene benim vazifem. (s. 112 str. 30)

Hıyar, patlıcan doğra ezme yap, turşu doldur –aman tuzu ne eksik ne fazla olsun, *suyun üstünde bir yumurta durabilecek* kadar olsa yeter. (s. 113 str. 11)

Gelsin *benim çektiğim* eziyetlerin yarısına katlansın, değil binbir gece, bakalım bir hafta dayanabiliyor mu? (s. 114 str. 5)

Meğer *mutfakta çekilen* çile en beteriymiş. (s. 114 str. 23)

Onun geldiği gece mutfaktan sıvıştım diye Aşçı Dede feci bir dayak attı. (s. 114 str. 25)

Sonra ayakkabılarımı aldı, *uçları dışarı bakacak* şekilde kapının önüne koydu. (s. 114 str. 27)

Su içmek isteyen eşek kendisi dereye gider, unutma. (s. 114 str. 33)

Bu gezgin derviş öyle acayibime gidiyor ki, sırf *ona olan* merakımdan zaviyeye demir attım. (s. 115 str. 5)

Onu gördükten sonra kendi kendime dedim ki “ne demeye munis bir derviş olacağım. Şayet onun yanında *feyiz alacak* kadar kalırsam, ben de Şems gibi gözüpek, isyankâr olurum.” (s. 115 str. 13)

Her sene *tekkeye gelen* yedi gençten ancak biri tarikatta kalabilirmiş. (s. 116 str. 11)

Dut ağaçlarıyla çevrelenmiş kerpiç bina, çalılıklar arasında gizli bir kuş yuvası gibiydi. (s. 116 str. 28-29)

Benim bildiğim Aşk’tan uzaklaşanlara endişelenmek lâzım gelirdi, *doludizgin Aşk’a koşanlara* değil. (s. 117 str. 4)

Kendi içine yolculuk eden kişi, sonunda arzı dolaşır. (s. 117 str. 8)

Bu sefere çıkan her yolcu, istese de istemese de tepeden tırnağa değişir. (s. 118 str. 2)

Olur da *kendine olan* güvenin sarsılsa, bu ayna sana iç güzelliğini gösterecek. (s. 118 str. 9)

Her nesneyi tek tek okşadıktan sonra kutuyu kapattım ve Baba Zaman’a teşekkür ettim. (s. 118 str. 14)

Bahar mevsimi boyunca Rubinsteinların görkemli malikânesinde *her sabah ilk uyanan, mutfağa ilk gelip kahvaltıyı hazırlayan* Ella’ydı. (s. 121 str. 27, 28)

Bir araştırmaya göre *düzenli kahvaltı eden* aileler, *aile fertlerinin aç bî-ilaç kapıdan fırlayarak güne başladığı* ailelere kıyasla çok daha uyumlu ve mutlu oluyorlardı. (s. 122 str. 1, 2)

Her ne kadar bu kıyaslamaya inancı tam olsa da, *dergide sözü edilen* o keyifli kahvaltıları henüz yaşamamıştı Ella. (s. 122 str. 4)

Tuhaf şey, burada *sadece birkaç gün kaldığım* hâlde veda etme zamanı geldiğinde bir burukluk hissettim. (s. 122 str. 25)

Ne zaman bir yere veda etsem, *bir parçamı geride bırakmış* gibi oluyorum. (s. 122 str. 31)

Yemin ederim, orada her renkten ve desenden elliden fazla kilim depolanmıştı ama *yaşlı kadının senin için seçtiği* kilimde yalnız üç renk vardı: Sarı, turuncu ve mor. (s. 123 str. 25-26)

Gözlerini kapadı, *bedenini çevreleyen* renk kuşaklarını düşledi. (s. 124 str. 6)

İlginçtir, *zihninde beliren* Ella, yetişkin hâli değil, tâ yedi yaşındaki hâliydi. (s. 124 str. 7)

Çoktan unuttuğunu sandığı nahoş hatıralar canlandı. (s. 124 str. 9)

Annesini anımsadı; üzerinde fıstık yeşili firfırlı önlüğü, elinde yuvarlak, ortası delik kek kabı, yüzünde kül rengi bir maska, solgun ve sonsuz bir kederle mutfak kapısında durup *öylece dikilmiş* bir hâlde. (s. 124 str. 13)

O, *annesinin yaptığı* hataları yapmayacak, evlenince kocasını hep mutlu edecekti. (s. 124 str. 20)

Belki de bu yüzden, yani sırf kendi evliliğini farklı kılabilmek için, *annesinin yaptığı* gibi bir Hıristiyan'la değil, kendi inancından bir Yahudi'yla evlenmek istemiş, eş olarak David'i seçmişti. (s. 124 str. 24)

Arkasını dönünce *kendisine muzipçe bakan* dört çift göz gördü: Orly, Avi, Jeannette ve David. (s. 125 str. 4)

Ella, *kocasının bakışlarının odaklandığı* yere baktı. (s. 125 str. 14)

Orly merakla annesine döndü, *herkesin aklından geçen* soruyu sordu. (s. 125 str. 26)

Sahi, ne olmuştu da *her sabah robot gibi sofraya kuran* kadın, bu sabah kahvaltı hazırlamayı unutmuştu? (s. 126 str. 1)

Pencereden dışarı, *ay ışığında yüzen* avluya baktım. (s. 129 str. 3)

Bu sefer rüyamda, *yerleri Acem halılarıyla kaplı son derece aşına gelen* bir odada, rahlenin başında bir kitap okuyordum. (s. 129 str. 21)

Ama hırkayı kaldırıncaya bir de baktım ki *altında dumanı tüten* bir şamdandan başka bir şey yok. (s. 130 str. 11)

Ağaçların arasından esen meltemle yapraklar belli belirsiz hışırdadı. (s. 131 str. 4)

Rabbim bana *en çok kıymet verdiğim* üç nimeti bağışladı: İlim, irfan ve başkalarına doğru yolu gösterme ehliyeti. (s. 131 str. 8)

Farklı nispetlerde *nebilere, velilere, âlimlere kadar uzanan* İlm-i Keşf-i İlahi'den nasibimce pay aldım. (s. 131 str. 12)

Ders verip yetiştirdiğim talebe o kadar çok ki, sayısını da isimlerini de akılda tutamaz oldum. (s. 131 str. 25)

Çok şükür Allah'a ki huzurlu bir ailem, lekesiz itibarım, kadim dostlarım, sadık müritlerim ve *benden feyz alan* talebelerim var. (s. 131 str. 30)

Sanki içimde *başkalarından değil de esas benden gizlenen* bir sır taşımaktayım. (s. 132 str. 18)

Bir şehre varmadan önce *hiç şaşmadan tekrarladığım* kadim bir âdetim var: Şehrin kapılarından geçmezden evvel bir müddet durur ve oradaki tüm velileri selâmlarım içimden. (s. 132 str. 27)

İster ölü olsun ister diri, ister meşhur olsun ister meçhul, *o şehirde yaşamış ya da yaşamakta olan* tüm velilere selâm yollarım önden. (s. 133 str. 2)

“Hâl böyleyse *dert edecek* bir şey yok” dedim. (s. 133 str. 24)

Atım etraftaki seyrek çimleri çiğnerken, ben de *önümsıra yükselen* şehri gözledim. (s. 133 str. 30)

Arada bir köpek havlamaları, eşek anırmaları, çocuk kahkahaları, *avazı çıktığı kadar bağırın* bezirgânları işitiyordum –hayat dolu bir şehrin alelade sesleri. (s. 133 str. 33)

Hiç bilmediğim bir yere ayak basmak üzereydim. (s. 134 str. 2-3)

Kağnıyı çeken öküz hem çok ihtiyar hem çok zayıftı, belli ki ömrünün son demlerindeydi. (s. 134 str. 14)

Allah'ın engin devr-i tekvininde bir habbe olan ben, şakadan da olsa, ister insan olsun ister hayvan bir başka canı nasıl küçümser, nasıl öteleyebilirdim? (s. 134 str. 26)

Özür dileyen ben olurum hep. (s. 135 str. 7-8)

Rab noksanlarımızla ayrı ayrı uğraşır çünkü *beşeriyet denen* eser, kusursuzluğu hedefler. (s. 135 str. 20)

Şu hayatta daha çok şey bilen insanlar daha durgun, daha dingin olurdu. (s. 136 str. 12-13)

Bana bunun aksini düşündürtecek bir şey yaşamadım ki. (s. 138 str. 20)

O gün *en iflah olmaz* pintiler, *cebinde akrep besleyen* tipler bile sadaka vermek için yarışır. (s. 138 str. 27)

Ne kadar eli açık, hayırsever olduklarını ispatlayabilmek hevesiyle bir günlüğüne de olsa bizden iğrenmeyi bile bırakırlar. (s. 139 str. 2)

Mevlâna nerede vaaz verse şehrin tüm dilencileri ve yankesicileri *bala üşüşen* arılar misali orada toplaşır. (s. 139 str. 8)

Yağmurun tertemiz kokusu *uzaktaki bostanlardan gelen* tatlı ekşi rayihaya karışıyordu. (s. 139 str. 12)

Altında oturduğum akçaağaç kızıl-sarı yapraklarını döküyordu. (s. 139 str. 29)

Sonbaharda yapraklarını döken bir ağaç, *her gün bedeninden bir şeyler eksilen* bir cüzâmlıya benzemiyor mu? (s. 139 str. 32, 33)

Bu tür vahim yanlışlara sapan insanları tasvip etmeseler de, en azından onlara görünmez adam muamelesi yapmazlar. (s. 140 str. 12)

Yüzümün yarısı *açıkta kalacak* şekilde serpuşumu sıkıca bağladım ve camiye daldım. (s. 140 dtr. 31)

Tıpatıp rahmetli annesine çektiği söylenen büyük oğlan Sultan Veled ile duru bir çehresi, iri kirpikleri, badem gözleri, geniş bir alnı olan, lâkin etrafına ters ters süzen kardeşi Alaaddin. (s. 141 str. 15, 16, 17)

İşte böylesi kıymetli bir makam ve mevki, *bu kadar mühim bir paye verilen insan ne demeye Allah'ın kendisi için dilediğinden daha aşağısını hedeflesin?* (s. 141 str. 25)

Çok mürekkep yalamış insanlara has bir eminlikle seçiyordu kelimeleri. (s. 141 str. 28)

Bu tezat gibi görünen haller varlığın özüdür. (s. 142 str. 8)

Kanat çırpan kuşlara bakın. (s. 142 str. 8-9)

Ben insanların midelerini bulandırmamak için yüzümü gizlerken, o orta yere çıkıp *paha biçilmez* bir mücevher gibi ıslıl ıslıl parlıyordu. (s. 142 str. 33)

Aklıma takılan her yeni soruyla beraber hasedim arttı. (s. 143 str. 8)

Sonunda *mevlâna'ya duyduğum hınç, ona beslediğim hayranlığa galip geldi.* (s. 143 str. 9-10)

Eşyası en az olanı seçtim: Bir hasır döşek, *küflenmeye yüz tutmuş* bir battaniye, fitili dipte bir kandil, *yastık niyetine güneşte kurutulmuş* tuğla ve bir de güzel manzarası vardı. (s. 143 str. 22, 24)

Böylece bir günde, *senelerdir sürdürdüğüm* gezgin hayatı bırakıp, yerleşik hayata geçtim. (s. 143 str. 27)

Köle pazarlarında teni süt beyaz cariyeler gördüm ve bir de *şahit oldukları onca zulümden dilleri tutulmuş* irikiyim siyahî harem ağaları. (s. 144 str. 7)

Ellerinde hacamat zembekleri ile bekleyen gezgin berberler, billur küreli kâhinlere ve *ateş yutan* sihirbazlara rastladım. (s. 144 str. 8, 9)

Kudüs'e gitmekte olan hacılar, son Haçlı Seferleri'nden kaçkın serseri askerler vardı yollarda. (s. 144 str. 10)

Ceneviz lisani, Frenk lisani, Yunanca, Fârisî, Türkçe, Kürtçe, Arapça, Ermenice, Süryanice, İbranice ve *hangi lisana ait olduğunu bilemediğim* envai çeşit lehçede konuşuyordu ahali. (s. 144 str. 13)

Bitmek bilmez farklılıklarına karşın bu insanların hepsinde ortak bir şey vardı: Aynı tamamlanmamışlık hâli. (s. 144 str. 14)

Her biri *yapım süreci devam eden* birer eserdi. (s. 144 str. 16)

Zor olan hatasıyla sevabıyla fani insanları sevmektir. (s. 144 str. 25)

Sokaklarda kavga patırtı içinde oynayan yoksul, başıboş çocuklara rastladım. (s. 145 str. 9)

Konya şehrinin *adı kötüye çıkmış* mahallesine vasıl olmuştu demek. (s. 145 str. 13)

Kadınların yanında bir bahçe vardı; *akillara durgunluk verecek* güzellikte katmer katmer açmış güllerle dolu bir gül bahçesi. (s. 145 str. 20)

Kadınların yanında bir bahçe vardı; *akillara durgunluk verecek* güzellikte katmer katmer açmış güllerle dolu bir gül bahçesi. (s. 145 str. 21)

Siz dervişler habire hu çekip, karı kız görünce *öcü görmüş* gibi kaçmaz mısınız? (s. 146 str. 7)

Yıkamakla çıkamayan tek pislik kalplerde yağ bağlamış haset ve art niyettir. (s. 146 str. 21)

Yani şimdi sana göre Allah *gökten bakan* öfkeli, ceberut bir baba mı? (s. 146 str. 29)

İlerideki sermayelerin arasında duran genç bir kadını işaret etti. (s. 147 str. 9)

İncecik çenesi, sedef gibi pürüzsüz teni, *derin ama dertli bakan* ceylan gözleri vardı. (s. 147 str. 11)

Görenin aklını başından alacak kadar güzeldi. (s. 147 str. 12)

Eğilip, *yalnız hünsanın duyabileceği* şekilde kulağına fısıldadım. (s. 147 str. 14)

Ömrümü seccade üzerinde tespih çekerek geçiren dervişlerden değilim. (s. 147 str. 29)

Nefes Alan Kuran'dır okuduğum. (s. 147 str. 31)

“Her insan açık bir kitaptır özünde. Okumayı bekler. *Her birimiz yürüyen, nefes alan* kitabız aslında, yeter ki özümüzü bilelim” dedim. (s. 148 str. 2)

Şeytan, *dışımızda bizi ayartmayı bekleyen* korkunç bir mahlûk değil, bizzat içimizde bir sestir. (s. 148 str. 12)

Ve unutma ki *nefsini bilen* Rabbini bilir. (s. 148 str. 14)

Başkalarıyla değil, *sadece kendiyile uğraşan* insan, sonunda mükâfat olarak Yaradan'ı tanır. (s. 148 str. 15-16)

“*Orospulara vaaz vermeye kalkan* deli derviş!” dedi homurdana homurdana. (s. 148 str. 19)

Sanki *varmaya hiç niyetlenmediği* bir eşiğe yaklaşmıştı. (s. 149 str. 1-2)

Mutfakta kahve hazırlarken, *geçenlerde oturup yazdığı ve sonra bir çekmeceye kaldırdığı* bir karar listesi buldu. (s. 149 str. 4)

Bir dönüm noktası varmış gibi hissediyorum. (s. 150 str. 3)

İslam tasavvufunda kırk sayısı bir mertebe aşmak için *sarf edilen* zamanı, manevi uyanışı temsil eder. (s. 151 str. 9-10)

Nasıl olur da insanlar habire fuhuşa karşı olduklarını ve fahişelere acıdıklarını söyledikleri hâlde *fuhuş yapan* bir kadının tövbe edip hayata sil baştan başlamasına fırsat tanımazlar? (s. 151-152 str. 29-1)

Gül bahçesini kimin yaptığını soran o uzun boylu, saçsız derviş gittikten sonra baktım bizim hünsayı bir düşüncedir almış. (s. 152 str. 17)

Berberce *bostanların arasından dolanan* tozlu yoldan ilerledik. (s. 152 str. 33)

“Helvaa” diye tekrarladı Susam, daha kelimeyi duyar duymaz *ağızına hoş bir tat gelmiş* gibi dilini şapırdattı. (s. 153 str. 29)

Konstantinopol’de yaptıkları mezalimi işittik. (s. 154 str. 5)

Çocukluğumdan hatırladığım en eski şey *fırından taze çıkmış* ekmek kokusudur. (s. 154 str. 15)

Dükkâna dinlenmeye gelen fakir fukaranın gıpta dolu bakışından bilirdim hâlimizi. (s. 154 str. 17)

Ne var ki *annemin karnında yoğrulan* hamur devasa bir şeye benziyordu. (s. 154 str. 27)

Günün birinde *fırına gelen* dilenciler gibi olacağımızdan korkuyordum. (s. 155 str. 14)

Ama doğrusu, *babamın gazabına uğrayan* ben olmadığım için kendimi şanslı sayıyordum. (s. 155 str. 20)

Kardeşimin hayatında tek değişen şey şu oldu: Eskiden sırf babamdan kötü muamele görürken, şimdi hem babamdan hem üvey annemden kötü muamele görüyordu. (s. 155 str. 25)

Geri döndüğünde beter arkadaşlar ve daha beter huylar edinmiş olarak geliyordu. (s. 155 str. 28)

Anamın kokusu sinmiş evde duramadım. (s. 156 str. 6)

Sonunda *hayatta kalan tek yakın akrabam olan* halama gitmeye karar verdim. (s. 156 str. 7)

Konstantinopol’da giden bir yolcu arabasına atladım. (s. 156 str. 11)

Hayatımda hatırlamak istemediğim nice şey var. (s. 157 str. 6)

Ormanda geçen günlerim bunların arasında. (s. 157 str. 6-7)

Bir de *kendi istekleriyle gelmiş* fahişeler vardı. (s. 157 str. 11)

Zaman zaman *ormandan geçen* at arabaları görürdüm, çoğu da asilzadelere aitti. (s. 157 str. 14)

İşlerin nasıl yürüdüğünü anladıktan sonra bir plan yaptım ve *büyük şehre giden* bir arabayı durdurup arabacıya beni alması için yalvardım. (s. 157 str. 19)

Benim gibi düşmüş birini evinde istemezdi ki. (s. 157 str. 25)

Aralarında erkek kılığına girmiş bir kadının oturduğunu bilseler ne yaparlardı acaba? (s. 158 str. 28)

Bana yol gösterecek bir sese ihtiyacım vardı. (s. 159 str. 2)

Anladım ki *şu âlemde tesadüfi veya fuzuli olan* bir şey yok. (s. 159 str. 14)

Öyle bir teslimiyet ki *anamın pişirdiği* ekmekler kadar sıcak ve yumuşak. (s. 159 str. 24)

Camideki cemaat dağılıncaya kadar *kimsenin keşkülüme para bırakmasını beklemediğim* için miskin miskin etrafı gözetlemeye başladım. (s. 160 str. 3)

Neredeyse uykuya dalacaktım ki *daha evvel hiç görmediğim* bir adam ilişti yanıma. (s. 160 str. 5)

Düşün hele, Allah'ın bunca adı varsa *O'nun ruhundan üflediği* bir insan nasıl adsız yaşar? (s. 160 str. 31)

Bu soruya ne cevap vereceğimi bilemedim. (s. 160 str. 32)

Sonra *hiç beklemediğim* bir şey yaptı, koynundan gümüş bir ayna çıkarıp bana uzattı. (s. 161 str. 3)

Çok geçmeden ne olduğunu öğrendik. (s. 161 str. 13)

Korkudan ölecekmiş gibi kanı çekilmiş, bembeyaz kesilmişti. (s. 161 str. 20)

Nasıl oluyor da tek başlarıyken gayet mütevazî, mazbut ve hatta munis olan insanlar, kalabalık içine girer girmez değişiyor, kabalaşıyor, acımasızlaşıyordu. (s. 161 str. 24)

Kimi zanaatkâr, kimi tezgâhtar, kimi çerçî, kimi dülger olan, belki *karınca dahi incitmeyen* şahıslar bir guruh hâlinde hareket edince gaddarlaşıyordu. (s. 161 str. 27)

Mübarek sanki *yaydan fırlamış* ok! (s. 162 str. 1)

Ayaktakımı alayının başına varınca Şems esasını bayrak gibi havaya kaldırdı ve *avazı çıktığı* kadar bağırdı: “Durun!” (s. 162 str. 5)

Adamlar kadını itip kakmayı bırakıp, *yollarını kesen* bu silahlar içindeki çılgına baktılar. (s. 162 str. 7)

Galeyana gelen bir delikanlı öne atıldı, *kadının sarığına yapıştığı* gibi var gücüyle asıldı. (s. 162 str. 31-32)

Şems *ahalinin içindeki karışık hisleri bilmiş* olacak, herkese seslendi: “Karar verin kardeşlerim. Bu kadını hor mu görüyorsunuz, yoksa hoş mu görüyorsunuz?” (s. 163 str. 2)

Genç kadın dervişin arkasına sığınıp, *anasının eteklerine gizlenen* küçük bir kız çocuğu gibi olduğu yerde sindi. (s. 163 str. 8)

Onu yakalayarak aklınızın fikrinizin başka yerde olduğunu gösterdiniz! (s. 163 str. 22-23)

Kaldırımlarda uçuşan toz toprakları dışında hiçbir şey ve hiç kimse kıpırdıyamadı. (s. 163 str. 26)

Ne yapacaklarını bilemeden *etrafa boş boş bakınanlar* çoğunlukta idi. (s. 163 str. 33)

Tam o sırada fahişe, *dervişin arkasında saklandığı* yerden çıktı. (s. 164 str. 1-2)

İki kişi onu kovalayacak oldu. (s. 164 str. 5)

Şaşkınlıktan serseme dönen iki adam ayağa kalkmayı becerdiğinde, fahişe çoktan gözden yitmiş, dervişe orada işi bittiğine kanaat getirmiş olacak ki yürüyüp gitmişti. (s. 164 str. 9)

Tam sızmak üzereydim ki *dışarıda kopan* patırtıyla sıçradım. (s. 164 str. 15)

Açık pencereden içeri giren taş beni teğet geçerek tam arkamda oturan İranlı halı tüccarının masasına güm diye inmişti. (s. 165 str. 15)

Açık pencereden içeri giren taş beni teğet geçerek tam arkamda oturan İranlı halı tüccarının masasına güm diye inmişti. (s. 165 str. 16)

Ne olduğunu anlayamayacak kadar çakırkef olan tacir şimdi taşı eline almış, inceliyordu. (s. 165 str. 18)

Tanrı'yı yanlarına aldıklarından o kadar eminler ki, *geri kalan* herkese tepeden bakıyorlar. (s. 165-166 str. 33-1)

O da dindar bir adamdı ama *sarhoş müşterilerini yatıştırmayı bilecek* kadar da mahir bir meyhaneciydi. (s. 166 str. 3)

Hıristos'un bir şey demesine fırsat kalmadan *konuşmamıza kulak misafiri olan* İranlı tacir yan masadan seslendi: "Hay yaşa! Hayyam'dan rubai isteriz!" (s. 166 str. 27)

Mayısın son günü, Ella Rubinstein *evinde Aşk Şeriatı'nı okumaya ara verdiği* bir sırada, *tesadüfen ziyaret ettiği bir internet sitesinde rastladığı* testi cevaplandırıyor: "Kocanızın Sizi Aldatıp Aldatmadığını On Soruda Nasıl Anlarsınız?" (s. 168 str. 4, 6)

Eve gelmediği o gece nerede kaldığını bile sormamıştı henüz. (s. 168 str. 17)

Eve gelmediği o gece nerede kaldığını bile sormamıştı henüz. (s. 168 str. 18)

Kandi hayatıyla en ufak bir bağlantısı olmayan bu hayli kurgu garip bir şekilde sarmıştı onu. (s. 168 str. 20)

Zahara'nın yazdığı romanı okurken tek başına bir köşeye çekiliyor; *kafasını kurcalayan* meseleleri düşünmeden, sessiz, sakin ve doygun bir şekilde hikâyenin akışında huzur buluyordu. (s. 168 str. 21, 22-23)

Çocuklar etraftayken karı koca her şey yolundaymış gibi davranıyor, gayriihtiyarî rol yapıyordu. (s. 168 str. 26)

Ne yapacağını bilmediği bir bilgi ne işine yarayacaktı? (s. 168-169 str. 33-1)

Ne kadar az bilersen *bilmek istemediğin* şeyleri, o kadar az incelir derin, incinir kalbin. (s. 169 str. 2)

Bu yapay saadeti bozabilecek tek hadise geçen yılbaşında yaşanmıştı. (s. 169 str. 5)

Ella bir sabah *tesadüfen eve gelen* mektupların arasında bir otelin damgasını taşıyan bir zarf görmüştü. (s. 169 str. 6)

Ella bir sabah *tesadüfen eve gelen mektupların arasında bir otelin damgasını taşıyan* bir zarf görmüştü. (s. 169 str. 7)

Ella *hiç bir şey olmamış* gibi zarfı masanın üstüne bırakmıştı. (s. 169 str. 12)

Ardından bir açıklama yapma gereği duymuş olmalı ki, hızlıca eklemişti: “Geçen sene bu otelde diş hekimleri olarak konferans düzenlemiştik. Katılımcıları müşteri listesine almışlar demek.” (s. 169 str. 17)

Durgun suları bulandırmaktan korkan yanı derhal kabul etmişti bu açıklamayı. (s. 169 str. 21)

En sonunda merakına yenik düşerek, rehberden otelin telefonunu bulmuş, resepsiyonu aramış ve zaten *tahmin ettiği şeyi* onlardan duymuştu. (s. 169 str. 24)

Haftada bir katıldığı açılış dersleri fazla kilolarını vermeyi iyice zorlaştırmıştı. (s. 169 str. 31)

Gerçi *kursta ondan çok daha iyi yemek pişiren* ve sık yiyen ama hiç de kilolu olmayan bir sürü kadın vardı, o başka. (s. 169-170 str. 33-1)

Gerçi *kursta ondan çok daha iyi yemek pişiren ve sık yiyen ama hiç de kilolu olmayan* bir sürü kadın vardı, o başka. (s. 169-170 str. 33-1)

Hiç yanlış adamlara âşık olmamış, *pişman olacağı* ilişkiler yaşamamış, tutkulu sevişmelerin ardından panik içinde uyanıp “ertesi gün hâpı” kullanmak durumunda kalmamıştı. (s. 170 str. 7)

Hemen hemen tüm yaşıtlarının başına gelen kaza ve sarsıntılar ona uğramamıştı bile. (s. 170 str. 10)

Eğlenmeyi bilmeyen, habire okuyan ineğin tekiydi! (s. 170 str. 29)

Ya etrafındaki insanlara aşırı müdahale ediyordu, (*Jeannette’in evlilik planlarını duyunca yaptığı* gibi) yahut fazlasıyla edilgen ve uysal oluyordu (*kocasının kaçamakları karşısında yaptığı* gibi). (s. 171 str. 12, 14)

Bir yanda deli gibi başkalarının üstüne düşen, onları denetleyen bir Ella vardı; diğer yanda ise hâlim selim, pasif Ella. (s. 171 str. 14, 15)

Her şeyi sessizce bir kenardan izleyen, vaktinin dolmasını bekleyen Ella. (s. 171 str. 18-19)

İşte *şimdi saklandığı yerde kıpırdamaya başlayan, yüzeye çıkmaya hazırlanan* Ella buydu. (s. 171 str. 19-20)

Mayısın son gününde bunları düşünürken Ella *uzunca bir süredir yapmadığı* bir şey yaptı: Dua etti. (s. 171 str. 24)

Meğer *arkamdan gelen* ayak sesleri zavallı Susam’a aitmiş. (s. 172 str. 9)

Neler olup bittiğini, neden *böyle çıldırmuş* gibi sokak sokak koşmaya başladığımı anlayamamıştı belli ki! (s. 172 str. 12)

O kadar dalmışım ki yanımdaki delikanlının, *yüzümü örten* poşunun ucuna bastığını fark etmemişim. (s. 172 str. 18)

Baybars *kerhanedeki hiçbir kızın bulaşmak istemediği* başa bela müşterilerdendi. (s. 172 str. 25)

Bir keresinde kızın birini öyle kötü dövdü ki, *paraya putmuş gibi tapan* hünsa patron bile dayanamadı, “çek git, bir daha da gelme” diyerek defetti onu. (s. 172 str. 31)

Yüzüm ateş bastı, *kalbim yerinden oynayacak* gibi oldu ama kıyılayamadım. (s. 173 str. 11-12)

Camide olduğumuzu unutmuş gibi etrafımı sarıp, hakaret yağdırmaya başladılar. (s. 173 str. 26)

Ama *sokakta onları durduracak* hiçbir şey yoktu. (s. 174 str. 3)

O kara gözlerini yüzüme dikip, *hayatımda duyduğum* en acayip lafi etti. (s. 174 str. 28)

Dahası, *bugün seni camiden atan* adamların O’na senden daha yakın olduğunu nerden biliyorsun? (s. 175 str. 28)

Kendini sevmeyen birinin sevilmesi mümkün değildir. (s. 176 str. 14)

Sen *kendini sevdiğin* hâlde dünya sana diken yolladı mı, sevin. (s. 176 str. 15-16)

Bugüne değin beraber olduğum erkekleri düşündün: Kokuları, nefesleri, nasırlı elleri boşalırken haykırışları. (s. 176 str. 23)

Öyle tuhaf dönüşümlere şahitlik etmiştim ki hayatta: Temiz aile çocuklarının yatakta canavarlaştığını da görmüştüm, *canavar gibi görünen* adamların içlerinin meğer ne kadar yumuşak ve şefkatli olduğunu da! (s. 176 str. 27)

Oysa şimdi *karalar giymiş* dervişin teki karşıma dikilmiş, dağ pınarları gibi tertemiz olduğumu söylüyordu. (s. 177 str. 1)

Şems *aklımdan geçenleri okumuş* gibi usulca tebessüm etti. (s. 177 str. 5)

“Hâlbuki *sana lazım olan* bir tek şu andır. Şu anın hakikatini yaşamaktır aslolan.” (s. 177 str. 7)

Kerhaneden kaçan kızların sonu vahim olur. (s. 177 str. 19)

Yolun ucunun nereye varacağını düşünmek beyhude bir çabadan ibarettir. (s. 177 str. 21)

Badeden kalan ne varsa bir dikişte kafama dikip, gece yarısına doğru meyhaneden ayrıldım. (s. 177 str. 28)

İnsanın kendisi için kaygılanan bir dostunun olması güzeldi. (s. 178 str. 4)

Ama karanlık sokağa adım atar atmaz *daha evvel hissetmediğim* bir bitkinlik çöktü üzerime. (s. 178 str. 6)

Bu dünyada canımı en çok sıkan şey büyüklük taslayan insanlardı. (s. 178 str. 12-13)

Bu yaşıma kadar ne çektiysem *iffetli geçinen* insanlardan çekmiştim. (s. 178 str. 16)

Sağlı sollu dizilen heyula gibi ağaçlar yüzünden burası daha karanlıktı. (s. 178 str. 20)

Aramızda buz gibi bir sessizlik oldu; *uzaktan uluyan* köpeklerin sesi olmasa ortalıkta çıt çıkamayacaktı. (s. 178 str. 29)

Madem hakiki mey murdardır ve *yalnız mecazi meydir mubah kılınan*, şu kokladığınız koku da mecazi olsa gerek. (s. 179 str. 5)

Bir gözü kaymasa ve tabii suratındaki sabit somurtma olmasa, *yakışıklı denebilecek* bir adamdı. (s. 179 str. 14)

Ama *aniden göğsüme inen* kırbaçla sarsıldım. (s. 179 str. 26)

Son lafi ben ederim sandım ama *ağzıma dolan* kanla konuşamadım. (s. 180 str. 21)

Beni kabaçlayan adam dedi ki benim gibiler yeryüzünde fazlalıkmış. (s. 181 str. 19)

Tesadüfi olanya da fazladan olan bir şey yoktur. (s. 181 str. 24)

“Hıristos böyle konuştuğunu duysa, telaşlanır valla. *Ağzından çıkanı* sakın diye tembih yağdırır” dedim. (s. 182 str. 17)

O zaman derviş hiç düşünmeden beni kaldırdığı gibi sırtına aldı. (s. 182 str. 24)

“*Hep merak ettiğim* bir şey var” dedim. (s. 182 str. 32)

Sufilerin methettiği mey hakiki midir yoksa mecazi mi? (s. 182 str. 32-33)

Şems *beni evime bıraktıktan* sonra, uzun ve yorucu bir gecenin sabahında döşeğime yüzüstü uzandım. (s. 183 str. 9)

Köpeğinin yaşlandığını, vadesinin dolduğunu içten içe bilse de bunca zamandır *evdeki en yakın arkadaşı olan* varlığı kaybetmek Ella’yı derinden sarstı. (s. 183 str. 20)

Aklına gelen, canını sıkan her konuyu Aziz’e anlatıyordu. (s. 184 str. 3)

Griler ve bejlerle dolu bir tuvale benzeyen hayatına şimdilerde capcanlı bir renk ekleniyordu: Parlak, simli, neredeyse çığırkan bir mor. (s. 184 str. 23)

Aziz *öyle havadan sudan mesajlar yazan* bir adam değildi. (s. 184 str. 27)

Kalbini kılavuz kılmayan, aşka teslim olmayan kim varsa Aziz’e göre nebattan farksızdı. (s. 184 str. 28)

Ella *bu tür kallavi konularda fikir belirtmeye hiç alışkın olmadığı* hâlde ona açılıyordu. (s. 184 str. 33)

Siberuzay denen sonsuz olasılıklar labirentinin iki ayrı köşesinden birbirlerine kur yapmalarında ne sakınca olabilirdi ki? (s. 185 str. 3)

Bu sayede *evliliği boyunca aşınan* özgüvenini yeniden kazanabilirdi. (s. 185 str. 5)

Karşısındaki kadının kendisine ilgi duyduğunu anlar anlamaz havalara girip *kurt kesilmeyen* bir erkek. (s. 185 str. 10)

Beni tanıyan kime sorsan sana bunu anlatacaktır. (s. 185 str. 26)

Sana karşı hep dürüst olmak istediğim için bunları yazıyorum; *zamanı gelmiş* bir itiraf addet. (s. 186 str. 21, 22)

Seni görmeden özleyen, Ella. (s. 186 str. 23)

AIDS'in yaygın olduğu, çocukların üçte ikisinin öksüz kaldığı bir köyün fotoğraflarını çekmeye gidiyorum. (s. 186 str. 26-27)

İşte *bu kontrol edemediğimiz* kısma Sufiler “beşinci unsur” adını verirler. (s. 187 str. 9)

Ateş, toprak, rüzgâr ve suyun yanı sıra dünyayı şekillendiren beşinci unsur: Boşluk. (s. 187 str. 11)

Bu iki kavram arasındaki fark belki de hiç bugün olduğu kadar açılmamıştı. (s. 187 str. 33)

Modern dünyada gitgide büyüyen bir açmaz var. (s. 187-188 str. 33-1)

Dinden, devletten ve toplumdan bağımsız olarak “*akılcı birey*”in özgürlüğünü temel alan bir sistem kurduk. (s. 188 str. 3)

Bunca zaman akla dayandıktan sonra zihnimizin sınırlı olabileceğini kabullenmeye başladık. (s. 188 str. 6-7)

Bugün, *tıpkı moderinte öncesinde olduğu* gibi, maneviyate ilgide patlama yaşanıyor. (s. 188 str. 8)

Hayatımızda ve kişiliğimizde temel değişiklikler yapmadan *vakıf olabileceğimiz* bir şey değil. (s. 188 str. 14)

Yemek pişirmeyi sevdiğini söylemiştin. (s. 188 str. 15)

İnsanlık denen çorbaya nasıl malzemeler katıyorsun? (s. 188 str. 23)

Ben ne zaman seni düşünsem, *kazana kattığım* malzeme kocaman bir tebessüm oluyor. (s. 188 str. 25)

Rüzgâr hayattaki terk, göç ve devr eden şeyler. (s. 189 str. 2)

Yakınlarda bir eve girmeye çalışan bir hırsızın yahut *yoldan geçen* bir sarhoşun kokusunu almış olmalılar. (s. 191 str. 4, 5)

Amaişte *ahlaki yozlaşma* denilen illet balçıktan, bataklıktan farksız. (s. 191 str. 10)

Bir de bakmışsın ki *rüzgârla yayılan* ateş gibi dört bir yanı kaplamış. (s. 191 str. 14)

Cemaatin menfaatini ferdi menfaatlerin önüne yerleştirerek, *sabah akşam düzeni kollayanlar* var. (s. 191 str. 19)

Amacın cihat etmekse bu şehirde de *cihat edecek* çok şey mevcut. (s. 192 str. 11)

Eğer Moğollar bu denli muzaffer olabildilerse, Hıristiyanlar davalarını ileri götürebildilerse, İslam düşmanları köy köy, şehir şehir yağmaladıysa, bütün bunların sebebi *Allah'ın ipini bırakanlar!* (s. 192 str. 20)

Lafta Müslüman olup İslam'ın kurallarına uymayanlar! (s. 192 str. 20)

Bir yerin ahaliyi yoldan çıkarsa şayet, aynen *böyle iflah olmayacak* hâle gelir. (s. 192 str. 21)
Müslümanlara yakışmayacak herzeler ağızlarından düşmezken, bir de dinden imandan dem vurmaları yok mu, çileden çıkıyorum. (s. 192 str. 30)

Bir de çekinmeden diyorlar ki, "*Dördüncü kapıya varam* birinci kapının kuralları bağlamaz. Hakikat ehli, şeriatın kaidelerine uymak zorunda değildir." (s. 193 str. 13)

Kulağa zararsız, hatta masumane geliyor bu laflar ama *halka tebliğ ettikleri* laf salatasının altında, ben biliyorum ki, sinsi ve habis bir niyet var; "Dini mercilere kulak asmayın, onlara ne gerek var!" diyorlar. (s. 193 str. 22)

Aidiyet duygusundan yoksun, *rüzgârda kuru yaprak misali her yöne savrulan, tüm dünyaya "evim" diyen* kişi, Şeytan'ın arayıp da bulamadığı suç ortağıdır. (s. 194 str. 8)

Niçin kabullenmezler basit, sınırlı ve en nihayetinde *fani varlıklar olan* biz insanların haddimizden fazlasına gücümüzün yetmeyeceğini? (s. 194 str. 27)

İnsan denilen mahlûk çabalasa çabalasa kaç yazar. (s. 194 str. 28)

Bize düşen Yaradan'ın emirlerini yorumlamak değil, anlamaya çalışmak hiç değil, sadece ve sadece harfiyen yerine getirmek! (s. 194 str. 30)

Baybars *karımın pişirdiği* çorbayı ekmeğe katık yaparken, bir yandan da hâl ve şerait üzerine sohbet dalarız. (s. 195 str. 5)

Kâfir olsun, fâsık olsun, *hizaya getirecek* çok insan var, çok! (s. 195 str. 10)

Konya'ya vardığımdan beri tanıştığım insanları hatırladım: Dilenci Hasan, sarhoş Süleyman ve fahişe Çöl Gülü. (s. 195 str. 21)

Başkaları tarafından hor görülen ve ezilen bu insanlar yaygın bir dertten muzdaripti: "Ayrı bir Benlik zannı." (s. 195 str. 23)

Fildişi kulelerinde oturan âlimlerin görüş alanlarına girmeyen kimselerdi bunlar. (s. 195 str. 25-26)

Fildişi kulelerinde oturan âlimlerin görüş alanlarına girmeyen kimselerdi bunlar. (s. 195 str. 26)

Leyli hayvanların bile *hüküm süren* huzuru bozmamaya gayret ettikleri saat şimdi. (s. 196 str. 3)

Leyli hayvanların bile hüküm süren huzuru bozmamaya gayret ettikleri saat şimdi. (s. 196 str. 3)

Yirmi Üçüncü Kural: Yaşadığımız hayat *elimize tutuşturulmuş* rengârenk ve emanet bir oyuncaktan ibaret. (s. 196 str. 19)

Hâlbuki *esas kulağa hoş gelmeyen* sözlerde keramet vardır. (s. 197 str. 1)

Oraya giren her misafir gözüne hoş görünen çiçekleri derer, *geri kalan* otlara bakmaz bile. (s. 197 str. 4, 5)

Sadece *hoşumuza giden* şeylere şükretmekte ne var? (s. 197 str. 12)

Bir yer daha var: *Tüm sıfatların mânâsını yitirdiği* bir başka boyut! (s. 197 str. 16-17)

Bu can tende durdukça *Tebrizli Şems ile tanıştığım* günü unutmayacağım. (s. 197 str. 26)

Daha *büyük taleplerle gelenler* de vardı: *Ölümcül hastalıklarına şifa bulmamı talep edenlerden* tutun, *büyü bozmamı rica edenlere* kadar. (s. 198 str. 23, 24)

Hareketleri bir menzile odaklanmış kimselere has karalılıktaydı. (s. 198 str. 30)

Etrafındaki herkesten ve her şeyden apayrı, âdeta yalıtılmış bir duruşu vardı. (s. 198 str. 31-32)

Allah'ı arayan türlü türlü nice derviş gelip geçmiştir buradan. (s. 199 str. 4)

O yüzden *bu dervişi ilk gördüğümde beni şaşırtan* kılığı kıyafeti değildi. (s. 199 str. 8-9)

Sanki sadece *beni ve peşim sıra gelen* konvoyu değil, zamanın akışını durdurmakta niyeti. (s. 199 str. 12)

Etrafımızı saran kalabalık gözlerinin önünde cereyan eden hadiseyi nefesini tutarak izlemişti. (s. 199 str. 21)

İlk duyduğumda *saçma sapan gelen* bu soru birden başka bir anlam kazandı. (s. 200 str. 20)

Artık *karşımda dikilen* adamın meczubun teki olmadığını biliyordum. (s. 200 str. 23)

Daha evvel düşünmediğim bir soruyu düşünmemi. (s. 200 str. 24-25)

Yavaş yavaş gözlerine kendi fikirlerinin yankısını başkasının sözlerinde duyan bir adamın yumuşak, dostane parıltısı geldi. (s. 201 str. 4)

Kalbi böyle genişleyince, yani kabı büyüyünce, *doymak bilmez* bir susuzluk hasıl olmuş içinde. (s. 201 str. 13)

Aramızda geçenleri önce merak, sonra giderek artan bir şaşkınlıkla izlemişlerdi. (s. 201 str. 23)

Aramızda geçenleri *önce merak, sonra giderek artan* bir şaşkınlıkla izlemişlerdi. (s. 201 str. 24)

Kara gözlerindeki delişmen ışıkları seçecek kadar yakınlaşmıştım. (s. 202 str. 7)

Karşımda duran derviş, rüyalarımındaki adamdan başkası değildi. (s. 202 str. 12)

Ella *sır gibi sakladığı bu beklemedik* gelişme karşısında şaşkıındı. (s. 202 str. 20)

Ella'nın gözünde Aziz Z. Zahara, *parça parça yerli yerine oturtmaya uğraştığı* bir yapboz gibiydi. (s. 202 str. 26)

Ondan gelen her yeni e-postayla beraber hakkında yeni bir bilgi daha öğreniyor, elindeki bulmacanın bir parçasını daha tamamlıyordu. (s. 202 str. 26)

Mesela Aziz'in *profesyonel bir fotoğrafçı olduğunu* biliyordu. (s. 203 str. 4)

Sebatkâr bir seyyahtı, *evreni sırtında taşıyan* azimli bir kaplumbağa gibi... (s. 203 str. 10)

Ella'nın *haritada asla bulamayacağı* yerlerde kadim dostları vardı. (s. 203 str. 15)

Yabancı bir yere gitmenin tedbirliği; suratsız, insafsız gümrük görevlileri; laçkalaşmış bürokrasi çarklarından vize almanın imkânsızlığı; içme sularındaki parazitler; besin zehirlenmeleri, mide rahatsızlıkları, soyulma tehlikesi... kısacası *her turistin kâbusu olan* meseleler Aziz için sıradan ayrıntılardı. (s. 203 str. 20)

Ella dünyayı “güvenli Avrupa ülkeleri” ve “*geri kalan* tekinsiz bölgeler” diye ayıradursun, Aziz için Doğu, Batı, Kuzey, Güney birdi. (s. 203 str. 22)

Tam anlamıyla agnostik olduğu söylenemezdi. (s. 204 str. 2)

Tıpkı tarihte olduğu gibi günümüz dünyasında da en korkunç ve en yakın kavgaların din adına yapıldığını düşünüyordu. (s. 204 str. 5)

Aziz ise *din ve inanç meselelerini ciddiye alan*, maneviyatı kuvvetli biriydi. (s. 204 str. 18)

Hayatta nefret ettiği hiçbir şey yoktu. (s. 204 str. 20)

Vejeteryan filan olmadığı gibi et yemeye düşküdü. (s. 204 str. 21-22)

Söylediğine göre, *iyi pişmiş* kebabı hayatta reddedemezdi. (s. 204 str. 22)

Şu dünyada yaşanan çatışma ve savaşların bir “din sorunu” değil, “dil sorunu” olduğuna inanıyordu. (s. 204 str. 29)

Alışverişe çıkmak, bulaşık makinesini tamir ettirmek gibi gayet süfli işler dahi bundan payını alıyor, en ufak ayrıntı planlanıp, *titizlikle hazırlanmış* listeler ve takvimler şeklinde çantasının içindeki yerini alıyordu. (s. 205 str. 11)

Babamın yoluna o tuhaf kılıklı saçsız dervişin çıktığı gün orada değildim. (s. 205 str. 24)

*Çocukluğumdan beri herkesin babamın önünde eğildiğini görmeye alıştığım*dan, gün gelip babamın da birine benzer şekilde hürmet gösterebileceğini aklımdan dahi geçirmiyordum. (s. 206 str. 1)

*Çocukluğumdan beri herkesin babamın önünde eğildiğini görmeye alıştığım*dan, gün gelip babamın da birine benzer şekilde hürmet gösterebileceğini aklımdan dahi geçirmiyordum. (s. 206 str. 3)

Bugüne değin üvey annemin yalan söylediğini ya da mübalağa ettiğini duymadığım için, çaresiz inanmak durumunda kaldım. (s. 206 str. 8)

Bugüne değin üvey annemin yalan söylediğini ya da mübalağa ettiğini duymadığım için, çaresiz inanmak durumunda kaldım. (s. 206 str. 8)

Bugüne değin üvey annemin yalan söylediğini ya da mübalağa ettiğini duymadığım için, çaresiz inanmak durumunda kaldım. (s. 206 str. 8-9)

Gökten zembille inercesine babamın karşısına çıkan, hayatlarımızın orta yerine taş gibi fırlatılan bu yabancı kimdi? (s. 206 str. 13, 14)

Her geçen gün asabım biraz daha bozuldu; aksileştiğimi görüyor ama sinirlerime mâni olamıyordum. (s. 206 str. 33)

Kapıyı birden açsalar beni çömelmiş, *konuşmalarını dinler* vaziyette bulurlardı. (s. 207 str. 4)

Ara sıra yakaladığım kelimeler sayılmazsa, tek duyduğum *bitmek bilmez* bir fısıltıydı. (s. 207 str. 8-9)

Bir keresinde Kerra beni *kulağımı kapıya dayamış* hâlde yakaladı ama ne kızdı ne kınadı. (s. 207 str. 11)

Neler olup bittiğini öğrenmeye can atıyordu. (s. 207 str. 13)

“Kimsenin kimseyi kenara attığı yok!” diye kestirip attı ağabeyim. (s. 207 str. 23)

Babamız *Tebrizli Şems*’te *senelerdir aradığı* dostu, ruhdaşı buldu. (s. 207 str. 24)

O babamın gözdesi, terbiyeli, kâmil oğlan; bense *haylaz, ele avuca sığmaz ve anlaşılmaz olan.* (s. 207 str. 31)

Belki de *herkesin yerine getirmesi gereken* bir rol var bu dünyada. (s. 207 str. 32)

Ve eğer bütün fiyakalı rollar kapılmışsa, sen de *üstüne düşen* kısmı sırtlanırsın, istesen de istemesen de. (s. 208 str. 1)

Benim payımsa *geride kalmış* sıfatları üstlenmek! (s. 208 str. 3)

Zevcem de oğullarım da yokluğuma anlayış gösterecek kadar olgundurlar. (s. 208 str. 14)

Peş peşe yağan soruları duymazdan gelip, işaret parmağımı Şems’e doğrulttum. (s. 209 str. 4)

Çiğliğini görüp tanıyana kadar yanıma gelme! (s. 209 str. 22)

Annemi seneler evvel, *daha çocuk sayılacak* yaşta kaybetmiştim. (s. 209 str. 30)

Zor olan ne sorduğunu anlamaya çalışmak ve tabii bir de yanıtı bulmak. (s. 210 str. 10)

Zor olan ne sorduğunu anlamaya çalışmak ve tabii bir de yanıtı bulmak. (s. 210 str. 10)

Önümüzde uzanan yedi ayrı merhale, yedi basamak. (s. 210 str. 13)

Yoz, Ham ve Daima Başkalarını Suçlayan Nefs merhalesi. (s. 210 str. 20)

Dünyevi işlerden gayrısını düşünmeyen, paraya iktidara makama tamah eden, şişkin ve semiz bir "Ben" zannıyla yaşayan insan bu makamdadır. (s. 210 str. 22, 23, 24)

Buraya demir atmış kişileri hemen tanırısın. (s. 210 str. 24)

Önemli olan o çukurdan çabuk çıkabilmek. (s. 210 str. 30)

Olan biten her şeyde kendini didik didik inceleyerek eleştirir. (s. 211 str. 6)

Yani Suçlanan yahut Kınanan Nefs. (s. 211 str. 9)

Bu noktada, insanın nefsi, *İlham Alan* olduğundan, kişi *dünyada gördüğü* her şeyden ve herkesten esinlenir. (s. 211 str. 11, 12)

Teslimiyet denilen hâlin nasıl bir özgürlük olduğunu kıyısından köşesinden hissetmeye başlar. (s. 211 str. 13)

Teslimiyet denilen hâlin nasıl bir özgürlük olduğunu kıyısından köşesinden hissetmeye başlar. (s. 211 str. 13)

Zaman zaman kabz, yani sıkılma ve daralma yaratsa da, ekseriye bast, yani genişleme ve ferahlama getirdiğinden *gönle hoşluk verecek* kadar güzeldir bu makam. (s. 211 str. 17)

Zira bu aşamaya gelenlerden çoğu buradan çıkmak istemez. (s. 211 str. 19)

Bu nedendir ki üçüncü makam her ne kadar cennet bahçesi kadar latif olsa da, *yüceleri hedefleyenler* için bir tuzaktır. (s. 211 str. 24)

Buradan öteye geçmeyi başaran kişi İlim Şehri'ni kat eder ve Nefs-i Mutmaine safhasına ulaşır. (s. 211 str. 25)

Bu sebepten ona *Tatmin Olmuş* Nefs adı verilir. (s. 211 str. 27)

Malı ve mülkü, Mâlik-ül-mülk olan Allah'a teslim eder. (s. 212 str. 2)

Oraya ulaşabilen insan hakikaten çok azdır. (s. 212 str. 4)

Bu safhadan Allah razı olduğu için ona *Razı Olunmuş* Nefs denir. (s. 212 str. 10)

Buraya ulaşan kişi başkalarına deniz feneri olur. (s. 212 str. 10)

Hiçbir konuda karışılık sergilemez; tam tersine *ayrı düşenleri* buluşturur, düşmanları uzlaştırır, ortamları yumuşatır; *en hırçın iklimlerde esen* ılık bir yel gibidir. (s. 212 str. 15, 16)

Ama bu makamı bilen, bilse de *hakkında konuşan* olmadığından oradan bakınca âlemin nasıl görüldüğüne dair malumatımız sınırlıdır. (s. 212 str. 19)

Güzerghân kendine has engebeleri yetmezmiş gibi, dümdüz bir çizgi hâlinde ilerlemek de mümkün değildir. (s. 212 str. 22-23)

İlkinden sonucusuna makamlara giden yol doğrudan değil, dolambaçlıdır. (s. 212 str. 24)

Üstelik üst makamlara varan kişinin orada kalacağına garantisizdir. (s. 212 str. 26)

Hatta “artık piştim, erdim, ben bu yolları çözdüm” zannedip de *yukarıdan aşağılara tepetaklık yuvarlananlar vardır. (s. 212 str. 28)*

Kimsenin kadınların ellerine kitap verdiği yok. (s. 213 str. 25)

Oysa Mevlâna'nın bugün Şems'le konuştuğu gibi benimle de hararetle hararetle konuşmasını, bana da akıl danışmasını nasıl istiyordum. (s. 213 str. 26)

O zamanlar yalnız kaldığım her fırsatta kocamın kütüphanesine sokulmayı huy edinmiştim. (s. 213 str. 28)

Mevlâna'nın gözü gibi baktığı kitapların, el yazmalarının arasında bağdaş oturur; köhnemiş ve küflü kokularını solur, içlerinde ne tür sırlar gizlediklerini hayal ederdim. (s. 214 str. 1)

İnsan sonunu geldiği bir kitabı her seferinde yeni bir merakla okur mu? (s. 214 str. 8)

Bu paha biçilmez kitapların her biri bana ceddinden kalma. (s. 214 str. 11)

Maalesef, Mevlâna'nın kitaplarına ne kadar kıymet verdiğini uzun zaman önce acı bir şekilde öğrendim. (s. 214 str. 14)

Bu yörenin inanışına göre kitaplara dadanıp sayfalarını kemirmekten zevk alan haylaz bir cin varmış. (s. 214 str. 22)

Demek bana yasak olan odanın kapıları, Şems'e ardına kadar açıktı. (s. 215 str. 23)

Hakiki anam babam basit, köylü insanlardı; gündeğümünden günbatımına tarlada bağda çalışıp, vaktinden evvel yaşlanan kimseler. (s. 216 str. 1)

Hepsi de peş peşe basit hastalıklardan can vermiş beş bebe. (s. 216 str. 5)

Konuşmaya kulak kabartan annem hemen atıldı: “Kız çocuğuna okul ne gerek?” (s. 217 str. 10)

Bilgenin sözlerinden etkilendiği belliydi. (s. 217 str. 17)

İşte an yaşlı bilge hayatımın akışını tümünden değiştirecek bir teklifte bulundu. (s. 217 str. 21)

O sırf evde yardıma ihtiyaç olduğu için gitmeme karşı çıktıkça, ben de daha çok ikna oldum gitmeye. (s. 218 str. 2)

Bu arada babam, bilgenin sözünü ettiği o meşhur âlimi beraber ziyaret etmeye karar verdi. (s. 218 str. 3)

Ders verdiği medresenin kapısında Mevlâna'yı bekledik. (s. 218 str. 6)

Amadönüşte köşede tek başına dikilen genç kadını görünce afalladım. (s. 218 str. 21)

Bunları söyledikten sonra koca âlim sessizliğe büründü. (s. 220 str. 22)

Az evvel aramıza giren gerginlikten eser kalmamıştı. (s. 221 str. 4)

Sonunda köyümüze uğrayan o bilge haklı çıktı. (s. 221 str. 17)

Bir başına kalmaktan hoşlanan biri olmamıştı hiç. (s. 221 str. 25)

Her fırsatta Aşk Şeriatı'yla uğraşılıyor; roman hakkında yazdığı yayın raporunun son rötuşlarını tamamlıyordu. (s. 221 str. 28)

Zahara'nın romanı kendi zihnine çekilmeye bahane oluyor, bu sayede hem ailevi yükümlülüklerden hem de uzun süredir bekleyen karı koca çatışmalarından kaçırıyordu. (s. 222 str. 4)

Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, benzer hayatlar süren on beş kadınla yan yana dizilip yemek pişirmek zoruna gitmeye başlamıştı. (s. 222 str. 7)

Ne tuhaf, son zamanlarda bir sürü sırrı olmuştu: Mesela Aziz, romanı hakkında Ella'nın bir değerlendirme raporu hazırladığını bilmiyordu. (s. 222 str. 12)

Yayınevi, Ella'nın raporunu hazırladığı romanın yazarıyla sürekli yazıştığını bilmiyordu. (s. 222 str. 13)

Birkaç hafta içerisinde durağan, tekdüze bir hayat süren bir kadın olmaktan çıkıp, geçiştirmeler, kaçamaklar ve sırlarla dolu bir başka kadına dönüşmüştü. (s. 222 str. 16, 17)

Tam tersine, uzun zamandır ilk defa yüreğinin pır pır ettiğini hissediyordu. (s. 222 str. 22)

Hayatta hiçbir zaman kendini koyvermeyi becerememiş, başkalarının dediklerine kulak asmamayı öğrenememiş, kendini hep bastırılmış ve sansürlemiş bir kadının kahkaha denemeleriydi bunlar. (s. 222 str. 30-31)

Matematikten üst üste çakan Avi özel ders almaya başlamıştı. (s. 222 str. 33)

Neler olduğunu soranlara bir müddet yalnız kalmaya ihtiyacı olduğunu söylemişti. (s. 223 str. 7)

İnsanların ilişki kurma ve yıkma hızı, daha önce hiç olmadığı kadar düşündürüyordu Ella'yı. (s. 223 str. 11)

Aziz'la yazışmalarından öğrendiği bir şey varsa, o da talepkâr ve ısrarcı olmaktan vazgeçip sakin ve dingin oldukça, çocuklarının ona açıldığıydı. (s. 223 str. 17)

Tüm aileyi ve evin her şeyini dengede tutan merkezi güç! (s. 223 str. 22)

Kontrol edemediği şeyler için hayıflanmayı bırakalıberi bir başka kadın olmuştu. (s. 223 str. 25-26)

Bir süredir diğer kadın(lar)la görüşmediğini tahmin ediyordu Ella. (s. 223 str. 31)

Tek başına bir köşeye çekilip, kendine ait bir dünya yaratınca, *evliliklerini olduğundan parlak ve başarılı gösteren* cila dökülmüştü. (s. 224 str. 4)

Eskiden, evliliklerine zeval gelmesin diye suları bulandırmaz, bilmezden gelir, *dünyadan haberi yokmuş* gibi davranırdı. (s. 224 str. 20)

Ella *hiç olmadığı* kadar güçlü hissediyordu kendini. (s. 224 str. 24)

Velev ki telefonda Jeannette'e *itiraf ettiği* kadar mutsuzdu, öyleyse neden *mutsuz kadınların yaptığı* şeyleri yapmıyordu. (s. 224 str. 31, 32)

Öyle günler oluyor ki *rüzgârda sallanan* beşik gibi sakinler; ne yiyor, ne içiyorlar. (s. 225 str. 25)

Sekiz senelik kocam, *öz evladımış gibi evlatlarını yetiştirdiğim* adam, *beraber çocuk yaptığım* insan bir yabancıya döndü. (s. 225 str. 29)

Ona bir tek derin uykuda olduğu zaman yakın hissediyorum. (s. 226 str. 1)

Ne zaman sabrım incelse, eski günleri anımsıyorum; *Rumi'nin her ne olursa olsun yanımda durduğu* günleri. (s. 226 str. 11)

Evleneceğimiz haberi ilk duyulduğunda, *hakkımda ileri geri laflar söyleyenler* olmuştu. (s. 226 str. 14)

İsa Peygamber'in adını taşıyan Müslüman bebekler bilirim, *Müslüman sütannelerin emzirdiği* Hıristiyan bebekler de. (s. 226 str. 24, 25)

Şayet Hıristiyanlıkla Müslümanlık arasında bir sınır kapısı varsa, *bunun her iki taraftaki bağnazların iddia ettiği* gibi geçilmez bir hudut olduğunu sanmıyorum. (s. 226 str. 28)

Şayet Hıristiyanlıkla Müslümanlık arasında bir sınır kapısı varsa, *bunun her iki taraftaki bağnazların iddia ettiği* gibi geçilmez bir hudut olduğunu sanmıyorum. (s. 226 str. 29)

Din adamları belki çok şey biliyor, ama *inanç denilen* şey aklen ve naklen mi anlaşılır yoksa birebir kalben yaşayarak mı? (s. 226 str. 32)

Müslüman âlimler Teslis'i kabul ettikleri için Hıristiyanları yeriyor; *Hıristiyan âlimler ise "Kuran kusursuzdur"* dedikleri için Müslümanları. (s. 227 str. 3, 4)

Sanki *her iki din birbirinden fersah fersah uzakmış* gibi konuşuyorlar. (s. 227 str. 5)

Hâlbuki din bilgileri aralarında tartışadursun, *Anadolu'da yaşayan* sıradan Hıristiyanlarla sıradan Müslümanların ortak yanları öyle çok ki. (s. 227 str. 7)

Diyorlar ki *Hıristiyanlığa dönen* bir Müslüman için en zoru Teslis'i kabul etmekmiş. (s. 227 str. 10)

Keza *Hıristiyanlıktan dönen* bir Müslüman için en zoru Teslis'i bırakmakmış. (s. 227 str. 11)

Benim esas zorlandığım husus Meryem'i terk etmek oldu. (s. 227 str. 16-17)

Başkaca *her konuda sırdaşım olan* komşum Safiye bile. (s. 227 str. 28)

Aynı yastığa baş koyduğun kocan bir sabah aniden bir yabancıya dönüşebilirmiş. (s. 228 str. 4)

Aşk yoksa “ibadet” bir kuru kelimededen, *yan yana gelmiş* altı harften ibaret. (s. 228 str. 15)

Yaradan’ın gökyüzünde, tepede bir yerlerde olduğunu sanırlar. (s. 228 str. 18)

O muhteşem bir güzellik, *kaynağı kesilmeyen* nur, sonsuz merhamet ve rahmettir. (s. 229 str. 9-10)

Sadece *bana verdiği* şeyler için değil, *benden esirgedikleri* için de şükredeceğim. (s. 229 str. 23-24)

Eğer *insanın taktığı* gözlüğün camlarına olumsuzluk sinmişse, tabii ki olumsuzluk görür baktığı her yerde. (s. 230 str. 7)

Hayatları bitmek bilmez bir hamaset ve husumetle doludur; *sevgisizlikleri üzerlerini örten* bir kara buluttur. (s. 230 str. 12-13, 14)

Mukaddes Kuran’ın özünü ve bütünü kucaklamak yerine, bağnazlar belli başlı bir iki ayete kafayı takar, *çatışmacı zihinlerine yakın buldukları* emirlere öncelik verirler. (s. 230 str. 20)

Herkese durmadan nutuk atarlar: “Mahşer günü geldiğinde kıldan ince, kılıçtan keskince Sırat Köprüsü’nden geçmeye mecbur kalacağız. *Köprüyü geçemeyen* günahkârlar alttaki cehennem çukurlarına düşüp zebaniler elinde ilelebet azap çekecek. Faziletli yaşam sürenlerse köprünün öbür ucuna varıp hurmalarla, hurilerle mükâfatlandırılacak.” (s. 230 str. 23)

Geçmişte çok kötü bir günah işlemiş, şimdi de *vicdanı aç bir fare gibi beynini kemiren* bir adamın çektiği azaptan daha beter cehennem olabilir mi? (s. 231 str. 4)

Geçmişte çok kötü bir günah işlemiş, şimdi de *vicdanı aç bir fare gibi beynini kemiren bir adamın çektiği* azaptan daha beter cehennem olabilir mi? (s. 231 str. 4)

Ya da *insanlığa maddi manevi hayrı dokunan, kalp kırmak yerine kalp onaran, sonsuz bir muhabbet zincirinde halka olmayı başaran ve kâinatın sırlarına parmaklarının ucuyla dokunan* kişinin doyunluğundan öte cennet mi var? (s. 231 str. 6-7, 8, 9)

Başkasına ayrı ayrı görünen, ona bir ve tek görünür. (s. 232 str. 7)

Önce *kendisine verilen* görevi tamamlamalıydı. (s. 232 str. 18)

Yazarla olan etkileşme ile roman hakkındaki çalışmasını titizlikle ayırmıştı. (s. 232 str. 21)

Ama haziranın on ikisinde öyle bir şey oldu ki *iş ve aşk arasına çektiği* sınırı ihlal etti. (s. 232 str. 23)

Aziz internet sitesine çektiği fotoğraflar arasına kendi resmini koymamıştı. (s. 232 str. 26)

Doğrusu *Ella yazıştığı insanın neye benzediğini* bilmemekten ayrı bir keyif almıştı ilk başlarda. (s. 232 str. 27-28)

Aziz'den aldığı mesajlara bir yüz yapıştırmak istiyordu. (s. 233 str. 4)

Bu çağda, *her şeyin görüntü odaklı olduğu* bir dünyada insanın tipini bilmeden bir başkasıyla dostluk etmesi, hele hele yakınlaşması mümkün müydü? (s. 233 str. 6-7)

Sonunda Ella *damdan düşer* gibi bir gün Aziz'e eski bir fotoğrafını yollayıverdi. (s. 233 str. 9)

Uzakdoğu'da bir yerlerde çekilmiş gibiydi fotoğraf; kadrajda bir düzinden fazla çocuk vardı, hepsi kara saçlı, çekik gözlü, farklı yaşlarda. (s. 233 str. 22)

Arkada gümüşî bir göl ayna gibi parlıyordu ve *kadrajda girmeyen*, belki de *orada olmayan* birinin esrarengiz gölgesi alt köşeye vuruyordu. (s. 233 str. 32)

Ella fotoğraftaki adamın her ayrıntısını içine çekerken, *onu bir yerden tanıdığı* hissine kapıldı. (s. 234 str. 2)

Şu durumda, *sekiz yüz sene arayla yaşamış* iki erkek arasındaki benzerlik hayli şaşırtıcıydı. (s. 234 str. 14)

İlk olarak Aşk Şeriatı'nı sırf hikâye açısından değil de farklı bir gözle; *Şems-i Tebrizî'de gizlenmiş olan Aziz'i*, yani *baş karakterde gizlenen* yazarı bulmak amacıyla yeniden okumaya karar verdi. (s. 234 str. 21, 22)

Zihnini meşgul eden bir şey daha vardı: Arzu! (s. 234 str. 30)

Bir erkeği arzulamayalı, kendini kadın gibi hissetmeyeli o kadar uzun zaman olmuştu ki *bu duygunun neye benzediğini* bile unutmuştu. (s. 234 str. 32-33)

Ama işte şimdi tam karşısında duruyordu hakikat: *Kuvvetli, kıskırtıcı, kural tanımaz* bir çekim gücü. (s. 235 str. 2)

Amcam Şeyh Yasin diyor ki, “*Dünya her geçen gün yozlaşarak çürümekte. Asr-ı Saadet bitti biteli medeniyet tarihi yokuş aşağı inişten ibaret.*” (s. 235 str. 12)

Zira bana sorarsınız *insanın olduğu* her yerde savaş ve şiddet olmuş ve daha da olacak. (s. 235 str. 15)

Beş sene önce Cengiz Han'ın barış antlaşması için yolladığı yüz elçi birden katledilince işler sarpa sardı. (s. 235 str. 28)

Ama *şu kana susamış* Moğol Ordusu gibisini görmedik. (s. 236 str. 11)

Harp sanatını hatmetmişler: *Her biri farklı amaca hizmet eden* envai çeşit silah kullanıyor; her bir neferi *çevşenler kuşanmış; şeşber, teber, şimşer ve kargayla donanmış.* (s. 236 str. 12)

Bir de *zırh delen, bariyerleri geçen, zehir saçan, bedendeki en sert kemiği dahi kırabilen* okları var. (s. 236 str. 14, 15, 16)

Bir taburdan diğetine ıslıkla haber salan oklar bile yapmışlar. (s. 236 str. 16)

“Aşk” dışında en sevdiği kelimeler: “sabır”, “uyum”, “huzur”, “hoşgörü”, “tevekkül...” (s. 237 str. 7)

Cici bici, şeker şerbet, ne etliye ne sütlüye bulaşan onca kuru laf! (s. 237 str. 9)

Mazisi böyle olan adamın “her şeyi hoş gör” demesinden kolay n’ola? (s. 237 str. 20)

Daha geçen gün Şems-i Tebrizî’nin pazarda toplananlara bir hikâye anlattığını işittim. (s. 237 str. 23)

Romanında anlattığın karakterde sen de varsın, öyle değil mi? (s. 238 str. 20)

Vaktiyle Baba Samed bana şöyle demişti: “Bu dünyadan bir Tebrizli Şems geçti. Hem de bir kez değil, yüzlerce kez. Her asırda yeniden gelir onlar. Ama Şems’i göreceksin, görüp de kıymetini bilecek Rumiler olmadıktan sonra neye yarar? Sen o yüzden Rumileri ara!” (s. 239 str. 2)

Var olanı değil, sende eksik olanı gösteren sihirli bir aynadır o. (s. 240 str. 4-5)

Vesen bunca zaman aslında hep bir eksiklik duygusuyla yaşadığını, bilmediğin bir şeye hasret çektiğini anlarsın. (s. 240 str. 6, 7)

Sana içindeki boşluğu gösteren bu kişi bir pir, üstâd, arkadaş, yoldaş, eş ya da bazen bir çocuk olabilir. (s. 240 str. 8)

Önemli olan seni tamamlayacak ruhu bulmandır. (s. 240 str. 9)

Önemli olan seni tamamlayacak ruhu bulmandır. (s. 240 str. 9-10)

Her peygamberin verdiği öğüt aynıdır: Sana ayna olacak insanı bul! (s. 240 str. 10, 11)

Önem verdiği her kavrama bir tanım bulur. (s. 240 str. 13-14)

Vaktiyle yaptığın tanımlar bir daha kolay kolay sorgulamazsın. (s. 240 str. 16-17)

“Şimdiye değin sorgusuz sualsiz sahip çıktığın her tanım baştan yazılacak” der. (s. 240 str. 19)

Emin olduğum her bilgiyi sildi, beni hoceyken yeniden talebe hâline getirdi. (s. 240 str. 21)

Birini bu kadar sevdiğin zaman istersin ki ailen, arkadaşların, en yakınların da bu sevgiyi paylaşsın, onu sevsin. (s. 240 str. 23)

Tarifi olmayanı nasıl tarif etmeli? (s. 240 str. 28)

Serkeş, başıbozuk, ne yapacağı belli olmayan, güven telkin etmeyen biri. (s. 241 str. 2)

Yalan dolana ve dalavereye alışkın olanlar Şems’in sivri ve dürüst dilini takdir etmekte zorlanıyor. (s. 241 str. 3)

Benim için Şems koskoca kâinatı çekip çeviren tılsımın zuhur etmiş hâli. (s. 241 str. 8)

Benim için Şems koskoca kâinatı çekip çeviren tılsımın zuhur etmiş hâli. (s. 241 str. 8)

Herkes bana Şems’i niye bu kadar sevdiğimi sorar. (s. 241 str. 13)

Mecnun'un Leyla'yı delidivane sevdiğini duyan Halife Leyla'yı pek merak edermiş. (s. 241 str. 17)

Sayırsız diğerk kadın gibi o da *noksanları kusurları olan* bir faniymiş işte. (s. 241 str. 29)

Bunu duyan Leyla gülmüş. (s. 241 str. 33)

Sanma ki *başka türlü aşk denen* sırra erebilirsin. (s. 242 str. 2-3)

Şems'in ne kadar özel bir insan olduğunu göremeyenlere onu nasıl tarif edebilirim? (s. 242 str. 6)

Âşık olmayana aşk kuru bir kelimedenden ibaret. (s. 242 str. 10)

Âşık olmayan bunu anlayamaz, olansa anlatamaz. (s. 242 str. 11)

Öyleyse nasıl söze dökülebilir aşk, *kelimelerin hükmünü yitirdiği* yerde? (s. 242 str.13)

Belki Rumi 'yi ona *kızamayacak* kadar çok sevdiğimden, belki de Şems-i Tebrizî'nin nasıl bir albenisi, cazibesi, cezbesi olduğunu anlayabildiğimden. (s. 242 str. 24)

Evdeki herkesin bu durumdan memnun olduğunu söyleyemem. (s. 243 str. 1)

Bütün bu gerilimin başlıca sorumlusu olan Şems âdeta hiçbir şeyden etkilenmeden ortamızda yaşıyor. (s. 243 str. 6)

Bizden Mevlâna'yı çaldığı için onu affedemiyorum. (s. 243 str. 9)

Bu yüzden rastgele bir sayfa açtım ve *parmağımı koyduğum yere denk gelen* ilk ayeti okudum. (s. 243 str. 19)

Ne tuhaf, *koca kitapta içime dert olan* ayeti açmıştım. (s. 243 str. 20-21)

Böylece *Kuran'ı kaptdığım* gibi odasına gittim. (s. 243 str. 26)

Batmaya hazırlanan güneşin yalımları yüzünü yalıyordu. (s. 243 str. 29)

Şems kendi kendine konuşurcasına, mırıl mırıl cevap verdi: "Kuran taze bir gelin gibidir Kimya. *Onu okumak isteyen* kişi yanına itinayla yaklaşamazsa, o da kapanır, katiyen açmaz peçesini." (s. 244 str. 7)

İçime sinmeyen birkaç husus var orada. (s. 244 str. 12)

Allah'ın korumasını emrettiği şeyleri, kocalarının yokluğunda da korurlar. (s. 244 str. 24)

Serkeşlik etmelerinden endişe ettiğiniz kadınlara gelince; önce kendilerine nasihat edin, sonra yataklarında yalnız bırakın, yine dinlemezlerse dövün. (s. 244 str. 25-26)

İtaat ettikleri hâlde onları incitmek için bahane aramayın. (s. 244 str. 27-28)

İyi ve temiz kadınlar saygılıdırlar; Allah'ın kendilerini koruduğu gibi, *gizliliği gereken* şeyi korurlar. (s. 245 str. 5)

Sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden korkutuğunuz kadınlara önce öğüt verin, sonra onları yataklarında yalnız bırakın ve nihayet onları evden çıkarın / buldukları yerden başka yere gönderin! (s. 245 str. 6)

Kalbim bir an duracak gibi oldu, nefes bile alamadım. (s. 245 str. 31)

Uzaktan bakana tek bir akıntı gibi görünür, *içinde yüzene* ise dört ayrı ırmak. (s. 246 str. 1, 2)

Kıyıya yakın yüzmeyi sevenlere Kuran'ın zahiri katmanı kâfi gelir. (s. 246 str. 8)

Tuhaf bir adamdı, sesinde müthiş bir ahenk vardı, elleri ince ve zarıftı; *bakışları güneşten fıskıran* bir huzme misali değdiği yeri canlandırıyor. (s. 247 str. 11)

Tenimdeki parmak uçları yanan bir kandil gibi sıcaktı. (s. 247 str. 19)

Ve o kadar derinlere dalanlara ne olurdu? (s. 248 str. 1)

Âdeta çatacak yer, kavga edecek hasım arıyor. (s. 248 str. 9)

Gizli bir sevdası olduğunu, birine gönlünü kaptırđını biliyor ama kime abayı yaktığını soramıyordum. (s. 249 str. 15)

Gizli bir sevdası olduğunu, *birine gönlünü kaptırđını* biliyor ama *kime abayı yaktığını* soramıyordum. (s. 249 str. 15)

Başımıza gelen felakete pire mi diyorsun? (s. 249 str. 24)

Alaaddin kızgındı babama; kendisini yeterince koruyup kollamadığını düşünüyor ve tüm itibarına rağmen, *annemizi genç yaşında alıp götürren* ölüm karşısında çaresiz kalmış olmasını kabullenemiyordu. (s. 250 str. 5)

Haşhaşiler *mebzul miktarda uyuşturucu kullanıp suikastlar düzenlemeleriyle nâm ve korku salmış* bir mezhepti. (s. 250 str. 12)

Selahaddin Eyyubi Hazretlerinin çadırına girip, başucuna zehirli bir tatlı bırakacak kadar ileri gitmişlerdi. (s. 250 str. 15)

Ve Selahaddin Eyyubi, yani *Haçlılara karşı cesaretle savaşıp Kudüs'ü geri alan* ve *kimseden korkusu olmayan* o muhteşem kumandan, Haşhaşilerle mücadeleye cesaret edememiş, alttan almıştı. (s. 250 str. 18-19)

Belki de kardeşim sadece Şems'e kızgın ya da babama kırgın değildi, benim de *onu düş kırıklığına uğrattığını* düşünüyordu. (s. 251 str. 14)

Ona baktığım zaman *ara sokaklarda kedi kovalayan, yağmur birikintilerine dalıp ayağını çamura bulayan,* bütün gün *yoğurtlu ekmek kemiren* oğlan çocuğunu görüyordum. (s. 251 str. 19, 20, 21)

Belki böylece *onda sevecek* bir şeyler bulursun. (s. 252 str. 3)

Ben ortalıktayken Şems genellikle bir şey söylemez, *varlığım onu mutlak suskunluğa itermiş* gibi. (s. 252 str. 15)

Zaten hep az yer, *dişinin kovuğunu dolduracak* kadar. (s. 252 str. 18)

İltifatına sevineceğim yerde hiddetlendim. (s. 252 str. 23)

Şems *dediklerime hak vermiş* gibi hafifçe başını salladı. (s. 252 str. 26)

Kocamın en sevdiği kitapları tek tek mahvediyordu! (s. 253 str. 14)

Vaktiyle surf kitaplarının tozunu aldım diye beni azarlayan adam gitmiş, onun yerine, *tüm kütüphanesini mahveden deliyi kenardan izleyen* biri gelmişti. (s. 253 str. 22, 23)

Haryretten küçükdilimi yuttum, zira *sudan çektiği* her kitap kupkuruydu. (s. 254 str. 10-11)

Yaklaştığımızı gören korkuluklar buğday tarlaları arasından bize selâm durdu; bir çiftlik evinin önünde *ipe dizili yeni yıkanmış çamaşırlar* delice dalgalandı. (s. 254 str. 25-26)

Berberce o ağacın altına oturduk, *eflatuna çalan* semayı seyredaldık. (s. 254 str. 29)

Sakın kimsenin ahını alma; bir başkasının, hele hele senden *zayıf olanın* canını yakma. (s. 255 str. 7)

Vaazlarının kedere deva olduğunu duymuş. (s. 255 str. 12)

Eskiden *Vaaz Veren Akıl* idin. (s. 255 str. 17)

Ne kast ettiğini anlayamadım, sormadım da. (s. 255 str. 19)

Şafak *geceden kalan* tortuları silmiş, gökte günahsız bir turuncu tabaka bırakmıştı. (s. 255 str. 20)

Tek endişem, *şu içine gizlendiğin* kabuk. (s. 255 str. 31)

Doğu'dan, Batı'dan, Kuzey'den ve Güney'den *yüzünü dahi görmemiş* insanlar senin kelimelerinden ilham, feyiz ve cesaret alacak. (s. 256 str. 27)

Ve o kadar canımı yaktı ki bu fikir, *üstüme çuval çuval ağırlık binmiş* gibi yüreğim sıkıştı, sinem ağırdı. (s. 257 str. 18)

Babamla Şems arasındaki manevi bağın ne kadar kuvvetli olduğunu anlamıyorlar. (s. 257 str. 25)

Zira *okusalar benzeri manevi muhabbet hikâyeler olduğunu* bilirlerdi. (s. 257 str. 27)

Hazreti Musa efsanevi bir komutan, kanuni sıfatına layık biri olmanın yanı sıra günün birinde peygamber olacak kadar da mümtaz bir adammış. (s. 258 str. 2)

Ama bir gün gelmiş, *manevi gözünü açacak* bir dosta ihtiyaç duymuş. (s. 258 str. 3)

Nihayet duası kabul olduğunda, *bu dost zorda ve darda olana koşan* Hızır'dan başkası değilmiş. (s. 258 str. 5-6)

Sen *seyahatlerimde bana katılmak istediğini* söylüyorsun ama bunu tek bir şartla kabul ederim: Yaptıklarımı sorgulamayacaksın. (s. 258 str. 8)

“*Bana verdiğin söze ne oldu Musa? Sana demedim mi bana soru sorma diye*” demiş Hızır. (s. 258 str. 20)

En nihayetinde Hızır durup *başından beri yaptığı* her işi tek tek sebebiyle izah etmiş. (s. 258 str. 24)

O zaman Musa anlamış ki, *korkunç gibi görünen* işlerin ardında bilmediğimiz bir açıklama, her şerrin ardında da bir hayır var. (s. 258 str. 25)

Başka türlü göremeyeceği bir nizamı görmeye başlamış. (s. 258 str. 28)

Bu meselede olduğu gibi, *bu dünyada sıradan fanilere anlaşılmaz gelen* ama aslında *derin ilimlere açılan* dostluklar vardır. (s. 258 str. 30)

Bazı günler haramiler gibi babamın kapısının önüne oturup gelen gideni denetliyor. (s. 289 str. 3)

Bir gün, *babamı görmek isteyen* ama bir türlü *kapıdaki Şems'i atlatamayan* bir adam hiddetle bağırdı: “Yeter artık! Sen kim oluyorsun da *Mevlâna'nın kapısına geleni* kovuyorsun? Herkese soruyorsun ne getirdin diye! Peki ya sen? Sen ne hediye getirdin Efendi Mevlâna'ya?” (s. 259 str. 15, 16, 17)

Bizi tenkit edenler olacaktır. (s. 259 str. 29)

Hattaiki erkek bu kadar yakın dost olamaz; olursa ortada *ağza alınmayacak* bir düşkünlük vardır diyenler bile çıkıyor. (s. 260 str. 14)

Tam suyu geçecekler, az ötede *korkudan tir tir titreyen* yapayalnız ve gencecik bir kadın görmüşler. (s. 260 str. 21)

Kadını sırtında taşıyan seyyah sabırla gülümsemiş: “İyi de dostum, ben o genç kadını derenin karşısına geçirip orada bıraktım; sen ne demeye hâlâ taşırsın?” (s. 261 str. 2)

Babanla aramızdaki bağın derinliğini anlayamayanlara söyle, önce kendi zihinlerindeki kiri pası temizlesinler! (s. 261 str. 9)

Ailemin bana verdiği isim Craig Richardson'dı. (s. 261 str. 20)

Çocukluğumdan kalan en belirgin hatıralar balıkçı tekneleri, *bel vermiş* ağlar arasından *yeşil yılanlar gibi sarkan* şerit şerit yosunlar, *kumsal boyunca solucan didikleyen* çulluklar, *beklenmedik yerlerde boy veren* yabani çiçekler, denizin keskin ve tuzlu kokusu, *yemyeşil dağlar ve bir de savaş sonrası Avrupa'ya hâkim olan* alışılmadık sükûnet... Ben bunların arasında büyüdüm. (s. 261 str. 21, 22, 23, 24, 25, 28)

Bense sessiz köşemde hepsinden uzak, *yaşıtlarımın kapıldığı* değişim dalgasından habersizdim. (s. 262 str. 4)

Babamın *ikinci el kitap satan* bir dükkânı vardı, annemse yünü kıymetli koyunlar yetiştirirdi. (s. 262 str. 6)

Meğer *Tanrı'nın benim için yazdığı* hikâye bambaşkaymış. (s. 262 str. 16)

Yirmi yaşında *hayatımı tümünden değiştirecek* iki şeyle karşılaştım. (s. 262 str. 17)

Fotoğrafçılık kursuna kaydoldum, ilk başta *hobi olarak başlayan* bu uğraşım *ömür boyu süren* bir tutku olacağını bilmiyordum. (s. 262 str. 20, 21)

Arkadaşlarıyla Avrupa'yı gezen ve "tesadüfen" köyümüze uğrayan Hollandalı bir kadın. (s. 262 str. 23)

Margot'yu anlatan kavramların çoğunun anlamını bile bilmiyordum. (s. 262 str. 30)

Acaba *benim sevdiğim* kadar o da beni sevdi mi? (s. 263 str. 21)

Amabiliyorum ki o da *hiç kimseyi sevmemiş* kadar, hatta *kendi kendini şaşırtıp ürkütecek* kadar çok sevdi beni. (s. 263 str. 23, 24)

Margot burada biraz durdu; kendini siyasi yahut ekonomik nedenlerden ötürü *Avrupa'ya iltica edenlere* yardıma adadı. (s. 263 str. 30)

Mültecilerin ihtiyaçlarına odaklı bir sivil toplum örgütünde çalışarak dünyanın en belalı köşelerinden kaçıp *Hollanda'ya sığınan* ailelere rehberlik ediyordu. (s. 263 str. 33)

Bense *böyle idealist davalarla ilgilenmeyecek* kadar "meşgul" ve galiba maddiyatçıydım. (s. 264 str. 4)

Ne de olsa dünyanın en güvenli yerlerinden birinde yaşıyorduk; *bozuk bir musluk gibi Avrupa'ya mülteci akıtan* o karmaşık ülkelerden birinde değil. (s. 264 str. 17-18)

Oysa daha sağlıklı ve tartışmasız, *iyi kalpli olan* oydu, ben değil. (s. 264 str. 24)

Bir gece *sığınma talep eden* bir Rus gazeteciyi ziyarete gitmişti. (s. 264 str. 30)

Ve her zaman trafik kurallarına riayet eden, bu konuda beni hep uyarayan Margot, dörtlülere yakıp bekleyecek yerde, nedense *basireti bağlanmış* gibi arabadan çıkıp en yakındaki köye yürümeye kalkmış. (s. 264, 265 str. 33, 2)

Yüz metre ilerde hızla gelen bir araç çarpmış. (s. 265 str. 6)

Ne o balıkçı köyündeki saf delikanlıydım artık, ne *kariyer peşinde koşan* bir işletmeci... (s. 265 str. 10)

İçimdeki bastırılmış hayvan ortaya çıktı; bastırılmış ve kapana kısılmış. (s. 265 str. 11)

Başımı belaya soktuğum için cezalıyım. (s. 265 str. 23)

Her sabah aynada gördüğüm yüz biraz daha soldun, bir nebze daha durgun. (s. 265 str. 27)

Baybars gibi bir zorbayla takışmamak gerektiğini biliyordum ama sözümü sakınmadım: “Ben Tebrizli Şems’e kefilim. *Senin sandığın* gibi kötü biri değil o. Kaç kez beni görmeye geldi. (s. 266 str. 24, 26)

“*Orospunun kefil olduğu* adamdan kime hayır gelir?” dedi Baybars pis pis sırıtarak. (s. 266 str. 28)

“*Senin aklın fikrin fesatta olduğu* için herkesi kendin gibi zannediyorsun! Hâlbuki düşündüğün gibi değil” dedim. (s. 266 str. 31)

Etim için, benden faydalanmak için değil, *bendeki Hakk’ı görebildiği* için Şems bana elini uzatıyor. (s. 267 str. 4)

Moralim bozulduğunda, *kaderimin böyle yazıldığını, elimden bir şey gelmeyeceğini* söylediğimde kırk kuraldan birini hatırlatırdı. (s. 267 str. 27)

Kural Yirmi Sekiz: Geçmiş, *zihinlerimizi kaplayan* bir sis bulutundan ibaret. (s. 267 str. 29)

Hatta *bilinmeyen bulaşıcı bir hastalıktan muzdarip olduğum* yalanını bile uydurdum. (s. 268 str. 16-17)

Baybars’ın benden soğuyup gitmesi için *aklıma gelen* her bahaneyi kullandım. (s. 268 str. 20)

Umurunda bile olmadığını söyledi: Derken koynundan meşin bir kese çıkarttı; içinden kızıl-kahve bir ot döküp, avuç avuç ağzına attı. (s. 268 str. 22)

Bugüne değin *cenk meydanlarında gördüklerini* aktardı. (s. 269 str. 1)

Hayaletin galeyana getirdiği Moğol Ordusu’nun kervanlara saldırıp, *köyleri yağmaladığını, kadın erkek demeden önüne geleni kestiğini* anlattı. (s. 269 str. 4, 6)

“Ama Moğol olmasa, başka bir şey olur. Çünkü *insanın olduğu* her yerde savaş var” dedi. (s. 269 str. 7)

Ardından sordu: “Soğuk bir kış gecesi, *yüzlerce kişinin ölü ya da yaralı vaziyette yerde uzandığı* savaş alanlarında, kimi ruhunu teslim eder kimi kenarda can çekişirken, ortalığa tuhaf bir yumuşaklık ve kırılmanlık çöker. *Aklının hayalinin alamayacağı* bir huzur hâkim olur her tarafa, bilir misin?” (s. 269 str. 10, 13)

“*Hazin olan* bir şey yok yavru! Bu âlem böyle! Yerse! Büyük balık küçük balığı, zalim mazlumu yer! Hayatta kalmanın tek yolu var: Savaşmak” dedi. (s. 269 str. 21)

Hareketlerini yavaşlatmaya çalıştıysam da esrarın ve biranın etkisiyle *çığrından çıkmış* bir hâle gelmişti. (s. 269 str. 31)

Görünmez ipler tarafından yönetilen istemsiz bir kukla gibi defalarca hızla gitti geldi. (s. 270 str. 3)

Yüzüme som bir nefretle baktı, sanki *daha bir dakika önce onu tahrik eden* bedenim şimdi onu iğrendiriyordu. (s. 270 str. 8)

Baybars'la takışmanın anlamı olmadığını biliyordum ama elimde değildi. (s. 270 str. 32)

O ana dek *soğuk ve mesafeli bakan* gözleri hınçla doldu. (s. 271 str. 6)

Yüzüme attığı yumruğun acısını daha tam olarak anlayamadan, aniden duvara fırlattı beni. (s. 271 str. 11)

Yeni harman edilmiş burçak tarlalarının üzerinden geçtim, *köylü kızların mırıldandığı* türküleri işittim, *gün geceye dönünce peri ışıkları gibi yanıp sönen* ateşböceklerine gülümsedim. (s. 272 str. 1, 2, 3)

Ben bunca zamansız *hünsa patronundan yahut o insan azmanı Çakal Kafa'dan korktuğum* için bu kerhaneden ayrılamamıştım. (s. 272 str. 10-11)

Geri kalan her şey suyla yıkanır, yağulurdu. (s. 272 str. 23)

Ve işte o zaman Baybars *yuvalarından fırlamış* gözlerle dehşet içinde bana baktı. (s. 273 str. 7)

Gulyabani görmüş gibi geri geri yürüdü. (s. 273 str. 9)

Bunca zaman *Şems'in her mimiğini, her hareketini pürdikkat izlediğim* için ruh hâlindeki en ufak bir iniş çıkışı bile fark eder olmuştum. (s. 274 str. 3)

Bunca zamandır *merak ettiğim* soruyu o an sormaya karar verdim. (s. 274 str. 10)

Alnını hafifçe kırıştırıp, dudaklarında buse gibi yumuşacık bir hüznle bekledi; *düşüncelerini elevermeyen* bir esrar perdesi çehresinde asılı kaldı. (s. 274 str. 18)

Böyle anlarda *ne kadar yakışıklı olduğunu* bir bilseydi! (s. 274 str. 19-20)

Dilin yetersiz kaldığı bir öte boyut var. (s. 274 str. 22)

Ağzımdan çıkan kulaklarım işitince kıpkırmızı oldum. (s. 274 str. 25)

Onun yanındayken hem *her şeyi sil baştan öğrenen* bir genç kıza dönüşüyor, hem şefkatli bir anne gibi hissediyor, hem de rahminde can taşımaya hazır bir nilüfer çiçeği gibi açılıyor, kadın oluyordum. (s. 275 str. 1-2)

Hâlbuki *söylemek istediğim* şey başkaydı: “Benim kaderimde sen var mısın acaba?” diye sorabilmek isterdim ona. (s. 275 str. 9)

Peki *bu sonuca sebep olan* hadise nedir? (s. 275 str. 29)

Yoksa suç işlerken *kimse onu durdurmadığı* için darağacına gidiyor? (s. 275 str. 31)

Veya *suç işledikten sonra yakalandığı* için mi? (s. 276 str. 1-2)

İdamına yol açan sebep gerçekleştirdiği eylemin öncesinde mi, esnasında mı, yoksa sonrasında mı saklı sence? (s. 276 str. 2)

Hikâyedeki adam katil olduğu için, yani korkunç bir suç işlediği için asılacak. (s. 276 str. 6-7)

“Ne dediğini anlıyorum” dedi bitkin düşmüşçesine. (s. 276 str. 9)

Ya tekmil kelimelerin önemini yitirdiği bir başka bilinç boyutu varsa? (s. 276 str. 12)

Şems aklımdan geçen sorulardan habersiz sözlerine devam etti. (s. 277 str. 1)

Ağzımdan çıkan söze inanmadım. (s. 277 str. 20)

Yanaklarım utançtan ve heyecandan kıpkırmızı, konuştuğumuz ve konuşamadığımız tüm kelimeler dilimin ucunda şekersiz bir tat bırakmış hâlde, kalbim deli gibi ata ata avludan çıkıp eve doğru seğirttim. (s. 277 str. 28)

O andan itibaren, tâ baştan bildiğim bir hakikati kabul etmek durumunda kaldım. (s. 277 str. 31)

Hem de hiç ummadığı bir anda, ummadığı bir yerden. (s. 278 str. 15)

Şarap içeni yerden yere vurup zina edeni taşlamayı bilirler. (s. 278 str. 17)

Oysa gıybet etmek, yani o anda orada bulunmayan bir insanı çekiştirmek, bilip bilmeden onun hakkında ileri geri laf sarfederek yakıştırmaya ve suçlamalarda bulunmak, bedeli ağır bir günahdır. (s. 278 str. 22-23)

Hakkımda uydurulan lafları duyunca, insanların hayal güçlerine şapka çıkarıyorum. (s. 279 str. 11)

Anlaşılan benim Haşhaşilerin gizli kumandanı olduğuma inananlar bile var. (s. 279 str. 13-14)

Her sabah vakti ona kirpi dikenini, yılan derisini, yarasa işkembesinden yaptığım bir çorba içiriyormuşum. (s. 279 str. 19)

Boşuna değil Peygamber Efendimiz, “Bu dünyada üç kişiye acıyın” buyurmuş: “Bir kavmin aşağı düşen yüce kişisine, yoksullaşan zenginine ve cahillere oyuncak olan bilginine...” (s. 280 str. 7, 8)

Çünkü hatırlamak istemediğim bir döneme dair. (s. 280 str. 28)

Amsterdam’ın daha önce hiç tanımadığım karanlık yüzünü keşfettim. (s. 281 str. 5)

Sabahlara kadar süren partilerin, her şeyin bedenden ve bakıştan ibaret olduğu eğlence kulüplerinin müdavimi oldum. (s. 281 str. 6, 7)

Sokrates’e özenip baldıran zehiri içmeyi bile denedim ama ya bana bir etkisi olmadı ya da salaş bir Çin lokantasının arka kapısında baldıran diye satın aldığım poşet gayet sıradan bir ottu. (s. 281 str. 25)

Bir günüm bir günüme uymadan hızlı yaşadım ama içimi kemiren boşluk sabit kaldı. (s. 281 str. 28-29)

Evlerinde kaldım, arabalarını kullandım, yazlıklarında barındım, pişirdikleri yemekleri yedim, kocalarının kıyafetlerini giydim, kredi kartlarıyla alışveriş yaptım ama *benden talep ettikleri ve yerden göğe kadar hak ettikleri* sevgiyi vermedim. (s. 282 str. 3-4)

İşimi, arkadaşlarımı ve en sonunda *Marot ile beraber yaşadığımız* o aydınlık evi kaybettim. (s. 282 str. 8)

Bu şekilde geçen aylardan sonra tam anlamıyla dibe vurdum. (s. 282 str. 18)

Yolda tesadüfen gördüğüm eski arkadaşlarım ben, tanıyamıyordu. (s. 282 str. 19)

Aynı gün *Margot'dan kalan* eşyaları sakladığım karton kutuları eşeledim. (s. 282 str. 24)

Gittikten kısa bir süre sonra, Sahra Çölü'nde *hoşsohbet ve çokbilmiş* bir İngiliz antropologla tanıştım. (s. 283 str. 5)

Zaten *yasak ve tehlikeli olan* her şeye meyilliydim o dönem. (s. 283 str. 20)

Bala üşüşen arı misali atladım bu fikre. (s. 283 str. 22)

Antropologun dediğine göre *bu yalnız başına yapılacak* bir iş değildi. (s. 283 str. 23-24)

Mekke ve Medine'ye giren ilk Hıristiyan fotoğrafçı olacaktım! (s. 283 str. 29)

Amaca giden yolda araçtı Sufiler. (s. 283 str. 31)

İslmiyet'i seçtikten sonra bile gitmedim oralara. (s. 284 str. 3)

Nereden bilebilirdim ki *başlangıçta benim için sadece bir "araç" olan* şeyin gün gelip "amaç" olacağını? (s. 284 str. 9)

Ama *onlarla tanıştıktan* sonra "ben" diye bir şey kalmadı. (s.2 84 str. 12)

Berd-ı acûz denilen kocakarı soğuklarının pençesindeydi Konya. (s. 284 str. 20)

Kırk senenin en soğuk günüydü *kerhaneden kaçtığım* gün. (s. 284 str. 21)

Çatlardan sarkan buzlar hançer gibi sivri ve keskindi. (s. 284 str. 23)

Sokak aralarında donmuş bedenler bulundu. (s. 284 str. 28)

Yüzlerinde dokunaklı bir tebessüm vardı; *çok daha hoşmanzar ve ılıman bir yere gittiklerini* bilir gibi. (s. 285 str. 1)

Özel müşterilerin gözüne girmek için giydiğim onca esvabı, süsü ziyneti geride bırakmıştım. (s. 285 str. 5)

Merdivenleri yarılmıştım ki ana kapıda *miskin miskin dikilen* Manolya'yı gördüm. (s. 285 str. 8)

Müptelası olduğu afyon macunlarını emiyordu. (s. 285 str. 8)

Üç sene evvel *kerhaneden gitmeye kalkan* kızcağızı hatırlamaz mısın? (s. 285 str. 33)

Bizden önceki sermayelerin *başına gelen* talihsiz hikâyeleri deşmeyi sevmezdik. (s. 286 str. 2)

Şimdi ben çıkıp gidersem, kaçıp hayata yeniden başlamayı başarırsam, *onun asla göze alamadığı* şeyi yapmış olacaktım. (s. 286 str. 14)

Eğer o an *Şems-i Tebrizî'nin "korkma!"* diyen sesi beynimde yankılanmasa geri dönebilirdim. (s. 286 str. 17)

Baybars'tan dayak yediğim o günden sonra *içimde bir şeyler geri dönüşmez* biçimde değişmişti. (s. 286 str. 21, 22)

Ömrümden kalan kaç sabah varsa hepsini Tanrı'ya adayacaktım. (s. 286 str. 23)

Şems'in ne demek istediğini anlamaya başlamıştım. (s. 286 str. 28)

Buraya kadar anlattıklarımın seni etkilediğini, hikâyemin devamını merak ettiğini söylemişsin. (s. 286 str. 3-4)

Buraya kadar anlattıklarımın seni etkilediğini, hikâyemin devamını merak ettiğini söylemişsin. (s. 286 str. 4)

En temel ihtiyaçları karşılıyordu, o kadar: Bir döşek, bir gaz lâmbası, bir kehribar tesbih, pervazda bir saksı çiçeği, *duvarda Hazreti Fatma'nın Eli'ni gösteren* bir kabartma ve *çekmecesinde Rumi'nin şiirleri olan* ceviz ağacından bir masa vardı. (s. 287 str. 13, 14)

Yıllarca gençlerin toplandığı işgal evlerinde barındıktan sonra, rahatlıkla bir zaviyede yaşayabilirim diye düşündüm. (s. 287 str. 18)

Oysa *insan bilmediği* şeyden korkar. (s. 287 str. 25)

Bir Batılı fotoğrafçı İslamiyet'in en kutsal şehirlerine gidip oradaki insanları dinlese ve görüntülese; sonra bu fotoğraf ve hikâyeleri tüm dünyayla paylaşırsa, *dinler arası barış ve diyaloga hizmet eden* bir adım olmaz mı? (s. 287 str. 31)

İşteo zaman *dürüst olmam gerektiğini* anladım. (s. 288 str. 4)

Baba Samed *Mekke'ye gidene* dek kendi evimmiş gibi burada kalabileceğimi söyledi. (s. 288 str. 21)

Baba Samed *Mekke'ye gidene* dek kendi evimmiş gibi burada kalabileceğimi söyledi. (s. 288 str. 21)

Baba Samed *Mekke'ye gidene* dek kendi evimmiş gibi burada kalabileceğimi söyledi. (s. 288 str. 21-22)

Suçüstü yakalanmış bir çocuk gibi telaşlandım. (s. 288 str. 24)

Uyuşturucunun etkisi geçince, *anestezinin etkisi geçmiş* gibi olur. (s. 289 str. 5)

Zaviyede kaldığım dört ay içerisinde sayısız kez yeminimi bozdum, yoldan çıktım. (s. 289 str. 10)

Ama *asıl beklenen* herkesin yalnız kalıp kendi içine yönelmesiydi. (s. 289 str. 31)

Sufiliğe merak salan kişi evvela kalabalık içinde yalnız kalmayı öğrenmeliydi. (s. 289 str. 32)

Faslı Sufilerin beni gizlice Mekke'ye sokmalarını beklerken, ilk başlarda can sıkıntısından, yapacak daha cazip bir işim olmadığından, sonra *gitgide derinleşen* bir merak ve hevesle tasavvuf felsefesi okumaya başladım. (s. 290 str. 8)

Şimdi itiraf edeceğim şeyi kimseye söylemedim Ella. (s. 290 str. 23)

Baba Samed'in bana Tebrizli Şems'i ilk defa anlattığı akşam odada bizden başka biri daha vardı. (s. 290 str. 25)

Cismini olmayan bir beden, füsunkâr bir ışık huzmesi. (s. 290 str. 26)

Şimdiyse zaten *olmak istediğim* yerdeydim. (s. 291 str. 4)

Böylece *Craig olarak girdiğim* yerden Zahara olarak ayrıldım. (s. 291 str. 17)

Hayatımın bu yeni ve gezgin safhasına *Sufî kelimesinin "f" harfiyle tanıştığım* mevsim diyorum. (s. 291 str. 19)

Biteviye tespih çekiyor parmakları; *tefekürle kırışmış* alnı, pencerenin yanında, bir başına oturuyor sevgili Mevlâna. (s. 291 str. 25)

Meleklerin insanlara karıştığı saat bu. (s. 291 str. 28)

Koyu yeşil bir cüppe olacaktı omuzlarında; âlicenap bir nazarla bakacaktı etrafına ama *kalbinde dinmeyen* bir sızı olacaktı daima. (s. 292 str. 7)

Ve ikincisi, ben gittikten sonra *yokluğumla açılan* yara kapanmayacaktı. (s. 292 str. 11)

Çok susadım, lâkin *bu evde susuzluğumu giderecek* hiçbir şey yok. (s. 292 str. 18)

Bana gereken şey mutfakta değil ki. (s. 292 str. 21)

Kafası kırışmış gibiydi. (s. 292 str. 23-24)

O an tâ Bağdat'ta yoldaşım olmak isteyen kızıl saçlı çömez geldi aklıma. (s. 293 str. 2)

Muhakkak ki *görmemi arzu ettiğin* bir hakikat var. (s. 293 str. 12)

Rumi'nin bıraktığı tespihe sarıldım, Rabbime defalarca, defalarca şükrettim. (s. 293 str. 19)

Bana böyle harikulade bir yoldaş verdiği için dua ettim. (s. 293 str. 21)

Yerinde saymayan, tüm insanlığı ve varoluşu kucaklayan, kimseye karşı bir önyargısı olmayan, hep daha ötelere merak ve keşf eden, çağıl çağıl berrak bir nehir... (s. 293 str. 22, 23, 24)

Ateş hayattaki yakan, yıkan, yok eden şeyler. (s. 295 str. 1)

Sarhoş olup düpedüz zirvaladığım, karabasanlar gördüğüm, naralar attığım zamanları da bilirim. (s. 297 str. 4)

Ama meyhane kapısında içeri Efendi Mevlâna'nın girdiğini görmek, benim şu serhoş kafamın bile üretemeyeceği türden bir acaip hayaldi! (s. 297 str. 6, 7)

Gene de kaybolmadı *kapıda duran* adam. (s. 297 str. 9)

Şu kapıda duran adamcağızı kime benzettiğimi bi tahmin et! (s. 297 str. 12)

Kim o beni azarlayan meymenetsiz diye arkama dönünce bir de ne göreyim? (s. 297 str. 16)

Hatta meyhanenin gedikli köpeği Saki bile sıradışı bir şeyler olduğunu anlamış gibi sarkık kulaklarını yere yapıştırmış, şaşkın şaşkın bakınıyordu. (s. 297 str. 20)

Ayık görünmeye çalışsan bütün sarhoşlar gibi o da abartılı bir ciddiyetle kaşlarını çatmış, çenesini havaya kaldırmıştı. (s. 297 str. 23-24)

Herkesin aklından aynı şey geçmiş olmalıydı: Konya'nın *en tanınmış* din adamı meyhaneye girip bizden şarap istiyorsa, kıyametin kopması yakın demektir. (s. 298 str. 12)

Eğer bizi benlik zannına düşürüyorsa, ki öyle ya da böyle düşürür, ailemize, mevkiimize, malımıza mülkümüze, hatta *mahallemizdeki cami yahut medreseye olan* bağımlılığımızı dahi yok etmemiz gerekir. (s. 299 str. 7)

Ben de hınzırca onları işaret ederek, “*Şu önünüzde duranlardan içtiğim için*” dedim. (s. 299 str. 24)

Keçi peyniri ve *fırında pişmiş* mantarları ekmeklerimize katık ederek çocukluğumuzdan, aşktan, inançtan, dostluktan ve *nicedir unuttuğumu sandığım ama o an hatırlamaktan sonsuz keyif aldığım* güzelliklerden söz ettik. (s. 299 str. 27-28, 30)

Hepimiz, *teftişten geçen* askerler gibi sıra sıra dizilip selâm durduk. (s. 300 str. 1)

Tamam, *sütten çıkmış* ak kaşık değiliz ama bu kadar hor görülmeyi hak ediyor muyuz? (s. 300 str. 11)

Söylediklerime kulak kabartan öteki müşteriler de yanımıza sokulunca meraklı bir halka oluştu etrafımıza. (s. 300 str. 14)

Bade içen rikkat beslerse, sarhoşluğu rakik olur. (s. 300 str. 18)

Bade içen kin beslerse, sarhoşluğu kindar olur. (s. 300 str. 19)

Bade içen ekseri kindar, nadiren rakik olduğundan, bade kamuya haram olur. (s. 300 str. 20)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında *ileri geri konuşanlar* çıkabilir ama bence senin gibi kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi, peşin hükümlere varmadan bizimle sohbet etmesi cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 5)

Sonra, *masasına geleliberi el sürmediği* şarap şişelerini aldı ve *dışarıda esen* soğuk rüzgâra yüzünü dönerek karanlıkta yürüdü gitti. (s. 301 str. 10)

Hepimiz kalpteki katıkları çözmeye fırsat veren badireler atlatırız. (s. 302 str. 25)

Ve işteo zaman *haremliğe açılan* kapının eşliğinde dikilen Kimya ile göz göze geldim. (s. 303 str. 14)

Ve işte o zaman haremlige açılan kapının eşiğinde dikilen Kimya ile göz göze geldim. (s. 303 str. 14)

Orada öylece durup *gümüşi toprakları andıran* bulutları izledik; etrafta ürpertici bir sessizlik... (s. 304 str. 1)

Rüzgâr uzaklardan misk ü amber ve *bağlarda kurutulan* elmaların kokusunu taşıyordu. (s. 304 str. 3)

Ömrü hayatında ağzına içki sürmemiş bu âlim şimdi benim için, bana ve dostluğumuza inandığı için kadehi kavıyordu. (s. 304 str. 20)

İçki içen insan içmeyenleri, içki içmeyense içenleri küçümsememeli. (s. 304 str. 25)

Ama bugün *ona olan* hayranlığımı katbekat artmıştı. (s. 305 str. 15)

Bu kavanoz dipli dünya, *binbir gölge oyunu oynayan* bu parıltılı ve tantanalı sahne, *paraya pula, mala makama, ünvana ihtişama aldanıp kanan* cins cins oyuncuyla doluydu. (s. 305 str. 16, 18)

Herkes dünyevi hırslar merdivenini üçer beşer çıkmak için birbirinin omuzlarına basadursun, çoktan zirveye varmış, küp küp altına, kat kat şöhrete, *binlerce hayrana ve bilginin en âlâsına nail olmuş* bir kimsenin günün birinde aniden mevkiinden feragat etmesi, inanç uğruna izi sonu belirsiz bir içsel yolculuğa çıkması, hatta itibarını çar çur etmesi. (s. 305 str. 27)

Mevlâna'nın yaptığıni yapabilen, yükselmişken alçalmayı, kazanmışken kaybetmeyi, *hocayken öğrenci olmayı göze alabilen* insan, parmakla sayılacak kadar azdı. (s. 305, 306 str. 31, 1)

Orada, yan yana, ayaz bastırana dek avluda bir başımıza, *aramızda katmer katmer açılmış* bir gül dalıyla oturduk ve uzun süre sustuk. (s. 306 str. 14)

Ama *Ella'yı esas kaygılandıran* kocasının kekeleydiğini duymak oldu. (s. 307 str. 2)

Yirmi senelik bir evlilik, *beraber uyanılan* onca sabah, tatiller, gerçekleştirilen hayaller, kavgalar, atışmalar, sevişmeler; *dünyaya getirilen* üç çocuk... ve tüm bunların sonunda varıp varacakları yer koca bir suskunluktu. (s. 307 str. 15, 16)

Hayretten küçük dilini yutacak gibi oldu Ella. (s. 308 str. 11)

Etraftaki müşterilerin bakışlarını üzerinde hisseden Ella kıpkırmızı oldu. (s. 308 str. 16)

Bir an şarabın yüzeyinde yanardöner parıltılar seçer gibi oldu, ışıktan bir patikayı andırıyordu. (s. 308 str. 29)

Belki de gerçekten bir yol vardı *buradan öteye uzanan*. (s. 308 str. 31)

Aralarında görünmez bir duvar yükselmişti. (s. 308 str. 32)

Kocasını yerden yere vurmak, *ona senelerdir kendisini aldattığını* hatırlatmak, Aziz'le aralarındaki masum yazışmayla *David'in yediği* haltların aynı kefeye konamayacağını belirtmek; bağırarak, çağırarak, lafı gediğine koymak istedi. (s. 309 str. 6-7, 8)

Tam o anda elinde siparişler, *yüzünde kondurulmuş* bir gülücükle garson kız belirdi. (s. 309 str. 13)

Tekrar yalnız kaldıklarında, David kınayan gözlerini *dumanı tüten* yemeklerin üzerinden karısına dikti. (s. 309 str. 17)

Aşk, David'in karısından, yani bunca zaman aşk aleyhine konuşmuş, *aşkı küçümseyip ötelemiş* bir kadından duymayı beklediği en son kelimeydi. (s. 310 str. 8-9)

Aşk, David'in karısından, yani bunca zaman aşk aleyhine konuşmuş, *aşkı küçümseyip ötelemiş bir kadından duymayı beklediği* en son kelimeydi. (s. 310 str. 9)

Ne dediğini düşünmeden, ucu nereye varır diye tartmadan mırıldandı: “Rumi diyor ki aşk *dışarda bulunan* bir şey değildir. İçerden gelir. *Tek yapmamız gereken içimizde bizi aşktan alıkoyan* engelleri bulup kaldırmaktır.” (s. 310 str. 25, 26)

Vaktiyle evinin mutfağında *büyük kızına yağdırdığı* “romantik” suçlamasına şimdi kendi maruz kalıyordu. (s. 310-311 str. 33-1)

Heyecanla bu soruyu soran kişi talebelerimden birinin babası olan sepetçi Abdullah'tı. (s. 311 str. 14)

Heyecanla bu soruyu soran kişi talebelerimden birinin babası olan sepetçi Abdullah'tı. (s. 311 str. 15)

Karısı eskiden Hıristiyan, *en yakın dostu tescilli zındık olan* adamdan ne bekliyorsunuz? (s. 311 str. 19)

Yanımızda geçenler durup konuşmamıza kulak kabarttılar. (s. 311 str. 23)

Ah, *o Şems denen* soysuz herif benim sınıfıma girecek olsa, elimin tersiyle sinek gibi kovalardım. (s. 312 str. 29)

Ah, *o Şems denen* soysuz herif benim sınıfıma girecek olsa, elimin tersiyle sinek gibi kovalardım. (s. 312 str. 29)

Maalesef şehir halkı *Hıristiyanlık tehdidini gerektiği* kadar ciddiye almıyor. (s. 313 str. 4-5)

Bu kadar saf olanlara ben de şunu diyorum her seferinde. (s. 313 str. 6)

Bunlar zaten Rumi'yi benim gözümde güvenilmez yapmaya yetiyordu ama bir de *şu Şems-i Tebrizî denen* ne idüğü belirsiz herifi evine alınca adam Hak yolundan tümünden saptı. (s. 313 str. 18)

Sonra da utanmadan şöyle dememiş miydi: “*Nefsimi döven demirci benim!*” (s. 313 str. 30)

İşte Tebrizli Şems'in hürmetle atıfta bulunduğu zat böyle düşük seviyede bir adam. (s. 314 str. 1)

Telaşla sınıfın kapısından içeri girdim ama daha bir adım atmıştım ki *ortada bir tuhaflık olduğunu* hissettim. (s. 314 str. 11-12)

Dut yemiş bülbül gibi susuyorlardı. (s. 314 str. 14)

Açık pencerenin önünde, sırtını duvara dayamış vaziyette biri duruyordu. (s. 314 str. 16)

Tüysüz, saçsız, sakalsız yüzünde küstah bir tebessümle karşımda dikilen adam Şems-i Tebrizî'den başkası değildi. (s. 314 str. 17)

Uğrayayım da koca şehirde *benden en çok nefret eden* adamı bir ziyaret edeyim. (s. 315 str. 2)

Bizi tek tek selâmladıktan sonra, *Şeyh Yasin'le biraz laflamaya geldiğini* anlattı. (s. 315 str. 12)

Bir hadise çıkacak diye endişeye kapıldım. (s. 315 str. 13)

Şems'in insanların beynini okuma yeteneği olduğunu duymuştum zaten. (s. 315 str. 19)

Başımı salladım ama doğrusu ben Şems'te *şeytana benzer* bir hâl görememiştim. (s. 315 str. 25)

Arkadaşlarımızla birbirimize baktık ama daha hiçbirimiz cevap vermeden, Şems pervasızca lafa dalarak geçerken uğradığını, koca Konya'da *kendisinden en çok nefret eden* adamı görmek istediğini söyleyiverdi. (s. 316 str. 7)

Seninle konuşacak bir şeyim yok benim. (s. 316 str. 20-21)

“O hâlde gel talebelere soralım. Şu ikisinden hangisi olmak yeğdir: *Cevapları bilen* arif insan olmak mı; yoksa *sualden başka bir şeyi olmayan*, zihni karman çorman şaşkının teki mi?” (s. 316 str. 29, 30)

Tüm arkadaşlarım Şeyh Yasin'den taraf oldu ama *çoğunun samimi olmadığını, hocanın gözüne girmeye çalıştıklarını* sezinledim. (s. 316 str. 33)

“Orada burada benim aleyhime konuşuyor, *Şeytan'ın hizmetkârı olduğumu* söylüyorsun. Bari rica etsek de söylesen, nedir Şeytan?” diye sordu Şems. (s. 317 str. 8)

“Elbette söylerim” dedi Şeyh Yasin, *ayağına kadar gelen* nutuk atma fırsatını kaçırmadan. (s. 317 str. 10)

İbrahimî dinlerin en sonucusu ve en mükemmeli olan dinimiz der ki Âdem ile Havva cennetten Şeytan yüzünden kovuldu. (s. 317 str. 12)

Ataları sürülmüş insanlar olarak biz de daima tetikte olmalıyız. (s. 317 str. 13)

Bazen *bizi kumara davet eden* bir kumarbaz kılığına girer, bazen de güzel bir kadın olur, bizi ayırtır. (s. 317 str. 15)

Şeytanın *hiç beklenmedik* suretlere büründüğü de olmuştur. (s. 317 str. 17)

Fakat bir an için farz edelim ki *dışımızda bir yerde gezinen*, bizden bağımsız ve kurnaz bir Şeytan yok. (s. 317 str. 31)

Kaynar kazanlarda bizi fokur fokur haşlayacak zebaniler de mevcut değil. (s. 317 str. 33)

O hâlde *insanın kanını donduran* tüm o anlatılar, bize bir ders vermek için olmasın sakın? (s. 318 str. 1)

Şems *bu hikâyeyi aktardıktan* sonra tüm öğrencilere dönerek sordu: “Peki ya siz ne düşünüyorsunuz? Sizce *bu dört tücardan namazı heba olan* var mı? Varsa hangileri?” (s. 319 str. 1, 3)

Yüzüme öyle derin bir şefkat ve muhabbetle baktı ki, *kendimi anne babasının takdiriyle sevinen* bir çocuk gibi hissettim. (s. 320 str. 1)

Ama unutmayın, çoğu zaman, *başkalarında hata bulanlar* kendileri hatadadır. (s. 320 str. 14)

Acaba burnum kanarsa abdestim bozulur mu, *seyahat hâlinde tutamadığım* oruçları daha sonra tutmam gerekir mi. (s. 320 str. 20)

Cevapsız kalabilecek meseleler mi bunlar? (s. 320 str. 21-22)

Şems hafifçe omuz silktilti: “*İrfan sahibi olanlar* Kuran ayetlerinden ayrı bir lezzet alır. Onlara ulemanın rehberliği gerekmez.” (s. 320 str. 25)

Şeriat *her Müslüman’ın beşikten mezara başvurması gereken* kaideler toplamıdır. (s. 320 str. 31)

“Şeriat, *Hakikat denizinde yüzen* bir gemidir. Âşıklar er ya da geç gemiyi bırakıp, ummana dalar” oldu Şems’in cevabı. (s. 320 str. 32)

Hayal perdesinde gösteri yapanlar bile onlardan iyidir, hiç olmazsa yaptıkları işin kandırmaca olduğunu baştan kabul ediyorlar. (s. 321 str. 12-13)

Bugün şahit olduğunuz atışma tâ Hazreti Muhammed sallallahü aleyhi ve sellam zamanına dayanan eski bir fikir ve üslup ayrılığıdır aslında. (s. 321 str. 19)

Bugün şahit olduğunuz atışma tâ Hazreti Muhammed sallallahü aleyhi ve sellam zamanına dayanan eski bir fikir ve üslup ayrılığıdır aslında. (s. 321 str. 20)

Derken devam etti; “En nihayetinde ne hocanız, ne ben bilebileceğimizden fazlasını biliriz. İkimiz de *üstümüze düşeni* yapıyoruz. Belki o da kör, ben de körüm. *Önemli olan* şu: Bakanın kör olması güneşin ışığına hâlel getirmez ki! Keza insanlar arasındaki tartışmadan Allah etkilenmez.” (s. 321 str. 29, 30)

Şems-i Tebrizî bunu der demez sağ elini yüreğine koyup hepimize, hatta *bir köşede tepkisiz duran* Şeyh Yasin’e bile selâm durdu. (s. 322 str. 1)

O zehirli ağzını açmaya fırsat bulamadan ensesinden tuttuğum gibi kapı dışarı ederdim. (s. 322 str. 16)

Çöl Gülü gizli çekmeceleri olan bir ziynet kutusu gibi. (s. 322 str. 23)

Sana ait olduğunu, elinde tuttuğunu sandığın anda bile ulaşılmaz ve kilitli. (s. 322 str. 25)

İçime dert olan esas şey gösterdiği teslimiyet. (s. 322 str. 26)

İçime dert olan esas şey gösterdiği teslimiyet. (s. 322 str. 26)

Hazır olmadığım tek ihtimal onu orada bulamamaktı. (s. 323 str. 9)

Senin beş para etmez karılarında gözüm yok. (s. 323 str. 16)

Hünsa ok gibi delen bir nazarla suratıma baktıysa da benimle ağız dalaşına girmede. (s. 323 str. 18)

“Ben kim mi oluyorum? *Yüksek mevkilerde amcası olan* bir kamu görevlisi! İstersem bu kerhaneyi kapatır, hepinizi sokağa atarım” dedim. (s. 323 str. 28)

Kerhanecinin sözünü ettiği derviş Şems-i Tebrizî’den başkası değildi. (s. 324 str. 4)

Hani biriyle tanışırsın, *çevrende görmeye alıştığın* insanlardan çok farklı biri. (s. 324 str. 17)

Sınır sandığın yer oynak ve kaygan bir zemindir. (s. 324 str. 23)

Ama *koca bir ömrü haddimi bilerek geçiren* ben, bir kere de olsa hudutlarımı aşmak istiyorum. (s. 325 str. 1)

Hayal gücüne, yüreğine, *içinde taşıdığın* harflere. (s. 325 str. 7)

Ve nihayet anladım ki *nicedir tatmadığım, hatta unuttuğumu sandığım* bu heyecan gelip geçici bir heves değil. (s. 325 str. 9)

Aşk Şeriatı’nı okumayı bitirdim, raporumu teslim ettim (evet, roman hakkında yayın raporu hazırlıyordum. Öyle çok istedim ki görüşlerimi seninle paylaşmayı. Hiç olmazsa *raporla beraber yayınevine yolladığım* mektubu göstereyim istedim. Ama doğru olmazdı. Gene de şunu söylemeliyim: Romanını sevdim, hem de çok. *Hayatımla alâkası olmayan* bir hikâyenin içine çektin beni. Ama bitirince anladım ki her şeyin her şeyle alâkası var aslında...). (s. 325 str. 27, 29)

Beni yazmaya iten, aramızdaki bu adımı koyamadığım ilişki. (s. 325 str. 32)

İlk başlarda basit bir yazışma olarak gördüğüm macera sandığımdan daha ciddi bir hâl aldı. (s. 325 str. 33)

Alıştığı düzeni aniden bırakacak cesareti nasıl bulmuştu kendinde, hayret ettim. (s. 326 str. 21-22)

Öte yandan evimde kötü yola düşmüş bir kadın bulundurmamak istemiyordum. (s. 326 str. 24)

Gene de *onu kovacak* gücü kendimde bulamadım. (s. 326 str. 25)

Duvarın dibine çömeldi, *hüzne yontulmuş* mermer bir heykel gibi gözlerini gayba dikip beklemeye koyuldu. (s. 326 str. 27)

Evet, *Tanrı'yı bulmak için kerhaneyi terk ettiğini* söylüyor. (s. 327 str. 4)

Her şeye verecek bir cevabı vardı. (s. 327 str. 19)

Nasıl ki *çömleği tutan* dışındaki biçim değil, içindeki boşluk ise, *insanı ayakta tutan* da benlik zannı değil, hiçlik bilincidir. (s. 328 str. 4, 5)

İlahi Aşk'ı arzulayan herkes davetlimizdir. (s. 328 str. 25)

Şems hakkında *ileri geri konuşanlardan uzak durmak için yanına oturacak* doğru düzgün birini aradım. (s. 329 str. 27)

Önce uzaklardan süzülen bir yankı gibiydi; giderek ivme ve cezbe kazandı. (s. 330 str. 6)

İnsani kendinden geçiren, can veren bu sesi dinlerken seyirciler kıpırdanmayı, fısıldaşmayı kesti. (s. 330 str. 7)

Şems'le babam arasında geçen bir sohbeti hatırladım o an. (s. 330 str. 11)

Onun peşi sıra, hepsi de *babamın eski müridi olan* altı derviş göründü; sikkeler, tennureler, destegüller kuşanmış olarak. (s. 330 str. 17, 18)

Yeniden yükselen müzikle beraber dervişler tek tek dönmeye başladılar. (s. 330 str. 21)

Sonra musiki kuvvetlendi; *bir perde ardında çalınan* rebabın sesi kudüme, kudümünkü neye karıştı. (s. 330 str. 30)

Kollarını iki yana açmıştı; *sağ el yukarıya, sol el aşağıya bakacak* şekilde. (s. 331 str. 2)

Şems-i Tebrizî'den nefret edenler bile bu füsunkâr sahneden etkilenmişe benziyordu. (s. 331 str. 8)

Dostlar, *bu gördüğünüz* ayının ismi semadır. (s. 331 str. 15)

Bir elleri göğe işaret ederken, öteki elleri yere dönecek ki, *Hak'tan aldığımız* her aşk zerresini halka takdim edelim. (s. 331 str. 18)

Seyirci sıralarından başını sallayanlar, hislenip duygulananlar oldu. (s. 331 str. 19)

Nihayet *babam da Şems de hak ettikleri* hürmeti görmeye başlamıştı. (s. 331 str. 21-22)

Ve ben eve mutlu, gururlu bir adam olarak dönebilirdim, eğer *hemen akabinde olanlar* olmasaydı. (s. 331 str. 25)

Bilhassa *sema ayini sonrasında olanları*. (s. 331 str. 30)

Gücünün farkında olan ve dalkavuklar tarafından çevrelenmeye alışkın liderlere mahsus bir edayla meydana yaklaştı. (s. 332 str. 2)

Ama daha birkaç adım atmıştı ki *az evvel sahneye fırlattığı* kese aynen havada uçarak, ayaklarının dibine düşüverdi. (s. 332 str. 18-19)

Ama hiç şüphesiz en çok şaşırın Keyhusrev'di. (s. 332 str. 21)

Hükümdar sınırları altüst olmuş bir halde çıkışa yöneldi. (s. 333 str. 8)

Yerde yatan altın kesesini ağır çizmeleriyle ezip geçti. (s. 333 str. 9)

Vene ilginçtir ki *kızgınlıkla çıkıp giden* bu gürhunun içinde Rumi'nin en eski müritlerinden iki tanesi ve öz oğlu Alaaddin de vardı. (s. 333 str. 22)

Öz babamı aylardır bir zındıkla işbirliği hâlinde görmek yeterince utanç verici değilmiş gibi, şimdi de müzik ve raks çıktı başıma! (s. 333 str. 28-29)

Ahir ömrümüzün kalanı *onun bize verdiği* zararı temizlemekle geçecek herhâlde. (s. 334 str. 5)

Bence bu ayın babam gibi *yüce bir din âlimine yakışmayacak* türden pespaye bir dans gösterisiydi. (s. 334 str. 10-11)

Şehir halkı Şems'in yanını tuttuğumu zannetsin istemem. (s. 334 str. 18)

Ağabeyimin aksine benim babamın kuklası olmadığını herkes anlasın! (s. 334 str. 19)

Gece sabaha kadar oturup, *hararetili hararetili olanları* tartıştık. (s. 334 str. 22)

Tekrar baktığımda *Şems'in beni bilmiş bilmiş süzdüğünü* fark ettim. (s. 335 str. 32)

"Hikâyelere vakti olmayan bir insanın kâinatı okumaya vakti yok demektir" dedi. (s. 336 str. 12)

Ne yazık kiçirak *bu kelâmdaki hikmeti anlamayacak* kadar mankafaymış. (s. 336 str. 24)

Öylesine öfke doluydu ki yüreğim, *ağızdan çıkan* kelimelerin ne yaralar açtığını düşünmedim bile. (s. 337 str. 6)

Öylesine öfke doluydu ki yüreğim, *ağızdan çıkan kelimelerin ne yaralar açtığını* düşünmedim bile. (s. 337 str. 7)

Aşk ile icra edilen bir sanat nasıl küfür olur? (s. 337 str. 11)

Demeleri o ki Allah bize müziği vermiş, hem de *yalnız ağızla ya da sazla yapılan* müzik değil kastım, *tüm evreni kuşatan* o canım ezgileri vermiş, sonra da tutmuş dinlemeyi yasak etmiş, öyle mi? (s. 337 str. 12-13)

Bu kâinatta ne varsa aynı temel ahenkle hareket ediyor: Kalp atışımız, havadaki kuşun kanat çırpışı, *fırtınalı bir gecede kapıları yumruklayan* yel, dağ pınarının çağlayışı, nalburun demire vuruşu, *henüz doğmamış bebeğin rahimde dinlediği* sesler. (s. 337 str. 18, 19)

Dervişlerin dönerken duydukları musiki bu ilahi zincirin bir halkasıdır. (s. 337 str. 21)

Akşam semaya çıkacak altı derviş de bize katıldı. (s. 337 str. 25)

Bal rengi sikke mezar taşımızdı, *uzun beyaz tennure nefsimize biçtiğimiz* kefen, hırka ise ölmeden evvel ölenin mezarı. (s. 337 str. 28)

Ney ile rebabın insanın içine işleyen sesine kudüm vuruşları eşlik etmeye başladı. (s. 338 str. 17)

Vahdetten gayrısı kalmayana dek dönmeye durduk. (s. 338 str. 24)

Ayin sonrası Keyhusrev’le aramızda geçenlerden dolayı pişman değilim. (s. 339 str. 1)

Şimdi, halktan sıradan insanların gayet iyi bildiği bir duyguyu ilk defa tattı: Hükmeden seçkinler karşısında yaşanan zayıflık hissi. (s. 339 str. 5, 6)

Mahrumiyetin, çaresizliğin, kenara itilmişliğin ne menem bir şey olduğunu anlayamadan Mevlâna nasıl herkesi kucaklayan bir şair olabilir ki? (s. 339 str. 8)

Birini seviyorsan onun için yapabileceğin en anlamlı şey değişmektir! (s. 339 str. 13)

Şiir sevmeyen katı bir âlimken, kendi sesinin akışında hızla ilerleyen bir hatipken, artık cümle suskunların hislerine tercüman olacak kadar iyi bir şair olma yolunda. (s. 339 str. 17, 18, 19)

Baba Zaman’ın vaktiyle söylediklerini hatırlıyorum. (s. 339 str. 23)

Yarenlikte büyüdük, şad olduk, tomurcuklandık, çiçek açar gibi kelime açtık, tamlığı attık. (s. 339 str. 28)

Seni kuş gibi bir makamdan bir makama uçuracak yol arkadaşını bulmalısın. (s. 339 str. 30)

Dostluğumuz süresince nadide bir güzelliği paylaştık; durmadan birbirini yansıtan iki ayna misali birbirimizde sonsuzluğu seyrettik. (s. 340 str. 2-3)

Ve şu vecize hâlâ geçerlidir: Aşkın olduğu yerde, er ya da geç ayrılık vardır. (s. 340 str. 6)

“Başımıza beklenmedik rastlantılar ancak bunları karşılamaya hazır olduğumuz anlarda gelir” diye yazmıştı Aziz bir mesajında. (s. 340 str. 11)

Eğer öyleyse bu hafta başına gelenlere bir anlamda hazır sayılmalıydı Ella. (s. 340 str. 13)

Her zamanki muhabbetlerle taçlanan bir yemek. (s. 340 str. 28)

Sonunda David düşünceli düşünceli doğruldu, peçetesini kusursuz bir kare oluşturacak şekilde dikkatlice katladı. (s. 341 str. 31)

Evinden dışarı adım atmak, Aziz’in kaldığı otele gitmek, nihayet onu yüzünü görmek istiyordu. (s. 342 str. 7)

David hiçbir zaman sabahları erken kalkabilen biri olmamıştı. (s. 342 str. 27)

Yarın sabah Bostan’a gidip Aziz’le kahvaltı edeceğini düşünmek bile kalbinin hızla atmasına yetmişken, hemen şimdi yola çıkmak çılgınlık gibi geliyordu. (s. 343 str. 6)

Gözlerinde karısının başka bir adamla buluşmasına mâni olmayacağını ele veren bir boşvermişlik vardı. (s. 343 str. 19)

Böylece kocasına Aziz’le sadece bir şeyler içeceğini, ondan sonra eve gidip tek başına uyuyacağını söylemeye çalışıyordu. (s. 343 str. 22)

Böylece kocasına *Aziz*'le sadece bir şeyler içeceğini, ondan sonra eve gidip tek başına uyuyacağını söylemeye çalışıyordu. (s. 343 str. 23)

Gerçi bunları düşünecek vakit yoktu. (s. 344 str. 8)

Avrupada parfüm tutulan bir şey değil miydi? (s. 344 str. 21)

Yoksa *Zahara*'yla yaşayacağı her macera, bir macera olarak kalmaya mahkûmdu, gelip geçiciydi. (s. 345 str. 4)

Bu yaşta olmayacak hayallere kapıldığı için kızdı kendine. (s. 345 str. 7)

Bostan'daki evlerinin anahtarlarını sallaya sallaya arabaya yürürken zihni uyuşmuş gibiydi ama dolu dizgin koşturuyordu kalbi. (s. 345 str. 13)

Boşluk hayatta, varlıklarıyla değil yokluklarıyla bizi etkileyen şeyler. (s. 347 str. 5)

Babam *zihninden geçenleri okumuş* gibi yılgınlıkla yüzüme baktı: “Kıymetlidir o benim, unutma” dedi. (s. 349 str. 23)

Demek bu kadar *takdir edeni* vardı Tebrizli Şems'in, hiç bilmezdim. (s. 350 str. 20)

Derin bir nefes aldıktan sonra bir çırpıda okudu şu beyti. (s. 351 str. 14)

Ruhlara can veren ruhtur kâinatı (s. 351 str. 19)

Böylece Kerra *bir kadının yaşayabileceği* en çetrefil ikilemlerden birine teslimmişti: Kocamın mutsuz olmak pahasına benim yanımda kalmasını, gözümün önünde olmasını mı isterim, yoksa benim mutsuzluğum pahasına özgür ve bağımsız olmasına mı? (s. 351 str. 26-27)

Ağzımdan çıkan soru beni de şaşırmıştı ama sormuştum işte. (s. 352 str. 1)

Ve işte *uzun seneler evvel din değiştirip Müslüman olan*, ilk eşini kaybettikten sonra *babama dul bir kadın olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan* kocasını onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın, ağzını açıp da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 15, 16, 17, 18)

Ve işte *uzun seneler evvel din değiştirip Müslüman olan*, ilk eşini kaybettikten sonra *babama dul bir kadın olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan* kocasını onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın, ağzını açıp da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 19)

Şems-i Tebrizî'nin olmadığı bir yaşam, yaşanılabilir mi? (s. 353 str. 3)

Bana söyledikleri aklımdan çıkmıyor: “Gün gelecek sana *En Güzel Aşk Şiirlerini Yazan Doğulu* diyecekler. Bütün dünyada ismin bilinecek.” (s. 353 str. 9)

Bizim uğrumuzda cihad edenler var ya, Biz onları mutlaka yollarımıza iletacağız, demiyor mu? (s. 353 str. 20)

Kerameti o kadar enginmiş ki, *İsa Peygamber'e bahşedilen* nefse sahipmiş. (s. 353 str. 32)

İnsanların anlayamadığı şey tam da bu. (s. 354 str. 27)

Sıradan kulaklara küfür gibi gelen sözler sarfetti; onu seven insanları bile kafa karışıklığına, hayal kırıklığına düşürdü. (s. 354 str. 29, 30)

Bütün kitaplarımı suya fırlattı ki akıl mantıkla ulaştığım ve matah bir şey zannettiğim her bilgi tanesini bir kenara kaldırayıyım. (s. 355 str. 2)

Şems kapımızı tövbekâr olmuş bir fahişeye açtı. (s. 355 str. 9)

Bir keresinde vaaz verdiğim caminin karşısında dilenmemi istedi. (s. 355 str. 13)

Dilencinin baktığı yerden ben nasıl görünüyormuşum, onu anladım. (s. 355 str. 16)

Şems beni hayranlarımdan ve ben farkında olmadan etrafımı saran dalkavuklardan, hatta beni kollayan yönetici sınıftan ayırdı; toplumun en alt katmanlarıyla buluşturdu. (s. 355 str. 18)

Onun sayesinde başka türlü tanıyamayacağım insanlar tanıdım. (s. 355 str. 20)

Her geçen gün, her an soruyor Allah: Hatırlar mısınız sizi bu dünyaya yolamazdan evvel yaptığımız ahdi? Bilinmez bir hazine idim. Anlaşılmak istedim. Görmüyor musunuz bu anlaşmada sizlere düşen payın büyüklüğünü, güzelliğini? (s. 356 str. 10)

Kelimeleri emredildiği gibi yazan bir hokka, divit, kalem misali; üflenen ezgiyi çalan bir ney misali, ben de sadece bir aracı. (s. 356 str. 28, 29)

Kendi payıma düşeni yapıyorum. (s. 356 str. 30)

Fransisi iç ahengi kolay kolay bozulmayan, teslimiyetle gelen huzurun ne demek olduğunu bilen, tüm canlıları aynı nazarla gören bir adamdı. (s. 357 str. 8, 9)

Fransisi iç ahengi kolay kolay bozulmayan, teslimiyetle gelen huzurun ne demek olduğunu bilen, tüm canlıları aynı nazarla gören bir adamdı. (s. 357 str. 9)

Bana göre o, kendine Müslüman deyip de İslam'ın ne anlama geldiğini bilmeyen ve düşünme gereği dahi duymayan onlarca insandan daha Müslüman'dı. (s. 357 str. 11)

Teslim olan insan çalkantılı ve girdaplı sularda debelenmeyi bırakır; emin bir beldede yaşar. (s. 357 str. 15)

Onun ihtiyacı olan tek yoldaş sensin Şems. (s. 358 str. 8)

Nicedir içimde uyumakta olan nefis aniden parladı, istenmediğim bir yere dönmemem gerektiğini tembihledi. (s. 358 str. 12)

Bazı hamleleri kazanmak için yaparsın, bazı hamleleri de sırf oyunun akışı bunu gerektirdiği, doğrusu bu olduğu için yapar ve yenilirsin. (s. 358-359 str. 31-1)

Sultan Veled içi rahatlamış bir hâlde tebessüm etti. (s. 359 str. 10)

Dikkatimi ona verdiğimi anlayınca, kaşlarını kaldırdı. (s. 359 str. 13)

Gözleri, görmüş geçirmiş, ununu eleyip eleğini duvara asmış, *mücadeleden geçmiş ve bütün hırslardan arınmış* bir adamın gözleri. (s. 359 str. 24)

Ne yaptığımı bilen bir kadının kararlılığı var üzerinde. (s. 360 str. 13)

Ağır akan bir çay gibi eteğimde dolanıyor. (s. 360 str. 14)

Mevlâna'nın uzun zamandır zihnini meşgul eden bir konu var ama henüz kimseyle paylaşmadı. (s. 360 str. 20)

Kalbim duracak gibi oldu. (s. 360 str. 27)

On yedime basmıştım, evlenme çağındaydım ama *bugüne değin evlenen* kızların kesinkes değiştiğini görmüştüm. (s. 360 str. 33)

İşte, *Şems-i Tebrizî'ye olan* aşkıma ancak bu kadar itiraf edebildim. (s. 362 str. 18)

Evlilik haberini ilk alan Kerra oldu. (s. 362 str. 20)

Vaktinden evvel ağaran kır zülüflerini başörtüsünden içeri soktu. (s. 362 str. 30)

Nereden bilebilirdim o an *kadın kısmının ezelden beri yaptığı* en büyük hatayı yaptığımı? (s. 363 str. 13)

Âşık oldukları adamı sevgileri aracılığıyla değiştirebileceklerini zannetmek biz kadınlara özgü kadim bir gafletmiş meğer. (s. 363 str. 14)

İkna olduğumdan değil, *Kimya'nın sırlıklam âşık olduğunu* anladığımdan. (s. 363 str. 19)

Kendimi yaptığım işe öyle kaptırmıştım ki *arkamda duran* insanı fark edemedim. (s. 364 str. 5)

Ellerine geçen parayla ne yapacaklarına karar verememişler. (s. 364 str. 24)

Seni Allah'a bağlayan, O'na çağıran Meryem'se, O'na bildiğin yoldan yönel. (s. 365 str. 15-16)

Bütün dinler, *aynı denize akan* ırmaklardır. (s. 365 str. 20)

Ve işte o zaman ilk defa anladım *Şems'in ne denli geniş ve güzel gönüllü bir insan olduğunu* ve kocamın onunla dostluğuna neden bu kadar önem verdiği. (s. 366 str. 2)

Kalabalık bir Japon turist kafilesi vardı; saç kesimleri ve kıyafetleri birbirine benzer, *yaşlılardan oluşan* bir grup. (s. 366 str. 13)

Her zaman pahalı, terzi elinden çıkma takımlar giyen David Rubinstein'dan tamamen farklı görünüyordu. (s. 366 str. 26)

Ve üç çocuk annesi Ella Rubinstein, *bir aylık yazışma birkaç telefon görüşmesi ve yazdığı tarihsel roman dışında hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediği* bir adamla bir otelin lobisinde baş başaydı. (s. 367 str. 8)

Mektubunu okuduktan sonra gelip seninle yüzyüze konuşmak istedim. (s. 367 str. 10-11)

Şu ana kadar her şey uzaktan flörtleşmekten ibaretmiş gibi davranmak mümkündür belki ama şimdi bir sınır aşılmak üzereydi. (s. 367 str. 13)

Bu öyle bir soruydu ki *aralarında olan biteni* “sanal bir oyun” olmaktan çıkarıp fazlasıyla gerçek kılmıştı. (s. 367 str. 17)

Sanki bir örtü kalkmıştı ve *hakikatle, tâ baştan beri örtünün altında sırasını bekleyen o* çırlıçıplak hakikatle yüzleşmek zorunda kalmıştı şimdi. (s. 367 str. 20)

Ondan sonra tüm tatillerini Rhode Adası’ndaki yazlık evlerinde geçirdiklerinden *çarşafların her gün değiştirildiği, temizliğin bir başkası tarafından yapıldığı* bir yerde kalmayalı uzun zaman olmuştu. (s. 367, 368 str. 30, 1)

Farklı bir ülkeye gitmiş gibi hissetti kendini. (s. 368 str. 2)

Oda istediği kadar hoş, dekorasyonu istediği kadar zevkli olsun, *tam ortada duran* yataktan rahatsız oldu. (s. 368 str. 5)

“Her şey *olması gereken* zamanda olur” dedi Aziz. (s. 368 str. 24)

Aziz gülen gözlerle baktı; *alnına düşen* saçları geri attı. (s. 368 str. 26)

Sonra bavulunu açtı, *Guatemala’ dan aldığı* kilimi çıkardı. (s. 368 str. 27)

Bu adamda açıklayamadığı bir tilsim vardı. (s. 368 str. 31)

Benimle ilgili bilmediğin o kadar çok şey var ki... (s. 369 str. 3)

Sanki *ağzından çıkan* kallavi cümleler beklemediği anlarda ona geri dönüyordu. (s. 369 str. 6-7)

Aziz uzanıp *Ella’nın saç topuzunu tutan* iğneyi çekti sonra da onu usulca kanapeye doğru itti, böylece sırt üstü dümdüz uzanmasını sağladı. (s. 369 str. 10)

Ama bir şey söylemesine fırsat kalmadan Aziz elleriyle *Ella’nın bedeninde gittikçe genişleyen* daireler çizmeye başladı. (s. 369 str. 14)

Aşağıdan yukarıya, ayak bileklerinden yüreğine doğru genişleyen çemberler... Parmak uçları sıcacıktı. (s. 369 str. 15)

Parmakları mum gibi yanan adam. (s. 369 str. 17)

Seni mutsuz edecek bir şey yapmak istemiyorum. (s. 370 str. 10)

Aziz’in aşkı kuşatan, rapteden, *zapteden hesap soran, kıskançlık yapan* bir sevda değildi. (s. 370 str. 18-19)

Ardından *Kimya’nın beni beklediği* gerdek odasına geçtim. (s. 371 str. 11)

Pervazda duran bir mum dışında içerisi ışıksızdı. (s. 371 str. 15)

Bu tür köhnemiş törelerin, insanı insana kırdıran âdetlerin, Allah’ın yarattığı mükemmel eserle ilgisi yoktu. (s. 372 str. 16-17)

Narın yanında duran bıçağı kaptım. (s. 372 str. 19)

Kimya'nın Şems ile evleneceği gün evde duramadım. (s. 373 str. 10)

Babama olan son saygım da eridi gitti. (s. 373 str. 17)

Evlenmek istediğim kızın düğün hazırlıklarını seyrettim. (s. 373 str. 25)

Yeni evlilerin yatacağı odayı tabandan tavana donattılar. (s. 373 str. 26)

Hâlbuki Şems'le evlenmeyi isteyen asıl Kimya'ydı. (s. 374 str. 13-14)

Üstündeki yükü taşımayan bir buz parçası gibi çatırdıyordu sesim. (s. 374 str. 19)

Mümin içindeki münkirle tanışmalı, Tanrıya inanmayan kişi ise içindeki inanla. (s. 374 str. 25)

İnsan-ı Kâmil mertebesine varana kadar gıdım gıdım ilerler kişi. (s. 374 str. 26)

Ve ancak tezatları kucaklayabildiği ölçüde olgunlaşır. (s. 374 str. 27)

Öz abim karşıma geçmiş, düşmanım bildiğim adamdan inciler saçıyordu. (s. 374 str. 29)

Bardağı taşıran son damla oldu bu. (s. 374 str. 30)

Ne kadar kovsam da aklımdan çıkmayan bir görüntü vardı: Şems ile Kimya, aynı yatakta. (s. 375 str. 8)

Bana bakınca ilk gördükleri şey bu oluyor. (s. 375 str. 20)

Sokakta tanıdıklarla laflarken, tarlada bostanda çalışırken, esnafla pazarlık ederken, evde misafir ağırlarken, benimle muhatap olan herkesin ilk fark ettiği şey belki de bu oluyor: Evli ama hâlâ bakire bir kadın olduğumu herkes biliyor. (s. 375 str. 23)

Sokakta tanıdıklarla laflarken, tarlada bostanda çalışırken, esnafla pazarlık ederken, evde misafir ağırlarken, benimle muhatap olan herkesin ilk fark ettiği şey belki de bu oluyor: Evli ama hâlâ bakire bir kadın olduğumu herkes biliyor. (s. 375 str. 23)

Onun geleceği akşamlar bütün gün yüreğim ağzımda bekliyorum, beni arzulasın diye dua ediyorum. (s. 376 str. 1)

Her türlü zorluğa göğüs gerip birbirini sevmekten vazgeçmeyen âşıkların hikâyeleri... (s. 376 str. 6)

Artık bir hayli uzun olan saçlarını okşadım. (s. 376 str. 13)

Aylarca her şey yolundaymış gibi yaptım; başkalarını değil, kendimi kandırmak için. (s. 376 str. 29)

Fazla bir şey beklemeden hasbıhal edeceğimiz anları kollar oldum. (s. 377 str. 4)

Şems'in beni sevmediği fikrini içimden atamıyorum. (s. 377 str. 10)

İçimdeki sıkıntıyı ona belli etmek istemiyordum ama yüzüme bakar bakmaz ters giden bir şeyler olduğunu anladı. (s. 377 str. 28)

Erkeğin kalbine giden yolu tarif et! (s. 378 str. 31)

Dikkat et, *erkeğin kalbine giden yol, kadını kendinden uzaklaştıran yol* olmasın. (s. 379 str. 1, 2)

Ama ağlayarak benden yardım istediği gün içim sızladı. (s. 379 str. 13)

Baştan çıkarmak istediği adam nikâhli kocasıydı, bir yabancı değil ki. (s. 379 str. 15)

Ve ben böylece, *tek güzellik ölçütü avuçlarına kına sürmek olan* bu saf köylü kızcağıza bir erkeği baştan çıkarmanın yollarını gösterdim. (s. 379 str. 23)

Ona mis kokular karışmış sulara yıkanmayı, yumuşatıcı yağlarla tenini kaymak gibi yapmayı, yüzünü ballı maskelerle gençleştirmeyi ve bir erkekle konuşurken hangi kelimeleri nasıl kullanması gerektiğini öğrettim. (s. 379 str. 25)

Berberer çarşıya gittik, *eskiden sadık müşterisi olduğum* bir dükkâna girdik. (s. 380 str. 6)

Ardından Kimya'ya raks etmeyi öğrettim; Kıvırtmayı, çalkalamayı, şuh bakmayı ve *vücudunu havada kıvrılan* bir duman gibi kullanmayı da. (s. 380 str. 10)

Nihayet o gün öğleden sonra, *kurbanlık kuzuyu kasaba teslim eden* çoban gibi, Kimya'yı Şems-i Tebrizî için hazırladım. (s. 380 str. 15)

Hamam sonrası *bir kadının ömründe ancak sayılı kez giyebileceği* türden incecik ipekten kıyafetleri giydirdim. (s. 380 str. 18)

Artık o toy genç kız değil, *aşk ve ihtirasla yanan* evli bir kadındı. (s. 380 str. 24)

Züleyha kendisine yüz vermeyen bir erkek için tutkuyla yanmıştı. (s. 380 str. 28)

Çöl Gülü'nün beni giydirip kuşandırdığı akşam öyle heyecanlıydım ki yerimde duramıyordum. (s. 381 str. 26)

Daha önce *hiç bilmediğim* bir hâl gelmişti üstüme. (s. 382 str. 1-2)

Tenime değen ipek elbisenin hışırtısı, saçtığım ıtır kokuları, dilimde gül yapraklarının tadı... hiç bu kadar allanıp pullanmamış, kendimi böyle kadın hissetmemiştim. (s. 382 str. 3)

Evdeki herkes uykuya dalana kadar bekledim. (s. 382 str. 8)

Şems'in kafası karışmış gibiydi ama denileni yaptı. (s. 382 str. 15)

Bakışlarını değdiği yeri yakıyordu. (s. 382 str. 20)

Şems-i Tebrizî *etrafımda tam bir daire çizdikten* sonra karşıma geçti ve beni gözlerine bakmaya zorladı. (s. 382 str. 29)

Dizlerim boşalacak gibi oldu ama kendimi tuttum. (s. 382 str. 31)

Çöl Gülü'nün bana öğrettiği tüm numaraları oracıkta peş peşe sıralayacaktım. (s. 382-383 str. 32-1)

Ama Şems *yanan bir ocağa değimiş* gibi geri çekildi. (s. 383 str. 2)

Nice sonra *odama bilmediğim* bir koku yayıldı. (s. 383 str. 24)

Keskin bir rayihaydı; hani *zencefil çayı ya da ezilmiş* çam dikenleri gibi yakıcı ve acı ama kötü değil. (s. 383 str. 25)

Benimse *kimseyi ikna edecek* hâlim yoktu. (s. 384 str. 12)

Orada gönlümden geçtiği gibi yüzdüm, yüzdüm, aktım. (s. 384 str. 31)

Çeşitli ülkelerin mutfakları, meditasyon teknikleri, aborjin sanatı, gotik romanlar, bahçe bakımı, organik domates yetiştirme teknikleri, rüya tabirleri gibi *akla hayale gelmedik* bilumum konuda daldan dala atlayıp birbirlerinin cümlesini tamamlayarak konuştular. (s. 385 str. 16)

Ufak kaçamaklar, kazara *birbirine değen* eller, kol kola girmeler. (s. 385 str. 22)

Aziz'in Amsterdam'a uçaacağı günün sabahı gene otel odasındaydılar. (s. 386 str. 2)

“*Sana söylemem gereken bir şey var*” dedi Ella usulca. (s. 386 str. 5)

“Bak bu ilginç işte. Çünkü *benim de sana söylemem gereken bir şey var*” dedi. (s. 386 str. 9)

Yani, *ikimizin arasında olanları* kastediyorum. (s. 386 str. 18)

Şimdi itiraf edeceği şeye Aziz'in nasıl tepki vereceğini bilemiyordu: “Kocama başka bir rekeği sevdiğimi söyledim.” (s. 386 str. 19)

Orada yaşayan insanlar için sessiz bir dua okudu. (s. 386 str. 30)

Benimle Amsterdam'a gelmeni ben de isterim... hem de çok... ama sana orada bir gelecek vaat edemem. (s. 387 str. 1)

“Bir gün beklenmedik bir mesaj aldım *hiç tanımadığım* bir kadından” dedi Aziz. (s. 387 str. 13)

Aslında *senin mesajını aldığım* sırada benim hayatımın da tuhaf bir dönemiymi, biliyor musun? (s. 387 str. 17)

Ella *şu anın tilsimini bozabilecek* her şeyden korksa da uysalca başını salladı. (s. 387 str. 26)

O temmuz günü, otel odasında, Amsterdam'a uçuşuna birkaç saat kala Aziz Zahara, Ella Rubinstein'a 1976 yılında *Sufi olup adını değiştirdikten sonra yaşadığı* hayatı anlattı. (s. 387 str. 30)

Aile kavramını kan bağında değil ruh bağında bulmuş; *Romanya'da evlat edindiği* iki kimsesiz çocuğu büyütüp okutmuştu. (s. 388 str. 3)

Vetüm bu zaman zarfında, *Fas'taki zaviyede taktığı* gümüş küpeyi kulağından, güneş şeklinde kolyeyi de boynundan çıkarmamıştı. (s. 388 str. 6)

Koltukaltında beliren bir şişlikle her şey bir anda değişmişti. (s. 388 str. 13)

Böylece *ömründe yeni ve bazı açılardan daha üretken* bir safha başlamıştı. (s. 388 str. 22)

Hâlâ görmek istediği yerler vardı; seyahatlerine ara vermek şöyle dursun, her zamankinden çok yolculuk yapmıştı. (s. 388 str. 23)

Fas'a geri dönmüş, hayatında ilk kez *Sufilerle tanıştığı* zaviyeyi ziyaret etmişti. (s. 388 str. 30)

Baba Samed'in mezarı başında dua edip tefekküre dalmış, hayatın onun için çizdiği patikaları minnetle anmıştı. (s. 388 str. 32)

“Sonra hep yazmak istediğim ama ertelediğim romanı yazmaya koyuldum” dedi Aziz göz kırparak. (s. 388 str. 33)

Uzun zamandır yapmak istediğim bir şeydi. (s. 389 str. 2)

Ölüme hazırlanan bir insandan, beklenmedik anda aşka yuvarlanan birine dönüvermişti. (s. 389 str. 9, 10)

Yerli yerine oturttuğunu sandığı tüm parçaları tekrar gözden geçirmesi gerekmişti. (s. 389 str. 10-11)

Derken tüm hayatım sana anlatılmayı bekleyen bir hikâye oldu. (s. 389 str. 25)

Bana verilen vâde aniden kısacık göründü gözüme, yetmedi. (s. 389 str. 28)

En çok istediğim şey benimle Amsterdam'a gelmen. (s. 390 str. 7)

Yeni insanlarla tanışmak ve Tanrı'nın yarattığı muazzam eseri beraber seyretmek istiyorum. (s. 390 str. 10)

Ella, önüne parlak, renkli bir oyuncak konmuş nahif bir çocuk gibi ağlamayı kesip burnunu çekti. (s. 390 str. 11)

“Daha sağlıklı ve daha uzun yaşamak için elimden geleni yaparım ama kanserimle kavga etmeyeceğim” dedi Aziz. (s. 390 str. 23)

O an zihninden onlarca düşünce geçti: Babasının intiharıyla baş edemeyişi, kırık dökük çocukluğu, vicdan azabı, suçluluk duygusu, mutlu bir evlilik yapma takıntısı ve senelerdir içine attığı tüm hayal kırıklıkları bir anda karşısına dikildi. (s. 391 str. 3)

Aşk kullanıla kullanıla içi boşaltılmış bir kelimeye döndü ama sen varlığınla aşkı yüceltebilirsin. (s. 391 str. 10)

Önemli olan kendimizi değiştirmeye, dönüştürmeye cesaretimiz var mı? (s. 391 str. 17)

Karabasanı aratmayan bir rüya görüyordum. (s. 391 str. 28-29)

Ağzımda paslı çivi yalamış gibi nahoş bir tat, susuzluktan dilim damağıma yapışmış vaziyetteydim. (s. 392 str. 11, 12)

İşte o zaman yan masadan gelen fısıldaşmalara kulak kabarttım. (s. 392 str. 16)

Ama esas kimi öldürmek istediklerini anlayınca dehşete düştüm: Tebrizli Şems! (s. 392 str. 23)

Ya *Şems'e* kurulan tuzağa başkaları da dahil olmuşsa? (s. 392 str. 31)

Birkaç dakika sonra önüme *dumanı tüten* bir kâse çorba koydu. (s. 393 str. 5)

Hatta *harabelerde yaşayan* yüz elli yaşındaki Çingene kocakarıya dahi gittim, olur da Şems'in büyü yaptırması yahut falına baktırsa gelmiştir diye. (s. 393 str. 11)

Hayalete benzer bir hâl mi var bende? (s. 393 str. 24)

Veda eder gibi bir hâli vardı; gidişine mâni olamadım. (s. 394 str. 27)

Geri dönüp *Rumi'nin evine giden* çamurlu sokağa saptı. (s. 394 str. 28)

Elimde tuttuğum kılıç ağırlaşmaya başladı, sapındaki mercanlar buz gibi soğudu. (s. 395 str. 20)

Her ihtimale karşı kuşağıma bir de *kınında uyuyan* bir hançer yerleştirmişt看. (s. 395 str. 22)

Öldürdüğüm insanların yüzleri çemberler hâlinde başımın üstünde dönmeye başladı, *leşe üşüşen* akbabalar gibi. (s. 395 str. 32)

Soğukkanlılığıyla nam salmış bir adamdım; kolay kolay paniğe kapılmazdım. (s. 396 str. 1)

Derken *beni hayrete düşüren* bir şey fark ettim: Bu kuvvetli rüzgârda, bu sağanak yağmurda nasıl oluyordu da elindeki mum sönmeden kalabiliyordu? (s. 396 str. 21)

Kara büyü ve sihirbazlıkta mahir olduğunu söylüyorlardı. (s. 396 str. 25)

Böylesi zırvalara inanmazdım gerçi, şimdi de kanacağım yoktu ama Şems'in bu yağmurda *elinde sönmeyen* bir mumla durduğunu görünce dizlerim boşaldı. (s. 396 str. 27)

Otuz Yedinci Kural: Tanrı *kılı kırk yarararak titizlikle çalışan* bir saat ustasıdır. (s. 397 str. 11)

İşte o an *dervişin başından beri benimle konuştuğunu* anladım. (s. 397 str. 15)

Yağmur başaldığı gibi birden kesildi, her şey sessizliğe boğuldu. (s. 397 str. 20)

Benden cesaret alan delikanlılar atağa geçti. (s. 398 str. 6)

Kuru bir dal gibi, *suyu çekilmiş* bir meyve gibi hafif. (s. 398 str. 12)

Üstünde dervişin kanı olan hançeri alamadan hızla koşmaya başladım. (s. 399 str. 7)

Ağustos ayının rehavetine bulamış sıradan bir sabah işte. (s. 399 str. 14)

İşi bittiğinde *kıymetli misafirlere sakladığı* narin porselen takımı çıkardı. (s. 399 str. 24)

Fırının saatini kırk beş dakikaya ayarladı ki *graten saat yediden evvel gerektiği* gibi ılınmış olsun. (s. 399 str. 26-27)

Ve sonra sakince *geceden hazırladığı* iki bavulu kavradı. (s. 400 str. 5)

Senden duymak istediğim bir şey yok. (s. 400 str. 28)

Sana söyleyecek sözüm de yok. (s. 400 str. 28)

Başımı tekrar kaldırınca babamla göz göze geldik ve ancak o zaman *bana kurduğu* küçük tuzağı fark ettim. (s. 401 str. 12)

Hatta *Çakal Kafa*'ya *Şems'in geceleri avluya çıktığını fısıldayan* bendim. (s. 401 str. 17)

Ve *cinayet gecesi bahçe duvarının ardında katil ile maktûlün aralarındaki konuşmayı dinleyen* altı kişiden biri dim. (s. 401 str. 19)

Çakal Kafa'nın işi ağırdan aldığı fark edip saldırmaya karar verdiğimizde *avluya giden patikayı diğerlerine gene ben gösterdim*. (s. 401 str. 21)

Ama *onların yarım bıraktığı işi Çakal Kafa tamamladı*. (s. 401 str. 25)

Sema, şiir, müzik, nükte, hiciv, aşk ve cezbe... o *hayatımızdan gider gitmez yok olacağını sandığım* bir sürü şey kazık çakmış gibi bizimle kaldı. (s. 402 str. 3)

Babam her baktığı yerde onu görüyor. (s. 402 str. 4)

Ama *bir gün hiç beklenmedik* bir şekilde sarayını, tahtını bırakmış. (s. 402 str. 25)

Geçen gün, *yüzünden sahtekârlık akan kızıl saçlı bir bezirgân kapımızı çaldı*. (s. 403 str. 3)

Sonra bir sırrı paylaşırçasına babamın kulağına eğildi; *Şems'in sağ olduğunu, şimdilik Hindistan'da gizlendiğini, ortaya çıkmak için uygun zamanı kolladığını* iddia etti. (s. 403 str. 7-9)

Genç adamın yalan söylediği o kadar barizdi ki. (s. 403 str. 10)

Bezirgân da gayet pişkin, bir zamanlar derviş olmaya özendiğini ama madem hayat onu başka bir istikamete savurdu, *Rumi gibi meşhur bir âlimin kaftanına sahip olmaktan memnun olacağını* söyledi. (s. 403 str. 13, 15)

Terk edilmiş hayaletli bir ev gibi buruk bir yalnızlığa esir olur, eksik kalırsın. (s. 404 str. 6)

Yeni kaybettiğin kişiyi manevi gözle bakınca her yerde görmeye başlarsın. (s. 404 str. 19)

Denize düşen katrede, *dolunayla hareketlenen* med-cezirde, esen her esintide ona rastlarsın. (s. 404 str. 20-21)

Kuma çizili remilde, *güneşte parlayan* kristal tanesinde, *yeni doğmuş* bebeğin tebessümünde, *bileğinde atan* nabzında onu seyredersin. (s. 404 str. 22, 23)

Selahaddin *demiri döverken tezgâhından yayılan* usulü ilk duyduğumda evrenin yürek atışını işittim sandım. (s. 404 str. 28)

Ve hemen orada semaya duyarak *Şems'in başlattığı* dansa son hâlini verdim. (s. 404 str. 30)

Şiirler, *soluklanacak pınar arayan* göçmen kuş sürüleri gibi aniden gelir, başıma çöreklenir, bir ağızdan şakır ve sonra uçar gider. (s. 405 str. 18)

Bu arada dünya; *etten, kemikten, maddeden, düşler ve düş kırıklıklarından ibaret olan* dünya, kendi hızında dönüyor. (s. 405 str. 32)

Refahıyla, ihtişamıyla övülen, dünyanın merkezi olduğu iddia edilen şehir bir günde düştü. (s. 406 str. 1, 2)

Düniün aman vermeyenleri, bugüniün aman dilenenleri oldu. (s. 406 str. 7, 8)

Kader denilen kart destesi yeniden karıldı ve kesildi. (s. 406 str. 8)

İktidar merdivenini hızlı hızlı çıkanlar tepetaklak oldu. (s. 406 str. 9)

Bu zaman zarfında *beni en çok gururlandıran* insanlardan biri *medreseyi bırakıp tekkeye gelen* Talebe Hüsam oldu. (s. 406 str. 17, 18)

Mesnevi'yi kaleme alan kâtip odur. (s. 406 str. 22)

Tevazu, güzel ahlak ve pırıl pırıl bir gönle sahip olan Hüsam Çelebi'ye birisi çıkıp de “kimsin, nesin?” diye sordu mu hep aynı cevabı veriyor. (s. 406 str. 23)

Ben *Şems-i Tebrizi'nin ayak izinden giden* fakir biriyim. (s. 406 str. 26)

Başına gelenlerden hep başkalarını sorumlu tutar. (s. 407 str. 21)

Bu dünyadan giden her hırsız için bir hırsız daha doğar. (s. 407 str. 24)

Ucu bucağı olmayan bir kalp zincirinde sadece birer halkayız. (s. 407 str. 30-31)

Sabah ezanını hayatında ilk defa işiten birine duyduğu sesin neye benzediğini sorun. (s. 408 str. 10)

Gecenin karanlığında, *Ella Rubinstein'ı uyandıran* ses buydu. (s. 408 str. 14)

Açık pencereden içeri dolan erkek sesinin ne olduğunu çıkarana kadar boş boş baktı. (s. 408 str. 15)

Bulunduğu yer, *kocasını ve üç çocuğula paylaştığı* o geniş ve lüks ev değildi. (s. 408 str. 19)

Konya'da ilaç ve temizlik melzemesi kokan mütevazı bir hastanedeydi. (s. 408 str. 23)

Ve *şu an nefes alış verişini işittiği* insan yirmi senelik kocası değil, *geçen yaz güneşli bir öğleden sonra uğruna kocasını terk ettiği* adamdı. (s. 408 str. 24, 26)

Çehresini yumuşatan kehribarimsi ışıktaki, *uykuda geçirdiği* şu bir iki saat boyunca *odada değişen* bir şey olmuş mu diye merak etmişçesine sağa sola bakındı. (s. 408-409 str. 27, 28-1)

Hayatında gördüğü en küçük hastane odasıydı. (s. 409 str. 2)

Bir kenarda *Aziz'in okuduğu* kitap duruyordu: Ben ve Rumi. (s. 409 str. 8)

Bu kadar geç verdiğin aşkı böyle erken mi alacaksın elimden? (s. 409 str. 17-18)

Yatakta yatan adama sevgiyle baktı. (s. 409 str. 20)

Sanki bu üç kelime her şeyi açıklıyordu: Aziz'in kötüleşen sağlığını, onu kaybetme korkusunu, *aşk denen* çılgınlığı ve *başlarından geçen* her şeyi özetliyordu. (s. 409 str. 31, 32)

Bu sese alışkın olanlar onu senin gibi duyamaz. (s. 410 str. 5)

O yüzden sabah ezanında diğerlerinde olmayan fazladan bir satır mevcuttur: Namaz uykudan hayırlıdır. (s. 410 str. 13)

Az sonra ezan sonlandı; *diğer camilerden gelen* yankılar da bir bir tamamlandı. (s. 410 str. 20)

Bir günün öncekine benzemediği, hayatın kendini tekrar etmediği yoğun bir birliktelik olmuştu onlarınki. (s. 410 str. 26-27)

Hâlbuki şimdi *zaman denilen* kavramın farklı türleri olduğunu düşünüyordu. (s. 410 str. 31)

Şu son bir sene içinde deli gibi sevdiği, seviştiği, içine aldığı ve bir kovuk gibi içine çekildiği bu beden onun için bir erkeğin bedeninden çok daha fazla bir şey, âdeta bir mabetti. (s. 411 str. 10-11)

Beyaza boyalı ama insanın ruhunu karartan koridorlardan geçti; *aralık duran* kapılardan diğer hastaları gözetledi. (s. 411 str. 26-27)

Bazıları dönüp, *kapıdan kafasını uzatan* bu meraklı Amerikalı kadına ilgiyle baktı. (s. 411 str. 30)

Tıpkı hayranlık beslediği Rumi gibi Konya'ya gömülmeyi vasiyet etmişti. (s. 412 str. 16)

Defin günü *Ella'nun tahmin etmediği* kadar çok insan çıkageldi. (s. 413 str. 1)

Tâ Cape Town'dan, St. Petersburg'den, Mürşidabad'dan, Sao Palol'dan gelen mistikler oldu. (s. 413 str. 3)

Ve bir de *Aziz'in evlat edindiği* iki genç. (s. 413 str. 6-7)

Böylece birbirinden tamamen farklı diller konuşan, başka başka inançlardan hercai bir cenaza alayı Aziz'i son yolculuğuna uğurladı. (s. 413 str. 8)

Konya esnafından kambur çıkmış, *ağzından iki dişi kalmış* bir ihtiyar adam manzarayı ağzı kulaklarında ve merakla izledikten sonra: "Konya Konya olalı böyle acayip cenaze görmedi" dedi ve ardından ekledi: "Tabii asırlar evvel Efendi Mevlâna'nın düğün gecesi sayılmazsa." (s. 413 str. 18)

Cenazeden üç gün sonra, bütün misafirler gidince *yapayalnız kalan* Ella son bir kez şehri gezmeye çıktı. (s. 413 str. 24)

Yanından bebek arabalarını ite ite yürüüyüp geçen orta hâlli aileleri, kumaş ve baharat dükkânlarını, ona *ısrarla birşeyler satmaya çalışan* işportacıları bir film şeridini izler gibi izledi. (s. 413 str. 25, 26)

Onlar da *tam ortalarından geçen* uzun bolu, gözleri ağlamaktan şişmiş bu Amerikalı kadına ilgiyle baktılar. (s. 413 str. 28)

"Hep olduğundan güçlü görünmeye çalışan bir kadın için fazla cici ve dişi" diye geçirdi içinden. (s. 414 str. 3)

Bir zamanlar aşkını küçümseyip nutuklar attığı, sevdiği adamla evlenmesine karşı çıktığı kızı bugün ona destek olan tek insandı. (s. 414 str. 11)

Bir zamanlar aşkını küçümseyip nutuklar attığı, sevdiği adamla evlenmesine karşı çıktığı kızı bugün ona destek olan tek insandı. (s. 414 str. 10-11)

David ayrılmayı zorlaştırmak için *elinden geleni* ardına koymayacağına benziyordu. (s. 414 str. 19)

Önemli olan senin iyi olman. (s. 415 str. 1)

Ella pencereye yanaştı, *ufku saran* mavimsi tonlara baktı. (s. 415 str. 11)

Aşksız geçen bir ömür beyhuda yaşanmıştır. (s. 415 str. 14-15)

3.4. İsim-Fiil Grupları

Gel gelelim göl hazır değildir *böyle aniden dalgalanmaya*. (s. 11 str. 17)

Tek bir taş bile yeter onu *altüst etmeye, tâ dibinden sarsmaya*. (s. 11 str. 18)

Ama *köpeğinin bir gün öleceğini düşünmeye* Ella'nın yüreği el vermiyordu. (s. 12 str. 28)

Hiçbir zaman *risk almayı* bilmezdi. (s. 14 str. 3)

İşte tüm bu malum sebeplerden dolayı, kendisi de *dâhil olmak* üzere hiç kimse anlayamadı, tam yirmi yıllık evlilikten sonra Ella Rubinstein'in nasıl olup da bir sabah kocasına boşanma davası açtığını ve kendini evliliğinden azat edip, tek başına sonu belirsiz bir yolculuğa çıktığını..(s. 14 str. 8)

Kocasını tabağına en sevdiği yemek olan kızarmış tavuk butları doldurmakla meşguldü. (s. 15 str. 10-11)

İkizlerden Avi çatal bıcağını baget yapmış, hayali bir davul çalar gibi sesler çıkarıyordu; kız kardeşi Orly ise günde ancak 650 kaloriye izin veren *yeni diyetine uymak* için toplam kaç lokma yiyebileceğinin hesabını yapıyordu. (s. 15 str. 15)

Pişirdiği kakaolu mozaik keki bırakmak için şöyle bir uğramış, ama ısrarları kıramayıp yemeğe kalmıştı. (s. 15 str. 18)

Bir zamanlar *saygın bir kitap eleştirmeni olmayı* istemişse de o günler çoktan geride kalmıştı. (s. 16 str. 8)

Anne olmak, eş olmak, köpeğe bakmak, evi çekip çevirmek, mutfak, bahçe, alışveriş, çamaşır, ütü derken... zaten yeterince meşguliyet vardı hayatında. (s. 16 str. 14, 15)

Bunlar yetmezmiş gibi bir de *aslanın ağzından ekmeği almak* için uğraşmasının ne gereği vardı? (s. 16 str. 18)

Maddi durumlarının *iyi olması*, çalışma gereği duymamasını kolaylaştırmıştı tabii. (s. 16 str. 23)

Hem okuma sevgisi asla bitmemişti ki, hâlâ bir kitap kurduydum –ya da *öyle olduğuna inanmak* istiyordum. (s. 16 str. 28)

Kocasının onu yürekten *teşvik etmesine* ve *aralarında sürekli bu konuyu konuşup fırsat kollamalarına* rağmen, Ella için *iş bulmak* pek de kolay olmayacaktı. (s. 16, 17 str. 33, 1, 2)

Bunca sene onu *meslek sahibi olmaktan* alıkoyduğu için birdenbire senelerin kaybını *telaflı etmeye* mi çalışıyordu? (s. 17 str. 29, 30)

Yoksa onu aldattığı için pişmanlık duyup bu şekilde *arayı yumuşatmayı* mı umuyordu? (s. 17 str. 31)

Aklına *başka bir açıklama* gelmiyordu doğrusu. (s. 17 str. 32-33)

David'in bu kadar iştiyakla *ballandıra ballandıra konuşmasının* başkaca bir izahıyoktu. (s. 18 str. 1)

Ella *bu sevgi dolu anın tadını çıkarmaya* çalıştı ama yapamadı. (s. 18 str. 11)

İlgi odağı olmaktan hoşlanmıyordu. (s. 18 str. 13)

Ama anlayın ne olur, ikimiz de *bu büyük adımı atmaya* hazırız artık. (s. 18 str. 24)

Esther Hala elinde bir bardak elma suyuyla, *çılgın bir heykeltıraşın elinden çıkma* komik, şişman bir heykel gibi donakaldı. (s. 18 str. 29)

Suratında da *bir şişe sirke suyu içmek* zorunda kalmış gibi ekşi bir ifade. (s. 18 str. 33)

“Kızım az önce evleneceğini söyledin” dedi David, sanki Jeannette ne dediğini bilmiyormuş da bunu *birinden duyması* gerekiyormuş gibi. (s. 19 str. 7)

Ve Jeannette *cevabını vermeye* hazır değildi. (s. 19 str. 19)

Ella kelimeleri tane tane seçerek, *sözlerine açıklık getirmeye* çalıştı. (s. 19 str. 23)

Avi ise *kıkr kıkr gülmeye* başladı: “Vay, bu yaşta dayı mı olacağım desenize!” (s. 19 str. 28)

“Yalnızca *yardım etmek* istiyorum” diye mırıldandı Ella, *sakin ve metin olmaya* gayret ederek. (s. 20 str. 4, 5)

Belli ki sana göre *sevdiğim erkekle evlenmek istememin* bir tek açıklaması olabilir. (s. 20 str. 9)

Zennediyor musun ki *bir erkeğin huyunu suyunu öğrenmeye* sekiz ay yeter? (s. 20 str. 15)

Canım bak, annen şunu demek istiyor: *Biriyle çıkmak* başka şey, evlenmekse bambaşka bir şey. (s. 20 str. 25)

Ben de baban da *daha münasip birini bulmanı* bekliyorduk. (s. 20 str. 31)

Zihninin bir köşesinde hatırlamak istemediği hatıralar canlandı. (s. 21 str. 6)

İlk gebeliğinde hayli zorlanmış, hem sağlık sorunları hem depresyonlar atlatmış, üstelik *erken doğum yapmak* zorunda kalmıştı. (s. 21 str. 10)

Öyle ki, sırf bu yüzden tekrar *çocuk sahibi olmak* için tam altı sene beklemişti Ella. (s. 21 str. 13)

Bu arada David *farklı bir strateji denemeye* karar vermiş olacak ki, gayet temkinli bir şekilde araya girdi. (s. 21 str. 14)

Bu zamanda *böyle birini bulmak* kolay değil. (s. 21 str. 18)

Doğrusu sırf bu sebepten ötürü evlerinde *ırk, din, cinsiyet, sınıf meselelerini konuşmaktan* bile kaçınırdı. (s. 21 str. 30)

Genç olmak, âşık olmak, evlilik teklifi almak, bunlar son derece güzel şeyler, bilmez miyim. (s. 22 str. 7, 8)

Senden farklı birisiyle evlenmek, resmen kumar oynamak demektir. (s. 22 str. 11)

Kaygayla iç geçirip alnını ovlamaya başladı. (s. 22 str. 17)

Ella bir an takılıp, aradığı kelimeyi bulabilmek için gözleriyle etrafı taradı. (s. 22 str. 33)

Gene de aynı katı ve yargılayıcı üslupla konuşmaya tam gaz devam etti. (s. 23 str. 9)

Jeannette inanmaz bir bakış fırlattı annesine. (s. 24 str. 5)

Yabeklenmedik bir biçimde ablalarına destek vermek istemiş ya da büyüklerin muhabbetsiz muhabbetlerinden sıkılmışlardı. (s. 24 str. 9)

David az evvel masaya bıraktığı çatalı eline aldı, ilginç bir şey bulmuş gibi evirip çevirmeye başladı. (s. 24 str. 20)

Aslında karı koca her ikisi de her zaman en iyi becerdikleri şeyi yapmaktaydı: “Anlamazdan gelmek.” (s. 25 str. 4)

Ella uzatılan ahizeyi alırken kendini topladı, elinden geldiğince neşeli konuşmaya çalıştı: “Alo, buyurun.” (s. 25 str. 18)

“Şey... eee... valla gayet mistik bir kitap” dedi işi şakaya vurup, vaziyeti idare etmeye çalışarak. (s. 26 str. 6)

“Böyle kapsamlı bir romanın raporunu çıkartmak tahmin ettiğinden uzun sürebilir” dedi ve telefonda kayboldu. (s. 26 str. 9)

İşin aslı kendisine verilen romanı okumak istediğinden bile emin değildi. (s. 26 str. 32)

Hiç tanınmamış bir yazarın, henüz basılmamış romanının ilk okuru olmak heyecan verici bir oyun gibi gelmişti ona. (s. 27 str. 3)

Pek emin değildi böyle bir metne vakit ayırmak istediğinden. (s. 27 str. 6)

Geçer geçmez de bugün davamlı kendini yanlış anlaşılmış hissettiğini ve savunmak zorunda kaldığını fark etmesi bir oldu. (s. 27 str. 32)

Valla çoğu zaman kendi yaşantımızla en ufak bağlantısı olmayan kitapları okumak zorunda kalıyoruz. (s. 28 str. 4)

Bak mesela bu hafta, Tahran’da bir genelev işletirken ülkeden kaçmak zorunda kalan İranlı bir kadının kitabını yayına hazırladım. (s. 28 str. 6)

Şu anda senin yerinde olmayı, bu işi almayı isteyen en az yirmi kişi var yedek listemde. (s. 28 str. 22)

Kaldıkları yerden konuşmaya devam etmeyi beklediği belliydi. (s. 28 str. 28)

Ne kredi kartlarının ödemeleri, ne Orly'nin yeme bozuklukları ve saplantılı rejimleri, ne Avi'nin kötü giden dersleri, ne Esther Hala ve zavallı mozaik kekleri, ne Gölge'nin *elden ayaktan düşmesi*, ne Jeannette'in beklenmedik evlilik planları, ne de kocasının kendisini senelerdir *aldatıyor olması*. (s. 29 str. 9, 11)

Umuyorum ki, İslam âleminin şair-i azamı, en meşhur mutasavvıfı Rumi ile türlü fevkaladeliklerin müsebbibi, fevrî kalenderî derviş Şems-i Tebrizî arasındaki emsalsiz dostluğu konu edinen bu tarihi, *mistik romanı okumaya* fırsat bulursunuz. (s. 30 str. 5)

Kitabı okuyup, hakkında kapsamlı bir rapor yazmak artık onun göreviydi. (s. 30 str. 19)

A.Z. Zahara, dünyayı gezmediği zamanlar kitapları, dostları, kedileri, kaplumbağaları ile birlikte *Amsterdam'da yaşamakta*. (s. 30 str. 27-28)

Romancı olmak gibi bir heves taşımayan yazar, bu kitabı sadece Rumi'ye ve onun sevgili güneşi Şems-i Tebrizî'ye olan hürmetinden ve sevgisinden kaleme aldı. (s. 30 str. 29)

Kimsenin aşkın inceliklerine vakit bulamadığı bir dünyada “aşk şeriatı” *daha büyük önem kazanmakta*. (s. 31 str. 18)

Kırık fırın ekmek yemeye yolladım kendimi. (s. 35 str. 3)

Doğu'da, Cengiz Han'ın askeri dehası, yüksek disiplinli Moğol Ordularının nüfuzunun *hızla yayılmasını* sağlamıştı. (s. 37 str. 7)

Bizans kaybettiği toprakları, refahı ve iktidarı *geri kazanmaya* uğraşadursun, arada kalan çeşitli Türk Beylikleri de kendi aralarında savaşmaktaydı. (s. 37 str. 8)

Bu benzersiz yarenlik sayesinde ki Rumi, önceleri hâkim çizgiye yakın duran, bir din âlimiyken, *alışageldik tüm kurallardan çıkmaya* cüret ederek adanmış bir gönül ehli, aşkın ateşli savuncusu, semanın yaratıcısı ve tutkulu bir şair oldu. (s. 38 str. 8)

“İslam âleminin Shakespeare'i” diye anılmasına yol açacak muazzam eserler bıraktı geride. (s. 38 str. 10)

Tıpkı o zamanlar olduğu gibi, bugün de nicelerinin *“kâfirlere karşı savaşmak”* olarak tanımlandığı zahiri bir cihaddansa, insanın *kendi içine yönelerek olgunlaşmasını* hedefleyen bâtinî bir cihat üzerinde durdu. (s. 38 str. 15, 16)

Kişinin kendi egosuna karşı sonuna kadar mücadele ederek adım adım *nefsini yenmesini* salık verdi. (s. 38 str. 19)

Neredeyse sekiz yıl sonra bile, Şems'in ve Mevlâna Celaleddin Rumi'nin ruhları bugün hâlâ diri ve hercai, *sema etmekte*ler aramızda. (s. 38 str. 31)

Ama nereye gidersem gideyim, gözleri benimle; semada asılı iki meşum, kapkara yıldız taşı gibi parlak, beni *takip etmekte*. (s. 39 str. 3)

Kolay değildir *bu yükü yaşamak*. (s. 39 str. 24)

Görevim fahişeleri *hizaya dizmek, hadlerini bilmeyen müşterilerin akıllarını başlarına getirmek*, kabakuvvet kullanarak *onun bunun gözünü korkutmaktı*. (s. 40 str. 10, 11, 12)

Durup dururken bu yollara tövbe edip *kendini dine adamaya kalkmıştı haspa*. (s. 40 str. 15)

Müşterilerin türlü huyunu çekmeye alıştım nicedir. (s. 41 str. 11)

Tecrübeyle sabitti: *Müşteri kimliğini saklamak* konusunda ne kadar ısrarcı davranırsa, ekseriyetle maktule o kadar yakın demektir. (s. 41 str. 14)

Benim bildiğim, bu dünyada hemen herkesin *defterini dürmek* istediği en az bir kişi vardı. (s. 41 str. 21-22)

Doğrusu, *yanlış zamanda yanlış mekânde olmak* bile yeter, altın gibi kalbi olan, temiz, namuslu, nezih insanların içindeki cenabetin birdenbire *ortaya çıkmasına*. (s. 42 str. 2, 4)

Allahüteala bile mukaddes nizamını kururken, *can alma* işinde Azrail'i kendine naip tayin etmemiş mi? (s. 42 str. 9)

Gerçi ikisinin de ne kadar genç, şaşkın ve gafil; *kalkıştukları işe nasıl da hazırlıksız olduklarını anlamak için yüzlerini görmeme* gerek yoktu ki! (s. 42 str. 26)

Yeterince korkarlarsa *yamuk yapmaya* cesaret edemezlerdi. (s. 42 str. 33)

Hatta *aklını başına toplamak* bir kenara, daha da azdı, azıttı. (s. 43 str. 11)

Benim de kendime göre inançlarım vardı, Allah'ın gazabını *üstüme çekmek* istemiyordum doğrusu. (s. 43 str. 28)

Bir dervişin canını almaya niyetim yok. (s. 43 str. 31)

Deli bir rüzgâr esti, ay bulutlarla tüllendi, sanki tabiat bile çekinmekteydi olacıklara *şahitlik* etmekten. (s. 47 str. 14)

Yanıt vermek için ağızımı açtım ama dudaklarımdan tek bir ses çıkamadı. (s. 47 str. 19)

Kulağımın dibinde çınlayan davudî sesi duymazdan geldim, *sırf bir parça daha kalabilmek* için öteki âlemde. (s. 48 str. 22)

Ayrıca *gözleri safî hüznün olan şu adamı da bir daha görmek* istiyordum. (s. 48 str. 24)

Benimle ne alâkası vardı, *bir güz gecesi ne demeye* çarnaçar beni aradı? (s. 48 str. 25)

Ama *öteki âlemin kapısından geçmeye* fırsat kalmadı, birisi kolumu yakaladı, tutup öyle bir hiddetle sarstı ki beni, dişlerim dökülecek sandım. (s. 48 str. 27)

Aynı anda iki şeyin birden farkına vardım: Bağırıp çağırmağa, zorbalığa, *gözdağı vermeye* alışkın bir adamdı. (s. 49 str. 3)

Şu çığlık atmayı kessen diyordum. (s. 49 str. 8)

Hancının mengene gibi ellerinden kurtulmaya çalışırken, “Sahi mi? Çılgılık mı atıyordum?” diye sordum kısık sesle. (s. 49 str. 10)

Sırf beni rahat bıraksın diye suyuna gidip, dediklerini tasdik edebilirdim ama *yalan söylemeye dilim varmadı. (s. 49 str. 18)*

Zaten *Allah’ta kendini kaybetmekle aklını kaybetmek* arasında incecik bir çizgi vardır. Demezler mi? (s. 49 str. 31-32)

Bak dünyanın dört bir yanından yolcular gelir bu handa kalmaya. (s. 50 str. 23)

Benim seferim, *Rabb’i bulma* seferidir. (s. 50 str. 27)

Hancının bunu demesiyle, odanın öteki *ucuna varması* bir oldu. (s. 51 str. 32)

Baktım bir adam bir adama zarar verecek, *zayıfı korumak* için elimden geleni yaparım. (s. 52 str. 14)

Ne zaman ki Allah aşağıdaki kullarını unuttur, dişini sıkıp *adaleti sağlamak* bizlere düşer. (s. 52 str. 31)

Yiten ruhsal kudretini *ikame etmek* için fiziksel kudretini ikiye katlamıştı. (s. 53 str. 26)

Yüreğim *hızla atmaya* başladı; zira *yeni bir şeyler görmeye* başlamıştım. (s. 53 str. 29-30)

Ama zihnin sana *oyunlar oynamakta*. (s. 54 str. 28)

Birer ışık zerresi gibi hafif ve hür, *ebediyete gzmekteler*. (s. 54 str. 30)

Büyük kızı ve kocasıyla yaşadığı tartışmadan sonra evde öyle gergin bir ortam vardı ki, bir müddet *Aşk Şeriatı’nı okumaya* fırsat bulamadı Ella. (s. 55 str. 15-16)

Üstelik bunu Scott’a telefon açıp kızıyla evlenme kararını *gözden geçirmesini* söyleyerek yapmıştı. (s. 55 str. 21-22)

Mayısın on sekizi itibariyle o kadar emindi ki kendinden, sırtını yıkılmaz dağlara yaslanmış gibi tepeden konuşarak, bir başkasının hayatına *müdahale etmekte* en ufak bir beis görmüyordu. (s. 55 str. 27)

Kızımın erkek arkadaşını aramak onun için vaka-ı âdiyedenmiş gibi. (s. 56 str. 1)

Tüm şaşkınlığına rağmen *nezaketi elden bırakmamaya* gayret ederek. (s. 56 str. 5)

İşte o zaman Ella benzer bir nezaketle Scott’a, kendisiyle bir alıp veremediği olmadığını, dolayısıyla şimdi duyacaklarını *yanlış anlamaması* gerektiğini ancak kızıyla evlenemeyecek kadar genç; üstelik henüz işsiz ve deneyimsiz olduğunu söyledi. (s. 56 str. 8)

Hemen mutfağa seğirtti ve ne zaman içi daralsa yaptığı şeyi yapmaya koyuldu: *Yemek pişirmek!* (s. 57 str. 11)

Bu acil durumun ne olduğuna dair hiçbir açıklama yoktu. (s. 57 str. 28-29)

Ama bugüne değin kocası her akşam vaktinde evine gelmiş, *yemek masasında yerini almayı* bilmişti. (s. 58 str. 6-7)

Araları ne kadar açık olursa olsun, Ella onun için *yemek pişirmekten*, David de tabağına konanları tebessümle, minnetle yemekten geri durmamıştı. (s. 58 str. 8)

Ama zaten biteviye *suçluluk duymak*, *başkalarının hatalarını sırtlanıp taşımak*, Ella Rubinstein'in kişiliğinin ayrılmaz parçasıydı. (s. 58 str. 16)

Ne Avi'nin *pizza sipariş etmek* için tepinmesini dikkate aldı, ne Orly'nin hiçbir şey yemek istememesini. (s. 58 str. 19)

Kırk yaşına basmak üzereydi. (s. 59 str. 5)

Hayatını *boşa harcamış olmaktan* korktu. (s. 59 str. 6)

Acaba *şahitlik etmeme* karşın, aceleden yahut gafletimden dolayı kıymetini bilemediğim, *idrak etmekte* geciktiğim ilahi bir işarete denk gelmiş miydim? (s. 60 str. 13, 14)

İnsanoğlu nedense anlayamadığını kötülemeye meyilli. (s. 60 str. 29)

Babamsa kendisi gibi *marangoz olmamı* isterdi. (s. 61 str. 7)

Bir gün bana *sedir ağacından sandık yapmayı* öğretirken, dilimi tutamayıp ona koruyucu meleğimden bahsettim. (s. 61 str. 8)

İşte o an, *annemi ve babamı sevmeme*, hatta *sevgilerine aç ve muhtaç olduğumu sanmama* karşın, ikisinin de benim için birer yabancı olduklarını anladım. (s. 61 str. 19, 20)

Sizin *içine girmeye* korktuğunuz suda ben can buluyorum. (s. 61 str. 25)

Bu kuralların kırkını birden *tamama erdirmek* uzun senelerimi aldı. (s. 63 str. 21)

Beni esas düşündüren *mirassız ölmek*. (s. 63 str. 28)

Bütün ilmimi, bildiğim öğrendiğim her şeyi, bir inci tanesi gibi avucumda tutup, *tek bir kişiye vermek* arzusundayım. (s. 63 str. 31)

Ne bir mürşit, *ne de bir mürit bulmak* peşindeyim. (s. 63 str. 32)

İkinci kural: *Hak Yolu'nda ilerlemek* yürek işidir, akıl işi değil. (s. 64 str. 1)

Ömrüm *şu âlemi gezmekle*, Sen'in ayak izlerini *takip etmekle* geçti. (s. 64 str. 6)

Karşılaştığım her insanı senin yeryüzünde *halifen olmaya* lâıyk açık bir kitap, konuşan Kuran belledim. (s. 64 str. 7)

İnayetinle nasip ettiğin ilmi doğru kimseye *teslim etmek* isterim. (s. 64 str. 14)

Er ya da geç buluşmak vardı kaderimizde. (s. 65 str. 3)

Her ne kadar merak içinde olsa da, *yazar hakkında pek bir şey bulmayı* ummuyordu. (s. 65 str. 14)

Belki de en iyisi telefon açıp *Michell'e sormaktı*. (s. 65 str. 15)

Ella yorumları okurken üç nokta dikkatini çekti: Birincisi, A. Z. Zahara adındaki A. Aziz demekti; ikincisi Aziz mesleği fotoğrafçılık olan bir Sufiydi; üçüncüsü de şu anda Guatemala'da bir yerlerde *seyahat etmekteydi*. (s. 66 str. 4-5)

Kim olursak olalım, dünyanın hangi yerinde yaşarsak yaşayalım, tâ derinlerde bir yerde hepimiz *bir eksiklik duygusu taşımaktayız*. (s. 66 str. 19-20)

Altında bir şiir yer almaktaydı. (s. 66 str.27)

İnasını irkilten, belki kısmen kibire kadar götüren bir fikirdi bu ama, *böyle hissetmeye engel* olamadı. (s. 67 str. 6-7)

Aşk şeriatı önünde açık duruyor, okumayı bekliyordu ama zihni o kadar karıştı ki, *romana geri dönmekte zorlandı*. (s. 67 str. 12)

Sürekli bir sonraki günü, haftayı, seneyi düşünüp, *planlar programlar yapmaktan*; renkli yapışkan kağıtlara notlar yazıp *oraya buraya asmaktan*, bir türlü içinde bulunduğu ana veremiyordu kendini. (s. 67 str. 14, 15)

Ne var ki latife diye söylediği sözler, *yüzünü güldürmek* bir yana, iyiden iyiye keyfinin kaçmasına sebep oldu. (s. 67 str. 22)

Kısa bir tereddüitten sonra nihayet sabahtan beri *kafasını kurcalayan görüşmeyi* yapmaya karar verdi. (s. 67 str. 25)

Kısa bir tereddüitten sonra nihayet sabahtan beri kafasını kurcalayan görüşmeyi yapmaya karar verdi. (s. 67 str. 25)

Ne var ki, bu bir itirafsa *dile getirmiş olmaktan* rahatsız değildi. (s. 68 str. 12)

Pek fazla düşünmeden, ani bir itkiyle *bir mesaj yazmaya* başladı. (s. 68 str. 17)

Ben aynı fikirde değilim ama *faydasız tartışmalara girmek* değil niyetim. (s. 68 str. 32)

Şu sıralarda büyük kızımı *genç yaşta evlenme fikirinden caydırmaya* uğraşıyorum. (s. 69 str. 3-4)

Dünyayı gezmek heyecan verici olmalı. (s. 69 str. 14)

Madem etrafında konuşacak, derin sohbetler edecek kimsesi yoktu, *e-posta yoluyla yazışacak birini bulmak* hiç yoktan iyiydi. (s. 69 str. 22)

Tasavvuf ehlini sevmediği herkesin malumu olan kadı, *bölgedeki tüm sufiler gibi bizleri de yakından denetlemek* istiyordu. (s. 70 str. 6)

Gözünün üstümüzde olduğunu bildirmeye gelmiş olacaktı. (s. 70 str. 7)

Nefsinin ne kadar şişkin olduğunu bilmekle beraber zaviyenin ve dervişlerimin selameti için *bu adamlarla takışmamaya* gayret ediyordum. (s. 70 str. 21)

Bizi Şeriat'a yeterince *riayet etmemekle*, bilhassa yüksek mercilere, yani kendisi gibi kişilere *hürmetkâr olmamakla* suçlardı. (s. 71 str. 13, 14)

İllâ ki *benimle görüşmek ister, başkasıyla konuşmayı reddedermiş*. (s. 71 str. 23, 24)

Başka zaman olsa çömeze, *bu Tanrı misfirini sessizce bir odaya almasını, önüne sıcak aş koymasını, kadı ve efradı gidene kadar orada bekletmesini* söyledim. (s. 71 str. 26, 27)

Ama başkadı'nın sohbetinden *illallah demeye* başlamıştım artık. (s. 71 str. 28)

Birkaç dakika sonra kapı açıldı ve içeriye tepeden tırnağa karalar kuşanmış, dinç ve dimdil, *yaşını kestirmesi zor bir adam* girdi. (s. 71 str. 33)

Elinde tahta bir çanak taşıyordu; *dünya malından uzak durmak* için dilenen Kalenderîler ya da dünyevi payeleri elinin tersiyle iten Melamîler gibi, cemiyetin geleneksel yargılarına kulaklarını tıkamış olmalıydı. (s. 72 str. 6)

“Zaviyemize hoş geldin” dedim ve *karşımdaki mindere geçmesi için işaret ettim*. (s. 72 str. 17-18)

Hiçbir teferruatı kaçırmamaya gayret edercesine şöyle bir etrafı taradı. (s. 72 str. 20)

Bunu duyan kadı gizlemeye zahmet etmediği bir pişkinlikle sırttı. (s. 72 str. 33)

Allah'ı bulmak için senin gibi kara paçavralara bürünüp yollara mı düşecek herkes? (s. 73 str. 11)

Odadaki adamlar *kadıyı yağlamak için yarışa tutuşunca*, ardı ardına içi boş kahkahalar sökün etti hepsinden. (s. 73 str. 14)

Belli ki kadı ile abdalı *yan yana getirmek* iyi bir fikir değildi. (s. 73 str. 16)

Şayet bir insan para pul, mertebe ve makam peşinde koşuyor, kürkler ipekler kuşanıp inci mercan atlas kaftan içinde yaşıyorsa, yani Kadı Hazretleri, sizin gibi yapıyorsa, *Allah'ı bulması* imkân dahilinde değildir! (s. 73 str. 28-29)

Başkadı'nın yalakaları *nefes bile almaya* cesaret edemeden endişeyle birbirlerine bakakaldı. (s. 73 str. 32)

Başkadı kaşlarını çattıysa da, dervişi *fazla kale almadığını göstermek için omuz silkip geçiştirdi*. (s. 74 str. 6)

Şems *yumuşayan bakışlarla tek tek herkesi süzdü*. (s. 74 str. 11)

Baştakilerin görevi halkın *yanlış şeyler istemesine mâni olup, yoldan çıkmasına engel olmaktır*. (s. 74 str. 30)

Bunun için tek gereken *şeriata uymak*. (s. 74 str. 31)

Ama unutmamalı ki kandil karanlıkta yürürken *önünü görmeye yarar*. (s. 75 str. 2)

Şeriatın anahtarını kendi elinde tuttuğuna inanan kibirli bir adama *şeriatın ötesine geçmek* gerektiği hakkında nutuk çekmek, *tehlikeli sulara yüzmek* demektir. (s. 75 str. 7, 8)

Şeriatın anahtarını kendi elinde tuttuğuna inanan kibirli bir adama şeriatın ötesine geçmek *gerektiği hakkında nutuk çekmek, tehlikeli sulara yüzmek* demektir. (s. 75 str. 8)

Tam ben *dervişi odadan çıkartmak* için uygun bir bahane ararken, Şems devam etti: “Meramımı daha iyi anlatan bir kural zikredebilirim.” (s. 75 str. 10)

Dördüncü seviye o kadar derindir ki kelimeler kifayetsiz kalır *tarif etmeye*. (s. 75 str. 20)

Günaha girmene az kaldı. (s. 75 str. 32)

Müsaadenizle *bir hikâye anlatmak* isterim. (s. 76 str. 7)

Çoban dizüstü çökmüş, ellerini semaya açıp *dua etmekteymiş*. (s. 76 str. 11)

Ertesi gün güneş doğar doğmaz, *çobanı görmek* için tekrar dağa çıkmış. (s. 77 str. 13)

Öğretildiği gibi yakarmaya gayret gösterdiğinden, aman bir yanlış laf etmeyeyim diye takılıyor, kekeliyor, terliyormuş. (s. 77 str. 15)

Lâkin gayet cin fikirli olduğundan şunu da sezmişti: Şayet Şems’in anlattığı hikâyeye *menfi bir tepki vermeye* kalksa, bir adım daha atıp haddini bilmezliğinden ötürü onu cezalandırması gerekecekti. (s. 78 str. 8)

Bu durumda en iyisi *dert edecek bir şey yokmuş gibi yapması, meseleyi burada noktalamasıydı*. (s. 78 str. 12, 13)

Az sonra kadı efendi ayaklandı: *Mühim bir meseleye bakması* gerektiğini beyan etti. (s. 78 str. 18)

Bana hafifçe selâm verip Tebrizli Şems’e *buz gibi bir bakış* attıktan sonra yürüdü gitti. (s. 78 str. 20)

Bir yanım anlatsın diye heyecanla beklerken, *bir yanım anlatmamasını* istiyordu. (s. 79 str. 1)

Ella, bu sefer tezgâhtarlarla, *alışveriş yapan müşterilerle konuşmak* istediye de, aynı sahne tekrarlandı. (s. 79 str. 18-19)

Panik içinde *bir ayna aramaya* başladı. (s. 79 str. 23)

Hâlâ *aynı insan olup olmadığını bilmek* istiyordu. (s. 79 str. 24)

Israrcı bir sesin kulaklarını tırmalamasıyla uyandı. (s. 79 str. 26)

Gözlerini açar açmaz ilk işi *dilini yoklamak* oldu. (s. 79 str. 27)

Zavalı Gölge’yi *küvetler dolusu domates suyuyla yıkamak* zorunda kalmışlardı. (s. 80 str. 6)

Buzluktaki çilekli dondurma kabını kapıp kaşıklamak geldiyse de içinden, yeterince fazla kilosunu hatırlayarak buzdolabını sertçe kapattı. (s. 80 str. 15)

Kalp yarası olanlar isimlerini bir kâğıda yazıp, bu ağacın dallarına asıyor, *derman bulmak* için dua ediyorlar. (s. 81 str. 14)

Kendi adıma ben, ancak başkalarına *müdahale etmeyi* bırakıp, “tevekkül” ettiğim zaman rahat ettim, biliyor musun? (s. 81 str. 21)

Pek çok insan için *tevekkül etmek, pasif kalmak demek*; hâlbuki tam tersine. (s. 81 str. 23-24)
Doğrusu, dünyanın öte ucunda bir yerde, hiç tanımadığı bir yabancıнын kendisi için *dua etmesinden* etkilenmişti. (s. 82 str. 17)

Başkadı ve avenesini kapıya kadar geçirdikten sonra *kirli kapları toplamak* için odaya döndüm. (s. 83 str. 4)

Acaba konuşmadan *sohbet etmek* mümkün müdür? (s. 83 str. 7)

Ne var ki bir süre sonra *orada durmak* için bahanem kalmadı. (s. 83 str. 10)

Beni görür görmez zalim Aşçı Dede takır takır *emir yağdırmaya* başlamaz mı! (s. 83 str. 14)

İşin bitince *fare kapanlarına bakmayı* unutmayasın sakın! (s. 83 str. 17)

Bana bak, *derviş olmaya* niyetin varsa şu tahta kaşık kadar suskun olacaksın evlat! (s. 83 str. 31)

Aniden çıkagelen şu dervişi tanımaya can atıyordum. (s. 84 str. 8)

Bir delikten gözetlemeye koyuldum. (s. 84 str. 16-17)

Hayır, *buraya gelmeme* sebep bir rüya değildi. Ben zaten hiç rüya görmem. (s. 84 str. 22)

Kalbim *deli gibi atmaya* başladı. (s. 85 str. 10)

Bu kadar yakında olduğundan *delikten bakmak* da kâr etmiyordu; yüzünü göremiyordum. (s. 85 str. 17)

En sonunda Allah’tan bir daha *rüya görmemeyi* talep ettim. (s. 85 str. 22)

Düşünceli düşünceli yağmuru seyrettikten sonra şöyle dedi: “Allah *rüya görme* meleke mi aldı almasına ama bu noksanı *telafi etmek* için başkalarının rüyalarını *tabir etmeme* müsaade etti.” (s. 85 str. 29-30, 31)

Şems bir süre ağzını açmadı, *mürşidin kandili yakmasını* bekledi. (s. 86 str. 14)

İçimde biriken ilmi paylaşacak bir can yoldaşı bulmak için Allah’a çok dua ettim. (s. 86 str. 25)

Kaderimin tecellisi için Bağdat’a gitmem söylendi. (s. 86 str. 27)

Tüm ilmini *bir başkasına aktarmaya* hazır olduğunu söylüyorsun. (s. 87 str. 9)

İnci mercan misali birikimini eline alıp, *bir zata vermek* istersin. (s. 87 str. 10-11)

Lâkin bir başkasının kalbini *maneviyat nuruna yakmak* bedelsiz iş mi? (s. 87 str. 12)

Karşılığında başımı vermeye hazırım. (s. 87 str. 15)

“Kızıl Çömez’i çağdırmaya gerek yok” dedi Şems. (s. 87 str. 31)

Kocasının banyoda duş aldığı duymak onu şaşırtmadı. (s. 88 str. 25)

Hayatının nehri her zamanki akışında akmaya devam eder gibiydi. (s. 89 str. 6)

Yemek pişirmeyi bu kadar sevmesinin bir sürü sebebi vardı. (s. 89 str. 15)

Yemek pişirmeyi bu kadar sevmesinin bir sürü sebebi vardı. (s. 89 str. 15)

Tek başına rahatlıkla kotardığı, ustası olduğu yegâne işti *yemek yapmak*. (s. 89 str. 17)

Gayet sıradan görünen malzemelerden leziz ve latif bir yemek yaratıp, *görekemli bir sofrakurmanın* insanın ruhunu okşayan bir tarafı vardı. (s. 89 str. 19)

Yemek yapmak için tek gereken biraz zaman, emek ve malzemeydi. (s. 89 str. 25-26)

Bu programda *yemek yapmayı* habire “özgünlük”, “yaratıcılık”, hatta “çılgınlık” ile özleştirmelerini garipsiyordu. (s. 89 str. 29-30)

İyi bir aşçı olmak için ne *deney yapmak* gerekiyordu ne *çılgın olmak!* (s. 90 str. 2, 3)

İyi yemek yapmak isteyen kişi evvela işin alfabetini öğrenmeliydi. (s. 90 str. 3)

İnsan yeni bir şeyler icat etmek yerine, hâlihazırda mevcut birikime saygı göstermeliydi. (s. 90 str. 5-6)

Modern çağda kimse eski âdetleri ya da klasikleşmiş öğretileri *orjinal bulmasa* da, Ella Rubinstein mutfakta hayli geleneksel bir kadındı. (s. 90 str. 8)

David tam bir işkolik olduğundan, *tüm evin işlerini çekip çevirmek* Ella’ya kalıyordu: Hesabı kitabı o tutuyor, mobilyaları o yeniliyor, her ihtiyaca o koşuyor; evde ne zaman tamirat gerekse ustalarla o muhatap oluyor; çocukları baleye, basketbola, tenise, yağünü partilerine o götürüyor, ev ödevlerine gene o yardım ediyor ve *tüm bunları aksatmamak* için program üstüne program yapıyordu. (s. 90 str. 14, 19)

Her Cuma, Organik Ürünler Pazarı’nda saatler harcıyor; çiftçilerle mahsulleri konuşup şeker oranı düşük reçelleri inceliyor, yahut kendisi gibi *yemek pişirmeye* meraklı başka insanlara, örneğin ufak porteballa mantarı nasıl pişirilir, ayrıntısıyla anlatıyordu. (s. 90 str. 27)

Kısa kesik öpüşler, tedirgin dokunuşlar, yüzeysel okşayışlar... şehvetten ziyade şefkatle beraber olan bir çiftti onlar. (s. 91 str. 2)

Gerçi *bir zamanlar o kadar önem verdiği cinselliği özlemiyor oluşunu anlamakta* zorlanıyordu. (s. 91 str. 8)

Anlaşılan David *karısıyla beraber olmaktan* soğumuştı ama *başka kadınlarla beraber olmaya* itirazı yoktu. (s. 91 str. 12, 13)

En yakın arkadaşlarının dahi durumdan haberdar olmayışı, meseleyi bilmezden gelmesini kolaylaştırmıştı. (s. 91 str. 16)

Kimseye *bir açıklama yapmak* zorunda kalmamış, yüzkızartıcı skandallar ya da dedikodularla uğraşmamıştı. (s. 91 str. 17)

Doğrusu şimdi durup geriye baktığında bir sebep-sonuç ilişkisi *tayin etmekte* zorlanıyordu. (s. 91 str. 25)

Acaba kocası onu aldattığı için mi kendini ve bedenini *ihmal etmeye* başlamış, cinsellikten soğumuştur? (s. 91 str. 27)

Yapacak işi kalmayınca mutfaktaki televizyonu açıp *yerel haberleri dinlemeye* başladı. (s. 92 str. 17)

Anlaşılan hayatın bu kadar belirsiz, dünyanın böylesine *tuhaf ve tekinsiz olması* kendisi gibilerin kaygıyla eve kapanmasına sebep olurken, Aziz gibi insanlarda tam ters etki yaratıyor; onları bir seyahatten bir başkasına, bir maceradan ötekine sürüklüyordu. (s. 92 str. 27)

Şimdi birisi çıkıp da *pencereden onları gözetlemeye* kalksa, mum ışığı denli zarif ve mükemmel bir aile olduklarını zannederdi. (s. 93 str. 4)

Ella bir kereliğine de olsa ikizlerin bu kadar *geveze ve gürültücü olmasından* mutlu oldu. (s. 93 str. 8-9)

Gözücuyla David'in tabağındaki karnabahara çatalını daldırıp, yemeğini *ağır ağır çiğnemesini* izledi. (s. 93 str. 12)

Evet, belki hayatı boyunca *kendi ayakları üzerinde durmayı* öğrenememişti ama bir gün pat diye her şeyi ve herkesi bırakıp gidebilirdi: Mutfağını, köpeğini, zencefilli kurabiyelerini, kokulu mumları, çocuklarını, şık malikânesini, komşuları, barbekü partilerini, kocasını, raflardaki dizi dizi yemek kitaplarını. (s. 93 str. 29-30)

Herkesle beraber aynı saatte *yatıp kalkmaktan*, düzenli saatlerde *yemek yemekten*, *başkalarının nizamına uymaktan* ölesiye sıkıldığını görebiliyordum. (s. 94 str. 14, 15)

Yalnız bir kuş misali *tek ve hür olmaya* alıştı. (s. 94 str. 16-17)

Ruhdaşını bulma arzusu o kadar derindi ki, her şeye rağmen kaldı ve sabırla bekledi. (s. 94 str. 19)

Diğer dervişlerimin kavraması haftalar, bazen aylar alan bir mesele, sıra Şems-Tebrizî'ye gelince saatler, günler alıyordu o kadar. (s. 94 str. 25)

Ama tam da ben *kitap okumaya* düşkün olmadığını düşünürken, bir bakıyordum elinde *asırlık bir el yazması*, özenle tek tek çözüyor harflerin mânâsını; *daha fazla okumak* uğruna günler gecelerce uykusuz kalıyor. (s. 95 str. 5, 6, 7)

Şemsi tanıdıkça ferasetine, edebine, *kıvrak zekâsına hayranlık beslemeye* başladım. (s. 95 str. 23)

Dervişlerime hep başkalarının hatalarını hoş görmeyi, bağışlayıcı olmayı, ser verip sır vermemeyi öğretmiştim. (s. 95 str. 26, 27)

Onu *sıradan işlere koşmak* son derece zordu. (s. 96 str. 1)

Herhangi bir angaryaya katılması istenince kafese kapatılmış kaplan misali huysuzlanıyordu. (s. 96 str. 3-4)

Altıncı kural: *Şu dünyadaki çatışma*, önyargı ve husumetlerin çoğu dilden kaynaklanır. (s. 96 str. 11)

Zamanla sıhhatinden de endişelenmeye başlar oldum. (s. 96 str. 15)

Gene de elimden geldiğince *Şems'in hızını yavaşlatmaya*, onu *daha sakin ve düzenli bir yaşama alıştırmaya* çalıştım. (s. 96 str. 18, 19)

Bir müddet *bunu başarabileceğime* inandım. (s. 96 str. 19-20)

Allah'tan muradım bu mektubun *sizi ve kalbinizi ferahlık içinde bulmasıdır*. (s. 97 str. 1)

Bu mektubu yazış sebebim ise nicedir zihnimi meşgul eden, *aramızda kalmasını* isteyeceğim bir meseledir. (s. 97 str. 3, 4)

Kendisinin en büyük hayali, şairlerin, sanatkârların ve dahi *feylesofların huzur içerisinde yaşayıp çalışabileceği bir şehir kurmaktır*. (s. 97 str. 10)

Hayalini gerçekleştirmek için Konya'ya seçti –Nuh'un Tufanı'ndan sonra su yüzüne çıkan ilk şehir. (s. 97 str. 17)

Gel gelelim Rumi çok az âlimde olan bir hünere sahiptir: Dinin dış kabuğunu aralayıp, *özündeki evrensel ve ebedi cevheri çekip çıkarma* becerisi. (s. 97 str. 30)

Bundan tam on üç sene sonra bugün Konya halkı onu kendilerine *örnek almakta*. (s. 98 str. 8)

Her Cuma dört yandan insan, *sırf Mevlâna'nın Cuma hutbelerini dinlemeye* şehre üşüşür. (s. 98 str. 9)

Lâkin *benim vadem dolmak üzere*, bir ayağım çukurda. (s. 98 str. 18)

Rumi her ne kadar kâmil ve ilmine vakıf bir kimse olsa da, *kimsenin çözemediği bir boşluk taşımakta* içinde. (s. 98 str. 20)

Rumi'nin rüyalarında gördüğü yerin sizin dergâh olabileceğini düşünmeye başladım. (s. 99 str. 10)

İşte bu mektubu yazış sebebim budur. (s. 99 str. 12)

Şayet bu çoşkun ırmakları birbirine kavuşturup, *İlahi Aşk ummanına tek nehirde akıtmaya, iki Hak dostunu yanıştırmaya* bir nebze olsun faydamız olursa, ne mutlu ikimize. (s. 99 str. 17-18)

Dahası, ruhani liderlik vasfı gösteren bir insanın *değişime uğraması*, tasavvur dahi edemeyeceğimiz hoşnutsuzluklar, ihtilaflar doğurabilir. (s. 99 str. 23)

Eğer bir ulak, fırtına tipi demeden bir mektup getiriyorsa, bu ancak iki ihtimale işaret edebilir: Ya önemli bir şey olmuştur, ya da *önemli bir şey olmak* üzeredir. (s. 100 str. 14)

Ulak ayrıldıktan sonra zaviyedeki herkes mektupta ne yazdığına dair *tahminler yürütmeye* başladı. (s. 100 str. 16)

Vicdanı ile didişen, *önemli bir karar vermekte* zorlanan insanlara has bir durgunluk geldi üzerine. (s. 100 str. 20)

Sizi ve beni kat kat aşan sebeplerden ötürü zaviyemizden birinin gelip kendisine *can yoldaşı* olmasında fayda vardır. (s. 101 str. 25)

Bağdat'a geliş sebebimin *ruhdaşımı bulmak* olduğunu gayet iyi bildiği hâlde Baba Zaman niçin kaderimin tecellisinden beni mahrum ediyordu? (s. 102 str. 29, 30)

Ama mürşit *kendisinden duymaya* hiç alışkın olmadığımız katı ve mesafeli bir tavırla konuyu kapadı: “Tartışacak bir şey yok. Sohbet sona ermiştir! (s. 103 str. 1)

Her gün *tomurcuk açan bir ağaç görebilmek* umuduyla karda uzun uzun yürüdüm. (s. 103 str. 6)

Delikanlı aylardır *beni suskun ve suratsız görmeye* o kadar alışmış olmalı ki, ağzı bir karış açık kaldı. (s. 103 str. 20-21)

Onun *kalbinin kapısını açmaya* meyal kimse var mıdır bu mecliste? (s. 104 str. 2)

Ve *bu yoldan dönüş* olmayabileceğini sözlerine ekledi. (s. 104 str. 3)

Lâkin bir karara varmazdan evvel *sonbaharı beklemek* isterim. (s. 104 str. 7)

Üç aylık ertelemekten sonra tam ben *yola çıkmaya* hazır iken, yaşlı pir *bir altı ay daha beklememi* istiyordu. (s. 104 str. 9, 10)

Israrla *Baba Zaman'ın dudaklarından o âlimin adını almaya* çalıştım. (s. 104 str. 11)

Baba Zaman'ın beni gene reddetmiş olması ruhumun ateşini söndüreceğine, daha da canlandırmıştı. (s. 104 str. 16)

Dokuzuncu Kural: Sabretmek *öylece durup beklemek* değil, *ileri görüşlü olmak* demektir. (s. 104 str. 18-19)

Ve bilirler ki, *gökteki ayın hilalden dolunaya varması* için zaman gerekir. (s. 104 str. 23)

Ama akli fikri *kafayı yastığa vurup uyumaktaydı*. (s. 106 str. 6)

Gerçekten Scott'u arayıp ablamı *terk etmesini* söyledin mi anne? (s. 106 str. 13)

Evet, Scott'la konuştum ama ona ablanızı *terk etmesini* söylemedim. (s. 106 str. 18)

Ella, ikizlerinin birbirleriyle *dalga geçmesini* izlerken, dudaklarının kenarına yapay bir gülümsemenin konduğunu hissetti. (s. 106 str. 23)

Gölge, sabırsızlıkla *yürüyüşe çıkmayı* bekliyordu bir kenarda. (s. 106 str. 33)

Akciğerleri tam olarak gelişmediğinden haftalarca *solunum cihazına bağlanması* gerekmişti. (s. 107 str. 18)

Vaktinden evvel doğan bebeğinin hayata tutunduğundan *emin olabilmek* için her soluk alışverişine dikkat kesilerek nasıl beklemişti günbegün, haftabehta. (s. 107 str. 20)

Hayatına bu şekilde karışmaya hakkım yoktu. (s. 108 str. 3)

İyi bir yalan bulamayınca, *doğruyu söylemeye* karar verdi Ella. (s. 108 str. 18)

Bunca sene sonra hâlâ *aşk olmak* zor. (s. 108 str. 20)

Vene gariptir ki Ella, henüz *üniversitede okumakta* olan kızının kendisini gerçekten anladığını hissetti. (s. 108 str. 22)

Telefonu kapatınca uzun zamandır yapmadığı, belki de hep ertelediği bir şey yaptı: Hayatında *aşk olmasını* diledi. (s. 108 str. 25)

Ama bir şeyin farkındayım: Jeannette'le aramız ancak ben direktmeyi ve *müdahale etmeyi* bırakınca düzeldi. (s. 109 str. 15)

Mektubunuzu almak ve her zamanki gibi *Hakikat Yolu'na ömrünüzü adadığınızı* görmek fevkalade tesir etti. (s. 109 str. 28, 29)

Şems bu dünyadaki son vazifesinin, bir münevveri *kendi içindeki güneşle tanıştırmak* suretiyle aydınlatmak olduğuna inanıyordu. (s. 110 str. 12)

Şems bu dünyadaki son vazifesinin, *bir münevveri kendi içindeki güneşle tanıştırmak* suretiyle aydınlatmak olduğuna inanıyordu. (s. 110 str. 12-13)

Bir keresinde ona niçin daha çok sayıda insana *sesini duyurmayı* hedeflemediğini sordum. (s. 110 str. 15-16)

Mektubunuzu alır almaz, kaderinde *Rumi ile kavuşmak* olan şahsın Şems olduğunu anladım. (s. 110 str. 22)

Yine de zaviyedeki her dervişime *eşit fırsat tanıyabilmek* için herkesi meydana topladım. (s. 110 str. 24)

Her ne kadar birkaç kişi *bu yolculuğu yapmaya* gönüllü olduysa da işin zorluklarını duyduktan sonra caydılar. (s. 110 str. 26)

Onu *tehlikeli bir sefere yollamak* beni sarstı. (s. 110 str. 32)

Göçebe bir yaşam sürdüğü müddetçe idare etmişti ama bir şehirde, yerleşik insanlar arasında *şimşekleri üzerine çekmesinden* ürküyordum. (s. 111 str. 3)

O yüzden *seyahatini geciktirmeye* çalıştım. (s. 111 str. 5)

Şems'in *yola çıkmasından önceki akşam* ikimiz beraber dut ağaçlarının çevresinde yürüdük. (s. 111 str. 7)

Buluşmasında sonsuz hayırlar olan iki canı *bir araya getirmekle* doğru şeyi yaptığımıza inanıyorum. (s. 111 str. 28)

Bana sorarsınız zaviyede *derviş olmak* kolay. (s. 112 str. 1)

Esas zorluk *çömez olmakta!* (s. 112 str. 3)

Ama en kötüsü Aşçı Dede'nin emrinde *mutfakta çalışmak!* (s. 112 str. 14)

Kahvaltıda içilen çorbayı hazırlamak gene benim vazifem. (s. 112-113 str. 30-1)

Hanımefendinin tek yaptığı kadife yastıklara, atlas yorganlara yaslanıp *bacak bacak üstüne atmak* ve bir eliyle zalim hükümdara hurma, incir, üzüm yedirirken bir yandan *çılgın hikâyeler uydurmak!* (s. 114 str. 2)

Sürekli dizüstü hazır vaziyette oturmak durumundasın. (s. 114 str. 13)

Su içmek isteyen eşek kendisi dereye gider, unutma. (s. 114 str. 33)

Tasavvuf da derya deniz sudur *kana kana içmek* isteyeneye! (s. 115 str. 1)

Böyle dedim ve güz gelip de Şems'in temelli gideceğini anlayınca, ben de *onun peşinden Konya'ya gitmeye* karar verdim. (s. 115 str. 16)

Lafi dolandırmadan *derdimi anlatmaya* koyuldum: “Görüyorum ki Şems-i Tebrizî gidiyor. Ben de *onunla gitmek* isterdim. Yolda yardıma ihtiyacı olabilir.” (s. 115 str. 22, 23)

Şems'e *yardım etmek* istediğin için mi *onunla gitmek* istersin yoksa vazifelerinden kaçmak mıdır niyetin? (s. 115 str. 25, 26)

“Şems gibi birine *eşlik etmek* de bir nevi imtihan değil mi?” diye sordum. (s. 115 str. 29)

Haddimi aştığımı farkındaydım ama piri *ikna etmek* için bunu göze almıştım. (s. 116 str. 2)

Kanaatimce *derviş olmaya* mayan müsait değil, kısmetini *başka yerde araman* daha hayırlı olur. (s. 116 str. 12)

Tebrizli Şems'e seyahatinde *eşlik etme* fikrine gelince, bunu bana değil, kendisine danışmalısın. (s. 116 str. 17)

Senden yepyeni ve taptaze bir “sen” zuhur edebilmesi için zorluklara, sancılara *hazır olman* gerekir. (s. 117 str. 14)

Elimden geldiğince *aradaki mesafeyi ayarlamaya* çalıştıysam da, kendimi belli etmeden onu izlemem hayli zor oldu. (s. 118 str. 25)

Bağdat'a varınca Şems bir pazaryerinde mola verip, *yolluk almaya* çıktı. (s. 118 str. 27)

Tıpkı dilenciler gibi ellerimi kavuşturup yalvardım: “*Seninle gelmek* istiyorum. Benim kahramanım sensin. Bırak ben de geleyim.” (s. 119 str. 5)

Müridin olmak isterim. (s. 119 str. 9)

Hakiki mürşitseni *kendi içine bakmaya* ve nefsini aşip *kendindeki güzellikleri bir bir keşfetmeye* yönlendirir. (s. 119 str. 15, 16)

Tutup da ona *hayran olmaya* değil. (s. 119 str. 17)

“Kızıl Çömez, bana *yoldaşlık etmeye* gücün yeter mi peki?” diye sordu aniden. (s. 119 str. 23)

Mademki *benim müridim olmak* istersin, işte ilk vazifen: En yakın meyhaneye git, bir testi şarap al. (s. 119 str. 27)

Bunca zaman *tasavvuf yolunda pişmek* için çekmediğim zahmet ve mihnet ve eziyet kalmamıştı. (s. 119 str. 30-31)

Günde yüz defa yerleri cüppemle cilalamaya, dumandan gözlerim yaşarınca dek ateş başında *tencere tava kalaylamaya*, *paslı kaplanlardan fare ölüleri toplamaya*, kısacası her türlü angaryaya hayli aşınaydım. (s. 119, 120 str. 32, 1, 2)

Maneviyatımı güçlendirmek adına bir oturuşta *yüz soğan doğramaya*, *koca kazanlarda yağlı pilavlar*, *ballı hoşafklar hazırlamaya*, sabahtan akşama *eşek gibi çalışmaya* alışkındım. (s. 120 str. 4, 5, 6)

Ama kalabalık bir pazaryerinde, herkesin gözü önünde *şarap içmeye* gelince, doğrusu mezhebim o kadar geniş değildi. (s. 120 str. 7)

Ama bilsen ki *başkalarından kabul ve hürmet görmeyi* ne kadar çok arzu edersen, onların tenkit ve dedikodularına da o kadar katılırsın. (s. 120 str. 19)

Son bir gayretle *kendimi savunmaya* çalıştım. (s. 120 str. 22)

Şems kaşlarını çattı: “*Bir başkasının itikadının sağlamlığını sınamak* biz insanlara düşmez ki. Bu *Allah'tan rol çalmak* olur. Kulun imanı *ölçüp tartmak* kul harcı değildir, bilmez misin?” (s. 120 str. 27, 28)

Kızıl Çömez, *tasavvuf ummanına kendini adamak* istediğini söylersin ama karşılığında hiçbir *bedel ödemeye* niyetin yok. (s. 121 str. 2, 3)

Lafi *nihayete erdirmek* istercesine, “Zannım odur ki, Bağdat'ta kalsan, anana atana dönsen hakkında daha hayırlı olur. (s. 121 str. 8)

Biri *reçelli tost ekmeği yemeği* tercih ederken (Jeannette), diğeri ballı mısır gevreğini kakışlıyor (Avi), bir başkası tavada yumurtasını tam kıvamında isterken (David); dördüncüsü *hiçbir şey yemekte ısrar* ediyordu (Orly). (s. 122 str. 11)

Ama işte bu sabah Ella mutfağa girdiğinde, her zamanki gibi *kahve hazırlamak, portakal sıkılmak ve ekmek kızartmak* yerine, ilk olarak mutfak masasına geçip dizüstü bilgisayarımı açtı. (s. 122 str. 17)

Tuhaf şey, burada sadece birkaç gün kaldığım hâlde *veda etme* zamanı geldiğinde bir burukluk hissettim. (s. 122 str. 26)

Yeni bir “ben” için, *eski ben’in kuruyup solması* gerektiği gibi. (s. 123 str. 5)

Gözlerimi kapayıp *senin renklerini bulmaya* çalıştım. (s. 123 str. 10)

Kadıncağıza, Bostonlu bir hanım için hediye aldığımı, seçmeme *yardım etmesini* söyledim. (s. 123 str. 21)

Ve *yeni yıl süslerine karışmak* istercesine bir beden sallanıyordu orta yerde. (s. 124 str. 16)

Belki de bu yüzden, yani sırf kendi evliliğini *farklı kılabilmek* için, annesinin yaptığı gibi bir Hıristiyan’la değil, *kendi inancından bir Yahudi’yle evlenmek* istemiş, eş olarak David’i seçmişti. (s. 124 str. 23, 25)

Aslında yakın zamana kadar annesine nefreti devam etmiş, ancak birkaç sene önce *maziyi deşmeyi* bırakabilmişti. (s. 124 str. 28)

Artık yorulmuştu *öfke duymaktan*. (s. 124 str. 29)

Hâllerine ve yüz ifadelerine bakılırsa orada epeydir durup *dikkat çekmeye* çalışmış olmalıydılar. (s. 125 str. 8-9)

Sahi, ne olmuştu da her sabah robot gibi sofraya kuran kadın, bu sabah *kahvaltı hazırlamayı* unutmuştu? (s. 126 str. 1)

Şu an bu büyük ve lüks evde değil de, Guatemala’da *onun yanında olmak* için neler vermezdi ki. (s. 126 str. 3)

Öyle parlak, öyle gösterişli ki *heyula bir inci gibi sallanmakta* üzerimizde. (s. 129 str. 2)

Telaş içinde *su bulmaya* uğraştım ama yanımda yakınımda bir lokmacık su yoktu. (s. 130 str. 8)

Oda oda dolaşarak *o dervişi bulmaya* çalışıyorum. (s. 130 str. 14)

Rabbim bana en çok kıymet verdiğim üç nimeti bağışladı: İlim, irfan ve başkalarına doğru *yolu gösterme* ehliyeti. (s. 131 str. 9)

“Okumak, çalışmak ve *başkalarını aydınlatmak* kulun Allah’a borcudur” diyerek, *şuurumu derinleştirmek* için çok okudum, çok çalıştım. (s. 131 str. 15-16)

Hocam Seyyid Burhaneddin bana hep derdi ki, Hak tebliğini *halka ulaştırmak* ve insanların doğruyu yanlıştan ayırmasına *yardımcı olmak* gibi şerefli bir vazifeyi üstlendiğime göre Allah’ın sevgili kuluymuşum. (s. 131 str. 18, 19)

Fare gibi sinsice, sessizce, hırslı ve haris, bu eksiklik duygusu *ruhumu kemirmekte*. (s. 132 str. 11-12)

Nereye gitsem içimdeki boşluk da *benimle gelmekte*. (s. 132 str. 12)

Şehrin evliyası, mutat olduğu üzere selâmıma *karşılık vermek* yerine kırık mezar taşları gibi sus pus oldular. (s. 133 str. 12-13)

Fakat hemen *şehre girmek* istemiyordum. (s. 133 str. 27)

Hiç bilmediğim bir yere *ayak basmak* üzereydim. (s. 134 str. 3)

On Dördüncü Kural: *Hakk'ın karşına çıkardığı değişmelere direnmek* yerine, teslim ol. (s. 134 str. 6)

Bir süre boş boş baktı, *dalga geçip geçmediğimi anlamak* istercesine. (s. 135 str. 2-3)

On Beşinci Kural: Allah, içte ve dışta her an hepimizi *tamama erdirmekle* meşguldür. (s. 135 str. 16)

Şahsen ben *mahzun olmakta* bir kusur görmüyordum. (s. 136 str. 10)

Aksine, riya ve oyun insanları mutlu eder, *hakikatleri bilmek* ise ağırlaştırıp hüznlendirirdi. (s. 136 str. 11)

Vaazını dinlemek için sabırsızlansam da, *Mevlâna'yı görmeye* can atsam da öncesinde yapmak istediğim başka bir şey vardı: Şehri tanımalı, bu ulu vaiz hakkında Konya halkı ne düşünüyor öğrenmeliydim. (s. 136 str. 27, 28)

Sokaklarda anneler *çocuklarını korkutmak* için parmakla gösterir beni; yaramaz çocuklarıysa taşa tutar, alay eder. (s. 137 str. 6)

Bu insanların hiçbirinin anlamadığı bir şey var: Onlar biz *cüzâmlıları görmemek* için ellerinden geleni yapadursunlar, esas biz cüzâmlılar *uzak durmak* istiyoruz onlardan ve acıyan, acıtan bakışlarından! (s. 137 str. 11-12, 13)

Numara yapmaktan başka çarem yok, zira Allah'ın biz cüzâmlıları duyduğuna bile inanmıyorum. (s. 138 str. 18)

O gün en iflah olmaz pintiler, cebinde akrep besleyen tipler bile *sadaka vermek* için yarışılar. (s. 138 str. 28)

Ne kadar eli açık, hayırsever olduklarını ispatlayabilmek hevesiyle bir günlüğüne de olsa *bizden öğrenmeyi* bile bırakırlar. (s. 139 str. 2, 3)

Sanki gözlerimize bakarlarsa nazarımızdan *bir illet ya da uğursuzluk bulaşmasından* korkarlar. (s. 140 str. 10)

Ve *ölümün bu kadar yakın ve çirkin olabileceğine inanmak* istemezler. (s. 140 str. 16)

İçerisi o kadar kalabalık, saflar öyle sıkıştıktı, *yer bulmak* bir yana, *nefes almaya* bile imkân yoktu. (s. 140 str. 32-33)

Ama işte cüzâmlı olmanın bir iyi yanı daha varsa, en kalabalık mekânlarda dahi kolaylıkla *yer bulabilmek!* (s. 141 str. 2)

Ne de olsa kimse *yanıma oturmak* istemez, beni görenler şöyle bir geri adım atar, açılarak uzaklaşır. (s. 141 str. 2)

Bugünkü vaazımızda *bu sualin cevabını göstermek* isterim. (s. 141 str. 13)

Ben *insanların midesini bulandırmamak* için yüzümü gizlerken, o orta yere çıkıp paha biçilmez bir mücevher gibi ışıl ışıl parlıyordu. (s. 142 str. 32)

Dışlanmak, horlanmak, itilmek, ötelenmek, *haksız yere kem laf işitmek* nedir bilir miydi? (s. 143 str. 55)

Bunca insan *vaazı duymak* için *camiye girmeye* can atarken, nasıl olup da seyirciler arasından birinin dışarı çıktığına anlam verememişti kimse. (s. 143 str. 13-14)

Köylü beni şehir merkezinde atınca, ilk işim *kalacak bir yer aramak* oldu. (s. 143 str. 20)

Hana yerleştikten sonra ilk iş *Konya sokaklarını dolaşmaya* çıktım. (s. 143 str. 29)

Kudüs'e gitmekte olan hacılar, son Haçlı Seferleri'nden kaçkın serseri askerler vardı yollarda. (s. 144 str. 9-10)

On Altıncı Kural: Kusursuzdur ya Allah, *O'nu sevmek* kolaydır. (s. 144 str. 24-25)

Merak ettim *bu kadar sevilmek* nasıl bir şeydi acaba? (s. 145 str. 2)

Bu kadar *meşhur olmak*, daima *el üstünde tutulmak*, insanın nefsinin nasıl etkilerdi? (s. 145 str. 3)

“Merak etme, *kerhane görmeye* gelmedim buraya” dedim. (s. 147 str. 3)

Ben şu gül bağına hayran kaldım, *ona bakmak* için yaklaşmıştım. (s. 147 str. 4)

Kadına bakınca *büyük bir dönüşüm geçirmekte* olduğunu sezinledim. (s. 147 str. 12-13)

O gün gelince, sakın ola ona *engel olmaya* kalkmayasın. (s. 147 str. 17)

“Orospulara *vaaz vermeye* kalkan deli derviş!” dedi homurdana homurdana. (s. 148 str. 19)

Her hafta sağlıklı bir mönü oluştur, *bedenine hak ettiği özeni göstermeye* başla. (s. 149 str. 19)

Yemek kitabı yazmaya başla. (s. 149 str. 23)

Sular her yeri kapladı ama aynı zamanda bu topyekûn yıkım, birikmiş tüm kirleri sildi ve *hayata yeniden başlama* fırsatı verdi. (s. 151 str. 8)

İslam tasavvufunda kırk sayısı *bir mertebe aşmak* için sarf edilen zamanı, manevi uyanışı temsil eder. (s. 151 str. 9)

Nasıl olur da insanlar habire fuhuşa karşı olduklarını ve fahişelere acıdıklarını söyledikleri hâlde fuhuş yapan bir kadının tövbe edip *hayata sil baştan başlamasına* fırsat tanımazlar? (s. 152 str. 1)

Düşenin belini doğrultup toparlanmasını istemez, yeryüzünden bir sefil eksilse rahatsız olur. (s. 152 str. 5)

Mevlâna'nın vaazını dinlemeyi o kadar çok istiyordum ki gözüm başka bir şey görmüyordu. (s. 152 str. 10)

“Orostopollar ne zamandan beri *vaaz dinlemeye* camiye gider oldu?” diyecekti. (s. 152 str. 13)

O yüzden *yalan söylemeye* karar verdim. (s. 152 str. 16)

Ne var ki üstümü değiştirip *erkek kılığına girmek* düşündüğümden zor oldu. (s. 153 str. 4)

Kimseye söyleme, bilhassa *hünsaya tek kelime anlatmak* yok! (s. 153 str. 19)

Önce *Mevlâna'yı dinlemeye* camiye gidiyoruz. (s. 153 str. 24)

Sonra *Selçuklu saldırılarından bahsetmeye* başladı herkes. (s. 154 str. 8)

Doğuma yakın üçüzlerden biri diğerini göbek bağıyla boğmuş, boğulan bebek de *öç almak* istercesine çıkışı kapamış. (s. 155 str. 3)

Yatağımın altında *ekmek somunları saklamaya* başladım; orada kuruyup bayatlarıydı. (s. 155 str. 16)

Bu kadar fena muamele görmesi beni kahrediyordu. (s. 155 str. 19)

Sonunda *hayatta kalan tek yakın akrabam olan halama gitmeye* karar verdim. (s. 156 str. 8)

Evi ve fırını öylece bırakıp *onun yanına gitmek* için yola çıktım. (s. 156 str. 10)

Böyle münasebetsiz bir suale *cevap vermeyi* reddettim. (s. 156 str. 21)

Halamı aramaya gerek bile görmedim. (s. 157 str. 24)

Öyle harap oldu ki bedenim, *âdet görmeyi* kestim; genç yaşta gebe kalamaz oldum. (s. 157 str. 30)

Kısırlığıma *atıfta bulunmak* için bana “Çöl” lakabını taktı. (s. 158 str. 5)

Daha bunu tahayyül edemezken, bir de o kadının fahişe olduğunu öğrenmeleri hâlinde olacakları *aklımdan geçirmek* dahi istemiyordum. (s. 158-159 str. 30-1)

Ne var ki *Mevlâna'yı dinlemeye* gelmişti. (s. 159 str. 1)

Camideki cemaat dağılıncaya kadar kimsenin keşkülüme *para bırakmasını* beklemediğim için miskin miskin *etrafi gözetlemeye* başladım. (s. 160 str. 3, 4)

Görmezden gelinmeye o kadar alışkındım ki, adamın hemen *başını çevirmesini* bekledim. (s. 160 str. 9-10)

Nihayet selâmın muhatabı olduğumu anlayıp, ben de *elimi yüreğime götürmek* suretiyle karşılık verdim. (s. 160 str. 16)

Devam etmeye fırsat kalmadı, arkamızda bir patırtı koptu. (s. 161 str. 9)

Meğer kadının teki erkek kılığında *camiiye girmeye* kalkmış. (s. 161 str. 14)

“Bu kadın *adil davranılmayı* hak etmiyor ki” dedi. (s. 162 str. 13)

“Bu kadın *cemaati kandırmak* için erkek gibi giyinip camiye sızdı ve utanmadan Müslümanların arasına karıştı” diye devam etti Baybars. (s. 162 str. 18)

“Yani sen şimdi diyorsun ki bu insan evladı camiye *vaaz dinlemeye* gelmiş, buna ne ceza verelim, öyle mi?” diye sordu Şems. (s. 162 str. 21-22)

Ne zamandan beri *Cumaya gelmek* suçtur, sorarım size? (s. 162 str. 23)

Bunu demesiyle Şems’in fahişenin elini tutup *kendine doğru çekmesi* bir oldu; böylece kadını bir hamlede ayaktakımından uzaklaştırdı. (s. 163 str. 6)

Büyük bir hata yapmaktasın derviş. (s. 163 str. 11)

Fahişe korumaktan önemli işlerin yok mu? (s. 163 str. 14)

Nihayet Şems-i Tebrizî esasını sallayarak, “Haydi, hepiniz! Geri dönün, doğruca *Mevlâna’yı dinlemeye*” diye kalabalığı kışkışladı. (s. 163 str. 29)

Şaşkınlıktan serseme dönen iki adam *ayağa kalkmayı* becerdiğinde, fahişe çoktan gözden yitmiş, dervişse orada işi bittiğine kanaat getirmiş olacak ki yürüyüp gitmişti. (s. 164 str. 9)

Pencereyi açtım, yarı belime kadar eğilerek *cümbüşü seyretmeye* başladım. (s. 164 str. 28-29)

Ağzımı açıp *bir şey söylemek* üzereydim ki kafamın üstünden sert bir şey vın diye geçip arkaya düştü. (s. 165 str. 12)

Bilmez misin *meyhanede Müslüman görmekten* hoşlanmaz bazıları. (s. 165 str. 25)

O da dindar bir adamdı ama *sarhoş müşterilerini yatıştırmayı* bilecek kadar da mahir bir meyhaneciydi. (s. 166 str. 3)

Bir an için durup beraberce kulak kabarttık, *dilini çözmeye* çalışırcasına. (s. 166 str. 7)

Hıristos’un *bir şey demesine* fırsat kalmadan konuşmamıza kulak misafiri olan İranlı tacir yan masadan seslendi: “Hay yaşa! Hayyam’dan rubai isteriz!” (s. 166 str. 26)

Bir an geçmek istiyoruz kendimizden (s. 167 str. 3)

Mayısın son günü, Ella Rubinstein evinde *Aşk Şeriatı’nı okumaya* ara verdiği bir sırada, tesadüfen ziyaret ettiği bir internet sitesinde rastladığı testi cevaplandırıyor: “Kocanızın Sizi Aldatıp Aldatmadığını On Soruda Nasıl Anlarsınız?” (s. 168 str. 5)

Testi bitirdiğinde puanlarını toplayıp *sonuçlara bakması* gerekiyordu ama yapmadı, bıraktı. (s. 168 str. 13)

Soruları hevesle cevaplasa bile, *kocasının kendisini aldattığını bir başkasının ağzından, hele hele bir web sitesinden duymak* istemiyordu ki! (s. 168 str. 16)

Oysa Ella'nın David'e *soru sormamasının* bir sebebi vardı: Cevaplarla nasıl baş edeceğini bilmiyordu! (s. 168 str. 32)

Ardından *bir açıklama yapma* gereği duymuş olmalı ki, hızlıca eklemişti: “Geçen sene bu otelde diş hekimleri olarak konferans düzenlemiştik. Katılımcıları müşteri listesine almışlar demek.” (s. 169 str. 16)

Durgun suları bulandırmaktan korkan yanı derhal kabul etmişti bu açıklamayı. (s. 169 str. 21) Haftada bir katıldığı aşçılık dersleri *fazla kilolarını vermeyi* iyice zorlaştırmıştı. (s. 169 str. 32)

Hiç yanlış adamlara âşık olmamış, pişman olacağı ilişkiler yaşamamış, tutkulu sevişmelerin ardından panik içinde uyanıp “*ertesi gün hapi*” kullanmak durumunda kalmamıştı. (s. 170 str. 9)

Televizyondan Etiyopya'daki açlığı izlemek gibi bir şeydi yaşıtlarının bunalımlarına *tanıklık etmek*. (s. 170 str. 17-18-19)

Başlarına gelenlere üzülüyor, hatta zaman zaman kendisi de *maceralar tatmak* istiyor ama son tahlilde yaşıtlarından apayrı bir evrende yaşadığına inanıyordu. (s. 170 str. 20)

Genç kızlığından beri Cuma akşamları dışarı çıkıp *insanlara karışmak* yerine koltuğa uzanıp *güzel bir kitap okumayı* tercih ederdi. (s. 170 str. 23, 24)

İddialı olmayı sevmezdi. (s. 171 str. 3-4)

Tek sürdürdüğü hafif kırmızı-kahverengi bir ruj ile açık yeşil göz kalemiydi (ki büyük kızına bakılırsa *gözlerini ortaya çıkarmak* yerine tam tersine kapatıp saklıyormuş!). (s. 171 str. 6)

Ellerinden kurtulur kurtulmaz dar sokaklar boyunca koştum, *arkama bakmaya* korkarak. (s. 172 str. 5)

Ancak o zaman *arkaya bakmaya* cesaret edebildim. (s. 172 str. 7-8)

Neler olup bittiğini, neden böyle çıldırmış gibi *sokak sokak koşmaya* başladığımı anlayamamıştı belli ki! (s. 172 str. 13)

Ama başımı kaldırdığımda ön saflardan birinin bana *dik dik bakmakta* olduğunu gördüm. (s. 172 str. 22)

Böyle böyle o saftaki tüm adamlar bir bir dönüp *bana bakmaya* başladı. (s. 173 str. 11)

Kapıya yönelmek istediysem de *insan denizinden kurtulmak* imkânsızdı. (s. 173 str. 16-17)

Camide olduğumuzu unutmuş gibi etrafımı sarıp, *hakaret yağdırmaya* başladılar. (s. 173 str. 27)

Seneler sonra nihayet bu yollara *tövbe etmeyi* düşünür olmuş, *Tanrı'ya yaklaşmak* için kendimce ve kaderimce bir adım atmıştım. (s. 174 str. 6)

Hemen ayağa fırlayıp *elini öpmeye* davrandım ama bana mâni oldu. (s. 174 str. 14)

İman etmek, O'na *güzel bir borç vermek* demektir. (s. 174 str. 24)

Özünle birleşmek istemez misin? (s. 175 str. 2)

Şems *cevap vermek* yerine, uzaklara dikti gözlerini. (s. 175 str. 9)

“Müsadence sana *bir hikâye anlatmak* isterim” dedi. (s. 175 str. 10)

Bir yanım *bu lafları anlamakta* güçlük çekedursun, bir yanım dinledikçe rahatlıyor, âdeta bu maddi âlemden kayıp gidiyordu. (s. 176 str. 19)

Yolun ucunun nereye varacağını düşünmek beyhude bir çabadan ibarettir. (s. 177 str. 21)

Sen sadece *atacağın ilk adımı düşünmekle* yükümlüsün. (s. 177 str. 22)

Bu tipler tarafından öyle çok itilip kakılmıştım ki sırf onları *aklımdan geçirmek* bile tüylerimi *diken diken etmeye* yetiyordu. (s. 178 str. 17, 18)

İşi *makaraya vurmaya* karar verdim. (s. 179 str. 3)

İçki içmek günahdır bilmez misin? (s. 179 str. 29)

Hadisenin *daha fazla büyümemesi* için çenemi kapatmalıydım ama oğlum yaşında bir delikanlıdan *dayak yemeyi* gururuma yediremedim. (s. 179-179 str. 32-1)

Ben türkü çığırıldıkça bekçinin hiddeti katlandı; kırbaçlar *daha şiddetli inmeye* başladı. (s. 180 str. 12)

Bir şeyler söylemek istedim. (s. 180 str. 20)

Gökkubbede ay *bu hâlimi görmek* istemez gibi gene bulutların arasına saklandı. (s. 180 str. 29)

Farklılıklara saygı göstermemek, *kendi doğrularını başkalarına dayatmaya kalkmak*, Hak'ın mukaddes nizamına saygısızlık etmektir. (s. 181 str. 30, 31)

Köpeğinin yaşlandığını, vadesinin dolduğunu içten içe bilse de bunca zamandır *evdeki en yakın arkadaşı olan varlığı kaybetmek* Ella'yı derinden sarstı. (s. 183 str. 21)

Neden burnunun dibindeki hakikatleri *fark etmekte* geç kalıyordu. (s. 183 str. 27)

Belki suçluluk duygusu Ella için yeni bir unsur değildi ama anneliğinden *şüphe etmek* var ya, işte o yeniydi. (s. 183 str. 29)

Bu kadar seyahat etmesine ve dünyanın en ücre yerlerine gidip gelmesine rağmen nasıl olup da internet bağlantısını yitirmediği bir muammaydı Ella için. (s. 184 str. 5-6)

Ama *çekimine kapılmamak* mümkün değildi, biliyordu. (s. 184 str. 25)

Öte yandan *orta yaşlı, evli barklı Amerikalı bir kadının ilgisine mazhar olmak* Aziz'in de gururunu okşuyordu belki. (s. 185 str. 7)

Çoluk çocuk sahibi bir kadinken yabancı bir adamla sabah akşam mektuplaşıp *içli dışlı olmak* Ella'nın vicdanını kemiriyordu. (s. 185 str. 12)

Benimse hayatım hep *planlar ve listeler yapmakla* geçiyor Aziz. (s. 185 str. 23)

Onlarla dürüstçe konuşup, *topyekûn savaşmak* yerine “hayatlarına sızma” tekniği kullanıyormuşum. (s. 186 str. 4)

Bir kız arkadaşımın işi Hindistan'a gidip, *aşramlarda kalma planları yapmaya* kadar vardırırmıştık. (s. 186 str. 15)

Sana karşı hep *dürüst olmak* istediğim için bunları yazıyorum; zamanı gelmiş bir itiraf addet. (s. 186 str. 21)

AIDS'in yaygın olduğu, çocukların üçte ikisinin öksüz kaldığı bir köyün fotoğraflarını çekmeye gidiyorum. (s. 186 str. 29)

Yapacağım tek şey *dizüstü bilgisayarımı yanıma almak, iyi bir internet bağlantısı bulmaya çalışmak* ve şu hayatta bir gün daha yaşayacağımı umarak hareket etmek. (s. 187 str. 5, 6)

Eğer bundan kastettiğin hiç *irade ya da direnç göstermemek, fikir beyan etmemek* ise, ben de buna inanmıyorum. (s. 187 str. 17-18)

Benim teslimiyetten anladığım *beşinci unsura riayet etme* gerekliliği. (s. 187 str. 20)

Doğru yoldan ayrılmamak için elimden geleni yapacağıma, egoma boyun eğmeyeceğime ve bundan ötesini O'na, yalnız O'na bırakacağıma yemin ettim. (s. 187 str. 22)

Dindar olmakla inançlı olmak aynı şey değil. (s. 187 str. 31)

Aklın ötesini bilmek istiyoruz. (s. 188 str. 5)

Bunca zaman akla dayandıktan sonra *zihnimizin sınırlı olabileceğini kabullenmeye* başladık. (s. 188 str. 7)

Tüm dünyada giderek daha fazla sayıda insan, *hızlı ve meşgul yaşamlarında ruhaniyete yer açmaya* çalışıyor. (s. 188 str. 11)

Yemek pişirmeyi sevdiğini söylemiştin. (s. 188 str. 15)

İçinde mühim bir aş pişmekte. (s. 188 str. 17)

Yakınlarda bir eve girmeye çalışan bir hırsızın yahut yoldan geçen bir sarhoşun kokusunu almış olmaları. (s. 191 str. 4)

Namuslu insanlara *huzur içinde uyumak* haram oldu artık. (s. 191 str. 6)

Ama işte *ahlaki yozlaşma* denilen illet balçıktan, bataklıktan farksız. (s. 191 str. 10)

Ama başta *Kudüs yolundaki Haçlılar olmak üzere dinimizin düşmanlarına karşı cengâverlik etmek için yanıp tutuşsa da buralardan gitmesini ne ben arzu ettim ne zevcem.* (s. 192 str. 5, 6)

Daha bu sabah zevceme söyledim: “*Zor zamanlardan geçmekteyiz hatun. Yozlaşma almış başını yürümüş.*” (s. 192 str. 13)

Müslümanlara yakışmayacak herbeler ağızlarından düşmezken, bir de *dinden imandan dem vurmaları* yok mu, çileden çıkıyorum. (s. 192 str. 31)

Pespaye fikirlerini pekiştirmek için Peygamber Efendimiz’in aziz ismini ağızlarına almıyorlar mı kanım çekiliyor âdeta. (s. 192 str. 32)

Belki kimilerinin kulağına hoş gelir böyle şekersiz sözler ama bıçak kemiğe dayanıp da iş *kâfirler ve mülhitler ordusuyla savaşıma* gelince bize ne faydası var? (s. 193 str. 7)

Bir de çekinmeden diyorlar ki, “*Dördüncü kapıya varanı birinci kapının kuralları bağlamaz. Hakikat ehli, şeriatın kaidelerine uymak zorunda değildir.*” (s. 193 str. 15)

İçki içmek, raks etmek, musiki aleti çalmak, şiir yazmak, resim yapmak... onlara göre dini vecibelerden daha önemli. (s. 193 str. 17)

Sürekli vazedip duruyorlar, “*madem İslam’da rütbe yok, herkesin Allah’ı kendine göre bulmaya hakkı var*” diyorlar. (s. 193 str. 20)

Sufi taifesi *örtük atıflar, saklı mesajlar aramakla* o kadar bozmuş ki aklını, *yüce Allah’ın apaçık söylediklerini anlamaya* fırsat bulamıyor. (s. 193 str. 31, 32-33)

Bir yere kök salmaktan aciz bir adamdan cemate ne fayda gelir? (s. 194 str. 6)

Sanki *o sınırlı akıllar kâinatın sınırsızlığını tahayyül etmeye yetebilirmiş gibi düşünür de düşünürler.* (s. 194 str. 12)

Bize düşen *Yaradan’ın emirlerini yorumlamak değil, anlamaya çalışmak* hiç değil, sadece ve sadece *harfiyen yerine getirmek!* (s. 194-195 str. 31-1)

Eğer mevlâna toplumun düşkün kesimlerini henüz kucaklamamışsa, bu hususta ona *yardım etmek*, onunla *düşkünler arasında köprü olmak* isterim. (s. 195, 196 str. 29, 1)

Leylî hayvanların bile *hüküm süren huzuru bozmamaya* gayret ettikleri saat şimdi. (s. 196 str. 3)

Bir şehrin uykusunu dinlemek hem tarifsiz keder, hem tarifsiz mutluluk verir. (s. 196 str. 4)

Güzeli sevip çirkini elinin tersiyle itmek en kolayı. (s. 197 str. 10)

Sadece *hoşumuza giden şeylere şükretmekte* ne var? (s. 197 str. 12)

İyinin ve kötünün ötesini geçmek mümkün! (s. 197 str. 15)

Rüzgâr *sonbaharın tüm azametiyle ilerlemekte* olduğunu muştuluyor, uğulduyordu. (s. 197 str. 29)

Atın her adımında *zillerin belli belirsiz çalışını dinlemeyi* severdim ama etraf o kadar çok insanla çevrili, yol tıkalıyken *hızlı gitmek* ne mümkün! (s. 198 str. 12, 24)

Bu insanların çoğu *onlar için dua etmemi* bekliyor, bir kısmı da sadece *bana dokunmak* ya da *yanımda yürümek* istiyordu. (s. 198 str. 21, 22)

Daha büyük taleplerle gelenler de vardı: *Ölümcül hastalıklarına şifa bulmamı* talep edenlerden tutun, *büyü bozmamı* rica edenlere kadar. (s. 198 str. 23, 24)

Sanki sadece beni ve peşim sıra gelen konvoyu değil, *zamanın akışını durdurmakta* niyeti. (s. 199 str. 13)

Müsaade edersen bunca yolu sana bir *soru sormaya* geldim. (s. 199 str. 21)

Hey, bekle! *Sualini duymak* istiyorum. (s. 200 str. 4)

Ama *o hâlde kalmak, yola devam etmemek* demektir. (s. 201 str. 9)

Sıradan bir abdal karşısında eğildiğimi görmek müritlerimin hoşuna gitmemişti. (s. 201 str. 27)

Dudaklarını iştiyakla sıktı, sanki *bir şeyler söylemek* istiyor ama söyleyemiyordu. (s. 202 str. 2)

Uzun, ince bir adam, yüzünde bir peçe, parmakları *alev alev yanmakta...* işte o an anladım. (s. 202 str. 11)

Ella'nın gözünde Aziz Z. Zahara, parça parça *yerli yerine oturtmaya* uğraştığı bir yapboz gibiydi. (s. 202 str. 26)

Merak ediyordu, acaba mesleğinden dolayı mı bu kadar seyahat ediyordu yoksa *seyahat etmeyi* sevdiği için mi bu mesleği seçmişti? (s. 203 str. 6)

Onun için *dünyanın en ücra köşelerine gitmek*, mahalle parkında *gezintiye çıkmaktan* farksızdı. (s. 203 str. 8-9)

Ella *adım atmaya* korkarken, o dört nala gidiyordu. (s. 203 str. 25)

Ella kendini libreal, açık fikirli, demokrat, nazik, medeni, “dinsel değil kültürel anlamda” Yahudi ve günün birinde *et yemeyi tümünden bırakmaya* kararlı bir vejeteryan adayı olarak tanımlıyordu. (s. 203 str. 32)

Zaten hayatta hiçbir konuda *sabitfikirli ve katı olmanın gereği* yoktu; zira *yaşamak demek habire değişmek demektir*. (s. 205 str. 3, 4)

Alışverişe çıkmak, bulaşık makinesini tamir ettirmek gibi gayet süfli işler dahi bundan payını alıyor, en ufak ayrıntı planlanıp, titizlikle hazırlanmış listeler ve takvimler şeklinde çantasının içindeki yerini alıyordu. (s. 205 str. 9)

Ella yanıtında şöyle demişti: “Habire *maziyi deşmeye*, geleceği *didik didik planlamaya* alışkın bir kadın için öyle tuhaf ki söylediğin...” (s. 205 str. 19, 20)

Kendi gözlerimle görmek istiyordum. (s. 206 str. 15)

Uzaktan mırıl mırıl sesleri geliyordu ama *ne dediklerini anlamak* mümkün değildi. (s. 206 str. 20)

Rahatsız edilmek istemiyorlar. (s. 206 str. 22)

Neler olup bittiğini öğrenmeye can atıyordu. (s. 207 str. 13)

“*Başkalarını gözetlemeye* hakkın yok” dedi azarlarcasına. (s. 207 str. 16)

Böyle *kenara atılmak* seni üzmüyor mu? (s. 207 str. 21)

Eğer bir insanı hakikaten seviyorsak onun *mutlu olmasını* isteriz. (s. 207 str. 27)

Belki de herkesin *yerine getirmesi* gereken bir rol var bu dünyada. (s. 207 str. 32)

Aile büyüklerinin biricik valiahtı, babamın ilk göz ağrısı olmak ağabeyimin rızkıydı. (s. 208 str. 2)

Benim payımsa *geride kalmış sıfatları üstlenmek!* (s. 208 str. 3-4)

Babamın Şems’le *kütüphaneye çekilmesinden* kırk gün sonra bu sabah tuhaf bir şey oldu. (s. 208 str. 5)

Büyük oğlun ayak izinden yürür ancak küçük oğlan *bambaşka bir mecraya akmakta*. (s. 208 str. 18)

Haset, şüphe ve tenkit etmek yüreğini karartmış. (s. 208 str. 19)

“Söyle bana Bistâmî mi daha ilerde yoksa Peygamber Efendimiz mi?” *Bu soruyu elinin tersiyle itmek ya da geçiştirmek* kolay. (s. 210 str. 8-9)

Hiddetlenip karşıdakini susturmak kolay. (s. 210 str. 9)

Zor olan *ne sorduğunu anlamaya çalışmak* ve tabii bir de yanıtı bulmak. (s. 210 str. 10)

Zor olan *ne sorduğunu anlamaya çalışmak* ve tabii bir de yanıtı bulmak. (s. 210 str. 10-11)

Nefsimiz buralardan bir bir geçmeden, *kendini ayrı bir varlık sanmaktan vazgeçmeden* yolculuğunu tamamlayıp Hak ile bütünleşemez. (s. 210 str. 16)

Zira bu aşamaya gelenlerden çoğu *buradan çıkmak* istemez. (s. 211 str. 19)

Ahenkli ve renklidir ya burası, nice kişi *daha öteye gitme* iradesini, basiretini veya cesaretini gösteremez. (s. 211 str. 21)

Buradan öteye geçmeyi başaran kişi İlim Şehri'ni kat eder ve Nefs-i Mutmaine safhasına ulaşır. (s. 211 str. 25)

Hak Yolu'ndaki makamları tek tek sıralamak kolay, yaşamak ise zordur. (s. 212 str. 21)

Güzergâhın kendine has engebeleri yetmezmiş gibi, *dümdüz bir çizgi hâlinde ilerlemek* de mümkün değildir. (s. 212 str. 23)

İşte bu sebepten, Şems bana Hz. Muhammed ve Sufi Bistâmî hakkında o soruyu sorduğunda benden sadece kitabı bir *kıyaslama yapmamı* beklemiyordu. (s. 213 str. 3)

“*Hak'ta yok olmak için nefsinin tamamen yok etmeye hazır mısın?*” Beni düşünmeye davet ediyordu. (s. 213 str. 4, 5)

Yolun sonuna kadar gitmeye yeter mi yüreğin? (s. 213 str. 10)

Bu dünyaya kız olarak gelince *durmadan çalışmayı* öğretiyorlar: *Yemek pişirmek, temizlik yapmak, kirli çamaşırları külle ovmak, dereden su taşımak, eski çorapları yamamak, yağlı süttten ayırıp çökelek yapmak, hamur açmak...* hepsini belliyorsun peş peşe. (s. 213 str. 18, 19, 20, 21)

Kimi kadınlar bunların yanı sıra ya da yerine vücutlarını kullanarak *erkeklerin aklını başından almayı* öğreniyor. (s. 213 str. 23)

Oysa Mevlâna'nın bugün Şems'le konuştuğu gibi benimle de *hararetli hararetli konuşmasını*, bana da akıl danışmasını nasıl istiyordum. (s. 213 str. 26-27)

O zamanlar yalnız kaldığım her fırsatta *kocamın kütüphanesine sokulmayı* huy edinmiştim. (s. 213 str. 29)

Bu yörenin inanışına göre *kitaplara dadanıp sayfalarını kemirmekten zevk alan haylaz bir cin* varmış. (s. 214 str. 22)

İşte bu cini defetmek için her kitabın başına muhakkak *bir uyarı yazmak* gerekirmiş. (s. 214 str. 24)

Okuma yazmam vardı ama *kitapların dünyasını kavramak için salt okumayı* bilmek yeter mi! (s. 214 str. 31)

Meğer kocamın kitaplarından *uzak durması* gereken bir tek Kebikçe değilmiş, ben de varmışım. (s. 215 str. 17)

Saçı sakalı birbirine karışmış, *güneşe karşı gözlerini kısmaktan yüzünde çizgi çizgi açıklıklar* oluşmuştu. (s. 216 str. 15)

Kumsalı bir uçtan bir uca yürümeye başlamıştım ki aniden keskin, beter bir koku çaldı burnuma, mecburen durdum. (s. 216 str. 24)

Bilge bir şey demedi, sadece dikkatle baktı bana, *zihnimi okumaya çalışırcasına*. (s. 217 str. 4)

Ertesi sabah erkenden hepimize tek tek teşekkür ve veda edip, *yola koyulmak* için ayaklandı. (s. 217 str. 5)

Kimya gibi bir kızı yetiştirmeye gönüllü olabilir. (s. 217 str. 24)

Başladı söylenmeye: “Hamileyim. Kimya bana yardım etmeli. Hem kız kısmının kitaba ne ihtiyacı var? Olacak iş mi? Evinde otursun. *Çocuk bakmaya* öğreysin.” (s. 217 str. 29)

Hasretime dayanamayacağını, geçici de olsa *kızını başka bir aileye vermeye* gönlünün razı olmadığını söylseydi, ben de bu hevese kapılmaz, *köyümde kalmayı* tercih ederdim. (s. 217 str. 32, 33)

Bu arada babam, *bilgenin sözünü ettiği o meşhur âlimi beraber ziyaret etmeye* karar verdi. (s. 218 str. 4)

Mevlâna'yı hayal kırıklığına uğratmaktan endişe eder gibiydi. (s. 219 str. 8)

Doğru yanıt vermek istiyordum. (s. 219 str. 10)

Efendimiz *sizin yanınızda yetişmek* bana şeref verir. (s. 219 str. 17)

Doğruyu söylemek zorunda olduğumu anladım. (s. 220 str. 13)

Terliklerinden bahsetmemi istiyor. (s. 220 str. 18)

Parlak turuncu ipekten yapma, üstünde ufacık al çiçekler işli. (s. 220 str. 19)

Ama *yeniden konuşmaya* başladığında tavrı nazik ve dostaneydi, sesinde kederden eser yoktu. (s. 220 str. 23-24)

Annemle aramız hiçbir zaman yakın olmamıştı ama şimdi Allah sanki *anamın gönlümdeki boşluğunu doldurmak* için bana iki baba birden veriyordu: Gerçek babam ve Efendi babam. (s. 221 str. 7)

Babamı ve kardeşimi ne kadar özlesem de, Konya'ya gelip *Mevlâna'nın ailesine katılmaktan* bir kez bile pişmanlık duymadım. (s. 221 str. 19)

Bir başına kalmaktan hoşlanan biri olmamıştı hiç. (s. 221 str. 25)

Oysa son zamanlarda hayatında belki de ilk defa, *evde yalnız olmak* için fırsat kolluyordu. (s. 221 str. 26)

Zahara'nın romanı *kendi zihnine çekilmeye* bahane oluyor, bu sayede hem ailevi yükümlülüklerden hem de uzun süredir bekleyen karı koca çatışmalarından kaçıyordu. (s. 222 str. 2-3)

Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, *benzer hayatlar süren on beş kadınla yan yana dizilip yemek pişirmek zoruna* gitmeye başlamıştı. (s. 222 str. 8)

Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, benzer hayatlar süren on beş kadınla yan yana dizilip yemek pişirmek *zoruna gitmeye* başlamıştı. (s. 222 str. 8)

Birkaç hafta içerisinde *durağan, tekdüze bir hayat süren bir kadın olmaktan* çıkıp, geçiştirmeler, kaçamaklar ve sırlarla dolu bir başka kadına dönüşmüştü. (s. 222 str. 17)

Sabırla *önemli bir şeyler olmasını* bekliyordu. (s. 222 str. 20)

Hayatta hiçbir zaman *kendini koyvermeyi* becerememiş, *başkalarının dediklerine kulak asmamayı* öğrenememiş, kendini hep bastırılmış ve sansürlemiş bir kadının kahkaha denemeleri idi bunlar. (s. 222 str. 29, 30)

Matematikten üst üste çıkan Avi *özel ders almaya* başlamıştı. (s. 222 str. 33)

Aylardır ilk kez bu sabah *bir omletin yarısını yemeyi* becermiş, hemen ardından kaç kalori aldığını hesaplamışsa da mucizevi bir şekilde pişmanlık duymamış, *kendini açlıkla talim etmeye* kalkmamıştı. (s. 223 str. 3, 5)

Neler olduğunu soranlara *bir müddet yalnız kalmaya* ihtiyacı olduğunu söylemişti. (s. 223 str. 8)

Kitapla ilgili çalışma bitince bu yakınlık da kendiliğinden sönecek miydi? (s. 223 str. 13)

Çocuklarıyla ilişkisinde *tahakkümperver olmamaya* azami gayret ediyordu. (s. 223 str. 16)

Aziz’la yazışmalarından öğrendiği bir şey varsa, o da *talepkâr ve ısrarcı olmaktan* vazgeçip sakin ve dingin oldukça, çocuklarının ona açıldığıydı. (s. 223 str. 18)

Kontrol edemediği şeyler için hayıflanmayı bırakaliberi bir başka kadın olmuştu. (s. 223 str. 26)

Rol yapmayı bırakaliberi ikisinin de defolarını, hatalarını tüm çıplaklığıyla görebiliyordu. (s. 224 str. 5)

“*Miş*” gibi *yapmaya* son vermişti. (s. 224 str. 6-7)

David ondan *bir şeyler sormasını* bekler gibiydi. (s. 224 str. 14)

Belki de Ella konuyu açsa kocası *her şeyi itiraf etmeye* hazırdı. (s. 224 str. 15)

O zamanlar David *evliliklerini toparlamak* için minnancık bir adım atmış olsa sevinçten havalara uçardı. (s. 224 str. 26-27)

Bazı günlerse *taşkın nehirler gibi durup dinlenmek* bilmeden konuşuyor, okuyor, yürüyorlar. (s. 225 str. 27)

Kendi kendime devamlı ümit veriyor, *her şeyin düzeleceğine inanmaya* çalışıyorum. (s. 226 str. 7)

Senin gibi bir İslam âlimine *doğma büyüme Müslüman bir kadın almak* yakışır. (s. 226 str. 17)

Bana gelince, *İsa’nın Allah’ın oğlu değil, kulu olduğuna inanmakta* zorlandım. (s. 227 str. 13)

Benim esas zorlandığım husus *Meryem’i terk etmek* oldu. (s. 227 str. 17)

Meryem'e *dua etme* arzusun önüne geçmekte zorlanıyorum. (s. 227 str. 23)

Meryem'e *dua etme arzusun önüne geçmekte* zorlanıyorum. (s. 227 str. 23)

Demek *şu hayatta bir erkekle aynı çatı altında yaşamak, aynı yatağı paylaşıp gene de ona hasret kalmak* mümkünmüş. (s. 228 str. 1, 2)

Sevmeden ve sevilmeden, *habire bir şeylere söylenip homurdanarak iman etmek* mümkün mü? (s. 228 str. 14)

Vah ki vah o budalaya, *Allah'la pazarlık etmeye* kalkar. (s. 228 str. 24)

Yani sen şimdi her türlü art niyeti aklından geçir; onun bunun dedikodusunu yap, kuyusunu kaz; karısının kızının namusuna dil uzat; elin işte olsun, gözün oynasın; camiden çıkar çıkmaz kıldığın namazı unut; sonra da *iki koyun kesmekle, dört dua ezberlemekle* her şey halloldu zannet! (s. 229 str. 1, 2)

Boş yere abdest almakla uğraşma, eğer kalbini temizlemeyi bilmiyorsan evvela. (s. 229 str. 3)

Ne bir elinde *terazi tartmak* peşinde, ne öteki elinde *kalem yazmak* derdinde... (s. 229 str. 7, 8)

İnsan yoksul düşse, iftiraya uğrasa, hapse girse, hatta esir olsa bile, gene de *başı dik, gözü pek, gönlü emin bir halife gibi davranmaktan* vazgeçmemelidir. (s. 229 str. 32)

Parçaları bütünüün ışığında okumak gerekir. (s. 230 str. 16)

Mukaddes Kuran'ın özünü ve bütünüünü kucaklamak yerine, bağnazlar belli başlı bir iki ayete kafayı takar, çatışmacı zihinlerine yakın buldukları emirlere öncelik verirler. (s. 230 str. 18)

Herkese durmadan nutuk atarlar: “Mahşer günü geldiğinde *kıldan ince, kılıçtan keskince Sırat Köprüsü'nden geçmeye* mecbur kalacağız. Köprüyü geçemeyen günahkârlar alttaki cehennem çukurlarına düşüp zebaniler elinde ilelebet azap çekecek. Faziletli yaşam sürenlerse köprüünün öbür ucuna varıp hurmalarla, hurilerle mükâfatlandırılacak.” (s. 230 str. 22)

Ne zaman birini *çıkarsız, hesapsız ve pazarlıksız sevmeyi* başarsak, cennetteyiz aslında. (s. 230 str. 31)

Ya da insanlığa maddi manevi hayrı dokunan, *kalp kırmak* yerine kalp onaran, *sonsuz bir muhabbet zincirinde halka olmayı* başaran ve kâinatın sırlarına parmaklarının ucuyla dokunan kişinin doyunluğundan öte cennet mi var? (s. 231 str. 7, 8)

Kozasını yırtmaya hazırlanıyor. (s. 232 str. 5)

Doğrusu Ella *yazıştığı insanın neye benzediğini bilmemekten* ayrı bir keyif almıştı ilk başlarda. (s. 232 str. 28)

Ne *Aziz'in fotoğrafını görmek* istemiş, ne de ona kendi fotoğrafını gönderme ihtiyacı duymuştu. (s. 233 str. 1)

Ama zamanla *merakı ağır basmaya* başladı. (s. 233 str. 4)

Aziz'den aldığı mesajlara bir yüz yapıştırmak istiyordu. (s. 233 str. 4-5)

Romanda *Rumi ile tanışmak* için Konya'ya gitmeden evvel Şems nasıl tarif edilmişse Aziz de aynen öyleydi; en azından sima olarak. (s. 234 str. 6)

İlk olarak Aşk Şeriatı'nı sırf hikâye açısından değil de farklı bir gözle; Şems-i Tebrizî'de gizlenmiş olan Aziz'i, yani *baş karakterde gizlenen yazarı bulmak* amacıyla yeniden okumaya karar verdi. (s. 234 str. 22)

İlk olarak Aşk Şeriatı'nı sırf hikâye açısından değil de farklı bir gözle; Şems-i Tebrizî'de gizlenmiş olan Aziz'i, yani *baş karakterde gizlenen yazarı bulmak amacıyla yeniden okumaya* karar verdi. (s. 234 str. 22)

Belki de bu yüzden *kendiyle yüzleşmekte* bu kadar geç kalmıştı. (s. 234 str. 33)

Bu sebeptendir ki *hayatta kalmak* için tek kaide var: *Hasmından daha kurnaz ve daha kudretli olmak!* (s. 235 str. 22, 23-24)

Her yandan düşmanlar tarafından kuşatılmışken *barıştan ve huzurdan dem vurmak* neyimize? (s. 236 str. 22)

Müslümanları aciz ve itaatkâr bir koyun sürüsüne dönüştürmek istiyor. (s. 237 str. 4-5)

Nefsim tahrik oldu, *intikam almak* istedim. (s. 238 str. 2)

İşte böyle hikâyeler anlatmayı seviyor Tebrizli Şems. (s. 238 str. 8)

Kendini bu yeni insanın aynasında görmeye başlarsın. (s. 240 str. 4)

Zahiren anlamak kabil değil, ancak yaşanınca var. (s. 240 str. 32)

Ne yapсам da anlasalar *Şems-i Tebrizî'yi görmek* için kendi önyargılı gözlerini bir kenara bırakıp Mecnun'un gözleriyle bakmaları gerektiğini? (s. 242 str. 7)

Onu daha yakından tanımaya can atıyor. (s. 243 str. 11)

Ayeti bir kez daha okurken, gidip *Efendi babamdan yardım istemek* geldi aklıma. (s. 243 str. 23)

Şems'in *zaaflarımı, zayıflığımı görmesini* istemiyordum. (s. 245 str. 24)

Böylelikle beni o dipsiz, o zifiri kara, o ruh dolu gözlerine bakmaya zorladı. (s. 245 str. 31)

Kıyıya yakın yüzmeyi sevenlere Kuran'ın zahiri katmanı kâfi gelir. (s. 246 str. 8)

Bir genç kız gibi kıkırdamak üzereydim ki dudaklarımı ısırdım, kendimi tuttum. (s. 247 str. 8)

Biraderimin hâllerinden endişe etmeye başladım. (s. 248 str. 5)

Tüm sohbetlerini temize çekip kopyalamak niyetindeyim. (s. 248 str. 21)

Sen *kendini kandırmaya* devam et. (s. 248 str. 28)

Alaaddin alaylı bir edayla güldü, benim de *ona eşlik etmemi* bekler gibiydi ama ben ağzımı açmayınca, susup sinirli sinirli odada *volta atmaya* başladı. (s. 249 str. 2, 4)

Ama evimizde misafirdir, *hürmet etmek* gerekir. (s. 249 str. 19)

Babamın kelimelerinin suretini çıkartıp, bu sayde *ömürlerinin uzamasına yardımcı olduğumu düşünmekten* mutlu oluyordum. (s. 249 str. 28)

Alaaddin kızgındı babama; kendisini yeterince koruyup kollamadığını düşünüyor ve tüm itibarına rağmen, *annemizi genç yaşında alıp götüreren ölüm karşısında çaresiz kalmış olmasını* kabullenemiyordu. (s. 250 str. 6)

Ortalığa dehşet saçmak için nüfuzlu kimseleri hedef seçer, kurbanlarını uluorta katlederlerdi. (s. 250 str. 13)

Evet ama diyorlar ki *Hasan Sabbah'ın üç sadık kumandanı takipten kaçmayı* başarmış. (s. 250 str. 26)

Alamud Kalesi'nden gizlice çıkmış ve gittikleri her yere *bela götürmeye* ant içmişler. (s. 250 str. 28)

Sanki, Şems'e kıymet vermem zayıflık ve pısrıklıktı, *babamızın gözüne girmek* için her şeyi görmezden gelip yaltaklanıyordum ona göre. (s. 251 str. 15-16)

Haberi alınca tek yaptığı başını eğip ayaklarına bakmak olmuştu, çarıklarından utanırcasına. (s. 251 str. 24)

Peki, *Şems'in çehresiyle annemizinkini değiştirmeyi* denedin mi? (s. 252 str. 2)

Geçen gün *helva ikram etmek* için yanlarına gittiğimde öyle ateşli konuşuyorlardı ki beni fark etmediler bile. (s. 252 str. 13)

Ama gel gör ki bu sefer *tabaktaki helvanın tadına bakmasıyla* gözlerinin parlaması bir oldu. (s. 252 str. 19)

Bir şey söylemesini, hatta terslemesini bekledim ama yapmadı, öylece durdu. (s. 252 str. 27)

Mürekkepleri çözüldüğünden şadırvandaki su *maviye çalmaya* başlamıştı. (s. 253 str. 8)

Sırada *Rumi'nin babasından kalma Kâmûs-ul-A'lâm'ı* vardı. (s. 253 str. 15)

Cüppesinin yenini sıvadı, kollarını suya daldırdı ve başladı tek tek *şadırvandaki kitapları çıkarmaya.* (s. 254 str. 10)

Sonra yerdeki kırık bir dala uzandı; kalktı, *meşe ağacının etrafında genişçe bir çember çizmeye* koyuldu. (s. 256 str. 14)

Çember tamamlanınca kollarını semaya kaldırdı, sanki *görünmez bir elin kendisini harekete geçirmesini* bekliyordu. (s. 256 str. 16)

Ardından esmayihüsna'ya sayarak başladı *çemberin içinde dönmeye.* (s. 256 str. 17)

Böyle birini bulmak için dua etmiş. (s. 258 str. 4)

Başka türlü göremeyeceği bir nizamı görmeye başlamış. (s. 258 str. 28)

Başkalarına hoş görünmek için azıcık çaba göstermediği gibi habire birilerinin bam teline basıyor. (s. 259 str. 1)

“*Bu kadar çok insan tarafından yanlış anlaşılacak seni üzmüyor mu? Sana düşmanlık etmelerine hakikaten aldırıyor musun?*” diye sordum. (s. 259 str. 25)

Geçmişini konuşmaktan pek hoşlanmıyorum Ella, yine de sana anlatacağım. (s. 261 str. 17)

Çoğu gün bir ağaca tırmanır, manzarayı seyredeler, tüm hayatımı burada geçirmeyi planlardım. (s. 262 str. 11)

Bazen köyden çıkmak ve maceralara atılmak arzusu kalbimi yoklasa da, Kinlochbervie’yi severdim. (s. 262 str. 12, 13)

Ruh hâlini önceden kestirmek imkânsızdı. (s. 263 str. 4)

Her şeyi en ufak ayrıntısına kadar sorgulamaktan, eleştirmekten kaçınmazdı. (s. 263 str. 6-7)

Uluslararası bir firmada çalışmaya başladım. (s. 264 str. 8)

Ve her zaman trafik kurallarına riayet eden, bu konuda beni hep uyaran Margot, dörtlüleri yakıp bekleyecek yerde, nedense basireti bağlanmış gibi arabadan çıkıp en yakındaki köye yürümeye kalkmış. (s. 265 str. 3)

Erkeklerle çekici görünmekten bıktım, yıprandım. (s. 266 str. 4)

Yalnız kalır kalmaz dayanamadım, sordum: “Sen artık zaptiye değil misin? Vazifeni cemiyet nizamını ve ahlâkını korumak değil mi? Kerhanede ne işin var?” (s. 266 str. 12-13)

Baybars gibi bir zorbalayla takışmamak gerektiğini biliyordum ama sözümü sakınmadım: “Ben Tebrizli Şems’e kefilim. Senin sandığın gibi kötü biri değil o. Kaç kez beni görmeye geldi.” (s. 266 str. 24)

Başkaları tarafından görülmeden, hele hünsa patrona yakalanmadan içeri girmeyi nasıl beceriyordu aklım almıyordu, ama yapıyordu işte. (s. 267 str. 13)

Sırf konuyu değiştirmek için gittim, bir kupa bira getirdim. (s. 268 str. 7)

Ve derken başladı sakin ve sabit bir sesle korkunç şeyler anlatmaya. (s. 268 str. 33)

“*Demek ki neymiş? Küçük balık olmayacakmışsın. Senin gibi karılar için bunun bir tek yolu var: Güçlü bir herifin kapatması olmak. O zaman erkek seni korur.*” (s. 269 str. 25-26)

Yana kaymayı, acımı azaltmayı denedim ama var gücüyle üstüme çöktü, öyle kuvvetli bastırdı ki kımıldamam mümkün olmadı. (s. 269, 270 str. 33, 1)

Böylesi hassas meseleleri kurnazlıkla halletmeyi, “harikasın beyim, seve seve sırf sana çalışırım” deyip erkeklerin sırtlarını sıvazlamayı, “ama beni giydirip kuşatman, çok para harcaman, bilhassa hünsa patronun gönlünü hoş tutman gerekir” deyip oltaya getirmeyi bilirim. (s. 270 str. 18, 19-20, 22)

Bir mekâna, bir adrese, bir bedene hapsolmemek nasıl bir lütufmuş meğer. (s. 271 str. 24)

Şimdiyse *Hak bana ruhumun uçurtma gibi süzülebileceğini göstererek korkmamayı* öğretiyordu. (s. 272 str. 15)

Şems'i görmek, onunla başbaşa konuşabilmek için habire fırsat koladım. (s. 273 str. 16)

Bunca zamandır merak ettiğim soruyu o an sormaya karar verdim. (s. 274 str. 11)

O zamandan beri *dördüncü okumayı* soracağım, bir türlü fırsat olmadı. (s. 274 str. 13)

“*Dördüncü okumayı dile dökmek imkânsızdır*” dedi. (s. 274 str. 21)

“*Dördüncü okumayı dile dökmek imkânsızdır*” dedi. (s. 274 str. 21)

Telaşla düzeltmeye çalıştım. (s. 274 str. 26)

“*Yani mecazi aşkın! İlahi aşkın! Kuran'ı daha derin bir şuurla okumak için...*” (s. 274 str. 27)

Onun yanındayken hem her şeyi sil baştan öğrenen bir genç kıza dönüşüyor, hem şefkatli bir anne gibi hissediyor, hem de rahminde *can taşımaya* hazır bir nilüfer çiçeği gibi açılıyor, kadın oluyordum. (s. 275 str. 3)

Hâlbuki söylemek istediğim şey başkaydı: “*Benim kaderimde sen var mısın acaba?*” diye sorabilmek isterdim ona. (s. 275 str. 10)

Kader, hayatımızın önceden şizilmiş olması demek değildir. (s. 275 str. 14)

Bu sebepten, “*ne yapalım kaderimiz böyle*” deyip boyun bükmek cehalet göstergesidir. (s. 275 str. 15)

Meğer ahali *bir katili asmak* için meydana götürüyormuş. (s. 275 str. 27)

Bir erkeği arzulamak böyle bir şeydi demek. (s. 276 str. 25)

O andan itibaren, *tâ baştan bildiğim bir hakikati kabul etmek* durumunda kaldım. (s. 277 str. 31)

Hâlbuki Allah, *bir başkasının dedikodusunu yapmayı* “*ölü kardeşinin etini yemeye*” benzetir. (s. 278 str. 9, 10)

Gıybet dışında bütün temel günahları tek tek avlamaya çalışırlar. (s. 278 str. 16-17)

Şarap içeni yerden yere vurup *zina edeni taşlamayı* bilirler. (s. 278 str. 18)

Oysa *gıybet etmek*, yani *o anda orada bulunmayan bir insanı çekiştirmek*, bilip bilmeden onun hakkında ileri geri laf sarfederek yakıştırmak ve *suçlamalarda bulunmak*, bedeli ağır bir günahdır. (s. 278 str. 22, 23, 24-25)

Hangimizin yolunun daha âlâ olduğunu saptamak ise son tahlilde ne sana düşer ne bana. (s. 279 str. 9)

Dolayısıyla benim için *başkalarının çirkinliğine katlanmak* daha kolay. (s. 280 str. 3)

Elalemin dedikodu malzemesi olmak kişinin canını yaksa, nefesine ağır gelse de, aslında *ateş odunu gibi daha çabuk pişmesini* sağlar. (s. 280 str. 11, 12)

Bu mesajı yazmakta zorlanıyorum Ella. (s. 280 str. 27)

Ama madem ki bilmek istiyorsun, *kaldığım yerden anlatmaya* devam edeceğim. (s. 281 str. 1)
Sokrates'e özenip *baldıran zehiri içmeyi* bile denedim ama ya bana bir etkisi olmadı ya da salaş bir Çin lokantasının arka kapısında baldıran diye satın aldığım poşet gayet sıradan bir ottu. (s. 281 str. 22-23)

Eski koşullarımı koruyamayacağımı anlayınca *işgal evlerinde kalmaya* başladım. (s. 282 str. 10)

Yakalanırsam akıbetim *hapse düşmek*, hatta *daha fena bir cezaya çarptırılmak* olabilirmiş. (s. 283 str. 17)

Özel müşterilerin gözüne girmek için giydiğim onca esvabı, süsü ziyneti geride bırakmıştım. (s. 285 str. 5)

Hünsa patron *kerhaneden çıkmak* şöyle dursun, odamdan çıkmamı dahi yasaklamıştı. (s. 285 str. 26)

Bizden önceki sermayelerin başına gelen talihsiz hikâyeleri deşmeyi sevmezdik. (s. 286 str. 2)
Şimdi ben çıkıp gidersem, kaçıp *hayata yeniden başlamayı* başarırsam, onun asla göze alamadığı şeyi yapmış olacaktım. (s. 286 str. 13)

Bu yazdıklarımı değil başkalarıyla paylaşmak, ben kendim çoktan unuttum sanıyordum. (s. 287 str. 6)

Bana neden *Mekke ve Medine'ye gitmek* istediğimi sorduğunda *cevap vermekte acele* ettim. (s. 287 str. 22, 23)

Ve sanki hiç cevap vermemişim gibi tekrar aynı soruyu sordu: “Bizden yardım istiyorsun. Ama önce söyle neden *Mekke ve Medine'ye gitmek* istiyorsun?” (s. 288 str. 3)

Madem kapımıza kadar geldin, bizden yardım istedin, *geri çevirmek* olmaz. (s. 288 str. 9-10)

Allah *sevgili kullarını çölde şaşkırtmayı* sever ki su bulduklarında kıymetini bilsinler. (s. 288 str. 13)

Mistik tiplerin *anlaşılmaz sözler etmelerini* normal karşıladım. (s. 288 str. 19)

Hazret şüphemi anlamış gibi öyle bir laf etti ki içime oturdu: “*Uyuşturucu kullandığını bilmek* için eşyalarını karıştırmaya gerek yok ki. Gözlerini görüyoruz ya, yetmez mi? Gözlerin müptela gözleri.” (s. 288 str. 28)

Hazret şüphemi anlamış gibi öyle bir laf etti ki içime oturdu: “*Uyuşturucu kullandığını bilmek için eşyalarını karıştırmaya* gerek yok ki. Gözlerini görüyoruz ya, yetmez mi? Gözlerin müptela gözleri.” (s. 288 str. 28)

“Eğer bir yaran varsa, ki bence var, *yarayı uyuşturmak* başka, *tedavi etmek* başka” dedi Baba Samed. (s. 289 str. 3)

Kafa yapmaya kararlıysan, dünyanın neresine gidersen git, madde gelir seni bulur. (s. 289 str. 12)

Amsterdam’da bir sürü yabancıyla aynı çatı altında kalmaya alıştım ya dingin bir yalnızlığın ne olduğunu ilk kez tadıyordum. (s. 289 str. 26)

Sufiliğe merak salan kişi evvela *kalabalık içinde yalnız kalmayı* öğrenmeliydi. (s. 289 str. 33)

Sonra da *kendi içindeki kalabalığı birlemeyi*. (s. 290 str. 1)

Faşlı Sufilerin beni gizlice Mekke’ye sokmalarını beklerken, ilk başlarda can sıkıntısından, yapacak daha cazip bir işim olmadığından, sonra gitgide derinleşen bir merak ve hevesle *tasavvuf felsefesi okumaya* başladım. (s. 290 str. 9)

Tüm hayatım boyunca hep başka yerlere, *bulduğum mekândan ötelere gitme* arzusu duymuş, kendi telaşımdan, hırsımdan, *kendimle savaştan* yorulmuş, bunalmıştım. (s. 291 str. 1, 3)

Tek yapmam gereken burada kalmak ve dürüstçe içime bakmaktı. (s. 291 str. 5)

Başkalarının kendisi hakkında ne düşündüğüne kafa yormaktan fırsat bulup da tasavvuf deryasına dalamamıştı. (s. 293 str. 4)

Ama *meyhane kapısında içeri Efendi Mevlâna’nın girdiğini görmek*, benim şu sarhoş kafamın bile üretemeyeceği türden bir acaip hayaldi! (s. 297 str. 6)

Bütün meyhane ahalisi sus pus olmuş ağzı açık vaziyette kapıya bakmakta. (s. 297 str. 18)

Ayık görünmeye çalışan bütün sarhoşlar gibi o da abartılı bir ciddiyetle kaşlarını çatmış, çenesini havaya kaldırmıştı. (s. 297 str. 23)

Düz durmaya çalışırken hafif hafif sallanıyordu zavallım. (s. 297 str. 25)

Sizi burada görmek ne şeref. (s. 298 str. 4)

Tebrizli Şems *şanımı ve itibarımı yerle yeksan etmek* için beni buraya yolladı. (s. 298 str. 31)

“Nasıl yani? *İyi bir şey mi ki şanını itibarını kaybetmek?*” diye sordum kekeleyerek. (s. 298 str. 32)

Konuğumuz *tam kapıdan çıkmak* üzereydi ki, “Efendi Mevlâna” diye atıldım. (s. 300 str. 3)

Tamam, sütten çıkmış ak kaşık değiliz ama *bu kadar hor görülmeyi hak ediyor muyuz?* (s. 300 str. 12)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında ileri geri konuşanlar çıkabilir ama bence *senin gibi kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi, peşin hükümlere varmadan bizimle sohbet etmesi* cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 7)

Zihnimde onunla kaç defa konuşmuş, *en etkileyici ifadeyi bulmak* için defalarca prova yapmıştım. (s. 301 str. 16)

Babamın Kimya'yı ne kadar sevdiğini bildiğimden, evlenmemize müsaade ettiği takdirde onun hep bu çatı altında kalacağını, böylelikle asla *uzak bir yere gitmek* zorunda kalmayacağını söylemeyi planlıyordum. (s. 301 str. 24)

Babamın Kimya'yı ne kadar sevdiğini bildiğimden, evlenmemize müsaade ettiği takdirde onun hep bu çatı altında kalacağını, böylelikle asla *uzak bir yere gitmek* zorunda kalmayacağını söylemeyi planlıyordum. (s. 301 str. 25)

Meyhaneye gitmesini isteyen bendim. (s. 302 str. 12)

Otuz Birinci Kural: *Hakk'a yakınlaşabilmek* için kadife gibi bir kalbe sahip olmalı. (s. 302 str. 21)

Her insan *şu veya bu şekilde yumuşamayı* öğrenir. (s. 302 str. 22)

Hepimiz *kalpteki katlıkları çözmeye* fırsat veren badireler atlatırız. (s. 302 str. 25)

Evlenmek istediğim kızın önünde öz babam tarafından küçük düşürülmek öyle ağrıma gitti ki mideme keskin bir sancı saplandı. (s. 303 str. 19)

Bir an herhâlde ikimiz de zihnimizden *bu şehri ilelebet terk etmeyi* geçirdik. (s. 304 str. 5)

Ağır ağır can bulmaya başladı gül ağacı, kabuğu insan teni gibi yumuşadı. (s. 304 str. 11)

“*Dinin şartlarına uymak önemlidir*” dedi. (s. 304 str. 23)

Artık *bu imtihanı devam ettirmeye* gerek yok. (s. 304 str. 33)

Herkes *dünyevi hırslar merdivenini üçer beşer çıkmak* için birbirinin omuzlarına basadursun, çoktan zirveye varmış, küp küp altına, kat kat şöhrete, binlerce hayrana ve bilginin en âlâsına nail olmuş bir kimsenin günün birinde aniden *mevkiinden feragat etmesi, inanç uğruna izi sonu belirsiz bir içsel yolculuğa çıkması*, hatta itibarını *çar çur etmesi*. (s. 305 str. 24, 28, 29)

Mevlâna'nın yaptığı yapabilen, yükselmişken alçalmayı, kazanmışken kaybetmeyi, *hocayken öğrenci olmayı* göze alabilen insan, parmakla sayılacak kadar azdı. (s. 306 str. 1)

Rumi ahenkli bir sesle katıldı: “Ve o *aynı zamanda bilinmek* ister. Bu sebepten *temkinli, dengeli ve ölçülü* olmak ve daima *ayık durmak, sarhoş dolaşmaya yeğdir*. Sufinin gönlü hep uyanıktır.” (s. 306 str. 6-7, 8)

Ama *Ella'yı esas kaygılandırان kocasının kekeleyişini duymak* oldu. (s. 307 str. 3)

Tek isteği o yolu bulup kaçmaktı. (s. 308 str. 31)

Kocasını yerden yere vurmak, ona senelerdir kendisini aldattığını hatırlatmak, Aziz'le aralarındaki masum yazışmayla David'in yediği halıların aynı kefeye konamayacağını belirtmek; bağırarak, çağırarak, lafi gediğine koymak istedi. (s. 309 str. 6, 7, 8, 9)

Aşk, David'in karısından, yani bunca zaman aşk aleyhine konuşmuş, aşkı küçümseyip ötelemiş bir kadından duymayı beklediği en son kelimeydi. (s. 310 str. 9)

Ve sabah Ella'nın ilk işi Aziz'e uzun ve içten bir mektup yazmak oldu. (s. 311 str. 7)

Çalgılı çeganeli meyhanelerde şarap şişesine sarılması beni bile hayrete düşürdü! (s. 312 str. 9-10)

Ama esas mesele şu: Niçin Şems'in gücü diğer âlimleri yoldan çıkartmaya yetmiyor? (s. 312 str. 15-16)

Besbelli Şems'e göre ulema konuşur durur, işimiz gücümüz kural üretmek ve bunları yazıya dökmek. (s. 312 str. 26)

Kesinlikle onun fikriydi Rumi'yi meyhaneye yollamak. (s. 313 str. 23)

Gerçi namuslu kimseleri yoldan çıkartıp günah işletmek değil midir Şeytan'ın temel marifeti? (s. 313 str. 24)

Peygamber Efendimizle o kıytırık Sufi Bistâmî'yi mukayese etmek nasıl bir densizliktir? (s. 313 str. 28)

Adam işi "Kâbe'yi tavafa gittim, bir baktım ki Kâbe beni tava etmekte" demeye kadar vardırırmıştı. (s. 313 str. 32)

Neyse ki Şehir halkı hakikati görmeye başladı. (s. 314 str. 4)

Biz sınıfta kuzu kuzu hocamızı beklerken kapıdan içeri Şems-i Tebrizi'nin girdiğini görmek hepimizi allak bullak etti. (s. 315 str. 8)

Ama bazen kimi meselelerin aşılması için hadise çıkması gerekir. (s. 315 str. 17)

Arkadaşlarımızla birbirimize baktık ama daha hiçbirimiz cevap veremeden, Şems pervasızca lafa dalarak geçerken uğradığını, koca Konya'da kendisinden en çok nefret eden adamı görmek istediğini söyleyiverdi. (s. 316 str. 8)

"O hâlde gel talebelere soralım. Şu ikisinden hangisi olmak yeğdir: Cevapları bilen arif insan olmak mı; yoksa sualden başka bir şeyi olmayan, zihni karman çorman şaşkın teki mi?" (s. 316 str. 29)

Tüm arkadaşlarım Şeyh Yasin'den taraf oldu ama çoğunun samimi olmadığını, hocanın gözüne girmeye çalıştıklarını sezinledim. (s. 316 str. 33)

Zira Şeytan tebdil kıyafet gezmekte. (s. 317 str. 15)

Şeytanı hep dışımızda, hep başkalarında aramak işimize geliyor değil mi? (s. 317 str. 21)

Her hâlikârda kendi kendimizi sorgulayıp dönüştürmek için sebep kalmaz. (s. 317 str. 27)

Şems bir yandan konuşurken bir yandan odada *volta atmaya*, her yeni kelimeyle *sesini yükseltmeye* başladı. (s. 317 str. 29-30)

Hatayı başkalarında bulmak değil. (s. 318 str. 11)

En nihayetinde arkalardan birisi bağırdı: “İkinci, üçüncü ve dördüncü tacirin namazları kabul olunmaz. Hepsinin *baştan alması* lâzım. Bir tek ilk tacir masumdur çünkü o *sadece müezzine danışmak* istemişti.” (s. 319 str. 8, 9)

Her iki cevaba da katılmıyordum ama *çenemi tutmaya* kararlıyım. (s. 319 str. 14)

Esas kabahatleri kendi işlerine bakıp, *ettikleri duanın hakikatine odaklanmak* yerine, akıllarının başka yerde olması ve etrafta olan bitene takılmaları. (s. 319 str. 21-22)

Zira haklarında *hüküm vermek* bana düşmez. (s. 319 str. 28)

Ağaçlara bakmaktan ormanı göremezler. (s. 320 str. 15)

Şeriat her Müslüman’ın *beşikten mezara başvurması* gereken kaideler toplamıdır. (s. 320 str. 31)

Dersin sonuna geliyorduk ve ben bu tartışmanın *müspet bir şekilde bitmesine* ihtimal vermiyordum. (s. 321 str. 6)

Cevap yetiştirme gereği duymadım. (s. 322 str. 7)

O zehirli ağzını açmaya fırsat bulamadan ensesinden tuttuğum gibi kapı dışarı ederdim. (s. 322 str. 16)

Şikayet etmeye kalkarsa ya da *beni görmek* istemezse, hünsa patronun eline üç beş kuruş sıkıştıracaktım artık. (s. 323 str. 6)

Bu yollara tövbe etmesini o herif salık verdi. (s. 324 str. 2)

O mendebur herife *haddini bildirmek* şart oldu. (s. 324 str. 9)

Sana bu kez email filan değil, *gerçek bir mektup yazmak* istedim. (s. 324 str. 13)

Dünyaya onun gözleriyle bakmaya başlarsın. (s. 324 str. 20)

Ama koca bir ömrü haddimi bilerek geçiren ben, bir kere de olsa *hudutlarımı aşmak* istiyorum. (s. 325 str. 1)

Aşk Şeriatı’nı okumayı bitirdim, raporumu teslim ettim (evet, roman hakkında yayın raporu hazırlıyordum. Öyle çok istedim ki *görüşlerimi seninle paylaşmayı*. Hiç olmazsa raporla beraber yayınevine yolladığım mektubu göstereyim istedim. Ama doğru olmazdı. Gene de şunu söylemeliyim: Romanını sevdim, hem de çok. Hayatımla alâkası olmayan bir hikâyenin içine çektin beni. Ama bitirince anladım ki her şeyin her şeyle alâkası var aslında...) (s. 325 str. 24, 26)

Her neyse, *bu mektubu yazma* kararımın Aşk Şeriatı'yla bir ilgisi yok. (s. 325 str. 31)

“Kimin nesisin, nereden geldin” diye *ağzını aramaya* başladım. (s. 326 str. 11)

Öte yandan evimde *kötü yola düşmüş bir kadın bulundurmamak* istemiyordum. (s. 326 str. 24-25)

Evet, *Tanrı'yı bulmak* için kerhaneyi terk ettiğini söylüyor. (s. 327 str. 4)

Şems'le tartışmak ne mümkün! (s. 327 str. 18)

Çöl Gülü içeri girip Şems'i görür görmez *elini öpmeye* koştu. (s. 327 str. 22)

Allah seni o bataktan çıkarttı ya, bunu yapacak azmi ve cesareti verdi ya; sana *kapıyı açıp dışarı çıkmanı* sağladı ya, elbete yolu da açacaktır. (s. 327-328 str. 32-1)

O'na *iman etmeyi* de mi erteleyeceğiz? (s. 329 str. 2)

Ne yani, *âşık olmayı* da mı erteleyeceğiz? (s. 329 str. 4)

Şems hakkında *ileri geri konuşanlardan uzak durmak* için yanına oturacak doğru düzgün birini aradım. (s. 329 str. 27)

Bu akşamki ayinin *iyi geçmesi* babamın itibar açısından çok önemliydi. (s. 330 str. 2)

Her şeyin *yolunda gitmesi* için dua ettim ama tam olarak ne istediğimi bilemediğimden, cılız bir hâl aldı duam. (s. 330 str. 3)

Ellerini göğüslerinde kavuşturup destur almak için babamın önünde eğildiler. (s. 330 str. 19)

Nihayet babam da Şems de *hak ettikleri hürmeti görmeye* başlamıştı. (s. 331 str. 22)

Gücünün farkında olan ve *dalkavuklar tarafından çevrelenmeye* alışkın liderlere mahsus bir edayla meydana yaklaştı. (s. 332 str. 3)

Muhaftızlarından birine işaret etmesiyle adamın ona *mor kadife bir kese* uzatması bir oldu. (s. 332 str. 10, 11)

Onlar *keseye basmaya* kıyamayıp üstünden hopladılar. (s. 333 str. 11)

Ya Keyhusrev *bu işin bedelini tüm şehre ödetmeye* kalkarsa? (s. 333 str. 17)

Öz babamı aylardır bir zındıkla işbirliği hâlinde görmek yeterince utanç verici değilmiş gibi, şimdi de müzik ve raks çıktı başıma! (s. 333 str. 29)

Ahir ömrümüzün kalanı *onun bize verdiği zararı temizlemekle* geçecek herhâlde. (s. 334 str. 5)

Ben ki *babamın oğlu olmakla* gurur duyardım, şimdi artık bir başkasının çocuğu olmadığıma yanıyorum. (s. 334 str. 8)

O arsız Şems *devletin ulu bir yöneticisine tepeden bakmaya* nasıl cüret eder? (s. 334 str. 13)

Bir fare gibi sessizce arkadan yaklaştım, fırsat bu fırsat *düşmanımı daha iyi tanımaya* çalıştım. (s. 335 str. 6)

Kapalı kapıların ardını görebildiğini bildiğimden, *ensesinde gözü olması* da şaşırtıcı gelmedi. (s. 335 str. 11)

Oyun oynamayı keselim, tamam mı? (s. 335 str. 15)

Damarıma basmasına izin vermemek için ettiği ağır lafı anlamazdan geldim. (s. 335 str. 22)

Ben *ona zarar vermek* isterken ya o beni öldürmeye kalkarsa? (s. 336 str. 4-5)

“Hikâyelere vakti olmayan bir insanın *kâinatı okumaya* vakti yok demektir” dedi. (s. 336 str. 13)

Günün birinde ustası çıraktan gidip *kilerden bir kavanoz bal getirmesini* istemiş. (s. 336 str. 18-19)

Şems'in karşısında hiddetlenip zayıf düşmek istemezdim ama kendimi zaptedemedim. (s. 336 str. 29)

Ayından önce *Rumi ile beraber tefekküre dalmak* üzere sessiz bir odaya çekildik. (s. 337 str. 24)

Şiir sevmeyen katı bir âlimken, kendi sesinin akışında hızla ilerleyen bir hatipken, artık cümle suskunların hislerine tercüman olacak kadar *iyi bir şair olma* yolunda. (s. 339 str. 20)

Ördek o kadar iddialı ve heybetli görünüyordu ki *masaya koymasıyla herkesin kaşlarının havaya kalkması* bir oldu. (s. 340 str. 23, 24)

Kocasının *bahçe çitlerini maviye boyama* önerisine ses etmedi, Jeannette ile üniversitedeki derslerin yoğunluğunu konuştu, ikizlerle de Karayip Korsanları filmi hakkında lafladı. (s. 340-341 str. 29-1)

Kirli tabakaları bulaşık makinesine yerleştirip, beyaz çikolatalı crême brule'yi servis ederken zihni öylesine meşguldü ki *cep telefonuna bakmak* aklının ucundan geçmedi. (s. 341 str. 9)

Ella kocasının kendisine zerrece inanmadığını anlasa da *uydurduğu masalı sürdürmek* zorunda hissetti. (s. 342 str. 4)

Belki de şu anda esas niyeti ne kocasını *ikna etmek*, ne çocuklarını kandırmaktı. (s. 342 str. 5)
Eviden dışarı adım atmak, Aziz'in kaldığı otele gitmek, nihayet onu yüzünü görmek istiyordu. (s. 342 str. 7)

Bu oyunu oynamaya daha ne kadar devam edeceklerdi? (s. 342 str. 31)

Yarın sabah Bostan'a gidip *Aziz'le kahvaltı edeceğini düşünmek* bile kalbinin hızla atmasına yetmişken, hemen şimdi *yola çıkmak* çılgınlık gibi geliyordu. (s. 343 str. 6-7, 8)

Gözlerinde *karısının başka bir adamla buluşmasına mâni olmayacağını* ele veren bir boşvermişlik vardı. (s. 343 str. 18)

Ella *bir şey demeye* fırsat bulamadan Orly kardeşine sataştı. (s. 343 str. 30)

Ne demeye *görünüşünü değiştirmeye* çalışıyordu ki? (s. 345 str. 1)

Yoksa Zahara'yla yaşayacağı her macera, *bir macera olarak kalmaya* mahkûmdu, gelip geçiciydi. (s. 345 str. 4-5)

Bakışlarımdaki tedirginliği fark etmesini istemiyordum. (s. 350 str. 10)

Şems'in ayak izlerini takip etmeye çalıştım. (s. 350 str. 13)

Her yere bakmak lâzım. (s. 351 str. 4)

Ben yarın *Şam'a gitmek* için yola çıkıyorum. (s. 351 str. 5)

Öte yandan *babamın mutlu olması için her şeyi yapmaya* hazırđı. (s. 351 str. 23)

Böylece Kerra bir kadının yaşayabileceği en çetrefil ikilemlerden birine teslimmişti: Kocamın *mutsuz olmak* pahasına *benim yanımda kalmasını*, gözümün önünde olmasını mı isterim, yoksa benim mutsuzluğum pahasına *özgür ve bağımsız olmasına* mı? (s. 351 str. 28, 30)

Şems-i Tebrizî'yi aramak için yollara düşmek, tâ *Şam'a gitmek* zorunda değildim. (s. 352 str. 5)

Şems-i Tebrizî'yi aramak için yollara düşmek, tâ *Şam'a gitmek* zorunda değildim. (s. 352 str. 6)

İstesem yarın Konya'dan çıkar, bir süre orda burda dolanır, kalacak rahat ve temiz bir han bulur, birkaç hafta sonra döner, "*Şems'i aramaktan ayaklarıma kara sular indi ama ne yazık ki onu bulamadım*" der geçerdim. (s. 352 str. 9)

Ve ben o zaman anladım ki *bu soruyu cevaplamak* bana kalmıştı. (s. 352 str. 22)

Şems'i aramaya çıkıp çıkmamak benim imtihanımdır. (s. 352 str. 23)

Benden bir şair yaratmak! (s. 353 str. 14)

Mücadele etmek insan olmanın gereği. (s. 353 str. 19)

Sen *nefsini aşmak, herkesi bir ve eşit görmek, Yaradan'dan ötürü yaratılanı sevmek* yolunda minnacık bir adım bile atsan muhakkak karşılığını görürsün. (s. 353 str. 21, 22)

Hepsi kapısında *mürit olmak* için sıraya girmiş. (s. 354 str. 12)

Ferd ile Rab arasında ne kadar put duruyorsa; ister şan, ister şöhet, ister para, ister makam, hatta isterse aşırı dindarlık, ne varsa taşlaşmış, katılaşmış, aşktan uzaklaşmış, *yerinden oynatmak* gerekli, diye düşünürdü. (s. 355 str. 24)

Zihinlerdeki sınırları, gönüllerdeki önyargıları, cemiyetteki basmakalıp kuralları, *mezhep ve görüş farklılıklarını sarsmaktan* yanaydı ki, hepimiz tek ve bir ve eşit olduğumuzu anlayalım. (s. 355 str. 26)

Onun yüzünden yalnızlığı, çaresizliği, *yanlış anlaşılmayı*, dışlanmayı, horlanmayı ve en nihayetinde ayrılık acısını tattım. (s. 355 str. 32)

Her şeyi bırakmaya hazırım, yeter ki bir kez olsun nur cemaliyle aydınlanayım. (s. 356 str. 18)

Tam tersine, böylesi bir teslimiyet *son derece güçlü olmayı* gerektirir. (s. 357 str. 15)

Teslim olan insan *çalkantılı ve girdaplı sulara debelenmeyi* bırakır; emin bir belde yaşar. (s. 357 str. 16)

Fransis'in şahını zorlamak için vezirimi oynadım. (s. 357 str. 19)

“*Seni dünya gözüyle tekrar görmek* ne güzel” dedim. (s. 357 str. 23)

Benim nefsim de *dünyayı dolaşmaya devam etmek, yeni insanlarla tanışmak, yeni şehirler görmek* istiyordu. (s. 358 str. 18, 19)

Daha henüz bir yere ısınmışken *yeniden yollara düşmek* insanın ruhunda korkunç bir yalnızlık hissi oluştururdu. (s. 358 str. 21-22)

Rumi'yi öyle çok özlemiştim ki *ismini anmak* bile içimi dağlıyordu. (s. 358 str. 24)

Bazı hamleleri kazanmak için yaparsın, bazı hamleleri de sırf oyunun akışı bunu gerektirdiği, doğrusu bu olduğu için yapar ve yenilirsin. (s. 358 str. 30)

Ve bir daha *buralardan gitmesine* gerek kalmaz. (s. 360 str. 26)

Alaaddin'le evlenmek isteyeceğimi de nereden çıkarmıştı? (s. 361 str. 24-25)

Bir genç kızın *böyle meselelerde tezcanlı davranması* hoş karşılanmazdı, bilirdim ama soramadan edemedim: “Ya siz ne dediniz efendim?” (s. 362 str. 1)

Buraya gelişi *Şems'le evlenmek* istediğimi söylemekti. (s. 362 str. 5)

O zaman Mevlâna dikkatle yüzümü inceledi: “Yani sen bana *yardım etmek* için mi *Şems ile evlenmek* istersin? Burada kalsın diye, öyle mi?” (s. 362 str. 13)

Uzaktan sevmesi hoştur böylelerini. (s. 363 str. 3)

İyi koca olmayı, iyi baba olmayı öğrenecek. (s. 363 str. 7, 8)

Âşık oldukları adamı sevgileri aracılığıyla değiştirebileceklerini zannetmek biz kadınlara özgü kadim bir gafletmiş meğer. (s. 363 str. 15)

Bu evliliği sorgulamayı bıraktım. (s. 363 str. 20)

Başladım *ufacık, yumuşcık bir Meryem Ana yapmaya*. (s. 364 str. 2)

Kimseyle *göz göze gelmek, bir tanıdığa rastlamamak* için tüm dikkatini duvardaki tablolara, raflardaki bibolara verdi. (s. 366 str. 13-14)

Ella böyle bir adamla *bir fincan kahve içmekten* kimseye zarar gelmez diye düşündü. (s. 367 str. 1)

Sohbet öyle güzel ve hızlı akmıştı ki Ella'nın aklına *saate bakmak* gelmemişti. (s. 367 str. 4-5)

Ve üç çocuk annesi Ella Rubinstein, bir aylık yazışma *birkaç telefon görüşmesi* ve yazdığı tarihsel roman dışında hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediği bir adamla bir otelin lobisinde baş başaydı. (s. 367 str. 6)

Mektubunu okuduktan sonra gelip *seninle yüzyüze konuşmak* istedim. (s. 367 str. 11)

Şu ana kadar *her şey uzaktan flörtleşmekten ibaretmiş gibi davranmak* mümkündü belki ama şimdi *bir sınır aşılma* üzereydi. (s. 367 str. 13, 14)

Bu öyle bir soruydu ki aralarında olan biteni “*sanal bir oyun*” olmaktan çıkarıp fazlasıyla gerçek kılmıştı. (s. 367 str. 17)

Sanki bir örtü kalkmıştı ve hakikatle, *tâ baştan beri örtünün altında sırasını bekleyen o çırılçıplak hakikatle yüzleşmek* zorunda kalmıştı şimdi. (s. 367 str. 20)

Gerçi David bunca sene başka kadınlarla kırıstırıp *Ella'nın yüzüne bakmakta* sıkıntı çekmemişti ya, o başka meseleydi. (s. 368 str. 10)

Aziz uzanıp Ella'nın saç topuzunu tutan iğneyi çekti sonra da onu usulca kanapeye doğru itti, böylece *sırt üstü dümdüz uzanmasını* sağladı. (s. 369 str. 12)

Bir anda Ella'nın avuçları, dirsekleri, omuzları ve dahi tüm bedeni *yoğun bir enerji bulutuyla karıncalanmaya* başladı. (s. 369 str. 23-24)

Onunla sevişmek istedi. (s. 370 str. 5)

Fakat Aziz tedirgin bir hâlde, *gittiği yerden dönmekte zorlanmışçasına* gözlerini kırıştırdı. (s. 370 str. 6)

Seni mutsuz edecek bir şey yapmak istemiyorum. (s. 370 str. 10)

Buna yol açmak istemiyorum. (s. 370 str. 14)

Artık *vidı vidı yapmayı* kesmişti. (s. 370 str. 17)

Deri koltuğa uzandı; *yataкта yatmak* gelmedi içinden. (s. 370 str. 25)

Kalın simli tülün ardında yüzünü görmek ne mümkün. (s. 371 str. 15)

Ama çarçabuk omuzlarını dikleştirip *yaşından olgun görünmeye* çalıştı. (s. 371 str. 27)

Tuzdan, tozdan yapma bir abide gibiydi üflesen dağılacaktı sanki. (s. 372 str. 3-4)

Dedikocuların ağızlarını kapatmaya yeter. (s. 372 str. 25)

Şems'ten koca olmayacağını bilmek için dâhi olmaya gerek yok. (s. 373 str. 21)

Evet, sırf *Şems'e kol kanat germek* için babam Kimya'nın saadetini heba etti. (s. 373 str. 22)

Cin taifesini uzak tutmak için tütsüler yaktılar. (s. 373 str. 27)

Babam sırf *Şems'in gönlünü hoş tutmak* için, sırf o bir daha evden gitmesin diye bu evliliği ayarladı. (s. 374 str. 9)

Etrafımdaki insanlardan dururmu saklamak için elimden geleni yapıyorum ama kolay olmuyor. (s. 375 str. 18)

Ve ne vakit *bana uğramak* istese önceden muhakkak haber yollayıp, bir mahzuru var mı diye soruyor. (s. 375 str. 26)

Ama akşam olup kapımı tıklattığında tek yaptığı oturup *sohbet etmek* oluyor. (s. 376 str. 3)

Berber kitap okumak istiyor. (s. 376 str. 4)

Halet-i ruhiyesini çözmek bilmece çözmekten zor. (s. 376 str. 24)

Halet-i ruhiyesini çözmek bilmece çözmekten zor. (s. 376 str. 24)

Kırılmamayı öğrendim ve tabii *onu rahatsız etmemeyi* de. (s. 376 str. 28)

Aylarca her şey yolundaymış gibi yaptım; başkalarını değil, *kendimi kandırmak* için. (s. 376 str. 30)

Beni *daha yaratacı düşünmeye* teşvik ediyordu. (s. 377 str. 5-6)

Artık odamda durup *ölülerle konuşmayı* tercih ediyorum. (s. 377 str. 14-15)

İkimiz de cemiyet hayatından kendimize has sebeplerden dolayı *uzak durmak* istediğimiz için zamanla yakın dost olduk. (s. 377 str. 19)

Başını iki yana salladı: “Ama ben hayata baştan başlamadım ki. Tek yaptığım, *ölmeden evvel ölmek!*” (s. 377 str. 25)

İçimdeki sıkıntıyı ona belli etmek istemiyordum ama yüzüme bakar bakmaz ters giden bir şeyler olduğunu anladı. (s. 377 str. 27)

Şu ten meselelerinden uzak durmaya ahdettim. (s. 378 str. 9)

Ona *böyle yaklaşmak* doğru olmaz. (s. 378 str. 15-16)

Baştan çıkarmak istediği adam nikâhlı kocasıydı, bir yabancı değil ki. (s. 379 str. 14)

Bir kadının *kendi kocasının aşkını istemesi* haram olabilir miydi? (s. 379 str. 17)

Ve ben böylece, tek güzellik ölçütü *avuçlarına kına sürmek* olan bu saf köylü kızcağıza bir erkeği baştan çıkarmanın yollarını gösterdim. (s. 379 str. 22)

Ona *mis kokular karışmış sulara yıkanmayı, yumuşatıcı yağlarla tenini kaymak gibi yapmayı, yüzünü ballı maskelerle gençleştirmeyi* ve bir erkekle konuşurken hangi kelimeleri nasıl kullanması gerektiğini öğrettim. (s. 379 str. 25, 26, 27)

Sonra *dişleri beyazlatmayı, tırnak boyamayı, gözlere ve kaşlara sürme çekmeyi, dudakları parlatmayı, yanakları allamayı ve memeleri dolgun göstermeyi* bir bir izah ettim. (s. 380 str. 3, 4, 5)

Ardından Kimya'ya *raks etmeyi* öğrettim; Kıvırtmayı, çalkalamayı, şuh bakmayı ve *vücudunu havada kıvrılan bir duman gibi kullanmayı* da. (s. 380 str. 9, 11)

Sevdiği erkek için kendini ortaya koymaya, gerekirse bedelini ödemeye hazır bir kadın. (s. 380 str. 25, 26)

Ama hakkında hiçbir şey bilmediği bir konu var: *Karşılıksız sevmek!* (s. 381 str. 24)

Bilmez nasıl acıtır insanın canını, *sevdiğinden karşılık görememek!* (s. 381 str. 25)

“Affedersin. Ama seni görmem gerekliydi” dedim ve *içeri buyur edilmeyi* beklemeden odaya süzüldüm. (s. 382 str. 13)

“Beni arzuladığını sanıyorsun. Hâlbuki *tek istediğin incinen nefsinin onarmak*” dedi. (s. 383 str. 4)

Nefesinin girdabında kaybolmak isterken Şems beni tuttu ve itti. (s. 383 str. 7)

Eğilip *şalımı almak* istediysem de ellerim o kadar titriyordu ki kaygan ve narin kumaşı kavrayamadım. (s. 383 str. 11)

Ateşim yükseliyordu, *havale geçirmeye*, sayıklamaya başladım. (s. 383 str. 27)

Belki de odadaki kadınlar *içeri girmesine* izin vermemişti? (s. 384 str. 20)

Hiç olmak suretiyle her şey olmak... Hafiflemek suretiyle derinleşmek... (s. 385 str. 1)

Hiç olmak suretiyle her şey olmak... Hafiflemek suretiyle derinleşmek... (s. 385 str. 1)

Sokakta insanlar arasında *birbirlerine dokunmamaya* azami gayret gösterdilerse de *buna riayet etmek* giderek zorlaştı. (s. 385 str. 20, 21)

Tanıdık birilerine yakalanmayı umursamadığı gibi *içten içe “görülme”* istiyordu sanki. (s. 385 str. 27)

Bu sana delice gelecek belki ama *seninle Amsterdam’a gelmek* istiyorum. (s. 386 str. 26-27)

Mizacındaki ve hayatındaki ana mihver tasavvuf olmuş; ömrünü aşk inancına ve *başka insanlara faydalı olmaya* adanmış, gittiği her yerde, baktığı her ayrıntıda Tanrı’nın alametlerini aramıştı. (s. 388 str. 9)

Hâlâ görmek istediği yerler vardı; *seyahatlerine ara vermek* şöyle dursun, her zamankinden çok yolculuk yapmıştı. (s. 388 str. 24)

Yerli yerine oturttuğunu sandığı tüm parçaları tekrar gözden geçirmesi gerekmişti. (s. 389 str. 11)

İnanç, aşk, arzu, ölüm korkusu, ölümsüzlük arzusu, aile, yuva, hasret, saadet... *bütün bu kavramları yeniden düşünmesi* gerekmişti. (s. 389 str. 13-14)

Sufilikte *ölmeden evvel ölmeyi* öğrendim. (s. 389 str. 20)

Geleceğe dair planlar duymak isteriz. (s. 390 str. 3)

Yeni insanlarla tanışmak ve *Tanrı’nın yarattığı muazzam eseri beraber seyretmek* istiyorum. (s. 390 str. 9, 10)

“Daha sağlıklı ve daha uzun yaşamak için elimden geleni yaparım ama kanserimle kavga etmeyeceğim” dedi Aziz. (s. 390 str. 23)

Orada öylece durup *meyhanenin bildik seslerini dinlemeye* başladım. (s. 392 str. 15)

Ve ben, Konyalı Sarhoş Süleyman, günlerdir ağzıma damla içki koymamış da *komaya girmişim gibi tir tir titremeye* başladım. (s. 394 str. 31)

Üstelik *maziye düşünmeye* meyyal biri sayılmazdım. (s. 396 str. 3)

Dakikalar geçmek bilmedi. (s. 396 str. 12)

Bu arada Şems *hiçbir şey fark etmemiş gibi konuşmaya* devam etti. (s. 397 str. 9)

Her insan için bir *âşık olma* zamanı vardır, bir de ölmek zamanı. (s. 397 str. 13)

Gökyüzü eflatun çizgiler hâlinde ağarmaya başladı. (s. 398 str. 26)

Orada bir saniye daha oyalanmamam gerektiğini biliyordum ama *durup geriye bakmaktan* kendimi alıkoyamadım. (s. 398-399 str. 33-1)

Üstünde dervişin kanı olan hançeri alamadan *hızla koşmaya* başladım. (s. 399 str. 8)

Yemekleri pişirmek epey vaktini aldı. (s. 399 str. 23)

Mumları yakmayı düşündüyse de vazgeçti. (s. 400 str. 1-2)

Yepyeni bir yaşama doğmak için ölmeden önce ölmeli. (s. 400 str. 14)

Babamla konuşmaya uzun zaman cesaret edemedim. (s. 400 str. 17)

Ve cinayet gecesi bahçe duvarının ardında *katil ile maktülün aralarındaki konuşmayı* dinleyen altı kişiden biriydim. (s. 401 str. 19)

Sonra bir sırrı paylaşırçasına babamın kulağına eğildi; Şems’in sağ olduğunu, şimdilik Hindistan’da gizlendiğini, *ortaya çıkmak* için uygun zamanı kolladığını iddia etti. (s. 403 str. 8)

Bezirgân da gayet pişkin, bir zamanlar *derviş olmaya* özendiğini ama madem hayat onu başka bir istikamete savurdu, *Rumi gibi meşhur bir âlimin kaftanına sahip olmaktan* memnun olacağını söyledi. (s. 403 str. 12, 14)

Yeni kaybettiğin kişiyi manevi gözle bakınca *her yerde görmeye* başlarsın. (s. 404 str. 20)

Ayrımcılık yapıp *insanı insana üstün tutmak* biz kullara özgüdür; yoksa Allah’a değil. (s. 405 str. 9)

Yürümeye, *yola devam etmeye* mecburum. (s. 407 str. 1)

Dizlerimize kadar kendi kanımıza batsak bile vazgeçmeyiz *Aşk’a dönmekten, Aşk’a secde etmekten*. (s. 407 str. 15, 16)

Hâlbuki insan bunu bilmez; kendini *zora koşmakta* mahirdir. (s. 407 str. 20)

Artık *Amerika'da, Massachusetts'te olmadığını hatırlaması için birkaç saniye geçmesi* gerekti. (s. 408 str. 17)

Artık *Amerika'da, Massachusetts'te olmadığını hatırlaması için birkaç saniye geçmesi* gerekti. (s. 408 str. 18)

Ama şu an *sesini duymaya o kadar çok ihtiyacı vardı ki.* (s. 409 str. 22)

Meğer birini *aşkla, şuurla ve şükranla sevmek ne güzelmiş!* (s. 410 str. 29)

Ella eskiden *insanların birbirini tanınması için uzun zaman geçmesi gerektiğine inanırdı.* (s. 410 str. 30, 31)

Aslında *tek bir kelimeyle birden fazla şey açıklamaya çalışıyorduk.* (s. 410 str. 33)

Bunu birilerine anlatmaya kalksa anlayan çıkar mıydı? (s. 411 str. 18)

Ella *bozuk para bulmak için ceplerini karıştırdı ama nafile!* (s. 412 str. 3)

Cenazeden üç gün sonra, bütün misafirler gidince yapayalnız kalan Ella *son bir kez şehri* *gezmeye* çıktı. (s. 413 str. 24)

"*Hep olduğundan güçlü görünmeye çalışan bir kadın için fazla cici ve dişi*" diye geçirdi içinden. (s. 414 str. 2-3)

3.5. Zarf-Fiil Grupları

Göz açıp kapayıncaya kadar, ufacık bir taşne işler açar başa. (s. 11 str. 9)

Çemberler çemberleri doğurur, tâ ki en son çemberde *kıyıya vurup yokoluncaya* dek. (s. 11 str. 11)

Kendini bildi bileli durgun bir göl gibiydi Ella Rubinstein'in hayatı. (s. 11 str. 21)

Geliyorsa şayet elinizden, ki gelmeli, kusur etti mi kocanız, ki edebilir, *ne yapıp* edin, affedin. (s. 12 str. 14)

Bu eve geldiğinde minnacık bir enikti henüz. (s. 12 str. 25)

Bir türlü yüzleşemezdi bitişlerle, görmezden geldiği o son *burnunun ucunda dikilirken* bile. (s. 12 str. 33)

Ella kimseye –bilhassa kocasına- itiraf edememişti ama işin doğrusu, *bu satırları okurken* kendi ölüm ilanını okur gibi olmuştu. (s. 13 str. 27)

İşte tüm bu malum sebeplerden dolayı, kendisi de dâhil olmak üzere hiç kimse anlayamadı, tam yirmi yıllık evlilikten sonra Ella Rubinstein'in nasıl olup da bir sabah kocasına boşanma davası açtığını ve *kendini evliliğinden azat edip*, tek başına sonu belirsiz bir yere yolculuğa çıktığını. (s. 14 str. 10)

Normal şartlar altında birbirlerine tahammül etmeleri bile *zor iken*, aşk odu'nda yanmaları beklenmedik bir hadiseydi. (s. 14 str. 19)

Hem de öyle çabuk oldu ki, Ella *başına ne geldiğini anlayıp*, kendini koruyamadı bile. (s. 14 str. 21)

Nice sonra Ella *geriye dönüp baktığında* başlangıç anını zihninde o kadar çok tekrarlayacaktı ki, sanki geçmişte yaşanmış bitmiş bir hatıra gibi değil de, hâlâ evrenin bir köşesinde sürmekte olan bir tiyatro sahnesi gibi gelecekti ona her şey. (s. 15 str. 2, 3)

Pişirdiği kakaolu mozaik keki bırakmak için şöyle bir uğramış, ama *ısrarları kıramayıp* yemeğe kalmıştı. (s. 15 str. 19)

Ella'nın *yemek biter bitmez* yapacak bir dolu işi olsa da henüz masadan kalkası gelmiyordu. (s. 15 str. 20)

Meşhur bir edebiyat eleştirmeni değil, *bitmez tükenmez* ev işleri ve ailevî yükümlülükleri olan, üstüne üstlük bir de üç çocukla uğraşan titiz bir ev kadını olmuştu sonunda. (s. 16 str. 11)

Her ne kadar feministlerle kaynayan Smith Üniversitesi'ndeki sınıf arkadaşlarının hiçbiri Ella'nın seçimine takdirle bakmasa da, o bunun üstünde durmamış; evine bağlı bir anne, eş ve ev hanımı olmaktan *uzun seneler boyunca* en ufak bir rahatsızlık duymamıştı. (s. 16 str. 22)

Ella da mebzul miktarda *boş vakti olduğunu görüp*, en nihayetinde bir iş bulmanın iyi olabileceğini düşünmeye başladı. (s. 16 str. 31)

Kocasının onu yürekten teşvik etmesine ve aralarında sürekli *bu konuyu konuşup* fırsat kollamalarına rağmen, Ella için iş bulmak pek de kolay olmayacaktı. (s. 17 str. 1)

David Ella'yı dirseğiyle hafifçe dürttü ama baktı ki karısından gık çıkmıyordu, kendi söylediklerine şevkle *kafa sallayarak* kendisi onay verdi: "Gayet meşhur ve itibarlı bir yayınevi bu, Esther Hala. (s. 17 str. 19-20)

Aralarında Ella gibi bunca sene *ev hanımı olup* da tekrar çalışmaya başlayan tek bir kişi yok. Ne kadın ama, değil mi?" (s. 17 str. 23)

Ella *hafifçe kıpırdayıp* omuzlarını dikleştirdi. (s. 17 str. 26)

Yoksa onu aldattığı için *pişmanlık duyup* bu şekilde arayı yumuşatmayı mı umuyordu? (s. 17 str. 31)

Sanki Ella *masadan kalkıp* son yolculuğuna çıkmıştı da, kesif bir hüznle onu anıyordu. (s. 18 str. 6)

Daha bir dakika evvel hepsini saran yumuşaklık ve yakınlık *buhar olup* uçtu. (s. 18 str. 26)

David *iştahı kesilmişçesine* çatalı bıçağı bir kenara koydu ve *gözlerini kısıp* Jeannette'e baktı. (s. 18 str. 30, 31)

Cümle ağzından *çıkarcıkmaz* kızının kendisine bakışlarından böyle bir soruyu garipsediğini anladı. (s. 19 str. 12)

Ella kelimeleri *tane tane seçerek*, sözlerine açıklık getirmeye çalıştı. (s. 19 str. 22)

Elma suyunu bırakıp, cebinden bir kutu mide asidi tableti çıkarttı. (s. 19 str. 26)

Ella, *Jeannette'in elini tutup, kendine doğru çekerek* hafifçe sıktı. (s. 19 str. 30)

Ne olursa olsun *ailen olarak* hep arkadayız. (s. 19 str. 32)

"Yalnızca yardım etmek istiyorum" diye mırıldandı Ella, sakın ve metin olmaya *gayret ederek*. (s. 20 str. 5)

Tam sekiz ay oldu biz *çıkarmaya başlıyalı*. (s. 20 str. 13)

Masadaki herkes *ters ters bakınca*, Avi *çenesini kapayıp*, olduğu yerde sindi. (s. 20 str. 21)

Bu arada kaşlarını çatmış düşünen David *gerilimin arttığını sezerek* ortama acilen müdahale etti. (s. 20 str. 24)

Ella, *derin bir of çekip*, tekrar kendini ringe attı. (s. 20 str. 29)

Valla, lafı *çevirip çevirmeden* bir seferde söyleyeceğim. (s. 20 str. 30)

Hâlbuki sırf sen *genç yaşta evlenip, benim yaşımdayken* çocuk doğurdun diye, ben de aynı hataları yapacak değilim! (s. 21 str. 3)

Tatlım, Scott’la çıkmaya başladığımızda, *anne baba olarak* bizler de memnun olmuştuk. (s. 21 str. 16)

Babasını *devre dışı bırakıp*, tekrar annesine çevirdi sorgulayan bakışlarını. (s. 21 str. 32-33)

Bizler *anne baba olarak* tabii ki en doğru seçimi yapmanı isteriz. (s. 22 str. 12)

Kaygayla iç geçirip alnını ovlamaya başladı. (s. 22 str. 16)

Ella *bir an takılıp*, aradığı kelimeyi bulabilmek için gözleriyle etrafı taradı. (s. 22 str. 33)

Ella midesinin ortasında *koca bir taş gelip* oturmuş gibi kalakaldı. (s. 23 str. 24)

Ve bir hızla, hışımla, *önündeki peçeteyi atıp* sandalyeyi ittiği gibi masadan kalktı, mutfaktan fırladı. (s. 24 str. 6)

Bir dakika geçti geçmedi, Orly ve Avi de *peş peşe ayaklanıp, parmaklarının ucuna basarak* çıktılar. (s. 24 str. 8)

Son mide asidi tabletini *kıtır kıtır çiğneyerek*, sudan bir bahaneyle sıvıştı. (s. 24 str. 12)

Bu yüzden Ella *kocasının yanındayken* kolay kolay ağlamazdı. (s. 25 str. 11)

Ella *uzatılan ahizeyi alırken* kendini topladı, *elinden geldiğince* neşeli konuşmaya çalıştı: “Alo, buyurun.” (s. 25 str. 17, 18)

Şu ünlü yayınevinde *edebiyat editörünün asistanının asistanı olarak* ona verilen ilk görev, adı sanı bilinmeyen bir yazarın romanını okumaktı. (s. 25 str. 27)

“Şey... eee... valla gayet mistik bir kitap” dedi işi *şakaya vurup, vaziyeti idare etmeye çalışarak*. (s. 26 str. 6)

Bir yandan birilerine *talimat yağdırırken*, bir yandan da yayınevinin yazarlarından biri hakkında New Yorker’da çıkan bir eleştiri yazısına göz gezdiriyor; *satış raporlarını denetlerken* yeni e-posta geldi mi diye ekranı kolluyor; ton balıklı sandviçini *hızlı hızlı yerken* lokmasını buzlu kahveyle yumuşatıyor olabilirdi pekâlâ. (s. 26 str. 14, 16, 17)

İşin aslı kendisine verilen romanı *okumak istediğinden* bile emin değildi. (s. 26 str. 33)

Geçer geçmez de bugün davamlı kendini yanlış anlaşılmış hissettiğini ve savunmak zorunda kaldığını fark etmesi bir oldu. (s. 27 str. 31)

Bak mesela bu hafta, *Tahran’da bir genelev işletirken* ülkeden kaçmak zorunda kalan İranlı bir kadının kitabını yayına hazırladım. (s. 28 str. 6)

“Hayır, tabii ki öyle değil” dedi Ella kekeleyerek; aptal durumuna düşmüş, suçüstü yakalanmış gibi *ezik hissederek*. (s. 28 str. 11)

Ella nihayet *telefonu kapattığında* kocasıyla göz göze geldi. (s. 28 str. 26)

Normalde kafasını meşgul eden tüm sorunları tek tek ensesinden yakaladı, *küçümen kutulara sokup* üstlerine de birer kilit vurdu. (s. 29 str. 13)

O da *saman altından su yürüterek* romanı yeni asistanına iletmişti. (s. 30 str. 16)

Böylece Aşk Şeriatı *elden ele geçerek* en nihayetinde Ella'nın üzerine kalmıştı. (s. 30 str. 17)

Kitabı okuyup, hakkında kapsamlı bir rapor yazmak artık onun göreviydi. (s. 30 str. 18)

Aşk Şeriatı'nı okurken kendi hayatının da satır satır sil baştan yazılacağını. (s. 30 str. 22)

İçinden bir ses, dosyayı bir kenara kaldırmasını, derhal *içeri gidip* Michelle'e *telefon açarak* bu tuhaf kitabı okuyamayacağını söylemesini fısıldadı. (s. 32 str. 5)

Ne ki kısa bir tereddütten sonra, *derin bir iç çekip* sayfayı çevirdi ve işte böylece ılık bir mayıs akşamı ismini bile duymadığı bir yazarın, hiç bilmediği bir dünyayı anlattığı romanını okumaya başladı. (s. 32 str. 7)

Her bir insanı Yarad'an'ın emaneti saklı bir cehver addedip, anlattıklarına kulak verdi. (s. 35 str. 16)

Batı'da, Kudüs yolundaki Haçlılar Konstantinopolis'i *işgal edip* yağmalamışlar; böylelikle Bizans İmparatorluğu'nun bölünmesine yol açmışlardı. (s. 37 str. 4)

Bu benzersiz yarenlik sayesinde ki Rumi, önceleri hâkim çizgiye yakın duran, *bir din âlimiyken, alışageldik tüm kurallardan çıkmaya cüret ederek* adanmış bir gönül ehli, aşkın ateşli savuncusu, semanın yaratıcısı ve tutkulu bir şair oldu. (s. 38 str. 7, 8)

Tıpkı o zamanlar olduğu gibi, bugün de nicelerinin *"kâfirlere karşı savaşmak"* olarak tanımladığı zahiri bir cihaddansa, insanın *kendi içine yönelerek* olgunlaşmasını hedefleyen bâtinî bir cihat üzerinde durdu. (s. 38 str. 15, 16)

Kişinin kendi egosuna karşı sonuna kadar *mücadele ederek* adım adım nefsini yenmesini salık verdi. (s. 38 str. 18)

Yüzünden kan çekilmezden, gözleri yuvalarından fırlamazdan, ağzı *yarım bir dem çekip* kapanmazdan evvel çıkardığı o ses, tuzağa düşmüş bir kurdun ulumması gibi, hançerlenmiş bir insanın elvedası. (s. 39 str. 7)

Başlar oymaya, *tenini delip geçercesine*. (s. 39 str. 13)

Gündüzleri bir şekilde idare edersin ama *gece olup yalnız kaldığında*, döşeginde soğuk soğuk terlersin. (s. 39 str. 16-17)

Görevim fahişeleri hizaya dizmek, hadlerini bilmeyen müşterilerin akıllarını başlarına getirmek, *kabakuvvet kullanarak* onun bunun gözünü korkutmaktı. (s. 40 str. 12)

Durup dururken bu yollara tövbe edip kendini dine adamaya kalkmıştı haspa. (s. 40 str. 15)

Zira onu bulduğumda yüzünü öyle fena dağıtacağım ki, bir daha hiçbir erkek bakmak istemeyecekti ondan yana. (s. 40 str. 17)

Lakabı “Çöl Gülü” olan o şapşal kızcağızı yakalamama ramak kala, esrarengiz bir mektup aldım; *dikkatimi başka yöne çekerek* aklımı meşgul eden beklenmedik bir mektup. (s. 40 str. 20-21)

Hasan Sabah’ın ölümünden ve *tarikatin önde gelenlerinin tutuklanıp* zindanlara atılmasından sonra bir daha toparlanamadınız, eskisi gibi olmadınız. (s. 40 str. 25)

Pencereye en yakın masaya, sırtımı kapıya verecek şekilde oturacak; başımı *önüme eğip*, *gözlerimi kaldırmadan* toprak zemine bakacaktım. (s. 41 str. 4, 5)

Çok geçmeden, beni kiralayacak kişi veya kişiler masama gelecekti. (s. 41 str. 5-6)

Ne geldiklerinde, ne giderlerken, yahut ne de sohbetimiz esnasında *başımı kaldırıp* yüzlerine bakmama müsaade vardı. (s. 41 str. 8, 9)

Alamut kalesi’nden çıkalı beri kendime seçtiğim hayat bu minvaldeydi. (s. 41 str. 18)

Allahüteala bile mukaddes nizamını kururken, can alma işinde Azrail’i kendine naip tayin etmemiş mi? (s. 42 str. 8-9)

Her neyse, *karanlık çökünce* mektupta bahsi geçen meyhaneye gittim. (s. 42 str. 15)

Ama *içeri girdiğimde* pencere kenarındaki masayı dolu buldum. (s. 42 str. 16)

Herifi uyandırıp yaylamasını söyleyecektim ama son anda vazgeçtim. (s. 42 str. 18)

Bu sebepten, *en yakındaki boş masaya oturup* pencereye döndüm. (s. 42 str. 21)

Bu şehre geldi geleli kahırdan başka bir şey getirmedi. (s. 43 str. 8-9)

Müşteriler benimle *el sıkışmadan* evvel, nedense tutup izahata girişirler. (s. 43 str. 14)

Ben *böyle sorunca* tedirgin oldular. (s. 43 str. 19)

Son kelimeyi duyar duymaz tüylerim diken diken oldu. (s. 43 str. 23)

Anlık bir duraklamadan sonra, her ikisi de teklifimi kabul ettiklerini söyledi. (s. 44 str. 7)

Avluda *Şems’i öldürüp* kuyuya atalı beş sene geçti. (s. 44 str. 18)

Avluda *Şems’i öldürüp kuyuya atalı* beş sene geçti. (s. 44 str. 18)

Hâlâ duymadım *etinin suya düştüğünde* çıkardığı sesi. (s. 44 str. 19)

O *öldü öleli* kâbussuz bir gecem geçmedi. (s. 44 str. 21)

Ne zaman o geceyi hatırlasam *iki büklüm olup* kusuyorum. (s. 44 str. 25)

Sanki *içimde biriken* ne varsa çıkarmak istiyorum. (s. 44 str. 26)

Aya bakıyordum atıldığım yerden, katlimin hesabını *semaya sorarcasına*. (s. 48 str. 5)

İşte o an, *bir çalılığın dibinden sürünerek* geldi bir gölge, vahşi bir kedi gibi, zerafetle ve sinsice, süratle bahçe duvarını aştı. (s. 48 str. 8)

Çektiği ıstırabın altında ezildikçe haykırıyor; haykırdıkça sır tutmamış bir ayna misali çatlıyor, kırılıyordu inceden. (s. 48 str. 11)

Feryadı keskin cam kırıkları gibi *dört bir yana dağılıp* delik deşik ediyordu geceyi. (s. 48 str. 13)

Davudî sesin sahibini *yanı başımda dikilirken* buldum. (s. 48 str. 32)

Müşterilerimi ürkütüp kaçıracaksın be adam. (s. 49 str. 8-9)

Hancının mengene gibi ellerinden kurtulmaya çalışırken, “Sahi mi? Çılgılık mı atıyordum?” diye sordum kısık sesle. (s. 49 str. 10)

Ne oldu sana *durup dururken?* (s. 49 str. 14)

Yemek yerken uyuyakaldım, kâbus falan gördüm zaar. (s. 49 str. 14)

Sırf beni rahat bıraksın diye *suyuna gidip*, dediklerini tasdik edebilirdim ama yalan söylemeye dilim varmadı. (s. 49 str. 17)

Bütün gün *oruç tutup* dua ede ede dolaşınca güneş başınıza geçiyor. (s. 49 str. 28)

Bütün gün *oruç tutup dua ede ede dolaşınca* güneş başınıza geçiyor. (s. 49 str. 29)

Kafayı üşütüp serap görüyorsunuz herhâlde. (s. 49 str. 29)

İki uşak belirdi o an, *tepeleme dolu heyula gibi bir tepsiyi aralarında taşıyarak*. (s. 49-50 str. 33-1)

“Bana bak bunları ödeyecek paran var mı?” diye sordu *tepeden bakarak*. (s. 50 str. 8-9)

“Dedim ya, topunuz keçileri kaçırmışsınız” dedi hancı *suratını ekşiterek*. (s. 50 str. 14-15)

Her yerde *aynı sefalet varken* âlemi gezmenin mânâsı ne? (s. 50 str. 21)

Bu sözleri duyunca ince bir sızı hissettim kalbimde. (s. 50 str. 31)

Şayet Allah buradaysa ve başımıza *türlü felaket gelirken* parmağımı dahi kımıldatmıyorsa, bu nice Rab’dır söylesene? (s. 51 str. 9)

Ancak tam o anda arka sıralarda *bir kıyamet kopunca* lafi yarım kaldı. (s. 51 str. 22)

Dönüp tantananın geldiği istikamete baktığımızda, sarhoş naralar atan iki irikıyım adam gördük. (s. 51 str. 23-24)

İkili, gem vurmadıkları bir hayâsızlıkla diğer müşterilere dayılanıyor, onların kâselerinden *aşlarını çalıp* kadehlerinden içiyor; arada itiraz eden olursa *daha da diklenerek*, arsız oğlan çocukları gibi önlerine gelen herkesle kafa buluyorlardı. (s. 51 str. 26, 27)

Hancı *bu manzarayı görünce* öfkeyle dişlerini sıktı. (s. 51 str. 29)

Sarhoş müşterilerden birini *boğazından tutup* yumruğunu kaldırdığı gibi suratına indiriverdi. (s. 51 str. 33)

Çok geçmeden uşak oğlanlar gelip müşterileri yerden topladı. (s. 52 str. 21)

Çok geçmeden *uşak oğlanlar gelip* müşterileri yerden topladı. (s. 52 str. 21)

Bıraktığı intibaadan memnun, yan gözle bana baktı hancı, *haşmetiyle böbürlenerek*. (s. 52 str. 25)

Ne zaman ki Allah aşağıdaki kullarını unuttur, *dişini sıkıp* adaleti sağlamak bizlere düşer. (s. 52 str. 31)

Bilsin ki kuzuyu tek başına bıraktın mı *kurt olup* çıkar! (s. 52 str. 33)

“Yanlış yapmaktasın” diye mırıldandım *kapıya yönelirken*. (s. 53 str. 2)

Hancıya doğru yürüdüm, *kor alevler saçan gözbebeklerinden ayırmadan* gözlerimi. (s. 53 str. 14)

İstemsizce, güvensizce irkildiyse de, sağ elini *elime alıp* avucunu açtığımda bana karşı koymadı. (s. 53 str. 15)

İstemsizce, güvensizce irkildiyse de, sağ elini elime alıp *avucunu açtığımda* bana karşı koymadı. (s. 53 str. 15)

İçindeki zayıflık dışına *şiddet olarak* yansiyordu. (s. 53 str. 27)

Başı yerde, *dudakları sıkı sıkıya büzülmüş dururken* öylece, yüzü buruştu; okunmaz bir harita oldu. (s. 54 str. 14)

Hemen o an, yani *hiç acı çekmeden* can verdi. (s. 54 str. 20)

Bu lafi duyar duymaz hancı kızgın tavaya değmiş gibi *elini çekip* benden uzaklaştı. (s. 55 str. 3, 4)

Üstelik bunu Scott’a *telefon açıp* kızıyla evlenme kararını gözden geçirmesini söyleyerek yapmıştı. (s. 55 str. 21)

Üstelik bunu Scott’a telefon açıp *kızıyla evlenme kararını gözden geçirmesini söyleyerek* yapmıştı. (s. 55 str. 22)

Mayısın on sekizi itibariyle o kadar emindi ki kendinden, sırtını yıkılmaz dağlara yaslanmış gibi *tepeden konuşarak*, bir başkasının hayatına müdahale etmekte en ufak bir beis görmüyordu. (s. 55 str. 26)

Tüm şaşkınlığına rağmen nezaketi elden bırakmamaya *gayret ederek*. (s. 56 str. 5)

Ama çok yakında *Ella'nın ne demek istediğini anlayıp* ona hak verecek; hatta vaktinde böyle bir ihtarda bulunduğu için ilerde teşekkür bile edecekti. (s. 56 str. 11)

Scott nihayet konuşacak gücü *kendinde bulunca* “Mrs Rubinstein, sanırım siz bizi anlamadınız” dedi. (s. 56 str. 17)

Sanki *iki gönül bir olunca* samanlık seyran olacak? (s. 56 str. 22)

David Ella'ya *cepten mesaj yollayıp* acil bir durum çıktığını, eve gelemeyeceğini iletmişti. (s. 57 str. 27)

Başka kadınlarla yatıp kalkıyordu muhtemelen, hatta avuç avuç para da harcıyordu onlara. (s. 58 str. 3)

Ama zaten biteviye suçluluk duymak, *başkalarının hatalarını sırtlanıp* taşımak, Ella Rubinstein'in kişiliğinin ayrılmaz parçasıydı. (s. 58 str. 16)

İkizlerle *masaya oturduğunda* Ella'nın suçluluk duygusu yerini melankoliye bırakmıştı. (s. 58 str. 18)

Farkında bile olmadan kendine acımaya başladı. (s. 59 str. 4)

Şimdi *yola çıkıp* otostop yapsa, böyle bir adam da onu terkisine atsa, ne müthiş bir şey olurdu ama? (s. 59 str. 20)

Bu kadar geniş bir ailesi varken nasıl olup da kendini böyle yalnız ve kimsesiz hissettiğini söyleyebilir miydi? (s. 59 str. 26)

Her ne kadar *ayak direyip* inkâr etse de, her ne kadar aleyhinde ileri geri laflar etse de, tâ derinlerde bir yerde nicedir aşka muhtaç, aşka hasretti. (s. 60 str. 3)

Oraya sırtüstü uzanıp, günboyu olanları bir bir düşündüm, tattım. (s. 60 str. 12)

Öteki âleme gidip gelmemi yadırgayan, keşiflerimden ürken ve bana bu konuda peşin hükümle yaklaşan ilk kişi öz babamdı. (s. 61 str. 2)

Bir gün bana *sedir ağacından sandık yapmayı öğretirken*, dilimi tutamayıp ona koruyucu meleğimden bahsettim. (s. 61 str. 8)

Birkaç gün evvel *birkaç komşu gelip*, beni anama babama şikâyet etmişti. (s. 61 str. 13)

Ama babamın beklentilerinin aksine, *büyüyüp serpildikçe* kaybolmadı keşiflerim. (s. 61 str. 33)

Hazreti Lût'un karısı tuzden bir heykel kesilmişti *durup terk ettiği şehre bakınca*. (s. 62 str. 8)

O gün bugündür doğduğum yerin ismi kekremsi bir kelimedir yüreğimde; öyle narin, öyle hassas ki *teleffuz eder etmez* çiy tanesi gibi erir dilimde. (s. 62 str. 10)

Aç kaldığımda rüya tabir ederek üç beş kuruş kazanır, kazandığımı muhtaç olanlara dağıtır; bu şekilde Doğu'dan Batı'ya, Kuzey'den Güney'e yedi iklimi gezer, dağda bayırda Hakkı'ı ararım Hak için. (s. 62 str. 17)

Aç kaldığımda rüya tabir ederek üç beş kuruş kazanır, kazandığımı muhtaç olanlara dağıtır; bu şekilde Doğu'dan Batı'ya, Kuzey'den Güney'e yedi iklimi gezer, dağda bayırda Hakkı'ı ararım Hak için. (s. 62 str. 17-18)

Nicelerini silip silip yeniden yazdım. (s. 63 str. 22)

Bütün ilmimi, bildiğim öğrendiğim her şeyi, *bir inci tanesi gibi avucumda tutup*, tek bir kişiye vermek arzusundayım. (s. 63 str. 31)

Onun yanında soluklanıp tekrar yola koyulacağın anı bekleyeceksin. (s. 64 str. 30)

Bir gün sonra öğle sularında Ella *kaldığı yeri işaretleyip* Aşk Şeriatı'nı kenara koydu. (s. 65 str. 9)

Belki de en iyisi *telefon açıp* Michell'e sormaktı. (s. 65 str. 15)

Sayfadaki bir köprüyü tıklayınca Aziz'in çektiği fotoğraflara ulaştı. (s. 66 str. 7)

Ella web sayfasını aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya defalarca taradı; *her bir kartpostalın üstüne tıklayarak* Aziz'in yorumları okudu. (s. 66 str. 24)

Nefsini tanımadıkça, nefsin seni gömer olmuş. (s. 66 str. 30)

Bu şiiri okurken bir an için de olsa tuhaf mı tuhaf bir hisse kapıldı Ella. (s. 67 str. 1)

Batan güneş *sırtına vururken*, fırında pişen çikolatalı kekin kokusu yayılmıştı. (s. 67 str. 9)

Sürekli bir sonraki günü, haftayı, seneyi düşünüp, planlar programlar yapmaktan; *renkli yapışkan kağıtlara notlar yazıp* oraya buraya asmaktan, bir türlü içinde bulunduğu ana veremiyordu kendini. (s. 67 str. 13, 15)

“Belki ben de kendi kurallar bütünüümü oluşturup, kâğıda dökmeliyim” diye mırıldandı. (s. 67 str. 17)

Geçen her saniye *zamanın azaldığını düşünerek* biraz daha gerildi. (s. 68 str. 3)

Ella *ağzından çıkanlara inanmadan* öylece kalakaldı. (s. 68 str. 7)

Durup dururken ne olmuştu ona böyle? (s. 68 str. 8)

Acaba *insan mutsuzken* bunun farkına varmadan yaşayabilir miydi? (s. 68 str. 10)

Acaba insan mutsuzken *bunun farkına varmadan* yaşayabilir miydi? (s. 68 str. 10)

Pek fazla düşünmeden, ani bir itkiyle bir mesaj yazmaya başladı. (s. 68 str. 17)

RTB Yayınevi'nde edebiyat editörünün asistanının asistanı olarak Aşk Şeriatı isimli romanınızı okuyorum. (s. 68 str. 21)

Önceki gün erkek arkadaşına *telefon açıp* evlilikten vazgeçmeleri gerektiğini söyledim. (s. 69 str. 5)

Bir gün Boston'a uğrayacak olursanız bizzat tanışmak, *bir fincan kahve içip* sohbet etmek isterim. (s. 69 str. 16)

Gerçi, süklüm püklüm *mutfağında oturup* hiç tanımadığı, hatta ne bugün ne de yarın tanışacağını sandığı, *adı sanı duyulmamış bir yazara mesaj yollarken*, böyle mühim bir çağrıda bulunduğunun farkında bile değildi. (s. 69 str. 26, 28)

Nesebi ezelden din âlimi olduğundan, bir de *meşhur ve nüfuzlu bir aileden geldiğinden*, bölgenin en sözügeçer kişilerinden birisiydi. (s. 70 str. 13)

Gene tek kelimesiyle en ağır mahkûmları azâd ettirebilir, *zifiri zindanlardan çekip* kurtarabilirdi. (s. 70 str. 16-17)

“Dünyanın en şahane şehrinde yaşıyoruz” dedi kadı *ağızına bir incir atarken*. (s. 70 str. 23)

Bugün Bağdat, *Moğol Ordularından kaçan mültecilerle dolup* taşmış durumda. (s. 70 str. 24)

Kâseye uzanıp bir incir daha aldı. (s. 71 str. 6)

“Sakin yanlış anlama. Sizin zaviyenizle bir alıp veremediğim yok Baba Zaman. Ama sence de şu Sufi taifesi kamu nizamından çıkmıyor mu?” dedi kadı *sakalını kaşıyarak*. (s. 71 str. 18)

Kızıl saçlı çömez *destur isteyip*, odaya girdi. (s. 71 str. 20)

Dosdoğru bana doğru yürüdü; *kulağıma fısıldayarak* beklenmedik bir misafirimiz olduğunu haber verdi. (s. 71 str. 21)

Bu beklenmedik misafiri görür görmez, fevkalade bir kimseyle karşı karşıya olduğumu hissettim. (s. 72 str. 9)

Misafir sessizce *boyun kırıp* selâm verdi. (s. 72 str. 16)

Derviş odadaki herkesi *tek tek selâmlayıp*, gösterilen yere sakince oturdu. (s. 72 str. 19)

Hiçbir teferruatı kaçırmamaya gayret edercesine şöyle bir etrafı taradı. (s. 72 str. 20-21)

Bu ikisi ağızlarından tek kelime dahi çıkmadan uzun uzun birbirlerine baktılar. (s. 72 str. 22-23)

Adını sorunca, “Tebrizli Şemseddin” dedi; dağda bayırda Allah’ı arayan bir abdal olduğunu söyledi. (s. 72 str. 26)

Tekrar konuşmaya başladığında sakin ve emindi; ses tonu ölçülüydü. (s. 73 str. 6)

“Laf-ı güzaf” dedi Başkadı *dudak bükerek*. (s. 73 str. 9)

Allah’ı bulmak için senin gibi *kara paçavralara bürünüp* yollara mı düşecek herkes? (s. 73 str. 12)

Odadaki adamlar kadıyı yağlamak için *yarışa tutuşunca*, ardı ardına içi boş kahkahalar sökün etti hepsinden. (s. 73 str. 14)

Ne var ki tebessümü, *dervişin hemen sonraki sözlerini işitir işitmez* siliniverdi. (s. 73 str. 24)

Şayet bir insan para pul, mertebe ve makam peşinde koşuyor, *kürkler ipekler kuşanıp* inci mercan atlas kaftan içinde yaşıyorsa, yani Kadı Hazretleri, sizin gibi yapıyorsa, Allah’ı bulması imkân dahilinde değildir! (s. 73 str. 27)

Başkadı’nın yalakaları nefes bile almaya *cesaret edemedi* endişeyle birbirlerine bakakaldı. (s. 73 str. 32)

“Söylenmesi gereken bir şey varsa, *dünya bir olup* yakama yapışsa bile söylerim” diye cevapladı Tebrizli Şems. (s. 74 str. 3)

Başkadı kaşlarını çattıysa da, dervişi fazla kale almadığını göstermek için *omuz silkip* geçiştirdi. (s. 74 str. 6)

Deli bakışları yüzüme değince güneşe yüz sürmüşçesine ateş bastı içimi. (s. 74 str. 21)

Baştakilerin görevi halkın yanlış şeyler istemesine *mâni olup*, yoldan çıkmasına engel olmaktır. (s. 74 str. 30)

Ama unutmamalı ki kandil *karanlıkta yürürken* önünü görmeye yarar. (s. 75 str. 1)

Tam ben dervişi odadan çıkartmak için *uygun bir bahane ararken*, Şems devam etti: “Meramımı daha iyi anlatan bir kural zikredebilirim.” (s. 75 str. 11)

Hazreti Musa bir gün bir başına *dağları dolanırken*, uzaktan yoksul ve yalnız bir çoban görmüş. (s. 76 str. 9)

Çoban dizüstü çökmüş, *ellerini semaya açıp* dua etmekteymiş. (s. 76 str. 11)

Bu dururm Musa’nın çok hoşuna gitmiş ama yaklaşıp da *çobanın duasını duyunca* afallamış. (s. 76 str. 13)

Sürüdeki en yağlı koyunu kes desen, *gözümü kırpmadan* keserim Senin için. (s. 76 str. 16)

Musa duaya *kulak kabartarak* çobana yaklaşmış. (s. 76 str. 19)

O gün akşama kadar Musa *çobanın yanında durup* ona temel duaları ezberletmiş. (s. 76 str. 32)

Ertesi gün *güneş doğar doğmaz*, çobanı görmek için tekrar dağa çıkmış. (s. 77 str. 12)

Öğretildiği gibi yakarmaya gayret gösterdiğinden, aman bir yanlış laf etmeyeyim diye takılıyor, kekeliyor, terliyormuş. (s. 77 str. 15-16)

Musa, *çobana ettiğinden pişman olup* sırtını okşamış ve demiş ki. (s. 77 str. 17)

Çoban, *Musa’dan bunları işitince* hayrete düşmüş ama bir o kadar da rahatlamış. (s. 77 str. 21)

Ne var ki o artık bir üst aşamaya vasil olduğundan, masum inkârına, *tatlı günahına dönmeyip*, *Musa’nın öğrettiği ezbercilikte de kalmayıp*, tüm bunların ötesine geçmiş. (s. 77 str. 23, 24)

Şems susunca gözücüyle kadı hazretlerine baktım. (s. 78 str. 4)

Lâkin *gayet cin fikirli olduğundan* şunu da sezmişti: Şayet Şems’in anlattığı hikâyeye menfi bir tepki vermeye kalksa, *bir adım daha atıp* haddini bilmezliğinden ötürü onu cezalandırması gerekecekti. (s. 78 str. 6, 8)

Aralarda rastgele koyu bulutlar *şekilden şekle girerek* muazzam bir renk uyumu yaratıyordu. (s. 78 str. 17)

Bana hafifçe *selâm verip* Tebrizli Şems'e buz gibi bir bakış attıktan sonra yürüdü gitti. (s. 78 str. 19)

Adamları birbirini iterek telaşla ardından seğırtti. (s. 78 str. 21)

Şems-i Tebrizî *gözüne düşen zülüfleri kenara atıp* gülümsedi: “Varsın kızsın, ben ona kızgın değilim. Hem alışkın sayılırım kadılar tarafından sevilmemeye.” (s. 78 str. 24)

Bir yanım anlatsın diye heyecanla beklerken, bir yanım anlatmamasını istiyordu. (s. 78 str. 33)

Başını mutfak masasının üzerine dayayıp açık duran kitabın yanında ağzı açık bir hâlde uyuyakalmıştı Ella. (s. 79 str. 5)

Ama *ağzını açtığında* konuşmadığını fark etti. (s. 79 str. 16)

Hâlâ *aynı insan olup* olmadığını bilmek istiyordu. (s. 79 str. 24)

Gözlerini açar açmaz ilk işi dilini yoklamak oldu. (s. 79 str. 27)

Sesin geldiği yöne doğru baktığında Gölge'nin delirmiş gibi mutfağın arka bahçeye açılan kapısını tırmaladığını gördü. (s. 79 str. 28)

O *orada dolaştıkça*, köpek de burada çıldırıyordu. (s. 80 str. 1-2)

Geçen kış bahçede bir tanesine *denk geldiğinde* olanları kimse unutmamıştı. (s. 80 str. 3-4)

Köpek kokarcaya saldırmış, kokarca da *korkunç bir koku salarak* intikam almıştı. (s. 80 str. 5)

Bu hâlde kalkıp buzdolabı açtı. (s. 80 str. 13)

Buzluktaki çilekli dondurma kabını kapıp kaşıklamak geldiyse de içinden, *yeterince fazla kilosunu* *olduğunu hatırlayarak* buzdolabını sertçe kapattı. (s. 80 str. 15, 16)

Ancak *ikinci kadehi doldururken* David'in pahalı Bordo şaraplarından birini açmış olabileceği aklına geldi. (s. 80 str. 21)

Ne yapacağını bilemeden kaşlarını çatarak şişeye baktı. (s. 80 str. 24)

Tekrar masaya dönünce Aşk Şeriatı'nı eline alıp karıştırdı ama hemen okumaya başlamadı. (s. 80 str. 29)

Tekrar masaya dönünce *Aşk Şeriatı'nı eline alıp* karıştırdı ama hemen okumaya başlamadı. (s. 80 str. 29)

Kalp yarası olanlar isimlerini *bir kâğıda yazıp*, bu ağacın dallarına asıyor, derman bulmak için dua ediyorlar. (s. 81 str. 13)

İnsan sevdiklerinin iyiliğini istediği için onlara *müdahale etmeden* duramıyor ama bunun bir faydasını da görmüyor aslında. (s. 81 str. 19)

Kendi adıma ben, ancak *başkalarına müdahale etmeyi bırakıp*, “tevekkül” ettiğim zaman rahat ettim, biliyor musun? (s. 81 str. 21)

Güneş batıp gün sona ermeden bu mesajı yollamalayım ki enerjisi kaybolmasın. (s. 82 str. 3)
Güneş batıp gün sona ermeden bu mesajı yollamalayım ki enerjisi kaybolmasın. (s. 82 str. 4)
Durup dururken kadının teki bana niye e-posta yollamış dememiş, ciddiyetle ve samimiyetle cevap vermişti. (s. 82 str. 12)
Gölge hemen yanında dikildi; nedense huzursuz huzursuz havayı koklayarak. (s. 82 str. 24)
Pürdikkat kesilip gözlerini kıstı, kulaklarını havaya dikti. (s. 82 str. 25)
İkisi de nefsinin tutup baktıkları karanlığa; yarı korku, yarı tedirginlikle. (s. 82 str. 30)
Mecburen, onları öylece bırakıp odadan çıktım. (s. 83 str. 11)
Beni görür görmez zalim Aşçı Dede takır takır emir yağdırmaya başlamaz mı! (s. 83 str. 13)
İşin bitince fare kapanlarına bakmayı unutmayasın sakın! (s. 83 str. 17)
Bu zaviyeye geleli neredeyse altı ay oldu ama ilk günden beri Aşçı Dede'nin iki eli yakamda. (s. 83 str. 20)
Ha bire karşıma geçip "Temizlik ibadettir, ibadet temizlik!" diye nutuk atıyor. (s. 83 str. 21)
Bir gün gözü karartıp, cevap verecek oldum. (s. 83 str. 27)
Aşçı Dede kafama bir tahta kaşık fırtatıp avazı çıktığı kadar bağırdı. (s. 83 str. 30)
Bu sefer Aşçı Dede bana sırtını döner dönmez mutfaktan sıvıştım; ayaklarımın ucuna basa basa misafirin bulunduğu odaya yaklaştım. (s. 84 str. 6)
Tevazu içinde başını önüne eğerken dahi kaybolmuyordu bu bakış. (s. 84 str. 12)
Öyle isyankâr, öyle fevri bir hâli vardı ki, insan hem büyüüne kapılıyor, hem de varlığından rahatsız olup ürküyordu. (s. 84 str. 15)
Odaya varınca, kapıyı kapalı buldum. (s. 84 str. 16)
İlk başta bir şey göremedim ama gözlerim loşluğa alışınca içeridekilerin yüzlerini seçebildim. (s. 84 str. 18)
Bunu söyler söylemez, derviş bir ses işitmiş gibi bir anda sustu. (s. 85 str. 3)
Tüm bunları yaparken hep benim bulunduğum noktaya bakıyordu. (s. 85 str. 6)
Bu kadar yakında olduğundan delikten bakmak da kâr etmiyordu; yüzünü göremiyordum. (s. 85 str. 17)
Nefsini tutup, kalakalıdım. (s. 85 str. 19)
Derken Şems gene öyle aniden sırtını döndü; kapıdan uzaklaşırken hikâyesini anlatmaya devam etti. (s. 85 str. 20)
Rüya melekesini benden çekip aldı. (s. 85 str. 25)
Allah'ı görüp yaşayan olmadığı gibi, O'nu görüp ölen de yoktur. (s. 86 str. 18, 19)

İçimde biriken ilmi paylaşacak bir can yoldaşı bulmak için Allah'a çok dua ettim. (s. 86 str. 24)

Ama sana vereceğim herhangi bir malumat varsa, *zamanı gelince* olur elbet. (s. 87 str. 5)

Şems hürmetle eğilip selâm etti ve Baba Zaman'ın elini öptü. (s. 87 str. 7)

İnci mercan misali birikimini eline alıp, bir zata vermek istersin. (s. 87 str. 10)

Ömrü hayatım boyunca dervişin cevabını unutamayacağım. (s. 87 str. 13)

Bunu duyunca Şems tekrar kapıya baktı. (s. 87 str. 22)

Sanki duvarları delip geçiyor, sadece kapının ötesini değil, ruhumun en dipte ve en saklı hallerini inceliyor, benden bile gizli sırlarımı tanıyordu. (s. 87 str. 23)

Son anda süpürgeyi savuşturup, ok gibi hızla bahçeden kaçtım. (s. 88 str. 7)

Zaviyeyi ana yola bağlayan patikada var gücümle koşarken Şems-i Tebrizî'nin yüzü gözlerinin önünden gitmiyordu. (s. 88 str. 9-10)

Ertesi sabah David *eve geldiğinde* onu bu vaziyette buldu. (s. 88 str. 20)

Bir an *yatağa yaklaşıp*, karısının üstünü örtecek gibi olduysa da *fikrini değiştirerek* hızlıca banyoya yöneldi. (s. 88 str. 21, 22)

Yatakta öylece uzanıp akan suyun sesini dinledi. (s. 88 str. 28)

Yeniden gözlerini yumarak uyuyormuş numarasını yaptı. (s. 89 str. 1)

Gayet sıradan görünen malzemelerden leziz ve latif bir yemek yaratıp, görkemli bir sofranın insanın ruhunu okşayan bir tarafı vardı. (s. 89 str. 19)

Mutfakta yemekle uğraşırken, esiri olduğu gündelik yaşamın sınırlarından ve sıkıntılarından kurtuluyordu. (s. 89 str. 20)

Mutfak, dışarıdaki dünyadan kaçabileceği, *zamanı dilediği gibi ayarlayıp* durdurabileceği tek mekândı. (s. 89 str. 23)

Üstelik *ikinci bir kişiye ihtiyaç duymadan*. (s. 89 str. 25)

Televizyondaki yemek programlarını kaçırmadan izler ama hiçbirini sahici bulmazdı. (s. 89 str. 28)

Aslında *genel olarak* Ella alışkanlıklarına düşkün biriydi. (s. 90 str. 10)

David *tam bir işkolik olduğundan*, tüm evin işlerini çekip çevirmek Ella'ya kalıyordu: Hesabı kitabı o tutuyor, mobilyaları o yeniliyor, her ihtiyaca o koşuyor; evde ne zaman tamirat gerekse ustalarla o muhatap oluyor; çocukları baleye, basketbola, tenise, yaşgünü partilerine o götürüyor, ev ödevlerine gene o yardım ediyor ve tüm bunları aksatmamak için program üstüne program yapıyordu. (s. 90 str. 13-14)

Kulübün üyeleri farklı ülkelerin mutfaklarını inceleyip, eski tarifleri yeni tatlarla zenginleştirerek yemek pişirmenin inceliklerini öğreniyordu. (s. 90 str. 23, 24)

Her Cuma, Organik Ürünler Pazarı'nda saatler harcıyor; çiftçilerle mahsulleri konuşup şeker oranı düşük reçelleri inceliyor, yahut kendisi gibi yemek pişirmeye meraklı başka insanlara, örneğin ufak porteballa mantarı nasıl pişirilir, ayrıntısıyla anlatıyordu. (s. 90 str. 26)

Bugüne değin Ella ona açıktan açığa kendisini aldatıp aldatmadığını sormamış, şüphelerini yüzüne vurmamıştı. (s. 91 str. 14)

Doğrusu şimdi durup geriye baktığında bir sebep-sonuç ilişkisi tayin etmekte zorlanıyordu. (s. 91 str. 24)

Takip eden üç saat boyunca Ella aklında binbir fikir ve vesvese cirit atarken bir yandan da sakın sakın yemek hazırladı. (s. 91 str. 32)

Takip eden üç saat boyunca Ella aklında binbir fikir ve vesvese cirit atarken bir yandan da sakın sakın yemek hazırladı. (s. 91 str. 33)

Ardından bez peçeteleri yuvarlayıp, parlak halkaların içine yerleştirdi. (s. 92 str. 12-13)

Nihayet işi bittiğinde, yemek masası dekorasyon dergilerinden fırlamış gibiydi. (s. 92 str. 13-14)

Yapacak işi kalmayınca mutfaktaki televizyonu açıp yerel haberleri dinlemeye başladı. (s. 92 str. 16)

Yapacak işi kalmayınca mutfaktaki televizyonu açıp yerel haberleri dinlemeye başladı. (s. 92 str. 16)

Amerika'nın en güvenli yerleri olan banliyölerde dahi hayat güvencesi kalmamışken, Aziz Z. Zahara gibi insanlar nasıl olup da dünyanın az gelişmiş bölgelerine gidecek gücü ve cesareti kendilerinde buluyorlardı? (s. 92 str. 23)

Anlaşılan hayatın bu kadar belirsiz, dünyanın böylesine tuhaf ve tekinsiz olması kendisi gibilerin kaygıyla eve kapanmasına sebep olurken, Aziz gibi insanlarda tam ters etki yaratıyor; onları bir seyahatten bir başkasına, bir maceraden ötekine sürüklüyordu. (s. 92 str. 28)

Gözucuyla David'in tabağındaki karnabahara çatalını daldırıp, yemeğini ağır ağır çiğnemesini izledi. (s. 93 str. 11-12)

Kocasını başka bir kadını öperken canlandırdı hayalinde. (s. 93 str. 14)

Ailesinin yanındayken takındığı nezaketten tamamen uzaktı. (s. 93 str. 22-23)

İşte o zaman ve oracıkta, *Kolaycacık Pişirme Sanatı kitabından kotarılmış yemeğini yerken*, kocasının bir başka kadını nasıl öptüğünü düşünerken Ella'nın kafasında bir şalter attı. (s. 93 str. 25)

Evet, belki *hayatı boyunca* kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenememişti ama bir gün pat diye *her şeyi ve herkesi bırakıp* gidebilirdi: Mutfağını, köpeğini, zencefilli kurabiyelerini, kokulu mumları, çocuklarını, şık malikânesini, komşuları, barbekü partilerini, kocasını, raflardaki dizi dizi yemek kitaplarını. (s. 93 str. 29, 31)

Hepsini *öylece terk edip*, şu kapıdan tek bir bavulla çıkabilir; bitmeyen bir kaos ve karmaşadan ibaret olan dış dünyaya balıklama atlayabilirdi. (s. 94 str. 1)

İlk başta Şems'in her an *aklına esip, tası tarağı toplayarak* gideceğini sandım. (s. 94 str. 12)

Herkesle beraber *aynı saatte yatıp* kalkmaktan, düzenli saatlerde yemek yemekten, başkalarının nizamına uymaktan ölesiye sıkıldığını görebiliyordum. (s. 84 str. 14)

Bu dokuz ay boyunca onu yakından takip ettim. (s. 94 str. 23)

Diğer dervişlerimin kavraması haftalar, bazen aylar alan bir mesele, *sıra Şems-Tebrizî'ye gelince* saatler, günler alıyordu o kadar. (s. 94 str. 26)

Her sabah dışarıda gezinip, uzun uzun tabiatı seyredalıyordu. (s. 94 str. 28)

Ama *tam da ben kitap okumaya düşkün olmadığını düşünürken*, bir bakıyordum elinde asırlık bir el yazması, özenle tek tek çözüyor harflerin mânâsını; daha fazla okumak uğruna günler gecelerce uykusuz kalıyor. (s. 95 str. 5)

Sonra gene bir bakıyordum *tek bir kitabın kapağını açmadan* haftalar geçirmiş. (s. 95 str. 9)

Bu durumu kendisine sorduğumda şöyle dedi: “*İnsan, aklını aç ve muhtaç bir bebek farz edip* kaşık kaşık bilgiyle doyurmalı. (s. 95 str. 10, 11)

Şemsi tanıdıkça ferasetine, edebine, kıvrak zekâsına hayranlık beslemeye başladım. (s. 95 str. 22)

Dervişlerime hep başkalarının hatalarını hoş görmeyi, bağışlayıcı olmayı, *ser verip* sır vermemeyi öğretmişim. (s. 95 str. 26)

Herhangi bir angaryaya katılması istenince kafese kapatılmış kaplan misali huysuzlanıyordu. (s. 96 str. 3-4)

Şayet süregiden bir sohbet canını sıkarsa veya biri akılsızca bir laf ederse, *anında kalkıp* gidiyordu. (s. 96 str. 6)

Gene de *elimden geldiğince* Şems'in hızını yavaşlatmaya, onu daha sakin ve düzenli bir yaşama alıştırmaya çalıştım. (s. 96 str. 17-18)

Kendisinin en büyük hayali, *şairlerin, sanatkârların ve dahi feylesofların huzur içerisinde yaşayıp çalışabileceği bir şehir kurmaktı.* (s. 97 str. 9-10)

Dünyadaki onca husumeti, karmaşayı düşününce, hele bir yandan Haçlısı, bir yandan *Moğolu saldırırken,* pek çok insana bu imkânsız bir hayal gibi gelmişti. (s. 97 str. 11, 12)

Gel gelelim Rumi çok az âlimde olan bir hünere sahiptir: *Dinin dış kabuğunu aralayıp, özündeki evrensel ve ebedi cevheri çekip çıkarma becerisi.* (s. 97 str. 29, 30)

Rumi genç bir adamken o koca Sufi, o eşsiz eczacı, *o meşhur attar ile tanıştığında,* Feridüddin-i Attar hazretleri şöyle demişti: “Çok geçmeyecek, bu oğlan âlemin yüreği yanıklarının yüreklerine ateşler salacak.” (s. 97 str. 33)

Muteber feylesof, muharrir ve mutasavvıf İbn-i Arabî Hazretleri ise bir gün genç Rumi’yi *babasının peşi sıra yürür görünce* şöyle buyurmuştu: Fesüphânalla! Bir okyanus, bir gönül ardında gidiyor.” (s. 98 str. 4)

Daha yirmi dört yaşındayken Rumi şeyhlik makamına erdi. (s. 98 str. 6)

Birkaç kez *bana içini döktüğünde* kendisi de buna yakın bir tespitte bulundu. (s. 98 str. 22)

Ne yapmalı diye sual edince, “sana bir yoldaş gerek” dedim ve bir hadisi hatırlattım: “Mümin müminin aynasıdır.” (s. 98 str. 26)

Mesele bir daha açılmasaydı, belki de tümünden unutacaktım ama ben *Konya’dan ayrılmadan* evvel Rumi bana bir rüyadan bahsetti. (s. 98 str. 30)

Derken bir gün, “*tesadüfen*” bir *ipek mendil hediye alınca,* bilmeceyi çözdüm. (s. 99 str. 7)

Şayet *bu çoşkun ırmakları birbirine kavuşturup,* İlahi Aşk ummanına tek nehirden akıtmaya, iki Hak dostunu yanıştırmaya bir nebze olsun faydamız olursa, ne mutlu ikimize. (s. 99 str. 17)

Cevabınız geldiğinde, şu âlemden göçmüş olabilirim. (s. 100 str. 2)

Geçen kış *Şam’dan gelen ulağı görünce* hepimizi bir şüphedir aldı. (s. 100 str. 9)

Senenin bu dönemi *yoğun kar tüm yolları kapattığından* kolay kolay yabancı kimse gelmez buralara. (s. 100 str. 11)

Eğer bir ulak, *fırtına tipi demeden* bir mektup getiriyorsa, bu ancak iki ihtimale işaret edebilir: Ya önemli bir şey olmuştur, ya da önemli bir şey olmak üzeredir. (s. 100 str. 12)

Bana yol göstereceğin diye *geceler boyunca tespih çekip,* Esmayihüsna’nın doksan dokuzunu zikrettim. (s. 100 str. 26)

Takip eden günlerde *dergâhtaki herkes mektubu konuşurken,* ben vaktimi bahçede bir başıma, *kardan bir battaniyeye bürünmüş olan Tabiat Ana’yı izleyerek geçirdim.* (s. 101 str. 1-2, 3)

Odaya varınca en çömezinden en kıdemlisine tüm dervişleri orada oturur vaziyette buldum. (s. 101 str. 5)

Herkes yerini aldıktan sonra Baba Zaman *başını kaldırıp* şöyle seslendi. (s. 101 str. 9)

Ama lafına devam ettiğinde sesine beklenmedik bir karaalılık gelmişti. (s. 101 str. 18)

Sözlerine rağbet eden çok, hayranları gani gani amaİlahi Aşk'ta yok olmadığından, benlik zannından *tam olarak* kurtulamamıştır. (s. 101 str. 22, 23)

Sizi ve beni kat kat aşan sebeplerden ötürü *zaviyemizden birinin gelip* kendisine can yoldaşı olmasında fayda vardır. (s. 101 str. 24)

Yedinci Kural: Şu hayatta *tek başına inzivada kalarak*, sadece *kendi sesinin yankısını duyarak*, Hakikat'i keşfedemezsin. (s. 101 str. 29-30)

Kendini ancak bir başka insanın aynasında *tam olarak* görebilirsin. (s. 101 str. 32)

Genç bir talip *müsaade alıp* sordu: "Kimdir bu sözünü ettiğiniz âlim, efendim?" (s. 102 str. 5)

Bunu duyunca birkaç derviş heyecanla, sabırsızlıkla el kaldırdı. (s. 102 str. 8)

Ben de katılınca on olduk. (s. 102 str. 9)

Ve usulca ekledi: "*Karar vermeden önce bilmeniz gereken bir şey daha var.*" (s. 102 str. 12)

Baba Zaman *başını benden yana çevirip*, gözlerimin içine baktı. (s. 102 str. 17)

İstediyini elde edince şükretmek kolaydır. (s. 103 str. 14)

Sufi, *dileği gerçekleşmediğinde* de şükredebilendir. (s. 103 str. 15)

Hızla zaviyeye dönerken yolda kızıl saçlı çömeze rastladım. (s. 103 str. 19)

Son karlar da eridi, ağaçlar filizlendi; *göçmen kuşlar bir bir dönerken* serçeler dallarda en güzel nağmelerini şakıdı. (s. 103 str. 25)

Lâkin *bir karara varmazdan* evvel sonbaharı beklemek isterim. (s. 104 str. 6)

Üç aylık ertelemekten sonra tam ben *yola çıkmaya hazır iken*, yaşlı pir bir altı ay daha beklememi istiyordu. (s. 104 str. 8, 9)

Bir kez daha *yüzüme bakmadan* ayaklandı ve konuyu kestirip attı. (s. 104 str. 12)

Dikene bakıp gülü, geceye bakıp gündüzü tahayyül edebilmektir. (s. 104 str. 20)

Bu kez *telaş etmeden, önden gitmeden*, sakin ve kendimden emin meydana vardım. (s. 104 str. 25)

Mürşidimiz daha bir soluk ve durgun görünüyordu, *içinde bir katre kuvvet kalmamışçasına.* (s. 104 str. 28-29)

Her zamanki konuşmadan sonra *bir tek benim elimi kaldırdığımı görünce*, ne başını çevirdi, ne konuyu değiştirdi. (s. 104 str. 30)

Meydanda bir başıma kalınca mum mührü kırdım. (s. 105 str. 12-13)

İçinde *usta bir hattatın elinde çıkmışçasına* iki kıymetli malumat vardı. (s. 105 str. 13-14)

Bu perşembe sabahı, *boğazı yanarak* uyandı. (s. 105 str. 28)

Birkaç gecedir alışkan olmadığı bir tempoyla *geç saatlere kadar oturduğundan* vücudunun ritmi şaşmıştı. (s. 106 str. 1)

İkizler okulda en havalı araba hangi öğrencinin diye *aralarında atışırken* onları can kulağıyla dinliyormuş gibi yaptı. (s. 106 str. 3)

Ama *aklı fikri kafayı yastığa vurup* uyumaktaydı. (s. 106 str. 5)

Gerçekten *Scott'u arayıp* ablamı terk etmesini söyledin mi anne? (s. 106 str. 13)

David *kaşlarını kaldırıp* ellerini yana açarak, çocuklara haber uçuranın kendisi olmadığını ima etti. (s. 106 str. 15)

David kaşlarını kaldırıp *ellerini yana açarak*, çocuklara haber uçuranın kendisi olmadığını ima etti. (s. 106 str. 15)

Ella, *ikizlerinin birbirleriyle dalga geçmesini izlerken*, dudaklarının kenarına yapay bir gülümsemenin konduğunu hissetti. (s. 106 str. 23)

Kahvaltı sonrası çocuklarını *okul servisine uğurlarken*, David ile kapıda *ayaküstü birkaç kelime paylaşırken* bile o iğreti gülümseme orada takılı kaldı, teninin altına kazınmışçasına. (s. 106 str. 26, 27)

Yüzünün ifadesi ancak herkes gittikten sonra bir başına *mutfağa döndüğünde* değişebildi. (s. 106 str. 30)

Ama *iki fincan kahve ve koca bir bardak multivitamin içtiğinden* sonra bile Ella o kadar takatsizdi ki, ancak bahçeye kadar çıkarabildi köpeği. (s. 107 str. 2)

Düğmeye basar basmaz Jeannette'in kadifemsi sesi odayı doldurdu. (s. 107 str. 5)

Akciğerleri tam olarak gelişmediğinden haftalarca solunum cihazına bağlanması gerekmişti. (s. 107 str. 17)

Mesaj sona ererken Jeannette'in sesi dalgalandı. (s. 107 str. 23)

Jeannette *annesini arayıp bu mesajı bırakarak* üstüne düşeni yapmıştı. (s. 107 str. 28)

Ve onu *üniversite kütüphanesinde ders çalışırken* yakaladı. (s. 107 str. 31)

O zaman Jeannette *alacağı cevaptan korkarcasına* mütereddit, mahçup, kısık sesle sordu. (s. 108 str. 9)

İyi bir yalan bulamayınca, doğruyu söylemeye karar verdi Ella. (s. 108 str. 18)

Telefonu kapatınca uzun zamandır yapmadığı, belki de hep ertelediği bir şey yaptı: Hayatında aşk olmasını diledi. (s. 108 str. 24)

Gönlü bu kadar yaralıyken, kendine olan güveni derinden örselenmişken kocasına bir daha âşık olabilir miydi acaba? (s. 108 str. 27, 28)

Gün bitmeden Aziz'e bir mektup yazdı. (s. 108 str. 33)

Ama bir şeyin farkındayım: Jeannette'le aramız ancakben *diretmeyi ve müdahale etmeyi bırakınca* düzeldi. (s. 109 str. 15)

Zira Rumi'ye can yoldaşı aradığınızı okur okumaz kimden bahsettiğinizi bildim. (s. 110 str. 2)

Cevap olarak bana bu âleme sıradan insanlar için değil, tek bir insan için geldiğini söyledi. (s. 110 str. 16)

“Madem kibu dünya “*kün*” *deyince* oldu, yani bir kelimedir varoluşumuzun özü, ben de harflerden kelimeleri, kelimelerden hakikati çıkartacak olan dil cambazı bir kişiye yardıma geldim” dedi. (s. 110 str. 18)

Mektubunuzu alır almaz, kaderinde Rumi ile kavuşmak olan şahsın Şems olduğunu anladım. (s. 110 str. 22)

Teferruata girmeden durumu anlattım. (s. 110 str. 25)

Şems'e dedim ki: Bak *ipekböceği kozadan çıkarken* alın teriyle ördüğü ipeği yırtıp parçalar. (s. 111 str. 11)

Yaş kemale erince üşütmek kolay oluyor ama havadan değildi üşümem. (s. 111 str. 17)

Şafak sökerken el öpüp helalleşmeye geldi. (s. 111 str. 21)

Şafak sökerken el öpüp helalleşmeye geldi. (s. 111 str. 21)

Vakit tamam olunca ipeğin bekası için ipekböceğinin ölmesi gerekir. (s. 111 str. 25)

Buraya geldim geleli it gibi çalışıyorum. (s. 112 str. 5-6)

Bazı günler o kadar yoruluyorum ki *döşeğe düştüğümde* kolumun bacağımanın ağrısından uyuyamıyorum. (s. 112 str. 7)

Bu zaviyeye gelen tüm çömezler *merasim hırkası giydirilmeden* evvel benim gibi Aşçı Dede'nin zorlu imtihanına tâbi tutulur mu? (s. 112 str. 21)

Hanımefendinin tek yaptığı *kadife yastıklara, atlas yorganlara yaslanıp* bacak bacak üstüne atmak ve bir eliyle *zalim hükümdara hurma, incir, üzüm yedirirken* bir yandan çılgın hikâyeler uydurmak! (s. 114 str. 2, 3)

Aklıma fena fikirler gelmediğinden değil, Allah biliyor ya sürüsüyle geldi ama o daracık yerde sıkışmış, *serçe parmağımı dahi kıpırdatamazken* azıcık fena fikirden kime zarar gelir ki? (s. 114 str. 18, 20)

Çilehaneden kurtulunca bu kez de Sertarik geldi, “*eti senin, kemiği benim*” diyerek Aşçı Dede'ye teslim etti beni. (s. 114 str. 21, 22)

Böyle dedim ve *güz gelip de Şems'in temelli gideceğini anlayınca*, ben de onun peşinden Konya'ya gitmeye karar verdim. (s. 115 str. 15)

Odasında oturmuş, *kandil ışığında mektup yazarken* buldum onu. (s. 115 str. 18)

Beni görünce sevinmişe benzemedi. (s. 115 str. 18-19)

Lafı dolandırmadan derdimi anlatmaya koyuldum: “Görüyorum ki Şems-i Tebrizî gidiyor. Ben de onunla gitmek isterdim. Yolda yardıma ihtiyacı olabilir.” (s. 115 str. 22)

Şimdi beni azarlayacak, *Aşçı Dede'yi çağırıp* bana göz kulak olmasını söyleyecek sandım. (s. 116 str. 5)

Baba Zaman *sesini yükselterek* lafını tamamladı. (s. 116 str. 16)

Tebrizli Şems'e *seyahatinde eşlik etme fikrine gelince*, bunu bana değil, kendisine danışmalısın. (s. 116 str. 17)

Bu kati ihtarın ardından pir, *kapıyı işaret ederek* mektubuna döndü. (s. 116 str. 19)

Bu sabah şafak sökerken Baba Zaman'la helalleşip yola çıktım. (s. 116 str. 26)

Bu sabah şafak sökerken *Baba Zaman'la helalleşip* yola çıktım. (s. 116 str. 26)

Tepeye varınca durup uzaktan son kez zaviyeye baktım. (s. 116 str. 27)

Onuncu Kural: Ne yöne gidersen git, *-Doğu, Batı, Kuzey ya da Güney-* çıktığın her yolculuğu içine doğru bir seyahat olarak düşün! (s. 117 str. 7)

On Birinci Kural: Ebe bilir ki *sancı çekilmeden* doğum olmaz, ana rahminden bebeğe yol açılmaz. (s. 117 str. 12)

Zaviyeden ayrılmadan önceki gece odamın tüm pencerelerini ardına kadar açtım. (s. 117 str. 16)

İşim bitince suretimi inceledim. (s. 117 str. 21)

Zerrece kıl olmayınca, ne yaşım, ne adım, ne cinsiyetim kalmıştı. (s. 117 str. 22-23)

Baba Zaman'ın odasına varıp, hakkını helal etmesini istedim. (s. 117 str. 25)

“Bakıyorum yolculuğun şimdiden seni değiştirmiş” dedi *yeni hâlimi görünce*. (s. 117 str. 27)

Bu yollara dalıp da değişmeyen yoktur. (s. 118 str. 3)

Lâzım oldukça kullan. (s. 118 str. 8)

Güneşin ilk ışıklarıyla kuşlar cıvıldaşırken, çiğ taneleri dallardan sarkarken, atıma bindim. (s. 118 str. 17, 18)

Neler olacağını bilmeden ve bilmeyi istemeden var gücümle ilerledim. (s. 118 str. 20)

Bedelini düşünmeden ahırdan bir yağız at çaldığım gibi Şems-i Tebrizî'nin peşine düştüm. (s. 118 str. 23)

Elimden geldiğince aradaki mesafeyi ayarlamaya çalıştıysam da, *kendimi belli etmeden* onu izlemem hayli zor oldu. (s. 118 str. 24, 25-26)

Bağdat'a varınca Şems bir pazaryerinde mola verip, yolluk almaya çıktı. (s. 118 str. 26, 27)

Ben de “*şimdi tam sırasıdır*” diyerek kendimi atının önüne attım. (s. 118 str. 28)

Tıpkı *dilenciler gibi ellerimi kavuşturup* yalvardım: “*Seninle gelmek istiyorum. Benim kahramanım sensin. Bırak ben de geleyim.*” (s. 119 str. 5)

Hakiki mürşit seni kendi içine bakmaya ve *nefsini aşip* kendindeki güzellikleri bir bir keşfetmeye yönlendirir. (s. 119 str. 16)

Hevesle ve gayet çevik bir şekilde zıplayarak doğruldum. (s. 119 str. 25)

Ama *kalabalık bir pazaryerinde, herkesin gözü önünde şarap içmeye gelince*, doğrusu mezhebim o kadar geniş değildi. (s. 120 str. 7)

Ailem beni Baba Zaman'ın zaviyesine iyi bir Müslüman olmam için yolladı, *kâfir olup* yoldan çıkmam için değil. (s. 120 str. 11)

Tıpkı o ilk gece ben *kapı arkasından onu gözetlediğim*de olduğu gibi, nazarıyla ezdi bitirdi yüreğimi. (s. 120 str. 14)

İyi ama sen *bana 'git şarap al' deyince* ben de sandım ki itikadımın sağlamlığını sınamaktasın. (s. 120 str. 23)

Dervişin ettiği lafları tartıp biçtim ama hangi kefeye koyacağımı bilemedim. (s. 120 str. 30)

Bunu da dedikten sonra *Tebrizli Şems eğilip* atının boynunu okşadı. (s. 121 str. 7)

Topuklarıyla atını mahmuzladıktan sonra *deli rüzgâr, taşkın nehir gibi hızlanarak* dörtnala uzaklaştı. (s. 121 str. 15)

Ve Allah biliyor ya o *kapkara benek ufuk çizgisinde damla gibi eriyip* kaybolduktan çok sonra dahi, Şems'in yakıcı bakışlarını üzerimde, tâ yüreğimin derinlerinde hissettim. (s. 121 str. 21)

Bahar mevsimi boyunca Rubinsteinların görkemli malikânesinde her sabah ilk uyanan, *mutfağa ilk gelip* kahvaltıyı hazırlayan Ella'ydı. (s. 121 str. 26, 27)

Bir araştırmaya göre düzenli kahvaltı eden aileler, aile fertlerinin aç bî-ilaç *kapıdan fırlayarak* güne başladığı ailelere kıyasla çok daha uyumlu ve mutlu oluyorlardı. (s. 122 str. 2)

Biri *reçelli tost ekmeği yemeği tercih ederken* (Jeannette), diğeri ballı mısır gevreğini kakışlıyor (Avi), bir başkası *tavada yumurtasını tam kıvamında isterken* (David); dördüncüsü hiçbir şey yememekte ısrar ediyordu (Orly). (s. 122 str. 8, 10)

Her sabah usanmadan herkesin yiyeceklerini hazırlar; böylece *çocuklarının okulda abur cubur yemek zorunda kalmayacaklarını düşünerek, bir anne olarak* kıvanç duyardı. (s. 122 str. 14, 15)

Ama iştebu sabah Ella *mutfağa girdiğinde*, her zamanki gibi kahve hazırlamak, portakal sıkamak ve ekmek kızartmak yerine, *ilk olarak* mutfak masasına geçip dizüstü bilgisayarını açtı. (s. 122 str. 16, 18)

Ama işte bu sabah Ella *mutfağa girdiğinde*, her zamanki gibi kahve hazırlamak, portakal sıkamak ve ekmek kızartmak yerine, ilk olarak *mutfak masasına geçip* dizüstü bilgisayarını açtı. (s. 122 str. 18)

Mesaj kutusunu açar açmaz ışıltılı bir gülümseme kapıldı yüzünü. (s. 122 str. 19)

Tuhaf şey, burada sadece birkaç gün kaldığım hâlde *veda etme zamanı geldiğinde* bir burukluk hissettim. (s. 122 str. 26)

Momostenango'dan ayrılmadan evvel meditasyon yaptım, tefekküre daldım. (s. 123 str. 6)

Gözlerimi kapayıp senin renklerini bulmaya çalıştım. (s. 123 str. 10)

Çok geçmeden üç hare belirdi: Sıcacık sarı, mahcup turuncu ve ketum metalik-mor. (s. 123 str. 11)

Annesini anımsadı; üzerinde fıstık yeşili firfırlı önlüğü, elinde yuvarlak, ortası delik kek kabı, yüzünde kül rengi bir maske, *solgun ve sonsuz bir kederle mutfak kapısında durup* öylece dikilmiş bir hâlde. (s. 124 str. 13)

Ve *yeni yıl süslerine karışmak istercesine* bir beden sallanıyordu orta yerde. (s. 124 str. 16)

Tüm gençliği boyunca Ella babasının intiharından annesini sorumlu tutmuştu. (s. 124 str. 18)

Belki de bu yüzden, yani sırf kendi evliliğini farklı kılabilmek için, annesinin yaptığı gibi bir Hıristiyan'la değil, kendi inancından bir Yahudi'yla evlenmek istemiş, *eş olarak* David'i seçmişti. (s. 124 str. 25)

Ella *mutfakta dalmış otururken* birden bir kıkırdama sesiyle irkildi. (s. 125 str. 3)

Arkasını dönünce kendisine muzipçe bakan dört çift göz gördü: Orly, Avi, Jeannette ve David. (s. 125 str. 4)

Şimdi yan yana durmuş, *tuhaf bir yaratığı incelercesine* ona bakıyorlardı. (s. 125 str. 7)

Hâllerine ve yüz ifadelerine bakılırsa *orada epeydir durup* dikkat çekmeye çalışmış olmalıydılar. (s. 125 str. 8)

David *gözlerini kaçırarak*, “Ekranaya nasıl da gömülmüşsün öyle?” diye mırıldandı. (s. 125 str. 12)

Bir müddet sonra *başımı kaldırıp* dervişe baktım. (s. 130 str. 1)

Hırkamı çıkarıp alevlerin üstüne fırlattım. (s. 130 str.10)

Ama *hırkayı kaldırıncaya* bir de baktım ki altında dumanı tüten bir şamdandan başka bir şey yok. (s. 130 str. 10-11)

Oda oda dolaşarak o dervişi bulmaya çalışıyorum. (s. 130 str. 14)

Uğursuz bir ses işitmişçesine irkilerek kuyuya varıyorum; dipte dalgalanan karanlık sulara göz atıyorum. (s. 130 str. 19)

İlk başta hiçbir şey göremesem de *kamerin huzmeleri pırıl pırıl sağanak olup üzerime yağınca*, avlu birdenbire nura boğuluyor. (s. 130 str. 22)

Tâ ki karım *döşekte kalkıp bana sıkı sıkı sarılıncaya; başımı sinesine yasladığımda, şefkatle mırıldanıncaya* dek: “Efendi, iyi misin? Yine aynı rüyayı mı gördün yoksa?” (s. 130 str. 29, 30)

Gecenin ilerleyen bir vakti Kerra *tekrar uykuya dalınca*, avluya süzüldüm. (s. 131 str. 1)

Kuyuyu görünce ürperdim ama gene de yaklaştım, varıp yanına oturdum. (s. 131 str. 2)

“Okumak, çalışmak ve başkalarını aydınlatmak kulun Allah’a borcudur” diyerek, şuurumu derinleştirmek için çok okudum, çok çalıştım. (s. 131 str. 15)

Ders verip yetiştirdiğim talebe o kadar çok ki, sayısını da isimlerini de akılda tutamaz oldum. (s. 131 str. 24-25)

İnsanlar *bana gelip* de kelimelerimin *yüreklerine su serpip* rehberlik ettiğini söylediklerinde, bilgimi ve hünerimi methettiklerinde kıvanç duyuyorum. (s. 131 str. 26, 27)

Gerçi *ilk zevceyi yitirdiğimde* dünya başıma yıkıldı. (s. 131 str. 32)

Gündüzlerim bu kadar parlak, tatminkâr ve noksansız iken, başarıdan başarıya mertebeden mertebeye yükselirken, nedendir her gece rüyamda yana yakıla birini arayışım? (s. 132 str. 15, 16)

Bir şehre varmadan önce hiç şaşmadan tekrarladığım kadim bir âdetim var: *Şehrin kapılarından geçmezden evvel* bir müddet durur ve oradaki tüm velileri selâmlarım içimden. (s. 132 str. 27)

Bunca senedir hiçbir şehir, kasaba yahut köy yok ki *velilerinden destur almadan* ayak basmış olayım. (s. 133 str. 4-5)

Varacağım yerde *ağırlıklı olarak* Müslümanlar, Hıristiyanlar, Yahudiler yahut Mecusîler ikamet etsin, hiç fark etmez. (s. 133 str. 5)

Benzer şekilde *uzaktan Konya’yı görünce* her zamanki âdetimi yerine getirdim. (s. 133 str. 10)

Beni duymadıklarını zannederek tekrar selâmladım, bu kez daha yüksek sesle. (s. 133 str. 14)

Kelimelerimi alıp dört yana taşısın diye rüzgâra teslim ettim: “Ey Konya’nın velileri, neden destur vermezsiniz bu yolcuya?” (s. 133 str. 18)

Bunu duyar duymaz Konya velileri hep bir ağızdan destur verdi, hayır duası ettiler. (s. 133 str. 26)

Atım *etraftaki seyrek çimleri çiğnerken*, ben de önümsıra yükselen şehri gözledim. (s. 133 str. 29)

Dönüp bakınca bir kağınının üzerinde sarkık bıyıklı, teni zeytuni, iri yağız genç bir köylü gördüm. (s. 134 str. 13)

Bunu duyunca kelimelerin ağırlığı altında ezildim. (s. 134 str. 24)

Bir süre boş boş baktı, *dalga geçip* geçmediğimi anlamak istercesine. (s. 135 str. 2)

Bunu duyunca müteessir oldum. (s. 135 str. 10)

“Ne kuralı?” diye sordu *kafasını kaşıyarak*. (s. 135 str. 14)

Kimden bahsettiğini anlayınca kalbim duracak gibi oldu. (s. 135 str. 26)

Atımın dizginlerini kağnyaya bağlayıp, köylünün yanına oturdum. (s. 136 str. 17)

İşte bu hâlde, *çivit mavisini bir gök tepemizde tepsi gibi parlarken*, şehrin velilerinin nezaretinde Konya’ya adım attım. (s. 136 str. 22)

Kağnıdan atlarken, “Kendine mukayyet ol dost” dedim. (s. 136 str. 24)

Hamile kadınlar başlarını çevirir, sanki *gözleri bana değince* karınlarındaki bebeler sakat doğacak. (s. 137 str. 9-10)

Karşılığında para verip karnımızı doyurur, sırtımızı sıvazlarlar. (s. 138 str. 10)

Ne kadar günah işlemişlerse affolunur umuduyla, *Ramazan bitmeden* muhakkak bir hayır yapmanın telaşıyla elimize ya yiyecek ya mangır tutuştururlar, üç beş kuruş da olsa. (s. 138 str. 29)

Tam aksine *sokağa çıkıp* köşe bucak dilenci ararlar. (s. 138 str. 32)

Sırtımı bir akçaağaca verip cami girişinin tam karşısına oturdum. (s. 139 str. 10)

Yüzümü açıp bir kere göstermem, onlarca kelimeye bedel. (s. 139 str. 18)

Çok geçmeden kâseme birkaç mangır düştü. (s. 139 str. 21)

Her rüzgârda ulam ulam yaprak kâseme düştükçe düşündüm ki akçaağaçla pek çok ortak yanımız var! (s. 139 str. 30)

Ne zaman birisi keşkülüme para atsa, hızla, telaşla, kaçarcasına; *gözlerini gözlerime değdirmeden* yapar bunu. (s. 140 str. 7)

Niçin insanlar *para verirken* dilencilerin yüzlerine bakmazlar? (s. 140 str. 8)

Bize bakınca tek gördükleri ölüm olur. (s. 140 str. 15)

Bu yüzden ki *yanımıza gelip* para verirken bile yokmuşuz muamelesi yaparlar. (s. 140 str. 18)

Bu yüzden ki *yanımıza gelip para verirken* bile yokmuşuz muamelesi yaparlar. (s. 140 str. 18)

Ben *böyle düşüncelere dalmış otururken* bir anda arkalarda bir yerlerde şiddetli bir vaveyla koştular. (s. 140 str. 19)

Ardında *müridleri, hayranları, tarftarları izdiham oluştururken* o önde mağrur, bilge ve asil ilerliyordu. (s. 140 str. 25)

Sırf *buna bakıp* kiminiz sual eder: Allah için ne mânâsı olacak bu fani canımın? (s. 141 str. 10-11)

İşte böylesi kıymetli bir makam ve mevki, bu kadar mühim bir paye verilen insan ne demeye *Allah'ın kendisi için dilediğinden* daha aşağısını hedeflesin? (s. 141 str. 26)

Nüfuzlu bir adamın oğlu olarak gelmişti şu dünyaya. (s. 142 str. 16)

Zengin ve müreffeh bir hayat sürmüştü, *zorluk nedir bilmeden*. (s. 142 str. 19)

Benim gibi bir cüzâmlının karşısına geçip de ne cüretle acı çekmenin erdemlerinden bahsediyordu? (s. 142 str. 23)

Yüreğim burkularak Rumi ile aramdaki farkın ne kadar vahim olduğunu anladım. (s. 142 str. 26)

Mevlâna'ya gelince refah, irfan, saadet, sıhhat ve muvaffakiyet. (s. 142 str. 30-31)

Ben insanların midelerini bulandırmamak için *yüzümü gizlerken*, o orta yere çıkıp paha biçilmez bir mücevher gibi ışıl ışıl parlıyordu. (s. 142 str. 32)

Bunca insan vaazı duymak için *camiyeye girmeye can atarken*, nasıl olup da seyirciler arasından birinin dışarı çıktığına anlam verememişti kimse. (s. 143 str. 14)

Köylü beni şehir merkezinde atınca, ilk işim kalacak bir yer aramak oldu. (s. 143 str. 19)

Balkondan bakınca tüm şehir, çevresindeki tepelerin eteklerine varıncaya dek uzanan bir açıklıkla görülüyordu. (s. 143 str. 25-26)

Böylece bir günde, *senelerdir sürdürdüğüm gezgin hayatı bırakıp*, yerleşik hayata geçtim. (s. 143 str. 28)

Her an her şey durmadan değişiyor, ayrışıyor, çözülüyor, bozuluyor, yenileniyor, yineleniyor, aydınlanıyor, aşkınlaşıyor, *can bulup* can veriyordu. (s. 144 str. 19)

İnsanı insandan ayırmadan baktım herkese ve heryere. (s. 144 str. 22)

Demek ki *hakikaten kucaklamadan* ötekini, *Yaradan'dan ötürü yaratılanı sevmeyen*, ne lâıykıyla bilebilir, ne lâıykıyla sevebilirsin. (s. 144 str. 27, 28)

Şehrin kuzeyine doğru yürüdükçe evler harabeye, bağ bahçe viraneye dönüştü. (s. 145 str. 7)

Yaklaştığımı görünce susup şüpheyle baktılar. (s. 145 str. 18)

Gözlerini kısıncaya, et katmanlarının arasında kayboluyordu ela gözleri; iki incecik çizgi kalıyordu geride. (s. 145 str. 26)

Anladım ki *gördüğüm insan hem kadın hem erkek olarak* gelmiştir dünyaya. (s. 145 str. 30)

Bir eliyle sinek kovalar gibi *kış kış yaparak*, “Buralar sana göre değil” dedi hünsa. (s. 146 str. 3)

Siz dervişler habire *hu çekip, karı kız görünce* öcü görmüş gibi kaçmaz mısınız? (s. 146 str. 7)

Kadına bakınca büyük bir dönüşüm geçirmekte olduğunu sezinledim. (s. 147 str. 12)

O gün gelince, sakın ola ona engel olmaya kalkmayasın. (s. 147 str. 17)

Hünsa *geri çekilip*, hiddetle süzdü beni. (s. 147 str. 18)

“Kimse Kim?” dedim *omuz silkerek*. (s. 147 str. 27)

Ömrümü seccade üzerinde *tespih çekerek* geçiren dervişlerden değilim. (s. 147 str. 29)

Başkalarıyla değil, sadece kendiyile uğraşan insan, sonunda *mükâfat olarak* Yaradan’ı tanır. (s. 148 str. 16)

Hünsa bu kez kollarını çattı, öne eğildi, *gözlerini kısıp* tehditkâr bir edayla beni tepeden tırnağa süzdü. (s. 148 str. 17)

Mutfakta kahve hazırlarken, geçenlerde oturup yazdığı ve sonra bir çekmeceye kaldırdığı bir karar listesi buldu. (s. 149 str. 3)

Kırk Yaşına Varmadan Muhakkak Yapmam Gereken On Şey. (s. 149 str. 7)

Ella *bir süre kıpırdamadan* durdu, gözleri listenin sonuncu maddesine takılmıştı. (s. 149 str. 25)

Bunu yazarken ne düşünmüştü acaba? (s. 149 str. 26)

Kırkına varınca yaşlandığımı anlıyorsun, olanca ağırlığıyla. (s. 150 str. 3)

Nasıl olur da insanlar habire fuhuşa karşı olduklarını ve fahişelere acıdiklarını söyledikleri hâlde fuhuş yapan bir kadının *tövbe edip* hayata sil baştan başlamasına fırsat tanımazlar? (s. 152 str. 1)

Düşenin belini doğrultup toparlanmasını istemez, yeryüzünden bir sefil eksilse rahatsız olur. (s. 152 str. 5)

Bu sabah uyandığımda içim içime sığmıyordu. (s. 152 str. 9)

Patrona gidip müsaade istesem benimle dalga geçecekti. (s. 152 str. 11)

İlk kavşağa vardığımızda Susam’a beklemesini söyledim. (s. 153 str. 1)

Bir çalının arkasına geçip daha evvelden oraya gizlediğim bir çuval dolusu erkek kıyafetini çıkarttım. (s. 153 str. 2)

Ne var ki *üstümü değiştirip* erkek kılığına girmek düşündüğümden zor oldu. (s. 153 str. 4)

Göğsüme uzun eşarplar sarıp memelerimi düzlemem gerekti evvela. (s. 153 str. 5)

En son olarak seyyah bir Arap sansınlar diye yüzümün yarısını Bedeviler gibi sarıp sarmaladım. (s. 153 str. 8)

Gözlerini fal taşı gibi açıp irkilerek baktı. (s. 153 str. 11)

“Haydi, gidelim” diyerek yeninden çekiştirdim ama kıpırdamadı. (s. 153 str. 12)

Susam bir elini ağzına götürüp, hayretle bağırdı: “Çöl Gülü, sen misin? Neden böyle giyindin?” (s. 153 str. 14)

Eğer kabul edip kimseye söylemezsen sana koca bir helva alacağım. (s. 153 str. 27)

“Helvaaa” diye tekrarladı Susam, daha kelimeyi duyar duymaz ağzına hoş bir tat gelmiş gibi dilini şapırdattı. (s. 153 str. 28-29)

Her gece uyumadan evvel dizlerimin üstüne çöküp dua eder, bizi aç yatırmadığı için Tanrı’ya teşekkür ederdim. (s. 154 str. 18, 19)

Çok geçmeden karnı burnuna vardı. (s. 154 str. 28)

Doğuma yakın üçüzlerden biri diğerini göbek bağıyla boğmuş, boğulan bebek de öç almak istercesine çıkışı kapamış. (s. 155 str. 3)

Gece gündüz feryatlarını işittik, tâ ki sesi soluğu kesilinceye değin. (s. 155 str. 6)

Ebe annemi kurtaramayınca kardeşlerimi kurtarmaya soyundu. (s. 155 str. 7)

Eline bir çift makas alıp annemin karnını yardıysa da ancak bir bebeği kurtarabilirdi. (s. 155 str. 8)

Babam bütün suçu ondan bilirmişçesine doğduğu günden beri kardeşime ters davrandı. (s. 155 str. 10)

Annem ölüp, babam asık suratlı, haşın bir adama dönüşünce hayatın tadı tuzu kalmadı. (s. 155 str. 12-13)

Geri döndüğünde beten arkadaşlar ve daha beten huylar edinmiş olarak geliyordu. (s. 155 str. 27-28-29)

Aklında bir şeyler geçirdiğini seziyordum ama ne fena ameller beslediğinden haberim yoktu. (s. 155 str. 32)

Haber duyulur duyulmaz herkes kardeşimden şüphelendi. (s. 156 str. 2-3)

Muhafızlar sorguya başlayınca, o da korkup kaçtı. (s. 156 str. 4)

Evi ve fırını öylece bırakıp onun yanına gitmek için yola çıktım. (s. 156 str. 9)

Yola çıkalkı birkaç saat olmuştu ki eşkıyalar önümüzü kesti. (s. 156 str. 12)

Verecek bir şeyim olmadığından sessiz sedasız bir köşede durdum; bana zarar vereceklerini sanmıyordum. (s. 156 str. 15-16)

Ama *tam gitmek üzereyken* çetenin başı bana dönüp seslendi: “Güzel kız, bana bak kızıoğlankız mısın?” (s. 156 str. 18)

Ama *tam gitmek üzereyken çetenin başı bana dönüp* seslendi: “Güzel kız, bana bak kızıoğlankız mısın?” (s. 156 str. 18)

Ben *ağlaya sızlaya direnirken* diğer yolcuların hiçbiri yardımıma koşmadı. (s. 156 str. 25)

Çok geçmeden çete reisinin bana neden *bakire olup* olmadığını sorduğunu anlayacaktım. (s. 156 str. 32)

Köydeki kadınların yanında duracağıma, gider ağaçların arasında bir başıma oturur, ağlardım. (s. 157 str. 9)

İşlerin nasıl yürüdüğünü anladıktan sonra bir plan yaptım ve *büyük şehre giden bir arabayı durdurup* arabacıya beni alması için yalvardım. (s. 157 str. 19)

Konstantinopol’e varıp da birkaç gün geçirincede ormandaki fahişelerin neden orada olmayı seçtiklerini anlayacaktım. (s. 157 str. 22)

Bebek doğuramadığımı duyunca pek sevindi, gebelik sorunu olmayacaktı. (s. 158 str. 4)

Vaktiyle o *bahçe içinde dolaşıp* baygın kokularını içime çekerdim ama bir gün pat diye kendimi dışarıda, cennetten kovulmuş buldum. (s. 158 str. 12)

Tam umudumu yitirip geri dönecektim ki, önüm sıra bir dilencinin hızla kalktığını, *kalabalığı yarararak* caminin çıkışına ilerlediğini gördüm. (s. 158 str. 22, 23)

Daha bunu *tahayyül edemezken*, bir de o kadının fahişe olduğunu öğrenmeleri hâlinde olacakları aklımdan geçirmek dahi istemiyordum. (s. 158 str. 29)

Tüm vehimleri vesveseleri savuşturup, dikkatimi vaaza verdim. (s. 159 str. 3)

Vaiz konuşurken sesi dağ pınarları gibi coşup kabarıyordu. (s. 159 str. 9)

Bu oğladan sonra *hınçahınç kalabalık bir camide Rumi’yi dinlerken* bir dinginlik, bir huzur geldi üstüme. (s. 159 str. 23)

Camideki cemaat dağılıncaya kadar kimsenin keşkülüne para bırakmasını beklemediğim için miskin miskin etrafı gözetlemeye başladım. (s. 160 str. 2)

Ama derviş *sağ elini yüreğine götürerek* ezelden beri dostmuşuz gibi bana selâm verdi. (s. 160 str. 10-11)

Nihayet *selâmın muhatabı olduğumu anlayıp*, ben de elimi yüreğime götürmek suretiyle karşılık verdim. (s. 160 str. 15)

Hâlbuki derviş yanı başımda diz çöktü, *benimle aynı hizaya gelip*, gözünü gözüme dikti. (s. 160 str. 19)

Birden anladım ki *biriyle konuşmayalı* uzun zaman olmuş. (s. 160 str. 23)

Şems başını sallayarak, “Öyleyse ben de Hasan diyeyim” dedi. (s. 161 str. 1)

Sonra hiç beklemediğim bir şey yaptı, *koynundan gümüş bir ayna çıkarıp* bana uzattı. (s. 161 str. 4)

Ama *bağırta çağırta katlanarak* arttı. (s. 161 str. 11)

Çok geçmeden ne olduğunu öğrendik. (s. 161 str. 13)

Nasıl oluyor da tek başlarıyken gayet mütevazî, mazbut ve hatta munis olan insanlar, *kalabalık içine girer girmez* değişiyor, kabalaşıyor, acımasızlaşıyordu. (s. 161 str. 25)

Kimi zanaatkâr, kimi tezgâhtar, kimi çerçi, kimi dülger olan, belki karınca dahi incitmeyen şahıslar *bir güruh hâlinde hareket edince* gaddarlaşıyordu. (s. 161 str. 28)

Ama *dönüp baktığımda* Şems’in yerinde yellere esiyordu. (s. 161 str. 31)

Ayaktakımı alayının başına varınca Şems’i bayrak gibi havaya kaldırdı ve avazı çıktığı kadar bağırdı: “Durun!” (s. 162 str. 4)

Adamlar *kadını itip kakmayı bırakıp*, yollarını kesen bu silahlar içindeki çılgına baktılar. (s. 162 str. 7)

“Bu kadın cemaati kandırmak için *erkek gibi giyinip* camiye sızdı ve utanmadan Müslümanların arasına karıştı” diye devam etti Baybars. (s. 162 str. 18)

Sarık çözülmüş kadının parlak, uzun, buğday sarısı saçları dalga dalga saçıldı. (s. 162 str. 31-32)

Bunu demesiyle Şems’in *fahişenin elini tutup* kendine doğru çekmesi bir oldu; böylece kadını bir hamlede ayaktakımından uzaklaştırdı. (s. 163 str. 5)

Genç kadın *dervişin arkasına sığınıp*, anasının eteklerine gizlenen küçük bir kız çocuğu gibi olduğu yerde sindi. (s. 163 str. 7)

Baybars *Şems’in üstüne yürüyerek* sesini yükseltti. (s. 163 str. 10)

Demek *camiyeye gidip*, sağdakine soldakine bakıyorsunuz. (s. 163 str. 18)

Nihayet Şems-i Tebrizî *asasını sallayarak*, “Haydi, hepiniz! Geri dönün, doğruca Mevlâna’yı dinlemeye” diye kalabalığı kışkırladı. (s. 163 str. 28)

Ne yapacaklarını bilemeden etrafa boş boş bakınanlar çoğunlukta idi. (s. 163 str. 33)

Ürkek dağ tavşanı gibi sıçrayarak, uzun saçları savrula savrula başladı koşmaya. (s. 164 str. 2)

Göz açıp kapayıncaya kadar en yakın ara sokakta gözden kayboldu. (s. 164 str. 3-4)

Şaşkınlıktan serseme dönen iki adam *ayağa kalkmayı becerdiğinde*, fahişe çoktan gözden yitmiş, dervişse orada işi bittiğine kanaat getirmiş olacak ki yürüyüp gitmişti. (s. 164 str. 9-10)

Etrafa bakınca diğerk müşterilerin benimle dalga geçtiğini gördüm. (s. 164 str. 19)

Pencereye gidip baktım. (s. 164 str. 24)

Pencereyi açtım, *yarı belime kadar eğilerek* cümbüşü seyretmeye başladım. (s. 164 str. 28)

Kimseye çaktırmadan birkaç kişinin sarıklarını değiştirecektim! (s. 165 str. 3)

Bi koşu gidip Hıristos'un tahta sırt kaşyıcısını kaptım. (s. 165 str. 4)

"Selamünaleyküm" dedim *işi pişkinliğe vurarak*. (s. 165 str. 8)

Ağzımı açıp bir şey söylemek üzereydim ki *kafamın üstünden sert bir şey vın diye geçip* arkaya düştü. (s. 165 str. 12, 13)

Açık pencereden içeri giren taş *beni teğet geçerek* tam arkamda oturan İranlı halı tüccarının masasına güm diye inmişti. (s. 165 str. 16)

"Ne oldu gördün mü?" diye sordum *heyecandan zangır zangır titreyerek*. (s. 165 str. 21-22)

Ben *kafama dikip içerken* o da bir kenardan izledi. (s. 166 str. 5)

Bir an için durup beraberce kulak kabarttık, *dilini çözmeye çalışırcasına*. (s. 166 str. 6, 7)

Umuma karışınca dikkat et. (s. 166 str. 23)

Hıristos'un bir şey demesine fırsat kalmadan konuşmamıza kulak misafiri olan İranlı tacir yan masadan seslendi: "Hay yaşa! Hayyam'dan rubai isteriz!" (s. 166 str. 26)

Diğerk müşteriler de *aşka gelip* alkış tutmasın mı? (s. 166 str. 29)

"Bu ipuçlarına dikkat: *Kocanız eve geldiğinde* ceketini, gömleğini kontrol edin. Yabancı bir parfüme ya da makyaj lekesine rastlarsanız şüphelenmekte haklısınız" diye yazıyordu Evli Kadınların Muhakkak Bilmesi Gereken Bilgiler isimli bir internet sitesinde. (s. 167 str. 23)

Testi bitirdiğinde puanlarını toplayıp sonuçlara bakması gerekiyordu ama yapmadı, bıraktı. (s. 168 str. 13)

Testi bitirdiğinde puanlarını toplayıp sonuçlara bakması gerekiyordu ama yapmadı, bıraktı. (s. 168 str. 13)

Bu günlerde vaktinin çoğunu *Aşk Şeriatı hakkında raporunu yazarak* geçiriyordu. (s. 168 str. 19)

Zahara'nın yazdığı romanı okurken tek başına bir köşeye çekiliyor; *kafasını kurcalayan meseleleri düşünmeden*, sessiz, sakin ve doygun bir şekilde hikâyenin akışında huzur buluyordu. (s. 168 str. 22, 23)

Ella bazen David'i *dikkatle, âdeta hayretle kendisine bakarken* yakalıyordu. (s. 168 str. 29)

Böyle bakınca aslında, cehalet o kadar da kötü bir şey değildi. (s. 169 str. 3)

Akşam David *mektubu açıp okuduğunda*, o da bir kenardan izlemişti. (s. 169 str. 13)

Tek soru sormadan. (s. 169 str. 14)

Yorum yapmadan. (s. 169 str. 14)

Ardından bir açıklama yapma gereği duymuş olmalı ki, hızlıca eklemişti: “Geçen sene bu otelde *diş hekimleri olarak* konferans düzenlemiştik. Katılımcıları müşteri listesine almışlar demek.” (s. 169 str. 18)

En sonunda *merakına yenik düşerek*, rehberden otelin telefonunu bulmuş, resepsiyonu aramış ve zaten tahmin ettiği şeyi onlardan duymuştu. (s. 169 str. 23)

Genç kızlığının en delişmen günlerinde bile *arkadaşlarıyla gizli saklı buluşup* sigara içmemiş; *zil zurna sarhoş olup* barlardan atılmamıştı. (s. 170 str. 5, 6)

Hiç yanlış adamlara âşık olmamış, pişman olacağı ilişkiler yaşamamış, *tutkulu sevişmelerin ardından panik içinde uyanıp* “ertesini gün hâpı” kullanmak durumunda kalmamıştı. (s. 170 str. 8)

Lise son sınıfta pek çok arkadaşı *hamile kalıp* kürtaj kliniklerini ziyaret eder ya da *bebeklerini evlatlık verirken* o bütün bu trajedileri uzaktan izlemişti, bir belgesel izler gibi. (s. 170 str. 15, 16)

Genç kızlığından beri *Cuma akşamları dışarı çıkıp* insanlara karışmak yerine *koltuğa uzanıp* güzel bir kitap okumayı tercih ederdi. (s. 170 str. 23, 24)

Hatta bir keresinde *bir sınıf arkadaşı karşısına geçip*, “Senin derdin ne biliyor musun?” diye diklenmişti. (s. 170 str. 31)

Ya etrafındaki insanlara aşırı müdahale ediyordu, (*Jeannette’in evlilik planlarını duyunca* yaptığı gibi) yahut fazlasıyla edilgen ve uysal oluyordu (kocasının kaçamakları karşısında yaptığı gibi). (s. 171 str. 12)

Mayısın son gününde bunları düşünürken Ella uzunca bir süredir yapmadığı bir şey yaptı: Dua etti. (s. 171 str. 23)

Hafifçe yutkunup, kısık bir sesle ekledi: “Yalnız hangisini seçersen seç, lütfen elini çabuk tut. Biliyorsun, artık kırk yaşına bastım, genç sayılmam. Bu benim son fırsatım.” (s. 171 str. 30)

Ellerinden kurtulur kurtulmaz dar sokaklar boyunca koştum, arkama bakmaya korkarak. (s. 172 str. 4)

Ellerinden kurtulur kurtulmaz dar sokaklar boyunca koştum, arkama bakmaya korkarak. (s. 172 str. 4, 5)

En sonunda *kalabalık pazaryerine varınca* bir duvarın arkasına düşercesine çöktüm ve nefes nefese oracığa saklandım. (s. 172 str. 6)

En sonunda kalabalık pazaryerine varınca *bir duvarın arkasına düşercesine* çöktüm ve nefes nefese oracığa saklandım. (s. 172 str. 6)

Nihayet *yanıma varınca* göğsü körük gibi ine kalka dizlerinin üstüne çöktü. (s. 172 str. 10)

Daha *ne olduğunu anlamadan* poşu açıldı, sarığım kaydı, yüzüm gözüm meydana çıktı. (s. 172 str. 19)

Derhal toparlandım, *kimsenin durumun farkına varmadığını umarak*. (s. 172 str. 21)

Ama *başımı kaldırdığımda* ön saflardan birinin bana dik dik bakmakta olduğunu gördüm. (s. 172 str. 21)

Nedendir bilmem, bazı erkekler hem *fahişelerle yatmadan* duramaz, hem de bizim gibilerden nefret eder. (s. 172 str. 27)

Bir keresinde kızın birini öyle kötü dövdü ki, paraya putmuş gibi tapan hünsa patron bile dayanamadı, “*çek git, bir daha da gelme*” diyerek defetti onu. (s. 172 str. 32)

Sonra *ikisi birden arkalarını dönüp*, buz gibi bakışlarla süzdüler beni. (s. 173 str. 8)

Böyle böyle o saftaki tüm adamlar *bir bir dönüp* bana bakmaya başladı. (s. 173 str. 10)

Hâlbuki *tekrar gözlerimi açtığımda*, bir de baktım Baybars kalabalığı yara yara bana doğru geliyor! (s. 173 str. 15)

Camide olduğumuzu unutmuş gibi *etrafımı sarıp*, hakaret yağdırmaya başladılar. (s. 173 str. 26)

Herkes dönüp merakla bizden yana baktı, hatta birkaç kişi *cık cık edip* ayıpladıysa da kimse müdahale etmedi. (s. 173 str. 27, 28)

Sokağa varınca Susam imdadıma yetişir diye umuyordum. (s. 173 str. 30)

Bir yolunu bulup kaçardım sanıyordum. (s. 173 str. 31)

Sokağa adım atar atmaz adamlar daha cüretkâr, daha atılgan ve saldırgan oldular. (s. 173 str. 32)

Dönüp bakınca gözlerine inanamadım. (s. 174 str. 13)

Hemen *ayağa fırlayıp* elini öpmeye davrandım ama bana mâni oldu. (s. 174 str. 14)

“Bana bir borcun yok” dedi *omuz silkerek*. (s. 174 str. 19)

O kara gözlerini yüzüme dikip, hayatımda duyduğum en acayip lafi etti. (s. 174 str. 27)

Vaktiyle bir fahişe *yolda yürürken* bir sokak köpeğine rastlamış. (s. 175 str. 12)

Fahişe anında ayakkabısını çıkarmış, *bir eşarba bağlayıp* en yakındaki kuyudan köpeğe su çekmiş. (s. 175 str. 15)

Sufi *kadını görür görmez* eline yapışıp, hürmetle öpmüş. (s. 175 str. 18)

Sufi kadını görür görmez *eline yapışıp*, hürmetle öpmüş. (s. 175 str. 18)

Neden böyle yaptığını sorunca Sufi demiş ki, “dün sen o susuz köpekçiğe samimiyetle şefkat gösterdin ya, Rab tüm günahlarını oracıkta affetti. Kardan paksın şimdi...” (s. 175 str. 20)

Hiçbir şey diyemeden öylece durdum. (s. 176 str. 18)

Ama gülmeye kalktığımda bir yumru oturdu boğazıma; değil gülmek, yutkunamadım bile. (s. 177 str. 3)

“Mazi bir girdaptır. Fark ettirmeden içine çeker” dedi. (s. 177 str. 6)

Badeden kalan ne varsa bir dikişte kafama dikip, gece yarısına doğru meyhaneden ayrıldım. (s. 177 str. 28)

Ama karanlık sokağa adım atar atmaz daha evvel hissetmediğim bir bitkinlik çöktü üzerime. (s. 178 str. 5)

Çarıklarım kaldırımda takır takır sesler çıkartarak yürürken, aklıma Mevlâna'nın alâ u vâlâ ile sokaktan geçişi geldi. (s. 178 str. 8-9)

İşte bu düşüncelerle boğuşarak köşeyi döndüm, yan sokağa daldım. (s. 178 str. 19)

Yetmezmiş gibi birden ay bir bulutun ardına saklanınca ortalık zifri karanlığa büründü. (s. 178 str. 22)

“Selâmünaleyküm” dedim adamları görünce. (s. 178 str. 24)

Derken adamlardan biri bana doğru bir adım atıp, havayı kokladı. (s. 178 str. 30)

Ben daha ne olduğunu anlamadan bir kırbaç aldı eline, havada şaklattı. (s. 179 str. 22)

Öyle ani olmuştu ki bu darbe, dengemi kaybedip yere düştüm. (s. 179 str. 27)

Ben türkü çığırırken bekçinin hiddeti katlandı; kırbaçlar daha şiddetli inmeye başladı. (s. 180 str. 11)

Muhafızlardan meydan dayağı yemişken, haydutlardan mı korkacaktım? (s. 181 str. 6)

Bunları söylerken sesim titredi, ağlamaklı oldum. (s. 181 str. 21)

Ne kurallardan bahsettiğini sorunca şöyle dedi. (s. 181 str. 26)

Belli bir safhaya ulaşıncaya dek bir o yana bir bu yana sallanırız. (s. 182 str. 11)

Şüphe duymadan iman olmaz. (s. 182 str. 14-15)

Kolumun altına girip doğrulmama yardım etti. (s. 182 str. 22)

O zaman derviş hiç düşünmeden beni kaldırdığı gibi sırtına aldı. (s. 182 str. 23)

Ve işte böylece, Tebrizli Şems üstümdeki kanı, sidiği ve kusmuğu umursamadan Konya'nın dar sokakları boyunca taşıdı beni. (s. 182 str. 29)

Bu kadar seyahat etmesine ve dünyanın en ücre yerlerine gidip gelmesine rağmen nasıl olup da internet bağlantısını yitirmediği bir muammaydı Ella için. (s. 184 str. 5)

Farkında bile olmadan Aziz'in kelimelerinin müptelası olmuştu. (s. 184 str. 7)

Sabah uyanır uyanmaz, kahvaltı sonrası, sabah yürüyüşünden dönünce, öğlen yemek pişirirken, dışarı çıkmadan evvel, hatta sokakta alışveriş yaparken bile internet kafelere dalarak mesajlarına bakıyordu. (s. 184 str. 9-10, 11, 12)

En sevdiği dizi izlerken, Füzyon Yemek Pişirme Kulübü'nde domates doğrarken, komşularıyla telefonda konuşurken, yahut ikizlerin okul ve ev ödevi dırdırlarını dinlerken bile dizüstü bilgisayarını hep yanında, mesaj kutusu hep açıktı. (s. 184 str. 13, 14, 15, 16)

Ve ne zaman yeni bir mektup gelse liseli âşıklar gibi heyecanlanmadan edemiyordu. (s. 184 str. 19)

Aziz'le yazışmaları hız kazandıkça Ella o eski hâlim selimliğinden uzaklaştığını hissediyordu. (s. 184 str. 21)

Karşısındaki kadının kendisine ilgi duyduğunu anlar anlamaz havalara girip kurt kesilmeyen bir erkek. (s. 185 str. 9)

Karşısındaki kadının kendisine ilgi duyduğunu anlar anlamaz havalara girip kurt kesilmeyen bir erkek. (s.185 str. 9)

Çoluk çocuk sahibi bir kadinken yabancı bir adamla sabah akşam mektuplaşıp içli dışlı olmak Ella'nın vicdanını kemiriyordu. (s. 185 str. 12)

Bir önceki mesajında şöyle yazmıştın: Akılcı kararlar alıp planlar yaparak hayatımızın akışını denetleyebileceğimizi zannediyoruz. (s. 185 str. 19)

Bir önceki mesajında şöyle yazmıştın: Akılcı kararlar alıp planlar yaparak hayatımızın akışını denetleyebileceğimizi zannediyoruz. (s. 185 str. 19)

Bir keresinde büyük kızım bana sinirlenip, hayatlarına gerilla taktiği uyguladığımı söylemişti. (s. 186 str. 1)

Onlarla dürüstçe konuşup, topyekûn savaşmak yerine “hayatlarına sızma” tekniği kullanıyormuşum. (s. 186 str. 3)

Seni görmeden özleyen, Ella. (s. 186 str. 23)

Yapacağım tek şey dizüstü bilgisayarımı yanıma almak, iyi bir internet bağlantısı bulmaya çalışmak ve şu hayatta bir gün daha yaşayacağımı umarak hareket etmek. (s. 187 str. 7)

Biz insanlar bu unsuru tam olarak kavrayamasak da varlığının farkındayız. (s. 187 str. 14)

Tasavvufla tanıştığımda Tanrı'nın huzurunda kendime söz verdim. (s. 187 str. 21)

Dinden, devletten ve toplumdandan bağımsız olarak “akılcı birey”in özgürlüğünü temel alan bir sistem kurduk. (s. 188 str. 2)

Hayatımızda ve kişiliğimizde temel değişiklikler yapmadan vakıf olabileceğimiz bir şey değil. (s. 188 str. 13-14)

Yaptığımız, hissettiğimiz, söylediğimiz, hatta düşündüğümüz her şey bu kazana *malzeme* olarak giriyor. (s. 188 str. 19)

Seni daha tanımadan özlüyorum. (s. 188 str. 26)

Birdenbire *sokakta köpek havlamaları duyunca*, döşekte doğuldum. (s. 191 str. 3)

Öyle bir musibettir ki *zengin-fakir, genç-yaşlı demeden* herkesi pençesine alır. (s. 191 str. 12-13)

Cemaatin menfaatini ferdi menfaatlerin önüne yerleştirerek, sabah akşam düzeni kollayanlar var. (s. 191 str. 18-19)

Seneler evvel biraderim *vadesi dolup bu dünyadan göçünce* Baybars'ın velisi ben oldum. (s. 191 str. 24)

Lafta Müslüman olup İslam'ın kurallarına uymayanlar! (s. 192 str. 19)

Müslümanlara yakışmayacak herzeler ağızlarından düşmezken, bir de dinden imandan dem vurmaları yok mu, çileden çıkıyorum. (s. 192 str. 31)

Neymiş, *bir savaş sonrası Hazreti Muhammed halka dönüp*, “artık küçük savaşı bitirdik, bundan sonra büyük cihada geçiyoruz” demiş. (s. 193 str. 2)

Belki kimilerininin kulağına hoş gelir böyle şekersiz sözler ama *bıçak kemiğe dayanıp da iş kâfirler ve mülhitler ordusuyla savaşılmaya gelince* bize ne faydası var? (s. 193 str. 6-7)

Bu tasavvuf ehli *işi iyice abartıp*, “Önümüz sıra dört kapı vardır; şeriat, marifet, tarikat ve hakikat basamak basamak çıkılır” diyorlar. (s. 193 str. 9)

Ayetleri harf harf ebced hesabına döküp gizemli mânâlar arıyorlar. (s. 193 str. 27)

Kalenderî, Haydari, Camii, Cevlâkî... *Binbir isim altında dolanıp* duruyorlar, çeşit çeşitler... Zannımca en beteri onlar. (s. 194 str. 5)

Bir gün bir feylesof yolda giderken bir dervişe rastlamış. (s. 194 str. 15)

Her gece devriye dönüşü yorgun argın eve geldiğinde, beraber tandırın etrafında otururuz. (s. 195 str. 4)

Baybars *karımın pişirdiği çorbayı ekmeğe katık yaparken*, bir yandan da hâl ve şerait üzerine sohbet ederiz. (s. 195 str. 5-6)

Kimisi *eline alır almaz* şöyle bir kurcalar oyuncağı, kırar ve atar. (s. 196 str. 21)

Yarın sabah ben de *herkesle beraber büyük camiye gidip* Rumi'yi dinleyeceğim. (s. 196 str. 26)

Vaaz dinlerken duymak istediğini duyar insan. (s. 196 str. 29)

Şayet *yalnız hoşlukları, kolaylıkları toplayıp*, zorlukları bırakırsak buna “aşk” denebilir mi? (s. 197 str. 9)

Güzeli sevip çirkini elinin tersiyle itmek en kolayı. (s. 197 str. 10)

Esas mesele iyiyi de kötüyü de sevebilmek; *ayrım yapmadan*. (s. 197 str. 11)

Bu can tende durdukça Tebrizli Şems ile tanıştığım günü unutmayacağım. (s. 197 str. 26)

Bunun tek yolu var: Dinleyicileri *onlarca, yüzlerce ayrı insan olarak* değil, tek bir kişi gibi görmek! (s. 198 str. 5)

*O kişinin sözlerimin yankısına kulak verdiği*ni, beni sadece onun duyduğunu varsayarak konuşurum. (s. 198 str. 8)

Yelesine altın teller örüp, gümüş ziller takmışlar. (s. 198 str. 11)

Atın her adımında zillerin belli belirsiz çalışını dinlemeyi severdim ama etraf o kadar çok insanla çevrili, *yol tıkalıyken* hızlı gitmek ne mümkün! (s. 198 str. 13)

Allah'ı arayan türlü türlü nice derviş gelip geçmiştir buradan. (s. 199 str. 5)

O yüzden *bu dervişi ilk gördüğümde* beni şaşırtan kılığı kıyafeti değildi. (s. 199 str. 8)

Kollarını iki yana açarak kaldırdı ve sokağın orta yerinde öylece dikiliverdi. (s. 199 str. 10-11)

Tam o anda derviş *gözlerini atıma odaklayıp* yaklaştı ve hayvanın kulağına bir şeyler fısıldadı. (s. 199 str. 18)

Anında at duruldu, sakinleşti; *burun deliklerini geniş geniş açarak* solumaya başladı. (s. 199 str. 20)

Etrafımızı saran kalabalık gözlerinin önünde cereyan eden hadiseyi *nefesini tutarak* izlemişti. (s. 199 str. 22)

Bunu duyunca öyle bir afaladım ki ağzımı açamadım. (s. 199 str. 31)

Yüreğimde bir darlık, hatta kızgınlık hissettim ama *nefsime hâkim olup* attan indim. (s. 200 str. 2)

Derviş çoktan *sırtını dönüp* uzaklaşmaya başlamıştı. (s. 200 str. 3)

İfadesini hiç bozmadan üsteledi. (s. 200 str. 12)

Madem biri *Allah'a nazaran ufak hissederken* kendini, diğeri Allah'ı içinde taşır, bu ikisinden hangisi daha ileridedir sence? (s. 200 str. 17)

İlk duyduğumda saçma sapan gelen bu soru birden başka bir anlam kazandı. (s. 200 str. 19)

Dervişin yüzünde kaçamak bir tebessüm belirip kayboldu. (s. 200 str. 22)

Bu iki kelamı karşılaştırıp, her ne kadar Bistâmî'nin sözü daha iddialı görünse de, aslında Peygamber Efendimizin sözünün ondan daha ileride olduğunu açıklamaya çalışacağım. (s. 200 str. 26-27)

Peygamber Efendimize gelince, Allah'ın sevgili kuludur, onun kabı kolay dolmaz. (s. 201 str. 10)

Kalbi böyle genişleyince, yani *kabı büyüyünce*, doymak bilmez bir susuzluk hasil olmuş içinde. (s. 201 str. 13)

Baş kırıp selâm verdi. (s. 201 str. 16)

Gözlerini tekrar kaldırdığında, batan güneşin ölgün ışığında, yepyeni bir ilgiyle baktı bana. (s. 201 str. 18)

Etrafımızdaki kalabalık *huzursuz*, *mırıl mırıl konuşarak* kıpırdanmaktaydı. (s. 201 str. 23)

Bahar yaza devrederken Aziz ile Ella'nın yazışmaları sıklaşmıştı. (s. 202 str. 19)

Ella *adım atmaya korkarken*, o dört nala gidiyordu. (s. 203 str. 25)

Ella *bir adım atmadan önce bin defa düşünürken*, Aziz evvela adımını atıyor, sonra düşünüyordu; tabii eğer düşünürse. (s. 203 str. 26)

Ella *kendini liberal, açık fikirli, demokrat, nazik, medeni, “dinsel değil kültürel anlamda” Yahudi ve günün birinde et yemeyi tümünden bırakmaya kararlı bir vejeteryan aday* olarak tanımlıyordu. (s. 203 str. 32-33)

Açıkçası Ella Rubinstein, Müslüman kadınlara uzaktan uzağa acıyor, hepsini aynı kefeye koyuyor ve *onlardan biri olarak* doğmadığı için kendini şanslı sayıyordu. (s. 204 str. 16)

Kendini bildi bileli pasifistti, şiddete karşıydı. (s. 204 str. 28)

En güçlü kanaatlerimiz dahi *basit bir yanlış anlamadan* kaynaklanıyor olabilirdi. (s. 205 str. 1-2)

Hem fiili hem mecazi olarak. (s. 205 str. 6)

Gününün dikkate değer bir kısmı sonraki seneyi, sonraki ayı, sonraki günü, hatta sonraki anı planlayarak geçiyordu. (s. 205 str. 8)

Alışverişe çıkmak, bulaşık makinesini tamir ettirmek gibi gayet süfli işler dahi bundan payını alıyor, *en ufak ayrıntı planlanıp*, titizlikle hazırlanmış listeler ve takvimler şeklinde çantasının içindeki yerini alıyordu. (s. 205 str. 11)

Konya'ya varınca bir de baktım ki babamla dervişin tanışmaları tüm şehrin dilinde. (s. 205 str. 26)

Ne var ki *eve geldiğimde* Kerra hikâyeyi doğruladı. (s. 206 str. 7)

Gökten zembille inercesine babamın karşısına çıkan, hayatlarımızın orta yerine taş gibi fırlatılan bu yabancı kimdi? (s. 206 str. 13)

Bir hafta geçti, sonra bir hafta daha... Kerra *her sabah kahvaltılarını hazırlayıp* bir tepside kapılarının önüne bırakıyordu. (s. 206 str. 29)

Günün çeşitli saatleri *kapıdaki deliğe gözümü yapıştırarak* kütüphanenin içini gözetliyordum. (s. 207 str. 3)

Perdeler yarı yarıya çekildiğinden odanın içi loştu. (s. 207 str. 7)

Görecekle, işitecek bir şey olmayınca kafamda kurmaya başladım. (s. 207 str. 9)

Babamın yüzünü görmeyeli bir aydan fazla oldu. (s. 207 str. 20-21)

Çocuk gibi şikâyet edip sızlanacağına, onun için sevinmen gerek. (s. 207 str. 25-26)

Bunları duyar duymaz yüzümü ateş bastı. (s. 208 str. 20)

Ama ben *daha aklımdan bu soruyu geçirir geçirmez*, içeride Şems bana *cevap verircesine* söze devam etti: “Küçük oğlun onu tanımadığımı sanır, oysa tanırım” dedi. (s. 208 str. 23, 24)

Zira o kırk gündür *kulağını kapıya yapıştırıp, deliklerden bizi gözetlerken*, ben de onu seyrediyordum. (s. 208 str. 26-27)

Hiç düşünmeden kapıyı ardına kadar açtım ve paldır küldür odaya daldım. (s. 208 str. 28)

Peş peşe yağın soruları duymazdan gelip, işaret parmağımı Şems’e doğrulttum. (s. 209 str. 4)

Niyetim bağırarak değil ama *heyecandan zangır zangır titrerken* sesimin yükselmesine mâni olamadım: “Bana çatacağına, önce şu herife sorsan ya ne cüretle hakkımda böyle konuşur?” (s. 209 str. 6)

Şu çapulcu dervişe *bu kadar zaman ayırıp* sevdiğinize nasıl arkanızı dönersiniz? (s. 209 str. 13)

Bu laflar ağızdan çıkar çıkmaz pişman olmuştum ama ne fayda. (s. 209 str. 15)

Kendi içine bakıp pişman olmadan oradan kalkma. (s. 209 str. 21)

Çiğliğini görüp tanıyana kadar yanıma gelme! (s. 209 str. 22)

Elim ayağım titreyerek dışarı attım kendimi. (s. 209 str. 26)

Tebrizli Şems *yoluma çıkıp bana o soruyu sorduğunda* her şey ve herkes kayboldu sanki, bir anlığına da olsa. (s. 210 str. 4-5)

Nefsimiz buralardan bir bir geçmeden, kendini ayrı bir varlık sanmaktan vazgeçmeden yolculuğunu tamamlayıp Hak ile bütünleşemez. (s. 210 str. 16-17)

Yedi basamağı çıkmadıkça hakikate eremez. (s. 210 str. 18)

Olan biten her şeyde kendini *didik didik inceleyerek* eleştirir. (s. 211 str. 6-7)

Bu noktada, *insanın nefsi, İlham Alan olduğundan*, kişi dünyada gördüğü her şeyden ve herkesten esinlenir. (s. 211 str. 11)

Başkalarıyla iyi geçinir, sadece *seccade üstünde namaz kılariken* değil, her zaman huzurdadır. (s. 211 str. 31)

Hâl böyle olunca, geçmiş ve gelecek, yaşamış ve yaşayacak bunca insan arasında çok azı, o da ancak her asırda bir, en nihai makama kadar varabilir. (s. 212 str. 28)

İşte bu sebepten, *Şems bana Hz. Mukammed ve Sufi Bistâmî hakkında o soruyu sorduğunda* benden sadece kitabı bir kıyaslama yapmamı beklemiyordu. (s. 213 str. 2)

Mevlâna ile *Şems gece gündüz kapanıp fısır fısır sohbet ettikçe*, ben daha derin batıyorum sessizliğe. (s. 213 str. 14)

Mevlâna ile *Şems gece gündüz kapanıp fısır fısır sohbet ettikçe*, ben daha derin batıyorum sessizliğe. (s. 213 str. 14)

Bu dünyaya kız olarak gelince durmadan çalışmayı öğretiyorlar: Yemek pişirmek, temizlik yapmak, kirli çamaşırları külle ovmak, dereden su taşımak, eski çorapları yamamak, *yağı süttten ayırıp* çökelek yapmak, hamur açmak... hepsini belliyorsun peş peşe. (s. 213 str. 18, 20)

Kimi kadınlar bunların yanı sıra ya da yerine *vücutlarını kullanarak* erkeklerin aklını başından almayı öğreniyor. (s. 213 str. 22-23)

Babamdan devraldım onları, *vakti gelince* oğullarıma aktaracağım. (s. 214 str. 13)

Elime bir bez, bir kova alıp, kütüphaneye daldım. (s. 214 str. 17)

Kocamın kitaplarını bir bir temizleyecek, böylece *onu şaşırtıp* sevindirecektim. (s. 214 str. 18)

Tüm kitapları raflardan indirdim; *bir kadife parçasını gül suyuna banarak* her kitabın kapağını bir güzel sildim. (s. 214 str. 20)

Bu yörenin inanışına göre *kitaplara dadanıp* sayfalarını kemirmekten zevk alan haylaz bir cin varmış. (s. 214 str. 21)

Ben de *her bir kitabı sildikçe* bu yazıya bakıp gülümsüyordum. (s. 214 str. 25)

Ben de her bir kitabı sildikçe *bu yazıya bakıp* gülümsüyordum. (s. 214 str. 26)

İşteöyle *kendi kendimle cebelleşerek* ne kadar vakit geçti bilmem ama dalmış olmalıydım. (s. 214 str. 32)

Arkamı döner dönmez Mevlâna'yla göz göze geldik. (s. 215 str. 2)

Temizlenmeleri gerektiğinde onları ben temizlerim. (s. 215 str. 12)

Tâ ki *Şems-i Tebrizî evimize gelinceye* kadar. (s. 215 str. 20)

O ve Mevlâna kırk gün boyunca *kendilerini kütüphaneye kapattıklarında* eski hatıralar hızla canlandı. (s. 215 str. 22)

Beni evlatlık edindiklerinde altı yaşındaydım. (s. 215 str. 28)

Hakiki anam babam basit, köylü insanlardı; *gündoğumundan günbatımına tarlada bağda çalışıp*, vaktinden evvel yaşlanan kimseler. (s. 216 str. 1)

O yeknesak bir sesle konuşurken, ben de gözlerimi kapayıp onunla beraber Arap Çölleri'ne, Afrika'nın şimalindeki Bedevi çadırlarına, suları masmavi Akdeniz'e seyahat ettim. (s. 216 str. 19)

Bilge nereyi anlattıysa, hayalimde canlandırarak ziyaret ettim. (s. 216 str. 22)

Annem derin bir oh çekerek, "Şükürler olsun yarabbi" dedi. (s. 216 str. 33)

Sonra bilgeye dönüp durumu açıkladı. (s. 217 str. 1)

Durup durup bayılır. (s. 217 str. 2)

Bilge bir şey demedi, sadece dikkatle baktı bana, zihnimi okumaya çalışırcasına. (s. 217 str. 4)

Ertesi sabah erkenden hepimize tek tek teşekkür ve veda edip, yola koyulmak için ayaklandı. (s. 217 str. 5)

Ancak yola düşmeden evvel babamı yanına çekip, şöyle dedi. (s. 217 str. 6)

O sırf evde yardıma ihtiyaç olduğu için gitmeme karşı çıktıkça, ben de daha çok ikna oldum gitmeye. (s. 218 str. 2)

Böylece çok geçmeden babamla ikimiz yollara düşüp Konya'ya geldik. (s. 218 str. 5)

Elimi ayağımı nereye koyacağımı şaşırdım, başımı kaldırıp da yüzüne bakamadım. (s. 218 str. 9)

Babam Mevlâna'nın yoluna çıkıp, beni işaret etti. (s. 218 str. 12)

Kimya'yı öğrenciniz olarak kabul eder misiniz? (s. 218 str. 16)

O babamla ayaküstü sohbeta dalınca, ben de arka bahçeye yürüdüm. (s. 218 str. 19)

Ama dönüşte köşede tek başına dikilen genç kadını görünce afalladım. (s. 218 str. 22)

Ben başımı sallayınca kadın sevinçle gülümsedi. (s. 218 str. 28)

Yanımdaki yabancıyı fark edince konuşmayı keseceklerini sandım ama öyle olmadı. (s. 218 str. 31)

Biz beraber durup dinlenmeden çalışsak, yollar kat etsek bile çok geçmeden evlenecek, çocuk çocuğa karışacaksın. (s. 219 str. 22, 23)

Bu cümleleri aynen iletince Mevlâna güldü. (s. 219 str. 31)

Bakıyorum evime uğrayıp zevcemle konuşmuşsun. (s. 219 str. 32)

"Kerra Hatun'dan değil Gevher Hatun'dan bahsediyordum" dedim isimleri dikkatle teleffuz ederek. (s. 220 str. 5)

Genç kadın terliklerini işaret edince, onu da anlattım. (s. 220 str. 17)

Ama yeniden konuşmaya başladığında tavrı nazik ve dostaneydi, sesinde kederden eser yoktu. (s. 220 str. 24)

Yola koyulmadan evvel Mevlâna usulca sordu. (s. 220 str. 31)

Babamı ve kardeşimi ne kadar özleşem de, *Konya'ya gelip* Mevlâna'nın ailesine katılmaktan bir kez bile pişmanlık duymadım. (s. 221 str. 18)

Michelle'e telefon açıp bir hafta daha ek süre talep etmişti. (s. 221 str. 29)

Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, benzer hayatlar süren on beş kadınla yan yana dizilip yemek pişirmek zoruna gitmeye başlamıştı. (s. 222 str. 6-7-8)

Birkaç hafta içerisinde *durağan, tekdüze bir hayat süren bir kadın olmaktan çıkıp*, geçiştirmeler, kaçamaklar ve sırlarla dolu bir başka kadına dönüşmüştü. (s. 222 str. 17)

Aziz'le konuşurken yumuşak, kırılıyordu Ella'nın sesi. (s. 222 str. 26)

Öte yandan *Jeannette Scott'la ayrıldıklarını açıklayarak* herkesin kafasını karıştırmıştı. (s. 223 str. 6)

Kitapla ilgili çalışma bitince bu yakınlık da kendiliğinden sönecek miydi? (s. 223 str. 13)

Aziz'la yazışmalarından öğrendiği bir şey varsa, o da *talepkâr ve ısrarcı olmaktan vazgeçip sakin ve dingin oldukça*, çocuklarının ona açıldığıydı. (s. 223 str. 18-19)

Tek başına bir köşeye çekilip, kendine ait bir dünya yaratınca, evliliklerini olduğundan parlak ve başarılı gösteren cila dökülmüştü. (s. 224 str. 3-4)

Bazen *kocasını dikkatli dikkatli kendisine bakarken* yakalıyordu. (s. 224 str. 13)

Neden *kendini banyoya kapatıp*, yerlerde ağlamıyor, *mutfakta iş yaparken* gözyaşı dökmüyordu; neden *evden kaçarcasına* uzun yürüyüşlere çıkmıyor ya da *öfke krizlerine kapılıp* camı çerçeveyi aşağı indirmiyordu? (s. 224, 225 str. 33, 1, 3)

Bedir, *Şems-i Tebrizî geleli*, altı kez belirdi, altı kez kayboldu. (s. 222 str. 11)

Bu süre boyunca kocam, *tıpkı hilâl gibi her gün biraz daha değişerek*, benden ve oğullarımdan uzaklaştı. (s. 225 str. 13)

Bazı günlerse *taşkın nehirler gibi durup dinlenmek bilmeden* konuşuyor, okuyor, yürüyorlar. (s. 225 str. 27)

Evleneceğimiz haberi ilk duyulduğunda, hakkımda ileri geri laflar söyleyenler olmuştu. (s. 226 str. 13)

Aynı yemeği yiyip aynı şarkılarla içleniyor, aynı batıl itikatları paylaşıp, gece oldu mu aynı rüyaları görebiliyorsak neden beraber yaşayamayalım? (s. 226 str. 21, 22)

Mevlâna gibi meşhur bir bilgenin karısı olunca herkes sanıyor ki âlimlere fazla kıymet veriyorum ama öyle değil. (s. 226 str. 30)

Bana gelince, İsa'nın Allah'ın oğlu değil, kulu olduğuna inanmakta zorlandım. (s. 227 str. 12)

İşin aslı, Tebrizli Şems *evimize geleli* beri kafam öyle karışık ki Hazreti Meryem'e her zamankinden fazla hasretim. (s. 227 str. 21)

Meryem'i düşünerek yeni dinim İslamiyet'ten sapıyor muyum acaba? (s. 227 str. 25)

Mevlâna'ya sormak isterdim ama *yüzünü bile zor görürken* böyle hassas bir soruyu nasıl sormalı? (s. 227 str. 27)

Sevmeden ve sevilmeden, *habire bir şeylere söylenip homurdanarak* iman etmek mümkün mü? (s. 228 str. 14)

İnsan aşkla ve aşta iman etmeli; *damarlarında gürül gürül hissederek* Allah ve insan sevgisini! (s. 228 str. 17)

Yani sen şimdi her türlü art niyeti aklından geçir; onun bunun dedikodusunu yap, kuyusunu kaz; karısının kızının namusuna dil uzat; elin işte olsun, gözün oynasta; *camiden çıkar çıkmaz* kıldığın namazı unut; sonra da iki koyun kesmekle, dört dua ezberlemekle her şey halloldu zannet! (s. 228 str. 27)

Dizlerim kopup dermanın kalmayınca, nefesim kesilip kalbim atmayınca dek O'nu hamd etmek için *şarkı söyleyip*, dans edeceğim. (s. 229 str. 16, 17, 18)

Çember olup döneceğim. (s. 229 str. 18)

Kendilerini Allah Aşkında yok edeceklerine, nefisleri ile cihada girişeceklerine o mutaassıplar *habire başkalarıyla dövüşüp*, nesilden nesile, dalga dalga korku saçarlar. (s. 230 str. 5-6)

Ağaçlara takılıp ormanı gözden yitirme. (s. 230 str. 15)

Herkes durmadan nutuk atarlar: "*Mahşer günü geldiğinde* kıldan ince, kılıçtan keskince Sırat Köprüsü'nden geçmeye mecbur kalacağız. Köprüyü geçemeyen günahkârlar *alttaki cehennem çukurlarına düşüp* zebaniler elinde ilelebet azap çekecek. Faziletli yaşam sürenlerse *köprüünün öbür ucuna varıp* hurmalarla, hurilerle mükâfatlandırılacak." (s. 230 str. 21, 24, 25)

Âşık olunca anlarsın. (s. 231 str. 19-20)

Aşta yok olunca zahiri tarifler, zihinlerdeki kategoriler buhar olur uçar. (s. 231 str. 23)

Geçen gün *Mevlâna ile bu meseleleri düşünürken*, birdenbire gözlerini kapadı ve şu mısralar döküldü o canım dudaklarından. (s. 231 str. 27)

Bu çağda, her şeyin görüntü odaklı olduğu bir dünyada *insanın tipini bilmeden* bir başkasıyla dostluk etmesi, hele hele yakınlaşması mümkün müydü? (s. 233 str. 7)

Parmakları sıkı sıkıya yapışmıştı köpeğin tasmaına, *ondan güç alırcasına*. (s. 233 str. 14)

Fotoğrafi e-postaya iliştip yolladı. (s. 233 str. 17)

Çok geçmeden geldi o fotoğraf. (s. 233 str. 20)

Ella *fotoğraftaki adamın her ayrıntısını içine çekerken*, onu bir yerden tanıdığı hissine kapıldı. (s. 234 str. 1)

Romanda Rumi ile tanışmak için *Konya'ya gitmeden* evvel Şems nasıl tarif edilmişse Aziz de aynen öyleydi; en azından *sima olarak*. (s. 234 str. 6, 8)

Tanrı nasıl insanları kendi suretinde yaratmışsa *bir edebiyatçı olarak* Aziz de karakterlerini kendi suretinde yaratmayı istemiş olabilirdi. (s. 234 str. 10)

Ella *bu açmazda kafa yordukça*, Tebrizli Şems ile Aziz Z. Zahara arasında basit bir edebi oyunun ötesinde bir yakınlık olabileceğinden şüphelenmeye başladı. (s. 234 str. 16)

İlk olarak Aşk Şeriatı'nı sırf hikâye açısından değil de farklı bir gözle; Şems-i Tebrizî'de gizlenmiş olan Aziz'i, yani baş karakterde gizlenen yazarı bulmak amacıyla yeniden okumaya karar verdi. (s. 234 str. 20)

Sufilik *tam olarak* nasıl bir şeydi? (s. 234 str. 29)

Ella *fotoğraftaki adama baktıkça* onu ne kadar arzuladığını gördü. (s. 235 str. 3)

Yoksa fotoğraftaki adam hayatına sızacak ya da daha beteri, *elinden tutup* onu da kadraja çekecekti sanki. (s. 235 str. 8)

Amcam Şeyh Yasin diyor ki, "*Dünya her geçen gün yozlaşarak çürümekte. Asr-ı Saadet bitti biteli* medeniyet tarihi yokuş aşağı inişten ibaret." (s. 235 str. 12, 13)

Beş sene önce *Cengiz Han'ın barış antlaşması için yolladığı yüz elçi birden katledilince* işler sarpa sardı. (s. 235 str. 28)

Cengiz Han *öfkeden küplere binip*, İslam'a savaş açtı. (s. 235 str. 29)

Yetmezmiş gibi *Kösedağ'da Selçuklu ordusuna galebe çalıp*, Koca Sultanı haraç vermeye, kendilerine biat etmeye zorladılar. (s. 236 str. 6)

Şayet Moğollar *hepimizi silip* süpürmedilerse sebebi bizi sevmeleri değil, boyunduruk altında olmamızı yeğlemeleri. (s. 236 str. 8)

Tâ ezelden beri, yani *Kabil Habil'i öldürelî* savaşlar var. (s. 236 str. 10)

Her yandan düşmanlar tarafından kuşatılmışken barıştan ve huzurdan dem vurmak neyimize? (s. 236 str. 21)

İslam düşmanları *heyula gibi başımıza dikilmişken* Rumi gençlere ne nasihat veriyor? (s. 236 str. 27)

Ona kalsa *hepimiz evde oturup*, düşmanların bizi kesmesini bekleyeceğiz. (s. 237 str. 10)

Eminim o zaman deliğinden çıkar, *enkaza bakıp*, "n"apalım nasip böyleymiş, buna da şükür" der. (s. 237 str. 11)

Rumi *henüz çocukken ailesiyle beraber Afganistan'dan kaçıp Anadolu'ya sığınmış.* (s. 237 str. 15-16)

Karınları tok, sırtları pek, bir elleri yağda bir elleri balda *Afganistan'ın keşmekeşinden çıkıp Konya'nın latif bağlarına sığınmışlar.* (s. 237 str. 19)

Hazreti Ali tam *zülfikârı adamın kalbine daldıracakken birdenbire kâfir başını kaldırıp nefretle suratına tükürmüş.* (s. 237 str. 26)

Hazreti Ali hemen kılıcını bırakmış, *derin bir nefes alarak yürüyüp gitmiş.* (s. 237 str. 28)

Hazreti Ali'nin peşinden koşup, “dur bi dakika! Neden beni serbest bıraktın?” diye sormuş. (s. 237 str. 29)

Sen *benim yüzüme tükürünce gururuma dokundu, çok öfkelenim.* (s. 238 str. 1)

Mesajımı okuyunca bu eski nasihat geldi aklıma. (s. 239 str. 4)

Derken bir gün, işte o yabancı gelir ve *kıymetli sözlüğünü alıp fırlatır.* (s. 240 str. 18)

Böyle olmayınca şaşırır, incinir, gücenirsin. (s. 240 str. 25)

Maalesef çoğu kimse *kulaktan dolma bilgilerle hareket edip* başkalarını yargılıyor. (s. 240 str. 33)

Benim için Şems *koskoca kâinatı çekip çeviren tılsımın zuhur etmiş hâli.* (s. 241 str. 8)

En nihayetinde *Leyla'yı bulup,* Halife'nin sarayına getirmişler. (s. 241 str. 24)

Süsleyip püsleyip karşısına çıkarmışlar. (s. 241 str. 25)

Ne var ki *Leyla peçesini çekince,* Halife Harun Reşit hüsrana uğramış. (s. 241 str. 26)

Ne yapsam da anlasalar Şems-i Tebrizî'yi görmek için kendi *önyargılı gözlerini bir kenara bırakıp* Mecnun'un gözleriyle bakmaları gerektiğini? (s. 242 str. 8)

Birlikte çalışmayalı, Kuran okumayalı o kadar uzun zaman oldu ki, Efendi Mevlâna'yı özledim. (s. 242 str. 21)

Belki *Rumi'yi ona kızamayacak kadar çok sevdiğimden,* belki de *Şems-i Tebrizî'nin nasıl bir albenisi, cazibesi, cezbesi olduğunu anlayabildiğimden.* (s. 242 str. 24)

Kerra da huzursuz ama *ağzını açıp* bir şey demiyor, ben de neyin var diye soramıyorum. (s. 243 str. 4)

Bütün bu gerilimin başlıca sorumlusu olan Şems âdeti *hiçbir şeyden etkilenmeden* ortamızda yaşıyor. (s. 243 str. 7)

Eskiden, yani Şems *bu eve gelmeden* evvel, Mevlâna ile haftada üç dört gün çalışır; ayetleri iniş sırasına göre incelerdik. (s. 243 str. 15)

Ayeti bir kez daha okurken, gidip Efendi babamdan yardım istemek geldi aklıma. (s. 243 str. 23)

“Şey... afedersin...” dedim *heyecandan kekeleyerek*. (s. 243 str. 32)

Şems *kendi kendine konuşurcasına*, mırıl mırıl cevap verdi: “Kuran taze bir gelin gibidir Kimya. Onu okumak isteyen kişi yanına itinayla yaklaşamazsa, o da kapanır, katiyen açmaz peçesini.” (s. 244 str. 6)

Ne demek istediğine kafa yorarken Şems aniden soruverdi: “Hangi sûreymiş takıldığın?” (s. 244 str. 10)

Bir süre *hiçbir şey demeden* karşılıklı durduk. (s. 244 str. 17-18)

Serkeşlik etmelerinden endişe ettiğiniz kadınlara gelince; önce kendilerine nasihat edin, sonra yataklarında yalnız bırakın, yine dinlemezlerse dövün. (s. 244 str. 26)

“*Bir nehre uzaktan bakınca* insan zanneder ki tek bir akıntı var” dedi Şems. (s. 245 str. 25)

Şems-i Tebrizi bunu dedikten sonra yanıma vardı, *çenemi tutup* başımı kaldırdı. (s. 245 str. 30)

Bazıları *Nisa suresini okuyunca* erkeklerin kadına üstün yaratıldığı sonucuna varırlar. (s. 246 str. 10)

İnsan, *şuuru genişledikçe* kitaba daha çok vâkıf olur. (s. 246 str. 18)

Onu dinlerken kendimi hem bomboş hissediyor, hem doluyorum. (s. 246 str. 21)

“Peki *içine dalınca* ne olur?” diye sordum. (s. 246 str. 22)

Şems *bir sır paylaşırcasına* göz kırparak, “Bilhassa onlarda olur Kimyacım” dedi. (s. 247 str. 5)

Ama Şems *dudağıma değer değmez* elini çekti. (s. 247 str. 23)

Ancak *odama dönüp döşeğe sırtımı dayadığımda*, *gözlerimi tavana dikip*, acaba Şems beni öpseydi nasıl olurdu diye *heyecan içinde düşünürken* şafak attı. (s. 247 str. 28, 29, 30)

Ancak odama dönüp *döşeğe sırtımı dayadığımda*, *gözlerimi tavana dikip*, acaba Şems beni öpseydi nasıl olurdu diye heyecan içinde düşünürken şafak attı. (s. 247 str. 28)

O kadar asabi ki *sokaktaki çocuklar bile uzaktan onu görünce* kaçıyorlar. (s. 248 str. 11)

Kim bilir ne zamandır *ses etmeden* arkamda durup beni izliyordu. (s. 248 str. 18)

Kim bilir ne zamandır *ses etmeden arkamda durup* beni izliyordu. (s. 248 str. 18)

Tüm sohbetlerini temize çekip kopyalamak niyetindeyim. (s. 248 str. 21)

Zamanı gelince eminim yeniden ders vermeye başlar. (s. 248 str. 26-27)

Aladdin alaylı bir edayla güldü, benim de ona eşlik etmemi bekler gibiydi ama ben *ağzımı açmayınca*, susup sinirli sinirli odada volta atmaya başladı. (s. 249 str. 3)

Bu sözler ağzımdan çıkar çıkmaz pişman oldum. (s. 249 str. 21)

Babamın kelimelerinin suretini çıkartıp, bu sayde ömürlerinin uzamasına yardımcı olduğumu düşünmekten mutlu oluyordum. (s. 249 str. 27)

Haşhaşiler *mebzul miktarda uyuşturucu kullanıp* suikastler düzenlemeleriyle nâm ve korku salmış bir mezhepti. (s. 250 str. 11)

Selahaddin Eyyubi Hazretlerinin çadırına girip, başucuna zehirli bir tatlı bırakacak kadar ileri gitmişlerdi. (s. 250 str. 15)

Ve Selahaddin Eyyubi, yani *Haçlılara karşı cesaretle savaşıp* Kudüs'ü geri alan ve kimseden korkusu olmayan o muhteşem kumandan, Haşhaşilerle mücadeleye cesaret edememiş, alttan almıştı. (s. 250 str. 18)

Onunla konuşurken daha dikkatli olmam gerektiğini fark ettim. (s. 251 str. 4)

Sanki, Şems'e kıymet vermem zayıflık ve pısrıklıktı, babamızın gözüne girmek için *her şeyi görmezden gelip* yaltaklanıyordum ona göre. (s. 251 str. 16)

Ona baktığım zaman ara sokaklarda kedi kovalayan, *yağmur birikintilerine dalıp* ayağımı çamura bulayan, bütün gün yoğurtlu ekmeğe kemiren oğlan çocuğunu görüyordum. (s. 251 str. 20)

O hafif tombul, yaşına göre bir parça kısa boylu çocuk, *annesinin vefat haberini duyduğunda* damla gözyaşı dökmemişti. (s. 251 str. 23)

Haberi alınca tek yaptığı *başını eğip* ayaklarına bakmak olmuştu, *çarıklarından utanırcasına*. (s. 251 str. 24)

Geçen gün *helva ikram etmek için yanlarına gittiğim*de öyle ateşli konuşuyorlardı ki beni fark etmediler bile. (s. 252 str. 13)

Dışarı koşunca tuhaf bir manzaraya şahit oldum. (s. 253 str. 4)

Kitap *su yüzüne çıkar çıkmaz* bir başkasına uzandı. (s. 253 str. 12)

Ağzımı açıp tek kelime etmiyordu! (s. 253 str. 23)

Rumi *bunun üzerine yanıma varıp sıkı sıkıya elimi tuttu*. (s. 254 str. 4)

Öfkeden zangır zangır titreyerek onları avluda bıraktım, koşa koşa mutfağa döndüm. (s. 254 str. 15)

Bu sabah *şafak söker sökmez* Şems'le evden ayrıldık. (s. 254 str. 21)

Bir süre *çayırların, vadilerin, pınarların arasında doludizgin at sürüp* ılık meltemin yüzümüzü okşamasıyla keyiflendik. (s. 254 str. 23)

Uzaktan sabah ezanı okununca Şems hırkasını yere serdi; yan yana namaz kıldık. (s. 254 str. 29)

Namaz sonrası dua ederken sadece kendimiz için değil, bütün insanlık için güzellikler diledik. (s. 255 str. 2)

“*Konya’ya ilk geldiğimde bu ağacın altında oturmuştum*” diye mırıldandı Şems. (s. 255 str. 10)

Şems *itirazıma aldırış etmeden* devam etti. (s. 255 str. 30)

Düşmüşleri, dışlanmışları anlamadan toplumu anlamak mümkün değil. (s. 256 str. 2)

Çember tamamlanınca kollarını semaya kaldırdı, sanki görünmez bir elin kendisini harekete geçirmesini bekliyordu. (s. 256 str. 15)

Ardından *esmayihüsna’yı sayarak* başladı çemberin içinde dönmeye. (s. 256 str. 17)

Önce ağır ağır, rikkat ve dikkatle, sonra *kendisinden geçerek, hızlanan bir ezgiye eşlik edercesine*, insanüstü bir kudretle döndü, döndü. (s. 256 str. 18, 19)

Bu fevkalade raksız izlerken, gözyaşlarıma hâkim olamadım. (s. 256 str. 21)

Kesik kesik soluyarak, gaybedan gelircesine boğuk bir sesle konuştu: “Günü gelecek sana Aşk’ın Şairi diyecekler” dedi. (s. 256 str. 24-25)

İşte o an ilk kez, Şems’in bir gün *beni terk edip* gideceği düşüncesi olanca karanlığıyla aklımdan geçti. (s. 257 str. 15)

Nihayet *duası kabul olduğunda*, bu dost zorda ve darda olana koşan Hızır’dan başkası değilmiş. (s. 258 str. 5)

Soru sormadan benimle gelebilir, bana güvenebilir misin? (s. 258 str. 10)

Ama Musa *yol boyunca* Hızır’ın işlerine akıl sır erdirememiş. (s. 258 str. 15)

Bazı günler haramiler gibi *babamın kapısının önüne oturup* gelen gideni denetliyor. (s. 289 str. 3)

Ahaliden kim babamı görmek istese Şems *önüne çıkıp* bir sürü soru soruyor. (s. 259 str. 4)

Gelenler *ne diyeceklerini bilemeden* şaşırıpkekeliyorlar. (s. 259 str. 9)

Ama *bu malları görünce* Şems daha da hiddetleniyor. (s. 259 str. 14)

Adam *bunu işitince* mosmor oldu. (s. 259 str. 22)

Ne diyeceğini bilemeden kalakaldı. (s. 259 str. 22)

“Benim hiç düşmanın yok ki” dedi *omuz silkerek*. (s. 259 str. 28)

Şems *bunu duyunca* sessiz bir ah etti ve sonra bana bir hikâye anlattı. (s. 260 str. 17)

Birkaç saat böyle surat astıktan sonra *suskunluğunu bozup* şöyle demiş: “Ne demeye o kadına yardım ettin? Bir de üstelik ona dokundun. Seni ayartabilirdi! Baştan çıkarabilirdi! Erkekle kadın böyle temas etsin, olacak iş mi! Ayıp yahu! Olmaz, bize yakışmaz!” (s. 260 str. 29)

Kadını sırtında taşıyan seyyah sabırla gülümsemiş: “İyi de dostum, ben o genç kadını *derenin karşısına geçirip* orada bıraktım; sen ne demeye hâlâ taşırsın?” (s. 261 str. 3)

Fotoğrafçılık kursuna kaydoldum,ilk başta *hobi olarak* başlayan bu uğraşın ömür boyu süren bir tutku olacağını bilmiyordum. (s. 262 str. 20)

Hiç düşünmeden... Âşık olmuştum. (s. 263 str. 12)

Ama biliyorum ki o da hiç kimseyi sevmediği kadar, hatta *kendi kendini şaşırtıp* ürkütecek kadar çok sevdi beni. (s. 263 str. 24)

Böylece *Margot'un peşine düşüp* Amesterdam'a gittim. (s. 263 str. 27)

Mültecilerin ihtiyaçlarına odaklı bir sivil toplum örgütünde çalışarak dünyanın en belalı köşelerinden kaçıp Hollanda'ya sığınan ailelere rehberlik ediyordu. (s. 263 str. 32)

Mültecilerin ihtiyaçlarına odaklı bir sivil toplum örgütünde çalışarak *dünyanın en belalı köşelerinden kaçıp* Hollanda'ya sığınan ailelere rehberlik ediyordu. (s. 263 str. 33)

İşletme mezunu hırslı bir genç adam olarak kurumsal kariyer basamaklarını tırmanmaktaydım. (s. 264 str. 6)

Margot ne statümle ne de maaşım ile ilgileniyordu ama ben bunları *gün geçtikçe* daha çok önemsemeye başladım. (s. 264 str. 10)

Bizi aydınlık bir gelecek beklediğinden emindim. (s. 264 str. 15)

Şimdi bu satırları yazarken inanması zor geliyor. (s. 264 str. 21)

Ve her zaman trafik kurallarına riayet eden, bu konuda beni hep uyarın Margot, *dörtlülere yakıp* bekleyecek yerde, nedense basireti bağlanmış gibi *arabadan çıkıp* en yakındaki köye yürümeye kalkmış. (s. 265 str. 1, 2)

Sevdiğim kadını kaybedince ağır bir dönüşüm geçirdim. (s. 265 str. 8)

Gidip bakınca şaşkınlığın yerini korku aldı. (s. 266 str. 8)

Yalnız kalır kalmaz dayanamadım, sordum: “Sen artık zaptiye değil misin? Vazifen cemiyet nizamını ve ahlâkını korumak değil mi? Kerhanede ne işin var?” (s. 266 str. 11)

“Orospunun kefil olduğu adamdan kime hayır gelir?” dedi Baybars *pis pis sırıtarak*. (s. 266 str. 29)

Başkaları tarafından görülmeden, hele *hünsa patrona yakalanmadan* içeri girmeyi nasıl beceriyordu aklım almıyordu, ama yapıyordu işte. (s. 267 str. 12-13)

“*Hazır olduğunda* hiç arkana bakma. Çık git bu kerhaneden” diyordu bana. (s. 267 str. 18)

Moralim bozulduğunda, *kaderimin böyle yazıldığını*, *elimden bir şey gelmeyeceğini* söylediğimde kırk kuraldan birini hatırlatırdı. (s. 267 str. 26, 27-28)

Ben *bunları zikrederken* Baybars dikkatle her hareketimi, her mimiğimi inceliyordu. (s. 268 str. 1)

“Söyle bakalım senin hünerin nedir?” diye sordu Baybars, *kelimeleri sakız gibi uzatarak*. (s. 268 str. 11)

Umrunda bile olmadığını söyledi: Derken koynundan meşin bir kese çıkarttı; *içinden kızıl-kahve bir ot döküp*, avuç avuç ağzına attı. (s. 268 str. 23)

Ardından sordu: “Soğuk bir kış gecesi, yüzlerce kişinin ölü ya da yaralı vaziyette yerde uzandığı savaş alanlarında, kimi ruhunu teslim eder kimi *kenarda can çekişirken*, ortalığa tuhaf bir yumuşaklık ve kırılmanlık çöker. Aklının hayalinin alamayacağı bir huzur hâkim olur her tarafa, bilir misin?” (s. 269 str. 11)

En sonunda döşekte *yana devrilip*, “git üstüne bir şeyler giy” diye buyurdu. (s. 270 str. 10)

Ben *acele acele kenarda giyinirken*, o ağzına biraz daha esrar atıp beni seyretti.(s. 270 str. 12)

Müşterilerin ara sıra *böyle olur olmaz* hayallerle gelmesi, fahişeleri kapatma yapmak istemeleri vak’a-i adiyedendi. (s. 270 str. 16)

Ağzımı açıp bir şey söyleyecek olduysam da aniden inen bir darbeyle sesim, nefesim kesildi. (s. 271 str. 10)

Yüziime attığı yumruğun acısını daha tam olarak anlayamadan, aniden duvara fırlattı beni. (s. 271 str. 12)

Ağırlığından kurtulup yükseliverdi havada. (s. 271 str. 22)

Yeni harman edilmiş burçak tarlalarının üzerinden geçtim, köylü kızların mırıldandığı türküleri işittim, *gün geceye dönünce* peri ışıkları gibi yanıp sönen ateşböceklerine gülümsedim. (s. 272 str. 2)

Bir Baybars belası yollayarak bin Baybars’la baş etmenin yolunu gösteriyordu. (s. 272 str. 15-16)

Ürküp çekinmenin, pısıp tırsmanın, *koca bir ömrü tavşan gibi kovukta saklanarak* geçirmenin ve bunun adına “ne yapalım, kaderim böyleymiş” demenin anlamı yoktu. (s. 272 str. 18)

Hem de *arkama bile bakmadan*. (s. 272 str. 21)

Hem iyimser ve samimi, hem atılgan ve dirayetliydi, *kerhaneden çıkıp* yepyeni bir hayata başlarken. (s. 272 str. 27)

Hem iyimser ve samimi, hem atılgan ve dirayetliydi, *kerhaneden çıkıp yepyeni bir hayata* başlarken. (s. 272 str. 28)

Titreyen ellerle kapıyı açtı ve *beni öylece yerde bırakarak, esrar çubuğunu, kesesini ve kıyafetlerini unutarak âdeta kaçarcasına merdivenlerden inip*, kerhaneden uzaklaştı. (s. 273 str. 10, 11, 12)

Ama *bu sabah avluda kuru yaprakları süpürürken* Şems aniden yanımda belirdi. (s. 273 str. 19)

“İyi gidiyor” dedim *başörtümü düzeltip, mahcup gülümseyerek*. (s. 273 str. 23-24)

Ya öyle, ya da gene *bu dünyadan öteye bir yolculuk yapıp dönmüştü*. (s. 273 str. 27)

Ne vakit dünyevi boyuttan uzaklaşsa, *geri döndüğünde* bazı işaretler taşıyordu. (s. 273 str. 29)

Şems *başını kaldırıp gözlerini kısarak gökyüzüne baktı*. (s. 274 str. 5)

Yüzüme sabit bir nazarla baktığında elim ayağım birbirine dolaşıyor, içim eriyordu. (s. 274 str. 16)

Alnını hafifçe kırıştırıp, dudaklarında buse gibi yumuşacık bir hüznle bekledi; düşüncelerini elevermeyen bir esrar perdesi çehresinde asılı kaldı. (s. 274 str. 17)

Aşkın sahasına adım atınca, kelimelere gerek kalmaz. (s. 274 str. 22-23)

Ağzımdan çıkanı kulaklarım işitince kıpkırmızı oldum. (s. 274 str. 25)

“Öyle de denebilir” dedi Şems *kafasını sallayarak*. (s. 275 str. 7)

Koyu kara gözlerinin derinleri parlayarak şöyle dedi: “Müsaadenle bir mesel anlatayım.” (s. 275 str. 22)

Yoksa *suçu işlerken* kimse onu durdurmadığı için darağacına gidiyor? (s. 275 str. 31)

Şayet *insanları cehennemle ürkütüp* cennetle teşvik etmeseydi, insanlık çığırından çıkar, dünya feci bir yer hâline gelirdi. (s. 276 str. 16)

Şems *bana doğru bir adım atarak* sırtımdaki şalı düzeltti; omuzlarımı örttü. (s. 276 str. 20)

Şems'in yüzüne bile bakmadan, şalımı sıkı sıkı sarınarak mırıldandım: “Şey... geç oldu... Mutfakta işim var. Ben artık gideyim.” (s. 277 str. 23, 24)

Yanaklarım utançtan ve heyecandan kıpkırmızı, konuştuğumuz ve konuşamadığımız tüm kelimeler dilimin ucunda şekersiz bir tat bırakmış hâlde, kalbim deli gibi ata ata *avludan çıkıp* eve doğru seğirttim. (s. 277 str. 29)

Ama Şems'ten *koşar adım uzaklaşırken* dahi bir eşiği aştığımı farkındaydım. (s. 277 str. 30)

Konya'ya vardım varalı hakkımda o kadar çok rivayet uyduruldu ki, gülüp geçiyorum artık. (s. 278 str. 6)

Şarap içeni yerden yere vurup zina edeni taşlamayı bilirler. (s. 278 str. 17)

Oysa gıybet etmek, yani o anda orada bulunmayan bir insanı çekiştirmek, *bilip bilmeden onun hakkında ileri geri laf sarfederek* yakıştırmaya ve suçlamalarda bulunmak, bedeli ağır bir günahdır. (s. 278 str. 24)

Hakkımda uydurulan lafları duyunca, insanların hayal güçlerine şapka çıkarıyorum. (s. 279 str. 11)

Cahillerin laflarına içerlediğini görünce canım sıkılıyor. (s. 279 str. 31)

Ama bunlar olmadan olur mu? (s. 280 str. 17-18)

Otuzuncu Kural: Hakiki Sufi öyle biridir ki başkaları tarafından kınansa, ayıplansa, dedikodusu yapılırsa, hatta iftiraya uğrasa bile, o *ağzını açıp* da kimse hakkında tek kelime kötü laf etmez. (s. 280 str. 22)

Eroinle ilk tanıştığımda, bir müddet şırıngayla değil, burundan çektim. (s. 281 str. 13)

Sokrates'e özenip baldıran zehiri içmeyi bile denedim ama ya bana bir etkisi olmadı ya da salaş bir Çin lokantasının arka kapısında baldıran diye satın aldığım poşet gayet sıradan bir ottu. (s. 281 str. 22)

Belki de *bir çeşit yeşil çay satıp* arkamdan gülmüşlerdir. (s. 281 str. 26)

Bir günüm bir günüme uymadan hızlı yaşadım ama içimi kemiren boşluk sabit kaldı. (s. 281 str. 29)

Eski koşullarımı koruyamayacağımı anlayınca işgal evlerinde kalmaya başladım. (s. 282 str. 9)

Bir sabah *traş olurken* aynaya bakakaldım. (s. 282 str. 21)

Her şeyi kutulara yerleştirip, o çok sevdiği mülteci ailelere dağıttım. (s. 282 str. 28)

Bir ay geçmeden beni Kuzey Afrika'ya, Bedeviler hakkında bir yazı dizisinin görsellerini çekmeye yolladılar. (s. 282 str. 32)

Bir gün *satranç oynarken* bana tuhaf bir şey söyledi. (s. 283 str. 6)

Dedi ki: “ Fotoğraflarını gördüm, iyi bir sanatçısın. Kimseden korkun da yok. Şimdiye kadar hiçbir Batılı fotoğrafçı *İslamiyet'in kutsal şehirlerine girip* orada çekim yapamadı. Sen bunu yapabilirsin. Çok meşhur olursun.” (s. 283 str. 10)

Nereden bilebilirdim ki başlangıçta benim için sadece bir “araç” olan şeyin *gün gelip* “amaç” olacağını? (s. 284 str. 10)

Birkaç köhne evin kar altında *bel verip* çöktüğü haberi geldi. (s. 284 str. 26)

Öğleden sonra kerhanede herkes uyurken, gizlice odamdan çıktım. (s. 285 str. 2)

Geceleri yatakta dönüp durduğunu işitirdim. (s. 285 str. 11)

Manolya'yı kapıda görünce anladım ki iki tercihim var: Ya odama geri dönecek, kaçıktan filan vazgeçecektim, ya da dosdoğru *o kapıdan yürüyüp* geçecek, neticesine katlanacaktım. (s. 285 str. 18, 20)

Manolya'nın yüzü şöyle bir aydınlandı ama *elimdeki çıkını görünce* aynı hızla dondu. (s. 285 str. 25)

Ya *önümü kesip* bas bas bağıracak, herkesi başımıza toplayacaktı, ya da bırakacaktı *sessiz sedasız çıkıp* gideyim. (s. 285 str. 29-30, 31)

Bir Allah'ın kulu çıkıp da yardım etmez bizim gibilere. (s. 286 str. 7)

Bana neden Mekke ve Medine'ye gitmek istediğimi sorduğunda cevap vermekte acele ettim. (s. 287 str. 23)

Bir Batılı fotoğrafçı *İslamiyet'in en kutsal şehirlerine gidip* oradaki insanları dinlese ve görüntülese; sonra bu fotoğraf ve hikâyeleri tüm dünyayla paylaşırsa, dinler arası barış ve diyaloga hizmet eden bir adım olmaz mı? (s. 287 str. 28)

Ama sen ego'nu şımartasın diye değil, olur da çıkacağın yolu *içsel bir yolculuk olarak* yaşarsın diye yardım edeceğiz. (s. 288 str. 11)

Uyuşturucunun etkisi geçince, anestezinin etkisi geçmiş gibi olur. (s. 289 str. 4)

Ama *çok geçmeden* bedenim tekmelemeye, ruhum yalpalamaya başladı. (s. 289 str. 9)

Ama asıl beklenen herkesin *yalnız kalıp* kendi içine yönelmesiydi. (s. 289 str. 31)

Faslı Sufilerin beni gizlice Mekke'ye sokmalarını beklerken, ilk başlarda can sıkıntısından, *yapacak daha cazip bir işim olmadığından*, sonra gitgide derinleşen bir merak ve hevesle tasavvuf felsefesi okumaya başladım. (s. 290 str. 6, 7)

Hani *ağzına bir yudum su alınca* anlarsın ya aslında ne kadar susamış olduğunu, ben de öylece kana kana içtim bulduğum her bilgi kısıntısını. (s. 290 str. 10)

Baba Samed *Şems-i bana anlatırken* garip bir ürperti duydum. (s. 290 str. 21)

Orada *Müslüman olup*, Aziz Zekeriya Zahara ismini aldım. (s. 291 str. 9)

Böylece *Craig olarak* girdiğim yerden *Zahara olarak* ayrıldım. (s. 291 str. 17, 18)

Ayakta dikilmiş *sessiz sedasız onu izlerken* öteki âleme çekiliverdim birden, keşfe çıktım. (s. 292 str. 1)

Meyhaneye vardığında alelacele şişeleri kapıp buraya gelme. (s. 292 str. 31)

Meyhaneye vardığında alelacele şişeleri kapıp buraya gelme. (s. 292 str. 32)

Başkalarının kendisi hakkında ne düşündüğüne kafa yormaktan *fırsat bulup* da tasavvuf deryasına dalamamıştı. (s. 293 str. 4)

Ama Mevlâna anlık bir tereddütten sonra *ayağa kalkıp*, “pekâlâ, olur” mânâsında başını salladı. (s. 293 str. 7)

Nefsimin ağına gitse de, ayaklarıma zor gelse de, şanıma leke düşürse de bu iş, *o şarabı alıp* senin için buraya getireceğim. (s. 293 str. 15)

Böyle dedikten sonra *veda edip* çıktı. (s. 293 str. 17)

O odadan çıkar çıkmaz, dizlerimin üstüne düştüm, secde ettim. (s. 293 str. 18)

Sarhoş olup düpedüz zırvaladığım, karabasanlar gördüğüm, naralar attığım zamanları da bilirim. (s. 297 str. 3)

Kim o beni azarlayan meymenetsiz diye *arkama dönünce* bir de ne göreyim? (s. 297 str. 16)

Düz durmaya çalışırken hafif hafif sallanıyordu zavallım. (s. 297 str. 25)

Kelimelerinden şıpır şıpır nezaket damlayarak ve yerlere kadar eğilerek, “Efendi Mevlâna, meyhaneme hoş geldiniz, sefalar getirdiniz” dedi. (s. 298 str. 2)

Gözlerimi kırıştırarak kapıya baktım, baktım. (s. 298 str. 5)

“Eksik olma” dedi Mevlâna *zorlukla gülümseyerek*. (s. 298 str. 7)

Zavallı Hristos, *bunu işitince* hayretten ağzı bir karış açık kalakaldı. (s. 298 str. 10)

Herkesin aklından aynı şey geçmiş olmalıydı: Konya’nın en tanınmış din adamı *meyhaneye girip* bizden şarap istiyorsa, kıyametin kopması yakın demektir. (s. 298 str. 13)

Ancak o zaman Hristos *kendine gelip* Rumi’yi oturacak müsait bir yer bakındı. (s. 298 str. 16)

Rumi *gösterilen yere ilişmeden* evvel etrafa nazikçe selâm verdi. (s. 298 str. 19)

Bütün sarhoşlar *saygıyla eğilip* selâmına karşılık verdik. (s. 298 str. 20)

Eşek sudan gelinceye dek dövdü beni. (s. 299 str. 19)

Ben de *hınzırca onları işaret ederek*, “Şu önünüzde duranlardan içtiğim için” dedim. (s. 299 str. 23)

Keçi peyniri ve fırında pişmiş mantarları ekmeklerimize katık ederek çocukluğumuzdan, aşktan, inançtan, dostluktan ve nicedir unuttuğumu sandığım ama o an hatırlamaktan sonsuz keyif aldığım güzelliklerden söz ettik. (s. 299 str. 28)

Hepimiz, *teftişten geçen askerler gibi sıra sıra dizilip* selâm durduk. (s. 300 str. 1)

Hristos *kaşlarını çatarak* yanıma koştu. (s. 300 str. 6)

Söylediklerime kulak kabartan öteki müşteriler de yanımıza sokulunca meraklı bir halka oluştu etrafımıza. (s. 300 str. 15)

Bade içen ekseri kindar, nadiren *rakik olduğundan*, bade kamuya haram olur. (s. 300 str. 20)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında ileri geri konuşanlar çıkabilir ama bence *senin gibi kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp* buraya kadar gelmesi, *peşin hükümlere varmadan* bizimle sohbet etmesi cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 6, 7)

Sonra, masasına geleliberi el sürmediği şarap şişelerini aldı ve *dışarıda esen soğuk rüzgâra yüzünü dönerek* karanlıkta yürüdü gitti. (s. 301 str. 11)

Babamın Kimya'yı ne kadar sevdiğini bildiğimden, evlenmemize müsaade ettiği takdirde onun hep bu çatı altında kalacağını, böylelikle asla uzak bir yere gitmek zorunda kalmayacağını söylemeyi planlıyordum. (s. 301 str. 22)

Gözlerim elindeki şişelere kayınca şaşkınlıktan kalakaldım. (s. 302 str. 1)

Gözlerini kırpmadan yüzüme bakıyordu. (s. 302 str. 10)

“Alaaddin, gel sakın sakın konuşalım” dedi *ifadesini bozmadan*. (s. 302 str. 15)

Bunca zaman içimde damla damla biriken bütün sitekler ve serzenişler açığa çıktı. (s. 303 str. 2-3)

“Eminim benden en az söylediğin kadar nefret ediyorsundur” dedi Şems, *sesini alçaltarak*. (s. 303 str. 5)

Yüzüme bile bakmadan, “Beni utandırıyorsun” dedi. (s. 303 str. 12)

Orada öylece durup gümüşü toprakları andıran bulutları izledik; etrafta ürpertici bir sessizlik... (s. 304 str. 1)

Çocukları evde bırakıp biraz baş başa kalsak diyorum, ne dersin? (s. 306 str. 19)

David acılı midye sipariş etti, Ella ise *kırkıncı yaş gününde aldığı et yememe kararına uyarak* hindistan cevizi soslu tofu söyledi. (s. 307 str. 8-9)

Ella belirgin bir hayretle başını salladıysa da *tam olarak* neye daha çok şaşırdığından emin değildi: David'in Mevlâna'yı bilmesine mi, yoksa karısının ne okuduğuyla ilgilenmesine mi? (s. 307 str. 21)

“Yayınevinin verdiği roman var ya... *Aşk Şeriatı'yla ilgili raporu yazarken* faydası olur diye Rumi'nin birkaç kitabını almıştım. Okudukça hoşuma gitti. Şimdi geceleri *düzenli olarak* okuyorum” diye izah etti Ella. (s. 307 str. 26, 27-28)

“Evet” dedi Ella, *gerginliğini saklamaya çalışarak*. (s. 307 str. 32)

“Neden bahsediyorsun?” diye sordu Ella, ama *yanıtı duymak istediğinden* emin değildi. (s. 308 str. 6)

Birbirinize yazıp durduğunuzu biliyorum. (s. 308 str. 9)

Farkında olmadan sesini öyle bir yükseltmişti ki *yan masadaki sarışın çift kafalarını kaldırıp* merakla ondan yana baktı. (s. 308 str. 13-14, 15)

Sesini alçaltıp tekrar sordu: “Sen neden bahsediyorsun?” (s. 308 str. 17)

Sonunda *dün gece sen uyurken* mesaj kutuna girdim. (s. 308 str. 19)

Ve *cevaplamak yerine söyleyeceklerinin ağırlığını tartarak* lafına devam etti: “Seni suçlamıyorum. Asıl kabahatli benim. Seni ihmal ettim. Sen de *haklı olarak* ilgiyi, sevgiyi başka yerde aradın.” (s. 308 str. 24, 26)

Her şeyi geride bırakıp tertemiz bir başlangıç yapalım. (s. 309 str. 3)

Ella da David de *geri çekilip*, aynı ifadesiz bakışlarla seyrettiler garsonun tabakları masaya bırakışını. (s. 309 str. 14)

Tekrar yalnız kaldıklarında, David kınayan gözlerini dumanı tüten yemeklerin üzerinden karısına dikti. (s. 309 str. 16)

Sonunda başını kaldırıp bakabildiğinde sadece kaygı gördü kocasının yüzünde. (s. 310 str. 4)

Ne dediğini düşünmeden, ucu nereye varır diye tartmadan mırıldandı: “Rumi diyor ki aşk dışarda bulunan bir şey değildir. İçerden gelir. Tek yapmamız gereken *içimizde bizi aşktan alıkoyan engelleri bulup* kaldırmaktır.” (s. 310 str. 23-24, 27)

Sandalyesini geri çekip peçeteyi yana koydu. (s. 311 str. 3)

Baktım laf uzayacak, *medresedeki dersime geç kaldığımı söyleyip* yürümeye devam ettim. (s. 312 str. 4)

Öteden beri *Rumi'nin güvenilmez bir yanı olduğundan* şüphelenirdim. (s. 312 str. 6)

Ağzını açıp da huzurumda saçmalamasına katiyen izin vermezdim. (s. 312 str. 30)

Sık sık *Aziz Khariton Manastırı'na gidip* dua ettiğini bilmeyen yok. (s. 313 str. 13-14)

Gerçi *namuslu kimseleri yoldan çıkartıp* günah işletmek değil midir Şeytan'ın temel marifeti? (s. 313 str. 24)

Onun yerine talebelerime dönüp hesap sordum: “Bu uğursuz herifin burada işi ne? İçeri girmesine niçin müsaade ettiniz?” (s. 314 str. 22)

Sesinde bir hürmetsizlik, yüzünde bir deli azamet, *gözlerini gözlerime dikip* şöyle dedi. (s. 314 str. 27)

Biz *sınıfta kuzu kuzu hocamızı beklerken* kapıdan içeri Şems-i Tebrizî'nin girdiğini görmek hepimizi allak bullak etti. (s. 315 str. 7)

Hakkında öyle korkunç şeyler işitmiştik ki, tabii çoğu da hocamızdan, *onu kanlı canlı karşımızda görünce* elimizde olmadan irkildik. (s. 315 str. 10)

Hakkında öyle korkunç şeyler işitmiştik ki, tabii çoğu da hocamızdan, onu kanlı canlı karşımızda görünce *elimizde olmadan* irkildik. (s. 315 str. 10)

Kulağıma eğilip, dişlerinin arasından fısıldadı: “Yüzsüze bak. Sınıfımıza kadar geldi! Herif resmen Şam Şeytanı.” (s. 315 str. 22)

Arkadaşlarımızla birbirimize baktık ama daha *hiçbirimiz cevap veremedi*, Şems *pervasızca lafa dalarak geçerken* uğradığını, koca Konya’da kendisinden en çok nefret eden adamı görmek istediğini söyleyiverdi. (s. 316 str. 6)

“Bakıyorum benle yüz yüze konuşmak istemiyorsun. Ama *arkamdan konuşmaya gelince* vaktin bol, seni kimse tutamıyor” dedi Şems. (s. 316 str. 16)

Şeyh Yasin *yüzünü ekşiterek* durakladı. (s. 316 str. 20)

“Cevapları hatmettiğini sanmak gaflet belirtisidir” dedi Şems *omuz silkerek*. (s. 317 str. 3)

Ataları sürülmüş insanlar olarak biz de daima tetikte olmalıyız. (s. 317 str. 14)

Şems *bu hakareti beklermişçesine* tebessüm etti. (s. 317 str. 19)

Hayırların hepsi Allah’tan, şerlerin hepsi Şeytan’dan deyip geçer gideriz. (s. 317 str. 27)

Her hâlükârda *kendi kendimizi sorgulayıp* dönüştürmek için sebep kalmaz. (s. 317 str. 28)

Şems *bir yandan konuşurken* bir yandan odada volta atmaya, her yeni kelimeyle sesini yükseltmeye başladı. (s. 317 str. 29)

İlk tüccar namazını yarım bırakıp hemen sormuş: “Müezzin Efendi! Ezan okundu mu? Yoksa vaktimiz var mıydı daha?” (s. 318 str. 20)

İkinci tacir namazını bırakıp, arkadaşına dönmüş: “Yahu, namazını yarım bıraktın, niye konuştun? Şimdi namazın boşa gitti. Haydi, baştan başla bakalım!” (s. 318 str. 20)

Bunu duyunca üçüncü tacir müdahale etmiş: “Yuh, salak, ne diye onu suçlarsın? Kendi namazına bakacaktın. Bak, seninki de boşa gitti.” (s. 318 str. 26)

Şems bu hikâyeyi aktardıktan sonra *tüm öğrencilere dönerek* sordu: “Peki ya siz ne düşünüyorsunuz? Sizce bu dört tüccardan namazı heba olan var mı? Varsa hangileri?” (s. 319 str. 1-2)

Bazı öğrenciler düşünceye dalarken, bazıları da öbikleşip cevabı aralarında tartışmaya başladı. (s. 319 str. 5)

Ama *daha bu fikir aklımın ucundan geçer geçmez* Şems-i Tebrizî zınk diye durdu, beni işaret etti ve sordu. (s. 319 str. 16)

“Şayet bu tacirlerin bir kabahtai varsa, *namazlarını kesip* konuşmaları değil” dedim. (s. 319 str. 20)

Esas kabahatleri kendi işlerine bakıp, ettikleri duanın hakikatine odaklanmak yerine, akıllarının başka yerde olması ve etrafta olan bitene takılmaları. (s. 319 str. 21)

Ben sadece kendi işime bakarım; *kendi nefsimi eritip*, yüreğimi eğitmeye. (s. 319 str. 30)

Bunu duyunca yüzümü ateş bastı. (s. 320 str. 6)

Sufi der ki *başkaları hakkında hüküm verip* yargıda bulunacağıma, ben kendi içime bakayım. (s. 320 str. 11)

Teferruata ineyim derken bütünü kaybederler. (s. 320 str. 15)

Şeyh Yasin *bunu duyunca* öyle bir öfkeleni ki tek gözü seğirmeye başladı. (s. 320 str. 28)

“Şeriat, Hakikat denizinde yüzen bir gemidir. Âşıklar *er ya da geç gemiyi bırakıp*, ummana dalar” oldu Şems’in cevabı. (s. 320 str. 33)

Şeyh Yasin *gözlerini kısarak* baktı: “...ki köpekbalıkları onları afiyetle yesin” dedi gayet müstehzi. (s. 321 str. 1)

Şems-i Tebrizî *bunu der demez* sağ elini yüreğine koyup hepimize, hatta bir köşede tepkisiz duran Şeyh Yasin’e bile selâm durdu. (s. 321 str. 33)

Şems-i Tebrizî *bunu der demez sağ elini yüreğine koyup* hepimize, hatta bir köşede tepkisiz duran Şeyh Yasin’e bile selâm durdu. (s. 321 str. 33)

Tebrizli Şems’in medreseye baskın yapıp talebelerinin karşısında amcama meydan okuduğunu duyunca kulaklarıma inanamadım. (s. 322 str. 14)

O zehirli ağzını açmaya fırsat bulamadan ensesinden tuttuğum gibi kapı dışarı ederdim. (s. 322 str. 16)

Aralarında nasıl bir atışma geçmişse o günden beri öğrenciler *orada burada, bire bin katarak* anlatıp duruyor. (s. 322 str. 19)

Ben *ona dayak atarken* neden direnmedi? (s. 322 str. 27)

Yolda aklıma geldi, acaba Çöl Gülü *beni görünce* ne yapacaktı? (s. 323 str. 6)

Kerhaneci hünsa *ağızına bir lokum atıp* sinirli sinirli çiğnedi. (s. 323 str. 13)

Kısık bir sesle, söyleyeceği şey ağızına gidiyormuşçasına süklüm püklüm cevap verdi: “Çöl Gülü burda değil. Gitmiş. *Herkes uyurken* kaçmış haspa.” (s. 323 str. 21)

Ve hünsanın kucağındaki kâsedan bir lokum alıp ağızıma attım. (s. 323 str. 31)

“Benim ne kabahatim var?” dedi hünsa *mazlumunu oynayarak*. (s. 323-324 str. 33-1)

Sen *önce talebelerinin önünde amcamı yerin dibine sokup* küçük düşür, sonra da kerhaneden namlı bir kaltağın kaçmasına sebep ol! (s. 324 str. 7)

Eğer yollamakta gecikirsem, *yazdıklarına pişman olup* mektubu yırtabilirim. (s. 324 str. 16)

Bir bakmışsın, *farkında bile olmadan* açılmış, karadan uzaklamışsın. (s. 324 str. 24)

Amakoca bir ömrü *haddimi bilerek* geçiren ben, bir kere de olsa hudutlarımı aşmak istiyorum. (s. 325 str. 1)

Amane zaman *kendimi kaptırıp* seni düşünsem, şunu hatırlıyorum: Biz henüz yüz yüze görüşmedik bile. (s. 325 str. 20)

Duvarın dibine çömeldi, hüzne yontulmuş mermer bir heykel gibi *gözlerini gayba dikip* beklemeye koyuldu. (s. 326 str. 28)

Bir de *elin fahişesiyle aynı çatı altında yaşayarak* elaleme malzeme mi verelim? (s. 327 str. 12-13)

Şems *başını kaldırıp*, semaya baktı. (s. 327 str. 14)

Çöl Gülü *içeri girip* Şems'i görür görmez elini öpmeye koştu. (s. 327 str. 22)

Çöl Gülü *içeri girip* Şems'i görür görmez elini öpmeye koştu. (s. 327 str. 22)

Allah seni o bataktan çıkarttı ya, bunu yapacak azmi ve cesareti verdi ya; sana *kapıyı açıp* dışarı çıkmanı sağladı ya, elbete yolu da açacaktır. (s. 327 str. 32)

Otuz Üçüncü Kural: *Bu dünyada herkes bir şey olmaya çalışırken*, sen HİÇ ol. (s. 328 str. 2)

Hava kararınca Çöl Gülü'ne yatacağı döseği gösterdim. (s. 328 str. 7)

Kızcağız o kadar yorgun olmalıydı ki *yastığa başını koyar koymaz* uyuyakaldı. (s. 328 str. 8-9)

Tekrar odaya dönünce Rumi ile Şems'i hararetli hararetli sohbet ederken buldum. (s. 328 str. 9)

Tekrar odaya dönünce Rumi ile Şems'i *hararetli hararetli sohbet ederken* buldum. (s. 328 str. 10)

Şems *geldiğimi görünce* gülümsedi: "Kerra, seni ayinimize davet ediyoruz." (s. 328 str. 11)

En ön sırada Hükümdar Keyhusrev ile danışmanlarını görünce rahatladım. (s. 329 str. 21-22)

Her şeyin yolunda gitmesi için dua ettim ama *tam olarak ne istediğimi bilemediğimden*, cılız bir hâl aldı duam. (s. 330 str. 4)

İnsani kendinden geçiren, can veren bu sesi dinlerken seyirciler kıpırdanmayı, fısıldaşmayı kesti. (s. 330 str. 7)

Neyin sesi hafifleyince meydanda babam belirdi. (s. 330 str. 15)

Ölçülü, dikkatli adımlarla yaklaştı; *usulca eğilip* gelenlere selâm verdi. (s. 330 str. 16)

Onun peşi sıra, hepsi de babamın eski müridi olan altı derviş göründü; *sikkeler, tennureler, destegüller kuşanmış olarak*. (s. 330 str. 19)

Ellerini göğüslerinde kavuşturup destur almak için babamın önünde eğildiler. (s. 330 str. 19)

Gözucuyla sağıma soluma bakıp semayı izleyenlerin tepkilerini gözetlemeyi ihmal etmedim. (s. 330 str. 25)

Dervişler *aralarda dört selâm edip* döndü. (s. 330 str. 28)

İştetam o esnada, *taşkın bir su gibi akarak* Şems-i Tebrizî meydana çıktı. (s. 330 str. 31)

Şems *görünmeyen bir girdaba yakalanmışçasına delice dönerken*, müritler de ağır ağır peykindeyken, babam bir çınar gibi öylece duruyor, dudakları daimi bir duada kıpırdanıyordu. (s. 331 str. 3-4)

Dervişler *bir bir dönmeye son verip* içlerine kapandı. (s. 331 str. 10)

Zarif hareketlerle ellerini çaprazlama kavuşturup meydandaki herkesi selâmladılar. (s. 331 str. 11-12)

Bir elleri göğre işaret ederken, öteki elleri yere dönecek ki, Hak'tan aldığımız her aşk zerresini halka takdim edelim. (s. 331 str. 17)

Ve ben *eve mutlu, gururlu bir adam olarak* dönebilirdim, eğer hemen akabinde olanlar olmasaydı. (s. 331 str. 24)

Tören bitince Keyhusrev ayağ'a kalktı, gayet vakur bir edayla, küçük dağları ben yarattım dercesine etrafı şöyle bir süzdü. (s. 331 str. 30)

Keyhusrev kesenin içinde ne çok çil altın olduğunu hepimize göstermek için *elinde şöyle bir tartıp* hoplattıktan sonra keseyi sahneye fırlattı. (s. 332 str. 13)

Yaptığı işten memnun, kendinden emin bir hâlde Keyhusrev *meydana sırtını dönüp*, kafillesiyle beraber çıkış yolunu tuttu. (s. 332 str. 17)

Ama daha birkaç adım atmıştı ki *az evvel sahneye fırlattığı kese aynen havada uçarak*, ayaklarının dibine düşüverdi. (s. 332 str. 19)

Onlar *keseye basmaya kıyamayıp* üstünden hopladılar. (s. 333 str. 11)

Keyhusrev ve şürekâsı *çıkarak çıkmaz* seyirciler söylenmeye başladı. (s. 333 str. 12)

Hepsi de *gayet kibirli ve gösterişli bir şekilde ayağ'a kalkıp* Şems'i kınadıklarını aşikâr ettiler. (s. 333 str. 21)

Bu akşam oturmuş bunları düşünürken, hayatımda ilk kez, keşke başka bir ailede doğsaydım diye geçirdim içimden. (s. 334 str. 6)

Yatsın kalksın, *Keyhusrev'in onu tutuklatıp* idam sehпасına yollamadığına şükretsın. (s. 334 str. 14)

Keyhusrev'in ardında *Şeyh Yasin ile öğrencilerinin salondan çıktığını görünce*, ben de onlara katıldım. (s. 334 str. 17)

Gece sabaha kadar oturup, hararetili hararetili olanları tartıştık. (s. 334 str. 21)

Söylenenleri işittikçe utançtan kıpkırmızı kesildim. (s. 334 str. 27)

Avluda tek başına otururken buldum onu. (s. 335 str. 2)

Kapalı kapıların ardını görebildiğini bildiğinden, ensesinde gözü olması da şaşırtıcı gelmedi. (s. 335 str. 11)

Şems yüzünü bana dönüp, “Dünkü ayini nasıl buldun? Beğendin mi bakalım?” diye sordu gayet pişkin bir şekilde. (s. 335 str. 12)

Tekrar baktığımda Şems’in beni bilmiş bilmiş süzdüğünü fark ettim. (s. 335 str. 32)

Ben ona zarar vermek isterken ya o beni öldürmeye kalkarsa? (s. 336 str. 5)

Ve benden karşılık beklemeden şu öyküyü anlattı. (s. 336 str. 15)

Usta çırağının huylarını gayet iyi bildiğinden şöyle demiş: “Sen o kavanozlardan birini kır, diğerini getir. Olur mu?” (s. 336 str. 22)

Bir koşu gidip kavanozlardan birini kırmış. (s. 336 str. 25)

Şems’in karşısında hiddetlenip zayıf düşmek istemezdim ama kendimi zaptedemedim. (s. 336 str. 29)

Bir kere olsun lafi dolandırmadan konuşamaz mısınız? (s. 336 str. 30-31)

Ve ben ikinci kavanozu kırınca, ilkini de esaretten kurtarmış olacağım. (s. 337 str. 5)

Dervişlerin dönerken durdukları musiki bu ilahi zincirin bir halkasıdır. (s. 337 str. 21)

Berberce aptes alıp, dua ettik. (s. 337 str. 26)

Sonra tennurelerimize bürünüp, elifi kuşaklarımızı kuşandık. (s. 337 str. 27)

Semahaneye geçmezden evvel Rumi’nin ağzından şunlar döküldü. (s. 338 str. 5)

Dervişler bir bir meydana girerken başları tevazuyla eğilmişti. (s. 338 str. 14)

İlk derviş semaya başladı, tennuresinin eteği inceden hışırdarken seyircilerin gözü önünde bu âlemden uzaklaştı. (s. 338 str. 22-23)

Musiki sonlanınca evrenin başat unsurlarına selâm durduk: Ateş, hava, toprak, su ve beşinci unsur, boşluk. (s. 338 str. 27)

Mahrumiyetin, çaresizliğin, kenara itilmişliğin ne menem bir şey olduğunu anlayamadan Mevlâna nasıl herkesi kucaklayan bir şair olabilir ki? (s. 339 str. 7-8)

Şayet “aşktan önce” ve “aşktan sonra” aynı insan olarak kalmışsak, yeterince sevmemişiz demektir. (s. 339 str. 12)

Bana gelince, ben de değiştim ve değişiyorum. (s. 339 str. 20)

Sema akşamı herkes çekilip hay huy nihayete erdikten sonra semahanede bir başıma oturdum. (s. 339 str. 32)

Daha bu sabah Scott’u yeni kız arkadaşıyla görüp bunalıma giren Jeannette’in bile iştahı açılmış gibiydi. (s. 340 str. 25)

Kirli tabakaları bulaşık makinesine yerleştirip, beyaz çikolatalı crème brule'yi servis ederken zihni öylesine meşguldü ki cep telefonuna bakmak aklının ucundan geçmedi. (s. 341 str. 7, 8)

Titreyen ellerle cep telefonunu kapatıp çantasına koydu. (s. 341 str. 15)

Sakin görünmeye çalışırken masaya oturdu. (s. 341 str. 16)

Ailesini dinler gibi yaparken hafiften başı dönüyordu. (s. 341 str. 17)

“Ne o bir şey mi var? Mesaj mı gelmiş?” diye sordu *tabağından başını kaldırıp.* (s. 341 str. 19)

Karı koca *bir an gözlerini kaçırmadan* birbirlerine baktılar. (s. 341 str. 22)

Artık *tek kelime konuşmadan,* sırf bakışlarıyla kavga edebiliyorlardı. (s. 341 str. 25)

O yüzden *her bir sözcüğü tartarak* devam etti. (s. 342 str. 10)

Sabah da dinlenmiş olarak oradan toplantıya geçersin. (s. 343 str. 3)

“Olabilir...” dedi Ella *yanaklarının yandığını hissederek.* (s. 343 str. 5)

Yarın sabah Bostan'a gidip Aziz'le kahvaltı edeceğini düşünmek bile *kalbinin hızla atmasına yetmişken,* hemen şimdi yola çıkmak çılgınlık gibi geliyordu. (s. 343 str. 6, 8)

Aziz *tâ Amsterdam'dan kalkıp* gelmişti. (s. 343 str. 12)

Ağzını açıp tek kelime etmedi. (s. 343 str. 17)

Bu son cümleyi bilerek vurgulamıştı. (s. 343 str. 21)

Böylece kocasına Aziz'le sadece bir şeyler içeceğini, ondan sonra *eve gidip* tek başına uyuyacağını söylemeye çalışıyordu. (s. 343 str. 23)

Ella *bir şey demeye fırsat bulamadan* Orly kardeşine sataştı. (s. 343 str. 30)

Ella *çocuklarını masada tartışırken* bırakıp hızlı adımlarla üst kata çıktı. (s. 343 str. 33)

Yatak odasının kapısını kapar kapamaz cep telefonundan Aziz'e yanıt yazdı. (s. 344 str. 1)

O *mektubu yazarak* buraya gelmesine ben sebep oldum. (s. 344 str. 30)

Yoksa Zahara'yla yaşayacağı her macera, *bir macera olarak* kalmaya mahkûmdu, gelip geçiciydi. (s. 345 str. 4)

Bostan'daki evlerinin anahtarlarını sallaya sallaya arabaya yürürken zihni uyuşmuş gibiydi ama dolu dizgin koşturuyordu kalbi. (s. 345 str. 13)

Belki de Alaaddin haklıydı: Şems *hayatımızdan çekip gidince* eski huzurumuza kavuşmaz mıydık? (s. 349 str. 21)

Yanıma oturdu, ben yerken *anne şefkatiyle gülümseyerek* beni seyretti. (s. 350 str. 26)

Yüzündeki perişanlığı fark etmeden duramadım. (s. 350 str. 26-27)

Sonra *konuşmaya başladığında* ağzından dizeler dökülüyor. (s. 351 str. 11)

“Peki ya Şems'i bulamazsam?” dedim *Kerra'yı yoklayarak.* (s. 351 str. 31)

“O hâlde elden ne gelir. Yapacak bir şey yok. O gelmeden önce nasılsak, gene öyle yaşar gideriz” dedi Kerra, *bir umut kıvılcımı gözlerinde parlayarak*. (s. 352 str. 4)

Ve işte *uzun seneler evvel din değiştirip* Müslüman olan, ilk eşini kaybettikten sonra babama *dul bir kadın olarak* varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan kocasını onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın, *ağzını açıp* da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 15, 16, 20)

O gitti gideli ruhum çorak kaldı, gün ışımaz günüme. (s. 352 str. 27)

Amasonuça Şems *benim için her şeyin ve herkesin toplamı olduğundan*, tüm evreni düşünüyorum aslında. (s. 353 str. 6-7)

Ertesi gün Sufi *vaaz verirken* yellenmiş. (s. 354 str. 20)

Beni meyhaneye yollayıp sarhoşlarla muhabbet ettirdi. (s. 355 str. 12)

Şems beni hayranlarımdan ve ben *farkında olmadan* etrafımı saran dalkavuklardan, hatta beni kollayan yönetici sınıftan ayırdı; toplumun en alt katmanlarıyla buluşturdu. (s. 355 str. 17)

Her geçen gün, her an soruyor Allah: Hatırlar mısınız *sizi bu dünyaya yollamazdan* evvel yaptığımız ahdi? Bilinmez bir hazine idim. Anlaşılacak istedim. Görmüyor musunuz bu anlaşmada sizlere düşen payın büyüklüğünü, güzelliğini? (s. 356 str. 8)

Ağzımdan damla damla mısralar sızıyor, hem de *hiç durmadan, elimde olmadan*; dinleyenler şair olduğuma kanaat getirebilir, evet. (s. 356 str. 24-25)

Şam'a varalı on ay olmuştu. (s. 357 str. 5)

Bana göre, *kendine Müslüman deyip* de İslam'ın ne anlama geldiğini bilmeyen ve düşünme gereği dahi duymayan onlarca insandan daha Müslüman'dı. (s. 357 str. 10)

Tam zihnimden bunu geçirirken başımı kaldırdım ve Sultan Veled'le göz göze geldim. (s. 357 str. 21)

Ama *namuslu ve sözüne güvenilir bir genç adam olduğundan* gerçeği inkâr etmedi. (s. 357 str. 27)

Bu daveti duyunca beynimden binbir düşünce geçti. (s. 358 str. 11)

Daha *henüz bir yere ısınmışken* yeniden yollara düşmek insanın ruhunda korkunç bir yalnızlık hissi oluştururdu. (s. 358 str. 21)

O *yanımda olmadıkça* hangi şehirde kaldığının ne önemi vardı ki? (s. 358 str. 25)

Dikkatimi ona verdiğimi anlayınca, kaşlarını kaldırdı. (s. 359 str. 13)

Şems gelince bütün dertlerinden tasalarından arınır, yüzünde güller açar sanmıştım. (s. 359 str. 27)

Rumi *kulaklarına inanamıyormuş gibi afallayarak* baktı. (s. 362 str. 7)

Buruk bir tebessümle yanıma oturup ahiret sualleri gibi ardı ardına sorular sordu. (s. 362 str. 21)

İkna olduğumdan değil, Kimya'nın sırlıslıkla âşık olduğunu anladığımdan. (s. 363 str. 18, 19)

Hayatta öyle tuhaf yanlışlar vardır ki gözünün önünden cereyan ederken bile karışamaz, durduramazsın. (s. 363 str. 21)

Düğün gecesini hazırlıklar için koştururken tuhaf bir şey geldi başıma. (s. 363 str. 26)

Birden, ne yaptığımı düşünmeden bir avuç hamur aldım. (s. 364 str. 1)

Arkama dönünce Şems'in kapıda dikildiğini gördüm. (s. 364 str. 7)

Ben yanıt veremeyince, gülümsedi. (s. 364 str. 11-12)

Ben dinimi seçeli çok oldu. (s. 364 str. 13-14)

Kavga ettiklerini duyunca dört satıcıdan birer salkım üzüm almış, bir kaba koyup üzümleri ezmiş. (s. 365 str. 3, 4)

Üzümün suyunu çıkarıp kabuğunu atmış. (s. 365 str. 4-5)

Hikâye bitince Şems tane tane konuştu. (s. 365 str. 7)

Meryem Ana demek şefkat, merhamet, korunma, anaçlık, yardımseverlik demekse sana göre, Müslüman bir kadın olarak da onu sevebilirsin. (s. 365 str. 23)

Elimde olmadan gülümsedim. (s. 365 str. 29)

Bu eve geldiğinden beri ilk defa Tebrizli Şems ile bir yakınlık ve sırdaşlık paylaştım. (s. 365 str. 29)

İkimiz yan yana durup, benzer bir nazarla baktık hamurdan Meryem Ana'ya. (s. 365 str. 31)

Otele vardığında bir müddet dışarıda oyalandı. (s. 366 str. 9)

Nihayet cesaretini toplayıp lobiye adım attığında içerisi tam bir hengâmeydi. (s. 366 str. 10-11)

Başını çevirip etrafa bakar bakmaz onca insan arasında pat diye Aziz Zahara'yı gördü. (s. 366 str. 16)

Başını çevirip etrafa bakar bakmaz onca insan arasında pat diye Aziz Zahara'yı gördü. (s. 366 str. 16)

Bir köşede durmuş gülümseyerek kendisine bakıyordu. (s. 366 str. 18)

Bu öyle bir soruydu ki aralarında olan biteni "sanal bir oyun" olmaktan çıkarıp fazlasıyla gerçek kılmıştı. (s. 367 str. 17)

Ama içeri adım atar atmaz endişeye kapıldı. (s. 368 str. 3)

Gerçi David *bunca sene başka kadınlarla kırıştırıp* Ella'nın yüzüne bakmakta sıkıntı çekmemişti ya, o başka meseleydi. (s. 368 str. 10)

Ella *kutuyu açınca* lapis lazuli bir kolye buldu içinde. (s. 368 str. 28)

Aziz *kolyeyi boynuna takarken* Ella'nın kalbi hızla çarptı. (s. 368 str. 30)

Ama *bir şey söylemesine fırsat kalmadan* Aziz elleriyle Ella'nın bedeninde gittikçe genişleyen daireler çizmeye başladı. (s. 369 str. 13)

Aziz'in parmakları karnundan yukarıya kaydığında Ella göğüslerinin daha diri, daha dik olmamasına hayıflandı. (s. 369 str. 29)

Gözlerini kapadı, *hiçbir şeye tutunmadan* kendini Aziz'in nefesine bıraktı. (s. 369 str. 33)

Fakat Aziz tedirgin bir hâlde, *gittiği yerden dönmekte zorlanmışçasına* gözlerini kırıştırdı. (s. 370 str. 6)

Sonra *Ella'yı burnunun ucundan öpüp* geri çekildi. (s. 370 str. 7)

Beni hem arkadaş, hem sevgili olarak istiyorsun. (s. 370 str. 12)

Misafirler nihayet gidince eve döndüm, sessiz bir köşede tefekküre daldım. (s. 371 str. 10)

Kerra bu yörenin âdetlerini bana önceden anlatmış, *yüz görümlüğü olarak* altın para takmam gerektiğini açıklamıştı. (s. 371 str. 22)

O yüzden *Kimya'nın tülünü kaldırınca* bir buse kondurdum alnına. (s. 371 str. 24)

Ama *çarçabuk omuzlarını dikleştirip* yaşından olgun görünmeye çalıştı. (s. 371 str. 26)

Tek istediğim *içine girip* kaybolmaktı. (s. 371 str. 32)

Ayağa fırladıysa da *tam olarak ne yapacağını bilemediğinden* gene aynı cümleyi yineledi: “Artık karınım ben.” (s. 372 str. 28)

O an anladım ki *onunla evlenerek* büyük bir hata yapmıştım. (s. 372 str. 30)

Gün boyu bir kenarda durup evdeki telaşı izledim. (s. 373 str. 24)

“Bu gece *İrşadlarda kalacağım*” dedim *yüzüne bakmadan.* (s. 374 str. 4)

“Delirdin mi? *Düğün gecesi neden evde değil diye sormaz mı konu komşu? Hem babam duyunca çok üzülür.*” (s. 374 str. 6)

İrşadlara giderken, kerih kokulu yan sokaklardan yürüdüm ki beni kimse bu hâlde görmesin. (s. 375 str. 6)

Şems'in *Kimya'nın gelinliğini o kaba elleriyle çıkartıp* süt beyaz tenine değdiğini ve *ona sahip olduğunu düşündükçe* gözyaşlarıma hâkim olamadım. (s. 375 str. 9-10-11)

Bana bakınca ilk gördükleri şey bu oluyor. (s. 375 str. 20)

Sokakta tanıdıklarla laflarken, tarlada bostanda çalışırken, esnafla pazarlık ederken, evde misafir ağırlarken, benimle muhatap olan herkesin ilk fark ettiği şey belki de bu oluyor: Evli ama hâlâ bakire bir kadın olduğumu herkes biliyor. (s. 375 str. 21, 22)

Ve ne vakit bana uğramak istese *önceden muhakkak haber yollayıp,* bir mahzuru var mı diye soruyor. (s. 375 str. 26)

Ama akşam olup kapımı tıklattığında tek yaptığı oturup sohbet etmek oluyor. (s. 376 str. 2)

Her türlü zorluğa göğüs gerip birbirini sevmekten vazgeçmeyen âşıkların hikâyeleri... (s. 376 str. 6)

Bunları okudukça içim daralıyor. (s. 376 str. 7)

Bazen de *sirt üstü yatıp* bana GÖNLÜ GENİŞ VE RUHU GEZGİN SUFİ MEŞREPLİLERİN KIRK KURALI'ndan bahsediyor. (s. 376 str. 9)

Bir gece *bir kuralı izah ederken* sesi kaydı, gözleri kapandı. (s. 376 str. 11)

Şafak sökene kadar hiç uyumadan onu seyrettim. (s. 376 str. 14)

Fazla bir şey beklemeden hasbihal edeceğimiz anları kollar oldum. (s. 377 str. 3)

Artık *odamda durup* ölümlerle konuşmayı tercih ediyorum. (s. 377 str. 14)

İçimdeki sıkıntıyı ona belli etmek istemiyordum ama *yüzüme bakar bakmaz* ters giden bir şeyler olduğunu anladı. (s. 377 str. 27)

Örtümü açıp saçlarımı çözdüm. (s. 378 str. 28)

“O öyle sandığın gibi masum bir yol değil” dedi Çöl Gülü *aniden gerginleşerek.* (s. 379 str. 1)

Onu kendime çekeyim derken, sen kendine yabancılaşma. (s. 379 str. 3)

Ona mis kokular karışmış sulara yıkanmayı, yumuşatıcı yağlarla tenini kaymak gibi yapmayı, yüzünü ballı maskelerle gençleştirmeyi ve *bir erkekle konuşurken* hangi kelimeleri nasıl kullanması gerektiğini öğrettim. (s. 379 str. 27)

Beline püsküllü kuşaklar bağlayıp içine de şingir şingir kaşıklı bardaklar yerleştirip iki hafta durmadan karşılıklı göbek attık. (s. 380 str. 12)

Beline püsküllü kuşaklar bağlayıp içine de şingir şingir kaşıklı bardaklar yerleştirip iki hafta durmadan karşılıklı göbek attık. (s. 380 str. 13)

Son olarak yüzüne bolca boya sürdüm. (s. 380 str. 21)

İşim bittiğinde Kimya öyle güzel olmuştu ki, gözlerimi ondan alamadım. (s. 380 str. 22)

Onu süzerken Kuran-ı Kerim'de Yusuf ile Züleyha'ya dair ayetleri hatırladım. (s. 380 str. 26)

Şehirdeki kadınlar *onun hakkında fena sözler edince,* hepsini sofrasına davet etmiş, Yusuf'a da çağrıldığında odaya girmesini tembihlemişti. (s. 380 str. 30)

Kadınlar *onu görür görmez* kendi ellerini doğardılar ve ‘Allah için bu bir insan değil, ancak değerli bir melektir!’ dediler. (s. 380 str. 32-33)

Akşama doğru Kimya *yüzüne peçeyi çekip sokağa çıkmadan önce* yarı umut yarı endişeyle baktı bana. (s. 381 str. 3-4)

Yine de *kızcağızı uğurlarken* içimde kötü bir his, karanlık bir sezgi belirdi. (s. 381 str. 14)

Çöl Gülü’nün *beni giydirip* kuşandırdığı akşam öyle heyecanlıydım ki yerimde duramıyordum. (s. 381 str. 26)

Sonra *uzunca bir şala sarınarak* parmak uçlarımda Şems’in odasına gittim. (s. 382 str. 9)

“Kimya! Seni beklemiyordum” dedi Şems *kapıyı açar açmaz*. (s. 382 str. 11)

“Affedersin. Ama seni görmem gerekliydi” dedim ve *içeri buyur edilmeyi beklemeden* odaya süzıldüm. (s. 382 str. 13)

Odada baş başa kaldığımızda davetkâr bir şekilde gülümseyerek karşısına yürüdüm. (s. 382 str. 16)

Odada baş başa kaldığımızda davetkâr bir şekilde gülümseyerek karşısına yürüdüm. (s. 382 str. 16-17)

Sonra *tek hamlede şalımı, cüppemi sıyırıp atarak* çırilçıplak kaldım. (s. 382 str. 18)

Nihayet cesaretimi toplayıp ona doğru döndüm. (s. 382 str. 22)

Hafif hafif kıvrılarak bedenimi ona sürtmeye başladım. (s. 382 str. 31-32)

Nefesinin girdabında kaybolmak isterken Şems beni tuttu ve itti. (s. 383 str. 7)

Veben gecenin bir vakti yarı çıplak bir hâlde hiçkırta hiçkırta ağlayarak kocamın odasından çıktım. (s. 383 str. 15)

Yatakta yatıp tavana bakarak geçirdim tüm vaktimi. (s. 383 str. 20)

Gevher Hatun da diğer yanına oturup o gamzeli tebessümüyle bana şarkılar söyledi. (s. 384 str. 1)

Ağzımı açıp bir şey diyecek oldum ama kelimeler kursağıma takıldı. (s. 384 str. 6)

Çok geçmeden anladım ki, zaten sonuç değişmeyecek. (s. 384 str. 12)

Şems’i sevmeyenler *benim hastalığımı bahane edip* ondan daha fazla nefret edecek. (s. 384 str. 14)

Ya da *defalarca gelip yanına oturmuş, ellerimi ellerinin arasına alıp* benim için dua etmişti. (s. 384 str. 21, 22)

Sonsuzluğa akıp giderken kime, nasıl sitem edebilirim? (s. 384 str. 25)

Şems’in odasını ipekler, tüller kuşanarak ziyaret edişimden on altı gün sonra ben Mevlâna’nın evlatlığı Kimya, çağıl çağıl bir hiçlik ırmağına daldım. (s. 384 str. 28)

Ve tüm bunları yaparken hiç durmadan sohbet ettiler. (s. 385 str. 13)

Ve tüm bunları yaparken hiç durmadan sohbet ettiler. (s. 385 str. 13)

Akşamları evine dönerken çenesi ağrıyordu. (s. 385 str. 19)

Ella tebessümünü bozmadan başını eğdi, neyi nasıl söyleyeceğini iyice düşündü. (s. 386 str. 12)

Sen Boston'a gelmeden önce bir akşam David'le dışarı çıktık ve uzun zamandır ilk defa rol yapmadan dürüstçe konuştuk. (s. 386 str. 13-14, 15)

Devam etmeden önce hafifçe öksürdü. (s. 386 str. 19)

Tekrar konuşmaya başladığında yüzünü hemen Ella'ya dönmediğinden sanki tüm şehre hitap ediyordu. (s. 386 str. 31-32)

Tekrar konuşmaya başladığında yüzünü hemen Ella'ya dönmediğinden sanki tüm şehre hitap ediyordu. (s. 386 str. 32)

Aile kavramını kan bağında değil ruh bağında bulmuş; Romanya'da evlat edindiği iki kimsesiz çocuğu büyütüp okutmuştu. (s. 388 str. 4)

Durup dururken üzerine ağır bir halsizlik çökmeye başlamıştı. (s. 388 str. 12)

En nihayetinde bir açıklama yaptıklarında haberler iyi değildi: Melanom iç organlara yayılmış, karaciğeri sarmıştı. (s. 388 str. 17-18)

Dünyanın her yerindeki bağlantılarını kullanarak Amesterdam'da bir Sufizm vakfı kurmuştu. (s. 388 str. 25-29)

Baba Samed'in mezarı başında dua edip tefekküre dalmış, hayatın onun için çizdiği patikaları minnetle anmıştı. (s. 388 str. 31)

“Sonra hep yazmak istediğim ama ertelediğim romanı yazmaya koyuldum” dedi Aziz göz kırparak. (s. 389 str. 1)

Bir zarfın içine koyup Amerika'da ünlü bir yayınevine yolladım. (s. 389 str. 3)

Sufilikte ölmeden evvel ölmeyi öğrendim. (s. 389 str. 20)

Tam her şeyi hallettim derken, gökten zembille sen indir. (s. 389 str. 22)

Her gün nefsimi tutup acaba Ella yazmış mı diye bekledim. (s. 389 str. 24)

Ella, önüne parlak, renkli bir oyuncak konmuş nahif bir çocuk gibi ağlamayı kesip burnunu çekti. (s. 390 str. 12)

Ella bu lafları duyunca bir gerçeği yeni görmüş gibi paniğe kapıldı. (s. 390 str. 19)

“Ne demek istiyorsun?” diye sordu Ella gözlerini kırıştırarak. (s. 391 str. 6-7)

Kelimeleri seçerek konuşmasını bitirdi: “Ya da *şimdi buradan çıkıp* evine gider ve bu teklifi unutabilirsin. Yuvana, çocuklarına dönersin. Ben her hâlükârda seni sevmeye devam edeceğim.” (s. 391 str. 23)

Başımı masaya dayalı sızmış kalmışım. (s. 391 str. 28)

Bu melun hayvanı kızdıracak ne yaptığımı bilmeden tabana kuvvet kaçıyordum. (s. 392 str. 2)

Orada öylece durup meyhanenin bildik seslerini dinlemeye başladım. (s. 392 str. 14)

Amaesas kimi öldürmek istediklerini anlayınca dehşete düştüm: Tebrizli Şems! (s. 392 str. 23)

Adamlar kalkıncaya kadar başım masada uyuma numarası yaptım. (s. 392 str. 25)

“*Gene ne var Süleyman?*” diyerek koşa koşa geldi Hristos. (s. 392 str. 28)

Çenemi kapatıp gözümü dört açmam gerekliydi. (s. 392 str. 33)

Hristos bana tuhaf tuhaf baktı ama *kaçıklıklarına alışkın sayıldığından* bir şey sormadı. (s. 393 str. 4)

Kendime gelince Şems’i uyarmak için sokağa fırladım. (s. 393 str. 6)

“Aman! Oh nihayet buldum seni! Çok şükür hayattasın!” dedim ve *kendimi tutamayıp* onu kucakladım. (s. 393 str. 22)

Şems *kollarımdan kurtulunca* bir kahkaha attı. (s. 393 str. 23)

Ben bile kendimi anlamamışken o ne anlamıştı acaba? (s. 394 str. 7)

Geri dönüp Rumi’nin evine giden çamurlu sokağa saptı. (s. 394 str. 28)

Amaben işimi bitirmeden sakın ha ortalıkta görünmeyin. (s. 395 sr. 8-9)

Müşteriler önceden tembihlemişti: Şems’in âdetiymiş, *her gece aptes almadan* önce muhakkak avluya iner, burada tefekküre dalarmış. (s. 395 str. 17)

Belki de hemen şimdi *her şeyi bırakıp* bu uğursuz mekândan uzaklaşmalıydım. (s. 395 str. 26)

Rüzgârın hiddeti arttıkça birbirinden nahoş fikirler üşüştü zihnime. (s. 395 str. 30)

Keyfim yerine gelsin diye biraz ıslık çaldım ama bu da *kâr etmeyince* gözlerimi evin arka kapısına dikip fısıldadım. (s. 396 str. 4)

Keyfim yerine gelsin diye biraz ıslak çaldım ama bu da *kâr etmeyince* gözlerimi evin arka kapısına dikip fısıldadım. (s. 396 str. 5)

Öyle ki *göz açıp kapayıncaya* kadar sokaklar ırmak yatağına döndü, dizlerime kadar balçığa battım. (s. 396 str. 9)

Bir duvar dibine saklanıp baktım. (s. 396 str. 14)

Böylesi zırvalara inanmazdım gerçi, şimdi de kanacağım yoktu ama *Şems’in bu yağmurda* elinde sönmeyen bir mumla *durduğunu* görünce dizlerim boşaldı. (s. 396 str. 27-28)

Ya hemen duvar dibinde fırlayıp saldıracaktım ya da burada saklanıp en uygun anı kollayacaktım. (s. 397 str. 1, 2)

Ben daha bir karara varmadan bahçe duvarının dibinde karaltılar belirdi. (s. 397 str. 5)

Otuz Yedinci Kural: Tanrı kılı kırk yarararak titizlikle çalışan bir saat ustasıdır. (s. 397 str. 10)

Hem de avluya çıkmadan evvel biliyordu. (s. 397 str. 16)

Aniden karanlıkta bir koşturmaca oldu; ben daha ne olduğunu anlayamadan duvar dibindeki altı adam ellerinde sopalar, kargılarla kavgaya daldılar. (s. 397 str. 26)

Delikanlılara o kadar kızgındım kiaz kalsın Şems'i bırakıp onlara saldıracaktım. (s. 398 str. 1)

Önce dervişi haklayıp, sonra delikanlıların hesabını görecektim. (s. 398 str. 4)

Altı kişi bir olup Şems'i yere çaldık, hançeri çıkardım ve tek hamlede Şems'in kalbine sapladım. (s. 398 str. 6)

Nefes nefese bir adım geri çekilip suya düşme sesini bekledik. (s. 398 str. 13)

Orada konuşmadan ne kadar bekledik bilemiyorum. (s. 398 str. 25)

Tek tek her biri bahçe duvarını aşip öbür tarafa atladı. (s. 398 str. 32)

Üstünde dervişin kanı olan hançeri alamadan hızla koşmaya başladım. (s. 399 str. 8)

Ella erken kalktı; kahvaltı sofrasını hazırladı; kahvaltı sonrası kocasını işe, çocukları okula uğurladı; mutfağa dönüp yemek kitabını açtı; o günün mөнüsünü seçti. (s. 399 str. 16)

İşi bittiğinde kıymetli misafilere sakladığı narin porselen takımı çıkardı. (s. 399 str. 23)

Bir odaya kapandım, haftalarca fare gibi, hırsız gibi saklanarak yaşadım. (s. 400 str. 18)

En nihayet bir gün cesaretimi toplayıp babamın yanına vardım. (s. 400 str. 19)

Ağır ağır, bir hülya denizinden sahile yüzercesine başını kaldırıp bana baktı ama bir şey demedi. (s. 400 str. 24)

Babam parmağını kaldırıp lafımı kesti. (s. 400 str. 27)

“Oğlum” dedi, sanki bu kelime dilini yakmışçasına yüzünü buruşturarak. (s. 401 str. 7)

Başımı tekrar kaldırınca babamla göz göze geldik ve ancak o zaman bana kurduğu küçük tuzağı fark ettim. (s. 401 str. 11)

Gayriihtiyarî üzerimde kan var mı diye bakınca, yakayı ele vermiştim. (s. 401 str. 13)

Çakal Kafa'nın işi ağırdan aldığını fark edip saldırmaya karar verdiğimizde avluya giden patikayı diğerlerine gene ben gösterdim. (s. 401 str. 20)

Çakal Kafa'nın işi ağırdan aldığını fark edip saldırmaya karar verdiğimizde avluya giden patikayı diğerlerine gene ben gösterdim. (s. 401 str. 21)

Her seferinde yüreğim sıkışarak uyandım. (s. 401 str. 30)

Sema, şiir, müzik, nükte, hiciv, aşk ve cezbe... o *hayatımızdan gider gitmez* yok olacağını sandığım bir sürü şey kazık çakmış gibi bizimle kaldı. (s. 402 str. 2)

Kavanozlardan biri kırılınca, diğeri de onunla beraber parçalandı. (s. 402 str. 5)

Şems hayatına girdikten sonra sevgi çemberi öyle genişledi ki, cemiyetin en dibe vurmuşlarını bile kapsar oldu: Evsiz barksızlar, meczuplar, cüzâmlılar, sarhoşlar, fahişeler, dilenciler, yankesiciler... *Hepsini önyargısız bir nazarla kucaklayıp* anlayışla karşılayabilir. (s. 402 str. 11)

Malını mülkünü sebil edip sağıtmış. (. 402 str. 26)

Ve babam *bunu duyar duymaz* altın sırma işlemeli kadife kaftanını çıkarıp adama verdi. (s. 403 str. 15)

Ve babam bunu duyar duymaz *altın sırma işlemeli kadife kaftanını çıkarıp* adama verdi. (s. 403 str. 16)

Bezirgân gidince dayanamadım, sordum: “Babacım, bu delikanlıyı hiç gözüm tutmadı. Niçin kaftanınızı ona verdiniz? Yalan söylediği her hâlimden belliydi.” (s. 403 str. 17)

Sevdiğin birini yitirince bir yanın onunla beraber kaybolur. (s. 404 str. 5)

Önünü görmeden, yönünü bilemeden, sadece *şu anı kurtararak*. (s. 404 str. 12)

Ama işte ancak böyle durumlarda, yani *iki göz birden karanlıkta kalınca*, bir üçüncü göz açılır insanda. (s. 404 str. 14-15)

Hazandan sonra başka mevsimler, *bu çölden geçince* nice vadiler gelecek; bu ayrılığın ardından da ebedi bir vuslat. (s. 404 str. 17)

Yeni kaybettiğin kişiyi manevi gözle bakınca her yerde görmeye başlarsın. (s. 404 str. 19)

Her yerde, her şeyde onu görürken nasıl derim ki Şems gitti? (s. 404 str. 24)

Selahaddin demiri döverken *tezgâhından yayılan usulü ilk duyduğumda* evrenin yürek atışını işittim sandım. (s. 404 str. 28)

Selahaddin demiri döverken *tezgâhından yayılan usulü ilk duyduğumda* evrenin yürek atışını işittim sandım. (s. 404 str. 28)

Ve hemen *orada semaya duyarak* Şems’in başlattığı dansa son hâlini verdim. (s. 404 str. 30)

Ayrımcılık yapıp insanı insana üstün tutmak biz kullara özgüdür; yoksa Allah’a değil. (s. 405 str. 8)

Gün ışığı karanlığı yararken kelimeler ağızımdan dökülüyordu. (s. 405 str. 14)

Bir şiire başlarken çoğu zaman devamının nasıl geleceğini bilmiyorum. (s. 405 str. 25)

Şiir tamamlanınca yeniden suskunluğa gömülüyordum. (s. 405 str. 27)

Bu zaman zarfında *beni en çok gururlandıran insanlardan biri medreseyi bırakıp tekkeye gelen Talebe Hüsam oldu.* (s. 406 str. 18)

Tevazu, güzel ahlak ve pırıl pırıl bir gönle sahip olan Hüsam Çelebi'ye birisi çıkıp da "kimsin, nesin?" diye sordu mu hep aynı cevabı veriyor. (s. 406 str. 24)

Her on senede bir durup geriye bakıyorum. (s. 406 str. 33)

Savaşların, kardeş kavgalarının, yanlış anlamaların, kalp kırıklıklarının, açlık ve sefaletin, mağduriyet ve adaletsizliklerin ortasında, *her şeyi kapsayıp kucaklayarak ama hiçbir şeye değmeden dönüyoruz ebediyen.* (s. 407 str. 9)

Elemde, neşede, ümitte ve yeiste, hem tek başımıza hem hep beraber, hem usulca hem sonsuz bir hızla, *su gibi akarcasına döneriz semada.* (s. 407 str. 14)

Çehresini yumuşatan kehribarımsı ışıktaki, *uykuda geçirdiği şu bir iki saat boyunca odada değişen bir şey olmuş mu diye merak etmişçesine sağa sola bakındı.* (s. 408, 409 str. 28, 1)

Konya'ya geledi dört gün olmuştu. (s. 409 str. 9)

O andan itibaren *tam olarak* ne umacağını bilmeden ama gene de umutlanmaktan vazgeçmeden bekliyordu Ella. (s. 409 str. 15)

O andan itibaren *tam olarak* ne umacağını bilmeden ama gene de umutlanmaktan vazgeçmeden bekliyordu Ella. (s. 409 str. 15)

"Uyuyor musun?" diye tekrarladı Ella *sesini yükselterek.* (s. 409 str. 26)

Hâlbuki bir yabancı *bu sesi ilk duyduğunda* irkilir kalır. (s. 410 str. 7)

Rüyalarımızı bölüp bir başka hakikate davet eder ya, zor gelir. (s. 410 str. 12)

Uyuyan Güzel'inki kadar *sihirli bir rüyaya çekilip yüz sene boyunca uyanmasalar.* (s. 410 str. 18)

En son nota gökyüzünden çekilince esrarengiz bir sessizlik hâkim oldu ortalığa. (s. 410 str. 21)

"Zamanı-1" körelmiş alışkanlıkların, köhnemiş uğraşların, habire telaş içinde ama *hep yerinde sayarak* koşturmacaların monoton ve mekanik gidişatıydı. (s. 411 str. 2)

Zaman-3 ise *her şeyi kapsayarak* diğer zamanları hem yutuyor, hem yaratıyordu. (s. 411 str. 7)

Demek *bir kadın bir erkeğin ruhuna âşık olunca* hasta vücudunu da böyle sevip arzulayabilirmiş. (s. 411 str. 16)

Orada daha fazla duramayıp odadan çıktı. (s. 411 str. 25)

Birini aldı, gözlerini kapadı, *gerçekleşmeyeceğini bildiği bir dilek tutup çeşmeye attı.* (s. 412 str. 7)

Fakat *taş suya düşeceğine, çeşmenin kenarından sekip* doğruca heykelin kucağına indi. (s. 412 str. 8)

Yarım saat sonra odaya döndüğünde, bıyıklı bir doktor ve başörtülü bir hemşireyle karşılaştı. (s. 412 str. 12)

Tek başına bir turist kadın olarak bürokrasiden hiç anlamaması bazen bir engel, bazen kolaylaştırıcı oldu. (s. 412 str. 19)

Aynı günün akşamı Aziz'in dünyanın dört bir yanındaki arkadaşlarına e-mailler gönderip hepsini tek tek törene davet etti. (s. 412 str. 24)

Konya esnafından kambur çıkmış, ağzından iki dişi kalmış bir ihtiyar adam manzarayı ağzı kulaklarında ve merakla izledikten sonra: "*Konya Konya olalı* böyle acayip cenaze görmedi" dedi ve ardından ekledi: "Tabi asırlar evvel Efendi Mevlâna'nın düğün gecesini sayılmazsa." (s. 413 str. 20)

Cenazeden üç gün sonra, *bütün misafirler gidince* yapayalnız kalan Ella son bir kez şehri gezmeye çıktı. (s. 413 str. 23)

Yanından bebek arabalarını ite ite yürüyüp geçen orta hâlli aileleri, kumaş ve baharat dükkânlarını, ona ısrarla birşeyler satmaya çalışan işportacıları bir film şeridini izler gibi izledi. (s. 413 str. 25)

Otele dönünce bavullarını hazırladı. (s. 414 str. 1)

Ceketini çıkarıp yavruağzı kaşmir bir kazak giydi. (s. 414 str. 1)

Bir zamanlar aşkını küçümseyip nutuklar attığı, sevdiği adamla evlenmesine karşı çıktığı kızını bugün ona destek olan tek insandı. (s. 414 str. 9-10)

Gerçi her yerde kolaylıkla İngilizce ders verebilir, dergilere yazabilir, yahut kim bilir, *günün birinde bir yayınevinde editör olarak* çalışabilir, hatta kendi romanını yazabilirdi. (s. 414 str. 25)

Dönmek istemediğinden emin misin? (s. 415 str. 2)

Gökyüzünde tül gibi beyaz ve ince bulutlar ağır ağır dönüyor, *hiçliğe karışıp* eriyordu, tıpkı semazenler gibi. (s. 415 str. 13)

"Kırkıncı kural" dedi *tane tane konuşarak*. (s. 415 str. 14)

3.6. Tekrar Grupları

Belli belirsiz bir tıp sesi çıkar; duyulmaz bile akıntının ortasında, kaybolur uğultuda. (s. 11 str. 2)

Taşın suya değdiği yerde evvela bir halka peyda olur; halka tomurcuklanır, ol tomurcuk çiçeklenir, *açar da açar*, katmerlenir. (s. 11 str. 8)

Aşkmış meşkmış, ne gam! (s. 12 str. 15)

Güzel mi güzel kızları Jeannette üniversitedeydi. (s. 12 str. 22)

İçtiği kahvenin markasını değiştirmek için bile *uzun uzun* düşünmesi gerekirdi.(s. 14 str. 5)

Aralarındaki *fersah fersah* uzaklık bir kenara, kişilikleri en az gündüz ile gece kadar farklıydı. (s. 14 str. 16)

Ilık mı ılık, yumuşacık bir günde başladı bu tuhaf hikâye. (s. 15 str. 1)

Büyük kızı Jeannette bir dilim ekmek almıştı eline, *dalgın dalgın* krem peynir sürüyordu üstüne. (s. 15 str. 16)

Yalnızca birkaç kadın dergisine *ufak tefek* yazı takviyeleri yapmış, bazı kitap kulüplerine katılmış, aralarda yerel gazetelere kitap eleştirileri yazmıştı. (s. 16 str. 5)

Meşhur bir edebiyat eleştirmeni değil, bitmez tükenmez ev işleri ve ailevî yükümlülükleri olan, *üstüne üstlük* bir de üç çocukla uğraşan titiz bir ev kadını olmuştu sonunda. (s. 16 str. 12)

Anne olmak, eş olmak, köpeğe bakmak, evi *çekip çevirmek*, mutfak, bahçe, alışveriş, çamaşır, ütü derken... zaten yeterince meşguliyet vardı hayatında. (s. 16 str. 15)

Reddedile reddedile gururu örselenen Ella nicedir iş aramaktan vazgeçmiş, konuyu rafa kaldırmıştı. (s. 17 str. 4)

Bir yayınevinde edebiyat editörünün asistanının asistanıyım *altı üstü*. (s. 17 str. 14)

David'in bu kadar iştihakla *ballandıra ballandıra* konuşmasının başkaca bir izahı yoktu. (s. 17-18 str. 33-1)

Daha üniversiteleriniz bitmedi, bir durun hele ne aceleniz var, daha gençsiniz, *falan filan*. (s. 18 str. 23)

Ella kelimeleri *tane tane* seçerek, sözlerine açıklık getirmeye çalıştı. (s. 19 str. 22)

Avi ise *kıkr kıkr* gülmeye başladı: “Vay, bu yaşta dayı mı olacağım desenize!” (s. 19 str. 28)

Masadaki herkes *ters ters* bakınca, Avi çenesini kapayıp, olduğu yerde sindi. (s. 20 str. 21)

Kısık, puslu, *belli belirsiz* bir sesle, “Biliyor musun ne düşünüyorum anne?” diye sordu Jeannette. (s. 20 str. 33)

Buruk kırık, diken dikendi Jeannette'in sesi. (s. 22 str. 3)

Hani yüreğin *pır pır* eder, hani onsuz yaşayamazsın! (s. 22 str. 20)

Bir dakika *geçti geçmedi*, Orly ve Avi de peş peşe ayaklanıp, parmaklarının ucuna basarak çıktılar. (s. 24 str. 7)

Son mide asidi tabletini *kıtır kıtır* çiğneyerek, sudan bir bahaneyle sıvıştı. (s. 24 str. 12)

Karı koca arasındaki boşluk neredeyse elle tutulacak kadar yoğundu. (s. 24 str. 15)

Aslında *karı koca* her ikisi de her zaman en iyi becerdikleri şeyi yapmaktaydı: “ Anlamazdan gelmek.” (s. 25 str. 3)

O bildik, kaçınılmaz güzergâhında, mutada amade, alışkanlıklar üzre, donuk ve tekdüze, âdeta *tembel tembel*, biteviye akıyordu zaman. (s. 25 str. 7)

Bu yüzden Ella kocasının yanındayken *kolay kolay* ağlamazdı. (s. 25 str. 12)

Ama işte bugün *olan biten* her şeyde bir anormallik vardı. (s. 25 str. 12)

Micelle'in sesi bir an *gitti geldi, geldi gitti*. (s. 26 str. 11)

Bir yandan birilerine talimat yağdırırken, bir yandan da yayınevini yazarlarından biri hakkında New Yorker'da çıkan bir eleştiri yazısına göz gezdiriyor; satış raporlarını denetlerken yeni e-posta geldi mi diye ekranı kolluyor; ton balıklı sandviçini *hızlı hızlı* yerken lokmasını buzlu kahveyle yumuşatıyor olabilirdi pekâlâ. (s. 26 str. 17)

Beş altı işi birden maharetle yapıyor olmalıydı şu esnada. (s. 26 str. 18)

Oysa artık oturup büyük kızlarının istikbaline hayıflanmak gelmiyordu Ella'nın içinden –tabii eğer tâ başından beri *karı koca* hayıflandıkları esas mesele buysa. (s. 28 str. 30)

Ne kredi kartlarının ödemeleri, ne Orly'nin yeme bozuklukları ve saplantılı rejimleri, ne Avi'nin kötü giden dersleri, ne Esther Hala ve zavallı mozaik kekleri, ne Gölge'nin *elden ayaktan* düşmesi, ne Jeannette'in beklenmedik evlilik planları, ne de kocasının kendisini senelerdir aldatıyor olması. (s. 29 str. 9)

Normalde kafasını meşgul eden tüm sorunları *tek tek* ensesinden yakaladı, küçümen kutulara sokup üstlerine de birer kilit vurdu. (s. 29 str. 12)

Aşk Şariati'nı okurken kendi hayatının da *satır satır* sil baştan yazılacağını. (s. 30 str. 23)

Eşi menendi görülmemiş dini ihtilaflar, kültürel çatışmalar, önyargılar ve yanlış anlamlar; her yere sirayet eden güvensizlik, belirsizlik, endişe ve şiddet; bir de öteki'nden duyulan şartlanmış tedirginlik. (s. 31 str. 12)

Mevlâna'nın bizlere hatırlatığı üzere, gün gelir, herkesi, ondan *köşe bucak* kaçanları bile, hatta “romantik” kelimesini bir suçlama gibi kullananları dahi kıskıvrak yakalar aşk. (s. 31 str. 23)

Pek çoklarının Mevlâna, yani “Efendimiz” diye seslendiği bu mümtaz şahsın *dört bir* yandan gelmiş binlerce müridi, hayranı vardı. (s. 37 str. 19)

Kişinin kendi egosuna karşı sonuna kadar mücadele ederek *adım adım* nefsinin yenmesini salık verdi. (s. 38 str. 18)

Rüyalarına girer, uykularını *delik deşik* böler. (s. 39 str. 15)

Gündüzleri bir şekilde idare edersin ama gece olup yalnız kaldığında, döşeğinde *soğuk soğuk* terlersin. (s. 39 str. 17)

Görevim fahişeleri hizaya dizmek, hadlerini bilmeyen müşterilerin akıllarını başlarına getirmek, kabakuvvet kullanarak *onun bunun* gözünü korkutmaktı. (s. 40 str. 12)

Yüzlerini göremeyim diye *sıkı sıkı* sarınmışlardı. (s. 42 str. 24)

“Bu çok iyi işte” dedi genç adam, *gergin mi gergin*. (s. 43 str. 5)

Son kelimeyi duyar duymaz tüylerim *diken diken* oldu. (s. 43 str. 23)

Ama delikanlılardan biri *yalvar yakar* koluma asıldı. (s. 43 str. 33)

“Şems, Şems, nerdesin?” diye seslendi *sağa sola*. (s. 47 str. 12)

Adam *ağır ağır* yaklaştı kuyuya, eğildi baktı tâ dibine. (s. 47 str. 17)

Sonra birden aşağıda, bir fırtına sonrasında ummanla sallanan, sallandıkça ummanı dalgalandıran bir sal misali *avare avare* suyun yüzeyinde gezinen elimi seçti. (s. 47 str. 24)

Adam dizlerinin üstüne düştü, göğüsünü *döve döve* başladı feryada: “Öldürdüler! Şems’i katlettiler!” (s. 48 str. 6)

Feryadı keskin cam kırıkları gibi *dört bir* yana dağılıp *delik deşik* ediyordu geceyi. (s. 48 str. 13)

Ağır ağır, istemeye istemeye açtım gözlerimi. (s. 48 str. 31)

“Ya ne demeye *çığlık çığlığaydan* o zaman?” diye üsteledi hancı. (s. 49 str. 21)

Ağzı açık bir hâlde bana baktı hancı, *sinirli sinirli* bıyıklarının ucunu emdi. (s. 49 str. 25)

Bütün gün oruç tutup dua *ede ede* dolaşınca güneş başınıza geçiyor. (s. 49 str. 29)

Git güzel bir kadın bul, *evlen barklan*. (s. 50 str. 19)

Çoluğun çocuğun olsun. (s. 50 str. 19)

Bak dünyanın *dört bir* yanından yolcular gelir bu handa kalmaya. (s. 50 str. 22-23)

Allah gökte *fersah fersah* ötelerde bir tahtta oturmuyor ki. (s. 51 str. 4)

Hancı *bastıra bastıra*, “Ama olmaz sandığın şey oldu bile. Bizi terk etti” dedi buz gibi bakışlarla. (s. 51 str. 7)

Dudaklarından, *belli belirsiz* bir iç geçirmenin dışında bir ses çıkmadı. (s. 52 str. 3)

Hancının avuç çizgilerini inceledim; derindi, *çatlak çatlaktı*, istikrarsızdı hatlar. (s. 53 str. 19)

Kısım kısım hareler belirdi gözlerimin önünde. (s. 53 str. 20)

Kadının göğüsleri *damar damar* şişmiş; karnı burnunda, sanki yarıldı yarılacak. (s. 54 str. 5)

Havada yanan saman ve insan eti kokusu *ağır mı ağır*. (s. 54 str. 8)

Sanki tam ortalarında nicedir *fokur fokur* kaynayan bir kazan vardı da aniden kapağı kalkmış, içindeki tüm buhar ve basınç dışarı taşmıştı. (s. 55 str. 16-17)

Bir bir bunları söyledi Ella. (s. 56 str. 15)

Ben *evli barklı* bir kadını. (s. 56 str. 31)

Konuşmanın bundan sonrası *yokuş aşağı* tepetaklak yuvarlanmaktan farksızdı. (s. 57 str. 6)

Başka kadınlarla yatıp kalkıyordu muhtemelen, hatta *avuç avuç* para da harcıyordu onlara. (s. 58 str. 4)

İlk bakışta, evlatlarıyla son derece alâkadar, ipleri *sıkı sıkı* elinde tutan o her zamanki anneydi hâlâ. (s. 58 str. 23)

Her ne kadar ayak direyip inkâr etse de, her ne kadar aleyhinde *ileri geri* laflar etse de, tâ derinlerde bir yerde nicedir aşka muhtaç, aşka hasretti. (s. 60 str. 3)

Oraya sırtüstü uzanıp, günboyu olanları *bir bir* düşündüm, tattım. (s. 60 str. 12)

Uzun uzun Hakk'a şükürettim. (s. 60 str. 16)

Ara ara iştahım toptan kesilir, günlerce bir lokma yiyemem. (s. 60 str. 23)

Aç kaldığımda rüya tabir ederek *üç beş* kuruş kazanır, kazandığımı muhtaç olanlara dağıtır; bu şekilde Doğu'dan Batı'ya, Kuzey'den Güney'e yedi iklimi gezer, *dağda bayırda* Hakk'ı ararım Hak için. (s. 62 str. 18, 20)

Ben bizzat dilediği istikamete *efil efil* esen karayelim. (s. 62 str. 26)

Seyahatlerimde envai çeşit sarp yollardan geçtim: Cümle âlemin bildiği ticari güzergâhlardan da gittim, *in cin* top oynamaz, *adı sanı* unutulmuş patikalardan da. (s. 62 str. 29, 30)

Karadeniz sahillerinden Acem diyarlarına; Arabistan'ın çöl tepelerinden balta girmemiş ormanlara; *çayırlardan bozkırlara* vardım. (s. 62 str. 32)

Bin bir karvansaraya, *bin bir* hana kondum. (s. 62 str. 33)

Hamdolsun sana ki *adım adım* Şeytanımı Müslüman ettim. (s. 64 str. 11-12)

Tepede *ağır ağır* dönen, döndükçe beyaz etekleri daireler çizen bir figür vardı. (s. 65 str. 18)

Daha önce hiç semazan görmemiş olan Ella resme *uzun uzun* baktı. (s. 65 str. 20)

İnternet sayfası dünyanın *dört bir* yanındaki şehirlerin, bölgelerin kartpostallarıyla doluydu. (s. 65 str. 27)

Bu şiiri okurken bir an için de olsa *tuhaf mı tuhaf* bir hisse kapıldı Ella. (s. 67 str. 1)

Sanki Aziz Z. Zahara'nın kişisel blog'undaki her şey, yani tüm bu fotoğraflar, yorumlar, alıntılar, şiirler... kısacası *tek tek* her ayrıntı sırf kendisi için hazırlanmıştı. (s. 67 str. 4)

Sürekli bir sonraki günü, haftayı, seneyi düşünüp, planlar programlar yapmaktan; renkli yapışkan kağıtlara notlar yazıp *oraya buraya* asmaktan, bir türlü içinde bulunduğu ana veremiyordu kendini. (s. 67 str. 15)

Hep aynı yere kök salmış, hayatından bıkmış *evli barklı* kadınların kırk kuralı. (s. 67 str. 18-19)

Gerçi, *süklüm püklüm* mutfağında oturup hiç tanımadığı, hatta ne bugün ne de yarın tanışacağını sandığı, *adı sanı* duyulmamış bir yazara mesaj yollarken, böyle mühim bir çağrıda bulunduğu farkında bile değildi. (s. 69 str. 26, 28)

Hayli uzundu saçları, *lüle lüle* zülüfleri gözlerine düşüyordu. (s. 72 str. 3)

Derviş odadaki herkesi *tek tek* selâmlayıp, gösterilen yere sakince oturdu. (s. 72 str. 19)

Bu ikisi ağızlarından tek kelime dahi çıkmadan *uzun uzun* birbirlerine baktılar. (s. 72 str. 23)

Adını sorunca, “Tebrizli Şemseddin” dedi; *dağda bayırda* Allah'ı arayan bir abdal olduğunu söyledi. (s. 72 str. 27)

Madem Allah başından beri seninleydi, ya ne demeye O'nu *dört bir* yanda aramaya çıktın da *dağ taş* dolaştın be adam? (s. 73 str. 3, 4)

Belli belirsiz bir gölge geçti yüzünden, bir süre ağzını bıçak açmadı. (s. 73 str. 5)

Şayet bir insan *para pul*, mertebe ve makam peşinde koşuyor, kürkler ipekler kuşanıp inci mercan atlas kaftan içinde yaşıyorsa, yani Kadı Hazretleri, sizin gibi yapıyorsa, Allah'ı bulması imkân dahilinde değildir. (s. 73 str. 26)

Herkesin *beti benzi* atmıştı. (s. 73 str. 30)

Şems yumuşayan bakışlarla *tek tek* herkesi süzdü. (s. 74 str. 11)

Dervişin dudaklarının ucuna *belli belirsiz* bir tebessüm kondu ama yanıt vermedi. (s. 75 str. 29)

Baş kadının bu sözleri hayli tehditkârsa da Şems bunun farkında değilmiş gibi *sakin sakin* devam etti. (s. 76 str. 2)

Bağıra çağıra kesmiş çobanın duasını. (s. 76 str. 23-24)

Rabb'ine yakın *mutlu mesut*, mübarek bir hayat sürmüş. (s. 77 str. 25)

Etrafındaki insanlar *ağır ağır* hareket ediyor, sanki bir tek onun işitmediği bir nâmeyle raks ediyorlardı. (s. 79 str. 13)

Adam ona *boş boş* baktıktan sonra yürüdü gitti yoluna. (s. 79 str. 17)

Gölge hemen yanında dikildi; nedense *huzursuz huzursuz* havayı koklayarak. (s. 82 str. 23-24)

Laf olsun diye yastıkları düzelttim odayı derledim topladım, halıdaki kırıntıları *tek tek* ayıkladım. (s. 83 str. 10)

Ayaklarımı *sürüye sürüye* mutfığa geçtim. (s. 83 str. 13)

Beni görür görmez zalim Aşçı Dede *takır takır* emir yağdırmaya başlamaz mı! (s. 83 str. 14)

Bu sefer Aşçı Dede bana sırtını döner dönmez mutfaktan sıvıştım; ayaklarımın ucuna *basa basa* misafirin bulunduğu odaya yaklaştım. (s. 84 str. 7)

Zaviyedeki diğer dervişlere *hiç mi hiç* benzemiyordu. (s. 84 str. 10)

Çocukken kâinatın kimi sırlarının *bir bir* önüme serildiğine şahitlik ettim. (s. 84 str. 29)

Doğruldu, sırtını dikleştirdi; *ağır ağır*, gittiği yeri bilircesine kapıya yöneldi ve bana doğru ilerledi. (s. 85 str. 5)

Düşünceli düşünceli yağmuru seyrettikten sonra şöyle dedi: “Allah rüya görme meleke mi aldı almasına ama bu noksanı telafi etmek için başkalarının rüyalarını tabir etmeme müsaade etti.” (s. 85 str. 28-29)

Gökte burçları, ormanda mantarları, bayırlarda otları, deryada balıkları *çeşit çeşit* sayabilirim. (s. 86 str. 11-12)

Saçları omuzlarına *dalga dalga* dökülüyordu. (s. 86 str. 22)

Fersah fersah uzaklaştığımda bile, değil durmak, yavaşlayamadım. (s. 88 str. 12)

David tam bir işkolik olduğundan, tüm evin işlerini çekip çevirmek Ella’ya kalıyordu: *Hesabı kitabı* o tutuyor, mobilyaları o yeniliyor, her ihtiyaca o koşuyor; evde ne zaman tamirat gerekse ustalarla o muhatap oluyor; çocukları baleye, basketbola, tenise, yağşünü partilerine o götürüyor, ev ödevlerine gene o yardım ediyor ve tüm bunları aksatmamak için program üstüne program yapıyordu. (s. 90 str. 15)

Takip eden üç saat boyunca Ella aklında binbir fikir ve vesvese cirit atarken bir yandan da *sakin sakın* yemek hazırladı. (s. 91 str. 33)

Masayla takım kâğıt peçeteleri *üçgen üçgen* katladı, kokulu mumlar yaktı; tam orta yere sarılı beyazlı çiçeklerden gözalcı bir buket yerleştirdi. (s. 92 str. 10)

Gözücuyla David’in tabağındaki karnabahara çatalını daldırıp, yemeğini *ağır ağır* çiğnemesini izledi. (s. 93 str. 12)

Evet, belki hayatı boyunca kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenememişti ama bir gün pat diye her şeyi ve herkesi bırakıp gidebilirdi: Mutfağını, köpeğini, zencefilli kurabiyelerini, kokulu mumları, çocuklarını, şık malikânesini, komşuları, barbekü partilerini, kocasını, raflardaki *dizi dizi* yemek kitaplarını. (s. 93, 94 str. 33, 1)

İlk başta Şems’in her an aklına esip, *tası tarağı* toplayarak gideceğini sandım. (s. 94 str. 12)

Her sabah dışarıda gezinip, *uzun uzun* tabiatı seyredalıyordu. (s. 94 str. 28)

Ama tam da ben kitap okumaya düşkün olmadığını düşünürken, bir bakıyordum elinde asırlık bir el yazması, özenle *tek tek* çözüyor harflerin mânâsını; daha fazla okumak uğruna günler gecelerce uykusuz kalıyor. (s. 95 str. 6)

Bu durumu kendisine sorduğumda şöyle dedi: “İnsan, aklını aç ve muhtaç bir bebek farz edip *kaşık kaşık* bilgiyle doyurmalı. (s. 95 str. 11)

Korka korka atar adımlarını. (s. 95 str. 16)

Akıl *kolay kolay* yıkılmaz. (s. 95 str. 19)

Senenin bu dönemi yoğun kar tüm yolları kapattığından *kolay kolay* yabancı kimse gelmez buralara. (s. 100 str. 11)

Dudaklarını incecik bir çizgi hâlinde sıkılmış, *düşünceli düşünceli* ellerine bakıyordu. (s. 101 str. 8)

Sözlerine rağbet eden çok, hayranları *gani gani* ama İlahi Aşk'ta yok olmadığından, benlik zannından tam olarak kurtulamamıştır. (s. 101 str. 22)

Sizi ve beni *kat kat* aşan sebeplerden ötürü zaviyemizden birinin gelip kendisine can yoldaşı olmasında fayda vardır. (s. 101 str. 24)

Her gün tomurcuk açan bir ağaç görebilmek umuduyla karda *uzun uzun* yürüdüm. (s. 103 str. 6)

Son karlar da eridi, ağaçlar filizlendi; göçmen kuşlar *bir bir* dönerken serçeler dallarda en güzel nağmelerini şakıdı. (s. 103 str. 25)

Muhteşem bir rayiha *dört bir* yanı kapladı. (s. 103 str. 27)

Allah âşıkları sabrı gülbeşeker gibi *tatlı tatlı* emer, hazmeder. (s. 104 str. 21-22)

Birer birer tüm dervişler onunla kalkıp gittiler. (s. 105 str. 11)

İsmi *pare pare* ayırdım, *harf harf* yüreğime yazdım: Kudretli, vefalı, dimdik kendinden emin R harfi; kadife gibi yumuşak, uysal ve merhametli U; yaratıcı, girişken ve gözüpek M ve henüz bir muamma olan, çözülmeyi bekleyen bir usal gibi esrarengiz İ harfi. (s. 105 str. 18, 19)

Tekrar ve tekrar söyledim bu ismi. (s. 105 str. 23)

Avi pis pis sırttı. (s. 106 str. 22)

Teni acınası kırmızı, minnacık yüzü *kırış kırış*, parmak uçları neredeyse şeffaf bir bebektir. (s. 107 str. 15-16)

Baharda ve güzde herkesi *tekrar tekrar* sınıdım, aynı manzara tekrarlandı. (s. 110 str. 29)

Rumi ipektir, *ilmik ilmik* örülecektir. (s. 111 str. 24)

Sabah akşam otur *mır mır* dua et, tespih çek, zikir çek. (s. 112 str. 2)

“Cahil talip” diye sesleniyorlar bana, sanki *adım sanım* yokmuş gibi. (s. 112 str. 12)

“Hepsi değil evlat, yalnızca *katır kutur* ham olanlar” dedi. (s. 112 str. 24)

Katır kutur ham olanlar ha, öyle mi? (s. 112 str. 25)

Her sabah en erken ben kalkıyorum; dereden *kova kova* su taşıyorum. (s. 112 str. 28)

İçine beş kişi girer *rahat rahat* yıkanır, öyle devasa. (s. 113 str. 2)

İşte ben böylece, her Allah’ın günü bir yandan dua ezberler, bir yandan *harıl harıl* çalışırım. (s. 113 str. 19)

Sen de aynen öyle, ateşin içinde *oflaya poflaya, kaynaya kaynaya* pişeceksin elbet! (s. 113 str. 23)

Ardından da *pişkin pişkin* ekledi: “Masallardaki Şehrazat her gece başka bir öykü uydurabildiyse, sen de onun kadar dayanabilirsin herhâlde.” (s. 113 str. 29)

Hanımefendinin tek yaptığı kadife yastıklara, atlas yorganlara yaslanıp *bacak bacak* üstüne atmak ve bir eliyle zalim hükümdara hurma, incir, üzüm yedirirken bir yandan çılgın hikâyeler uydurmak! (s. 114 str. 2)

Sıkı sıkı tembihlediler: Olur da karanlıktan korkarsan, açlıktan miden kazınırsa, ya da maazallah, ıslak rüyalar görür bir kadın vücudu arzularsan, hemen tavandaki çanı çal, manevî destek ara! (s. 114 str. 13)

Sırtımda *sıra sıra* kızılıcak sopaları kırdı. (s. 114 str. 27)

“Eğer gönlün emin değilse, boş yere kendini de yorma, beni de” diye *ters ters* buyurdu Aşçı Dede. (s. 114 str. 32)

Tasavvuf da derya deniz sudur *kana kana* içmek isteyene! (s. 115 str. 1)

Titrek kandil ışığında bir ayna parçasına *baka baka* saçlarımı kestim. (s. 117 str. 18)

Yumak yumak saç döküldü yere. (s. 117 str. 19)

Sonra *tek tek* ve *usul usul* sakalımı, bıyığımı kestim, kaşlarımdan kurtuldum. (s. 117 str. 20)

Baba Zaman *belli belirsiz* bir tebessümle beni yanına çağırdıktan sonra, kadife bir kutu tutuşturdu elime. (s. 118 str. 4)

Her nesneyi *tek tek* okşadıktan sonra kutuyu kapattım ve Baba Zaman’a teşekkür ettim. (s. 118 str. 14)

Hakiki mürşit seni kendi içine bakmaya ve nefsini aşip kendindeki güzellikleri *bir bir* keşfetmeye yönlendirir. (s. 119 str. 16)

Gel bu meydanda dik kafana, *lıkır lıkır* iç! (s. 119 str. 29)

Konu komşu ne der? (s. 120 str. 12)

Kimi için *para pul*, kimi için şan şöhret, kimine kıdem itibar, kimine ten şehvettir esas tuzak!
(s. 121 str. 4)

Her sabah usanmadan herkesin yiyeceklerini hazırlar; böylece çocuklarının okulda *abur cubur* yemek zorunda kalmayacaklarını düşünerek, bir anne olarak kıvanç duyardı. (s. 122 str. 13-14)

Hem *ayrı ayrı*, hem beraber. (s. 123 str. 14)

Tavandan parlak kalpları, topları, kutular sarkıyordu; *ışıl ışıldı* ortalık. (s. 124 str. 15)

Apar topar dizüstü bilgisayarını kapattı. (s. 125 str. 15-16)

Alev alev yanmaktaymış parmakları. (s. 130 str. 6)

Meğer derviş kendini *yaka yaka* bana ışık tutarmış. (s. 130 str. 7)

Oda oda dolaşarak o dervişi bulmaya çalışıyorum. (s. 130 str. 14)

İlk başta hiçbir şey göremesem de kamerin huzmeleri *pırıl pırıl* sağanak olup üzerime yağınca, avlu birdenbire nura boğuluyor. (s. 130 str. 21)

Tâ ki karım döşekte kalkıp bana *sıkı sıkı* sarılıncaya; başımı sinesine yasladığımda, şefkatle mırıldanıncaya dek: “Efendi, iyi misin? Yine aynı rüyayı mı gördün yoksa?” (s. 130 str. 29)

Ağaçların arasından esen meltemle yapraklar *belli belirsiz* hışırdadı. (s. 131 str. 4)

Şehrin evliyası, mutat olduğu üzere selâmıma karşılık vermek yerine kırık mezar taşları gibi *sus pus* oldular. (s. 133 str. 13)

Bir süre *boş boş* baktı, dalga geçip geçmediğimi anlamak istercesine. (s. 135 str. 2)

On Beşinci Kural: Allah, *içte ve dışta* her an hepimizi tamama erdirmekle meşguldür. (s. 135 str. 15)

Tek tek herbirimiz tamamlanmamış bir sanat eseriyiz. (s. 135 str. 16)

Rab noksanlarımızla *ayrı ayrı* uğraşır çünkü beşeriyet denen eser, kusursuzluğu hedefler. (s. 135 str. 19-20)

Öyle ya da böyle, *ağır ağır*, hep aynı bezgin vezinle yürüyor. (s. 136 str. 19)

Konuşa konuşa yedik. (s. 136 str. 20-21)

Böyle yapar adamı cüzâm illeti, ölmeden mezara sokar, *diri diri*. (s. 137 str. 5)

Önce ten değişir, derinin rengi *kararır morarır*, meşin gibi kalınlaşır. (s. 137 str. 16)

Omuzlarda, dizlerde, kollarda, yüzde bozuk yumurta rengi *boy boy* bezeler oluşur. (s. 137 str. 18)

Ne kadar günah işlemişlerse affolunur umuduyla, Ramazan bitmeden muhakkak bir hayır yapmanın telaşıyla elimize ya yiyecek ya mangır tutuştururlar, *üç beş* kuruş da olsa. (s. 138 str. 30-31)

Tam aksine sokağa çıkıp *köşe bucak* dilenci ararlar. (s. 138 str. 32)

İçeride yer bulamayanlar *sıra sıra* avluya dizildi. (s. 139 str. 6-7)

Diğer dilencilerin aksine *bağıra çağıra, yalvar yakar* dilenmem ben. (s. 139 str. 13)

İnim inim inlemene, yalvarıp gözyaşları dökmene, ne kadar bedbaht ya da perişan olduğunu anlatmana gerek yok. (s. 139 str. 16)

Her rüzgârda *ulam ulam* yaprak kâseme düştükçe düşündüm ki akçaağaçla pek çok ortak yanımız var! (s. 139 str. 30)

Cazibe, özgüven ve feraset *saça saça* gelişine bakılırsa bir âlimden çok bir hükümdara benziyordu: Rüzgârın, ateşin, suyun ve toprağın sultanıydı! (s. 140 str. 26)

Zaman zaman hepimiz zanlara kapılırız, kendimizi küçük ve sıkışmış hissederiz. (s. 141 str. 7)

Tıpatıp rahmetli annesine çektiği söylenen büyük oğlan Sultan Veled ile duru bir çehresi, iri kirpikleri, badem gözleri, geniş bir alnı olan, lâkin etrafını *ters ters* süzen kardeşi Alaaddin. (s. 141 str. 17)

Tane tane konuşuyordu Rumi. (s. 141 str. 28)

Tökezlemeden konuşuyor, bir kullandığı benzetmeyi *kolay kolay* tekrar etmiyordu. (s. 141 str. 30)

Tek tek her birimize yakın ve dost. (s. 141 str. 33)

Ben insanların midesini bulandırmamak için yüzümü gizlerken, o orta yere çıkıp paha biçilmez bir mücevher gibi *ışıl ışıl* parlıyordu. (s. 142 str. 33)

Etraftakilerden kimisi *ters ters*, kimisi şaşkınlıkla baktı bana. (s. 143 str. 12)

Genciyle yaşlısıyla çeşitli esnafın günboyu alın teri döktüğü *ufak tefek* izbe dükkânların olduğu dar sokakları gezdim. (s. 144 str. 31)

Örme taştan kaldırımlı, yokuşu dik sokağın başında *derme çatma* bir ev vardı. (s. 145 str. 15-16)

Kadınların yanında bir bahçe vardı; akıllara durgunluk verecek güzellikte *katmer katmer* açmış güllerle dolu bir gül bahçesi. (s. 145 str. 20-21)

Kat kat gerdanı, değirmi bir göbeği vardı. (s. 145 str. 25)

Ve üst dudağının hemen yukarısında *tüy tüy* kara bıyığı vardı. (s. 145 str. 29)

Bir eliyle sinek kovalar gibi *kış kış* yaparak, “Buralar sana göre değil” dedi hünsa. (s. 146 str. 3)

Siz dervişler habire hu çekip, *karı kız* görünce öcü görmüş gibi kaçmaz mısınız? (s. 146 str. 7)

O yüzden hadi *tıpış tıpış* yaylan! (s. 146 str. 27)

Hünsa parmağını *sallaya sallaya* “Beladır, hem de *öyle böyle* değil! İnan bana tanımak istemezsin” dedi. (s. 147 str. 25, 26)

“Orospulara vaaz vermeye kalkan deli derviş!” dedi *homurdana homurdana*. (s. 148 str. 20)

“Pazarda halletmem gereken *bir iki* işim var, müsaadenle gideyim” dedim. (s. 152 str. 20)

Gece gündüz feryatlarımı işittik, tâ ki sesi soluğu kesilinceye değin. (s. 155 str. 5)

Annem ölüp, babam asık suratlı, haşin bir adama dönüşünce hayatın *tadı tuzu* kalmadı. (s. 155 str. 13)

Ben *ağlaya sızlaya* direnirken diğer yolcuların hiçbiri yardımına koşmadı. (s. 156 str. 25)

Her yerde ördekler, kazlar, keçiler, domuzlar *tembel tembel* eşiniyor, dolaşıyordu. (s. 156 str. 29)

Zaman zaman ormandan geçen at arabaları görürdüm, çoğu da asilzadelere aitti. (s. 157 str. 14)

Şişleye şişleye nice çocuk aldurdım. (s. 157 str. 29)

Her meşrepten, her meslekten ahali *köşe bucağı* doldurmuştu. (s. 158 str. 19)

Rumi *tane tane* konuşuyordu: “yüce Allah kederi yaratmış ki, tezatından saadet doğsun” dedi. (s. 159 str. 4)

Baktım dayanamıyorum, kendi kendime *söylene söylene* camiden ayrıldım. (s. 159-160 str. 29-1)

Camideki cemaat dağılıncaya kadar kimsenin keşkülüne para bırakmasını beklemediğim için *miskin miskin* etrafı gözetlemeye başladım. (s. 160 str. 3-4)

Derviş *sağa sola* bakındı. (s. 160 str. 9)

Ağır ağır yanıma yaklaştı. (s. 160 str. 17)

Kendi sesim bana yabancı geldi, *çatal çatal*. (s. 160 str. 23)

Ama *bağırta çağırta* katlanarak arttı. (s. 161 str. 10-11)

Baktık birtakım adamlar kadını *ite kaka* dışarı çıkarıyorlar. (s. 161 str. 16)

İnanılmaz bir hızla ve kararlılıkla güruha doğru *rap rap* yürüyor! (s. 162 str. 2)

Sarık çözülünce kadının parlak, uzun, buğday sarısı saçları *dalga dalga* saçıldı. (s. 162 str. 33)

Demek camiye gidip, *sağdakine soldakine* bakıyorsunuz. (s. 163 str. 18)

Ne yapacaklarını bilemeden etrafa *boş boş* bakınanlar çoğunlukta idi. (s. 163 str. 33)

Ürkek dağ tavşanı gibi sıçrayarak, uzun saçları *savrula savrula* başladı koşmaya. (s. 164 str. 3)

Kıkır kıkır gülme sesleri yükseldi. (s. 164 str. 19)

“Ne oldu gördün mü?” diye sordum heyecandan *zangır zangır* titreyerek. (s. 165 str. 21-22)

Sen de tutmuş, ağzın içki *koka koka*, burnun olmuş kandil kendini sergiliyorsun. (s. 165 str. 26)

İçip içip sarhoş olmamız bu yüzden. (s. 167 str. 4)

Kimi var, bir damla bade koysa ağzına, canavara dönüşür, *ona buna* dayılanır, saldırır. (s. 167 str. 9)

Ve kim bilir belki bir an için de olsa *ayrı gayrı* kalmadı aramızda. (s. 167 str. 17)

Soruları hevesle cevaplarsa bile, kocasının kendisini aldattığını bir başkasının ağzından, *hele hele* bir web sitesinden duymak istemiyordu ki! (s. 168 str. 16)

Genç kızlığının en delişmen günlerinde bile arkadaşlarıyla *gizli saklı* buluşup sigara içmemiş; *zil zurna* sarhoş olup barlardan atılmamıştı. (s. 170 str. 5, 6)

Hemen hemen tüm yaşlılarının başına gelen kaza ve sarsıntılar ona uğramamıştı bile. (s. 170 str. 9)

Başlarına gelenlere üzülüyor, hatta *zaman zaman* kendisi de maceralar tatmak istiyor ama son tahlilde yaşlılarından apayrı bir evrende yaşadığına inanıyordu. (s. 170 str. 19)

Makyajı hep *belli belirsiz*di. (s. 171 str. 3)

Bir hayvan gibi *yaka paça* camiden dışarı attılar beni. (s. 172 str. 3)

Nihayet yanıma varınca göğsü körük gibi *ine kalka* dizlerinin üstüne çöktü. (s. 172 str. 11)

Neler olup bittiğini, neden böyle çıldırmış gibi *sokak sokak* koşmaya başladığını anlayamamıştı belli ki! (s. 172 str. 13)

Ama başımı kaldırdığımda ön saflardan birinin bana *dik dik* bakmakta olduğunu gördüm. (s. 172 str. 22)

Sürekli *açık saçık* şakalar yapar, küfürlü konuşur, hakaretler yağdırır, çatacak yer arar, hemencecik parlardı. (s. 172 str. 28)

Böyle böyle o saftaki tüm adamlar *bir bir* dönüp bana bakmaya başladı. (s. 173 str. 10)

Hâlbuki tekrar gözlerimi açtığımda, bir de baktım Baybars kalabalığı *yara yara* bana doğru geliyor! (s. 173 str. 16)

Herkes dönüp merakla bizden yana baktı, hatta birkaç kişi *cık cık* edip ayıpladıysa da kimse müdahale etmedi. (s. 173 str. 28)

Boş boş baktım. (s. 174 str. 23)

Etrafında hareler *ışıl ışıl* parlar. (s. 174 str. 30)

Aralarda sarılar ve pembeler *benek benek*miş. (s. 174 str. 32)

Uğurlarken de *sıkı sıkı* tembihledi: “Aman Süleyman. Sakın dediklerimi unutmayasın. Dilini tut.” (s. 178 str. 1)

Çarıklarım kaldırımda *takır takır* sesler çıkartarak yürürken, aklıma Mevlâna'nın alâ u vâlâ ile sokaktan geçişi geldi. (s. 178 str. 8)

Bu tipler tarafından öyle çok itilip kakılmışım ki sırf onları aklımdan geçirmek bile tüylerimi *diken diken* etmeye yetiyordu. (s. 178 str. 18)

Sağlı sollu dizilen heyula gibi ağaçlar yüzünden burası daha karanlıktı. (s. 178 str. 20)

Aman yârim, can yârim, bu can sana kurban, Sen meysin, ben kadeh, doldur *yandan yandan*. (s. 180 str. 10)

Belli belirsiz diğer muhafızın sesini duydum: “Baybars, yeter! Dur be adam!” (s. 180 str. 18)

İçte ve dışta. (s. 181 str. 14)

Hâlbuki *tek tek* herkes elzem ve vazgeçilmezdir. (s. 181 str. 23)

Günde iki, üç, hatta *beş altı* mesaj yazdıkları oluyordu. (s. 184 str. 2)

Aziz öyle *havadan sudan* mesajlar yazan bir adam değildi. (s. 184 str. 27)

Öte yandan orta yaşlı, *evli barklı* Amerikalı bir kadının ilgisine mazhar olmak Aziz'in de gururunu okşuyordu belki. (s. 185 str. 6)

Çoluk çocuk sahibi bir kadinken yabancı bir adamla *sabah akşam* mektuplaşıp *içli dışlı* olmak Ella'nın vicdanını kemiriyordu. (s. 185 str. 11, 12)

Öyle bir musibettir ki *zengin-fakir, genç-yaşlı* demeden herkesi pençesine alır. (s. 191 str. 12)

Bir de bakmışsın ki rüzgârla yayılan ateş gibi *dört bir* yanı kaplamış. (s. 191 str. 14)

Cemaatin menfaatini ferdi menfaatlerin önüne yerleştirerek, *sabah akşam* düzeni kollayanlar var. (s. 191 str. 19)

Eğer Moğollar bu denli muzaffer olabildilerse, Hıristiyanlar davalarını ileri götürebildilerse, İslam düşmanları *köy köy, şehir şehir* yağmaladıysa, bütün bunların sebebi Allah'ın ipini bırakanlar! (s. 192 str. 18)

Bu tasavvuf ehli işi iyice abartıp, “Önümüz sıra dört kapı vardır; şeriat, marifet, tarikat ve hakikat *basamak basamak* çıkılır” diyorlar. (s. 193 str. 10)

Ayetleri *harf harf* ebced hesabına döküp gizemli mânâlar arıyorlar. (s. 193 str. 26)

Bu sebepten *ince ince* katman katman bakıyorlar her ayete. (s. 193 str. 28)

Bu sebepten *ince ince katman katman* bakıyorlar her ayete. (s. 193 str. 29)

Kalenderî, Haydari, Camii, Cevlâkî... Binbir isim altında dolanıp duruyorlar, *çeşit çeşitler*... Zannımca en beteri onlar. (s. 194 str. 5)

En nihayetinde vedalaştıklarında, etraftakiler her ikisine de böyle *hararetli hararetli* ne konuştuklarını sormuş. (s. 194 str. 19)

İnsan denilen mahlûk *çabalasa çabalasa* kaç yazar. (s. 194 str. 28)

Bize düşen Yaradan'ın emirlerini yorumlamak değil, anlamaya çalışmak hiç değil, *sadece ve sadece* harfiyen yerine getirmek! (s. 195 str. 1)

Hele Baybars eve gelsin, bunları *bir bir* konuşacağız. (s. 195 str. 2)

Her gece devriye dönüşü *yorgun argın* eve geldiğinde, beraber tandırın etrafında otururuz. (s. 195 str. 3-4)

Cemiyetin *kenarında kıyısında* sıkışmışlardı. (s. 195 str. 25)

Dedikleri kadar mahir bir hatip olabilir ama *eninde sonunda* her hatibin sözlerinin derinliği, onu dinleyenlerin ne anladığıyla ölçülür. (s. 196 str. 28)

İyinin ve kötünün ötesini geçmek mümkün! (s. 197 str. 15)

Atın her adımında zillerin *belli belirsiz* çalışını dinlemeyi severdim ama etraf o kadar çok insanla çevrili, yol tıkalıyken hızlı gitmek ne mümkün! (s. 198 str. 12)

Önde ben ve öğrencilerim, arkamızda büyük bir güruh, *adım adım, ağır aksak, derme çatma* evlerin, *kutu kutu* dükkânların önünden geçtik. (s. 198 str. 15, 16)

Yolda dizilenlerin tezahüratları arzuhalcilerin yakarılarına, çocukların mızıldanmaları anne babaların azarlarına; satıcıların *bağrıış çağrıış*ları dilencilerin çığırkanlıklarına karışıyordu. (s. 198 str. 19)

Bunları *düşüne düşün*e ilerliyordum. (s. 198 str. 27)

Allah'ı arayan *türlü türlü* nice derviş gelip geçmiştir buradan. (s. 199 str. 5)

Kollarında göz alıcı dövmeler, kulaklarında ve burunlarında *sıra sıra* halkalar, boyunlarında borazanlar, boynuzlar taşıyanları da çok gördüm. (s. 199 str. 6)

Atım huysuzlandı; *huzursuz huzursuz* kişnemeye başladı. (s. 199 str. 14-15)

Anında at duruldu, sakinleşti; burun deliklerini *geniş geniş* açarak solumaya başladı. (s. 199 str. 20)

Ey, allâme-i cihan Rumi, *Doğu'da Batı'da* emsalsiz Mevlâna, hakkında güzel şeyler işittim. (s. 199 str. 26)

İlk duyduğumda *saçma sapan* gelen bu soru birden başka bir anlam kazandı. (s. 200 str. 19-20)

Yavaş yavaş gözlerine kendi fikirlerinin yankısını başkasının sözlerinde duyan bir adamın yumuşak, dostane parıltısı geldi. (s. 201 str. 3)

O mertebede bile Allah ile nefis *ayrı gayrı*dır. (s. 201 str. 10)

Etrafımızdaki kalabalık huzursuz, *miril miril* konuşarak kıpırdanmaktaydı. (s. 201 str. 22)

Bölük pörçük görüntüler uçuştü zihnime. (s. 202 str. 9)

Uzun, ince bir adam, yüzünde bir peçe, parmakları *alev alev* yanmakta... işte o an anladım. (s. 202 str. 11)

Ella'nın gözünde Aziz Z. Zahara, *parça parça* yerli yerine oturtmaya uğraştığı bir yapboz gibiydi. (s. 202 str. 25)

Ne de olsa *zaman zaman* ailesiyle beraber birkaç dini vecibeyi yerine getirdiği olurdu. (s. 204 str. 3)

Ella yanıtında şöyle demişti: “Habire maziye deşmeye, geleceği *didik didik* planlamaya alışkın bir kadın için öyle tuhaf ki söylediğin...” (s. 205 str. 20)

Uzaktan *murıl murıl* sesleri geliyordu ama ne dediklerini anlamak mümkün değildi. (s. 206 str. 19)

Evdeki düzenimiz *allak bullak* oldu. (s. 206 str. 33)

Ara sıra yakaladığım kelimeler sayılmazsa, tek duyduğum bitmek bilmez bir fısıltıydı. (s. 207 str. 7)

Babamızın *gece gündüz* tüm vaktini bir yabancıyla geçirmesi, ailesini ihmal etmesi sana batmıyor da benim kapı dinlemem mi batıyor? (s. 207 str. 18)

“Zevcenin bilmem ama iki oğlun *yaz ve kış* kadar farklı” dedi Şems. (s. 208 str. 15)

Tüylerim *diken diken* oldu. (s. 208 str. 28)

Hiç düşünmeden kapıyı ardına kadar açtım ve *paldır küldür* odaya daldım. (s. 208 str. 29)

Bir dakika *geçti geçmedi*, şaşkınlığın yerini kızgınlık aldı. (s. 208-209 str. 30-1)

Niyetim bağırarak değildi ama heyecandan *zangır zangır* titrerken sesimin yükselmesine mâni olamadım: “Bana çatacağına, önce şu herife sorsan ya ne cüretle hakkımda böyle konuşur?” (s. 209 str. 6)

Elim ayağım titreyerek dışarı attım kendimi. (s. 209 str. 26)

Nefsimiz buralardan *bir bir* geçmeden, kendini ayrı bir varlık sanmaktan vazgeçmeden yolculuğunu tamamlayıp Hak ile bütünleşemez. (s. 210 str. 15)

Böyle böyle adım adım bir sonraki makama varır. (s. 211 str. 3)

Böyle böyle *adım adım* bir sonraki makama varır. (s. 211 str. 3)

Olan biten her şeyde kendini *didik didik* inceleyerek eleştirir. (s. 211 str. 6)

Zaman zaman kabz, yani sıkılma ve daralma yaratsa da, ekseriyeye bast, yani genişleme ve ferahlama getirdiğinden gönle hoşluk verecek kadar güzeldir bu makam. (s. 211 str. 15)

Para pul, ad san, mal mülk makam derdinde değildir. (s. 211 str. 29, 30)

Hak Yolu'ndaki makamları *tek tek* sıralamak kolay, yaşamak ise zordur. (s. 212 str. 21)

Mevlâna ile Şems *gece gündüz* kapanıp *fısır fısır* sohbet ettikçe, ben daha derin batıyorum sessizliğe. (s. 213 str. 14)

Oysa Mevlâna'nın bugün Şems'le konuştuğu gibi benimle de *hararetili hararetili* konuşmasını, bana da akıl danışmasını nasıl istiyordum. (s. 213 str. 26)

Bu kitaplar arasında gözbebeği Ma'arifi *satır satır* ezbere bilir. (s. 214 str. 6)

Kocamın kitaplarını *bir bir* temizleyecek, böylece onu şaşırtıp sevindirecektim. (s. 214 str. 18)

O öğleden sonra kütüphanedeki bütün kitapların *tek tek* tozunu aldım. (s. 214 str. 27)

İşte öyle *kendi kendimle* cebelleşerek ne kadar vakit geçti bilmem ama dalmış olmalıydım. (s. 214 str. 31-32)

Saçı sakalı birbirine karışmış, güneşe karşı gözlerini kısmaktan yüzünde *çizgi çizgi* açıklıklar oluşmuştu. (s. 216 str. 15)

Ertesi sabah erkenden hepimize *tek tek* teşekkür ve veda edip, yola koyulmak için ayaklandı. (s. 217 str. 4-5)

Biz beraber durup dinlenmeden çalışsak, yollar kat etsek bile çok geçmeden evlenecek, *çoluk çocuğa* karışacaksın. (s. 219 str. 23)

O zaman genç kadın *ağır ağır* başını salladı ve kulağıma şunları fısıldadı: “Kerra'dan bahsetmediğini söyle. O ikinci eşi. Sen Gevher'den bahsediyorsun. Oğullarının anası.” (s. 220 str. 1)

Tam tersine, uzun zamandır ilk defa yüreğinin *pır pır* ettiğini hissediyordu. (s. 222 str. 22)

Gülmeye başladı mı *dalga dalga* yayılıyordu kahkahası, gülmeye doyamaz gibi. (s. 222 str. 27)

Eskiden kendini bu ailenin merkezi sayar, *tek tek* herkesi denetleyip tutmazsa tüm yapının dağılacağına inanırdı. (s. 223 str. 20)

Günler geceler geçiyor; olayların gelişimini tarafsız bir nazarla izliyordu. (s. 223 str. 24)

Bazen kocasını *dikkatli dikkatli* kendisine bakarken yakalıyordu. (s. 224 str. 13)

Bir aradayken ya garip bir suskunluğa bürünür yahut *fısır fısır* konuşurlar. (s. 225 str. 17)

Nasıl böyle *uzun uzun* sustuklarını da anlayamıyorum, bunca sözü nereden bulduklarını da. (s. 225 str. 18)

Evleneceğimiz haberi ilk duyulduğunda, hakkımda *ileri geri* laflar söyleyenler olmuştu. (s. 226 str. 13-14)

Sanki her iki din birbirinden *fersah fersah* uzakmış gibi konuşuyorlar. (s. 227 str. 5)

İnsan aşkla ve aşkta iman etmeli; damarlarında *gürül gürül* hissederek Allah ve insan sevgisini! (s. 228 str. 17)

O yüzden şöyle dememiş mi: “Ne yer ne gök kucaklayabilir beni. *Ancak ve ancak* inanan kullarımın yüreğine sığabilirim.” (s. 228 str. 23)

Tek tek şu ayete, bu ayete takılma. (s. 230 str. 15)

Mukaddes Kuran’ın özünü ve bütünü kucaklamak yerine, bağnazlar *belli başlı* bir iki ayete kafayı takar, çatışmacı zihinlerine yakın buldukları emirlere öncelik verirler. (s. 230 str. 19)

Mukaddes Kuran’ın özünü ve bütünü kucaklamak yerine, bağnazlar belli başlı *bir iki* ayete kafayı takar, çatışmacı zihinlerine yakın buldukları emirlere öncelik verirler. (s. 230 str. 19)

Ya da insanlığa *maddi manevi* hayrı dokunan, kalp kırmak yerine kalp onaran, sonsuz bir muhabbet zincirinde halka olmayı başaran ve kâinatın sırlarına parmaklarının ucuyla dokunan kişinin doyunluğundan öte cennet mi var? (s. 231 str. 6)

Sadece ve sadece hakikat... (s. 231 str. 26)

Başkasına *ayrı ayrı* görünen, ona bir ve tek görünür. (s. 232 str. 7)

Bu çağda, her şeyin görüntü odaklı olduğu bir dünyada insanın tipini bilmeden bir başkasıyla dostluk etmesi, *hele hele* yakınlaşması mümkün müydü? (s. 233 str. 8)

Elmacık kemikleri çıkık, alnı genişti; uzun kara saçları *dalga dalga* omuzlarına dökülmekteydi. (s. 233 str. 28)

Havada, denizde ve karada her an her yerde *büyük küçüğü*, cabbar çelimsizi yutar. (s. 235 str. 21)

Cici bici, şeker şerbet, ne etliye ne sütlüye bulaşan onca kuru laf! (s. 237 str. 8)

Bir de dedikodu duydum; diyorlar ki *garip garip* laflar etmiş geçenlerde: “Camiler medreseler yıkılsın” demiş. (s. 237 str. 13)

Vaktiyle yaptığın tanımlar bir daha *kolay kolay* sorgulamazsın. (s. 240 str. 17)

Yalan dolana ve dalavereye alışkın olanlar Şems’in sivri ve dürüst dilini takdir etmekte zorlanıyor. (s. 241 str. 3)

Başkalarının yapmacık nezaket gösterdiği yerde Şems inadına *dobra dobra* konuşuyor. (s. 241 str. 5)

Şems’in kalbi bir kervansaraydır, *git git* bitmez. (s. 241 str. 9)

Leyla leyla dedikleri bu mu Allah aşkına? (s. 241 str. 30)

Eskiden, yani Şems bu eve gelmeden evvel, Mevlâna ile haftada *üç dört* gün çalışır; ayetleri iniş sırasına göre incelerdik. (s. 243 str. 15)

Şems kendi kendine konuşurcasına, *mırıl mırıl* cevap verdi: “Kuran taze bir gelin gibidir Kimya. Onu okumak isteyen kişi yanına itinayla yaklaşmazsa, o da kapanır, katiyen açmaz peçesini.” (s. 244 str. 6)

Ayetin tamamını okuduktan sonra Şems gözlerini açtı, bana baktı, *belli belirsiz* bir tebessüm yayıldı dudaklarına. (s. 244 str. 31)

Şundan ki, Allah, insanların bazılarını bazılarından üstün kılmıştır ve erkekler mallarından *bol bol* harcamışlardır. (s. 245 str. 3)

Irmakta nice akıntı gizlidir, hepsi ahenkle ama *ayrı ayrı* akar. (s. 245 str. 28)

“Kuran *çağıl çağıl* bir nehirdir” dedi. (s. 246 str. 1)

Ve her birimiz, buna senle ben de dahiliz, içimizde taşırız kadınlık ve erkeklik hâllerini, *farklı farklı* nispetlerde. (s. 246 str. 28)

Bugün tam kendimi çalışmaya vermiş, babamın yazılarını temize çekiyordum ki arkamda *belli belirsiz* bir ses işittim. (s. 248 str. 16)

Alaaddin alaylı bir edayla güldü, benim de ona eşlik etmemi bekler gibiydi ama ben ağzımı açmayınca, susup *sinirli sinirli* odada volta atmaya başladı. (s. 249 str. 3-4)

Hayal ürünü suçlama ve entrikalara kendini öyle kaptırmıştı ki anlattıklarının heyecanından yanakları *al al* olmuştu. (s. 251 str. 3)

O da bana uzun zamandır ilk defa *sıkı sıkı* sarıldı. (s. 252 str. 6)

Kocamın en sevdiği kitapları *tek tek* mahvediyordu! (s. 253 str. 14)

Beti benzi atmış olsa da, elleri titrese de ses çıkarmıyordu. (s. 253 str. 19-20)

Rumi dudaklarını büzdü, *belli belirsiz* gülümsedi ama susmaya devam etti. (s. 254 str. 1)

Cüppesinin yenini sıvadı, kollarını suya daldırdı ve başladı *tek tek* şadırvandaki kitapları çıkarmaya. (s. 254 str. 9)

Öfkeden *zangır zangır* titreyerek onları avluda bıraktım, *koşa koşa* mutfağa döndüm. (s. 254 str. 15, 16)

Sakin kimsenin ahını alma; bir başkasının, *hele hele* senden zayıf olanın canını yakma. (s. 255 str. 6)

Karşımızda şehir uyanıyordu; kargalar bostanlara dadanmış, ocaklar yakılmış, *çoluk çocuk* yüzlerini yıkamış, herkes taptaze bir güne hazırlanıyordu. (s. 255 str. 22)

Önce *ağır ağır*, rikkat ve dikkatle, sonra kendisinden geçerek, hızlanan bir ezgiye eşlik edercesine, insanüstü bir kudretle döndü, döndü. (s. 256 str. 18)

Kesik kesik soluyarak, gaybedan gelircesine boğuk bir sesle konuştu: “Günü gelecek sana Aşk’ın Şairi diyecekler” dedi. (s. 256 str. 24)

Berrak ve pak gökkubbeden üstümüze hefiten, *ılık ılık* yağmur çişeledi. (s. 257 str. 14)

Ve o kadar canımı yaktı ki bu fikir, üstüme *çuval çuval* ağırlık binmiş gibi yüreğim sıkıştı, sinem ağırdı. (s. 257 str. 17)

Böylece yola düşmüşler, *şehir şehir* gezmişler. (s. 258 str. 14)

Şems de onları *tekme tokat* kovuyor. (s. 259 str. 10)

Sonra da *kös kös* uzaklaştı. (s. 259 str. 23)

Şems *boş boş* bana baktı, sanki ne dediğimi anlamamıştı. (s. 259 str. 27)

İyi ama sonra senin hakkında *ileri geri* bir sürü laf ediyorlar. (s. 260 str. 12)

Tam suyu geçecekler, az ötede korkudan *tir tir* titreyen yapayalnız ve gencecik bir kadın görmüşler. (s. 260 str. 21)

Ardından bütün dünya *paldır küldür* 1960'ların tufanına yakalandı. (s. 262 str. 1)

Bir bakmışsın son derece mutlu ve delidolu, içinde *buram buram* yaşam sevinciyle fikirler, projeler peşinde koşuyor. (s. 263 str. 1)

Ama biliyorum ki o da hiç kimseyi sevmediği kadar, hatta *kendi kendini* şaşırtıp ürkütecek kadar çok sevdi beni. (s. 263 str. 24)

Tüm hayatımızı *ince ince* planlamıştım. (s. 264 str. 12)

“Orospunun kefil olduğu adamdan kime hayır gelir?” dedi Baybars *pis pis* sırtarak. (s. 266 str. 29)

“*Akşam akşam* ters ters konuşurma beni. Günaha sokacaksın şimdi!” (s. 267 str. 5)

“*Akşam akşam ters ters* konuşurma beni. Günaha sokacaksın şimdi!” (s. 267 str. 6)

Gelecek ise *başlı başına* bir hayal perdesi. (s. 267 str. 30)

Umurunda bile olmadığını söyledi: Derken koynundan meşin bir kese çıkarttı; içinden kızıl-kahve bir ot döküp, *avuç avuç* ağzına attı. (s. 268 str. 23)

Görünmez ipler tarafından yönetilen istemsiz bir kukla gibi defalarca hızla *gitti geldi*. (s. 270 str. 3-4)

Ben *acele acele* kenarda giyinirken, o ağzına biraz daha esrar atıp beni seyretti.(s. 270 str. 12)

Müşterilerin *ara sıra* böyle olur olmaz hayallerle gelmesi, fahişeleri kapatma yapmak istemeleri vak'a-i adiyedendi. (s. 270 str. 16)

Artık *vidı vidı* yapmayı kesmişti. (s. 370 str. 17)

Böylesi hassas meseleleri kurnazlıkla halletmeyi, “harikasın beyim, *seve seve* sırf sana çalışırım” deyip erkeklerin sırtlarını sıvazlamayı, “ama beni giydirip kuşatman, çok para harcaman, bilhassa hünsa patronun gönlünü hoş tutman gerekir” deyip oltaya getirmeyi bilirim. (s. 270 str. 19)

Ter ü tâze, *ışıl ışıl*, inanç ve umut doluydu. (s. 272 str. 28)

Gulyabani görmüş gibi *geri geri* yürüdü. (s. 273 str. 9)

Bu aralar *sık sık* öteki âleme gidip geldiğini biliyordum. (s. 273 str. 27)

Dördüncü okumada, akıntıya balıklama dalar; su olur, ırmak olur, *çağıl çağıl* akarsın Kimyacım. (s. 274 str. 30)

Boş boş bakmış olacağım ki Şems biraz daha açıklama gereği duydu. (s. 275 str. 21)

Ya sandığın kadar *siyah-beyaz, iyi-kötü, açık-seçik* değilse? (s. 276 str. 11-12)

Kim kimi kandırıyor? (s. 277 str. 4)

Şems'in yüzüne bile bakamadan, şalımı *sıkı sıkı* sarınarak mırıldandım: "Şey... geç oldu... Mutfakta işim var. Ben artık gideyim." (s. 277 str. 24)

Yanaklarım utançtan ve heyecandan kıpkırmızı, konuştuğumuz ve konuşamadığımız tüm kelimeler dilimin ucunda şekersiz bir tat bırakmış hâlde, kalbim deli gibi *ata ata* avludan çıkıp eve doğru seğirttim. (s. 277 str. 28)

Oysa bir tek şahıs hakkında konuştuğumuz tek bir kötü kelime, *hele hele* yalan, iftira ve karalama, muhakkak döner dolaşır; sahibine misliyle geri gelir. (s. 278 str. 13)

Gıybet dışında bütün temel günahları *tek tek* avlamaya çalışırlar. (s. 278 str. 16)

Oysa gıybet etmek, yani o anda orada bulunmayan bir insanı çekiştirmek, bilip bilmeden onun hakkında *ileri geri* laf sarfederek yakıştırmak ve suçlamalarda bulunmak, bedeli ağır bir günahdır. (s. 278 str. 24)

Günün birinde adamın teki *koşa koşa* Sufi'ye gelmiş, *nefes nefeseymiş*. (s. 278 str. 26, 27)

Sufi *sakin sakin*, "Bundan bana ne evlat?" demiş. (s. 279 str. 1)

Tabi *para pul* şöhret de cabası... (s. 283 str. 21)

Öğle vakti ayaz öyle sertleşmişti ki sokaklarda kediler donmuştu; ağızları açık, bıyıkları *tel tel* buz... (s. 284 str. 25)

Merdivenleri yarılardım ki ana kapıda *miskin miskin* dikilen Manolya'yı gördüm. (s. 285 str. 7)

Ya önümü kesip *bas bas* bağırarak, herkesi başımıza toplayacaktı, ya da bırakacaktı sessiz sedasız çıkıp gideyim. (s. 285 str. 30)

Hoca hocayı tekede, *deli deliyi* dakkada bulur misali keşler de keşleri bulur. (s. 289 str. 14, 15)

Bir gece gene kaçtım ve zaviyeye *zil zurna* sarhoş, kafam dumanlı döndüm. (s. 289 str. 17)

Hani ağzına bir yudum su alınca anlarsın ya aslında ne kadar susamış olduğunu, ben de öylece *kana kana* içtim bulduğum her bilgi kırıntısını. (s. 290 str. 11)

Bazıları onun hakkında *ileri geri* laflar etmişti ama Rumi'ye sorsan, hem ay hem de güneşti
Şems. (s. 290 str. 18)

Birinin nefes *alış verişini* duydum, duvarda bir gölge seçtim. (s. 290 str. 28)

Ayakta dikilmiş *sessiz sedasız* onu izlerken öteki âleme çekiliverdim birden, keşfe çıktım. (s. 292 str. 1)

Yerinde saymayan, tüm insanlığı ve varoluşu kucaklayan, kimseye karşı bir önyargısı olmayan, hep daha ötelere merak ve keşf eden, *çağıl çağıl* berrak bir nehir... (s. 293 str. 24)

Bu mereti *içip içip* sızmışlığım çoktur. (s. 297 str. 3)

Bütün meyhaneye ahali *sus pus* olmuş ağzı açık vaziyette kapıya bakmakta. (s. 297 str. 17)

Hatta meyhanenin gedikli köpeği Saki bile sıradışı bir şeyler olduğunu anlamış gibi sarkık kulaklarını yere yapıştırmış, *şaşkın şaşkın* bakınıyordu. (s. 297 str. 20-21)

Düz durmaya çalışırken *hafif hafif* sallanıyordu zavallım. (s. 297 str. 26)

Kelimelerinden *şıpır şıpır* nezaket damlayarak ve yerlere kadar eğilerek, “Efendi Mevlâna, meyhaneme hoş geldiniz, sefalar getirdiniz” dedi. (s. 298 str. 1)

Hepimiz, teftiştan geçen askerler gibi *sıra sıra* dizilip selâm durduk. (s. 300 str. 1)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında *ileri geri* konuşanlar çıkabilir ama bence senin gibi kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi, peşin hükümlere varmadan bizimle sohbet etmesi cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 5)

“Alaaddin, gel *sakin sakin* konuşalım” dedi ifadesini bozmadan. (s. 302 str. 14)

Suratına *tuhaf tuhaf* bakmış olmalıyım. (s. 302 str. 18-19)

Bunca zaman içinde *damla damla* biriken bütün sitemler ve serzenişler açığa çıktı. (s. 303 str. 2)

Uzağa, Kimya'dan, sıkıştığım cendereden, aile ocağımdan bu anlamsız münâkaşalardan, hepsinden *fersah fersah* uzağa. (s. 303 str. 23)

Ağır ağır can bulmaya başladı gül ağacı, kabuğu insan teni gibi yumuşadı. (s. 304 str. 11)

Gülün turuncu rengi bu kez daha bir canlandı, *ışıl ışıl* lâl oldu. (s. 304 str. 15-16)

Otuz İkinci Kural: Aranızdaki bütün perdeleri *tek tek* kaldır ki, Tanrı'ya saf bir aşkla bağlanabilesin. (s. 305 str. 8)

Bu kavanoz dipli dünya, binbir gölge oyunu oynayan bu parıltılı ve tantanalı sahne, *paraya pula, mala makama*, ünvana ihtişama aldanıp kanan *cins cins* oyuncuyla doluydu. (s. 305 str. 17, 18)

Herkes dünyevi hırslar merdivenini *üçer beşer* çıkmak için birbirinin omuzlarına basadursun, çoktan zirveye varmış, *küp küp* altına, *kat kat* şöhrete, binlerce hayrana ve bilginin en âlâsına

nail olmuş bir kimsenin günün birinde aniden mevkiinden feragat etmesi, inanç uğruna izi sonu belirsiz bir içsel yolculuğa çıkması, hatta itibarını *çar çur* etmesi. (s. 305 str. 24, 26, 29)

Orada, yan yana, ayaz bastırana dek avluda bir başımıza, aramızda *katmer katmer* açılmış bir gül dalıyla oturduk ve uzun süre sustuk. (s. 306 str. 13)

Ordan burdan, tanıdıklardan. (s. 307 str. 10-11)

Kendi kendini kandırıyorsun. (s. 310 str. 29)

Ateşli ateşli kafalarını salladılar. (s. 312 str. 3)

Dolu dolu, buram buram. (s. 312 str. 27)

İkisi de aynı kumaştan kesilmiş, *ayan beyan* ortada. (s. 313 str. 1)

Sık sık Aziz Khariton Manastırı'na gidip dua ettiğini bilmeyen yok. (s. 313 str. 13)

Hem de *neler neler* diyorlar hakkında! (s. 314 str. 5)

Bunları zihnimde *kura kura* yürüdüm. (s. 314 str. 9)

Talebelerim yer minderlerinde bağdaş kurmuş *sıra sıra* oturuyordu. (s. 314 str. 13)

Hepsinin *beti benzi* atmıştı. (s. 314 str. 13)

Biz sınıfta *kuzu kuzu* hocamızı beklerken kapıdan içeri Şems-i Tebrizî'nin girdiğini görmek hepimizi *allak bullak* etti. (s. 315 str. 6, 8)

Hakkında öyle korkunç şeyler işitmiştik ki, tabii çoğu da hocamızdan, onu *kanlı canlı* karşımızda görünce elimizde olmadan irkildik. (s. 315 str. 9)

Bizi *tek tek* selâmladıktan sonra, Şeyh Yasin'le biraz laflamaya geldiğini anlattı. (s. 315 str. 11)

Talebelerden birkaçı *gergin gergin* öksürdü. (s. 316 str. 9)

“Buraya niye geldiğin umurunda değil. Seninle *lak lak* etmekten daha mühim işlerim var” dedi Şeyh Yasin. (s. 316 str. 12)

“O hâlde gel talebelere soralım. Şu ikisinden hangisi olmak yeğdir: Cevapları bilen arif insan olmak mı; yoksa sualden başka bir şeyi olmayan, zihni *karman çorman* şaşkının teki mi?” (s. 316 str. 30-31)

“*Orada burada* benim aleyhime konuşuyor, Şeytan'ın hizmetkârı olduğumu söylüyorsun. Bari rica etsek de söylesen, nedir Şeytan?” diye sordu Şems. (s. 317 str. 7)

Kaynar kazanlarda bizi *fokur fokur* haşlayacak zebaniler de mevcut değil. (s. 317 str. 33)

Bize lâzım olan kendimizi *didik didik* tahlil etmek. (s. 318 str. 10)

Birkaç talebe Şeyh Yasin'in gülüşüne eşlik etse de geri kalanlarımız *sus pus* olduk. (s. 321 str. 5)

Aralarında nasıl bir atışma geçmişse o günden beri öğrenciler *orada burada*, bire bin katarak anlatıp duruyor. (s. 322 str. 19)

Şikayet etmeye kalkarsa ya da beni görmek istemezse, hünsa patronun eline *üç beş* kuruş sıkıştırırdım artık. (s. 323 str. 7)

Kerhaneci hünsa ağzına bir lokum atıp *sinirli sinirli* çiğnedi. (s. 323 str. 13)

Kısık bir sesle, söyleyeceği şey ağızına gidiyormuşçasına *süklüm püklüm* cevap verdi: “Çöl Gülü burda değil. Gitmiş. Herkes uyurken kaçmış haspa.” (s. 323 str. 20)

İçine ve dışına da. (s. 324 str. 20)

Kaçtığım gibi hamama gittim, *tas tas* sularla kırk kez yıkandım. (s. 326 str. 17)

Koşa koşa yanlarına vardım, durumu anlattım. (s. 327 str. 1)

“Evimize bir fahişe alırsak *konu komşu* ne der?” diye itiraz ettim. (s. 327 str. 10)

İnşallah *adım adım* Hak seni Kendine yaklaştıracak! (s. 327 str. 26)

Tekrar odaya dönünce Rumi ile Şems’i *hararetli hararetli* sohbet ederken buldum. (s. 328 str. 10)

Tacirler, debbağlar, demirciler, halıcılar, taş ustaları, boyacılar, attarlar, falcılar, kâtipler, çömlekçiler, fırıncılar, kâhinler, fare avcıları, esans satıcıları... *hatta ve hatta* bir kısım talebesiyle Şeyh Yasin bile oradaydı. (s. 329 str. 19-20)

Şems hakkında *ileri geri* konuşanlardan uzak durmak için yanına oturacak doğru düzgün birini aradım. (s. 329 str. 26-27)

Derken *belli belirsiz* bir müzik sesi yükseldi. (s. 330 str. 5)

Yeniden yükselen müzikle beraber dervişler *tek tek* dönmeye başladılar. (s. 330 str. 21)

Önce *ağır ağır* dönüşleri. (s. 330 str. 22)

Hızlandıkça nilüfer çiçeği gibi *kat kat* açıldı etekleri. (s. 330 str. 23)

Gözücüyla *sağıma soluma* bakıp semayı izleyenlerin tepkilerini gözetlemeyi ihmal etmedim. (s. 330 str. 24-25)

Şems görünmeyen bir girdaba yakalanmışçasına delice dönerken, müritler de *ağır ağır* peykindeyken, babam bir çınar gibi öylece duruyor, dudakları daimi bir duada kıpırdanıyordu. (s. 331 str. 4)

Dervişler *bir bir* dönmeye son verip içlerine kapandı. (s. 331 str. 10)

Keyhusrev’in yüzü keyiften *ışıl ışıldı*. (s. 332 str. 9)

Zifiri gözleri *çakmak çakmak* Keyhusrev’e bakıyordu. (s. 332 str. 28-29)

Sema manevi, semavi, ruhani bir danstır; *yalnız ve yalnız* aşk için yapılır. (s. 332 str. 31)

Rumi’nin büyük oğlu Sultan Veled yanımda yaprak gibi *tir tir* titriyordu. (s. 333 str. 2)

Şems'e *ters ters, pis pis* baktılar. (s. 333 str. 19)

Ama esas semadan sonra olanlar *tüylerimi diken diken* etti. (s. 334 str. 12)

Gece sabaha kadar oturup, *hararetli hararetli* olanları tartıştık. (s. 334 str. 21)

Bir süredir evinizde *gizli gizli* bir fahişe tutarmış. (s. 334 str. 24)

Ya *tıpış tıpış* giderdi, ya da zorla. (s. 334 str. 31)

Derin derin iç çekti. (s. 335 str. 27)

Tekrar baktığımda Şems'in beni *bilmiş bilmiş* süzdüğünü fark ettim. (s. 335 str. 32)

Birden *tüylerim diken diken* oldu, sanki aynı anda binlerce iğne battı bedenime. (s. 335-336 str. 33-1)

Dervişler *bir bir* meydana girerken başları tevazuyla eğilmişti. (s. 338 str. 14)

Sema akşamı herkes çakilip *hay huy* nihayete erdikten sonra semahane de bir başıma oturdum. (s. 339 str. 32)

Ama *eninde sonunda* çember döner, devir tamamlanır, ayna sıralanır. (s. 340 str. 4)

Ella masadaki her sohbeta *kıyısından köşesinden* katıldı. (s. 340 str. 28-29)

Sonunda David *düşünceli düşünceli* doğruldu, peçetesini kusursuz bir kare oluşturacak şekilde dikkatlice katladı. (s. 341 str. 30)

Bir iki randevumu kaydırdım mı ayarlayabilirim. (s. 342 str. 16)

Bostan'daki evlerinin anahtarlarını *sallaya sallaya* arabaya yürürken zihni uyuşmuş gibiydi ama *dolu dizgin* koşturuyordu kalbi. (s. 345 str. 12, 13)

Bir akşam eve *yogun argın*, şirazem kaymış hâlde geldim. (s. 350 str. 23)

Bu nedenle ondan *yalvar yakar* bir tarikat kurmasını ve pek çok mürit edinmesini istemiş. (s. 354 str. 4)

Bile bile dedikodu kazanlarını körükledi, inadına bam tellerine bastı. (s. 354 str. 27-28)

Ağzımdan *damla damla* mısralar sızıyor, hem de hiç durmadan, elimde olmadan; dinleyenler şair olduğuma kanaat getirebilir, evet. (s. 356 str. 24)

Fransisi iç ahengi *kolay kolay* bozulmayan, teslimiyetle gelen huzurun ne demek olduğunu bilen, tüm canlıları aynı nazarla gören bir adamdı. (s. 357 str. 7-8)

Evet, seni aramak yerine bir süre *orada burada* gezindim. (s. 358 str. 1)

Üstelik Şam'ı sevmiştim, gelecek kışa kadar burada *rahat rahat* ikamet edebilirdim. (s. 358 str. 20)

Zira *bile bile* kendimi yenilgiye sürüklediğimi anlamıştı. (s. 358 str. 28)

Kara gözleri her zamanki gibi *ışıl ışıl* fütursuzca bakıyor ama gözlerinin derinlerinde bir başka kıvılcım var. (s. 359 str. 21)

Rumi'nin rahmetli eşi *sık sık* beni görmeye geliyor. (s. 360 str. 10)

Sesim kısıldı, alnımı *boncuk boncuk* ter bastı. (s. 362 str. 4)

Onun gibi erkekler *kolay kolay* ev hayatına alışamaz. (s. 363 str. 2)

Kalbim bir deli davul kesilmiş, *güm güm* atıyordu. (s. 363 str. 12)

“Kimseyi özlediğim yok” dedim *bile bile*. (s. 364 str. 13)

Farisi, “Haydi, ‘engür’ alalım” demiş; Arap’sa “O da ne öyle, istemem; ‘ineb’ alalım” demiş; Türk’sse tutturmuş “*Üzüm de üzüm*” diye; bu arada Rum kararlıymış, “Geçin hepsini, ‘ingabil’ alacağız” demiş. (s. 364 str. 27)

Hepsi kendi üzümünü *yere göğe* koyamazmış. (s. 365 str. 1)

Hikâye bitince Şems *tane tane* konuştu. (s. 365 str. 7)

Ve üç çocuk annesi Ella Rubinstein, bir aylık yazışma birkaç telefon görüşmesi ve yazdığı tarihsel roman dışında hakkında *hemen hemen* hiçbir şey bilmediği bir adamla bir otelin lobisinde baş başaydı. (s. 367 str. 7)

Bu öyle bir soruydu ki aralarında *olan biteni* “sanal bir oyun” olmaktan çıkarıp fazlasıyla gerçek kılmıştı. (s. 367 str. 17)

Bu zaman zarfında Aziz’in gözleri kapalı, dudakları *kıpır kıpır*dı. (s. 369 str. 18-19)

Bir deli ırmaktaydı şimdi, *çağıl çağıl* akıyordu. (s. 370 str. 1)

Artık *vidı vidı* yapmaya kesmişti. (s. 370 str. 17)

Döşekte oturuyordu; üstünde bembeyaz bir elbise, belinde kırmızı kuşak, gelin başı *düğüm düğüm* sırma sırma örülmüş, her perçeme incik boncuk takılmış. (s. 371 str. 13)

Döşekte oturuyordu; üstünde bembeyaz bir elbise, belinde kırmızı kuşak, gelin başı *düğüm düğüm* *sırma sırma* örülmüş, her perçeme *incik boncuk* takılmış. (s. 371 str. 13, 14)

“Odadan *apar topar* çıkarsan *konu komşu* ne der? Gerdek gecesi halvet olmadığımızı bilirler. Sebebini benden bulurlar.” (s. 372 str. 9)

Cemiyetin bu *saçma sapan* kuralları kanım donduruyordu. (s. 372 str. 15)

Evet, sırf Şems’e *kol kanat* germek için babam Kimya’nın saadetini heba etti. (s. 373 str. 22)

“Delirdin mi? *Düğün* gecesi neden evde değil diye sormaz mı *konu komşu*? Hem babam duyunca çok üzülür.” (s. 374 str. 6)

İnsan-ı Kâmil mertebesine varana kadar *gıdım gıdım* ilerler kişi. (s. 374 str. 26-27)

Bu altı ay boyunca ben de *zaman zaman* odasına gittim. (s. 376 str. 20)

Madem Şems kocam gibi davranmıyordu, ona *farklı farklı* roller biçtim: Arkadaşımdı, ruhdaşımdı, yoldaşımdı, bazen bir abi, bazen oğuldu. (s. 376 str. 31)

Eninde sonunda o da bir erkek! (s. 378 str. 17)

Adam Baba'nın tüm oğulları *ete kemiğe* mahkûm. (s. 378 str. 18)

Göz göre göre, *bile bile*. (s. 379 str. 9)

Her biri nerede kullanılır, hangi amaçla hangi tütsü yakılır *uzun uzun* anlattım. (s. 380 str. 2)

Sonra dişleri beyazlatmayı, tırnak boyamayı, gözlere ve kaşlara sürme çekmeyi, dudakları parlatmayı, yanakları allamayı ve memeleri dolgun göstermeyi *bir bir* izah ettim. (s. 380 str. 5)

Beline püsküllü kuşaklar bağlayıp içine de *şingir şingir* kaşıklı bardaklar yerleştirip iki hafta durmadan karşılıklı göbek attık. (s. 380 str. 12)

Kulaklarına kadar kızardı, yanakları *al al* oldu. (s. 381 str. 9)

Hafif hafif kıvrılarak bedenimi ona sürtmeye başladım. (s. 382 str. 31)

Ve ben gecenin bir vakti yarı çıplak bir hâlde *hıçkır hıçkır* ağlayarak kocamın odasından çıktım. (s. 383 str. 15)

Şems'in odasını ipekler, tüller kuşanarak ziyaret edişimden on altı gün sonra ben Mevlâna'nın evlatlığı Kimya, *çağıl çağıl* bir hiçlik ırmağına daldım. (s. 384 str. 30)

Berber şehri *karış karış* dolaştılar. (s. 385 str. 8)

Meğer *gizli gizli* yazışmalarımızı okumuş. (s. 386 str. 16)

Makamlardan *adım adım* geçtim. (s. 389 str. 21)

O an zihninden onlarca düşünce geçti: Babasının intiharıyla baş edemeyişi, *kırık dökük* çocukluğu, vicdan azabı, suçluluk duygusu, mutlu bir evlilik yapma takıntısı ve senelerdir içine attığı tüm hayal kırıklıkları bir anda karşısına dikildi. (s. 391 str. 1)

Aşk *kullanıla kullanıla* içi boşaltılmış bir kelimeye döndü ama sen varlığınla aşkı yüceltebilirsin. (s. 391 str. 10)

Tezgâları *devire devire*, meyve sebzeyi *eze eze*, can havliyle bir ara yola girdim. (s. 392 str. 3)

Tüylerim *diken diken* oldu. (s. 392 str. 22)

“Gene ne var Süleyman?” diyerek *koşa koşa* geldi Hristos. (s. 392 str. 28)

Hristos bana *tuhaf tuhaf* baktı ama kaçıklıklarına alışkın sayıldığından bir şey sormadı. (s. 393 str. 3)

Ben de ağzım dilim *yana yana* içtim. (s. 393 str. 6)

Zar zor gülümsedim. (s. 393 str. 26)

Ya şarabın etkisiyle *abuk sabuk* hayaller gördüğümü düşünürse? (s. 393 str. 30)

Ardından *uzun uzun* baktım. (s. 394 str. 29)

Ve ben, Konyalı Sarhoş Süleyman, günlerdir ağzıma damla içki koymamış da komaya girmişim gibi *tir tir* titremeye başladım. (s. 394 str. 31)

Soğukkanlılığıyla nam salmış bir adamdım; *kolay kolay* paniğe kapılmazdım. (s. 396 str. 2)

Yüreğim *küt küt* atmaya başladı. (s. 397 str. 17)

Oysa hepimiz gayet iyi biliyorduk ki öyle *kancayla mançayla* açıklanamazdı bu sessizlik. (s. 398 str. 24)

Tek tek her biri bahçe duvarını aşıp öbür tarafa atladı. (s. 398 str. 31)

Ağır ağır, bir hülya denizinden sahile yüzercesine başını kaldırıp bana baktı ama bir şey demedi. (s. 400 str. 23)

Şems hayatına girdikten sonra sevgi çemberi öyle genişledi ki, cemiyetin en dibe vurmuşlarını bile kapsar oldu: *evsiz barksızlar*, meczuplar, cüzâmlılar, sarhoşlar, fahişeler, dilenciler, yankesiciler... Hepsini önyargısız bir nazarla kucaklayıp anlayışla karşılayabilir. (s. 402 str. 9)

Malını mülkünü sebil edip dağıtmış. (s. 402 str. 26)

Üstünde bir derviş hırkası, elinde asa *diyar diyar* gezer olmuş. (s. 402 str. 27)

Babam *dalgın dalgın* gülümsedi. (s. 403 str. 20)

Tek tek her birini yâdeder ve yaşarım. (s. 404 str. 2)

Böylece *sayfa sayfa* büyüdü Mesnevi. (s. 405 str. 23-24)

İktidar merdivenini *hızlı hızlı* çıkanlar tepetaklak oldu. (s. 406 str. 9)

Tevazu, güzel ahlak ve *pırıl pırıl* bir gönle sahip olan Hüsam Çelebi'ye birisi çıkıp de "kimsin, nesin?" diye sordu mu hep aynı cevabı veriyor. (s. 406 str. 23)

Basamakları *çıka çıka* kırkına basıyorsun; sonra elli, elli beş, derken altmış oluyorsun... (s. 406 str. 31)

Bu şuurla bizler *gece gündüz* sema ediyoruz. (s. 407 str. 6)

Bütün cihan *cayır cayır* yansa, *yer gök* kızıla boyansa, sarayları seller alsa, bir padişah gidip bir başkası gelse, bizim için fark etmez. (s. 407 str. 10)

Ucu bucağı olmayan bir kalp zincirinde sadece birer halkayız. (s. 407 str. 30)

Açık pencereden içeri dolan erkek sesinin ne olduğunu çıkarana kadar *boş boş* baktı. (s. 408 str. 16)

Çehresini yumuşatan kehribarımsı ışıktaki, uykuda geçirdiği şu *bir iki* saat boyunca odada değişen bir şey olmuş mu diye merak etmişçesine *sağa sola* bakındı. (s. 409 str. 1)

Az sonra ezan sonlandı; diğer camilerden gelen yankılar da *bir bir* tamamlandı. (s. 410 str. 21)

Dolu dolu bir sene. (s. 410 str. 24)

Komodinin arkasında serum şişesi *tip tip* damlıyor; hastanın zayıflayan bünyesine *damla damla* hayat yolluyordu. (s. 411 str. 19, 20)

Genç yaşlı, kadın erkek, kimi şişman, kimi avurtları çökmüş; kimi gülen, kimi somurtan bunca insan... (s. 411 str. 27, 28)

Aynı günün akşamı Aziz'in dünyanın dört bir yanındaki arkadaşlarına e-mailler gönderip hepsini *tek tek* törene davet etti. (s. 412 str. 24)

Böylece birbirinden tamamen farklı diller konuşan, *başka başka* inançlardan hercai bir cenaza alayı Aziz'i son yolculuğuna uğurladı. (s. 413 str. 8-9)

Bunlar, civardaki sokak çocuklarıyla bir kenarda *bağırış çağırış* maytap patlattılar; kimse karışmadı. (s. 413 str. 11-12)

Konya esnafından kambur çıkmış, ağzından iki dişi kalmış bir ihtiyar adam manzarayı ağzı kulaklarında ve merakla izledikten sonra: "*Konya Konya* olalı böyle acayip cenaze görmedi" dedi ve ardından ekledi: "Tabii asırlar evvel Efendi Mevlâna'nın düğün gecesi sayılmazsa." (s. 413 str. 20)

Yanından bebek arabalarını *ite ite* yürüyüp geçen orta hâlli aileleri, kumaş ve baharat dükkânlarını, ona ısrarla birşeyler satmaya çalışan işportacıları bir film şeridini izler gibi izledi. (s. 413 str. 25)

Belli belirsiz bir fısıltıyla "Aziz öldü" dedi. (s. 414 str. 11)

Gökyüzünde tül gibi beyaz ve ince bulutlar *ağır ağır* dönüyor, hiçliğe karışıp eriyordu, tıpkı semazenler gibi. (s. 415 str. 12)

"Kırkıncı kural" dedi *tane tane* konuşarak. (s. 415 str. 14)

Başlı başına bir dünyadır aşk. (s. 415 str. 20)

3.7. Edat Grupları

3.7.1. “için” İle Kurulan Edat Grupları

Zaten *çağlamak için* bahane ararya, hızlı yaşar, çabuk taşar. (s. 11 str. 14)

Tüm bunları *elde edebilmek için* Ella da David de epey alın teri dökmüşlerdi. (s. 13 str. 11)

Beni olduğum gibi kabul ettiğin ve *karım olduğun için* minnettarım. (s. 13 str. 23)

İçtiği kahvenin markasını *değiştirmek için* bile uzun uzun düşünmesi gerekirdi. (s. 14 str. 5)

Kız kardeşi Orly ise *günde ancak 650 kaloriye izin veren yeni diyetine uymak için* toplam kaç lokma yiyebileceğinin hesabını yapıyordu. (s. 15 str. 14)

Pişirdiği kakaolu mozaik keki bırakmak için şöyle bir uğramış, ama ısrarları kıramayıp yemeğe kalmıştı. (s. 15 str. 18)

Bunlar yetmezmiş gibi bir de *aslanın ağzından ekmeği almak için* uğraşmasının ne gereği vardı? (s. 16 str. 18)

Kocasının onu yürekten teşvik etmesine ve aralarında sürekli bu konuyu konuşup *fırsat* kollamalarına rağmen, *Ella için* iş bulmak pek de kolay olmayacaktı. (s. 17 str. 2)

Bunca sene *onu meslek sahibi olmaktan alıkoyduğu için* birdenbire senelerin kaybını telafi etmeye mi çalışıyordu? (s. 17 str. 29)

Yoksa *onu aldattığı için* pişmanlık duyup bu şekilde arayı yumuşatmayı mı umuyordu? (s. 17 str. 31)

Herhâlde Scott’a *aşık olduğum için!* (s. 19 str. 20)

Sırf *sırılsıklam âşık olduğum için* Scott’la evlenmeyi isteyebileceğim aklının ucundan geçmiyor mu? (s. 20 str. 11)

Zaten *ciddi bir ilişki için* yaşın daha ufak. (s. 20 str. 32)

Öyle ki, sırf bu yüzden tekrar *çocuk sahibi olmak için* tam altı sene beklemişti Ella. (s. 21 str. 13)

Yoksa tüm bu itirazlarınız sırf Scott *Yahudi olmadığı için* mi? (s. 21 str. 24)

Peki ya *sizin için* en doğru olan seçim *benim için* düpedüz yanlışsa ne olacak? (s. 22 str. 14)

Ella bir an takılıp, aradığı kelimeyi *bulabilmek için* gözleriyle etrafı taradı. (s. 22 str. 33)

Geçmişte kendi kocasını *yeterince romantik olmadığı için* eleştirecek kadar sahip çıkardı bu kelimeye. (s. 23 str. 6)

Baktı bıçak kemiğe dayandı, *geleceği için* bir tercih yapması lâzım, o zaman tutar iyi baba ve iyi koca olacağını tahmin ettiği, sırtını yaslayabileceği adamı seçer. (s. 23 str. 12)

Editörümüz bir soruver demişti de, *onun için* aradım. (s. 25 str. 22)

Hani acaba diyorum, *okumam için* başka bir roman mı versen bana? (s. 27 str. 19)

Ona *alılık bir mahlûk muamelesi yaptığı için* Michelle'den nefret etti o an, ama asıl kendinden nefret etti; çünkü bu genç kadına böyle ukalaca konuşma cesaretini ve fırsatını o vermişti! (s. 28 str. 17)

Yakalanmamak için Konya'ya kaçtım. (s. 40 str. 27)

Gerçi ikisinin de ne kadar genç, şaşkın ve gafil; kalkıştıkları işe nasıl da hazırlıksız olduklarını *anlamak için* yüzlerini görmeme gerek yoktu ki! (s. 42 str. 26)

Başlık parası için tasalanmama gerek kalmayacaktı. (s. 44 str. 10)

Yanıt vermek için ağzımı açtım ama dudaklarımdan tek bir ses çıkamadı. (s. 47 str. 19)

Kulağımın dibinde çınlayan davudî sesi duymazdan geldim, *sırf bir parça daha kalabilmek için* öteki âlemde. (s. 48 str. 22)

Baktım bir adam bir adama zarar verecek, *zayıfı korumak için* elimden geleni yaparım. (s. 52 str. 15)

Yiten ruhsal kudretini *ikame etmek için* fiziksel kudretini ikiye katlamıştı. (s. 53 str. 26)

Kızımın erkek arkadaşını aramak *onun için* vaka-ı âdiyedenmiş gibi. (s. 56 str. 1)

Ama çok yakında Ella'nın ne demek istediğini anlayıp ona hak verecek; hatta vaktinde *böyle bir ihtarda bulunduğu için* ilerde teşekkür bile edecekti. (s. 56 str. 13)

Mrs Rubinstein, ne olur kabalık addetmeyin ama böyle bir ihtimal varsa şayet, *herkes için*, hatta *sizin için* bile geçerli değil mi? (s. 56 str. 28)

Araları ne kadar açık olursa olsun, Ella *onun için* yemek pişirmekten, David de tabağına konanları tebessümle, minnetle yemekten geri durmamıştı. (s. 58 str. 8)

Ne Avi'nin pizza *sipariş etmek için* tepinmesini dikkate aldı, ne Orly'nin hiçbir şey yemek istememesini. (s. 58 str. 20)

İşte o an, annemi ve babamı sevmeme, hatta sevgilerine aç ve muhtaç olduğumu sanmama karşın, ikisinin de *benim için* birer yabancı olduklarını anladım. (s. 61 str. 20)

Onları *üzdüğüm için* kendimi suçlu hissedirdim. (s. 62 str. 3)

Aç kaldığımda rüya tabir ederek üç beş kuruş kazanır, kazandığımı muhtaç olanlara dağıtır; bu şekilde Doğu'dan Batı'ya, Kuzey'den Güney'e yedi iklimi gezer, dağda bayırda Hakk'ı ararım *Hak için*. (s. 62 str. 20)

Bu kurallar *benim için* tabiat kanunları kadar evrensel, onlar kadar temeldir. (s. 63 str. 19)

Ruhuna eş biri için dua ettin ya, sana bir yoldaş verilecek. (s. 64 str. 28)

Bu şiiri okurken *bir an için* de olsa tuhaf mı tuhaf bir hisse kapıldı Ella. (s. 67 str. 1)

Sanki Aziz Z. Zahara'nın kişisel blog'undaki her şey, yani tüm bu fotoğraflar, yorumlar, alıntılar, şiirler... kısacası tek tek her ayrıntı sırf *kendisi için* hazırlanmıştı. (s. 67 str. 4)

Belli ki aşkın hayatın özü olduğuna inanıyorsunuz, *sizin için* başkaca önemli bir şey yok gibi. (s. 68 str. 30-31)

Şahsi sorunlarımı böyle pat diye *anlattığım için* kusuruma bakmayın. (s. 69 str. 11)

Bu kadar çok yemese *sağlığı için* daha iyi olacaktı ama sanırım kimsenin, hatta hekimlerinin bile, ona bunu söylemeye cesareti yoktu. (s. 70 str. 10, 11)

Nefsinin ne kadar şişkin olduğunu bilmekle beraber *zaviyenin ve dervişlerimin selameti için* bu adamla takışmamaya gayret ediyordum. (s. 70 str. 21)

Elinde tahta bir çanak taşıyordu; *dünya malından uzak durmak için* dilenen Kalenderîler ya da dünyevi payeleri elinin tersiyle iten Melamîler gibi, cemiyetin geleneksel yargılarına kulaklarını tıkamış olmalıydı. (s. 72 str. 6)

“Zaviyemize hoş geldin” dedim ve *karşımdaki mindere geçmesi için* işaret ettim. (s. 72 str. 18)

Allah'ı bulmak için senin gibi kara paçavralara bürünüp yollara mı düşecek herkes? (s. 73 str. 11)

Odadaki adamlar *kadıyı yağlamak için* yarışa tutuşunca, ardı ardına içi boş kahkahalar sökün etti hepsinden. (s. 73 str. 14)

“Bakıyorum da dilin *bir derviş için* fazla sivriymiş” diye tersledi Kadı Efendi. (s. 74 str. 1)

Başkadı kaşlarını çattıysa da, dervişi fazla kale almadığını *göstermek için* omuz silkip geçiştirdi. (s. 74 str. 6)

Bunun için tek gereken şeriata uymak. (s. 74 str. 31)

Tam ben dervişi odadan *çıkartmak için* uygun bir bahane ararken, Şems devam etti: “Meramımı daha iyi anlatan bir kural zikredebilirim.” (s. 75 str. 10)

Sürüdeki en yağlı koyunu kes desen, gözümü kırpmadan keserim *senin için*. (s. 76 str. 16)

Ertesi gün güneş doğar doğmaz, *çobanı görmek için* tekrar dağa çıkmış. (s. 77 str. 13)

İlk başta sandı ki *bu insanların dilini konuşamadığı için* derdini anlatamıyor. (s. 79 str. 21)

Kalp yarası olanlar isimlerini bir kâğıda yazıp, bu ağacın dallarına asıyor, *derman bulmak için* dua ediyorlar. (s. 81 str. 14)

İnsan sevdiklerinin iyiliğini istediği için onlara müdahale etmeden duramıyor ama bunun bir faydasını da görmüyor aslında. (s. 81 str. 18)

Pek çok insan için tevekkül etmek, pasif kalmak demek; hâlbuki tam tersine. (s. 81 str. 23)

Doğrusu, dünyanın öte ucunda bir yerde, hiç tanımadığı bir yabancıнын *kendisi için* dua etmesinden etkilenmişti. (s. 82 str. 17)

Başkadı ve avenesini kapıya kadar geçirdikten sonra kirli kapları toplamak için odaya döndüm. (s. 83 str. 4)

Ne var ki bir süre sonra orada *durmak için* bahanem kalmadı. (s. 83 str. 11)

Düşünceli düşünceli yağmuru seyrettikten sonra şöyle dedi: “Allah rüya görme meleke mi aldı almasına ama bu noksanı *tela fi etmek için* başkalarının rüyalarını tabir etmeme müsaade etti.” (s. 85 str. 31)

İçimde biriken ilmi paylaşacak bir can yoldaşı bulmak için Allah’a çok dua ettim. (s. 86 str. 25)

Kaderimin tecellisi için Bağdat’a gitmem söylendi. (s. 86 str. 27)

Yemek yapmak için tek gereken biraz zaman, emek ve malzemeydi. (s. 89 str. 26)

İyi bir aşçı olmak için ne deney yapmak gerekiyordu ne çılgın olmak! (s. 90 str. 2)

David tam bir işkolik olduğundan, tüm evin işlerini çekip çevirmek Ella’ya kalıyordu: Hesabı kitabı o tutuyor, mobilyaları o yeniliyor, her ihtiyaca o koşuyor; evde ne zaman tamirat gerekse ustalarla o muhatap oluyor; çocukları baleye, basketbola, tenise, yağününü partilerine o götürüyor, ev ödevlerine gene o yardım ediyor ve *tüm bunları aksatmamak için* program üstüne program yapıyordu. (s. 90 str. 19)

Acaba kocası onu *aldattığı için* mi kendini ve bedenini ihmal etmeye başlamış, cinsellikten soğumuştur? (s. 91 str. 26)

Kocasıyla arasındaki sessiz uçurumu *örttüikleri için* minnettardı çocuklarına. (s. 93 str. 10)

Zaman *onun için* daha farklı akıyordu sanki; daha hızlı ve yoğun. (s. 94 str. 24)

Hayalini gerçekleştirmek için Konya’ya seçti –Nuh’un Tufanı’ndan sonra su yüzüne çıkan ilk şehir. (s.97 str. 17)

Ancak *aşk için* ve aşk ile yapılabilir. (s. 102 str. 4)

Baba Zaman *ellerimizi indirmemiz için* işaret etti. (s. 102 str. 10)

Ve bilirler ki, *gökteki ayın hilalden dolunaya varması için* zaman gerekir. (s. 104 str. 23)

Meşhur bir zat olabilirdi ama külliye sırdı *benim için*. (s. 195 str. 18)

Tek dediğim *evlenmek için* acele etmemeleriydi. (s. 106 str. 19)

Vaktinden evvel doğan bebeğinin hayata tutunduğundan *emin olabilmek için* her soluk alışverişine dikkat kesilerek nasıl beklemişti günbegün, haftabehta. (s. 107 str. 20)

Kırık Kallpler Ağacı’na astığın dilek için teşekkür ederim. (s. 109 str. 2)

Ben de *senin için* dua ederdim ama Tanrı'nın kapısını çalmayalı o kadar uzun zaman oldu ki, beni buyur edeceğini sanmam. (s. 109 str. 18)

Cevap olarak bana bu âleme *sıradan insanlar için* değil, *tek bir insan için* geldiğini söyledi. (s. 110 str. 17)

Yine de zaviyedeki her dervişime *eşit fırsat tanıyabilmek için* herkesi meydana topladım. (s. 110 str. 24)

Çoğu zaman ipeği *kurtarmak için* ipekböceğinin canını alırlar. (s. 111 str. 14)

Bir tek ipek mendili için bilir misin yüz ipekböceği can verir? (s. 111 str. 15)

Vakit tamam olunca *ipeğin bekası için* ipekböceğinin ölmesi gerekir. (s. 111 str. 25)

Lafi dolandırmadan derdimi anlatmaya koyuldum: “Görüyorum ki Şems-i Tebrizî gidiyor. Şems'e *yardım etmek istediğin için* mi onunla gitmek istersin yoksa vazifelerinden kaçmak mıdır niyetin? (s. 115 str. 26)

Haddimi aştığımı farkındaydım ama *piri ikna etmek için* bunu göze almıştım. (s. 116 str. 2)

Benim için endişelendiğini biliyordum ama doğrusu buna sebep görmüyordum. (s. 117 str. 2)

Senden yepyeni ve taptaze bir “sen” *zuhur edebilmesi için* zorluklara, sancılara hazır olman gerekir. (s. 117 str. 14)

Bir an için bana hak verdiğini sandım. (s. 119 str. 21)

Bunca zaman *tasavvuf yolunda pişmek için* çekmediğim zahmet ve mihnet ve eziyet kalmamıştı. (s. 119 str. 31)

Ailem beni Baba Zaman'ın zaviyesine *iyi bir Müslüman olmam için* yolladı, *kâfir olup yoldan çıkmam için* değil. (s. 120 str. 11)

Kimi için para pul, *kimi için* şan şöhret, kimine kıdem itibar, kimine ten şehvettir esas tuzak! (s. 121 str. 3-4)

Ama işte ister Marco Polo gibi dünyayı gezelim ister beşikten mezara aynı eve kazık çakalım, *hepimiz için* hayat doğum ve ölümler dizisi demek. (s. 123 str. 1)

Bir anın doğması için bir önceki anın ölmesi gerekir. (s. 123 str. 3)

Yeni bir “ben” için, eski ben'in kuruyup solması gerektiği gibi. (s. 123 str. 4)

Ben de bir nineden *senin için* bir kilim satın aldım. (s. 123 str. 19)

Kadıncağıza, *Bostonlu bir hanım için* hediye aldığımı, seçmeme yardım etmesini söyledim. (s. 123 str. 20)

Yemin ederim, orada her renkten ve desenden elliden fazla kilim depolanmıştı ama yaşlı kadının *senin için* seçtiği kilimde yalnız üç renk vardı: Sarı, turuncu ve mor. (s. 123 str. 25)

Belki de bu yüzden, yani sırf kendi evliliğini *farklı kılabilmek için*, annesinin yaptığı gibi bir Hıristiyan'la değil, kendi inancından bir Yahudi'yla evlenmek istemiş, eş olarak David'i seçmişti. (s. 124 str. 23)

“*Yayınevi için* sürüyle okuma yapmam gerek” dedi Ella. (s. 125 str. 17)

Şu an bu büyük ve lüks evde değil de, Guatemala'da *onun yanında olmak için* neler vermezdi ki. (s. 126 str. 3)

“Okumak, çalışmak ve başkalarını aydınlatmak kulun Allah'a borcudur” diyerek, *şuurumu derinleştirmek için* çok okudum, çok çalıştım. (s. 131 str. 16)

Ey derviş destur veririz amma bilesin ki bu şehirde tastamam zıt iki şey var *senin için*. (s. 133 str. 22)

Yaşadığımız her hadise, atlattığımız her badire *eksiklerimizi gidermemiz için* tasarlanmıştır. (s. 135 str. 19)

Vaazını dinlemek için sabırsızlansam da, Mevlâna'yı görmeye can atsam da öncesinde yapmak istediğim başka bir şey vardı: Şehri tanımalı, bu ulu vaiz hakkında Konya halkı ne düşünüyor öğrenmeliydim. (s. 136 str. 27)

Sokaklarda anneler çocuklarını *korkutmak için* parmakla gösterir beni; yaramaz çocuklarıysa taşa tutar, alay eder. (s. 137 str. 6)

Bu insanların hiçbirinin anlamadığı bir şey var: Onlar *biz cüzâmlıları görmemek için* ellerinden geleni yapadursunlar, esas biz cüzâmlılar uzak durmak istiyoruz onlardan ve acıyan, acıtan bakışlarından! (s. 137 str. 12)

Bizden iğrenseler bile, illâ ki *onlar için* dua etmemizi isterler. (s. 138 str. 7)

Ne zaman *dua için* tutulsam, başımı önüme eğer, Arapça anlamsız sesler çıkarır, huşu içinde yakarırmış gibi yaparım. (s. 138 str. 16)

O gün en iflah olmaz pintiler, cebinde akrep besleyen tipler bile *sadaka vermek için* yarışır. (s. 138 str. 28)

Zira Mevlâna, *hem vaaz hem hutbe için* minbere çıkacak. (s. 139 str. 5)

Tomurcuklanacak bir ilkbahar yok *benim için*. (s. 140 str. 5)

Sırf buna bakıp kiminiz sual eder: *Allah için* ne mânâsı olacak bu fani canımın? (s. 141 str. 11)

İşte böylesi kıymetli bir makam ve mevki, bu kadar mühim bir paye verilen insan ne demeye Allah'ın *kendisi için* dilediğinden daha aşağısını hedeflesin? (s. 141 str. 26)

Ben *insanların midesini bulandırmamak için* yüzümü gizlerken, o orta yere çıkıp paha biçilmez bir mücevher gibi ışıltılı parlıyordu. (s. 142 str. 32)

Bunca insan *vaazı duymak için* camiye girmeye can atarken, nasıl olup da seyirciler arasından birinin dışarı çıktığına anlam verememişti kimse. (s. 143 str. 13)

Ben şu gül bağına hayran kaldım, *ona bakmak için* yaklaşmıştım. (s. 147 str. 4)

Hem erkekler hem kadınlar için kırk en güzel yaştır. (s. 151 str. 3)

İslam tasavvufunda kırk sayısı *bir mertebe aşmak için* sarf edilen zamanı, manevi uyanışı temsil eder. (s. 151 str. 9)

Ne de olsa dokuz senedir yanında it gibi *sadakatle çalıştığım için* az da olsa güvenini kazanmış sayılırım. (s. 152 str. 22-23)

Helvaya pek düşkün olduğu için ona Susam derdik. (s. 152 str. 29)

“Lütfen, bu *benim için* çok önemli” diye yalvardım. (s. 153 str. 26)

Her gece uyumadan evvel dizlerimin üstüne çöküp dua eder, *bizi aç yatırmadığı için* Tanrı’ya teşekkür ederdim. (s. 154 str. 19)

Ama doğrusu, *babamın gazabına uğrayan ben olmadığım için* kendimi şanslı sayıyordum. (s. 155 str. 20)

Evi ve fırını öylece bırakıp *onun yanına gitmek için* yola çıktım. (s. 156 str. 10)

İşlerin nasıl yürüdüğünü anladıktan sonra bir plan yaptım ve büyük şehre giden bir arabayı durdurup arabacıya *beni alması için* yalvardım. (s. 157 str. 20)

Kısırlığıma *atıfta bulunmak için* bana “Çöl” lakabını taktı. (s. 158 str. 5)

Camideki cemaat dağılıncaya kadar *kimsenin keşkülüme para bırakmasını beklemediğim için* miskin miskin etrafi gözetlemeye başladım. (s. 160 str. 3)

Bir yankesici için bu kadar şamata kopartmazlardı. (s. 161 str. 12)

“Bu kadın *cemaati kandırmak için* erkek gibi giyinip camiye sızdı ve utanmadan Müslümanların arasına karıştı” diye devam etti Baybars. (s. 162 str. 18)

Bir an için durup beraberce kulak kabarttık, dilini çözmeye çalışırcasına. (s. 166 str. 6)

Süleyman, dostum, bazen *senin için* endişeleniyorum. (s. 166 str. 16)

Ve kim bilir belki *bir an için* de olsa ayrı gayrı kalmadı aramızda. (s. 167 str. 16)

Civardaki otellerden birinin Müşteri Hizmetleri Müdürü, David Rubinstein’a konaklamalarından memnun kalıp kalmadığını soruyor, *doldurması için* bir memnuniyet anketi yolluyordu. (s. 169 str. 11)

Seneler sonra nihayet bu yollara tövbe etmeyi düşünür olmuş, *Tanrı’ya yaklaşmak için* kendimce ve kaderimce bir adım atmıştım. (s. 174 str. 6)

İnsanın *kendisi için* kaygılanan bir dostunun olması güzeldi. (s. 178 str. 4)

Hadisenin daha fazla büyümemesi için çenemi kapatmalıydım ama oğlum yaşında bir delikanlıdan dayak yemeyi gururuma yediremedim. (s. 179 str. 32)

Belki suçluluk duygusu *Ella için* yeni bir unsur değildi ama anneliğinden şüphe etmek var ya, işte o yeniydi. (s. 183 str. 28)

Bu kadar seyahat etmesine ve dünyanın en ücre yerlerine gidip gelmesine rağmen nasıl olup da internet bağlantısını yitirmediği bir muammaydı *Ella için*. (s. 184 str. 7)

Gerçi her hafta ailecek Şebt'i kutlarız ama bu dini bir gereklikten ziyade kültürel bir uygulama gibi *bizim için*. (s. 186 str. 12)

Sana karşı hep *dürüst olmak istediğim için* bunları yazıyorum; zamanı gelmiş bir itiraf addet. (s. 186 str. 21)

Doğru yoldan ayrılmamak için elimden geleni yapacağıma, egoma boyun eğmeyeceğime ve bundan ötesini O'na, yalnız O'na bırakacağıma yemin ettim. (s. 187 str. 23)

Ama başta Kudüs yolundaki Haçlılar olmak üzere dinimizin düşmanlarına karşı *cengâverlik etmek için* yanıp tutuşsa da buralardan gitmesini ne ben arzu ettim ne zevcem. (s. 192 str. 6)

Pespaye *fikirlerini pekiştirmek için* Peygamber Efendimiz'in aziz ismini ağızlarına almıyorlar mı kanım çekiliyor âdeta. (s. 192 str. 32)

Kimisi oyuncağı o kadar ciddiye alır ki ağlar, perişan olur *onun için*. (s. 196 str. 21)

Bu insanların çoğu *onlar için* dua etmemi bekliyor, bir kısmı da sadece bana dokunmak ya da yanımda yürümek istiyordu. (s. 198 str. 21)

Merak ediyordu, acaba mesleğinden dolayı mı bu kadar seyahat ediyordu yoksa *seyahat etmeyi sevdiği için* mi bu mesleği seçmişti? (s. 203 str. 6)

Onun için dünyanın en ücra köşelerine gitmek, mahalle parkında gezintiye çıkmaktan farksızdı. (s. 203 str. 7)

Yabancı bir yere gitmenin tedbirliği; suratsız, insafsız gümrük görevlileri; laçkalaşmış bürokrasi çarklarından vize almanın imkânsızlığı; içme sularındaki parazitler; besin zehirlenmeleri, mide rahatsızlıkları, soyulma tehlikesi... kısacası her turistin kâbusu olan meseleler *Aziz için* sıradan ayrıntılardı. (s. 203 str. 21)

Ella dünyayı “güvenli Avrupa ülkeleri” ve “geri kalan tekinsiz bölgeler” diye ayıradursun, *Aziz için* Doğu, Batı, Kuzey, Güney birdi. (s. 203 str. 23)

Açıkçası Ella Rubinstein, Müslüman kadınlara uzaktan uzağa acıyor, hepsini aynı kefeye koyuyor ve *onlardan biri olarak doğmadığı için* kendini şanslı sayıyordu. (s. 204 str. 16)

Ella için zaman gelecek demektir. (s. 205 str. 6)

Oysa *Aziz için* zaman şu an demektir. (s. 205 str. 13)

Ella yanıtında şöyle demişti: “*Habire maziyi deşmeye, geleceği didik didik planlamaya alışkın bir kadın için* öyle tuhaf ki söylediğin...” (s. 205 str. 20)

Bugüne değin üvey annemin yalan söylediğini ya da mübalağa ettiğini *duymadığım için*, çaresiz inanmak durumunda kaldım. (s. 206 str. 9)

Çocuk gibi şikâyet edip sızlanacağına, *onun için* sevinmen gerek. (s. 207 str. 26)

Bu nedenledir ki üçüncü makam her ne kadar cennet bahçesi kadar latif olsa da, *yüceleri hedefleyenler için* bir tuzaktır. (s. 211 str. 24)

Bu safhadan Allah *razı olduğu için* ona Rız Olunmuş Nefs denir. (s. 212 str. 10)

“Hak’ta *yok olmak için* nefsinin tamamen yok etmeye hazır mısın?” Beni düşünmeye davet ediyordu. (s. 213 str. 4)

İşte bu cini *defetmek için* her kitabın başına muhakkak bir uyarı yazmak gerekirmiş. (s. 214 str. 23)

Okuma yazmam vardı ama *kitapların dünyasını kavramak için* salt okumayı bilmek yeter mi! (s. 214 str. 31)

Öyle tuhaf bir ifade vardı ki yüzünde, *bir an için* kendi kocama değil, bir yabancıya baktığımı sandım. (s. 215 str. 5)

Babam *soluklanıp dinlenmesi için* adamcağızı evimize davet etti. (s. 216 str. 16)

Ertesi sabah erkenden hepimize tek tek teşekkür ve veda edip, *yola koyulmak için* ayaklandı. (s. 217 str. 5)

O sırf evde *yardıma ihtiyaç olduğu için* gitmeme karşı çıktıkça, ben de daha çok ikna oldum gitmeye. (s. 218 str. 2)

Annemle aramız hiçbir zaman yakın olmamıştı ama şimdi Allah sanki *anamın gönlümdeki boşluğunu doldurmak için* bana iki baba birden veriyordu: Gerçek babam ve Efendi babam. (s. 221 str. 7)

Oysa son zamanlarda hayatında belki de ilk defa, evde *yalnız olmak için* fırsat kolluyordu. (s. 221 str. 26)

Orly ise *yeme bozuklukları için* bir piskoloğa görünüyordu artık. (s. 223 str. 1)

Kontrol edemediği şeyler için hayıflanmayı bırakaliberi bir başka kadın olmuştu. (s. 223 str. 26)

Bekliyordu sanki; o basit soruyu bekliyordu *çözülme için*. (s. 224 str. 16-18)

O zamanlar David *evliliklerini toparlamak için* minnancık bir adım atmış olsa sevinçten havalara uçardı. (s. 224 str. 26-27)

Müslüman âlimler Teslis'i *kabul ettikleri için* Hıristiyanları yeriyor; Hıristiyan âlimler ise “*Kuran kusursuzdur*” *dedikleri için* Müslümanları. (s. 227 str. 3, 4)

Diyorlar ki *Hıristiyanlığa dönen bir Müslüman için* en zoru Teslis'i kabul etmekmiş. (s. 227 str. 10)

Keza *Hıristiyanlıktan dönen bir Müslüman için* en zoru Teslis'i bırakmakmış. (s. 227 str. 12)

Öyle insanlar var ki, her Ramazan sektirmeden oruç tutar, her bayramda *günahlarının kefareti için* kanlı koyun keser, hacca umreye gider, günde beş vakit alını secdeye değer ama yüreğinde ne sevgiye yer vardır, ne merhamete. (s. 228 str. 10)

Dizlerim kopup dermanın kalmayınca, nefesim kesilip kalbim atmayınca dek O'nu *hamd etmek için* şarkı söyleyip, dans edeceğim. (s. 229 str. 18)

Sadece *bana verdiği şeyler için* değil, *benden esirgedikleri için* de şükredeceğim. (s. 229 str. 23, 24)

Çünkü sadece O bilir *benim için* neyin hayırlı olduğunu. (s. 229 str. 24)

Hakk'ın *onlar için* ölç almasını isterler. (s. 230 str. 12)

Romanda Rumi ile *tanışmak için* Konya'ya gitmeden evvel Şems nasıl tarif edilmişse Aziz de aynen öyleydi; en azından sima olarak. (s. 234 str. 6)

Bu sebeptendir ki *hayatta kalmak için* tek kaide var: Hasmından daha kurnaz ve daha kudretli olmak! (s. 235 str. 22)

Beş sene önce Cengiz Han'ın *barış antlaşması için* yolladığı yüz elçi birden katledilince işler sarpa sardı. (s. 235 str. 28)

Bazıları da “Cengiz Han elçileri kendisi öldürdü” diyor, böylece *saldırmak için* bahane yaratmış. (s. 236 str. 3)

İşte o ayna *benim için* Şems'dir. (s. 240 str. 11)

Benim için Şems koskoca kâinatı çekip çeviren tılsımın zuhur etmiş hâli. (s. 241 str. 7)

Ne yapsam da anlasalar *Şems-i Tebrizî'yi görmek için* kendi önyargılı gözlerini bir kenara bırakıp Mecnun'un gözleriyle bakmaları gerektiğini? (s. 242 str. 7)

Bizden Mevlâna'yı çaldığı için onu affedemiyorum. (s. 243 str. 9)

Bunun için iyi kadınlar, itaatkârdırlar. (s. 244 str. 23)

İtaat ettikleri hâlde onları *incitmek için* bahane aramayın. (s. 244 str. 28)

Fakat *bunun için* metnin derinliğine dalman gerekir. (s. 246 str. 19)

Bir an için yüzünde baba sevgisine muhtaç bir çocuk gördüm. (s. 249 str. 33)

Ortalığa *dehşet saçmak için* nüfuzlu kimseleri hedef seçer, kurbanlarını uluorta katlederlerdi. (s. 250 str. 13)

“Şems-i sevmek zorunda değilsin. Ama *babamızın hatırı için* birazcık saygı göster” diye ekledim. (s. 251 str. 11)

Sanki, Şems’e kıymet vermem zayıflık ve pısrıklıktı, *babamızın gözüne girmek için* her şeyi görmezden gelip yaltaklanıyordum ona göre. (s. 251 str. 16)

Geçen gün *helva ikram etmek için* yanlarına gittiğimde öyle ateşli konuşuyorlardı ki beni fark etmediler bile. (s. 252 str. 13)

Namaz sonrası dua ederken sadece *kendimiz için* değil, *bütün insanlık için* güzellikler diledik. (s. 255 str. 2, 3)

Böyle birini bulmak için dua etmiş. (s. 258 str. 4)

Başkalarına *hoş görünmek için* azıcık çaba göstermediği gibi habire birilerinin bam teline basıyor. (s. 259 str. 1)

Meğer Tanrı’nın *benim için* yazdığı hikâye bambaşkaymış. (s. 262 str. 16)

“*Senin aklın fikrin fesatta olduğu için* herkesi kendin gibi zannediyorsun! Hâlbuki düşündüğün gibi değil” dedim. (s. 266 str. 31, 32)

Bu yolları bırakmam için elimden tutuyor. (s. 266 str. 33)

Etim için, benden faydalanmak için değil, *bendeki Hakk’ı görebildiği için* Şems bana elini uzatıyor. (s. 267 str. 3, 4)

Sırf *konuyu değiştirmek için* gittim, bir kupa bira getirdim. (s. 268 str. 7)

Baybars’ın benden soğuyup gitmesi için aklıma gelen her bahaneyi kullandım. (s. 278 str. 20)

“Demek ki neymiş? Küçük balık olmayacakmışsın. *Senin gibi karılar için* bunun bir tek yolu var: Güçlü bir herifin kapatması olmak. O zaman erkek seni korur.” (s. 269 str. 25)

Ben bunca zaman sırf hünsa patrandan yahut o insan azmanı Çakal Kafa’dan *korktuğum için* bu kerhaneden ayrılamamıştım. (s. 272 str. 11)

Şems’i görmek, onunla *başbaşa konuşabilmek için* habire fırsat koladım. (s. 273 str. 16)

Bunca zaman Şems’in her mimiğini, her hareketini *pürdikkat izlediğim için* ruh hâlindeki en ufak bir iniş çıkışı bile fark eder olmuştum. (s. 274 str. 3)

“Yani mecazi aşkın! İlahi aşkın! Kuran’ı daha derin bir şuurla *okumak için...*” (s. 274 str. 27)

Meğer ahali *bir katili asmak için* meydana götürüyormuş. (s. 275 str. 27)

Yoksa suç işlerken *kimse onu durdurmadığı için* darağacına gidiyor? (s. 276 str. 1)

Veya suç işledikten sonra *yakalandığı için* mi? (s. 276 str. 2)

Hikâyedeki adam *katil olduğu için*, yani *korkunç bir suç işlediği için* asılacak. (s. 276 str. 6, 7)

Öyle insanlar var ki sırf cehennem dehşeti yahut *cennet rüşveti için* iman ediyor. (s. 277 str. 3)

Benim için kaygılandığını biliyorum. (s. 279 str. 27)

Dolayısıyla *benim için* başkalarının çirkinliğine katlanmak daha kolay. (s. 280 str. 2)

Gerçi o zaman herkes ve her şey araçtı *benim için*... (s. 283 str. 33)

Nereden bilebilirdim ki başlangıçta *benim için* sadece bir “araç” olan şeyin gün gelip “amaç” olacağını? (s. 284 str. 9)

Ben Sufileri *kendi çıkarım için* kullanırım sanmıştım. (s. 284 str. 11)

Özel müşterilerin gözüne girmek için giydiğim onca esvabı, süsü ziyneti geride bırakmıştım. (s. 285 str. 5)

Manolya'nın gözlerinde kaygı okunuyordu ama *bir an için* garip bir fikre kapıldım. (s. 286 str. 9)

Gitmeye cüret ettiğim için bana hem gıpta, hem sitem ediyordu. (s. 286 str. 16)

İslam dünyası biz *Batılılar için* kapalı bir kutu. (s. 287 str. 24)

İnşallah nasip olur, sonunda *şan şöret için* değil, *aşk için* gidersin kâbeye. (s. 288 str. 15)

Hazret şüphemi anlamış gibi öyle bir laf etti ki içime oturdu: “*Uyuşturucu kullandığını bilmek için* eşyalarını karıştırmaya gerek yok ki. Gözlerini görüyoruz ya, yetmez mi? Gözlerin müptela gözleri.” (s. 288 str. 28)

Senin hatrın için, dost, dediğin yere gideceğim. (s. 293 str. 13)

Nefsimin ağına gitse de, ayaklarıma zor gelse de, şanıma leke düşürse de bu iş, o şarabı alıp *senin için* buraya getireceğim. (s. 293 str. 15)

Bana böyle harikulade bir yoldaş verdiği için dua ettim. (s. 293 str. 21)

Sonra hafifçe öksürd, kızardı, bozardı ve ekledi: “Biraz şarap alayım dedim de, *onun için* uğradım.” (s. 298 str. 9)

Tebrizli Şems *şanı ve itibarını yerle yeksan etmek için* beni buraya yolladı. (s. 298 str. 31)

Ben de hınzırca onları işaret ederek, “*Şu önünüzde duranlardan içtiğim için*” dedim. (s. 299 str. 24)

Bugün *buraya geldiğin için* şimdi senin hakkında ileri geri konuşanlar çıkabilir ama bence senin gibi kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi, peşin hükümlere varmadan bizimle sohbet etmesi cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 4)

Babama “*Kimya'nın dest-i izdivacına talibim*” demek için fırsat kolluyordum tam üç haftadır. (s. 301 str. 14)

Zihnimde onunla kaç defa konuşmuş, *en etkileyici ifadeyi bulmak için* defalarca prova yapmıştım. (s. 301 str. 16)

“Olsun, gene de yakışık almaz” derse, böylesinin *herkes için* iyi olacağını anlatacaktım. (s. 301 str. 21)

Otuz Birinci Kural: *Hakk’a yakınlaşabilmek için* kadife gibi bir kalbe sahip olmalı. (s. 302 str. 21)

Ama artık *her şey için* çok geçti. (s. 303 str. 2)

Ömrü hayatında ağzına içki sürmemiş bu âlim şimdi *benim için, bana ve dostluğumuza inandığı için* kadehi kavriyordu. (s. 304 str. 21)

Kuralların olsun ama kurallarını başkalarını *dışlamak yahut yargılamak için* kullanma. (s. 305 str. 11)

Herkes *dünyevi hırslar merdivenini üçer beşer çıkmak için* birbirinin omuzlarına basadursun, çoktan zirveye varmış, küp küp altına, kat kat şöhrete, binlerce hayrana ve bilginin en âlâsına nail olmuş bir kimsesin günün birinde aniden mevkiinden feragat etmesi, inanç uğruna izi sonu belirsiz bir içsel yolculuğa çıkması, hatta itibarını çar çur etmesi. (s. 305 str. 24)

Gayet iyi biliyordu ki, *David’in çocukluktan kalma konuşma bozukluğunun nüksetmesi için* bir hayli sıkıntılı olması gerekirdi. (s. 307 str. 4)

“*Onu tanımak için* çok şey bilmeme gerek yok. Onun özünü görüyorum.” (s. 309 str. 32)

“Eyvallah delikanlı, *uyardığın için* sağol” dedi Şems. (s. 315 str. 16)

Ama bazen *kimi meselelerin aşılması için* hadise çıkması gerekir. (s. 315 str. 17)

Eh, Şeytan söylediğin kadar kurnaz ve kuvvetliyse, habire *ayağımızı kaydırmak için* fırsat kolluyorsa, biz insanların yaptığımız hatalardan dolayı kendimizi suçlamamıza ne gerek var ki? (s. 317 str. 24)

Her hâlükârda kendi kendimizi sorgulayıp *dönüştürmek için* sebep kalmaz. (s. 317 str. 28)

Fakat *bir an için* farz edelim ki dışımızda bir yerde gezinen, bizden bağımsız ve kurnaz bir Şeytan yok. (s. 317 str. 31)

O hâlde insanın kanını donduran tüm o anlatılar, bize *bir ders vermek için* olmasın sakın? (s. 318 str. 2)

Ya Şeytan ve cehennem bize *bir hakikati göstermek için* anlatılmışsa, fakat biz daha sonra o hakikati unutup basmakalıp ezberlerle yetinmişsek? (s. 318 str. 3)

Evet, *Tanrı’yı bulmak için* kerhaneyi terk ettiğini söylüyor. (s. 327 str. 4)

Şems hakkında ileri geri konuşanlardan *uzak durmak için* yanına oturacak doğru düzgün birini aradım. (s.329 str. 27)

Her şeyin yolunda gitmesi için dua ettim ama tam olarak ne istediğimi bilemediğimden, cılız bir hâl aldı duam. (s. 330 str. 3)

Ellerini göğüslerinde kavuşturup *destur almak için* babamın önünde eğildiler. (s. 330 str. 19)

Keyhusrev *keseinin içinde ne çok çil altın olduğunu hepimize göstermek için* elinde şöyle bir tartıp hoplattıktan sonra keseyi sahneye fırlattı. (s. 332 str. 12)

“Biz *para için* sema etmiyoruz” dedi davudî bir sesle. (s. 332 str. 30)

Sema manevi, semavi, ruhani bir danstır; yalnız ve yalnız *aşk için* yapılır. (s. 332 str. 32)

Damarıma basmasına *izin vermemek için* ettiği ağır lafı anlamazdan geldim. (s. 335 str. 22)

Birini seviyorsan *onun için* yapabileceğin en anlamlı şey değişmektir! (s. 339 str. 13)

İpeğin kozadan sapasağlam çıkması için ipek böceğinin kendinden feragat etmesi lâzım. (s. 339 str. 24)

Smithsonian Müzesi için fotoğraf çekimine geldim. (s. 341 str. 11)

Sırf *kendisi için* ihtiyacı vardı bu yalana. (s. 342 str. 6)

Bu yaşta *olmayacak hayallere kapıldığı için* kızdı kendine. (s. 345 str. 7)

Şaşırdım, üzüldüm ama doğrusu şunu da düşünmeden edemedim: Belki de böylesi *herkes için* daha hayırlıydı. (s. 349 str. 16)

Ben yarın *Şam’a gitmek için* yola çıkıyorum. (s. 351 str. 5)

Şems-i Tebrizî’yi aramak için yollara düşmek, tâ Şam’a gitmek zorunda değildim. (s. 352 str. 5)

Ve işte uzun seneler evvel din değiştirip Müslüman olan, ilk eşini kaybettikten sonra babama dul bir kadın olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan kocasını onun *başkası için* yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın, ağzını açıp da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 18)

Ama sonuçta Şems *benim için* her şeyin ve herkesin toplamı olduğundan, tüm evreni düşünüyorum aslında. (s. 353 str. 6)

Ama *bu hedefe ulaşmak için* beni terk edeceği aklımın ucundan geçmemişti. (s. 353 str. 14)

Hepsi kapısında *mürit olmak için* sıraya girmiş. (s. 354 str. 12)

Ben sadece *harfler için* bir vasıtayım. (s. 356 str. 27)

Fransis’in şahını zorlamak için vezirimi oynadım. (s. 357 str. 19)

Bazı hamleleri kazanmak için yaparsın, bazı hamleleri de sırf oyunun akışı bunu gerektirdiği, *doğrusu bu olduğu için* yapar ve yenilirsin. (s. 358, 359 str. 30, 1)

O zaman Mevlâna dikkatle yüzümü inceledi: “Yani sen *bana yardım etmek için* mi Şems ile evlenmek istersin? Burada kalsın diye, öyle mi?” (s. 362 str. 13)

Düğün gecesi hazırlıklar için koştururken tuhaf bir şey geldi başıma. (s. 363 str. 26)

Kimseyle göz göze gelmek, *bir tanıdığa rastlamamak için* tüm dikkatini duvardaki tablolara, raflardaki bibolara verdi. (s. 366 str. 14)

“Demek *Smithsonian dergisi için* geldin?” diye sordu Ella. (s. 367 str. 9)

“*Seni tanımak için* çok şey bilmeme gerek yok. Senin özünü görüyorum” dedi Aziz. (s. 369 str. 4)

Ne dediğini anlamasa da *kendisi için* dua ettiğini kavradı. (s. 369 str. 21)

Kocalık vazifesi için yaratmamıştı beni Yaradan. (s. 372 str. 32)

Evlilik hayatının *benim gibi biri için* kapandan farksız olduğunu anladım. (s. 373 str. 5)

Ağlamamak, *bebek gibi zırlamamak için* kendime bir tokat attım. (s. 373 str. 13)

Şems'ten koca olmayacağını bilmek için dâhi olmaya gerek yok. (s. 373 str. 21)

Evet, sırf *Şems'e kol kanat girmek için* babam Kimya'nın saadetini heba etti. (s. 373 str. 22)

Cin taifesini uzak tutmak için tütsüler yaktilar. (s. 373 str. 27)

Babam sırf *Şems'in gönlünü hoş tutmak için*, sırf o bir daha evden gitmesin diye bu evliliği ayarladı. (s. 374 str. 10)

Etrafımdaki insanlardan dururmu saklamak için elimden geleni yapıyorum ama kolay olmuyor. (s. 375 str. 18)

Aylarca her şey yolundaymış gibi yaptım; başkalarını değil, *kendimi kandırmak için*. (s. 376 str. 30)

İkimiz de cemiyet hayatından kendimize has sebeplerden dolayı *uzak durmak istediğimiz için* zamanla yakın dost olduk. (s. 377 str. 19)

Ona engel olmadığım için kendimi hiç affetmeyeceğim. (s. 379 str. 11)

Nihayet o gün öğleden sonra, kurbanlık kuzuyu kasaba teslim eden çoban gibi, Kimya'yı *Şems-i Tebrizî için* hazırladım. (s. 380 str. 15)

Sevdiği erkek için kendini ortaya koymaya, gerekirse bedelini ödemeye hazır bir kadın. (s. 380 str. 25)

Kadınlar onu görür görmez kendi ellerini doğardılar ve ‘*Allah için* bu bir insan değil, ancak değerli bir melektir!’ dediler. (s. 380 str. 33)

Ya da defalarca gelip yanıma oturmuş, ellerimi ellerinin arasına alıp *benim için* dua etmişti. (s. 384 str. 22)

Dört gün boyunca her sabah Ella *onu görmek için* Northampton'dan Boston'a direksiyon salladı. (s. 385 str. 7)

Orada yaşayan insanlar için sessiz bir dua okudu. (s. 386 str. 31)

Doktorlar uzun süre teşhis koymamış, *boyutlarını anlamak için* test üstüne test yapmışlardı. (s. 388 str. 16)

Baba Samed'in mezarı başında dua edip tefekküre dalmış, hayatın *onun için* çizdiği patikaları minnetle anmıştı. (s. 388 str. 32)

Bunu *benim için* yapabilirsin. (s. 390 str. 21)

“*Daha sağlıklı ve daha uzun yaşamak için* elimden geleni yaparım ama kanserimle kavga etmeyeceğim” dedi Aziz. (s. 390 str. 23)

Kendime gelince *Şems'i uyarmak için* sokağa fırladım. (s. 393 str. 6)

Ufaktır, biraz da sıkış tepiştir ama *senin için* mahzuru yoksa, gel, istediğin kadar kal. (s. 394 str. 15)

Her insan için bir âşık olma zamanı vardır, bir de ölmek zamanı. (s. 397 str. 13)

Otuz Sekizinci Kural: “Yaşadığım hayatı değiştirmeye, kendimi dönüştürmeye hazır mıydın?” diye *sormak için* hiçbir zaman geç değil. (s. 400 str. 9)

Yepyeni bir yaşama doğmak için ölmeden önce ölmeli. (s. 400 str. 14)

Sonra bir sırrı paylaşırçasına babamın kulağına eğildi; Şems'in sağ olduğunu, şimdilik Hindistan'da gizlendiğini, *ortaya çıkmak için* uygun zamanı kolladığını iddia etti. (s. 403 str. 8)

Ben de onun ruhuna hürmeten sadece *erkekler için* değil, *kadınlar için* de sema ayinleri düzenliyorum ve Sufi bacılara bu âdeti devam ettirmelerini salık veriyorum. (s. 405 str. 5)

Güzel bir insanın mirasının unutulmaması için hizmet etmektir niyetim. (s. 406 str. 28)

Bütün cihan cayır cayır yansa, yer gök kızıla boyansa, sarayları seller alsın, bir padişah gidip bir başkası gelse, *bizim için* fark etmez. (s. 407 str. 12)

Bu dünyadan giden her hırsız için bir hırsız daha doğar. (s. 407 str. 24)

Ölen her Sufi için bir Sufi daha doğar. (s. 407 str. 29)

Giden her bir Şems-i Tebrizî için başka bir asırda, başka bir mekânda, bilinmedik bir isim altında bir Şems daha gelir. (s. 408 str. 2)

Artık *Amerika'da, Massachusetts'te olmadığını hatırlaması için* birkaç saniye geçmesi gerekti. (s. 408 str. 17)

Herhâlde *bizi tatlı uykumuzdan uyandırdığı için*. (s. 410 str. 11)

Ama belki biz *ikimiz için* uyku daha hayırlıdır diye düşündü Ella. (s. 410 str. 15)

Ella eskiden *insanların birbirini tanınması için* uzun zaman geçmesi gerektiğine inanırdı. (s. 410 str. 30)

Şu son bir sene içinde deli gibi sevdiği, seviştiği, içine aldığı ve bir kovuk gibi içine çekildiği bu beden *onun için* bir erkeğin bedeninden çok daha fazla bir şey, âdeta bir mabetti. (s. 411 str. 12)

Ella *bozuk para bulmak için* ceplerini karıştırdı ama nafi! (s. 412 str. 3)

"*Hep olduğundan güçlü görünmeye çalışsan bir kadın için* fazla cici ve dişi" diye geçirdi içinden. (s. 414 str. 3)

David *ayrılmayı zorlaştırmak için* elinden geleni ardına koymayacağına benziyordu. (s. 414 str. 18)

3.7.2. “kadar” İle Kurulan Edat Grupları

Göz açıp kapayınca kadar, ufacık bir taşne işler açar başa. (s. 11 str. 9)

Aralarındaki fersah fersah uzaklık bir kenara, kişilikleri en az *gündüz ile gece kadar* farklıydı. (s. 14 str. 17)

Geçmişte kendi kocasını yeterince romantik olmadığı için *eleştirecek kadar* sahip çıkardı bu kelimeye. (s. 23 str. 6)

Karı koca arasındaki boşluk neredeyse *elle tutulacak kadar* yoğundu. (s. 24 str. 16)

Yani, en geç *haziranın onuna kadar* rapor elimde olmalı. (s. 26 str. 26)

Derinlere kök salmış taassupların, önyargıların çağında evrensel, kapsayıcı ve barışçıl bir maneviyatı savundu; kapısını istisnasız her insana *ardına kadar* açık tuttu. (s. 38 str. 14)

Kişinin kendi egosuna karşı *sonuna kadar* mücadele ederek adım adım nefsinin yenmesini salık verdi. (s. 38 str. 18)

Tâ ki beklenmedik bir hadiseyle *gözleri dönene kadar*. (s. 41 str.29)

O güne kadar her türlü insan öldürmüştüm; genci, yaşlısı, erkeği, kadını, sağlıklısı, sakatı. (s. 43 str. 25)

Kaç yaşındasın bilmem ama belli ki *her iki dünyaya yetecek kadar* dua etmişsin. (s. 50 str. 18)

İşte o zaman Ella benzer bir nezaketle Scott’a, kendisiyle bir alıp veremediği olmadığını, dolayısıyla şimdi duyacaklarını yanlış anlamaması gerektiğini ancak kızıyla *evlenemeyecek kadar* genç; üstelik henüz işsiz ve deneyimsiz olduğunu söyledi. (s. 56 str. 9)

Bu kadar geniş bir ailesi varken nasıl olup da kendini yalnız ve kimsesiz hissettiğini söyleyebilir miydi? (s. 59 str. 26)

Her *ne kadar* ayak direyip inkâr etse de, her *ne kadar* aleyhine ileri geri laflar etse de, tâ derinlerde bir yerde nicedir aşka muhtaç, aşka hasretti. (s. 60 str. 2, 3)

Gün olur, *bir fıslıtlı kadar* hafifler, arşın yedinci katına süzülürüm. (s. 60 str. 19)

Herkesin benim gördüklerimi gördüğünü *düşünecek kadar* da saftım. (s. 61 str. 6)

Bu kurallar benim için *tabiat kanunları kadar* evrensel, *onlar kadar* temeldir. (s. 63 str. 19, 20)

Sanki tüm pencereler *sonuna kadar* açılmış, aniden içeri dolan rüzgâr uzaklardaki bahçelerden leylakların, yaseminlerin, erguvanların kokusunu getiriyordu. (s. 64 str. 20)

İnasını irkilten, belki kısmen *kibire kadar* götüren bir fikirdi bu ama, böyle hissetmeye engel olamadı. (s. 67 str. 6)

Aşk şeriatı önünde açık duruyor, okumayı bekliyordu ama zihni *o kadar* karışık ki, romana geri dönmekte zorlandı. (s. 67 str. 11)

Bu kadar çok yemese sağlığı için daha iyi olacaktı ama sanırım kimsenin, hatta hekimlerinin bile, ona bunu söylemeye cesareti yoktu. (s. 70 str. 10)

Nefsinin *ne kadar* şişkin olduğunu bilmekle beraber zaviyenin ve dervişlerimin selameti için bu adamla takışmamaya gayret ediyordum. (s. 70 str. 19)

Halife Harun Raşit zamanındaki kadar müreffeh değiliz. (s. 71 str. 1)

Başka zaman olsa çömeze, bu Tanrı misfirini sessizce bir odaya almasını, önüne sıcak aş koymasını, *kadı ve efradı gidene kadar* orada bekletmesini söyledim. (s. 71 str. 27)

Dördüncü seviye *o kadar* derindir ki kelimeler kifayetsiz kalır tarif etmeye. (s. 75 str. 19)

Çoban, Musa'dan azarı işitince *kulaklarına kadar* kızarmış, utancından yerin dibine geçmiş. (s. 76 str. 28)

O gün *akşama kadar* Musa çobanın yanında durup ona temel duaları ezberletmiş. (s. 76 str. 31)

Onun bana *ne kadar* yakın olduğunu anlayamadın. (s. 77 str. 5)

Çoban, Musa'dan bunları işitince hayrete düşmüş ama bir *o kadar* da rahatlamış. (s. 77 str. 22)

Böyle asi, başına buyruk ve durduğu yerden emin, Hakk'a teslim ve gönlü mutmain bir misafirin *kırk senede bir geldiğini bilecek kadar* uzun zamandır başındaydım bu zaviyenin. (s. 78 str. 29)

Tek satır okuyamayacak kadar yorgun ve uykuluydu. (s. 80 str. 31)

Gözlerini kapadı, adının yazılı olduğu kâğıt parçasını düşündü; bir uçurtma misali rüzgârda savruk, başına buyruk, hür, hafif ve bir *o kadar* mesut. (s. 82 str. 20)

Başkadı ve avnesini kapıya kadar geçirdikten sonra kirli kapları toplamak için odaya döndüm. (s. 83 str. 3)

Kol kadar sıçan gördüm kilerde, git yakala mendeburu! (s. 83 str. 18)

Aşçı Dede kafama bir tahta kaşık fırtatıp *avazı çıktığı kadar* bağırdı. (s. 83 str. 30-31)

Bana bak, derviş olmaya niyetin varsa *şu tahta kaşık kadar* suskun olacaksın evlat! (s. 83 str. 32)

Papuç kadar dil, mürit kısmının vasıfları arasında sayılmaz. (s. 83 str. 32)

Bu kadar yakında olduğundan delikten bakmak da kâr etmiyordu; yüzünü göremiyordum. (s. 85 str. 16)

Saatin *ne kadar* geç olduğunu fark ettim. (s. 86 str. 31)

Yemek pişirmeyi *bu kadar* sevmesinin bir sürü sebebi vardı. (s. 89 str. 15)

Gerçi bir zamanlar *o kadar* önem verdiği cinselliği özlemiyor oluşunu anlamakta zorlanıyordu. (s. 91 str. 7)

Ama *ne kadar* saklarsa saklasın, sadakatsizliğin kendine has bir kokusu vardı. (s. 91 str. 22)

“*Taze pişmiş ekmek kadar* bir erkeği evine bağlayan bir şey olamaz” demişti kayınvalidesi. (s. 92 str. 5)

Anlaşılan hayatın *bu kadar* belirsiz, dünyanın böylesine tuhaf ve tekinsiz olması kendisi gibilerin kaygıyla eve kapanmasına sebep olurken, Aziz gibi insanlarda tam ters etki yaratıyor; onları bir seyahatten bir başkasına, bir maceraden ötekine sürüklüyordu. (s. 92 str. 26)

Nasıl oluyor da aynı sebep *bu kadar* farklı iki sonuç doğuruyordu? (s. 92 str. 31)

Ella bir kereliğine de olsa ikizlerin *bu kadar* geveze ve gürültücü olmasından mutlu oldu. (s. 93 str. 8)

O kadar çok makyaj yapmıştı ki, yüzü aşırı fondötenden ay gibi parlıyordu. (s. 93 str. 20)

Ruhdaşını bulma arzusu *o kadar* derindi ki, her şeye rağmen kaldı ve sabırla bekledi. (s. 94 str. 19, 20)

Diğer dervişlerimin kavraması haftalar, bazen aylar alan bir mesele, sıra Şems-Tebrizî’ye gelince saatlar, günler alıyordu *o kadar*. (s. 94 str. 27)

Şu birkaç günde *gözle görülebilecek kadar* zayıflamış, hatta yaşlanmış gibiydi. (s. 101 str. 17)

Delikanlı aylardır beni suskun ve suratsız görmeye *o kadar* alışmış olmalı ki, ağzı bir karış açık kaldı. (s. 103 str. 21)

Birkaç gecedir alışkan olmadığı bir tempoyla *geç saatlere kadar* oturduğundan vücudunun ritmi şaşmıştı. (s. 106 str. 1)

“Tabii ki doğru değil. Ablanla biraz atıştık, *o kadar*. Her ailede böyle tartışmalar olur. Sonra geçer” dedi Ella. (s. 106 str. 10)

Ama iki fincan kahve ve koca bir bardak multivitamin içtiğinden sonra bile *Ella o kadar* takatsizdi ki, ancak *bahçeye kadar* çıkarabildi köpeği. (s. 107 str. 2, 3)

Gönlü *bu kadar* yaralıyken, kendine olan güveni derinden örselenmişken kocasına bir daha âşık olabilir miydi acaba? (s. 108 str. 27)

Ben de senin için dua ederdim ama Tanrı'nın kapısını çalmayalı *o kadar* uzun zaman oldu ki, beni buyur edeceğimi sanmam. (s. 109 str. 19)

Merak etme, henüz *o kadar* sirkeleşmedi içim. (s. 109 str. 22)

Her *ne kadar* birkaç kişi bu yolculuğu yapmaya gönüllü olduysa da işin zorluklarını duyduktan sonra caydılar. (s. 110 str. 25)

Ama gidişini ancak *bir yere kadar* erteleyebildim. (s. 111 str. 6)

Bazı günler *o kadar* yoruluyorum ki döşeğe düştüğümde kolumun bacağımdan ağrısından uyuyamıyorum. (s. 112 str. 6)

Hıyar, patlıcan doğra ezme yap, turşu doldur –aman tuzuna eksik ne fazla olsun, *suyun üstünde bir yumurta durabilecek kadar* olsa yeter. (s. 113 str. 11)

Bir keresinde dayanamadım, soruverdim: “İyi de *ne zamana kadar* süreceksin bu ateşten imtihan?” (s. 113 str. 26)

Ardından da pişkin pişkin ekledi: “Masallardaki Şehrazat her gece başka bir öykü uydurabiliyorsa, sen de *onun kadar* dayanabilirsin herhâlde.” (s. 113 str. 30)

Gene de, *ne kadar* gazez edersem edeyim, aşçının kaidelerinden dışarı hiç çıkmadım, tâ ki Şems-i Tebrizî gelene dek. (s. 114 str. 23)

Onu gördükten sonra kendi kendime dedim ki “ne demeye munis bir derviş olacağım. Şayet onun yanında *feyiz alacak kadar* kalırsam, ben de Şems gibi gözüpek, isyankâr olurum.” (s. 115 str. 13)

Nihayet *kuşlar kadar* hürdüm. (s. 116 str. 22)

Zaviyeden ayrılmadan önceki gece odamın tüm pencerelerini *ardına kadar* açtım. (s. 117 str. 17)

Ama kalabalık bir pazaryerinde, herkesin gözü önünde şarap içmeye gelince, doğrusu mezhebim *o kadar* geniş değildi. (s. 120 str. 8)

Ama bilsen ki başkalarından kabul ve hürmet görmeyi *ne kadar* çok arzu edersen, onların tenkit ve dedikodularına da *o kadar* katılırsın. (s. 120 str. 19, 20)

Her *ne kadar* bu kıyaslamaya inancı tam olsa da, dergide sözü edilen o keyifli kahvaltıları henüz yaşamamıştı Ella. (s. 122 str. 3)

Aslında *yakın zamana kadar* annesine nefreti devam etmiş, ancak birkaç sene önce maizi deşmeyi bırakabilmişti. (s. 124 str. 27)

Fakat ay *ne kadar* harika olursa olsun, ne kalbimin ne ellerimin titremesine kâr ediyor. (s. 129 str. 5)

Farklı nispetlerde *nebilere, velilere, âlimlere kadar* uzanan İlm-i Keşf-i İlahi'den nasibimce pay aldım. (s. 131 str. 11)

Ders verip yetiştirdiğim talebe *o kadar* çok ki, sayısını da isimlerini de akılda tutamaz oldum. (s. 131 str. 25)

Arada bir köpek havlamaları, eşek anırmaları, çocuk kahkahaları, *avazı çıktığı kadar* bağırın bezirgânları işitiyordum. (s. 133 str. 32)

At sürmekten yorulduysan, atla kağnıma, *Konya'ya kadar* götüreyim seni. (s. 134 str. 19)

Onun yerine, “gel *Konya'ya kadar* beraber gidelim” dedim, “sen de bana yolda Rumi'yi anlatırsın, olur mu?” (s. 136 str. 14-15)

Ne kadar eli açık, hayırsever olduklarını ispatlayabilmek hevesiyle bir günlüğüne de olsa bizden öğrenmeyi bile bırakırlar. (s. 139 str. 1)

İnim inim inlemene, yalvarıp gözyaşları dökmene, *ne kadar* bedbaht ya da perişan olduğunu anlatmana gerek yok. (s. 139 str. 17)

Ve ölümün *bu kadar* yakın ve çirkin olabileceğine inanmak istemezler. (s. 140 str. 15)

İçerisi *o kadar* kalabalık, saflar öyle sıkıştıktı, yer bulmak bir yana, nefes almaya bile imkân yoktu. (s. 140 str. 32)

İşte böylesi kıymetli bir makam ve mevki, *bu kadar* mühim bir paye verilen insan ne demeye Allah'ın kendisi için dilediğinden daha aşağısını hedeflesin? (s. 141 str. 25)

Yüreğim burkularak Rumi ile aramdaki farkın *ne kadar* vahim olduğunu anladım. (s. 142 str. 26)

Merak ettim *bu kadar* sevilme nasıl bir şeydi acaba? (s. 145 str. 2)

Bu kadar meşhur olmak, daima el üstünde tutulmak, insanın nefsinin nasıl etkilerdi? (s. 145 str. 2-3)

Onun dışındaki her leke *ne kadar* kötü görünürse görünsün, yıkandı mı temizlenir, suyla arınır. (s. 146 str. 18-19)

Görenin aklını başından alacak kadar güzeldi. (s. 147 str. 12)

Mevlâna'nın vaazını dinlemeyi *o kadar* çok istiyordum ki gözüm başka bir şey görmüyordu. (s. 152 str. 10)

Bu kadar fena muamele görmesi beni kahrediyordu. (s. 155 str. 19)

Bir sürü kadın vardı ortalıkta ve bir *o kadar* çocuk. (s. 156 str. 28)

Öyle bir teslimiyet ki *anamın pişirdiği ekmekler kadar* sıcak ve yumuşak. (s. 159 str. 24)

Camideki cemaat dağılıncaya kadar kimsenin keşkülüne para bırakmasını beklemediğim için miskin miskin etrafı gözetlemeye başladım. (s. 160 str. 2)

Görmezden gelinmeye *o kadar* alışkındım ki, adamın hemen başını çevirmesini bekledim. (s. 160 str. 10)

Bir yankesici için *bu kadar* şamata kopartmazlardı. (s. 161 str. 12)

Ayaktakımı alayının başına varınca Şems esasını bayrak gibi havaya kaldırdı ve *avazı çıktığı kadar* bağırdı: “Durun!” (s. 162 str. 5)

Göz açıp kapayınca kadar en yakın ara sokakta gözden kayboldu. (s. 164 str. 4)

Pencereyi açtım, *yarı belime kadar* eğilerek cümbüşü seyretmeye başladım. (s. 164 str. 28)

O kadar yakınımıydılar ki elimi uzatsam birilerinin kafasına değebilirdim. (s. 165 str. 1)

Ne olduğunu *anlayamayacak kadar* çakırkef olan tacir şimdi taşı eline almış, inceliyordu. (s. 165 str. 17-18)

Tanrı’yı yanlarına aldıklarından *o kadar* eminler ki, geri kalan herkese tepeden bakıyorlar. (s. 165 str. 33)

O da dindar bir adamdı ama *sarhoş müşterilerini yatıştırırmayı bilecek kadar* da mahir bir meyhaneciydi. (s. 166 str. 3)

Kadın erkek ilişkilerine dair testler son derece vasat ve entipüften şeyler olsa da, Ella artık biliyordu ki hayatın kendisi de bazen en az *o kadar* bayağı olabiliyordu. (s. 168 str. 11)

Ne kadar az bilersen bilmek istemediğin şeyleri, *o kadar* az incelir derin, incinir kalbin. (s. 169 str. 1, 2)

Böyle bakınca aslında, cehalet *o kadar* da kötü bir şey değildi. (s. 169 str. 4)

“Bak *o ne kadar* mazbut ve mütevazı. Hiç başımı derde sokuyor mu?” (s. 170 str. 26)

Hayatı *o kadar* ciddiye alıyorsun ki, ruhun yaşlanmış senin. (s. 170 str. 32)

Zaten Ella *bugüne kadar* göz kalemiyle simetrik iki çizgi çekebilmiş değildi. (s. 171 str. 7)

Her şey *o kadar* çabuk cereyan etti ki olan biteni ancak şimdi birleştirebiliyorum. (s. 172 str. 14)

O kadar dalmışım ki yanımdaki delikanlının, yüzümü örten poşunun ucuna bastığını fark etmemişim. (s. 172 str. 17)

O kadar yakınımda bitiverdi ki nefesinin kokusunu alabiliyordum. (s. 173 str. 18)

Şu hayatta çok daha hazin anlarım oldu ama galiba hiçbir şey *bu kadar* sarsmamıştı beni. (s. 174 str. 5)

Hayvancağız güneşin altında *o kadar* susuz kalmış ki dili damağına yapışmış. (s. 175 str. 13)

Öyle tuhaf dönüşümlere şahitlik etmişim ki hayatta: Temiz aile çocuklarının yatakta canavarlaştığını da görmüştüm, canavar gibi görünen adamların içlerinin meğer *ne kadar* yumuşak ve şefkatli olduğunu da! (s. 176 str. 27)

Bu yaşıma kadar ne çektiysem iffetli geçinen insanlardan çekmişim. (s. 178 str. 15)

Hayret, insanda *bu kadar* hınç olurmuş demek! (s. 180 str. 16)

Bu kadar seyahat etmesine ve dünyanın en ücre yerlerine gidip gelmesine rağmen nasıl olup da internet bağlantısını yitirmediği bir muammaydı Ella için. (s. 184 str. 4)

En ufak ayrıntısına kadar her şeyi denetliyorum. (s. 185 str. 25)

Bir kız arkadaşımın işi Hindistan'a gidip, *aşramlarda kalma planları yapmaya kadar* vardırırmıştık. (s. 186 str. 15)

Mistik öğretiler *ne kadar* müthiş olsa da modern insanın ihtiyaçlarına karşılık veremiyor diye düşünmüştüm o zamanlar. (s. 186 str. 17)

Sufi taifesi örtük atıflar, saklı mesajlar aramakla *o kadar* bozmuş ki aklını, yüce Allah'ın apaçık söylediklerini anlamaya fırsat bulamıyor. (s. 193 str. 31-32)

Kimisi oyuncağı *o kadar* ciddiye alır ki ağlar, perişan olur onun için. (s. 196 str. 20)

Dedikleri kadar mahir bir hatip olabilir ama eninde sonunda her hatibin sözlerinin derinliği, onu dinleyenlerin ne anladığıyla ölçülür. (s. 196 str. 27)

Daha büyük taleplerle gelenler de vardı: Ölümcül hastalıklarına şifa bulmamı talep edenlerden tutun, *büyü bozmamı rica edenlere kadar*. (s. 198 str. 24)

Bir insanın yüzü ancak *bu kadar* açık olabilirdi amma gel gör ki ifadesi sırlıydı. (s.199 str.1)

Bu iki kelamı karşılaştırıp, her *ne kadar* Bistâmî'nin sözü daha iddialı görünse de, aslında Peygamber Efendimizin sözünün ondan daha ileride olduğunu açıklamaya çalışacağım. (s. 200 str. 27)

Fakat kimin *ne kadar* su alacağı kabının büyüklüğüne bağlıdır. (s. 200 str. 32)

Ve o an, o suskunlukta, dervişin bana baştan beri sorduğu asıl soruyu, saklı ve sessiz soruyu duydum: “Ya sen, koca hatip? Senin kabın *ne kadar* büyük?” (s. 202 str. 5)

Ama hayatta hiçbir mutluluğu *bu kadar* yarım ve yaralı yaşamamıştım. (s. 202 str. 14)

Merak ediyordu, acaba mesleğinden dolayı mı *bu kadar* seyahat ediyordu yoksa seyahat etmeyi sevdiği için mi bu mesleği seçmişti? (s. 203 str. 5-6)

Zevcem de oğullarım da *yokluğuma anlayış gösterecek kadar* olgundurlar. (s. 208 str. 14)“Zevcenin bilmem ama iki oğlun *yaz ve kış kadar* farklı” dedi Şems. (s. 208 str. 15)

Hiç düşünmeden *kapıyı ardına kadar* açtım ve paldır küldür odaya daldım. (s. 208 str. 29)

Şu çapulcu dervişe *bu kadar* zaman ayırıp sevdiklerinize nasıl arkanızı dönersiniz? (s. 209 str. 13)

Çiğliğini görüp tanıyana kadar yanıma gelme! (s. 209 str. 22)

Zaman zaman kabz, yani sıkılma ve daralma yaratsa da, ekseriye bast, yani genişleme ve ferahlama getirdiğinden *gönle hoşluk verecek kadar* güzeldir bu makam. (s. 211 str. 17)

Bu nedendir ki üçüncü makam her ne kadar *cennet bahçesi kadar* latif olsa da, yüceleri hedefleyenler için bir tuzaktır. (s. 211 str. 23)

Yolun sonuna kadar gitmeye yeter mi yüreğin? (s. 213 str. 10)

Nice geceler *şafak sökene kadar* uyumaz, habire okur. (s. 214 str. 7)

Maalesef, Mevlâna'nın kitaplarına *ne kadar* kıymet verdiğini uzun zaman önce acı bir şekilde öğrendim. (s. 214 str. 14)

İşte öyle kendi kendimle cebelleşerek *ne kadar* vakit geçti bilmem ama dalmış olmalıydım. (s. 214 str. 32)

Tâ ki Şems-i Tebrizî *evimize gelinceye kadar*. (s. 215 str. 20-21)

Demek bana yasak olan odanın kapıları, Şems'e *ardına kadar* açıldı. (s. 215 str. 23)

Babamı ve kardeşimi *ne kadar* özlesem de, Konya'ya *gelip* Mevlâna'nın ailesine katılmaktan bir kez bile pişmanlık duymadım. (s. 221 str. 18)

Tâ ki Şems-i Tebrizî *gelene kadar*. (s. 221 str. 21)

Bugüne kadar tüm flörtlerini, sadakatsizliklerini anlatmaya razı olabilirdi. (s. 224 str. 16)

Ella *hiç olmadığı kadar* güçlü hissediyordu kendini. (s. 224 str. 24)

Oysa çok değil bundan belki *bir ay öncesine kadar* nasıl da farklıydı duyguları. (s. 224 str. 25)

Velev ki telefonda *Jeannette'e itiraf ettiği kadar* mutsuzdu, öyleyse neden mutsuz kadınların yaptığı şeyleri yapmıyordu. (s. 224 str. 31)

Hocalar bazen anlaşılması *o kadar* güç laflar ediyorlar ki ne dediklerini takip edemiyorum. (s. 227 str. 1)

Ölümden sonrasını niçin *bu kadar* dert edersin? (s. 231 str. 11)

Ella her *ne kadar* romanı hakkındaki düşüncelerini Aziz'le paylaşmaya can atsa da bunun profesyonelce olmayacağını düşüncesiyle kendini tutmuştu. (s. 232 str. 15)

Ella Rubinstein *o güne kadar* Aziz'in neye benzediğini bilmiyordu. (s. 232 str. 24)

İnce uzun bir burnu, sert hatları, ama bir *o kadar* yumuşak ve şefkatli bir ifadesi vardı. (s. 233 str. 26)

Bir erkeği arzulamayalı, kendini kadın gibi hissetmeyeli *o kadar* uzun zaman olmuştu ki bu duygunun neye benzediğini bile unutmuştu. (s. 234 str. 32)

Belki de bu yüzden kendiyile yüzleşmekte *bu kadar* geç kalmıştı. (s. 235 str. 1)

Ella fotoğraftaki adama baktıkça onu *ne kadar* arzuladığını gördü. (s. 235 str. 3)

Öyle beklenmedik, *o kadar* rahatsız edici bir arzuydu ki bu, dizüstü bilgisayarını çarçabuk kapadı. (s. 235 str. 5)

Herkesin onu *bu kadar* sevip sayması umrumda değil. (s. 236 str. 24)

Birini *bu kadar* sevdiğin zaman istersin ki ailen, arkadaşların, en yakınların da bu sevgiyi paylaşsın, onu sevsin. (s. 240 str. 22-23)

Giderek merakı katlanmış, bildiği *ne kadar* Ali Cengiz oyunu varsa oynamış ki, Leyla'yı dünya gözüyle bir kerecik görsün. (s. 241 str. 22)

Şems'in *ne kadar* özel bir insan olduğunu göremeyenlere onu nasıl tarif edebilirim? (s. 242 str. 5)

Birlikte çalışmayalı, Kuran okumayalı *o kadar* uzun zaman oldu ki, Efendi Mevlâna'yı özledim. (s. 242 str. 21)

Belki Rumi'yi ona *kızamayacak kadar* çok sevdiğimden, belki de Şems-i Tebrizî'nin nasıl bir albenisi, cazibesi, cezbesi olduğunu anlayabildiğimden. (s. 242 str. 24)

O ışıpta *o kadar* çekici ve gizemli görünüyordu ki gözlerimi kaçırmak zorunda kaldım. (s. 243 str. 30)

Şems *bu kadar* yakınımıdayken kalbim daha hızlı atıyordu. (s. 247 str. 9)

Aklım *o kadar* başımdan gitmişti ki, ırmaktaki dördüncü akıntıya, Kuran'ın daha derin katmanına nasıl varacağımı sormayı unutmuşum. (s. 247 str. 30)

O kadar asabi ki sokaktaki çocuklar bile uzaktan onu görünce kaçıyorlar. (s. 248 str. 10)

Geçen seneden bu yana *ne kadar* değişmişti. (s. 249 str. 14)

Nasıl *bu kadar* kör olabilirsin? (s. 249 str. 25)

Selahaddin Eyyubi Hazretlerinin çadırına girip, başucuna *zehirli bir tatlı bırakacak kadar* ileri gitmişlerdi. (s. 250 str. 15)

Keşke her şeyi *bu kadar* içine atmasaydı. (s. 251 str. 26-27)

Zaten hep az yer, dışının kovuğunu *dolduracak kadar*. (s. 252 str. 18)

Sana bu yolda *sonuna kadar* yoldaş olayım isterim ama yapamam. (s. 257 str. 7)

Apansız bir yel bizden yana esti, hava aniden soğudu; o an, oracıkta, *bıçakla* kesilmişçesine güz mevsimi sona erdi. (s. 257 str. 13)

İşte o an ilk kez, Şems'in bir gün beni terk edip gideceği düşüncesi *olanca karanlığıyla* aklımdan geçti. (s. 257 str. 16)

Ve *o kadar* canımı yaktı ki bu fikir, üstüme çuval çuval ağırlık binmiş gibi yüreğim sıkıştı, sinem ağırdı. (s. 257 str. 17)

İnsanlar nasıl *bu kadar* bol keseden konuşuyor hiç tanımadıkları biri hakkında? (s. 257 str. 22)
Babamla Şems arasındaki manevi bağın *ne kadar* kuvvetli olduğunu anlamıyorlar. (s. 257 str. 25)

Hazreti Musa efsanevi bir komutan, kanuni sıfatına layık biri olmanın yanı sıra günün birinde *peygamber olacak kadar* da mümtaz bir adammış. (s. 258 str. 2)

“*Bu kadar* çok insan tarafından yanlış anlaşılacak seni üzmüyor mu? Sana düşmanlık etmelerine hakikaten aldırıyor musun?” diye sordum. (s. 259 str. 24)

Hatta iki erkek *bu kadar* yakın dost olamaz; olursa ortada ağza alınmayacak bir düşkünlük vardır diyenler bileçikıyor. (s. 260 str. 13)

Her şeyi *en ufak ayrıntısına kadar* sorgulamaktan, eleştirmekten kaçınmazdı. (s. 263 str. 6)

Acaba *benim sevdiğim kadar* o da beni sevdi mi? (s. 263 str. 21)

Ama biliyorum ki o da hiç kimseyi *sevmediği kadar*, hatta *kendi kendini şaşkırtıp ürkütecek kadar* çok sevdi beni. (s. 263 str. 24, 25)

Bense böyle idealist davalarla *ilgilenmeyecek kadar* “meşgul” ve galiba maddiyatçıydım. (s. 264 str. 5)

Yılın ilk karı *o kadar* belirsiz, öylesine sessiz geliyordu ki... (s. 274 str. 9)

Ama bu hayatta her ayırım *o kadar* kolay çizilmiyor. (s. 276 str. 10)

Ya *sandığım kadar* siyah-beyaz, iyi-kötü, açık-seçik değilse? (s. 276 str. 11)

Konya'ya vardım varalı hakkımda *o kadar* çok rivayet uyduruldu ki, gülüp geçiyorum artık. (s. 278 str. 6)

Ne kadar kırsa yaralasa da insanı, Hakikat ehline gonca gül gibi gelir dedikodu taşları. (s. 280 str. 18)

Sabahlara kadar süren partilerin, her şeyin bedenden ve bakıştan ibaret olduğu eğlence kulüplerinin müdavimi oldum. (s. 281 str. 6)

Evlerinde kaldım, arabalarını kullandım, yazlıklarında barındım, pişirdikleri yemekleri yedim, kocalarının kıyafetlerini giydim, kredi kartlarıyla alışveriş yaptım ama benden talep ettikleri ve *yerden göğe kadar* hak ettikleri sevgiyi vermedim. (s. 282 str. 4)

Dedi ki: “ Fotoğraflarını gördüm, iyi bir sanatçısın. Kimseden korkun da yok. *Şimdiye kadar* hiçbir Batılı fotoğrafçı İslamiyet’in kutsal şehirlerine girip orada çekim yapamadı. Sen bunu yapabilirsin. Çok meşhur olursun.” (s. 283 str. 9)

Buraya kadar anlattıklarımın seni etkilediğini, hikâyemin devamını merak ettiğini söylemişsin. (s. 286 str. 3)

Madem *kapımıza kadar* geldin, bizden yardım istedin, geri çevirmek olmaz. (s. 288 str. 9)

Hani ağzına bir yudum su alınca anlarsın ya aslında *ne kadar* susamış olduğunu, ben de öylece kana kana içtim bulduğum her bilgi kırıntısını. (s. 290 str. 10)

Bu yaşa kadar ne meyhaneye gittim, ne ağzıma bir damla şarap koydum. (s. 293 str. 9)

Kelimelerinden şıpr şıpr nezaket damlayarak ve *yerlere kadar* eğilerek, “Efendi Mevlâna, meyhaneme hoş geldiniz, sefalar getirdiniz” dedi. (s. 298 str. 2)

Tamam, süttten çıkmış ak kaşık değiliz ama *bu kadar* hor görülmeyi hak ediyor muyuz? (s. 300 str. 12)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında ileri geri konuşanlar çıkabilir ama bence senin gibi kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp *buraya kadar* gelmesi, peşin hükümlere varmadan bizimle sohbet etmesi cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 6)

Babam seni kale alabilir ama ben *o kadar* naif değilim! (s. 302 str. 29)

“Eminim benden en az *söylediğin kadar* nefret ediyorsundur” dedi Şems, sesini alçaltarak. (s. 303 str. 4)

Ne kadar zenginleşirlerse *o kadar* muhtaç oluyorlardı paraya. (s. 305 str. 19)

Ne kadar yükselirlerse, daha bir aç oluyorlardı terfi etmeye. (s. 305 str. 20)

Ama David *o kadar* ısrar etti ki, hayır diyemedi. (s. 306 str. 22-23)

O kadar çoklardı ki müşteriler kendi yansımalarıyla yemek yemekteydi. (s. 306 str. 26)

Ella'nın dilinin ucuna *o kadar* çok şey geldi ki o anda. (s. 309 str. 5)

Sanki restorandaki herkes ve her şey hareket etmeyi kesmiş, *garsonundan aşçısına, yan masadaki müşteriden akvaryumdaki balığına kadar* hepsi söyleyeceklerine kulak kabartmıştı. (s. 309 str. 26)

Hakkında bilmediğin *o kadar* çok şey var ki... Belki herif bir ruh hastası. (s. 309 str. 30)

Ama *sizin kadar* şaşırmadım bu habere. (s. 311 str. 17-18)

Ama *bu kadarını* doğrusu ben bile tahmin etmemiştim. (s. 312 str. 8)

Maalesef şehir halkı Hıristiyanlık tehdidini *gerektiği kadar* ciddiye almıyor. (s. 313 str. 5)

Bu kadar saf olanlara ben de şunu diyorum her seferinde. (s. 313 str. 6)

Müslümanlarla Hıristiyanlar da ancak *o kadar* karışabilirler işte! (s. 313 str. 10)

Kulağıma eğilip, dişlerinin arasından fısıldadı: “Yüzsüze bak. *Sınıfımıza kadar* geldi! Herif resmen Şam Şeytanı.” (s. 315 str. 23)

İki yetişkin adam arasındaki gerilim *o kadar* barizdi ki, dokunsanız hissedilecek gibiydi. (s. 316 str. 11)

Madem *bu kadar* çok zihnini meşgul ediyoruz, işte karşıdayım. (s. 316 str. 18)

“Elbette söylerim” dedi Şeyh Yasin, *ayağına kadar* gelen nutuk atma fırsatını kaçırmadan. (s. 317 str. 10)

Eh, Şeytan *söylediğin kadar* kurnaz ve kuvvetliyse, habire ayağımızı kaydırmak için fırsat kolluyorsa, biz insanların yaptığımız hatalardan dolayı kendimizi suçlamamıza ne gerek var ki? (s. 317 str. 23)

Ne kadar genç ve narindi. (s. 326 str. 20)

Kızcağız *o kadar* yorgun olmalıydı ki yastığa başını koyar koymaz uyuyakaldı. (s. 328 str. 8)

Şehir halkı beni sevmeyebilir, hatta babana *eskisi kadar* hürmet dahi etmeyebilir ama bizim düzenlediğimiz bir törene gelmemelik etmez. (s. 329 str. 12)

Bu öyle açıktan açığa yapılmış ve *o kadar* kastî bir hakaretti ki affolunması mümkün değildi. (s. 332 str. 22)

Gece *sabaha kadar* oturup, hararetili hararetili olanları tartıştık. (s. 334 str. 21)

Ne yazık ki çirak *bu kelâmdaki hikmeti anlamayacak kadar* mankafaymış. (s. 336 str. 24-25)

Ne kadar direndiysem de Rumi bu vazifeyi bana vermekte ısrar etti. (s. 338 str. 15-16)

O kadar çok değişmelisin ki, sen sen olmaktan çıkmalısın. (s. 339 str. 15)

Şiir sevmeyen katı bir âlimken, kendi sesinin akışında hızla ilerleyen bir hatipken, artık *cümle suskunların hislerine tercüman olacak kadar* iyi bir şair olma yolunda. (s. 339 str. 19-20)

Hayatında hiçbir şeyi *bu kadar* istememişti. (s. 342 str. 9)

Hayatta *o kadar* erken kalkamaz. (s. 342 str. 25)

Bu oyunu oynamaya daha *ne kadar* devam edeceklerdi? (s. 342 str. 31)

Ya kimyalarımız tutmazsa, tâ *Bostan'a kadar* geldim diye pişman olursa? (s. 344 str. 27)

Sesi *o kadar* kırılğan ve ağlamaklıydı ki içim sızladı. (s. 349 str. 8)

Demek *bu kadar* takdir edeni vardı Tebrizli Şems'in, hiç bilmezdim. (s. 350 str. 20)

Bunca zaman hep onu sevmeyenlere kulak vermiş, *ne kadar* çok seveni olduğunu fark etmemiştim. (s. 350 str. 22)

Ve işte uzun seneler evvel din değiştirip Müslüman olan, ilk eşini kaybettikten sonra babama dul bir kadın olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan kocasını

onun *başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar* çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın, ağzını açıp da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 18)

Ben *ne kadar* susarsam susayım kelimeler bana rağmen sinemi yırtıp çıkıyorlar bedenimden. (s. 353 str. 11)

Kerameti *o kadar* enginmiş ki, İsa Peygamber'e bahşedilen nefse sahipmiş. (s. 353 str. 31)

Üstelik Şam'ı sevmişim, *gelecek kışa kadar* burada rahat rahat ikamet edebilirdim. (s. 358 str. 20)

“İşte bu harika! Sağ ol! Var ol! Babam *ne kadar* sevinecek bilemezsin.” (s. 359 str. 11)

Saçları gözüne düşecek kadar uzamış, teni Şam güneşi altında yanmış; daha genç, daha yakışıklı olmuş. (s. 359 str. 18)

Tanıdığım diğer hayaletlerden *o kadar* farklı ki. (s. 360 str. 12)

Seneler evvel öz babam, eti sizin kemiği benim diye beni size teslim ettiğinde, siz demiştiniz ki: Kızlar, *oğlanlar kadar* iyi talebe olamaz çünkü evlenip çocuk büyütmeleri gerekir. (s. 361 str. 13)

İşte, Şems-i Tebrizî'ye olan aşkıma ancak *bu kadar* itiraf edebildim. (s. 362 str. 18)

Onu *o kadar* çok sevecek ve mutlu edeceğim ki o da değişecek. (s. 363 str. 6)

Ve işte o zaman ilk defa anladım Şems'in ne denli geniş ve güzel gönüllü bir insan olduğunu ve kocamın onunla dostluğuna neden *bu kadar* önem verdiğini. (s. 366 str. 3)

Şu ana kadar her şey uzaktan flörtleşmekten ibaretmiş gibi davranmak mümkündü belki ama şimdi bir sınır aşılacak üzereydi. (s. 367 str. 12)

Oda *istediği kadar* hoş, dekorasyonu *istediği kadar* zevkli olsun, tam ortada duran yataktan rahatsız oldu. (s. 368 str. 4)

Benimle ilgili bilmediğin *o kadar* çok şey var ki... (s. 369 str. 3)

Karı koca bu narı beraber yemeliydi ki *nar taneleri kadar* çok çocukları olsun. (s. 371 str. 20)

İnsan-ı Kâmil mertebesine varana kadar gıdım gıdım ilerler kişi. (s. 374 str. 26)

Ne kadar kovsam da aklımdan çıkmayan bir görüntü vardı: Şems ile Kimya, aynı yatakta. (s. 375 str. 7)

Şafak sökene kadar hiç uyumadan onu seyrettim. (s. 376 str. 14)

Uzun zamandır hiç *bu kadar* heyecanlanmamış ve mutlu olmamıştım. (s. 376 str. 16)

Kulaklarına kadar kızardı, yanakları al al oldu. (s. 381 str. 9)

Tenime değen ipek elbisenin hışırtısı, saçtığım ıtır kokuları, dilimde gül yapraklarının tadı... hiç *bu kadar* allanıp pullanmamış, kendimi böyle kadın hissetmemiştim. (s. 382 str. 4)

Gerçi bedenim *istediğim kadar* yuvarlak ve dolgun, memelerim *arzuladığım kadar* iri değildi ama yine de alımlı buldum kendimi. (s. 382 str. 6, 7)

Evdeki herkes *uykuya dalana kadar* bekledim. (s. 382 str. 8)

Ve böylece Şems'in karşısında *cennetteki huriler kadar* davetkâr öylece durdum. (s. 382 str. 23)

Şimdi lütfen odamı terk et ve ben *seni çağırana kadar* bir daha gelme, oldu mu? (s. 383 str. 10)

Eğilip şalım almak istediysen de ellerim *o kadar* titriyordu ki kaygan ve narin kumaşı kavrayamadım. (s. 383 str. 12)

Ella hiç *bu kadar* çok konuştuğunu hatırlamıyordu. (s. 385 str. 18)

Bu kadar gez toz, sır ve söz paylaş, özel anlar yaşa, hayaller besle! (s. 387 str. 5)

Ancak bir erkek *bu kadar* ruhsuz bir cümle kurabilirdi! (s. 387 str. 8)

O ilk mesajın ardından her şey *o kadar* hızlı gelişti ki. (s. 389 str. 23)

Adamlar *kalkıncaya kadar* başım masada uyuma numarası yaptım. (s. 392 str. 25)

Ufaktır, biraz da sıkış tepiştir ama senin için mahzuru yoksa, gel, *istediğin kadar* kal. (s. 394 str. 15)

İkisini ilk buluşmadan hatırlıyordum, üçüncüsü ise sesinden anladığım kadarıyla en az *diğerleri kadar* genç ve gergindi. (s. 395 str. 12)

Öyle ki *göz açıp kapayıncaya kadar* sokaklar ırmak yatağına döndü, *dizlerime kadar* balçığa battım. (s. 396 str. 9, 10)

O kadar dakiktir ki sayesinde her şey tam zamanında olur. (s. 397 str. 11)

Derviş bu hamleyi *o kadar* çevik ve dinç bir şekilde savuşturdu ki afalladım. (s. 397 str. 23)

Delikanlılara *o kadar* kızgındım ki az kalsın Şems'i bırakıp onlara saldıracaktım. (s. 397 str. 31)

Orada konuşmadan *ne kadar* bekledik bilemiyorum. (s. 398 str. 25)

Uzun zaman hâli *o kadar* perişandı ki sandım kederden aklını aynattı. (s. 402 str. 19)

Genç adamın yalan söylediği *o kadar* barizdi ki. (s. 403 str. 10)

Öyle bir yara ki üzerinden *ne kadar* zaman geçerse geçsin gene de canını yakar. (s. 404 str. 8)

Kim demiş kızlar *erkekler kadar* iyi talebe olamaz diye? (s. 405 str. 3)

Öyle çabuk olgunlaştı, maneviyet yolunda *o kadar* hızlı pişti ki şimdi herkes ona saygı besliyor ve Hüsam Çelebi diye hitap ediyor. (s. 406 str. 19)

Dizlerimize kadar kendi kanımıza batsak bile vazgeçmeyiz Aşk'a dönmekten, Aşk'a secde etmekten. (s. 407 str. 14-15)

O kadar uzak bir zaman ki, değil kendi mazisi, bir peri masalı gibi geliyordu şimdi. (s. 408 str. 20)

Düine kadar her şey yolunda gidiyordu. (s. 409 str. 13)

Bu kadar geç verdiğin aşkı böyle erken mi alacaksın elimden? (s. 409 str. 17)

Ama şu an sesini duymaya *o kadar* çok ihtiyacı vardı ki. (s. 409 str. 22)

O kadar kanıksamışlardır ki büyüsunü fark edemezler. (s. 410 str. 5)

Son iki haftaya kadar Aziz doktorlarını şaşkırtacak kadar dirençli çıkmış, çıktıkları her seyahatte ışık ve enerji saçmıştı. (s. 410 str. 24, 25)

Defin günü *Ella'nın tahmin etmediği kadar* çok insan çıkageldi. (s. 413 str. 1)

3.7.3. “gibi” İle Kurulan Edat Grupları

Kendini bildi bileli *durgun bir göl gibiydi* Ella Rubinstein'ın hayatı. (s. 11 str. 21)

Aşktan ve tutkudan daha önemli şeyler vardı bir evlilikte: *Karşılıklı hoşgörü, şefkat, anlayış, saygı ve sabır gibi*. (s. 12 str. 12)

Her katında çocukları mutlu mesut koşup oynadıkları, fırından zencefilli-tarçınlı kurabiye kokularının yayıldığı büyükçe bir ev hayali bazılarına *klişe gibi* gelebilirdi ama onların gözünde hayatların en idealiydi. (s. 13 str. 14)

Beni *olduğum gibi* kabul ettiğin ve karım olduğun için minnettarım. (s. 13 str. 23)

Ella kimseye –bihassa kocasına- itiraf edememişti ama işin doğrusu bu satırları okurken kendi ölüm ilanını *okur gibi* olmuştu. (s. 13 str. 27)

Nice sonra Ella geriye dönüp baktığında başlangıç anını zihninde o kadar çok tekrarlayacaktı ki, sanki *geçmişte yaşanmış bitmiş bir hatıra gibi* değil de, *hâlâ evrenin bir köşesinde sürmekte olan bir tiyatro sahnesi gibi* gelecekti ona her şey. (s. 15 str. 4, 6)

İkizlerden Avi çatal bıcağını baget yapmış, *hayali bir davul çalar gibi* sesler çıkarıyordu. (s. 15 str. 12)

Bunlar *yetmezmiş gibi* bir de aslanın ağzından ekmeği almak için uğraşmasının ne gereği vardı? (s. 16 str. 17)

Aralarında *Ella gibi* bunca sene ev hanımı olup da tekrar çalışmaya başlayan tek bir kişi yok. Ne kadın ama, değil mi? (s. 17 str. 23)

İşte o anda büyük kızı Jeannette, *bu sessiz duayı duymuş gibi* bir anda söze karıştı. (s. 18 str. 16)

Esther Hala elinde bir bardak elma suyuyla, *çılgın bir heykeltıraşın elinden çıkma komik, şişman bir heykel gibi* donakaldı. (s. 18 str. 29)

Suratında da bir şişe sirke suyu içmek *zorunda kalmış gibi* ekşi bir ifade. (s. 18 str. 33)

“Kızım az önce evleneceğini söyledin” dedi David, sanki Jeannette ne dediğini bilmiyormuş da bunu birinden duyması *gerekiyormuş gibi*. (s. 19 str. 8)

Suratına *okkalı bir tokat aşkedilmiş gibi* kıpkırmızı kesildi Ella. (s. 21 str. 5)

David kızının böyle bir yakıştırma yapmış olmasına *inanamıyormuş gibi* gözlerini devirdi. (s. 21 str. 28)

Kızıyla *alay etmek gibi* bir niyeti yoktu hâlbuki. (s. 22 str. 22)

Benim de tıpkı *senin gibi* olmamı istiyorsun. (s. 23 str. 22)

Ella midesinin ortasında koca bir taş gelip *oturmuş gibi* kalakaldı. (s. 23 str. 24)

Ve bir hızla, hışımla, önündeki peçeteyi atıp *sandalyeyi ittiği gibi* masadan kalktı, mutfaktan fırladı. (s. 24 str. 6)

David az evvel masaya bıraktığı çatalı eline aldı, *ilginç bir şey bulmuş gibi* evirip çevirmeye başladı. (s. 24 str. 20)

Bir şeyler *söyleyecek gibi* oldu. (s. 25 str. 2)

Daha ilk işinde *Michelle gibi* hırslı ve kariyer odaklı bir kızla takışmaya niyeti yoktu. (s. 25 str. 32)

Hiç tanınmamış bir yazarın, henüz basılmamış romanının ilk okuru olmak *heyecan verici bir oyun gibi* gelmişti ona. (s. 27 str. 3)

Hele bir de *13. Yüzyıl gibi*, uzak bir zaman dilimi. (s. 27 str. 8)

Tarihi bir romana *aklımı veremezmişim gibi* geliyor. (s. 27 str. 17)

Ama David’in yüzündeki ifade *kilitli, mühürlü bir kapı gibiydi*. (s. 28 str. 2)

“Hayır, tabii ki öyle değil” dedi Ella kekeleyerek; aptal durumuna düşmüş, *suçüstü yakalanmış gibi* ezik hissederek. (s. 28 str. 11)

Romancı olmak gibi bir heves taşımayan yazar, bu kitabı sadece Rumi’ye ve onun sevgili güneşi Şems-i Tebrizî’ye olan hürmetinden ve sevgisinden kaleme aldı. (s. 30 str. 29)

Mevlâna’nın bizlere hatırlattığı üzere, gün gelir, herkesi, ondan köşe bucak kaçanları bile, hatta “romantik” kelimesini *bir suçlama gibi* kullananları dahi kısıvrak yakalar aşk. (s. 31 str. 24)

Fırınlarda ekmek kalmadı; ben hâlâ ham, hâlâ aşta *bir çocuk gibi* toy. (s. 35 str. 6)

Kâinatın da *tıpkı bizimki gibi* nazenin bir kalbi ve düzenli bir kalp atışı var. (s. 35 str. 13)

Tıpkı *o zamanlar olduğu gibi*, bugün de nicelerinin “kâfirlere karşı savaşmak” olarak tanımladığı zahiri bir cihaddansa, insanın kendi içine yönelerek olgunlaşmasını hedefleyen bâtinî bir cihat üzerinde durdu. (s. 38 str. 14)

Mamafih herkes kabullenmedi bu fikirleri; tıpkı yüreklerindeki aşk tufanına *herkesin açık olmadığı gibi*. (s. 38 str. 21)

Ama nereye gidersem gideyim, gözleri benimle; semada asılı iki meşum, kapkara *yıldız taşı gibi* parlak, beni takip etmekte. (s. 39 str. 3)

Konya’dan uzaklaşırsam, yeterince uzağa kaçarsam, zihnimi *burgu gibi* delen bu hatıradan kurtulurum diye ummuştum. (s. 39 str. 4)

Yüzünden kan çekilmezden, gözleri yuvalarından fırlamazdan, ağzı yarım bir dem çekip kapanmazdan evvel çıkardığı o ses, *tuzağa düşmüş bir kurdun uluması gibi*, hançerlenmiş bir insanın elvedası. (s. 39 str. 8)

O günü daha *dün gibi* hatırlıyorum. (s. 40 str. 13)

Hasan Sabah’ın ölümünden ve tarikatın önde gelenlerinin tutuklanıp zindanlara atılmasından sonra bir daha toparlamadınız, *eskisi gibi* olamadınız. (s. 40 str. 26)

Doğrusu, yanlış zamanda yanlış mekânde olmak bile yeter, *altın gibi* kalbi olan, temiz, namuslu, nezih insanların içindeki cenabetin birdenbire ortaya çıkmasına. (s. 42 str. 2)

Benim gibilerine de lüzum var şu hayatta. (s. 42 str. 7)

Bu derviş öldürmenin ne kadar zor olacağını, öldükten sonra bile *hançer gibi* bakışlarını sinemde taşıyacağımı nereden bilecektim? (s. 44 str. 17)

İşte o an, bir çalılığın dibinden sürünerek geldi bir gölge, *vahşi bir kedi gibi* zerafetle ve sinsice, süratle bahçe duvarını aştı. (s. 48 str. 9)

Feryadı *keskin cam kırıkları gibi* dört bir yana dağılıp delik deşik ediyordu geceyi. (s. 48 str. 13)

“Destur! Delirdin mi be adam? Ne demeye *deli dana gibi* bağırsın?” (s. 48 str. 14)

Hancının *mengene gibi* ellerinden kurtulmaya çalışırken, “Sahi mi? Çılgılık mı atıyordum?” diye sordum kısık sesle. (s. 49 str. 10)

Pençesine diken batmış bir boz ayı gibi bağıırıyordun az evvel, tavanı başımıza indireceksin sandım. (s. 49 str. 12)

Hele *senin gibi* gezgin abdal olanlar! (s. 49 str. 28)

İki uşak belirdi o an, tepeleme *dolu heyula gibi* bir tepsiyi aralarında taşıyarak. (s. 49 str. 33)

Hancı bastıra bastıra, “Ama olmaz sandığım şey oldu bile. Bizi terk etti” dedi *buz gibi* bakışlarla. (s. 51 str. 8)

İkili, gem vurmadıkları bir hayâsızlıkla diğer müşterilere dayılanıyor, onların kâselerinden aşlarını çalıp kadehlerinden içiyor; arada itiraz eden olursa daha da diklenerek, *arsız oğlan çocukları gibi* önlerine gelen herkesle kafa buluyorlardı. (s. 51 str. 28)

Sarhoş müşterilerden birini boğazından tutup *yumruğunu kaldırdığı gibi* suratına indiriverdi. (s. 52 str. 1)

Adam bunu hiç beklemiyor olmalıydı ki, *boş bir çuval gibi* yere yığıldı. (s. 52 str. 2)

Elimden gelip geleceği, hancı ile yolcu arasına *cansız bir perde gibi* çekmek olur şu fani bedenimi. (s. 52 str. 17)

İlk başta zor seçiliyordu gelen resim, sanki bir tül perdenin ardından *izler gibiyim* her şeyi. (s. 53 str. 31)

Hancı kaşlarını çattı, tahayyül edilmez bir yükün altında *bel vermiş gibiydi*. (s. 54 str. 23)

Birer ışık zerresi gibi hafif ve hür, ebediyete gzmekteler. (s. 54 str. 29)

Bu lafı duyar duymaz hancı *kızgın tavaya değmiş gibi* elini çekip benden uzaklaştı. (s. 55 str. 3)

Mayısın on sekizi itibariyle o kadar emindi ki kendinden, *sırtını yıkılmaz dağlara yaslanmış gibi* tepeden konuşarak, bir başkasının hayatına müdahale etmekte en ufak bir beis görmüyordu. (s. 55 str. 26)

Kızımın erkek arkadaşını aramak onun için *vaka-ı âdiyedenmiş gibi*. (s. 56 str. 2)

“Mrs. Rubinstein, bu ne sürpriz? Tabii buyrun” dedi Scott, *dili tutulmuş gibi* kekeleyerek. (s. 56 str. 4)

“Yani şimdi siz bana, faraza bir gün başka birine âşık olabilirim diye bugün *deli gibi* sevdiğim insanı terk etmemi mi salık veriyorsunuz?” diye sordu Scott. (s. 57 str. 4)

Hepsi de yorgun, hepsi de yalnızlığın yükünü *değirmen taşı gibi* boynunda taşıyan ve rüyalarına sığınan tüm bu insanların ortasında toz, ter ve küf kokan boş bir döşek buldum. (s. 60 str. 10)

Sonra *göç eden kuşlar gibi* bir anda geri dönerler. (s. 60 str. 25)

Babamsa *kendisi gibi* marangoz olmamı isterdi. (s. 61 str. 7)

Bizler gibi sıradan bir insan olduğunu neden bir türlü kabullenmezsin? (s. 61 str. 17)

Babamın gözleri önce *fal taşı gibi* büyüdü; sonra ufladı, donuklaştı. (s. 61 str. 29)

hassas ki teleffuz eder etmez *çiy tanesi gibi* erir dilimde. (s. 62 str. 11)

Bütün ilmimi, bildiğim öğrendiğim her şeyi, *bir inci tanesi gibi* avucumda tutup, tek bir kişiye vermek arzusundayım. (s. 63 str. 31)

O anda, odanın içine *ılık bir su gibi* solgun bir ışık doldu. (s. 64 str. 17)

Belli ki aşkın hayatın özü olduğuna inanıyorsunuz, sizin için başkaca *önemli bir şey yok gibi*. (s. 68 str. 30-31)

Muhtemelen siz kızımın benden daha iyi geçirirdiniz, zira aşka bakışınız *aynı gibi*. (s. 69 str. 9)

Tasavvuf ehlini sevmediği herkesin malumu olan kadı, *bölgedeki tüm sufiler gibi* bizleri de yakından denetlemek istiyordu. (s. 70 str. 6)

Bizi Şeriat'a yeterince riayet etmemekle, bilhassa yüksek mercilere, yani *kendisi gibi* kişilere hürmetkâr olmamakla suçlardı. (s. 71 str. 13-14)

Elinde tahta bir çanak taşıyordu; dünya malından uzak durmak için dilenen Kalenderîler ya da *dünyevi payeleri elinin tersiyle iten Melamîler gibi*, cemiyetin geleneksel yargılarına kulaklarını tıkamış olmalıydı. (s. 72 str. 7)

Allah'ı bulmak için *senin gibi* kara paçavralara bürünüp yollara mı düşecek herkes? (s. 73 str. 11)

Şayet bir insan para pul, mertebe ve makam peşinde koşuyor, kürkler ipekler kuşanıp inci mercan atlas kaftan içinde yaşıyorsa, yani Kadı Hazretleri, *sizin gibi* yapıyorsa, Allah'ı bulması imkân dahilinde değildir! (s. 73 str. 28)

Sakinlerinin yüreklerini yansıtırlar, *devasa aynalar gibi*. (s. 74 str. 15)

Şems-i Tebrizî bana döndü, daldığı düşüncelerden bir süreliğine *uzaklaşmış gibiydi*; gözlerinde dostane bir pırıltı vardı. (s. 74 str. 19)

Adını aldığı "*güneş*" gibi kuvvet ve hayat saçıyor, *bir ateş topu gibi* içten içe yanıyordu. (s. 74 str. 23)

Tıpkı *filozoflar ile şairler gibi*! (s. 74 str. 26)

"*Şeriat kandil gibidir*" dedi Şems-i Tebeizî. (s. 74 str. 33)

Baş kadının bu sözleri hayli tehditkârsa da Şems *bunun farkında değilmiş gibi* sakin sakin devam etti. (s. 76 str. 2)

Öğretildiği gibi yakarmaya gayret gösterdiğinden, aman bir yanlış laf etmeyeyim diye takılıyor, kekeleyor, terliyormuş. (s. 77 str. 15)

Bildiğin gibi dua et. (s. 77 str. 19)

"İşte bu yüzden, birinin ağzından *bal gibi* dökülen söz, bir başkasının kulağına *zehir gibi* gelebilir" dedi Şems. (s. 77 str. 27, 28)

Bu durumda en iyisi *dert edecek bir şey yokmuş gibi* yapması, meseleyi burada noktalamasıydı. (s. 78 str. 12)

Bana hafifçe selâm verip Tebrizli Şems'e *buz gibi* bir bakış attıktan sonra yürüdü gitti. (s. 78 str. 20)

Yabancı bir diyarda, bir hisarın içinde, *arı kovanı gibi* kaynayan bir pazaryerinde telaşla yürüyor; belli ki birini arıyordu. (s. 79 str. 12)

Düşmüştü dili, *ölü bir turnak gibi*. (s. 79 str. 23)

Sesin geldiği yöne doğru baktığında Gölge'nin *delirmiş gibi* mutfağın arka bahçeye açılan kapısını tırmaladığını gördü. (s. 79 str. 29)

Üstelik tam *sevdiği gibi* buruktu tadı. (s. 80 str. 19)

Bir baktım Baba Zaman ve gezgin abdal *onları bıraktığım gibi* duruyor. (s. 83 str. 5)

Onun zoruyla her gün *it gibi* çalışıyorum. (s. 83 str. 23)

Bunu söyler söylemez, derviş *bir ses işitmiş gibi* bir anda sustu. (s. 85 str. 3)

Kalbim *deli gibi* atmaya başladı. (s. 85 str. 10)

Kabir azabı gibi geldi öyle baklemek. (s. 85 str. 18)

Zorda kalsam *yabani hayvan gibi* dövüşürüm ama ben kimseye sataşmam. (s. 86 str. 9)

Allah'ı görüp yaşayan olmadığı gibi, O'nu görüp ölen de yoktur. (s. 86 str. 19)

O titrek loş ışıkta Şems-i Tebrizî'nin boyu daha da *uzamış gibiydi*. (s. 86 str. 21)

Ama ilm-i ledun bir yere akmazsa şayet, *beklemiş bir vazonun dibindeki acı su gibidir*. (s. 86 str. 24)

Son anda süpürgeyi savuşturup, *ok gibi* hızla bahçeden kaçtım. (s. 88 str. 7)

Kalbim ağzıma varacak gibiydi, dilim dudağım kurumuştum. (s. 88 str. 13)

Bir an yatağa yaklaşır, *karısının üstünü örtecek gibi* olduysa da fikrini değiştirerek hızlıca banyoya yöneldi. (s. 88 str. 22)

Hayatının nehri her zamanki akışında almaya *devam eder gibiydi*. (s. 89 str. 6)

Mutfak, dışarıdaki dünyadan kaçabileceği, *zamani dilediği gibi* ayarlayıp durdurabileceği tek mekândı. (s. 89 str. 23)

Her Perşembe akşamı Ella *kendisi gibi* evkadınlarının oluşturduğu bir yemek kulübüne gidiyordu. (s. 90 str. 21)

Her Cuma, Organik Ürünler Pazarı'nda saatler harcıyor; çiftçilerle mahsulleri konuşup şeker oranı düşük reçelleri inceliyor, yahut *kendisi gibi* yemek pişirmeye meraklı başka insanlara, örneğin ufak porteballa mantarı nasıl pişirilir, ayrıntısıyla anlatıyordu. (s. 90 str. 27)

Nihayet işi bittiğinde, yemek masası *dekorasyon dergilerinden fırlamış gibiydi*. (s. 92 str. 14)

Amerika'nın en güvenli yerleri olan banliyölerde dahi hayat güvencesi kalmamışken, *Aziz Z. Zahara gibi* insanlar nasıl olup da dünyanın az gelişmiş bölgelerine gidecek gücü ve cesareti kendilerinde buluyorlardı? (s. 92 str. 23)

Anlaşılan hayatın bu kadar belirsiz, dünyanın böylesine tuhaf ve tekinsiz olması kendisi gibilerin kaygıyla eve kapanmasına sebep olurken, *Aziz gibi* insanlarda tam ters etki yaratıyor; onları bir seyahatten bir başkasına, bir maceraden ötekine sürüklüyordu. (s. 92 str. 28)

O kadar çok makyaj yapmıştı ki, yüzü aşırı fondötenden *ay gibi* parlıyordu. (s. 93 str. 21)

Tekke hayatının katı kurallarından sıkıldığı *gün gibi* aşikârdı. (s. 94 str. 13)

Bir şeye alışır gibi olduğu anda ona karşı ilgisini kaybediyordu. (s. 96 str. 2)

Çoğu insanın kıymet verdiği rahatlık, *refah ve rütbe gibi* nimetlerin onun gözünde en ufak kıymeti yoktu. (s. 96 str. 8)

Dünyadaki onca husumeti, karmaşayı düşününce, hele bir yandan Haçlısı, bir yandan Moğulu saldırırken, pek çok insana *bu imkânsız bir hayal gibi* gelmişti. (s. 97 str. 13)

Uzak bir diyarda *arı kovanı gibi* bir şehirde birini arıyormuş. (s. 98 str. 31)

Yüzü *kapalı bir kapı gibi*ydi. (s. 100 str. 19)

Şu birkaç günde gözle görülebilecek kadar zayıflamış, hatta *yaşlanmış gibi*ydi. (s. 101 str. 17)

Birinizi bu işe tayin edebilirdim ama *vazife gibi* yapılacak bir iş değildir bu. (s. 102 str. 3)

İncecik, *şiir gibi* latif bir kardelen. (s. 103 str. 17)

Allah âşıkları sabrı *gülbeşeker gibi* tatlı tatlı emer, hazmeder. (s. 104 str. 21)

Baba Zaman şefkat ve kaygı dolu gözlerle, tıpkı *oğlunu harbe yollayan bir baba gibi* kederli ama bir o kadar kıvançlı bir teslimiyetle baktı yüzüme. (s. 105 str. 9)

İsmi ni pare pare ayırdım, harf harf yüreğime yazdım: Kudretli, vefalı, dimdik kendinden emin R harfi; *kadife gibi* yumuşak, uysal ve merhametli U; yaratıcı, girişken ve gözüpek M ve henüz bir muamma olan, *çözülme yi bekleyen bir sual gibi* esrarengiz İ harfi. (s. 105 str. 20, 22)

Tâ ki “*su*” gibi, “*ekmek*” gibi, “*süt*” yahut “*bal*” gibi, “*Hak*” yahut “*Hu*” gibi, dilime dost olana değin. (s. 105 str. 23, 24)

İkizler okulda en havalı araba hangi öğrencinin diye aralarında atışırken onları can kulağıyla *dinliyormuş gibi* yaptı. (s. 106 str. 5)

-eyvah, *senin romanındaki zorba hancı gibi* konuştum galiba. (s. 109 str. 21)

Mektubunuzu almak ve *her zamanki gibi* Hakikat Yolu'na ömrünüzü adadığınızı görmek fevkalade tesir etti. (s. 109 str. 28)

Ancak İlahi Aşk'tan başka her neyi önemseyip putlaştırıyorsak yıkmak istediğinden, bazen *okuma yazması bile yokmuş gibi* davranır, kafaları karıştırırdı. (s. 110 str. 10)

İpek de *tıpkı aşk gibi*. (s. 111 str. 8)

Buraya geldim geleli *it gibi* çalışıyorum. (s. 112 str. 6)

“Cahil talip” diye sesleniyorlar bana, sanki *adım sanım yokmuş gibi*. (s. 112 str. 12)

Bu zaviyeye gelen tüm çömezler merasim hırkası giydirilmeden evvel *benim gibi* Aşçı Dede'nin zorlu imtihanına tâbi tutulur mu? (s. 112 str. 22)

Her şeyi *tam istediği gibi* yapmazsam Aşçı Dede cinnet geçirir, çanak çömlek eline ne geçerse kafama atar. (s. 113 str. 12)

Tüm bunlar *yetmezmiş gibi*, eksiksiz her işte, dua üstüne dua okumamı emreder. (s. 113 str. 15)

Onu gördükten sonra kendi kendime dedim ki “ne demeye munis bir derviş olacağım. Şayet onun yanında feyiz alacak kadar kalırsam, ben de *Şems gibi* gözüpek, isyankâr olurum.” (s. 115 str. 14)

Varlığım *onu yoruyormuş gibi* bezgin baktı suratıma. (s. 115 str. 19)

“*Şems gibi* birine eşlik etmek de bir nevi imtihan değil mi?” diye sordum. (s. 115 str. 29)

Atıma atladığım gibi doludizgin sürdüm. (s. 116 str. 27)

Dut ağaçlarıyla çevrelenmiş kerpiç bina, çalılıklar arasında *gizli bir kuş yuvası gibiydi*. (s. 116 str. 29)

Baba Zaman'ın bitkin çehresi zihnimde *şimşek gibi* çaktı söndü. (s. 117 str. 1)

Bedelini düşünmeden ahırdan *bir yağız at çaldığım gibi* Şems-i Tebrizî'nin peşine düştüm. (s. 118 str. 23)

Hem şaşırmış, hem *keyiflenmiş gibiydi*. (s. 119 str. 3)

Tıpkı *dilenciler gibi* ellerimi kavuşturup yalvardım: “Seninle gelmek istiyorum. Benim kahramanım sensin. Bırak ben de geleyim.” (s. 119 str. 4)

Maneviyatımı güçlendirmek adına bir oturuşta yüz soğan doğurmaya, koca kazanlarda yağlı pilavlar, ballı hoşaf lar hazırlamaya, sabahtan akşama *eşek gibi* çalışmaya alışkındım. (s. 120 str. 5-6)

Tıpkı o ilk gece ben kapı arkasından *onu gözetlediğimde olduğu gibi*, nazarıyla ezdi bitirdi yüreğimi. (s. 120 str. 14)

Nefsimi sıkışmış gibi yenimi, yakamı açtım. (s. 120 str. 33)

Topuklarıyla atını mahmuzladıktan sonra deli rüzgâr, *taşkın nehir gibi* hızlanarak dörtlünela uzaklaştı. (s. 121 str. 15)

Ve Allah biliyor ya o kapkara benek ufuk çizgisinde *damla gibi* eriyip kaybolduktan çok sonra dahi, Şems'in yakıcı bakışlarını üzerimde, tâ yüreğimin derinlerinde hissettim. (s. 121 str. 21)

Ama işte bu sabah Ella mutfağa girdiğinde, *her zamanki gibi* kahve hazırlamak, portakal sıkılmak ve ekmek kızartmak yerine, ilk olarak mutfak masasına geçip dizüstü bilgisayarını açtı. (s. 122 str. 17)

Ne zaman bir yere veda etsem, bir parçamı *geride bırakmış gibi* oluyorum. (s. 122 str. 31)

Ama işte ister *Marco Polo gibi* dünyayı gezelim ister beşikten mezara aynı eve kazık çakalım, hepimiz için hayat doğum ve ölümler dizisi demek. (s. 122 str. 32)

Yeni bir "ben" için, eski ben'in kuruyup solması *gerektiği gibi*. (s. 123 str. 5)

Onun evliliği ölene dek sürecek, *anne babasının gibi* kısa ömürlü olmayacaktı. (s. 124 str. 22)

Belki de bu yüzden, yani sırf kendi evliliğini farklı kılabilmek için, *annesinin yaptığı gibi* bir Hıristiyan'la değil, kendi inancından bir Yahudi'yle evlenmek istemiş, eş olarak David'i seçmişti. (s. 124 str. 24)

Ama neyse ki diğer aile fertleri *konuya ilgilerini yitirmiş gibiydi*. (s. 125 str. 24-25)

Sahi, ne olmuştu da her sabah *robot gibi* sofraya kadın, bu sabah kahvaltı hazırlamayı unutmuştu? (s. 125 str. 33)

Öyle parlak, öyle gösterişli ki *heyula bir inci gibi* sallanmakta üzerimizde. (s. 129 str. 2)

Hocam Seyyid Burhaneddin bana hep derdi ki, Hak tebliğini halka ulaştırmak ve insanların doğruyu yanlıştan ayırmasına *yardımcı olmak gibi* şerefli bir vazifeyi üstlendiğime göre Allah'ın sevgili kuluymuşum. (s. 131 str. 19)

İkisiyle de gurur duyuyorum, *tıpkı üvey kızım gibi gurur duyduğum gibi*. (s. 132 str. 6)

Fare gibi sinsice, sessizce, hırslı ve haris, bu eksiklik duygusu ruhumu kemirmekte. (s. 132 str. 10)

Şehrin evliyası, mutad olduğu üzere selâmıma karşılık vermek yerine *kırık mezar taşları gibi* sus pus oldular. (s. 133 str. 13)

Konya'nın minareleri *kırık cam parçaları gibi* güneşte parlıyordu. (s. 133 str. 31)

Kimden bahsettiğini anlayınca kalbim *duracak gibi* oldu. (s. 135 str. 26)

Ama gene de derunumda bir yerde *mühim bir şeyyitirmiş gibiyim*. (s. 136 str. 4)

İşte bu hâlde, çivit mavisi bir gök tepemizde *tepsi gibi* parlarken, şehrin velilerinin nezaretinde Konya'ya adım attım. (s. 136 str. 22)

Önce ten değişir, derinin rengi kararır morarır, *meşin gibi* kalınlaşır. (s. 137 str. 17)

Ne zaman dua için tutulsam, başımı önüme eğer, Arapça anlamsız sesler çıkarır, *huşu içinde yakarırmış gibi* yaparım. (s. 138 str. 17)

Tıpkı *benim gibi* hazır ve nazırlar. (s. 139 str. 9)

Hâlbuki sıra bana, *benim gibilere* geldi mi, bizleri görmezler bile. (s. 140 str. 14)

Altında *süt gibi* apak bir at vardı. (s. 140 str. 22)

Öyle olmasaydı *felçli gibi* olurduk. (s. 142 str. 6)

Bu tezat gibi görünen haller varlığın özüdür. (s. 142 str. 8)

Neşe ve keder *bir kuşun kanatları gibi* birbirine bağlı ve bağımlıydı demek. (s. 142 str. 13)

Benim gibi bir cüzâmlının karşısına geçip de ne cüretle acı çekmenin erdemlerinden bahsediyordu? (s. 142 str. 23)

Ben insanların midelerini bulandırmamak için yüzümü gizlerken, o orta yere çıkıp *paha biçilmez bir mücevher gibi* ıslıl ıslıl parlıyordu. (s. 142 str. 33)

Acaba hiç aklına gelir miydi *kendisi gibi* imtiyazlı bir kanaat önderinin bile günün birinde takılıp tökezleyebileceği, devrilip düşebileceği? (s. 143 str. 2-3)

Gezdiğin hanlar içinde Şekerci Han *tam bana uygun bir yer gibiydi*. (s. 143 str. 21)

Bahçeye vardığım sırada evin kapısı gümbürtüyle açıldı ve *ızbandut gibi* bir kadın dışarı fırladı. (s. 145 str. 24)

Bir eliyle *sinek kovalar gibi* kış kış yaparak, “Buralar sana göre değil” dedi hünsa. (s. 146 str. 3)

Siz dervişler habire hu çekip, karı kız görünce *öcü görmüş gibi* kaçmaz mısınız? (s. 146 str. 7)

Kerhane maması hünsa, *ip gibi* bıyığının ucunu burdu. (s. 147 str. 1)

Az kaldı *dövecekmiş gibi* öfkeyle baktı. (s. 147 str. 2)

İncecik çenesi, *sedef gibi* pürüzsüz teni, derin ama dertli bakan ceylan gözleri vardı. (s. 147 str. 10)

“Nasıl yani? İnsanları *kitap gibi* okuyorsun öyle mi?” diye tısladı kerhane sahibi, bir kahkaha patlattı. (s. 147 str. 33)

Bir dönüm noktası varmış gibi hissediyorum. (s. 150 str. 3)

Ne de olsa dokuz senedir yanında *it gibi* sadakatle çalıştığım için az da olsa güvenini kazanmış sayılırım. (s. 152 str. 22)

Yüreği tertemiz, akli altı yaşında çocuk, kendi *çam yarması gibi* bir adamdı Susam. (s. 152 str. 26)

Ne vakit kerhaneden bir fahişe sokağa çıkacak olsa, Susam da *sessiz bir gölge gibi* peşinden giderdi. (s. 152 str. 31)

En son olarak seyyah bir Arap sansınlar diye yüzümün yarısını *Bedeviler gibi* sarıp sarmaladım. (s. 153 str. 9)

Gözlerini *fal taşı gibi* açıp irilerek baktı. (s. 153 str. 10)

“Ama hani pazara gidiyorduk” diye *çocuk gibi* mızımızlandı. (s. 153 str. 22)

“Helvaaa” diye tekrarladı Susam, daha kelimeyi duyar duymaz *ağızına hoş bir tat gelmiş gibi* dilini şapırdattı. (s. 153 str. 29)

Sanki düşmanın ismi ve cismi sürekli değişiyor ama başkalarınca yok edilme korkumuz *İda Dağı'nın başındaki kar kümeleri gibi* sabit kalıyordu. (s. 154 str. 12)

Bir dostla konuşur gibi konuşurdum O'nunla. (s. 154 str. 20)

Günün birinde *fırına gelen dilenciler gibi* olacağımızdan korkuyordum. (s. 155 str. 14)

Benim gibi düşmüş birini evinde istemezdi ki. (s. 157 str. 25)

Düşünüyorum da iman da *gizli bir gül bahçesi gibi*. (s. 158 str. 11)

Tanrı'nın bana tekrar kucak açmasını ne çok isterim; *tıpkı çocukluğumda olduğu gibi* ona yönelebilsen keşke. (s. 158 str. 15)

Vaiz konuşurken sesi *dağ pınarları gibi* coşup kabarıyordu. (s. 159 str. 9)

Ama derviş sağ elini yüreğine götürerek ezelden beri *dostmuşuz gibi* bana selâm verdi. (s. 160 str. 12)

Korkudan ölecekmış gibi kanı çekilmiş, bembeyaz kesilmişti. (s. 161 str. 20)

Ayaktakımı alayının başına varınca Şems esasını *bayrak gibi* havaya kaldırdı ve avazı çıktığı kadar bağırdı: “Durun!” (s. 162 str. 5)

“Bu kadın cemaati kandırmak için *erkek gibi* giyinip camiye sızdı ve utanmadan Müslümanların arasına karıştı” diye devam etti Baybars. (s. 162 str. 18)

Galeyana gelen bir delikanlı öne atıldı, *kadının sarığına yapıştığı gibi* var gücüyle asıldı. (s. 162 str. 32)

Genç kadın dervişin arkasına sığınıp, *anasının eteklerine gizlenen küçük bir kız çocuğu gibi* olduğu yerde sindi. (s. 163 str. 8)

Şems-i Tebrizî bir süre *itirazları değerlendirir gibi* sessizce durdu. (s. 163 str. 15)

Ürkek dağ tavşanı gibi sıçrayarak, uzun saçları savrula savrula başladı koşmaya. (s. 164 str. 2)

Kimi var her akşam *küp gibi* içer, gene de kimseye zarar vermez. (s. 167 str. 7)

Tıpkı bu meseleyi David'le *konuşmamak istememesi gibi*. (s. 168 str. 17)

Çocuklar etraftayken karı koca *her şey yolundaymış gibi* davranıyor, gayriihtiyarî rol yapıyordu. (s. 168 str. 26)

Ella *hiç bir şey olmamış gibi* zarfi masanın üstüne bırakmıştı. (s. 169 str. 12)

Mizacı böyleydi: *Yumuşak, munis, pelte gibi*. (s. 170 str. 4)

Lise son sınıfta pek çok arkadaşı hamile kalıp kürtaj kliniklerini ziyaret eder ya da bebeklerini evlatlık verirken o bütün bu trajedileri uzaktan izlemişti, *bir belgesel izler gibi*. (s. 170 str. 17)

Televizyondan *Etiyopya'daki açlığı izlemek gibi* bir şeydi yaşitlarının bunalımlarına tanıklık etmek. (s. 170 str. 18)

Mahalledeki anneler kızlarına “Neden *Ella gibi* olamıyorsun?” diye sorardı hep. (s. 170 str. 25)

Ya etrafındaki insanlara aşırı müdahale ediyordu, (*Jeannette'in evlilik planlarını duyunca yaptığı gibi*) yahut fazlasıyla edilgen ve uysal oluyordu (*kocasının kaçamakları karşısında yaptığı gibi*). (s. 171 str. 12, 14)

Bir yanda *deli gibi* başkalarının üstüne düşen, onları denetleyen bir Ella vardı; diğer yanda ise hâlim selim, pasif Ella. (s. 171 str. 14)

Bir hayvan gibi yaka paça camiden dışarı attılar beni. (s. 172 str. 3)

Nihayet yanıma varınca göğsü *körük gibi* ine kalka dizlerinin üstüne çöktü. (s. 172 str. 11)

Neler olup bittiğini, neden böyle *çıldırılmış gibi* sokak sokak koşmaya başladığımı anlayamamıştı belli ki! (s. 172 str. 12-13)

Mevlâna'nın her kelimesi *yakut gibi* kıymetliydi. (s. 172 str. 16)

Nedendir bilmem, bazı erkekler hem fahişelerle yatmadan duramaz, hem de *bizim gibilerden* nefret eder. (s. 172 str. 27)

Bir keresinde kızın birini öyle kötü dövdü ki, paraya *putmuş gibi* tapan hünsa patron bile dayanamadı, “çek git, bir daha da gelme” diyerek defetti onu. (s. 172 str. 31)

Sofu gibi çember sakal bırakmıştı ama bakışları aynıydı. (s. 173 str. 4)

Sonra ikisi birden arkalarını dönüp, *buz gibi* bakışlarla süzdüler beni. (s. 173 str. 8)

Yüzüm ateş bastı, *kalbim yerinden oynayacak gibi* oldu ama kımıldayamadım. (s. 173 str. 12)

“Ulan o...u, *senin gibi* yollu karının burda ne işi var?” dedi. (s. 173 str. 20)

Camide olduğumuzu unutmuş gibi etrafımı sarıp, hakaret yağdırmaya başladılar. (s. 173 str. 26)

Yufka gibi oldu bedenim, dizilerimin bağı çözüldü. (s. 173 str. 29)

Benim gibisinin ne işi var kutsal mekânda? (s. 174 str. 10)

Öyle tuhaf dönüşümlere şahitlik etmiştim ki hayatta: Temiz aile çocuklarının yatakta canavarlaştığını da görmüştüm, *canavar gibi* görünen adamların içlerinin meğer ne kadar yumuşak ve şefkatli olduğunu da! (s. 176 str. 27)

Oysa Şimdi karalar giymiş dervişin teki karşıma dikilmiş, *dağ pınarları gibi* tertemiz olduğumu söylüyordu. (s. 177 str. 2)

Şems *aklımdan geçenleri okumuş gibi* usulca tebessüm etti. (s. 177 str. 5)

Sağlı sollu dizilen heyula gibi ağaçlar yüzünden burası daha karanlıktı. (s. 178 str. 20)

Yetmezmiş gibi birden ay bir bulutun ardına saklanınca ortalık zifri karanlığa büründü. (s. 178 str. 21)

Aramızda *buz gibi* bir sessizlik oldu; uzaktan uluyan köpeklerin sesi olmasa ortalıkta çıt çıkamayacaktı. (s. 178 str. 28)

Diğeri anında lafa karıştı: “Evet yahu, *leŐ gibi* Şarap kokuyor!” (s. 179 str. 1)

“Nereden gelir, nereye mi gideriz?” diye *papağan gibi* tekrar ettim. (s. 179 str. 17)

“Şayet cennete *senin gibiler* gidecekse, ben gelmesem de olur zaten” dedim. (s. 180 str. 2)

“Şu hâline bak! Yazıklar olsun *senin gibi* adama, resmen acınacak vaziyettesin” dedi Baybars. (s. 180 str. 23)

Zaman *bir sis perdesi gibi* inceldi. (s. 180 str. 28)

Gökkubbede ay *bu hâlimi görmek istemez gibi* gene bulutların arasına saklandı. (s. 180 str. 29)

Beni kırbaçlayan adam dedi ki *benim gibiler* yeryüzünde fazlalıkmış. (s. 181 str. 19)

Bir kitaptan okur gibi canlı bir ezgiyle konuşmaya devam etti. (s. 182 str. 5)

O zaman derviş hiç düşünmeden beni *kaldırđıĐı gibi* sırtına aldı. (s. 182 str. 24)

“TaŐıma beni, *leŐ gibi* kokuyorum” dedim. (s. 182 str. 26)

Şems *ocukla konuşur gibi* Őefkatla gülümsedi. (s. 183 str. 1)

Ve ne zaman yeni bir mektup gelse *liseli aŐıklar gibi* heyecanlanmadan edemiyordu. (s. 184 str. 18-19)

Koyduğum kuralların dışına çıkılmasından hazzetmiyorum (benim kurallarım *Şems'inkiler gibi* cazip değil tabii). (s. 185 str. 29)

Gerçi her hafta ailecek Şebt'i kutlarız ama bu dini bir gereklikten ziyade *kültürel bir uygulama gibi* bizim için. (s. 186 str. 11)

Buğn, *tıpkı moderinte öncesinde olduğu gibi*, maneviyate ilgide patlama yaşanıyor. (s. 188 str. 8)

Bir de bakmışsın ki *rüzgârla yayılan ateş gibi* dört bir yanı kaplamış. (s. 191 str. 14)

Sanki o sınırlı akıllar kâinatın sınırsızlığını tahayyül etmeye *yetebilirmiş gibi* düşünür de dŐnrlr. (s. 194 str. 12)

Feylesoflarla Sufiler, *Şıracıyla bozacı gibi*. (s. 194 str. 14)

Onun gibi genç, cesur ve namuslu birinin bu Allahsız şehirde yapacak çok işi var. (s. 195 str. 8)

Buz gibi soğuk bir gece Şekerci Han'ın cumbasında oturuyordum. (s. 195 str. 14)

Kanımca Mevlâna'nın vaazları, ısırğan otları, devedikenleri, *fundalıklarla süslü bir yabani bahçe gibidir*. (s. 197 str. 4)

Cami her zamanki gibi hıncahınç kalabalık, saflar sıkıştı. (s. 198 str. 1)

Bunun tek yolu var: Dinleyicileri onlarca, yüzlerce ayrı insan olarak değil, *tek bir kişi gibi* görmek! (s. 198 str. 5)

Derviş ise etrafından *habersiz gibiydi*; şimdi gözlerini bana çevirmiş, gizemli bir ifadeyle bakıyordu. (s. 199 str. 24)

Etrafımızda meraklı bir kalabalık toplanmıştı ama derviş *izleyicileri umursamıyor gibiydi*. (s. 200 str. 12)

Hâlbuki kimse Allah'ı *onun gibi* bilemedi. (s. 201 str. 15)

Ella *sır gibi* sakladığı bu beklemedik gelişme karşısında şaşkındı. (s. 202 str. 20)

Ella'nın gözünde Aziz Z. Zahara, parça parça yerli yerine oturtmaya uğraştığı *bir yapboz gibiydi*. (s. 202 str. 26)

Sebatkâr bir seyyahtı, *evreni sırtında taşıyan azimli bir kaplumbağa gibi...* (s. 203 str. 11)

Tıpkı tarihte olduğu gibi günümüz dünyasında da en korkunç ve en yakın kavgaların din adına yapıldığını düşünüyordu. (s. 204 str. 5)

Vejeteryan filan olmadığı gibi et yemeye düşküdü. (s. 204 str. 22)

Alışverişe çıkmak, bulaşık makinesini *tamir ettirmek gibi* gayet süfli işler dahi bundan payını alıyor, en ufak ayrıntı planlanıp, titizlikle hazırlanmış listeler ve takvimler şeklinde çantasının içindeki yerini alıyordu. (s. 205 str. 10)

Nasıl oldu da *Mevlâna gibi* bir âlim onu ciddiye aldı, karşısında eğildi? (s. 205 str. 29)

Gökten zembille inercesine babamın karşısına çıkan, hayatlarımızın orta yerine *taş gibi* fırlatılan bu yabancı kimdi? (s. 206 str. 14)

Babam gibi bir adamla alelade bir dervişin ortak nesi olabilirdi ki? (s. 206 str. 26)

Çocuk gibi şikâyet edip sızlanacağına, onun için sevinmen gerek. (s. 207 str. 25)

Babamın gözleri hayretten *fal taşı gibi* büyüdü. (s. 208 str. 30)

Yüzü *demir bir kapı gibi* kapandı. (s. 209 str. 11)

Hep başkalarını suçlar, eleştirir, çekiştirir; *nefes alır gibi* doğallıkla dedikodu ve iftira eder; katiyen kendilerinde kusur bulmaz; başkalarını yargılar; şüphe, kuşku ve kibir ikliminde yaşarlar. (s. 210 str. 26)

Artık nefis *eskisi gibi* değildir, tamamen değişmiştir. (s. 211 str. 26)

Kalp kırmaz, kul hakkı yemekten *gözü gibi* sakınır ve kimsenin kusuruna bakmaz, hatta başkalarının kusurlarını örter. (s. 211 str. 33)

Işığını kime isterse ona tutar, hakiki bir kutûb, *sönmeyen bir kandil gibi* aydınlatır. (s. 212 str. 12)

Hiçbir konuda karışılık sergilemez; tam tersine ayrı düşenleri buluşturur, düşmanları uzlaştırır, ortamları yumuşatır; *en hırçın iklimlerde esen ılık bir yel gibidir*. (s. 212 str. 16)

Güzergâhın kendine has engebeleri *yetmezmiş gibi*, dümdüz bir çizgi hâlinde ilerlemek de mümkün değildir. (s. 212 str. 23)

Keşke *fıkıh, hadis, felsefe, tarih ve mantık gibi* hususlarda bilgili olsaydım. (s. 213 str. 16)

Oysa Mevlâna'nın bugün *Şems'le konuştuğu gibi* benimle de hararetili hararetili konuşmasını, bana da akıl danışmasını nasıl istiyordum. (s. 213 str. 26)

Mevlâna'nın *gözü gibi* baktığı kitapların, el yazmalarının arasında bağdaş oturur; köhnemiş ve küflü kokularını solur, içlerinde ne tür sırlar gizlediklerini hayal ederdim. (s. 214 str. 1)

Kimya gibi bir kızı yetiştirmeye gönüllü olabilir. (s. 217 str. 23)

Zarif parmakları uzun inceydi, bir âlimden çok *sanatkâr eli gibiydi*. (s. 218 str. 11)

Ay gibi yuvarlak ve berraktı suratı. (s. 218 str. 22)

Mevlâna'yı hayal kırıklığına uğratmaktan *endişe eder gibiydi*. (s. 219 str. 9)

Babam da *sıkılmış gibiydi*, gözlerini çıraklarına dikmişti, sessizce bekliyordu. (s. 219 str. 26)

O geldikten sonra bir daha hiçbir şey *eskisi gibi* olmadı, olmadı. (s. 221 str. 22)

Bu arada Ella, Aziz'la yazışmalarını *bir sır gibi* kendine saklıyordu. (s. 222 str. 9)

Öte yandan çocukları ve kocası ne yalnız kalma bahanesiyle romana *deli gibi* kaptırmasının, ne de yazarla arasındaki yakınlaşmanın farkındaydı. (s. 222 str. 14-15)

Gülmeye başladı mı dalga dalga yayılıyordu kahkahası, *gülmeye doyamaz gibi*. (s. 222 str. 28)

“*Miş*” *gibi* yapmaya son vermişti. (s. 224 str. 6)

David ondan *bir şeyler sormasını bekler gibiydi*. (s. 224 str. 14)

Eskiden, evliliklerine zeval gelmesin diye suları bulandırmaz, bilmezden gelir, *dünyadan haberi yokmuş gibi* davranırdı. (s. 224 str. 20)

Bir yandan, hiçbir şey *eskisi gibi* değildi. (s. 225 str. 7)

Bu süre boyunca kocam, *tıpkı hilâl gibi* her gün biraz daha değişerek, benden ve oğullarından uzaklaştı. (s. 225 str. 12)

Öyle günler oluyor ki *rüzgârda sallanan beşik gibi* sakinler; ne yiyor, ne içiyorlar. (s. 225 str. 26)

Bazı günlerse *taşkın nehirler gibi* durup dinlenmek bilmeden konuşuyor, okuyor, yürüyorlar. (s. 225 str. 27)

Sekiz senelik kocam, *öz evladımış gibi* evlatlarını yetiştirdiğim adam, beraber çocuk yaptığım insan bir yabancıya döndü. (s. 225 str. 28)

Ancak o mahremiyette kendimi *karısı gibi* hissediyor, aramızdaki eski bağın canlanacağına dair bir teselli buluyorum. (s. 226 str. 4)

Senin gibi bir İslam âlimine doğma büyüme Müslüman bir kadın almak yakışır. (s. 226 str. 16)

Su gibi berrak ve akışkandır Anadolu, burada her hikâye birbirine karışır. (s. 226 str. 25)

Şayet Hıristiyanlıkla Müslümanlık arasında bir sınır kapısı varsa, bunun her iki taraftaki *bağnazların iddia ettiği gibi* geçilmez bir hudut olduğunu sanmıyorum. (s. 226 str. 28)

Mevlâna gibi meşhur bir bilgenin karısı olunca herkes sanıyor ki âlimlere fazla kıymet veriyorum ama öyle değil. (s. 226 str. 30)

Sanki *her iki din birbirinden fersah fersah uzakmış gibi* konuşuyorlar. (s. 227 str. 5)

İnsan yoksul düşse, iftiraya uğrasa, hapse girse, hatta esir olsa bile, gene de *başı dik, gözü pek, gönlü emin bir halife gibi* davranmaktan vazgeçmemelidir. (s. 229 str. 32)

Geçmişte çok kötü bir günah işlemiş, şimdi de vicdanı *aç bir fare gibi* beynini kemiren bir adamın çektiği azaptan daha beter cehennem olabilir mi? (s. 231 str. 3-4)

Sonunda Ella *damdan düşer gibi* bir gün Aziz'e eski bir fotoğrafını yollayıverdi. (s. 233 str. 9)

Tepelerinde gökyüzü *yamalı bir bohçe gibi* açılmıştı; griler, morlar, eflatunlar. (s. 233 str. 14)

Uzakdoğu'da bir yerlerde *çekilmiş gibiydi* fotoğraf; kadrajda bir düzinden fazla çocuk vardı, hepsi kara saçlı, çekik gözlü, farklı yaşlarda. (s. 233 str. 22)

Arkada *gümüşü bir göl ayna gibi* parlıyordu ve kadraya girmeyen, belki de orada olmayan birinin esrarengiz gölgesi alt köşeye vuruyordu. (s. 233 str. 31)

Ama bir başka olasılık daha vardı: Ya hakiki Şems-i Tebrizî romanda *tarif edildiği gibiyse?* (s. 234 str. 13)

Bir erkeği arzulamayalı, kendini *kadın gibi* hissetmeyeli o kadar uzun zaman olmuştu ki bu duygunun neye benzediğini bile unutmuştu. (s. 234 str. 31)

Yetmezmiş gibi Köseadağ'da Selçuklu ordusuna galebe çalıp, Koca Sultanı haraç vermeye, kendilerine biat etmeye zorladılar. (s. 236 str. 6)

Ama *şu kana susamış Moğol Ordusu gibisini* görmedik. (s. 236 str. 11)

Buhara gibi yaşlı şehirler bile viraneye dönüştü. (s. 236 str. 18)

İşte bu sebepten *Mevlâna gibi* tipler sinirimi bozuyor. (s. 236 str. 23)

İslam düşmanları *heyula gibi* başımıza dikilmişken Rumi gençlere ne nasihat veriyor? (s. 236 str. 27)

Aramızdaki dostluğun derinliği *Kuran'ın dördüncü okuması gibi*; ya içindedir, kapılır gidersin, ya dışındadır, neye benzediğini bilemezsin. (s. 240 str. 30)

Sayırsız diğer kadın gibi o da noksanları kusurları olan bir faniymiş işte. (s. 241 str. 29)

Muhabbetleri öyle derin, öyle bariz ki, insan yanlarında kendini *fazlalık gibi* hissediyor. (s. 242 str. 29)

“*Bir şey soracak gibi* bir hâlin var. Belki bir faydam dokunur.” (s. 244 str. 2)

Şems kendi kendine konuşurcasına, mırıl mırıl cevap verdi: “*Kuran taze bir gelin gibidir* Kimya. Onu okumak isteyen kişi yanına itinaıyla yaklaşamazsa, o da kapanır, katiyen açmaz peçesini.” (s. 244 str. 7)

İyi ve temiz kadınlar saygılıdır; *Allah'ın kendilerini koruduğu gibi*, gizliliği gereken şeyi korurlar. (s. 245 str. 4)

Kalbim bir an duracak gibi oldu, nefes bile alamadım. (s. 245 str. 31-32)

Uzaktan bakana *tek bir akıntı gibi* görünür, içinde yüzüne ise dört ayrı ırmak. (s. 246 str. 2)

Bir genç kız gibi kıkırdamak üzereydim ki dudaklarımı ısırdım, kendimi tuttum. (s. 247 str. 8)

Bakışlarında şimdi yepyeni, *rüyada gibi* bir hâl vardı. (s. 247 str. 18)

Tenimdeki parmak uçları *yanan bir kandil gibi* sıcaktı. (s. 247 str. 19)

İsmimi *hüzünlü bir kelime gibi* telaffuz etmişti. (s. 247 str. 25)

Yaşı daha on yedi ama sürekli kaşlarını çatmaktan yüzünde *yaşlı insanlar gibi* çizgiler oluştu. (s. 248 str. 12)

Alaaddin alaylı bir edayla güldü, benim de ona *eşlik etmemi bekler gibiydi* ama ben ağzımı açmayınca, susup sinirli sinirli odada volta atmaya başladı. (s. 249 str. 3)

Babamızın itibarı çölde *kar tanesi gibi* kaldı. (s. 249 str. 8)

Alaaddin *saman gibi* alev almıştı. (s. 249 str. 23)

Ben ortalıktayken Şems genellikle bir şey söylemez, varlığım onu *mutlak suskunluğa itermiş gibi*. (s. 252 str. 15-16)

Şems dediklerime *hak vermiş gibi* hafifçe başını salladı. (s. 252 str. 26)

“Ne var?” diye üstleyince en sonunda *bir itirafta bulunur gibi* zorlukla konuştu. (s. 257 str. 6)

Ve o kadar canımı yaktı ki bu fikir, *üstüme çuval çuval ağırlık binmiş gibi* yüreğim sıkıştı, sinem ağırdı. (s. 257 str. 18)

O zaman Musa anlamış ki, *korkunç gibi* görünen işlerin ardında bilmediğimiz bir açıklama, her şerrin ardında da bir hayır var. (s. 258 str. 25)

Bu meselede *olduğu gibi*, bu dünyada sıradan fanilere anlaşılmaz gelen ama aslında derin ilimlere açılan dostluklar vardır. (s. 258 str. 29)

Ama insanlar *benim gibi* düşünmez, bilirim, işte bu yüzdendir endişem. (s. 258 str. 32)

Başkalarına hoş görünmek için azıcık *çaba göstermediği gibi* habire birilerinin bam teline basıyor. (s. 259 str. 1)

Bazı günler *haramiler gibi* babamın kapısının önüne oturup gelen gideni denetliyor. (s. 289 str. 3)

Yirmi Yedinci Kural: *Şu dünya bir dağ gibidir*, ona nasıl seslenirsen o da sana sesleri öyle aksettirir. (s. 260 str. 1)

Çocukluğumdan kalan en belirgin hatıralar balıkçı tekneleri, bel vermiş ağlar arasından *yeşil yılanlar gibi* sarkan şerit şerit yosunlar, kumsal boyunca solucan didikleyen çulluklar, beklenmedik yerlerde boy veren yabani çiçekler, denizin keskin ve tuzlu kokusu, yemyeşil dağlar ve bir de savaş sonrası Avrupa'ya hâkim olan alışılmadık sükûnet... Ben bunların arasında büyüdüm. (s. 261 str. 23)

Benim gibi sakin ve temkinli birinin nasıl olup da *Margot gibi* çılgın bir kadın karşısında paniğe kapılıp kaçmadığı muammadır. (s. 263 str. 7, 9)

Ama aynı zamanda *kristal bir çiçek gibi* narindi. (s. 263 str. 17)

Ne de olsa dünyanın en güvenli yerlerinden birinde yaşıyorduk; *bozuk bir musluk gibi* Avrupa'ya mülteci akıtan o karmaşık ülkelerden birinde değil. (s. 264 str. 17)

Ve her zaman trafik kurallarına riayet eden, bu konuda beni hep uyaran Margot, dörtlüleri yakıp bekleyecek yerde, nedense *basireti bağlanmış gibi* arabadan çıkıp en yakındaki köye yürümeye kalkmış. (s. 265 str. 2)

Ya *senin gibi* fahişenin camide ne işi vardı o gün? (s. 266 str. 14)

Baybars gibi bir zorbayla takışmamak gerektiğini biliyordum ama sözümü sakınmadım: “Ben Tebrizli Şems'e kefilim. *Senin sandığın gibi* kötü biri değil o. Kaç kez beni görmeye geldi. (s. 266 str. 24, 26)

“Senin aklın fikrin fesatta olduğu için herkesi *kendin gibi* zannediyorsun! Hâlbuki *düşündüğün gibi* değil” dedim. (s. 266 str. 31, 32)

“Söyle bakalım senin hünerin nedir?” diye sordu Baybars, kelimeleri *sakız gibi* uzatarak. (s. 268 str. 11)

“Cengiz Han öldü. Kemikleri *peynir tozu gibi* dağıldı ama hayaleti hâlâ Moğol Ordularına eşlik ediyor” dedi boğuk bir sesle. (s. 269 str. 2)

“Demek ki neymiş? Küçük balık olmayacakmışsın. *Senin gibi* karılar için bunun bir tek yolu var: Güçlü bir herifin kapatması olmak. O zaman erkek seni korur.” (s. 269 str. 24-25)

Görünmez ipler tarafından yönetilen istemsiz bir kukla gibi defalarca hızla gitti geldi. (s. 270 str. 3)

Yeni harman edilmiş burçak tarlalarının üzerinden geçtim, köylü kızların mırıldandığı türküleri işittim, gün geceye dönünce *peri ışıkları gibi* yanıp sönen ateşböceklerine gülümsedim. (s. 272 str. 3)

Kaçarsam beni bulurlar; yakalar, yaralar yahut öldürürler korkusuyla senelerdir *köle gibi* vücudumu satarak emirlerinden çalışmıştım. (s. 272 str. 13)

Şimdiyse Hak bana ruhumun *uçurtma gibi* süzülebileceğini göstererek korkmamayı öğretiyordu. (s. 272 str. 14)

Ürküp çekinmenin, pısıp tırsmanın, koca bir ömür *tavşan gibi* kovukta saklanarak geçirmenin ve bunun adına “ne yapalım, kaderim böyleymiş” demenin anlamı yoktu. (s. 272 str. 18)

Gulyabani görmüş gibi geri geri yürüdü. (s. 273 str. 9)

Alnını hafifçe kırıştırıp, dudaklarında *buse gibi* yumuşacık bir hüznle bekledi; düşüncelerini elevermeyen bir esrar perdesi çehresinde asılı kaldı. (s. 274 str. 17)

Derin bir nefes aldım, göğsüm *körük gibi* indi kalktı. (s. 274 str. 32)

Onun yanındayken hem her şeyi sil baştan öğrenen bir genç kıza dönüşüyor, hem *şefkatli bir anne gibi* hissediyor, hem de *rahminde can taşımaya hazır bir nilüfer çiçeği gibi* açılıyor, kadın oluyordum. (s. 275 str. 2, 4)

“Hâlbuki sen ne söyleyen bana *bal gibi* gelir” dedim aniden! (s. 277 str. 19)

Yanaklarım utançtan ve heyecandan kıpkırmızı, konuştuğumuz ve konuşamadığımız tüm kelimeler dilimin ucunda şekersiz bir tat bırakmış hâlde, kalbim *deli gibi* ata ata avludan çıkıp eve doğru seğirttim. (s. 277 str. 28)

Onun gibi kıymetli bir âlim cahillerin sözlerine nasıl katlansın? (s. 280 str. 4)

Elalemin dedikodu malzemesi olmak kişinin canını yaksa, nefesine ağır gelse de, aslında *ateş odunu gibi* daha çabuk pişmesini sağlar. (s. 280 str. 12)

Ne kadar kırsa yaralasa da insanı, Hakikat ehline *gonca gül gibi* gelir dedikodu taşları. (s. 280 str. 19)

Baykuş gibi, yarasa gibi gececil bir hayvan hâline geldim. (s. 281 str. 8)

Öyle zayıf, çökmüş ve acınasıydı ki gördüğüm yüz, *çocuk gibi* ağladım. (s. 282 str. 23)

Çatılardan sarkan buzlar *hançer gibi* sivri ve keskindi. (s. 284 str. 23)

Ana rahminde *bebek gibi* dertop kıvrılmışlardı. (s. 284 str. 28)

Bir Allah'ın kulu çıkıp da yardım etmez *bizim gibilere*. (s. 286 str. 8)

Burada bir ömür kalmaktansa dışarıda az yaşarım ama *insan gibi* yaşarım. (s. 286 str. 20)

Ve sanki *hiç cevap vermemişim gibi* tekrar aynı soruyu sordu: “Bizden yardım istiyorsun. Ama önce söyle neden Mekke ve Medine’ye gitmek istiyorsun?” (s. 288 str. 1)

Baba Samed Mekke’ye gidene dek *kendi evimmiş gibi* burada kalabileceğimi söyledi. (s. 288 str. 21)

Suçüstü yakalanmış bir çocuk gibi telaşlandım. (s. 288 str. 24)

Hazret *şüphemi anlamış gibi* öyle bir laf etti ki içime oturdu: “Uyuşturucu kullandığını bilmek için eşyalarını karıştırmaya gerek yok ki. Gözlerini görüyoruz ya, yetmez mi? Gözlerin müptela gözleri.” (s. 288 str. 26)

Uyuşturucunun etkisi geçince, anestezinin etkisi *geçmiş gibi* olur. (s. 289 str. 5)

Alicı kuş gibi uçacaksın bu yuvadan. (s. 291 str. 12)

Senin gibi insanlar tüm ömrünü bir dergâhta kapalı geçiremez. (s. 291 str. 14)

Benim yokluğumu *bir yara izi gibi* üzerinde taşıyacaktı. (s. 292 str. 8)

Zorlukla tebessüm ettim ama söyleyeceklerimin ağırlığı *koca bir değirmen taşı gibi* boynumda asılı kaldı. (s. 292 str. 16)

Hatta meyhanenin gedikli köpeği Saki bile *sıradışı bir şeyler olduğunu anlamış gibi* sarkık kulaklarını yere yapıştırmış, şaşkın şaşkın bakınıyordu. (s. 297 str. 20)

Ayık görünmeye çalışan bütün sarhoşlar gibi o da abartılı bir ciddiyetle kaşlarını çatmış, çenesini havaya kaldırmıştı. (s. 297 str. 24)

O sakın, kendinden emin hâli, efendiliği ve azameti, pahalı ve zarif cüppesiyle *Mevlâna gibi* bir zâhid böyle bir mekâna uymuyordu ki. (s. 298 str. 23)

Özür dillerim ama *sizin gibi* bir yüce zatın burada ne işi var? (s. 298 str. 28)

Sual sırası Rumi’ye gelmişti; o da *benim gibi* sesini kısarak sordu: “Müsaade ederseniz ve şayet kalabalık addetmezseniz ben de bir şey soracağım. Yüzünüzdeki yarayı merak ettim. Nasıl oldu?” (s. 299 str. 13)

Hepimiz, *teftişten geçen askerler gibi* sıra sıra dizilip selâm durduk. (s. 300 str. 1)

Koyu bir duman gibi sıkıntılı bir sessizlik kapıldı her yanı. (s. 300 str. 16)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında ileri geri konuşanlar çıkabilir ama bence *senin gibi* kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi, peşin hükümlere varmadan bizimle sohbet etmesi cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 6)

Aksi bir ses lafımı *bıçak gibi* kesti: “Ağzını topla Alaaddin. Lafını sakın da konuş!” (s. 302 str. 8)

Otuz Birinci Kural: Hakk'a yakınlaşabilmek için *kadife gibi* bir kalbe sahip olmalı. (s. 302 str. 21)

Senin gibi sarhoştan mı emir alacağım? (s. 302 str. 28)

Cüppemi, çizmelerimi kaptım; *Şems'i ittiğim gibi* kapıdan dışarı fırladım. (s. 303 str. 21)

Ağır ağır can bulmaya başladı gül ağacı, kabuğu *insan teni gibi* yumuşadı. (s. 304 str. 12)

Gözlerimizin önünde tek bir gül tomurcuklandı, *turuncu bir müjde gibi* açıldı. (s. 304 str. 13)

Rumi tam şarabı ağzına götürecekti ki *kadehi elinden kaptığım gibi* yere çaldım. (s. 304 str. 30)

Kızıl şarap bembeyaz kar üzerinde *kan lekesi gibi* saçıldı. (s. 304 str. 31)

Hayretten küçük dilini yutacak gibi oldu Ella. (s. 308 str. 11)

Bir an *şarabın yüzeyinde yanardöner parıltılar seçer gibi* oldu, ışıktan bir patikayı andırıyordu. (s. 308 str. 29)

İntikam almak gibi bir arzum yok. (s. 309 str. 20)

Çember tamamlanmış, ettiği laflar *bumerang gibi* ona geri dönmüştü. (s. 311 str. 2)

Ah, o Şems denen soysuz herif benim sınıfıma girecek olsa, elimin tersiyle *sinek gibi* kovalardım. (s. 312 str. 30)

Ne de olsa o da *Bistâmî gibi* münafığın teki. (s. 314 str. 2)

Dut yemiş bülbül gibi susuyorlardı. (s. 314 str. 14)

İki yetişkin adam arasındaki gerilim o kadar barizdi ki, dokunsanız *hissedilecek gibiydi*. (s. 316 str. 11)

Şeyh Yasin öfkeden kıpkırmızı kesildi, âdemelması *yumru gibi* dışarı fırladı. (s. 316 str. 28)

Dördüncü tacir dayanamamış, kendi kendine mırıldanmış: “Bak, şu akılsızlara! Üçü de namazlarını ziyan etti. Allah'ım sana şükürler olsun, beni faka bastırtmadın, *onlar gibi* şaşırtmadın.” (s. 318 str. 31-32)

Yüzüme öyle derin bir şefkat ve muhabbetle baktı ki, kendimi *anne babasının takdiriyle sevinen bir çocuk gibi* hissettim. (s. 320 str. 1)

Ama *geldiği gibi* gidiverdi kaygılarım. (s. 320 str. 8)

O zehirli ağzını açmaya fırsat bulamadan *ensesinden tutuğum gibi* kapı dışarı ederdim. (s. 322 str. 16)

Çöl Gülü *gizli çekmeceleri olan bir ziynet kutusu gibi*. (s. 322 str. 24)

Ayağımın dibinde *paspas gibi* dirençsiz yatışı durup durup gözümün önüne geliyor. (s. 322 str. 28)

Hünsa *ok gibi* delen bir nazarla suratıma baktıysa da benimle ağız dalaşına girmede. (s. 323 str. 18)

O zaman hünsa sanki *ilk kez görüyormuş gibi* garipseyerek baktı bana. (s. 323 str. 25)

Senden mesaj gelmişse mutlu başlıyorum güne, gelmemişse *bir yanım eksik gibi* hissediyorum. (s. 245 str. 6)

Biliyor musun, gün boyu kendi kendime *konusur gibi* seninle konuşuyorum? (s. 325 str. 10)

Kaçtığım gibi hamama gittim, tas tas sularla kırk kez yıkandım. (s. 326 str. 16)

Duvarın dibine çömeldi, *hüzne yontulmuş mermer bir heykel gibi* gözlerini gayba dikip beklemeye koyuldu. (s. 326 str. 28)

Önce *uzaklardan süzülen bir yankı gibiydi*; giderek ivme ve cezbe kazandı. (s. 330 str. 6)

Hızlandıkça *nilüfer çiçeği gibi* kat kat açıldı etekleri. (s. 330 str. 23)

İşte tam o esnada, *taşkın bir su gibi* akararak Şems-i Tebrizî meydana çıktı. (s. 330 str. 31)

Şems görünmeyen bir girdaba yakalanmışçasına delice dönerken, müritler de ağır ağır peykindeyken, babam *bir çınar gibi* öylece duruyor, dudakları daimi bir duada kıpırdanıyordu. (s. 331 str. 4-5)

Rumi'nin büyük oğlu Sultan Veled yanımda *yaprak gibi* tir tir titriyordu. (s. 333 str. 2)

Bence bu ayın *babam gibi* yüce bir din âlimine yakışmayacak türden pespaye bir dans gösterisiydi. (s. 334 str. 10)

O gece ortak bir karara vardık: Tebrizli Şems ya bu deveyi *bizim istediğimiz gibi* güdecek ya bu diyardan gidecekti. (s. 334 str. 30)

Bir fare gibi sessizce arkadan yaklaştım, fırsat bu fırsat düşmanımı daha iyi tanımaya çalıştım. (s. 335 str. 5)

“Hâlbuki ne dediğim çok açık. Sen de *şaşı çırak gibi* baktığım her yerde ikilik görüyorsun” dedi Şems. (s. 337 str. 1)

Yarenlikte büyüdük, şad olduk, tomurcuklandık, *çiçek açar gibi* kelime açtık, tamlığı attık. (s. 339 str. 28)

Seni *kuş gibi* bir makamdan bir makama uçuracak yol arkadaşımı bulmalısın. (s. 339 str. 29)

Daha bu sabah Scott'u yeni kız arkadaşıyla görüp bunalıma giren Jeannette'in bile *iştahı açılmış gibiydi*. (s. 340 str. 26)

Ailesini dinler gibi yaparken hafiften başı dönüyordu. (s. 341 str. 16)

Yarın sabah Bostan'a gidip Aziz'le kahvaltı edeceğini düşünmek bile kalbinin hızla atmasına yetmişken, hemen şimdi yola çıkmak *çılgınlık gibi* geliyordu. (s. 343 str. 8)

“Kadın, *kadın gibi* kokmalı” derdi hep, “*vanilya yahut papatya gibi* değil.” (s. 344 str. 19, 20)

Bostan'daki evlerinin anahtarlarını sallaya sallaya arabaya yürürken *zihni uyuşmuş gibiydi* ama dolu dizgin koşturuyordu kalbi. (s. 345 str. 13)

Kirpiklerinin altında koyu torbalar oluşmuş, bakışları hepten değişmişti, *tüm gece uyumamış gibiydi*. (s. 349 str. 6)

Her şey *eskisi gibi* olsun istiyordum. (s. 349 str. 20)

Babam *zihninden geçenleri okumuş gibi* yılgınlıkla yüzüme baktı: “Kıymetlimdir o benim, unutma” dedi. (s. 349 str. 23)

Tuttu, beni *kendisi gibi* düşkün, sefil ve kimsesiz insanlarla tanıştırdı. (s. 350 str. 17)

Vakur bir ifadeye büründü Kerra'nın suratı; *sesli düşünüyormuş gibi* mırıldandı. (s. 351 str. 8)

Bir hayalet gibiyim kalabalıklar içinde. (s. 352 str. 29)

Nasıl *hiçbir şey olmamış gibi* hayatlarına devam edebiliyorlar? (s. 353 str. 2)

Sıradan kulaklara *küfür gibi* gelen sözler sarfetti; onu seven insanları bile kafa karışıklığına, hayal kırıklığına düşürdü. (s. 354 str. 29)

Kelimeleri *emredildiği gibi* yazan bir hokka, divit, kalem misali; üflenen ezgiyi çalan bir ney misali, ben de sadece bir aracı. (s. 356 str. 28)

Fransis'in gözleri *fal taşı gibi* açıldı. (s. 358 str. 28)

Hayat da *tıpkı satranç gibi*. (s. 358 str. 30)

Kara gözleri *her zamanki gibi* ıslık ıslık fütursuzca bakıyor ama gözlerinin derinlerinde bir başka kıvılcım var. (s. 359 str. 21)

Zira *tıpkı onun gibi* ben de Şems'i kaybetmekten korkuyorum. (s. 360 str. 8)

Rüyada dolaşır gibi dolaşmıyor bu âlemde. (s. 360 str. 12)

Ağır akan bir çay gibi eteğimde dolanıyor. (s. 360 str. 14)

Kalbim duracak gibi oldu. (s. 360 str. 27)

Buruk bir tebessümle yanıma oturup *ahiret sualleri gibi* ardı ardına sorular sordu. (s. 362 str. 21)

Onun gibi erkekler kolay kolay ev hayatına alışamaz. (s. 363 str. 2)

Şems *söylediklerimi duymamış gibi* lafına devam etti. (s. 364 str. 15)

Belki merak edersin, neden İslam'da *Meryem gibi* bir kadın figürü yok diye. (s. 364 str. 16)

Hıristiyan, Yahudi, Müslüman... üç büyük dinin inananları *bu meseldeki kafadarlar gibi*. (s. 365 str. 9)

Şu ana kadar her şey *uzaktan flörtleşmekten ibaretmiş gibi* davranmak mümkündü belki ama şimdi bir sınır aşılacak üzereydi. (s. 367 str. 13)

Farklı bir ülkeye gitmiş gibi hissetti kendini. (s. 368 str. 2)

Aziz, *Ella'nın huzursuzluğu sezmiş gibiydi*; elini tuttu ve onu köşedeki koltuğa, yataktan uzağa oturttu. (s. 368 str. 18)

Çember gibi hayat. (s. 369 str. 8)

Parmakları *mum gibi* yanan adam. (s. 369 str. 17)

Mırıldandığı kelimeler Ella'ya *esrarengiz bir lisan gibi* geldi ilk başta. (s. 369 str. 19)

Işık içinde yüzer gibiydi. (s. 369 str. 27)

Ama *endişesi geldiği gibi* geçti. (s. 369 str. 32)

Demir bir kapı gibi üzerine kapanmıyordu bu ilişki. (s. 370 str. 19)

Aziz'in aşkı da *kendisi gibiydi*: Esareten değil özgürlükten besleniyordu! (s. 370 str. 22)

Tomurcuklanan bir gül gibi kendisini bana açtı. (s. 372 str. 1)

Tuzdan, tozdan yapma bir abide gibiydi üflesen dağılacaktı sanki. (s. 372 str. 4)

Kırmızı bir çizik açıldı ayamda, *hesapta olmayan bir kader çizgisi gibi.* (s. 372 str. 23)

Benim gibi bir adam ne demeye evlenirdi? (s. 372 str. 31)

Ama sırf Rumi ertesi sabah beni bulamazsa kahrolur diye *mıhlanmış gibi* yerimde kaldım. (s. 373 str. 3)

Evlilik hayatının *benim gibi* biri için kapandan farksız olduğunu anladım. (s. 373 str. 5)

Ağlamamak, *bebek gibi* zırlamamak için kendime bir tokat attım. (s. 373 str. 13)

Yoksa Kimya'yı nasıl *onun gibi* bir adama verir? (s. 373 str. 20)

Üstündeki yükü taşımayan bir buz parçası gibi çatırdıyordu sesim. (s. 374 str. 20)

“Hislerin gözlerini kör etmesin. Kıskanıyorsun. Ama *kıskançlık gibi* habis bir his bile faydalı şekilde kullanılabilir” dedi Sultan Veled. (s. 374 str. 22)

Aylarca *her şey yolundaymış gibi* yaptım; başkalarını değil, kendimi kandırmak için. (s. 376 str. 29)

Madem *Şems kocam gibi* davranmıyordu, ona farklı farklı roller biçtim: Arkadaşımdı, ruhdaşımdı, yoldaşımdı, bazen bir abi, bazen oğuldu. (s. 376 str. 30)

Ve bir de, kimse onu *benim gibi* güldüremedi. (s. 377 str. 9)

Abi gibi, arkadaş gibi değil... *kocam gibi.* (s. 378 str. 4, 5)

“Elbette hayır, Kimyacım. *Ayın on dördü gibi* güzelsin.” (s. 378 str. 30)

“O *öyle sandığın gibi* masum bir yol değil” dedi Çöl Gülü aniden gerginleşerek. (s. 378 str. 33)

Ona mis kokular karışmış sulara yıkanmayı, *yumuşatıcı yağlarla tenini kaymak gibi* yapmayı, yüzünü ballı maskelerle gençleştirmeyi ve bir erkekle konuşurken hangi kelimeleri nasıl kullanması gerektiğini öğrettim. (s. 379 str. 26)

Ardından Kimya'ya raks etmeyi öğrettim; Kıvırtmayı, çalkalamayı, şuh bakmayı ve *vücutunu havada kıvrılan bir duman gibi* kullanmayı da. (s. 380 str. 11)

Nihayet o gün öğleden sonra, *kurbanlık kuzuyu kasaba teslim eden çoban gibi*, Kimya'yı Şems-i Tebrizî için hazırladım. (s. 380 str. 15)

“*Peri padişahın kızı gibi*” dedim. (s. 381 str. 6)

Gülüşü *gün ışığı gibi* içimi ısıttı. (s. 381 str. 11)

Tıpkı arının çiçek nektarına üşüşmesi gibi, Şems de ona gelir sanıyordum. (s. 381 str. 13)

Şems'in kafası karışmış gibiydi ama denileni yaptı. (s. 382 str. 15)

O kadar heyecanlıydım ki *gögüsüm körük gibi* inip kalkıyordu. (s. 382 str. 21)

Dizlerim boşalacak gibi oldu ama kendimi tuttum. (s. 382 str. 31)

Ama Şems *yanan bir ocağa değmiş gibi* geri çekildi. (s. 383 str. 2)

Keskin bir rayihaydı; hani zencefil çayı ya da *ezilmiş çam dikenleri gibi* yakıcı ve acı ama kötü değil. (s. 383 str. 25)

Orada *gönlümden geçtiği gibi* yüzdüm, yüzdüm, aktım. (s. 384 str. 31)

Çeşitli ülkelerin mutfakları, meditasyon teknikleri, aborjin sanatı, gotik romanlar, bahçe bakımı, organik domates yetiştirme teknikleri, *rüya tabirleri gibi* akla hayale gelmedik bilumum konuda daldan dala atlayıp birbirlerinin cümlesini tamamlayarak konuştular. (s. 385 str. 16)

Tanıdık birilerine yakalanmayı umursamadığı gibi içten içe “görölmek” istiyorsu sanki. (s. 385 str. 27)

“Tamam, önce sen söyle” diye atıldı Ella, *oyun oynar gibi*. (s. 386 str. 10)

Ella'nın dikkati dağılır gibi olduysa da lafını tamamlamayı başardı. (s. 386 str. 25)

Aziz, Ella'nın aklından geçenleri anlamışçasına hınzır bir tebessümle yanına oturup elini okşadı: “*Sandığın gibi* değil.” (s. 387 str. 10-11)

Gördüğün gibi sana verebileceğim tek şey şu içinde bulunduğumuz an! (s. 389 str. 33)

Ella, *önüne parlak, renkli bir oyuncak konmuş nahif bir çocuk gibi* ağlamayı kesip burnunu çekti. (s. 390 str. 12)

Senin gibi bir insana ‘hadi her şeyi bırak ve benimle gel ama yarın ben yanında olmayacağım’ demek imkânsız geldi. (s. 390 str. 16-17)

Ella bu lafları duyunca *bir gerçeği yeni görmüş gibi* paniğe kapıldı. (s. 390 str. 19)

Ella sabırsızlıkla çıkıştı: “Ben *Senin gibi* sufi değilim!” (s. 390 str. 32)

Tam *hançer gibi* pençelerini açmış saldıracaktı ki ter içinde uyandım. (s. 392 str. 8-9)

Ağzımda *paslı çivi yalamış gibi* nahoş bir tat, susuzluktan dilim damağıma yapışmış vaziyetteydim. (s. 392 str. 11)

Veda eder gibi bir hâli vardı; gidişine mâni olamadım. (s. 394 str. 27)

“Bu derviş *senin bildiğin gibi* değil. Olağanüstü yeteneklere sahip. Kendi gözlerimizle öldüğünü görmemiz şart, yoksa bu iş yatar” dediler. (s. 395 str. 5)

Elimde tuttuğum kılıç ağırlaşmaya başladı, sapındaki mercanlar *buz gibi* soğudu. (s. 395 str. 21)

Öldürdüğüm insanların yüzleri çemberler hâlinde başımın üstünde dönmeye başladı, *leşe üşüşen akbabalar gibi*. (s. 395 str. 32)

Ricam buymuş gibi o anda birden yağmur yağmaya başladı. (s. 396 str. 7)

Bu arada Şems *hiçbir şey fark etmemiş gibi* konuşmaya devam etti. (s. 397 str. 9)

Yağmur başladığı gibi birden kesildi, her şey sessizliğe boğuldu. (s. 397 str. 20)

Kuru bir dal gibi, suyu çekilmiş bir meyve gibi hafif. (s. 398 str. 12)

Fırının saatini kırk beş dakikaya ayarladı ki graten saat yediden evvel *gerektiği gibi* ılınmış olsun. (s. 399 str. 27)

Kıtır ekmekleri kızarttı, salatanın sosunu hazırladı – *Avi'nin istediği gibi* bol kremalı. (s. 400 str. 1)

En iyisi masayı böyle bırakmaktı, *kusursuz bir tablo gibi*. (s. 400 str. 3)

Bir odaya kapandım, haftalarca *fare gibi, hırsız gibi* saklanarak yaşadım. (s. 400 str. 18)

Sema, şiir, müzik, nükte, hiciv, aşk ve cezbe... o hayatımızdan gider gitmez yok olacağını sandığım bir sürü şey *kazık çakmış gibi* bizimle kaldı. (s. 402 str. 3)

Babam o korkunç geceden sonra bir daha asla *eskisi gibi* olmadı. (s. 402 str. 18)

Bezirgân da gayet pişkin, bir zamanlar derviş olmaya özendiğini ama madem hayat onu başka bir istikamete savurdu, *Rumi gibi* meşhur bir âlimin kaftanına sahip olmaktan memnun olacağını söyledi. (s. 403 str. 14)

Ruhumun güneş almayan kuytu bir köşesinde Şems-i Tebrizî ışık saçar, gülüşü *fener gibi*. (s. 404 str. 4)

Terk edilmiş hayaletli bir ev gibi buruk bir yalnızlığa esir olur, eksik kalırsın. (s. 404 str. 6)

İçinde *bir sır gibi*, giden sevgilinin yokluğunu taşırsın. (s. 404 str. 7)

Karanlıkta *el yordamıyla ilerler gibi* akar hayat. (s. 404 str. 11)

Şiirler, *soluklanacak pınar arayan göçmen kuş sürüleri gibi* aniden gelir, başıma çöreklenir, bir ağızdan şakır ve sonra uçar gider. (s. 405 str. 18)

Elemde, neşede, ümitte ve yeiste, hem tek başımıza hem hep beraber, hem usulca hem sonsuz bir hızla, *su gibi* akarcasına döneriz semada. (s. 407 str. 14)

O kadar uzak bir zaman ki, değil kendi mazisi, *bir peri masalı gibi* geliyordu şimdi. (s. 408 str. 21)

Bu sese alışkın olanlar onu *senin gibi* duyamaz. (s. 410 str. 5)

Şu son bir sene içinde *deli gibi* sevdiği, seviştiği, içine aldığı ve *bir kovuk gibi* içine çekildiği bu beden onun için bir erkeğin bedeninden çok daha fazla bir şey, âdeta bir mabetti. (s. 411 str. 10, 11)

Tıpkı hayranlık beslediği Rumi gibi Konya'ya gömülmeyi vasiyet etmişti. (s. 412 str. 16)

Meksikalı bir şair pan de muertos, ölüler ekmeği dağıttı; Aziz'in tâ İskoçya'dan eski bir arkadaşı kalabalığın üstüne *konfeti gibi* gül yaprakları saçtı. (s. 413 str. 14)

Düğün alayı gibi bir cenaze... (s. 413 str. 17)

Yanımdan bebek arabalarını ite ite yürüyüp geçen orta hâlli aileleri, kumaş ve baharat dükkânlarını, ona ısrarla birşeyler satmaya çalışan işportacıları *bir film şeridini izler gibi* izledi. (s. 413 str. 27)

Gökyüzünde *tül gibi* beyaz ve ince bulutlar ağır ağır dönüyor, hiçliğe karışıp eriyordu, *tıpkı semazenler gibi*. (s. 415 str. 12, 13)

3.7.4. “göre” İle Kurulan Edat Grupları

Bilhassa son yirmi yıl boyunca hayatındaki her ayrıntıyı *evliliğine göre* ayarlamıştı. (s. 12 str. 3)

Belli ki *sana göre* sevdiğim erkekle evlenmek istememin bir tek açıklaması olabilir. (s. 20 str. 9)

Şimdi tam *sana göre* bir işimiz var. (s. 40 str. 29)

Benim de *kendime göre* inançlarım vardı, Allah'ın gazabını üstüme çekmek istemiyordum doğrusu. (s. 43 str. 27)

Artık kırk kural da *bittiğine göre*, ömrü hayatımın son faslındayım. (s. 63 str. 24)

Kişisel blog'unuzda (e-posta adresinizi ordan aldım) *yazdığına göre* Guatemala'daymışsınız. (s. 69 str. 13)

Özür üstüne özür dilemiş, bir daha böyle *kendi kafasına göre* dua etmeyeceğine yeminler etmiş. (s. 76 str. 30)

Maya takvimine göre bugün olağanüstü bir günmüş. (s. 82 str. 1)

Bu yollar *sana göre* değil, evladım. (s. 116 str. 10)

Bir araştırmaya göre düzenli kahvaltı eden aileler, aile fertlerinin aç bî-ilaç kapıdan fırlayarak güne başladığı ailelere kıyasla çok daha uyumlu ve mutlu oluyorlardı. (s. 122 str. 1)

Hocam Seyyid Burhaneddin bana hep derdi ki, Hak tebliğini halka ulaştırmak ve insanların doğruyu yanlıştan ayırmasına yardımcı olmak gibi *şerefli bir vazifeyi üstlendiğime göre* Allah'ın sevgili kuluymuşum. (s. 131 str. 20)

Bir eliyle sinek kovalar gibi kış kış yaparak, “Buralar *sana göre* değil” dedi hünsa. (s. 146 str. 4)

“Hâlbuki *bana göre* pislik içte olur, dışta değil” diye itiraz ettim. (s. 146 str. 14)

Yani şimdi *sana göre* Allah gökten bakan öfkeli, ceberut bir baba mı? (s. 146 str. 29)

Yoksa Çakal Kafa'yı çağırırm *ona göre!* (s. 147 str. 23)

Bildiğim bir şey varsa herkesin *kumaşına göre* içtiğidir. (s. 166 str. 6)

Kalbini kılavuz kılmayan, aşka teslim olmayan kim varsa *Aziz'e göre* nebattan farksızdı. (s. 184 str. 29)

İçki içmek, raks etmek, musiki aleti çalmak, şiir yazmak, resim yapmak... *onlara göre* dini vecibelerden daha önemli. (s. 193 str. 18)

Sürekli vazedip duruyorlar, “madem İslam'da rütbe yok, herkesin Allah'ı *kendine göre* bulmaya hakkı var” diyorlar. (s. 193 str. 20)

Ben *kendimi tanıdığuma göre* her şey yolundaydı. (s. 196 str. 17)

Söylediğine göre, iyi pişmiş kebabı hayatta reddedemezdi. (s. 204 str. 22)

Dahası, Tebrizli Şems nâmındaki bu davetsiz misafir, *Kerra'nın dediğine göre* bundan böyle bizimle kalacaktı. (s. 206 str. 12)

Bugün *son kuralı da tamamladığımıza göre* insan içine çıksak iyi olur. (s. 208 str. 11)

Bu yörenin inanışına göre kitaplara dadanıp sayfalarını kemirmekten zevk alan haylaz bir cin varmış. (s. 214 str. 21)

Sana göre değil bu sayfalar! (s. 214 str. 25)

Bana göre değilmiş o sayfalar! (s. 215 str. 18)

Babanın dediğine göre kendi kendine okuma yazma öğrenmişsin. (s. 219 str. 1-2)

Onlara göre Şems asi bir derviş. (s. 241 str. 1)

“*Mecnun'u bu kadar mest ettiğine göre* bu Leyla çok özel bir kadın olmalı” dermiş kendi kendine. (s. 241 str. 19)

Eskiden, yani Şems bu eve gelmeden evvel, Mevlâna ile haftada üç dört gün çalışır; ayetleri *iniş sırasına göre* incelerdik. (s. 243 str. 16)

Fıtratımıza, kavrayışımıza göre şu veya bu katmanda kalıyor, orada yüzüyoruz. (s. 246 str. 5)
Sanki, Şems'e kıymet vermem zayıflık ve pısrıklıktı, babamızın gözüne girmek için her şeyi görmezden gelip yaltaklanıyordum *ona göre*. (s. 251 str. 16)

O hafif tombul, *yaşına göre* bir parça kısa boylu çocuk, annesinin vefat haberini duyduğunda damla gözyaşı dökmemişti. (s. 251 str. 22)

“Geçenlerde bana herkesin Kuran’ı *kendi idrak derecesine göre* okuduğundan bahsetmişin” dedim. (s. 274 str. 12)

Antropologun dediğine göre bu yalnız başına yapılacak bir iş değildi. (s. 283 str. 23)

Besbelli *Şems'e göre* ulema konuşur durur, işimiz gücümüz kural üretmek ve bunları yazıya dökmek. (s. 312 str. 25)

Bilseydi *ona göre* hazırlanır, kuaföre gider, manikür ve yüz bakımı yaptırır, hatta kim bilir belki saç stilini değiştirirdi. (s. 344 str. 24)

Bana göre o, kendine Müslüman deyip de İslam’ın ne anlama geldiğini bilmeyen ve düşünme gereği dahi duymayan onlarca insandan daha Müslüman’dı. (s. 357 str. 10)

Meryem Ana demek şefkat, merhamet, korunma, anaçlık, yardımseverlik demekse *sana göre*, Müslüman bir kadın olarak da onu sevebilirsin. (s. 365 str. 22)

Gününe göre, keyfine göre, ya biri ya diğeri oluyor; zihnimde bir kesveden diğere geçiyordu. (s. 376 str. 33)

Onun dışındaki her şey, - hırpalanmış bir etajer, ahşap dolap, sandalyeler, papatyalarla dolu vazo, üstü haplarla kaplı sehpa- *yatağa göre* hizalanmıştı. (s. 409 str. 7)

3.7.5. “sonra” İle Kurulan Edat Grupları

İşte tüm bu malum sebeplerden dolayı, kendisi de dâhil olmak üzere hiç kimse anlayamadı, *tam yirmi yıllık evlilikten sonra* Ella Rubinstein'in nasıl olup da bir sabah kocasına boşanma davası açtığını ve kendini evliliğinden azat edip, tek başına sonu belirsiz bir yere yolculuğa çıktığını. (s. 14 str. 9)

Evvela kitabı okuyacak, *okuduktan sonra* da hakkında ayrıntılı bir rapor yazacaktı. (s. 25 str. 29)

“Ella... ordasın değil mi?” diye sordu Michelle *bir dakika sonra* geri geldiğinde. (s. 26 str. 21)

Birkaç dakika sonra tek başına verandada, sallanan iskemlesine yerleşmişti Ella. (s. 29 str. 1)

Ne ki *kısa bir tereddütten sonra*, derin bir iç çekip sayfayı çevirdi ve işte böylece ılık bir mayıs akşamı ismini bile duymadığı bir yazarın, hiç bilmediği bir dünyayı anlattığı romanını okumaya başladı. (s. 32 str. 7)

Tanışmalarından *üç sene sonra* trajik bir şekilde birbirlerinden kopartıldılar. (s. 38 str. 26)

Neredeyse *sekiz yıl sonra* bile, Şems'in ve Mevlâna Celaleddin Rumi'nin ruhları bugün hâlâ diri ve hercai, sema etmekte aramızda. (s. 38 str. 30)

Hasan Sabah'ın ölümünden ve tarikatın önde gelenlerinin tutuklanıp *zindanlara atılmasından sonra* bir daha toparlamadınız, eskisi gibi olamadınız. (s. 40 str. 26)

Şayet teklif ilgimi çekiyorsa *akşam ezanı okunduktan sonra* meşhur bir meyhaneye gidecektim. (s. 41 str. 2)

Anlık bir duraklamadan sonra, her ikisi de teklifimi kabul ettiklerini söyledi. (s. 44 str. 7)

Bu derviş öldürmenin ne kadar zor olacağını, *öldükten sonra* bile hançer gibi bakışlarını sinemde taşıyacağımı nereden bilecektim? (s. 44 str. 16)

Bir süre sonra geniş omuzlu, nazik bakışlı, ela gözleri derinlerde, orta yaşlı bir adam çıktı evden. (s. 47 str. 8)

Sonra birden aşağıda, *bir fırtına sonrasında* ummanla sallanan, sallandıkça ummanı dalgalandıran bir sal misali avare avare suyun yüzeyinde gezinen elimi seçti. (s. 47 str. 23)

Birkaç kadehten sonra hepsi aynı hikâyeleri anlatır durur. (s. 50 str. 24)

Büyük kızı ve kocasıyla *yaşadığı tartışmadan sonra* evde öyle gergin bir ortam vardı ki, bir müddet Aşk Şeriatı'nı okumaya fırsat bulamadı Ella. (s. 55 str. 14)

Konuşmanın *bundan sonrası* yokuş aşağı tepetaklak yuvarlanmaktan farksızdı. (s. 57 str. 6)

Yarım saat sonra kocasından bir telefon geldi. (s. 57 str. 12)

Ve her yemekten sonra David gönülden bir "Eline sağlık" derdi muhakkak. (s. 58 str. 10)

Yemekten sonra çocuklar odalarına gidince masada tek başına kaldı. (s. 58 str. 30)

Her badireden ve tecrübeden sonra, hiçbir kitapta yazılı olmayan, sadece can defterime nakşedilmiş kurallara bir yenisini daha ekledim. (s. 63 str. 15)

Bir gün sonra öğle sularında Ella kaldığı yeri işaretleyip Aşk Şeriatı'nı kenara koydu. (s. 65 str. 9)

Kısa bir tereddütten sonra nihayet sabahtan beri kafasını kurcalayan görüşmeyi yapmaya karar verdi. (s. 67 str. 24)

O öğleden sonra itibarlı misafirler ağırlıyorduk. (s. 70 str. 2)

Ama bin sene sonra bu şehir neye benzeyecek, kim bilebilir? (s. 71 str. 3)

Birkaç dakika sonra kapı açıldı ve içeriye tepeden tırnağa karalar kuşanmış, dinç ve dimdik, yaşını kestirmesi zor bir adam girdi. (s. 71 str. 32)

Şeriatın sonra tarikat gelir. (s. 75 str. 2)

Tarikattan sonra marifet. (s. 75 str. 3)

Marifetten sonra hakikat! (s. 75 str. 3)

Bana hafifçe selâm verip Tebrizli Şems'e buz gibi *bir bakış attıktan sonra* yürüdü gitti. (s. 78 str. 20)

Herkes gittikten sonra dervişle başbaşa kaldık. (s. 78 str. 22)

Adam *ona boş boş baktıktan sonra* yürüdü gitti yoluna. (s. 79 str. 17)

Birkaç dakika sonra mutfak kapısını açtı, arka bahçeye çıktı. (s. 82 str. 21)

Başkadı ve avenesini kapıya kadar *geçirdikten sonra* kirli kapları toplamak için odaya döndüm. (s. 83 str. 3)

Ne var ki *bir süre sonra* orada durmak için bahanem kalmadı. (s. 83 str. 10)

Az sonra Baba Zaman, Şems'e bir soru yöneltti. (s. 84 str. 19)

Düşünceli düşünceli *yağmuru seyrettikten sonra* şöyle dedi: "Allah rüya görme meleke mi aldı almasına ama bu noksanı telafi etmek için başkalarının rüyalarını tabir etmeme müsaade etti." (s. 85 str. 29)

İnanıyorum ki *bundan sonra* ne yöne gitmem gerektiğini bana siz söyleyeceksiniz. (s. 86 str. 28)

On onbeş dakika sonra Ella kendiliğinden uyandı. (s. 88 str. 24)

Az sonra David'in duştan çıktığını duydu. (s. 88 str. 29)

Birkaç tarifi *dikkatle inceledikten sonra*, kendisini tüm öğlen meşgul edecek zorlu bir mönü seçti. (s. 89 str. 8)

Pazardan sonra alışveriş listesinde eskik bir şey kalmışsa, eve dönüşte süpermarketten tamamlıyordu. (s. 90 str. 29)

Her hâlükârda sonuç aynıydı: *Yirmi sene ve üç çocuktan sonra* evliliklerinin parıltısı sönmişti. (s. 91 str. 30)

Tüm öğleden sonra çalışan dört başı mamur bir sofraya kurdu. (s. 92 str. 9)

Hayalini gerçekleştirmek için Konya'ya seçti –*Nuh'un Tufanı'ndan sonra* su yüzüne çıkan ilk şehir. (s.97 str. 18)

Ne bahtlıyım ki kendisini tanıdım, tanımakla da kalmadım hocası oldum ve dahi *babasının vefatından sonra*, mürşidi oldum ve ondan da *yıllar sonra* talebesi oldum. (s. 97 str. 22, 23)

Bundan tam *on üç sene sonra* bugün Konya halkı onu kendilerine örnek almakta. (s. 98 str. 7)
Ulak *ayrıldıktan sonra* zaviyedeki herkes mektupta ne yazdığına dair tahminler yürütmeye başladı. (s. 100 str. 15)

Herkes yerini aldıktan sonra Baba Zaman başını kaldırıp şöyle seslendi. (s. 101 str. 9)

O günden sonra hızla değişti tabiat. (s. 103 str. 24)

Üç aylık *ertelemeden sonra* tam ben yola çıkmaya hazır iken, yaşlı pir bir altı ay daha beklememi istiyordu. (s. 104 str. 8)

Her zamanki konuşmadan sonra bir tek benim elimi kaldırdığımı görünce, ne başını çevirdi, ne konuyu değiştirdi. (s. 104 str. 29)

Sonra cüppesinden mühürlü mektubu çıkardı ve bana *verdikten sonra* odayı terk etti. (s. 105 str. 11)

Yüzünün ifadesi ancak *herkes gittikten sonra* bir başına mutfağa döndüğünde değişebildi. (s. 106 str. 29)

Ama *iki fincan kahve ve koca bir bardak multivitamin içtiğinden sonra* bile Ella o kadar takatsizdi ki, ancak bahçeye kadar çıkarabildi köpeği. (s. 107 str. 2)

Bunca sene sonra hâlâ aşk olmak zor. (s. 108 str. 20)

Bilemediğim, *bundan sonra* ne yapmam gerektiği idi. (s. 110 str. 3)

Her ne kadar birkaç kişi bu yolculuğu yapmaya gönüllü olduysa da *işin zorluklarını duyduktan sonra* caydılar. (s. 110 str. 27)

Onu *gördükten sonra* kendi kendime dedim ki “ne demeye munis bir derviş olacağım. Şayet onun yanında feyiz alacak kadar kalırsam, ben de Şems gibi gözüpek, isyankâr olurum.” (s. 115 str. 12)

Gerçi meyve *ağaçtan sonra* vücuda gelir ama hakikatte evvel odur. (s. 116 str. 8)

Baba Zaman belli belirsiz bir tebessümle *beni yanına çağırdıktan sonra*, kadife bir kutu tutuşturdu elime. (s. 118 str. 5)

Her nesneyi tek tek *okşadıktan sonra* kutuyu kapattım ve Baba Zaman’a teşekkür ettim. (s. 118 str. 14)

Bunu da *dedikten sonra* Tebrizli Şems eğilip atının boynunu okşadı. (s. 121 str. 7)

Topuklarıyla atını *mahmuzladıktan sonra* deli rüzgâr, taşkın nehir gibi hızlanarak dörtnala uzaklaştı. (s. 121 str. 14)

Ve Allah biliyor ya o kapkara benek ufuk çizgisinde damla gibi *eriyip kaybolduktan çok sonra* dahi, Şems’in yakıcı bakışlarını üzerimde, tâ yüreğimin derinlerinde hissettim. (s. 121 str. 21)

Bir süre düşündükten sonra evindeki koca yığından bir parça çekti çıkardı. (s. 123 str. 22)

Mesajı okuduktan sonra tatlı bir pembelik yayıldı Ella'nın yanaklarına. (s. 124 str. 4)

Bir müddet sonra başımı kaldırıp dervişe baktım. (s. 130 str. 1)

Rüyanın *bundan sonraki* kısmı her gece aynı. (s. 130 str. 13)

Bir süre sonra, rüzgâr şu cevapla geri döndü. (s. 133 str. 20)

Mevlâna *bir es verdikten sonra* sözlerine devam etti: “Âdemoğulları Havvakızları öyle bir ilimle şeref yap olmuştur ki, ne dağlar ne gökler sırtlanabilir. (s. 141 str. 19)

Yumruğumuzu sıktıktan sonra mutlaka açarız. (s. 142 str. 5)

Ama *hemen sonra* başka bir soru zihnimi tırmaladı. (s. 142 str. 14)

Hana yerleştikten sonra ilk iş Konya sokaklarını dolaşmaya çıktım. (s. 143 str. 28)

Gül bahçesini kimin yaptığını soran o uzun boylu, saçsız derviş *gittikten sonra* baktım bizim hünsayı bir düşüncedir almış. (s. 152 str. 17)

Bir sene sonra babam yeniden evlendi. (s. 155 str. 24)

O günden sonra kardeşim hızla değişti. (s. 155 str. 30)

İşlerin nasıl yürüdüğünü anladıktan sonra bir plan yaptım ve büyük şehre giden bir arabayı durdurup arabacıya beni alması için yalvardım. (s. 157 str. 18)

Şehirden *ayrıldıktan sonra* askerlerle, canbazlarla, oyuncularla, kâhinlerle, Çingenelerle gezdim; hepsinin keyfine köle oldum. (s. 157 str. 32)

Bu oğladan sonra hınçahınç kalabalık bir camide Rumi'yi dinlerken bir dinginlik, bir huzur geldi üstüme. (s. 159 str. 22)

Seneler sonra nihayet bu yollara tövbe etmeyi düşünür olmuş, Tanrı'ya yaklaşmak için kendimce ve kaderimce bir adım atmıştım. (s. 174 str. 5)

Bunları söyledikten sonra derviş kendini tanıttı. (s. 174 str. 26)

Bunu dedikten sonra cüppesinin iç cebinden ipek bir mendil çekti, bana uzattı. (s. 177 str. 9)

Bunları söyledikten sonra Şems esasını kaptı, gitmeye hazırlandı. (s. 177 str. 14)

Şems *beni evime bıraktıktan sonra*, uzun ve yorucu bir gecenin sabahında döşeğime yüzüstü uzandım. (s. 183 str. 9)

Bir şey yolunda giderse *dört gün sonra* evime dönmüş olurum. (s. 187 str. 1)

Bunca zaman *akla dayandıktan sonra* zihnimizin sınırlı olabileceğini kabullenmeye başladık. (s. 188 str. 6)

Neymiş, bir savaş sonrası Hazreti Muhammed halka dönüp, “artık küçük savaşı bitirdik, *bundan sonra* büyük cihada geçiyoruz” demiş. (s. 193 str. 3)

Vaaz bittikten sonra camiden çıktım. (s. 198 str. 10)

“*Kerim Abdülcabbar’dan sonra, Yusuf İslam’dan önce*” diyordu şaka yollu. (s. 204 str. 25)

Babamın Şems’le kütüphaneye çekilmesinden *kırk gün sonra* bu sabah tuhaf bir şey oldu. (s. 208 str. 5-6)

O öğleden sonra kütüphanedeki bütün kitapların tek tek tozunu aldım. (s. 214 str. 27)

O günden sonra kocamın kitaplarına bir daha el sürmedim. (s. 215 str. 14)

Anlık bir tereddütten sonra o da bana el salladı. (s. 218 str. 25)

Bunları söyledikten sonra koca âlim sessizliğe büründü. (s. 220 str. 22)

O geldikten sonra bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmadı, olamadı. (s. 221 str. 21)

Bir zaman sonra e-postalar yetmez oldu. (s. 222 str. 24)

Şems’le *her sohbet sonrasında* Mevlâna farklı bir adama dönüşüyor; öylesine uzak, düşünceli, sanki vücudu burada ama kendi yok. (s. 225 str. 19)

Ölümden sonrasında niçin bu kadar dert edersin? (s. 231 str. 11)

Aşktan önce *aşktan sonra...* (s. 231 str. 17)

Kâfir öyle duygulanmış ki *o günden sonra* kendini Ali’nin hizmetine adanmış; zamanla, kendi arzu ve iradesiyle Müslüman olmuş. (s. 238 str. 6)

Vaktiyle Baba Samed bana şöyle demişti: “Bu dünyadan bir Tebrizli Şems geçti. Hem de bir kez değil, yüzlerce kez. Her asırda yeniden gelir onlar. Ama Şems’i görecek, görüp de kıymetini bilecek Rumiler *olmadıktan sonra* neye yarar? Sen o yüzden Rumileri ara!” (s. 239 str. 1)

İkinci namazından sonra duvardan Kuran’ı indirdim. (s. 243 str. 13)

Ayetin tamamını okuduktan sonra Şems gözlerini açtı, bana baktı, belli belirsiz bir tebessüm yayıldı dudaklarına. (s. 244 str. 30)

Kız kardeşimle *kaç öğleden sonra* dağ pınarlarında yüzmüş, şen şakarak gülmüş, eğlenmiştik. (s. 245 str. 21-22)

Şems-i Tebrizi *bunu dedikten sonra* yanıma vardı, çenemi tutup başımı kaldırdı. (s. 245 str. 29)

Bir süre sonra odadan çıktım ve onları baş başa bıraktım. (s. 252 str. 29)

Bu ziyaretçilerin bir kısmı *birkaç gün sonra* gene geliyor, bu sefer koltuklarının altında pahalı hediyelerle. (s. 259 str. 11)

Birkaç saat böyle *surat astıktan sonra* suskunluğunu bozup şöyle demiş: “Ne demeye o kadına yardım ettin? Bir de üstelik ona dokundun. Seni ayartabilirdi! Baştan çıkarabilirdi! Erkekle kadın böyle temas etsin, olacak iş mi! Ayıp yahu! Olmaz, bize yakışmaz!” (s. 260 str. 28)

Bir önceki mesajında demişsin ki, “Romanını iki kez okuduktan ve Şems ile aranda *bunca benzerlik gördükten sonra* hayat hikâyenı merak etmeye başladım. Bana nasıl Sufi olduğunu anlatır mısın?” (s. 261 str. 15)

Dördüncü biradan sonra dili çözülmeye başladı. (s. 268 str. 9)

Veya suç işledikten sonra yakalandığı için mi? (s. 276 str. 1)

Margot öldükten sonra hayatım tamamen değişti. (s. 281 str. 3)

Bu şekilde *geçen aylardan sonra* tam anlamıyla dibe vurdum. (s. 282 str. 18)

Gittikten kısa bir süre sonra, Sahra Çölü’nde hoşsohbet ve çokbilmiş bir İngiliz antropologla tanıştım. (s. 283 str. 4)

İslmiyet’i seçtikten sonra bile gitmedim oralara. (s. 284 str. 3)

Ama onlarla *tanıştıktan sonra* “ben” diye bir şey kalmadı. (s. 284 str. 12)

İşte hayatımın *bundan sonraki* aşamasına, Sufi kelimesindeki “u” harfiyle tanışma mevsimi diyorum. (s. 284 str. 13)

Kedilerden sonra Konya’nın evsizleri de ayazdan nasibini aldı. (s. 284 str. 26-27)

Öğleden sonra kerhanede herkes uyurken, gizlice odamdan çıktım. (s. 285 str. 2)

Baybars’tan *dayak yediğim o günden sonra* içimde bir şeyler geri dönüşmez biçimde değişmişti. (s. 286 str. 21)

Yıllarca *gençlerin toplandığı işgal evlerinde barındıktan sonra*, rahatlıkla bir zaviyede yaşayabilirim diye düşündüm. (s. 287 str. 18)

Mevlâna’nın *bundan seneler sonraki* hâlini gördüm. (s. 292 str. 3)

Ve ikincisi, ben *gittikten sonra* yokluğumla açılan yara kapanmayacaktı. (s. 292 str. 11)

Ama mevlâna *anlık bir tereddüitten sonra* ayağa kalkıp, “pekâlâ, olur” mânâsında başını salladı. (s. 293 str. 7)

Böyle dedikten sonra veda edip çıktı. (s. 293 str. 17)

Günbatımından hemen sonra Rumi usulca kalktı. (s. 299 str. 32)

Alaaddin *gittikten sonra* uzun süre ağzını bıçak açmadı. (s. 303 str. 27)

Az sonra geleneksel Tayland kıyafetiyle genç bir garson kız siparişleri almaya geldi. (s. 307 str. 6)

Bundan sonra sana hep sadık olacağım. (s. 310 str. 19)

Bizi tek tek selâmladıktan sonra, Şeyh Yasin’le biraz laflamaya geldiğini anlattı. (s. 315 str. 12)

Birkaç dakika sonra Şeyh Yasin kapıdan içeri girdi. (s. 315 str. 29)

Şems *bu hikâyeyi aktardıktan sonra* tüm öğrencilere dönerek sordu: “Peki ya siz ne düşünüyorsunuz? Sizce bu dört tücardan namazı heba olan var mı? Varsa hangileri?” (s. 319 str. 1)

Yaklaşık bir saat sonra Şems’le Rumi yürüyüşten döndü. (s. 326 str. 29)

Bundan sonra her gün çalışacağız. (s. 328 str. 26)

Keyhusrev kesenin içinde ne çok çil altın olduğunu hepimize göstermek için elinde *şöyle bir tartıp hoplattıktan sonra* keseyi sahneye fırlattı. (s. 332 str. 13)

Ama esas *semadan sonra* olanlar tüylerimi diken diken etti. (s. 334 str. 12)

Şayet “aşktan önce” ve “aşktan sonra” aynı insan olarak kalmışsak, yeterince sevmemişiz demektir. (s. 339 str. 12)

Sema akşamı herkes çakilip *hay huy nihayete erdikten sonra* semahane de bir başıma oturdum. (s. 339 str. 33)

Böylece kocasına Aziz’le sadece bir şeyler içeceğini, *ondan sonra* eve gidip tek başına uyuyacağını söylemeye çalışıyordu. (s. 343 str. 22)

İki saat sonra Onyx’teyim. (s. 344 str. 4)

Derin bir nefes aldıktan sonra bir çırpıda okudu şu beyti. (s. 351 str. 15)

İstesem yarın Konya’dan çıkar, bir süre orda burda dolanır, kalacak rahat ve temiz bir han bulur, *birkaç hafta sonra* döner, “Şems’i aramaktan ayaklarıma kara sular indi ama ne yazık ki onu bulamadım” der geçerdim. (s. 352 str. 8)

Ve işte uzun seneler evvel din değiştirip Müslüman olan, *ilk eşini kaybettikten sonra* babama dul bir kadın olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan kocasını onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın, ağzını açıp da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 16)

Yolun *bundan sonrası* tehlikeli. (s. 358 str. 16)

Ertesi gün, *öğleden sonra* Rumi’yi görmeye gittim. (s. 361 str. 8)

Dört gün sonra Kimya ile Şems’i evlendirdik. (s. 363 str. 25)

Ama *bir buçuk saat sonra* bir fincan olmuştu birkaç fincan. (s. 367 str. 3)

Mektubunu okuduktan sonra gelip seninle yüzyüze konuşmak istedim. (s. 367 str. 11)

Ondan sonra tüm tatillerini Rhode Adası’ndaki yazlık evlerinde geçirdiklerinden çarşafların her gün değiştirildiği, temizliğin bir başkası tarafından yapıldığı bir yerde kalmayalı uzun zaman olmuştu. (s. 367 str. 29)

Üç çocuk ve *bunca sene sonra* sarkmıştı göğüsleri. (s. 369 str. 31)

Nihayet o gün *öğleden sonra*, kurbanlık kuzuyu kasaba teslim eden çoban gibi, Kimya'yı Şems-i Tebrizî için hazırladım. (s. 380 str. 14)

Şems-i Tebrizî *etrafımda tam bir daire çizdikten sonra* karşıma geçti ve beni gözlerine bakmaya zorladı. (s. 382 str. 29)

O günden sonra bir daha odamdan dışarı çıkmadım. (s. 383 str. 19)

Kısa süre sonra baygın düştüm; tüm renkler beyaza döndü, seslerse yeknesak bir vızıltıya. (s. 384 str. 16)

Şems'in odasını ipekler, tüller kuşanarak ziyaret edişimden *on altı gün sonra* ben Mevlâna'nın evlatlığı Kimya, çağıl çağıl bir hiçlik ırmağına daldım. (s. 384 str. 29)

Bir hafta sonra Boston'da gizemli bir kadından ilginç bir e-posta aldım. (s. 389 str. 5)

"*O andan sonra* hiçbir şey aynı olmadı" dedi Aziz. (s. 389 str. 8)

Birkaç dakika sonra önüme dumani tüten bir kâse çorba koydu. (s. 393 str. 4)

Saatler sonra yorgunluktan perperîşan gene meyhanenin yolunu tuttum. (s. 393 str. 16)

Şems *bunu dedikten sonra* bana göz kırptı ve sarıldı. (s. 394 str. 26)

Gece yarısı çöktükten sonra Rumi'nin evine vardım. (s. 395 str. 14)

Fakat *az sonra* delikanlılardan biri bağırmaya başladı: "İmdat! Çakal Kafa yardım et! Hepimizi öldürecek." (s. 398 str. 2)

Az sonra pat diye evin arka kapısı açıldı, dışarı bir adam çıktı. (s. 398 str. 27)

Nerden bilebilirdim ki *seneler sonra* bile duramayacak, durulamayacak, o gecenin hatırasından hep kaçmak zorunda kalacaktım. (s. 399 str. 9)

Şems *hayatına girdikten sonra* sevgi çemberi öyle genişledi ki, cemiyetin en dibe vurmuşlarını bile kapsar oldu: Evsiz barksızlar, meczuplar, cüzâmlılar, sarhoşlar, fahişeler, dilenciler, yankesiciler... Hepsini önyargısız bir nazarla kucaklayıp anlayışla karşılayabilir. (s. 402 str. 7-8)

Babam *o korkunç geceden sonra* bir daha asla eskisi gibi olmadı. (s. 402 str. 18)

Hazandan sonra başka mevsimler, bu çölden geçince nice vadiler gelecek; bu ayrılığın ardından da ebedi bir vuslat. (s. 404 str. 17)

Selahaddin'in ölümünden sonra şiirleri yazmama o yardım ediyor. (s. 406 str. 21)

Ve şu an nefes alış verişini işittiği insan yirmi senelik kocası değil, geçen yaz *güneşli bir öğleden sonra* uğruna kocasını terk ettiği adamdı. (s. 408 str. 26)

Beş dakika sonra hastanenin ufak ama şirin bahçesindeki havuzun başına vardı. (s. 411 str. 32)

Yarım saat sonra odaya döndüğünde, bıyıklı bir doktor ve başörtülü bir hemşireyle karşılaştı. (s. 412 str. 12)

Yarın, öbür gün, *beş sene sonra* ne olacak bilmiyorum. (s. 415 str. 6)

3.7.6. “bile” İle Kurulan Edat Grupları

Belli belirsiz bir tıp sesi çıkar; *duyulmaz bile* akıntının ortasında, kaybolur uğultuda. (s. 11 str. 3)

Tek bir taş bile yeter onu altüst etmeye, tâ dibinden sarsmaya. (s. 11 str. 19)

Babanla yirmi yıldır evliyiz, *biz bile* birbirimiz hakkında her şeyi bildiğimizi iddia edemeyiz. (s. 20 str. 16)

Doğrusu sırf bu sebepten ötürü evlerinde ırk, din, cinsiyet, sınıf meselelerini *konuşmaktan bile* kaçınırdı. (s. 21 str. 31)

İşin aslı *kendisine verilen romanı okumak istediğinden bile* emin değildi. (s. 26 str. 33)

Hikâyenin geçtiği yerleri *haritada bile* bulamazken nasıl kafasını toparlayıp okuyacaktı onca sayfayı? (s. 27 str. 10)

Mevlâna'nın bizlere hatırlattığı üzere, gün gelir, herkesi, *ondan köşe bucak kaçanları bile*, hatta “romantik” kelimesini bir suçlama gibi kullananları dahi kısıvrak yakalar aşk. (s. 31 str. 23)

Eğer okuduğu sayfada, “Herkesi yakalar aşk, Boston yakınlarında yaşayan, Ella Rubinstein adındaki üç çocuk annesi bir ev kadını *bile*” yazsa, ancak bu kadar şaşırabilirdi. (s. 32 str. 3)

Düşündün mü hiç, bir şairin, hem de nâmı dünyayı sarmış bir şairin, yani işi gücü, varlığı, kimliği ve hatta *soluduğu hava bile* kelimelerden müteşekkil olan ve elli binden fazla muhteşem dizeye imza atmış bir insanın, nasıl olup da kendine suskun adını verdiğini. (s. 35 str. 9)

Çünkü öyle hakikatler var ki bu yollarda, *anlatırken bile* sır kalmalı. (s. 36 str. 2)

Doğrusu, *yanlış zamanda yanlış mekânde olmak bile* yeter, altın gibi kalbi olan, temiz, namuslu, nezih insanların içindeki cenabetin birdenbire ortaya çıkmasına. (s. 42 str. 2)

Deli bir rüzgâr esti, ay bulutlarla tüllendi, sanki *tabiat bile* çekinmekteydi olacaklara şahitlik etmekten. (s. 47 str. 13)

Hoş, işin aslı, *bilseydim bile* durdurmak istemezdim ki. (s. 62 str. 5)

Bu kadar çok yemese sağlığı için daha iyi olacaktı ama sanırım kimsenin, hatta *hekimlerinin bile*, ona bunu söylemeye cesareti yoktu. (s. 70 str. 11)

Kendine Müslüman diyen ama tefsirleri *kâfirlerden bile* tehlikeli kimseler var aramızda. (s. 71 str. 9)

Başkadı'nın yalakaları *nefes bile* almaya cesaret edemedi endişeyle birbirlerine bakakaldı. (s. 73 str. 32)

Ella *bu güzelim şarabı bıraksa bile* şarabın onu bırakacağı yoktu. (s. 80 str. 28)

Öyleyse eğer, *tek bir katresi bile* heba olmamalı. (s. 81 str. 31)

Ağızlarından *tek bir kelime bile* çıkmıyor. (s. 83 str. 6)

Sanki duvarları delip geçiyor, sadece kapının ötesini değil, ruhumun en dipte ve en saklı hallerini inceliyor, *benden bile* gizli sırlarımı tanıyordu. (s. 87 str. 25)

Fersah fersah uzaklaştığımda bile, değil durmak, yavaşlayamadım. (s. 88 str. 12)

Müteveffa babasına onu *bir an bile* dualarımdan eksik etmeyeceğime dair söz verdim. (s. 98 str. 17)

Kahvaltı sonrası çocuklarını okul servisine uğurlarken, David ile *kapıda ayaküstü birkaç kelime paylaşırken bile* o iğreti gülümseme orada takılı kaldı, teninin altına kazınmışçasına. (s. 106 str. 27)

Bizden *iğrenselere bile*, illâ ki onlar için dua etmemizi isterler. (s. 138 str. 7)

Kamuda *bir dirhem bile* kıymetimiz yoktur ama ölümün kol gezdiği evler var ya, işte oralarda sultan biziz! (s. 138 str. 14)

O gün en iflah olmaz pintiler, *cebinde akrep besleyen tipler bile* sadaka vermek için yarışıyorlar. (s. 138 str. 27)

Ne kadar eli açık, hayırsever olduklarını ispatlayabilmek hevesiyle bir günlüğüne de olsa bizden *iğrenmeyi bile* bırakırlar. (s. 139 str. 3)

Cemiyetin nezdinde bizler hırslılardan, sabıkılılardan, hatta *katillerden bile* beteriz. (s. 140 str. 11)

Hâlbuki sıra bana, benim gibilere geldi mi, bizleri *görmezler bile*. (s. 140 str. 14)

Bu yüzden ki *yanımıza gelip para verirken bile* yokmuşuz muamelesi yaparlar. (s. 140 str. 18)

İçerisi o kadar kalabalık, saflar öyle sıkıştı, yer bulmak bir yana, *nefes almaya bile* imkân yoktu. (s. 140 str. 33)

Acaba hiç aklına gelir miydi kendisi gibi *imtiyazlı bir kanaat önderinin bile* günün birinde takılıp tökezleyebileceği, devrilip düşebileceği? (s. 143 str. 3)

Her şeyimizi aldılar; çantalar, heybeler, şapkalar, çizmeler, kemerler, mücevherler, hatta *arabacının sosislerini bile*. (s. 156 str. 15)

Bugün bile ne vakit ormanı ansam, bir tek çam ağaçlarını düşünürüm. (s. 157 str. 7)

Kadınlara ait haremlik kısmını bile erkekler kaplamıştı. (s. 158 str. 20)

Tek bir tanenin bile bu ilahi nizamda yeri var. (s. 159 str. 13)

Soruları hevesle cevaplasa bile, kocasının kendisini aldattığını bir başkasının ağzından, hele hele bir web sitesinden duymak istemiyordu ki! (s. 168 str. 15)

Eve gelmediği o gece *nerede kaldığını bile* sormamıştı henüz. (s. 168 str. 18)

Genç kızlığının en delişmen günlerinde bile arkadaşlarıyla gizli saklı buluşup sigara içmemiş; zil zurna sarhoş olup barlardan atılmamıştı. (s. 170 str. 4-5)

Bir keresinde kızın birini öyle kötü dövdü ki, *paraya putmuş gibi tapan hünsa patron bile* dayanamadı, “çek git, bir daha da gelme” diyerek defetti onu. (s. 172 str. 31)

Bu tipler tarafından öyle çok itilip kakılmışım ki *sırf onları aklımdan geçirmek bile* tüylerimi diken diken etmeye yetiyordu. (s. 178 str. 17-18)

Sabah uyanır uyanmaz, kahvaltı sonrası, sabah yürüyüşünden dönünce, öğlen yemek pişirirken, dışarı çıkmadan evvel, hatta *sokakta alışveriş yaparken bile* internet kafelere dalarak mesajlarına bakıyordu. (s. 184 str. 12)

En sevdiği dizi izlerken, Füzyon Yemek Pişirme Kulübü’nde domates doğrarken, komşularıyla telefonda konuşurken, yahut *ikizlerin okul ve ev ödevi dırdırlarını dinlerken bile* dizüstü bilgisayarını hep yanında, mesaj kutusu hep açıktı. (s. 184 str. 14)

Bir arpa boyu yol bile gidemez. (s. 194 str. 29)

Leyli hayvanların bile hüküm süren huzuru bozmamaya gayret ettikleri saat şimdi. (s. 196 str. 2)

O mertebede bile Allah ile nefis ayrı gayrıdır. (s. 201 str. 9)

En çetin yolculuklar bile gözünü korkutmuyordu. (s. 203 str. 9)

Babamı ve kardeşimi ne kadar özleşem de, Konya’ya *gelip Mevlâna’nın ailesine katılmaktan bir kez bile pişmanlık* duymadım. (s. 221 str. 19)

Bir kez bile bu çatının altında huzursuzluk yaşamadım. (s. 221 str. 20)

Mevlâna’ya sormak isterdim ama *yüzünü bile* zor görürken böyle hassas bir soruyu nasıl sormalı? (s. 227 str. 26-27)

İnsan yoksul düşse, iftiraya uğrasa, hapse girse, hatta *esir olsa bile*, gene de başı dik, gözü pek, gönlü emin bir halife gibi davranmaktan vazgeçmemelidir. (s. 229 str. 31)

Âşık incinir ama *karıncayı bile* incitemez. (s. 231 str. 19)

Hatta Aziz’e kitapçıdan Rumi hakkında ne bulduysa aldığı, artık *yatmadan önce her gece Mesnevi’den birkaç sayfa okuduğunu bile* söylememişti. (s. 232 str. 20)

Bir erkeği arzulamayalı, kendini kadın gibi hissetmeyeli o kadar uzun zaman olmuştu ki *bu duygunun neye benzediğini bile* unutmuştu. (s. 234 str. 33)

Peygamber Efendimiz *zamanında bile* böyle değil miydi? (s. 235 str. 17)

Bu gün, bu devirde *en safımız bile* bilir ki bu işin başkaca yolu yok. (s. 235 str. 26)

Bir taburdan diğerine ıslıkla haber salan oklar bile yapmışlar. (s. 236 str. 17)

Buhara gibi yaşlı şehirler bile viraneye dönüştü. (s. 236 str. 18)

Kalbim bir an duracak gibi oldu, *nefes bile* alamadım. (s. 245 str. 31-32)

O kadar asabi ki *sokaktaki çocuklar bile* uzaktan onu görünce kaçıyorlar. (s. 248 str. 10)

Eğer bir an evvel kendine çekidüzen vermezse *tek bir talebe bile* bulamayacak. (s. 249 str. 10)

Aradan *bir asır geçse bile* insanlar babamın öğretilerini okuyup feyz alabileceklerdi. (s. 249 str. 29)

Margot'yu anlatan kavramların çoğunun anlamını bile bilmiyordum. (s. 262 str. 31)

Diyor ki *tek bir kişinin bedbaht olması, incinmesi bile* bütün şehri etkilemiş. (s. 267 str. 1-2)

Bunca zaman Şems'in her mimiğini, her hareketini pürdikkat izlediğim için *ruh hâlindeki en ufak bir iniş çıkışı bile* fark eder olmuştum. (s. 274 str. 3-4)

Şems'in yüzüne bile bakmadan, şalım sıkı sıkı sarınarak mırıldandım: "Şey... geç oldu... Mutfakta işim var. Ben artık gideyim." (s. 277 str. 23)

Otuzuncu Kural: Hakiki Sufi öyle biridir ki başkaları tarafından kınansa, ayıplansa, dedikodusu yapılırsa, hatta *iftiraya uğrasa bile*, o ağzını açıp da kimse hakkında tek kelime kötü laf etmez. (s. 280 str. 22)

Sokrates'e özenip *baldıran zehiri içmeyi bile* denedim ama ya bana bir etkisi olmadı ya da salaş bir Çin lokantasının arka kapısında baldıran diye satın aldığım poşet gayet sıradan bir ottu. (s. 281 str. 22-23)

Ne dediği hakkında *en ufak bir fikrim bile* yoktu. (s. 283 str. 12)

Ama meyhane kapısında içeri Efendi Mevlâna'nın girdiğini görmek, *benim şu sarhoş kafamın bile* üretemeyeceği türden bir acaip hayaldi! (s. 297 str. 6)

Hatta *meyhanenin gedikli köpeği Saki bile* sıradışı bir şeyler olduğunu anlamış gibi sarkık kulaklarını yere yapıştırmış, şaşkın şaşkın bakınıyordu. (s. 297 str. 19)

Ama babanı sevdiğinden *bir an bile* şüphe etmem. (s. 303 str. 5-6)

Bu yüzden *en haklı olduğumuz konularda bile* üstünlük taslamamalı. (s. 306 str. 4)

Ama bu kadarını doğrusu *ben bile* tahmin etmemiştim. (s. 312 str. 8)

Çalgılı çeganeli meyhanelerde şarap şişesine sarılması *beni bile* hayrete düşürdü! (s. 312 str. 10)

Ben bile bazen rivayetler karşısında dehşete düşüyorum. (s. 314 str. 6)

Belki bunu *kendi bile* bilmiyor henüz ama bu terkinin mayası rind mayası! (s. 320 str. 5)

Hayal perdesinde gösteri yapanlar bile onlardan iyidir, hiç olmazsa yaptıkları işin kandırmaca olduğunu baştan kabul ediyorlar. (s. 321 str. 13)

Şems-i Tebrizî bunu der demez sağ elini yüreğine koyup hepimize, hatta *bir köşede tepkisiz duran Şeyh Yasin'e bile* selâm durdu. (s. 322 str. 1)

Sana ait olduğunu, elinde tuttuğunu sandığın anda bile ulaşılmaz ve kilitli. (s. 322 str. 25)

Ama öylece yerde yattı; *ağzını bile* açmadı, attığım her tokadı kabullenerek. (s. 323 str. 2)

Ölüp ölmek bile umurunda değildi sanki. (s. 323 str. 3)

Tacirler, debbağlar, demirciler, halıcılar, taş ustaları, boyacılar, attarlar, falcılar, kâtipler, çömlekçiler, fırıncılar, kâhinler, fare avcıları, esnas satıcıları... hatta ve hatta bir kısım talebesiyle *Şeyh Yasin bile* oradaydı. (s. 329 str. 20)

Şems-i Tebrizî'den nefret edenler bile bu füsunkâr sahneden etkilenmiş benziyordu. (s. 331 str. 8)

Yarın sabah Bostan'a gidip Aziz'le *kahvaltı edeceğini düşünmek bile* kalbinin hızla atmasına yetmişken, hemen şimdi yola çıkmak çılgınlık gibi geliyordu. (s. 343 str. 7)

Sen nefsini aşmak, herkesi bir ve eşit görmek, Yaradan'dan ötürü yaratılanı sevmek yolunda *minnacık bir adım bile* atsan muhakkak karşılığını görürsün. (s. 353 str. 23)

Sıradan kulaklara küfür gibi gelen sözler sarfetti; *onu seven insanları bile* kafa karışıklığına, hayal kırıklığına düşürdü. (s. 354 str. 30)

Rumi'yi öyle çok özlemiştim ki *ismini anmak bile* içimi dağılıyordu. (s. 358 str. 24)

Ufacık çocuklar bile evli genç kadınla bekâr kızı şıp diye ayırdediyordu. (s. 361 str. 3)

Hayatta öyle tuhaf yanlışlar vardır ki gözünün önünden *cereyen ederken bile* karışamaz, durduramazsın. (s. 363 str. 21)

Severek, isteyerek evlenseler bile, gene de ağlayarak giriyorlar dünya evine. (s. 371 str. 8)

“Hislerin gözlerini kör etmesin. Kıskanıyorsun. Ama *kıskançlık gibi habis bir his bile* faydalı şekilde kullanılabilir” dedi Sultan Veled. (s. 374 str. 22)

Kadın adama yahut adam kadına nasıl zevk verir, *bunu düşünmek bile* istemem. (s. 378 str. 11)

Değil sevişmek, *sana dokunmak bile* zor geldi. (s. 390 str. 15)

Ben bile duyduklarımın doğruluğundan emin olamıyordum. (s. 393 str. 31)

Ben bile kendimi anlamamışken o ne anlamıştı acaba? (s. 394 str. 6)

O'nun bilgisi dışında *yaprak bile* kıpırdamaz. (s. 394 str. 24)

Tek bir gün bile öncekinin tıpatıp tekrarıysa, yazık. (s. 400 str. 12)

Şems hayatına girdikten sonra sevgi çemberi öyle genişledi ki, *cemiyetin en dibe vurmuşlarını bile* kapsar oldu: Evsiz barksızlar, meczuplar, cüzâmlılar, sarhoşlar, fahişeler, dilenciler, yankesiciler... Hepsini önyargısız bir nazarla kucaklayıp anlayışla karşılayabilir. (s. 402 str. 9)
Hatta inanıyorum ki *Şems'in katillerini bile* affedebilir. (s. 402 str. 12)
Uzun ve sert bir mektup yazmış, Ella'ya "*sana beş kuruş bile* koklatmayacağım" demişti. (s. 414 str. 20)

3.7.7. “üzere, üzere” İle Kurulan Edat Grupları

Kırk yaşına *basamak üzereydi*. (s. 11 str. 22)

İşte tüm bu malum sebeplerden dolayı, kendisi de *dâhil olmak üzere* hiç kimse anlayamadı, tam yirmi yıllık evlilikten sonra Ella Rubinstein'in nasıl olup da bir sabah kocasına boşanma davası açtığını ve kendini evliliğinden azat edip, tek başına sonu belirsiz bir yere yolculuğa çıktığını. (s. 14 str. 8)

O bildik, kaçınılmaz güzergâhında, mutada amade, *alışkanlıklar üzere*, donuk ve tekdüze, âdeta tembel tembel, biteviye akıyordu zaman. (s. 25 str. 6)

Mevlâna'nın bizlere hatırlattığı üzere, gün gelir, herkesi, ondan köşe bucak kaçanları bile, hatta “romantik” kelimesini bir suçlama gibi kullananları dahi kısıkvrak yakalar aşk. (s. 31 str. 23)

Kırk yaşına basamak üzereydi. (s. 59 str. 5)

Malumunuz olduğu üzere merhum Sultan Alâeddin Keykubad hazretleri, zor zamanlarda mükemmelen hükümdarlık yapmış takdire şayan bir zattı. (s. 97 str. 6)

Lâkin *benim vadem dolmak üzere*, bir ayağım çukurda. (s. 98 str. 18)

Tahmin edeceğiniz üzere gelen ulakla alâkalıdır. (s. 101 str. 12)

Şehrin evliyası, *mutat olduğu üzere* selâmıma karşılık vermek yerine kırık mezar taşları gibi sus pus oldular. (s. 133 str. 12)

Ama başta *Kudüs yolundaki Haçlılar olmak üzere* dinimizin düşmanlarına karşı cengâverlik etmek için yanıp tutuşsa da buralardan gitmesini ne ben arzu ettim ne zevcem. (s. 192 str. 5)

Konuğumuz *tam kapıdan çıkmak üzereydi* ki, “Efendi Mevlâna” diye atıldım. (s. 300 str. 3)

Tam arkadaşlarımla *buluşmak üzere* evden çıkıyordum ki kapı açıldı ve içeri babam girdi. (s. 301 str. 28)

Ertesi gün Şems ile erkek erkeğe *konuşmak üzere* eve döndüm. (s. 335 str. 1)

Ayından önce Rumi ile beraber *tefekküre dalmak üzere* sessiz bir odaya çekildik. (s. 337 str. 24)

3.7.8. “ile” İle Kurulan Edat Grupları

Kocası tabağına *en sevdiği yemek olan kızarmış tavuk butları doldurmakla* meşguldü. (s. 15 str. 10, 11)

David Ella’yı *dirseğiyle* hafifçe dürttü ama baktı ki karısından gık çıkmıyordu, kendi söylediklerine *şevkle* kafa sallayarak kendisi onay verdi: “Gayet meşhur ve itibarlı bir yayınevi bu, Esther Hala. (s. 17 str. 18, 19)

David’in bu kadar *iştiyakla* ballandıra ballandıra konuşmasının başkaca bir izahı yoktu. (s. 17 str. 33)

“Gözü pek diye buna denir. Hepimiz *Ellacığımla* gurur duyuyoruz” diye konuşmasını taçlandırdı David. (s. 18 str. 2)

Esther Hala *dokunaklı bir sesle* katıldı sohbe. (s. 18 str. 4)

Sanki Ella masadan kalkıp son yolculuğuna çıkmıştı da, *kesif bir hüznle* onu anıyordu. (s. 18 str. 6)

Merakla, ağızları kulaklarında, lafin devamını beklediler. (s. 18 str. 18)

Esther Hala elinde *bir bardak elma suyuyla*, çılgın bir heykeltıraşın elinden çıkma komik, şişman bir heykel gibi donakaldı. (s. 18 str. 28)

Orly ve Avi *boş ifadelerle* birbirlerine baktılar. (s. 19 str. 27)

İşin doğrusu neyse bize *rahatlıkla* söyleyebilirsin, biliyorsun değil mi? (s. 19 str. 31)

Jeannette *sert bir hareketle* elini çekti ve patladı. (s. 20 str. 1)

Belli ki sana göre *sevdiğim erkekle* evlenmek istememin bir tek açıklaması olabilir. (s. 20 str. 9)

Sırf sırsıklam âşık olduğum için *Scott’la* evlenmeyi isteyebileceğim aklının ucundan geçmiyor mu? (s. 20 str. 12)

Babanla yirmi yıldır evliyiz, biz bile birbirimiz hakkında her şeyi bildiğimizi iddia edemeyiz. (s. 20 str. 15)

Canım bak, annen şunu demek istiyor: *Biriyle* çıkmak başka şey, evlenmekse bambaşka bir şey. (s. 20 str. 25)

Kısık, puslu, belli belirsiz bir sesle, “Biliyor musun ne düşünüyorum anne?” diye sordu Jeannette. (s. 20 str. 33)

Tatlım, *Scott’la* çıkmaya başladığınızda, anne baba olarak bizler de memnun olmuştuk. (s. 21 str. 16)

Eğer sevdiğim çocuğun adı Scott değil de Aron Filancastein olaydı, gene böyle itiraz edecek miydin *onunla* evlenmeme? (s. 22 str. 2)

Senden *farklı birisiyle* evlenmek, resmen kumar oynamak demektir. (s. 22 str. 11)

Kaygıyla iç geçirip alnını ovlamaya başladı. (s. 22 str. 22)

Kızıyla alay etmek gibi bir niyeti yoktu hâlbuki. (s. 22 str. 22)

Oysa daha evvel onlarca, belki yüzlerce kez kavge etmişti *büyük kızıyla*. (s. 22 str. 26)

Bugünse sanki *öz evladıyla* değil, *çok daha sinsî ve çetrefilli bir düşmanla* ediyordu kavgasını. (s. 22 str. 27, 28)

Ella bir an takılıp, aradığı kelimeyi bulabilmek için *gözleriyle* etrafı taradı. (s. 22 str. 33)

Gene de *aynı katı ve yargılayıcı üslupla* konuşmaya tam gaz devam etti. (s. 23 str. 9)

Şunu kafana sok bir kere, bir kadın *âşık olduğu erkekle* evlenmez. (s. 23 str. 11)

Ella cümlesini yeni bitirmişti ki *kocasıyla* göz göze geldi. (s. 23 str. 16)

David ellerini önünde kavuşturmuş, kıpırtısız ve soluksuz, *sabit gözlerle* bakıyordu ona. (s. 23 str. 18)

“Özür beklediğim yok” dedi Ella, *donuk gözlerle*. (s. 24 str. 4)

Ve *bir hızla, hışımla*, önündeki peçeteyi atıp sandalyeyi ittiği gibi masadan kalktı, mutfaktan fırladı. (s. 24 str. 5)

Son mide asidi tabletini ktır ktır çiğneyerek, *sudan bir bahaneyle* sıvıştı. (s. 24 str. 13)

Yani şimdi senin bu dediklerinden *sevdiğin adamlarla* evlenmediğin sonucunu mu çıkarmalıyım? (s. 24 str. 21)

Ella *hayret dolu gözlerle* kocasına baktı. (s. 24 str. 30)

Ömrü hayatında hiç aynadaki aksini görmemiş birine ayna tuttuğunuzda nasıl şaşırıp kalırsa, o da *beklemediği bir hakikatle* yüzleşmişçesine donakaldı. (s. 24 str. 32)

“A, iyi ettin *aramakla*” dedi Ella ama, içinden sessiz bir of çekti. (s. 25 str. 24)

Daha ilk işinde Michelle gibi *hırslı ve kariyer odaklı bir kızla* takışmaya niyeti yoktu. (s. 25 str. 32)

Bir yandan birilerine talimat yağdırırken, bir yandan da yayınevini yazarlarından biri hakkında New Yorker’da çıkan bir eleştiri yazısına göz gezdiriyor; satış raporlarını denetlerken yeni e-posta geldi mi diye ekranı kolluyor; ton balıklı sandviçini hızlı hızlı yerken lokmasını *buzlu kahveyle* yumuşatıyor olabilirdi pekâlâ. (s. 26 str. 18)

Beş altı işi birden *maharetle* yapıyor olmalıydı şu esnada. (s. 26 str. 19)

Kendi hayatıyla ilgisi alâkası olmayan bir konusu vardı romanın: Sufizimmiş!. (s. 27 str. 6)

Valla çoğu zaman *kendi yaşantımızla* en ufak bağlantısı olmayan kitapları okumak zorunda kalıyoruz. (s. 28 str. 3)

Ella nihayet telefonu kapattığında *kocasıyla* göz göze geldi. (s. 28 str. 26)

İşte *bu hâlet-i ruhiyeye* Ella, RBT Yayınevi tarafından kendisine verilen metni eline aldı, şöyle bir tarttı. (s. 29 str. 14)

Romanın adı ilk sayfaya *çivit renkli mürekkeple* yazılmıştı. (s. 29 str. 17)

El yazısıyla yazdığı üç yüz sayfalık romanı, Amsterdam'dan postalamış. (s. 29 str. 22)

Kartpostalın ön yüzünde göz kamaştıran güzellikte pembeli, sarılı, morlu lale tarlaları, arkasında da yine *zarif bir el yazısıyla* yazılmış bir not varmış. (s. 29 str. 26)

Bu temenniyle AŞK ŞERİATI'nı yayınevinize yolluyorum. (s. 30 str. 6)

Burada yazara dair *bazı bilgilerle* karşılaştı. (s. 30 str. 24)

Bu romanda her bölüm *aynı sessiz harfle* başlar. (s. 35 str. 24)

Hıristiyanlar *Hıristiyanlarla*, Hıristiyanlar *Müslümanlarla*, Müslümanlar da *Müslümanlarla* çatışmaktaydı. (s. 37 str. 12, 13)

1244 senesinde Rumi, *Tebrizli Şems ile* tanıştı. (s. 37 str. 23)

Ama nereye gidersem gideyim, gözleri *benimle*; semada asılı iki meşum, kapkara yıldız taşı gibi parlak, beni takip etmekte. (s. 39 str. 2)

Görünmez kolyeler misali asılı dururlar boynumda, *sıkı sıkıya, olanca ağırlıklarıyla*. (s. 39 str. 23)

Kolay değildir *bu yük*le yaşamak. (s. 39 str. 24)

Konya'da kerhane işleten, *gazabı ile nâm salmış* bir hünsanın fedailiğini yapmaktaydım. (s. 40 str. 9)

Tecrübeyle sabitti: Müşteri kimliğini saklamak konusunda ne kadar ısrarcı davranırsa, *ekseriyetle* maktule o kadar yakın demektir. (s. 41 str. 13, 15)

Tâ ki *beklenmedik bir hadiseyle* gözleri dönene kadar. (s. 41 str. 29)

Ama şu hayatta çok az kimse hiç tanımadığı birini *soğukkanlılıkla* öldürebilir. (s. 42 str. 5)

“Methinizi çok işittik” dedi içlerinden bir tanesi, sesinden temkinden ziyade *hissedilir bir endişeyle*. (s. 42 str. 29)

Müşteriler *benimle* el sıkışmadan evvel, nedense tutup izahata girişirler. (s. 43 str. 14)

“Peki ya üç mislini istersem?” diye sordum *ani bir kararla*. (s. 44 str. 3)

Avlusu *tomurcuklanmış sapsarı güllerle* bezeli büyükçe bir ev. (s. 47 str. 4)

Deli bir rüzgâr esti, ay *bulutlarla* tüllendi, sanki tabiat bile çekinmekteydi olacıklara şahitlik etmekten. (s. 47 str. 13)

Adam daha da eğildi ve *dikkatli gözlerle* taradı kuyunun dibini. (s. 47 str. 21)

Sonra birden aşağıda, bir fırtına sonrasında *ummanla* sallanan, sallandıkça ummanı dalgalandıran bir sal misali avare avare suyun yüzeyinde gezinen elimi seçti. (s. 47 str. 23)

İşte o an, bir çalılığın dibinden sürünerek geldi bir gölge, vahşi bir kedi gibi *zerafetle* ve sinsice, *süratle* bahçe duvarını aştı. (s. 48 str. 9)

Benimle ne alâkası vardı, bir güz gecesi ne demeye çarnaçar beni aradı? (s. 48 str. 24-25)

Ama öteki âlemin kapısından geçmeye fırsat kalmadı, birisi kolumu yakaladı, tutup *öyle bir hiddetle* sarstı ki beni, dişlerim dökülecek sandım. (s. 48 str. 28)

Hancının mengene gibi ellerinden kurtulmaya çalışırken, “Sahi mi? Çılgık mı atıyordum?” diye sordum *kısıık sesle*. (s. 49 str. 11)

Uşaklar müşterilere yemeklerini dağıttıkça *içerisi soğan, sarımsak ve envai çeşit baharatın rayihalarıyla* doldu taştı. (s. 50 str. 5)

Hancının dudakları *çarpık bir tebessümle* kıvrıldı. (s. 51 str. 1)

Hancı bastıra bastıra, “Ama olmaz sandığın şey oldu bile. Bizi terk etti” dedi *buz gibi bakışlarla*. (s. 51 str. 8)

Birinci kural: Yaradani *hangi kelimelerle* tanımladığımız, kendimizi nasıl gördüğümüze ayna tutar. (s. 51 str. 12)

İkili, *gem vurmadıkları bir hayâsızlıkla* diğer müşterilere daylanıyor, onların kâselerinden aşlarını çalıp kadehlerinden içiyor; arada itiraz eden olursa daha da diklenerek, arsız oğlan çocukları gibi *önlerine gelen herkesle* kafa buluyorlardı. (s. 51 str. 25, 28)

Hancı bu manzarayı görünce *öfkeyle* dişlerini sıktı. (s. 51 str. 29)

Hancının bunu demesiyle, odanın öteki ucuna varması bir oldu. (s. 51 str. 32)

Var gücüyle karşılık verdiyse de hancının yumruklarına, çok sürmedi, o da yere devrildi. (s. 52 str. 4)

Bıraktığı intibaadan memnun, *yan gözle* bana baktı hancı, *haşmetiyle* böbürlenerek. (s. 52 str. 24, 25)

Daha dur bakalım *senle* işim bitmedi. (s. 53 str. 8)

Ardından, ne varsa ne yoksa *tüm çıplaklığıyla* karşıma serildi. (s. 53 str. 32)

Elemle çatlanan bir sesle sordu: “Nerden bilirsin bunca şeyi? Büyücü müsün sen?” (s. 54 str. 23)

Büyük kızı ve kocasıyla yaşadığı tartışmadan sonra evde öyle gergin bir ortam vardı ki, bir müddet Aşk Şeriatı’nı okumaya fırsat bulamadı Ella. (s. 55 str. 14)

Mayısın on sekizi itibariyle o kadar emindi ki kendinden, sırtını yıkılmaz dağlara yaslanmış gibi tepeden konuşarak, bir başkasının hayatına müdahale etmekte en ufak bir beis görmüyordu. (s. 55 str. 25)

İşte o zaman Ella *benzer bir nezaketle* Scott'a, *kendisiyle bir alıp veremediği olmadığını, dolayısıyla şimdi duyacaklarını yanlış anlamaması gerektiğini ancak kızıyla evlenemeyecek kadar genç; üstelik henüz işsiz ve deneyimsiz olduğunu* söyledi. (s. 56 str. 6, 8)

Aşk dediğin, mübarek, sihirli bir değnek de *tek dokunuşuyla* her şey âlâ olacak. (s. 56 str. 23)

Evlilik hafife alınacak bir karar değil, *büyük bir ciddiyetle, dikkatle* düşünmeli. (s. 57 str. 1)

Kızınla evlenmesin diye Scott'u aramışsın. (s. 57 str. 13)

Başka kadınlarla yatıp kalkıyordu muhtemelen, hatta avuç avuç para da harcıyordu onlara. (s. 58 str. 3)

Araları ne kadar açık olursa olsun, Ella onun için yemek pişirmekten, David de tabağın konanları *tebessümle, minnetle* yemekten geri durmamıştı. (s. 58 str. 9)

İkizlerle masaya oturduğunda Ella'nın suçluluk duygusu yerini melankoliye bırakmıştı. (s. 58 str. 18)

Her ikisini de tıkabasa *bezelyelerle, haşlanmış sebzelerle* besledi. (s. 58 str. 21, 22)

İlk bakışta, *evlatlarıyla* son derece alâkadar, ipleri sıkı sıkı elinde tutan o her zamanki anneydi hâlâ. (s. 58 str. 22)

Bir gün doğuracaktı muhakkak, yüzleşmek zorunda kalacaktı *duygularıyla*. (s. 58 str. 28)

Günümü baştan sona *bu nazarla* gözden geçirdim. (s. 60 str. 16)

Öteki âleme gidip gelmemi yadırgayan, keşiflerimden ürken ve bana bu konuda *peşin hükümle* yaklaşan ilk kişi öz babamdı. (s. 61 str. 3)

Tuhaf davranışlarımla çocuklarını korkutuyormuşum. (s. 61 str. 14)

“Öz babanla bugün böyle konuşuyorsan” dedi *keskin bir sesle*, “Kim bilir büyüyünce *düşmanlarınla* nasıl konuşacaksın?” (s. 61 str. 30, 31)

Kütüphanelerde âlimlere danıştım, ariflere sordum, *meczuplarla* konuştum. (s. 63 str. 1)

Mağaralarda *çileye kapanmış münzevilerle* tefekküre daldım. (s. 63 str. 4)

Dervişlerle, şeyhlerle zikir çektim. (s. 63 str. 4)

Dolunayın altında *şamanlarla* dans ettim. (s. 63 str. 5)

Ömrüm *şu âlemi gezmekle*, Sen'in ayak izlerini *takip etmekle* geçti. (s. 64 str. 6)

Fildişi kulelerde âlimler, medreselerde şeyhler, makamında şıhlar, tahtında *sultanlarla* değil; *aforoz edilmişlerle, kalbi incinmişlerle, kenara itilmişlerle* yârenlik yaptım. (s. 64 str. 10, 11)

İnayetinle nasip ettiğin ilmi doğru kimseye teslim etmek isterim. (s. 64 str. 13)

Çünkü ben *her şeyiyle ve her hâliyle* Sen'den razıyım! (s. 64 str. 16)

Öyle ki döşeklerde yatan yolcuların yüzlerinin maviye çaldığına *kendi gözlerimle* şahit oldum.
(s. 64 str. 19)

Turkuaz ve eflatun tonlarla örülüydü tüm sayfa. (s. 65 str. 17)

İnternet sayfası *dünyanın dört bir yanındaki şehirlerin, bölgelerin kartpostallarıyla* doluydu.
(s. 65 str. 28)

Telesekreter çıktı karşısına: “Jeannette, canım. Benim, annen. *Scott’u aramakla* hatta ettim, biliyorum. Ama inan bana, niyetim kötü değildi. Ben sadece...” (s. 67 str. 27)

Son bir hamleyle tamamladı cümlesini. (s. 68 str. 4)

Pek fazla düşünmeden, *ani biritkiyle* bir mesaj yazmaya başladı. (s. 68 str. 17)

Size yazma gereği duydum çünkü *romanınızla* yolumun kesişmesi tuhaf bir zamana rastladı.
(s. 69 str. 1)

Muhtemelen siz *kızım*la benden daha iyi geçirirdiniz, zira aşka bakışınız aynı gibi. (s. 69 str. 7)

Sadece *kocasıyla* değil, *tüm ailesiyle* iletişimin zayıfladığı şu dönemde, Ella kelimelere hasretti. (s. 69 str. 19, 20)

Madem etrafında konuşacak, derin sohbetler edecek kimsesi yoktu, *e-postayoluyla* yazışacak birini bulmak hiç yoktan iyiydi. (s. 69 str. 22)

Başkadı *avenesiyle* fakirhanemize uğramışlardı. (s. 70 str. 3)

Ağzından çıkacak tek bir kelimeyle insanlar darağacını boylayabilirdi. (s. 70 str. 15)

Gene *tek kelimesiyle* en ağır mahkûmları azâd ettirebilir, zifiri zindanlardan çekip kurtarabilirdi. (s. 70 str. 15-16)

Ne vakit görsem kürklü kaftanlar, pahalı esvaplar kuşanan kadı, *itibarından zerrece şüphesi olmayanların azametiyle* taşırdı bedenini. (s. 70 str. 19)

Nefsinin ne kadar şişkin olduğunu bilmekle beraber zaviyenin ve dervişlerimin selameti için *bu adamla* takışmamaya gayret ediyordum. (s. 70 str. 20, 21)

Bugün Bağdat, *Moğol Ordularından kaçan mültecilerle* dolup taşmış durumda. (s. 70 str. 24)

Başkadı'nın, İslam'a *bâtını tefsirle* yaklaşan mutasavvıflara *baş belası gözüyle* baktığı sır değildi. (s. 71 str. 11, 12)

Bizi Şeriat'a yeterince *riayet etmemekle*, bilhassa yüksek mercilere, yani kendisi gibi kişilere *hürmetkâr olmamakla* suçlardı. (s. 71 str. 13, 14)

İllâ ki *benimle* görüşmek ister, *başkasıyla* konuşmayı reddedermiş. (s. 71 str. 23)

Elinde tahta bir çanak taşıyordu; dünya malından uzak durmak için dilenen Kalenderîler ya da dünyevi payeleri *elinin tersiyle* iten Melamîler gibi, cemiyetin geleneksel yargılarına kulaklarını tıkamış olmalıydı. (s. 72 str. 7)

Bu beklenmedik misafiri görür görmez, *fevkalade bir kimseyle* karşı karşıya olduğumu hissettim. (s. 72 str. 9-10)

Gezgin derviş ılık keçi sütü, ballı incir, hurma dolmaları ikram ettiyse de hepsini *nezaketle* reddetti. (s. 72 str. 26)

Bunu duyan kadı gizlemeye zahmet etmediği bir *pişkinlikle* sırttı. (s. 72, 73 str. 33, 1)

Madem Allah başından beri *seninleydi*, ya ne demeye O'nu dört bir yanda aramaya çıktın da dağ taş dolaştın be adam? (s. 73 str. 3)

Muzaffer bir edayla güldü. (s. 73 str. 23)

Başkadı'nın yalakaları nefes bile almaya cesaret edemeden *endişeyle* birbirlerine bakakaldı. (s. 73 str. 32)

Şems yumuşayan *bakışlarla* tek tek herkesi süzdü. (s. 74 str. 11)

Şems gözlerinde *sihirli bir pırıltıyla* sözlerine devam etti. (s. 75 str. 21)

Başkalarını *bu kadar çabuk ve kesin kelimelerle* yargılamamalı. (s. 76 str. 3)

Kuran'da Allah, Bana *kul hakkıyla* gelmeyin der, yoksa unuttunuz mu? (s. 76 str. 4)

Müsaadenizle bir hikâye anlatmak isterim. (s. 76 str. 6)

Herkes gittikten sonra *dervişle* başbaşa kaldık. (s. 78 str. 22)

Bir yanım anlatsın diye *heyecanla* beklerken, bir yanım anlatmamasını istiyordu. (s. 78 str. 33)

Nedendir bilmem, duymayı *iple* çektiğim cevap, aynı zamanda içime korku salıyordu. (s. 79 str. 1)

İçerisi irikayım savaşımlarla, işvebaz dansözlerle, esrarengiz dervişlerle doluydu. (s. 79 str. 7, 8)

Yabancı bir diyarda, bir hisarın içinde, arı kovanı gibi kaynayan bir pazaryerinde *telaşla* yürüyor; belli ki birini arıyordu. (s. 79 str. 12)

Etrafındaki insanlar ağır ağır hareket ediyor, sanki *bir tek onun işitmediği bir nâmeyle* raks ediyorlardı. (s. 79 str. 14)

Ella, bu sefer *tezgâhtarlarla, alışveriş yapan müşterilerle* konuşmak istediye de, aynı sahne tekrarlandı. (s. 79 str. 18)

Zavalı Gölge'yi *küvetler dolusu domates suyuyla* yıkamak zorunda kalmışlardı. (s. 80 str. 6)

Boş gözlerle içine baktı. (s. 80 str. 14)

Kâinata değiştirmeyeceğimiz, *tam anlamıyla* vakıf olamayacağımız hâller arz edebilir. (s. 81 str. 27)

Bu hâller de dahil, tüm var oluşa *aşkla* yaklaşmak mümkün. (s. 81 str. 29)

Durup dururken kadının teki bana niye e-posta yollamış dememiş, *ciddiyetle* ve *samimiyetle* cevap vermişti. (s. 82 str. 13)

İkisi de nefisini tutup baktıklar karanlığa; yarı korku, *yarı tedirginlikle*. (s. 82 str. 31)

Göz ucuyla ikisini de yokladım. (s. 83 str. 6)

Allah 'la mutabakatımızın parçasıdır. (s. 84 str. 27)

Böylece ne vakit *bir alametle* karşılaşsam ya da öteki âlemi keşfe çıksam, bunun bir rüya olmadığını kesinkes bilecektim. (s. 85 str. 23)

O vakta değin *bizimle* kalabilirsin. (s. 87 str. 5)

şems *hürmetle* eğilip selâm etti ve Baba Zaman'ın elini öptü. (s. 87 str. 7)

Bizim Kızıl Çömez'i çağırayım da sana yatağını göstereyim, *temiz çarşafla* süt getirsin. (s. 87 str. 21)

“Seni hergele, demek buradasın!” diye bağırdı aşçı ve elinde *çalı süpürgesiyle* beni kovalamaya başladı. (s. 88 str. 5)

Zaviyeyi ana yola bağlayan patikada *var gücümle* koşarken şems-i Tebrizî'nin yüzü gözlerinin önünden gitmiyordu. (s. 88 str. 9)

Ne de olsa David başka kadınların evlerine gidebilir, hatta *onlarla* beraber olabilirdi ama istisnasız her sabah duşunu kendi banyosunda alırdı. (s. 88 str. 26)

Sirkeyle Kızartılmış Sarımsaklı Dana Kaburgası (s. 89 str. 12)

Tek başına *rahatlıkla* kotardığı, ustası olduğu yegâne işti yemek yapmak. (s. 89 str. 16)

Mutfakta *yemekle* uğraşırken, esiri olduğu gündelik yaşamın sınırlarından ve sıkıntılarından kurtuluyordu. (s. 89 str. 20)

Ailecek hemen her gün aynı saatte kahvaltı eder, her hafta sonu aynı alışveriş merkezine gider ve her ayın ilk pazarı *komşularıyla* mangal yaparlardı. (s. 90 str. 13)

David tam bir işkolik olduğundan, tüm evin işlerini çekip çevirmek Ella'ya kalıyordu: Hesabı kitabı o tutuyor, mobilyaları o yeniliyor, her ihtiyaca o koşuyor; evde ne zaman tamirat gerekse *ustalarla* o muhatap oluyor; çocukları baleye, basketbola, tenise, yaşgünü partilerine o götürüyor, ev ödevlerine gene o yardım ediyor ve tüm bunları aksatmamak için program üstüne program yapıyordu. (s. 90 str. 16)

Kulübün üyeleri farklı ülkelerin mutfaklarını inceleyip, eski tarifleri *yeni tatlarla* zenginleştirerek yemek pişirmenin inceliklerini öğreniyordu. (s. 90 str. 24)

Her Cuma, Organik Ürünler Pazarı'nda saatler harcıyor; *çiftçilerle* mahsulleri konuşup şeker oranı düşük reçelleri inceliyor, yahut kendisi gibi yemek pişirmeye meraklı başka insanlara, örneğin *ufak porteballa* mantarı nasıl pişirilir, *ayrıntısıyla* anlatıyordu. (s. 90 str. 26, 28, 29)

Anlaşılan David *karısıyla* beraber olmaktan soğumuştur ama *başka kadınlarla* beraber olmaya itirazı yoktu. (s. 91 str. 12, 13)

Kimseye bir açıklama yapmak zorunda kalmamış, yüzkızartıcı skandallar ya da *dedikodularla* uğraşmamıştı. (s. 91 str. 18)

David'in bunu nasıl kotardığını bilemiyordu ya, sürekli *başka kadınlarla*, özellikle de *genç sekreteriyle* kırıştırdığı düşünülecek olursa, kaçamaklarını sessiz ve derinden yürüttüğü kesindi. (s. 91 str. 20)

Anlaşılan hayatın bu kadar belirsiz, dünyanın böylesine tuhaf ve tekinsiz olması *kendisi gibilerin kaygıyla* eve kapanmasına sebep olurken, Aziz gibi insanlarda tam ters etki yaratıyor; onları bir seyahatten bir başkasına, bir maceradan ötekine sürüklüyordu. (s. 92 str. 27)

Kocasıyla arasındaki sessiz uçurumu örttükleri için minnettardı çocuklarına. (s. 93 str. 9)

Gözcüyle David'in tabağındaki karnabahara çatalını daldırıp, yemeğini ağır ağır çiğnemesini izledi. (s. 93 str. 11)

Daracak bir elbiseyle göğüslerini sergiliyor, diz kapaklarına varan yüksek topuklu kırmızı deri çizmeler giyiyordu. (s. 93 str. 18)

David'in bu kadını *telaşla, tutkuyla*, âdeta *açlıkla* öptüğünü hayal etti. (s. 93 str. 21, 22)

Ve senelerdir *yarı merak yarı kaygı ve bolönyargıyla* izlediği haber programlarındaki olayların cereyen ettiği o delidolu dış dünyada bulabilirdi kendini. (s. 94 str. 6)

Herkesle beraber aynı saatte yatıp kalkmaktan, düzenli saatlerde yemek yemekten, başkalarının nizamına uymaktan ölesiye sıkıldığını görebiliyordum. (s. 94 str. 14)

Bu inanç sayesinde *bizlerle* kaldı. (s. 94 str. 22)

Yeni ve sıradışı olan her şeye *müthiş bir merakla* yaklaşıyordu. (s. 94 str. 27)

Bu durumu kendisine sorduğumda şöyle dedi: "İnsan, aklını aç ve muhtaç bir bebek farz edip kaşık kaşık *bilgiyle* doyurmalı. (s. 95 str. 11)

Ruhdaşını bulma arzusu o kadar derindi ki, her şeye rağmen kaldı ve *sabırla* bekledi. (s. 94 str. 20)

Zamanla sıhhatinden de endişelenmeye başlar oldum. (s. 96 str. 15)

Ve *dondurucu soğuklarla* beraber uzaklardan mektup taşıyan bir ulak geldi. (s. 96 str. 21)

Nice zamandır *dünya gözüyle* görüşemedik. (s. 96 str. 27)

Bağdat'ın eteklerinde kurduğunuz zaviye ile ilgili ötedenberi güzel şeyler işitirim. (s. 97 str. 2)
Müsaadenizle baştan başlayayım. (s. 97 str. 5)

Ne bahtlıyım ki kendisini tanır oldum, *tanımakla* da kalmadım hocası oldum ve dahi babasının vefatından sonra, mürşidi oldum ve ondan da yıllar sonra talebesi oldum. (s. 97 str. 21)

Ne talihliyim ki *onunla* diz dize ilim çalıştım. (s. 97 str. 24)

Rumi genç bir adamken o koca Sufi, o eşsiz eczacı, *o meşhur attar ile* tanıştığında, Feridüddin-i Attar hazretleri şöyle demişti: “Çok geçmeyecek, bu oğlan âlemin yüreği yanıklarının yüreklerine ateşler salacak.” (s. 97 str. 33)

“Şüphesiz ki hamlıktan uzak ve arınmışsın ama aşk odunda pişmedin. Kadehin ağzına dek *badeyle* dolu olsa da ruhuna öyle bir kapı açmalı ki dolan sular taşsın” dedim. (s. 98 str. 24)

Sonra kendisini evinin avlusunda, kuyunun başında bir elinde *fenerle* beklerken görmüş. (s. 99 str. 3)

Bir başka deyişle biraderim, Konya'ya yolayacağın kişi geri dönmeyebilir. (s. 99 str. 29)

Vicdanı ile didişen, önemli bir karar vermekte zorlanan insanlara has bir durgunluk geldi üzerine. (s. 100 str. 20)

Tahmin edeceğiniz üzere *gelen ulakla* alâkalıdır. (s. 101 str. 12)

Aranızdan bir gönüllü çıkar *umuduyla* topladım sizleri. (s. 102 str. 2)

Ancak aşk için ve *aşk ile* yapılabilir. (s. 102 str. 4)

Bunu duyunca birkaç derviş *heyecanla, sabırsızlıkla* el kaldırdı. (s. 102 str. 8)

Ve işte o zaman bu seyahatin *engebeşer ve badirelerle, zahmetler ve tehlikelerle* dolu olduğunu, hatta geri dönüş güvencesi olmadığını söyledi. (s. 102 str. 13, 14)

Ama mürşit kendisinden duymaya hiç alışkın olmadığımız *katı ve mesafeli bir tavırla* konuyu kapadı: “Tartışacak bir şey yok. Sohbet sona ermiştir! (s. 103 str. 2)

Sonraki üç ay *kimseyle* konuşmadım. (s. 103 str. 5)

Kalbim *ilham ve saadetle* doldu. (s. 103 str. 18)

Onun yerine *dingin bir ifadeyle* başını salladı. (s. 104 str. 31)

Baba Zaman *şefkat ve kaygı dolu gözlerle*, tıpkı oğlunu harbe yollayan bir baba gibi kederli ama bir *o kadar kıvançlı bir teslimiyetle* baktı yüzüme. (s. 105 str. 8, 10)

Birer birer tüm dervişler *onunla* kalkıp gittiler. (s. 105 str. 12)

Birkaç gecedir *alışkan olmadığı bir tempoyla* geç saatlere kadar oturduğundan vücudunun ritmi şaşmıştı. (s. 105 str. 29)

Yine de kahvaltı sofrasını zamanında hazırladı ve *ailesiyle* beraber masaya oturdu. (s. 106 str. 2)

İkizler okulda en havalı araba hangi öğrencinin diye aralarında atışırken onları *can kulağıyla* dinliyormuş gibi yaptı. (s. 106 str. 4)

“Tabii ki doğru değil. *Ablanla* biraz atıştık, o kadar. Her ailede böyle tartışmalar olur. Sonra geçer” dedi Ella. (s. 106 str. 10)

Ella'nın gözleri kocaman oldu, *göz ucuyla* kocasına baktı. (s. 106 str. 14)

“Öyle olmadı” dedi Ella *en otoritor ses tonuyla*. (s. 106 str. 17)

Evet, *Scott'la* konuştum ama ona ablanızı terk etmesini söylemedim. (s. 106 str. 18)

Ella, ikizlerinin *birbirleriyle* dalga geçmesini izlerken, dudaklarının kenarına yapay bir gülümsemenin konuştuğunu hissetti. (s. 106 str. 23)

Kahvaltı sonrası çocuklarını okul servisine uğurlarken, *David ile* kapıda ayaküstü birkaç kelime paylaşırken bile o iğreti gülümseme orada takılı kaldı, teninin altına kazınmışçasına. (s. 106 str. 26)

Gölge, *sabırsızlıkla* yürüyüşe çıkmayı bekliyordu bir kenarda. (s. 106 str. 33)

Jeannette yaşında *beklenmdik bir olgunlukla*, “Unutalım gitsin, olur mu?” dedi. (s. 108 str. 5)

O zaman Jeannette alacağı cevaptan korkarcasına *mütereddit, mahçup, kısık sesle* sordu. (s. 108 str. 10)

Ama Jeannette pek ikna olmamıştı: “Kast ettiğim, *babamla* mutsuz musun? (s. 108 str. 16-17)
Babanla uzun süredir evliyiz. (s. 108 str. 19)

*Büyük kızım*la aramız düzeldi. (s. 109 str. 4)

Ama bir şeyin farkındayım: *Jeannette'le* aramız ancak ben direktmeyi ve müdahale etmeyi bırakınca düzeldi. (s. 109 str. 14)

Şems bu dünyadaki son vazifesinin, bir münevveri *kendi içindeki güneşle* tanıştırmak suretiyle aydınlatmak olduğuna inanıyordu. (s. 110 str. 12)

Mektubunuzu alır almaz, kaderinde *Rumi ile* kavuşmak olan şahsın Şems olduğunu anladım. (s. 110 str. 22)

Bir kere *fazlasıyla* gururlu ve açıksözlüdür. (s. 111 str. 1)

Şems'e dedim ki: Bak ipekböceği kozadan çıkarken *alın teriyle* ördüğü ipeği yırtıp parçalar. (s. 111 str. 12)

Meydancı *müstehzi bir edayla* gülümsedi. (s. 112 str. 23)

Yüksek sesle okurum ki, Aşçı Dede beni daha rahat denetlesin. (s. 113 str. 16)

Benim şu perişan hâlimle o çenesi düşük Şehrazat arasında ne tür bir benzerlik olabilir ki? (s. 113 str. 32)

Hanımefendinin tek yaptığı kadife yastıklara, atlas yorganlara yaslanıp bacak bacak üstüne atmak ve *bir eliyle* zalim hükümdara hurma, incir, üzüm yedirirken bir yandan çılgın hikâyeler uydurmak! (s. 114 str. 2)

Cazibesi, sivri dili, serkeşliği, *asi mizacıyla* o olmalı benim mürşidim. (s. 115 str. 9)

Lafi dolandırmadan derdimi anlatmaya koyuldum: “Görüyorum ki Şems-i Tebrizî gidiyor. Ben de *onunla* gitmek isterim. Yolda yardıma ihtiyacı olabilir.” (s. 115 str. 23)

Şems’e yardım etmek istediğin için mi *onunla* gitmek istersin yoksa vazifelerinden kaçmak mıdır niyetin? (s. 115 str. 26)

Baba Zaman *düşünceli bir ifadeyle* bana baktı, kafasını salladı. (s. 116 str. 7)

Bu sabah şafak sökerken *Baba Zaman’la* helalleşip yola çıktım. (s. 116 str. 26)

Dut ağaçlarıyla çevrelenmiş kerpiç bina, çalılıklar arasında gizli bir kuş yuvası gibiydi. (s. 116 str. 28)

Ama şehir bana nasıl bir kader hazırlamışsa, kucaklamaya hazırdım, *tüm kahırlarıyla* beraber. (s. 117 str. 11)

Baba Zaman *belli belirsiz bir tebessümle* beni yanına çağırdıktan sonra, kadife bir kutu tutuşturdu elime. (s. 118 str. 4)

Güneşin ilk ışıklarıyla kuşlar cıvıldaşırken, çiğ taneleri dallardan sarkarken, atıma bindim. (s. 118 str. 17)

Neler olacağını bilmeden ve bilmeyi istemeden *var gücümle* ilerledim. (s. 118 str. 20)

Tıpkı dilenciler gibi ellerimi kavuşturup yalvardım: “*Seninle* gelmek istiyorum. Benim kahramanım sensin. Bırak ben de geleyim.” (s. 119 str. 5)

Şems *düşünceli bir edayla* çenesini kaşdı. (s. 119 str. 21)

Hevesle ve gayet çevik bir şekilde zıplayarak doğruldum. (s. 119 str. 25)

Günde yüz defa yerleri *cüppemle* cilalamaya, dumandan gözlerim yaşarınca dek ateş başında tencere tava kalaylamaya, paslı kaplanlardan fare ölüleri toplamaya, kısacası her türlü angaryaya hayli aşınaydım. (s. 119 str. 32)

Şems *yakıcı bakışlarla* süzdü beni. (s. 120 str. 13)

Tıpkı o ilk gece ben kapı arkasından onu gözetlediğimde olduğu gibi, *nazarıyla* ezdi bitirdi yüreğimi. (s. 120 str. 14)

Son bir gayretle kendimi savunmaya çalıştım. (s. 120 str. 22)

Topuklarıyla atını mahmuzladıktan sonra deli rüzgâr, taşkın nehir gibi hızlanarak dörtnala uzaklaştı. (s. 121 str. 14)

Sevgili Ella, *kızınla* aranızın düzelmesine çok sevindim. (s. 122 str. 23)

Annesini anımsadı; üzerinde fıstık yeşili firfırlı önlüğü, elinde yuvarlak, ortası delik kek kabı, yüzünde kül rengi bir maska, *solgun ve sonsuz bir kederle* mutfak kapısında durup öylece dikilmiş bir hâlde. (s. 124 str. 13)

Belki de bu yüzden, yani sırf kendi evliliğini farklı kılabilmek için, annesinin yaptığı gibi *bir Hristiyan*'la değil, *kendi inancından bir Yahudi*'yla evlenmek istemiş, eş olarak David'i seçmişti. (s. 124 str. 24, 25)

Bu sefer rüyamda, yerleri *Acem halılarıyla* kaplı son derece aşına gelen bir odada, rahlenin başında bir kitap okuyordum. (s. 129 str. 20)

Uzun, inceydi bedeni; yüzü *kalın bir peçeyle* kaplıydı. (s. 129 str. 23)

Tâ ki karım döşekte kalkıp bana sıkı sıkı sarılincaya; başımı sinesine yasladığımda, *şefkatle* mırıldanincaya dek: “Efendi, iyi misin? Yine aynı rüyayı mı gördün yoksa?” (s. 130 str. 31)

Yıllarca medresede müderrislik yaptım, onlarca *şeriat âlimiyle* ilahyat tartışım fıkıh ve hediste mesafeler katettim. (s. 131 str. 22-23)

İkisiyle de gurur duyuyorum, tıpkı *üvey kızım*la gurur duyduğum gibi. (s. 132 str. 5)

Nereye gitsem içimdeki boşluk da *benimle* gelmekte. (s. 132 str. 12)

Beni duymadıklarını zannederek tekrar selâmladım, bu kez *daha yüksek sesle*. (s. 133 str. 14)

Bir süre sonra, rüzgâr *şu cevapla* geri döndü. (s. 133 str. 20)

Ya safi aşk, ya *som nefretle* karşılaşacaksın. (s. 133 str. 22)

Bırak hayat sana rağmen değil, *seninle* beraber aksın. (s. 134 str. 7)

On Beşinci Kural: Allah, içte ve dışta her an hepimizi *tamama erdirmekle* meşguldür. (s. 135 str. 16)

Rab *noksanlarımızla* ayrı ayrı uğraşır çünkü beşeriyet denen eser, kusursuzluğu hedefler. (s. 135 str. 19)

“Peki bunun *Rumi ile* ne alâkası var?” diye sordum. (s. 135 str. 6)

Öyle ya da böyle, ağır ağır, hep *aynı bezgin vezinle* yürüyor. (s. 136 str. 19)

Ruhdaşımı *kendi gözlerimle* görmezden evvel, görmediği insanlar onu nasıl değerlendiriyor anlamalıydım. (s. 136 str. 30)

Sokaklarda anneler çocuklarını korkutmak için *parmakla* gösterir beni; yaramaz çocuklarıysa taşa tutar, alay eder. (s. 137 str. 6)

Şehrin kapılarını da *sürgüyle* kaparlarmış tekrar girmesinler diye. (s. 137 str. 29)

Sokaklarda it muamelesi yapanlar, ne vakit *ağır bir hastalıkla* yahut *ölüm korkusuyla* karşılaşsalar, bizim dualarımızdan medet umarlar. (s. 138 str. 12, 13)

Paralarla beraber birkaç kuru yaprak düştü kucağıma. (s. 139 str. 28)

Her rüzgârda ulam ulam yaprak kâseme düştükçe düşündüm ki *akçaağaçla* pek çok ortak yanımız var! (s. 139 str. 31)

Her ikisi de besbelli *babalarıyla* gurur duyuyordu. (s. 141 str. 18)

Mevlâna bir es verdikten sonra sözlerine devam etti: “Âdemoğulları Havvakızları *öyle bir ilimle* şeref yap olmuştur ki, ne dağlar ne gökler sırtlanabilir. (s. 141 str. 20)

Çok mürekkep yalamış insanlara *has bir eminlikle* seçiyordu kelimeleri. (s. 141 str. 29)

Ağzında *gümüş kaşıkla* doğmuş, saygın zümrelerde büyümüş, en iyi âlimlerce eğitilmiş, hep sevilmiş, hep şımartılmış, hep hürmet görmüştü. (s. 142 str. 21)

Benim gibi bir cüzâmlının karşısına geçip de *ne cüretle* acı çekmenin erdemlerinden bahsediyordu? (s. 142 str. 24)

Yüreğim burkularak *Rumi ile* aramdaki farkın ne kadar vahim olduğunu anladım. (s. 142 str. 26)

Aklıma takılan her yeni soruyla beraber hasedim arttı. (s. 143 str. 9)

Balkondan bakınca tüm şehir, çevresindeki tepelerin eteklerine varıncaya dek *uzanan bir açıklıkla* görülüyordu. (s. 143 str. 26)

Ellerinde *hacamat zemberekleri ile* bekleyen gezgin berberler, billur küreli kâhinlere ve ateş yutan sihirbazlara rastladım. (s. 144 str. 8)

Demek ki hakikaten kucaklamadan ötekini, Yaradan’dan ötürü yaratılanı sevmeden, ne *lâyıkıyla* bilebilir, ne *lâyıkıyla* sevebilirsin. (s. 144 str. 28, 29)

Genciyle yaşlısıyla çeşitli esnafın günboynu alın teri döktüğü ufak tefek izbe dükkânların olduğu dar sokakları gezdim. (s. 144 str. 30)

Zihnim *bu sorularla* meşgulken Rumi’nin vaaz verdiği camiye doğru değil, tam karşı istikamete doğru yürüdüğümü fark ettim. (s. 145 str. 4)

Bataklı damı *saz çubuklarla* pekiştirilmişti. (s. 145 str. 16)

Yaklaştığımı görünce susup *şüphyle* baktılar. (s. 145 str. 18)

Kadınların yanında bir bahçe vardı; akıllara durgunluk verecek güzellikte *katmer katmer açmış güllerle* dolu bir gül bahçesi. (s. 145 str. 21)

Bahçeye vardığım sırada evin kapısı *gümbürtüyle* açıldı ve ızbandut gibi bir kadın dışarı fırladı. (s. 145 str. 23)

Bir eliyle sinek kovalar gibi kış kış yaparak, “Buralar sana göre değil” dedi hünsa. (s. 146 str. 3)

Onun dışındaki her leke ne kadar kötü görünürse görünsün, yıkandı mı temizlenir, *suyla* arınır. (s. 146 str. 20)

Yıkamakla çıkamayan tek pislik kalplerde yağ bağlamış haset ve art niyettir. (s. 146 str. 20)

Az kaldı dövecekmiş gibi *öfkeyle* baktı. (s. 147 str. 2)

Hünsa geri çekilip, *hiddetle* süzdü beni. (s. 147 str. 18)

Başkalarıyla değil, sadece *kendiyle* uğraşan insan, sonunda mükâfat olarak Yaradan’ı tanır. (s. 148 str. 15)

Hünsa bu kez kollarını açtı, öne eğildi, gözlerini kısıp *tehditkâr bir edayla* beni tepeden tırnağa süzdü. (s. 148 str. 18)

Durmazsan, and olsun, Çakal Kafa gelir, o sivri dilini keser, ben de tuzlayıp *afiyetle* yerim. (s. 148 str. 24)

Uyguladığı kararların yanına *kırmızı kalemle* işaret koydu. (s. 149 str. 6)

Gerçi Amerika’daki kadın dergileri *ısrarla* insan ömrünün epey uzadığını, eskiden otuz yaş ne ise şimdilerde kırkın o olduğunu söylüyorlar. (s. 150 str. 6)

Doğum günleri hep neşelendirirdi beni ama nedense bu sabah göğsümde *bir ağırlıkla* uyandım. (s. 150 str. 17)

Bir an hayatımın hep böyle geçip gideceğini düşündüm ve *bu fikirle* ürperdim. (s. 150 str. 19)

Bu sıralar *kendimle* çok uğraşıyorum, belki de romanın etkisidir. (s. 150 str. 27)

Patrone gidip müsaade istesem *benimle* dalga geçecekti. (s. 152 str. 12)

“Pazarda halletmem gereken bir iki işim var, *müsaadenle* gideyim” dedim. (s. 152 str. 20)

Susam bir elini ağzına götürüp, *hayretle* bağırdı: “Çöl Gülü, sen misin? Neden böyle giyindin?” (s. 153 str. 14)

İşte *böylesi tatlı umutlarla* Mevlâna’nın vaaz vereceği camiye doğru yola koyulduk. (s. 153 str. 31)

Doğuma yakın üçüzlerden biri diğerini *göbek bağıyla* boğmuş, boğulan bebek de öç almak istercesine çıkışı kapamış. (s. 155 str. 2)

Nasıl olduysa birisi kulağına sihirli bir deva fısıldamış: “*Bir bakireyle* yatarsan hastalığın ona geçer, sen pirüpak olur, şifa bulursun.” (s. 157 str. 4)

Bir de *kendi istekleriyle* gelmiş fahişeler vardı. (s. 157 str. 11)

Şehirden ayrıldıktan sonra *askerlerle, canbazlarla, oyuncularla, kâhinlerle, Çingenelerle* gezdim; hepsinin keyfine köle oldum. (s. 157 str. 32, 33)

Vaktiyle o bahçe içinde dolaşıp baygın kokularını içime çekerdim ama bir gün pat diye kendimi dışarıda, cennetten kovulmuş buldum. (s. 158 str. 11)

Bu arzuyla iman bahçesinin etrafını dolaşıyor, açık bir kapı arıyorum. (s. 158 str. 15)

Nihayet *Susam*'la camiye vardık. (s. 158 str. 18)

Hâlbuki derviş yanı başımda diz çöktü, *benimle* aynı hizaya gelip, gözünü gözüme dikti. (s. 160 str. 19)

Birden anladım ki *biriyle* konuşmayalı uzun zaman olmuş. (s. 160 str. 23)

“Cüzâmlı bir adama ayna mı verirsin?” dedim *hayretle*. (s. 161 str. 7)

İnanılmaz bir hızla ve *kararlılıkla* güruha doğru rap rap yürüyor! (s. 162 str. 1)

Galeyana gelen bir delikanlı öne atıldı, kadının sarığına yapıştığı gibi *var gücüyle* asıldı. (s. 162 str. 32)

Bunu *demesiyle* Şems'in fahişenin elini tutup kendine doğru çekmesi bir oldu; böylece kadını bir hamlede ayaktakımından uzaklaştırdı. (s. 163 str. 5)

Tam sızmak üzereydim ki *dışarıda kopan patırtıyla* sıçradım. (s. 164 str. 15-16)

Etrafa bakınca diğer müşterilerin *benimle* dalga geçtiğini gördüm. (s. 164 str. 20)

Salyangoz hızıyla ilerliyordu kalabalık. (s. 164 str. 29)

Bir elimle pencereye tutundum, *diğer elimle* kaşığıcıyı sarkıttım. (s. 165 str. 5)

Hıristos *endişeyle* seslendi: “Süleyman! Çabuk kapa şu camı, masana geç!” (s. 165 str. 19)

Gel Hayyam'dan *bir rubaiyle* taçlandırılım şu lafları. (s. 166 str. 24)

İranlı tacir *neşeyle* bağırdı: “Elbette ya, ha şunu bi anlatamadık!” (s. 167 str. 1)

Konya'nın Yahudi mahallesinde, bir Hıristiyan'ın meyhanesinde, her inançtan her mizaçtan biz cümle demkeşler *neşeyle* kadehlerimizi kaldırdık. (s. 167 str. 15-16)

Tıpkı bu meseleyi *David*'le konuşmamak istememesi gibi. (s. 168 str. 17)

Ella bazen David'i *dikkatle*, âdeta *hayretle* kendisine bakarken yakalıyordu. (s. 168 str. 29)

Oysa Ella'nın David'e soru sormamasının bir sebebi vardı: *Cevaplarla* nasıl baş edeceğini bilmiyordu! (s. 168 str. 33)

Açtığında *beklemediği bir bilgiyle* karşılaşmıştı. (s. 169 str. 8)

Genç kızlığının en delişmen günlerinde bile *arkadaşlarıyla* gizli saklı buluşup sigara içmemiş; zil zurna sarhoş olup barlardan atılmamıştı. (s. 170 str. 5)

Ekseriya ya *sımsıkı bir topuzla* toplar ya da arkadan örerdi. (s. 171 str. 2)

Zaten Ella bugüne kadar *göz kalemiyle* simetrik iki çizgi çekebilmiş değildi. (s. 171 str. 7)

Ya etrafındaki insanlara aşırı müdahale ediyordu, (Jeannette'in evlilik planlarını duyunca yaptığı gibi) yahut *fazlasıyla* edilgen ve uysal oluyordu (kocasının kaçamakları karşısında yaptığı gibi). (s. 171 str. 12-14)

Hafifçe yutkunup, *kısıık bir sesle* ekledi: “Yalnız hangisini seçersen seç, lütfen elini çabuk tut. Biliyorsun, artık kırk yaşına bastım, genç sayılmam. Bu benim son fırsatım.” (s. 171 str. 30)
Nedendir bilmem, bazı erkekler hem *fahişelerle* yatmadan duramaz, hem de bizim gibilerden nefret eder. (s. 172 str. 27)

Sonra ikisi birden arkalarını dönüp, *buz gibi bakışlarla* süzdüler beni. (s. 173 str. 8)

Çocuksu bir umutla olduğum yerde durur, gözlerimi kaparsam, olay kendiliğinden kapanır sandım. (s. 173 str. 12)

Herkes dönüp *merakla* bizden yana baktı, hatta birkaç kişi cık cık edip ayıpladıysa da kimse müdahale etmedi. (s. 173 str. 27)

“Keşke hiç gitmeseydim camiye” diye kendi kendime *yüksek sesle* söylendim. (s. 174 str. 10)

Kimi insan vardır, hayata *muhteşem bir hâleyle* başlar. (s. 174 str. 29)

“*Müsadenle* sana bir hikâye anlatmak isterim” dedi. (s. 175 str. 9-10)

Sufi kadını görür görmez eline yapışıp, *hürmetle* öpmüş. (s. 175 str. 18)

Neden böyle yaptığını sorunca Sufi demiş ki, “dün sen o susuz köpekçiğe *samimiyetle* şefkat gösterdin ya, Rab tüm günahlarını oracıkta affetti. Kardan paksın şimdi...” (s. 175 str. 21)

Ama o *çoşkuyla* konuşmaya devam etti. (s. 176 str. 11)

Sen sadece atacağın ilk adımı *düşünmekle* yükümlüsün. (s. 177 str. 22)

Çarıklarım kaldırımda takır takır sesler çıkartarak yürürken, aklıma Mevlâna'nın *alâ u vâlâ ile* sokaktan geçişi geldi. (s. 178 str. 9)

İşte *bu düşüncelerle* boğuşarak köşeyi döndüm, yan sokağa daldım. (s. 178 str. 19)

“Pöf, ne berbat kokuyor ortalık” dedi abartılı bir eda, *müstehzi bir bakışla*. (s. 178 str. 33)

Tam o sırada ay bulutların arasından peyda oldu, *ışııyla* hepimizi yıkadı. (s. 179 str. 10)

Ama aniden *göğsüme inen kırbaçla* sarsıldım. (s. 179 str. 26)

Can havliyle ben de gitgide *daha yüksek sesle* söylüyordum. (s. 180 str. 12, 13)

Son lafi ben ederim sandım ama *ağzıma dolankanla* konuşamadım. (s. 180 str. 21)

Yirmi Birinci Kural. Hepimiz *farklı sıfatlarla* sıfatlandırıldık. (s. 181 str. 27)

Bir kitaptan okur gibi *canlı bir ezgiyle* konuşmaya devam etti. (s. 182 str. 5)

Her adımla Hakk'a biraz daha yaklaşıyoruz. (s. 182 str. 14)

Şems *çocukla* konuşur gibi *şefkatle* gülümsedi. (s. 183 str. 1)

Ella *derin bir suçluluk duygusuyla* karşıladı bu haberi. (s. 183 str. 25)

Bu zaman zarfında Ella her gün *Aziz Z. Zahara ile* yazışmaya başladı. (s. 184 str. 1)

En sevdiği dizi izlerken, Füzyon Yemek Pişirme Kulübü'nde domates doğrarken, *komşularıyla* telefonda konuşurken, yahut ikizlerin okul ve ev ödevi dırdırlarını dinlerken bile dizüstü bilgisayarını hep yanında, mesaj kutusu hep açıktı. (s. 184 str. 14)

Griler ve bejlerle dolu bir tuvale benzeyen hayatına şimdilerde capcanlı bir renk ekleniyordu: Parlak, simli, neredeyse çığırkan bir mor. (s. 184 str. 22)

Çoluk çocuk sahibi bir kadinken *yabancı bir adamla* sabah akşam mektuplaşıp içli dışlı olmak Ella'nın vicdanını kemiriyordu. (s. 185 str. 11)

Benimse hayatım hep *planlar ve listeler yapmakla* geçiyor Aziz. (s. 185 str. 23-24)

Onlarla dürüstçe konuşup, topyekûn savaşmak yerine “hayatlarına sızma” tekniği kullanıyormuşum. (s. 186 str. 3)

Bir *kız arkadaşıyla* işi Hindistan'a gidip, aşramlarda kalma planları yapmaya kadar vardırırmıştık. (s. 186 str. 14)

Tasavvufla tanıştığımda Tanrı'nın huzurunda kendime söz verdim. (s. 187 str. 21)

Bir de bakmışsın ki *rüzgârla* yayılan ateş gibi dört bir yanı kaplamış. (s. 191 str. 13)

Baybars bu vazifeyi *layıkıyla* yerine getirecek basirette ve cesarettedir. (s. 192 str. 3)

Başımıza gelmedik bir gökten taş yağması kaldı; *bu gidişle* o da olur artık. (s. 192 str. 26)

Belki kimilerinin kulağına hoş gelir böyle şekersiz sözler ama bıçak kemiğe dayanıp da iş *kâfirler ve mülhitler ordusuyla* savaşmaya gelince bize ne faydası var? (s. 193 str. 7)

Sufiler sorsan mübarek Kuran-ı Kerime *esrarengiz sembollerle, işaretlerle, rumuzla* dolu. (s. 193 str. 26)

Sufî taifesi örtük atıflar, *saklı mesajlar aramakla* o kadar bozmuş ki aklını, yüce Allah'ın apaçık söylediklerini anlamaya fırsat bulamıyor. (s. 193 str. 31)

Allah'ın, ne yöne dönersek dönelim O'nu hem arayalım, hem bulalım diye kendi suretinde yarattığı kâinatın muazzamlığı karşısında kalbimiz *sevinç ve sevgiyle* dolmalıydı. (s. 195 str. 18)

Merak ediyorum, acaba Mevlâna'nın *onlarla* arası nasıldı? (s. 195 str. 27)

Derviş *sükunetle* yanıt vermiş. (s. 196 str. 12)

Yarın sabah ben de *herkesle* beraber büyük camiye gidip Rumi'yi dinleyeceğim. (s. 196 str. 26)

Güzeli sevip çirkini *elinin tersiyle* itmek en kolayı. (s. 197 str. 10)

Kemik verirsen seviniyor, *şükranla* kuyruklarını sallıyorlar. (s. 197 str. 14)

Bu can tende durdukça *Tebrizli Şems ile* tanıştığım günü unutmayacağım. (s. 197 str. 26)

Atın her adımında zillerin belli belirsiz çalmasını dinlemeyi severdim ama etraf *o kadar çok insanla* çevrili, yol tıkalıyken hızlı gitmek ne mümkün! (s. 198 str. 13)

Daha *büyük taleplerle* gelenler de vardı: Ölümcül hastalıklarına şifa bulmamı talep edenlerden tutun, büyü bozmamı rica edenlere kadar. (s. 198 str. 22-23)

Derviş ise etrafından habersiz gibiydi; şimdi gözlerini bana çevirmiş, *gizemli bir ifadeyle* bakıyordu. (s. 199 str. 25)

O hâlde evvela şu atından in de *benimle* aynı hizaya gel. (s. 199 str. 30)

Bugüne dek kimse *benimle* böyle konuşmaya cesaret edememişti. (s. 199 str. 32)

Bir düşün, Peygamber Hazretleri şöyle buyurmamış mıydı? ‘ Yarabbi, Seni tebcil ederim. Seni *lâyıkıyla* bilemedim’. (s. 200 str. 14)

Benden *samimiyetle* bir şey istiyordu. (s. 200 str. 24)

O kadarla mesut ve serhoş oldu. (s. 201 str. 7)

O mertebede bile *Allah ile* nefis ayrı gayrıdır. (s. 201 str. 10)

Boşuna değil, ‘seni *lâyıkıyla* bilemedik’ deyişi. (s. 201 str. 14)

Gözlerini tekrar kaldırdığında, batan güneşin ölgün ışığında, *yepyeni bir ilgiyle* baktı bana. (s. 201 str. 19)

Ben de onun önünde *hürmetle* eğildim. (s. 201 str. 20)

Fısıltıya yakın bir sesle şöyle dedi: “Ben artık gitsem iyi olur. Hayranlarından alıkoymayayım seni.” (s. 201 str. 29)

Dudaklarını *iştihakla* sıktı, sanki bir şeyler söylemek istiyor ama söyleyemiyordu. (s. 202 str. 2)

Ondan gelen her yeni e-postayla beraber hakkında yeni bir bilgi daha öğreniyor, elindeki bulmacanın bir parçasını daha tamamlıyordu. (s. 202 str. 27)

Sadece sırt çantası ve *bir neyle* yolculuk ediyordu. (s. 203 str. 14)

Ne de olsa zaman zaman *ailesiyle* beraber birkaç dini vecibeyi yerine getirdiği olurdu. (s. 204 str. 3)

O günden bugüne her ülkeden, her din ve kültürden *mistiklerle* hemhâl olup ekmek paylaşmıştı. (s. 204 str. 27)

Alışverişe çıkmak, bulaşık makinesini tamir ettirmek gibi gayet süfli işler dahi bundan payını alıyor, en ufak ayrıntı planlanıp, *titizlikle* hazırlanmış listeler ve takvimler şeklinde çantasının içindeki yerini alıyordu. (s. 205 str. 11)

Aynı sebepten ötürü, aşkın ne “*gelecek planları*” ne “*düniün hatıraları*” ile ilgisi olduğuna inanıyordu. (s. 205 str. 14)

*Birkaç arkadaşım*la ava çıkmıştık, ancak ertesi gün dönebildim. (s. 205 str. 25)

Dahası, Tebrizli Şems nâmındaki bu davetsiz misafir, Kerra'nın dediğine göre bundan böyle *bizimle* kalacaktı. (s. 206 str. 12)

Kendi gözlerimle görmek istiyordum. (s. 206 str. 15)

Babam gibi bir adamla alelade bir dervişin ortak nesi olabilirdi ki? (s. 206 str. 26)

Babamızın gece gündüz tüm vaktini *bir yabancıyla* geçirmesi, ailesini ihmal etmesi sana batmıyor da benim kapı dinlemem mi batıyor? (s. 207 str. 19)

Babamın *Şems'le* kütüphaneye çekilmesinden kırk gün sonra bu sabah tuhaf bir şey oldu. (s. 208 str. 5-6)

“Haydi çık!” diye tekrarladı babam, bu sefer *daha haşin ve hırçın bir sesle*. (s. 209 str. 25)

“Söyle bana Bistâmî mi daha ilerde yoksa Peygamber Efendimiz mi?” Bu soruyu *elinin tersiyle* itmek ya da geçiştirmek kolay. (s. 210 str. 8)

Nefsimiz buralardan bir bir geçmeden, kendini ayrı bir varlık sanmaktan vazgeçmeden yolculuğunu tamamlayıp *Hak ile* bütünleşemez. (s. 210 str. 17)

Dünyevi işlerden gayrısını düşünmeyen, paraya iktidara makama tamah eden, *şişkin ve semiz bir “Ben” zannıyla* yaşayan insan bu makamdadır. (s. 210 str. 23-24)

Hep başkalarını suçlar, eleştirir, çekiştirir; nefes alır gibi *doğallıkla* dedikodu ve iftira eder; katiyen kendilerinde kusur bulmaz; başkalarını yargılar; şüphe, kuşku ve kibir ikliminde yaşarlar. (s. 210 str. 26)

Başkalarıyla iyi geçinir, sadece seccade üstünde namaz kılarken değil, her zaman huzurdadır. (s. 211 str. 30)

Oysa Mevlâna'nın bugün *Şems'le* konuştuğu gibi *benimle* de hararetili hararetili konuşmasını, bana da akıl danışmasını nasıl istiyordum. (s. 213 str. 26)

Kütüphanesi *birbirinden kıymetli el yazmalarıyla* doludur, çoğu rahmetli pederinden miras. (s. 214 str. 5)

İnsan sonunu geldiği bir kitabı her seferinde *yeni bir merakla* okur mu? (s. 214 str. 9)

“Bana *çuvalla* altın verseler, babamın kitaplarının bir sayfasına değişmem” der Mevlâna. (s. 214 str. 10)

İşte öyle *kendi kendimle* cebelleşerek ne kadar vakit geçti bilmem ama dalmış olmalıydım. (s. 214 str. 32)

Arkamı döner dönmez *Mevlâna'yla* göz göze geldik. (s. 215 str. 2)

Sekiz yıllık evliliğimiz boyunca bir tek o zaman *benimle* böyle sert konuştu. (s. 215 str. 7)

“Temizlik yapıyordum sadece” diye yanıtladım, *cılız bir sesle*. (s. 215 str. 9)

O *yeknesak bir sesle* konuşurken, ben de gözlerimi kapayıp *onunla* beraber Arap Çölleri'ne, Afrika'nın şimalindeki Bedevi çadırlarına, suları masmavi Akdeniz'e seyahat ettim. (s. 216 str. 19, 20)

Kız kardeşim *neşeyle* ellerini çarptı: "Ayıldı! Yaşasın, Kimya geri geldi!" (s. 216 str. 31)

Bilge bir şey demedi, sadece *dikkatle* baktı bana, zihnimi okumaya çalışırcasına. (s. 217 str. 3)

Böylece çok geçmeden *babamla* ikimiz yollara düşüp Konya'ya geldik. (s. 218 str. 5)

Gözucuyla Mevlâna'nın yüzüne baktım. (s. 218 str. 17)

O *babamla* ayaküstü sohbete dalınca, ben de arka bahçeye yürüdüm. (s. 218 str. 18)

Ben başımı sallayınca kadın *sevinçle* gülümsedi. (s. 218 str. 28)

Kadınla beraber Mevlâna ile babamın yanına döndük. (s. 218 str. 30)

Babam *benimle* gurur duysun istiyordum ama bir türlü konuşamadım. (s. 219 str. 10)

Bakıyorum evime uğrayıp *zevcemle* konuşmuşsun. (s. 219 str. 32)

"Kerra Hatun'dan değil Gevher Hatun'dan bahsediyordum" dedim isimleri *dikkatle* teleffuz ederek. (s. 220 str. 5)

Ama gittiği yerden daima *muhabbetle* sizi izliyormuş. (s. 221 str. 2)

O an anladım ki *Mevlâna'yla* tanışmamın etkileri çok ötelere uzanacak. (s. 221 str. 4-5)

Annemle aramız hiçbir zaman yakın olmamıştı ama şimdi Allah sanki anamın gönlümdeki boşluğunu doldurmak için bana iki baba birden veriyordu: Gerçek babam ve Efendi babam. (s. 221 str. 5)

Zamanla Kerra kendi anamdan ileri oldu; her zaman müşfik ve sevecendi. (s. 221 str. 11)

Ama ben ona sadece *bir ağabey gözüyle* bakıyorum. (s. 221 str. 16)

Her fırsatta *Aşk Şeriatı'yla* uğraşiyor; roman hakkında yazdığı yayın raporunun son rötuşlarını tamamlıyordu. (s. 221 str. 27)

Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, *benzer hayatlar süren on beş kadınla* yan yana dizilip yemek pişirmek zoruna gitmeye başlamıştı. (s. 222 str. 6, 7)

Bu arada Ella, *Aziz'la* yazışmalarını bir sır gibi kendine saklıyordu. (s. 222 str. 9)

Yayınevi, Ella'nın raporunu hazırladığı *romanın yazarıyla* sürekli yazıştığını bilmiyordu. (s. 222 str. 13)

Öte yandan çocukları ve kocası ne *yalnız kalma bahanesiyle* romana deli gibi kaptırmasının, ne de *yazarla* arasındaki yakınlaşmanın farkındaydı. (s. 222 str. 14, 15)

Sabırla önemli bir şeyler olmasını bekliyordu. (s. 222 str. 20)

Aziz'le konuşurken yumuşak, kırılığandı Ella'nın sesi. (s. 222 str. 26)

Acaba *Aziz'la* yakınlaşması da öyle bir şey miydi? (s. 223 str. 12)

Kitapla ilgili çalışma bitince bu yakınlık da kendiliğinden sönecek miydi? (s. 223 str. 13)

Çocuklarıyla ilişkisinde tahakkümperver olmamaya azami gayret ediyordu. (s. 223 str. 16)

Aziz'la yazışmalarından öğrendiği bir şey varsa, o da talepkâr ve ısrarcı olmaktan vazgeçip sakın ve dingin oldukça, çocuklarının ona açıldığıydı. (s. 223 str. 17)

Günler geceler geçiyor; olayların gelişimini *tarafsız bir nazarla* izliyordu. (s. 223 str. 25)

Acaba bu yüzden mi *onunla* daha çok vakit geçirmeyi ister olmuştu? (s. 223 str. 29)

Bir süredir *diğer kadın(lar)la* görüşmediğini tahmin ediyordu Ella. (s. 223 str. 31)

Rol yapmayı bırakalıberi ikisinin de defolarını, hatalarını *tüm çıplaklığıyla* görebiliyordu. (s. 224 str. 6)

Şimdiyse olan biteni bildiğini ama umursamadığını anlatıyordu *her hareketiyle*. (s. 224 str. 22)

Üç çocuk annesi kadın nasıl olmuştu da bedbinliğini keşfetmiş, *kendiyle* yüzleşmişti? (s. 224 str. 29-30)

Şems'le her sohbet sonrasında Mevlâna farklı bir adama dönüşüyor; öylesine uzak, düşünceli, sanki vücudu burada ama kendi yok. (s. 225 str. 19)

Aynı yemeği yiyip *aynı şarkılarla* içleniyor, aynı batıl itikatları paylaşıp, gece oldu mu aynı rüyaları görebiliyorsak neden beraber yaşayamayalım? (s. 226 str. 21)

Yani sen şimdi her türlü art niyeti aklından geçir; onun bunun dedikodusunu yap, kuyusunu kaz; karısının kızının namusuna dil uzat; elin işte olsun, gözün oynasta; camiden çıkar çıkmaz kıldığın namazı unut; sonra da *iki koyun kesmekle, dört dua ezberlemekle* her şey halloldu zannet! (s. 229 str. 1, 2)

Boş yere *abdest almakla* uğraşma, eğer kalbini temizlemeyi bilmiyorsan evvela. (s. 229 str. 3)

Benim Rabbim tüccar değil ki, *senin gibilerle* ticaret yapsın! (s. 229 str. 4)

Kendilerini Allah Aşkında yok edeceklerine, *nefisleri ile* cihada girişeceklerine o mutaassıplar habire başkalarıyla dövüşüp, nesilden nesile, dalga dalga korku saçarlar. (s. 230 str. 4)

Hayatları *bitmek bilmez bir hamaset ve husumetle* doludur; sevgisizlikleri üzerlerini örten bir kara buluttur. (s. 230 str. 13)

Herkes durmadan nutuk atarlar: “Mahşer günü geldiğinde kıldan ince, kılıçtan keskince Sırat Köprüsü’nden geçmeye mecbur kalacağız. Köprüyü geçemeyen günahkârlar alttaki cehennem çukurlarına düşüp zebaniler elinde ilelebet azap çekecek. Faziletli yaşam sürenlerse köprünün öbür ucuna varıp *hurmalarla, hurilerle* mükâfatlandırılacak.” (s. 230 str. 26)

Ne vakit *birileriyle* kavgaya tutuşsak; nefrete, hasede ve kine bulaşsak, tepetaklak cehenneme düşüveririz. (s. 230 str. 32)

Ya da insanlığa maddi manevi hayrı dokunan, kalp kırmak yerine kalp onaran, sonsuz bir muhabbet zincirinde halka olmayı başaran ve kâinatın sırlarına *parmaklarının ucuyla* dokunan kişinin doygunluğundan öte cennet mi var? (s. 231 str. 9)

Yüreğin bir kadife keseye dönüşür, içinde sırma bir yumak; sen *bu yufka gönülle* kimselere kıyamazsın. (s. 231 str. 21)

Geçen gün *Mevlâna ile* bu meseleleri düşünürken, birdenbire gözlerini kapadı ve şu mısralar döküldü o canım dudaklarından. (s. 231 str. 27)

Ella her ne kadar romanı hakkındaki düşüncelerini *Aziz’le* paylaşmaya can atsa da bunun profesyonelce olmayacağını *düşüncesiyle* kendini tutmuştu. (s. 232 str. 16-17)

Yazarla olan etkileşme ile roman hakkındaki çalışmasını *titizlikle* ayırmıştı. (s. 232 str. 21, 22)

Ama *zamanla* merakı ağır basmaya başladı. (s. 233 str. 3)

Romanda *Rumi ile* tanışmak için Konya’ya gitmeden evvel Şems nasıl tarif edilmişse Aziz de aynen öyleydi; en azından sima olarak. (s. 234 str. 6)

Şu durumda, *sekiz yüz sene arayla* yaşamış iki erkek arasındaki benzerlik hayli şaşırtıcıydı. (s. 234 str. 14)

İlk olarak Aşk Şeriatı’nı sırf hikâye açısından değil de *farklı bir gözle*; Şems-i Tebrizî’de gizlenmiş olan Aziz’i, yani *baş karakterde gizlenen yazarı bulmak amacıyla* yeniden okumaya karar verdi. (s. 234 str. 21, 22)

Belki de bu yüzden *kendiyle* yüzleşmekte bu kadar geç kalmıştı. (s. 234 str. 33)

Harp sanatını hatmetmişler: Her biri farklı amaca hizmet eden envai çeşit silah kullanıyor; her bir neferi çevşenler kuşanmış; *şeşber, teber, şimşer ve kargayla* donanmış. (s. 236 str. 14)

Bir taburdan diğerine *ıslıkla* haber salan oklar bile yapmışlar. (s. 236 str. 16)

Rumi henüz çocukken *ailesiyle* beraber Afganistan’dan kaçıp Anadolu’ya sığınmış. (s. 237 str. 15)

Demiş ki peygamber halefi, eshâb-ı kirâmdan damadı Hazreti Ali bir gün *bir kâfirle* meydanda cenk ediyormuş. (s. 237 str. 24)

Hazreti Ali tam zülfikârı adamın kalbine daldıracakken birdenbire kâfir başını kaldırıp *nefretle* suratına tükürmüştü. (s. 237 str. 26)

Kâfir öyle duygulanmış ki *o* günden sonra kendini Ali’nin hizmetine adanmış; *zamanla*, kendi arzu ve *iradesiyle* Müslüman olmuş. (s. 238 str. 7)

Vaktiyle Baba Samed bana şöyle demişti: “Bu dünyadan bir Tebrizli Şems geçti. Hem de bir kez değil, yüzlerce kez. Her asırda yeniden gelir onlar. Ama Şems’i görecek, görüp de kıymetini bilecek Rumiler olmadıktan sonra neye yarar? Sen o yüzden Rumileri ara!” (s. 238 str. 25)

Ve sen bunca zaman aslında hep *bir eksiklik duygusuyla* yaşadığını, bilmediğin bir şeye hasret çektiğini anlarsın. (s. 240 str. 6)

Ne yapayım da ailemin Şems’i *benim gözümle* görmesini sağlayayım? (s. 240 str. 27)

Giderek merakı katlanmış, bildiği ne kadar Ali Cengiz oyunu varsa oynamış ki, Leyla’yı *dünya gözüyle* bir kerecik görsün. (s. 241 str. 23)

Ne yapсам da anlasalar Şems-i Tebrizî’yi görmek için kendi önyargılı gözlerini bir kenara bırakıp *Mecnun’un gözleriyle* bakmaları gerektiğini? (s. 242 str. 8)

Bir süredir *bu karma karışık hislerle* bocalıyordum. (s. 243 str. 12)

Eskiden, yani Şems bu eve gelmeden evvel, *Mevlâna ile* haftada üç dört gün çalışır; ayetleri iniş sırasına göre incelerdik. (s. 243 str. 15-16)

“Kuran-ı Kerim’deki bir sûreyi anlamakta güçlük çekiyorum” dedim *tereddütle*. (s. 244 str. 5)

Şems kendi kendine konuşurcasına, mırıl mırıl cevap verdi: “Kuran taze bir gelin gibidir Kimya. Onu okumak isteyen kişi yanına *itinayla* yaklaşamazsa, o da kapanır, katiyen açmaz peçesini.” (s. 244 str. 8)

Kız kardeşimle kaç öğleden sonra dağ pınarlarında yüzmüş, şen şakarak gülmüş, eğlenmiştik. (s. 245 str. 21)

İrmakta nice akıntı gizlidir, hepsi *ahenkle* ama ayrı ayrı akar. (s. 245 str. 27)

Şems’in yüzü *tebessümle* aydınlandı. (s. 246 str. 33)

Yanımdayken hem gençliğimi hissediyor, hem *anaç duygularla* doluyordum. (s. 247 str. 13)

Alt dudağını ısırılmış, *gözucuyla* yazdıklarına bakıyordu. (s. 248 str. 17)

Gözlerinde *sıkıntılı bir bakışla* ne yaptığımı sordu. (s. 248 str. 19)

Alaaddin *alaylı bir edayla* güldü, benim de ona eşlik etmemi bekler gibiydi ama ben ağzımı açmayınca, susup sinirli sinirli odada volta atmaya başladı. (s. 249 str. 3)

Alaaddin usulca yanımda dikildi; yaptığım işe *karamsar, kasvetli gözlerle* baktı. (s. 249 str. 33)

Haşhaşiler mebzul miktarda uyuşturucu kullanıp *suikastlar düzenlemeleriyle* nâm ve korku salmış bir mezhepti. (s. 250 str. 12)

Ve Selahaddin Eyyubi, yani Haçlılara karşı *cesaretle* savaşıp Kudüs'ü geri alan ve kimseden korkusu olmayan o muhteşem kumandan, *Haşhaşilerle* mücadeleye cesaret edememiş, alttan almıştı. (s. 250 str. 19)

İnsanlar nasıl olur da Şems'in *bu korkunç örgütle* alâkası olduğunu düşünürlerdi? (s. 250 str. 21)

Onunla konuşurken daha dikkatli olmam gerektiğini fark ettim. (s. 251 str. 4)

Alaaddin *gücenmiş bir edayla* burnundan solduysa da bir şey demedi. (s. 251 str. 8)

“Hatırladın mı bir keresinde sokakta *çocuklarla* kavgaya tutuşmuşsun?” diye sordum. (s. 251 str. 28)

Annem demişti ki birine kızar ya da kırılırsın, kafanda o kişinin çehresini, *sevdiğin birinin çehresiyle* değiştir. (s. 252 str. 1)

Peki, *Şems'in çehresiyle* annemizinkini değiştirmeyi denedin mi? (s. 252 str. 2)

O an sandım ki her şey düzelecek, *Şems'le* arasını yapacak. (s. 252 str. 7)

İster muhteşem bir ziyafet hazırlayayım, ister kuru ekmek ikram edeyim, hep *aynı ifadeyle* teşekkür eder. (s. 252 str. 17)

Bu sabah şafak söker sökmez *Şems'le* evden ayrıldık. (s. 254 str. 21)

Her şey ve herkes *görünmez iplerle* birbirine bağlıdır. (s. 255 str. 5)

Gariban bir köylüyle tanıştım. (s. 255 str. 11)

Şems *kısıt bir sesle*, “Arzın her yerinde insanlar bahtiyar olmaya can atıyor ve tamamlanmak istiyor ama manevî bir rehberden mahrumlar” dedi. (s. 255 str. 24)

Meşhur ve muktedir birisin, etrafın *hayranlarla* kuşatılmış. (s. 256 str. 1)

Önce ağır ağır, *rikkat ve dikkatle*, sonra kendisinden geçerek, hızlanan bir ezgiye eşlik edercesine, *insanüstü bir kudretle* döndü, döndü. (s. 256 str. 18, 19)

Tüm kâinat ve cümle yıldızlar ve dahi ay da *onunla* semaya durdu. (s. 256 str. 21)

Kesik kesik soluyarak, gaybedan gelircesine *boğuk bir sesle* konuştu: “Günü gelecek sana Aşk'ın Şairi diyecekler” dedi. (s. 256 str. 25)

“Ne var?” diye üstleyince en sonunda bir itirafta bulunur gibi *zorlukla* konuştu. (s. 257 str. 6)

Babamla Şems arasındaki manevi bağın ne kadar kuvvetli olduğunu anlamıyorlar. (s. 257 str. 25)

Sen seyahatlerimde bana katılmak istediğini söylüyorsun ama bunu *tek bir şartla* kabul ederim: Yaptıklarımı sorgulamayacaksın. (s. 258 str. 9)

Soru sormadan *benimle* gelebilir, bana güvenebilir misin? (s. 258 str. 10)

En nihayetinde Hızır durup başından beri yaptığı her işi tek tek *sebebiyle* izah etmiş. (s. 258 str. 24)

Hızır'la yoldaşlığı sayesinde gözü maneviyata açılmış. (s. 258 str. 27)

Bu ziyaretçilerin bir kısmı birkaç gün sonra gene geliyor, bu sefer koltuklarının altında *pahalı hediyelerle*. (s. 259 str. 12)

“Ama *insanlarla* tartışıyor, hatta kavga ediyorsun” dedim. (s. 260 str. 9)

Babanla aramızdaki bağın derinliğini anlayamayanlara söyle, önce kendi zihinlerindeki kiri pası temizlesinler! (s. 261 str. 8)

Bir önceki mesajında demişsin ki, “Romanımı iki kez okuduktan ve *Şems ile* aranda bunca benzerlik gördükten sonra hayat hikâyesini merak etmeye başladım. Bana nasıl Sufi olduğunu anlatır mısın?” (s. 261 str. 14)

Yirmi yaşında *hayatımı tümünden değiştirecek iki şeyle* karşılaştım. (s. 262 str. 18)

Arkadaşlarıyla Avrupa'yı gezen ve “tesadüfen” köyümüze uğrayan Hollandalı bir kadın. (s. 262 str. 22)

Devrimci ve yaratıcı fikirler, *sivri eleştirilerle* doluydu; cesur, bağımsız ve asiydi. (s. 263 str. 15)

Bense *böyle idealist davalarla* ilgilenmeyecek kadar “meşgul” ve galiba maddiyatçıydım. (s. 264 str. 4)

Margot ne *statüme* ne de *maaşımla* ilgileniyordu ama ben bunları gün geçtikçe daha çok önemsemeye başladım. (s. 264 str. 8-9)

Ben kafamdan bunları geçiredurayım, evvelsi gün akşam bir müşterinin *ısrarla* beni görmek istediğini söylediklerinde şaşırdım. (s. 266 str. 7)

Baybars gibi bir zorbayla takışmamak gerektiğini biliyordum ama sözümü sakınmadım: “Ben Tebrizli Şems'e kefilim. Senin sandığın gibi kötü biri değil o. Kaç kez beni görmeye geldi. (s. 266 str. 24)

Ben bunları zikrederken Baybars *dikkatle* her hareketimi, her mimiğimi inceliyordu. (s. 268 str. 1)

Bu ota müptela olanların *zamanla* ne hâle geldiklerini de... (s. 268 str. 26)

Bir müddet *sabit gözlerle* tavandaki örümcek ağlarını seyretti. (s. 268 str. 31)

Ve derken başladı *sakin ve sabit bir sesle* korkunç şeyler anlatmaya. (s. 268 str. 33)

“Cengiz Han öldü. Kemikleri peynir tozu gibi dağıldı ama hayaleti hâlâ Moğol Ordularına eşlik ediyor” dedi *boğuk bir sesle*. (s. 269 str. 4)

Hareketlerini yavaşlatmaya çalıştıysam da *esrarın ve biranın etkisiyle* çığırından çıkmış bir hâle gelmişti. (s. 269 str. 30-31)

Yana kaymayı, acımı azaltmayı denedim ama *var gücüyle* üstüme çöktü, öyle kuvvetli bastırdı ki kımıldamam mümkün olmadı. (s. 270 str. 1)

Yüzüme *som bir nefretle* baktı, sanki daha bir dakika önce onu tahrik eden bedenim şimdi onu iğrendiriyordu. (s. 270 str. 7)

Müşterilerin ara sıra *böyle olur olmaz hayallerle* gelmesi, fahişeleri kapatma yapmak istemeleri vak'a-i adiyedendi. (s. 270 str. 16)

Baybars'la takışmanın anlamı olmadığını biliyordum ama elimde değildi. (s. 270 str. 32)

O ana dek soğuk ve mesafeli bakan gözleri *hınçla* doldu. (s. 271 str. 6)

Ağzımı açıp bir şey söyleyecek olduysam da *aniden inen bir darbeye* sesim, nefesim kesildi. (s. 271 str. 11)

Çarpmanın etkisiyle sersemledim ama ne o an, ne daha sonra gıkımı çıkardım. (s. 271 str. 13)

Kaçarsam beni bulurlar; yakalar, yaralar yahut öldürürler *korkusuyla* senelerdir köle gibi vücudumu satarak emirlerinden çalışmışım. (s. 272 str. 12)

Geri kalan her şey *suyla* yıkanır, yağulurdu. (s. 272 str. 23)

Ve işte o zaman Baybars *yuvalarından fırlamış gözlerle* dehşet içinde bana baktı. (s. 273 str. 7)

Titreyen ellerle kapıyı açtı ve beni öylece yerde bırakarak, esrar çubuğunu, kesesini ve kıyafetlerini unutarak âdeta kaçarcasına merdivenlerden inip, kerhaneden uzaklaştı. (s. 273 str. 10)

Şems'i görmek, *onunla* başbaşa konuşabilmek için habire fırsat koladım. (s. 273 str. 16)

Yüzüme *sabit bir nazarla* baktığında elim ayağım birbirine dolaşıyor, içim eriyordu. (s. 274 str. 15)

Alnını hafifçe kırıştırıp, dudaklarında *buse gibi yumuşacık bir hüznle* bekledi; düşüncelerini elevermeyen bir esrar perdesi çehresinde asılı kaldı. (s. 274 str. 17)

“Yani mecazi aşkın! İlahi aşkın! Kuran'ı *daha derin bir şuurla* okumak için...” (s. 274 str. 27)

Derviş demiş ki: “Gel *benimle*, beraber görelim.” (s. 275 str. 25)

Şayet insanları *cehennemle* ürkütüp *cennetle* teşvik etmeseydi, insanlık çığırından çıkar, dünya feci bir yer hâline gelirdi. (s. 276 str. 16)

Oysa bir tek şahıs hakkında konuştuğumuz tek bir kötü kelime, hele hele yalan, iftira ve karalama, muhakkak döner dolaşır; sahibine *misliyle* geri gelir. (s. 278 str. 14)

Eroinle ilk tanıştığımda, bir müddet *şiringayla* değil, burundan çektim. (s. 281 str. 13)

Evlerinde kaldım, arabalarını kullandım, yazlıklarında barındım, pişirdikleri yemekleri yedim, kocalarının kıyafetlerini giydim, *kredi kartlarıyla* alışveriş yaptım ama benden talep ettikleri ve yerden göğe kadar hak ettikleri sevgiyi vermedim. (s. 282 str. 2-3)

İşimi, arkadaşlarımı ve en sonunda *Marot ile* beraber yaşadığımız o aydınlık evi kaybettim. (s. 282 str. 7)

Bu şekilde geçen aylardan sonra *tam anlamıyla* dibe vurdum. (s. 282 str. 18)

Gittikten kısa bir süre sonra, Sahra Çölü'nde *hoşsohbet ve çokbilmiş bir İngiliz antropologla* tanıştım. (s. 283 str. 5)

Ama *onlarla* tanıştıktan sonra “ben” diye bir şey kalmadı. (s. 284 str. 12)

İşte hayatımın bundan sonraki aşamasına, *Sufi kelimesindeki “u” harfiyle* tanışma mevsimi diyorum. (s. 284 str. 13)

Genç kızlar *şakayla* karışık “sana imreniyoruz” derdi, “ne âdet derdin kaldı, ne gebelik, ne kürtaj. Artık ayın her günü canın kimi çekiyorsa *onunla* yatarsın.” (s. 285 str. 12, 14)

Bir Batılı fotoğrafçı İslamiyet’in en kutsal şehirlerine gidip oradaki insanları dinlese ve görüntülese; sonra bu fotoğraf ve hikâyeleri *tüm dünyayla* paylaşırsa, dinler arası barış ve diyaloga hizmet eden bir adım olmaz mı? (s. 287 str. 30)

Ama bu tür hadiseler dışında *Sufilerle* gayet iyi geçiniyordum. (s. 289 str. 22-23)

Amsterdam’da *bir sürü yabancıyla* aynı çatı altında kalmaya alıştım ya dingin bir yalnızlığın ne olduğunu ilk kez tadıyordum. (s. 289 str. 25)

Tüm zamanımı *ibadet ve meditasyonla* geçirdim. (s. 291 str. 8)

Biteviye tespih çekiyor parmakları; *tefekürle* kırışmış alnı, pencerenin yanında, bir başına oturuyor sevgili Mevlâna. (s. 291 str. 25)

Öte âlemden *onun sesiyle* sıyrıldım. (s. 292 str. 13)

İnsanlarla sohbet et. (s. 292 str. 32)

Ayık görünmeye çalışan bütün sarhoşlar gibi o da *abartılı bir ciddiyetle* kaşlarını çatmış, çenesini havaya kaldırmıştı. (s. 297 str. 24)

O sakin, kendinden emin hâli, efendiliği ve azameti, *pahalı ve zarif cüppesiyle* Mevlâna gibi bir zâhid böyle bir mekâna uymuyordu ki. (s. 298 str. 22)

Meyhanedeki herkes *onunla* beraber ayağa fırladı. (s. 299 str. 33)

Böyle ağdalı sorularla kıymetli müşterisinin canını sıkımdan korktu. (s. 300 str. 6-7)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında ileri geri konuşanlar çıkabilir ama bence senin gibi kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi, peşin hükümlere varmadan *bizimle* sohbet etmesi cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 7)

Zihnimde *onunla* kaç defa konuşmuş, en etkileyici ifadeyi bulmak için defalarca prova yapmışım. (s. 301 str. 15)

Şayet “*Kimya ile* abi kardeş sayılırsınız” diyecek olursa, en ufak bir kan bağıımız dahi olmadığını hatırlatacaktım. (s. 301 str. 18)

Her şeyi kafamda hazırlamış ama gel gör ki *babamla* bir dakika yalnız kalamamışım. (s. 301 str. 26)

Ne var ki, bu akşam olabilecek en yanlış şekilde karşılaştım *onunla*. (s. 301 str. 28)

Tam *arkadaşlarımla* buluşmak üzere evden çıkıyordum ki kapı açıldı ve içeri babam girdi. (s. 301 str. 28)

Ve işte o zaman haremlige açılan kapının eşiginde dikilen *Kimya ile* göz göze geldim. (s. 303 str. 15)

Rumi meraktan ziyade *muhabbetle* sordu: “Madem bana bu meyi içirtmeyecektin, daha ilk baştan neden beni meyhaneye gönderdin?” (s. 305 str. 1)

Biz Sufiler *nafile ibadet ya da riyazatyoluyla* değil; şeklen, cebren, yahut göstermelik olsun diye değil; sadece *aşk ve cezbe ile* bağlanırsınız Allah’a.” (s. 305 str. 5, 6)

İnancın büyük olsun ama *inancınla* büyüklük taslama! (s. 305 str. 13)

Orada, yan yana, ayaz bastırana dek avluda bir başımıza, aramızda *katmer katmer açılmış bir gül dalıyla* oturduk ve uzun süre sustuk. (s. 306 str. 14)

Aslında Ella’nın bu Cumartesi akşamı yapmak istediği en son şey *kocasıyla* baş başa yemek yemektir. (s. 306 str. 22)

O kadar çoklardı ki müşteriler *kendi yansımalarıyla* yemek yemektedir. (s. 306 str. 27)

Az sonra *geleneksel Tayland kıyafetiyle* genç bir garson kız siparişleri almaya geldi. (s. 307 str. 6)

Farkında olmadan sesini öyle bir yükseltmişti ki yan masadaki sarışın çift kafalarını kaldırıp *merakla* ondan yana baktı. (s. 308 str. 15)

O adamla bütün yazışmalarını okudum. (s. 308 str. 20)

Kocasını yerden yere vurmak, ona senelerdir kendisini aldattığını hatırlatmak, *Aziz’le* aralarındaki *masum yazışmayla* David’in yediği haltların aynı kefeye konamayacağını belirtmek; bağırarak, çağırarak, lafı gediğine koymak istedi. (s. 309 str. 7)

Kadehindeki şarabı bitirdi, *parmaklarıyla* masada gergin daireler çizdi. (s. 310 str. 15)

Peygamber Efendimiz boşuna dememiş, “Kişi dostunun dini üzeredir. Bu nedenle, *kiminle* dost olacağına dikkat etsin” diye. (s. 312 str. 18)

Ah, o Şems denen soysuz herif benim sınıfıma girecek olsa, *elimin tersiyle* sinek gibi kovalardım. (s. 312 str. 30)

Manastırın başpapazı ile aralarında su sızıyor. (s. 313 str. 15)

Demek ki ya *gâvurlarla*, ya *Müslümanlığı şaibeli dervişanla* arkadaşlık ediyor. (s. 313 str. 16)

Bizi tek tek selâmladıktan sonra, Şeyh Yasin'le biraz laflamaya geldiğini anlattı. (s. 315 str. 12)

“Merak etmeyin, *hocanızla* aramdaki sohbet uzun sürmez” diye ekledi. (s. 315 str. 20)

Arkadaşlarımızla birbirimize baktık ama daha hiçbirimiz cevap veremedi, Şems pervasızca lafa dalarak geçerken uğradığını, koca Konya'da kendisinden en çok nefret eden adamı görmek istediğini söyleyiverdi. (s. 316 str. 5)

“Buraya niye geldiğin umurunda değil. *Seninle* lak lak etmekten daha mühim işlerim var” dedi Şeyh Yasin. (s. 316 str. 12)

“Bakıyorum *benle* yüz yüze konuşmak istemiyorsun. Ama arkamdan konuşmaya gelince vaktin bol, seni kimse tutamıyor” dedi Şems. (s. 316 str. 15)

Seninle konuşacak bir şeyim yok benim. (s. 316 str. 20)

Şems bir yandan konuşurken bir yandan odada volta atmaya, *her yeni kelimeyle* sesini yükseltmeye başladı. (s. 317 str. 30)

Yüzüme *öyle derin bir şefkat ve muhabbetle* baktı ki, kendimi anne babasının takdiriyle sevinen bir çocuk gibi hissettim. (s. 319 str. 33)

O da gülümseyerek bana göz kırptı ve sesinde *yeni bir alevle* anlatmaya koyuldu. (s. 320 str. 10)

Diğerlerini bilmem ama ben bugün *Tebriзли Şems ile* tanıştığıma memnundum. (s. 322 str. 8)

Hünsa *ok gibi delen bir nazarla* suratıma baktıysa da *benimle* ağız dalaşına girmede. (s. 323 str. 18-19)

Mürekkebiyle, kâğıdı zarfı puluyla klasik bir mektup. (s. 324 str. 14)

Hani *biriyle* tanışırsın, çevrende görmeye alıştığın insanlardan çok farklı biri. (s. 324 str. 17)

Kelimelerinle uyandım, *onlarla* uyudum. (s. 325 str. 3, 4)

Biliyor musun, gün boyu kendi kendime konuşur gibi *seninle* konuşuyorum? (s. 325 str. 10-11)

O gün olan bitenleri *seninle* tartışıyorum. (s. 325 str. 11)

Her güzelliği *seninle* paylaşmak istiyorum. (s. 325 str. 14)

Kaçtığım gibi hamama gittim, *tas tas sularla* kırk kez yıkandım. (s. 326 str. 17)

Bir de *elin fahişesiyle* aynı çatı altında yaşayarak elaleme malzeme mi verelim? (s. 327 str. 12)

Şems'le tartışmak ne mümkün! (s. 327 str. 18)

Şems'le bu meseleyi uzun zamandır düşünürdük. (s. 328 str. 23)

Tacirler, debbağlar, demirciler, halıcılar, taş ustaları, boyacılar, attarlar, falcılar, kâtipler, çömlekçiler, fırıncılar, kâhinler, fare avcıları, esans satıcıları... hatta ve hatta *bir kısım talebesiyle* Şeyh Yasin bile oradaydı. (s. 329 str. 20)

Gözucuyla sağıma soluma bakıp semayı izleyenlerin tepkilerini gözetlemeyi ihmal etmedim. (s. 330 str. 24)

Zarif hareketlerle ellerini çaprazlama kavuşturup meydandaki herkesi selâmladılar. (s. 331 str. 11)

Yaptığı işten memnun, kendinden emin bir hâlde Keyhusrev meydana sırtını dönüp, *kafilesiyle* beraber çıkış yolunu tuttu. (s. 332 str. 17)

Keyhusrev omzunun üzerinden *inanmaz gözlerle* arkasına baktı. (s. 332 str. 24)

“Biz para için sema etmiyoruz” dedi *davudî bir sesle*. (s. 332 str. 30)

Birkaç *arkadaşla* beraber İrşad'ın evinde kaldık. (s. 334 str. 20)

Ertesi gün *Şems ile* erkek erkeğe konuşmak üzere eve döndüm. (s. 335 str. 1)

Ama bir de ne görsün, diğer kavanoz da *onunla* beraber kırılmamış mı? (s. 336 str. 26)

Babamla ortak hiçbir noktanız yok. (s. 337 str. 4)

Aşk ile icra edilen bir sanat nasıl küfür olur? (s. 337 str. 11)

Ayinden önce *Rumi ile* beraber tefekküre dalmak üzere sessiz bir odaya çekildik. (s. 337 str. 24)

Bir ayağımız şeriat üste sabit, *bir ayağımızla* yetmiş iki milleti devrederiz. (s. 338 str. 4)

Ayin sonrası *Keyhusrev*'le aramızda geçenlerden dolayı pişman değilim. (s. 339 str. 1)

Rumi ile bu dünyadaki zamanımızın sonuna varıyordum. (s. 339 str. 33)

Daha bu sabah Scott'u *yeni kız arkadaşıyla* görüp bunalıma giren Jeannette'in bile iştahı açılmış gibiydi. (s. 340 str. 25)

Kocasının bahçe çitlerini maviye boyama önerisine ses etmedi, *Jeannette ile* üniversitedeki derslerin yoğunluğunu konuştu, *ikizlerle* de Karayip Korsanları filmi hakkında lafladı. (s. 341 str. 1, 2)

Titreyen ellerle cep telefonunu kapatıp çantasına koydu. (s. 341 str. 15)

Michelle *benimle* toplantıdan önce ayrıca konuşmak istiyormuş. (s. 342 str. 22)

O saatte babamı ancak *vinçle* kaldırabilirsin. (s. 342 str. 26)

Yarın sabah Bostan'a gidip *Aziz'le* kahvaltı edeceğini düşünmek bile kalbinin hızla atmasına yetmişken, hemen şimdi yola çıkmak çılgınlık gibi geliyordu. (s. 343 str. 6)

Evden *arabayla* iki saatte Boston'a varacaktı ama umrunda değildi. (s. 343 str. 11)

“Şimdi çıkarsam gece ondan önce Bostan'a varmış olurum. Sabah da erkenden yayınevine gider *Michelle ile* buluşurum” diye tekrarladı Ella. (s. 343 str. 15)

Gözlerinde karısının *başka bir adamla* buluşmasına mâni olmayacağını ele veren bir boşvermişlik vardı. (s. 343 str. 18)

Böylece kocasına *Aziz'le* sadece bir şeyler içeceğini, ondan sonra eve gidip tek başına uyuyacağını söylemeye çalışıyordu. (s. 343 str. 22)

Yirmi dakikada duşa girdi, *makineyle* saçlarını kuruttu, dişlerini fırçaladı, bir elbise seçti, giydi çıkardı, diğerini denedi, olmadı, bir başkasında karar kıldı, saçlarını taradı, biraz makyaj yaptı, anneannesinin hediyesi ufak yeşim küpeleri taktı, aynada kendine baktı, gördüğünü beğenmedi ve gitti başka bir elbise giydi. (s. 344 str. 11-12)

Bu adamla sadece bir fincan kahve içecekti. (s. 345 str. 2)

Yoksa *Zahara'yla* yaşayacağı her macera, bir macera olarak kalmaya mahkûmdu, gelip geçiciydi. (s. 345 str. 4)

Tuttu, beni kendisi gibi düşkün, *sefil ve kimsesiz insanlarla* tanıştırdı. (s. 350 str. 18)

Mürit cevap vermiş: “Efendim, ben *ilk yel ile* gelmedim ki *sonuncusu ile* gideyim.” (s. 354 str. 24, 25)

Aşımızı *onunla* paylaşmaya zorladı bizi. (s. 355 str. 10)

Beni meyhaneye yollayıp *sarhoşlarla* muhabbet ettirdi. (s. 355 str. 12)

Berrak, masmavi bir gök kubbenin altında *Fransis isimli bir Hıristiyan keşişle* satranç oynuyordum. (s. 357 str. 7)

Tam zihnimden bunu geçirirken başımı kaldırdım ve *Sultan Veled'le* göz göze geldim. (s. 357 str. 22)

Benim nefsim de dünyayı dolaşmaya devam etmek, *yeni insanlarla* tanışmak, yeni şehirler görmek istiyordu. (s. 358 str. 18)

“Lütfen *benimle* gel” dedi Sultan Veled. (s. 359 str. 2)

Şems'in geldiği gün Rumi onu şehrin kapısında, ellerinde *papatayalarla* karşıladı. (s. 360 str. 1-2)

Onunla her şeyi konuşuyoruz ama bu sıralar tek bir sohbet konumuz var: Şems! (s. 360 str. 14)

Mevlâna'nın uzun zamandır zihnini meşgul eden bir konu var ama henüz *kimseyle* paylaşmadı. (s. 360 str. 20-21)

Baban Mevlâna merak eder Kimyacım: Acaba sen *Şems ile* evlenmek ister misin? (s. 360 str. 30)

Ufacık çocuklar bile *evli genç kadınla* bekâr kızı şıp diye ayırdediyordu. (s. 361 str. 3)

Yani demek istedğim, *bu evin bir ferdi ile* evlenirsem. (s. 361 str. 21)

“*Alaaddin 'le* mi evlenmek istiyorsun yoksa” diye sordu Rumi. (s. 361 str. 22)

Alaaddin 'le evlenmek isteyeceğimi de nereden çıkarmıştı? (s. 361 str. 24)

Buraya geliş sebebim *Şems 'le* evlenmek istediğimi söylemekti. (s. 362 str. 5)

O zaman Mevlâna *dikkatle* yüzümü inceledi: “Yani sen bana yardım etmek için mi *Şems ile* evlenmek istersin? Burada kalsın diye, öyle mi?” (s. 362 str. 12, 13)

Ya *onunla* evlenirim ya *kimseyle* evlenmem. (s. 362 str. 17)

Buruk bir tebessümle yanıma oturup ahiret sualleri gibi ardı ardına sorular sordu. (s. 362 str. 21)

Emin misin kızım, hakikaten *Şems 'le* evlenmek istiyor musun? (s. 362 str. 23)

Yaşına yakın birisiyle evlensen daha iyi olmaz mı? (s. 362 str. 26)

Hazreti Ayşe var; tabii, muhakkak Fatma anamız da var ama belki senin nazarında onlar *Hazreti Meryem 'le* bir değil. (s. 364 str. 18-19)

Sufi *dış kabukla* ilgilenmez. (s. 365 str. 10)

Bu eve geldiğinden beri ilk defa *Tebrizli Şems ile* bir yakınlık ve sırdaşlık paylaştım. (s. 365 str. 30)

Ve işte o zaman ilk defa anladım *Şems'in* ne denli geniş ve güzel gönüllü bir insan olduğunu ve kocamın *onunla* dostluğuna neden bu kadar önem verdiğini. (s. 366 str. 3)

Kimseyle göz göze gelmek, bir tanıdığa rastlamamak için tüm dikkatini duvardaki tablolar, raflardaki bibolara verdi. (s. 366 str. 13)

Ella *böyle bir adamla* bir fincan kahve içmekten kimseye zarar gelmez diye düşündü. (s. 366 str. 29)

Ve üç çocuk annesi Ella Rubinstein, bir aylık yazışma birkaç telefon görüşmesi ve yazdığı tarihsel roman dışında *hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediği bir adamla* bir otelin lobisinde baş başaydı. (s. 367 str. 8)

Mektubunu okuduktan sonra gelip *seninle* yüzyüze konuşmak istedim. (s. 367 str. 11)

“Ella, *benimle* odama gelir misin?” diye sordu Aziz. (s. 367 str. 15)

Sanki bir örtü kalkmıştı ve *hakikatle*, tâ *baştan beri* örtünün altında sırasını bekleyen o çırılçıplak *hakikatle* yüzleşmek zorunda kalmıştı şimdi. (s. 367 str. 19, 20)

Herhâlde *kocası ve çocuklarıyla* seneler evvel Montreal'e gittiklerinde. (s. 367 str. 28)

Şayet *onunla* beraber olursa bir daha kocasının, çocuklarının yüzüne nasıl bakardı? (s. 368 str. 8)

Gerçi David bunca sene *başka kadınlarla* kırıstırıp Ella'nın yüzüne bakmakta sıkıntı çekmemişti ya, o başka meseleydi. (s. 368 str. 10)

“Seni tanıyorum” diye üsteledi Aziz *emin bir sesle*. (s. 369 str. 2)

Benimle ilgili bilmediğin o kadar çok şey var ki... (s. 369 str. 3)

Bu hisle kollarını Aziz'in boynuna doladı ve onu kendine doğru çekti. (s. 370 str. 4)

Kocası orada *başka kadınlarla* düşüp kalktığından değil, kendi evinde kendini yabancı hissettiğinden koltukta uyumayı tercih etti. (s. 370 str. 26)

Bıçakla sol avucumu kestim. (s. 372 str. 22)

O an anladım ki *onunla* evlenerek büyük bir hata yapmıştım. (s. 372 str. 30)

Kimya'nın *Şems ile* evleneceği gün evde duramadım. (s. 373 str. 10)

Tabii *onunla* beraber benimkini de. (s. 373 str. 23)

Hâlbuki *Şems'le* evlenmeyi isteyen asıl Kimya'ydı. (s. 374 str. 13)

Sokakta *tanıdıklarla* laflarken, tarlada bostanda çalışırken, *esnafla* pazarlık ederken, evde misafir ağırlarken, *benimle* muhatap olan herkesin ilk fark ettiği şey belki de bu oluyor: Evli ama hâlâ bakire bir kadın olduğumu herkes biliyor. (s. 375 str. 21, 22)

Artık odamda durup *ölülerle* konuşmayı tercih ediyorum. (s. 377 str. 14)

İkimiz de cemiyet hayatından kendimize has sebeplerden dolayı uzak durmak istediğimiz için *zamanla* yakın dost olduk. (s. 377 str. 19)

Ona mis kokular karışmış sulara yıkanmayı, *yumuşatıcı yağlarla* tenini kaymak gibi yapmayı, yüzünü *ballı maskelerle* gençleştirmeyi ve *bir erkekle* konuşurken hangi kelimeleri nasıl kullanması gerektiğini öğrettim. (s. 379 str. 25-26, 27)

Daima hoş koksun diye *yasemin dallarıyla* ördük saçlarını. (s. 379 str. 29)

Akşama doğru Kimya yüzüne peçeyi çekip sokağa çıkmadan önce yarı umut *yarı endişeyle* baktı bana. (s. 381 str. 4)

Bu gece kocan *seninle* sabahlamakla kalmayacak, ertesi gece de kapını tıklatacak, eminim. (s. 381 str. 6)

Sen Boston'a gelmeden önce bir akşam *David'le* dışarı çıktık ve uzun zamandır ilk defa rol yapmadan dürüstçe konuştuk. (s. 386 str. 14)

Bu sana delice gelecek belki ama *seninle* Amsterdam'a gelmek istiyorum. (s. 386 str. 26)

Benimle Amsterdam'a gelmeni ben de isterim... hem de çok... ama sana orada bir gelecek vaat edemem. (s. 387 str. 1)

Aziz, Ella'nın aklından geçenleri anlamışçasına *huzur bir tebessümle* yanına oturup elini okşadı: "Sandığın gibi değil." (s. 387 str. 10-11)

Endonezya'da Pakistan'da, Mısır'da *sufi müzisyenlerle* konserler vermiş, hatta İspanya'da, Cordoba'da bir grup Yahudi ve Müslüman mistikle ortak bir albüm çıkarmıştı. (s. 388 str. 27)

Fas'a geri dönmüş, hayatında ilk kez *Sufilerle* tanıştığı zaviyeyi ziyaret etmişti. (s. 388 str. 30)

Baba Samed'in mezarı başında dua edip tefekküre dalmış, hayatın onun için çizdiği patikaları *minnetle* anmıştı. (s. 388 str. 32)

Senle daha çok zaman geçirmeliydim. (s. 389 str. 26)

En çok istediğim şey *benimle* Amsterdam'a gelmen. (s. 390 str. 7)

Yeni insanlarla tanışmak ve Tanrı'nın yarattığı muazzam eseri beraber seyretmek istiyorum. (s. 390 str. 9)

Senin gibi bir insana 'hadi her şeyi bırak ve *benimle* gel ama yarın ben yanında olmayacağım' demek imkânsız geldi. (s. 390 str. 16-17)

"Daha sağlıklı ve daha uzun yaşamak için elimden geleni yaparım ama *kanserimle* kavga etmeyeceğim" dedi Aziz. (s. 390 str. 24)

Terörizmle savaş, *yoksullukla* savaş, *enflasyonla* savaş, *AIDS'le* savaş, *kanserle* savaş, *rüşvetle* savaş, hatta *fazla kilolarla* savaş... Savaşmaktan başka bir yaklaşım yok mu? (s. 390 str. 28, 29, 30)

Ve işte tam bir köşeyi dönmüştüm ki *Şems ile* burun buruna geldim. (s. 393 str. 17)

Ama her şey *Allah'ın inayeti ile* olur. (s. 394 str. 17)

"Bu derviş senin bildiğin gibi değil. Olağanüstü yeteneklere sahip. *Kendi gözlerimizle* öldüğünü görmemiz şart, yoksa bu iş yatar" dediler. (s. 395 str. 6)

İkisini ilk buluşmadan hatırlıyordum, üçüncüsü ise *sesinden anladığım kadarıyla* en az diğerleri kadar genç ve gergindi. (s. 395 str. 11)

Gökteki ay *soluk bir hâle ile* sarmalanmıştı. (s. 395 str. 23)

Yoksa *benimle* mi konuşuyordu? (s. 396 str. 19)

Şems ile ilgili rivayetleri hatırladım. (s. 396 str. 24)

İşte o an dervişin başından beri *benimle* konuştuğunu anladım. (s. 397 str. 15)

Aniden karanlıkta bir koşturmaca oldu; ben daha ne olduğunu anlayamadan duvar dibindeki altı adam ellerinde sopalar, *kargularla* kavgaya daldılar. (s. 397 str. 27)

Babamla konuşmaya uzun zaman cesaret edemedim. (s. 400 str. 17)

Başımı tekrar kaldırıncı *babamla* göz göze geldik ve ancak o zaman bana kurduğu küçük tuzağı fark ettim. (s. 401 str. 11)

Sema, şiir, müzik, nükte, hiciv, aşk ve cezbe... o hayatımızdan gider gitmez yok olacağını sandığım bir sürü şey kazık çakmış gibi *bizimle* kaldı. (s. 402 str. 3)

Kavanozlardan biri kırılınca, diğeri de *onunla* beraber parçalandı. (s. 402 str. 5)

Şems hayatına girdikten sonra sevgi çemberi öyle genişledi ki, cemiyetin en dibe vurmuşlarını bile kapsar oldu: Evsiz barksızlar, meczuplar, cüzâmlılar, sarhoşlar, fahişeler, dilenciler, yankesiciler... Hepsini *önyargısız bir nazarla* kucaklayıp *anlayışla* karşılayabilir. (s. 402 str. 11)

Bugün *Şems'le* Şekerci Han önünde karşılaşmamızın on altıncı sene-i devriyesi. (s. 403 str. 27)

Sevdiğin birini yitirince bir yanın *onunla* beraber kaybolur. (s. 404 str. 5)

Günü geldi, büyük oğlum, *Selahaddin'in büyük kızı Fatma* ile evlendi. (s. 404 str. 31)

Ve o andan itibaren dizeler *belli aralıklarla* gelmeye devam etti. (s. 405 str. 17)

Dervişlerimle beraber cenazesinde muazzam bayram ettik; sokakları *kudümlerle*, tamburlar, *neylerle* inlettik. (s. 406 str. 3, 4)

Onun dışındaki her şey, - hırpalanmış bir etajer, ahşap dolap, sandalyeler, *papatyalarla* dolu vazo, üstü *haplarla* kaplı sehpa- yatağa göre hizalanmıştı. (s. 409 str. 6, 7)

Bir yandan *Tanrıyla* münakaşa ediyordu. (s. 409 str. 17)

Yarım saat sonra odaya döndüğünde, bıyıklı bir doktor ve *başörtülü bir hemşireyle* karşılaştı. (s. 412 str. 13)

Bunlar, *civardaki sokak çocuklarıyla* bir kenarda bağırış çağrış maytap patlattılar; kimse karışmadı. (s. 413 str. 11)

Üç çocuğundan yalnızca Jeannette hâlâ *onunla* konuşuyordu. (s. 414 str. 6)

Bir zamanlar aşkını küçümseyip nutuklar attığı, *sevdiği adamla* evlenmesine karşı çıktığı kızı bugün ona destek olan tek insandı. (s. 414 str. 10)

Gitmemin *sizinle* bir ilgisi yoktu. (s. 414 str. 30)

3.7.9. “dek” İle Kurulan Edat Grupları

Çemberler çemberleri doğurur, tâ ki en son çember de kıyıya vurup *yok oluncaya dek*. (s. 11 str. 11)

“Ama babacığım, *ölene dek* flört mü edeceğiz yani?” diye sordu Jeannette. (s. 20 str. 27)

Yani, *bu geceye dek*... (s. 84 str. 5)

Kim O’nu bulursa, *sonsuzaya dek* O’nda kalır. (s. 86 str. 20)

Dizlerim boşalana, *göğüsüm tıkanana dek* koştum, koştum, koştum. (s. 88 str. 15)

“Şüphesiz ki hamlıktan uzak ve arınmışsın ama aşk odunda pişmedin. Kadehin *ağzına dek* badeyle dolu olsa da ruhuna öyle bir kapı açmalı ki dolan sular taşsın” dedim. (s. 98 str. 24)

Sonra ocağı yakıyor, *yüzüm gözüm is içinde kalana dek* ekmek pişiriyorum. (s. 112 str. 30)

Gene de, ne kadar gazez edersem edeyim, aşçının kaidelerinden dışarı hiç çıkmadım, tâ ki *Şems-i Tebrizî gelene dek*. (s. 114 str. 25)

Ne geçmiş, ne gelecek, yalnızca şu ana mühürlüydüm *sonsuzaya dek*. (s. 117 str. 24)

Günde yüz defa yerleri cüppemle cilalamaya, dumandan *gözlerim yaşarınca*ya *dek* ateş başında tencere tava kalaylamaya, paslı kaplanlardan fare ölüleri toplamaya, kısacası her türlü angaryaya hayli aşınaydım. (s. 120 str. 1)

Ben de atıma atladım, tâ *Bağdat’ın eteklerine varana dek* onu kovaladım. (s. 121 str. 18)

Onun evliliği *ölene dek* sürecek, anne babasınıninki gibi kısa ömürlü olmayacaktı. (s. 124 str. 21)

Tâ ki karım döşekte kalkıp bana sıkı sıkı sarılınca; başımı sinesine yasladığımda, şefkatle *murıldanınca*ya *dek*: “Efendi, iyi misin? Yine aynı rüyayı mı gördün yoksa?” (s. 130 str. 31)

Otuz yedi yaşına gelene dek Allah istediğimden fazlasını verdi. (s. 131 str. 10)

Bugün yitirdiğim her şeyi *sonsuzaya dek* yitiriyorum. (s. 140 str. 5)

Balkondan bakınca tüm şehir, *çevresindeki tepelerin eteklerine varınca*ya *dek* uzanan bir açıklıkla görülüyordu. (s. 143 str. 26)

Bu güne dek sayısız linç hadisesine tanık olmuştum. (s. 161 str. 22)

*Belli bir safhaya ulaşınca*ya *dek* bir o yana bir bu yana sallanırız. (s. 182 str. 11)

Daha *birkaç sene evveline dek* emniyetli, namuslu bir yerdi bu şehir. (s. 191 str. 9)

Bugüne dek kimse benimle böyle konuşmaya cesaret edememişti. (s. 199 str. 32)

Zira *şimdiye dek* kimsenin önünde eğildiğimi görmemişlerdi. (s. 201 str. 25)

*Dizlerim kopup dermanın kalmayınca*ya, *nefesim kesilip kalbim atmayınca*ya *dek* O’nu hamd etmek için şarkı söyleyip, dans edeceğim. (s. 229 str. 17)

O ana dek soğuk ve mesafeli bakan gözleri hınçla doldu. (s. 271 str. 6)

Baba Samed *Mekke'ye gidene dek* kendi evimmiş gibi burada kalabileceğimi söyledi. (s. 288 str. 21)

İşin tuhaf yanı, *o güne dek* kendime hiç toz kondurmamış, “bağımlı” olduğumu kabullenmemiştim. (s. 288 str. 31)

Eşek sudan gelinceye dek dövdü beni. (s. 299 str. 19)

Orada, yan yana, *ayaz bastırana dek* avluda bir başımıza, aramızda *katmer katmer açılmış bir gül dalıyla* oturduk ve uzun süre sustuk. (s. 306 str. 13, 14)

Devran sanki *sonsuz dek* sürdü. (s. 330 str. 29)

Vahdetten gayrisi *kalmayana dek* dönmeye durduk. (s. 338 str. 24)

Şems *bugüne dek* ne yaptıysa ben mükemmeliyete ulaşayım diye yaptı. (s. 354 str. 26)

Bu güne dek keşfedilmemiş bir kıta bedenim. (s. 376 str. 18)

Ve ancak o zaman anlarsın ki bu elem *sonsuz dek* sürmeyecek. (s. 404 str. 16)

3.7.10. “dolayı” İle Kurulan Edat Grupları

İşte *tüm bu malum sebeplerden dolayı*, kendisi de dâhil olmak üzere hiç kimse anlayamadı, tam yirmi yıllık evlilikten sonra Ella Rubinstein'in nasıl olup da bir sabah kocasına boşanma davası açtığını ve kendini evliliğinden azat edip, tek başına sonu belirsiz bir yere yolculuğa çıktığını. (s. 14 str. 7)

Jeannette, *olanlardan dolayı* üzgünüm. Ama bilsen öyle... öyle mutsuzum ki... (s. 68 str. 5)

Anladım ki Konya evliyası beni duymuştu duymasına da, *bilmediğim bir sebepten dolayı* şehre buyur etmiyordu. (s. 133 str. 17)

Merak ediyordu, acaba *mesleğinden dolayı* mı bu kadar seyahat ediyordu yoksa seyahat etmeyi sevdiği için mi bu mesleği seçmişti? (s. 203 str. 5)

Keşke annem gitmeme *başka nedenlerden dolayı* karşı çıksaydı. (s. 217 str. 30)

Bundan dolayı ona hep minnet duyacağım. (s. 226 str. 19)

Eh, Şeytan söylediğin kadar kurnaz ve kuvvetliyse, habire ayağımızı kaydırmak için fırsat kolluyorsa, biz insanların *yaptığımız hatalardan dolayı* kendimizi suçlamamıza ne gerek var ki? (s. 317 str. 25)

Diyorum ki dört tacir de *benzer sebeplerden dolayı* hatalıdır. (s. 319 str. 26)

Ayin sonrası Keyhusrev'le *aramızda geçenlerden dolayı* pişman değilim. (s. 339 str. 1)

Bu akşam *yaptıklarından dolayı* pişman olacaksa eğer, ki muhtemelen olacaktı, buna daha sonra hayıflanırdı. (s. 344 str. 8-9)

İkimiz de cemiyet hayatından *kendimize has sebeplerden dolayı* uzak durmak istediğimiz için zamanla yakın dost olduk. (s. 377 str. 19)

3.7.11. “rağmen” İle Kurulan Edat Grupları

Kocasının onu yürekten teşvik etmesine ve aralarında sürekli bu konuyu konuşup *fırsat kollamalarına rağmen*, Ella için iş bulmak pek de kolay olmayacaktı. (s. 17 str. 1)

Zira her şeye rağmen korkardım Allah’tan. (s. 43 str. 29)

Tüm şaşkınlığına rağmen nezaketi elden bırakmamaya gayret ederek. (s. 56 str. 4-5)

Ruhdaşını bulma arzusu o kadar derindi ki, *her şeye rağmen* kaldı ve sabırla bekledi. (s. 94 str. 19-20)

Bırak hayat *sana rağmen* değil, seninle beraber aksın. (s. 134 str. 7)

Ve hepimiz, *tüm kusurlarımız ve noksanlarımıza rağmen* Allah’ın bizleri affettiğini, hatta bizi bizden çok sevdiğini öyle lafta değil, tâ yüreğimizde hissettik. (s. 167 str. 18)

Bu kadar seyahat etmesine ve *dünyanın en ücre yerlerine gidip gelmesine rağmen* nasıl olup da internet bağlantısını yitirmediği bir muammaydı Ella için. (s. 184 str. 6)

Her gün bir öncekinden *lezzetli yemekler hazırlamasına rağmen*, babam ve Şems bir dilim buğday ekmeği ve bir bardak keçi sütü dışında ne varsa reddediyorlardı. (s. 206 str. 31)

Hâlbuki apaçık dememiş mi, “Rahmetim gazabımı geçer” diye? *Buna rağmen* bekler dururlar. (s. 230 str. 11)

Alaaddin kızgındı babama; kendisini yeterince koruyup kollamadığını düşünüyor ve *tüm itibarına rağmen*, annemizi genç yaşında alıp götürün ölüm karşısında çaresiz kalmış olmasını kabullenemiyordu. (s. 250 str. 4)

Aramızdaki yaş farkına rağmen benden daha genç dururdu. (s. 264 str. 28)

Hava serince olmasına rağmen sürekli terliyordum. (s. 330 str. 1)

Ben ne kadar susarsam susayım kelimeler *bana rağmen* sinemi yırtıp çıkıyorlar bedenimden. (s. 353 str. 12)

İstemsizce, âdeta *bana rağmen*. (s. 405 str. 15)

3.7.12. “diye” İle Kurulan Edat Grupları

“Gözü pek diye buna denir. Hepimiz Ellacığım la gurur duyuyoruz” diye konuşmasını taçlandırdı David. (s. 18 str. 2)

Konya’dan uzaklaşırsam, yeterince uzağa kaçarsam, zihnimi burgu gibi delen *bu hatıradan kurtulurum diye* ummuştum. (s. 39 str. 5)

Yüzlerini göremeyim diye sıkı sıkı sarınmışlardı. (s. 42 str. 24)

Sırf beni *rahat bıraksın diye* suyuna gidip, dediklerini tasdik edebilirdim ama yalan söylemeye dilim varmadı. (s. 49 str. 17)

Şahsi sorunlarımı böyle *pat diye* anlattığım için kusuruma bakmayın. (s. 69 str. 10)

“*Bu ne bedbinlik!*” diye söylendi kadıların kadısı. (s. 71 str. 5)

Gelen gezgeni aramıza buyur edersek, bize uzak diyarlardan hikâyeler anlatır, böylelikle *odadaki gergin hava dağılır diye* umdum. (s. 71 str. 30)

Öğretildiği gibi yakarmaya gayret gösterdiğinden, *aman bir yanlış laf etmeyeyim diye* takılıyor, kekeliyor, terliyormuş. (s. 77 str. 16)

Laf olsun diye yastıkları düzeltiltim, odayı derledim topladım, halıdaki kırıntıları tek tek ayıkladım. (s. 83 str. 8)

Hatta sırf karşıdaki öfkelenince içinde nasıl bir çiğlik çıkacak *görsün ve anlasın diye* insanları kasıtlı olarak kışkırttığından şüpheleniyordum. (s. 95 str. 31)

İmdi Konya’da bir âlim yaşar, ismini belki duydunuz, belki duymadınız, Mevlâna Celaleddin ise de kimisi *Rumi diye* çağırır zâtını. (s. 97 str. 20)

Bana *yol göstereyim diye* geceler boyunca tespih çekip, Esmayihüsna’nın doksan dokuzunu zikrettim. (s. 100 str. 25)

Hastalarına, kötürümlerine, ihtiyarlarına, başı dertte olanlara dua edelim diye biz cüzâmlıları çağırırlar. (s. 138 str. 9)

Bu bağın bağbanı kim ola diye merak ettim. (s. 145 str. 22)

En son olarak *seyyah bir Arap sansınlar diye* yüzümün yarısını Bedeviler gibi sarıp sarmaladım. (s. 153 str. 9)

Vaktiyle o bahçe içinde dolaşıp baygın kokularını içime çekerdim ama bir gün *pat diye* kendimi dışarıda, cennetten kovulmuş buldum. (s. 158 str. 13)

Eskiden, *evliliklerine zeval gelmesin diye* suları bulandırmaz, bilmezden gelir, dünyadan haberi yokmuş gibi davranırdı. (s. 224 str. 19)

Ama onlarla tanıştıktan sonra “*ben*” diye bir şey kalmadı. (s. 284 str. 12)

Bir hadise çıkacak diye endişeye kapıldım. (s. 315 str. 13)

Ufacık çocuklar bile evli genç kadınla bekâr kızı *şıp diye* ayırdediyordu. (s. 361 str. 4)

Seneler evvel öz babam, *eti sizin kemiği benim diye* beni size teslim ettiğinde, siz demiştiniz ki: Kızlar, oğlanlar kadar iyi talebe olamaz çünkü evlenip çocuk büyötmeleri gerekir. (s. 361 str. 12)

Başımı çevirip etrafa bakar bakmaz onca insan arasında *pat diye* Aziz Zahara'yı gördü. (s. 366 str. 17)

Daima hoş koksun diye yasemin dallarıyla ördük saçlarını. (s. 379 str. 28-29)

Keyfim yerine gelsin diye biraz ıslak çaldım ama bu da kâr etmeyince gözlerimi evin arka kapısına dikip fısıldadım. (s. 396 str. 4)

Az sonra *pat diye* evin arka kapısı açıldı, dışarı bir adam çıktı. (s. 398 str. 27)

3.7.13. “doğru” İle Kurulan Edat Grupları

Ella, Jeannette'in elini tutup, *kendine doğru* çekerek hafifçe sıktı. (s. 19 str. 30)

“Ne kastettin o zaman?” diye sordu David, hâlâ *çatala doğru* konuşarak. (s. 24 str. 24)

Soğuk bir yel esti *Ella'ya doğru*, verandadaki kuru yapraklar havalandı, uçuştı etrafta. (s. 31 str. 19)

Batı ufkuna doğru kapandı güneş. (s. 31 str. 20)

“*Hancıya doğru* yürüdüm, kor alevler saçan gözbebeklerinden ayırmadan gözlerimi. (s. 53 str. 13)

Akşama doğru pencerenin kenarında yorgun, durgun oturdu. (s. 67 str. 8)

Dosdoğru *bana doğru* yürüdü; kulağıma fısıldayarak beklenmedik bir misafirimiz olduğunu haber verdi. (s. 71 str. 21)

Sesin geldiği yöne doğru baktığında Gölge'nin delirmiş gibi mutfağın arka bahçeye açılan kapısını tırmaladığını gördü. (s. 79 str. 28)

Doğruldu, sırtını dikleştirdi; ağır ağır, gittiği yeri bilircesine kapıya yöneldi ve *bana doğru* ilerledi. (s. 85 str. 6)

İşte böylece *Konya'ya doğru* yola çıktı. (s. 111 str. 26)

Onuncu Kural: Ne yöne gidersen git, -Doğu, Batı, Kuzey ya da Güney- çıktığın her yolculuğu *içine doğru* bir seyahat olarak düşün! (s. 117 str. 6-7)

Zihnim bu sorularla meşgulken *Rumi'nin vaaz verdiği camiye doğru* değil, tam karşı *istikamete doğru* yürüdüğümü fark ettim. (s. 145 str. 4-5)

Şehrin kuzeyine doğru yürüdükçe evler harabeye, bağ bahçe viraneye dönüştü. (s. 145 str. 7)
İşte böylesi tatlı umutlarla *Mevlâna'nın vaaz vereceği camiye doğru* yola koyulduk. (s. 153 str. 31)

İnanılmaz bir hızla ve kararlılıkla *güruha doğru* rap rap yürüyor! (s. 162 str. 2)

Bunu demesiyle Şems'in fahişenin elini tutup *kendine doğru* çekmesi bir oldu; böylece kadını bir hamlede ayaktakımından uzaklaştırdı. (s. 163 str. 5)

Ama Şems-i Tebrizî esasını *adamların ayaklarına doğru* öyle ani savurdu ki, ikisi de takılıp yere kapaklandılar. (s. 164 str. 6)

Hâlbuki tekrar gözlerimi açtığımda, bir de baktım Baybars kalabalığı yara yara *bana doğru* geliyor! (s. 173 str. 16)

Badeden kalan ne varsa bir dikişte kafama dikip, *gece yarısına doğru* meyhaneden ayrıldım. (s. 177 str. 29)

Derken adamlardan biri *bana doğru* bir adım atıp, havayı kokladı. (s. 178 str. 30)

Köşeyi dönüp Şekerçi Han'a yaklaştığımızda bir dervişin delici gözlerini üzerime dikip, kalabalığı yararak *bana doğru* yürüdüğünü gördüm. (s. 198 str. 29)

Dervişe doğru bir adım attım. (s. 202 str. 6)

Hızla düşüyordum bir yerlere ama *aşağı doğru* değil, *yukarıya doğru*, dipsiz gökyüzüne çekilircesine. (s. 272 str. 4, 5)

Şems *bana doğru* bir adım atarak sırtımdaki şalı düzeltti; omuzlarımı örttü. (s. 276 str. 20)

Yanaklarım utançtan ve heyecandan kıpkırmızı, konuştuğumuz ve konuşamadığımız tüm kelimeler dilimin ucunda şekersiz bir tat bırakmış hâlde, kalbim deli gibi ata ata avludan çıkıp *eve doğru* seğirttim. (s. 277 str. 29)

İşte o an babam *bana doğru* atıldı, dudaklarını hiddetten incecik bir çizgiye dönmüştü. (s. 303 str. 9)

Tebrizli Şems *bana doğru* bir adım attı. (s. 319 str. 32)

Aziz uzanıp Ella'nın saç topuzunu tutan iğneyi çekti sonra da onu usulca *kanapeye doğru* itti, böylece sırt üstü dümdüz uzanmasını sağladı. (s. 369 str. 11)

Aşağıdan yukarıya, *ayak bileklerinden yüreğine doğru* genişleyen çemberler... Parmak uçları sıcacıktı. (s. 369 str. 15)

Bu hisle kollarını Aziz'in boynuna doladı ve onu *kendine doğru* çekti. (s. 370 str. 5)

Akşama doğru artık dayanamadım. (s. 373 str. 29)

Akşama doğru Kimya yüzüne peçeyi çekip sokağa çıkmadan önce yarı umut yarı endişeyle baktı bana. (s. 381 str. 3)

Nihayet cesaretimi toplayıp *ona doğru* döndüm. (s. 382 str. 22)

Aziz pencereye doğru yürüdü; aşağıdaki vaveylayı dikkatle süzdü. (s. 386 str. 28)

Bana doğru dümdüz yürüdü, birkaç adım kala durdu. (s. 396 str. 15)

3.7.14. “ötürü” İle Kurulan Edat Grupları

Doğrusu sırf *bu sebepten ötürü* evlerinde ırk, din, cinsiyet, sınıf meselelerini konuşmaktan bile kaçınırdı. (s. 21 str. 30)

Çok sonra bu telefon görüşmesinde *söylediği şeylerden ötürü* derin pişmanlık duyacaktı. (s. 55 str. 24)

Ella *bu durumdan ötürü* kendini suçladı. (s. 58 str. 15)

Yaratılanı sevdim, *Yaradan’dan ötürü*. (s. 63 str. 8)

Lâkin gayet cin fikirli olduğundan şunu da sezmişti: Şayet Şems’in anlattığı hikâyeye menfi bir tepki vermeye kalksa, bir adım daha atıp haddini *bilmezliğinden ötürü* onu cezalandırması gerekecekti. (s. 78 str. 9)

Sizi ve beni kat kat aşan sebeplerden ötürü zaviyemizden birinin gelip kendisine can yoldaşı olmasında fayda vardır. (s. 101 str. 24)

Demek ki hakikaten kucaklamadan ötekini, *Yaradan’dan ötürü* yaratılanı sevmeyen, ne lâıyıkıyla bilebilir, ne lâıyıkıyla sevebilirsin. (s. 144 str. 28)

Sonra *bilmediğim bir sebepten ötürü* uğramaz oldu. (s. 173 str. 2)

Aynı sebepten ötürü, aşkın ne “gelecek planları” ne “dünün hatıraları” ile ilgisi olduğuna inanıyordu. (s. 205 str. 14)

Margot burada biraz durdu; kendini *siyasi yahut ekonomik nedenlerden ötürü* Avrupa’ya iltica edenlere yardıma adadı. (s. 263 str. 29)

Sen nefsini aşmak, herkesi bir ve eşit görmek, *Yaradan’dan ötürü* yaratılanı sevmek yolunda minnacık bir adım bile atsan muhakkak karşılığını görürsün. (s. 353 str. 22)

3.7.15. “beri” İle Kurulan Edat Grupları

Peki *ne zamandan beri* hoşlanmıyordu “romantik” insanlardan? cevabını bulamadı. (s. 23 str. 7)

Oysa artık oturup büyük kızlarının istikbaline hayıflanmak gelmiyordu Ella’nın içinden –tabii eğer *tâ başından beri* karı koca hayıflandıkları esas mesele buysa. (s. 28 str. 30)

Tâ başından beri her şey farklıydı bu defa. (s. 40 str. 6)

Alamut kalesi'nden çıkmalı beri kendime seçtiğim hayat bu minvaldeydi. (s. 41 str. 18)

Çocukluğumdan beri öteki âleme ziyaretlerde bulunur, keşifler yapar, gaipten sesler işitirim. (s. 60 str.17)

O gün bugündür doğduğum yerin ismi kekremesi bir kelimedir yüreğimde; öyle narin, öyle O zamandan beri gezgin abdalım. (s. 62 str. 14)

Kendimi O'na yok ettiğimden beri, ölmeden evvel öleli, başlangıçsız ve sonsuzum. (s. 62 str. 22)

Kısa bir tereddütten sonra nihayet sabahdan beri kafasını kurcalayan görüşmeyi yapmaya karar verdi. (s. 67 str. 25)

Madem Allah başından beri seninleydi, ya ne demeye O'nu dört bir yanda aramaya çıktın da dağ taş dolaştın be adam? (s. 73 str. 3)

Bu zaviyeye geleli neredeyse altı ay oldu ama ilk günden beri Aşçı Dede'nin iki eli yakamda. (s. 83 str. 21)

Ne zamanki bakışlarımız kesişti, anladım; tâ baştan beri tek gönüllünün ben olacağımı biliyordu. (s. 102 str. 19)

Alâeddin Keykubad tedavüldeki kanunlarını gevşeteli beri Halep Beyleri'nin sikkeleri, Fatımi dinarı, Bağdat Halifesi'nin mangırı, hatta İtalyan florini dahi geçer akça kılında. (s. 139 str. 24)

“Orostopollar ne zamandan beri vaaz dinlemeye camiye gider oldu?” diyecekti. (s. 152 str. 13)

Babam bütün suçu ondan bilirmişçesine doğduğu günden beri kardeşime ters davrandı. (s. 155 str. 10)

Ama derviş sağ elini yüreğine götürerek ezelden beri dostmuşuz gibi bana selâm verdi. (s. 160 str. 12)

Ne zamandan beri Cumaya gelmek suçtur, sorarım size? (s. 162 str. 23)

Genç kızlığından beri Cuma akşamları dışarı çıkıp insanlara karışmak yerine koltuğa uzanıp güzel bir kitap okumayı tercih ederdi. (s. 170 str. 22)

Konya'ya vardığımdan beri tanıştığım insanları hatırladım: Dilenci Hasan, sarhoş Süleyman ve fahişe Çöl Gülü. (s. 195 str. 21)

Ve o an, o suskunlukta, dervişin bana baştan beri sorduğu asıl soruyu, saklı ve sessiz soruyu duydum: “Ya sen, koca hatip? Senin kabın ne kadar büyük?” (s. 202 str. 4)

Çocukluğumdan beri herkesin babamın önünde eğildiğini görmeye alıştığım, gün gelip babamın da birine benzer şekilde hürmet gösterebileceğini aklımdan dahi geçirmiyordum. (s. 206 str. 1)

Küçüklüğünden beri Kimyacık rahatsızdır. (s. 217 str. 1-2)

İşin aslı, Tebrizli Şems evimize *geleli beri* kafam öyle karışık ki Hazreti Meryem'e her zamankinden fazla hasretim. (s. 227 str. 21)

Tâ *ezelden beri*, yani Kabil Hanil'i öldürelî savaşlar var. (s. 236 str. 10)

En nihayetinde Hızır durup *başından beri* yaptığı her işi tek tek sebebiyle izah etmiş. (s. 258 str. 23)

O zamandan beri dördüncü okumayı soracağım, bir türlü fırsat olmadı. (s. 274 str. 13)

Evet, ben Kimya, Mevlâna'nın manevi kızı, talebesi, yetiştirmesi, *gördüğüm günden beri* Şems-i Tebrizî'ye sırlıklam âşıktım. (s. 278 str. 1)

Zaten bu Sufilerin her türlü acayip felsefeye meyyal, gönül elvan, az buçuk çılgın şahıslar olduklarını düşünürdüm *ezelden beri*. (s. 299 str. 11)

Rumi'nin şahsiyetini *öteden beri* takdir ederdim. (s. 305 str. 14)

Öteden beri Rumi'nin güvenilmez bir yanı olduğundan şüphelenirdim. (s. 312 str. 6)

Aralarında nasıl bir atışma geçmişse *o günden beri* öğrenciler orada burada, bire bin katarak anlatıp duruyor. (s. 322 str. 18)

Dinle, bu ney nasıl şikâyet ediyor, ayrılıkları nasıl anlatıyor: *Beni kamışlıktan kestiklerinden beri* feryadımdan erkek, kadın herkes ağlayıp inledi. (s. 338 str. 20)

Baştan beri Şems'in yapmak istediği de bu değil miydi? (s. 353 str. 13)

Nereden bilebilirdim o an kadın kısmının *ezelden beri* yaptığı en büyük hatayı yaptığımı? (s. 363 str. 13)

Bu eve geldiğinden beri ilk defa Tebrizli Şems ile bir yakınlık ve sırdaşlık paylaştım. (s. 365 str. 29)

Aksine, *çoktan beri* kilitli kapıları açıyordu. (s. 370 str. 20)

İşte o an dervişin *başından beri* benimle konuştuğunu anladım. (s. 397 str. 15)

“Şems'in kaybolduğunu işittim. Ben kendisini *eskiden beri* tanırım. Onun sağ koluydum, en yakınıydım” dedi. (s. 403 str. 5)

3.7.16. “önce” İle Kurulan Edat Grupları

“Elbette öyle. Söylediklerimi unut, ne olur. Rapor *teslim tarihinden önce* masanda olur” diye kestirip attı Ella. (s. 28 str. 16)

Ve usulca ekledi: “*Karar vermeden önce* bilmeniz gereken bir şey daha var.” (s. 102 str. 12)
Şems’in *yola çıkmasından önceki* akşam ikimiz beraber dut ağaçlarının çevresinde yürüdük. (s. 111 str. 7)

Zaviyeden ayrılmadan önceki gece odamın tüm pencerelerini ardına kadar açtım. (s. 117 str. 16)

Aslında yakın zamana kadar annesine nefreti devam etmiş, ancak *birkaç sene önce* maziyi deşmeyi bırakabilmişti. (s. 124 str. 28)

Bir şehre varmadan önce hiç şaşmadan tekrarladığım kadim bir âdetim var: Şehrin kapılarından geçmezden evvel bir müddet durur ve oradaki tüm velileri selâmlarım içimden. (s. 132 str. 27)

Sonradan anladım ki arabacılar *ormandan geçmeden önce* haydutlara rüşvet verir, karşılığında güvenle geçer giderler. (s. 157 str. 17)

Ella *bir adım atmadan önce* bin defa düşünürken, Aziz evvela adımını atıyor, sonra düşünüyordu; tabii eğer düşünürse. (s. 203 str. 26)

“Kerim Abdülcabbar’dan sonra, *Yusuf İslam’dan önce*” diyordu şaka yollu. (s. 204 str. 26)

Maalesef, Mevlâna’nın kitaplarına ne kadar kıymet verdiğini *uzun zaman önce* acı bir şekilde öğrendim. (s. 214 str. 15)

Sekiz sene önce Mevlâna’nın evine varışmanın hikâyesi işte böyle. (s. 221 str. 9)

Aşktan önce aşktan sonra... (s. 231 str. 17)

Hatta Aziz’e kitapçıdan Rumi hakkında ne bulduysa aldığını, artık *yatmadan önce* her gece Mesnevi’den birkaç sayfa okuduğunu bile söylememişti. (s. 232 str. 19-20)

Beş sene önce Cengiz Han’ın barış antlaşması için yolladığı yüz elçi birden katledilince işler sarpa sardı. (s. 235 str. 27)

Yüzüme som bir nefretle baktı, sanki *daha bir dakika önce* onu tahrik eden bedenim şimdi onu iğrendiriyordu. (s. 270 str. 8)

“Buradan git artık. Git de huzur bulalım. Sen *gelmeden önce* ne iyiydik” dedim. (s. 335 str. 25)

Ayinden önce Rumi ile beraber tefekküre dalmak üzere sessiz bir odaya çekildik. (s. 337 str. 24)

Şayet “aşktan önce” ve “aşktan sonra” aynı insan olarak kalmışsak, yeterince sevmemişiz demektir. (s. 339 str. 11)

Çok iyi olurdu ama evden *sabah yediden önce* çıkmamız lâzım. (s. 342 str. 21)

Michelle benimle *toplantıdan önce* ayrıca konuşmak istiyormuş. (s. 342 str. 22)

“Şimdi çıkarsam *gece ondan önce* Bostan’a varmış olurum. Sabah da erkenden yayınevine gider Michelle ile buluşurum” diye tekrarladı Ella. (s. 343 str. 14)

“O hâlde elden ne gelir. Yapacak bir şey yok. O *gelmeden önce* nasılsak, gene öyle yaşar gideriz” dedi Kerra, bir umut kıvılcımı gözlerinde parlayarak. (s. 352 str. 3)

Akşama doğru Kimya yüzüne peçeyi çekip *sokağa çıkmadan önce* yarı umut yarı endişeyle baktı bana. (s. 381 str. 3)

Sen *Boston’a gelmeden önce* bir akşam David’le dışarı çıktık ve uzun zamandır ilk defa rol yapmadan dürüstçe konuştuk. (s. 386 str. 14)

Devam etmeden önce hafifçe öksürdü. (s. 386 str. 19)

Müşteriler önceden tembihlemişti: Şems’in âdetiymiş, her gece *aptes almadan önce* muhakkak avluya iner, burada tefekküre dalarmış. (s. 395 str. 17)

Yepyeni bir yaşama doğmak için *ölmeden önce* ölmeli. (s. 400 str. 14)

Dört sene önce Mesnevi’yi yazmaya başladım. (s. 405 str. 11)

3.7.17. “dair” İle Kurulan Edat Grupları

Burada *yazara dair* bazı bilgilerle karşılaştı. (s. 30 str. 24)

Ne yana gitseniz husumet ve hamaset, ne yöne dönseniz ıstırap ve hırs, kime rastlasanız *gelecek günlerin daha ne yıkımlar getireceğine dair* tedirgin, gergin bir bekleyiş. (s. 37 str. 15)

Mükâfatın *tatminkâr olacağına dair* teminat veriliyordu. (s. 41 str. 1)

Bu acil durumun *ne olduğuna dair* hiçbir açıklama yoktu. (s. 57 str. 28)

Müteveffa babasına onu bir an bile *dualarımdan eksik etmeyeceğime dair* söz verdim. (s. 98 str. 17)

Zaviyenize dair duyduklarımı hatırladım. (s. 99 str. 9)

Böylesi bir kimse zaviyenizde mevcut mudur bilemem ama eğer öyleyse kendisini *bekleyen yazgıya dair* malumatı ona bildirip bildirmemek size kalmış. (s. 99 str. 15)

Ulak ayrıldıktan sonra zaviyedeki herkes *mektupta ne yazdığına dair* tahminler yürütmeye başladı. (s. 100 str. 16)

Kadın erkek ilişkilerine dair testler son derece vasat ve entipüften şeyler olsa da, Ella artık biliyordu ki hayatın kendisi de bazen en az o kadar bayağı olabiliyordu. (s. 168 str. 10)

Buna dair bir hikâye de vaki. (s. 194 str. 14)

Ama bu makamı bilen, bilse de hakkında konuşan olmadığından oradan bakınca *âlemin nasıl görüldüğüne dair* malumatımız sınırlıdır. (s. 212 str. 20)

Ancak o mahremiyette kendimi karısı gibi hissediyor, *aramızdaki eski bağı canlanacağına dair* bir teselli buluyorum. (s. 226 str. 5)

Çünkü *hatırlamak istemediğim bir döneme dair*. (s. 280 str. 28)

Nerede *olabileceğine dair* herkes bir tahmin yürütüyor, ağzına geleni söylüyordu. (s. 350 str. 15)

Onu süzerken Kuran-ı Kerim’de *Yusuf ile Züleyha’ya dair* ayetleri hatırladım. (s. 380 str. 27)

Geleceğe dair planlar duymak isteriz. (s. 390 str. 3)

3.7.18. “evel” İşe Kurulan Edat Grupları

Daha *birkaç dakika evvel* mutfakta kızına söylediği cümlenin tıpatıp aynısı hem de. (s. 31 str. 6)

Yüzünden kan çekilmezden, gözleri yuvalarından fırlamazdan, *ağzı yarım bir dem çekip kapanmazdan evvel* çıkardığı o ses, tuzağa düşmüş bir kurdun uluması gibi, hançerlenmiş bir insanın elvedası. (s. 39 str. 8)

Müşteriler benimle *el sıkışmadan evvel*, nedense tutup izahata girişirler. (s. 43 str. 14)

Birkaç gün evvel birkaç komşu gelip, beni anama babama şikâyet etmişti. (s. 61 str. 13)

Kendimi O’na yok ettiğimden beri, *ölmeden evvel* öleli, başlangıçsız ve sonsuzum. (s. 62 str. 23)

En son *bir gün evvel* oradan bir resim ve yazı koymuştu web sitesine. (s. 66 str. 5)

Bundan *bir müddet evvel* Kayseri’ye taşındım. (s. 98 str. 15)

Mesele bir daha açılmasaydı, belki de tümünden unutacaktım ama ben *Konya’dan ayrılmadan evvel* Rumi bana bir rüyadan bahsetti. (s. 98 str. 30)

Rumi’nin ruhdaşının kim olduğunu bulmazdan, işbu mektubu ona *açmazdan evvel*, bu meseleyi uzun uzadıya düşünmenizdir talebim. (s. 99 str. 32)

Lâkin *bir karara varmazdan evvel* sonbaharı beklemek isterim. (s. 104 str. 6)

Vaktinden evvel doğan bebeğinin hayata tutunduğundan emin olabilmek için her soluk alışverişine dikkat kesilerek nasıl beklemişti günbegün, haftabehta. (s. 107 str. 19)

Bu zaviyeye gelen tüm çömezler *merasim hırkası giydirilmeden evvel* benim gibi Aşçı Dede'nin zorlu imtihanına tâbi tutulur mu? (s. 112 str. 21)

Momostenango'dan ayrılmadan evvel meditasyon yaptım, tefekküre daldım. (s. 123 str. 6)

Bir şehre varmadan önce hiç şaşmadan tekrarladığım kadim bir âdetim var: Şehrin kapılarından *geçmezden evvel* bir müddet durur ve oradaki tüm velileri selâmlarım içimden. (s. 132 str. 28)

Ruhdaşımı kendi gözlerimle *görmezden evvel*, görmediği insanlar onu nasıl değerlendiriyor anlamalıydım. (s. 136 str. 31)

Her gece *uyumadan evvel* dizlerimin üstüne çöküp dua eder, bizi aç yatırmadığı için Tanrı'ya teşekkür ederdim. (s. 154 str. 18)

Bir an evvel o kerhaneden çık. (s. 177 str. 15)

Sabah uyanır uyanmaz, kahvaltı sonrası, sabah yürüyüşünden dönünce, öğlen yemek pişirirken, *dışarı çıkmadan evvel*, hatta sokakta alışveriş yaparken bile internet kafelere dalarak mesajlarına bakıyordu. (s. 184 str. 11)

Seneler evvel biraderim vadesi dolup bu dünyadan göçünce Baybars'ın velisi ben oldum. (s. 191 str. 24)

Bundan *altı ay evvel* muhafız oldu. (s. 191 str. 26)

Hakiki anam babam basit, köylü insanlardı; gündeğumundan günbatımına tarlada bağda çalışıp, *vaktinden evvel* yaşlanan kimseler. (s. 216 str. 1)

Ancak *yola düşmeden evvel* babamı yanına çekip, şöyle dedi. (s. 217 str. 6)

Yola koyulmadan evvel Mevlâna usulca sordu. (s. 220 str. 31)

Romanda Rumi ile tanışmak için *Konya'ya gitmeden evvel* Şems nasıl tarif edilmişse Aziz de aynen öyleydi; en azından sima olarak. (s. 234 str. 6)

Eskiden, yani Şems *bu eve gelmeden evvel*, Mevlâna ile haftada üç dört gün çalışır; ayetleri iniş sırasına göre incelerdik. (s. 243 str. 15)

Eğer *bir an evvel* kendine çekidüzen vermezse tek bir talebe bile bulamayacak. (s. 249 str. 9)

Üç sene evvel kerhaneden gitmeye kalkan kızcağızı hatırlamaz mısın? (s. 285 str. 33)

Rumi *gösterilen yere ilişmeden evvel* etrafa nazikçe selâm verdi. (s. 298 str. 19)

Şaraptan evvel nefslerimizdeki küstahlığı, riyakârlığı, kindarlığı, katılığı, saldırganlığı kovmalıyız. (s. 300 str. 28)

Bal rengi sikke mezar taşımızdı, uzun beyaz tennure nefsimize biçtiğimiz kefen, hırka ise *ölmeden evvel* ölenin mezarı. (s. 337 str. 29)

Semahaneye geçmezden evvel Rumi'nin ağzından şunlar döküldü. (s. 338 str. 5)

Ve işte *uzun seneler evvel* din değiştirip Müslüman olan, ilk eşini kaybettikten sonra babama dul bir kadın olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan kocasının onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın, ağzını açıp da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 15)

Hatırlar mısınız *sizi bu dünyaya yolamazdan evvel* yaptığımız ahdi? (s. 356 str. 8)

Seneler evvel öz babam, eti sizin kemiği benim diye beni size teslim ettiğinde, siz demiştiniz ki: Kızlar, oğlanlar kadar iyi talebe olamaz çünkü evlenip çocuk büyütmeleri gerekir. (s. 361 str. 12)

Vaktinden evvel ağaran kır zülüflerini başörtüsünden içeri soktu. (s. 362 str. 30)

Herhâlde kocası ve çocuklarıyla *seneler evvel* Montreal'e gittiklerinde. (s. 367 str. 28)

Başını iki yana salladı: “Ama ben hayata baştan başlamadım ki. Tek yaptığım, *ölmeden evvel* ölmek!” (s. 377 str. 25)

Ve sonra, bundan *iki sene evvel*, sağlığı teklemeye başlamıştı. (s. 388 str. 11)

Sufilikte *ölmeden evvel* ölmeyi öğrendim. (s. 389 str. 20)

“*Seneler evvel* Tebriz'de Ebubekr isminde bir üstadım vardı” dedi Şems. (s. 396 str. 29)

Hem de *avluya çıkmadan evvel* biliyordu. (s. 397 str. 16-17)

Fırının saatini kırk beş dakikaya ayarladı ki graten saat *yediden evvel* gerektiği gibi ılınmış olsun. (s. 399 str. 26)

Yaşlandığını *senden evvel* vücudun anlıyor. (s. 406 str. 30)

3.7.19. “kelli” İle Kurulan Edat Grupları

Kabil Habil'i öldürdükten kelli, hiçbir katil kurtulamamıştır kurbanının emanetini yüklemekten. (s. 39 str. 18)

Hemen evlenebilecek ve *bundan kelli* nasıl iki yakamı bir araya getireceğimi düşünecektim. (s. 44 str. 11)

3.7.20. “değın” İle Kurulan Edat Grupları

Sokakta rastladığım insanlar bunu asla tahmin edemeseler de, *bugüne değın* canımı aldığım her kişiden bir nişan taşıyorum üzerimde. (s. 39 str. 21)

Ama *bugüne değın* kocası her akşam vaktinde evine gelmiş, yemek masasında yerini almayı bilmişti. (s. 58 str. 5)

O vakte değin bizimle kalabilirsin. (s. 87 str. 5)

Bugüne değin Ella ona açıktan açığa kendisini aldatıp aldatmadığını sormamış, şüphelerini yüzüne vurmamıştı. (s. 91 str. 13)

Neler görmedik ki *bugüne değin*: Hıristiyan Müslüman'ı, Hıristiyan Hıristiyan'ı, Müslüman Hıristiyan'ı, Müslüman Müslüman'ı kesmedi mi? (s. 97 str. 13)

Tâ ki “su” gibi, “ekmek” gibi, “süt” yahut “bal” gibi, “Hak” yahut “Hu” gibi, *dilime dost olana değin*. (s. 105 str. 25)

Gece gündüz feryatlarını işittik, tâ ki *sesi soluğu kesilinceye değin*. (s. 155 str. 6)

Bugüne değin beraber olduğum erkekleri düşündün: Kokuları, nefesleri, nasırlı elleri boşalırken haykırışları. (s. 176 str. 23)

Bugüne değin üvey annemin yalan söylediğini ya da mübalağa ettiğini *duymadığım için*, çaresiz inanmak durumunda kaldım. (s. 206 str. 7, 9)

Şimdiye değin nasıl yaşadıysan, gene öyle yaşayacaksın sanırsın. (s. 240 str. 1)

“*Şimdiye değin* sorgusuz sualsiz sahip çıktığın her tanım baştan yazılacak” der. (s. 240 str. 19)

Bugüne değin cenk meydanlarında gördüklerini aktardı. (s. 268 str. 33)

“*Bugüne değin* yüzlerce şeyh tanıdım” dedi. (s. 321 str. 9)

On yedime basmıştım, evlenme çağındaydım ama *bugüne değin* evlenen kızların kesinkes değiştiğini görmüştüm. (s. 360 str. 33)

Gün ağarana değin yan yana yattık. (s. 376 str. 17)

Sana *bugüne değin* hayatımın üç safhasını yazdım. (s. 387 str. 21)

3.7.21. “karşı” İle Kurulan Edat Grupları

İstemsizce, güvensizce irkildiyse de, sağ elini elime alıp avucunu açtığımda *bana karşı* koymadı. (s. 53 str. 15)

Dışarıdaki dünyaya karşı kendini savunacak içsel kudreti kalmamıştı âdeta. (s. 53 str. 23)

Ama başta Kudüs yolundaki Haçlılar olmak üzere *dinimizin düşmanlarına karşı* cengâverlik etmek için yanıp tutuşsa da buralardan gitmesini ne ben arzu ettim ne zevcem. (s. 192 str. 5)

Saçı sakalı birbirine karışmış, *güneşe karşı* gözlerini kısmaktan yüzünde çizgi çizgi açıklıklar oluşmuştu. (s. 216 str. 15)

Nisa suresi *kadınlara karşı* amansızdı; o yüzden bir türlü benimseyemiyordum. (s. 243 str. 21)

Onun yerinde Şems oturuyordu; elinde bir tespih pencere kenarına yerleşmiş, *guruba karşı* durmuştu. (s. 243 str. 28)

Ve Selahaddin Eyyubi, yani *Haçlılara karşı* cesaretle savaşıp Kudüs'ü geri alan ve kimseden korkusu olmayan o muhteşem kumandan, Haşhaşilerle mücadeleye cesaret edememiş, alttan almıştı. (s. 250 str. 17)

“O günü bana hatırlatma. Senin yüzünden linç edilecektim. Herkesi *bana karşı* kışkırttın. Sen bu kerhanenin gediklisi değil miydin? Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!” dedim ve hemen ardından ekledim: “Eğer bugün hayattaysam, canımı Şems'e borçluyum. Allah ondan bin kere razı olsun.” (s. 266 str. 18)

Yerinde saymayan, tüm insanlığı ve varoluşu kucaklayan, *kimseye karşı* bir önyargısı olmayan, hep daha öteleri merak ve keşf eden, çağıl çağıl berrak bir nehir... (s. 293 str. 23)

Talebelerime her gün tembihliyorum: “Aman çocuklar, *Şeytan'a karşı* uyanık olun! İblis sizi her an ayartabilir!” (s. 313 str. 21)

Her ihtimale karşı kuşağıma bir de kınında uyuyan bir hançer yerleştirmiştim. (s. 395 str. 21)

3.7.22. “hakkında” İle Kurulan Edat Grupları

Orly ve Avi durmadan *okulda olanlar hakkında* çene çaldılar. (s. 93 str. 7)

Baba Zaman o uzak olmayan şehirde yaşayan *İslam âlimi hakkında* konuştu ve gene sordu. (s. 104 str. 1)

Vaazını dinlemek için sabırsızlansam da, Mevlâna'yı görmeye can atsam da öncesinde yapmak istediğim başka bir şey vardı: Şehri tanımalı, *bu ulu vaiz hakkında* Konya halkı ne düşünüyor öğrenmeliydim. (s. 136 str. 29)

Bu günlerde vaktinin çoğunu *Aşk Şeriatı hakkında* raporunu yazarak geçiriyordu. (s. 168 str. 19)

Temel meseleler hakkında yazıyordu: Ölüm ve dirim, inanç ve felsefe, bir de *aşk hakkında*. (s. 184 str. 30-31, 32)

Gerçi resmin bütünü hâlâ bir muammaydı ama en azından bu aşamada *Aşk Şeriatı'nın yazarı hakkında* epey bilgilenmiş sayılırdı. (s. 203 str. 3)

İşte bu sebepten, Şems bana *Hız. Mukammed ve Sufi Bistâmî hakkında* o soruyu sorduğunda benden sadece kitabı bir kıyaslama yapmamı beklemiyordu. (s. 213 str. 2)

Her fırsatta *Aşk Şeriatı*'yla uğraşılıyor; *roman hakkında* yazdığı yaygın raporunun son rötuşlarını tamamlıyordu. (s. 221 str. 28)

Nasıl *başka insanlar hakkında* dedikodu yapabilirim ki, Allah'ın her an her şeyi duyduğuna inanıyorsam şayet? (s. 229 str. 14)

Hatta Aziz'e kitapçıdan *Rumi hakkında* ne bulduysa aldığını, artık yatmadan önce her gece Mesnevi'den birkaç sayfa okuduğunu bile söylememiştir. (s. 232 str. 19-20)

Öyleyse kim ki *senin hakkında* kötü konuşur, sen o *insan hakkında* kırk gün kırk gece sadece güzel sözler et. (s. 260 str. 5, 6)

Boş yere *senin hakkında* hayaller kurmayayım. (s. 275 str. 11)

Oysa *bir tek şahıs hakkında* konuştuğumuz tek bir kötü kelime, hele hele yalan, iftira ve karalama, muhakkak döner dolaşır; sahibine misliyle geri gelir. (s. 278 str. 12-13)

Dolandırıcılık yapmanın, yetim hakkı yemenin, hırsızlık etmenin, komşunun karısına göz dikmenin... her kusur ve kabahatin cezası toplum tarafından kabul görür de, *başkalari hakkında* uluorta konuşmanın bedeli nedense hiç önemsenmez. (s. 278 str. 21)

Oysa gıybet etmek, yani o anda orada bulunmayan bir insanı çekiştirmek, bilip bilmeden *onun hakkında* ileri geri laf sarfederek yakıştırmak ve suçlamalarda bulunmak, bedeli ağır bir günahdır. (s. 278 str. 23-24)

Otuzuncu Kural: Hakiki Sufi öyle biridir ki başkalari tarafından kınansa, ayıplansa, dedikodusu yapılırsa, hatta iftiraya uğrasa bile, o ağzını açıp da *kimse hakkında* tek kelime kötü laf etmez. (s. 280 str. 23)

Bir ay geçmeden beni Kuzey Afrika'ya, *Bedeviler hakkında* bir yazı dizisinin görsellerini çekmeye yolladılar. (s. 282 str. 33)

Bazıları *onun hakkında* ileri geri laflar etmişti ama Rumi'ye sorsan, hem ay hem de güneşti Şems. (s. 290 str. 17-18)

Bugün buraya geldiğin için şimdi *senin hakkında* ileri geri konuşanlar çıkabilir ama bence senin gibi kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi, peşin hükümlere varmadan bizimle sohbet etmesi cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 5)

Sufi der ki *başkalari hakkında* hüküm verip yargıda bulunacağıma, ben kendi içime bakayım. (s. 320 str. 11)

Şems hakkında ileri geri konuşanlardan uzak durmak için yanına oturacak doğru düzgün birini aradım. (s.3 29 str. 26)

Kocasının bahçe çitlerini maviye boyama önerisine ses etmedi, Jeannette ile üniversitedeki derslerin yoğunluğunu konuştu, ikizlerle de *Karayip Korsanları filmi hakkında* lafladı. (s. 341 str. 3)

Şehirdeki kadınlar *onun hakkında* fena sözler edince, hepsini sofrasına davet etmiş, Yusuf'a da çağrıldığında odaya girmesini tembihlemiştir. (s. 380 str. 29)

3.7.23. “tarafından” İle Kurulan Edat Grupları

Bu tipler tarafından öyle çok itilip kakılmışım ki sırf onları aklımdan geçirmek bile tüylerimi diken diken etmeye yetiyordu. (s. 178 str. 16)

Başkaları tarafından hor görülen ve ezilen bu insanlar yaygın bir dertten muzdaripti: “Ayrı bir Benlik zannı.” (s. 195 str. 23)

Her yandan *düşmanlar tarafından* kuşatılmışken barıştan ve huzurdan dem vurmak neyimize? (s. 236 str. 21)

Başkaları tarafından görülmeden, hele hünsa patrona yakalanmadan içeri girmeyi nasıl beceriyordu aklım almıyordu, ama yapıyordu işte. (s. 267 str. 12)

Görünmez ipler tarafından yönetilen istemsiz bir kukla gibi defalarca hızla gitti geldi. (s. 270 str. 2-3)

Dolandırıcılık yapmanın, yetim hakkı yemenin, hırsızlık etmenin, komşunun karısına göz dikmenin... her kusur ve kabahatin cezası *toplum tarafından* kabul görür de, başkaları hakkında uluorta konuşmanın bedeli nedense hiç önemsenmez. (s. 278 str. 20)

Otuzuncu Kural: Hakiki Sufi öyle biridir ki *başkaları tarafından* kınansa, ayıplansa, dedikodusu yapılsa, hatta iftiraya uğrasa bile, o ağzını açıp da kimse hakkında tek kelime kötü laf etmez. (s. 280 str. 21)

Evlenmek istediğim kızın önünde *öz babam tarafından* küçük düşürülmek öyle ağrıma gitti ki mideme keskin bir sancı saplandı. (s. 303 str. 18)

Mevlâna hep ayrıcalık görmüş, *yönetici kesim tarafından* korunup kollanmış. (s. 339 str. 4)

Ondan sonra tüm tatillerini Rhode Adası’ndaki yazlık evlerinde geçirdiklerinden çarşafların her gün değiştirildiği, temizliğin *bir başkası tarafından* yapıldığı bir yerde kalmayalı uzun zaman olmuştu. (s. 368 str. 1)

3.7.24. “karşın” İle Kurulan Edat Grupları

Acaba şahitlik etmeme karşın, aceleden yahut gafletimden dolayı kıymetini bilemediğim, idrak etmekte geciktiğim ilahi bir işarete denk gelmiş miydim? (s. 60 str. 13)

İşte o an, annemi ve babamı sevmeme, hatta sevgilerine aç ve muhtaç olduğumu *sanmama karşın*, ikisinin de benim için birer yabancı olduklarını anladım. (s. 61 str. 20)

Derin farklılıklarına karşın, bir noktada birbirine benziyordu tüm bu insanlar: Her portrede illâ ki eksik olan bir yan vardı. (s. 66 str. 10)

Bitmek bilmez farklılıklarına karşın bu insanların hepsinde ortak bir şey vardı: Aynı tamamlanmamışlık hâli. (s. 144 str. 14)

Durumun korkunçluğuna karşın tarifsiz bir huzur vardı havada. (s. 397 str. 20)

3.7.25. “itibaren” İle Kurulan Edat Grupları

Bugünden itibaren her asırda dervişler semaya duracak. (s. 331 str. 16)

O tarihten itibaren dışı fotoğrafçı, içi derviş dolaşmıştı. (s. 388 str. 1)

Ve o andan itibaren dizeler belli aralıklarla gelmeye devam etti. (s. 405 str. 16)

O andan itibaren tam olarak ne umacağını bilmeden ama gene de umutlanmaktan vazgeçmeden bekliyordu Ella. (s. 409 str. 15)

3.8. Bağlama Grupları

3.8.1. “ve” İle Kurulan Bağlama Grupları

Eskisi çok daha *kalıcı ve sarsıcı* olur. (s. 11 str. 5)

Nicedir tüm *alışkanlıkları, ihtiyaçları ve tercihleri* tek düzeydi. (s. 11 str. 22)

Şaşmaz bir çizgiydi günlerin akışı; öylesine *yeknesak, düzenli ve sıradan*. (s. 12 str. 1)

Hayatına yön veren yegâne pusula *evi ve evliliği*ydi. (s. 12 str. 5)

Aşktan ve tutkudan daha önemli şeyler vardı bir evlilikte: *Karşılıklı hoşgörü, şefkat, anlayış, saygı ve sabır* gibi. (s. 12 str. 10, 11-12)

Bir tek oralarda *esas kız ve esas oğlan* ölesiye sevebilirdi birbirlerini, masallardan süzölmüş efsanevi bir tutkuyla. (s. 12 str. 18)

Tam *beş yatak odası, üç arabalık garajı, masif parklari ve Fransız usulü kapıları* vardı. (s. 13 str. 4)

Ailecek tepeden tırnağa sigortalıydılar: Hayat sigortası, araba sigortası, hırsızlık, *yangın ve sağlık sigortası*, emeklilik hesapları, çocuklara *üniversite eğitimi birikimleri ve müşterek banka hesapları*... (s. 13 str. 7, 8)

Eğer *samimi ve dürüst*eler, şu sözleri de eklemeliydiler. (s. 13 str. 29)

Ellacağımızın tüm yaşamı, *kocası ve çocuklarından* ibaretti. (s. 14 str. 1)

O kadar utangaç, öylesine *munis ve ürkekti*; tabiri caizse, pısrıgın tekiydi. (s. 14 str. 6)

Her ne kadar feministlerle kaynayan Smith Üniversitesi’ndeki sınıf arkadaşlarının hiçbiri Ella’nın seçimine takdirle bakmasa da, o bunun üstünde durmamış; *evine bağlı bir anne, eş ve ev hanımı* olmaktan uzun seneler boyunca en ufak bir rahatsızlık duymamıştı. (s. 16 str. 21)

Gayet *meşhur ve itibarlı* bir yayınevi bu, Esther Hala. (s. 17 str. 20)

“*Scott ve ben* evlenmeye karar verdik” dedi Jeannette pat diye. (s. 18 str. 20)

Ella üniversitede *İngiliz Dili ve Edebiyatı* okumuştü. (s. 16 str. 3)

Daha bir dakika evvel hepsini saran *yumuşaklık ve yakınlık* buhar olup uçtu. (s. 18 str. 26)

Orly ve Avi boş ifadelerle birbirlerine baktılar. (s. 19 str. 27)

Her iki soru da Jeannette’i *mutlu ve tatmin* edecek. (s. 19 str. 16)

“Yalnızca yardım etmek istiyorum” diye mırıldandı Ella, *sakin ve metin* olmaya gayret ederek. (s. 20 str. 5)

Doğrusu *sükûnet ve metanet*, son zamanlarda korumakta en çok zorluk çektiği iki meziyetti. (s. 20 str. 5)

Bu kadar mı *öfke ve sitem* doluydu kızı ona karşı? (s. 22 str. 4)

Bugünse sanki öz evladıyla değil, çok daha *sinsi ve çetrefilli* bir düşmanla ediyordu kavgasını. (s. 22 str. 28)

Gene de aynı *katı ve yargılayıcı* üslupla konuşmaya tam gaz devam etti. (s. 23 str. 9)

Baktı bıçak kemiğe dayandı, geleceği için bir tercih yapması lâzım, o zaman tutar *iyi baba ve iyi koca* olacağını tahmin ettiği, sırtını yaslayabileceği adamı seçer. (s. 23 str. 13)

David ellerini önünde kavuşturmuş, *kıptısız ve soluksuz*, sabit gözlerle bakıyordu ona. (s. 23 str. 17)

Bir dakika geçti geçmedi, *Orly ve Avi* de peş peşe ayaklanıp, parmaklarının ucuna basarak çıktılar. (s. 24 str. 8)

Böylece masada sadece *David ve Ella* kaldı. (s. 24 str. 14)

O bildik, kaçınılmaz güzergâhında, mutada amade, alışkanlıklar üzre, *donuk ve tekdüze*, âdeta tembel tembel, biteviye akıyordu zaman. (s. 25 str. 6)

Daha ilk işinde Michelle gibi *hırslı ve kariyer* odaklı bir kızla takışmaya niyeti yoktu. (s. 25 str. 32)

Romanın ve yazarın kaderinde ufak de olsa bir rol oynayacaktı. (s. 27 str. 4)

Ona alık bir mahlûk muamelesi yaptığı için Michelle'den nefret etti o an, ama asıl kendinden nefret etti; çünkü bu genç kadına böyle ukalaca *konuşma cesaretini ve fırsatını* o vermişti! (s. 28 str. 19)

Ne kredi kartlarının ödemeleri, ne *Orly'nin yeme bozuklukları ve saplantılı rejimleri*, ne Avi'nin kötü giden dersleri, ne *Esther Hala ve zavallı mozaik kekleri*, ne Gölge'nin elden ayaktan düşmesi, ne Jeannette'in beklenmedik evlilik planları, ne de kocasının kendisini senelerdir aldatıyor olması. (s. 29 str. 7, 8)

Ama samimi düşüncem şudur ki, işbu hikâyeye *zamandan, mekâdan ve kültür farklılıklarından* münezzehtir. (s. 30 str. 1)

Oysa hırsküpü Michelle'in vakti daha da *kıymetli ve kısıtlı*ydı. (s. 30 str. 15)

Eşi menendi görülmemiş dini ihtilaflar, kültürel çatışmalar, *önyargılar ve yanlış anlamlar*; her yere sirayet eden güvensizlik, belirsizlik, *endişe ve şiddet*; bir de öteki'nden duyulan şartlanmış tedirginlik. (s. 31 str. 13, 14)

Düşündün mü hiç, bir şairin, hem de nâmı dünyayı sarmış bir şairin, yani *işi gücü, varlığı, kimliği ve hatta soluduğu* hava bile kelimelerden müteşekkil olan ve elli binden fazla muhteşem dizeye imza atmış bir insanın, nasıl olup da kendine suskun adını verdiğini. (s. 35 str. 9)

Kâinatın da tıpkı bizimki gibi *nazenin bir kalbi ve düzenli bir kalp atışı* var. (s. 35 str. 13)

Cümleleri, kelimeleri ve harfleri. (s. 35 str. 17)

Bizans kaybettiği toprakları, *refahı ve iktidarı* geri kazanmaya uğraşadursun, arada kalan çeşitli Türk Beylikleri de kendi aralarında savaşmaktaydı. (s. 37 str. 8)

Emsali görülmemiş *kargaşa ve kavgalara* hüküm salmıştı bu yüzyıla. (s. 37 str. 10)

Ne yana gitseniz *husumet ve hamaset*, ne yöne dönseniz *ıstırap ve hırs*, kime rastlarsanız gelecek günlerin daha ne yıkımlar getireceğine dair tedirgin, gergin bir bekleyiş. (s. 37 str. 13, 14)

Derinlere kök salmış taassupların, önyargıların çağında *evrensel, kapsayıcı ve barışçıl bir maneviyatı* savundu; kapısını istisnasız her insana ardına kadar açık tuttu. (s. 38 str. 12)

Tebrizli Şems ve Rumi arasındaki o kuvvetli ruhani münasebet, dedikodulara, iftiralara, saldırılara maruz kaldı. (s. 38 str. 22)

Neredeyse sekiz yıl sonra bile, *Şems'in ve Mevlâna Celaleddin Rumi'nin ruhları* bugün hâlâ *diri ve hercai*, sema etmekte aramızda. (s. 38 str. 30, 31)

Çok geçmeden, beni kiralayacak *kişi veya kişiler* masama gelecekti. (s. 41 str. 6)

Ama ne demek değildi ki, gönüllerinden dahi geçirmiyorlardı böyle bir *heva ve hevesi*. (s. 41 str. 26)

Gerçi ikisinin de ne kadar *genç, şaşkın ve gafil*; kalkıştıkları işe nasıl da hazırlıksız olduklarını anlamak için yüzlerini görmeme gerek yoktu ki! (s. 42 str. 25)

Derviş ya da başkası, bu şartlar altında herkesin canını alabilirdim. (s. 44 str. 12)

Çıkarmak ve kurtulmak. (s. 44 str. 27)

İşte o an, bir çalılığın dibinden sürünerek geldi bir gölge, vahşi bir kedi gibi, *zerafetle ve sinsice*, süratle bahçe duvarını aştı. (s. 48 str. 9)

Üstünde taze kızarmış keçi etleri, tuzlama balıklar, baharata yatırılmış koyun pirzolar, kuyruk yağında pişmiş çörekler, *mercimek ve işkembe* çorbaları. (s. 50 str. 3)

Uşaklar müşterilere yemeklerini dağıttıkça içerisi *soğan, sarımsak ve envai çeşit baharatın* rayihalarıyla doldu taştı. (s. 50 str. 5)

Şayet Tanrı dendi mi öncelikle korkulacak, utanılacak bir varlık geliyorsa aklına, demek ki sen de *korku ve utanç* içindesin çoğunlukla. (s. 51 str. 15)

Yok eğer, Tanrı dendi mi evvela *aşk, merhamet ve şefkat* anlıyorsan, sende de bu vasıflardan bolca mevcut demektir. (s. 51 str. 17)

Havada yanan *saman ve insan eti* kokusu ağır mı ağır. (s. 54 str. 7)

Moğol'un atlıları, geniş kemerli burunları, *tıknaz ve kalın boyunları*, taş kesilmiş yürekleri. (s. 54 str. 9)

Birer ışık zerresi gibi *hafif ve hür*, ebediyete gzmekteler. (s. 54 str. 29)

Büyük kızı ve kocasıyla yaşadığı tartışmadan sonra evde öyle gergin bir ortam vardı ki, bir müddet Aşk Şeriatı'nı okumaya fırsat bulamadı Ella. (s. 55 str. 14)

Sanki tam ortalarında nicedir fokur fokur kaynayan bir kazan vardı da aniden kapağı kalkmış, içindeki tüm *buhar ve basınç* dışarı taşmıştı. (s. 55 str. 18)

İşte o zaman Ella benzer bir nezaketle Scott'a, kendisiyle bir alıp veremediği olmadığını, dolayısıyla şimdi duyacaklarını yanlış anlamaması gerektiğini ancak kızıyla evlenemeyecek kadar genç; üstelik henüz *işsiz ve deneyimsiz* olduğunu söyledi. (s. 56 str. 9)

İnsanlar nasıl bu kadar *saf ve bön* olabiliyordu, hayret etti Ella. (s. 56 str. 21)

Acaba açıklayabilir miydi, neden böyle hiç olmadık anlarda *zihninin ve benliğinin* kapkara endişe bulutlarının etkisi altında kaldığını? (s. 59 str. 25)

Bu kadar geniş bir ailesi varken nasıl olup da kendini böyle *yalnız ve kimsesiz* hissettiğini söyleyebilir miydi? (s. 59 str. 27)

Hepsi de yorgun, hepsi de yalnızlığın yükünü değirmen taşı gibi boynunda taşıyan ve rüyalarına sığınan tüm bu insanların ortasında *toz, ter ve küf* kokan boş bir döşek buldum. (s. 60 str. 11)

İşte o an, *annemi ve babamı* sevmeme, hatta sevgilerine *aç ve muhtaç* olduğumu sanmama karşın, ikisinin de benim için birer yabancı olduklarını anladım. (s. 61 str. 19, 20)

İşte o an, *annemi ve babamı sevmeme, hatta sevgilerine aç ve muhtaç olduğumu sanmama* karşın, ikisinin de benim için birer yabancı olduklarını anladım. (s. 61 str. 19)

Fukaralıktan yıkılan köyler, kavrulup kararmış tarlalar, kan akan ırmaklar; yedi yaşından büyük tek bir erkek kalmayacak şekilde *talana ve yıkıma* uğramış kasabalar gördüm. (s. 63 str. 11)

Her *badireden ve tecrübeden* sonra, hiçbir kitapta yazılı olmayan, sadece can defterime nakşedilmiş kurallara bir yenisini daha ekledim. (s. 63 str. 15)

Gönlü geniş ve ruhu gezgin sufi meşreplilerin kırk kuralı. (s. 63 str. 17)

Çünkü ben *her şeyiyle ve her hâliyle* Sen'den razıyım! (s. 64 str. 16)

Turkuaz ve eflatun tonlarla örülüydü tüm sayfa. (s. 65 str. 17)

En son bir gün evvel oradan *bir resim ve yazı* koymuştu web sitesine. (s. 66 str. 5)

Bu fotoğrafların çoğu *her renkten, yaştan, kültürden ve kesimden* insan portreleriydi. (s. 66 str. 9)

Okuduğu ve gördüğü her şeyi üstüne alındı. (s. 67 str. 5)

Basit ve sadeydi adres. (s. 68 str. 16)

Yüzü basıktı, göbeği *geniş ve sarkık*. (s. 70 str. 9)

Nesebi ezelden din âlimi olduğundan, bir de *meşhur ve nüfuzlu* bir aileden geldiğinden, bölgenin en sözügeçer kişilerinden birisiydi. (s. 70 str. 13)

Nefsinin ne kadar şişkin olduğunu bilmekle beraber *zaviyenin ve dervişlerimin* selameti için bu adamla takışmamaya gayret ediyordum. (s. 70 str. 20)

Abbasi Hükümdarlığı daim olacak; bu coğrafyadaki *nüfuzumuz ve refahımız* artacak. (s. 71 str. 7)

Başka zaman olsa çömeze, bu Tanrı misfirini sessizce bir odaya almasını, önüne sıcak aş koymasını, *kadı ve efradı* gidene kadar orada bekletmesini söyledim. (s. 71 str. 26)

Birkaç dakika sonra kapı açıldı ve içeriye tepeden tırnağa karalar kuşanmış, *dinç ve dimdik*, yaşını kestirmesi zor bir adam girdi. (s. 71 str. 32, 33)

Bol ve uzunca bir harmani, yün bir urba, manda derisi çizmeler giymişti. (s. 72 str. 3)

Bilmeyen birine, meşe palamudu *alçakgönüllü ve kırılğan* gözükür. (s. 72 str. 13)

Tekrar konuşmaya başladığında *sakin ve emindi*; ses tonu ölçülüydü. (s. 73 str. 7)

Şayet bir insan para pul, *mertebe ve makam* peşinde koşuyor, kürkler ipekler kuşanıp inci mercan atlas kaftan içinde yaşıyorsa, yani Kadı Hazretleri, sizin gibi yapıyorsa, Allah'ı bulması imkân dahilinde değildir! (s. 73 str. 26)

Adını aldığı “güneş” gibi *kuvvet ve hayat* saçıyor, bir ateş topu gibi içten içe yanıyordu. (s. 74 str. 23)

Başkalarını bu kadar *çabuk ve kesin* kelimelerle yargılamamalı. (s. 76 str. 3)

Hazreti Musa bir gün bir başına dağları dolanırken, uzaktan *yoksul ve yalnız* bir çoban görmüş. (s. 76 str. 10)

Sen işittiklerini *inkâr ve küfür* saydın ama bilsen ki bir kabahati varsa bile, ne tatlı kabahattir onunki. (s. 77 str. 10)

Suratına şaşmaz bir *özgüven ve emniyet* yontulmuşsa da canının sıkıldığı belli oluyordu. (s. 78 str. 5)

Dışarıda güneş batıyordu, gökyüzü *kızılın ve turuncunun* tonlarına boyanıyordu. (s. 78 str. 15)

Orman, mantar ve toprak kokuyordu. (s. 80 str. 20)

Tek satır okuyamayacak kadar *yorgun ve uykuluydu*. (s. 80 str. 31)

Ve orada, yarım düzine lüzumsuz mesajın arasında ve Michelle'in kitap raporunun nasıl gittiğini soran *kısa ve sevimsiz* notunun hemen altında beklediği e-postayı buldu. (s. 81 str. 1)

Dallarında akla gelebilecek her *renkten ve desenden* çaputun bağlı olduğu bu ağaca yerliler Kırık Kalpları Ağacı adını vermişler. (s. 81 str. 10)

Tevekkül, *kabulün ve uyumun* getirdiği som bir huzur hâlidir. (s. 81 str. 25)

Durup dururken kadının teki bana niye e-posta yollamış dememiş, *ciddiyetle ve samimiyetle* cevap vermişti. (s. 82 str. 13)

Baharın bu son demlerinde, Amerika’da lüks bir evin arka bahçesinde, gökte *ay ve bulutlar*, yerde *Ella ve köpeği*, yan yana durdular. (s. 82 str. 27)

Başkadı ve avnesini kapıya kadar geçirdikten sonra kirli kapları toplamak için odaya döndüm. (s. 83 str. 3)

Bir baktım *Baba Zaman ve gezgin abdal* onları bıraktığım gibi duruyor. (s. 83 str. 5)

Gözlerinde bir deli bakış vardı, *serkeş, çevval, asi ve korkusuz*. (s. 84 str. 11)

Sanki duvarları delip geçiyor, sadece kapının ötesini değil, ruhumun *en dipte ve en saklı hallerini* inceliyor, benden bile gizli sırlarımı tanıyordu. (s. 87 str. 24)

Gayet sıradan görünen malzemelerden *leziz ve latif* bir yemek yaratıp, görkemli bir sofranın insanın ruhunu okşayan bir tarafı vardı. (s. 89 str. 18)

Yemek yapmak için tek gereken biraz *zaman, emek ve malzemeydi*. (s. 89 str. 26)

David’in bunu nasıl kotardığını bilemiyordu ya, sürekli başka kadınlarla, özellikle de genç sekreteriyle kıştırdığı düşünülecek olursa, kaçamaklarını *sessiz ve derinden* yürüttüğü kesindi. (s. 91 str. 21)

Acaba kocası onu aldattığı için mi *kendini ve bedenini* ihmal etmeye başlamış, cinsellikten soğumuştur? (s. 91 str. 26)

Belki de evvela o *kendini ve bedenini* salmış, ardından David de başka kadınlara meyleder olmuştu. (s. 91 str. 28)

Takip eden üç saat boyunca Ella aklında binbir *fikir ve vesvese* cirit atarken bir yandan da sakın sakın yemek hazırladı. (s. 91 str. 32)

Son yirmi dört saat içinde Boston’da genç bir terapist evinde bıçaklanmış, bir hastanede kısa devre yüzünden yangın çıkmış; *duvarlara ve heykellere* uygunsuz laflar yazan dört lise öğrencisi tutuklanmıştı. (s. 92 str. 19)

Amerika’nın en güvenli yerleri olan banliyölerde dahi hayat güvencesi kalmamışken, Aziz Z. Zahara gibi insanlar nasıl olup da dünyanın az gelişmiş bölgelerine gidecek *gücü ve cesareti* kendilerinde buluyorlardı? (s. 92 str. 24)

Anlaşılan hayatın bu kadar belirsiz, dünyanın böylesine *tuhaf ve tekinsiz* olması kendisi gibilerin kaygıyla eve kapanmasına sebep olurken, Aziz gibi insanlarda tam ters etki

yaratıyor; onları bir seyahatten bir başkasına, bir maceraden ötekine sürüklüyordu. (s. 92 str. 27)

Şimdi birisi çıkıp da pencereden onları gözetlemeye kalksa, mum ışığı denli *zarif ve mükemmel* bir aile olduklarını zannedirdi. (s. 93 str. 5)

Orly ve Avi durmadan okulda olanlar hakkında çene çaldılar. (s. 93 str. 6)

Ella bir kereliğine de olsa ikizlerin bu kadar *geveze ve gürültücü* olmasından mutlu oldu. (s. 93 str. 8)

Evet, belki hayatı boyunca kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenememişti ama bir gün pat diye *her şeyi ve herkesi* bırakıp gidebilirdi: Mutfağını, köpeğini, zencefilli kurabiyelerini, kokulu mumları, çocuklarını, şık malikânesini, komşuları, barbekü partilerini, kocasını, raflardaki dizi dizi yemek kitaplarını. (s. 93 str. 30)

Hapsini öylece terk edip, şu kapıdan tek bir bavulla çıkabilir; bitmeyen bir *kaos ve karmaşadan* ibaret olan dış dünyaya balıklama atlayabilirdi. (s. 94 str. 2)

Ve senelerdir *yarı merak yarı kaygı ve bol önyargıyla* izlediği haber programlarındaki olayların cereyen ettiği o delidolu dış dünyada bulabilirdi kendini. (s. 94 str. 5, 6)

Yalnız bir kuş misali *tek ve hür* olmaya alıştı. (s. 94 str. 16)

Zaman onun için daha farklı akıyordu sanki; daha *hızlı ve yoğun*. (s. 94 str. 24)

Yeni ve sıradışı olan her şeye müthiş bir merakla yaklaşıyordu. (s. 94 str. 27)

Böcekler, bitkiler, kristaller, reçineler, dikenler ve cümle doğa, Şems'e kitaplardan ve risalelerden daha ilgi çekici, daha ilham verici geliyordu. (s. 95 str. 3)

Bu durumu kendisine sorduğumda şöyle dedi: "İnsan, aklını *aç ve muhtaç* bir bebek farz edip kaşık kaşık bilgiyle doyurmalı. (s. 95 str. 11)

Hâlbuki *hazineler ve defineler* yıkıntılar arasında olur. (s. 95 str. 20)

Çoğu insanın kıymet verdiği *rahatlık, refah ve rütbe* gibi nimetlerin onun gözünde en ufak kıymeti yoktu. (s. 96 str. 8)

Altıncı kural: Şu dünyadaki *çatışma, önyargı ve husumetlerin* çoğu dilden kaynaklanır. (s. 96 str. 11)

Gene de elimden geldiğince Şems'in hızını yavaşlatmaya, onu daha *sakin ve düzenli* bir yaşama alıştırmaya çalıştım. (s. 96 str. 18)

Allah'tan muradım bu mektubun *sizi ve kalbinizi* ferahlık içinde bulmasıdır. (s. 97 str. 1)

Öyle marifetli, öyle *mümtaz ve müstesna*ydı ki, bir an geldi kendisine öğretecek hiçbir şeyim kalmadı. (s. 97 str. 25)

Muteber *feylesof, muharrir ve mutasavvıf* İbn-i Arabî Hazretleri ise bir gün genç Rumi'yi babasının peşi sıra yürür görünce şöyle buyurmuştu: Fesüphânalla! Bir okyanus, bir gölün ardında gidiyor.” (s. 98 str. 2)

Zât-ı alileri *fıkıhta, felsefede, ilm-i heyet'te, kimyada ve dahi cebirde* emsalsizdir. (s. 98 str. 10)

Rumi'nin yoldaşına olan düşkünlüğü, *ailesi ve yakınları* arasında mesele yaratabilir. (s. 99 str. 25)

Allah *şefaati ve merhametini* zaviyenizden eksik etmesin, Şeyh Seyyid Burhaneddin. (s. 100 str. 5)

Sürekli *dalgın ve tefekkürdeydi*. (s. 100 str. 19)

Her defasında Allah'ın isimlerinden bir tanesi öne çıktı: El-Kayyum –Uykusu ile uyuklaması olmayan, varlıkları *yöneten ve yönlendiren, ezeli ve ebedi* kaim olan... (s. 100 str. 29)

Kelâmı ustadır; *takva ve ibadette kâmil, ilim ve marifette mahirdir*. (s. 101 str. 20)

Binlercesi *sever ve sayar* onu. (s. 101 str. 21)

Sizi ve beni kat kat aşan sebeplerden ötürü zaviyemizden birinin gelip kendisine can yoldaşı olmasında fayda vardır. (s. 101 str. 23)

Ve işte o zaman bu seyahatin *engebeşer ve badirelerle, zahmetler ve tehlikelerle* dolu olduğunu, hatta geri dönüş güvencesi olmadığını söyledi. (s. 102 str. 13, 14)

Ama mürşit kendisinden duymaya hiç alışkın olmadığımız *katı ve mesafeli* bir tavırla konuyu kapadı: “Tartışacak bir şey yok. Sohbet sona ermiştir! (s. 103 str. 2)

Lâkin görenler beni karamsar sansa da içimde hep *umut ve minnet* vardı. (s. 103 str. 8)

Kalbim *ilham ve saadetle* doldu. (s. 103 str. 18)

Delikanlı aylardır beni *suskun ve suratsız* görmeye o kadar alışmış olmalı ki, ağzı bir karış açık kaldı. (s. 103 str. 20)

Mürşidimiz daha bir *soluk ve durgun* görünüyordu, içinde bir katre kuvvet kalmamışçasına. (s. 104 str. 28)

Baba Zaman *şefkat ve kaygı* dolu gözlerle, tıpkı oğlunu harbe yollayan bir baba gibi kederli ama bir o kadar kıvançlı bir teslimiyetle baktı yüzüme. (s. 105 str. 8)

İsmi pare pare ayırdım, harf harf yüreğime yazdım: Kudretli, vefalı, dimdik kendinden emin R harfi; kadife gibi *yumuşak, uysal ve merhametli* U; *yaratıcı, girişken ve gözüpek* M ve henüz bir muamma olan, çözülmeyi bekleyen bir usal gibi esrarengiz İ harfi. (s. 105 str. 20-21)

Bu kez Avi lafa girdi; *muzip ve kinayeli*. (s. 106 str. 12)

Ama *iki fincan kahve ve koca bir bardak multivitamin* içtiğinden sonra bile Ella o kadar takatsizdi ki, ancak bahçeye kadar çıkarabildi köpeği. (s. 107 str. 3)

Ama bir şeyin farkındayım: Jeannette'le aramız ancak ben *diretmeyi ve müdahale etmeyi* bırakınca düzeldi. (s. 109 str. 15)

Riyaziyattan ilahiyata, fıkıhtan kimyaya envai çeşit alanda tanıdığım en *bilgili ve zeki* insandı. (s. 110 str. 8)

Baharda ve güzde herkesi tekrar tekrar sınıdım, aynı manzara tekrarlandı. (s. 110 str. 28)

Bir kere fazlasıyla *gururlu ve açıksözlü*dür. (s. 111 str. 1)

Hem bunca *hassas ve nazenin*, hem sanıldığından daha *kuvvetli ve dayanıklı*, hatta âteşin. (s. 111 str. 9)

Bu zaviyedeki ilk kırk günümü *ufacık, basık ve karanlık* bir hücrede geçirdim. (s. 114 str. 10)

Senden *yepyeni ve taptaze* bir “sen” zuhur edebilmesi için zorluklara, sancılara hazır olman gerekir. (s. 117 str. 14)

Sonra *tek tek ve usul usul* sakalımı, bıyığımı kestim, kaşlarımdan kurtuldum. (s. 117 str. 20)

Kutuda üç nesne vardı: *Bir gümüş kakmalı ayna, işlemeli bir ipek mendil ve minnacık billur bir şişe*. (s. 118 str. 7)

Bir araştırmaya göre düzenli kahvaltı eden aileler, aile fertlerinin aç bî-ilaç kapıdan fırlayarak güne başladığı ailelere kıyasla çok daha *uyumlu ve mutlu* oluyorlardı. (s. 122 str. 3)

Ama işte ister Marco Polo gibi dünyayı gezelim ister beşikten mezara aynı eve kazık çakalım, hepimiz için hayat *doğum ve ölümler* dizisi demek. (s. 123 str. 2)

Başlangıçlar ve sonlar. (s. 123 str. 2)

Çok geçmeden üç hare belirdi: *Sıcacık sarı, mahcup turuncu ve ketum metalik-mor*. (s. 123 str. 12)

Burada evler kerpiçten, çocukların gözleri *kocaman ve kapkara*. (s. 123 str. 17)

Yemin ederim, orada *her renkten ve desenden* elliden fazla kilim depolanmıştı ama yaşlı kadının senin için seçtiği kilimde yalnız üç renk vardı: *Sarı, turuncu ve mor*. (s. 123 str. 24, 26)

Annesini anımsadı; üzerinde fıstık yeşili firfırlı önlüğü, elinde yuvarlak, ortası delik kek kabı, yüzünde kül rengi bir maska, *solgun ve sonsuz* bir kederle mutfak kapısında durup öylece dikilmiş bir hâlde. (s. 124 str. 12)

Arkasını dönünce kendisine muzipçe bakan dört çift göz gördü: *Orly, Avi, Jeannette ve David*. (s. 125 str. 5)

Hâllerine ve yüz ifadelerine bakılırsa orada epeydir durup dikkat çekmeye çalışmış olmalıydılar. (s. 125 str. 7-8)

Şu an bu *büyük ve lüks* evde değil de, Guatemala’da onun yanında olmak için neler vermezdi ki. (s. 126 str. 3)

Hayattaki *akışkan, kaygan ve değişken* şeyler. (s. 127 str. 1)

Tam bu kelime hakkında bir yorumda bulunacaktım ki, *hayret ve dehşet* içinde bir şeyi fark ettim: Benim şamdan sandığım şey meğer dervişin sağ eliymiş. (s. 130 str. 4)

Yıllarca medresede müderrislik yaptım, onlarca şeriat âlimiyle ilahyat tartıştım *fıkıh ve hediste* mesafeler katettim. (s. 131 str. 23)

İnsanlar bana gelip de kelimelerimin yüreklerine su serpip rehberlik ettiğini söylediklerinde, *bilgimi ve hünerimi* methettiklerinde kıvanç duyuyorum. (s. 131 str. 28)

Çok şükür Allah’a ki *huzurlu bir ailem, lekesiz itibarım, kadim dostlarım, sadık müritlerim ve benden feyz alan talebelerim* var. (s. 131 str. 30)

Ama Allah Kerra’dan razı olsun, sayesinde *sevgiyi ve neşeyi* yine tattım. (s. 131 str. 33)

Sevgili Kimyacık *öyle yekta, öyle akıllı, öyle merhamet ve inayet dolu*. (s. 132 str. 7)

Fare gibi *sinsice, sessizce, hırslı ve haris*, bu eksiklik duygusu ruhumu kemirmekte. (s. 132 str. 11)

Gündüzlerim bu kadar *parlak, tatminkâr ve noksansız* iken, başarıdan başarıya mertebeden mertebeye yükselirken, nedendir her gece rüyamda yana yakıla birini arayışım? (s. 132 str. 15)

“*Senden ve öküzünden* özür dilerim” dedim. (s. 134 str. 30)

Aksine, *riya ve oyun* insanları mutlu eder, hakikatleri bilmek ise ağırlaştırıp hüznendirirdi. (s. 136 str. 11)

Bu insanların hiçbirinin anlamadığı bir şey var: Onlar biz cüzâmlıları görmemek için ellerinden geleni yapadursunlar, esas biz cüzâmlılar uzak durmak istiyoruz *onlardan ve acıyan, acıtan bakışlarından!* (s. 137 str. 13)

Hatta buldukları dilenci ne kadar *sefil ve perişan* olursa o kadar memnun olurlar. (s. 138 str. 33)

Mevlâna nerede vaaz verse *şehrin tüm dilencileri ve yankesicileri* bala üşüşen arılar misali orada toplaşır. (s. 139 str. 8)

Tıpkı benim gibi *hazır ve nazırlar*. (s. 139 str. 9)

Ve ölümün bu kadar *yakın ve çirkin* olabileceğine inanmak istemezler. (s. 140 str. 16)

Ardında müridleri, hayranları, tarftarları izdiham oluştururken o önde mağrur, *bilge ve asil* ilerliyordu. (s. 140 str. 25)

Cazibe, özgüven ve feraset saça saça gelişine bakılırsa bir âlimden çok bir hükümdara benziyordu: *Rüzgârın, ateşin, suyun ve toprağın* sultanıydı! (s. 140 str.26, 28)

Etimiz budumuz belli; *idrakımızın, irademizin ve aklımızın* sınırları ortada. (s. 141 str. 10)

O yüzdendir ki Kuran'da şöyle der: 'Biz o emaneti *göklere, yere ve dağlara* arzettik, onlar, onu yüklenmeye yanaşmadılar, ondan korktular da onu insan yükledi.' (s. 141 str. 22)

İşte böylesi kıymetli bir *makam ve mevki*, bu kadar mühim bir paye verilen insan ne demeye Allah'ın kendisi için dilediğinden daha aşağısını hedeflesin? (s. 141 str. 24)

Tek tek her birimize *yakın ve dost*. (s. 141 str. 33)

Dedi ki: Çektiğimiz tüm acılar, karşılaştığımız onca *kahır ve zorluk* aslında bizi Yaradan'a daha da yakınlaştıracak. (s. 142 str. 1)

Neşe ve keder bir kuşun kanatları gibi birbirine *bağlı ve bağımlı*ydı demek. (s. 142 str. 12, 13)

Mevlâna *mahrumiyetten, elemden, kahırdan ve evhamdan* ne anlardı ki? (s. 142 str. 15)

Zengin ve müreffeh bir hayat sürmüştü, zorluk nedir bilmeden. (s. 142 str. 18)

Mevlâna'ya gelince *refah, irfan, saadet, sıhhat ve muvaffakiyet*. (s. 142 str. 31)

Çingene çalgıcılara, Arap seyyahlara, Hıristiyan bacılara, Yahudi tacirlere, Budist rahiplere, Frenk ozanlara, Çin-i Maçin'den ve Urum feylesoflarına denk geldim. (s. 144 str. 4)

Ellerinde hacamat zembekleri ile bekleyen gezgin berberler, *billur küreli kâhinlere ve ateş yutan sihirbazlara* rastladım. (s. 144 str. 9)

Ceneviz lisani, Frenk lisani, Yunanca, Fârisî, Türkçe, Kürtçe, Arapça, Ermenice, Süryanice, İbranice ve hangi lisana ait olduğunu bilemediğim envai çeşit lehçede konuşuyordu ahali. (s. 144 str. 13)

İnsanı insandan ayırmadan baktım *herkese ve heryere*. (s. 144 str. 22)

Burada üç koku ağır basıyordu: *Misk, ter ve şehvet*. (s. 145 str. 12-13)

Dudakları *sarkık ve kalın*, çehresi ablaktı. (s. 145 str. 28)

Yıkamakla çıkamayan tek pislik kalplerde yağ bağlamış *haset ve art niyettir*. (s. 146 str. 21)

Sanır mısın ki her hatamızda başımıza *taş ve kurbağa* yağdırır? (s. 146 str. 30)

On Sekizinci Kural: Tüm kâinat olanca *katmanları ve karmaşasıyla* insanın içinde gizlenmiştir. (s. 148 str. 11)

Rejime başla, yağı şekeri unu tuzu kes, *mineral desteği ve antoksidan* al. (s. 149 str. 11)

Hinlik nedir bilmediğinden son derece *namuslu ve emindi*. (s. 152 str. 27)

Sanki düşmanın *ismi ve cismi* sürekli değişiyor ama başkalarınca yok edilme korkumuz İda Dağı'nın başındaki kar kümeleri gibi sabit kalıyordu. (s. 154 str. 10)

Geri döndüğünde *beter arkadaşlar ve daha beter huylar* edinmiş olarak geliyordu. (s. 155 str. 28)

Evi ve fırını öylece bırakıp onun yanına gitmek için yola çıktım. (s. 156 str. 9)

Bu dünyaya boşuna Âlem-i Kevn-ü Fesad, yani *Oluş ve Bozuluş* Âlemi denmemiştir. (s. 159 str. 6)

Bolluk ve kıtlık, barış ve savaş. (s. 159 str. 11)

Anamın hamileliği, üç kardeşimin ana rahminde tutuştukları amansız savaş, kardeşimin yalnızlığı, hatta *babamın ve üvey anamın* katli, ormanda yaşadığım o korkunç günler, Konstantinopol sokaklarında maruz kaldıklarım... *hepsi ve her biri* hikâyeme katkıda bulunmuştu. (s. 159 str. 17, 19)

Her zorluğun *ardında ve ötesinde* bir başka sır, bir başka sebep vardı. (s. 159 str. 20)

Öyle bir teslimiyet ki anamın pişirdiği ekmekler kadar *sıcak ve yumuşak.* (s. 159 str. 24)

Nasıl oluyor da tek başlarıyken gayet *mütevazi, mazbut ve hatta munis* olan insanlar, kalabalık içine girer girmez değişiyor, kabalaşıyor, acımasızlaşıyordu. (s. 161 str. 24)

İnanılmaz bir *hızla ve kararlılıkla* güruha doğru rap rap yürüyor! (s. 162 str. 1)

Sakin ve kararlıydı. (s. 163 str. 16)

Koca sokağa *tuhaf ve kesif* bir sessizlik çöktü! (s. 163 str. 25)

Kaldırımlarda uçuşan toz toprakları dışında *hiçbir şey ve hiç kimse* kıpırdıyamadı. (s. 163 str. 26)

Mevlâna'nın *talebe, hayran ve müritleri* uzun bir yürüyüş alayı olmuş, sokaktan geçiyordu. (s. 164 str. 25)

Ve hepimiz, tüm *kusurlarımız ve noksanlarımıza* rağmen Allah'ın bizleri affettiğini, hatta bizi bizden çok sevdiğini öyle lafta değil, tâ yüreğimizde hissettik. (s. 167 str. 18)

Sorular alabildiğine *basit ve bayattı.* (s. 168 str. 8)

Kadın erkek ilişkilerine dair testler son derece *vasat ve entipüften* şeyler olsa da, Ella artık biliyordu ki hayatın kendisi de bazen en az o kadar bayağı olabiliyordu. (s. 168 str. 10)

Zahara'nın yazdığı romanı okurken tek başına bir köşeye çekiliyor; kafasını kurcalayan meseleleri düşünmeden, *sessiz, sakin ve doygun* bir şekilde hikâyenin akışında huzur buluyordu. (s. 168 str. 23)

Ne zaman *çocukluğunu ve gençliğini* hatırlasa, hiç isyan etmemiş olduğunu görüyordu. (s. 170 str. 2)

Hemen hemen tüm yaşlılarının başına gelen *kaza ve sarsıntılar* ona uğramamıştı bile. (s. 170 str. 10)

“Bak o ne kadar *mazbut ve mütevazı*. Hiç başını derde sokuyor mu?” (s. 170 str. 26)

Ya etrafındaki insanlara aşırı müdahale ediyordu, (Jeannette’in evlilik planlarını duyunca yaptığı gibi) yahut fazlasıyla *edilgen ve uysal* oluyordu (kocasının kaçamakları karşısında yaptığı gibi). (s. 171 str. 13)

Her biri birbirinden *hırslı, hırçın ve haşin* adamlardı bunlar. (s. 173 str. 25)

Sokağa adım atar atmaz adamlar *daha cüretkâr, daha atılgan ve saldırgan* oldular. (s. 173 str. 33)

Dehşet içinde anladım ki camide *imama ve cemaata* hürmetten seslerini fazla yükseltmemişlerdi. (s. 174 str. 1)

Seneler sonra nihayet bu yollara tövbe etmeyi düşünür olmuş, Tanrı’ya yaklaşmak için *kendimce ve kaderimce* bir adım atmıştım. (s. 174 str. 7)

Aralarda *sarılar ve pembeler* benek benekmiş. (s. 174 str. 32)

Hâlen parlıtısını yitirmiş, çünkü kendini *kötü ve kirli* olduğuna inandırmışsın. (s. 175 str. 4)

Yüzlerce, binlerce farklı ve ayrı mahlûk değiliz. (s. 176 str. 8)

Öyle tuhaf dönüşümlere şahitlik etmişim ki hayatta: Temiz aile çocuklarının yatakta canavarlaştığını da görmüştüm, canavar gibi görünen adamların içlerinin meğer ne kadar *yumuşak ve şefkatli* olduğunu da! (s. 176 str. 28)

Herkesin günahı kendineyken ve herkes kendinden mesulken, onlara ne oluyordu, bir anlayabilsem yahu! (s. 178 str. 14)

“Eh, tekdir ile uslanmayanın hakkı...” dedi *genç muhafız ve kırbaç* bir elinden diğerine geçirdi. (s. 179 str. 29)

Hâlbuki tek tek herkes *elzem ve vazgeçilmezdir*. (s. 181 str. 24)

Ve işte böylece, Tebrizli Şems üstümdeki *kanı, sidiği ve kusmuğu* umursamadan Konya’nın dar sokakları boyunca taşıdı beni. (s. 182 str. 28)

Şems beni evime bıraktıktan sonra, *uzun ve yorucu* bir gecenin sabahında döşeğime yüzüstü uzandım. (s. 183 str. 9)

En sevdiği dizi izlerken, Füzyon Yemek Pişirme Kulübü’nde domates doğrarken, komşularıyla telefonda konuşurken, yahut ikizlerin *okul ve ev ödevi* dırđırlarını dinlerken bile dizüstü bilgisayarını hep yanında, mesaj kutusu hep açıktı. (s. 184 str. 15)

Griler ve bejlerle dolu bir tuvale benzeyen hayatına şimdilerde capcanlı bir renk ekleniyordu: Parlak, simli, neredeyse çığırtañ bir mor. (s. 184 str. 22)

Temel meseleler hakkında yazıyordu: *Ölüm ve dirim, inanç ve felsefe*, bir de aşk hakkında. (s. 184 str. 31)

Bu sadece *sahte beklentiler ve hüsrانlar* yaratır. (s. 185 str. 22)

Benimse hayatım hep *planlar ve listeler* yapmakla geçiyor Aziz. (s. 185 str. 23)

Üniversitedeyken bir ara doğu Mistisizmine merak salmış, *Budizm ve Taoizm*'i hayli incelemiştim. (s. 186 str. 13)

Ateş, toprak, rüzgâr ve suyun yanı sıra dünyayı şekillendiren beşinci unsur: Boşluk. (s. 187 str. 11)

Dinden, devletten ve toplumdandır bağımsız olarak “akılcı birey”in özgürlüğünü temel alan bir sistem kurduk. (s. 188 str. 1-2)

Tüm dünyada giderek daha fazla sayıda insan, *hızlı ve meşgul* yaşamlarında ruhaniyete yer açmaya çalışıyor. (s. 188 str. 10)

Hayatımızda ve kişiliğimizde temel değişiklikler yapmadan vakıf olabileceğimiz bir şey değil. (s. 188 str. 13)

Kırgınlıklar, kızgınlıklar, kan davaları ve şiddet mi? (s. 188 str. 21)

Yoksa *aşk, inanç ve ahenk* mi? (s. 188 str. 22)

Her köşe başında *bir sefahat ve düşmüşlük* almış başını yürümüş. (s. 191 str. 7)

Baybars ve öteki muhafızlar gecenin şu kör saatinde mücrimler ortalıkta fink atamasınlar diye, sırf biz döşeklerimizde rahat uyuyalım diye devriye gezmekteler. (s. 191 str. 21)

Baybars bu vazifeyi layıkıyla yerine getirecek *basirette ve cesarettedir*. (s. 192 str. 3)

Sodom ve Gomora'nın rezil sakinlerinin yolundan gidersek, toptan hepimiz silineceğiz. (s. 192 str. 26-27)

Şu ferdi ve fevri Sufiler yok mu, ne berbat örnek oluyorlar herkese! (s. 192 str. 29)

Belki kimilerinin kulağına hoş gelir böyle şekersiz sözler ama bıçak kemiğe dayanıp da iş *kâfirler ve mülhitler* ordusuyla savaşmaya gelince bize ne faydası var? (s. 193 str. 7)

Bu tasavvuf ehli işi iyice abartıp, “Önümüz sıra dört kapı vardır; *şeriat, marifet, tarikat ve hakikat* basamak basamak çıkılır” diyorlar. (s. 193 str. 10)

Kulağa zararsız, hatta masumane geliyor bu laflar ama halka tebliğ ettikleri laf salatasının altında, ben biliyorum ki, *sinsi ve habis* bir niyet var; “Dini mercilere kulak asmayın, onlara ne gerek var!” diyorlar. (s. 193 str. 22)

Baybars karımın pişirdiği çorbayı ekmeğe katık yaparken, bir yandan da *hâl ve şerait* üzerine sohbeta dalarız. (s. 195 str. 6)

Onun gibi *genç, cesur ve namuslu* birinin bu Allahsız şehirde yapacak çok işi var. (s. 195 str. 8)

Allah'ın, ne yöne dönersek dönelim O'nu hem arayalım, hem bulalım diye kendi suretinde yarattığı kâinatın muazzamlığı karşısında kalbimiz *sevinç ve sevgiyle* dolmalıydı. (s. 195 str. 18)

Konya'ya vardığımdan beri tanıştığım insanları hatırladım: *Dilenci Hasan, sarhoş Süleyman ve fahişe Çöl Gülü*. (s. 195 str. 22)

Başkaları tarafından *hor görülen ve ezilen* bu insanlar yaygın bir dertten muzdaripti: “Ayrı bir Benlik zannı.” (s. 195 str. 23)

Yirmi Üçüncü Kural: Yaşadığımız hayat elimize tutuşturulmuş *rengârenk ve emanet* bir oyuncaktan ibaret. (s. 196 str. 19)

Kimisi eline alır almaz şöyle bir kurcalar oyuncuğu, *kırar ve atar*. (s. 196 str. 22)

Önde *ben ve öğrencilerim*, arkamızda büyük bir güruh, adım adım, ağır aksak, derme çatma evlerin, kutu kutu dükkânların önünden geçtik. (s. 198 str. 14)

Etrafındaki *herkesten ve her şeyden* apayrı, âdeta yalıtılmış bir duruşu vardı. (s. 198 str. 31)

Kollarında göz alıcı dövmeler, *kulaklarında ve burunlarında* sıra sıra halkalar, boyunlarında borazanlar, boynuzlar taşıyanları da çok gördüm. (s. 199 str. 6)

Sanki sadece *beni ve peşim sıra gelen konvoyu* değil, zamanın akışını durdurmakta niyeti. (s. 199 str. 12)

O kadarla *mesut ve serhoş* oldu. (s. 201 str. 7)

Ve o an, o suskunlukta, dervişin bana baştan beri sorduğu asıl soruyu, *saklı ve sessiz* soruyu duydum: “Ya sen, koca hatip? Senin kabın ne kadar büyük?” (s. 202 str. 4)

Ama hayatta hiçbir mutluluğu bu kadar *yarım ve yaralı* yaşamamıştım. (s. 202 str. 14)

Sadece *sırt çantası ve bir neyle* yolculuk ediyordu. (s. 203 str. 14)

Ella dünyayı “*güvenli Avrupa ülkeleri*” ve “*geri kalan tekinsiz bölgeler*” diye ayıradursun, Aziz için Doğu, Batı, Kuzey, Güney birdi. (s. 203 str. 22)

Her şeyi ve herkesi iki kategoriye ayırıyordu: “Sevdiklerim” ve “Nefret ettiklerim.” (s. 203 str. 33)

Tıpkı tarihte olduğu gibi günümüz dünyasında da *en korkunç ve en yakın kavgaların* din adına yapıldığını düşünüyordu. (s. 204 str. 6)

Gene de (her ne kadar bunu Aziz'e itiraf etmemişse de), İslam'daki köktendinciliğin, *Hristiyan ve Yahudi* köktendinciliğinden daha tehlikeli olduğuna inanıyordu. (s. 204 str. 11)

Aziz ise *din ve inanç* meselelerini ciddiye alan, maneviyatı kuvvetli biriydi. (s. 204 str. 18)

O günden bugüne her ülkeden, her *din ve kültürden* mistiklerle hemhâl olup ekmek paylaşmıştı. (s. 204 str. 27)

Alışverişe çıkmak, bulaşık makinesini tamir ettirmek gibi gayet süfli işler dahi bundan payını alıyor, en ufak ayrıntı planlanıp, titizlikle hazırlanmış *listeler ve takvimler* şeklinde çantasının içindeki yerini alıyordu. (s. 205 str. 11)

Aşk sadece *şimdi ve burdaydı*. (s. 205 str. 16)

Her gün bir öncekinden leziz yemekler hazırlamasına rağmen, *babam ve Şems* bir dilim buğday ekmeği ve bir bardak keçi sütü dışında ne varsa reddediyorlardı. (s. 206 str. 31)

Her gün bir öncekinden leziz yemekler hazırlamasına rağmen, *babam ve Şems bir dilim buğday ekmeği ve bir bardak keçi sütü* dışında ne varsa reddediyorlardı. (s. 206 str. 31)

Geçen her gün *gönlü geniş ve ruhu gezgin* sufi meşreplilerin kırk kuralı'ndan bir tanesini tefekkür ettik. (s. 208 str. 9)

Haset, şüphe ve tenkit etmek yüreğini karartmış. (s. 208 str. 18)

Babamın benzi sarardı, gözlerine *hüzün ve hüsrân* çörelendi. (s. 209 str. 16)

“Haydi çık!” diye tekrarlardı babam, bu sefer daha *haşin ve hırçın* bir sesle. (s. 209 str. 24)

Koca sokaklar, bulutsuz sema ve bütün Konya. (s. 210 str. 3)

Tebrizli Şems yoluma çıkıp bana o soruyu sorduğunda *her şey ve herkes* kayboldu sanki, bir anlığına da olsa. (s. 210 str. 5)

Bir tek *o ve ben* kaldık bu şehirde: *Soran ve cevaplayan*. (s. 210 str. 6)

İnsan hayatı daimi bir *seyr ü sefer*. (s. 210 str. 12)

Yoz, Ham ve Daima Başkalarını Suçlayan Nefs merhalesi. (s. 210 str. 19)

Dünyevi işlerden gayrısını düşünmeyen, paraya iktidara makama tamah eden, *şişkin ve semiz* bir “Ben” zannıyla yaşayan insan bu makamdadır. (s. 210 str. 23)

Hep başkalarını suçlar, eleştirir, çekiştirir; nefes alır gibi doğallıkla *dedikodu ve iftira* eder; katiyen kendilerinde kusur bulmaz; başkalarını yargılar; *şüphe, kuşku ve kibir* ikliminde yaşarlar. (s. 210 str. 26, 28)

Bu noktada, insanın nefsi, İlham Alan olduğundan, kişi dünyada gördüğü *her şeyden ve herkesten* esinlenir. (s. 211 str. 12)

Zaman zaman kabz, yani *sıkılma ve daralma* yaratsa da, ekseriye bast, yani *genişleme ve ferahlama* getirdiğinden gönle hoşluk verecek kadar güzeldir bu makam. (s. 211 str. 15, 16)

Oysa yol daha *uzun ve çetindir*. (s. 211 str. 20)

Ahenkli ve renklidir ya burası, nice kişi daha öteye gitme iradesini, basiretini veya cesaretini gösteremez. (s. 211 str. 21)

Malı ve mülkü, Mâlik-ül-mülk olan Allah'a teslim eder. (s. 212 str. 1)

Ve onlar, Allah kendilerini hangi hale sokarsa soksun, *mesut, munis ve müteşekkirdir*. (s. 212 str. 6)

Davranışlarında *ıfraz ve tefritten* kaçınır. (s. 212 str. 13)

Yedinci ve sonuncu makamda kişi Nefs-i Kâmile'ye ulaşır. (s. 212 str. 17)

Hâl böyle olunca, *geçmiş ve gelecek, yaşamış ve yaşayacak* bunca insan arasında çok azı, o da ancak her asırda bir, en nihai makama kadar varabilir. (s. 212 str. 29)

İşte bu sebepten, Şems bana *Hz. Mukammed ve Sufi Bistâmî* hakkında o soruyu sorduğunda benden sadece kitabı bir kıyaslama yapmamı beklemiyordu. (s. 213 str. 1)

Keşke fıkıh, hadis, felsefe, tarih ve mantık gibi hususlarda bilgili olsaydım. (s. 213 str. 15)

Mevlâna'nın gözü gibi baktığı kitapların, el yazmalarının arasında bağdaş oturur; *köhnemiş ve küflü* kokularını solur, içlerinde ne tür sırlar gizlediklerini hayal ederdim. (s. 214 str. 2)

O ve Mevlâna kırk gün boyunca kendilerini kütüphaneye kapattıklarında eski hatıralar hızla canlandı. (s. 215 str. 21)

Yorgundu, *hayli bitap ve aç*. (s. 216 str. 14)

Ertesi sabah erkenden hepimize tek tek *teşekkür ve veda* edip, yola koyulmak için ayaklandı. (s. 217 str. 5)

Tahsilli kişileri, ilmi ve fenni önemserdi. (s. 217 str. 18)

Ay gibi *yuvarlak ve berraktı* suratı. (s. 218 str. 23)

Ama yeniden konuşmaya başladığında tavrı *nazik ve dostaneydi*, sesinde kederden eser yoktu. (s. 220 str. 24)

Annemle aramız hiçbir zaman yakın olmamıştı ama şimdi Allah sanki anamın gönlümdeki boşluğunu doldurmak için bana iki baba birden veriyordu: *Gerçek babam ve Efendi babam*. (s. 221 str. 8)

Zamanla Kerra kendi anamdan ileri oldu; her zaman *müşfik ve sevecendi*. (s. 221 str. 12)

Babamı ve kardeşimi ne kadar özleşsem de, Konya'ya gelip Mevlâna'nın ailesine katılmaktan bir kez bile pişmanlık duymadım. (s. 221 str. 17)

Öte yandan *çocukları ve kocası* ne yalnız kalma bahanesiyle romana deli gibi kaptırmasının, ne de yazarla arasındaki yakınlaşmanın farkındaydı. (s. 222 str. 14)

Birkaç hafta içerisinde durağan, tekdüze bir hayat süren bir kadın olmaktan çıkıp, *geçıştirmeler, kaçamaklar ve sırlarla* dolu bir başka kadına dönüşmüştü. (s. 222 str. 18)

İnsanların *ilişki kurma ve yıkma* hızı, daha önce hiç olmadığı kadar düşündürüyordu Ella'yı. (s. 223 str. 11)

Aziz'la yazışmalarından öğrendiği bir şey varsa, o da *talepkâr ve ısrarcı* olmaktan vazgeçip *sakin ve dingin* oldukça, çocuklarının ona açıldığıydı. (s. 223 str. 18)

Tüm aileyi ve evin her şeyini dengede tutan merkezi güç! (s. 223 str. 22)

Oysa şimdi tutkallıktan istifa etmiş, *sabırlı ve sakin* bir gözlemciye dönüşmüştü. (s. 223 str. 23)

Tek başına bir köşeye çekilip, kendine ait bir dünya yaratınca, evliliklerini olduğundan *parlak ve başarılı* gösteren cila dökülmüştü. (s. 224 str. 4)

Bu süre boyunca kocam, tıpkı hilâl gibi her gün biraz daha değişerek, *benden ve oğullarından* uzaklaştı. (s. 225 str. 13)

O bu şehre, *dinleyicilerine ve talebelerine* ait. (s. 226 str. 9)

Su gibi *berrak ve akışkandır* Anadolu, burada her hikâye birbirine karışır. (s. 226 str. 26)

Din adamları belki çok şey biliyor, ama inanç denilen şey *aklen ve naklen* mi anlaşılır yoksa birebir kalben yaşayarak mı? (s. 226 str. 32)

Bunca *korku, vehim ve yasak...* (s. 228 str. 8)

Sevmeden ve sevilmeden, habire bir şeylere söylenip homurdanarak iman etmek mümkün mü? (s. 228 str. 13)

İnsan *aşkla ve aşta* iman etmeli; damarlarında gürül gürül hissederek *Allah ve insan* sevgisini! (s. 228 str. 16, 17)

O muhteşem bir güzellik, kaynağı kesilmeyen nur, sonsuz *merhamet ve rahmettir*. (s. 229 str. 10)

Seven ve sevilen bir Hak benimki. (s. 229 str. 13)

Hayatları bitmek bilmez bir *hamaset ve husumetle* doludur; sevgisizlikleri üzerlerini örten bir kara buluttur. (s. 230 str. 13)

Mukaddes Kuran'ın *özünü ve bütünü*nü kucaklamak yerine, bağnazlar belli başlı bir iki ayete kafayı takar, çatışmacı zihinlerine yakın buldukları emirlere öncelik verirler. (s. 230 str. 18)

Yirmi Birinci Kural: *Cenneti ve cehennemi* illâ ki gelecekte arama. İkisi de şu an burada mevcut. Ne zaman birini *çıkarsız, hesapsız ve pazarlıksız* sevmeyi başarsak, cennetteyiz aslında. Ne vakit birileriyle kavgaya tutuşsak; *nefrete, hasede ve kine* bulaşsak, tepetaklak cehenneme düşüveririz. (s. 230, 231 str. 29, 31, 1)

Yaşayan ve yaşamış âşıkların safına katılırsın. (s. 231 str. 22)

Başkasına ayrı ayrı görünen, ona *bir ve tek* görünür. (s. 232 str. 7)

İş ve aşk birbirine karışmamalıydı! (s. 232 str. 17)

Ama haziranın on ikisinde öyle bir şey oldu ki *iş ve aşk* arasına çektiği sınırı ihlal etti. (s. 232 str. 23)

İnce uzun bir burnu, sert hatları, ama bir o kadar *yumuşak ve şefkatli* bir ifadesi vardı. (s. 233 str. 26)

Zira bana sorarsınız insanın olduğu her yerde *savaş ve şiddet* olmuş ve daha da olacak. (s. 235 str. 16)

Mücadele ve cenk hayatın özünde var. (s. 235 str. 18)

Havada, denizde ve karada her an her yerde büyük küçüğü, cabbar çelimsizi yutar. (s. 235 str. 21)

Bu sebeptendir ki hayatta kalmak için tek kaide var: Hasmindan *daha kurnaz ve daha kudretli* olmak! (s. 235 str. 23)

Harp sanatını hatmetmişler: Her biri farklı amaca hizmet eden envai çeşit silah kullanıyor; her bir neferi çevşenler kuşanmış; *şeyber, teber, şimşer ve kargayla* donanmış. (s. 236 str. 14)

Her yandan düşmanlar tarafından kuşatılmışken *barıştan ve huzurdan* dem vurmamak neyimize? (s. 236 str. 21)

Müslümanları *aciz ve itaatkâr* bir koyun sürüsüne dönüştürmek istiyor. (s. 237 str. 4)

Diyor ki her milletin *bir nasibi ve bir mevsimi* varmış. (s. 237 str. 5)

Kâfir öyle duygulanmış ki o günden sonra kendini Ali'nin hizmetine adanmış; zamanla, kendi *arzu ve iradesiyle* Müslüman olmuş. (s. 238 str. 7)

Yalan dolana ve dalavereye alışkın olanlar Şems'in *sivri ve dürüst* dilini takdir etmekte zorlanıyor. (s. 241 str. 3, 4)

Öyle bir kadın ki hemcinslerinden katbekat *güzel ve alımlı*. (s. 241 str. 22)

Eskiden “*Dil Canbazı*”, “*Kelime Sarrafı*”, “*Hitabet Ustası*”, “*Harflerin Efendisi*” ve “*Mânâ Denizinin Kaptan-ı Deryası*” derlerdi bana. (s. 242 str. 15)

O ışıpta o kadar *çekici ve gizemli* görünüyordu ki gözlerimi kaçırmak zorunda kaldım. (s. 243 str. 30)

Sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden korkutuğunuz kadınlara önce öğüt verin, sonra onları yataklarında yalnız bırakın ve nihayet onları evden çıkarın / buldukları yerden başka yere gönderin! (s. 245 str. 5)

Dudakları *pembe ve biçimli*ydi. (s. 246 str. 15)

Nisa suresini gönül gözün açık okursan, göreceksin ki ayet kadınlarla erkekler hakkında değil; *kadınlık ve erkeklik* hakkında. (s. 246 str. 25)

Tasavvufta *fena ve beka, kadınlık ve erkeklik* hâllerine tekabül eder. (s. 246 str. 26)

Ve her birimiz, buna senle ben de dahiliz, içimizde taşırız *kadınlık ve erkeklik* hâllerini, farklı farklı nispetlerde. (s. 246 str. 28)

Ne zaman ki ikisine de kuçak açarız, *barışık ve bütünleşmiş* oluruz. (s. 246 str. 29)

Tuhaf bir adamdı, sesinde müthiş bir ahenk vardı, elleri *ince ve zarıftı*; bakışları güneşten fişkırان bir huzme misali değdiği yeri canlandırıyordu. (s. 247 str. 11)

Gerçi Alaaddin hep böyleydi, böyle *tezcanlı, delişmen ve alıngan*. (s. 248 str. 6)

Haşhaşiler mebzul miktarda uyuşturucu kullanıp suikastlar düzenlemeleriyle *nâm ve korku* salmış bir mezhepti. (s. 250 str. 12)

Sanki, Şems'e kıymet vermem *zayıflık ve pısrıklıktı*, babamızın gözüne girmek için her şeyi görmezden gelip yaltaklanıyordum ona göre. (s. 251 str. 15)

Her yanda kitaplar vardı; kuleler hâlinde üst üste dizilmiş, ha devrildi ha devrilecek, *yüzlerce kitap ve el yazması* saçılmıştı ortalığa, bir o kadarı da şadırvana atılmıştı. (s. 253 str. 6)

Ve orada, onlarca tencere tava, *yığınla ot ve baharat* ortasında yere çöküp ağladım, ağladım. (s. 254 str. 17)

Her şey ve herkes görünmez iplerle birbirine bağlıdır. (s. 255 str. 5)

Meşhur ve muktedir birisin, etrafın hayranlarla kuşatılmış. (s. 255 str. 31)

Önce ağır ağır, *rikkat ve dikkatle*, sonra kendisinden geçerek, hızlanan bir ezgiye eşlik edercesine, insanüstü bir kudretle döndü, döndü. (s. 256 str. 18)

Tüm kâinat ve cümle yıldızlar ve dahi ay da onunla semaya durdu. (s. 256 str. 20)

Doğu'dan, Batı'dan, Kuzey'den ve Güney'den yüzünü dahi görmemiş insanlar senin kelimelerinden *ilham, feyiz ve cesaret* alacak. (s. 256 str. 27, 28)

Berrak ve pak gökkubbeden üstümüze hefiften, ılık ılık yağmur çişeledi. (s. 257 str. 14)

Nihayet duası kabul olduğunda, bu dost *zorda ve darda* olana koşan Hızır'dan başkası değilmiş. (s. 258 str. 5)

Çocukluğumdan kalan en belirgin hatıralar balıkçı tekneleri, bel vermiş ağlar arasından yeşil yılanlar gibi sarkan şerit şerit yosunlar, kumsal boyunca solucan didikleyen çulluklar, beklenmedik yerlerde boy veren yabancı çiçekler, denizin *keskin ve tuzlu* kokusu, *yemyeşil dağlar ve bir de savaş sonrası Avrupa'ya hâkim olan alışılmadık sükûnet*... Ben bunların arasında büyüdüm. (s. 261 str. 26, 27)

Bazen *köyden çıkmak ve maceralara atılmak* arzusu kalbimi yoklasa da, Kinlochbervie'yi severdim. (s. 262 str. 12)

Bohum, idealist, radikal, entelektüel, biseksüel, solcu, özgürlükçü, yeşil-anarşist, çokkültürlülük yanlısı, *azınlık ve insan hakları* savuncusu, ekofeminist. (s. 262 str. 29)

Bir bakmışsın son derece *mutlu ve delidolu*, içinde buram buram yaşam sevinciyle fikirler, projeler peşinde koşuyor. (s. 262 str. 33)

Benim gibi *sakin ve temkinli* birinin nasıl olup da Margot gibi çılgın bir kadın karşısında paniğe kapılıp kaçmadığı muammadır. (s. 263 str. 8)

Devrimci ve yaratıcı fikirler, sivri eleştirilerle doluydu; *cesur, bağımsız ve asiydi*. (s. 263 str. 14, 16)

Güçlü ve zengin. (s. 264 str. 11)

Oysa daha *sağlıklı ve tartışmasız*, iyi kalpli olan oydu, ben değil. (s. 264 str. 23)

Yalnız kalır kalmaz dayanamadım, sordum: “Sen artık zaptiye değil misin? Vazifen *cemiyet nizamını ve ahlâkını* korumak değil mi? Kerhanede ne işin var?” (s. 266 str. 12)

Hayatımda bir annem, bir de Şems bana insanın insanı *beklentisiz, karşılıksız ve çikarsız* sevebileceğini göstermişti. (s. 267 str. 20)

İkinci ve üçüncü biraları da aynı hızla tüketti. (s. 268 str. 8)

Ve derken başladı *sakin ve sabit* bir sesle korkunç şeyler anlatmaya. (s. 268 str. 32)

Ardından sordu: “Soğuk bir kış gecesi, yüzlerce kişinin ölü ya da yaralı vaziyette yerde uzandığı savaş alanlarında, kimi ruhunu teslim eder kimi kenarda can çekişirken, ortalığa tuhaf bir *yumuşaklık ve kırılmalık* çöker. Aklının hayalinin alamayacağı bir huzur hâkim olur her tarafa, bilir misin?” (s. 269 str. 12)

Hoyrat, kaba ve açtı. (s. 269 str. 29)

Hareketlerini yavaşlatmaya çalıştıysam da *esrarın ve biranın etkisiyle* çığırından çıkmış bir hâle gelmişti. (s. 269 str. 30)

Nefesi *esrar, ter ve küfür* karışımıydı. (s. 269 str. 32)

Tekrar sertleşeceğinden korktum fakat *aniden ve kendiliğinden* yoruldu, durdu. (s. 270 str. 6)

O ana dek *soğuk ve mesafeli* bakan gözleri hınçla doldu. (s. 271 str. 6)

Kuyruklu, rengârenk, narin ve nazenin bir uçurtma. (s. 271 str. 21)

Pislik ve kir, cenabet ve cerahat adına ne dersene de, yalnızca içte olurdu. (s. 272 str. 21, 22)

Temizdi, berraktı, tövbekârdı, tövbesinde sebatkârdı o öteki hâlim; benden daha genç, daha *cesur ve güzeldi*. (s. 272 str. 26)

Hem *iyimser ve samimi*, hem *atılgan ve dirayetliydi*, kerhaneden çıkıp yepyeni bir hayata başlarken. (s. 272 str. 27)

Ter ü tâze, ışıl ışıl, *inanç ve umut* doluydu. (s. 272 str. 28)

Titreyen ellerle kapıyı açtı ve beni öylece yerde bırakarak, *esrar çubuğunu, kesesini ve kıyafetlerini* unutarak âdeta kaçarcasına merdivenlerden inip, kerhaneden uzaklaştı. (s. 273 str. 11)

Güzergâh bellidir ama tüm *dönemeç ve sapaklar* yolcuya aittir. (s. 275 str. 18)

“*Akil ve mantığın* hudutları gayet keskin olabilir. Ama aşkta tüm *sınırlar ve ayrımlar* silikleşir” dedi. (s. 276 str. 27, 29)

Haram ve helaldan bahsediyorsun. (s. 277 str. 2)

Bana kalsa bir kova su alır cehennem ateşini söndürür, cenneti de ateşe veririm ki, *sırf ve saf* aşk kalsın. (s. 277 str. 8)

Yanaklarım *utançtan ve heyecandan* kıpkırmızı, konuştuğumuz ve konuşamadığımız tüm kelimeler dilimin ucunda şekersiz bir tat bırakmış hâlde, kalbim deli gibi ata ata avludan çıkıp eve doğru seğirttim. (s. 277 str. 26)

Oysa bir tek şahıs hakkında konuştuğumuz tek bir kötü kelime, hele hele *yalan, iftira ve karalama*, muhakkak döner dolaşır; sahibine misliyle geri gelir. (s. 278 str. 14)

Dolandırıcılık yapmanın, yetim hakkı yemenin, hırsızlık etmenin, komşunun karısına göz dikmenin... her *kusur ve kabahatin* cezası toplum tarafından kabul görür de, başkaları hakkında uluorta konuşmanın bedeli nedense hiç önemsenmez. (s. 278 str. 20)

Mevlâna tüm yaşamı boyunca *hürmet ve hayranlık* görmüş, taklit edilmiş. (s. 280 str. 13)

Âlim, fakih ve zahid olmuş. (s. 280 str. 14)

Sabahlara kadar süren partilerin, her şeyin *bedenden ve bakıştan* ibaret olduğu eğlence kulüplerinin müdavimi oldum. (s. 281 str. 7)

Esrar, crack, asit, kokain ve en sonunda şırınga. (s. 281 str. 19)

Meğer Suudilerin bir yasası varmış, Müslüman olmayanların *Mekke ve Medine*'ye girişi kesinlikle yasakmış. (s. 283 str. 14)

İçeriye *Hiristiyan ve Yahudi* almıyorlarmış. (s. 283 str. 15)

Zaten *yasak ve tehlikeli* olan her şeye meyilliydim o dönem. (s. 283 str. 20)

Mekke ve Medine'ye giren ilk Hiristiyan fotoğrafçı olacaktım! (s. 283 str. 29)

Gerçi o zaman *herkes ve her şey* araçtı benim için... (s. 283 str. 32)

Çatılardan sarkan buzlar hançer gibi *sivri ve keskindi*. (s. 284 str. 23)

Yüzlerinde dokunaklı bir tebessüm vardı; çok daha *hoşmanzar ve ılıman* bir yere gittiklerini bilir gibi. (s. 285 str. 1)

Yaşlı ve hasta bir orospu ölü bir orospu demektir. (s. 285 str. 16)

Şems-i Tebrizî haklıydı: *İnanç ve aşk*, insanı normal şartlar altında olduğundan çok daha cesur kılıyordu. (s. 286 str. 25)

Odam beyazdı; *ufacık, basık ve basit*. (s. 287 str. 10)

En temel ihtiyaçları karşılıyordu, o kadar: Bir döşek, bir gaz lâmbası, bir kehribar tesbih, pervazda bir saksı çiçeği, *duvarda Hazreti Fatma'nun Eli'ni gösteren bir kabartma ve çekmecesinde Rumi'nin şiirleri olan ceviz ağacından bir masa* vardı. (s. 287 str. 14)

Müthiş bir adamdı; son derece *efendi, bilgili, güngörmüş ve zeki*. (s. 287 str. 22)

Bana neden *Mekke ve Medine*'ye gitmek istediğimi sorduğunda cevap vermekte acele ettim. (s. 287 str. 22)

Bir Batılı fotoğrafçı İslamiyet'in en kutsal şehirlerine gidip oradaki insanları *dinlese ve görüntülese*; sonra bu *fotoğraf ve hikâyeleri* tüm dünyayla paylaşırsa, dinler arası *barış ve diyaloga* hizmet eden bir adım olmaz mı? (s. 287 str. 29, 30, 31)

Ve sanki hiç cevap vermemişim gibi tekrar aynı soruyu sordu: “Bizden yardım istiyorsun. Ama önce söyle neden *Mekke ve Medine*'ye gitmek istiyorsun?” (s. 288 str. 3)

Faslı Sufilerin beni gizlice Mekke'ye sokmalarını beklerken, ilk başlarda can sıkıntısından, yapacak daha cazip bir işim olmadığından, sonra gitgide derinleşen bir *merak ve hevesle* tasavvuf felsefesi okumaya başladım. (s. 290 str. 8)

Tüm zamanımı *ibadet ve meditasyonla* geçirdim. (s. 291 str. 8)

Daha yaşlı, daha zayıf, daha hüzünlü ama daha bir *heybetli ve vakur* oturacaktı gene aynı noktada, aynı bal sarısı ışığın altında. (s. 292 str. 4)

Yerinde saymayan, tüm insanlığı ve varoluşu kucaklayan, kimseye karşı bir önyargısı olmayan, hep daha ötelere *merak ve keşf* eden, çağıl çağıl berrak bir nehir... (s. 293 str. 23)

Kelimelerinden şıprır şıprır *nezaket damlayarak ve yerlere kadar eğilerek*, “Efendi Mevlâna, meyhaneme hoş geldiniz, sefalar getirdiniz” dedi. (s. 298 str. 2)

O sakın, kendinden emin hâli, *efendiliği ve azameti, pahalı ve zarif* cüppesiyle Mevlâna gibi bir zâhid böyle bir mekâna uymuyordu ki. (s. 298 str. 22)

Tebrizli Şems *şanımlı ve itibarımı* yerle yeksan etmek için beni buraya yolladı. (s. 298 str. 30)

Keçi peyniri ve fırında pişmiş mantarları ekmeklerimize katık ederek *çocukluğumuzdan, aşktan, inançtan, dostluktan ve nicedir unuttuğumu sandığım ama o an hatırlamaktan sonsuz keyif aldığım güzelliklerden* söz ettik. (s. 299 str. 27, 29)

Bunca zaman içinde damla damla biriken bütün *sitemler ve serzenişler* açığa çıktı. (s. 303 str. 3)

Soğuk ve kasvetli bir geceydi. (s. 303 str. 28)

Kar altında kalmış, güllerini çoktan dökmüş, safi dikenden ibaret *dımdızlık ve cıpcılız* bir gül ağacının yanına çöktüm. (s. 304 str. 7)

Ömrü hayatında ağzına içki sürmemiş bu âlim şimdi benim için, *bana ve dostluğumuza* inandığı için kadehi kavıyordu. (s. 304 str. 21)

Biz Sufiler nafîle ibadet ya da riyazat yoluyla değil; şeklen, cebren, yahut göstermelik olsun diye değil; sadece *aşk ve cezbe* ile bağlarız Allah'a." (s. 305 str. 6)

Bu kavanoz dipli dünya, binbir gölge oyunu oynayan bu *parıltılı ve tantanalı* sahne, paraya pula, mala makama, ünvana ihtişama aldanıp kanan cins cins oyuncuyla doluydu. (s. 305 str. 17)

Fesat ve hasetle, zillet ve kibirle dünya malını kendilerine kible yapıyor, nesnelere kul oluyorlardı. (s. 305 str. 21)

Herkes dünyevi hırslar merdivenini üçer beşer çıkmak için birbirinin omuzlarına basadursun, çoktan zirveye varmış, küp küp altına, kat kat şöhrete, binlerce *hayrana ve bilginin en âlâsına* nail olmuş bir kimsenin günün birinde aniden mevkiinden feragat etmesi, inanç uğruna izi sonu belirsiz bir içsel yolculuğa çıkması, hatta itibarını çar çur etmesi. (s. 305 str. 26)

Rumi ahenkli bir sesle katıldı: "Ve o aynı zamanda bilinmek ister. Bu sebepten *temkinli, dengeli ve ölçülü olmak ve daima ayık durmak*, sarhoş dolaşmaya yeğdir. Sufinin gönlü hep uyanıktır." (s. 306 str. 7)

Gümüş Dolunay isimli lokanta *ufak ve basıktı* ama şıktı bir o kadar. (s. 306 str. 24)

Düşünceli, gergin ve biraz da asabi görünüyordu. (s. 307 str. 1)

Mum ışığında David'in yüzü *yabancı ve yargılayıcıydı*. (s. 308 str. 12)

Sanki restorandaki *herkes ve her şey* hareket etmeyi kesmiş, garsonundan aşçısına, yan masadaki müşteriden akvaryumdaki balığına kadar hepsi söyleyeceklerine kulak kabartmıştı. (s. 309 str. 24)

Ve sabah Ella'nın ilk işi Aziz'e *uzun ve içten* bir mektup yazmak oldu. (s. 311 str. 7)

Gel gelelim Şems gayet *rahat ve dostane* bir tavır takındı. (s. 315 str. 11)

Bende bıraktığı izlenim son derece *dürüst, dobra ve cesur* bir adam olduğuydu. (s. 315 str. 27)

İbrahimî dinlerin *en sonucusu ve en mükemmeli* olan dinimiz der ki Âdem ile Havva cennetten Şeytan yüzünden kovuldu. (s. 317 str. 12)

Eh, Şeytan söylediğin kadar *kurnaz ve kuvvetliyse*, habire ayağımızı kaydırmak için fırsat kolluyorsa, biz insanların yaptığımız hatalardan dolayı kendimizi suçlamamıza ne gerek var ki? (s. 317 str. 23)

Fakat bir an için farz edelim ki dışımızda bir yerde gezinen, bizden *bağımsız ve kurnaz* bir Şeytan yok. (s. 317 str. 32)

En nihayetinde arkalardan birisi bağırdı: “*İkinci, üçüncü ve dördüncü* tacirin namazları kabul olunmaz. Hepsinin baştan alması lâzım. Bir tek ilk tacir masumdur çünkü o sadece müezzine danışmak istemişti.” (s. 319 str. 7)

Yüzüme öyle derin bir *şefkat ve muhabbetle* baktı ki, kendimi anne babasının takdiriyle sevinen bir çocuk gibi hissettim. (s. 319 str. 33)

Sınır sandığın yer *oynak ve kaygan* bir zemindir. (s. 324 str. 24)

Ne kadar *genç ve narindi*. (s. 326 str. 20)

“Ben biliyorum. Çöl Gülü olmalı” dedi Şems, sesinde *taşkın ve baskın* bir sevinçle. (s. 327 str. 8)

Allah seni o bataktan çıkarttı ya, bunu yapacak *azmi ve cesareti* verdi ya; sana kapıyı açıp dışarı çıkmanı sağladı ya, elbete yolu da açacaktır. (s. 327 str. 32)

Müzik ve dans ve dua olacak. (s. 328 str. 15)

Önce uzaklardan süzülen bir yankı gibiydi; giderek *ivme ve cezbe* kazandı. (s. 330 str. 6)

Seyirciler *takdirle ve minnetle* alkışladı. (s. 332 str. 14)

Keyhusrev ve şürekâsı çıkar çıkmaz seyirciler söylenmeye başladı. (s. 333 str. 12)

Olan biteni kınayanların başında *Şeyh Yasin ve talebeleri* geliyordu. (s. 333 str. 20)

Hepsi de gayet *kibirli ve gösterişli* bir şekilde ayağa kalkıp Şems’i kınadıklarını aşikâr ettiler. (s. 333 str. 21)

Ve ne ilginçtir ki kızgınlıkla çıkıp giden bu gürhün içinde *Rumi’nin en eski müritlerinden iki tanesi ve öz oğlu Alaaddin* de vardı. (s. 333 str. 23)

Öz babamı aylardır bir zındıkla işbirliği hâlinde görmek yeterince utanç verici değilmiş gibi, şimdi de *müzik ve raks* çıktı başıma! (s. 333 str. 29)

Babam *muteber bir din adamı ve aile babası*. (s. 335 str. 25)

“Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah’ı zikrederler; *göklerin ve yerin* yaratılışı üzerine düşünürler...” Bizler hâl ehliyiz. (s. 338 str. 2)

Musiki sonlanınca evrenin başat unsurlarına selâm durduk: *Ateş, hava, toprak, su ve beşinci unsur, boşluk*. (s. 338 str. 28)

Şayet “*aşktan önce*” ve “*aşktan sonra*” aynı insan olarak kalmışsak, yeterince sevmemişiz demektir. (s. 339 str. 11)

Dostluğumuz ve ruhdaşlığımız Allah’tan bir lütuf, eşsiz bir armağandı. (s. 339 str. 26)

Ördek o kadar *iddialı ve heybetli* görünüyordu ki masaya koymasıyla herkesin kaşlarının havaya kalkması bir oldu. (s. 340 str. 23)

Herkes ve her şeye uyum gösteriyor ama aslında *herkes ve her şeye* mesafeli duruyordu. (s. 341 str. 3, 4)

Böylece *Ella ve David* tuhaf bir şekilde bir oyunun içinde buldular kendilerini. (s. 341 str. 27)
Bilseydi ona göre hazırlanır, kuaföre gider, *manikür ve yüz bakımı* yaptırır, hatta kim bilir belki saç stilini değiştirirdi. (s. 344 str. 24)

Yazışmak daha *mistik ve kolaydı*. (s. 344 str. 28)

Sesi o kadar *kırılğan ve ağlamaklıydı* ki içim sızladı. (s. 349 str. 9)

Tuttu, beni kendisi gibi *düşkün, sefil ve kimsesiz* insanlarla tanıştırdı. (s. 350 str. 18)

Tatlı, gül suyu ve tarçın kokuyordu. (s. 350 str. 24)

Şems'in dönmesi ise babamın *Kerra'yı ve bizleri* yeniden ihmal etmesi anlamına geliyordu. (s. 351 str. 25)

Böylece Kerra bir kadının yaşayabileceği en çetrefil ikilemlerden birine toslamıştı: Kocamın mutsuz olmak pahasına benim yanımda kalmasını, gözümün önünde olmasını mı isterim, yoksa benim mutsuzluğum pahasına *özgür ve bağımsız* olmasına mı? (s. 351 str. 30)

İstesem yarın Konya'dan çıkar, bir süre orda burda dolanır, kalacak *rahat ve temiz* bir han bulur, birkaç hafta sonra döner, "Şems'i aramaktan ayaklarıma kara sular indi ama ne yazık ki onu bulamadım" der geçerdim. (s. 352 str. 8)

Hem böylesi belki yalnız *Kerra ve Alaaddin'e* değil, babamın talebelerine, müritlerine de faydalı olurdu; hatta bana bile. (s. 352 str. 12)

Ve işte uzun seneler evvel din değiştirip Müslüman olan, ilk eşini kaybettikten sonra babama dul bir kadın olarak varan, *bana ve kardeşime* senelerdir harikulade annelik yapan kocasını onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözetten bu kadın, ağzını açıp da tek kelime edemedi. (s. 352 str. 17)

Ama sonuçta Şems benim için *her şeyin ve herkesin* toplamı olduğundan, tüm evreni düşünüyorum aslında. (s. 353 str. 6)

İstermiş ki herkes hocasının *izzeti ve kudreti* karşısında şaşkına dönsün. (s. 354 str. 3)

Şems *simyada, ilm-i nücumda, rasatta, ilahyatta, felsefede ve mantıkta* derin birikime sahipti ama ilmini kör gözlerden sakınır saklar. (s. 355 str. 6)

Zihinlerdeki sınırları, gönüllerdeki önyargıları, cemiyetteki basmakalıp kuralları, *mezhep ve görüş farklılıklarını* sarsmaktan yanaydı ki, hepimiz *tek ve bir ve eşit* olduğumuzu anlayalım. (s. 355 str. 27)

Teslim olan insan *çalkantılı ve girdaplı* sularda debelenmeyi bırakır; emin bir beldede yaşar. (s. 357 str. 16)

Ama *namuslu ve sözüne güvenilir* bir genç adam olduğundan gerçeği inkâr etmedi. (s. 357 str. 27)

Fakat hemen akabinde yeniden bir *hüzün ve endişe* çukuruna yuvarlandı. (s. 360 str. 2)

Şimdilerde eskisinden daha tedirgin, hatta daha *mutsuz ve münzevi*. (s. 360 str. 4)

Bu eve geldiğinden beri ilk defa Tebrizli Şems ile bir *yakınlık ve sırdaşlık* paylaştım. (s. 365 str. 30)

Kalabalık bir Japon turist kafilesi vardı; *saç kesimleri ve kıyafetleri* birbirine benzer, yaşlılardan oluşan bir grup. (s. 366 str. 12)

Görünüşünde hafif bir *umursamazlık, koyvermişlik ve serkeşlik* vardı. (s. 366 str. 24)

Belli ki bu sabah sakal traşı olmamıştı ve bu onu daha da *asi ve çekici* kılıyordu. (s. 366 str. 25)

İskoç aksanı *belirgin ve cezbediciydi*. (s. 366 str. 29)

Sohbet öyle *güzel ve hızlı* akmıştı ki Ella'nın aklına saate bakmak gelmemişti. (s. 367 str. 4)

Herhâlde *kocası ve çocuklarıyla* seneler evvel Montreal'e gittiklerinde. (s. 367 str. 27)

Bir anda Ella'nın *avuçları, dirsekleri, omuzları ve dahi tüm bedeni* yoğun bir enerji bulutuyla karıncalanmaya başladı. (s. 369 str. 23)

Yatağın kenarında bir *bıçak ve nar* duruyordu. (s. 371 str. 19)

Ufacıktı memeleri, *sütbeyaz ve dipdiri*. (s. 371 str. 32)

“Olmaz! Gidemezsin!” Kimya değildi sanki konuşan, başkasıydı; ondan çok daha *acar ve atılgan, katı ve buyurgan* biri. (s. 372 str. 8)

Böyle *sinsi ve keskin* bir acı çekmedim hayatımda. (s. 373 str. 9)

Bir keresinde, *cesaretine, metanetine ve sil baştan hayata başlama azmine* hayran olduğumu söyledim. (s. 377 str. 21)

Sonra dişleri beyazlatmayı, tırnak boyamayı, *gözlere ve kaşlara* sürme çekmeyi, dudakları parlatmayı, yanakları allamayı ve memeleri dolgun göstermeyi bir bir izah ettim. (s. 380 str. 4)

Artık o toy genç kız değil, *aşk ve ihtirasla* yanan evli bir kadındı. (s. 380 str. 24)

Gerçi bedenim istediğim kadar *yuvarlak ve dolgun*, memelerim arzuladığım kadar iri değildi ama yine de alımlı buldum kendimi. (s. 382 str. 6)

Eğilip şalımını almak istediysen de ellerim o kadar titriyordu ki *kaygan ve narin* kumaşı kavrayamadım. (s. 383 str. 12)

Keskin bir rayihaydı; hani zencefil çayı ya da ezilmiş çam dikenleri gibi *yakıcı ve acı* ama kötü değil. (s. 383 str. 26)

Komşular ve arkadaşlarım ziyaretime geldi. (s. 383 str. 28)

Allah *müşfik, merhametli, rahman ve rahim*. (s. 384 str. 26)

Ve o zaman anladım ki Kuran'ın dördüncü okuması böyle bir şey olmalı: *Sonsuzluk, sınırsızlık, kapsayıcılık ve açıklık...* (s. 384 str. 33)

Küçük İtalyan Mahallesi'nde leziz ama mütevazı yemekler yediler, Güzel Sanatlar Müzesi'ni gezdiler, *Common Parkı ve Rıhtım'ı* arşınladılar, Su Parkı'nda yunusların gösterisini alkışladılar, Harvard Meydanı'nda hıncahınç kafelerde kahve içtiler. (s. 385 str. 10)

Az ilerde bir binadan dumanlar tütüyor, *kalın ve kara* bir bulut havada topaklanıyordu. (s. 386 str. 29)

Bu kadar gez toz, *sır ve söz* paylaş, özel anlar yaşa, hayaller besle! (s. 387 str. 5)

Endonezya'da Pakistan'da, Mısır'da sufi müzisyenlerle konserler vermiş, hatta İspanya'da, Cordoba'da bir grup *Yahudi ve Müslüman* mistikle ortak bir albüm çıkarmıştı. (s. 388 str. 28)

Zanaatkâlar mahallesindeki her *dükkân, ambar ve kileri* yokladım. (s. 393 str. 10)

İkisini ilk buluşmadan hatırlıyordum, üçüncüsü ise sesinden anladığım kadarıyla en az diğerleri kadar *genç ve gergindi*. (s. 395 str. 12)

Kara büyü ve sihirbazlıkta mahir olduğunu söylüyorlardı. (s. 396 str. 24)

Derviş bu hamleyi o kadar *çevik ve dinç* bir şekilde savuşturdu ki afalladım. (s. 397 str. 23)

Ağızından tek bir *çığlık* çıktı, *tiz ve vahşi*. (s. 398 str. 8)

Sema, şiir, müzik, nükte, hiciv, aşk ve cezbe... o hayatımızdan gider gitmez yok olacağını sandığım bir sürü şey kazık çakmış gibi bizimle kaldı. (s. 402 str. 2)

Her *dinden ve inançtan* insana kucak açardı. (s. 402 str. 7)

İmrü'l Kays son derece *zengin, kudretli ve heybetli*, bir eli yağda bir eli balda bir Arap emiriymiş. (s. 402 str. 23)

Büyük oğlum ve Selahaddin Zerkubi isminde bir veli. (s. 404 str. 27)

Bu son derece *çalışkan ve akıllı* kız bana güzellik güzeli Kimya'yı hatırlatır. (s. 404 str. 32)

Bu arada dünya; *etten, kemikten, maddeden, düşler ve düş kırıklıklarından* ibaret olan dünya, kendi hızında dönüyor. (s. 405 str. 31)

Başarıya alışkın insan zanneder ki ilelebet *muzaffer ve zengin* kalacak. (s. 406 str. 11)

Tevazu, güzel ahlak ve pırıl pırıl bir gönle sahip olan Hüsam Çelebi'ye birisi çıkıp de "kimsin, nesen?" diye sordu mu hep aynı cevabı veriyor. (s. 406 str. 23)

Çok *şahıslı, sürtüşmeli ve tartışmalı*. (s. 407 str. 3)

Savaşların, kardeş kavgalarının, yanlış anlamaların, kalp kırıklıklarının, *açlık ve sefaletin*, *mağduriyet ve adaletsizliklerin* ortasında, her şeyi kapsayıp kucaklayarak ama hiçbir şey değmeden dönüyoruz ebediyen. (s. 407 str. 8)

Elemde, neşede, ümitte ve yeiste, hem tek başımıza hem hep beraber, hem usulca hem sonsuz bir hızla, su gibi akarcasına döneriz semada. (s. 407 str. 12)

Parçalar ve noktalar habire değişir. (s. 407 str. 18)

İsimler ve makamlar yenilenir. (s. 407 str. 18)

Bulunduğu yer, *kocası ve üç çocuğula* paylaştığı o *geniş ve lüks* ev değildi. (s. 408 str. 18, 19)

Konya'da *ilaç ve temizlik* melzemesi kokan mütevazı bir hastanedeydi. (s. 408 str. 23)

Bir kenarda Aziz'in okuduğu kitap duruyordu: *Ben ve Rumi*. (s. 409 str. 8)

Gene de *sakin ve emin* bir hâli vardı. (s. 410 str. 2)

Şöyle *derin ve dingin*, top atılsa duymayacağın türden bir uykuya dalsalar. (s. 410 str. 16)

Son iki haftaya kadar Aziz doktorlarını şaşırtacak kadar dirençli çıkmış, çıktıkları her seyahatte *ışık ve enerji* saçmıştı. (s. 410 str. 26)

Meğer birini *aşkla, şuurla ve şükranla* sevmek ne güzelmiş! (s. 410 str. 29)

"Zamanı-1" körelmiş alışkanlıkların, köhnemiş uğraşların, habire telaş içinde ama hep yerinde sayarak koşturmacaların *monoton ve mekanik* gidişatıydı. (s. 411 str. 3)

"Zaman-2" *sürprizlerle ve sihirle* dolu, iniş çıkışı bol, pupa yelken, sarhoş edici bir akıştı. (s. 411 str. 3)

Yarım saat sonra odaya döndüğünde, *bıyıklı bir doktor ve başörtülü bir hemşireyle* karşılaştı. (s. 412 str. 12)

Bu arada hoş bir rastlantıyla Mevlevi *neyzen, kudümzen ve semazenlerle* tanıştı; onları cenazeye çağırdı. (s. 412 str. 25)

Yanından bebek arabalarını ite ite yürüyüp geçen orta hâlli aileleri, *kumaş ve baharat* dükkânlarını, ona ısrarla birşeyler satmaya çalışan işportacıları bir film şeridini izler gibi izledi. (s. 413 str. 25)

"Hep olduğundan güçlü görünmeye çalışan bir kadın için fazla *cici ve dişi*" diye geçirdi içinden. (s. 414 str. 3)

Orly ve Avi annelerine bir senedir küslerdi. (s. 414 str. 7)

Ella *buruk ve mahcup* gülümsedi. (s. 414 str. 9)

Uzun ve sert bir mektup yazmış, Ella'ya "sana beş kuruş bile koklatmayacağım" demişti. (s. 414 str. 19)

Gökyüzünde tül gibi *beyaz ve ince* bulutlar ağır ağır dönüyor, hiçliğe karışıp eriyordu, tıpkı semazenler gibi. (s. 415 str. 12)

AŞK'ın ise hiçbir *sıfata ve tamlamaya* ihtiyacı yoktur. (s. 415 str. 18)

3.8.2. “ne... ne... ne de” İle Kurulan Bağlama Grupları

Ama hayat, hakiki hayat *ne filmdi, ne de roman.* (s. 12 str. 20)

Ve ikisi de gayet iyi biliyordu ki aslında mesele *ne Jeannette idi ne de diğer çocukları.* (s. 24 str. 17)

Ne kredi kartlarının ödemeleri, ne Orly'nin yeme bozuklukları ve saplantılı rejimleri, ne Avi'nin kötü giden dersleri, ne Esther Hala ve zavallı mozaik kekleri, ne Gölge'nin elden ayaktan düşmesi, ne Jeannette'in beklenmedik evlilik planları, ne de kocasının kendisini senelerdir aldatıyor olması. (s. 29 str. 6-10)

Ardından, *ne varsa ne yoksa* tüm çıplaklığıyla karşıma serildi. (s. 53 str. 32)

Ne pejmürdeyim, ne gariban. (s. 62 str. 23)

Ne kimseye muhtacım, ne kimseye buyuran. (s. 62 ste. 24)

Ne bir harf, ne yeni bir kelime. (s. 63 str. 23)

Ne bir mürşit, ne de bir mürit bulmak peşindeyim. (s. 63 str. 32)

Gerçi, süklüm püklüm mutfağında oturup hiç tanımadığı, hatta *ne bugün ne de yarın* tanışacağını sandığı, adı sanı duyulmamış bir yazara mesaj yollarken, böyle mühim bir çağrıda bulunduğu farkında bile değildi. (s. 69 str. 27)

Doğrusu *ne yaşlı köpek, ne de sahibi* alışkıncı gecenin tekinsizliğine, hayatın belirsizliğine. (s. 82 str. 29)

Ne ailesinin ne müritlerinin doldurabildiği bir boşluk bu. (s. 98 str. 20-21)

Ne bitmez, ne çetin bir kış oldu. (s. 103 str. 4)

Ne bir mürşit, ne bir müritti aradığı. (s. 110 str. 13)

Hıyar, patlıcan doğra ezme yap, turşu doldur –aman tuzu *ne eksik ne fazla* olsun, suyun üstünde bir yumurta durabilecek kadar olsa yeter. (s. 113 str. 10)

Ne sağına ne soluna dönebilirsin. (s. 114 str. 11-12)

Zerrece kıl olmayınca, *ne yaşım, ne adım, ne cinsiyetim* kalmıştı. (s. 117 str. 23)

Ne geçmiş, ne gelecek, yalnızca şu ana mühürlüydüm sonsuza dek. (s. 117 str. 23)

“Boşuna konuşursun. Ben *ne mürşit, ne mürit* isterim. Yalnız gezerim. Kimseye ibretlik bir hâlim de yok” diye tersledi Şems. (s. 119 str. 11)

Fakat ay ne kadar harika olursa olsun, *ne kalbimin ne ellerimin* titremesine kâr ediyor. (s. 129 str. 5, 6)

Ne onun ne benim. (s. 129 str. 11)

Ne bir testi, ne bir ibrik. (s. 130 str. 9)

“Delikanlı, Kuran-ı Kerim der ki, Biz insanı en güzel biçimde yarattık. Uludur insan. Kıymetlidir. *Ne eziktir, ne aciz*. Zaten Allah’ın doksan dokuz sıfatı arasında acz yoktur. Üstelik kurallardan biridir” dedim. (s. 135 str. 12)

Mevlâna bir es verdikten sonra sözlerine devam etti: “Âdemoğulları Havvakızları öyle bir ilimle şeref yap olmuştur ki, *ne dağlar ne gökler* sırtlanabilir. (s. 141 str. 21)

Hâlbuki *ne annemin ne de ebenin* bildiği bir şey vardı: Meğer tek değil üç bebek varmış rahminde. (s. 154 str. 32)

Ne bu sene, ne de daha evvelki sene, o otelde herhangi bir diş hekimliği konferansı yapılmamıştı. (s. 169 str. 25)

Sufî *ne ifrattadır ne tefritte*. (s. 196 str. 24)

Aynı sebepten ötürü, aşkın *ne “gelecek planları” ne “dünün hatıraları”* ile ilgisi olduğuna inanıyordu. (s. 205 str. 14-15)

Ne o zaman, ne daha sonra. (s. 226 str. 18)

O yüzden şöyle dememiş mi: “*Ne yer ne gök* kucaklayabilir beni. Ancak ve ancak inanan kullarımın yüreğine sığabilirim.” (s. 228 str. 22)

Ne bir elinde terazi tartmak peşinde, ne öteki elinde kalem yazmak derdinde... (s. 229 str. 7)

Marifet der ki: “*Ne benimki var ne seninki*.” (s. 230 str. 2-3)

Âşıklara *ne cehennemde azap çekme korkusu ne cennette ödüllendirilme arzusu* rehberlik eder. (s. 231 str. 13, 14)

Orada *ne şeriat kalır, ne tarikat, ne marifet*. (s. 231 str. 25-26)

Ben *ne Hıristiyan ’ım, ne Musevi, ne Farisi, ne de Müslüman*; (s. 231 str. 30-31)

Ne Doğu ’danım, ne de Batı ’dan. (s. 232 str. 1)

O *ne Doğu ’dan ne Batı ’dan*. (s. 232 str. 8)

Cici bici, şeker şerbet, *ne etliye ne sütliye* bulaşan onca kuru laf! (s. 237 str. 8-9)

Margot *ne statüme ne de maaşımla* ilgileniyordu ama ben bunları gün geçtikçe daha çok önemsemeye başladım. (s. 264 str. 8-9)

İşin doğrusu *ne sevinç ne keder*, epeydir öyle yoğun hisler yaşamıyorum. (s. 265 str. 25)

Hakk’ın sıfatları arasında *ne çaresizlik var, ne bedbinlik*. (s. 267 str. 26)

Ne olumlu ne olumsuz, tek kelime etmedim. (s. 269 str. 27)

Binada hiç kapı yoktu, *ne içeride ne dışarıda*, hatta banyoda bile kapı yoktu. (s. 282 str. 12)

Sonunda *ne Mekke ’ye ne Medine ’ye* gittim, biliyor musun? (s. 284 str. 1-2)

Ne o zaman ne daha sonra. (s. 284 str. 2-3)

Ne telefon, ne televizyon, ne duvar saati, ne radyo. (s. 287 str. 15-16)

Ve en nihayetinde: “*Ne dünya var, ne ben varım!*” (s. 290 str. 4)

Otuz Dördüncü Kural: Hakk’a teslimiyet *ne zayıflık ne edilgenlik* demektir. (s. 357 str. 13-14)

Ne bir kumpas, ne dalavere. (s. 379 str. 16-17)

Ne kızgınım ne kırgınım. (s. 384 str. 24-25)

Ne bir saniye erken, ne bir saniye geç. (s. 397 str. 12-13)

Bundan böyle *ne hatip, ne âlim, ne fakih* olurum. (s. 403 str. 2)

Ne mürit, ne mürşit peşindeyim. (s. 406 str. 27)

Bu sayededir ki Aziz’in günbegün gözünün önünde eriyişi Ella’da *ne uzaklaşma arzusu ne acıma duygusu* yaratmıştı. (s. 411 str. 14)

3.8.3. “veya, yahut” İle Kurulan Bağlama Grupları

Biz *mezhep, din veya dil* ayrımı bilmeyiz. (s. 77 str. 31)

Cumartesi günleri ise David Ella’yı dışarı yemeğe, genellikle *Tayvan yahut Japon* restoranına götürürdü. (s. 90 str. 33)

Tâ ki “su” gibi, “ekmek” gibi, “süt” yahut “bal” gibi, “Hak” yahut “Hu” gibi, dilime dost olana değin. (s. 105 str. 24)

Bunca senedir hiçbir *şehir, kasaba yahut köy* yok ki velilerinden destur almadan ayak basmış olayım. (s. 133 str. 4)

Varacağım yerde ağırlıklı olarak *Müslümanlar, Hıristiyanlar, Yahudiler yahut Mecusîler* ikamet etsin, hiç fark etmez. (s. 133 str. 6)

Sokaklarda it muamelesi yapanlar, ne vakit *ağır bir hastalıkla yahut ölüm korkusuyla* karşılaşsalar, bizim dualarımızdan medet umarlar. (s. 138 str. 12)

Tuğrası *güneş, aslan veya hilal* fark etmez. (s. 139 str. 23)

Anladım ki şu âlemde *tesadüfi veya fuzuli* olan bir şey yok. (s. 159 str. 14)

Yani *Suçlanan yahut Kınanan* Nefs. (s. 211 str. 8)

Ahenkli ve renklidir ya burası, nice kişi daha öteye gitme *iradesini, basiretini veya cesaretini* gösteremez. (s. 211 str. 22)

Fıtratımıza, kavrayışımıza göre *şu veya bu* katmanda kalıyor, orada yüzüyoruz. (s. 246 str. 5)

Margot burada biraz durdu; kendini *siyasi yahut ekonomik* nedenlerden ötürü Avrupa’ya iltica edenlere yardıma adadı. (s. 263 str. 29)

Kaçarsam beni *bulurlar; yakalar, yaralar yahut öldürürler* korkusuyla senelerdir köle gibi vücudumu satarak emirlerinden çalışmışım. (s. 272 str. 12)

Eğer bizi benlik zannına düşürüyorsa, ki öyle ya da böyle düşürür, ailemize, mevkiimize, malımıza mülkümüze, hatta mahallemizdeki *cami yahut medreseye* olan bağımlılığımızı dahi yok etmemiz gerekir. (s. 299 str. 6)

Biz Sufiler nafîle ibadet ya da riyazat yoluyla değil; *şeklen, cebren, yahut göstermelik* olsun diye değil; sadece aşk ve cezbe ile bağlanırsız Allah'a." (s. 305 str. 5-6)

Kuralların olsun ama kurallarını başkalarını *dışlamak yahut yargılamak* için kullanma. (s. 305 str. 10)

"Kadın, kadın gibi kokmalı" derdi hep, "*vanilya yahut papatya* gibi değil." (s. 344 str. 19-20)
Kitaplarım, vaazlarım, oğullarım, karım, bütün varlığım yahut şanıım. (s. 356 str. 18)

Sakin ola bir kadının erkekten *geri yahut eksik* olduğunu sanmasınlar! (s. 405 str. 8)

Uzunluğunu yahut derinliğini kestiremiyorum. (s. 405 str. 26)

3.8.4. "ister... ister... isterse" İle Kurulan Bağlama Grupları

Ne de olsa Ella böyle biriydi, hiçbir zaman kabullenemezdi sonları; *ister bir dönem, ister eskimiş bir âdet, isterse çoktan tükenmiş bir ilişki* olsun ölümü tanımaktan acizdi. (s. 12 str. 30, 31)

Ama işte *ister Marco Polo gibi dünyayı gezelim ister beşikten mezara aynı eve kazık çakalım*, hepimiz için hayat doğum ve ölümler dizisi demek. (s. 122 str. 31-32)

İster ölü olsun ister diri, ister meşhur olsun ister meçhul, o şehirde yaşamış ya da yaşamakta olan tüm velilere selâm yollarım önden. (s. 133 str. 1)

Allah'ın engin devr-i tekvininde bir habbe olan ben, şakadan da olsa, *ister insan olsun ister hayvan* bir başka canı nasıl küçümser, nasıl öteleyebilirdim? (s. 134 str. 26-27)

İster fahişe ol, ister bakire, ister düşmüş ol, ister itibarlı, Allah'ı bulma arzusu hepimizin kalplerinde, derinlerde saklıdır, sarılıdır. (s. 148 str. 3, 4)

Ferd ile Rab arasında ne kadar put duruyorsa; *ister şan, ister şöret, ister para, ister makam, hatta isterse aşırı dindarlık*, ne varsa taşlaşmış, katılaşmış, aşktan uzaklaşmış, yerinden oynatmak gerekli, diye düşünürdü. (s. 355 str. 22)

3.8.5. "...da ...da ...de ...de" İle Kurulan Bağlama Grupları

Tüm bunları elde edebilmek için, *Ella da David de* epey alın teri dökmüşlerdi.(s. 13 str. 11)

Bilse de bilmese de böyledir bu. (s. 50 str. 32-33)

Kerameti de bilirim, mucizeleri de. (s. 63 str. 9)

Bu sefere çıkan her yolcu, *istese de istemese de* tepeden tırnağa değişir. (s. 118 str. 2)

Ders verip yetiştirdiğim talebe o kadar çok ki, *sayısını da isimlerini de* akılda tutamaz oldum. (s. 131 str. 25, 26)

Karım da ben de iftihar ediyoruz onunla. (s. 191 str. 20)

Esas mesele *iyiyi de kötüyü de* sevebilmek; ayırım yapmadan. (s. 197 str. 11)

İşin aslı, *Ella dinden de dindarlardan da* pek hazzetmezdi. (s. 204 str. 4)

Zevcem de oğullarım da yokluğuma anlayış gösterecek kadar olgundurlar. (s. 208 str. 13, 14)

Ama *anası da ben de* basit insanlarız. (s. 218 str. 13-14)

Aşk'ın hayatamızdaki *varlığını da yokluğunu da* dosdoğru yaşayabileceğin tek zaman şu andır. (s. 231 str. 12)

Elbette. *Kadınlık da var erkeklik de.* (s. 246 str. 31)

Korkutulmaya da ödüllendirilmeye de ihtiyacımız var. (s. 276 str. 18)

Bununla beraber, unutmamalı, yaptıklarımızdan *meysi de meyhaneciyi de* sorumlu tutmamayız. (s. 300 str. 27)

Ella da David de geri çekilip, aynı ifadesiz bakışlarla seyrettiler garsonun tabakları masaya bırakışını. (s. 309 str. 14)

“Bunlar boş laflar. *Şems'i de Rumi'yi de* bu şehirden derhal sürmek gerek” dedim. (s. 311 str. 29)

Veziri de dilencisi de, bakiresi de fahişesi de, âlimi de cahili de... işte hepimiz buradayız ya! (s. 327 str. 15, 16)

Nihayet *babam da Şems de* hak ettikleri hürmeti görmeye başlamıştı. (s. 331 str. 21)

Çocukları da karısı da bu huyunu gayet iyi biliyordu. (s. 342 str. 28)

Hüznü de neşeyi de, zaferi de yenilgiyi de, hiçbir şeyi kalıcı sanma. (s. 406 str. 13, 14)

3.8.6. “ile” İle Kurulan Bağlama Grupları

Aralarındaki fersah fersah uzaklık bir kenara, kişilikleri en az *gündüz ile gece* kadar farklıydı. (s. 14 str. 17)

Tek bildiği bunun tarihi, mistik bir roman olduğuydu; bir de *meşhur şair Rumi ile onun Sufi dostu Şems'i* konu edindiği. (s. 26 str. 3)

Kızılla turunç arası bir günbatımı hızla yaklaşıyordu Northampton semalarına. (s. 29 str. 2)

Benim bulunduğum masanın ucuna geldiklerinde, *bir kâse çorba ile bir dilim kara ekmek* aldım. (s. 50 str. 7)

Elimden gelip geleceği, *hancı ile yolcu* arasına cansız bir perde gibi çekmek olur şu fani bedenimi. (s. 52 str. 16)

Yemekle yatak karşılığında rüya tabirimi isterim. (s. 53 str. 9)

Belli ki *kadı ile abdalı* yan yana getirmek iyi bir fikir değildi. (s. 73 str. 16)

O zaman anladım ki bu adamın *ismi ile cismi* birdi. (s. 74 str. 22)

Tıpkı *filozoflar ile şairler* gibi! (s. 74 str. 26)

Kuran-ı Kerim'in sakınmamızı tembihlediği Babil'in iki meşhur meleği *Harut ile Marut* eğitmişti Tabrizli Şems'i. (s. 87 str. 28)

Beşinci kural: *Aklın kimyası ile aşkın kimyası* başkadır. (s. 95 str. 15)

Ella ile annesinin aralarının düzelmesi uzun zaman almıştı. (s. 124 str. 26)

Köylü baba *ekmekle keçi peyniri* ikram etti. (s. 136 str. 20)

Daima *hayat ile ölüm* arasında sıkışmış, daima Araftayım. (s. 137 str. 3)

Ellerinde *hacamat zembekleri ile bekleyen gezgin berberler*, billur küreli kâhinlere ve ateş yutan sihirbazlara rastladım. (s. 144 str. 9)

Çok geçmedi, *babamla üvey annemi* ölü bulduk. (s. 156 str. 1)

Tek sürdüğü *hafif kırmızı-kahverengi bir ruj ile açık yeşil göz kalemiydi* (ki büyük kızına bakılırsa gözlerini ortaya çıkarmak yerine tam tersine kapatıp saklıyormuş!). (s. 171 str. 4)

“Eh, *tekdir ile uslanmayanın* hakkı...” dedi genç muhafız ve kırbaç bir elinden diğerine geçirdi. (s. 179 str. 28)

Yaşamla ölüm arasında berzahta yüzüyordu bilincim, bedenim. (s. 180 str. 30)

Şu hayatta ne yaparsak yapalım, niyetimizdir farkı yaratan, *suret ile yaftalar* değil. (s. 183 str. 8)

Dindar olmakla inançlı olmak aynı şey değil. (s. 187 str. 31)

Feylesoflarla Sufiler, şıracıyla bozacı gibi. (s. 194 str. 13)

Bahar yaza devrederken *Aziz ile Ella'nın* yazışmaları sıklaşmıştı. (s. 202 str. 19)

Aziz ile Ella farklı zaman kuşaklarında yaşıyorlardı. (s. 205 str. 5)

Konya'ya varınca bir de baktım ki *babamla dervişin* tanışmaları tüm şehrin dilinde. (s. 205 str. 27)

Babanla derviş kütüphaneye kapandılar. (s. 206 str. 17)

Mevlâna ile Şems gece gündüz kapanıp fısır fısır sohbet ettikçe, ben daha derin batıyorum sessizliğe. (s. 213 str. 13)

Kız kardeşimle ben odanın bir ucunda aynı döşekte yatardık. (s. 216 str. 2)

Kadınla beraber *Mevlâna ile babamın* yanına döndük. (s. 218 str. 30)

Şayet *Hıristiyanlıkla Müslümanlık* arasında bir sınır kapısı varsa, bunun her iki taraftaki bağnazların iddia ettiği gibi geçilmez bir hudut olduğunu sanmıyorum. (s. 226 str. 27)

Ella bu açmaza kafa yordukça, *Tebrizli Şems ile Aziz Z. Zahara* arasında basit bir edebi oyunun ötesinde bir yakınlık olabileceğinden şüphelenmeye başladı. (s. 234 str. 17)

Nisa suresini gönül gözün açık okursan, göreceksin ki ayet *kadınlarla erkekler* hakkında değil; kadınlık ve erkeklik hakkında. (s. 246 str. 24)

Babamla Şems arasındaki manevi bağın ne kadar kuvvetli olduğunu anlamıyorlar. (s. 257 str. 24)

Ve her birimiz, buna *senle ben* de dahiliz, içimizde taşıyız kadınlık ve erkeklik hâllerini, farklı farklı nispetlerde. (s. 246 str. 27)

Misal *Hazreti Musa ile Hazreti Hızır*'ın arasındaki yoldaşlık. (s. 257 str. 28)

Birkaç saat böyle surat astıktan sonra suskunluğunu bozup şöyle demiş: “Ne demeye o kadına yardım ettin? Bir de üstelik ona dokundun. Seni ayartabilirdi! Baştan çıkarabilirdi! *Erkeklerle kadın* böyle temas etsin, olacak iş mi! Ayıp yahu! Olmaz, bize yakışmaz!” (s. 260 str. 31)

“Aklınca beni aşağılıyorsun ama *senle ben* o kadar da farklı değiliz” dedim. (s. 270 str. 33)

Semavi Aşk'tan mı bahsediyordu, yoksa bir *kadınla erkeğin* dünyevi aşkı mı? (s. 276 str. 30)

Hayal ile hakikat arasındaki tüm sınırlar bulanmış. (s. 291 str. 28)

Mevlâna ile Şems sanıldığından fazla birbirlerine benziyorlar aslında. (s. 312 str. 21)

Sula zeytinyağ karışır mı? (s. 313 str. 8)

Müslümanlarla Hıristiyanlar da ancak o kadar karışabilirler işte! (s. 313 str. 9)

Peygamber Efendimizle o kıytırık Sufi Bistâmî'yi mukayese etmek nasıl bir densizliktir? (s. 313 str. 27)

İbrahimî dinlerin en sonucusu ve en mükemmeli olan dinimiz der ki *Âdem ile Havva* cennetten Şeytan yüzünden kovuldu. (s. 317 str. 12)

Ulema ile Sufilerin, akıl ile yüreğin, kural-temelli-din ile aşk-temelli-dinin atışmasıdır bu. (s. 321 str. 23)

Tekrar odaya dönünce *Rumi ile Şems*'i hararetle hararetle sohbet ederken buldum. (s. 328 str. 9)

En ön sırada *Hükümdar Keyhusrev ile danışmanlarını* görünce rahatladım. (s. 329 str. 21)

Şems'le babam arasında geçen bir sohbeti hatırladım o an. (s. 330 str. 11)

Keyhusrev'in ardından *Şeyh Yasin ile öğrencilerinin* salondan çıktığını görünce, ben de onlara katıldım. (s. 334 str. 16)

Babanla ben tekiz. (s. 337 str. 2)

Ney ile rebabın insanın içine işleyen sesine kudüm vuruşları eşlik etmeye başladı. (s. 338 str. 17)

Her birimiz *Âşık ile Maşuk* arasına ağ olduk. (s. 338 str. 26)

*Ella ile David'*in bakışları buluştu. (s. 342 str. 29)

Şems'le ben, iki ayrı insan değil, biriz aslında. (s. 349 str. 24)

Ferd ile Rab arasında ne kadar put duruyorsa; ister şan, ister şöhret, ister para, ister makam, hatta isterse aşırı dindarlık, ne varsa taşlaşmış, katılaşmış, aşktan uzaklaşmış, yerinden oynatmak gerekli, diye düşünürdü. (s. 355 str. 21)

Dört gün sonra *Kimya ile Şems'i* evlendirdik. (s. 363 str. 25)

Ne kadar kovsam da aklımdan çıkmayan bir görüntü vardı: *Şems ile Kimya*, aynı yatakta. (s. 375 str. 8)

Leyla ile Mecnun, Ferhat ile Şirin, Yusuf ile Züleyha, Gül ile Bülbül... (s. 376 str. 4, 5)

Oradan ona *ipek elbiselerle iç çamaşırları* aldık. (s. 380 str. 7)

Onu süzerken Kuran-ı Kerim'de *Yusuf ile Züleyha'*ya dair ayetleri hatırladım. (s. 380 str. 27)

Yüz yüze durduk, *katil ile maktul*. (s. 397 str. 19)

Ve cinayet gecesi bahçe duvarının ardında *katil ile maktülün* aralarındaki konuşmayı dinleyen altı kişiden biriydim. (s. 401 str. 18)

İrşad'la diğerleri de yardım etti. (s. 401 str. 23)

Zaman-1 ile Zaman-2 aynı hızda akmıyordu. (s. 411 str. 6)

Orly ile Avi'yi de. (s. 414 str. 29)

3.8.7. “hem... hem... hem de” İle Kurulan Bağlama Grupları

İlk gebeliğinde hayli zorlanmış, *hem sağlık sorunları hem depresyonlar* atlatmış, üstelik erken doğum yapmak zorunda kalmıştı. (s. 21 str. 9)

Yedi aylık doğan büyük kızı, *hem bebekliği hem çocukluğu* boyunca âdeta tüm gücünü emmişti. (s. 21 str. 11)

İşin aslı, *hem eşin hem oğlun* fevkalade bir hâdeler. (s. 54 str. 28)

Saatlerce emek harcadığı, alınteri döktüğü yemekler gözüne *hem sıkıcı hem yavan* göründü birden. (s. 59 str. 3)

Hem kocasının hem kızının onu terk ettiği zannı yüreğini daralttı. (s. 80 str. 12)

Güzel şaraptı, hem yoğun kıvamlı, hem ferahlatıcı. (s. 80 str. 18-19)

Ses tonu hem şüphe hem tenkit yüklüdü. (s. 106 str. 8-9)

Hem bunca hassas ve nazenin, hem sanıldığından daha kuvvetli ve dayanıklı, hatta âteşin. (s. 111 str. 8-9)

Şişedeki merhem ise hem zahiri hem bâtinî yaralarını iyileştirecek. (s. 118 str. 12)

Hem şaşırmuş, hem keyiflenmiş gibiydi. (s. 119 str. 2-3)

Hem ayrı ayrı, hem beraber. (s. 123 str. 13-14)

Böylesi bir güzellik hem göze hem gönle ziyafet demek. (s. 129 str. 4)

Kağnıyı çeken öküz hem çok ihtiyar hem çok zayıftı, belli ki ömrünün son demlerindeydi. (s. 134 str. 15)

Hem her yerde, hem hiçbir yerde gibiydi. (s. 135 str. 29)

Zira Mevlâna, hem vaaz hem hutbe için minbere çıkacak. (s. 139 str. 5)

Anladım ki gördüğüm insan hem kadın hem erkek olarak gelmiştir dünyaya. (s. 145 str. 30)

Hem erkekler hem kadınlar için kırk en güzel yaştır. (s. 151 str. 2)

Kardeşimin hayatında tek değişen şey şu oldu: Eskiden sırf babamdan kötü muamele görürken, şimdi hem babamdan hem üvey annemden kötü muamele görüyordu. (s. 155 str. 26)

Aldatılmak, Ella'da hem aşağılık kompleksi hem suçluluk duygusu yaratıyordu. (s. 169 str. 27)

Hem bâtinen, hem zahiren. (s. 181 str. 14)

Hele bir de gezgin abdallar yok mu, hem başıbozuk, hem serâzad. (s. 194 str. 3, 4)

Bir şehrin uykusunu dinlemek hem tarifsiz keder, hem tarifsiz mutluluk verir. (s. 196 str. 4)

Hem fiili hem mecazi olarak. (s. 205 str. 5-6)

İnsanın babası hem hayatta hem ölü olur mu? (s. 209 str. 32)

Bıraktım bu vecd anının tılsımı hem ruhumu hem bedenimi sarmalasın. (s. 256 str. 22-23)

Böylece çocukluğum boyunca hem bir çobanın münzevi hâllerinden, hem bir kitapçının içedönüklüğünden bir şeyler aldım galiba. (s. 262 str. 8)

Hem iyimser ve samimi, hem atılgan ve dirayetliydi, kerhaneden çıkıp yepyeni bir hayata başlarken. (s. 272 str. 26-27)

Benim içimdeyse hem güzellik, hem çirkinlik mevcut. (s. 280 str. 1)

Gitmeye cüret ettiğim için bana hem gıpta, hem sitem ediyordu. (s. 286 str. 16)

Hem ona, hem kendime. (s. 288 str. 5)

Bazıları onun hakkında ileri geri laflar etmişti ama Rumi'ye sorsan, hem ay hem de güneşti Şems. (s. 290 str. 19)

Dalgalı, kestane rengi saçları yeşil gözlerinin üstüne düşüyor; ona *hem yaramaz, hem kendinden emin* bir hâlveriyordu. (s. 366 str. 21)

Ve tuhaf bir şekilde içinde cinsellik *hem var hem yoktu*. (s. 369 str. 28)

Beni *hem arkadaş, hem sevgili* olarak istiyorsun. (s. 370 str. 12)

Dudaklarında karadut tadı vardı, *hem tatlı hem ekşimtrak*. (s. 383 str. 6)

Elemde, neşede, ümitte ve yeiste, *hem tek başımıza hem hep beraber, hem usulca hem sonsuz bir hızla*, su gibi akarcasına döneriz semada. (s. 407 str. 13)

3.8.8. “ya... ya... ya da...” İle Kurulan Bağlama Grupları

Hayatım bak hoşuna *gitsin ya da gitmesin*, madem ki annenim, sana söylemem gereken hakikatler var. (s. 22 str. 6)

Ama Michelle *hafiflikten ya da espriden* anlayacak biri değildi. (s. 26 str. 7)

Öyle ya da böyle tüm bunları kanıksamıştı artık Ella. (s. 58 str. 4)

Er ya da geç buluşmak vardı kaderimizde. (s. 65 str. 3)

Bazılarının eksigi basit bir şeydi: *Bir küpe, bir ayakkabı topuğu ya da bir düğme*. (s. 66 str. 12)

Diğerlerinininkiye daha vahimdi: Kiminin parmağı yoktu, kiminin *bacağı ya da kolu*. (s. 66 str. 14)

Şöyle ya da böyle noksan bir şeyler dikkat çekiyordu her birinde. (s. 66 str. 14)

Zaten nicedir *iyi ya da kötü* şiddetli bir şey hissettiği yoktu ki. (s. 68 str. 13)

Sırrımı arkadaşlarıma açayım dedim, onlar da ‘*ya hayalcinin ya da yalancının* tekisin’ dediler. (s. 84 str. 32)

Anladım ki insanoğlu fevkalada bir hâl işitti mi ona ‘*hayal ya da rüya*’ der, geçer. (s. 85 str. 1-2)

Dönüşte *yorgun, sarhoş ya da keyifsiz* değillerse, sevişirlerdi. (s. 91 str. 1)

Bu yüzden çiftçiler *ya ipeği seçerler, ya ipekböceğini*. (s. 111 str. 12-13)

Mademki kırk gecedir bu rüyayı görmekteyim, elbette açılacak hikmeti, gördüklerimin neye alamet olduğunu öğreneceğim, *ya şimdi ya da yakında*. (s. 129 str. 16)

Ne tuhaf; ben Celaleddin, *korku ya da vesvese* nedir bilmem sanırdım. (s. 132 str. 23)

İster ölü olsun ister diri, ister meşhur olsun ister meçhul, o şehirde *yaşamış ya da yaşamakta olan* tüm velilere selâm yollarım önden. (s. 133 str. 2)

Öyle ya da böyle, ağır ağır, hep aynı bezgin vezinle yürüyor. (s. 136 str. 19)

İnim inim inlemene, yalvarıp gözyaşları dökmene, ne kadar *bedbaht ya da perişan* olduğunu anlatmana gerek yok. (s. 139 str. 17)

Sanki gözlerimize bakarlarsa nazarımızdan bir *illet ya da uğursuzluk* bulaşmasından korkarlar. (s. 140 str. 9)

Ya ifrat, ya tefrit, ya bir uç, ya öteki uç. (s. 142 str. 29)

“Bu ipuçlarına dikkat: Kocanız eve geldiğinde ceketini, gömleğini kontrol edin. *Yabancı bir parfüme ya da makyaj lekesine* rastlarsanız şüphelenmekte haklısınız” diye yazıyordu Evli Kadınların Muhakkak Bilmesi Gereken Bilgiler isimli bir internet sitesinde. (s. 167 str. 24)

Annesine ya da öğretmenlerine hiç yalan söylememiş, bir kez olsun derslerini asmamıştı. (s. 170 str. 13)

On Dokuzuncu Kural: Başkalarından *saygı, ilgi ya da sevgi* bekliyorsan, önce sırasıyla kendine borçlusun bunları. (s. 176 str. 13)

Tesadüfî olan ya da fazladan olan bir şey yoktur. (s. 181 str. 24)

Eğer bundan kastettiğin hiç *irade ya da direnç* göstermemek, fikir beyan etmemek ise, ben de buna inanmıyorum. (s. 187 str. 17)

Öyle ya da böyle hep hizmet ediyorsun. (s. 213 str. 24)

Ne demeye *puta ya da ilaha* tapayım? (s. 229 str. 11)

Ne vakit bir yerde *deprem, kuraklık ya da başka bir felaket* olsa, Allah’ın gazabının alâmeti sayarlar. (s. 230 str. 9)

Acaba bu fiziksel benzerlik yazarın *bilgisi ya da iradesi* dışında mı gelişmişti? (s. 234 str. 15)

Sana içindeki boşluğu gösteren bu kişi bir *pir, üstâd, arkadaş, yoldaş, eş ya da bazen bir çocuk* olabilir. (s. 240 str. 9)

Ardından sordu: “Soğuk bir kış gecesi, yüzlerce kişinin *ölü ya da yaralı* vaziyette yerde uzandığı savaş alanlarında, kimi ruhunu teslim eder kimi kenarda can çekişirken, ortalığa tuhaf bir yumuşaklık ve kırılmanlık çöker. Aklının hayalinin alamayacağı bir huzur hâkim olur her tarafa, bilir misin?” (s. 269 str. 10)

Öyle ya da böyle, umrumda değildi. (s. 286 str. 23)

Eğer bizi benlik zannına düşürüyorsa, ki *öyle ya da böyle* düşürür, ailemize, mevkiimize, malımıza mülkümüze, hatta mahallemizdeki cami yahut medreseye olan bağımlılığımızı dahi yok etmemiz gerekir. (s. 299 str. 5)

Biz Sufiler nâfile *ibadet ya da riyazat* yoluyla değil; şeklen, cebren, yahut göstermelik olsun diye değil; sadece aşk ve cezbe ile bağlanırsız Allah’a.” (s. 305 str. 5)

Sebebi *ortam ya da dekorasyon* değildi. (s. 306 str. 29)

Sivri, iğneleyici bir kaç cümle ya da alaycı, kırıcı bir kahkaha bekledi. (s. 310 str. 2)

Demeleri o ki Allah bize müziği vermiş, hem de yalnız *ağızla ya da sazla* yapılan müzik değil kastım, tüm evreni kuşatan o canım ezgileri vermiş, sonra da tutmuş dinlemeyi yasak etmiş, öyle mi? (s. 337 str.12)

Ve şu vecize hâlâ geçerlidir: Aşkın olduğu yerde, *er ya da geç* ayrılık vardır. (s. 340 str. 6-7)

Gününe göre, keyfine göre, *ya biri ya diğeri* oluyor; zihnimde bir kesveden diğerine geçiyordu. (s. 376 str. 33)

Keskin bir rayihaydı; hani *zencefil çayı ya da ezilmiş çam dikenleri* gibi yakıcı ve acı ama kötü değil. (s. 383 str. 25)

Her hâlükârda, *öyle ya da böyle*, artık mühim değil. (s. 384 str. 24)

Acaba ilahi aşk peşinde mi koşmalıyım mecazi mi, yoksa *dünyevi, semavi ya da cismani* mi diye sorma! (s. 415 str. 17)

3.8.9. “kimi...kimi, kimisi...kimisi...” İle Kurulan Bağlama Grupları

Karanlıktan dem olan birkaç hayvan geziyordu ortalıkta; baykuş, yarasa, kurt, *kimi ötmekte, kimi ulumada.* (s. 47 str. 8)

Etraftakilerden *kimisi ters ters, kimisi şaşkınlıkla* baktı bana. (s. 143 str. 12)

Kimi zanaatkâr, kimi tezgâhtar, kimi çerçi, kimi dülger olan, belki karınca dahi incitmeyen şahıslar bir güruh hâlinde hareket edince gaddarlaşıyordu. (s. 161 str. 26-27)

3.8.10. “kâh... kâh” İle Kurulan Bağlama Grupları

Kâh orada kâh buradayım. (s. 60 str. 23)

Kâh sıkışır yüreğimiz, kâh ferahlar. (s. 142 str. 7)

Kâh yükselen, kâh çekilen sular misali, bir erkek oluyordu, bir kadın. (s. 145 str. 32)

Kâh mümin, kâh münkir, kâh mütereddit. (s. 182 str. 12)

Kâh cennetlik, kâh cehennemlik. (s. 182 str. 13)

3.8.11. “ama, ama... ama...” İle Kurulan Bağlama Grupları

Ama bugün ama yarın. (s. 86 str. 29)

3.8.12. “hatta” İle Kurulan Bağlama Grupları

Günde *iki, üç, hatta beş altı* mesaj yazdıkları oluyordu. (s. 184 str. 2)

3.9. Unvan Grupları

Ailenin yanı sıra bir de *Esther Hala* vardı masada. (s. 15 str. 17)

“*Esther Hala*, Ella sana müjdeyi verdi mi bakalım?” dedi David birdenbire. (s. 15 str. 24)

David Ella’yı dirseğiyle hafifçe dürttü ama baktı ki karısından gık çıkmıyordu, kendi söylediklerine şevkle kafa sallayarak kendisi onay verdi: “Gayet meşhur ve itibarlı bir yayınevi bu, *Esther Hala*. (s. 17 str. 21)

Esther Hala dokunaklı bir sesle katıldı sohbe. (s. 18 str. 4)

Esther Hala elinde bir bardak elma suyuyla, çılgın bir heykeltıraşın elinden çıkma komik, şişman bir heykel gibi donakaldı. (s. 18 str. 27)

Esther Hala oturduğu yerde şöyle bir kıpırdandı, kasıldı, üst üste öksürdü. (s. 19 str. 25)

Onların arkasında *Esther Hala* da ayaklandı. (s. 24 str. 11)

Ne kredi kartlarının ödemeleri, ne Orly’nin yeme bozuklukları ve saplantılı rejimleri, ne Avi’nin kötü giden dersleri, ne *Esther Hala* ve zavallı mozaik kekleri, ne Gölge’nin elden ayaktan düşmesi, ne Jeannette’in beklenmedik evlilik planları, ne de kocasının kendisini senelerdir aldatıyor olması. (s. 29 str. 8)

Umuyorum ki, İslam âleminin şair-i azamı, en meşhur mutasavvıfı Rumi ile türlü fevkaladeliklerin müsebbibi, fevrî kalenderî derviş *Şems-i Tebrizî* arasındaki emsalsiz dostluğu konu edinen bu tarihi, mistik romanı okumaya fırsat bulursunuz. (s. 30 str. 4)

Romancı olmak gibi bir heves taşımayan yazar, bu kitabı sadece Rumi’ye ve onun sevgili güneşi *Şems-i Tebrizî*’ye olan hürmetinden ve sevgisinden kaleme aldı. (s. 30 str. 30)

Doğu’da, *Cengiz Han*’ın askeri dehası, yüksek disiplinli Moğol Ordularının nüfuzunun hızla yayılmasını sağlamıştır. (s. 37 str. 6)

Cengiz Han’ın askerleri. (s. 54 str. 9-10)

Şems-i Tebrizî karakteri ilgisini çekmişti. (s. 59 str. 9)

Şems-i Tebrizî bana döndü, daldığı düşüncelerden bir süreliğine uzaklaşmış gibiydi; gözlerinde dostane bir pırıltı vardı. (s. 74 str. 18)

“Şeriat kandil gibidir” dedi *Şems-i Tebeizî*. (s. 74 str. 33)

Şems-i Tebrizî doğruldu, görünmez bir kitaptan risale okurcasına düzgün bir sesle izah etti: Peygamber Efendimiz Kuran’ın yedi boyuttan okunabileceğini buyurmuştu. (s. 75 str. 14)

Şems-i Tebrizî gözüne düşen zülüfleri kenara atıp gülümsedi: “Varsın kızsın, ben ona kızgın değilim. Hem alışkın sayılıırım kadılar tarafından sevilmemeye.” (s. 78 str. 24)

Şems-i Tebrizî’nin o kara bakışları kapıyı delip geçiyor, ötelere uzanıyordu. (s. 85 str. 12)

O titrek loş ışıktaki *Şems-i Tebrizî*'nin boyu daha da uzmuş gibiydi. (s. 86 str. 21)

Zaviyeyi ana yola bağlayan patikada var gücümle koşarken *Şems-i Tebrizî*'nin yüzü gözlerinin önünden gitmiyordu. (s. 88 str. 10)

Diğer dervişlerimin kavraması haftalar, bazen aylar alan bir mesele, sıra *Şems-i Tebrizî*'ye gelince saatler, günler alıyordu o kadar. (s. 94 str. 26)

Rumi genç bir adamken o koca Sufi, o eşsiz eczacı, o meşhur attar ile tanıştığında, *Feridüddin-i Attar* hazretleri şöyle demişti: “Çok geçmeyecek, bu oğlan âlemin yüreği yanıklarının yüreklerine ateşler salacak.” (s. 97 str. 33)

Gene de, ne kadar gazez edersem edeyim, aşçının kaidelerinden dışarı hiç çıkmadım, tâ ki *Şems-i Tebrizî* gelene dek. (s. 114 str. 25)

İşin doğrusu, *Şems-i Tebrizî* olmasa çoktan buralardan gitmiştim. (s. 115 str. 3)

Evet, *Şems-i Tebrizî* benim kahramanımdır. (s. 115 str. 11)

Lafı dolandırmadan derdimi anlatmaya koyuldum: “Görüyorum ki *Şems-i Tebrizî* gidiyor. Ben de onunla gitmek isterim. Yolda yardıma ihtiyacı olabilir.” (s. 115 str. 23)

Şems-i Tebrizî bir süre itirazları değerlendirir gibi sessizce durdu. (s. 163 str. 15)

Nihayet *Şems-i Tebrizî* esasını sallayarak, “Haydi, hepiniz! Geri dönün, doğruca Mevlâna'yı dinlemeye” diye kalabalığı kışkırladı. (s. 163 str. 28)

Ama *Şems-i Tebrizî* esasını adamların ayaklarına doğru öyle ani savurdu ki, ikisi de takılıp yere kapaklandılar. (s. 164 str. 5)

Bir keresinde kızın birini öyle kötü dövdü ki, paraya putmuş gibi tapan *hünsa patron* bile dayanamadı, “çek git, bir daha da gelme” diyerek defetti onu. (s. 172 str. 31)

Şems-i Tebrizî'nin ne demek istediğini anlamıştım anlamasına ama bir türlü inanasım gelmiyordum. (s. 175 str. 23)

Tâ ki *Şems-i Tebrizî* evimize gelinceye kadar. (s. 215 str. 20)

“*Kerra Hatun*'dan değil *Gevher Hatun*'dan bahsediyordum” dedim isimleri dikkatle teleffuz ederek. (s. 220 str. 4)

Tâ ki *Şems-i Tebrizî* gelene kadar. (s. 221 str. 21)

Bedir, *Şems-i Tebrizî* geleli, altı kez belirdi, altı kez kayboldu. (s. 225 str. 11)

Aziz Z. Zahara şaşkırtıcı ölçüde *Şems-i Tebrizî*'yi andırıyordu. (s. 234 str. 5)

Ama bir başka olasılık daha vardı: Ya hakiki *Şems-i Tebrizî* romanda tarif edildiği gibiyse? (s. 234 str. 12)

İlk olarak Aşk Şeriatı'nı sırf hikâye açısından değil de farklı bir gözle; *Şems-i Tebrizî*'de gizlenmiş olan Aziz'i, yani baş karakterde gizlenen yazarı bulmak amacıyla yeniden okumaya karar verdi. (s. 234 str. 21)

Beş sene önce *Cengiz Han*'ın barış antlaşması için yolladığı yüz elçi birden katledilince işler sarpa sardı. (s. 235 str. 27)

Cengiz Han öfkeden küplere binip, İslam'a savaş açtı. (s. 235 str. 29)

Bazıları da “*Cengiz Han* elçileri kendisi öldürdü” diyor, böylece saldırmak için bahane yaratmış. (s. 236 str. 2)

Daha geçen gün *Şems-i Tebrizî*'nin pazarda toplananlara bir hikâye anlattığını işittim. (s. 237 str. 22)

Ne yapsam da anlasalar *Şems-i Tebrizî*'yi görmek için kendi önyargılı gözlerini bir kenara bırakıp Mecnun'un gözleriyle bakmaları gerektiğini? (s. 242 str. 7)

Belki Rumi'yi ona kıyamayacak kadar çok sevdiğimden, belki de *Şems-i Tebrizî*'nin nasıl bir albenisi, cazibesi, cezbesi olduğunu anlayabildiğimden. (s. 242 str. 24)

Şems-i Tebrizî bunu dedikten sonra yanıma vardı, çenemi tutup başımı kaldırdı. (s. 245 str. 29)

Hünsa patron artık hiçbir yere gitmeme izin vermiyor. (s. 265 str. 23)

Başkaları tarafından görülmeden, hele *hünsa patrona* yakalanmadan içeri girmeyi nasıl beceriyordu aklım almıyordu, ama yapıyordu işte. (s. 267 str. 12)

“*Cengiz Han* öldü. Kemikleri peynir tozu gibi dağıldı ama hayaleti hâlâ Moğol Ordularına eşlik ediyor” dedi boğuk bir sesle. (s. 269 str. 2)

Böylesi hassas meseleleri kurnazlıkla halletmeyi, “harikasın beyim, seve seve sırf sana çalışırım” deyip erkeklerin sırtlarını sıvazlamayı, “ama beni giydirip kuşatman, çok para harcaman, bilhassa *hünsa patronun* gönlünü hoş tutman gerekir” deyip oltaya getirmeyi bilirim. (s. 270 str. 22)

Ben bunca zaman sırf *hünsa patron*dan yahut o insan azmanı Çakal Kafa'dan korktuğum için bu kerhaneden ayrılamamıştım. (s. 272 str. 10)

Evet, ben Kimya, Mevlâna'nın manevi kızı, talebesi, yetiştirmesi, gördüğüm günden beri *Şems-i Tebrizî*'ye sırlıslıkla âşıktım. (s. 278 str. 1)

Hünsa patron kerhaneden çıkmak şöyle dursun, odamdan çıkmamı dahi yasaklamıştı. (s. 285 str. 26)

Eğer o an *Şems-i Tebrizî*'nin “korkma!” diyen sesi beynimde yankılanmasa geri dönebilirdim. (s. 286 str. 17)

“*Manolya Abla* bırak geçeyim” dedim. (s. 286 str. 19)

Şems-i Tebrizî haklıydı: İnanç ve aşk, insanı normal şartlar altında olduğundan çok daha cesur kılıyordu. (s. 286 str. 24)

Şems-i Tebrizî adında gezgin bir dervişti çağrıştırdığım kişi. (s. 290 str. 16)

Bunlar zaten Rumi’yi benim gözümde güvenilmez yapmaya yetiyordu ama bir de şu *Şems-i Tebrizî* denen ne idüğü belirsiz herifi evine alınca adam Hak yolundan tümünden saptı. (s. 313 str. 18)

Tüysüz, saçsız, sakalsız yüzünde küstah bir tebessümle karşımda dikilen adam *Şems-i Tebrizî*’den başkası değildi. (s. 314 str. 18)

Biz sınıfta kuzu kuzu hocamızı beklerken kapıdan içeri *Şems-i Tebrizî*’nin girdiğini görmek hepimizi allak bullak etti. (s. 315 str. 7)

Ama daha bu fikir aklımın ucundan geçer geçmez *Şems-i Tebrizî* zınc diye durdu, beni işaret etti ve sordu. (s. 319 str. 16)

Şems-i Tebrizî bunu der demez sağ elini yüreğine koyup hepimize, hatta bir köşede tepkisiz duran Şeyh Yasin’e bile selâm durdu. (s. 321 str. 33)

Kerhanecinin sözünü ettiği derviş *Şems-i Tebrizî*’den başkası değildi. (s. 324 str. 4-5)

Badem gözleri bana *Meryem Ana*’ninkileri anımsamıştı. (s. 326 str. 23)

Hünsa patron peşimi bırakmaz ki. (s. 327 str. 27)

İşte tam o esnada, taşkın bir su gibi akararak *Şems-i Tebrizî* meydana çıktı. (s. 330 str. 31)

Şems-i Tebrizî’den nefret edenler bile bu füsunkâr sahneden etkilenmişe benziyordu. (s. 331 str. 7)

Şems-i Tebrizî’yi aramak için yollara düşmek, tâ Şam’a gitmek zorunda değildim. (s. 352 str. 5)

Şems-i Tebrizî’nin olmadığı bir yaşam, yaşanılabilir olabilir mi? (s. 353 str. 3)

Kerameti o kadar enginmiş ki, *İsa Peygamber*’e bahşedilen nefse sahipmiş. (s. 353 str. 31-32)

Tek sırdaşım *Gevher Hatun*. (s. 360 str. 10)

Gevher Hatun’a bugün dedim ki: “Efendi Mevlâna endişeli görünüyor. Keşke ona yardım edebilsem.” (s. 360 str. 17)

Gevher Hatun yarı anaç yarı hınzırca gülümsedi, elimi tuttu. (s. 361 str. 5)

İşte, *Şems-i Tebrizî*’ye olan aşkıma ancak bu kadar itiraf edebildim. (s. 362 str. 18)

Başladım ufacak, yumuşcak bir *Meryem Ana* yapmaya. (s. 364 str. 2)

Demek istediğim o ki *Meryem Ana*’yı özlemene gerek yok. (s. 365 str. 13)

Müslüman bir kadın da *Meryem Ana*’yı hayırla, duayla zikredebilir. (s. 365 str. 17)

Meryem Ana demek şefkat, merhamet, korunma, anaçlık, yardımseverlik demekse sana göre, Müslüman bir kadın olarak da onu sevebilirsin. (s. 365 str. 21)

İkimiz yan yana durup, benzer bir nazarla baktık hamurdan *Meryem Ana*'ya. (s. 365 str. 32)

Nihayet o gün öğleden sonra, kurbanlık kuzuyu kasaba teslim eden çoban gibi, Kimya'yı *Şems-i Tebrizî* için hazırladım. (s. 380 str. 15)

Şems-i Tebrizî etrafımda tam bir daire çizdikten sonra karşıma geçti ve beni gözlerine bakmaya zorladı. (s. 382 str. 29)

Gevher Hatun da diğer yanıma oturup o gamzeli tebessümüyle bana şarkılar söyledi. (s. 383-384 str. 30-1)

Ruhumun güneş almayan kuytu bir köşesinde *Şems-i Tebrizî* ışık saçar, gülüşü fener gibi. (s. 404 str. 3)

Ben *Şems-i Tebrizî*'nin ayak izinden giden fakir biriyim. (s. 406 str. 26)

Giden her bir *Şems-i Tebrizî* için başka bir asırda, başka bir mekânda, bilinmedik bir isim altında bir Şems daha gelir. (s. 408 str. 2)

3.10. Birleşik İsim Grupları

Mevlâna Celaleddin Rumi (s. 34 str. 6)

Nâm-ı diğer *Celalleddin Rumi*. (s. 37 str. 22)

1244 senesinde Rumi, *Tebrizli Şems* ile tanıştı. (s. 37 str. 23)

Tebrizli Şems ve Rumi arasındaki o kuvvetli ruhani münasebet, dedikodulara, iftiralara, saldırılara maruz kaldı. (s. 38 str. 21-22)

Neredeyse sekiz yıl sonra bile, Şems'in ve *Mevlâna Celaleddin Rumi*'nin ruhları bugün hâlâ diri ve hercai, sema etmekte aramızda. (s. 38 str. 31)

“*Tebrizli Şems* bir de benim el falıma baksaydı, geçmişimde ne görürdü acaba?” diye düşündü. (s. 59 str. 23)

“*Tebrizli Şems*, müjde! Duaların kabul olundu! Hazırlan, Bağdat'a gideceksin” dedi bir ses. (s. 64 str. 24)

Halife Harun Raşit zamanındaki kadar müreffeh değiliz. (s. 71 str. 1)

Adını sorunca, “*Tebrizli Şemseddin*” dedi; dağda bayırda Allah'ı arayan bir abdal olduğunu söyledi. (s. 72 str. 27)

“Söylenmesi gereken bir şey varsa, dünya bir olup yakama yapışsa bile söylerim” diye cevapladı *Tebrizli Şems*. (s. 74 str. 4)

Hazreti Musa bir gün bir başına dağları dolanırken, uzaktan yoksul ve yalnız bir çoban görmüş. (s. 76 str. 9)

Bana hafifçe selâm verip *Tebrizli Şems*'e buz gibi bir bakış attıktan sonra yürüdü gitti. (s. 78 str. 19-20)

Kuran-ı Kerim'in sakınmamızı tembihlediği Babil'in iki meşhur meleği Harut ile Marut eğitmişti *Tebrizli Şems*'i. (s. 87 str. 28)

Malumunuz olduğu üzere merhum *Sultan Alâeddin Keykubad* hazretleri, zor zamanlarda mükemmelen hükümdarlık yapmış takdire şayan bir zattı. (s. 97 str. 6-7)

İmdi Konya'da bir âlim yaşar, ismini belki duydunuz, belki duymadınız, *Mevlâna Celaleddin* ise de kimisi Rumi diye çağırır zâtını. (s. 97 str. 20)

Allah şefaatin ve merhametini zaviyenizden eksik etmesin, *Şeyh Seyyid Burhaneddin*. (s. 100 str. 6)

Demek bir tek *Tebrizli Şems*'dir bu seyahate hazır olan. (s. 104 str. 5)

Anlaşılan, şehirlerden Konya'ya gidecek ve *Mevlâna Celaleddin Rumi* nâmlı âlimi bulacaktım. (s. 105 str. 16)

Muhterem *Seyyid Burhaneddin* biraderim. (s. 109 str. 26)

Tebrizli Şems'e seyahatinde eşlik etme fikrine gelince, bunu bana değil, kendisine danışmalısın. (s. 116 str. 16-17)

Bunu da dedikten sonra *Tebrizli Şems* eğilip atının boynunu okşadı. (s. 121 str. 7)

Hocam *Seyyid Burhaneddin* bana hep derdi ki, Hak tebliğini halka ulaştırmak ve insanların doğruyu yanlıştan ayırmasına yardımcı olmak gibi şerefli bir vazifeyi üstlendiğime göre Allah'ın sevgili kuluymuşum. (s. 131 str. 17)

Köylü durgun, düşünceli mırıldandı: “Herkes diyor ki *Efendi Mevlâna*'nın vaazlarını birkaç kez dinlersen, kederin geçermiş.” (s. 136 str. 8)

Alâeddin Keykubad tedavüldeki kanunlarını gevşeteli beri Halep Beyleri'nin sikkeleri, Fatımi dinarı, Bağdat Halifesi'nin mangırı, hatta İtalyan florini dahi geçer akça kılında. (s. 139 str. 23)

Hazreti İsa kırk gün kırk gece çölde çile çekti. (s. 151 str. 12-13)

Hazreti Muhammed peygamberlik çağrısını kırk yaşında işitti. (s. 151 str. 14)

Ve işte böylece, *Tebrizli Şems* üstümdeki kanı, sidiği ve kusmuğu umursamadan Konya'nın dar sokakları boyunca taşıdı beni. (s. 182 str. 28)

Tebrizli Şems, dünyayı koca bir kazana benzetirdi. (s. 188 str. 15-16)

Neymiş, bir savaş sonrası *Hazreti Muhammed* halka dönüp, “artık küçük savaşı bitirdik, bundan sonra büyük cihada geçiyoruz” demiş. (s. 193 str. 1-2)

Konya'ya vardığımdan beri tanıştığım insanları hatırladım: *Dilenci Hasan*, *sarhoş Süleyman* ve fahişe Çöl Gülü. (s. 195 str. 22)

Bu can tende durdukça *Tebrizli Şems* ile tanıştığım günü unutmayacağım. (s. 197 str. 26)

Şu ikisinden hangisi daha ileridedir sence: *Hazreti Muhammed* mi, *Sufi Bayezid-i Bistâmî* mi? (s. 200 str. 6-7)

Hâlbuki *Bayezid Bistâmî* ‘Ben kendimi tebcil ederim, benim şanıım yücedir. Zira hırkamda Allah var’ dedi. (s. 200 str. 15)

Dahası, *Tebrizli Şems* nâmındaki bu davetsiz misafir, Kerra'nın dediğine göre bundan böyle bizimle kalacaktı. (s. 206 str. 11)

Babamız *Tebrizli Şems*'te senelerdir aradığı dostu, ruhdaşı buldu. (s. 207 str. 24)

Tebrizli Şems yüzünden hayatımız altüst olmuştu. (s. 209 str. 29)

Tebrizli Şems yoluma çıkıp bana o soruyu sorduğunda her şey ve herkes kayboldu sanki, bir anlığına da olsa. (s. 210 str. 4)

İşte bu sebepten, Şems bana Hz. Mukammed ve *Sufi Bistâmî* hakkında o soruyu sorduğunda benden sadece kitabı bir kıyaslama yapmamı beklemiyordu. (s. 213 str. 1-2)

İsmi *Mevlâna Celaleddin Rumi*. (s. 217 str. 23)

Kuran'da *Hazreti İsa* ne diyor? (s. 227 str. 14)

İşin aslı, *Tebrizli Şems* evimize geleli beri kafam öyle karışık ki *Hazreti Meryem*'e her zamankinden fazla hasretim. (s. 227 str. 21, 22)

Ella bu açmaza kafa yordukça, *Tebrizli Şems* ile Aziz Z. Zahara arasında basit bir edebi oyunun ötesinde bir yakınlık olabileceğinden şüphelenmeye başladı. (s. 234 str. 16-17)

Amcam *Şeyh Yasin* diyor ki, "Dünya her geçen gün yozlaşarak çürümekte. Asr-ı Saadet bitti biteli medeniyet tarihi yokuş aşağı inişten ibaret." (s. 235 str. 11)

Demiş ki peygamber halefi, eshâb-ı kirâmdan damadı *Hazreti Ali* bir gün bir kâfirle meydanda cenk ediyormuş. (s. 237 str. 24)

Hazreti Ali tam zülfikârı adamın kalbine daldıracakken birdenbire kâfir başını kaldırıp nefretle suratına tükürmüş. (s. 237 str. 25)

Hazreti Ali hemen kılıcını bırakmış, derin bir nefes alarak yürüyüp gitmiş. (s. 237 str. 27)

Hazreti Ali'nin peşinden koşup, "dur bi dakika! Neden beni serbest bıraktın?" diye sormuş. (s. 237 str. 29)

"Çünkü sana çok kızgınım" demiş *Hazreti Ali*. (s. 237 str. 31)

İşte böyle hikâyeler anlatmayı seviyor *Tebrizli Şems*. (s. 238 str. 8)

Vaktiyle *Baba Samed* bana şöyle demişti: "Bu dünyadan bir *Tebrizli Şems* geçti. Hem de bir kez değil, yüzlerce kez. Her asırda yeniden gelir onlar. Ama Şems'i göreceksin, görüp de kıymetini bilecek Rumiler olmadıktan sonra neye yarar? Sen o yüzden Rumileri ara!" (s. 238 str. 26)

Halife Harun Reşid'in hikâyesi düştü aklıma. (s. 241 str. 16)

Ne var ki Leyla peçesini çekince, *Halife Harun Reşit* hüsrana uğramış. (s. 241 str. 26)

Peki, *Halife Harun Reşit*'in anlayamadığı şeyi ailem, dostlarım, talebelerim anlayabilir mi? (s. 242 str. 4)

Birlikte çalışmayalı, Kuran okumayalı o kadar uzun zaman oldu ki, *Efendi Mevlâna*'yı özledim. (s. 242 str. 22)

Derken *Tebrizli Şems* ezberden okumaya başladı. (s. 244 str. 18)

Selahaddin Eyyubi Hazretlerinin çadırına girip, başucuna zehirli bir tatlı bırakacak kadar ileri gitmişlerdi. (s. 250 str. 14)

Ve *Selahaddin Eyyubi*, yani Haçlılara karşı cesaretle savaşmış Kudüs'ü geri alan ve kimseden korkusu olmayan o muhteşem kumandan, Haşhaşilerle mücadeleye cesaret edememiş, alttan almıştı. (s. 250 str. 17)

Bu kez sırada *Feridüddin Attar*'ın *Esrarname*'si vardı. (s. 253 str. 13)

Misal *Hazreti Musa* ile *Hazreti Hızır*'in arasındaki yoldaşlık. (s. 257 str. 27-28)

Hazreti Musa efsanevi bir komutan, kanuni sıfatına layık biri olmanın yanı sıra günün birinde peygamber olacak kadar da mümtaz bir adammış. (s. 257 str. 29)

Bir gün, babamı görmek isteyen ama bir türlü kapıdaki Şems'i atlatamayan bir adam hiddetle bağırdı: “Yeter artık! Sen kim oluyorsun da Mevlâna'nın kapısına geleni kovuyorsun? Herkese soruyorsun ne getirdin diye! Peki ya sen? Sen ne hediye getirdin *Efendi Mevlâna*'ya?” (s. 259 str. 19)

Baybars gibi bir zorbayla takışmamak gerektiğini biliyordum ama sözümü sakınmadım: “Ben *Tebrizli Şems*'e kefilim. Senin sandığın gibi kötü biri değil o. Kaç kez beni görmeye geldi. (s. 266 str. 25)

Ama çevremdekiler endişe içerisinde, bilhassa *Sultan Veled*. (s. 279 str. 24-25)

En temel ihtiyaçları karşılıyordu, o kadar: Bir döşek, bir gaz lâmbası, bir kehribar tesbih, pervazda bir saksı çiçeği, duvarda *Hazreti Fatma*'nın Eli'ni gösteren bir kabartma ve çekmecesinde Rumi'nin şiirleri olan ceviz ağacından bir masa vardı. (s. 287 str. 13)

Baba Samed bu ruhani mekânın başıydı. (s. 287 str. 20)

“Eğer bir yaran varsa, ki bence var, yarayı uyuşturmak başka, tedavi etmek başka” dedi *Baba Samed*. (s. 289 str. 3-4)

Ne *Baba Samed* bir soru sordu, ne ben bir açıklama yaptım. (s. 289 str. 21)

Derken bir gün *Baba Samed* ona birini hatırlattığımı söyledi. (s. 290 str. 15)

Baba Samed Şems-i bana anlatırken garip bir ürperti duydum. (s. 290 str. 21)

Baba Samed'in bana *Tebrizli Şems*'i ilk defa anlattığı akşam odada bizden başka biri daha vardı. (s. 290 str. 24, 25)

Günün birinde *Baba Samed* bana bavulumu geri verdi ve dedi ki. (s. 291 str. 10)

Ama meyhane kapısında içeri *Efendi Mevlâna*'nın girdiğini görmek, benim şu sarhoş kafamın bile üretemeyeceği türden bir acaip hayaldi! (s. 297 str. 5-6)

Kelimelerinden şıpr şıpr nezaket damlayarak ve yerlere kadar eğilerek, “*Efendi Mevlâna*, meyhaneme hoş geldiniz, sefalar getirdiniz” dedi. (s. 298 str. 2)

Tebrizli Şems şanımlı ve itibarımı yerle yeksan etmek için beni buraya yolladı. (s. 298 str. 30)

Konuğumuz tam kapıdan çıkmak üzereydi ki, “*Efendi Mevlâna*” diye atıldım. (s. 300 str. 3-4)

“Efendi Mevlâna sen kalbi engin, kadirşinas, eşine az rastlanır bir âlimsin” dedim. (s. 301 str. 3)

Sen de duydun mu bunları *Şeyh Yasin*? (s. 311 str. 12)

Sık sık *Aziz Khariton Manastırı*’na gidip dua ettiğini bilmeyen yok. (s. 313 str. 13)

Peygamber Efendimizle o kıytırık *Sufi Bistâmî*’yi mukayese etmek nasıl bir densizliktir? (s. 313 str. 27)

İşte *Tebrizli Şems*’in hürmetle atıfta bulunduğu zat böyle düşük seviyede bir adam. (s. 314 str. 1)

Odanın diğer ucundan bana seslendi: “Selamünâleyküm *Şeyh Yasin*” dedi. (s. 314 str. 20)

Öğrencilerini azarlama *Şeyh Yasin*, fikir bana aitti. (s. 314 str. 29)

“Şey... *Şeyh Yasin* sınıfta yabancıların girmesini istemez” dedim. (s. 315 str. 13-14)

Birkaç dakika sonra *Şeyh Yasin* kapıdan içeri girdi. (s. 315 str. 29)

“Buraya niye geldiğin umurumda değil. Seninle lak lak etmekten daha mühim işlerim var” dedi *Şeyh Yasin*. (s. 316 str. 13)

Şeyh Yasin yüzünü ekşiterek durakladı. (s. 316 str. 20)

Şeyh Yasin öfkeden kıpkırmızı kesildi, âdemelması yumru gibi dışarı fırladı. (s. 316 str. 27)

Tüm arkadaşlarım *Şeyh Yasin*’den taraf oldu ama çoğunun samimi olmadığını, hocanın gözüne girmeye çalıştıklarını sezinledim. (s. 316 str. 32)

“Elbette söylerim” dedi *Şeyh Yasin*, ayağına kadar gelen nutuk atma fırsatını kaçırmadan. (s. 317 str. 10)

“Ne demek istiyorsun?” diye sordu *Şeyh Yasin* şüpheyle. (s. 317 str. 22)

Şeyh Yasin kollarını kavuşturdu. (s. 318 str. 5)

“Sen git kendini tahlil et bakalım, inşallah gün gelir günahlarının kefareti ödersin” dedi *Şeyh Yasin* gayet alaycı. (s. 318 str. 13)

Şeyh Yasin sabırsızlıkla lafımı kesti. (s. 319 str. 25)

Tebrizli Şems bana doğru bir adım attı. (s. 319 str. 32)

Şimdi *Şeyh Yasin*’den bir sürü laf işitecek, arkadaşlarımla alaylarına maruz kalacaktım. (s. 320 str. 6)

Şeyh Yasin araya girdi: Teferruat mı? Bir kere ulema, konumu gereği başkalarının yaptıklarıyla ilgilenmezlik edemez. (s. 320 str. 17)

Şeyh Yasin bunu duyunca öyle bir öfkelenmişti ki tek gözü seğirmeye başladı. (s. 320 str. 28)

Şeyh Yasin gözlerini kısarak baktı: “...ki köpekbalıkları onları afiyetle yesin” dedi gayet müstehzi. (s. 321 str. 1)

Birkaç talebe *Şeyh Yasin*'in gülüşüne eşlik etse de geri kalanlarımız sus pus olduk. (s. 321 str. 4)

Şeyh Yasin'i iyice çileden çıkardı bu laflar. (s. 321 str. 15)

Bugün şahit olduğunuz atışma tâ *Hazreti Muhammed* sallallahü aleyhi ve sellam zamanına dayanan eski bir fikir ve üslup ayrılığıdır aslında. (s. 321 str. 19-20)

Şems-i Tebrizî bunu der demez sağ elini yüreğine koyup hepimize, hatta bir köşede tepkisiz duran *Şeyh Yasin*'e bile selâm durdu. (s. 322 str. 1)

Diğerlerini bilmem ama ben bugün *Tebrizli Şems* ile tanıştığıma memnundum. (s. 322 str. 8)

Tebrizli Şems'in medreseye baskın yapıp talebelerinin karşısında amcama meydan okuduğunu duyunca kulaklarıma inanamadım. (s. 322 str. 13)

Sultan Veled. (s. 329 str. 8)

Tacirler, debbağlar, demirciler, halıcılar, taş ustaları, boyacılar, attarlar, falcılar, kâtipler, çömləkçiler, fırıncılar, kâhinler, fare avcıları, esans satıcıları... hatta ve hatta bir kısım talebesiyle *Şeyh Yasin* bile oradaydı. (s. 329 str. 20)

En ön sırada *Hükümdar Keyhusrev* ile danışmanlarımı görünce rahatladım. (s. 329 str. 21)

Sonunda *Sarhoş Süleyman*'ın yanına iliştim. (s. 329 str. 28)

Sarhoş Süleyman hayranlıkla karışık bir hayretle kulağıma fısıldadı: “Bu hangi sazdır, çıkartamadım.” (s. 330 str. 9)

Rumi'nin büyük oğlu *Sultan Veled* yanımda yaprak gibi tir tir titriyordu. (s. 333 str. 2)

Olan biteni kınayanların başında *Şeyh Yasin* ve talebeleri geliyordu. (s. 333 str. 20)

Keyhusrev'in ardında *Şeyh Yasin* ile öğrencilerinin salondan çıktığını görünce, ben de onlara katıldım. (s. 334 str. 16)

O gece ortak bir karara vardık: *Tebrizli Şems* ya bu deveyi bizim istediğimiz gibi güdecek ya bu diyardan gidecekti. (s. 334 str. 29)

Sultan Veled. (s. 349 str. 1)

Demek bu kadar takdir edeni vardı *Tebrizli Şems*'in, hiç bilmezdim. (s. 350 str. 20)

Buldu beni *Sultan Veled*. (s. 357 str. 5)

Tam zihnimden bunu geçirirken başımı kaldırdım ve *Sultan Veled*'le göz göze geldim. (s. 357 str. 22)

Sultan Veled başını hüznle salladı. (s. 358 str. 8)

Sultan Veled'i sakın dinleme. (s. 358 str. 14)

“Lütfen benimle gel” dedi *Sultan Veled*. (s. 359 str. 2)

Sultan Veled içi rahatlamış bir hâlde tebessüm etti. (s. 359 str. 10)

Gevher Hatun'a bugün dedim ki: "*Efendi Mevlâna* endişeli görünüyor. Keşke ona yardım edebilsem." (s. 360 str. 17)

"*Hazreti Meryem* değil mi?" diye sordu. (s. 364 str. 11)

Hazreti Ayşe var; tabii, muhakkak Fatma anamız da var ama belki senin nazarında onlar *Hazreti Meryem*'le bir değil. (s. 364 str. 17, 18-19)

Bu eve geldiğinden beri ilk defa *Tebrizli Şems* ile bir yakınlık ve sırdaşlık paylaştım. (s. 365 str. 30)

"Hislerin gözlerini kör etmesin. Kıskanıyorsun. Ama kıskançlık gibi habis bir his bile faydalı şekilde kullanılabilir" dedi *Sultan Veled*. (s. 374 str. 23)

Bilir bilmesine kimsenin bilmediklerini *Tebrizli Şems*. (s. 381 str. 20)

Baba Samed'in mezarı başında dua edip tefekküre dalmış, hayatın onun için çizdiği patikaları minnetle anmıştı. (s. 388 str. 31)

Ama esas kimi öldürmek istediklerini anlayınca dehşete düştüm: *Tebrizli Şems!* (s. 392 str. 24)

Ve ben, Konyalı *Sarhoş Süleyman*, günlerdir ağzıma damla içki koymamış da komaya girmişim gibi tir tir titremeye başladım. (s. 394 str. 30)

Büyük oğlum ve *Selahaddin Zerkubi* isminde bir veli. (s. 404 str. 27)

Selahaddin yazdı, *Sultan Veled* suretini çıkarttı. (s. 405 str. 23)

Aynı sene *Selahaddin Zerkubi* öldü. (s. 406 str. 2-3)

Öyle çabuk olgunlaştı, maneviyet yolunda o kadar hızlı pişti ki şimdi herkes ona saygı besliyor ve *Hüsam Çelebi* diye hitap ediyor. (s. 406 str. 20)

Tevazu, güzel ahlak ve pırıl pırıl bir gönle sahip olan *Hüsam Çelebi*'ye birisi çıkıp de "kimsin, nesin?" diye sordu mu hep aynı cevabı veriyor. (s. 406 str. 23-24)

Konya esnafından kambur çıkmış, ağzından iki dişi kalmış bir ihtiyar adam manzarayı ağzı kulaklarında ve merakla izledikten sonra: "Konya Konya olalı böyle acayip cenaze görmedi" dedi ve ardından ekledi: "Tabii asırlar evvel *Efendi Mevlâna*'nın düğün gecesi sayılmazsa." (s. 413 str. 21-22)

3.11. Ünlem Grupları

Aşkmiş meşkmış, *ne gam!* (s. 12 str. 15)

“*Aman canım*, büyütülecek bir iş değil” diye hemen açıklamaya koyuldu Ella. (s. 17 str. 12)

“Bir yayınevinde edebiyat editörünün asistanının asistanıyım altı üstü. *Tavşanın suyunun suyu yani!*” (s. 17 str. 14)

Hadi ya, aman çok iyi! (s. 25 str. 33)

“*Şey... eee... valla* gayet mistik bir kitap” dedi işi şakaya vurup, vaziyeti idare etmeye çalışarak. (s. 26 str. 5)

“*Hah şöyle! Oh be!* Aynen böyle azimle devam et” dedi Michelle. (s. 28 str. 20)

“*Hadi canım*” dedi hancı. (s. 51 str. 19)

Bak hele şu insan müsveddelerine! (s. 51 str. 29-30)

Vay be, haberler amma tez yayılıyormuş. (s. 57 str. 16)

“*Bak evlat!* Armut dibine düşer. Her çocuk ebeveynine çeker, anladın mı? Sen de öylesin” dedi babam. (s. 61 str. 16)

Tövbe tövbe! (s. 73 str. 11)

“*Aman sakın* kendini” diye tembihler. (s. 95 str. 17)

Kusur ettim, *affola!* (s. 134 str. 30-31)

O gün gelince, *sakın ola* ona engel olmaya kalkmayasın. (s. 147 str. 17)

Hıristos’un bir şey demesine fırsat kalmadan konuşmamıza kulak misafiri olan İranlı tacir yan masadan seslendi: “*Hay yaşa!* Hayyam’dan rubai isteriz!” (s. 166 str. 28)

“*Aman estağfurullah*, el öptürmem ben” dedi kati ama sakın bir sesle. (s. 174 str. 16)

“*Ulan deyyus!*” diye gürlendi genç muhafız. (s. 180 str. 4)

“*Defol!*” diye bağırılmışlar dervişe. (s. 196 str. 10)

Vah ki vah o budalaya, Allah’la pazarlık etmeye kalkar. (s. 228 str. 24)

“*Vay, vay!* Demek öyle ha! Kerhanede bir derviş! Acaba neden şaşırmadım?” (s. 266 str. 29)

Ha, ha! Mevlâna sandım adamı! (s. 297 str. 13)

“*Eyvallah*” demiş Sufi en nihayetinde. (s. 354 str. 6)

“*Eyvallah*” demiş Sufi. (s. 354 str. 18)

“*Ah evlat*, böyle iddialı sözler veremezsin” demek istedim. (s. 359 str. 5)

Ama ben işimi bitirmeden *sakın ha* ortalıkta görünmeyin. (s. 395 sr. 9)

“*Haydi be Şems*. Amma beklettin beni. Çık artık avluya!” (s. 396 str. 6)

Sakın ola bir kadının erkekten geri yahut eksik olduğunu sanmasınlar! (s. 405 str. 7)

3.12. Sayı Grupları

Bir de *on iki* yaşında bir golden retriever köpekleri vardı: " Gölge". (s. 12 str. 24)

Bir bakalım... bugün mayısın *on yedisi*. (s. 26 str. 25)

Son *yirmi dört* saat içinde Boston'da genç bir terapist evinde bıçaklanmış, bir hastanede kısa devre yüzünden yangın çıkmış; duvarlara ve heykellere uygunsuz laflar yazan dört lise öğrencisi tutuklanmıştı. (s. 92 str. 17)

Daha *yirmi dört* yaşındayken Rumi şeyhlik makamına erdi. (s. 98 str. 6)

Bundan tam *on üç* sene sonra bugün Konya halkı onu kendilerine örnek almakta. (s. 98 str. 7)

Bana yol göstereceğin diye geceler boyunca tespih çekip, Esmayihüsna'nın *doksan dokuzunu* zikrettim. (s. 100 str. 26)

Sayan var mı bilmiyorum ama ben her gün bir çentik atıyorum duvara: Şafak *altı yüz yirmi dört!* (s. 114 str. 9)

Sayan var mı bilmiyorum ama ben her gün bir çentik atıyorum duvara: Şafak *altı yüz yirmi dört!* (s. 114 str. 9)

On Birinci Kural: Ebe bilir ki sancı çekilmeden doğum olmaz, ana rahminden bebeğe yol açılmaz. (s. 117 str. 12)

On İkinci Kural: Aşk bir seferdir. (s. 118 str. 1)

On Üçüncü Kural: Şu dünyada semadaki yıldızlardan daha fazla sayıda sahte hacı hoca şeyh şih var. (s. 119 str. 13)

Otuz yedi yaşına gelene dek Allah istediğimden fazlasını verdi. (s. 131 str. 10)

On Dördüncü Kural: Hakk'ın karşısına çıkardığı değişmelere direnmek yerine, teslim ol. (s. 134 str. 5)

"Delikanlı, Kuran-ı Kerim der ki, Biz insanı en güzel biçimde yarattık. Uludur insan. Kıymetlidir. Ne eziktir, ne aciz. Zaten Allah'ın *doksan dokuz* sıfatı arasında acz yoktur. Üstelik kurallardan biridir" dedim. (s. 135 str. 12)

On Beşinci Kural: Allah, içte ve dışta her an hepimizi tamama erdirmekle meşguldür. (s. 135 str. 15)

On Altıncı Kural: Kusursuzdur ya Allah, O'nu sevmek kolaydır. (s. 144 str. 24)

On Yedinci Kural: Esas kirlilik, dışta değil içte, kisede değil kalpte olur. (s. 146 str. 17)

On Sekizinci Kural: Tüm kâinat olanca katmanları ve karmaşasıyla insanın içinde gizlenmiştir. (s. 148 str. 10)

On üç yaşındaydım. (s. 156 str. 10)

Biz bunlardan ancak *doksan dokuzu* biliyoruz. (s. 160 str. 29)

On Dokuzuncu Kural: başkalarından saygı, ilgi ya da sevgi bekliyorsan, önce sırasıyla kendine borçlusun bunları. (s. 176 str. 12)

Yirmi Birinci Kural. Hepimiz farklı sıfatlarla sıfatlandırıldık. (s. 181 str. 27)

Ve ardından şöyle dedi: *Yirmi İkinci Kural*: Hakiki Allah Âşığı bir meyhaneye girdi mi orası ona namazgâh olur. (s. 183 str. 4)

Yirmi Üçüncü Kural: Yaşadığımız hayat elimize tutuşturulmuş rengârenk ve emanet bir oyuncaktan ibaret. (s. 196 str. 18)

Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, benzer hayatlar süren *on beş* kadınla yan yana dizilip yemek pişirmek zoruna gitmeye başlamıştı. (s. 222 str. 7)

Yirmi Dördüncü Kural: Madem ki insan eşref-i mahlûkattır, yani varlıkların en şerefli, attığı her adımda Allah'ın yeryüzündeki halifesi olduğunu hatırlayarak, buna yakışır soylulukta hareket etmelidir. (s. 229 str. 26)

Yirmi Beşinci Kural: Cenneti ve cehennemi illâ ki gelecekte arama. İkisi de şu an burada mevcut. Ne zaman birini çıkarsız, hesapsız ve pazarlıksız sevmeyi başarsak, cennetteyiz aslında. Ne vakit birileriyle kavgaya tutuşsak; nefrete, hasede ve kine bulaşsak, tepetlak cehenneme düşüveririz. (s. 230 str. 29)

Ama haziranın *on ikisinde* öyle bir şey oldu ki iş ve aşk arasına çektiği sınırı ihlal etti. (s. 232 str. 22)

Otuz yedi yılda bir kez! (s. 241 str. 12)

Yirmi Altıncı Kural: Kâinat yekvücut, tek varlıktır. (s. 255 str. 4)

Yirmi Yedinci Kural: Şu dünya bir dağ gibidir, ona nasıl seslenirsen o da sana sesleri öyle aksettirir. (s. 260 str. 1)

Artık *elli dört* yaşındayım, Margot ise hayatta değil. (s. 264 str. 21)

Kural Yirmi Sekiz: Geçmiş, zihinlerimizi kaplayan bir sis bulutundan ibaret. (s. 267 str. 29)

Bunu anlatır *Yirmi Dokuzuncu Kural*. (s. 275 str. 20)

Birkaç ayda *on yedi* kilo kaybettim. (s. 281 str. 11-12)

Rotterdam'daki bir işgal evinde *on beş* aydan fazla yaşadım. (s. 282 str. 11)

Otuz Birinci Kural: Hakk'a yakınlaşabilmek için kadife gibi bir kalbe sahip olmalı. (s. 302 str. 20)

Otuz İkinci Kural: Aranızdaki bütün perdeleri tek tek kaldır ki, Tanrı'ya saf bir aşkla bağlanabilesin. (s. 305 str. 8)

Otuz Üçüncü Kural: Bu dünyada herkes bir şey olmaya çalışırken, sen HİÇ ol. (s. 328 str. 2)

Bir ayağımız şeriat üste sabit, bir ayağımızla *yetmiş iki* milleti devrederiz. (s. 338 str. 4)

Otuz Dördüncü Kural: Hakk'a teslimiyet ne zayıflık ne edilgenlik demektir. (s. 357 str. 13)

On yedime basmıştım, evlenme çağındaydım ama bugüne değin evlenen kızların kesinkes değiştiğini görmüştüm. (s. 360 str. 32)

Gecenin *on bir* buçuğuydu. (s. 367 str. 5)

"Elbette hayır, Kimyacım. Ayın *on dördü* gibi güzelsin." (s. 378 str. 30)

Şems'in odasını ipekler, tüller kuşanarak ziyaret edişimden *on altı* gün sonra ben Mevlâna'nın evlatlığı Kimya, çağıl çağıl bir hiçlik ırmağına daldım. (s. 384 str. 29)

O sırada Aziz *elli iki* yaşındaydı. (s. 388 str. 20)

"*Elli beşi* görmeyebilirsin" demişlerdi. (s. 388 str. 20)

"*On altı* ay daha var" dedi Aziz. (s. 389 str. 32)

Hatta harabelerde yaşayan *yüz elli* yaşındaki Çingene kocakarıya dahi gittim, olur da Şems'in büyü yaptırması yahut falına baktırması gelmiştir diye. (s. 393 str. 11)

Otuz Altıncı Kural: Hileden, desiseden endişe etme. (s. 394 str. 18)

Otuz Yedinci Kural: Tanrı kılı kırk yararak titizlikle çalışan bir saat ustasıdır. (s. 397 str. 10)

Fırının saatini *kırk beş* dakikaya ayarladı ki graten saat yediden evvel gerektiği gibi ılınmış olsun. (s. 399 str. 26)

Otuz Sekizinci Kural: "Yaşadığım hayatı değiştirmeye, kendimi dönüştürmeye hazır mıyım?" diye sormak için hiçbir zaman geç değil. (s. 400 str. 7)

Bugün Şems'le Şekerci Han önünde karşılaşmamızın *on altıncı* sene-i devriyesi. (s. 403 str. 27-28)

Basamakları çıka çıka kırkına basıyorsun; sonra elli, *elli beş*, derken altmış oluyorsun... (s. 406 str. 32)

Otuz Dokuzuncu Kural: Noktalar sürekli değişse de bütün aynıdır. (s. 407 str. 23)

3.13. Birleşik Fiiller

Taşın suya değdiği yerde evvela bir halka *peyda olur*. (s. 11 str. 7)

Geliyorsa şayet elinizden, ki gelmeli, *kusur etti* mi kocanız, ki *edebilir*, ne yapıp edin, *affedin*. (s. 12 str. 14)

Bir tek oralarda esas kız ve esas oğlan ölesiye *sevebilirdi* birbirlerini masallardan süzölmüş efsanevi bir tutkuyla. (s. 12 str. 18)

Ama köpeğinin bir gün öleceğini düşünmeye Ella'nın yüreği *el vermiyordu*. (s. 12 str. 29)

Bir türlü yüzleşemezdi bitişlerle, *görmezden geldiği* o son burnunun ucunda dikilirken bile. (s. 12 str. 32-33)

Geçen sene Sevgililer Günü'nde, kocası Ella'ya kalp şeklinde bir elmas kolye *hediye etmişti*. (s. 13 str. 19)

Beni olduğum gibi *kabul ettiğın* ve karım olduğun için minnettarım. (s. 13 str. 23)

Ella kimseye – bilhassa kocasına- *itiraf edememişti* ama işin doğrusu, bu satırları okurken kendi ölüm ilanını okur gibi olmuştu. (s. 13 str. 27)

Hiçbir zaman *risk almayı* bilmezdi. (s. 14 str. 3)

İşte tüm bu malum sebeplerden dolayı, kendisi de *dâhil olmak üzere* hiç kimse anlayamadı, tam yirmi yıllık evlilikten sonra Ella Rubinstein'in nasıl olup da bir sabah kocasına boşanma davası açtığını ve kendini evliliğinden *azat edip*, tek başına sonu belirsiz bir yere yolculuğa çıktığını. (s. 14 str. 7, 10)

Normal şartlar altında birbirlerine *tahammül etmeleri* bile zor iken, aşk odu'nda yanmaları beklenmedik bir hadiseydi. (s. 14 str. 19)

Aşk, Ella'nın ömrünün o durgun gölüne *gaipten düşüveren* bir taş misali indi. (s. 14 str. 24)

Ve onu sarstı, silkeledi, *darmadağın etti*. (s. 14 str. 25)

İkizlerden Avi çatal bıcağını *baget yapmış*, hayali bir davul çalar gibi sesler çıkarıyordu; kız kardeşi Orly ise günde ancak 650 kaloriye *izin veren* yeni diyetine uymak için toplam kaç lokma *yiyebileceğinin* hesabını yapıyordu. (s. 15 str. 11, 13, 14)

Son zamanlarda böyle ailecek *bir araya gelemiyorlardı*. (s. 15 str. 21)

Fırsat bu fırsat, herkesin arayışı *ısıtacağını ümit ediyordu*. (s. 15 str. 23)

Edebiyatı seviyordu sevmesine ama *mezun olduktan sonra* düzenli bir iş hayatı olmamıştı. (s. 16 str. 4)

Bir zamanlar saygın bir kitap eleştirmeni olmayı istemişse de o günler çoktan *geride kalmıştı*. (s. 16 str. 9)

Anne olmak, eş olmak, köpeğe bakmak, evi çekip çevirmek, mutfak, bahçe, alışveriş, çamaşır, ütü derken... zaten yeterince meşguliyet vardı hayatında. (s. 16 str. 15)

Edebiyata olan merakını evinden de *devam ettirebilirdi* nasıl olsa. (s. 16 str. 26)

Ama gün geldi, çocuklar âkıl *bâliğ oldu*. (s. 16 str. 29)

Dahası, annelerinin sürekli üstlerine titremesini istemediklerini apaçık *belli ettiler*. (s. 16 str. 30, 31)

Ella da mebzul miktarda boş vakti olduğunu görüp, en nihayetinde bir iş bulmanın *iyi olabileceğini* düşünmeye başladı. (s. 16 str. 32)

Kocasının onu yürekten *teşvik etmesine* ve aralarında sürekli bu konuyu konuşup fırsat kollamalarına rağmen, Ella için iş bulmak pek de *kolay olmayacaktı*. (s. 16, 17 str. 33, 2)

Reddedile reddedile gururu örselenen Ella nicedir iş aramaktan *vazgeçmiş*, konuyu rafa kaldırmıştı. (s. 17 str. 5)

Kırk yaşına basmasına birkaç hafta kala, Boston'daki bir yayınevinden cazip bir *teklif aldı*. (s. 17 str. 9)

Müşterilerinden biri *vesile olmuştu*. (s. 17 str. 10)

Ama David karısının yeni işini küçümsemesine *fırsat vereceğe* benzemiyordu. (s. 17 str. 15-16)

David Ella'yı dirseğiyle hafifçe dürttü ama baktı ki karısından *gık çıkmıyordu*, kendi söylediklerine şevkle *kafa sallayarak* kendisi *onay verdi*: “Gayet meşhur ve itibarlı bir yayınevi bu, Esther Hala. (s. 17 str. 19, 20)

Bir yandan da *merak ediyordu*, acaba kocası niye bu kadar çırpınıyordu? (s. 17 str. 27)

Bunca sene onu meslek sahibi olmaktan *alıkoymuştu* için birdenbire senelerin kaybını *telafi etmeye* mi çalışıyordu? (s. 17 str. 29, 30)

Yoksa onu aldattığı için *pişmanlık duyup* bu şekilde arayı yumuşatmayı mı umuyordu? (s. 17 str. 31)

“Gözü pek diye buna denir. Hepimiz Ellacığımınla *gurur duyuyoruz*” diye konuşmasını taçlandırdı David (s. 18 str. 2)

Nasıl olduysa Avi kinayeciliği bir kenara bırakmış, Orly ise bir kez olsun dış görünümünü bir şeye dikkatini *verebilmişti*. (s. 18 str. 10)

İşte o anda büyük kızı Jeannette, bu sessiz duayı duymuş gibi bir anda söze *karıştıverdi*. (s. 18 str. 16)

“Scott ve ben evlenmeye *karar verdik*” dedi Jeannette pat diye. (s. 18 str. 20)

Esther Hala elinde bir bardak elma suyuyla, çılgın bir heykeltıraşın elinden çıkma komik, şişman bir heykel gibi *donakaldı*. (s. 18 str. 29)

Off, buyrun bakalım! Ben de *zannediyordum* ki ailem sevinçten *havalara uçacak*, ama nerdeee? (s. 19 str. 2, 3)

Gören de *zanneder* ki felaket haberi verdim. (s. 19 str. 4)

“Babacım farkındayım, biraz *ani oldu* ama Scott geçen akşam yemekte evlilik *teklif etti*. Ben de evet dedim bile.” (s. 19 str. 9, 10)

Her iki soru da Jeannette’i *mutlu ve tatmin edecek*. (s. 19 str. 16)

“Hadi o zaman, düğün hazırlıklarına *başlayabiliriz*” anlamına gelecekti. (s. 19 str. 17)

Başka bir sebebi *olabilir* mi anne ya? (s. 19 str. 21)

İşin doğrusu neyse bize rahatlıkla *söyleyebilirsin*, biliyorsun değil mi? (s. 19 str. 31)

“Yalnızca *yardım etmek istiyorum*” diye mırıldandı Ella, *sakin ve metin olmaya gayret ederek*. (s. 20 str. 4, 5)

Bana *hakaret ederek* mi *yardım edeceksin* anne? (s. 20 str. 8)

Belli ki sana göre sevdiğim erkekle evlenmek istememin bir tek açıklaması *olabilir*. (s. 20 str. 10)

Sırf sıırsıklam *âşık olduğum* için Scott’la evlenmeyi *isteyebileceğim* aklının ucundan geçmiyor mu? (s. 20 str. 11, 12)

Zennediyor musun ki bir erkeğin huyunu suyunu öğrenmeye sekiz ay yeter? (s. 20 str. 14)

Babanla yirmi yıldır evliyiz, biz bile birbirimiz hakkında her şeyi bildiğimizi *idia edemeyiz*. (s. 20 str. 17)

Bu arada kaşlarını çatmış düşünen David gerilimin arttığını sezerek ortama acilen *müdahale etti*. (s. 20 str. 24)

Ella, derin bir *of çekip*, tekrar kendini *ringe attı*. (s. 20 str. 29)

Vaktiyle senin korktuğun ne varsa, şimdi benim başıma gelecek *zennediyorsun*. (s. 21 str. 2)

Suratına okkalı bir tokat *aşkedilmiş* gibi *kıpkırmızı kesildi* Ella. (s. 21 str. 5)

Bu arada David farklı bir strateji denemeye *karar vermiş* olacak ki, gayet temkinli bir şekilde *araya girdi*. (s. 21 str. 14-15)

Tatlım, Scott’la çıkmaya başladığınızda, anne baba olarak bizler de *memnun olmuştuk*. (s. 21 str. 17)

Jeannette “*olabilir*” derecesine başını salladı ama görünen o ki, babasının dediklerine aklı tam yatmamıştı. (s. 21 str. 21)

Sonra birden beklenmedik bir soru *atıverdi* ortaya. (s. 21 str. 23)

David kızının böyle bir yakıştırma *yapmış olmasına* inanamıyormuş gibi gözlerini devirdi. (s. 21 str. 27)

Ne de olsa hep *gurur duymuştu* kendisiyle, “açık fikirli, kültürlü, modern, liberal, demokrat bir babayım” diye. (s. 21 str. 28)

Eğer sevdiğim çocuğun adı Scott değil de Aron Filancastein olaydı, gene böyle *itiraz edecek* miydin onunla evlenmeme? (s. 22 str. 1)

Genç olmak, âşık olmak, evlilik teklifi almak, bunlar son derece güzel şeyler, bilmez miyim. (s. 22 str. 7, 8)

Kızıyla *alay etmek* gibi bir niyeti yoktu hâlbuki. (s. 22 str. 22)

Ama öyle *çıkıvermişti* gülüşü. (s. 22 str. 23)

Oysa daha evvel onlarca, belki yüzlerce kez *kavge etmişti* büyük kızıyla. (s. 22 str. 25)

“Anne niye gülüyorsun, sen hiç mi *âşık* olmadın?” diye laf çarptı Jeannette. (s. 22 str. 29-30)

Ella bir an takılıp, aradığı kelimeyi *bulabilmek* için gözleriyle etrafı taradı. (s. 22 str. 33)

“Nesi varmış *romantik olmanın?*” diye sordu Jeannette, gücenmişçesine. (s. 23 str. 2)

Sahi, nesi yanlıştı ki *romantik olmanın?* (s. 23 str. 4)

Geçmişte kendi kocasını yeterince *romantik olmadığı* için eleştirecek kadar *sahip çıkardı* bu kelimeye. (s. 23 str. 6-7)

Gene de aynı katı ve yargılayıcı üslupla konuşmaya tam gaz *devam etti*. (s. 23 str. 9)

Şunu *kafana sok* bir kere, bir kadın *âşık olduğu* erkekle evlenmez. (s. 23 str. 10, 11)

Baktı bıçak kemiğe dayandı, geleceği için bir *tercih yapması* lâzım, o zaman tutar iyi baba ve iyi koca olacağını *tahmin ettiği*, sırtını *yaslayabileceği* adamı seçer. (s. 23 str. 12, 13, 14)

Ella cümlesini yeni bitirmişti ki kocasıyla *göz göze geldi*. (s. 23 str. 16)

Ella midesinin ortasında koca bir taş gelip oturmuş gibi *kalakaldı*. (s. 23 str. 24-25)

Yolun yarısını geçmiş, çökmeye *yüz tutan* bir evlilik içinde *mahpus kalmış*, sıradan bir kadın? (s. 23 str. 27-28)

Ve öyle canını yaktı ki bu sinsî şüphe, nefesi kesildi, *suspus oldu*. (s. 23 str. 33)

Hayır hayatım tabii ki *kastettiğim* bu değildi. (s. 24 str. 23)

“Ne *kastettin* o zaman?” diye sordu David, hâlâ çatala doğru konuşarak. (s. 24 str. 24)

“Oysa ben evlendiğimizde bana *âşık olduğunu zannediyordum*.” (s. 24 str. 25, 26)

Ömrü hayatında hiç aynadaki aksini görmemiş birine ayna tuttuğunuzda nasıl *şaşırtıp kalırsa*, o da beklemediği bir hakikatle yüzleşmişçesine *donakaldı*. (s. 24 str. 32, 33)

Aslında karı koca her ikisi de her zaman en iyi becerdikleri şeyi yapmaktaydı: “*Anlamazdan gelmek*.” (s. 25 str. 4)

Bir boşvermişlik içinde *geçip gidiyordu* günler. (s. 25 str. 5)

Kadınların fazlasıyla *sulugöz olduklarını* düşünür, bilhassa kendi karısını ağlarken görmekten *nefret ederdi*. (25 str. 10, 11)

Verdiğimiz romanın üzerinde çalışmaya başladın mı diye *merak ettim*. (s. 25 str. 21)

Editörümüz bir *soruver* demişti de, onun için aradım. (s. 25 str. 22)

“A, *iyi ettin* aramakla” dedi Ella ama, içinden sessiz bir *of çekti*. (s. 25 str. 24-25)

Söyle Stev’e hiç *merak etmesin*. (s. 25 str. 30)

“Çalışmaya başladım bile” diye ayaküstü yalan *söyleyiverdi* Ella. (s. 25 str. 31)

“Şey... eee... valla *gayet mistik* bir kitap” dedi işi *şakaya vurup*, vaziyeti *idare etmeye* çalışarak. (s. 26 str. 5, 6)

“Böyle kapsamlı bir romanın raporunu çıkartmak *tahmin ettiğinden uzun sürebilir*” dedi ve telefonda *kayboldu*. (s. 26 str. 9-10)

Bir yandan birilerine *talimat yağdırırken*, bir yandan da yayınevinin yazarlarından biri hakkında New Yorker’da çıkan bir eleştiri yazısına *göz gezdiriyor*; satış raporlarını denetlerken yeni e-posta geldi mi diye ekranı kolluyor; ton balıklı sandviçini hızlı hızlı yerken lokmasını buzlu kahveyle yumuşatıyor *olabilirdi* pekâlâ. (s. 26 str. 14, 16, 18)

“Ella... ordasın değil mi?” diye sordu Michelle bir dakika sonra *geri geldiğinde*. (s. 26 str. 21)

Yani, en geç haziranın onuna kadar rapor *elimde olmalı*. (s. 26 str. 26)

“*Merak etme*” dedi Ella, sesine *mümkün olduğunca azimli* bir hava vermeye çalışarak. (s. 26 str. 28)

Zamanında *teslim ederim*. (s. 26 str. 29)

Ama işte, *telaffuz ettiği* kelimelerden ziyade, aralara serpiştirdiği suskunluklar, duraklamaları Ella’nın esas duygularını *eleveren*. (s. 26 str. 30, 32)

Pek emin değildi böyle bir metne *vakit ayırmak istediğinden*. (s. 27 str. 6)

Kendi hayatıyla *ilgisi alâkası olmayan* bir konusu vardı romanın: Sufizimmiş!. (s. 27 str. 7)

Bu arada Michelle, Ella’nın tereddütlerini *sezmiş olmalıydı*. (s. 27 str. 12)

Ella, bana *güvenebilirsiniz*. (s. 27 str. 14)

İtiraf etmeliyim ki şu sıralar kafam pek yerinde değil. (s. 27 str. 16)

Yani daha kolay yakınlık *kurabileceğim* bir şey olsa. (s. 27 str. 21)

Sen *zannediyor* musun ki insan *aşına olduğu* bir konuda yazılmış bir romanı daha kolay okur? (s. 27 str. 24, 25)

“Yok tabii ki bunu *kastetmedim*” diye savunmaya geçti Ella. (s. 27 str. 30)

Geçer geçmez de bugün davamlı kendini yanlış anlaşılmış hissettiğini ve savunmak *zorunda kaldığını fark etmesi* bir oldu. (s. 27 str. 32)

Omzunun üstünden kaçamak bir *bakış attı* kocasına. (s. 27 str. 33)

Valla çoğu zaman kendi yaşantımızla en ufak bağlantısı olmayan kitapları okumak *zorunda kalıyoruz*. (s. 28 str. 4)

Bak mesela bu hafta, Tahran’da bir genelev işletirken ülkeden kaçmak *zorunda kalan* İranlı bir kadının kitabını yayına hazırladım. (s. 28 str. 6)

“Hayır, tabii ki öyle değil” dedi Ella kekeleyerek; aptal durumuna düşmüş, suçüstü yakalanmış gibi ezik *hissederek*. (s. 28 str. 11)

“Elbette öyle. Söylediklerimi unut, ne olur. Rapor teslim tarihinden önce masanda olur” diye *kestirip attı* Ella. (s. 28 str. 16)

Ona alık bir mahlûk muamelesi yaptığı için Michelle’den *nefret etti* o an, ama asıl kendinden *nefret etti*; çünkü bu genç kadına böyle ukalaca konuşma cesaretini ve fırsatını o vermişti! (s. 28 str. 18)

“Hah şöyle! Oh be! Aynen böyle azimle *devam et*” dedi Michelle. (s. 28 str. 20)

Ella nihayet telefonu kapattığında kocasıyla *göz göze geldi*. (s. 28 str. 26)

Kaldıkları yerden konuşmaya *devam etmeyi* beklediği belliydi. (s. 28 str. 28)

Bunca patırtı, bunca nümayişten *bunalmış olacaktı* ki beyninin içinde *çıt çıkmaz* olmuştu şimdi. (s. 29 str. 5, 6)

Ne kredi kartlarının ödemeleri, ne Orly’nin yeme bozuklukları ve saplantılı rejimleri, ne Avi’nin *kötü giden* dersleri, ne Esther Hala ve zavallı mozaik kekleri, ne Gölge’nin elden ayaktan düşmesi, ne Jeannette’in beklenmedik evlilik planları, ne de kocasının kendisini senelerdir *aldatıyor* olması. (s. 29 str. 8, 11)

Normalde kafasını *meşgul eden* tüm sorunları tek tek ensesinden yakaladı, küçümen kutulara sokup üstlerine de birer kilit vurdu. (s. 29 str. 11)

Umuyorum ki, İslam âleminin şair-i azamı, en meşhur mutasavvıfı Rumi ile türlü fevkaladeliklerin müsebbibi, fevrî kalenderî derviş Şems-i Tebrizî arasındaki emsalsiz dostluğu konu edinen bu tarihi, mistik romanı okumaya *fırsat bulursunuz*. (s. 30 str. 5)

Ella bu ilginç kartpostalın, yayınevi editörünün merakını celbettiğini *tahmin etti*. (s. 30 str. 12)

Nereden *bilebilirdi* ki Ella, bunun öylesine bir roman olmadığını? (s. 30 str. 20)

Nerden *bilebilirdi* bu kitabın tüm hayatının akışını değiştireceğini? (s. 30 str. 21)

Zira her ne kadar bazıları aksini *iddia etse* de, aşk dediğin bugün var yarın yok cici bir histen ibaret değildir. (s. 31 str. 3)

Eşi menendi görülmemiş dini ihtilaflar, kültürel çatışmalar, önyargılar ve yanlış anlamlar; her yere *sirayet eden* güvensizlik, belirsizlik, endişe ve şiddet; bir de öteki'nden duyulan şartlanmış tedirginlik. (s. 31 str. 13)

Düpedüz kendisiydi burada *bahsedilen!* (s. 32 str. 1)

Eğer okuduğu sayfada, “Herkesi yakalar aşk, Boston yakınlarında yaşayan, Ella Rubinstein adındaki üç çocuk annesi bir ev kadını bile” yazsa, ancak bu kadar *şaşırabilirdi*. (s. 32 str. 4)

Yazmaya *cesaret edemedim*. (s. 35 str. 2)

Dilim *lal oldu*, kalemimin ucu kör. (s. 35 str. 2)

Düşündün mü hiç, bir şairin, hem de nâmı dünyayı sarmış bir şairin, yani işi gücü, varlığı, kimliği ve hatta soluduğu hava bile kelimelerden *müteşekkil olan* ve elli binden fazla muhteşem dizeye *imza atmış* bir insanın, nasıl olup da kendine suskun adını verdiğini. (s. 35 str. 10, 11)

Her bir insanı Yaradan'ın emaneti saklı bir cehver *addedip*, anlattıklarına *kulak verdim*. (s. 35 str. 16)

Oysa bana bu kitabı yazdıran şey som *sessizlik oldu*. (s. 35 str. 18)

Mesnevi'yi *şerhedenlerin* çoğu bu ölümsüz eserin “b” harfiyle başladığına *dikkat çeker*. (s. 35 str. 19, 20)

Sahi, sessizlik *dinlenebilir* mi? (s. 35 str. 23)

Batı'da, Kudüs yolundaki Haçlılar Konstantinopolis'i *işgal edip* yağmalamışlar; böylelikle Bizans İmparatorluğu'nun bölünmesine *yol açmışlardı*. (s. 37 str. 4, 5)

Bizans *kaybettiği* toprakları, refahı ve iktidarı geri kazanmaya *uğraşadursun*, arada kalan çeşitli Türk Beylikleri de kendi aralarında savaşmaktaydı. (s. 37 str. 8, 9)

Tüm Müslümanlara ışık tutan bir fener *addedilirdi*. (s. 37 str. 21)

Bu benzersiz yarenlik sayesinde ki Rumi, önceleri hâkim çizgiye yakın duran, bir din âlimiyken, *alışageldik* tüm kurallardan çıkmaya *cüret ederek* adanmış bir gönül ehli, aşkın ateşli savuncusu, semanın yaratıcısı ve tutkulu bir *şair oldu*. (s. 38 str. 7, 8, 10)

Kişinin kendi egosuna karşı sonuna kadar *mücadele ederek* adım adım nefsini yenmesini salık verdi. (s. 38 str. 18)

Mamafih herkes kabullenmedi bu fikirleri; tıpkı yüreklerindeki aşk tufanına herkesin *açık olmadığı* gibi. (s. 38 str. 21)

Tebrizli Şems ve Rumi arasındaki o kuvvetli ruhani münasebet, dedikodulara, iftiralara, saldırılara *maruz kaldı*. (s. 38 str. 23)

Söylediklerinin küfre vardığını *iddia edenler* oldu. (s. 38 str. 24)

İşin aslı, hiç *sona ermedi* bu hikâye, *devam etti*. (s. 38 str. 29)

Ama nereye gidersem gideyim, gözleri benimle; semada asılı iki meşum, kapkara yıldız taşı gibi parlak, beni *takip etmekte*. (s. 39 str. 3)

Gündüzleri bir şekilde *idare edersin* ama gece olup yalnız kaldığında, döşeğinde soğuk soğuk terlersin. (s. 39 str. 16)

Her maktul katilinde yaşamaya *devam eder*. (s. 39 str. 18)

Sokakta rastladığım insanlar bunu asla *tahmin edemeseler* de, bugüne değin canını aldığım her kişiden bir nişan taşıyorum üzerimde. (s. 39 str. 20)

Ya da öyle *zannederdim* bir zamanlar. (s. 40 str. 3-4)

Durup dururken bu yollara *tövbe edip* kendini dine adamaya kalkmıştı haspa. (s. 40 str. 15)

Lakabı “Çöl Gülü” olan o şapşal kızcağızı yakalamama ramak kala, esrarengiz bir mektup aldım; dikkatimi başka yöne çekerek aklımı *meşgul eden* beklenmedik bir mektup. (s. 40 str. 21)

Mükâfatın *tatminkâr olacağına* dair teminat veriliyordu. (s. 40 str. 31)

Lâzım olan her malumatı bu adamlar vereceklerdi. (s. 41 str. 7)

Hemen hepsi de isimlerinin *gizli kalmasını* istemişti. (s. 41 str. 13)

Tutup da *cinayet işlememeleri*, asla bir cana *kast edemeyecekleri* anlamına gelmiyordu. (s. 41 str. 22, 23)

Amel defterlerine bu zehir zıkkım günahı yazdırmamış *olabilirlerdi*, kabul. (s. 41 str. 24)

İşin aslı, istisnasız herkes, bir an gelir, birini *öldürebilir*. (s. 41 str. 27)

Doğrusu, yanlış zamanda yanlış mekânde olmak bile yeter, altın gibi kalbi olan, temiz, namuslu, nezih insanların içindeki cenabetin birdenbire *ortaya çıkmasına*. (s. 42 str. 3-4)

Herkes adam *öldürebilir*. (s. 42 str. 4)

Ama şu hayatta çok az kimse hiç tanımadığı birini soğukkanlılıkla *öldürebilir*. (s. 42 str. 5)

Vazifeyi ben *ifa ederim*. (s. 42 str. 6)

Allahüteala bile mukaddes nizamını kururken, *can alma* işinde Azrail’i kendine naip *tayin etmemiş* mi? (s. 42 str. 9)

Böylece insanlar her ne *felaket gelirse* başlarına Azrail’den bilmişler. (s. 42 str. 10)

Diyebilirsiniz ki adil midir, reva mıdır Azrail’e? (s. 42 str. 12)

Herifi uyandırıp yaylamasını söyleyecektim ama son anda *vazgeçtim*. (s. 42 str. 19)

Ayyaşların ne zaman ne yapacağını *belli* olmazdı. (s. 42 str. 20)

“Methinizi çok işittik” dedi içlerinden bir tanesi, sesinden temkinden ziyade *hissedilir* bir endişeyle. (s. 42 str. 29)

Benden korkutuklarımı *fark* etmiştim ki, bu iyi bir şeydi. (s. 42 str. 32)

Yeterince korkarlarsa *yamuk* yapmaya *cesaret* edemezlerdi. (s. 42 str. 33)

Zira bizim senden beklediğimiz iş de pek kolay *olmayabilir*. (s. 43 str. 6)

İşte o zaman diğer delikanlı *lafa* girdi. (s. 43 str. 7)

Nice kez *ihbar* ettik ama bir kulağından girdi, diğerinden çıktı. (s. 43 str. 10)

Müşteriler benimle *el sıkışmadan* evvel, nedense tutup *izahata* girişirler. (s. 43 str. 14)

Sanki ben onlara *hak* verirsem işleyeceğimiz cürüm hafifleyecek. (s. 43 str. 16)

Ben böyle sorunca *tedirgin* oldular. (s. 43 str. 19)

Dinle imanla *alâkası* olmayan bir kâfir! (s. 43 str. 21)

Son kelimeyi duyar duymaz tüylerim *diken diken* oldu. (s. 43 str. 23)

Ama bir derviş, yani kendini dine imana *vakfetmiş* biri yoktu aralarında. (s. 43 str. 27)

Maalesef beyler, teklifinizi *kabul* etmiyorum. (s. 43 str. 30)

Anlık bir duraklamadan sonra, her ikisi de teklifimi *kabul* ettiklerini söyledi. (s. 44 str. 7)

Bu cinayeti işlersem uzun seneler *rahat* edecektim. (s. 44 str. 9)

Hemen *evlenebilecek* ve bundan kelli nasıl iki yakamı bir araya getireceğimi düşünecektim. (s. 44 str. 10)

Derviş ya da başkası, bu şartlar altında herkesin canını *alabilirdim*. (s. 44 str. 12)

Nereden *bilebilirdim* o an ömrü hayatımın en büyük hatasını yaptığımı ve sonra pişmanlıktan *kahrolacağımı*? (s. 44 str. 13, 14)

Karanlıktan *dem* olan birkaç hayvan geziyordu ortalıkta; baykuş, yarasa, kurt, kimi ötmekte, kimi ulumada. (s. 47 str. 7)

Deli bir rüzgâr esti, ay bulutlarla tüllendi, sanki tabiat bile çekinmekteydi olacıklara *şahitlik* etmekten. (s. 47 str. 14)

Baykuşlar ötmez, yarasalar kanat çırpamaz, ocağın ateşi *çatırdamaz* oldu. (s. 47 str. 15)

Yanıt vermek için ağzımı açtım ama dudaklarımdan tek bir ses çıkamadı. (s. 47 str. 19)

Ardından, yukarı bakan bir çift gözü *fark* etti. (s. 48 str. 2)

Kalın kara bulutların ardından *peyda* olan dolunaya bakıyordu gözler, gözlerim, tâ kuyunun dibinden. (s. 48 str. 2-3)

Adam dizlerinin üstüne düştü, göğüsünü döve döve başladı feryada: “Öldürdüler! Şems’i *katlettiler!*” (s. 48 str. 7)

Avludaki adam katili *fark etmedi*. (s. 48 str. 10)

Feryadı keskin cam kırıkları gibi dört bir yana dağılıp *delik deşik* ediyordu geceyi. (s. 48 str. 13)

Kulağımın dibinde çınlayan davudî sesi *duymazdan geldim*, sırf bir parça daha *kalabilmek* için öteki âlemde. (s. 48 str. 21, 22)

Nasıl öldüğümü *merak ediyordum*. (s. 48 str. 23)

Böylece zorla bu dünyaya *çekilmiş oldum*. (s. 48 str. 29-30)

Yemek yerken *uyuyakaldım*, kâbus falan gördüm zaar. (s. 49 str. 14)

Sırf beni *rahat bıraksın* diye suyuna gidip, dediklerini *tasdik edebilirdim* ama *yalan söylemeye* dilim varmadı. (s. 49 str. 17, 18)

“Ne *uyuyakaldım* ne de *kâbus gördüm*” dedim. (s. 49 str. 19-20)

Ben böyle ara sıra öte âleme *keşfe çıkarım*. (s. 49 str. 24)

Bütün gün *oruç tutup dua ede ede* dolaşınca güneş başınıza geçiyor. (s. 49 str. 28, 29)

Zaten Allah'ta kendini *kaybetmekle* aklını *kaybetmek* arasında incecik bir çizgi vardır. Demezler mi? (s. 49 str. 31, 32)

“Bana bak bunları ödeyecek paran var mı?” diye sordu *tepeden bakarak*. (s. 50 str. 9)

Ama dilersen yemek ve kalacak yer karşılığında bir rüyanı *tabir edebilirim*. (s. 50 str. 11)

Az evvel hiç *rüya görmem* diyordun hani? (s. 50 str. 12)

Hiç *rüya görmeyen* bir rüya tabircisim ben. (s. 50 str. 13)

O taktığın mücerret derviş küpesi var ya, onun yanına *asıver!* (s. 50 str. 17)

Kaç yaşındasın bilmem ama belli ki her iki dünyaya yetecek kadar *dua etmişsin*. (s. 50 str. 18)

O zaman *kök salarsın*, ayakların yere basar. (s. 50 str. 20)

Bu sözleri duyunca ince bir sızı *hissettim* kalbimde. (s. 50 str. 31)

Sual ettim: “Biz şah damarınızdan daha yakınınız demiyor mu? (s. 51 str. 3)

O yüzden asla *terk etmez* bizleri. (s. 51 str. 6)

Kendi kendisini nasıl *terk edebilir* ki? (s. 51 str. 6)

Hancı bastıra bastıra, “Ama olmaz sandığın şey oldu bile. Bizi *terk etti*” dedi buz gibi bakışlarla. (s. 51 str. 8)

Ancak tam o anda arka sıralarda bir *kıyamet kopunca* lafi yarım kaldı. (s. 51 str. 22)

İkili, gem vurmadıkları bir hayâsızlıkla diğer müşterilere daylanıyor, onların kâselerinden aşlarını çalıp kadehlerinden içiyor; arada *itiraz eden* olursa daha da diklenerek, arsız oğlan çocukları gibi önlerine gelen herkesle *kafa buluyorlardı*. (s. 51 str. 27, 28)

Seyret derviş. *Seyret* de öğren! (s. 51 str. 31)

Sarhoş müşterilerden birini boğazından tutup yumruğunu kaldırdığı gibi suratına *indiriverdi*. (s. 52 str. 1)

Adam bunu hiç *beklemiyor olmalıydı* ki, boş bir çuval gibi *yere yığıldı*. (s. 52 str. 1-2)

Dudaklarından, belli belirsiz bir *iç geçirmenin* dışında bir ses çıkmadı. (s. 52 str. 3)

Baktım bir adam bir adama *zarar verecek*, zayıfı korumak için *elimden geleni yaparım*. (s. 52 str. 14, 15)

“Derviş, sen karışma, bu işe, yoksa seni de eşek sudan gelesiye döverim” diye bir *tehdit savurdu*. (s. 52 str. 19)

Engin ufuklara *hükmeden* bir alıcı kuş misali yükseklerde süzöldü sesi. (s. 52 str. 26)

Falcı, büyücü kısmı insanların ellerinden geleceği okuduğunu *iddia eder*. (s. 53 str. 17)

Yiten ruhsal kudretini *ikame etmek* için fiziksel kudretini ikiye katlamıştı. (s. 53 str. 26)

Bu sebepten, hep başkalarına *meydan okuyordu*. (s. 53 str. 28)

“Sevdiğin bir kişiyi *kaybetmişsin*” dedim. (s. 54 str. 3)

“Bir değil, iki kişi *kaybetmişsin*” diye düzelttim. (s. 54 str. 11)

“Biliyorum ki *teselli olmayacak* ama söylemem gereken bir şey var” dedim yavaşça. (s. 54 str. 17)

Hemen o an, yani hiç *acı çekmeden can verdi*. (s. 54 str. 20)

Sense hep korkunç acılar çektiğini *vehmetmiştin*. (s. 54 str. 21)

Hancı kaşlarını çattı, *tahayyül edilmez* bir yükün altında *bel vermiş* gibiydi. (s. 54 str. 22, 23)

Karını münasip bir şekilde *toprağa veremedin* diye kendini suçlar durursun. (s. 54 str. 25-26)

İstersen yine kuzu *olabilirsin*. (s. 55 str. 2)

Bu gece burada *kalabilirsin*. (s. 55 str. 5)

Ama sabah erkenden *toz olacaksın*. (s. 55 str. 6)

Hele aşktan *bahsetmeyegör*, hırçınlaşır, hoyratlaşır, senden *nefret ederler*. (s. 55 str. 10-11)

Üstelik bunu Scott’a telefon açıp kızıyla evlenme kararını *gözden geçirmesini* söyleyerek yapmıştı. (s. 55 str. 21)

“Merhaba Scott, Benim Ella, Jeannette’in annesi!” dedi telefonda, gamsız, girişken, *alabildiğine rahat* bir sesle. (s. 55 str. 29)

Müsaitsen biraz *konuşabilir* miyiz? (s. 56 str. 2)

Tüm şaşkınlığına rağmen nezaketi elden bırakmamaya *gayret ederek*. (s. 56 str. 5)

İşte o zaman Ella benzer bir nezakete Scott’a, kendisiyle bir alıp veremediği olmadığını, dolayısıyla şimdi duyacaklarını yanlış anlamaması gerektiğini ancak kızıyla evlenemeyecek kadar genç; üstelik henüz *işsiz ve deneyimsiz* olduğunu söyledi. (s. 56 str. 9)

Ama çok yakında Ella'nın ne demek istediğini anlayıp ona *hak verecek*; hatta vaktinde böyle bir ihtarda bulunduğu için ilerde teşekkür bile edecekti. (s. 56 str. 12)

Mevzuyu sessizce kapatmasında, ayrıca bu telefon görüşmesinden Jeannette'e *bahsetmemesinde* sonsuz fayda vardı. (s. 56 str. 14-15)

İnsanlar nasıl bu kadar saf ve bön *olabiliyordu*, *hayret etti* Ella. (s. 56 str. 21)

Sanki iki gönül bir olunca *samanlık seyran olacak?* (s. 56 str. 22)

Aşk dediğin, mübarek, sihirli bir değnek de tek dokunuşuyla her şey *âlâ olacak*. (s. 56 str. 23)

Ancak Ella aklından geçenleri değil şunları söyledi: “Evladım ne *hissettiğinizi* anlıyorum. Ama daha çok gençsiniz. Kim bilir, bir bakmışsın, yarın bir başkasına *âşık olmuşsun*.” (s. 56 str. 25, 26)

Mrs Rubinstein, ne olur kabalık *addetmeyin* ama böyle bir ihtimal varsa şayet, herkes için, hatta sizin için bile geçerli değil mi? (s. 56 str. 27)

Kim bilir, bir bakmışsınız, yarın siz de bir başkasına *âşık olmuşsunuz*. (s. 56 str. 30)

“Yani şimdi siz bana, faraza bir gün başka birine *âşık olabilirim* diye bugün deli gibi sevdiğim insanı *terk etmemi* mi *salık veriyorsunuz?*” diye sordu Scott. (s. 57 str. 3-4, 5)

Ama David'in bir şeye *müsaade edecek hâli* yoktu. (s. 57 str. 19)

Bana sorarsan, haksız da değil böyle *hissetmekte*. (s. 57 str. 24)

David Ella'ya cepten *mesaj yollayıp* acil bir durum çıktığını, eve gelemeyeceğini iletmişti. (s. 57 str. 27)

Araları ne kadar *açık olursa* olsun, Ella onun için yemek pişirmekten, David de tabağına konanları tebessümle, minnetle yemekten geri durmamıştı. (s. 58 str. 7)

Ella ne zaman bu iki kelimeyi duysa, kocasının kendisinden örtülü bir biçimde *özür dilediğini* varsayardı. (s. 58 str. 12)

Ne Avi'nin pizza *sipariş etmek* için tepinmesini *dikkate aldı*, ne Orly'nin hiçbir şey yemek istememesini. (s. 58 str. 19, 20)

Verecek sonsuz sevgisi olduğu hâlde ondan sevgi *talep eden* kimse yoktu. (s. 59 str. 7-8)

Şimdi *yola çıkıp otostop yapsa*, böyle bir adam da onu terkisine atsa, ne müthiş bir şey olurdu ama? (s. 59 str. 20)

Acaba *açıklayabilir* miydi, neden böyle hiç olmadık anlarda zihninin ve benliğinin kapkara endişe bulutlarının etkisi altında kaldığını? (s. 59 str. 24)

Bu kadar geniş bir ailesi varken nasıl olup da kendini böyle yalnız ve kimsesiz *hissettiğini* *söyleyebilirmiydi?* (s. 59 str. 27-28)

Merak etti Ella, kendi etrafında da bir hâle var mıydı acaba? (s. 59 str. 28)

Her ne kadar ayak direyip *inkâr etse* de, her ne kadar aleyhinde *ileri geri laflar etse* de, tâ derinlerde bir yerde nicedir aşka muhtaç, aşka hasretti. (s. 60 str. 3, 4)

Acaba *şahitlik* etmeme karşın, aceleden yahut gafletimden dolayı kıymetini bilemediğim, *idrak* etmekte geciktiğim ilahi bir işarete *denk gelmiş* miydim? (s. 60 str. 13, 14, 15)

Günümü baştan sona bu nazarla *gözden geçirdim*. (s. 60 str. 16)

Uzun uzun Hakk'a *şükürettim*. (s. 60 str. 16)

Zamanla öğrendim ki, vecd hâllerinden başkalarına pek *bahsetmemeli*. (s. 60 str. 28)

Kaç kez bizzat *tecrübe ettim* bu şaşmaz kaideyi. (s. 61 str. 1)

Bir gün bana sedir ağacından sandık yapmayı öğretirken, dilimi tutamayıp ona koruyucu meleğimden *bahsettim*. (s. 61 str. 9)

Bu saçmalıklardan kimseye *söz etmezsen iyi olur*. (s. 61 str. 11)

Birkaç gün evvel birkaç komşu gelip, beni anama babama *şikâyet etmişti*. (s. 61 str. 14)

İşte o an, annemi ve babamı sevmeme, hatta sevgilerine *aç ve muhtaç olduğumu* sanmama karşın, ikisinin de benim için birer *yabancı olduklarını* anladım. (s. 61 str. 19-20, 21)

Emin ol şu ömrümü kümeste geçirmeyeceğim. (s. 61 str. 24)

Sizin içine girmeye korktuğunuz suda ben *can buluyorum*. (s. 61 str. 25-26)

Zira sizin aksinize ben *yüzebiliyorum*. (s. 61 str. 26)

Ama babamın beklentilerinin aksine, büyüüp serpildikçe *kaybolmadı* keşiflerim. (s. 62 str. 1)

Onları üzdüğüm için kendimi suçlu *hissederdim*. (s. 62 str. 3)

Hazreti Lût'un karısı tuzden bir heykel kesilmişti durup *terk ettiği* şehre bakınca. (s. 62 str. 7-8)

O gün bugündür doğduğum yerin ismi kekremsi bir kelimedir yüreğimde; öyle narin, öyle hassas ki *teleffuz eder* etmez çiy tanesi gibi erir dilimde. (s. 62 str. 10)

Yastık ettiğim taşa ikinci kez *baş koymadım*, aynı kaptan üst üste iki kez yemek yemedim, abamın altından her gün farklı manzaralar seyreyledim. (s. 62 str. 15)

Aç kaldığımda rüya *tabir ederek* üç beş kuruş kazanır, kazandığımı *muhtaç olanlara* dağıtır; bu şekilde Doğu'dan Batı'ya, Kuzey'den Güney'e yedi iklimi gezer, dağda bayırda Hakkı'ı ararım Hak için. (s. 62 str. 17, 18)

Kendimi O'na *yok ettiğimden* beri, ölmeden evvel öleli, başlangıçsız ve sonsuzum. (s. 62 str. 23)

Mağaralarda çileye kapanmış münzevilerle *tefekküre daldım*. (s. 63 str. 4)

Dervişlerle, şeyhlerle *zikir çektim*. (s. 63 str. 4-5)

Dolunayın altında şamanlarla *dans ettim*. (s. 63 str. 5)

Beşerin ettiklerinin en yücesine de en fenasına da *tanıklık ettim*. (s. 63 str. 13)

Nicedir hiçbir şey *şaşırtmaz oldu* beni. (s. 63 str. 13-14)

İşittim ve *itaat ettim*. (s. 63 str. 14)

Her badireden ve tecrübeden sonra, hiçbir kitapta yazılı olmayan, sadece can defterime *nakşedilmiş* kurallara bir yenisini daha ekledim. (s. 63 str. 16)

Zira bir son *addetmiyorum* ölümü. (s. 63 str. 26)

Ömrüm şu âlemi gezmekle, Sen'in ayak izlerini *takip etmekle* geçti. (s. 64 str. 6)

Hamdolsun sana ki adım adım Şeytanımı *Müslüman ettim*. (s. 64 str. 11, 12)

İnayetinle *nasip ettiğin* ilmi doğru kimseye *teslim etmek* isterim. (s. 64 str. 13, 14)

Müsaade et onu bulayım. (s. 64 str. 14)

Öyle ki döşeklerde yatan yolcuların yüzlerinin maviye çaldığına kendi gözlerimle *şahit oldum*. (s. 64 str. 19)

Bir ilahi *terennüm* edercesine bir neğme çalındı kulağıma, baldan tatlı, tüyden hafif. (s. 64 str. 23)

“Tebrizli Şems, müjde! Duaların *kabul olundu!* Hazırlan, Bağdat'a gideceksin” dedi bir ses. (s. 64 str. 25)

Ruhuna eş biri için *dua ettin* ya, sana bir yoldaş verilecek. (s. 64 str. 28)

Bir gün sonra öğle sularında Ella kaldığı yeri işaretleyip Aşk Şeriatı'nı *kenara koydu*. (s. 65 str. 10)

Okuduğu romanı sevmiş, hikâyeden hayli hoşlanmış ama doğrusu bilhassa yazarını *merak etmişti*. (s. 65 str. 11-12)

Ella yorumları okurken üç nokta dikkatini çekti: Birincisi, A. Z. Zahara adındaki A. Aziz demekti; ikincisi Aziz mesleği fotoğrafçılık olan bir Sufiydi; üçüncüsü de şu anda Guatemala'da bir yerlerde *seyahat* etmekteydi. (s. 66 str. 4-5)

Şöyle ya da böyle noksan bir şeyler *dikkat çekiyordu* her birinde. (s. 66 str. 15)

Sanki temel bir şeyimizi *kaybetmişiz* de *geri alamamaktan* korkuyoruz. (s. 66 str. 20-21)

Neyin *eksik olduğunu* bilenimiz ise hakikaten çok az. (s. 66 str. 21)

Bu adresi bir kenara *not etti*. (s. 66 str. 26-27)

Ey, kendisinde *kaybolmuş* kişi (s. 66 str. 28)

Bilmezsin, bedenine sana *mezar olmuş*, (s. 66 str. 29)

Nefsini tanımadıkça, nefsin seni *gömer olmuş*. (s. 66 str. 30)

İnasını irkilten, belki kısmen kibire kadar götüren bir fikirdi bu ama, böyle *hissetmeye engel* olamadı. (s. 67 str. 7)

Aşk şeriatı önünde açık duruyor, okumayı bekliyordu ama zihni o kadar karışık ki, romana *geri dönmekte zorlandı*. (s. 67 str. 12)

Ne var ki latife diye söylediği sözler, yüzünü güldürmek bir yana, iyiden iyiye keyfinin kaçmasına *sebepe oldu*. (s. 67 str. 23)

Kısa bir tereddütten sonra nihayet sabahtan beri kafasını kurcalayan görüşmeyi yapmaya *karar verdi*. (s. 67 str. 25)

Telesekreter çıktı karşısına: “Jeannette, canım. Benim, annen. Scott’u aramakla *hatta ettim*, biliyorum. Ama inan bana, niyetim kötü değildi. Ben sadece...” (s. 67 str. 27-28)

Keşke ne diyeceğini önceden *tasarlamış olsaydı*. (s. 68 str. 1)

Telesekreter kaydının döndükçe çıkardığı hisirtiyi *duyabiliyordu*. (s. 68 str. 2)

Ella ağzından çıkanlara inanamadan öylece *kalakaldı*. (s. 68 str. 8)

Böyle *hissettiğinin bilincinde değildi*. (s. 68 str. 9)

Acaba insan mutsuzken bunun farkına varmadan *yaşayabilir miydi?* (s. 68 str. 10-11)

Zaten nicedir iyi ya da kötü şiddetli bir şey *hissettiği yoktu ki*. (s. 68 str. 14)

Az sonra gözü Aziz Z. Zahara’nın e-posta adresini *not ettiği kâğıt parçasına* kaydını. (s. 68 str. 15)

Önceki gün erkek arkadaşına telefon açıp evlilikten *vazgeçmeleri gerektiğini* söyledim. (s. 69 str. 5)

Şimdi kızım benden *nefret ediyor*. (s. 69 str. 6)

Bir gün Boston’a *uğrayacak olursanız bizzat tanışmak*, bir fincan kahve içip *sohbet etmek* isterim. (s. 69 str. 15, 16)

Madem etrafında konuşacak, derin *sohbetler edecek* kimsesi yoktu, e-posta yoluyla yazışacak birini bulmak hiç yoktan iyiydi. (s. 69 str. 21)

Ne yaptığının farkında olsa, hiç buna *cesaret edebilirdi mi?* (s. 69 str. 30)

Bağdat’taki mütevazı zaviyemize Şems-i Tebrizî’nin *adım attığı günü* hiç unutmayacağım. (s. 70 str. 1-2)

Bu kadar çok yemese sağlığı için daha *iyi olacaktı* ama sanırım kimsenin, hatta hekimlerinin bile, ona bunu söylemeye cesareti yoktu. (s. 70 str. 10-11)

Ağzından çıkacak tek bir kelimeyle insanlar darağacını *boylayabilirdi*. (s. 70 str. 14)

Gene tek kelimesiyle en ağır mahkûmları *azâd ettirebilir*, zifiri zindanlardan çekip *kurtarabilirdi*. (s. 70 str. 16, 17)

Ne vakit görsem kürklü kaftanlar, pahalı esvaplar kuşanan kadı, itibarından zerrece *şüphesi olmayanların azametiyle taşırdı* bedenini. (s. 70 str. 18)

Nefsinin ne kadar şişkin olduğunu bilmekle beraber zaviyenin ve dervişlerimin selameti için bu adamla takışmamaya *gayret ediyordum*. (s. 70 str. 21)

Ama bin sene sonra bu şehir neye benzeyecek, kim *bilebilir*? (s. 71 str. 4)

O zaman her şey bambaşka *olabilir*. (s. 71 str. 4)

Abbasi Hükümdarlığı *daim* olacak; bu coğrafyadaki nüfuzumuz ve refahımız artacak. (s. 71 str. 6)

Bizi Şeriat'a yeterince *riayet etmemekle*, bilhassa yüksek mercilere, yani kendisi gibi kişilere *hürmetkâr olmamakla* suçlardı. (s. 71 str. 13, 14)

Dosdoğru bana doğru yürüdü; kulağıma fısıldayarak beklenmedik bir misafirimiz olduğunu *haber verdi*. (s. 71 str. 22)

İllâ ki benimle görüşmek ister, başkasıyla konuşmayı *reddedermiş*. (s. 71 str. 24)

Gelen gezgeni aramıza *buyur* edersek, bize uzak diyarlardan hikâyeler anlatır, böylelikle odadaki gergin hava dağılır diye umdum. (s. 71 str. 29)

Bu beklenmedik misafiri görür görmez, fevkalade bir kimseyle karşı karşıya olduğumu *hissettim*. (s. 72 str. 10)

Misafir sessizce boyun kırıp *selâm* verdi. (s. 72 str. 16)

“Zaviyemize *hoş geldin*” dedim ve karşımdaki mindere geçmesi için *işaret ettim*. (s. 72 str. 17, 18)

Hiçbir teferruatı kaçırmamaya *gayret* edencesine şöyle bir etrafı taradı. (s. 72 str. 20)

Taban tabana zıt görünen bu iki adamın karşılıklı ne düşündüklerini *merak ettim*. (s. 72 str. 24)

Gezgin derviş ılık keçi sütü, ballı incir, hurma dolmaları *ikram ettiyse* de hepsini nezaketle *reddetti*. (s. 72 str. 26)

Adını sorunca, “Tebrizli Şemseddin” dedi; dağda bayırda Allah'ı arayan bir *abdâl* olduğunu söyledi. (s. 72 str. 28)

“Aradığını *bulabildin* mi peki?” diye sordum. (s. 72 str. 29)

Bunu duyan kadı gizlemeye *zahmet etmediği* bir pişkinlikle sırttı. (s. 72 str. 33)

Mevlâ aramakla bulunmaz, bu doğrudur amma Mevlâ'yı ancak arayanlar *bulabilir*. (s. 73 str. 8)

Odadaki adamlar kadıyı yağlamak için yarışa tutuşunca, ardı ardına içi boş kahkahalar *sökün* etti hepsinden. (s. 73 str. 15)

“Herhâlde yanlış *ifade ettim*. Kişi doğduğu evde kalırsa Hakk'ı bulamaz demedim. Elbette mümkündür bu” dedi Şems. (s. 73 str. 18)

“Ben de onu diyordum!” diye *tasdik etti* Kadı Efendi. (s. 73 str. 22)

Ne var ki tebessümü, dervişin hemen sonraki sözlerini iştir iştirmez *siliniverdi*. (s. 73 str. 24)

“Lâkin demek istediğim şeydu” diye *devam etti*. (s. 73 str. 25)

Başkadı'nın yalakaları nefes bile almaya *cesaret edemedi* endişeyle birbirlerine *bakakaldı*. (s. 73 str. 32-33)

Başkadı kaşlarını çattıysa da, dervişi fazla *kale almadığını* göstermek için *omuz silkip* geçiştirdi. (s. 74 str. 5, 6)

Biz de tam şehrimizin ihtişamından *bahsediyorduk*. (s. 74 str. 8)

Şayet ol yürekler kapanır ya da kararır, şehirler de cazibesini *kaybeder*. (s. 74 str. 16)

Deli bakışları yüzüme değince güneşe yüz sürmüşçesine *ateş bastı* içimi. (s. 74 str. 21)

Öyle *laflar ediyorsunuz* ki insanların kafası karışıyor. (s. 74 str. 27)

Baştakilerin görevi halkın yanlış şeyler istemesine *mâni olup*, yoldan çıkmasına *engel* olmaktır. (s. 74 str. 30)

Şeriatın anahtarını kendi elinde tuttuğuna inanan kibirli bir adama şeriatın ötesine geçmek gerektiği hakkında *nutuk çekmek*, tehlikeli sularda yüzmek demektir. (s. 75 str. 8)

Tam ben dervişi odadan çıkartmak için uygun bir *bahane ararken*, Şems *devam etti*: “Meramımı daha iyi anlatan bir kural *zikredebilirim*.” (s. 75 str. 10, 11, 12)

Şems-i Tebrizî doğruldu, görünmez bir kitaptan risale okurcasına düzgün bir sesle *izah etti*: Peygamber Efendimiz Kuran'ın yedi boyuttan *okunabileceğini* buyurmuştu. (s. 75 str. 15, 16)

Üçüncü Kural: Kuran dört seviyede *okunabilir*. (s. 75 str. 17-18)

Dördüncü seviye o kadar derindir ki kelimeler kifayetsiz kalır *tarif etmeye*. (s. 75 str. 20)

Şems gözlerinde sihirli bir pırıltıyla sözlerine *devam etti*. (s. 75 str. 21)

Dördüncü seviyeyi ise ancak Allah'ın sevgili dostları ve peygamberler *bilebilir*. (s. 75 str. 25)

Yani sen şimdi diyorsun ki sıradan bir mutasavvıf, Kuran'ın hükümlerini benim gibi bir şeriat âliminden daha iyi *bilebilir*, öyle mi? (s. 75 str. 28)

Dervişin dudaklarının ucuna belli belirsiz bir tebessüm kondu ama *yanıt vermedi*. (s. 75 str. 30)

Baş kadının bu sözleri hayli tehditkârsa da Şems bunun farkında değilmiş gibi sakin sakin *devam etti*. (s. 76 str. 2)

Çoban dizüstü çökmüş, ellerini semaya açıp *dua etmekteymiş*. (s. 76 str. 11)

Koyun kavurması güzeldir Allah'ım, kuyruk yağını da alır pilavına katarsın, *tadından yenmez olur*. (s. 76 str. 18)

Musa duaya *kulak kabartarak* çobana yaklaşmış. (s. 76 str. 19)

Duydukları karşısında Musa öfkeden *küplere binmiş*. (s. 76 str. 23)

Özür üstüne *özür dilemiş*, bir daha böyle kendi kafasına göre *dua etmeyeceğine yeminler etmiş*. (s. 76 str. 29, 30-31)

Sonra “Allah benden *razı olur*, iyi bir iş yaptım” diye düşünüp yoluna *devam etmiş*. (s. 77 str. 1)

Onun bana ne kadar *yakın olduğunu* anlayamadın. (s. 77 str. 5)

Kelimelere *bakacak olsak* yeryüzünde insan kalmazdı! (s. 77 str. 7-8)

Başkasına *medîh olan* söz sana zemdir. (s. 77 str. 9)

Ona *bal olan* sana zehirdir. (s. 77 str. 9)

Öğretildiği gibi yakarmaya *gayret gösterdiğinden*, aman bir *yanlış laf* etmeyeyim diye takılıyor, kekeleyor, terliyormuş. (s. 77 str. 15, 16)

Musa, çobana ettiğinden *pişman olup* sırtını okşamış ve demiş ki. (s. 77 str. 17)

Ey dost, ben hatalıyım, ne olur *affet*. (s. 77 str. 19)

Bildiğin gibi *dua et*. (s. 77 str. 19)

Çoban, Musa’dan bunları işitince *hayrete düşmüş* ama bir o kadar da rahatlamış. (s. 77 str. 21)

Ne var ki o artık bir üst aşamaya *vasıl olduğundan*, masum inkârına, tatlı günahına dönmeyip, Musa’nın öğrettiği ezbercilikte de kalmayıp, tüm bunların ötesine geçmiş. (s. 77 str. 22-23)

“İşte bu yüzden, birinin ağzından bal gibi dökülen söz, bir başkasının kulağına zehir gibi *gelebilir*” dedi Şems. (s. 77 str. 28)

Suratına şaşmaz bir özgüven ve emniyet yontulmuşsa da canının sıkıldığı *belli oluyordu*. (s. 78 str. 6)

Lâkin gayet cin fikirli olduğundan şunu da sezmişti: Şayet Şems’in anlattığı hikâyeye menfi bir *tepki vermeye* kalksa, bir adım daha atıp haddini bilmezliğinden ötürü onu cezalandırması gerekecekti. (s. 78 str. 8)

Ama bu kez de işler ciddiye binecek, sıradan bir dervişin koskoca Başkadı’ya *meydan okuduğunu* Bağdat’ta kulaktan kulağa yayılacaktı. (s. 78 str. 11)

Bu durumda en iyisi *dert edecek* bir şey yokmuş gibi yapması, meseleyi burada noktalamasıydı. (s. 78 str. 12)

Dışarıda *güneş batıyordu*, gökyüzü *kızılın ve turuncunun* tonlarına boyanıyordu. (s. 78 str. 15)

Az sonra kadı efendi ayaklandı: Mühim bir meseleye bakması gerektiğini *beyan etti*. (s. 78 str. 19)

Bana hafifçe *selâm verip* Tebrizli Şems'e buz gibi bir *bakış attıktan* sonra yürüdü gitti. (s. 78 str. 19, 20)

Başını mutfak masasının üzerine dayayıp açık duran kitabın yanında ağzı açık bir hâlde *uyuyakalmıştı* Ella. (s. 79 str. 6)

Etrafındaki insanlar ağır ağır *hareket ediyor*, sanki bir tek onun işitmediği bir nâmeyle *raks ediyorlardı*. (s. 79 str. 13-14-15)

Sarkık bıyıklı, iriyarı bir hokkabaza bir şey *soracak oldu*. (s. 79 str. 15-16)

Ama ağzını açtığında konuşamadığını *fark etti*. (s. 79 str. 16)

Ella, bu sefer tezgâhtarlarla, *alışveriş yapan* müşterilerle konuşmak istediye de, aynı sahne tekrarlandı. (s. 79 str. 18)

Bilhassa kokarcalara *gıcık olurdu* Gölge. (s. 80 str. 2-3)

Geçen kış bahçede bir tanesine *denk geldiğinde* olanları kimse unutmamıştı. (s. 80 str. 3)

Köpek kokarcaya saldırmış, kokarca da korkunç bir koku salarak *intikam almıştı*. (s. 80 str. 5)

Ella duvardaki saate *göz attı*. (s. 80 str. 9)

Doğrusu şu anda Ella'nın hiçbir şeyi *hayra yorası* yoktu. (s. 80 str. 12)

Hem kocasının hem kızının onu *terk ettiği* zannı yüreğini daralttı. (s. 80 str. 13)

Ancak ikinci kadehi doldururken David'in pahalı Bordo şaraplarından birini açmış *olabileceği* aklına geldi. (s. 80 str. 22)

Aziz Z. Zahara ona hemen *yanıt vermişti*. (s. 81 str. 3)

Dallarında akla *gelebilecek* her renkten ve desenden çaputun *bağlı olduğu* bu ağaca yerliler Kırık Kalpları Ağacı adını vermişler. (s. 81 str. 9-10, 11)

Kalp yarası olanlar isimlerini bir kâğıda yazıp, bu ağacın dallarına asıyor, *derman bulmak için dua ediyorlar*. (s. 81 str. 14)

Umarım haddimi aşmıyorumdur ama mesajını okuduktan sonra dilek ağacının yanına gittim, kızınla aranızdaki anlaşmazlığı çözeniz için *dua ettim*. (s. 81 str. 17-18)

İnsan sevdiklerinin iyiliğini istediği için onlara *müdahale etmeden* duramıyor ama bunun bir faydasını da görmüyor aslında. (s. 81 str. 19)

Kendi adıma ben, ancak başkalarına *müdahale etmeyi* bırakıp, “tevekkül” ettiğim zaman *rahat ettim*, biliyor musun? (s. 81 str. 21, 22)

Pek çok insan için *tevekkül etmek*, *pasif kalmak* demek; hâlbuki tam tersine. (s. 81 str. 23-24)

Kâinatta değiştiremeyeceğimiz, tam anlamıyla *vakıf olamayacağımız* hâller *arz edebilir*. (s. 81 str. 28)

En azından *deneyebiliriz*. (s. 81 str. 29-30)

Öyleyse eğer, tek bir katresi bile *heba* olmamalı. (s. 81 str. 31-32)

Güneş batıp gün sona ermeden bu mesajı yollamalıyım ki enerjisi *kaybolmasın*. (s. 82 str. 3-4-5)

Hiç ummadığın bir anda, beklemediğin bir yerden *çıkıverir* aşk karşına. (s. 82 str. 8)

Durup dururken kadının teki bana niye e-posta yollamış dememiş, ciddiyetle ve samimiyetle *cevap vermişti*. (s. 82 str. 14)

Doğrusu, dünyanın öte ucunda bir yerde, hiç tanımadığı bir yabancımanın kendisi için *dua etmesinden* etkilenmişti. (s. 82 str. 17)

Acaba konuşmadan *sohbet etmek* mümkün müdür? (s. 83 str. 7)

Laf olsun diye yastıkları düzelttim odayı derledim topladım, halıdaki kırıntıları tek tek ayıkladım. (s. 83 str. 8)

Beni görür görmez zalim Aşçı Dede takır takır *emir yağdırmaya* başlamaz mı! (s. 83 str. 14)

Ha bire karşıma geçip “Temizlik ibadettir, ibadet temizlik!” diye *nutuk atıyor*. (s. 83 str. 22)

Bu işkencenin adına nasıl “manevi terbiye” diyorlar, bir *anlayabilsem!* (s. 83 str. 24-25)

Yağlı tabakları yıkamanın, yerleri ovmanın neresinde maneviyat *olabilir* ki? (s. 83 str. 26)

Bir gün gözü karartıp, *cevap verecek oldum*. (s. 83 str. 27)

“Temizlik *ibadet* olsaydı Bağdat’taki bütün ev kadınları çoktan Pir mertebesine ulaşmıştı” dedim. (s. 83 str. 27-28)

Bana bak, *derviş* olmaya niyetin varsa şu tahta kaşık kadar *suskun* olacaksın evlat! (s. 83 str. 31, 32)

Gıcık oluyorum Aşçı Dede’ye. (s. 84 str. 3)

Aniden *çıkagelen* şu dervişi tanımaya *can atıyordum*. (s. 84 str. 8-9)

Tevazu içinde başını önüne eğerken dahi *kaybolmuyordu* bu bakış. (s. 84 str. 12-13)

Öyle isyankâr, öyle fevri bir hâli vardı ki, insan hem büyüüne kapılıyor, hem de varlığından *rahatsız olup* ürküyordu. (s. 84 str. 14-15)

İlk başta bir şey göremedim ama gözlerim loşluğa alışınca içeridekilerin yüzlerini *seçebildim*. (s. 84 str. 18)

Hatırlamaman *rüya görmediğin* anlamına gelmez. (s. 84 str. 25)

“Ama ben *rüya görmem*” diye tekrarladı Şems. (s. 84 str. 27)

Çocukken kâinatın kimi sırlarının bir bir önüme serildiğine *şahitlik ettim*. (s. 84 str. 29)

Hocalarıma danıştım ama onların tepkisi de *farklı* olmadı. (s. 84 str. 33)

Sanki tahta kapının ötesini *görebiliyordu*. (s. 85 str. 9)

Bu kadar *yakında* olduğundan delikten bakmak da *kâr etmiyordu*; yüzünü göremiyordum. (s. 85 str. 17)

Nefsimi tutup, *kalakalıdım*. (s. 85 str. 19)

Derken Şems gene öyle aniden sırtını döndü; kapıdan uzaklaşırken hikâyesini anlatmaya *devam etti*. (s. 85 str. 20-21)

En sonunda Allah'tan bir daha *rüya görmemeyi talep ettim*. (s. 85 str. 22)

Böylece ne vakit bir alametle karşılaşsam ya da öteki âlemi *keşfe çıksam*, bunun bir *rüya olmadığını* kesinkes bilecektim. (s. 85 str. 24)

İşte bu yüzden asla *rüya görmem*. (s. 85 str. 26)

Düşünceli düşünceli yağmuru *seyrettikten* sonra şöyle dedi: “Allah *rüya görme* melekeyi aldı almasına ama bu noksanı *telafi etmek için* başkalarının rüyalarını *tabir etmeme müsaade etti*.” (s. 85 str. 29, 30, 31)

Gökte burçları, ormanda mantarları, bayırlarda otları, deryada balıkları çeşit çeşit *sayabilirim*. (s. 86 str. 12)

Dördüncü kural: Kâinattaki her zerrede Allah'ın sıfatlarını *bulabilirsin*, çünkü o camide, mescitte, kilisede, havrada değil, her an her yerdedir. (s. 86 str. 17)

İçimde biriken ilmi paylaşacak bir can yoldaşı bulmak için Allah'a çok *dua ettim*. (s. 86 str. 25)

Saatini ne kadar *geç olduğunu fark ettim*. (s. 86 str. 31)

Bir kerecik olsun kuralları *ihlal etmek* muhteşem bir histi! (s. 87 str. 1)

O vakte değin bizimle *kalabilirsin*. (s. 87 str. 5-6)

Şems hürmetle eğilip *selâm etti* ve Baba Zaman'ın elini öptü. (s. 87 str. 7)

Tüm ilmini bir başkasına aktarmaya *hazır olduğunu* söylüyorsun. (s. 87 str. 9)

Karşılığında ne bedel *ödeyebilirsin*? (s. 87 str. 12)

Sırtımdan aşağı soğuk terler aktı, irkilerek *geri çekildim*. (s. 87 str. 16)

Bakışlarını yine tâ kemiklerimde *hissettim*. (s. 87 str. 23)

Ya da bir başka hüneri vardı da duvarların ötesini *görebiliyordu*. (s. 87 str. 29)

Ne var ki orada da hiç *tahmin etmediğim* bir bela bekliyordu beni: Aşçı Dede! (s. 88 str. 3)

Başucunda boş şarap kadehi, kucağında Aşk Şeriatı yatakta *uyuyakalmıştı* Ella. (s. 88 str. 20)

Kocasının banyoda *duş aldığı* duymak onu şaşırtmadı. (s. 88 str. 25)

Ne de olsa David başka kadınların evlerine *gidebilir*, hatta onlarla beraber *olabilirdi* ama istisnasız her sabah *duşunu* kendi banyosunda alırdı. (s. 88 str. 26, 27)

Hayatının nehri her zamanki akışında akmaya *devam eder* gibiydi. (s. 89 str. 6)

Birkaç tarifi dikkatle inceledikten sonra, kendisini tüm öğlen *meşgul edecek* zorlu bir mönü seçti. (s. 89 str. 8-9)

Ardından bir de tatlıda *karar kıldı*: Sıcak Çikolatalı Sufle. (s. 89 str. 14)

Yemek pişirmeyi bu kadar sevmesinin bir sürü sebebi vardı. (s. 89 str. 15)

Tek başına rahatlıkla kotardığı, *ustası olduğu* yegâne işti *yemek yapmak*. (s. 89 str. 16, 17)

Mutfakta yemekle uğraşırken, *esiri olduğu* gündelik yaşamın sınırlarından ve sıkıntılarından kurtuluyordu. (s. 89 str. 20)

Mutfak, dışarıdaki dünyadan *kaçabileceği*, zamanı dilediği gibi ayarlayıp *durdurabileceği* tek mekândı. (s. 89 str. 22, 23)

Belki bazı insanların sevişmekten aldığı hazzı, Ella *yemek yapmaktan* alıyordu. (s. 89 str. 24)

Üstelik ikinci bir kişiye *ihtiyaç duymadan*. (s. 89 str. 25)

Yemek yapmak için tek gereken biraz zaman, emek ve malzemeydi. (s. 89 str. 25-26)

Bu programda *yemek yapmayı* habire “özgünlük”, “yaratıcılık”, hatta “çılgınlık” ile özleştirmelerini garipsiyordu. (s. 89 str. 29)

Bırakın bilim adamları *deney yapsın*, sanatçılar *acayip olsun!* (s. 90 str. 1-2)

İyi bir *aşçı olmak için* ne *deney yapmak* gerekiyordu ne *çılgın olmak!* (s. 90 str. 2-3)

İyi *yemek yapmak isteyen* kişi evvela işin alfabetasını öğrenmeliydi. (s. 90 str. 3)

İnsan yeni bir şeyler *icat etmek* yerine, hâlihazırda mevcut birikime *saygı göstermeliydi*. (s. 90 str. 5-6)

Ailecek hemen her gün aynı saatte *kahvaltı eder*, her hafta sonu aynı alışveriş merkezine gider ve her ayın ilk pazarı komşularıyla *mangal yaparlardı*. (s. 90 str. 11, 13)

David tam bir *işkolik olduğundan*, tüm evin işlerini çekip çevirmek Ella’ya kalıyordu: Hesabı kitabı o tutuyor, mobilyaları o yeniliyor, her ihtiyaca o koşuyor; evde ne zaman tamirat gerekse ustalarla o *muhatap oluyor*; çocukları baleye, basketbola, tenise, yağşünü partilerine o götürüyor, ev ödevlerine gene o *yardım ediyor* ve tüm bunları aksatmamak için *program üstüne program yapıyordu*. (s. 90 str. 13, 16-17, 18, 19-20)

Kulübün üyeleri farklı ülkelerin mutfaklarını inceleyip, eski tarifleri yeni tatlarla zenginleştirerek *yemek pişirmenin* inceliklerini öğreniyordu. (s. 90 str. 24)

Her Cuma, Organik Ürünler Pazarı’nda saatler harcıyor; çiftçilerle mahsulleri konuşup şeker oranı düşük reçelleri inceliyor, yahut kendisi gibi *yemek pişirmeye* meraklı başka insanlara, örneğin ufak porteballa mantarı nasıl pişirilir, ayrıntısıyla anlatıyordu. (s. 90 str. 27)

Kısa kesik öpüşler, tedirgin dokunuşlar, yüzeysel okşayışlar... şehvetten ziyade şefkatle *beraber olan* bir çiftti onlar. (s. 91 str. 3)

Gerçi bir zamanlar o kadar *önem verdiği cinselliği özlemiyor oluşunu* anlamakta zorlanıyordu. (s. 91 str. 8)

Ne var ki kocası başka türlü *hissediyor* olmalıydı. (s. 91 str. 11)

Anlaşılan David karısıyla *beraber olmaktan soğumuşt* ama başka kadınlarla *beraber olmaya* itirazı yoktu. (s. 91 str. 12, 13)

En yakın arkadaşlarının dahi durumdan *haberdar olmayışı*, meseleyi *bilmezden gelmesini* kolaylaştırmıştı. (s. 91 str. 16)

Kimseye bir *açıklama* yapmak zorunda kalmamış, yüzkızartıcı skandallar ya da dedikodularla uğraşmamıştı. (s. 91 str. 17)

Doğrusu şimdi durup *geriye baktığında* bir sebep-sonuç ilişkisi *tayin etmekte* zorlanıyordu. (s. 91 str. 24, 25)

Belki de evvela o kendini ve bedenini salmış, ardından David de başka kadınlara *meyleder* olmuştu. (s. 91 str. 29)

Takip eden üç saat boyunca Ella aklında binbir fikir ve vesvese *cirit atarken* bir yandan da sakın sakın yemek hazırladı. (s. 91 str. 32, 33)

Ella işittiği her yeni haber karşısında biraz daha *tedirgin oldu*. (s. 92 str. 21)

Anlaşılan hayatın bu kadar belirsiz, dünyanın böylesine *tuhaf ve tekinsiz* olması kendisi gibilerin kaygıyla eve kapanmasına *sebep olurken*, Aziz gibi insanlarda tam ters etki yaratıyor; onları bir seyahatten bir başkasına, bir maceraden ötekine sürüklüyordu. (s. 92 str. 27, 28)

Şimdi birisi çıkıp da pencereden onları gözetlemeye kalksa, mum ışığı denli zarif ve mükemmel bir *aile olduklarını zannederdi*. (s. 93 str. 4, 5)

Ella bir kereliğine de olsa ikizlerin bu kadar *geveze ve gürültücü* olmasından *mutlu oldu*. (s. 93 str. 8, 9)

David'in bu kadını telaşla, tutkuyla, âdeta açlıkla öptüğünü *hayal etti*. (s. 93 str. 22)

İşte o zaman ve oracıkta, Kolaycacık Pişirme Sanatı kitabından kotarılmış yemeğini yerken, kocasının bir başka kadını nasıl öptüğünü *düşüneduran* Ella'nın kafasında bir *şalter attı*. (s. 93 str. 26, 27)

Evet, belki hayatı boyunca kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenememişti ama bir gün pat diye her şeyi ve herkesi bırakıp *gidebilirdi*: Mutfağını, köpeğini, zencefilli kurabiyelerini, kokulu mumları, çocuklarını, şık malikânesini, komşuları, barbekü partilerini, kocasını, raflardaki dizi dizi yemek kitaplarını. (s. 93 str. 31)

Hapsini öylece *terk edip*, şu kapıdan tek bir bavulla *çıkabilir*; bitmeyen bir kaos ve karmaşadan *ibaret olan* dış dünyaya balıklama *atlayabilirdi*. (s. 94 str. 1, 2, 3)

Evet, Ella Rubinstein bu akşam anladı ki, bir gün hiç beklenmedik bir şekilde tepesinin taşı *atabilirdi*. (s. 94 str. 5)

Ve senelerdir yarı merak yarı kaygı ve bol önyargıyla izlediği haber programlarındaki olayların *cereyen ettiği* o delidolu dış dünyada *bulabilirdi* kendini. (s. 94 str. 7)

Herkesle beraber aynı saatte yatıp kalkmaktan, düzenli saatlerde yemek yemekten, başkalarının nizamına uymaktan ölesiye sıkıldığını *görebiliyordum*. (s. 94 str. 16)

Yalnız bir kuş misali tek ve *hür olmaya* alıştı. (s. 94 str. 16)

Bu dokuz ay boyunca onu yakından *takip ettim*. (s. 94 str. 23)

Her sabah dışarıda gezinip, uzun uzun tabiatı *seyrediyordu*. (s. 94 str. 28-29)

Ama tam da ben kitap okumaya *düşkün olmadığını* düşünürken, bir bakıyordum elinde asırlık bir el yazması, özenle tek tek çözüyor harflerin mânâsını; daha fazla okumak uğruna günler gecelerce *uykusuz kalıyor*. (s. 95 str. 5, 8)

Bu durumu kendisine sorduğumda şöyle dedi: “İnsan, aklını aç ve muhtaç bir bebek *farz edip* kaşık kaşık bilgiyle doyurmalı. (s. 95 str. 11)

Ama nasıl ki bazı yiyecekler bebeğe *ağır gelirse*, bazı bilgiler de akla *ağır gelir*, onu da unutmamalı. (s. 95 str. 12, 13)

Dervişlerime hep başkalarının hatalarını *hoş görmeyi*, *bağışlayıcı olmayı*, *ser verip sır vermemeyi* öğretilmişim. (s. 95 str. 26, 27)

Gel gelelim, Şems hiçbir hatayı *affetmiyordu*. (s. 95 str. 27-28)

Hatta sırf karşıdaki öfkelenince içinde nasıl bir çığlık çıkacak görsün ve anlasın diye insanları *kasıtlı olarak* kıskırttığından şüpheleniyordum. (s. 95 str. 32)

Bir şeye *alışır gibi olduğu* anda ona karşı ilgisini *kaybediyordu*. (s. 96 str. 2, 3)

Şayet *süregiden* bir sohbet canını sıkarsa veya biri akılsızca bir *laf ederse*, anında *kalkıp gidiyordu*. (s. 96 str. 5, 6)

Çoğu insanın *kıymet verdiği* rahatlık, refah ve rütbe gibi nimetlerin onun gözünde en ufak kıymeti yoktu. (s. 96 str. 8)

Bir müddet bunu *başarabileceğime* inandım. (s. 96 str. 19-20)

Ve o mektup her şeyi *altüst etti*. (s. 96 str. 22)

Bu mektubu yazış sebebim ise nicedir zihnimi *meşgul eden*, aramızda kalmasını isteyeceğim bir meseledir. (s. 97 str. 4)

Malumunuz olduğu üzere merhum Sultan Alâeddin Keykubad hazretleri, zor zamanlarda mükemmelen *hükümdarlık* yapmış takdire şayan bir zattı. (s. 97 str. 6, 7-8)

Kendisinin en büyük hayali, şairlerin, sanatkârların ve dahi feylesofların huzur içerisinde yaşayıp *çalışabileceği* bir şehir kurmaktı. (s. 97 str. 9-10)

Ne bahtlıyım ki kendisini *tanır* oldum, tanımakla da kalmadım hocası oldum ve dahi babasının vefatından sonra, mürşidi oldum ve ondan da yıllar sonra talebesi oldum. (s. 97 str. 21)

Müritleri ağzından çıkan her kelimeye kıymet *atfeder*. (s. 98 str. 12)

Ve onu sadece İslam tarihinde değil, dünya tarihinde müspet bir değişime *yol* verecek, yüce bir münevver *addeder*. (s. 98 str. 14)

Müteveffa babasına onu bir an bile dualarımdan *eksik* etmeyeceğime dair söz verdim. (s. 98 str. 17-18)

Ne ailesinin ne müritlerinin *doldurabildiği* bir boşluk bu. (s. 98 str. 21)

Ne yapmalı diye *sual* edince, “sana bir yoldaş gerek” dedim ve bir hadisi hatırlattım: “Mümin müminin aynasıdır.” (s. 98 str. 26)

Mesele bir daha açılmasaydı, belki de tümünden unutacaktım ama ben Konya’dan ayrılmadan evvel Rumi bana bir rüyadan *bahsetti*. (s. 98 str. 31)

Anlatıklarında *aşına* gelen bir şey yoktu. (s. 99 str. 6)

Derken bir gün, “tesadüfen” bir ipek mendil *hediye* alınca, bilmeceyi çözdüm. (s. 99 str. 7)

İpekböceklerine ne kadar *düşkün* olduğunuz hattırıma geldi. (s. 99 str. 8)

Rumi’nin rüyalarında gördüğü yerin sizin dergâh *olabileceğini* düşünmeye başladım. (s. 99 str. 10)

Hulasası biraderim, Rumi’nin aradığı yoldaşın çatınızın altında *olabileceğine* kaniyim. (s. 99 str. 12)

Lâkin, *hesaba* katmamız gereken bir husus daha var. (s. 99 str. 20)

Dahası, ruhani liderlik vasfı gösteren bir insanın değişime uğraması, tasavvur dahi edemeyeceğimiz hoşnutsuzluklar, ihtilaflar *doğurabilir*. (s. 99 str. 24)

Rumi’nin yoldaşına olan düşkünlüğü, ailesi ve yakınları arasında mesele *yaratabilir*. (s. 99 str. 26)

Tüm bunlar Rumi’nin can yoldaşını *tahmin* edilmeyecek tehlikelere *atabilir*. (s. 99 str. 28, 29)

Bir başka değişle biraderim, Konya’ya yolayacağın kişi *geri dönmeyebilir*. (s. 99 str. 30)

Cevabımız geldiğinde, şu âlemden *göçmüş* *olabilirim*. (s. 100 str. 1-2)

Allah şefaatin ve merhametini zaviyenizden *eksik etmesin*, Şeyh Seyyid Burhaneddin. (s. 100 str. 5)

Eğer bir ulak, fırtına tipi demeden bir mektup getiriyorsa, bu ancak iki ihtimale *işaret edebilir*: Ya önemli bir şey olmuştur, ya da önemli bir şey olmak üzeredir. (s. 100 str. 13)

Genç yaşlı tüm dervişler Baba Zaman'a gelen haberi öylesine *merak ediyordu* ki! (s. 100 str. 17)

Vicdanı ile didişen, önemli bir *karar* vermekte zorlanan insanlara has bir durgunluk geldi üzerine. (s. 100 str. 20)

İçten içe, ulağın getirdiği mektubun beni ilgilendirdiğini seziyor ama nasıl bir alâka *olabileceğini* kestiremiyordum. (s. 100 str. 24-25)

Bana yol göstereceğini diye geceler boyunca *tespih çekip*, Esmayihüsna'nın doksan dokuzunu *zikrettim*. (s. 100 str. 26, 27)

Her defasında Allah'ın isimlerinden bir tanesi öne çıktı: El-Kayyum –Uykusu ile uyuklaması olmayan, varlıkları yöneten ve yönlendiren, ezeli ve ebedi *kaim olan*... (s. 100 str. 29)

Takip eden günlerde dergâhtaki herkes mektubu konuşurken, ben vaktimi bahçede bir başıma, kardan bir battaniyeye *bürünmüş olan* Tabiat Ana'yı izleyerek geçirdim. (s. 101 str. 1, 3)

Sizleri neden buraya topladığımı *merak ediyorsunuzdur*. (s. 101 str. 11)

Tahmin edeceğiniz üzere gelen ulakla alâkalıdır. (s. 101 str. 12)

Şu birkaç günde gözle *görülebilecek* kadar zayıflamış, hatta yaşlanmış gibiydi. (s. 101 str. 16)

Ama lafına *devam ettiği*nde sesine beklenmedik bir kararlılık gelmişti. (s. 101 str. 17-18)

Uzak olmayan bir şehirde bir allâme-i cihan yaşar. (s. 101 str. 19)

Sözlerine *rağbet eden* çok, hayranları gani gani ama İlahi Aşk'ta *yok olmadığından*, benlik zannından tam olarak kurtulamamıştır. (s. 101 str. 21, 22)

Yedinci Kural: Şu hayatta tek başına *inzivada kalarak*, sadece kendi sesinin yankısını duyarak, Hakikat'i *keşfedemezsin*. (s. 101 str. 29, 31)

Kendini ancak bir başka insanın aynasında tam olarak *görebilirsin*. (s. 101 str. 32)

Baba Zaman sözlerine *devam etti*. (s. 102 str. 1)

Birinizi bu işe *tayin edebilirdim* ama vazife gibi yapılacak bir iş değildir bu. (s. 102 str. 3)

Ancak aşk için ve aşk ile *yapılabilir*. (s. 102 str. 4)

Genç bi talip *müsaade alıp* sordu: “Kimdir bu sözünü ettiğiniz âlim, efendim?” (s. 102 str. 5)

İsmi ancak gitmeye gönüllü olan kişiye *söyleyebilirim*. (s. 102 str. 7)

Baba Zaman ellerimizi indirmemiz için *işaret etti*. (s. 102 str. 10)

Ve usulca ekledi: “*Karar vermeden önce bilmeniz gereken bir şey daha var.*” (s. 102 str. 12)

Sanki ismim diline *ağır gelmişti*. (s. 102 str. 20-21)

“Ne *fark eder*, efendim? Bu neden bir mesele olsun ki?” diye üsteledim. (s. 102 str. 23)

Sonra beklenmedik şekilde *ayağa kalktı* ve meclisi dağıttı. (s. 102 str. 26)

Yüreğim sıkıştı, *isyan ettim* içimden. (s. 102 str. 29)

Bağdat’a geliş sebebimin ruhdaşımı bulmak olduğunu gayet iyi bildiği hâlde Baba Zaman niçin kaderimin tecellisinden beni *mahrum ediyordu*? (s. 102 str. 31)

Pirim, neden hemen şimdi *yola çıkmam* da beklerim? (s. 102 str. 32)

Ama mürşit kendisinden duymaya hiç *alışkın* olmadığımız katı ve mesafeli bir tavırla konuyu kapadı: “Tartışacak bir şey yok. Sohbet *sona ermiştir!* (s. 103 str. 1, 3)

Her gün tomurcuk açan bir ağaç *görebilmek* umuduyla karda uzun uzun yürüdüm. (s. 103 str. 6)

İstedikini *elde edince şükretmek* kolaydır. (s. 103 str. 14)

Sufi, dileği gerçekleşmediğinde de *şükredebilendir*. (s. 103 str. 15)

En nihayetinde bir sabah bir de baktım, göz kamaştıran bir pembelik *boy vermiş* karların arasından. (s. 103 str. 17)

Delikanlı aylardır beni suskun ve suratsız görmeye o kadar *alışmış* olmalı ki, ağzı bir karış açık kaldı. (s. 103 str. 21)

Yine hepimiz pirin etrafına *çember olduk*. (s. 103 str. 29)

Baba Zaman o *uzak olmayan* şehirde yaşayan İslam âlimi hakkında konuştu ve gene sordu. (s. 104 str. 1)

Ve bu yoldan dönüş *olmayabileceğini* sözlerine ekledi. (s. 104 str. 3-4)

Yine bir tek ben *gönüllü oldum*. (s. 104 str. 4)

Demek bir tek Tebrizli Şems’dir bu seyahate *hazır olan*. (s. 104 str. 5)

Lâkin bir *karara varmazdan* evvel sonbaharı beklemek isterim. (s. 104 str. 6)

Hayret içinde *kalakaldım*. (s. 104 str. 8)

Üç aylık ertelemeden sonra tam ben *yola çıkmaya* hazır iken, yaşlı pir bir altı ay daha beklememi istiyordu. (s. 104 str. 9)

Ne var ki, bu kez beklemek daha *kolay olacaktı*, biliyordum. (s. 104 str. 14)

Baba Zaman’ın beni gene *reddetmiş* olması ruhumun ateşini söndüreceğine, daha da canlandırmıştı. (s. 104 str. 16)

Dokuzuncu Kural: *Sabretmek* öylece durup beklemek değil, *ileri görüşlü* olmak demektir. (s. 104 str. 18, 19)

Dikene bakıp gülü, geceye bakıp gündüzü *tahayyül edebilmektir*. (s. 104 str. 20-21)

Allah âşıkları sabrı gülbeşeker gibi tatlı tatlı emer, *hazmeder*. (s. 104 str. 22)

Bu kez *telaş etmeden*, önden gitmeden, sakın ve kendimden emin meydana vardım. (s. 104 str. 25)

Sabrın sonunun *selamet olacağına*, işlerin yoluna gireceğine emindim. (s. 104 str. 26)

Sonra cüppesinden mühürlü mektubu çıkardı ve bana verdikten sonra odayı *terk etti*. (s. 105 str. 11)

Meşhur bir zat *olabilirdi* ama külliye sırdı benim için. (s. 195 str. 17-18)

İsmi pare pare ayırdım, harf harf yüreğime yazdım: Kudretli, vefalı, dimdik kendinden emin R harfi; kadife gibi yumuşak, uysal ve merhametli U; yaratıcı, girişken ve gözüpek M ve henüz bir *muamma olan*, çözülmeyi bekleyen bir sual gibi esrarengiz İ harfi. (s. 105 str. 21-22)

Tâ ki “su” gibi, “ekmek” gibi, “süt” yahut “bal” gibi, “Hak” yahut “Hu” gibi, dilime *dost olana* değin. (s. 105 str. 24-25)

Birkaç gecedir *alışkan olmadığı* bir tempoyla geç saatlere kadar oturduğundan vücudunun ritmi şaşmıştı. (s. 105 str. 29)

Gerçekten Scott’u arayıp ablamı *terk etmesini* söyledin mi anne? (s. 106 str. 13)

David kaşlarını kaldırıp ellerini yana açarak, çocuklara haber uçurmanın kendisi olmadığını *ima etti*. (s. 106 str. 16)

Evet, Scott’la konuştum ama ona ablanızı *terk etmesini* söylemedim. (s. 106 str. 18)

Tek dediğim evlenmek için *acele etmemeleri*ydi. (s. 106 str. 19)

“Sen *merak etme*, ben hiç evlenmeyeceğim anne” diye *araya girdi* Orly, gayet kendinden emin. (s. 106 str. 20-21)

Ella, ikizlerinin birbirleriyle *dalga geçmesini* izlerken, dudaklarının kenarına yapay bir gülümsemenin konduğunu *hissetti*. (s. 106 str. 23, 25)

Yüzünün ifadesi ancak herkes gittikten sonra bir başına mutfağa döndüğünde *değişebildi*. (s. 106 str. 30)

Tebessüm yerini durgunluğa *devretti*. (s. 106 str. 31)

Gölge, sabırsızlıkla *yürüyüşe çıkmayı* bekliyordu bir kenarda. (s. 106 str. 33)

Ama iki fincan kahve ve koca bir bardak multivitamin içtiğinden sonra bile Ella o kadar takatsizdi ki, ancak bahçeye kadar *çıkılabildi* köpeği. (s. 107 str. 3)

Geri döndüklerinde telesekreterin kırmızı ışığının *yanıp söndüğünü* gördü. (s. 107 str. 4)

Kaç gece *uykusuz kalmıştı* Ella. (s. 107 str. 19)

Vaktinden evvel doğan bebeğinin hayata tutunduğundan *emin olabilmek* için her soluk alışverişine *dikkat kesilerek* nasıl beklemişti günbegün, haftabehta. (s. 107 str. 20, 21)

İşte en son o zaman *dua etmişti* Tanrı'ya. (s. 107 str. 22)

Mesaj *sona ererken* Jeannette'in sesi dalgalandı. (s. 107 str. 23)

Demek Guatemala'daki Kırık Kalpler Ağacı *işe yaramış*, Aziz'in dileği gerçekleşmişti. (s. 107 str. 26-27)

Dert etme artık. Mesele yok anne. (s. 108 str. 1)

Senin hislerine daha *saygılı olmam* gerekirdi. (s. 108 str. 2-3)

Duyan da *zannedirdi* ki anne oydu, Ella da isyankâr kızı. (s. 108 str. 7)

Üç tane harikulade çocuk yetiştirdim, nasıl *mutsuz olabilirim?* (s. 108 str. 15)

Ama Jeannette pek *ikna olmamıştı*: “*Kast ettiğim*, babamla mutsuz musun? (s. 108 str. 16)

İyi bir yalan bulamayınca, doğruyu söylemeye *karar verdi* Ella. (s. 108 str. 18)

Bunca sene sonra hâlâ *aşk olmak* zor. (s. 108 str. 20)

Ve ne gariptir ki Ella, henüz üniversitede okumakta olan kızının kendisini gerçekten anladığını *hissetti*. (s. 108 str. 23)

Gönlü bu kadar yaralyken, kendine olan güveni derinden örselenmişken kocasına bir daha *âşık olabilir* miydi acaba? (s. 108 str. 28)

Peki ya aşkı bulma sevdasından çoktan *vazgeçenler*... onlar ne olacaktı? (s. 108 str. 32)

Kırık Kalpler Ağacı'na astığın dilek için *teşekkür ederim*. (s. 109 str. 3)

Hep iki kutup arasında *gidip geliyorum*: Ya çok *müdahaleci* oluyorum, ya tamamen edilgen. (s. 109 str. 6)

Ya sevdiklerimin hayatına fazla karışıyorum, ya da olan biten karşısında *seyirci kalıyorum*. (s. 109 str. 9)

İtiraf etmeliyim sözünü ettiğin türden huzurlu bir teslimiyet hiç yaşamadım. (s. 109 str. 11)

Ama bir şeyin farkındayım: Jeannette'le aramız ancak ben direktmeyi ve *müdahale etmeyi* bırakınca düzeldi. (s. 109 str. 15)

Ben de senin için *dua ederdim* ama Tanrı'nın kapısını çalmayalı o kadar uzun zaman oldu ki, beni *buyur edeceğine* sanmam. (s. 109 str. 18, 20)

Merak etme, henüz o kadar sirkeleşmedi içim. (s. 109 str. 21)

Mektubunuzu almak ve her zamanki gibi Hakikat Yolu'na ömrünüzü adadığınızı görmek fevkalade *tesir etti*. (s. 109 str. 29)

Lâkin *itiraf etmeliyim* ki aynı zamanda bir tereddüt bastı içimi. (s. 110 str. 1)

Zira Rumi'ye can yoldaşı aradığınızı okur okumaz kimden *bahsettiğinizi* bildim. (s. 110 str. 3)

“Madem ki bu dünya “kün” deyince oldu, yani bir kelimedir varoluşumuzun özü, ben de harflerden kelimeleri, kelimelerden hakikati çıkartacak olan dil cambazı bir kişiye *yardıma geldim*” dedi. (s. 110 str. 20-21)

Yine de zaviyedeki her dervişime eşit fırsat *taniyabilmek* için herkesi meydana topladım. (s. 110 str. 24)

Teferruata girmeden durumu anlattım. (s. 110 str. 25)

Her ne kadar birkaç kişi bu yolculuğu yapmaya *gönüllü olduysa* da işin zorluklarını duyduktan sonra caydılar. (s. 110 str. 26)

Sebat eden tek kişi Şems'ti. (s. 110 str. 27)

Göçebe bir yaşam sürdüğü müddetçe *idare etmişti* ama bir şehirde, yerleşik insanlar arasında şimşekleri üzerine çekmesinden ürküyordum. (s. 111 str. 2)

Ama gidişini ancak bir yere kadar *erteleyebildim*. (s. 111 str. 6)

Şems'in *yola çıkmasından* önceki akşam ikimiz beraber dut ağaçlarının çevresinde yürüdük. (s. 111 str. 7)

Bir tek ipek mendil için bilir misin yüz ipekböceği *can verir*? (s. 111 str. 15)

Yaş *kemale* erince üşütmek *kolay oluyor* ama havadan değildi üşümem. (s. 111 str. 17)

O da aynı şeyi *sezmiş olacak* ki, gözlerine bir hüznün çöktü. (s. 111 str. 20)

Şafak sökerken el öpüp helalleşmeye geldi. (s. 111 str. 21)

Vakit *tamam olunca* ipeğin bekası için ipekböceğinin ölmesi gerekir. (s. 111 str. 25)

İşte böylece Konya'ya doğru *yola çıktı*. (s. 111 str. 26)

Bana sorarsınız zaviyede *derviş olmak* kolay. (s. 112 str. 1)

Sabah akşam otur mır mır *dua et, tespih çek, zikir çek*. (s. 112 str. 2-3)

Herkes dervişliğin zahmetlerinden *dem vurur* ama nedense kimse biz zavallı salıkların çektiklerinden *bahsetmez*. (s. 112 str. 4, 5)

Kimseden ne bir *teselli* duydum, ne müşfik bir bakış gördüm. (s. 112 str. 8-9)

Dergâhta *aşçı olacağına*, savaşın kitabını yazmış Moğol Ordusu'na *komutan olsa* daha *isabetli olurdu*. (s. 112 str. 15, 16, 17)

Bu zaviyeye gelen tüm çömezler merasim hırkası giydirilmeden evvel benim gibi Aşçı Dede'nin zorlu imtihanına *tâbi tutulur* mu? (s. 112 str. 22)

Katır kutur *ham olanlar* ha, öyle mi? (s. 112 str. 25)

Neden diğer çömezlerden daha çok *çile çekecekmişim*? (s. 112 str. 26)

Sonra ocağı yakıyor, yüzüm gözüm is içinde kalana dek *ekmek pişiriyorum*. (s. 112 str. 30)

Hıyar, patlıcan doğra ezme yap, turşu doldur –aman tuzu ne eksik ne fazla olsun, suyun üstünde bir yumurta *durabilecek* kadar olsa yeter. (s. 113 str. 11)

Her şeyi tam istediği gibi yapmazsam Aşçı Dede *cinnet geçirir*, çanak çömlek eline ne geçerse kafama atar. (s. 113 str. 12-13)

Tüm bunlar yetmezmiş gibi, eksiksiz her işte, dua üstüne *dua okumamı emreder*. (s. 113 str. 16)

Bir kelime *atlayacak olursam* vay hâlime, canıma okur. (s. 113 str. 17)

Bir keresinde dayanamadım, *soruverdim*: “İyi de ne zamana kadar sürecek bu ateşten imtihan?” (s. 113 str. 26)

Ardından da pişkin pişkin ekledi: “Masallardaki Şehrazat her gece başka bir öykü *uydurabilirdiyse*, sen de onun kadar *dayanabilirsin* herhâlde.” (s. 113 str. 30)

Benim şu perişan hâlimle o çenesi düşük Şehrazat arasında ne tür bir benzerlik *olabilirki?* (s. 113 str. 33)

Gelsin benim çektiğim eziyetlerin yarısına katlansın, değil binbir gece, bakalım bir hafta *dayanabiliyor* mu? (s. 114 str. 6)

Ne *yayılabilir*, ne *doğrulabilirsin*. (s. 114 str. 11)

Ne sağına ne soluna *dönebilirsin*. (s. 114 str. 12)

Çilehaneden kurtulunca bu kez de Sertarik geldi, “eti senin, kemiği benim” diyerek Aşçı Dede’ye *teslim etti* beni. (s. 114 str. 22)

Onun geldiği gece mutfaktan sıvıştım diye Aşçı Dede feci bir *dayak attı*. (s. 114 str. 26)

Kimseden korkusu yok, kimselere *boyun eğmiyor*. (s. 115 str. 7)

Aşçı Dede bile ona *hürmet ediyor*. (s. 115 str. 7)

Ben de içimden *karar verdim*: Bundan böyle *ibret alacağım* kişi, Şems olacak. (s. 115 str. 8)

Onu gördükten sonra kendi kendime dedim ki “ne demeye munis bir *derviş olacağım*. Şayet onun yanında *feyiz alacak* kadar kalırsam, ben de Şems gibi gözüpek, *isyankâr olurum*.” (s. 115 str. 12, 13, 14)

Böyle dedim ve güz gelip de Şems’in temelli gideceğini anlayınca, ben de onun peşinden Konya’ya gitmeye *karar verdim*. (s. 115 str. 16)

Şems’e *yardım etmek* istediğin için mi onunla gitmek istersin yoksa vazifelerinden kaçmak mıdır niyetin? (s. 115 str. 25)

“Şems gibi birine *eşlik etmek* de bir nevi imtihan değil mi?” diye sordum. (s. 115 str. 29)

Haddimi aştığımı farkındaydım ama piri *ikna etmek* için bunu *göze almıştım*. (s. 116 str. 2)

Şimdi beni azarlayacak, Aşçı Dede'yi çağırıp bana *göz kulak* olmasını söyleyecek sandım. (s. 116 str. 5)

Kişinin nasıl çömez olacağı, daha çömezliğinden *belli olur*. (s. 116 str. 10)

Her sene tekkeye gelen yedi gençten ancak biri tarikatta *kalabilirmiş*. (s. 116 str. 12)

Kanaatimce *derviş olmaya* mayan müsait değil, kısmetini başka yerde araman daha *hayırlı olur*. (s. 116 str. 12, 13-14)

Tebrizli Şems'e seyahatinde *eşlik etme* fikrine gelince, bunu bana değil, kendisine danışmalısın. (s. 116 str. 17)

Bu kati ihtarın ardından pir, kapıyı *işaret ederek* mektubuna döndü. (s. 116 str. 19)

Böylece tekkeden *atılmış oldum*. (s. 116 str. 21)

Bu sabah *şafak sökerken* Baba Zaman'la helalleşip *yola çıktım*. (s. 116 str. 26)

Kendi içine *yolculuk eden* kişi, sonunda arzı dolaşır. (s. 117 str. 7-8)

On Birinci Kural: Ebe bilir ki *sancı çekilmeden doğum olmaz*, ana rahminden bebeğe yol açılmaz. (s. 117 str. 12, 13)

Senden yepyeni ve taptaze bir "sen" *zuhur edebilmesi için* zorluklara, sancılara *hazır olman* gerekir. (s. 117 str. 14, 15)

Baba Zaman'ın odasına varıp, hakkını *helal etmesini* istedim. (s. 117 str. 25)

Bunlar sana yolculuğunda *yardım edecek*. (s. 118 str. 8)

İtibarın lekelenirse şayet, bu ipek mendil asıl *önemli olanın* kalp temizliği olduğunu hatırlatacak. (s. 118 str. 11)

Her nesneyi tek tek okşadıktan sonra kutuyu kapattım ve Baba Zaman'a *teşekkür ettim*. (s. 118 str. 15)

Kendimi Kadir Allah'ın yazdığı yazgıya *teslim ettim*. (s. 118 str. 19)

Elimden geldiğince aradaki mesafeyi ayarlamaya çalıştıysam da, kendimi *belli etmeden* onu izlemem hayli *zor oldu*. (s. 118 str. 24, 25, 26)

Bağdat'a varınca Şems bir pazaryerinde *mola verip*, yolluk almaya çıktı. (s. 118 str. 27)

Tutup da ona *hayran olmaya* değil. (s. 119 str. 17)

Bir an için bana *hak verdiğini* sandım. (s. 119 str. 22)

"Kızıl Çömez, bana *yoldaşlık etmeye* gücün yeter mi peki?" diye sordu aniden. (s. 119 str. 23)

Ağzım açık *kalakaldım*. (s. 119 str. 30)

Ailem beni Baba Zaman'ın zaviyesine iyi bir *Müslüman olmam için* yolladı, *kâfir olup yoldan çıkmam için* değil. (s. 120 str. 10-11)

"Kızıl Çömez, sen bana *mürit olamazsın*" dedi. (s. 120 str. 17)

Ama bilsen ki başkalarından *kabul ve hürmet görmeyi ne kadar çok arzu edersen*, onların tenkit ve dedikodularına da o kadar katılırsın. (s. 120 str. 19)

Şems aynı vakur edayla *devam etti*. (s. 121 str. 1)

Kızıl Çömez, tasavvuf ummanına kendini adamak istediğini söylersin ama karşılığında hiçbir *bedel ödemeye niyetin yok*. (s. 121 str. 3)

İnsan neye fazlaca *kıymet veriyorsa* şu dünyada, evvela ondan kurtulması şarttır bu yollarda. (s. 121 str. 5)

Lafi nihayete erdirmek istercesine, “Zannım odur ki, Bağdat’ta kalsan, anana atana dönsen hakkında daha *hayırlı olur*. (s. 121 str. 9-10)

Namuslu bir zanaatkâr bul, ona *çirak ol*. (s. 121 str. 10)

Atının toynuklarının altında *kayıp gidiyordu dünya*. (s. 121 str. 16)

Ve Allah biliyor ya o kapkara benek ufuk çizgisinde damla gibi eriyip *kaybolduktan çok sonra dahi*, Şems’in yakıcı bakışlarını üzerimde, tâ yüreğimin derinlerinde *hissettim*. (s. 121 str. 21, 22-23)

Bir araştırmaya göre düzenli *kahvaltı eden* aileler, aile fertlerinin aç bî-ilaç kapıdan fırlayarak güne başladığı ailelere kıyasla çok daha *uyumlu ve mutlu oluyorlardı*. (s. 122 str. 1, 3)

Biri reçelli tost ekmeği yemeği *tercih ederken* (Jeannette), diğeri ballı mısır gevreğini kaşıkıyor (Avi), bir başkası tavada yumurtasını tam kıvamında isterken (David); dördüncüsü hiçbir şey yememekte *ısrar ediyordu* (Orly). (s. 122 str. 8, 11)

Her sabah usanmadan herkesin yiyeceklerini hazırlar; böylece çocuklarının okulda abur cubur yemek zorunda kalmayacaklarını düşünerek, bir anne olarak *kıvanç duyardı*. (s. 122 str. 15)

Tuhaf şey, burada sadece birkaç gün kaldığım hâlde *veda etme zamanı geldiğinde bir burukluk hissettim*. (s. 122 str. 26, 27)

Guatemala’daki bu ufacık köyü bir daha dünya gözüyle *görebilecek miydim acaba?* (s. 122 str. 28)

Ne zaman bir yere *veda etsem*, bir parçamı geride bırakmış gibi oluyorum. (s. 122 str. 30)

Momostenango’dan ayrılmadan evvel meditasyon yaptım, *tefekküre daldım*. (s. 123 str. 7)

Ben de bir nineden senin için bir kilim *satın aldım*. (s. 123 str. 19-20)

Kadıncağıza, Bostonlu bir hanım için *hediye aldığımı*, seçmeme *yardım etmesini* söyledim. (s. 123 str. 21)

Yemin ederim, orada her renkten ve desenden elliden fazla kilim depolanmıştı ama yaşlı kadının senin için seçtiği kilimde yalnız üç renk vardı: Sarı, turuncu ve mor. (s. 123 str. 23)

Bizim sanal âlemde karşılaşmamızın da bir *tesadüf olmayabileceğini* hiç düşündün mü? (s. 123 str. 29-30)

Hamiş: İstersen kilimini postayla *yollayabilirim*, ya da Boston'da kahve içeceğimiz gün yanımda getiririm. (s. 124 str. 1)

İlk Ella *keşfetmişti* babasının cansız bedenini. (s. 124 str. 14)

Tüm gençliği boyunca Ella babasının intiharından annesini *sorumlu tutmuştu*. (s. 124 str. 19)

Ve henüz genç bir kızken kendi kendine bir *söz vermişti*. (s. 124 str. 20)

O, annesinin yaptığı hataları yapmayacak, evlenince kocasını hep *mutlu edecekti*. (s. 124 str. 21)

Belki de bu yüzden, yani sırf kendi evliliğini farklı *kılabilmek* için, annesinin yaptığı gibi bir Hıristiyan'la değil, kendi inancından bir Yahudi'yla evlenmek istemiş, eş olarak David'i seçmişti. (s. 124 str. 23)

Aslında yakın zamana kadar annesine nefreti *devam etmiş*, ancak birkaç sene önce maziyi *deşmeyi bırakabilmişti*. (s. 124 str. 27, 28)

Dördü de aynı anda kahvaltıya *inmiş olmalıydı*. (s. 125 str. 6)

Hâllerine ve yüz ifadelerine bakılırsa orada epeydir durup *dikkat çekmeye çalışmış* olmalıydılar. (s. 125 str. 8-9)

Ekranında Aziz Z. Zahara'nın e-postası *açık duruyordu*. (s. 125 str. 15)

Raporumu zamanında *teslim etmeliyim*. (s. 125 str. 18)

Fakat ay ne kadar *harika* olursa olsun, ne kalbimin ne ellerimin titremesine *kâr ediyor*. (s. 129 str. 5, 6)

Rüyalarımız kaderimizden kopuk *olabilir mi?* (s. 129 str. 12)

Tam bu kelime hakkında bir yorumda bulunacaktım ki, hayret ve dehşet içinde bir şeyi *fark ettim*: Benim şamdan sandığım şey meğer dervişin sağ eliymiş. (s. 130 str. 4)

Uğursuz bir ses işitmişçesine irkilerek kuyuya varıyorum; dipte dalgalanan karanlık sulara *göz atıyorum*. (s. 130 str. 20)

İşte o zaman bir şey *fark ediyorum*. (s. 130 str. 23)

Veda ediyor bu âleme. (s. 130 str. 24)

“Yetişin! *Yardım edin!* Canına kıydılar” diye bağıyor biri. (s. 130 str. 25)

Rabbim bana en çok *kıymet* verdiğim üç nimeti bağışladı: İlim, irfan ve başkalarına doğru yolu gösterme ehliyeti. (s. 131 str. 8)

Farklı nispetlerde nebilere, velilere, âlimlere kadar uzanan İlm-i Keşf-i İlahi'den nasibimce *pay aldım*. (s. 131 str. 12)

Hocam Seyyid Burhaneddin bana hep derdi ki, Hak tebliğini halka ulaştırmak ve insanların doğruyu yanlıştan ayırmasına *yardımcı olmak* gibi şerefli bir vazifeyi üstlendiğime göre Allah'ın sevgili kuluymuşum. (s. 131 str. 19)

Şükret Celaleddin, herkese *nasip olmaz* böylesi. (s. 131 str. 20, 21)

Yıllarca medresede müderrislik yaptım, onlarca şeriat âlimiyle ilahyat tartıştım fıkıh ve hediste mesafeler *katettim*. (s. 131 str. 23)

Her hafta şehrin en büyük camisinde *vaaz veririm*. (s. 131 str. 24)

İnsanlar bana gelip de kelimelerimin yüreklerine su serpip *rehberlik ettiğini* söylediklerinde, bilgimi ve hünerimi *methettiklerinde* kıvanç duyuyorum. (s. 131 str. 27, 28)

Ama Allah Kerra'dan *razı olsun*, sayesinde sevgiyi ve neşeyi yine tattım. (s. 131 str. 33)

Sanki aynı toprağa yan yana aynı tohumdan iki tane ekilmiş; aynı güneş, aynı su verilmiş ama bir bakmışsınız tamamen farklı iki nebat *boyvermiş*. (s. 132 str. 5)

İkisiyle de *gurur duyuyorum*, tıpkı üvey kızımın *gurur duyduğum* gibi. (s. 132 str. 5-6)

İnsan bu kadar tam iken gene de hâlâ eksik *hissedebilir mi?* (s. 132 str. 13)

Ya da mutluyken kederli de *olabilir mi?* (s. 132 str. 14)

İster *ölü olsun* ister diri, ister *meşhur olsun* ister meçhul, o şehirde yaşamış ya da yaşamakta olan tüm velilere selâm yollarım önden. (s. 133 str. 1, 3)

Bunca senedir hiçbir şehir, kasaba yahut köy yok ki velilerinden *destur almadan ayak basmış* olayım. (s. 133 str. 4, 5)

Varacağım yerde ağırlıklı olarak Müslümanlar, Hıristiyanlar, Yahudiler yahut Mecusîler *ikamet etsin*, hiç *fark etmez*. (s. 133 str. 6, 7)

Şehrin evliyası, *mutat olduğu üzere selâmıma karşılık vermek yerine kırık mezar taşları gibi sus pus oldular*. (s. 133 str. 12, 13)

Beni duymadıklarını *zannederek* tekrar selâmladım, bu kez daha yüksek sesle. (s. 133 str. 14)

Anladım ki Konya evliyası beni duymuştu duymasına da, bilmediğim bir sebepten dolayı şehre *buyur etmiyordu*. (s. 133 str. 17)

Kelimelerimi alıp dört yana taşısın diye rüzgâra *teslim ettim*: “Ey Konya'nın velileri, neden destur vermezsiniz bu yolcuya?” (s. 133 str. 18)

Bir süre sonra, rüzgâr şu cevapla *geri döndü*. (s. 133 str. 20)

“Hâl böyleyse *dert edecek bir şey yok*” dedim. (s. 133 str. 24)

Hiç bilmediğim bir yere *ayak basmak üzereydim*. (s. 134 str. 2-3)

On Dördüncü Kural: Hakk'ın karşısına çıkardığı değişmelere direnmek yerine, *teslim ol*. (s. 134 str. 6)

“Düzenim bozulur, hayatımın altı üstüne gelir” diye *endişe etme*. (s. 134 str. 8)

Nereden biliyorsun hayatın altının üstünden daha *iyi olmayacağını?* (s. 134 str. 9)

At sürmekten yorulduysan, atla kağnıma, Konya’ya kadar götürüyüm seni. (s. 134 str. 18)

Eksik olma ama yayan gitsem, senin şu öküzünden hızlı giderim. (s. 134 str. 20)

“Öküzümü *hafife alma*” dedi köylü, besbelli içerlemişti. (s. 134 str. 22)

Allah’ın engin devr-i tekvininde bir *habbe olan* ben, şakadan da olsa, ister insan olsun ister hayvan bir başka canı nasıl küçümser, nasıl *öteleyebilirdim?* (s. 134 str. 26, 27-28)

“Senden ve öküzünden *özür dilerim*” dedim. (s. 134 str. 30)

Kusur ettim, affola! (s. 134 str. 30, 31)

Köylü ağzı açık *bakakaldı* bana. (s. 135 str. 1)

Bir süre *boş boş baktı, dalga geçip geçmediğimi* anlamak istercesine. (s. 135 str. 2)

Ama *kast ettiğim* o değil. (s. 135 str. 6)

Özür dileyen ben olurum hep. (s. 135 str. 7-8)

Bunu duyunca *müteessir oldum*. (s. 135 str. 10)

Öyleyse *yola düşsen iyi olur*. (s. 135 str. 23)

Bugün her zamankinden de *kalabalık* olacakmış. (s. 135 str. 24)

Kimden *bahsettiğini* anlayınca kalbim *duracak gibi oldu*. (s. 135 str. 26)

Bense ne sevdiğim birini *kaybettim* ne evimi ocağımı. (s. 136 str. 3)

İzah edemem ama nedense hep kederliyim. (s. 136 str. 4-5)

Şahsen ben *mahzun* olmakta bir kusur görmüyordum. (s. 136 str. 10)

Aksine, riya ve oyun insanları *mutlu eder, hakikatleri bilmek* ise ağırlaştırıp hüznlendirirdi. (s. 136 str. 11)

Şu hayatta daha çok şey bilen insanlar daha durgun, daha *dingin* olurdu. (s. 136 str. 12)

Baktım yaşlı öküz yükünün artmasını *dert etmiyor*. (s. 136 str. 18)

Köylü baba ekmekle keçi peyniri *ikram etti*. (s. 136 str. 20)

İşte bu hâlde, çivit mavisini bir gök tepemizde tepsi gibi parlarken, şehrin velilerinin nezaretinde Konya’ya *adım attım*. (s. 136 str. 23)

Kağnıdan atlarken, “Kendine *mukayyet ol* dost” dedim. (s. 136 str. 24)

Vaazını dinlemek için sabırsızlansam da, Mevlâna’yı görmeye *can atsam* da öncesinde yapmak istediğim başka bir şey vardı: Şehri tanımalı, bu ulu vaiz hakkında Konya halkı ne düşünüyor öğrenmeliydim. (s. 136 str. 28)

Anlamalıydım ki resmin tamamını *kavrayabileyim*. (s. 136 str. 33)

Sokaklarda anneler çocuklarını korkutmak için parmakla gösterir beni; yaramaz çocuklarıysa taşa tutar, *alay eder*. (s. 137 str. 7)

Bu insanların hiçbirinin anlamadığı bir şey var: Onlar biz cüzâmlıları görmemek için ellerinden geleni *yapadursunlar*, esas biz cüzâmlılar *uzak durmak* istiyoruz onlardan ve acıyan, acıtan bakışlarından! (s. 137 str. 12, 13)

Bu safhadayken habire bir yanma, karıncalanma *hissedersin*. (s. 137 str. 19)

Cüzâmlıysan *hayata kalmanın* iki yolu var: Birincisi başkalarından dilenmek, ikincisi başkalarına *dua etmek*. (s. 138 str. 2, 3)

Nedense ahali bize cüzâmlıların dualarının daha bir *makbul olduğunu*, Allah'ın bize ayrı bir *ihdimam gösterdiğini* sanıyor. (s. 138 str. 4-5)

Bizden iğrenseler bile, illâ ki onlar için *dua etmemizi* isterler. (s. 138 str. 7)

Hastalarına, kötürümlerine, ihtiyarlarına, başı dertte olanlara *dua edelim* diye biz cüzâmlıları çağırırlar. (s. 138 str. 9)

Şu insanları bir *anlayabilsem!* (s. 138 str. 11)

Numara yapmaktan başka çarem yok, zira Allah'ın biz cüzâmlıları duyduğuna bile inanmıyorum. (s. 138 str. 18)

Kârı daha *düşük olsa* da dilencililiği para karşılığı *dua etmeye tercih ederim*. (s. 138 str. 21, 22)

Tabii şayet aylardan Ramazan değilse: Mübarek Ramazan geldi mi dilenci kısmının kazancı tümünden *tatlı olur*. (s. 138 str. 25)

O gün en *ıflah olmaz* pintiler, cebinde akrep besleyen tipler bile *sadaka vermek* için yarışır. (s. 138 str. 27, 28)

Ne kadar günah işlemişlerse *affolunur* umuduyla, Ramazan bitmeden muhakkak bir *hayır yapmanın* telaşıyla elimize ya yiyecek ya mangır tutuştururlar, üç beş kuruş da olsa. (s. 138 str. 28, 29-30)

Hatta buldukları dilenci ne kadar *sefil ve perişan olursa* o kadar *memnun olurlar*. (s. 138, 139 str. 33, 1)

Ne kadar eli açık, *hayırsever olduklarını ispatlayabilmek* hevesiyle bir günlüğüne de olsa bizden iğrenmeyi bile bırakırlar. (s. 139 str. 2)

Mevlâna nerede *vaaz verse* şehrin tüm dilencileri ve yankesicileri bala üşüşen arılar misali orada toplaşır. (s. 139 str. 7)

Cüzâmlı olmanın iyi bir yanı varsa, bu olsa gerek. (s. 139 str. 15)

İnim inim inlemene, yalvarıp gözyaşları dökmene, ne kadar *bedbaht ya da perişan olduğunu* anlatmana gerek yok. (s. 139 str. 17)

Tuğrası güneş, aslan veya hilal *fark etmez*. (s. 139 str. 23)

Konya'nın yöneticileri bunları *kabul eder* de dilencileri *kabul etmez* olur mu? (s. 139 str. 27)

Her gün bedenimin bir başka parçası beni *terk ediyor*. (s. 140 str. 3)

Ne var ki ağacın aksine, ben *kaybettiklerimi geri alamayacağım*. (s. 140 str. 3, 4)

Bu tür vahim yanlışlara sapan insanları *tasvip etmeseler* de, en azından onlara görünmez adam muamelesi yapmazlar. (s. 140 str. 12)

Ve ölümün bu kadar yakın ve çirkin *olabileceğine* inanmak istemezler. (s. 140 str. 16)

Ben böyle düşüncelere dalmış otururken bir anda arkalarda bir yerlerde şiddetli bir *vaveyla koptu*. (s. 140 str. 20)

İçerisi o kadar kalabalık, saflar öyle sıkıştıktı, yer bulmak bir yana, *nefes almaya* bile imkân yoktu. (s. 140 str. 33)

Ama işte *cüzâmlı* olmanın bir iyi yanı daha varsa, en kalabalık mekânlarda dahi kolaylıkla yer *bulabilmek!* (s. 141 str. 1, 2)

Zaman zaman hepimiz zanlara kapılırız, kendimizi küçük ve sıkışmış *hissederiz*. (s. 141 str. 8)

Sırf buna bakıp kiminiz *sual eder*: Allah için ne mânâsı olacak bu fani canımın? (s. 141 str. 11)

Benim şu koskoca dünyada ne kıymetim *olabilir* ki? (s. 141 str. 12)

Mevlâna bir *es verdikten* sonra sözlerine *devam etti*: “Ademoğulları Havvakızları öyle bir ilimle *şeref yap* olmuştur ki, ne dağlar ne gökler *sırtlanabilir*. (s. 141 str. 19, 20, 21)

O yüzdendir ki Kuran'da şöyle der: ‘Biz o emaneti göklere, yere ve dağlara *arzettik*, onlar, onu yüklenmeye yanaşmadılar, ondan korktular da onu insan yükledi.’ (s. 141 str. 22)

Tökezelemeden konuşuyor, bir kullandığı benzetmeyi kolay kolay *tekrar etmiyordu*. (s. 141 str. 30-31)

Kanatlarının nasıl *hareket ettiğine* dikkat buyurun, bir aşağı bir yukarı. (s. 142 str. 9)

Gerçi ilk zevcesinin ölümü *üzmüş* olmalıydı ama bunun dışında hiçbir sıkıntı yaşamamıştı kanaatimce. (s. 142 str. 19)

Ağzında gümüş kaşıkla doğmuş, saygın zümrelerde büyümüş, en iyi âlimlerce eğitilmiş, hep sevilmiş, hep şımartılmış, hep *hürmet görmüştü*. (s. 142 str. 23)

Benim gibi bir cüzâmlının karşısına geçip de ne cüretle *acı çekmenin* erdemlerinden *bahsediyordu?* (s. 142 str. 24)

Yüreğim burkularak Rumi ile aramdaki farkın ne kadar *vahim olduğunu* anladım. (s. 142 str. 26-27)

İşte benim payıma fakr u zaruret, açlık, sefalet, musibet *bahşet*mişti. (s. 142 str. 30)

Merak ettim benim yerimde Mevlâna olsaydı, ne yapar nasıl yaşardı kim bilir? (s. 143 str. 1)

Acaba hiç *aklına gelir* miydi kendisi gibi imtiyazlı bir kanaat önderinin bile günün birinde takılıp *tökezleyebileceği*, devrilip *düşebileceği*? (s. 143 str. 2, 4)

Dışlanmak, horlanmak, itilmek, ötelenmek, haksız yere kem *laf işitmek* nedir bilir miydi? (s. 143 str. 5)

Bana verilen şu hayat ona verilseydi gene böyle koskoca Mevlâna *olabilir* miydi? (s. 143 str. 8)

Bunca insan *vaazı duymak* için camiye girmeye *can atarken*, nasıl olup da seyirciler arasından birinin dışarı çıktığına *anlam verememişti* kimse. (s. 143 str. 13, 14, 15)

Çingene çalgıcılara, Arap seyyahlara, Hıristiyan bacılara, Yahudi tacirlere, Budist rahiplere, Frenk ozanlara, Çin-i Maçin'den ve Urum feylesoflarına *denk geldim*. (s. 144 str. 5)

Köle pazarlarında teni süt beyaz cariyeler gördüm ve bir de *şahit oldukları* onca zulümden dilleri tutulmuş irikiyim siyahî harem ağaları. (s. 144 str. 6)

Ceneviz lisani, Frenk lisani, Yunanca, Fârisî, Türkçe, Kürtçe, Arapça, Ermenice, Süryanice, İbranice ve hangi lisana *ait olduğunu* bilemediğim envai çeşit lehçede konuşuyordu ahali. (s. 144 str. 13)

Her biri yapım süreci *devam eden* birer eserdi. (s. 144 str. 16)

Her an her şey durmadan *değişiyor*, *ayrışıyor*, *çözülüyor*, *bozuluyor*, *yenileniyor*, *yineleniyor*, *aydınlanıyor*, *aşkınlaşıyor*, *can bulup can veriyordu*. (s. 144 str. 19)

Zor olan hatasıyla sevabıyla fani insanları sevmektir. (s. 144 str. 25)

Unutma ki kişi bir şeyi ancak sevdiği ölçüde *bilebilir*. (s. 144 str. 27)

Demek ki hakikaten kucaklamadan ötekini, Yaradan'dan ötürü yaratılanı sevmeyen, ne lâıyıkıyla *bilebilir*, ne lâıyıkıyla *sevebilirsin*. (s. 144 str. 29)

Her köşede birileri muhakkak Mevlâna'dan *bahsediyordu*. (s. 145 str. 1)

Merak ettim bu kadar sevilme nasıl bir şeydi acaba? (s. 145 str. 2)

Bu kadar *meşhur olmak*, daima *el üstünde tutulmak*, insanın nefsini nasıl etkilerdi? (s. 145 str. 3)

Zihnim bu sorularla meşgulken Rumi'nin *vaaz verdiği* camiye doğru değil, tam karşı istikamete doğru yürüdüğümü *fark ettim*. (s. 145 str. 5, 6)

Konya şehrinin adı kötüye çıkmış mahallesine *vasıl olmuştu* demek. (s. 145 str. 13-14)

Bu bağın bağbanı kim ola diye *merak ettim*. (s. 145 str. 22)

Gözlerini kısınca, et katmanlarının arasında *kayboluyordu* ela gözleri; iki incecik çizgi kalıyordu geride. (s. 145 str. 26)

Adını sordum ama *duymazdan geldi*. (s. 146 str. 1-2)

Siz dervişler habire *hu çekip*, karı kız görünce öcü görmüş gibi kaçmaz mısınız? (s. 146 str. 7)

“Hâlbuki bana göre pislik içte olur, dışta değil” diye *itiraz ettim*. (s. 146 str. 14-15)

“Ne kuralından *bahsediyorsun* be adam?” diye tersledi. (s. 146 str. 16)

Ne var ki hünsa dediklerimi *duymazdan geldi*. (s. 146 str. 22)

Buralarda *dolanıp duracak olursan*, Allah burayı yakar kavurur. (s. 146 str. 24-25)

Bir din adamını *yoldan çıkarttık* diye bizi lanetler. (s. 146 str. 26)

“*Merak etme*, kerhane görmeye gelmedim buraya” dedim. (s. 147 str. 3)

Ben şu gül bağına *hayran kaldım*, ona bakmak için yaklaşmıştım. (s. 147 str. 4)

Haspa tutturdu gül yetiştirelim diye, *ses etmedim*. (s. 147 str. 7)

İlerideki sermayelerin arasında duran genç bir kadını *işaret etti*. (s. 147 str. 9-10)

Eğilip, yalnız hünsanın *duyabileceği* şekilde kulağına fısıldadım. (s. 147 str. 14)

Bu batağı temelli *terk edecek*. (s. 147 str. 16)

O gün gelince, sakın ola ona *engel olmaya* kalkmayasın. (s. 147 str. 17)

Hünsa *geri çekilip*, hiddetle süzdü beni. (s. 147 str. 18)

Hangisine nasıl davranacağıma ben *karar veririm*, anladın mı? (s. 147 str. 21)

Gidiyorum, ama gene *gelebilirim*. (s. 147 str. 28)

Ömrümü seccade üzerinde *tespih çekerek* geçiren dervişlerden değilim. (s. 147 str. 29)

Nefes Alan Kuran’dır okuduğum. (s. 147 str. 31)

“Her insan açık bir kitaptır özünde. Okumayı bekler. Her birimiz yürüyen, *nefes alan* kitabız aslında, yeter ki özümüzü bilelim” dedim. (s. 148 str. 2)

İster *fahişe ol*, ister bakire, ister *düşmüş ol*, ister itibarlı, Allah’ı bulma arzusu hepimizin kalplerinde, derinlerde saklıdır, sarılıdır. (s. 148 str. 3, 4)

Orada durur, *keşfedilmeyi* bekler. (s. 148 str. 6)

Bu kez hangi kurallardan *bahsettiğimi* sormadı. (s. 148 str. 8)

Başkalarıyla değil, sadece kendiyile uğraşan insan, sonunda *mükâfat* olarak Yaradan’ı tanır. (s. 148 str. 16)

“Orospulara *vaaz vermeye* kalkan deli derviş!” dedi homurdana homurdana. (s. 148 str. 19)

Bu civarda kimsenin aklını çelmene *müsaade etmem*, bilesin. (s. 148 str. 22)

Durmazsan, *and olsun*, Çakal Kafa gelir, o sivri dilini keser, ben de tuzlayıp afiyetle yerim. (s. 148 str. 23)

Uyguladığı kararların yanına kırmızı kalemle *işaret koydu*. (s. 149 str. 6)

Bundan böyle daha *düzenli ol*, vaktini daha iyi kullan, kendine yeni bir ajanda al. (s. 149 str. 9)

Kırıksıklıklara *savaş aç*. Alfa hidroksil ürünler kullan, Loreal'ın yeni kremini *ihmal etme*. (s. 149 str. 13, 14)

Her hafta sağlıklı bir mönü oluştur, bedenine *hak ettiği özeni göstermeye başla*. (s. 149 str. 19)

Aziz Zahara'nın romanı yüzünden son zamanlarda sıkça *düşünür* olmuştu aşkı. (s. 149 str. 29)

Bir dönüm noktası varmış gibi *hissediyorum*. (s. 150 str. 3)

Benden daha *keyifli olman dileğiyle*, Arkadaşın Ella. (s. 150 str. 24)

Doğum günün *kutlu olsun!* (s. 151 str. 2)

İslam tasavvufunda kırk sayısı bir mertebe aşmak için *sarf edilen zamanı*, manevi uyanışı *temsil eder*. (s. 151 str. 9-10)

Hazreti İsa kırk gün kırk gece çölde *çile çekti*. (s. 151 str. 13)

Buda ihlamur ağacının altında kırk gün *tefekküre daldı*. (s. 151 str. 16)

Nasıl olur da insanlar habire fuhuşa *karşı olduklarını* ve fahişelere acıdıklarını söyledikleri hâlde *fuhuş yapan* bir kadının *tövbe edip* hayata sil *baştan başlamasına fırsat tanımazlar?* (s. 151, 152 str. 28, 29-1, 2)

Düşenin belini doğrultup toparlanmasını istemez, yeryüzünden bir sefil eksilse *rahatsız olur*. (s. 152 str. 6)

Patrone gidip *müsaade istesem* benimle *dalga geçecekti*. (s. 152 str. 11, 12)

“Orostopollar ne zamandan beri *vaaz dinlemeye camiye gider oldu?*” diyecekti. (s. 152 str. 13)

Ne zaman böyle *alay etse* öyle bir gülme krizine tutulur ki yüzü patlıcan moruna döner. (s. 152 str. 14)

O yüzden *yalan söylemeye karar verdim*. (s. 152 str. 16)

Ne zaman böyle dalgınlaşsa daha *anlayışlı olur*. (s. 152 str. 19)

“Pazarda *halletmem gereken* bir iki işim var, müsaadenle gideyim” dedim. (s. 152 str. 20)

Helvaya pek *düşkün olduğu* için ona Susam derdik. (s. 152 str. 29)

Ne vakit kerhaneden bir fahişe sokağa *çıkacak olsa*, Susam da sessiz bir gölge gibi peşinden giderdi. (s. 152 str. 30)

Ne var ki üstümü değiştirip erkek kılığına girmek *düşündüğümden zor oldu*. (s. 153 str. 5)

Eğer *kabul edip* kimseye söylemezsen sana koca bir helva alacağım. (s. 153 str. 26-27)

İşte böylesi tatlı umutlarla Mevlâna'nın *vaaz vereceği* camiye doğru *yola koyulduk*. (s. 153 str. 30, 31)

Sonra Selçuklu saldırılarından *bahsetmeye* başladı herkes. (s. 154 str. 8)

Sanki düşmanın ismi ve cismi sürekli değişiyor ama başkalarınca *yok edilme* korkumuz İda Dağı'nın başındaki kar kümeleri gibi *sabit kalıyordu*. (s. 154 str. 11, 12)

Her gece uyumadan evvel dizlerimin üstüne çöküp *dua eder*, bizi aç yatırmadığı için Tanrı'ya *teşekkür ederdim*. (s. 154 str. 19, 20)

Yedi yaşımıdayken annem *hamile kaldı*. (s. 154 str. 22)

Şimdi düşünüyorum da, daha evvel kim bilir kaç kez *düşük yapmış* olmalıydı ama o sıralar aklım ermezdi bu işlere. (s. 154 str. 23)

Doğuma yakın üçüzlerden biri diğerini göbek bağıyla boğmuş, boğulan bebek de *öç almak* istercesine çıkışı kapamış. (s. 155 str. 3)

Eline bir çift makas alıp annemin karnını yardıysa da ancak bir bebeği *kurtarabilirdi*. (s. 155 str. 9)

Bu kadar fena muamele görmesi beni *kahrediyordu*. (s. 155 str. 19)

O zaman her şey *farklı olurdu*. (s. 155 str. 22)

Geri döndüğünde beter arkadaşlar ve daha beter huylar edinmiş olarak geliyordu. (s. 155 str. 27-28)

Keşke bu trajediyi *önleyebilseydim*. (s. 155 str. 33)

Sonunda hayatta kalan tek yakın akrabam olan halama gitmeye *karar verdim*. (s. 156 str. 8)

Evi ve fırını öylece bırakıp onun yanına gitmek için *yola çıktım*. (s. 156 str. 10)

Yola çıkalı birkaç saat olmuştu ki eşkıyalar önümüzü kesti. (s. 156 str. 12)

Verecek bir şeyim olmadığından sessiz sedasız bir köşede durdum; bana *zarar vereceklerini* sanmıyordum. (s. 156 str. 16)

Böyle münasebetsiz bir suale *cevap vermeyi reddettim*. (s. 156 str. 20-21)

Çok geçmeden çete reisinin bana neden *bakire olup* olmadığını sorduğunu anlayacaktım. (s. 156 str. 32)

Uzunca bir süredir yataktaymış, türlü ilaç denemişler ama *faydası olmamış*. (s. 157 str. 2-3)

Nasıl olduysa birisi kulağına sihirli bir deva fısıldamış: “Bir bakireyle yatarsan hastalığın ona geçer, sen *pirüpak olur*, *şifa bulursun*.” (s. 157 str. 4-5)

Sonradan anladım ki arabacılar ormandan geçmeden önce haydutlara *rüşvet verir*, karşılığında güvenle geçer giderler. (s. 157 str. 17)

İşlerin nasıl yürüdüğünü anladıktan sonra bir *plan* yaptımve büyük şehre giden bir arabayı durdurup arabacıya beni alması için yalvardım. (s. 157 str. 19)

Param olmadığını bildiği hâlde yüksek bir ücret *talep etti*. (s. 157 str. 21)

Öyle *harap oldu* ki bedenim, *âdet* görmeyi kestim; genç yaşta *gebe kalamaz oldum*. (s. 157 str. 29, 30)

O sokaklarda öyle şeylere *şahit oldum* ki kelimeler kifayetsiz kalır. (s. 157 str. 31)

Şehirden ayrıldıktan sonra askerlerle, canbazlarla, oyuncularla, kâhinlerle, Çingenelerle gezdim; hepsinin keyfine *köle oldum*. (s. 158 str. 1)

Böylece Çöl Gülü *oluverdim*. (s. 158 str. 8)

Tanrı'nın bana tekrar *kucak açmasını* ne çok isterim; tıpkı çocukluğumda olduğu gibi ona *yönelebilsen keşke*. (s. 158 str. 14, 15)

Tam umudumu yitirip *geri dönecektim* ki, önüm sıra bir dilencinin hızla kalktığını, kalabalığı yarararak caminin çıkışına ilerlediğini gördüm. (s. 158 str. 22)

Daha bunu *tahayyül edemezken*, bir de o kadının *fahişe olduğunu* öğrenmeleri hâlinde olacakları aklımdan geçirmek dahi istemiyordum. (s. 158 str. 29, 30)

Bana *yol gösterecek* bir sese ihtiyacım vardı. (s. 159 str. 2)

Burada her şey tezatından *tezahür eder*. (s. 159 str. 7)

Anladım ki şu âlemde tesadüfi veya *fuzuli olan* bir şey yok. (s. 159 str. 14)

Her şey bir amaca *hizmet eder*. (s. 159 str. 15)

Anamın hamileliği, üç kardeşimin ana rahminde tutuştukları amansız savaş, kardeşimin yalnızlığı, hatta babamın ve üvey anamın katli, ormanda yaşadığım o korkunç günler, Konstantinopol sokaklarında *maruz kaldıklarım...* hepsi ve her biri hikâyeme *katkıda bulunmuştu*. (s. 159 str. 18-19)

Anlatamıyor ama yüreğimde *hissediyorum*. (s. 159 str. 21)

Başı pek, karnı tok Mevlâna nasıl da rahat anlatıyor *sıkıntı çekmenin* erdemini. (s. 159 str. 27-28)

İnsan bildiği şeyden *bahsetmeli*, bilmediğinden değil. (s. 159 str. 28)

Neredeyse *uykuya dalacaktım* ki daha evvel hiç görmediğim bir adam ilişti yanıma. (s. 160 str. 4)

Görmezden gelinmeye o kadar alışkındım ki, adamın hemen başını çevirmesini bekledim. (s. 160 str. 9-10)

Ama derviş sağ elini yüreğine götürerek ezelden beri dostmuşuz gibi bana *selâm verdi*. (s. 160 str. 12)

Acaba başkasına mı *selâm* verdi diye gayriihtiyarî etrafıma bakındım. (s. 160 str. 13)

Nihayet *selâmın muhatabı* olduğumu anlayıp, ben de elimi yüreğime götürmek suretiyle *karşılık* verdim. (s. 160 str. 15, 16)

Hâlbuki derviş yanı başımda *diz* çöktü, benimle aynı hizaya gelip, gözünü gözüme dikti. (s. 160 str. 19)

Bu soruya ne *cevap* vereceğimi bilemedim. (s. 160 str. 32)

İkrara vurdum işi: “Vaktiyle bir anam, bir de karım vardı. Bana Hasan derlerdi.” (s. 160 str. 33)

Devam etmeye fırsat kalmadı, arkamızda bir *patırtı* koptu. (s. 161 str. 9)

Bu güne dek sayısız linç hadisesine *tanık* olmuştum. (s. 161 str. 22)

Her defasında *hayret* ederdim. (s. 161 str. 23)

Nasıl oluyor da tek başlarıyken gayet mütevazî, mazbut ve hatta *munis* olan insanlar, kalabalık içine girer girmez değişiyor, kabalaşıyor, acımasızlaşıyordu. (s. 161 str. 24)

Kimi zanaatkâr, kimi tezgâhtar, kimi çerçi, kimi *dülger* olan, belki karınca dahi incitmeyen şahıslar bir güruh hâlinde *hareket* edince gaddarlaşıyordu. (s. 161 str. 27, 28)

Cesetler *ibret* olsun diye meydana asılırdı. (s. 161 str. 30)

Ama *döniip* baktığımda Şems’in yerinde *yeller* esiyordu. (s. 161 str. 31, 32)

“Bu kadın *adil* davranılmayı *hak* etmiyor ki” dedi. (s. 162 str. 13)

Tavrına bakılırsa kendini bu güruhun lideri *ilan* etmişti. (s. 162 str. 15)

“Bu kadın cemaati kandırmak için erkek gibi giyinip camiye sızdı ve utanmadan Müslümanların arasına karıştı” diye *devam* etti Baybars. (s. 162 str. 20)

“Yani sen şimdi diyorsun ki bu insan evladı camiye *vaaz* dinlemeye gelmiş, buna ne *ceza* verelim, öyle mi?” diye sordu Şems. (s. 162 str. 21-22, 22)

Ne zamandan beri *Cumaya* gelmek suçtur, sorarım size? (s. 162 str. 23)

Şems ahalinin içindeki karışık hisleri *bilmiş* olacak, herkese seslendi: “*Karar* verin kardeşlerim. Bu kadını hor mu görüyorsunuz, yoksa hoş mu görüyorsunuz?” (s. 163 str. 2, 3)

Peki siz en başta bu kadını nasıl *fark* ettiniz? (s. 163 str. 17)

Demek *camiyeye* gidip, sağdakine soldakine bakıyorsunuz. (s. 163 str. 18)

Hakiki mümin, yanındaki çıplak dahi olsa haramı *fark* etmez. (s. 163 str. 19)

Siz bugün aslında bu kadını enselemediniz, kendinizi *ele* verdiniz! (s. 163 str. 21-22)

Şimdi camiye *geri dönün*, inşallah bu sefer doğru dürüst *iman* edersiniz. (s. 163 str. 23, 24)

Nihayet Şems-i Tebrizî esasını sallayarak, “Haydi, hepiniz! *Geri dönün*, doğruca Mevlâna’yı dinlemeye” diye kalabalığı kışkırladı. (s. 163 str. 29)

Göz açıp kapayınca kadar en yakın ara sokakta gözden *kayboldu*. (s. 164 str. 4)

İki kişi onu *kovalayacak oldu*. (s. 164 str. 5)

Şaşkınlıktan *serseme dönen* iki adam *ayağa kalkmayı* becerdiğinde, fahişe çoktan *gözden* yitmiş, dervişse orada işi bittiğine *kanaat getirmiş* olacak ki *yürüyüp gitmişti*. (s. 164 str. 9, 10, 11)

Etrafa bakınca diğer müşterilerin benimle *dalga geçtiğini* gördüm. (s. 164 str. 20)

Pencereyi açtım, yarı belime kadar eğilerek cümbüşü *seyretmeye* başladım. (s. 164 str. 28-29)

O kadar yakınımıydılar ki elimi uzatsam birilerinin kafasına *değebilirdim*. (s. 165 str. 2)

Neler olup bittiğini anlamadığımda *dehşete düştüm*. (s. 165 str. 14)

Bu kadar *alınan olma* be Süleyman! (s. 165 str. 30)

Bir an için durup beraberce *kulak kabarttık*, dilini çözmeye çalışırcasına. (s. 166 str. 6-7)

Bu kadar çok *soru sorman* şart mı? (s. 166 str. 12)

Eğer düşünüp *soru sormazsak*, hıyardan, lahanadan ne farkımız kalır? (s. 166 str. 13)

“Beni *merak etme* sen” diye geçiştirdim. (s. 166 str. 17)

Harbi adamsın, kimseye bir *fenalık yaptığını* görmedim ama dilin pek sivri. (s. 166 str. 20)

Bazısı bir Müslümanın *içki içmesinden hazzetmiyor*. (s. 166 str. 22)

Umuma karışınca *dikkat et*. (s. 166 str. 23)

Hıristos’un bir şey demesine fırsat kalmadan konuşmamıza *kulak misafiri olan İranlı tacir* yan masadan seslendi: “Hay yaşa! Hayyam’dan rubai isteriz!” (s. 166 str. 27)

Diğer müşteriler de *aşka gelip alkış tutmasın mı?* (s. 166 str. 29)

İçip içip *sarhoş olmamız* bu yüzden. (s. 167 str. 4)

Kimi var her akşam küp gibi içer, gene de kimseye *zarar vermez*. (s. 167 str. 7)

Ve hepimiz, tüm kusurlarımız ve noksanlarımıza rağmen Allah’ın bizleri *affettiğini*, hatta bizi bizden çok sevdiğini öyle lafta değil, tâ yüreğimizde *hissettik*. (s. 167 str. 18, 20)

“Bu ipuçlarına dikkat: Kocanız eve geldiğinde ceketini, gömleğini *kontrol edin*. Yabancı bir parfüme ya da makyaj lekesine rastlarsanız şüphelenmekte haklısınız” diye yazıyordu Evli Kadınların Muhakkak Bilmesi Gereken Bilgiler isimli bir internet sitesinde. (s. 167 str. 24)

Mayısın son günü, Ella Rubinstein evinde Aşk Şeriatı’nı okumaya *ara verdiği* bir sırada, tesadüfen *ziyaret ettiği* bir internet sitesinde rastladığı testi cevaplandırıyordu: “Kocanızın Sizi Aldatıp Aldatmadığını On Soruda Nasıl Anlarsınız?” (s. 168 str. 5)

Sorular *alabilmesine* basit ve bayattı. (s. 168 str. 8)

Ama gene de cevaplamaktan kendini *alıkoyamamıştı*. (s. 168 str. 9)

Kadın erkek ilişkilerine dair testler son derece vasat ve entipüften şeyler olsa da, Ella artık biliyordu ki hayatın kendisi de bazen en az o kadar bayağı *olabiliyordu*. (s. 168 str. 12)

Çocuklar etraftayken karı koca her şey yolundaymış gibi davranıyor, gayriihtiyarî *rol yapıyordu*. (s. 168 str. 27)

Gel gelelim *yalnız kaldıklarında* aralarındaki kopukluk hızla *su yüzüne çıkıyordu*. (s. 168 str. 27, 28)

Oysa Ella'nın David'e *soru sormamasının* bir sebebi vardı: Cevaplarla nasıl *baş edeceğini* bilmiyordu! (s. 168 str. 32, 33)

Bu yapay saadeti *bozabilecek* tek hadise geçen yılbaşında yaşanmıştı. (s. 169 str. 5)

Civardaki otellerden birinin Müşteri Hizmetleri Müdürü, David Rubinstein'a konaklamalarından *memnun kalıp kalmadığını* soruyor, doldurması için bir memnuniyet anketi yolluyordu. (s. 169 str. 10)

Ardından bir *açıklama yapma gereği duymuş olmalı* ki, hızlıca eklemişti: “Geçen sene bu otelde diş hekimleri olarak konferans düzenlemiştik. Katılımcıları müşteri listesine almışlar demek.” (s. 169 str. 16)

Durgun suları bulandırmaktan korkan yanı derhal *kabul etmişti* bu açıklamayı. (s. 169 str. 21)

Ama bir yanı *tatmin olmamış*, şüphe içinde kalmıştı. (s. 169 str. 22)

En sonunda merakına yenik düşerek, rehberden otelin telefonunu bulmuş, resepsiyonu aramış ve zaten *tahmin ettiği şeyi* onlardan duymuştu. (s. 169 str. 24)

Şu son altı sene içinde çok *kilo almış*, kendini salmıştı. (s. 169 str. 29)

Gerçi kursta ondan çok daha iyi yemek pişiren ve sık yiyen ama hiç de *kilolu olmayan* bir sürü kadın vardı, o başka. (s. 169-170 str. 33-1)

Ne zaman çocukluğunu ve gençliğini hatırlasa, hiç *isyan etmemiş* olduğunu görüyordu. (s. 170 str. 2-3)

Hiç yanlış adamlara *âşık olmamış*, *pişman olacağı* ilişkiler yaşamamış, tutkulu sevişmelerin ardından panik içinde uyanıp “ertesi gün hapi” kullanmak durumunda kalmamıştı. (s. 170 str. 7)

Annesine ya da öğretmenlerine hiç *yalan söylememiş*, bir kez olsun derslerini asmamıştı. (s. 170 str. 13)

Lise son sınıfta pek çok arkadaşı *hamile kalıp* kürtaj kliniklerini *ziyaret eder* ya da bebeklerini *evlatlık verirken* o bütün bu trajedileri uzaktan izlemişti, bir belgesel izler gibi. (s. 170 str. 15, 16)

Televizyondan Etiyopya'daki açlığı izlemek gibi bir şeydi yaşlılarının bunalımlarına *tanıklık* etmek. (s. 170 str. 18-19)

Genç kızlığından beri Cuma akşamları dışarı çıkıp insanlara karışmak yerine koltuğa uzanıp güzel bir kitap okumayı *tercih ederdi*. (s. 170 str. 24)

Anneler Ella'ya *tapadursun*, yaşlıları ona *uyuz oluyordu*. (s. 170 str. 28)

Hayatı o kadar *ciddiye alıyorsun* ki, ruhun yaşlanmış senin. (s. 170 str. 32-33)

Zaten Ella bugüne kadar göz kalemiyle simetrik iki çizgi *çekebilmiş* değildi. (s. 171 str. 7-8)

Bir yerlerde bir şeyleri hep *yanlış yaptığına* inanıyordu. (s. 171 str. 10)

Ya etrafındaki insanlara aşırı *müdahale ediyordu*, (Jeannette'in evlilik planlarını duyunca yaptığı gibi) yahut fazlasıyla *edilgen ve uysal oluyordu* (kocasının kaçamakları karşısında yaptığı gibi). (s. 171 str. 11, 13)

Ne zaman, hangisinin *ortaya çıkacağını* o bile bilmiyordu sanki. (s. 171 str. 16)

Ve uyarıyordu: “Böyle *devam edecek* olursan bir gün çökecek kurduğun sistem.” (s. 171 str. 21)

Mayısın son gününde bunları düşünürken Ella uzunca bir süredir yapmadığı bir şey yaptı: *Dua etti*. (s. 171 str. 24)

Ancak o zaman *arkaya bakmaya cesaret edebildim*. (s. 172 str. 7, 8)

Hayretle ve ferahlayarak gördüm ki kimsenin beni *takip ettiği* yok. (s. 172 str. 9)

Her şey o kadar çabuk *cereyan etti* ki olan biteni ancak şimdi *birleştirebiliyorum*. (s. 172 str. 14, 15)

O kadar dalmışım ki yanımdaki delikanlının, yüzümü örten poşunun ucuna bastığını *fark etmemişim*. (s. 172 str. 18)

Nedendir bilmem, bazı erkekler hem fahişelerle yatmadan duramaz, hem de bizim gibilerden *nefret eder*. (s. 172 str. 28)

Bir keresinde kızın birini öyle kötü dövdü ki, paraya putmuş gibi tapan hünsa patron bile dayanamadı, “çek git, bir daha da gelme” diyerek *defetti* onu. (s. 172 str. 32)

Sonra bilmediğim bir sebepten ötürü *uğramaz oldu*. (s. 173 str. 2)

Derken bir üçüncü adama *işaret ettiler*, sonra bir başkasına. (s. 173 str. 9)

O kadar yakınımda *bitiverdi* ki nefesinin kokusunu *alabiliyordum*. (s. 173 str. 18-19, 19)

Herkes dönüp merakla bizden yana baktı, hatta birkaç kişi *cık cık edip* ayıpladıysa da kimse *müdahale etmedi*. (s. 173 str. 28, 29)

Sokağa adım atar atmaz adamlar daha cüretkâr, daha *atılgan ve saldırgan oldular*. (s. 173 str. 33)

Peki ama O nasıl *karşılık* vermişti. (s. 174 str. 8)

“Aman estağfurullah, *el öptürmem ben*” dedi kati ama sakın bir sesle. (s. 174 str. 16)

Hiç düşündün mü koskoca Rab kullarından neden *borç ister*? (s. 174 str. 22)

İman etmek, O’na güzel bir *borç vermek* demektir. (s. 174 str. 24)

O kara gözlerini yüzüme dikip, hayatımda duyduğum en acayip *lafı etti*. (s. 174 str. 28)

Ağzım açık *bakakaldım*. (s. 175 str. 3)

Söylediklerinde *kaybolmuştum*. (s. 175 str. 3)

Hâlen parlıtısını yitirmiş, çünkü kendini *kötü ve kirli olduğuna* inandırmışsın. (s. 175 str. 4)

Şems *cevap* vermek yerine, uzaklara dikti gözlerini. (s. 175 str. 9)

Hayvancağız güneşin altında o kadar *susuz kalmış* ki dili damağına yapışmış. (s. 175 str. 13)

Sonra yoluna *devam etmiş*. (s. 175 str. 16)

Ertesi gün ilmi derin bir Sufi’ye *denk gelmiş*. (s. 175 str. 17)

Neden böyle yaptığını sorunca Sufi demiş ki, “dün sen o susuz köpekçiğe samimiyetle *şefkat gösterdin* ya, Rab tüm günahlarını oracıkta *affetti*. Kardan paksın şimdi...” (s. 175 str. 21, 22)

Hikâyen güzelmiş ama seni *temin ederim* ki Konya’daki tüm sokak köpeklerini doyursam gene de yetmez kefaretime. (s. 175 str. 25)

Dahası, bugün seni camiden aran adamların O’na senden daha *yakın olduğunu* nerden biliyorsun? (s. 175 str. 29)

Adamlar benden *nefret ediyor*. (s. 176 str. 3-4)

Ama o çöşkuyla konuşmaya *devam etti*. (s. 176 str. 11)

Bir yanım bu lafları anlamakta güçlük *çekedursun*, bir yanım dinledikçe rahatlıyor, âdeta bu maddi âlemden *kayıp gidiyordu*. (s. 176 str. 19, 20)

“Sen kendini güzel muameleye lâyık görmezsen, sana iyi *muamele etmediler* diye başkalarına *kızabilir misin?*” dedi Şems. (s. 176 str. 21-22, 22)

Bugüne değin *beraber olduğum* erkekleri düşündün: Kokuları, nefesleri, nasırlı elleri boşalırken haykırışları. (s. 176 str. 23)

Öyle tuhaf dönüşümlere *şahitlik etmişim* ki hayatta: Temiz aile çocuklarının yatakta canavarlaştığını da görmüştüm, canavar gibi görünen adamların içlerinin meğer ne kadar *yumuşak ve şefkatli olduğunu* da! (s. 176 str. 25, 28)

Sevişirken suratıma tükürmeyi *huy edinmişti*: “Pislik” diye bağırdı her seferinde. (s. 176 str. 30)

Oysa şimdi karalar giymiş dervişin teki karşıma dikilmiş, dağ pınarları gibi *tertemiz olduğumu* söylüyordu. (s. 177 str. 2)

Şems aklımdan geçenleri okumuş gibi usulca *tebessüm etti*. (s. 177 str. 5-6)

“Mazi bir girdaptır. *Fark ettirmeden içine çeker*” dedi. (s. 177 str. 6)

“Hâlbuki sana *lâzım olan* bir tek şu andır. Şu anın hakikatini yaşamaktır aslolan.” (s. 177 str. 7)

Ne zaman *şüpheye düşsen*, sana kendi içinin temizliğini hatırlatır. (s. 177 str. 12-13)

Ama nereye *gidebilirim* ki? (s. 177 str. 18)

Kerhaneden kaçan kızların sonu *vahim olur*. (s. 177 str. 19)

Ama karanlık sokağa *adım atar* atmaz daha evvel *hissetmediğim* bir bitkinlik çöktü üzerime. (s. 178 str. 5, 6)

Herkesin günahı kendineyken ve herkes kendinden mesulken, onlara ne oluyordu, bir *anlayabilsem* yahu! (s. 178 str. 15)

Hâl *böyle* olmasa idi yaklaşan iki bekçiyi daha evvel *fark ederdim*. (s. 178 str. 22-23,23)

Ama bekçiler selâmıma *karşılık vermediler*. (s. 178 str. 25)

Aramızda buz gibi bir sessizlik oldu; uzaktan uluyan köpeklerin sesi olmasa ortalıkta *çıt çıkamayacaktı*. (s. 178 str. 29)

Derken adamlardan biri bana doğru bir *adım atıp*, havayı kokladı. (s. 178 str. 30)

İşi makaraya vurmaya *karar verdim*. (s. 179 str. 3)

Bekçilerden daha *genç olanın* hiç *hoşuna gitmedi* bu cevap. (s. 179 str. 7)

Tam o sırada ay bulutların arasından *peyda oldu*, ışığıyla hepimizi yıkadı. (s. 179 str. 10)

Artık karşımdaki bekçiyi daha *rahat görebiliyordum*. (s. 179 str. 11)

Bir gözü kaymasa ve tabii suratındaki sabit somurtma olmasa, yakışıklı *denebilecek* bir adamdı. (s. 179 str. 14)

Nereden gelir, nereye mi gideriz?” diye papağan gibi *tekrar ettim*. (s. 179 str. 17-18)

Öyle *ani* olmuştu ki bu darbe, dengemi *kaybedip* yere düştüm. (s. 179 str. 26-27, 27)

İçki içmek günahtır bilmez misin? (s. 179 str. 29)

Ağzımda ılık, tuzlu bir tat *hissettim*. (s. 179 str. 31)

Hadisenin daha fazla büyümemesi için çenemi kapatmalıydım ama oğlum yaşında bir delikanlıdan *dayak yemeyi* gururuma yediremedim. (s. 179-180 str. 33)

Elimi yüzüme *siper ettiysem* de *faydası* olmadı. (s. 180 str. 5-6)

Ben bağırdıkça, o *küfrediyor*; o *küfrettikçe*, ben bağıırıyordum. (s. 180 str. 14)

Hayret, insanda bu kadar *hınç* olurmuş demek! (s. 180 str. 16)

On dakika da *olabilir*, saatler boyu da. (s. 180 str. 27)

Önce korkudan *taş kesildim*. (s. 181 str. 4-5)

Gölgeler arasında uzun boylu, ince yapılı bir derviş *çıkageldi*. (s. 181 str. 8-9)
Yaklaştı, *selâm verdi*, kalkmama *yardım etti*. (s. 181 str. 9)
“Sa-ğo-la-sın” diye kekeledim, şefkatinden *müteessier olmuştum*. (s. 181 str. 18-19)
Bunları söylerken sesim titredi, *ağlamaklı oldum*. (s. 181 str. 21)
“Yanlışı *laf etmiş*” dedi Şems. (s. 181 str. 23)
Hâlbuki tek tek herkes elzem ve *vazgeçilmezdir*. (s. 181 str. 24)
Tesadüfi olan ya da fazladan olan bir şey yoktur. (s. 181 str. 24)
Ne kurallardan *bahsettiğini* sorunca şöyle dedi. (s. 181 str. 26)
Farklılıklara *saygı göstermemek*, kendi doğrularını başkalarına dayatmaya kalkmak, Hak’ın mukaddes nizamına *saygısızlık etmektir*. (s. 181 str. 29-30, 31-32)
Ben her şeyden *şüphe ediyorum*. Tanrı’dan da. (s. 182 str. 2)
Bir kitaptan okur gibi canlı bir ezgiyle konuşmaya *devam etti*. (s. 182 str. 5-6)
Kişi kendini inançlı *zanneder* ama sonra beklenmedik bir iş gelir başına, *tereddüte düşer*, yalpalır. (s. 182 str. 8, 9)
Ancak böyle *ilerleyebiliriz*. (s. 182 str. 13-14)
Bana hep *nasihat eder*: Her kelim her kulağa uymazmış. (s. 182 str. 18)
Kolumun altına girip doğrulmama *yardım etti*. (s. 182 str. 22)
Dert etme, sen evinin yolunu *tarif et yeter*. (s. 182 str. 27)
“Hep *merak ettiğim bir şey var*” dedim. (s. 182 str. 32)
Sufilerin *methettiği* mey hakiki midir yoksa mecazi mi? (s. 182 str. 32-33)
“İlahi Süleyman! Bunu mu *merak edersin? Ne fark eder?*” dedi. (s. 183 str. 2)
Köpeğinin yaşlandığını, vadesinin dolduğunu içten içe bilse de bunca zamandır evdeki en yakın arkadaşı olan varlığı *kaybetmek* Ella’yı derinden sarstı. (s. 183 str. 21)
Mektupta kızının gençlik buhranı geçirdiği ve bir psikolog görmesinde *fayda olabileceği* yazılıydı. (s. 183 str. 23)
Neden burnunun dibindeki hakikatleri *fark etmekte geç kalıyordu*. (s. 183 str. 27-28)
Belki suçluluk duygusu Ella için yeni bir unsur değildi ama anneliğinden *şüphe etmek* var ya, işte o yeniydi. (s. 183 str. 29)
Bu kadar *seyahat etmesine* ve dünyanın en ücre yerlerine *gidip gelmesine* rağmen nasıl olup da internet bağlantısını yitirmediği bir muammaydı Ella için. (s. 184 str. 5)
Sabah uyanır uyanmaz, kahvaltı sonrası, sabah yürüyüşünden dönünce, öğlen *yemek pişirirken*, *dışarı çıkmadan evvel*, hatta sokakta *alışveriş yaparken* bile internet kafelere dalarak mesajlarına bakıyordu. (s. 184 str. 11, 12)

Aziz'le yazışmaları hız kazandıkça Ella o eski hâlim selimliğinden uzaklaştığını *hissedi*yordu. (s. 184 str. 22)

Kalbini *kılavuz kıl*mayan, aşka *teslim ol*mayan kim varsa Aziz'e göre nebattan farksızdı. (s. 184 str. 28)

Siberuzay denen sonsuz olasılıklar labirentinin iki ayrı köşesinden birbirlerine *kur yap*malarında ne sakınca *olabil*irdi ki? (s. 185 str. 4)

Bu sayede evliliği boyunca aşınan özgüvenini yeniden *kazanabil*irdi. (s. 185 str. 5)

Öte yandan orta yaşlı, evli barklı Amerikalı bir kadının ilgisine *mazhar ol*mak Aziz'in de gururunu okşuyordu belki. (s. 185 str. 7)

Karşısındaki kadının kendisine *ilgi duydu*ğunu anlar anlamaz *havalara girip kurt kesil*meyen bir erkek. (s. 185 str. 9, 10)

Çoluk çocuk sahibi bir kadinken yabancı bir adamla sabah akşam mektuplaşıp *içli dışlı ol*mak Ella'nın vicdanını kemiriyordu. (s. 185 str. 12)

Bir önceki mesajında şöyle yazmıştın: Akılcı kararlar alıp planlar yaparak hayatımızın akışını *denetleyebilece*ğimizi *zannedi*yorum. (s. 185 str. 20)

Oysa balık yüzdüğü okyanusu *denetleyebil*ir mi? (s. 185 str. 21)

Koyduğum kuralların dışına çıkılmasından *hazzetmi*yorum (benim kurallarım Şems'inkiler gibi cazip değil tabii). (s. 185 str. 28)

Üniversitedeyken bir ara doğu Mistisizmine *merak sal*mış, Budizm ve Taoizm'i hayli incelemiştim. (s. 186 str. 13)

Mistik öğretiler ne kadar *müthiş ol*sa da modern insanın ihtiyaçlarına karşılık veremiyor diye düşünmüştüm o zamanlar. (s. 186 str. 17)

Sana karşı hep *dürüst ol*mak istediğim için bunları yazıyorum; zamanı gelmiş bir itiraf addet. (s. 186 str. 21)

AIDS'in *yaygın ol*duğu, çocukların üçte ikisinin *öksüz kald*ığı bir köyün fotoğraflarını çekmeye gidiyorum. (s. 186 str. 27, 28)

Bunu *umut edebil*irmiyim? (s. 187 str. 2)

Peki, *kontrol edebil*irmiyim? (s. 187 str. 2-3)

Yapacağım tek şey dizüstü bilgisayarımı yanıma almak, iyi bir internet bağlantısı bulmaya çalışmak ve şu hayatta bir gün daha yaşayacağımı umarak *hareket et*mek. (s. 187 str. 7)

İşte bu *kontrol edemedi*ğimiz kısma Sufiler “beşinci unsur” adını verirler. (s. 187 str. 9)

Eğer bundan *kastetti*ğin hiç irade ya da direnç göstermemek, *fikir beyan et*memek ise, ben de buna inanmıyorum. (s. 187 str. 17, 18)

Benim teslimiyetten anladığım beşinci unsura *riayet etme* gerekliliği. (s. 187 str. 20)

Tasavvufla tanıştığım da Tanrı'nın huzurunda kendime *söz verdim*. (s. 187 str. 22)

Doğru yoldan ayrılmamak için *elimden geleni yapacağıma*, *egoma boyun eğmeyeceğime* ve bundan ötesini O'na, yalnız O'na bırakacağıma *yemin ettim*. (s. 187 str. 23, 23-24, 25)

Dindar olmakla inançlı olmak aynı şey değil. (s. 187 str. 31)

Dinden, devletten ve toplumdan *bağımsız* olarak “akılcı birey”in özgürlüğünü temel alan bir sistem kurduk. (s. 188 str. 2)

Öte yandan insanlık maneviyat arayışından *vazgeçmedi*. (s. 188 str. 4-5)

Bunca zaman akla dayandıktan sonra zihnimizin sınırlı *olabileceğini* kabullenmeye başladık. (s. 188 str. 6-7)

Hayatımızda ve kişiliğimizde temel değişiklikler yapmadan *vakıf olabileceğimiz* bir şey değil. (s. 188 str. 14)

Yaptığımız, *hissettiğimiz*, söylediğimiz, hatta düşündüğümüz her şey bu kaazana malzeme olarak giriyor. (s. 188 str. 17-18)

Yakınlarda bir eve girmeye çalışan bir hırsızın yahut yoldan geçen bir sarhoşun kokusunu *almış olmalılar*. (s. 191 str. 5)

Namuslu insanlara huzur içinde uyumak *haram oldu* artık. (s. 191 str. 6)

Kenarından kıyısından değdin mi bir kere, ya üstüne yapışır, ya *içine çeker*. (s. 191 str. 12)

Karım da ben de *iftihar ediyoruz* onunla. (s. 191 str. 20)

Baybars ve öteki muhafızlar gecenin şu kör saatinde mücrimler ortalıkta *fink atamasınlar* diye, sırf biz döşeklerimizde rahat uyuyalım diye devriye gezmekteler. (s. 191 str. 22)

Bundan altı ay evvel *muhafız oldu*. (s. 191-192 str. 26-1)

İstese mükemmel bir *asker olurdu*. (s. 192 str. 4)

Ama başta Kudüs yolundaki Haçlılar olmak üzere dinimizin düşmanlarına karşı *cengâverlik etmek için yanıp tutuşsa* da buralardan gitmesini ne ben *arzu ettim* ne zevcem. (s. 192 str. 5-6, 7)

“Evladım, mertsin, kuvvetlisin, tuttuğunu koparırın; sana burada ihtiyacımız var” diye *itiraz ettim*. (s. 192 str. 10)

Amacın *cihat* etmekse bu şehirde de *cihat* edecek çok şey mevcut. (s. 192 str. 10-11, 11)

Eğer Moğollar bu denli muzaffer *olabildilerse*, Hıristiyanlar davalarını ileri *götürebildilerse*, İslam düşmanları köy köy, şehir şehir yağmaladıysa, bütün bunların sebebi Allah'ın ipini bırakanlar! (s. 192 str. 16-17, 17)

Lafta *Müslüman olup* İslam'ın kurallarına uymayanlar! (s. 192 str. 19)

Bir yerin ahali *yoldan* çıkarsa şayet, aynen böyle *iflah* olmayacak hâle gelir. (s. 192 str. 20-21, 21)

Şu ferdi ve fevri Sufiler yok mu, ne berbat *örnek* oluyorlar herkese! (s. 192 str. 29)

Müslümanlara yakışmayacak herzeler ağızlarından düşmezken, bir de dinden imandan *dem* vurmaları yok mu, *çileden* çıkıyorum. (s. 192 str. 31, 32)

Buradan hareketle mutasavvıflar da diyor ki, artık yegâne düşman nefsimizdir, kimseyle *kavga* etmeyelim! (s. 193 str. 5)

Belki kimilerinin kulağına *hoş gelir* böyle şekersiz sözler ama bıçak kemiğe dayanıp da iş kâfirler ve mülhitler ordusuyla savaşmaya gelince bize ne faydası var? (s. 193 str. 5)

Yüce mertebeye ulaştıklarını *zannediyorlar*öyle mi? (s. 193 str. 16)

Sürekli *vazedip* duruyorlar, “madem İslam’da rütbe yok, herkesin Allah’ı kendine göre bulmaya hakkı var” diyorlar. (s. 193 str. 19)

Kulağa zararsız, hatta *masumane* geliyor bu laflar ama halka *tebliğ* ettikleri laf salatasının altında, ben biliyorum ki, sinsi ve habis bir niyet var; “Dini mercilere *kulak* asmayın, onlara ne gerek var!” diyorlar. (s. 193 str. 21-22, 23)

Sufi taifesi örtük atıflar, saklı mesajlar aramakla o kadar bozmuş ki aklını, yüce Allah’ın apaçık söylediklerini anlamaya *fırsat* bulamıyor. (s. 193 str. 33)

Kalenderî, Haydari, Camii, Cevlâkî... Binbir isim altında *dolanıp* duruyorlar, çeşit çeşitler... Zannımca en beteri onlar. (s. 194 str. 5)

Sanki o sınırlı akıllar kâinatın sınırsızlığını *tahayyül* etmeye *yetebilirmiş* gibi düşünür de düşünürler. (s. 194 str. 11-12, 12)

Feylesof şöyle *yanıt* vermiş: “Konuştuk ve anladım ki benim bildiğim her şeyi o zaten görüyor.” (s. 194 str. 20)

Artık bizde *âdet* oldu bu hasbîhâller. (s. 195 str. 3)

Baybars karımın pişirdiği çorbayı ekmeğe katık yaparken, bir yandan da hâl ve şerait üzerine *sohbete* dalarız. (s. 195 str. 6)

Kâfir olsun, *fâsık* olsun, *hizaya* getirecek çok insan var, çok! (s. 195 str. 10)

Merak ediyorum, acaba Mevlâna’nın onlarla arası nasıldı? (s. 195 str. 27)

Eğer mevlâna toplumun düşkün kesimlerini henüz kucaklamamışsa, bu hususta ona *yardım* etmek, onunla düşkünler arasında *köprü* olmak isterim. (s. 195, 196 str. 29, 1)

Şehir en nihayetinde *uykuya* daldı. (s. 196 str. 2)

Leylî hayvanların bile hüküm süren huzuru bozmamaya *gayret* ettikleri saat şimdi. (s. 196 str. 3)

Derviş sükunetle *yanıt* vermiş. (s. 196 str. 12)

Ben kendimi tanıyorum ya, *önemli olan o*. (s. 196 str. 13)

İnan olsun, şayet öbür türlü olsaydı, yani siz beni bilseydiniz ama ben kendimi bilmeseydim, çok daha *fena olurdu*. (s. 196 str. 14-15)

Kimisi oyuncağı o kadar *ciddiye alır* ki ağlar, *perişan olur* onun için. (s. 196 str. 20-21)

Ya aşırı *kıymet verir*, ya kıymet bilmeyiz. (s. 196 str. 22)

Dedikleri kadar mahir bir hatip *olabilir* ama eninde sonunda her hatibin sözlerinin derinliği, onu dinleyenlerin ne anladığıyla ölçülür. (s. 196 str. 27-28)

Vaaz dinlerken duymak istediğini duyar insan. (s. 196 str. 29)

Oysa şu âlemde nice derdin devası işte bu tür bitkilerden *elde edilir*. (s. 197 str. 7)

Şayet yalnız hoşlukları, kolaylıklar toplayıp, zorlukları bırakırsak buna “aşk” *denebilir mi?* (s. 197 str. 9-10)

Esas mesele iyiyi de kötüyü de *sevebilmek*; ayırım yapmadan. (s. 197 str. 11)

Sadece *hoşumuza giden* şeylere *şükretmekte* ne var? (s. 197 str. 12)

İnsan şüphesiz ki bundan fazlasını *yapabilir*. (s. 197 str. 15)

Ne zaman bu kadar çok insana seslenmem gerekse, cemaatimi ne düşünür, ne *düşünmemelik ederim*. (s. 198 str. 3)

Her hafta beni dinlemeye yüzlerce gelir ama ben hep tek bir insana *hitap ederim*. (s. 198 str. 7)

O kişinin sözlerimin yankısına *kulak verdiği*ni, beni sadece onun duyduğunu varsayarak konuşurum. (s. 198 str. 8)

Bu insanların çoğu onlar için *dua etmemi* bekliyor, bir kısmı da sadece bana dokunmak ya da yanımda yürümek istiyordu. (s. 198 str. 21)

Daha büyük taleplerle gelenler de vardı: Ölümcül hastalıklarına *şifa bulmamı talep edenlerden* tutun, *büyü bozmamı rica edenlere* kadar. (s. 198 str. 23, 23-24)

Bir insanın yüzü ancak bu kadar *açık olabilirdi* amma gel gör ki ifadesi sırlıydı. (s. 199 str. 1-2)

Allah’ı arayan türlü türlü nice derviş *gelip geçmiştir* buradan. (s. 199 str. 5)

Kollarını iki yana açarak kaldırdı ve sokağın orta yerinde öylece *dikiliverdi*. (s. 199 str. 11)

Etrafımızı saran kalabalık gözlerinin önünde *cereyan eden* hadiseyi nefesini tutarak izlemişti. (s. 199 str. 21)

Fısıldaşmaları duydum: “Büyücü bu adam. Ata *büyü yaptı!*” (s. 199 str. 23)

Müsaade edersen bunca yolu sana bir *soru sormaya* geldim. (s. 199 str. 27, 28)

Bugüne dek kimse benimle böyle konuşmaya *cesaret edememişti*. (s. 199 str. 33)

Yüreğimde bir darlık, hatta kızgınlık *hissettim* ama nefsim *hâkim olup* attan indim. (s. 200 str. 1-2)

Bir düşün, Peygamber Hazretleri şöyle buyurmamış mıydı? ‘Yarabbi, Seni *tebcil ederim*. Seni lâyıkiyle bilemedim’. (s. 200 str. 14)

Hâlbuki Bayezid Bistâmî ‘Ben kendimi *tebcil ederim*, benim şanıım yücedir. Zira hırkamda Allah var’ dedi. (s. 200 str. 15)

Madem biri Allah’a nazaran ufak *hissederken* kendini, diğeri Allah’ı içinde taşır, bu ikisinden hangisi daha ileridedir sence? (s. 200 str. 17)

Dervişin yüzünde kaçamak bir tebessüm belirip *kayboldu*. (s. 200 str. 22)

“*Kulak kesildim, seni dinliyorum*” dedi derviş. (s. 200 str. 30)

O kadarla *mesut ve serhoş oldu*. (s. 201 str. 7)

Ama o hâlde kalmak, yola *devam etmemek* demektir. (s. 201 str. 9)

Kalbi böyle genişleyince, yani kabı büyüyünce, doymak bilmez bir susuzluk *hasıl olmuş* içinde. (s. 201 str. 14)

Baş kırıp *selâm verdi*. (s. 201 str. 16-17)

Derviş halkın hoşnutsuzluğunu *sezmiş olacaktı*. (s. 201 str. 28)

Fısıltıya yakın bir sesle şöyle dedi: “Ben artık gitsem *iyi olur*. Hayranlarından *alıkoymayayım* seni.” (s. 201 str. 29, 30)

Biri çıkıp da “ortak neyiniz var?” diye sorsa, *cevap verebileceğinden* bile emin değildi. (s. 202 str. 24)

Merak ediyordu, acaba mesleğinden dolayı mı bu kadar *seyahat ediyordu* yoksa *seyahat etmeyi sevdiği için* mi bu mesleği seçmişti? (s. 203 str. 5, 6)

Dünyanın neresine giderse gitsin kendini evinde *hissedi*yordu. (s. 203 str. 12-13)

Sadece sırt çantası ve bir neyle *yolculuk ediyordu*. (s. 203 str. 14)

Ella dünyayı “güvenli Avrupa ülkeleri” ve “*geri kalan tekinsiz bölgeler*” diye *ayıradursun*, Aziz için Doğu, Batı, Kuzey, Güney birdi. (s. 203 str. 22, 23)

Ella *adım atmaya* korkarken, o dört nala gidiyordu. (s. 203 str. 25)

Ella bir *adım atmadan önce* bin defa düşünürken, Aziz evvela adımını atıyor, sonra düşünüyordu; tabii eğer düşünürse. (s. 203 str. 26)

Her şeyi ve herkesi iki kategoriye ayırıyordu: “Sevdiklerim” ve “*Nefret ettiklerim*.” (s. 204 str. 1)

Tam anlamıyla *agnostik olduğu* söylenemezdi. (s. 204 str. 2)

İşin aslı, Ella dinden de dindarlardan da pek *hazzetmezdi*. (s. 204 str. 5)

Gene de (her ne kadar bunu Aziz'e *itiraf etmemişse* de), İslam'daki köktendinciliğin, Hıristiyan ve Yahudi köktendinciliğinden daha *tehlikeli* olduğuna inanıyordu. (s. 204 str. 10, 11-12)

Aziz ise din ve inanç meselelerini *ciddiye alan*, maneviyatı kuvvetli biriydi. (s. 204 str. 18)

Güncel politikadan *alabildiğine uzak duruyordu*. (s. 204 str. 19)

Hayatta *nefret ettiği* hiçbir şey yoktu. (s. 204 str. 20)

Söylediğine göre, iyi pişmiş kebabı hayatta *reddedemezdi*. (s. 204 str. 23)

1970'lerin ortalarında katı bir ateist iken *Müslüman olmuştu*. (s. 204 str. 25)

O günden bugüne her ülkeden, her din ve kültürden mistiklerle *hemhâl olup* ekmek paylaşmıştı. (s. 204 str. 27)

Böyle bir dünyada herhangi bir konuda *ısrarcı olmanın* ne anlamı vardı? (s. 204 str. 33)

En güçlü kanaatlerimiz dahi basit bir yanlış anlamadan kaynaklanıyor *olabilirdi*. (s. 205 str. 2)

Zaten hayatta hiçbir konuda *sabitfikirli ve katı olmanın* gereği yoktu; zira yaşamak demek habire değişmek demektir. (s. 205 str. 3)

Alışverişe çıkmak, bulaşık makinesini *tamir ettirmek* gibi gayet süfli işler dahi bundan payını alıyor, en ufak ayrıntı planlanıp, titizlikle hazırlanmış listeler ve takvimler şeklinde çantasının içindeki yerini alıyordu. (s. 205 str. 9)

Birkaç arkadaşım *ava çıkmıştık*, ancak ertesi gün *dönebildim*. (s. 205 str. 25, 26)

Nasıl oldu da Mevlâna gibi bir âlim onu *ciddiye aldı*, karşısında eğildi? (s. 205 str. 29)

Çocukluğumdan beri herkesin babamın önünde eğildiğini görmeye alıştığım, gün gelip babamın da birine benzer şekilde *hürmet gösterebileceğini* aklımdan dahi geçirmiyordum. (s. 206 str. 3)

Benim babam ancak bir hükümdarın ya da baş vezirin önünde *diz çökebilirdi*, bundan alt seviyedeki kimselerin değil. (s. 206 str. 5)

O yüzden duyduklarıma inanmayı *reddettim*. (s. 206 str. 6)

Ne var ki *eve geldiğim*de Kerra hikâyeyi doğruladı. (s. 206 str. 7)

Bugüne değin üvey annemin *yalan söylediğini* ya da *mübalağa ettiğini* duymadığım için, çaresiz inanmak durumunda kaldım. (s. 206 str. 8)

Beklesen daha *iyi olur* Alaaddin. (s. 206 str. 22)

Rahatsız edilmek istemiyorlar. (s. 206 str. 22)

Babam gibi bir adamla alelade bir dervişin ortak nesi *olabilirdi* ki? (s. 206 str. 27)

Her gün bir öncekinden leziz yemekler hazırlamasına rağmen, babam ve Şems bir dilim buğday ekmeği ve bir bardak keçi sütü dışında ne varsa *reddediyorlardı*. (s. 206 str. 32)

Evdeki düzenimiz *allak bullak* oldu. (s. 206 str. 33)

Her geçen gün asabım biraz daha bozuldu; aksileştiğimi görüyor ama sinirlerime *mâni* olamıyordum. (s. 207 str. 2)

Fakat pek bir şey *görebildiğim* yoktu. (s. 207 str. 6)

Neler olup bittiğini öğrenmeye *can atıyordu*. (s. 207 str. 13)

Bilhassa öz babana bunu yapman *yakışık almıyor*. (s. 207 str. 17)

Babamızın gece gündüz tüm vaktini bir yabancıyla geçirmesi, ailesini *ihmal etmesi* sana batmıyor da benim kapı dinlemem mi batıyor? (s. 207 str. 19)

“Kimsenin kimseyi *kenara attığı* yok!” diye *kestirip attı* ağabeyim. (s. 207 str. 23)

Çocuk gibi *şikâyet edip* sızlanacağına, onun için sevinmen gerek. (s. 207 str. 25)

Eğer bir insanı hakikaten seviyorsak onun *mutlu olmasını* isteriz. (s. 207 str. 27)

İstiyor ki her şey sütliman, herkes *mesut olsun!* (s. 207 str. 29)

Belki de herkesin *yerine getirmesi* gereken bir rol var bu dünyada. (s. 207 str. 32)

Benim payımsa *geride kalmış* sıfatları üstlenmek! (s. 208 str. 3)

Geçen her gün gönlü geniş ve ruhu gezgin sufi meşreplilerin kırk kuralı’ndan bir tanesini *tefekür ettik*. (s. 208 str. 10)

Bugün son kuralı da tamamladığımızı göre insan içine çıksak *iyi olur*. (s. 208 str. 12)

Babam derhal *ittiraz etti*. (s. 208 str. 13)

Zevcem de oğullarım da yokluğuma *anlayış gösterecek* kadar olgundurlar. (s. 208 str. 14)

Haset, şüphe ve *tenkit etmek* yüreğini karartmış. (s. 208 str. 18-19)

Bunları duyar duymaz yüzümü *ateş bastı*. (s. 208 str. 20)

Ama ben daha aklımdan bu soruyu geçirir geçirmez, içeride Şems bana *cevap verircesine* söze *devam etti*: “Küçük oğlun onu tanımadığımı sanır, oysa tanırım” dedi. (s. 208 str. 24)

Tüylerim *diken diken oldu*. (s. 208 str. 28)

Ne cüretle bizi *rahatsız edersin?* (s. 209 str. 3)

Peş peşe yağın soruları *duymazdan gelip*, işaret parmağımı Şems’e doğrulttum. (s. 209 str. 4)

Niyetim bağırarak değildi ama heyecandan zangır zangır titrerken sesimin yükselmesine *mâni* olamadım: “Bana çatacağına, önce şu herife sorsan ya ne cüretle hakkımda böyle konuşur?” (s. 209 str. 6-7)

Sadece *iç çekti*; varlığım boynunda değirmen taşıydı sanki. (s. 209 str. 9)

Bu laflar ağızımdan çıkar çıkmaz *pişman olmuşum* ama ne fayda. (s. 209 str. 15)

“Alaadin, derhal bu odayı *terk et*” dedi. (s. 209 str. 19)

Kendi içine bakıp *pişman* olmadan oradan kalkma. (s. 209 str. 21)

Elim ayağım titreyerek *dışarı attım* kendimi. (s. 209 str. 26)

İşte o an bende *şafak attı*. (s. 209 str. 28)

Tebrizli Şems yüzünden hayatımız *altüst* olmuştu. (s. 209 str. 29)

Annemi seneler evvel, daha çocuk sayılacak yaşta *kaybetmişim*. (s. 209 str. 31)

Tebrizli Şems yoluma çıkıp bana o soruyu sorduğunda her şey ve herkes *kayboldu* sanki, bir anlığına da olsa. (s. 210 str. 5)

Zor olan ne sorduğunu anlamaya çalışmak ve tabii bir de *yanıtı bulmak*. (s. 210 str. 10-11)

Nefsimiz buralardan bir bir geçmeden, kendini ayrı bir varlık sanmaktan *vazgeçmeden* yolculuğunu tamamlayıp Hak ile bütünleşemez. (s. 210 str. 16)

Yedi basamağı çıkmadıkça *hakikate eremez*. (s. 210 str. 18)

Ne yazık ki pek çok insan ömrü boyu bu aşamada *takılıp kalır*. (s. 210 str. 21)

Dünyevi işlerden gayrısını düşünmeyen, paraya iktidara makama *tamah eden*, şişkin ve semiz bir “Ben” zannıyla yaşayan insan bu makamdadır. (s. 210 str. 23)

Buraya *demir atmış* kişileri hemen tanırısın. (s. 210 str. 24)

Hep başkalarını suçlar, eleştirir, çekiştirir; *nefes alır* gibi doğallıkla dedikodu ve *iftira eder*; katiyen kendilerinde *kusur bulmaz*; başkalarını yargılar; şüphe, kuşku ve kibir ikliminde yaşarlar. (s. 210 str. 26, 27)

Önemli olan o çukurdan çabuk *çıkabilmek*. (s. 210 str. 30, 31)

Burada kişi hep başkalarını suçlayacağına, sürekli kendinde *kusur bulur*. (s. 211 str. 6)

Bu noktada, insanın nefsi, *İlham Alan* olduğundan, kişi dünyada gördüğü her şeyden ve herkesten esinlenir. (s. 211 str. 11)

Teslimiyet denilen hâlin nasıl bir özgürlük olduğunu kıyısından köşesinden *hissetmeye* başlar. (s. 211 str. 14)

Zannederki yolun sonuna gelindi. (s. 211 str. 19)

Bu nedenledir ki üçüncü makam her ne kadar cennet bahçesi kadar *latif olsa* da, yüceleri hedefleyenler için bir tuzaktır. (s. 211 str. 23-24)

Buradan *öteye geçmeyi* başaran kişi İlim Şehri’ni *kat eder* ve Nefs-i Mutmaine safhasına ulaşır. (s. 211 str. 25)

Bu sebepten ona *Tatmin Olmuş Nefs* adı verilir. (s. 211 str. 27)

Başkalarıyla *iyi geçinir*, sadece seccade üstünde *namaz kılar*ken değil, her zaman huzurdadır. (s. 211 str. 30, 31)

Kalp kırmaz, kul hakkı yemekten gözü gibi sakınır ve kimsenin kusuruna bakmaz, hatta başkalarının kusurlarını örter. (s. 211 str. 32)

Malı ve mülkü, Mâlik-ül-mülk olan Allah'a *teslim eder*. (s. 212 str. 2)

Oraya *ulaşabilen* insan hakikaten çok azdır. (s. 212 str. 4)

Bu safhadan Allah *razı olduğu* için ona *Razı Olunmuş Nefs* denir. (s. 212 str. 9-10)

Bazen şifa dahi *dağıtabilir*. (s. 212 str. 13)

Burada ayrı bir "benlik" zannı *toz duman olur*. (s. 212 str. 18)

Hâl böyle olunca, geçmiş ve gelecek, yaşamış ve yaşayacak bunca insan arasında çok azı, o da ancak her asırda bir, en nihai makama kadar *varabilir*. (s. 212 str. 30-31)

"Hak'ta *yok olmak için* nefisini tamamen *yok etmeye* hazır mısınız?" Beni düşünmeye *davet ediyordu*. (s. 213 str. 4, 5, 6)

Mevlâna ile Şems gece gündüz kapanıp fısır fısır *sohbet ettikçe*, ben daha derin batıyorum sessizliğe. (s. 213 str. 14)

Keşke fıkıh, hadis, felsefe, tarih ve mantık gibi hususlarda *bilgili olsaydım*. (s. 213 str. 16)

Bazen öyle anlar oluyor ki kadın yaratıldığıma *isyan edesim* geliyor. (s. 213 str. 17)

Öyle ya da böyle hep *hizmet ediyorsun*. (s. 213 str. 24)

O zamanlar *yalnız kaldığım* her fırsatta kocamın kütüphanesine sokulmayı *huy edinmişim*. (s. 213 str. 28, 29)

Mevlâna'nın gözü gibi baktığı kitapların, el yazmalarının arasında bağdaş oturur; köhnemiş ve küflü kokularını solur, içlerinde ne tür sırlar gizlediklerini *hayal ederdim*. (s. 214 str. 3)

Bu kitaplar arasında gözbebeği Ma'arifi satır satır *ezbere bilir*. (s. 214 str. 6)

Nice geceler *şafak sökene* kadar uyumaz, habire okur. (s. 214 str. 7)

Hâlbuki çoktan *hatmetmiş* olmalı her kelimesini. (s. 214 str. 8)

Maalesef, Mevlâna'nın kitaplarına ne kadar *kıymet verdiği*ni uzun zaman önce acı bir şekilde öğrendim. (s. 214 str. 14)

Bu yörenin inanışına göre kitaplara dadanıp sayfalarını kemirmekten *zevk alan* haylaz bir cin varmış. (s. 214 str. 22)

İşte bu cini *defetmek* için her kitabın başına muhakkak bir uyarı yazmak gerekirmiş. (s. 214 str. 23)

İşte öyle kendi kendimle cebelleşerek ne kadar vakit geçti bilmem ama *dalmış* olmalıydım. (s. 214 str. 32-33)

Arkamı döner dönmez Mevlâna'yla *göz göze geldik*. (s. 215 str. 2)

"*Hoşgeldin bey*" dedim ama *ses etmedi*. (s. 215 str. 3-4)

Niyetinin *iyi olduğuna* süphem yok fakat *rica ediyorum* kitaplarıma *el sürme*. (s. 215 str. 10, 11)

O günden sonra kocamın kitaplarına bir daha *el sürmedim*. (s. 215 str. 14-15)

Meğer kocamın kitablarından *uzak durması* gereken bir tek Kebikçe değilmiş, ben de varmışım. (s. 215 str. 17)

Demek bana *yasak olan* odanın kapıları, Şems'e ardına kadar açıldı. (s. 215 str. 23)

Beni *evlatlık edindiklerinde* altı yaşındaydım. (s. 215 str. 28)

Çünkü küçümen hayaletlerin hiçbiri *mutsuz görünmüyordu*. (s. 216 str. 10-11)

Babam soluklanıp dinlenmesi için adamcağızı evimize *davet etti*. (s. 216 str. 17)

O yeknesak bir sesle konuşurken, ben de gözlerimi kapayıp onunla beraber Arap Çölleri'ne, Afrika'nın şimalindeki Bedevi çadırlarına, suları masmavi Akdeniz'e *seyahat ettim*. (s. 216 str. 21)

Bilge nereyi anlattıysa, hayalimde canlandırarak *ziyaret ettim*. (s. 216 str. 22)

Annem derin bir *oh çekerek*, "Şükürler olsun yarabbi" dedi. (s. 216 str. 33)

Ertesi sabah erkenden hepimize tek tek *teşekkür ve veda edip, yola koyulmak için* ayaklandı. (s. 217 str. 5)

Ancak *yola düşmeden* evvel babamı yanına çekip, şöyle dedi. (s. 217 str. 6)

Böylesi hediye'nin kıymeti bilinmezse *yazık olur*. (s. 217 str. 8-9)

Konuşmaya *kulak kabartan* annem hemen atıldı: "Kız çocuğuna okul ne gerek?" (s. 217 str. 10)

"Evladınız kız diye Allah'ın gözünden düşmemiş, Hak ona kabiliyet *bahşetmiş*. Siz Allah'tan daha mı iyi bileceksiniz?" diye sordu. (s. 217 str. 13)

Kimya gibi bir kızını yetiştirmeye *gönüllü olabilir*. (s. 217 str. 24)

Başladı söylenmeye: "Hamileyim. Kimya bana *yardım etmeli*. Hem kız kısmının kitaba ne ihtiyacı var? Olacak iş mi? Evinde otursun. Çocuk bakmayı öğrensin." (s. 217 str. 28)

Hasretime dayanamayacağını, geçici de olsa kızını başka bir aileye vermeye gönlünün *razı olmadığını* söylseydi, ben de bu hevese kapılmaz, köyümde kalmayı *tercih ederdim*. (s. 217 str. 32, 33)

O sırf evde yardıma *ihtiyaç olduğu için* gitmeme karşı çıktıkça, ben de daha çok *ikna oldum* gitmeye. (s. 218 str. 1-2, 2-3)

Bu arada babam, bilgenin sözünü ettiği o meşhur âlimi beraber *ziyaret etmeye karar verdi*. (s. 218 str. 3, 4)

Böylece çok geçmeden babamla ikimiz *yollara düşüp* Konya'ya geldik. (s. 218 str. 5)

Ders verdiği medresenin kapısında Mevlâna'yı bekledik. (s. 218 str. 6)

Babam Mevlâna'nın yoluna çıkıp, beni *işaret etti.* (s. 218 str. 12)

Kimya'yı öğrenciniz olarak *kabul eder* misiniz? (s. 218 str. 16)

Böyle taleplere *alışık* olmalıydı. (s. 218 str. 18)

O babamla ayaküstü *sohbete dalınca*, ben de arka bahçeye yürüdüm. (s. 218 str. 19)

Anlık bir tereddütten sonra o da bana *el salladı.* (s. 218 str. 25)

“Merhaba küçük kız, yoksa beni *görebiliyor* musun?” diye sordu. (s. 218 str. 26)

Yanımdaki yabancıyı *fark edince* konuşmayı keseceklerini sandım ama *öyle* olmadı. (s. 218 str. 31, 32)

Mevlâna'yı hayal kırıklığına uğratmaktan *endişe eder* gibiydi. (s. 219 str. 8-9)

Doğru *yanıt* vermek istiyordum. (s. 219 str. 10)

Babam benimle *gurur duysun* istiyordum ama bir türlü konuşamadım. (s. 219 str. 10-11)

Ve eğer yanımdaki genç kadın *müdahale* etmeseydi belki de hiç konuşamayacaktım. (s. 219 str. 12)

Söz veriyorum her şey *güzel* olacak. (s. 219 str. 15)

Efendimiz sizin yanınızda yetişmek bana *şeref* verir. (s. 219 str. 17)

İyi bir öğrenci olacağıma sizi *temin ederim.* (s. 219 str. 18-19, 19)

Onca senelik tedrisat *boşa* gidecek. (s. 219 str. 24)

O zaman genç kadın ağır ağır başını salladı ve kulağıma şunları fısıldadı: “Kerra'dan *bahsetmediğini* söyle. O ikinci eşi. Sen Gevher'den *bahsediyorsun.* Oğullarının anası.” (s. 220 str. 2, 3)

“Kerra Hatun'dan değil Gevher Hatun'dan *bahsediyordum*” dedim isimleri dikkatle *teleffuz* ederek. (s. 220 str. 4-5, 5)

Elimi tutuyor, beni konuşmaya *teşvik* ediyor. (s. 220 str. 14-15)

Genç kadın terliklerini *işaret* edince, onu da anlattım. (s. 220 str. 17)

Terliklerinden *bahsetmemi* istiyor. (s. 220 str. 18)

Eminim çok iyi bir talebe; hem de pek çok oğlanı *geride bırakacak.* (s. 220 str. 30)

Yola koyulmadan evvel Mevlâna usulca sordu. (s. 220 str. 31)

Annemle aramız hiçbir zaman *yakın* olmamıştı ama şimdi Allah sanki anamın gönlümdeki boşluğunu doldurmak için bana iki baba birden veriyordu: Gerçek babam ve Efendi babam. (s. 221 str. 6)

Mevlâna'nın oğulları bana *kucak* açtı, özellikle büyük oğlu gerçek bir ağabey oldu. (s. 221 str. 13)

Alaaddin beni başka türlü sever, bir şey demese de *hissediyorum*. (s. 221 str. 15)

Babamı ve kardeşimi ne kadar özleşem de, Konya'ya gelip Mevlâna'nın ailesine katılmaktan bir kez bile *pişmanlık duymadım*. (s. 221 str. 19)

Oysa son zamanlarda hayatında belki de ilk defa, evde *yalnız olmak* için fırsat kolluyordu. (s. 221 str. 26)

Michelle'e *telefon açıp* bir hafta daha ek süre *talep etmişti*. (s. 221 str. 29)

Aslında biraz dişini sıkırsa raporu zamanında *bitirebilirdi* ama bunu istememişti. (s. 222 str. 1)

Zahara'nın romanı kendi zihnine çekilmeye *bahane oluyor*, bu sayede hem ailevi yükümlülüklerden hem de uzun süredir bekleyen karı koca çatışmalarından kaçırıyordu. (s. 222 str. 3)

Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, benzer hayatlar süren on beş kadınla yan yana dizilip *yemek pişirmek* zoruna gitmeye başlamıştı. (s. 222 str. 8)

Öte yandan çocukları ve kocası ne *yalnız kalma* bahanesiyle romana deli gibi kaptırmasının, ne de yazarla arasındaki yakınlaşmanın farkındaydı. (s. 222 str. 14)

Tam tersine, uzun zamandır ilk defa yüreğinin *pır pır ettiğini hissediyordu*. (s. 222 str. 22-23)

Hayatta hiçbir zaman kendini *koyvermeyi* becerememiş, başkalarının dediklerine *kulak asmamayı* öğrenememiş, kendini hep bastırılmış ve sansürlemiş bir kadının kahkaha denemeleriydi bunlar. (s. 222 str. 29, 30)

Aylardır ilk kez bu sabah bir omletin yarısını yemeyi becermiş, hemen ardından kaç *kalori aldığı* hesaplamışsa da mucizevi bir şekilde *pişmanlık duymamış*, kendini açlıkla *talim etmeye* kalkmamıştı. (s. 223 str. 3, 4, 5)

Neler olduğunu soranlara bir müddet *yalnız kalmaya ihtiyacı olduğunu* söylemişti. (s. 223 str. 7-8)

Ama Ella'nın gördüğü kadarıyla kızının pek de *yalnız kaldığı* yoktu. (s. 223 str. 9)

Çocuklarıyla ilişkisinde *tahakkümperver olmamaya azami gayret ediyordu*. (s. 223 str. 16, 17)

Aziz'la yazışmalarından öğrendiği bir şey varsa, o da *talepkâr ve ısrarcı olmaktan vazgeçip sakin ve dingin* oldukça, çocuklarının ona açıldığıydı. (s. 223 str. 18, 19)

Tüm aileyi ve evin her şeyini *dengede tutan* merkezi güç! (s. 223 str. 22)

Oysa şimdi tutkallıktan *istifa etmiş*, sabırlı ve sakin bir gözlemciye dönüşmüştü. (s. 223 str. 23)

Kontrol edemediği şeyler için hayıflanmayı bırakaliberi bir başka kadın olmuştu. (s. 223 str. 25-26)

Acaba bu yüzden mi onunla daha çok *vakit geçirmeyi ister* olmuştu? (s. 223 str. 29)

Bir süredir diğer kadın(lar)la görüşmediğini *tahmin ediyordu* Ella. (s. 223 str. 31)

Rol yapmayı bırakalıberi ikisinin de defolarını, hatalarını tüm çıplaklığıyla görebiliyordu. (s. 224 str. 5, 6)

“Miş” gibi yapmaya *son vermişti.* (s. 224 str. 7)

Karı koca bir sabah bir de akşamları, çocuklarla beraber mutfak masası etrafındayken birkaç çift *laf ediyorlardı birbirlerine, o kadar.* (s. 224 str. 11)

Belki de Ella konuyu açsa kocası her şeyi *itiraf etmeye* hazırdı. (s. 224 str. 15)

Bugüne kadar tüm flörtlerini, sadakatsizliklerini anlatmaya *razı olabiliirdi.* (s. 224 str. 16-17)

Eskiden, evliliklerine *zeval gelmesin* diye suları bulandırmaz, *bilmezden gelir*, dünyadan haberi yokmuş gibi davranırdı. (s. 224 str. 19, 20)

Ella hiç olmadığı kadar güçlü *hissediordu* kendini. (s. 224 str. 24)

O zamanlar David evliliklerini toparlamak için minnancık bir *adım atmış* olsa sevinçten *havalara uçardı.* (s. 224 str. 27-28)

Üç çocuk annesi kadın nasıl olmuştu da bedbinliğini *keşfetmiş*, kendiyle yüzleşmişti? (s. 224 str. 29)

Velev ki telefonda Jeannette’e *itiraf ettiği* kadar mutsuzdu, öyleyse neden mutsuz kadınların yaptığı şeyleri yapmıyordu. (s. 224 str. 31)

Bedir, Şems-i Tebrizî geleli, altı kez belirdi, altı kez *kayboldu.* (s. 225 str. 11)

Her söze aynı anda, aynı şekilde *tepki veriyorlar.* (s. 225 str. 23)

Ona bir tek derin uykuda olduğu zaman yakın *hissediyorum.* (s. 226 str. 2)

Ancak o mahremiyette kendimi karısı gibi *hissediyor*, aramızdaki eski bağı canlanacağına dair bir *teselli buluyorum.* (s. 226 str. 4, 5)

Kendi kendime devamlı *ümit veriyor*, her şeyin düzeleceğine inanımaya çalışıyorum. (s. 226 str. 6)

Bundan dolayı ona hep *minnet duyacağım.* (s. 226 str. 19)

Aynı yemeği yiyip aynı şarkılarla içleniyor, aynı batıl itikatları paylaşıp, *gece oldu* mu aynı rüyaları *görebiliyorsak* neden beraber yaşayamayalım? (s. 226 str. 22-23)

Şayet Hıristiyanlıkla Müslümanlık arasında bir sınır kapısı varsa, bunun her iki taraftaki bağnazların *iddia ettiği* gibi geçilmez bir hudut olduğunu sanmıyorum. (s. 226 str. 28)

Mevlâna gibi meşhur bir bilgenin karısı olunca herkes sanıyor ki âlimlere fazla *kıymet veriyorum* ama öyle değil. (s. 226 str. 30)

Hocalar bazen anlaşılması o kadar *güç laflar ediyorlar* ki ne dediklerini *takip edemiyorum.* (s. 227 str. 1, 2)

Müslüman âlimler Teslis'i *kabul* ettikleri için Hıristiyanları yeriyor; Hıristiyan âlimler ise "Kuran kusursuzdur" dedikleri için Müslümanları. (s. 227 str. 2-3)

Hâlbuki din bilgileri aralarında *tartışadursun*, Anadolu'da yaşayan sıradan Hıristiyanlarla sıradan Müslümanların ortak yanları öyle çok ki. (s. 227 str. 6)

Diyorlar ki Hıristiyanlığa dönen bir Müslüman için en zoru Teslis'i *kabul* etmekmiş. (s. 227 str. 11)

Müslümanlığa geçerken bunu baştan *kabul* ettim. (s. 227 str. 16)

Benim esas zorlandığım husus Meryem'i *terk* etmek oldu. (s. 227 str. 17)

Meryem'e *dua* etme arzumun önüne geçmekte zorlanıyorum. (s. 227 str. 23)

Keşke derdimi kocama *açabilsem*, ama nasıl? (s. 227 str. 30)

Demek şu hayatta bir erkekle aynı çatı altında yaşamak, aynı yatağı paylaşıp gene de ona *hasret* kalmak mümkünmüş. (s. 228 str. 1-2)

Aynı yastığa *baş* koyduğun kocan bir sabah aniden bir yabancıya *dönüşebilirmiş*. (s. 228 str. 4, 5)

Öyle insanlar var ki, her Ramazan sektirmeden *oruç tutar*, her bayramda günahlarının kefareti için kanlı koyun keser, hacca umreye gider, günde beş vakit alını secdeye değer ama yüreğinde ne sevgiye yer vardır, ne merhamete. (s. 228 str. 9)

Sevmeden ve sevilmeden, habire bir şeylere söylenip homurdanarak *iman* etmek mümkün mü? (s. 228 str. 14)

İnsan aşkla ve aşta *iman* etmeli; damarlarında gürül gürül *hissederek* Allah ve insan sevgisini! (s. 228 str. 16, 17)

O yüzden şöyle dememiş mi: "Ne yer ne gök *kucaklayabilir* beni. Ancak ve ancak inanan kullarımın yüreğine *sığabilirim*." (s. 228 str. 22, 23)

Vah ki vah o budalaya, Allah'la *pazarlık* etmeye kalkar. (s. 228 str. 24)

Yani sen şimdi her türlü art niyeti aklından geçir; onun bunun dedikodusunu yap, kuyusunu kaz; karısının kızının namusuna *dil uzat*; elin işte olsun, gözün oynaşta; camiden çıkar çıkmaz kıldığın namazı unut; sonra da iki koyun kesmekle, dört *dua ezberlemekle* her şey *halloldu zannet*! (s. 228, 229 str. 27, 1, 2)

Boş yere *abdest* almakla uğraşma, eğer kalbini temizlemeyi bilmiyorsan evvela. (s. 229 str. 2-3)

Benim Rabbim tüccar değil ki, senin gibilerle *ticaret* yapsın! (s. 229 str. 4-5)

Nasıl başka insanlar hakkında dedikodu *yapabilirim* ki, Allah'ın her an her şeyi duyduğuna inanıyorsam şayet? (s. 229 str. 14-15)

Dizlerim kopup dermanın kalmayınca, nefesim kesilip kalbim atmayınca dek O'nu *hamd etmek için şarkı söyleyip, dans edeceğim*. (s. 229 str. 17-18)

Çember olup döneceğim. (s. 229 str. 18)

Madem ki Ruhundan ruh üfledi bana, ben de her nefeste O'nu *yad edeceğim*. (s. 229 str. 20)

Sonsuzlukta bir zerre, aşta habbe ve O'nun *imar ettiği muntazam yapının tozunun tozu olana* dek nefsimi *tuzla buz edeceğim*. (s. 229 str. 21, 22)

Sadece bana verdiği şeyler için değil, benden esirgedikleri için de *şükredeceğim*. (s. 229 str. 24)

Çünkü sadece O bilir benim için neyin *hayırlı olduğunu*. (s. 229 str. 25)

Yirmi Dördüncü Kural: Madem ki insan eşref-i mahlûkattır, yani varlıkların en şerefli, attığı her adımda Allah'ın yeryüzündeki halifesi olduğunu hatırlayarak, buna yakışır soylulukta *hareket etmelidir*. (s. 229 str. 29)

İnsan *yoksul düşse, iftiraya uğrasa, hapse girse*, hatta *esir olsa* bile, gene de başı dik, gözü pek, gönlü emin bir halife gibi davranmaktan *vazgeçmemelidir*. (s. 229 str. 29-20, 30, 32)

Kendilerini Allah Aşkı'nda *yok edeceklerine*, nefisleri ile *cihada gireceklerine* o mutaassıplar habire başkalarıyla dövüşüp, nesilden nesile, dalga dalga korku saçarlar. (s. 230 str. 4, 5)

Hakk'ın onlar için *öç almasını* isterler. (s. 230 str. 12)

Herkese durmadan nutuk atarlar: “Mahşer günü geldiğinde kıldan ince, kılıçtan keskince Sırat Köprüsü'nden geçmeye *mecebur kalacağız*. Köprüyü geçemeyen günahkârlar alttaki cehennem çukurlarına düşüp zebaniler elinde ilelebet *azap çekecek*. Faziletli yaşam sürenlerse köprünün öbür ucuna varıp hurmalarla, hurilerle mükâfatlandırılacak.” (s. 230 str. 22-23, 24)

Ne vakit birileriyle *kavgaya tutuşsak*; nefrete, hasede ve kine bulaşsak, tepetaklak cehenneme *düşüveririz*. (s. 230-231 str. 32-1, 2)

Geçmişte çok kötü bir günah işlemiş, şimdi de vicdanı aç bir fare gibi beynini kemiren bir adamın çektiği azaptan daha beter cehennem *olabilir mi?* (s. 231 str. 5)

Ya da insanlığa maddi manevi hayrı dokunan, *kalp kırmak yerine kalp onaran*, sonsuz bir muhabbet zincirinde *halka olmayı* başaran ve kâinatın sırlarına parmaklarının ucuyla dokunan kişinin doyunluğundan öte cennet mi var? (s. 231 str. 7, 8)

Aşk'ın hayatımızdaki varlığını da yokluğunu da dosdoğru *yaşayabileceğin* tek zaman şu andır. (s. 231 str. 12)

Âşıklara ne cehennemde *azap çekme* korkusu ne cennette ödüllendirilme arzusu *rehberlik eder*. (s. 231 str. 13, 14)

Âşık olunca anlarsın. (s. 231 str. 19)

Aşkta *yok olunca* zahiri tarifler, zihinlerdeki kategoriler *buhar olur* uçar. (s. 231 str. 23)

Mevlâna, “Benden *şair olmaz*, zaten pek *şiir sevmem*” diyor. (s. 232 str. 4)

Ella her ne kadar romanı hakkındaki düşüncelerini Aziz’le paylaşmaya *can atsa* da bunun *profesyonelce olmayacağını* düşüncesiyle kendini tutmuştu. (s. 232 str. 16)

Ama haziranın on ikisinde öyle bir şey oldu ki iş ve aşk arasına çektiği sınırı *ihlal etti*. (s. 232 str. 23)

Doğrusu Ella yazıştığı insanın neye benzediğini bilmemekten ayrı bir *keyif almıştı* ilk başlarda. (s. 232 str. 28)

Bu çağda, her şeyin *görüntü odaklı* olduğu bir dünyada insanın tipini bilmeden bir başkasıyla *dostluk etmesi*, hele hele yakınlaşması mümkün müydü? (s. 233 str. 6, 8)

Sonunda Ella damdan düşer gibi bir gün Aziz’e eski bir fotoğrafını *yollayıverdi*. (s. 233 str. 10)

Parmakları sıkı sıkıya yapışmıştı köpeğin tasmaına, ondan *güç alırcasına*. (s. 233 str. 14)

Ya da en azından böyle *hissedi*yordu Ella. (s. 233 str. 17)

Ella fotoğraftaki adamın her ayrıntısını *içine çekerken*, onu bir yerden tanıdığı hissine kapıldı. (s. 234 str. 1)

Romanda Rumi ile tanışmak için Konya’ya gitmeden evvel Şems nasıl *tarif edilmişse* Aziz de aynen öyleydi; en azından sima olarak. (s. 234 str. 7)

Ella çok *merak etmişti*: Acaba Aziz Zahara kitabındaki baş karakteri bilerek mi kendine benzetmişti? (s. 234 str. 8)

Tanrı nasıl insanları kendi suretinde yaratmışsa bir edebiyatçı olarak Aziz de karakterlerini kendi suretinde yaratmayı istemiş *olabilirdi*. (s. 234 str. 11)

Ama bir başka olasılık daha vardı: Ya hakiki Şems-i Tebrizî romanda *tarif edildiği* gibiyse? (s. 234 str. 13)

Ella bu açmaza kafa yordukça, Tebrizli Şems ile Aziz Z. Zahara arasında basit bir edebi oyunun ötesinde bir yakınlık *olabileceğinden* şüphelenmeye başladı. (s. 234 str. 18)

Keşfettiği benzerlik Ella’da beklenmedik iki etki yarattı. (s. 234 str. 19)

İlk olarak Aşk Şeriatı’nı sırf hikâye açısından değil de farklı bir gözle; Şems-i Tebrizî’de gizlenmiş olan Aziz’i, yani baş karakterde gizlenen yazarı bulmak amacıyla yeniden okumaya *karar verdi*. (s. 234 str. 23)

Zihnini *meşgul eden* bir şey daha vardı: Arzu! (s. 234 str. 30)

Bir erkeği arzulamayalı, kendini kadın gibi *hissetmeyeli* o kadar uzun zaman olmuştu ki bu duygunun neye benzediğini bile unutmuştu. (s. 234 str. 31)

Belki de bu yüzden kendiyile yüzleşmekte bu kadar *geç kalmıştı*. (s. 235 str. 1)

Öyle beklenmedik, o kadar *rahatsız edici* bir arzuydu ki bu, dizüstü bilgisayarını çarçabuk kapadı. (s. 235 str. 5)

Bu sebeptendir ki *hayatta kalmak* için tek kaide var: Hasmından daha kurnaz ve daha *kudretli* olmak! (s. 235 str. 22, 23-24)

Beş sene önce Cengiz Han'ın barış antlaşması için yolladığı yüz elçi birden katledilince işler *sarpa sardı*. (s. 235 str. 29)

Cengiz Han öfkeden *küplere binip*, İslam'a *savaş açtı*. (s. 235, 236 str. 29, 1)

Tek bildiğim Moğolların Horasan'ı dörtlüyle *tarumar ettiği* beş sene içerisinde taş üstünde taş, omuz üstünde baş kalmadığı. (s. 236 str. 4)

Yetmezmiş gibi Köseadağ'da Selçuklu ordusuna *galebe çalıp*, Koca Sultanı *haraç vermeye*, kendilerine *biat etmeye* zorladılar. (s. 236 str. 6, 7)

Harp sanatını *hatmetmişler*: Her biri farklı amaca *hizmet eden* envai çeşit silah kullanıyor; her bir neferi *çevşenler kuşanmış*; *şesber*, *teber*, *şimşer* ve *kargayla donanmış*. (s. 236 str. 12)

Bir de zırh delen, bariyerleri geçen, zehir saçan, bedendeki en sert kemiği dahi *kırabilen* okları var. (s. 236 str. 15-16)

Savaşta maharetleri öyle gelişmiş ki önlerine çıkanı *ezip geçtiler*. (s. 236 str. 18)

Buhara gibi yaşlı şehirler bile *viraneye dönüştü*. (s. 236 str. 18-19)

Her yandan düşmanlar tarafından kuşatılmışken barıştan ve huzurdan *dem vurmak* neyimize? (s. 236 str. 22)

Evvelden iyi âlim *olabilir* ama bu günlerde kâfir Şems'in dümen suyunda. (s. 236 str. 25)

İslam düşmanları heyula gibi başımıza dikilmişken Rumi gençlere ne *nasihat* veriyor? (s. 236 str. 27-28)

Mevlâna'nın cevabı hazır: *Sabrederek*. (s. 237 str. 2)

Demiş ki peygamber halefi, *eshâb-ı kirâmdan* damadı Hazreti Ali bir gün bir kâfirle meydanda *cenk ediyormuş*. (s. 237 str. 25)

Hazreti Ali hemen kılıcını bırakmış, derin bir *nefes* alarak *yürüyüp gitmiş*. (s. 237 str. 28)

Hazreti Ali'nin *peşinden koşup*, “dur bi dakika! Neden beni *serbest bıraktın?*” diye sormuş. (s. 237 str. 29, 30)

Nefsim *tahrik oldu*, *intikam almak* istedim. (s. 238 str. 2)

Şayet seni öldürseydim nefsim *yenik düşmüş olurdu*. (s. 238 str. 3)

Ali böylece adamı *azat etmiş*. (s. 238 str. 5)

Peki onca laf salatasının altında ne *telkin ediyor*? (s. 238 str. 9)

Aman siz hep *alttan alın, yumuşakbaşlı olun*. (s. 238 str. 11)

İster *kâfir olsun* ister başkası, kimse tüküremez benim suratıma. (s. 238 str. 13)

Alışkanlıklara *ayak uydurur*, tekrarlara kapılırsın. (s. 239 str. 21)

Var olanı değil, sende *eksik olanı* gösteren sihirli bir aynadır o. (s. 240 str. 4)

Ve sen bunca zaman aslında hep bir eksiklik duygusuyla yaşadığını, bilmediğin bir şeye *hasret çektiğini* anlarsın. (s. 240 str. 6-7)

Sana içindeki boşluğu gösteren bu kişi bir pir, üstâd, arkadaş, yoldaş, eş ya da bazen bir çocuk *olabilir*. (s. 240 str. 9)

Önemli olan seni tamamlayacak ruhu bulmandır. (s. 240 str.9)

Her peygamberin verdiği öğüt aynıdır: Sana *ayna olacak* insanı bul! (s. 240 str. 11)

Önem verdiği her kavrama bir tanım bulur. (s. 240 str. 13-14)

“Şimdiye değin sorgusuz sualsiz *sahip çıktığın* her tanım baştan yazılacak” der. (s. 240 str. 19)

Emin olduğum her bilgiyi sildi, beni hoceyken yeniden talebe hâline getirdi. (s. 240 str. 21)

Nasıl *hissettiğini* anlamlarını beklersin. (s. 240 str. 24)

Tarifi olmayanı nasıl *tarif etmeli*? (s. 240 str. 28)

Maalesef çoğu kimse kulaktan dolma bilgilerle *hareket edip* başkalarını yargılıyor. (s. 240 str. 33)

Serkeş, başıbozuk, ne yapacağı *belli olmayan*, *güven telkin etmeyen* biri. (s. 241 str. 2)

Yalan dolana ve dalavereye *alışkın olanlar* Şems’in sivri ve dürüst dilini *takdir etmekte* zorlanıyor. (s. 241 str. 3, 4)

Kimsenin ardından *dedikodu yaptığı* görmedim. (s. 241 str. 7)

Benim için Şems koskoca kâinatı *çekip çeviren* tılsımın *zuhur etmiş hâli*. (s. 241 str. 8)

Mecnun’un Leyla’yı delidivane sevdiğini duyan Halife Leyla’yı pek *merak edermiş*. (s. 241 str. 18)

“Mecnun’u bu kadar *mest ettiğine* göre bu Leyla çok özel bir kadın olmalı” dermiş kendi kendine. (s. 241 str. 19)

“Evet, ben Leyla’yım ama sen Mecnun değilsin ki” diye *cevap vermiş*. (s. 242 str. 1)

Sen beni bir de Mecnun’un gözlerinden *görebilsen*. (s. 242 str. 2)

Peki, Halife Harun Reşit’in anlayamadığı şeyi ailem, dostlarım, talebelerim *anlayabilir mi*? (s. 242 str. 5)

Şems'in ne kadar özel bir insan olduğunu göremeyenlere onu nasıl *tarif edebilirim?* (s. 242 str. 6)

Âşık olmayana aşk kuru bir kelimedenden ibaret. (s. 242 str. 10)

Âşık olmayan bunu anlayamaz, olansa anlatamaz. (s. 242 str. 11)

Öyleyse nasıl söze *dökülebilir* aşk, kelimelerin hükmünü yitirdiği yerde? (s. 242 str. 12)

Kendimi *ihmal edilmiş hissediyorum* ama gene de ona kırgın değilim. (s. 242 str. 22-23)

Belki Rumi'yi ona kızamayacak kadar çok sevdiğimden, belki de Şems-i Tebrizî'nin nasıl bir albenisi, cazibesi, *cezbesi olduğunu anlayabildiğimden*. (s. 242 str. 25)

Günebakan çiçeği güneşi nasıl *takip ederse*, Rumi'nin nazarı daima Şems'in üzerinde. (s. 242 str. 27)

Muhabbetleri öyle derin, öyle bariz ki, insan yanlarında kendini fazlalık gibi *hissediyor*. (s. 242 str. 29)

Evdeki herkesin bu durumdan *memnun olduğunu* söyleyemem. (s. 243 str. 1)

Bizden Mevlâna'yı çaldığı için onu *affedemiyorum*. (s. 243 str. 19)

Onu daha yakından tanımaya *can atıyor*. (s. 243 str. 11)

Ama madem şimdi bir hocam yoktu, madem *altüst olmuştu* hayatımız, bir sıra gözetme gereği duymadım. (s. 243 str. 17)

Bu yüzden rastgele bir sayfa açtım ve parmağımı koyduğum yere *denk gelen* ilk ayeti okudum. (s. 243 str. 19)

Ayeti bir kez daha okurken, gidip Efendi babamdan *yardım istemek* geldi aklıma. (s. 243 str. 23)

“Şey... *afedersin...*” dedim heyecandan kekeleyerek. (s. 243 str. 32)

Şems kendi kendine konuşurcasına, mırıl mırıl *cevap verdi*: “Kuran taze bir gelin gibidir Kimya. Onu okumak isteyen kişi yanına itinayla yaklaşmazsa, o da kapanır, katiyen açmaz peçesini.” (s. 244 str. 6)

Ne demek istediğine *kafa yorarken* Şems aniden *soruverdi*: “Hangi sûreymiş takıldığın?” (s. 244 str. 10, 11)

Bazı yerlerde erkeklerin kadınlara *üstün olduğu* yazılı. (s. 244 str. 13)

Hatta kocaların karılarını *dövebileceğini* söylüyor. (s. 244 str. 14)

Şems öyle abartılı bir hayretle *tepki vermişti* ki ciddi mi yoksa alay mı ediyor anlayamadım. (s. 244 str. 16)

Allah'ın korumasını *emrettiği* şeyleri, kocalarının yokluğunda da korurlar. (s. 244 str. 24)

Serkeşlik etmelerinden *endişe* ettiğiniz kadınlara gelince; önce kendilerine *nasihat edin*, sonra yataklarında yalnız bırakın, yine dinlemezlerse dövün. (s. 244 str. 25, 26)

İtaat ettikleri hâlde onları incitmek için *bahane* aramayın. (s. 244 str. 27-28)

Şundan ki, Allah, insanların bazılarını bazılarından *üstün* kılmıştır ve erkekler mallarından bol bol harcamışlardır. (s. 245 str. 2)

Sadakatsizlik ve iffetsizliklerinden korkutuğunuz kadınlara önce *öğüt* verin, sonra onları yataklarında *yalnız bırakın* ve nihayet onları evden çıkarın / buldukları yerden başka yere gönderin! (s. 245 str. 6, 7)

“Bir nehre uzaktan bakınca insan *zanneder* ki tek bir akıntı var” dedi Şems. (s. 245 str. 25)

Ama *suya daldın* mı birden *fazla* olduğunu anlarsın. (s. 245 str. 26)

Kıyıya yakın yüzmeyi sevenlere Kuran’ın zahiri katmanı *kâfi* gelir. (s. 246 str. 9)

“Peki ya diğer akıntılar?” diye *soracak* oldum. (s. 246 str. 13)

İnsan, şuurunu genişledikçe kitaba daha çok *vâkıf* olur. (s. 246 str. 19)

Onu dinlerken kendimi hem bomboş *hissediyor*, hem doluyorum. (s. 246 str. 21)

Tasavvufta fena ve beka, kadınlık ve erkeklik hâllerine *tekabül* eder. (s. 246 str. 26)

Ne zaman ki ikisine de *kuçak* açarız, *barışık* ve *bütünleşmiş* oluruz. (s. 246 str. 29)

Şems bir sır paylaşırcasına *göz kırparak*, “Bilhassa onlarda olur Kimyacım” dedi. (s. 247 str. 5)

Yanımdayken hem gençliğimi *hissediyor*, hem anaç duygularla doluyordum. (s. 247 str. 13)

“Artık gitsen *iyi* olur can Kimya “ dedi kısık bir sesle. (s. 247 str. 24)

İsmimi hüznünlü bir kelime gibi *telaffuz* etmişti. (s. 247 str. 25)

Ancak odama dönüp döşeğe sırtımı dayadığımda, gözlerimi tavana dikip, acaba Şems beni öpseydi nasıl olurdu diye heyecan içinde düşünürken *şafak* attı. (s. 247 str. 30)

Bir daha *geri gelebilirler* miydi? (s. 248 str. 1-2)

Biraderimin hâllerinden *endişe* etmeye başladım. (s. 248 str. 5)

Âdeta çatacak yer, *kavga* edecek hasım arıyor. (s. 248 str. 9)

Daha bu sabah ağzının yanında yeni bir kırışıklık *fark* ettim, sürekli dudağını büzdüğünden olacak. (s. 248 str. 14)

Kim bilir ne zamandır *ses* etmeden arkamda durup beni izliyordu. (s. 248 str. 18)

Tüm sohbetlerini *temize* çekip kopyalamak niyetindeyim. (s. 248 str. 21)

Babamız *ders* vermeyi de, vaazları da bıraktı. (s. 248 str. 23)

Tüm mesuliyetlerini bir *kenara* attı. (s. 248 str. 25)

Zamanı gelince eminim yeniden *ders* vermeye başlar. (s. 248 str. 27)

Sen kendini kandırmaya *devam et*. (s. 248 str. 28)

Adam sözde *abdal* olacak, evimize *kök* saldı. (s. 249 str. 1)

Alaaddin alaylı bir edayla güldü, benim de ona *eşlik* etmemi bekler gibiydi ama ben ağzımı açmayınca, susup sinirli sinirli odada *volta* atmaya başladı. (s. 249 str. 2, 4)

“Dedikoduları aldı başını gitti. Elalemin ağzı torba değil ki büzesin” diye *devam etti*. (s. 249 str. 6)

En yakın arkadaşlarının ağızlarını aramış ama onlardan da *bilgi* alamamıştım. (s. 249 str. 17)

Ama evimizde misafirdir, *hürmet* etmek gerekir. (s. 249 str. 19)

Hem sen neden elalemin dediğine *kulak* asıyorsun? (s. 249 str. 20)

Pireyi deve yapmanın anlamı yok. (s. 249 str. 20)

Bu sözler ağzımdan çıkar çıkmaz *pişman* oldum. (s. 249 str. 21)

Nasıl bu kadar *kör* olabilirsin? (s. Str.249 str. 25)

Babamın kelimelerinin suretini çıkartıp, bu sayde ömürlerinin uzamasına *yardımcı* olduğumu düşünmekten *mutlu* oluyordum. (s. 249 str. 28)

Aradan bir asır geçse bile insanlar babamın öğretilerini okuyup *feyz* alabileceklerdi. (s. 249 str. 30)

Alaaddin kızgındı babama; kendisini yeterince koruyup kollamadığını düşünüyor ve tüm itibarına rağmen, annemizi genç yaşında *alıp götür*en ölüm karşısında *çaresiz* kalmış olmasını kabullenemiyordu. (s. 250 str. 4, 5)

“Herkes diyor ki Şems babamıza *büyük* yapmış” diye mırıldandı Alaaddin. (s. 250 str. 7)

Ortalığa *dehşet* saçmak için nüfuzlu kimseleri *hedef* seçer, kurbanlarını uluorta katlederlerdi. (s. 250 str. 13)

Ve selahaddin Eyyubi, yani Haçlılara karşı cesaretle savaşıp Kudüs’ü *geri alan* ve kimseden korkusu olmayan o muhteşem kumandan, Haşhaşilerle mücadeleye *cesaret* edememiş, *alttan almıştı*. (s. 250 str. 18, 19, 20)

Alamud Kalesi’nden gizlice çıkmış ve gittikleri her yere bela götürmeye *ant* içmişler. (s. 250 str. 28)

Hayal ürünü suçlama ve entrikalara kendini öyle kaptırmıştı ki anlattıklarının heyecanından yanakları *al al* olmuştu. (s. 251 str. 3)

Onunla konuşurken daha *dikkatli* olmam gerektiğini *fark* ettim. (s. 251 str. 4, 5)

Bu tür rivayetleri *ciddiye* alma. (s. 251 str. 6)

Sanki, Şems’e *kıymet* vermem zayıflık ve pısrıklıktı, babamızın gözüne girmek için her şeyi *görmezden gelip* yaltaklanıyordum ona göre. (s. 251 str. 15, 17)

Keşke ağlayıp *feryat edebilseydi*. (s. 251 str. 26)

Keşke her şeyi bu kadar *içine atmasaydı*. (s. 251 str. 27)

“Hatırladın mı bir keresinde sokakta çocuklarla *kavgaya tutuşmuşsun?*” diye sordum. (s. 251 str. 28-29)

Alaaddin’in yüzü aydınlandı ama *cevap vermedi*. (s. 251 str. 32)

Geçen gün helva *ikram etmek için* yanlarına gittiğimde öyle ateşli konuşuyorlardı ki beni *fark etmediler* bile. (s. 252 str. 12-13, 14)

İster muhteşem bir ziyafet hazırlayayım, ister kuru ekmek *ikram edeyim*, hep aynı ifadeyle *teşekkür eder*. (s. 252 str. 17)

Şems dediklerime *hak vermiş* gibi hafifçe başımı salladı. (s. 252 str. 26)

Dışarı koşunca tuhaf bir manzaraya *şahit oldum*. (s. 253 str. 4-5)

Kocamın en sevdiği kitapları tek tek *mahvediyordu!* (s. 253 str. 15)

Vaktiyle sırf kitaplarının tozunu aldım diye beni azarlayan adam gitmiş, onun yerine, tüm kütüphanesini *mahveden* deliyi kenardan izleyen biri gelmişti. (s. 253 str. 23)

Şems bana *yanıt vermedi*, başını Rumi’ye çevirdi. (s. 253 str. 29)

Rumi dudaklarını büzdü, belli belirsiz gülümsedi ama susmaya *devam etti*. (s. 254 str. 2)

Bu sabah *şafak söker* sökmez Şems’le evden ayrıldık. (s. 254 str. 21)

Bir süre çayırın, vadilerin, pınarların arasında doludizgin *at sürüp* ılık meltemin yüzümüzü okşamasıyla keyiflendik. (s. 254 str. 22-23)

Ardından Şems atının dizginlerine asıldı, uzakta bir meşe ağacına *işaret etti*. (s. 254 str. 28)

Berberce o ağacın altına oturduk, *eflatuna çalan* semayı *seyredaldık*. (s. 254 str. 28-29)

Uzaktan sabah ezanı okununca Şems hırkasını yere serdi; yan yana *namaz kıldık*. (s. 255 str. 1)

Namaz sonrası *dua ederken* sadece kendimiz için değil, bütün insanlık için güzellikler diledik. (s. 255 str. 2)

Unutma ki dünyanın öte ucunda tek bir insanın kederi, tüm insanlığı *mutsuz edebilir*. (s. 255 str. 8)

Ve bir kişinin saadeti, herkesin yüzünü *güldürebilir*. (s. 255 str. 9)

Vaazlarının kedere *deva olduğunu* duymuş. (s. 255 str. 12)

Ama o günler çok *geride kaldı*. (s. 255 str. 14)

Artık içimden ne *vaaz vermek* geliyor, ne *hitap etmek*. (s. 255 str. 14, 15)

Eskiden *Vaaz Veren Akıl* idin. (s. 255 str. 17)

Ne *kast ettiğini* anlayamadım, sormadım da. (s. 255 str. 19)

Şems kırık bir sesle, “Arzın her yerinde insanlar *bahtiyar olmaya can atıyor* ve tamamlanmak istiyor ama manevî bir rehberden mahrumlar” dedi. (s. 255 str. 24, 25)

Senin kelimelerin onlara *yardım edecek, ışık tutacak*. (s. 255 str. 26, 27)

Şems itirazıma *aldırış etmeden devam etti*. (s. 255 str. 30)

Sarhoşları, dilencileri, hırsızları, fahişeleri, kumarbazları... *teselli bilmezleri, ihmal edilmişleri, yaftalanmışları*. (s. 256 str. 4)

Allah’ın yarattığı her mahlûku *sevebilir* miyiz? (s. 256 str. 5)

Önce ağır ağır, rikkat ve dikkatle, sonra kendisinden geçerek, hızlanan bir ezgiye *eşlik* edencesine, insanüstü bir kudretle döndü, döndü. (s. 256 str. 19)

Bu fevkalade raksı izlerken, gözyaşlarıma *hâkim* olamadım. (s. 256 str. 22)

Doğu’dan, Batı’dan, Kuzey’den ve Güney’den yüzünü dahi görmemiş insanlar senin kelimelerinden ilham, feyiz ve *cesaret* alacak. (s. 256 str. 28)

Bir uğursuz *sessizlik* oldu. (s. 257 str. 4)

“Ne var?” diye üstleyince en sonunda bir *itirafta bulunur* gibi zorlukla konuştu. (s. 257 str. 6)

Sana bu yolda sonuna kadar *yoldaş* olayım isterim ama yapamam. (s. 257 str. 7)

Apansız bir yel bizden yana esti, hava aniden soğudu; o an, oracıkta, bıçakla kesilmişçesine güz mevsimi *sona erdi*. (s. 257 str. 13)

İşte o an ilk kez, Şems’in bir gün beni *terk edip* gideceği düşüncesi olanca karanlığıyla aklımdan geçti. (s. 257 str. 15)

Babamla Şems arasındaki manevi bağın ne kadar *kuvvetli* olduğunu anlamıyorlar. (s. 257 str. 25)

Hazreti Musa efsanevi bir komutan, kanuni sıfatına layık biri olmanın yanı sıra günün birinde *peygamber* olacak kadar da mümtaz bir adammış. (s. 258 str. 2)

Ama bir gün gelmiş, manevi gözünü açacak bir dosta *ihtiyaç* duymuş. (s. 258 str. 3-4)

Böyle birini bulmak için *dua* etmiş. (s. 258 str. 4)

Nihayet duası *kabul* olduğunda, bu dost zorda ve darda olana koşan Hızır’dan başkası değilmiş. (s. 258 str. 5)

Sen seyahatlerimde bana katılmak istediğini söylüyorsun ama bunu tek bir şartla *kabul* ederim: Yaptıklarımı sorgulamayacaksın. (s. 258 str. 9)

Soru sormadan benimle *gelebilir*, bana *güvenebilir* misin? (s. 258 str. 10)

Böylece *yola* düşmüşler, şehir şehir gezmişler. (s. 258 str. 14)

Dilini tutamamış, çaresizce sormuş: “Niçin yapıyorsun bunları? Hiçbir *anlam* veremiyorum.” (s. 258 str. 19)

“Bana verdiğin söze ne oldu Musa? Sana demedim mi bana *soru sorma* diye” demiş Hızır. (s. 258 str. 21)

En nihayetinde Hızır durup başından beri yaptığı her işi tek tek sebebiyle *izah* etmiş. (s. 258 str. 24)

Başkalarına *hoş görünmek* için azıcık *çaba göstermediği* gibi habire birilerinin bam teline basıyor. (s. 259 str. 1)

Ahaliden kim babamı görmek istese Şems önüne çıkıp bir sürü *soru soruyor*. (s. 259 str. 5)

Sen ne *hediye getirdin* Efendi Mevlâna’ya? (s. 259 str. 19)

Ben onun yoluna *baş koydum*. (s. 259 str. 21)

Ne diyeceğini bilemeden *kalakaldı*. (s. 259 str. 23)

“Bu kadar çok insan tarafından *yanlış anlaşılma* seni üzmüyor mu? Sana *düşmanlık* etmelerine hakikaten aldırıyor musun?” diye sordum. (s. 259 str. 25, 26)

“Benim hiç düşmanım yok ki” dedi *omuz silkerek*. (s. 259 str. 28)

Yirmi Yedinci Kural: Şu dünya bir dağ gibidir, ona nasıl seslenirsen o da sana sesleri öyle *aksettirir*. (s. 260 str. 2)

“Ama insanlarla tartışıyor, hatta *kavga ediyorsun*” dedim. (s. 260 str. 9)

İyi ama sonra senin hakkında ileri geri bir sürü *laf ediyorlar*. (s. 260 str. 12)

Hatta iki erkek bu kadar yakın *dost olamaz*; olursa ortada ağza alınmayacak bir düşkünlük vardır diyenler bile çıkıyor. (s. 260 str. 13)

Şems bunu duyunca sessiz bir *ah etti* ve sonra bana bir hikâye anlattı. (s. 260 str. 17)

Tam suyu geçecekler, az ötede korkudan *tir tir titreyen* yapayalnız ve gencecik bir kadın görmüşler. (s. 260 str. 21)

Birkaç saat böyle *surat astıktan* sonra suskunluğunu bozup şöyle demiş: “Ne demeye o kadına *yardım ettin*? Bir de üstelik ona dokundun. Seni *ayartabilirdi!* *Baştan çıkarabilirdi!* Erkekle kadın böyle *temas etsin*, olacak iş mi! Ayıp yahu! Olmaz, bize yakışmaz!” (s. 260 str. 28, 29, 30, 31)

Zihinlerini zanlarla doldurur, sonra da bunca ağırlığın altında *eziliverirler*. (s. 261 str. 8)

Bir önceki mesajında demişsin ki, “Romanını iki kez okuduktan ve Şems ile aranda bunca benzerlik gördükten sonra hayat hikâyesini *merak* etmeye başladım. Bana nasıl *Sufi olduğunu* anlatır mısın?” (s. 261 str. 15, 16)

Çocukluğumdan kalan en belirgin hatıralar balıkçı tekneleri, *bel vermiş* ağlar arasından yeşil yılanlar gibi sarkan şerit şerit yosunlar, kumsal boyunca solucan didikleyen çulluklar, beklenmedik yerlerde *boy veren* yabani çiçekler, denizin keskin ve tuzlu kokusu, yemyeşil

dağlar ve bir de savaş sonrası Avrupa'ya *hâkim olan* alışılmadık sükûnet... Ben bunların arasında büyüdüm. (s. 261 str. 22, 25, 28)

Çoğu gün bir ağaca tırmanır, manzarayı *seyredalar*, tüm hayatımı burada geçirmeyi planlardım. (s. 262 str. 11)

Fotoğrafçılık kursuna *kaydoldum*, ilk başta *hobi olarak* başlayan bu uğraşın ömür boyu süren bir *tutku olacağını* biliyordum. (s. 262 str. 19, 20, 21)

Kendi kendime *söz verdim*: Onu dış dünyanın hoyratlığından da, kendi içindeki yıkıcı damardan da koruyacaktım. (s. 263 str. 19)

Bana *sadık olduğunu* da sanmıyorum. (s. 263 str. 22)

Margot burada biraz durdu; kendini siyasi yahut ekonomik nedenlerden ötürü Avrupa'ya *iltica edenlere* yardıma adadı. (s. 263 str. 30)

Mültecilerin ihtiyaçlarına odaklı bir sivil toplum örgütünde çalışarak dünyanın en belalı köşelerinden kaçıp Hollanda'ya sığınan ailelere *rehberlik ediyordu*. (s. 263-264 str. 33-1)

Güçlü olmak istiyordum. (s. 264 str. 11)

İki sene içinde *çocuk yapacaktık*. (s. 264 str. 13)

Hiçbir şeyin yanlış gitmesine *ihtimal vermiyordum*. (s. 264 str. 20)

Şimdi bu satırları yazarken inanması *zor geliyor*. (s. 264 str. 21)

Yalnız sağlıklı şeyler yer, düzenli *egzersiz yapar*, her türlü kötü alışkanlıktan uzak dururdu. (s. 264 str. 25-26)

Bir gece sığınma *talep eden* bir Rus gazeteciye ziyarete gitmişti. (s. 264 str. 30)

Dönüşte otobanın ortasında arabası *arıza yapmış*. (s. 264 str. 31-32)

Sevdiğim kadını *kaybedince* ağır bir dönüşüm geçirdim. (s. 265 str. 8)

Hünsa patron artık hiçbir yere gitmeme *izin vermiyor*. (s. 265 str. 24)

Diğer kızlar görünüşümden *şikâyet ediyor*; müşterileri kaçırıyormuşum. (s. 266 str. 2)

Erkeklere *çekici görünmekten* bıktım, yıprandım. (s. 266 str. 4)

Kimse beni *çekici bulmasa* keşke, sessizce çürüsem bir köşede. (s. 266 str. 5)

Ben kafamdan bunları *geçiredurayım*, evvelsi gün akşam bir müşterinin ısrarla beni görmek istediğini söylediklerinde şaşırıdım. (s. 266 str. 6)

Senin yaptığın *acayip olmuyor* da benim buraya gelmem mi tuhaf! (s. 266 str. 15-16)

“O günü bana hatırlatma. Senin yüzünden *linç edilecektim*. Herkesi bana karşı kışkırttın. Sen bu kerhanenin gediklisi değil miydin? Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu!” dedim ve hemen ardından ekledim: “Eğer bugün hayattaysam, canımı Şems'e borçluyum. Allah ondan bin kere *razı olsun*.” (s. 266 str. 17, 21)

“Orospunun *kefil* olduğu adamdan kime hayır gelir?” dedi Baybars pis pis sırtarak. (s. 266 str. 28)

“Senin aklın fikrin fesatta olduğu için herkesi kendin gibi *zannediyorsun!* Hâlbuki düşündüğün gibi değil” dedim. (s. 266 str. 32)

Diyor ki tek bir kişinin *bedbaht* olması, incinmesi bile bütün şehri etkilemiş. (s. 267 str. 1)
Etim için, benden faydalanmak için değil, bendeki Hakk’ı *görebildiği* için Şems bana elini uzatıyor. (s. 267 str. 4)

Duvarların, kapıların ötesini *görebiliyor*, dilediğinde kendini görünmez *yapabiliyordu*. (s. 267 str. 17)

“*Hazır* olduğunda hiç arkana bakma. Çık git bu kerhaneden” diyordu bana. (s. 267 str. 17-18)
Hayatımda bir annem, bir de Şems bana insanın insanı beklentisiz, karşılıksız ve çıkarsız *sevebileceğini* göstermişti. (s. 267 str. 20)

Ne olursa olsun *bedbin* olmamayı *salık* vermişti. (s. 267 str. 22)

Karamsar olma Çöl Gülü, kendini *tasavvufa* adamak istiyorsan, bu arzunda samimiysen, bil ki karamsarlığa yer yok bizim yolumuzda...kendini çaresiz *hissetme*. (s. 267 str. 22, 23, 25)

Ne geleceğimizi *bilebilir*, ne geçmişimizi *değiştirebiliriz*. (s. 267 str. 31-32)

Ben bunları *zikrederken* Baybars dikkatle her hareketimi, her mimiğimi inceliyordu. (s. 268 str. 1)

Sanki benim göremediğim bir şey vardı da odada, onu *takip* ediyordu. (s. 268 str. 4)

Hatta bilinmeyen bulaşıcı bir hastalıktan *muzdarip* olduğum yalanını bile uydurdum. (s. 268 str. 16)

Bu ota *müptela* olanların zamanla ne hâle geldiklerini de... (s. 268 str. 26)

Bir müddet sabit gözlerle tavandaki örümcek ağlarını *seyretti*. (s. 268 str. 32)

“Cengiz Han öldü. Kemikleri peynir tozu gibi dağıldı ama hayaleti hâlâ Moğol Ordularına *eşlik ediyor*” dedi boğuk bir sesle. (s. 269 str. 3)

Ardından sordu: “Soğuk bir kış gecesi, yüzlerce kişinin ölü ya da yaralı vaziyette yerde uzandığı savaş alanlarında, kimi ruhunu *teslim eder* kimi kenarda can çekişirken, ortalığa tuhaf bir yumuşaklık ve kırılmalık çöker. Aklının hayalinin alamayacağı bir huzur *hâkim olur* her tarafa, bilir misin?” (s. 269 str. 11, 13)

“Ne zaman bir yerde büyük çapta bir felaket yaşansa ve aynı anda çok sayıda insan *can verse*, peşisıra kesif bir *sessizlik olur*. İşte o sessizlik var ya dünyanın en mükemmel sesidir aslında” diye *devam etti* Baybars. (s. 269 str. 16, 17, 18)

“Hazin mi? *Hazin olan* bir şey yok yavru! Bu âlem böyle! Yerse! Büyük balık küçük balığı, zalim mazlumu yer! *Hayatta kalmanın tek yolu var: Savaşmak*” dedi. (s. 269 str. 21, 23)

Hareketlerini yavaşlatmaya çalıştıysam da esrarın ve biranın etkisiyle *çığrından çıkmış* bir hâle gelmişti. (s. 269 str. 31)

Belli ki *tatmin olmamıştı*, aynı hızla sevişmeye *devam etti*. (s. 270 str. 4-5)

Yüzüme som bir nefretle baktı, sanki daha bir dakika önce onu *tahrik eden* bedenim şimdi onu iğrendiriyordu. (s. 270 str. 8)

Ben acele acele kenarda giyinirken, o ağzına biraz daha esrar atıp beni *seyretti*.(s. 270 str. 13)

“*Karar verdim*, bundan böyle başka erkeklere *hizmet etmeyeceksin*. Seni *dost tutacağım*” dedi. (s. 270 str. 13, 14, 15)

Böylesi hassas meseleleri kurnazlıkla *halletmeyi*, “harikasın beyim, seve seve sırf sana çalışırım” deyip erkeklerin sırtlarını sıvazlamayı, “ama beni giydirip kuşatman, çok para harcaman, bilhassa hünsa patronun gönlünü *hoş tutman* gerekir” deyip oltaya getirmeyi bilirim. (s. 270 str. 18, 21)

“İbadete adayacakmış, vay haspa” dedi nihayet *konuşabildiğinde*. (s. 270 str. 30)

Ama sen, beyamcan *sağ olsun*, zabıt olmuşsun. (s. 271 str. 2-3)

“Ne diyorsun sen? Sana *iyi davrandık* diye şımardın bakıyorum” dedi. (s. 271 str. 8)

Ağırlığından kurtulup *yükseliverdi* havada. (s. 271 str. 22)

Bir mekâna, bir adrese, bir bedene *hopsolmamak* nasıl bir lütufmuş meğer. (s. 271 str. 24)

Yeni *harman edilmiş* burçak tarlalarının üzerinden geçtim, köylü kızların mırıldandığı türküleri işittim, gün geceye dönünce peri ışıkları gibi *yanıp sönen* ateşböceklerine gülümsedim. (s. 272 str. 1, 3)

Şimdiyse Hak bana ruhumun uçurtma gibi *süzülebileceğini* göstererek korkmamayı öğretiyordu. (s. 272 str. 14)

Bir Baybars belası yollayarak bin Baybars’la *baş etmenin* yolunu gösteriyordu. (s. 272 str. 16)

Ben, Çöl Gülü, *sağ kalırsam* şayet, gidecektim buralardan. (s. 272 str. 20)

Bir an öyle *kalakaldı*. (s. 273 str. 8)

Şems’i görmek, onunla başbaşa *konuşabilmek* için habire *fırsat koladım*. (s. 273 str. 16, 17)

Ya öyle, ya da gene bu dünyadan öteye bir *yolculuk* yapıp dönmüştü. (s. 273 str. 27)

Bu aralar sık sık öteki âleme *gidip geldiğini* biliyordum. (s. 273 str. 27-28)

Ne vakit dünyevi boyuttan uzaklaşsa, *geri döndüğünde* bazı işaretler taşıyordu. (s. 273 str. 28-29)

Bunca zaman Şems'in her mimiğini, her hareketini *pürdikkat izlediğim* için ruh hâlindeki en ufak bir iniş çıkışı bile *fark eder* olmuştum. (s. 274 str. 3, 4)

Bunca zamandır *merak ettiğim* soruyu o an sormaya *karar verdim*. (s. 274 str. 10, 11)

“Geçenlerde bana herkesin Kuran'ı kendi idrak derecesine göre okuduğundan *bahsetmiştin*” dedim. (s. 274 str. 12-13)

O zamandan beri dördüncü okumayı soracağım, bir türlü *fırsat* olmadı. (s. 274 str. 14)

Alnını hafifçe kırıştırıp, dudaklarında buse gibi yumuşacık bir hüznle bekledi; düşüncelerini *elevermeyen* bir esrar perdesi çehresinde asılı kaldı. (s. 274 str. 18)

“Dördüncü okumayı *dile dökmek* imkânsızdır” dedi. (s. 274 str. 21)

Dilin *yetersiz kaldığı* bir öte boyut var. (s. 274 str. 22)

Aşkın sahasına *adım atınca*, kelimelere gerek kalmaz. (s. 274 str. 22)

“Keşke bir gün ben de aşkın sahasına ulaşısam” *deyiverdim*. (s. 274 str. 24)

Derin bir *nefes aldım*, göğsüm körük gibi indi kalktı. (s. 274 str. 32)

Bir tek Şems beni heyecandan *aptallaştırabilir*, içimi böyle *kaynatabilirdi*. (s. 274-275 str. 33-1)

Onun yanındayken hem her şeyi sil baştan öğrenen bir genç kıza dönüşüyor, hem şefkatli bir anne gibi *hissediyor*, hem de rahminde can taşımaya hazır bir nilüfer çiçeği gibi açılıyor, kadın oluyordum. (s. 275 str. 2-3)

“Öyle de *denebilir*” dedi Şems kafasını sallayarak. (s. 275 str. 7)

Hâlbuki söylemek istediğim şey başkaydı: “Benim kaderimde sen var mısın acaba?” diye *sorabilmek* isterdim ona. (s. 275 str. 10)

Ama ne olmadığını *anlatabilirim*. (s. 275 str. 13)

Kader, hayatımızın önceden *çizilmiş* olması demek değildir. (s. 275 str. 13-14)

Boş boş bakmış olacağım ki Şems biraz daha açıklama gereği duydu. (s. 275 str. 21)

Az gitmiş uz gitmişler, bir nümayişe *denk gelmişler*. (s. 275 str. 26)

Şimdi bu adamı *idam edecekler*. (s. 275 str. 28)

Peki bu sonuca *sebep olan* hadise nedir? (s. 275 str. 29)

Birisi bu adama önceden para verdi, o da gitti cinayet silahı *satın aldı*. (s. 275 str. 30)

Yoksa *suçu işlerken* kimse onu durdurmadığı için darağacına gidiyor? (s. 275 str. 31)

Veya *suç işledikten* sonra yakalandığı için mi? (s. 276 str. 1)

Hikâyedeki adam *katil olduğu* için, yani korkunç bir *suç işlediği* için asılacak. (s. 276 str. 6)

Allah bu ayrımlar konusunda gayet *açık olmamızı* istiyor. (s. 276 str. 14)

Şayet insanları cehennemle ürkütüp cennetle *teşvik* etmeseydi, insanlık *çığırından çıkar*, dünya feci bir yer hâline gelirdi. (s. 276 str. 16, 17)

Şems bana doğru bir *adım* atarak sırtımdaki şalı düzeltti; omuzlarımı örttü. (s. 276 str. 20)

Karnımda, göğsümde bir kıpırdanma, bacaklarımın arasında bir dalgalanma *hissettim*. (s. 276 str. 24)

“Akıl ve mantığın hudutları gayet keskin *olabilir*. Ama aşkta tüm sınırlar ve ayrımlar silikleşir” dedi. (s. 276 str. 28)

Semavi Aşk’tan mı *bahsediyordu*, yoksa bir kadınla erkeğin dünyevi aşkından mı? (s. 276 str. 30)

Şems aklımdan geçen sorulardan habersiz sözlerine *devam etti*. (s. 277 str. 1-2)

Haram ve helaldan *bahsediyorsun*. (s. 277 str. 2)

Öyle insanlar var ki sırf cehennem dehşeti yahut cennet rüşveti için *iman ediyor*. (s. 277 str. 3-4)

Bana kalsa bir kova su alır cehennem ateşini söndürür, cenneti de *ateşe veririm* ki, sırf ve saf aşk kalsın. (s. 277 str. 7-8)

“Aman sakın böyle şeyleri uluorta söyleme. İnsanlar peşin hükümlü. Seni *yanlış anlarlar*. Anlamadan yaftalarlar” dedim kaygıyla. (s. 277 str. 10)

Bıraktım vücudunun sıcaklığı vücuduma geçsin; *esir etsin* beni kendine, *meftun etsin*. (s. 277 str. 13, 14)

Aşk dersin, onu bile *yanlış anlarlar*. (s. 277 str. 17-18)

Nasıl böyle bir şey *söyleyebilmişim*? (s. 277 str. 21)

Konya’ya vardım varalı hakkımda o kadar çok rivayet uyduruldu ki, *gülüp geçiyorum* artık. (s. 278 str. 7)

Bundan daha dehşetengiz bir tarif *olabilir* mi? (s. 278 str. 11)

İnsan ziyandadır, hüsrandadır, zandadır; dedikodudan *vazgeçmez*. (s. 278 str. 12)

Oysa bir tek şahıs hakkında konuştuğumuz tek bir kötü kelime, hele hele yalan, iftira ve karalama, muhakkak döner dolaşır; sahibine misliyle *geri gelir*. (s. 278 str. 14-15)

Dolandırıcılık yapmanın, yetim hakkı yemenin, *hırsızlık* etmenin, komşunun karısına *göz dikmenin*... her kusur ve kabahatin cezası toplum tarafından *kabul* görür de, başkaları hakkında uluorta konuşmanın bedeli nedense hiç önemsenmez. (s. 278 str. 18, 19, 20, 21)

Oysa *gyıbet* etmek, yani o anda orada bulunmayan bir insanı çekiştirmek, bilip bilmeden onun hakkında ileri geri laf *sarfederek* yakıştırmaya ve suçlamalarda bulunmak, bedeli ağır bir günahdır. (s. 278 str. 22, 24)

Bana *kara büyü* yapmayı öğretmiş. (s. 279 str. 15-16)

Öyle dehşetengiz sihirler yaparmışım ki kime *beddua* edersem oracıkta *can verirmiş*. (s. 279 str. 17)

Böyle palavralara karnım tok, *gülüp geçerim*. (s. 279 str. 21)

Başka ne *yapabilirim* ki? (s. 279 str. 21-22)

Boşuna değil Peygamber Efendimiz, “Bu dünyada üç kişiye acıyın” buyurmuş: “Bir kavmin aşağı düşen yüce kişisine, yoksullaşan zenginine ve cahillere *oyuncak olan* bilginine...” (s. 280 str. 8)

Elalemin dedikodu malzemesi olmak kişinin canını yaksa, nefesine *ağır gelse* de, aslında ateş odunu gibi daha çabuk pişmesini sağlar. (s. 280 str. 11-12)

Mevlâna tüm yaşamı boyunca *hürmet ve hayranlık* görmüş, *taklit edilmiş*. (s. 280 str. 13, 14)

Âlim, fakih ve zahid olmuş. (s. 280 str. 14)

Başkalarınca *yanlış anlaşılma, hor görülme, tenkit edilme* ne demektir bilmiyor. (s. 280 str. 15)

Otuzuncu Kural: Hakiki Sufi öyle biridir ki başkaları tarafından kınansa, ayıplansa, dedikodusu yapılırsa, hatta *iftiraya uğrasa* bile, o ağzını açıp da kimse hakkında tek kelime *kötü laf etmez*. (s. 280 str. 22, 23)

Ama madem ki bilmek istiyorsun, kaldığım yerden anlatmaya *devam edeceğim*. (s. 281 str. 2)

Amsterdam’ın daha önce hiç tanımadığım karanlık yüzünü *keşfettim*. (s. 281 str. 5)

Birkaç ayda on yedi kilo *kaybettim*. (s. 281 str. 12)

Bedenim, dayattığım tüm maddeleri *reddedi*yordu. (s. 281 str. 16)

Bir günüm bir günüme uymadan hızlı yaşadım ama içimi kemiren boşluk *sabit kaldı*. (s. 281 str. 30)

Evlerinde kaldım, arabalarını kullandım, yazlıklarında barındım, pişirdikleri yemekleri yedim, kocalarının kıyafetlerini giydim, kredi kartlarıyla *alışveriş yaptım* ama benden *talep ettikleri* ve yerden göğe kadar *hak ettikleri* sevgiyi vermedim. (s. 282 str. 3, 4)

Ve bunu bir marifet *zannettim*. (s. 282 str. 5)

İşimi, arkadaşlarımı ve en sonunda Marot ile beraber yaşadığımız o aydınlık evi *kaybettim*. (s. 282 str. 8)

Bu şekilde geçen aylardan sonra tam anlamıyla *dibe vurdum*. (s. 282 str. 19)

Bir sabah *traş olurken* aynaya *bakakaldım*. (s. 282 str. 21, 22)

Ondan yadigâr ne varsa hepsine *veda ettim*. (s. 282 str. 27)

Böylece elimde bir bavul, yanımda Margot’un bir resmi *yola koyuldum*. (s. 283 str. 2)

Bir gün *satranç oynarken* bana tuhaf bir şey söyledi. (s. 283 str. 6)

Dedi ki: “ Fotoğraflarını gördüm, iyi bir sanatçısın. Kimseden korkun da yok. Şimdiye kadar hiçbir Batılı fotoğrafçı İslamiyet’in kutsal şehirlerine girip orada çekim yapamadı. Sen bunu *yapabilirsin. Çok meşhur olursun.*” (s. 283 str. 11)

Yakalanırsam akıbetim *hapse düşmek*, hatta daha fena bir cezaya çarptırılmak *olabilirmiş.* (s. 283 str. 16-17, 18)

Zaten *yasak ve tehlikeli olan* her şeye meyilliydim o dönem. (s. 283 str. 20)

Seni sever, sende bir kıvılcım görürlerse *yardım edebilirler.* (s. 283 str. 26)

Ve bu uğurda bana kim *yardım* edecekse onu bulacaktım. (s. 283 str. 30-31)

Nereden *bilebilirdimki* başlangıçta benim için sadece bir “*araç*” olan şeyin gün gelip “*amaç*” olacağını? (s. 284 str. 8, 9, 10)

Birkaç köhne evin kar altında *bel verip* çıktığı haberi geldi. (s. 284 str. 26)

Müptelası olduğu afyon macunlarını emiyordu. (s. 285 str. 8)

Kerhanedeki tüm kızlardan yaşlıydı Manolya; bir süredir ateş basmalarından *şikâyet eder* olmuştu. (s. 285 str. 10)

Ama hepimiz gayet *iyi biliyorduk* ki fahişe kısmı yaşlandı mı beter yaşlanır. (s. 285 str. 15)

Manolya’yı kapıda görünce anladım ki iki tercihim var: Ya odama *geri dönecek*, kaçıktan filan *vazgeçecektim*, ya da dosdoğru o kapıdan yürüyüp geçecek, neticesine katlanacaktım. (s. 285 str. 19)

Numara yapmanın mânâsı yoktu. (s. 285 str. 25)

Ya önümü kesip bas bas bağırarak, herkesi başımıza toplayacaktı, ya da bırakacaktı sessiz sedasız *çıkıp gideyim.* (s. 285 str. 31)

Eskilerden *bahsededeğimiz* zaman isimlerini *zikretmez*dik. (s. 286 str. 3)

Zaten zorlu geçmişti hayatları, hiç olmazsa ölünce *huzur bulsunlar.* (s. 286 str. 5)

Bir Allah’ın kulu çıkıp da *yardım etmez* bizim gibilere. (s. 286 str. 7-8)

Belki de yakalanmamamdan *endişe ediyordu*, yakalanmamdan değil. (s. 286 str. 10-11)

Senelerini burada harcamış, ömrünü *heba etmişti.* (s. 286 str. 12)

Şimdi ben çıkıp gidersem, kaçıp hayata yeniden başlamayı başarırımsa, onun asla *göze alamadığı şeyi yapmış* olacaktım. (s. 286 str. 14)

Benim özgürlüğüm ona *ağır gelecekti.* (s. 286 str. 15)

Gitmeye *cüret ettiğim* için bana hem gıpta, hem *sitem ediyordu.* (s. 286 str. 15, 16)

Eğer o an Şems-i Tebrizî’nin “korkma!” diyen sesi beynimde yankılanmasa *geri dönebilirdim.* (s. 286 str. 18)

Baybars'tan dayak yediğim o günden sonra içimde bir şeyler *geri dönüşmez* biçimde değişmişti. (s. 286 str. 22)

Her ikisi de kişinin yüreğinden evhamı, vesveseyi *söküp atıyordu*. (s. 286 str. 27)

Buraya kadar anlattıklarımın seni etkilediğini, hikâyemin devamını *merak ettiğini* söylemişsin. (s. 286 str. 4)

Bense seni sıkmaktan *endişe ediyorum* Ella. (s. 287 str. 5)

Yıllarca gençlerin toplandığı işgal evlerinde barındıktan sonra, rahatlıkla bir zaviyede *yaşayabilirim* diye düşündüm. (s. 287 str. 19)

Bana neden Mekke ve Medine'ye gitmek istediğini sorduğunda *cevap vermekte acele ettim*. (s. 287 str. 23)

Bir Batılı fotoğrafçı İslamiyet'in en kutsal şehirlerine gidip oradaki insanları dinlese ve görüntülese; sonra bu fotoğraf ve hikâyeleri tüm dünyayla paylaşırsa, dinler arası barış ve diyaloga *hizmet eden* bir adım olmaz mı? (s. 287 str. 31)

Ve sanki hiç *cevap vermemişim* gibi tekrar aynı soruyu sordu: "Bizden yardım istiyorsun. Ama önce söyle neden Mekke ve Medine'ye gitmek istiyorsun?" (s. 288 str. 1)

İşte o zaman *dürüst olmam gerektiğini* anladım. (s. 288 str. 4)

Çünkü bunu *yapabilirsem* çektiğim fotoğrafları çok iyi paraya satarım. (s. 288 str. 5)

Ama sen ego'nu şımartasın diye değil, olur da çıkacağın yolu içsel bir yolculuk olarak yaşarsın diye *yardım edeceğiz*. (s. 288 str. 12)

İnşallah *nasip olur*, sonunda şan şöhret için değil, aşk için gidersin kâbeye. (s. 288 str. 14)

Bana *yardım edeceklerdi* ya, gerisi umurumda değildi. (s. 288 str. 19)

Baba Samed Mekke'ye gidene dek kendi evimmiş gibi burada *kalabileceğimi* söyledi. (s. 288 str. 21-22)

Hazret şüphemi anlamış gibi öyle bir *laf etti* ki içime oturdu: "Uyuşturucu kullandığını bilmek için eşyalarını karıştırmaya gerek yok ki. Gözlerini görüyoruz ya, yetmez mi? Gözlerin müptela gözleri." (s. 288 str. 26)

İşin tuhaf yanı, o güne dek kendime hiç *toz kondurmamış*, "*bağımlı*" olduğumu kabullenmemiştim. (s. 288 str. 31, 32)

"Eğer bir yaran varsa, ki bence var, yarayı uyuşturmak başka, *tedavi etmek* başka" dedi Baba Samed. (s. 289 str. 3)

Her neren acıyorsa, ağrı misliyle *geri döner*. (s. 289 str. 6)

Uyku haplarım dahil yanımdaki tüm kimyasal maddeleri ona *teslim ettim*. (s. 289 str. 9)

Zaviyede kaldığım dört ay içerisinde sayısız kez yeminimi bozdum, *yoldan çıktım*. (s. 289 str. 12)

Kafa yapmaya kararlıysan, dünyanın neresine gidersen git, madde gelir seni bulur. (s. 289 str. 12)

Ama bu tür hadiseler dışında Sufilerle gayet *iyi geçiniyordum*. (s. 289 str. 22-23)

Tüm dervişler beraberce yiyor, içiyor, aynı anda *dua ediyor, zikir çekiyor*, uyuyordu. (s. 289 str. 30)

Ama asıl beklenen herkesin *yalnız kalıp* kendi içine yönelmesiydi. (s. 289 str. 31)

Sufiliğe *merak salan* kişi evvela kalabalık içinde *yalnız kalmayı* öğrenmeliydi. (s. 289 str. 32, 33)

Şimdi *itiraf edeceğim* şeyi kimseye söylemedim Ella. (s. 290 str. 23)

Günün birinde Baba Samed bana bavulumu *geri verdi* ve dedi ki. (s. 291 str. 10-11)

Biteviye *tespih çekiyor* parmakları; tefekkürle kırışmış alnı, pencerenin yanında, bir başına oturuyor sevgili Mevlâna. (s. 291 str. 25)

Ayakta dikilmiş sessiz sedasız onu izlerken öteki âleme *çekiliverdim* birden, *keşfe çıktım*. (s. 292 str. 1, 2)

Zorlukla *tebessüm ettim* ama söyleyeceklerimin ağırlığı koca bir değirmen taşı gibi boynumda asılı kaldı. (s. 292 str. 15)

İçimden *serhoş olmak* geliyor bu akşam. (s. 292 str. 22)

Gidip ikimize birden *şarap alsan* pek mekbule geçer. (s. 292 str. 29)

İnsanlarla *sohbet et*. (s. 292 str. 32-33)

Ben seni burada *bekliyor olacağım*. (s. 292 str. 33)

Başkalarının kendisi hakkında ne düşündüğüne *kafa yormaktan fırsat bulup* da tasavvuf deryasına dalamamıştı. (s. 293 str. 3, 4)

Acaba benzer şekilde, itibar kaygısı Rumi'yi bu yolda ilerlemekten *alıkoyacak* mıydı? (s. 293 str. 6)

İçki içmek doğru değil zannımca. (s. 293 str. 10)

Muhakkak ki görmemi *arzu ettiğin* bir hakikat var. (s. 293 str. 12)

Nefsimin ağrına gitse de, ayaklarıma *zor gelse* de, şanıma *leke düşürse* de bu iş, o şarabı alıp senin için buraya getireceğim. (s. 293 str. 14, 15)

Böyle dedikten sonra *veda edip* çıktı. (s. 293 str. 17)

O odadan çıkar çıkmaz, dizlerimin üstüne düştüm, *secde ettim*. (s. 293 str. 18-19)

Rumi'nin bıraktığı tespihe sarıldım, Rabbime defalarca, defalarca *şükrettim*. (s. 293 str. 20)

Bana böyle harikulade bir yoldaş verdiği için *dua* ettim. (s. 293 str. 21)

Yerinde saymayan, tüm insanlığı ve varoluşu kucaklayan, kimseye karşı bir *önyargısı* olmayan, hep daha ötelere *merak ve keşf eden*, çağıl çağıl berrak bir nehir... (s. 293 str. 23, 24)

Ateş hayattaki yakan, yıkan, *yok eden* şeyler. (s. 295 str. 1)

Sarhoş olup düpedüz zırvaladığım, karabasanlar gördüğüm, naralar attığım zamanları da bilirim. (s. 297 str. 3)

Ağzım açık *kalakaldım*. (s. 297 str. 7-8)

Rüya görüyorum diye kollarımı çimdikledim. (s. 297 str. 8)

Gene de *kaybolmadı* kapıda duran adam. (s. 297 str. 9)

Şu kapıda duran adamcağızı kime *benzettiğimi* bi *tahmin et!* (s. 297 str. 12, 13)

Bütün meyhaneye ahali *sus pus* olmuş ağzı açık vaziyette kapıya bakmakta. (s. 297 str. 17)

Farisi halı taciri o bet sesiyle söylediği, şarkı demeye bin şahit ister goygoyculuğa *ara vermiş*, ayakta *hazır ol* vaziyetinde duruyordu. (s. 297 str. 22, 23)

Düz durmaya çalışırken hafif hafif sallanıyordu zavallım. (s. 297 str. 25)

Kelimelerinden şıpır şıpır nezaket damlayarak ve yerlere kadar eğilerek, “Efendi Mevlâna, meyhaneme *hoş geldiniz, sefalar getirdiniz*” dedi. (s. 298 str. 3)

En sonunda *şafak attı*, bu karşımdaki adam hakikaten Rumi’di yahu! (s. 298 str. 6)

“*Eksik olma*” dedi Mevlâna zorlukla gülümseyerek. (s. 298 str. 7)

Zavallı Hristos, bunu işitince *hayretten* ağzı bir karış açık *kalakaldı*. (s. 298 str. 10, 11)

Herkesin aklından aynı şey *geçmiş* olmalıydı: Konya’nın en tanınmış din adamı meyhaneye girip bizden şarap istiyorsa, kıyametin kopması yakın demektir. (s. 298 str. 12)

“Yahu *buyur etsenize* adamcağızı. Ayakta kaldı, ayıptır” diye seslendim. (s. 298 str. 15)

Ancak o zaman Hristos *kendine gelip* Rumi’yi oturacak müsait bir yer bakındı. (s. 298 str. 16)

Rumi gösterilen yere ilişmeden evvel etrafa nazikçe *selâm* verdi. (s. 298 str. 19-20)

Bütün sarhoşlar saygıyla eğilip selâmına *karşılık* verdik. (s. 298 str. 20-21)

Fısıltıyla sordum: “*Müsaade* ederseniz ve şayet kabalık *addetmezseniz*, bir şey soracaktım.” (s. 298 str. 25)

Özür dillerim ama sizin gibi bir yüce zatın burada ne işi var? (s. 298 str. 28)

Rumi sıcak bir tebessümle *göz kırptı*. (s. 298 str. 29)

Tebrizli Şems şanımlı ve itibarımı *yerle yeksan* etmek için beni buraya yolladı. (s. 298 str. 31)

“Nasıl yani? İyi bir şey mi ki şanımlı itibarımı *kaybetmek?*” diye sordum kekeleyerek. (s. 298 str. 32)

Allah sevgisinin dışındaki her şeyi bir kalemde *silip atmamız* ve kendimizi ayrı ve mühim bir varlık *zannetme* hastalığından kurtulmamız gerekir. (s. 299 str. 2, 3)

Ne dediğini tam anlayamasam da, bulanık kafama gayet *makul geliyordu* duyduğum her açıklama. (s. 299 str. 9)

Sual sırası Rumi'ye gelmişti; o da benim gibi sesini kısarak sordu: “*Müsaade ederseniz ve şayet kalabalık addetmezseniz ben de bir şey soracağım. Yüzünüzdeki yarayı merak ettim. Nasıl oldu?*” (s. 299 str. 14, 15)

Gecenin bir yarısı eve dönüyordum, iki zaptiyeye *denk geldim*. (s. 299 str. 18)

Ben de hınzırca onları *işaret ederek*, “*Şu önünüzde duranlardan içtiğim için*” dedim. (s. 299 str. 23)

Böylece *sohbet etmeye* başladık. (s. 299 str. 27)

Keçi peyniri ve fırında pişmiş mantarları ekmeklerimize *katık ederek* çocukluğumuzdan, aşktan, inançtan, dostluktan ve nicedir unuttuğumu sandığım ama o an hatırlamaktan sonsuz *keyif aldığım* güzelliklerden *söz ettik*. (s. 299 str. 28, 30, 31)

“Ne var bunda? *Merak ediyorum ne diyecek*” dedim ve gene Rumi'ye döndüm. (s. 300 str. 9)

Tamam, süttten çıkmış ak kaşık değiliz ama bu kadar *hor görülmeyi hak ediyor* muyuz? (s. 300 str. 12)

Söylediklerime *kulak kabartan* öteki müşteriler de yanımıza sokulunca meraklı bir halka oluştu etrafımıza. (s. 300 str. 14)

Bade içen rikkat beslerse, sarhoşluğu rakik olur. (s. 300 str. 18)

Bade içen kin beslerse, sarhoşluğu kindar olur. (s. 300 str. 19)

Bade içen ekseri kindar, nadiren rakik olduğundan, bade kamuya haram olur. (s. 300 str. 20, 21)

Hepimiz bu kelimelerin hikmetini düşünme gereği *duymuş olacağız* ki kimseden çit çıkmadı. (s. 300 str. 22)

“Dostlarım, şarap masum bir içecek değildir çünkü içimizdeki en pespaye yanları *ortaya çıkarır*” diye *devam etti* Mevlâna. (s. 300 str. 25)

Bununla beraber, unutmamalı, yaptıklarımızdan meyi de meyhaneciyi de *sorumlu tutmamamız*. (s. 300 str. 27-28)

Müşterilerden bazıları candan hislerle *kafa salladı*. (s. 301 str. 1)

Bugün buraya geldiğin için şimdi senin hakkında ileri geri konuşanlar *çıkabilirama* bence senin gibi kıymetli bir fakihin bizleri dışlamayıp buraya kadar gelmesi, peşin hükümlere varmadan bizimle *sohbet etmesi* cesurca bir davranıştı. (s. 301 str. 5, 7)

Zihnimde onunla kaç defa konuşmuş, en etkileyici ifadeyi bulmak için defalarca *prova* yapmışım. (s. 301 str. 16-17)

Bana *verebileceği* her itiraze bir *cevap bulmuş*, kılıf hazırlamışım. (s. 301 str. 17-18)

“Olsun, gene de *yakışık almaz*” derse, böylesinin herkes için *iyi olacağını* anlatacaktım. (s. 301 str. 20, 21)

Babamın Kimya’yı ne kadar sevdiğini bildiğimden, evlenmemize *müsaade ettiği* takdirde onun hep bu çatı altında kalacağını, böylelikle asla uzak bir yere gitmek *zorunda kalmayacağını* söylemeyi planlıyordum. (s. 301 str. 22-23, 25)

Her şeyi kafamda hazırlamış ama gel gör ki babamla bir dakika *yalnız kalamamışım*. (s. 301 str. 26)

Ne var ki, bu akşam *olabilecek* en yanlış şekilde karşılaştım onunla. (s. 301 str. 27)

Gözlerim elindeki şişelere kayınca şaşkınlıktan *kalakaldım*. (s. 302 str. 1-2)

Ama önce şu öfken dinsin ki anlatılanı *anlayabil*. (s. 302 str. 16)

Otuz Birinci Kural: Hakk’a *yakınlaşabilmek* için kadife gibi bir kalbe *sahip olmalı*. (s. 302 str. 21, 22)

Hepimiz kalpteki katılıkları *çözmeye fırsat veren* badireler atlatırız. (s. 302 str. 25)

Senin gibi sarhoştan mı *emir alacağım?* (s. 302 str. 28-29)

Babam seni kale *alabilir* ama ben o kadar naif değilim! (s. 302 str. 29)

O zaman babam *araya girdi*: “Alaaddin sus artık! Edep yahu! (s. 302 str. 31)

“Eminim benden en az söylediğin kadar *nefret ediyorsundur*” dedi Şems, sesini alçaltarak. (s. 303 str. 4)

Ama babanı sevdiğinden bir an bile *şüphe etmem*. (s. 303 str. 6)

Aynen *karşılık verdim*: “Asıl sen hayatlarımızı *mahvettiğini* görmüyor musun? *Geberip gitsen keşke!*” (s. 303 str. 7, 8)

Bir an herhâlde ikimiz de zihnimizden bu şehri ilelebet *terk etmeyi* geçirdik. (s. 304 str. 4)

Ağır ağır *can bulmaya* başladı gül ağacı, kabuğu insan teni gibi yumuşadı. (s. 304 str. 11)

Gülün turuncu rengi bu kez daha bir canlandı, ışıl ışıl *lâl oldu*. (s. 304 str. 16)

Titreyen ellerle kadehi aldı; nezaketle, temkinle *kabul etti* sunulanı. (s. 304 str. 19-20)

İçki içen insan içmeyenleri, *içki içmeyense içenleri* küçümsememeli. (s. 304 str. 25)

Bugün bana *ikram ettiği* kadehi bu şuurla içiyorum ve tüm kalbimle inanıyorum ki aşk sarhoşluğunda ayıklık var. (s. 304 str. 26)

Artık bu imtihanı *devam ettirmeye* gerek yok. (s. 304 str. 33)

Biz Sufiler nafilâ ibadet ya da riyazat yoluyla değil; şeklen, cebren, yahut *göstermelik olsun* diye değil; sadece aşk ve cezbe ile bağlanırsınız Allah'a.” (s. 305 str. 6)

Otuz İkinci Kural: Aranızdaki bütün perdeleri tek tek kaldır ki, Tanrı'ya saf bir aşkla *bağlanabilesin*. (s. 305 str. 9)

İnancın *büyük olsun* ama inancınla büyüklük taslama! (s. 305 str. 13)

Rumi'nin şahsiyetini öteden beri *takdir* ederdim. (s. 305 str. 14)

Ne kadar zenginleşirlerse o kadar *muhtaç* oluyorlardı paraya. (s. 305 str. 19)

Ne kadar yükselirlerse, daha bir *aç* oluyorlardı *terfi* etmeye. (s. 305 str. 20)

Herkes dünyevi hırslar merdivenini üçer beşer çıkmak için birbirinin omuzlarına *basadursun*, çoktan *zirveye* varmış, küp küp altına, kat kat şöhrete, binlerce hayrana ve bilginin en âlâsına *nail* olmuş bir kimsenin günün birinde aniden mevkiinden *feragat* etmesi, inanç uğruna izi sonu belirsiz bir içsel *yolculuğa* çıkması, hatta itibarını *çar çur* etmesi. (s. 305 str. 25, 29)

Mevlâna'nın yaptığı *yapabilen*, yükselmişken alçalmayı, kazanmışken *kaybetmeyi*, hocayken *öğrenci* olmayı *göze alabilen* insan, parmakla sayılacak kadar azdı. (s. 305, 306 str. 31, 1)

Rumi ahenkli bir sesle katıldı: “Ve o aynı zamanda bilinmek ister. Bu sebepten *temkinli, dengeli ve ölçülü* olmak ve daima *ayık durmak*, sarhoş dolaşmaya yeğdir. Sufinin gönlü hep uyanıktır.” (s. 306 str. 7, 8)

Ama David o kadar *ısrar etti* ki, hayır diyemedi. (s. 306 str. 23)

David acılı midye *sipariş etti*, Ella ise kırkıncı yaş gününde aldığı et yememe kararına uyarak hindistan cevizi soslu tofu söyledi. (s. 307 str. 7)

Sonra dekrasyondan *bahsettiler* –yemek masasında siyah peçete mi kullanmak daha hoştu yoksa beyaz peçete mi; geleneksel süslemeler mi daha etkiliydi yoksa modernler mi..? (s. 307 str. 11)

“Yayınevinin verdiği roman var ya... Aşk Şeriatı'yla ilgili raporu yazarken *faydası olur* diye Rumi'nin birkaç kitabını almıştım. Okudukça hoşuma gitti. Şimdi geceleri *düzenli* olarak okuyorum” diye *izah etti* Ella. (s. 307 str. 26, 27, 28)

“*Oyun oynamanın anlamı yok* Ella. İkimiz de yetişkin insanlarız” dedi. (s. 308 str. 2)

“Neden *bahsediyorsun?*” diye sordu Ella, ama yanıtı duymak istediğinden emin değildi. (s. 308 str. 5)

“Gizli kaçamağından *bahsediyorum*” dedi David bir çırpıda. (s. 308 str. 7)

Farkında olmadan sesini öyle bir yükseltmişti ki yan masadaki sarışın çift kafalarını kaldırıp merakla ondan yana baktı. (s. 308 str. 13-14)

Etraftaki müşterilerin bakışlarını üzerinde *hisseden* Ella kıpkırmızı oldu. (s. 308 str. 16)

Sesini alçaltıp tekrar sordu: “Sen neden *bahsediyorsun*?” (s. 308 str. 17)

David soruyu *duymazdan geldi*. (s. 308 str. 23)

Ve cevaplamak yerine söyleyeceklerinin ağırlığını tartarak lafına *devam etti*: “Seni suçlamıyorum. Asıl kabahatli benim. Seni *ihmal ettim*. Sen de *haklı* olarak ilgiyi, sevgiyi başka yerde aradın.” (s. 308 str. 24, 25, 26)

En sonunda David, “seni *affetmeye* hazırım Ella” dedi. (s. 309 str. 1)

Tabii senden de beni *affetmeni* isteyeceğim. (s. 309 str. 2)

Her şeyi *geride bırakıp* tertemiz bir başlangıç yapalım. (s. 309 str. 3)

Ella da David de *geri çekilip*, aynı ifadesiz bakışlarla *seyrettiler* garsonun tabakları masaya bırakışını. (s. 309 str. 14, 15)

“Demek bütün mesele buydu? Benden *intikam almak* istedin, öyle mi hayatım?” (s. 309 str. 18)

İntikam almak gibi bir arzum yok. (s. 309 str. 20)

Ella gayet gergin bir şekilde ellerini kavuşturdu, derin bir *soluk aldı*. (s. 309 str. 24)

Sanki restorandaki herkes ve her şey *hareket etmeyi* kesmiş, garsonundan aşçısına, yan masadaki müşteriden akvaryumdaki balığına kadar hepsi söyleyeceklerine *kulak kabartmıştı*. (s. 309 str. 24, 26-27)

“Adamı tanımıyorsun bile...” diye *itiraz etti* David. (s. 309 str. 29)

Ella kocasının ona güleceğini *zannetti*. (s. 310 str. 1)

Sonunda başını kaldırıp *bakabildiğinde* sadece kaygı gördü kocasının yüzünde. (s. 310 str. 4)

Ama Aziz’e *âşık oldum*. (s. 310 str. 12-13)

Ama bir şeyi bilmeni istiyorum: Hiçbir zaman seni sevmekten *vazgeçmedim*. (s. 310 str. 18-19)

Bundan sonra sana hep *sadık olacağım*. (s. 310 str. 19)

Gidip sevgiyi başkalarında ararsan *hata yaparsın*. (s. 310 str. 20)

Ne dediğini düşünmeden, ucu nereye varır diye tartmadan mırıldandı: “Rumi diyor ki aşk dışarda bulunan bir şey değildir. İçerden gelir. Tek yapmamız gereken içimizde bizi aşktan *alıkoyan* engelleri bulup kaldırmaktır.” (s. 310 str. 26)

Ella bir an kaşları çatık *kalakaldı*. (s. 310 str. 32)

Vaktiyle evinin mutfağında büyük kızına yağdırdığı “romantik” suçlamasına şimdi kendi *maruz kalıyordu*. (s. 311 str. 1)

Çember tamamlanmış, ettiği laflar bumerang gibi ona *geri dönmüştü*. (s. 311 str. 2-3)

Sandalyesini *geri çekip* peçeteyi yana koydu. (s. 311 str. 3)

“Artık *eve dönebilir* miyiz?” dedi usulca. (s. 311 str. 4)

Birisi, “Rumi’yi Ulu Cami’ye almayalım, bir daha orada *vaaz vermesin*” diye önerdi. (s. 311 str. 25)

Bir başkası dedi ki: “Çıkıp herkesin önünde *tövbe etsin*; bir daha harama *el sürmeyeceğine söz versin*. Yoksa katiyen *affetmeyelim*.” (s. 311 str. 27, 28)

Baktım laf uzayacak, medresedeki dersime *geç kaldığımı* söyleyip yürümeye *devam ettim*. (s. 312 str. 4-5)

Ama bu kadarını doğrusu ben bile *tahmin etmemiştim*. (s. 312 str. 8-9)

Çalgılı çeganeli meyhanelerde şarap şişesine sarılması beni bile *hayrete düşürdü!* (s. 312 str. 10)

Peygamber Efendimiz boşuna dememiş, “Kişi dostunun dini üzeredir. Bu nedenle, kiminle *dost olacağına dikkat etsin*” diye. (s. 312 str. 18)

Peki ya Mevlâna niçin *dikkat etmiyor?* (s. 312 str. 19)

Besbelli Şems’e göre ulema konuşur durur, işimiz gücümüz *kural üretmek* ve bunları *yazıya dökmek*. (s. 312 str. 26)

Ağzını açıp da huzurumda saçmalamasına katiyen *izin vermezdim*. (s. 312 str. 31)

Niye Şems’in her lafını harfiyen *yerine getiriyor?* (s. 312 str. 33)

Maalesef şehir halkı Hıristiyanlık tehdidini gerektiği kadar *ciddiye almıyor*. (s. 313 str. 5)

Müslümanlarla Hıristiyanlar da ancak o kadar *karışabilirler* işte! (s. 313 str. 10)

Yan yana yaşıyor *olabilirler* ama asla *bir araya gelemezler*. (s. 313 str. 10, 11)

Sık sık Aziz Khariton Manastırı’na gidip *dua ettiğini* bilmeyen yok. (s. 313 str. 14)

Demek ki ya gâvurlarla, ya Müslümanlığı şaibeli dervişanla *arkadaşlık ediyor*. (s. 313 str. 16-17)

Talebelerime her gün tembihliyorum: “Aman çocuklar, Şeytan’a karşı *uyanık olun!* İblis sizi her an *ayartabilir!*” (s. 313 str. 21)

Gerçi namuslu kimseleri *yoldan çıkartıp günah işletmek* değil midir Şeytan’ın temel marifeti? (s. 313 str. 24)

Peygamber Efendimizle o kıytırık Sufi Bistâmî’yi *mukayese etmek* nasıl bir densizliktir? (s. 313 str. 28)

Adam işi “Kâbe’yi tavafa gittim, bir baktım ki Kâbe beni *tava etmekte*” demeye kadar vardırıyordu. (s. 313 str. 32)

İşte Tebrizli Şems'in hürmetle *atıfta bulunduğu* zat böyle düşük seviyede bir adam. (s. 314 str. 1)

Ben bile bazen rivayetler karşısında *dehşete düşüyorum*. (s. 314 str. 6-7)

Hamamlarda, meydanlarda, tarlalarda, bostanlarda insanlar Şems'i *yerden yere vuruyor*. (s. 314 str. 8)

Telaşla sınıfın kapısından içeri girdim ama daha bir *adım atmıştım* ki ortada bir tuhafılık olduğunu *hissettim*. (s. 314 str. 11, 12)

Talebelerim yer minderlerinde *bağdaş kurmuş* sıra sıra oturuyordu. (s. 314 str. 12-13)

Bir an *tereddüt ettim*, *selâm* verse miydim vermese miydim? (s. 314 str. 21)

Onun yerine talebelerime dönüp *hesap sordum*: “Bu uğursuz herifin burada işi ne? *İçeri girmesine niçin müsaade ettiniz?*” (s. 314 str. 23, 24)

Talebelerimin hiçbiri *cevap veremedi*. (s. 314 str. 25)

Uğrayayım da koca şehirde benden en çok *nefret eden* adamı bir *ziyaret edeyim*. (s. 315 str. 2)

Bakalım arkamdan söylediklerini yüzüme de *söyleyebilecek mi?* (s. 315 str. 3)

Birbirimize *bakakaldık*; afalladık. (s. 315 str. 6)

Biz sınıfta kuzu kuzu hocamızı beklerken kapıdan içeri Şems-i Tebrizî'nin girdiğini görmek hepimizi *allak bullak etti*. (s. 315 str. 8)

Şimdi değil de, sonra gelip konuşsanız daha *iyi olur*. (s. 315 str. 15)

“*Merak etmeyin*, hocanızla aramdaki sohbet *uzun sürmez*” diye ekledi. (s. 315 str. 20)

Daha bir *adım atmıştı* ki olduğu yerde çakıldı kaldı, hayret içinde beklenmedik ziyaretçiye baktı. (s. 316 str. 1)

İçeri girmesine kim *müsaade etti?* (s. 316 str. 4)

Arkadaşlarımızla birbirimize baktık ama daha hiçbirimiz *cevap veremeden*, Şems pervasızca *lafa dalarak* geçerken uğradığını, koca Konya'da kendisinden en çok *nefret eden* adamı görmek istediğini *söyleyiverdi*. (s. 316 str. 6, 7, 8)

İki yetişkin adam arasındaki gerilim o kadar barizdi ki, dokunsanız *hissedilecek* gibiydi. (s. 316 str. 11)

“Buraya niye geldiğin umurumda değil. Seninle *lak lak* etmekten daha mühim işlerim var” dedi Şeyh Yasin. (s. 316 str. 12)

Madem bu kadar çok zihnini *meşgul ediyoruz*, işte karşıdayım. (s. 316 str. 18-19)

Ancak cahiller her şeyi bildiklerini *zannedebilir*. (s. 316 str. 26)

Tüm arkadaşlarım Şeyh Yasin'den *taraf oldu* ama çoğunun *samimi olmadığını*, hocanın gözüne girmeye çalıştıklarını sezinledim. (s. 316 str. 32, 33)

“Cevapları *hatmettiğini* sanmak gaflet belirtisidir” dedi Şems *omuz silkerek*. (s. 317 str. 2, 3)
Ama madem *yanıt bulmakta* üstüne yok, sana bir sorum olacak. (s. 317 str. 4)
İşte o an tartışmanın gidişatından *endişe etmeye* başladım. (s. 317 str. 5)
Ataları sürülmüş insanlar olarak biz de daima *tetikte olmalıyız*. (s. 317 str. 14)
Bazen bizi kumara *davet eden* bir kumarbaz kılığına girer, bazen de güzel bir kadın olur, bizi ayırtır. (s. 317 str. 15)
Mesela gezgin bir derviş kılığında da *çıkabilir* karşımıza. (s. 317 str. 18)
Şems bu hakareti beklermişçesine *tebessüm etti*. (s. 317 str. 19)
Şems bir yandan konuşurken bir yandan odada *volta atmaya*, her yeni kelimeyle sesini yükseltmeye başladı. (s. 317 str. 29-30)
Fakat bir an için *farz edelim* ki dışımızda bir yerde gezinen, bizden bağımsız ve kurnaz bir Şeytan yok. (s. 317 str. 31)
O hâlde insanın kanını donduran tüm o anlatılar, bize bir *ders vermek* için olmasın sakın? (s. 318 str. 1)
Bunun mânâsını tam *kavrayabilseydik*, Şeytan’ı dışarıda değil, içimizde arardık. (s. 318 str. 9)
Bize *lâzım olan* kendimizi didik didik *tahlil etmek*. (s. 318 str. 10)
“Sen git kendini *tahlil et* bakalım, inşallah gün gelir günahlarının kefareti ödersin” dedi Şeyh Yasin gayet alaycı. (s. 318 str. 12)
Ama ulema cemaate *gözkulak olmak* durumundadır. (s. 318 str. 14)
Bunu öyle abartılı bir hitapla söyledi ki alay mı ediyor, samimiyetle izin mi istiyor, *emin* olamadık. (s. 318 str. 18)
Dört tüccar boş bir camide *namaz kılıyormuş*. (s. 318 str. 19)
Bunu duyunca üçüncü tacir *müdahale etmiş*: “Yuh, salak, ne diye onu suçlarsın? Kendi namazına bakacaktın. Bak, seninki de boşa gitti.” (s. 318 str. 26)
Dördüncü tacir dayanamamış, kendi kendine mırıldanmış: “Bak, şu akılsızlara! Üçü de namazlarını *ziyan etti*. Allah’ım sana *şükürler olsun*, beni faka bastırtmadın, onlar gibi şaşırtmadın.” (s. 318 str. 30, 31)
Şems bu hikâyeyi aktardıktan sonra tüm öğrencilere dönerek sordu: “Peki ya siz ne düşünüyorsunuz? Sizce bu dört tüccardan namazı *heba olan* var mı? Varsa hangileri?” (s. 319 str. 3)
En nihayetinde arkalardan birisi bağırdı: “İkinci, üçüncü ve dördüncü tacirin namazları *kabul olunmaz*. Hepsinin *baştan alması* lâzım. Bir tek ilk tacir masumdur çünkü o sadece müezzine danışmak istemişti.” (s. 319 str. 7, 8)

Ama daha bu fikir aklımın ucundan geçer geçmez Şems-i Tebrizî zıncı diye durdu, beni *işaret etti* ve sordu. (s. 319 str. 17)

Zira haklarında *hüküm* vermek bana düşmez. (s. 319 str. 28)

Ben nereden *bilebilirim* hâgisinin namazı *kabul* olundu, hangisinin olunmadı. (s. 319 str. 28, 29)

Tebrizli Şems bana doğru bir *adım attı*. (s. 319 str. 32)

Yüzüme öyle derin bir şefkat ve muhabbetle baktı ki, kendimi anne babasının takdiriyle sevinen bir çocuk gibi *hissettim*. (s. 320 str. 1)

Şimdi Şeyh Yasin'den bir sürü laf işitecek, arkadaşlarımla alaylarına *maruz kalacaktım*. (s. 320 str. 7-8)

Ama geldiği gibi *gidiverdi* kaygılarım. (s. 320 str. 8)

O da gülümseyerek bana *göz kırptı* ve sesinde yeni bir alevle anlatmaya koyuldu. (s. 320 str. 9-10)

Teferruata ineyim derken bütünü *kaybederler*. (s. 320 str. 15)

Şeyh Yasin *araya girdi*: Teferruat mı? Bir kere ulema, konumu gereği başkalarının yaptıklarıyla ilgilenmezlik edemez. (s. 320 str. 17)

Cevapsız *kalabilecek* meseleler mi bunlar? (s. 320 str. 21)

Rehberliği *reddedenin* sonu *iyi olmaz*. (s. 321 str. 3)

Birkaç talebe Şeyh Yasin'in gülüşüne *eşlik etse* de geri kalanlarımız *sus pus* olduk. (s. 321 str. 4, 5)

Dersin sonuna geliyorduk ve ben bu tartışmanın müspet bir şekilde bitmesine *ihtimal* vermiyordum. (s. 321 str. 6-7)

Şems de aynı şeyi *hissetmiş* olmalı ki sesinde belirgin bir hüznle konuştu. (s. 321 str. 7)

Hayal perdesinde *gösteri yapanlar* bile onlardan iyidir, hiç olmazsa yaptıkları için *kandırmaca* olduğunu baştan *kabul ediyorlar*. (s. 321 str. 12, 13, 14)

Şeyh Yasin'i iyice *çileden çıkardı* bu laflar. (s. 321 str. 15)

“*Merak etme, gidiyorum*” dedi Şems muzip bir ifadeyle. (s. 321 str. 18)

Bugün *şahit olduğunuz* atışma tâ Hazreti Muhammed sallallahü aleyhi ve sellam zamanına dayanan eski bir fikir ve üslup ayrılığıdır aslında. (s. 321 str. 19)

Gözlerini üzerimde *hissettim*, sanki bir sırrı paylaşıyorduk. (s. 321 str. 26)

Derken *devam etti*; “En nihayetinde ne hocanız, ne ben *bilebileceğimizden* fazlasını biliriz. İkimiz de üstümüze düşeni yapıyoruz. Belki o da kör, ben de körüm. Önemli olan şu: Bakanın

kör olması güneşin ışığına halel getirmez ki! Keza insanlar arasındaki tartışmadan Allah etkilenmez.” (s. 321 str. 27, 28, 30, 31)

Tebrizli Şems’in medreseye *baskın yapıp* talebelerinin karşısında amcama *meydan okuduğunu* duyunca kulaklarıma inanmadım. (s. 322 str. 13, 14)

O zehirli ağzını açmaya *fırsat bulamadan* ensesinden tuttuğum gibi *kapı dışarı ederdim*. (s. 322 str. 16, 17)

O yoz dervişe fazla *paye veriyorlar*. (s. 322 str. 20-21)

Sana *ait olduğunu*, elinde tuttuğunu sandığın anda bile ulaşılmaz ve kilitli. (s. 322 str. 24)

İçime *dert olan* esas şey gösterdiği teslimiyet. (s. 322 str. 26)

Ben ona *dayak atarken* neden direnmedi? (s. 322 str. 26-27)

Neden yumruklarıma *karşı koymadı?* (s. 322 str. 27-28)

Bana vursa, bağırp çağırsa ya da *yardım istese* hemen dururdum. (s. 323 str. 1)

Şikayet etmeye kalkarsa ya da beni görmek istemezse, hünsa patronun eline üç beş kuruş sıkıştırırdım artık. (s. 323 str. 6)

Hazır olmadığım tek ihtimal onu orada bulamamaktı. (s. 323 str. 9)

“*Boş versene o kaltağı*” dedi şapırdatarak. (s. 323 str. 14)

Senin *beş para etmez* karılarında gözüm yok. (s. 323 str. 16)

Kısıp bir sesle, söyleyeceği şey ağırına gidiyormuşçasına süklüm püklüm *cevap verdi*: “Çöl Gülü burda değil. Gitmiş. Herkes uyurken kaçmış haspa.” (s. 323 str. 20)

“Sen kim oluyorsun da bana *buyruk veriyorsun?*” dedi. (s. 323 str. 26)

Bu yollara *tövbe etmesini* o herif *salık verdi*. (s. 324 str. 2)

İlk başta kimden *bahsettiğini* anlayamadım ama aniden bende *şafak attı*. (s. 324 str. 3, 4)

O mendebur herife haddini bildirmek *şart oldu*. (s. 324 str. 9)

Eğer yollamakta gecikirsem, yazdıklarına *pişman olup* mektubu *yırtabilirim*. (s. 324 str. 16)

Gene de ilk başlarda araya bir mesafa *koyabileceğini*, yüreğini kontrol altında *tutabileceğini* *zannedersin*. (s. 324 str. 21, 22, 23)

Belki sana bunları *itiraf ettiğime* *pişman olacağım*. (s. 324 str. 28-29)

Senden mesaj gelmişse mutlu başlıyorum güne, gelmemişse bir yanımda eksik gibi *hissediyorum*. (s. 245 str. 6)

Aşk Şeriatı’nı okumayı bitirdim, raporumu *teslim ettim* (evet, roman hakkında yayın raporu hazırlıyordum. Öyle çok istedim ki görüşlerimi seninle paylaşmayı. Hiç olmazsa raporla beraber yayınevine yolladığım mektubu göstereyim istedim. Ama *doğru* olmazdı. Gene de şunu söylemeliyim: Romanını sevdim, hem de çok. Hayatımla *alâkası olmayan* bir hikâyenin

içine çekti beni. Ama bitirince anladım ki her şeyin her şeyle alâkası var aslında...). (s. 325 str. 24, 27-28, 29)

Önce anlattığın hikâyelere *âşık oldum*, sonra bir de baktım ki seni sevmişim. (s. 326 str. 2)

“O batağı *terk ettim*” dedi kararlılıkla. (s. 326 str. 16)

Karar verdim: Bundan böyle erkeklerden *uzak duracağım*. (s. 326 str. 17-18)

Nasıl böyle bir şeye *cüret edebilmiş*i? (s. 326 str. 21)

Alıştığı düzeni aniden bırakacak cesareti nasıl bulmuştu kendinde, *hayret ettim*. (s. 326 str. 22)

Öte yandan evimde *kötü yola düşmüş* bir kadın bulundurmamak istemiyordum. (s. 326 str. 24)

Evet, Tanrı’yı bulmak için kerhaneyi *terk ettiğini* söylüyor. (s. 327 str. 4)

“Evimize bir fahişe alırsak konu komşu ne der?” diye *itiraz ettim*. (s. 327 str. 10-11)

Çarnaçar kadını eve *buyur ettim*. (s. 327 str. 20)

Bir yandan da komşulardan kimse bizi görmesin diye *dua üstüne dua ettim*. (s. 327 str. 21)

Kızcağz o kadar *yorgun* olmalıydı ki yastığa başını koyar koymaz *uyuyakaldı*. (s. 328 str. 8, 9)

Tekrar odaya dönünce Rumi ile Şems’i hararetili hararetili *sohbet ederken* buldum. (s. 328 str. 10)

Şems geldiğimi görünce gülümsedi: “Kerra, seni ayinimize *davet ediyoruz*.” (s. 328 str. 12)

Hep beraber aşkla Rabb’i *zikredeceğiz*. (s. 328 str. 16)

Yüzümün hiddetten kızardığımı *hissedi*yordum. (s. 328 str. 22)

“Sen *merak etme* Kerra” dedi Mevlâna. (s. 328 str. 23)

Dönen dervişlerin raksını *icra edeceğiz*. (s. 328 str. 24-25)

“Ya kimse sevmezse? Ya beğenmezlerse? Raksa *itibar etmez* ki herkes, küçümserler böyle şeyler.” Dedi Şems’e. (s. 328 str. 28)

Allah’a da herkes *itibar etmiyor*. (s. 329 str. 1)

O’na *iman etmeyi* de mi erteleyeceğiz? (s. 329 str. 2)

Peygamber Efendimize de herkes *iltifat etmez*. (s. 329 str. 3)

Aşka da herkes *hürmet etmez*. (s. 329 str. 4)

Ne yani, *âşık olmayı* da mı erteleyeceğiz? (s. 329 str. 4)

Ben bu adama ne *diyebilirdim* ki? (s. 329 str. 6)

Şehir halkı beni *sevmeyebilir*, hatta babana eskisi kadar hürmet dahi *etmeyebilir* ama bizim düzenlediğimiz bir törene *gelmemezlik etmez*. (s. 329 str. 12, 13, 14)

Bu manidar destek elalemin çenesini kapatır diye *umut ediyordum*. (s. 329 str. 25)

Her şeyin yolunda gitmesi için *dua* ettim ama tam olarak ne istediğimi bilemediğimden, cılız bir hâl aldı duam. (s. 330 str. 3)

İnsani kendinden geçiren, *can veren* bu sesi dinlerken seyirciler kıpırdanmayı, fısıldaşmayı kesti. (s. 330 str. 7)

Ölçülü, dikkatli adımlarla yaklaştı; usulca eğilip gelenlere *selâm* verdi. (s. 330 str. 16-17)

Ellerini göğüslerinde kavuşturup *destur almak* için babamın önünde eğildiler. (s. 330 str. 19)

Üç kere meydanı *devrettiler*. (s. 330 str. 20)

Gözucuyla sağıma soluma bakıp semayı izleyenlerin tepkilerini gözetlemeyi *ihmal etmedim*. (s. 330 str. 26)

Dervişler aralarda dört *selâm edip* döndü. (s. 330 str. 28)

Etrafımdaki insanların hayretten *suspus olduklarını fark ettim*. (s. 331 str. 7)

Şems-i Tebrizî'den *nefret edenler* bile bu füsunkâr sahneden etkilenmişe benziyordu. (s. 331 str. 7-8)

Dervişler bir bir dönmeye *son verip* içlerine kapandı. (s. 331 str. 10)

Kimse daha önce böyle bir gösteriye *şahit olmamıştı*. (s. 331 str. 14)

Bir elleri göğe *işaret ederken*, öteki elleri yere dönecek ki, Hak'tan aldığımız her aşk zerresini halka *takdim edelim*. (s. 331 str. 17, 18)

Nihayet babam da Şems de *hak ettikleri* hürmeti görmeye başlamıştı. (s. 331 str. 21)

Böyle *bitebilirdi* bu akşam, bu şekeriz duygu seliyle. (s. 331 str. 23)

Ve ben eve mutlu, gururlu bir adam olarak *dönebilirdim*, eğer hemen akabinde olanlar olmasaydı. (s. 331 str. 24)

Ne yazık ki Şems her şeyi *mahvetti*. (s. 331 str. 26)

Bu gece *şahit olduklarımı* unutmam mümkün değil. (s. 331 str. 29)

Hepinizi *tebrik ederim!* (s. 332 str. 5)

Rumi nezaketle *teşekkür etti*, öteki dervişler de onu izledi. (s. 332 str. 7)

Muhafızlarından birine *işaret etmesiyle* adamın ona mor kadife bir kese uzatması bir oldu. (s. 332 str. 10)

Ama daha birkaç *adım atmıştı* ki az evvel sahneye fırlattığı kese aynen havada uçarak, ayaklarının dibine *düşüverdi*. (s. 332 str. 18, 19)

Her şey öyle *hızlı olmuştu* ki *donakaldık*, yerimizden kıpırdayamadık. (s. 332 str. 20)

Bu öyle açıktan açığa yapılmış ve o kadar kastî bir hakaretti ki *affolunması* mümkün değildi. (s. 332 str. 22-23)

Başka kim *olabilir!* (s. 332 str. 26)

Meydanın tam orta yerinde ellerini beline koymuş *dimdik duruyordu*. (s. 332 str. 28)

“Biz para için *sema etmiyoruz*” dedi davudî bir sesle. (s. 332 str. 30)

Rumi'nin büyük oğlu Sultan Veled yanımda yaprak gibi *tir tir titriyordu*. (s. 333 str. 2)

Keyhusrev Şems'e *cevap verememenin* sancısıyla adamlarına döndü ve gürledi: “Haydi gidelim!” (s. 333 str. 6)

Hükümdar sınırları *altüst olmuş* bir halde çıkışa yöneldi. (s. 333 str. 8)

Yerde yatan altın kesesini ağır çizmeleriyle *ezip geçti*. (s. 333 str. 9)

“Bu Şems kendini ne *zannediyor!*” diye homurdandı bazıları. (s. 333 str. 15)

“Ne cüretle hükümdarımıza *hakaret eder?*” diye katıldı diğerleri. (s. 333 str. 16)

Hepsi de gayet kibirli ve gösterişli bir şekilde *ayağa kalkıp* Şems'i kınadıklarını *aşikâr ettiler*. (s. 333 str. 21, 22)

Ben ki babamın oğlu olmakla *gurur duyardım*, şimdi artık bir başkasının çocuğu olmadığıma yanıyorum. (s. 334 str. 8)

O arsız Şems devletin ulu bir yöneticisine *tepeden bakmaya* nasıl *cüret eder?* (s. 334 str. 13)

Yatsın kalksın, Keyhusrev'in onu tutuklatıp idam sehпасına yollamadığına *şükretsın*. (s. 334 str. 15)

Şehir halkı Şems'in yanını tuttuğumu *zannetsın* istemem. (s. 334 str. 18)

Kendini tamamen musikiye vermiş, geldiğimi *fark etmemişti*. (s. 335 str. 4)

Birazdan musiki *sona erdi*. (s. 335 str. 7)

Kapalı kapıların ardını *görebildiğini* bildiğimden, ensesinde gözü olması da şaşkırtıcı gelmedi. (s. 335 str. 10)

Oyun oynamayı keselim, tamam mı? (s. 335 str. 14-15)

Babamın itibarını daha fazla *mahvetmene müsaade etmeyeceğim*. (s. 335 str. 16)

Damarıma basmasına *izin vermemek için* ettiği ağır lafı *anlamazdan geldim*. (s. 335 str. 22, 23)

“Buradan git artık. Git de *huzur bulalım*. Sen gelmeden önce ne iyiydik” dedim. (s. 335 str. 24)

Hani şöyle okkalı bir yumruk atsam ya da kafasına bir taş indirsem, buracıkta canına *okuyabilirdim*. (s. 335 str. 29)

Tekrar baktığımda Şems'in beni bilmiş bilmiş süzdüğünü *fark ettim*. (s. 335 str. 33)

Dizlerim boşaldı, dizkapaklarımda bir gevşeme oldu; beni taşımaktan *vazgeçmişlerdi* sanki. (s. 336 str. 3)

Ben ona *zarar vermek* isterken ya o beni öldürmeye kalkarsa? (s. 336 str. 4)

Bir hikâyeden *bahsediyorum*. (s. 336 str. 10)

Böyle saçmalıklarla *kaybedecek* vaktim yok. (s. 336 str. 11)

“Ama ustacım, kilerde iki kavanoz bal duruyor, hangisini getireyim bilemedim” diye *şikâyet etmiş*. (s. 336 str. 21)

Usta çırağının huylarını gayet *iyi bildiğinden* şöyle demiş: “Sen o kavanozlardan birini kır, diğerini getir. Olur mu?” (s. 336 str. 22)

Şems’in karşısında hiddetlenip *zayıf düşmek* istemezdim ama kendimi *zaptedemedim*. (s. 336 str. 29, 30)

Ve ben ikinci kavanozu kırınca, ilkini de esaretten *kurtarmış olacağım*. (s. 337 str. 5)

Aşk ile *icra edilen* bir sanat nasıl *küfür olur*? (s. 337 str. 11)

Demeleri o ki Allah bize müziği vermiş, hem de yalnız ağızla ya da sazla yapılan müzik değil kastım, tüm evreni kuşatan o canım ezgileri vermiş, sonra da tutmuş dinlemeyi *yasak etmiş*, öyle mi? (s. 337 str. 14)

Görmüyorlar mı bütün doğa her an her yerde O’nu *zikrediyor*? (s. 337 str. 15)

Bu kâinata ne varsa aynı temel ahenkle *hareket ediyor*: Kalp atışımız, havadaki kuşun kanat çırpışı, fırtınalı bir gecede kapıları yumruklayan yel, dağ pınarının çağlayışı, nalburun demire vuruşu, henüz doğmamış bebeğin rahimde dinlediği sesler. (s. 337 str. 16)

Ayinden önce Rumi ile beraber *tefekküre dalmak* üzere sessiz bir odaya çekildik. (s. 337 str. 24)

Berberce *aptes alıp, dua ettik*. (s. 337 str. 26)

“Onlar ayaktayken, otururken ve yanları üzerine yatarken Allah’ı *zikrederler*; göklerin ve yerin yaratılışı üzerine düşünürler...” Bizler hâl ehliyiz. (s. 338 str. 1)

Bir ayağımız şeriat üste sabit, bir ayağımızla yetmiş iki milleti *devrederiz*. (s. 338 str. 4)

Ne kadar direndiysem de Rumi bu vazifeyi bana vermekte *ısrar etti*. (s. 338 str. 16)

Dinle, bu ney nasıl *şikâyet ediyor*, ayrılıkları nasıl anlatıyor: Beni kamışlıktan kestiklerinden beri feryadımdan erkek, kadın herkes ağlayıp inledi. (s. 338 str. 19)

Her birimiz Âşık ile Maşuk arasına *ağ olduk*. (s. 338 str. 26)

Bir tek Rumi’yi *zora soktuğuma* üzgünüm. (s. 339 str. 2)

Mahrumiyetin, çaresizliğin, kenara itilmişliğin ne menem bir şey olduğunu anlayamadan Mevlâna nasıl herkesi kucaklayan bir şair *olabilir* ki? (s. 339 str. 8)

Birini seviyorsan onun için *yapabileceğin* en anlamlı şey değişmektir! (s. 339 str. 13)

Şiir sevmeyen katı bir âlimken, kendi sesinin akışında hızla ilerleyen bir hatipken, artık cümle suskunların hislerine *tercüman* olacak kadar iyi bir şair olma yolunda. (s. 339 str. 19)

İpeğin kozadan sapasağlam çıkması için ipek böceğinin kendinden *feragat* etmesi lâzım. (s. 339 str. 25)

Yarenlikte büyüdük, *şad* olduk, tomurcuklandık, çiçek açar gibi kelime açtık, tamlığı attık. (s. 339 str. 27)

Dostluğumuz süresince nadide bir güzelliği paylaştık; durmadan birbirini yansıtan iki ayna misali birbirimizde sonsuzluğu *seyrettik*. (s. 340 str. 3)

“Başımıza beklenmedik rastlantılar ancak bunları karşılamaya *hazır olduğumuzu* anlarda gelir” diye yazmıştı Aziz bir mesajında. (s. 340 str. 11)

Hâlbuki eli ayağına dolaştı, *alabil*diğine hazırlıksız yakalandı. (s. 340 str. 14)

Füzyon Yemek Pişirme Kulübü’nden biri yolladı *zannedip* hemen okuma gereği duymadı. (s. 340 str. 19)

Daha bu sabah Scott’u yeni kız arkadaşıyla görüp *bunahıma giren* Jeannette’in bile iştahı açılmış gibiydi. (s. 340 str. 25)

Kocasının bahçe çitlerini maviye boyama önerisine *ses etmedi*, Jeannette ile üniversitedeki derslerin yoğunluğunu konuştu, ikizlerle de Karayip Korsanları filmi hakkında lafladı. (s. 341 str. 1)

Herkese ve her şeye uyum gösteriyor ama aslında herkese ve her şeye *mesafeli* duruyordu. (s. 341 str. 4)

Kirli tabakaları bulaşık makinesine yerleştirip, beyaz çikolatalı crème brule’yi *servis ederken* zihni öylesine meşguldü ki cep telefonuna bakmak aklının ucundan geçmedi. (s. 341 str. 8)

Ama ne zaman ki gelen mesajlar kutusunu açtı, *donakaldı*. (s. 341 str. 10)

Artık tek kelime konuşmadan, sırf bakışlarıyla *kavga edebiliyorlardı*. (s. 341 str. 26)

Biri diğerinin *yalan söylediğini* biliyordu, beriki de onun bunu bildiğini. (s. 341 str. 28)

Ella kocasının kendisine zerrece inanmadığını anlasa da uydurduğu masalı sürdürmek zorunda *hissetti*. (s. 342 str. 4)

Belki de şu anda esas niyeti ne kocasını *ikna etmek*, ne çocuklarını kandırmaktı. (s. 342 str. 5)

Evinden dışarı *adım atmak*, Aziz’in kaldığı otele gitmek, nihayet onu yüzünü görmek istiyordu. (s. 342 str. 7)

O yüzden her bir sözcüğü tartarak *devam etti*. (s. 342 str. 10)

Bir iki randevumu kaydırdım mı *ayarlayabilirim*. (s. 342 str. 17)

Ella kocasına *bakakaldı*. (s. 342 str. 18)

Hayatta o kadar *erken kalkamaz*. (s. 342 str. 25-26)

O saatte babamı ancak vinçle *kaldırabilirsin*. (s. 342 str. 26)

David hiçbir zaman sabahları *erken kalkabilen* biri olmamıştı. (s. 342 str. 27)

Çocukları da karısı da bu huyunu gayet *iyi biliyordu*. (s. 342 str. 28)

Bu oyunu oynamaya daha ne kadar *devam edeceklerdi*? (s. 342 str. 30-31)

O zaman David yüzünde müstehzi bir tebessümle *geri çekildi*. (s. 342 str. 32-33)

“*Olabilir...*” dedi Ella yanaklarının yandığını *hissederek*. (s. 343 str. 5)

Yarın sabah Bostan’a gidip Aziz’le *kahvaltı* edeceğini düşünmek bile kalbinin hızla atmasına yetmişken, hemen şimdi *yola çıkmak* çılgınlık gibi geliyordu. (s. 343 str. 6, 8)

Gözlerinde karısının başka bir adamla buluşmasına *mâni olmayacağını ele veren* bir boşvermişlik vardı. (s. 343 str. 18, 19)

“Ama anne, hani matematik ödevime *yardım* edecektin” diye sızlandı Avi. (s. 343 str. 28)

Ella bir şey demeye *fırsat bulamadan* Orly kardeşine sataştı. (s. 343 str. 30)

Bu akşam yaptıklarından dolayı *pişman* olacaksa eğer, ki muhtemelen olacaktı, buna daha sonra hayıflanırdı. (s. 344 str. 9)

Yirmi dakikada *duşa girdi*, makineyle saçlarını kuruttu, dişlerini fırçaladı, bir elbise seçti, giydi çıkardı, diğerini denedi, olmadı, bir başkasında *karar kıldı*, saçlarını taradı, biraz makyaj yaptı, anneannesinin hediyesi ufak yeşim küpeleri taktı, aynada kendine baktı, gördüğünü beğenmedi ve gitti başka bir elbise giydi. (s. 344 str. 11, 13-14)

Derin bir *nefes aldı*, biraz parfüm sıktı. (s. 344 str. 17)

Ama Avrupalı bir erkek farklı *düşünebilirdi* parfüm konusunda. (s. 344 str. 20-21)

İyi de neden Aziz geleceğini önceden *haber vermemişti*? (s. 344 str. 23)

Ella’nın zihninde bir sürü soru *yanıp sönyordu*: Ya Aziz beni beğenmezse? (s. 344 str. 26)

Ya kimyalarımız tutmazsa, tâ Bostan’a kadar geldim diye *pişman olursa*? (s. 344 str. 28)

O mektubu yazarak buraya gelmesini ben *sebepl oldum*. (s. 344 str. 30)

O kadar *bitkin görünüyordu* ki gözlerime inanamadım. (s. 349 str. 3-4)

“Veled, oğlum, ne olur bana *yardım et*” dedi. (s. 349 str. 8)

Emret babacım, ne istersen, yeter ki söyle. (s. 349 str. 10)

“Şems gitmiş. Bizi *terk etmiş*.” (s. 349 str. 13)

Şimdi hayat daha *kolay* olmaz mıydı? (s. 349 str. 16)

Babam son zamanlarda pek çok *düşman edinmişti*, hepsi de Şems yüzünden. (s. 349 str. 17)

Belki de Alaaddin haklıydı: Şems hayatımızdan *çekip gidince* eski huzurumuza kavuşmaz mıydık? (s. 349 str. 21)

“Ne olur Şems’i bul, tabii eğer o bulunmak istiyorsa. Git getir onu. Yokluğunda nasıl *perişan olduğumu* anlat.” Hazin bir fısıltıya dönüştü cümleleri. (s. 350 str. 5)

Ona de ki yokluğu beni *kahrediyor*. (s. 350 str. 6-7)

Bakışlarımdaki tedirginliği *fark etmesini istemiyordum*. (s. 350 str. 10)

Şems'in ayak izlerini *takip etmeye çalıştım*. (s. 350 str. 13)

Nerede *olabileceğine dair herkes bir tahmin yürütüyor, ağzına geleni söylüyordu*. (s. 350 str. 15)

Demek bu kadar *takdir edeni vardı Tebrizli Şems'in, hiç bilmezdim*. (s. 350 str. 20)

Bunca zaman hep onu sevmeyenlere *kulak vermiş, ne kadar çok seveni olduğunu fark etmemiştim*. (s. 350 str. 21-22)

Yanıma oturdu, ben yerken anne şefkatiyle gülümseyerek beni *seyretti*. (s. 350 str. 26)

Yüzündeki perişanlığı *fark etmeden duramadım*. (s. 350 str. 26-27)

Ben yarın Şam'a gitmek için *yola çıkıyorum*. (s. 351 str. 5)

Şems'in yokluğunda galiba *şair oluyor*. (s. 351 str. 12)

Derin bir *nefes aldıktan sonra bir çırpıda okudu şu beyti*. (s. 351 str. 14)

Ruhlara *can veren ruhtur kâinatı* (s. 351 str. 19)

Öte yandan babamın *mutlu olması için her şeyi yapmaya hazır*dı. (s. 351 str. 22-23)

Ve, gayet *iyi biliyordu ki babamın mutluluğu Şems'in varlığına bağlıydı*. (s. 351 str. 23)

Şems'in dönmesi ise babamın Kerra'yı ve bizleri yeniden *ihmal etmesi* anlamına geliyordu. (s. 351 str. 25)

Böylece Kerra bir kadının *yaşayabileceği en çetrefil ikilemlerden birine toslamıştı*: Kocamın *mutsuz olmak* pahasına benim yanımda kalmasını, gözümün önünde olmasını mı isterim, yoksa benim *mutsuzluğum* pahasına *özgür ve bağımsız olmasına* mı? (s. 351 str. 26, 27-28, 30)

Şems-i Tebrizî'yi aramak için *yollara düşmek, tâ Şam'a gitmek zorunda değildim*. (s. 352 str. 6)

Böylece bu mesele kendiliğinden *sona ererdi*. (s. 352 str. 11)

Hem böylesi belki yalnız Kerra ve Alaaddin'e değil, babamın talebelerine, müritlerine de *faydalı olurdu*; hatta bana bile. (s. 352 str. 13)

Ve işte uzun seneler evvel din değiştirip *Müslüman olan, ilk eşini kaybettikten sonra babama dul bir kadın olarak varan, bana ve kardeşime senelerdir harikulade annelik yapan kocasını onun başkası için yazdığı şiirleri ezberleyecek kadar çok seven, hayatı boyunca hep veren, hep gözeten bu kadın, ağzını açıp da tek kelime edemedi*. (s. 352 str. 15, 16, 17)

O gitti gideli ruhum *çorak kaldı, gün ışmaz günüme*. (s. 352 str. 27)

Nasıl hiçbir şey olmamış gibi hayatlarına *devam edebiliyorlar?* (s. 353 str. 2)

Şems-i Tebrizî'nin olmadığı bir yaşam, yaşanılması *olabilirmi?* (s. 353 str. 3)

Ama bu hedefe ulaşmak için beni *terk edeceği* aklımın ucundan geçmemişti. (s. 353 str. 14-15)

Mücadele etmek insan olmanın gereği. (s. 353 str. 19)

Bizim uğrumuzda *cihad edenler* var ya, Biz onları mutlaka yollarımıza iletceğiz, demiyor mu? (s. 353 str. 19-20)

Sen nefsini aşmak, herkesi bir ve *eşit görmek*, Yaradan'dan ötürü yaratılanı sevmek yolunda minnacık bir adım bile atsan muhakkak karşılığını görürsün. (s. 353 str. 21)

Kerameti o kadar enginmiş ki, İsa Peygamber'e *bahşedilen* nefse sahipmiş. (s. 353 str. 32)

İstermiş ki herkes hocasının izzeti ve kudreti karşısında *şaşkına dönsün.* (s. 354 str. 4)

Bu nedenle ondan yalvar yakar bir *tarikât kurmasını* ve pek çok *mürit edinmesini* istemiş. (s. 354 str. 5)

Hepsi kapısında *mürit olmak* için *sıraya girmiş.* (s. 354 str. 12)

Ertesi gün Sufi *vaaz verirken* yellenmiş. (s. 354 str. 20)

Mürit *cevab vermiş:* "Efendim, ben ilk yel ile gelmedim ki sonuncusu ile gideyim." (s. 354 str. 24)

Sıradan kulaklara küfür gibi gelen sözler *sarfetti;* onu seven insanları bile kafa karışıklığına, hayal kırıklığına düşürdü. (s. 354 str. 29)

Bütün kitaplarımı suya fırlattı ki akıl mantıkla ulaştığım ve matah bir şey *zannettiğim* her bilgi tanesini bir kenara *kaldırabileyim.* (s. 355 str. 2, 3)

Herkes onun âlimleri *tenkit ettiğini zannediyor* ama çok az kişi onun aslında muazzam bir tefsir yeteneğine *sahip olduğunu* biliyor. (s. 355 str. 3, 4, 5)

Şems kapımızı *tövbekâr olmuş* bir fahişeye açtı. (s. 355 str. 9)

Dedikodulara *kulak asmamayı,* kötü söze kötü sözle *karşılık vermemeyi* öğretti. (s. 355 str. 10, 11)

Beni meyhaneye yollayıp sarhoşlarla *muhabbet ettirdi.* (s. 355 str. 12)

Bir keresinde *vaaz verdiğim* caminin karşısında dilenmemi istedi. (s. 355 str. 13)

Zihinlerdeki sınırları, gönüllerdeki önyargıları, cemiyetteki basmakalıp kuralları, mezhep ve görüş farklılıklarını sarsmaktan yanaydı ki, hepimiz tek ve bir ve *eşit olduğumuzu* anlayalım. (s. 355 str. 27)

Onun yüzünden yalnızlığı, çaresizliği, *yanlış anlaşılmayı,* dışlanmayı, horlanmayı ve en nihayetinde ayrılık acısını tattım. (s. 355 str. 32)

Dünyanın *lütfemesi* ve yaltaklanması, hoş bir lokmadır ama, az ye. (s. 356 str. 1)

Bütün ömrüm boyunca şairlere *itibar etmemiştim*. (s. 356 str. 21)

Başka zaman olsa *itiraz ederdim* dediklerine ama artık ne mümkün. (s. 356 str. 22)

Ağzımdan damla damla mısralar sızıyor, hem de hiç durmadan, *elimde olmadan*; dinleyenler *şair olduğuma kanaat getirebilir*, evet. (s. 356 str. 25, 16)

Kelimeleri *emredildiği* gibi yazan bir hokka, divit, kalem misali; üflenen ezgiyi çalan bir ney misali, ben de sadece bir aracı. (s. 356 str. 28)

Tam tersine, böylesi bir teslimiyet son derece *güçlü olmayı* gerektirir. (s. 357 str. 15)

Teslim olan insan çalkantılı ve girdaplı sularda debelenmeyi bırakır; emin bir belde yaşar. (s. 357 str. 15)

Öyle bir his vardı ki içimde ben bu oyunu *kaybedecektim*. (s. 357 str. 21)

Tam zihnimden bunu geçirirken başımı kaldırdım ve Sultan Veled’le *göz göze geldim*. (s. 357 str. 22)

Demek sonunda beni hakikaten aramaya *karar verdin*. (s. 357 str. 24)

Ama namuslu ve sözüne güvenilir bir genç adam olduğundan gerçeği *inkâr etmedi*. (s. 357 str. 28)

Babamı kandıracaktım ama *pişman oldum*. (s. 358 str. 2)

Günü gelecek babana lâyük bir *yoldaş olacaksın*. (s. 358 str. 6-7)

Onun *ihtiyacı olan* tek yoldaş sensin Şems. (s. 358 str. 8)

Habire daha fazlasını *talep eder*. (s. 358 str. 17)

Benim nefsim de dünyayı dolaşmaya *devam etmek*, yeni insanlarla tanışmak, yeni şehirler görmek istiyordu. (s. 358 str. 18)

Üstelik Şam’ı sevmiştim, gelecek kışa kadar burada rahat rahat *ikamet edebilirdim*. (s. 358 str. 20-21)

Daha henüz bir yere ısınmışken yeniden *yollara düşmek* insanın ruhunda korkunç bir yalnızlık hissi oluştururdu. (s. 358 str. 21)

Söz veriyorum, bu sefer her şey *iyi olacak*. (s. 359 str. 3-4)

Yarın sabah erkenden beraber *yola çıkarız*. (s. 359 str. 9)

Sultan Veled içi rahatlamış bir hâlde *tebessüm etti*. (s. 359 str. 10)

“İşte bu harika! *Sağ ol! Var ol!* Babam ne kadar sevinecek bilemezsin.” (s. 359 str. 11)

“*Dikkat et dostum*” dedi muzaffer bir edayla. (s. 359 str. 14)

Saçları gözüne düşecek kadar uzamış, teni Şam güneşi altında yanmış; daha genç, daha *yakışıklı olmuş*. (s. 359 str. 19)

Şems’i bir kere *kaybetti* ya, bir daha *kaybetmekten* korkuyor. (s. 360 str. 5)

Benden başkası bunu *hissedemiyor* ama ben yüreğimde *hissediyorum*. (s. 360 str. 7, 8)

Zira tıpkı onun gibi ben de Şems'i *kaybetmekten* korkuyorum. (s. 360 str. 9)

Gevher Hatun'a bugün dedim ki: "Efendi Mevlâna *endişeli* görünüyor. Keşke ona *yardım edebilsem*." (s. 360 str. 17-18)

"*Edebilirsin*" dedi gizemli bir edayla. (s. 360 str. 19)

Rumi'nin fikrinde şayet Şems evlenir, bir yuva *kurabilirse* Konya halkı onu daha kolay benimser ve arasına alır. (s. 360 str. 23)

Baban Mevlâna *merak eder* Kimyacım: Acaba sen Şems ile evlenmek ister misin? (s. 360 str. 29)

Ufacık çocuklar bile evli genç kadınla bekâr kızı şıp diye *ayırdediyordu*. (s. 361 str. 4)

Bir şeyi *fark etmişti*. (s. 361 str. 6)

Sana nasıl *yardım edebilirim*. (s. 361 str. 10-11)

Seneler evvel öz babam, eti sizin kemiği benim diye beni size *teslim ettiğinde*, siz demiştiniz ki: Kızlar, oğlanlar kadar *iyi talebe* olamaz çünkü evlenip çocuk büyötmeleri gerekir. (s. 361 str. 13, 14)

"İşte o gün kendi kendime bir *söz verdim*, asla evlenmeyeceğim diye. Böylece hep talebeniz kalacaktım" dedim. (s. 361 str. 18)

Rumi şaşkınlığımı *sezmiş* olacak ki açıklama yaptı: "Geçenlerde bir sabah Alaaddin bana geldi. Kimya'nın dest-i izdivacına talibim dedi." (s. 361 str. 27)

"Eminim. Hem çok faydası *olabilir* bu izdivacın" dedim. (s. 362 str. 9)

Böylece Şems aileden biri olur, bir daha asla gitmek *zorunda kalmaz*. (s. 362 str. 10-11)

O zaman Mevlâna dikkatle yüzümü inceledi: "Yani sen bana *yardım etmek için* mi Şems ile evlenmek istersin? Burada kalsın diye, öyle mi?" (s. 362 str. 13)

İşte, Şems-i Tebrizî'ye olan aşkıma ancak bu kadar *itiraf edebildim*. (s. 362 str. 18-19)

Yaşına yakın birisiyle evlensen daha *iyi olmaz mı?* (s. 362 str. 26)

"*Hallolmayacak* mesele değil, Şems zamanla *değişir*" dedim, kendimden gayet emin. (s. 363 str. 5)

Onu o kadar çok sevecek ve *mutlu edeceğim* ki o da *değişecek*. (s. 363 str. 7)

İyi koca olmayı, iyi baba olmayı öğrenecek. (s. 363 str. 7-8)

Nereden *bilebilirdim* o an kadın kısmının ezelden beri yaptığı en büyük hatayı yaptığımı? (s. 363 str. 12)

Âşık oldukları adamı sevgileri aracılığıyla *değiştirebileceklerini* *zannetmek* biz kadınlara özgü kadim bir gafletmiş meğer. (s. 363 str. 14, 15)

İkna olduğumdan değil, Kimya'nın sırlısklam âşık olduğunu anladığımdan. (s. 363 str. 18, 19)

Hayatta öyle tuhaf yanlışlar vardır ki gözünün önünden *cereyen ederken* bile karışamaz, durduramazsın. (s. 363 str. 21)

Kendimi yaptığım işe öyle kaptırmıştım ki arkamda duran insanı *fark edemedim.* (s. 364 str. 5)

Ben *yanıt vermeyince*, gülümsedi. (s. 364 str. 11)

“Ne de *güzel olmuş.* Meryem’i mi özlersin?” (s. 364 str. 12)

Şems söylediklerimi duymamış gibi lafına *devam etti.* (s. 364 str. 15)

Belki *merak edersin*, neden İslam’da Meryem gibi bir kadın figürü yok diye. (s. 364 str. 16)

Huzursuz olmuştum, ne diyeceğimi bilemedim. (s. 364 str. 20)

Ellerine geçen parayla ne yapacaklarına *karar verememişler.* (s. 364 str. 24-25)

Çok geçmemiş, kafadarlar *kavgaya tutuşmuş.* (s. 364 str. 29)

Kavga ettiklerini duyunca dört satıcıdan birer salkım üzüm almış, bir kaba koyup üzümleri ezmiş. (s. 365 str. 3)

Çünkü onu *terk etmene* gerek yok. (s. 365 str. 14)

Müslüman bir kadın da Meryem Ana’yı hayırla, duayla *zikredebilir.* (s. 365 str. 17-18)

Meryem Ana demek şefkat, merhamet, korunma, anaçlık, yardımseverlik demekse sana göre, Müslüman bir kadın olarak da onu *sevebilirsin.* (s. 365 str. 23)

Hatta istersen kızına Meryem adını *verebilirsin.* (s. 365 str. 24)

Ve işte o zaman ilk defa anladım Şems’in ne denli geniş ve güzel gönüllü bir insan olduğunu ve kocamın onunla dostluğuna neden bu kadar *önem verdiği.* (s. 366 str. 3)

Ama yine de Şems’in Kimya’ya iyi bir koca olacağından *şüphe ediyorum.* (s. 366 str. 6)

Nihayet cesaretini toplayıp lobiye *adım attığı*nda içerisi tam bir hengâmeydi. (s. 366 str. 10-11)

Kimseyle *göz göze gelmek*, bir tanıdığa rastlamamak için tüm dikkatini duvardaki tablolara, raflardaki bibolara verdi. (s. 366 str. 13)

Görünüşünde hafif bir umursamazlık, *koyvermişlik* ve serkeşlik vardı. (s. 366 str. 23)

Belli ki bu sabah sakal traş olmamıştı ve bu onu daha da asi ve *çekici* kılıyordu. (s. 366 str. 25)

“*Gelebilmene çok sevindim*” dedi. (s. 366 str. 28)

Ella böyle bir adamla bir fincan kahve içmekten kimseye *zarar gelmez* diye düşündü. (s. 367 str. 1)

Bu öyle bir soruydu ki aralarında olan biteni “*sanal bir oyun*” olmaktan çıkarıp fazlasıyla *gerçek* kalmıştı. (s. 367 str. 17, 18)

Sanki bir örtü kalkmıştı ve hakikatle, tâ baştan beri örtünün altında sırasını bekleyen o çırılçıplak hakikatle yüzleşmek *zorunda* kalmıştı şimdi. (s. 367 str. 20)

Ella midesinde yanma *hissetti* ama Aziz’i *reddetmedi*. (s. 367 str. 21-22)

608 numaralı oda, mavili grili tonlarda gayet zevkli bir şekilde *dekore edilmiş*ti. (s. 367 str. 26)

Farklı bir ülkeye gitmiş gibi *hissetti* kendini. (s. 368 str. 2)

Oda istediği kadar hoş, dekorasyonu istediği kadar *zevкли olsun*, tam ortada duran yataktan *rahatsız oldu*. (s. 368 str. 4, 5)

Aziz ona dokunmaya kalkarsa nasıl *karşılık verecekti*? (s. 368 str. 7-8)

Şayet onunla *beraber olursa* bir daha kocasının, çocuklarının yüzüne nasıl bakardı? (s. 368 str. 8)

Gerçi David bunca sene başka kadınlarla kırıstırıp Ella’nın yüzüne bakmakta *sıkıntı çekmemiş*ti ya, o başka meseleydi. (s. 368 str. 10-11)

Hiçbir zaman kendi bedeninde *rahat olmamış*ti. (s. 368 str. 14)

Annelerinin şu anda nerede olduğunu bilseler, onu *affederlermiydi*? (s. 368 str. 17)

Her şey daha farklı *olabilirdi*. (s. 368 str. 23)

Aziz gülen gözlerle baktı; alnına düşen saçları *geri attı*. (s. 368 str. 26)

“Beni *sevebilirmisin*?” diye sordu. (s. 368 str. 31)

Sanki ağzından çıkan kallavi cümleler beklemediği anlarda ona *geri dönüyordu*. (s. 369 str. 7)

Ne verirsen aynen *iade ediyordu*. (s. 369 str. 8)

Ama bir şey söylemesine *fırsat kalmadan* Aziz elleriyle Ella’nın bedeninde gittikçe genişleyen daireler çizmeye başladı. (s. 369 str. 13)

Ama sonra hayret içinde anladı ki aslında Aziz *dua etmekteydi*. (s. 369 str. 21)

Ne dediğini anlamasa da kendisi için *dua ettiğini* kavradı. (s. 369 str. 21)

“Ben” nerede başlıyor, nerede *sona eriyor*, kestiremiyordu. (s. 369 str. 26)

Aziz’in parmakları karnından yukarıya kaydığında Ella göğüslerinin daha diri, daha *dik olmamasına* hayıflandı. (s. 369 str. 30)

Ve o an anladı ki bu adamı *sevebilirdi*. (s. 370 str. 3)

Hem de öyle çok *sevebilirdi* ki... (s. 370 str. 3)

Sonra Ella’yı burnunun ucundan öpüp *geri çekildi*. (s. 370 str. 7)

Seni *mutsuz edecek* bir şey yapmak istemiyorum. (s. 370 str. 10)

Beş dakika içinde kırk ayrı düşünce *üretebiliyorsun*. (s. 370 str. 11-12)

Şimdi atacağın bir adım yarın sabah pişmanlık içinde uyanmana sebep *olabilir*. (s. 370 str. 14)

Buna *yol açmak* istemiyorum. (s. 370 str. 14)

Aziz'in aşkı kuşatan, rapteden, zapteden *hesap soran, kıskançlık yapan* bir sevda değildi. (s. 370 str. 18, 19)

Kocası orada başka kadınlarla düşüp kalktığından değil, kendi evinde kendini yabancı *hissettiğinden* koltukta uyumayı *tercih etti*. (s. 370 str. 27, 28)

Misafirler nihayet gidince eve döndüm, sessiz bir köşede *tefekküre daldım*. (s. 371 str. 10-11)

Düğün gecesini taze gelinin aynada aksini görmesi uğursuzluk sayıldığından her türlü *tedbir alınmıştı*. (s. 371 str. 18)

Tek istediğim içine girip *kaybolmaktı*. (s. 371 str. 32)

“Odadan *apar topar* çıkarsan konu komşu ne der? Gerdek gecesini *halvet* olmadığımızı bilirler. Sebebini benden bulurlar.” (s. 372 str. 9, 10)

Hâlbuki anlıyordum ne *kast ettiğini*. (s. 372 str. 12)

“Olur mu öyle şey? Kendi işlerine baksınlar” diye *itiraz ettim* ama Kimya haklıydı, biliyordum. (s. 372 str. 18-19)

Sen de *rahat edersin*, ismine kara çalınmaz. (s. 372 str. 26)

O an anladım ki onunla evlenerek büyük bir *hata yapmıştım*. (s. 372 str. 30)

Ama sırf Rumi ertesi sabah beni bulamazsa *kahrolur* diye mihlanmış gibi yerimde kaldım. (s. 373 str. 2)

Onu bir kez daha *terk edemezdim*. (s. 373 str. 4)

Evlilik hayatının benim gibi biri için kapandan *farksız olduğunu* anladım. (s. 373 str. 5-6)

Böyle sinsi ve keskin bir *acı çekmedim* hayatımda. (s. 373 str. 9)

Ağlamamak, bebek gibi zırlamamak için kendime bir *tokat attım*. (s. 373 str. 13)

Şems'ten *koca olmayacağını* bilmek için *dâhi olmaya* gerek yok. (s. 373 str. 20-21)

Evet, sırf Şems'e kol kanat germek için babam Kimya'nın saadetini *heba etti*. (s. 373 str. 22-23)

Evlenmek istediğim kızın düğün hazırlıklarını *seyrettim*. (s. 373 str. 25)

Cin taifesini *uzak tutmak* için tütsüler yaktılar. (s. 373 str. 27)

“Hislerin gözlerini *kör etmesin*. Kıskanıyorsun. Ama kıskançlık gibi habis bir his bile faydalı şekilde *kullanılabilir*” dedi Sultan Veled. (s. 374 str. 21, 22)

Otuz Beşinci Kural: Şu hayatta ancak tezatlarla *ilerleyebiliriz*. (s. 374 str. 14)

Ve ancak tezatları *kucaklayabildiği* ölçüde olgunlaşır. (s. 374 str. 27)

Bana bak, bu sufi muhabbetlerinden *gına geldi*. (s. 374 str. 31)

İşler sarpa sararsa, ki *emin ol* saracak, günahı senin boynuna! (s. 375 str. 2)

O an, hayatımda ilk kez benden ve *yapabileceklerimden* korktuğumu gördüm. (s. 375 str. 3-4)

Tuhaf şeydi insanın abisini *korkutabilmesi* ama gururumu okşadı. (s. 375 str. 5)

Şems'in Kimya'nın gelinliğini o kaba elleriyle çıkartıp süt beyaz tenine değdiğini ve ona *sahip olduğunu* düşündükçe gözyaşlarıma *hâkim* olamadım. (s. 375 str. 10, 11)

Etrafımdaki insanlardan dururmu saklamak için elimden geleni yapıyorum ama *kolay olmuyor*. (s. 375 str. 18)

Sokakta tanıdıklarla laflarken, tarlada bostanda çalışırken, esnafla *pazarlık ederken*, evde misafir ağırlarken, benimle *muhatap olan* herkesin ilk *fark ettiği* şey belki de bu oluyor: Evli ama hâlâ bakire bir kadın olduğumu herkes biliyor. (s. 375 str. 22, 23)

Onun geleceği akşamlar bütün gün yüreğim ağzımda bekliyorum, beni arzulasın diye *dua ediyorum*. (s. 376 str. 2)

Ama *akşam olup* kapımı tıklattığında tek yaptığı oturup *sohbet etmek* oluyor. (s. 376 str. 2, 3)

Her türlü zorluğa *göğüs gerip* birbirini sevmekten *vazgeçmeyen* âşıkların hikâyeleri... (s. 376 str. 6)

Bazen de sırt üstü yatıp bana GÖNLÜ GENİŞ VE RUHU GEZGİN SUFİ MEŞREPLİLERİN KIRK KURALI'ndan *bahsediyor*. (s. 376 str. 11)

Bir gece bir kuralı *izah ederken* sesi kaydı, gözleri kapandı. (s. 376 str. 11)

Şafak sökene kadar hiç uyumadan onu *seyrettim*. (s. 376 str. 13-14)

Uzun zamandır hiç bu kadar heyecanlanmamış ve *mutlu olmamıştım*. (s. 376 str. 17)

Ama o nasıl benden izin istiyorsa, ben de muhakkak önceden *haber yolluyorum*. (s. 376 str. 22)

Aksi takdirde nasıl davranacağı *belli olmuyor*. (s. 376 str. 22-23)

Bazen öyle babacan, bazen *sevecen oluyor*; bazense düpedüz *surat asıyor*. (s. 476 str. 25)

Kırılmamayı öğrendim ve tabii onu *rahatsız etmemeyi* de. (s. 376 str. 28)

Bir süre böyle *idare ettim*. (s. 377 str. 3)

Şems benim fikirlerime *kıymet veriyordu* ya seviniyordum. (s. 377 str. 5)

Beni daha yaratacı düşünmeye *teşvik ediyordu*. (s. 377 str. 6)

Beni beğendiğinden, sevdiğinden *şüphe etmiyorum* ama bunun aşkla ilgisi yok. (s. 377 str. 12)

Artık odamda durup ölülerle konuşmayı *tercih ediyorum*. (s. 377 str.15)

İkimiz de cemiyet hayatından kendimize has sebeplerden dolayı *uzak durmak* istediğimiz için zamanla *yakın dost* olduk. (s. 377 str. 19, 20)

Bir keresinde, cesaretine, metanetine ve sil baştan hayata başlama azmine *hayran* olduğumu söyledim. (s. 377 str. 22)

İçimdeki sıkıntıyı ona *belli* etmek istemiyordum ama yüzüme bakar bakmaz *ters giden* bir şeyler olduğunu anladı. (s. 377 str. 27, 28)

“İyi değilim. Ne olur bana *yardım et.*” (s. 378 str. 1)

“Ah Kimyacım ben bir *yemin ettim*” diye mırıldandı Çöl Gülü. (s. 378 str. 8)

Şu ten meselelerinden *uzak durmaya ahdettim.* (s. 378 str. 9)

Kadın adama yahut adam kadına nasıl *zevk verir*, bunu düşünmek bile istemem. (s. 378 str. 10)

“Sen yeminini bozmayacaksın ki. Yalnızca bana *yardım edeceksin*” diye yalvardım. (s. 378 str. 12-13)

Şems’i nasıl *mutlu edeceğimi* bilmiyorum. (s. 378 str. 14)

Ona böyle yaklaşmak *doğru* olmaz. (s. 378 str. 16)

Herkes bir beden *bahşedilmiş.* (s. 378 str. 19)

Derdimi bir tek sana *açabilirim.* (s. 378 str. 23)

O hâlde bana *yardım et.* (s. 378 str. 31)

Erkeğin kalbine giden yolu *tarif et!* (s. 378 str. 31-32)

Dikkat et, erkeğin kalbine giden yol, kadını kendinden uzaklaştıran yol olmasın. (s. 379 str. 1)

Ben her şeyi *göze aldım.* (s. 379 str. 6)

Ona *engel* olmadığım için kendimi hiç *affetmeyeceğim.* (s. 379 str. 11, 12)

Ama ağlayarak benden *yardım istediği* gün içim sızladı. (s. 379 str. 13)

“Ne sakıncası *olabilir* ki?” diye düşündüm. (s. 379 str. 14)

Baştan çıkarmak istediği adam nikâhlı kocasıydı, bir yabancı değil ki. (s. 379 str. 14)

Bir kadının kendi kocasının aşkını istemesi haram *olabilirmiydi?* (s. 379 str. 18)

İçimdeki kadın ise “aşık bir kıza *yardım et*” diye *niyaz etti.* (s. 379 str. 20)

Ve ben böylece, tek güzellik ölçütü avuçlarına *kına sürmek* olan bu saf köylü kızcağıza bir erkeği *baştan çıkarmanın* yollarını gösterdim. (s. 379 str. 22, 23)

Sonra dişleri beyazlatmayı, tırnak boyamayı, gözlere ve kaşlara *sürme çekmeyi*, dudakları parlatmayı, yanakları allamayı ve memeleri dolgun göstermeyi bir bir *izah ettim.* (s. 380 str. 4, 5)

Ardından Kimya'ya *raks etmeyi* öğrettim; Kıvırtmayı, çalkalamayı, *şuh bakmayı* ve vücudunu havada kıvrılan bir duman gibi kullanmayı da. (s. 380 str. 9, 10)

Beline püsküllü kuşaklar bağlayıp içine de şingır şingır kaşıklı bardaklar yerleştirip iki hafta durmadan karşılıklı *göbek attık*. (s. 380 str. 13)

Nihayet o gün öğleden sonra, kurbanlık kuzuyu kasaba *teslim eden* çoban gibi, Kimya'yı Şems-i Tebrizî için hazırladım. (s. 380 str. 15)

Hamam sonrası bir kadının ömründe ancak sayılı kez *giyebileceği* türden incecik ipekten kıyafetleri giydirdim. (s. 380 str. 18)

Sümbüllerle süslü pembe bir gecelik seçmişim, içinde göğüslerinin çatalı, kalçalarının kıvrımı *belli olacaktı*. (s. 380 str. 20)

İşim bittiğinde Kimya öyle *güzel olmuştu* ki, gözlerimi ondan alamadım. (s. 380 str. 23)

Züleyha kendisine *yüz vermeyen* bir erkek için tutkuyla yanmıştı. (s. 380 str. 28)

Şehirdeki kadınlar onun hakkında *fena sözler edince*, hepsini sofrasına *davet etmiş*, Yusuf'a da çağrıldığında odaya girmesini tembihlemişti. (s. 380 str. 29-30)

Bu meleğe *âşık oldu* diye kim Züleyha'yı *suçlayabilir* ki? (s. 381 str. 2)

Bir süre sustu, sonra bir *kahkaha attı*. (s. 381 str. 10)

Hayatım boyunca kendimi *affetmeyeceğim*. (s. 381 str. 17)

Tenime değen ipek elbisenin hışırtısı, saçtığım ıtır kokuları, dilimde gül yapraklarının tadı... hiç bu kadar allanıp pullanmamış, kendimi böyle kadın *hissetmemiştim*. (s. 382 str. 5)

Evdeki herkes *uykuya dalana* kadar bekledim. (s. 382 str. 8)

“Affedersin. Ama seni görmem gerekliydi” dedim ve içeri *buyur edilmeyi* beklemeden odaya süzüldüm. (s. 382 str. 12, 13)

Odada *baş başa kaldığımızda* davetkâr bir şekilde gülümseyerek karşısına yürüdüm. (s. 382 str. 16)

Sırtımı döndüm, derin bir *nefes aldım*. (s. 382 str. 17-18)

Kocamın şaşkın bakışlarını sırtımdan aşağı gezindiğini *hissettim*, ürperdim. (s. 382 str. 20)

Ama Şems yanan bir ocağa değmiş gibi *geri çekildi*. (s. 383 str. 2)

Nefesinin girdabında *kaybolmak* isterken Şems beni tuttu ve itti. (s. 383 str. 7)

Şimdi lütfen odamı *terk et* ve ben seni çağırana kadar bir daha gelme, oldu mu? (s. 383 str. 9)

Ateşim yükseliyordu, *havale geçirmeye*, sayıklamaya başladım. (s. 383 str. 27)

Neyse ki Kerra imdadıma yetişti: “Nasıl böyle konuşursun Safiye? Şems'i nasıl *suçlayabiliriz?* o mu yaptı bunu? Allah'ın takdiri işte.” (s. 384 str. 9)

Benimse kimseyi *ikna edecek hâlim* yoktu. (s. 384 str. 11-12)

Şems'i sevmeyenler benim hastalığımı *bahane edip* ondan daha fazla *nefret edecek*. (s. 384 str. 13-14)

Oysa ben istesem bile onu *sevmemelik edemezdim*. (s. 384 str. 15)

Belki de odadaki kadınlar *içeri girmesine izin vermemişti?* (s. 384 str. 20)

Ya da defalarca gelip yanıma oturmuş, ellerimi ellerinin arasına alıp benim için *dua etmişti*. (s. 384 str. 22)

Sonsuzluğa *akıp giderken* kime, nasıl *sitem edebilirim?* (s. 384 str. 25, 26)

Şems'in odasını ipekler, tüller kuşanarak *ziyaret edişimden* on altı gün sonra ben Mevlâna'nın evlatlığı Kimya, çağıl çağıl bir hiçlik ırmağına daldım. (s. 384 str. 28-29)

Ve tüm bunları yaparken hiç durmadan *sohbet ettiler*. (s. 385 str. 13)

Sokakta insanlar arasında birbirlerine dokunmamaya azami *gayret gösterdilerse* de buna *riayet etmek* giderek zorlaştı. (s. 385 str. 21)

Baktı ilk hamle Aziz'den gelmeyecek, ilk o tuttu Aziz'in elini; önce ürkek, çekinerek, sonra özgürce ve her türlü vesveseyi *boşvererek*. (s. 385 str. 26)

Ruhları birbirine yakinken, bedenleri *uzak kaldı*. (s. 385 str. 29)

Sen Boston'a gelmeden önce bir akşam David'le *dışarı çıktık* ve uzun zamandır ilk defa *rol yapmadan dürüstçe* konuştuk. (s. 386 str. 14, 15)

Tabii böyle olmasına üzüldüm ama hakikati *inkâr etmedim*. (s. 386 str. 17)

Yani, ikimizin arasında olanları *kastediyorum*. (s. 386 str. 18)

Devam etmeden önce hafifçe öksürdü. (s. 386 str. 19)

Şimdi *itiraf edeceği* şeye Aziz'in nasıl tepki vereceğini bilemiyordu: "Kocama başka bir rekeği sevdiğimi söyledim." (s. 386 str. 19)

Bir dakika boyunca siren sesleri bütün mahalleyi *esir aldı*. (s. 386 str. 24)

Tekrar konuşmaya başladığında yüzünü hemen Ella'ya dönmediğinden sanki tüm şehre *hitap ediyordu*. (s. 386 str. 32-33)

Benimle Amsterdam'a gelmeni ben de isterim... hem de çok... ama sana orada bir gelecek *vaat edemem*. (s. 387 str. 2)

Ne demek sana gelecek *vaat edemem?* (s. 387 str. 7)

Ancak bir erkek bu kadar ruhsuz bir cümle *kurabilirdi!* (s. 387 str. 9)

"Romanımı okuduğunu söyledi. Dedi ki kitabım hayatının tuhaf bir dönemine *denk gelmiş*.

Bir yol ayrımındaymış..." Dalgın gülümsedi Aziz. (s. 387 str. 15)

Ella şu anın tilsimini *bozabilecek* her şeyden korksa da uysalca başını salladı. (s. 387 str. 26)

Mizacındaki ve hayatındaki ana mihver *tasavvuf* olmuş; ömrünü aşk inancına ve başka insanlara *faydalı* olmaya adanmış, gittiği her yerde, baktığı her ayrıntıda Tanrı'nın alametlerini aramıştı. (s. 388 str. 8, 9)

Ne yazık ki *fark* etmekte *geç* kalmıştı. (s. 388 str. 14)

Doktorlar uzun süre *teşhis* koymamış, boyutlarını anlamak için test üstüne test yapmışlardı. (s. 388 str. 16)

En nihayetinde bir *açıklama* yaptıklarında haberler iyi değildi: Melanom iç organlara yayılmış, karaciğeri sarmıştı. (s. 388 str. 17)

“Elli beşi *görmeyebilirsin*” demişlerdi. (s. 388 str. 20)

Hâlâ görmek istediği yerler vardı; seyahatlerine *ara* vermek şöyle dursun, her zamankinden çok yolculuk yapmıştı. (s. 388 str. 24)

Fas'a *geri dönmüş*, hayatında ilk kez Sufilerle tanıştığı zaviyeyi *ziyaret* etmişti. (s. 388 str. 29, 30)

Baba Samed'in mezarı başında *dua edip tefekkiüre* dalmış, hayatın onun için çizdiği patikaları minnetle anmıştı. (s. 388 str. 31)

“Sonra hep yazmak istediğim ama ertelediğim romanı yazmaya koyuldum” dedi Aziz *göz kırparak*. (s. 388-389 str. 33-1)

Ölüme hazırlanan bir insandan, beklenmedik anda aşka yuvarlanan birine *dönüvermiş*ti. (s. 389 str. 10)

Yerli yerine oturtuğunu sandığı tüm parçaları tekrar *gözden geçirmesi* gerekmişti. (s. 389 str. 11)

Bugün kendini ölüme hazır *hissediyordu*, ama henüz ölmek istemiyordu. (s. 389 str. 14)

Bu yolu *anlayabildiğimce* yaşamaya çalıştım. (s. 389 str. 21)

Tam her şeyi *hallettim* derken, gökten zembille sen indir. (s. 389 str. 22)

Ve seni daha fazla tanımak istediğimi *fark* ettim. (s. 389 str. 26)

Kendimi *teslim ettiğim* Allah'a isyan noktasındayım. (s. 389 str. 28)

“Hastalığını... beraber *atlatabiliriz...*” dedi Ella korkulu bir fısıltıyla. (s. 389 str. 30)

Gördüğün gibi sana *verebileceğim* tek şey şu içinde bulunduğumuz an! (s. 389 str. 33)

Tabii işin aslı, kimse kimseye bundan ötesini *vaat* edemez. (s. 390 str. 2)

Sanki bir tarafı *düşüverecekti* de diğer yanı direniyordu. (s. 390 str. 5)

Yapabildiğimiz yere kadar. (s. 390 str. 8-9)

Değil sevişmek, sana dokunmak bile *zor* geldi. (s. 390 str. 15)

Senin gibi bir insana ‘hadi her şeyi bırak ve benimle gel ama yarın ben *yanında olmayacağım*’ demek *imkânsız geldi*. (s. 390 str. 18)

Ella bu lafları duyunca bir gerçeği yeni görmüş gibi *paniğe kapıldı*. (s. 390 str. 19-20)

Kanserle *savaşabilirsin*. (s. 390 str. 21)

Bunu benim için *yapabilirsin*. (s. 390 str. 21-22)

“Daha sağlıklı ve daha uzun yaşamak için elimden geleni yaparım ama kanserimle *kavga etmeyeceğim*” dedi Aziz. (s. 390 str. 24)

On an zihninden onlarca düşünce geçti: Babasının intiharıyla *baş edemeyişi*, kırık dökük çocukluğu, vicdan azabı, suçluluk duygusu, mutlu bir evlilik yapma takıntısı ve senelerdir içine attığı tüm hayal kırıklıkları bir anda karşısına dikildi. (s. 391 str. 1)

Ama sen Rumi *olabilirsin*. (s. 391 str. 10)

Aşk kullanıla kullanıla içi boşaltılmış bir kelimeye döndü ama sen varlığıyla aşkı *yüceltebilirsin*. (s. 391 str. 11)

“Kendine *haksızlık ediyorsun*” dedi Aziz, sesini alçalttı. (s. 391 str. 16)

Önemli olan kendimizi değiştirmeye, dönüştürmeye cesaretimiz var mı? (s. 391 str. 17)

Eğer bu aşktan yeterince eminsek yolculuğun kalan kısmını beraber *yapabiliriz*. (s. 391 str. 19)

Kelimeleri seçerek konuşmasını bitirdi: “Ya da şimdi buradan çıkıp evine gider ve bu teklifi *unutabilirsin*. Yuvana, çocuklarına dönersin. Ben her hâlükârda seni sevmeye *devam edeceğim*.” (s. 391 str. 24, 25)

Bir de baktım meyhanede, pencerenin yanındaki masada *uyuyakalmışım*. (s. 392 str. 11)

İşte o zaman yan masadan gelen fısıldaşmalara *kulak kabarttım*. (s. 392 str. 16-17)

Belli ki ateşli bir tartışma *devam ediyordu* orada. (s. 392 str. 17)

Ama esas kimi öldürmek istediklerini anlayınca *dehşete düştüm*: Tebrizli Şems! (s. 392 str. 23-24)

Ne zaman ki gittiklerinden *emin oldum ayağa fırladım*. (s. 392 str. 26-27)

“Gene ne var Süleyman?” diyerek *koşa koşa geldi* Hristos. (s. 392 str. 28)

Birden herkesten *şüphe etmeye* başladım. (s. 392 str. 31)

Ya Şems’e kurulan tuzağa başkaları da *dahil olmuşsa?* (s. 392 str. 32)

Herkes kumpasın içinde *olabilirdi* pekâlâ (s. 392 str. 32-33)

Kendime gelince Şems’i uyarmak için *sokağa fırladım*. (s. 393 str. 6-7)

Hatta harabelerde yaşayan yüz elli yaşındaki Çingene kocakarıya dahi gittim, olur da Şems’in *büyü yaptırması* yahut falına baktırması gelmiştir diye. (s. 393 str. 12)

Ve işte tam bir köşeyi dönmüştüm ki Şems ile *burun buruna geldim*. (s. 393 str. 18)

Şems kollarımdan kurtulunca bir *kahkaha attı*. (s. 393 str. 23)

Ben bile duyduklarımın doğruluğundan *emin olamıyordum*. (s. 393 str. 31-32)

Gene de anlatmaya *karar verdim*. (s. 393 str. 32)

Ben anladım seni, *merak etme*. (s. 394 str. 5)

“Evet. Şimdi meyhaneye dön, beni de *dert etme*.” (s. 394 str. 8)

“Yok, yok! Hiçbir yere gitmiyorum. Sen de gitmiyorsun” diye *itiraz ettim*. (s. 394 str. 10)

“*Eksik olma, beni mahcup ediyorsun*” dedi Şems. (s. 394 str. 16)

Otuz Altıncı Kural: Hileden, desiseden *endişe etme*. (s. 394 str. 18)

Eğer birileri sana *tuzak kuruyor, zarar vermek istiyorsa, Tanrı da onlara tuzak kuruyordur*. (s. 394 str. 19, 20)

Şems bunu dedikten sonra bana *göz kırptı ve sarıldı*. (s. 394 str. 26)

Veda eder gibi bir hâli vardı; gidişine *mâni olamadım*. (s. 394 str. 26-27)

Geri dönüp Rumi'nin evine giden çamurlu sokağa saptı. (s. 394 str. 28)

Ve ben, Konyalı Sarhoş Süleyman, günlerdir ağzıma damla içki koymamış da *komaya girmişim* gibi *tir tir titremeye* başladım. (s. 394 str. 31)

“Müşteriler işime karışırsa sinirime dokunur” diye *gözdağı verdim*. (s. 395 str. 4)

Sonunda *pes ettim*. (s. 395 str. 8)

Müşteriler önceden tembihlemişti: Şems'in âdetiymiş, her gece *aptes almadan* önce muhakkak avluya iner, burada *tefekküre dalarmış*. (s. 395 str. 17, 18)

Soğukkanlılığıyla nam salmış bir adamdım; kolay kolay *paniğe kapılmazdım*. (s. 396 str. 2)

Keyfim yerine gelsin diye biraz *ıslak çaldım* ama bu da *kâr etmeyince* gözlerimi evin arka kapısına dikip fisıldadım. (s. 396 str. 3, 4)

Ricam buymuş gibi o anda birden *yağmur yağmaya* başladı. (s. 396 str. 7-8)

Sağanak bir türlü durmadı, artık *vazgeçmek üzereydim* ki bir çıtırtı işittim. (s. 396 str. 13)

Derken beni *hayrete düşüren* bir şey *fark ettim*: Bu kuvvetli rüzgârda, bu sağanak yağmurda nasıl oluyordu da elindeki mum sönmeden *kalabiliyordu*? (s. 396 str. 20, 21, 22-23)

Kara büyü ve sihirbazlıkta *mahir olduğunu* söylüyorlardı. (s. 396 str. 25)

Ne kurallardan *bahsediyordu*? (s. 396 str. 32)

Ben daha bir *karara varmadan* bahçe duvarının dibinde karaltılar belirdi. (s. 397 str. 5)

Herhâlde delikanlılar neden hâlâ dervişi öldürmediğimi *merak etmiş* ve gidip takviye kuvvet getirmişlerdi. (s. 397 str. 7)

Bu arada Şems hiçbir şey *fark etmemiş* gibi konuşmaya *devam etti*. (s. 397 str. 8-9)

Her insan için bir *âşık olma* zamanı vardır, bir de ölmek zamanı. (s. 397 str. 13)

Birkaç kez daha *kılıç salladım* ama aynı sahne *tekrar etti*. (s. 397 str. 24)

Tam bir kargaşa *zuhur etti*, herkes birbirine girdi. (s. 397 str. 27)

Kenarda *kalakaldım*. (s. 397 str. 30)

Benden *cesaret alan* delikanlılar *atağa geçti*. (s. 398 str. 5-6, 6)

Nefes nefese bir adım *geri çekilip* suya düşme sesini bekledik. (s. 398 str. 13)

Nasıl düşmemiş *olabilirki?* (s. 398 str. 18)

“Belki kuyu duvarında bir kanca vardı, oraya takıldı” diye birisi *tahmin yürüttü*. (s. 398 str. 22)

Orada bir saniye daha oyalanmamam gerektiğini biliyordum ama durup *geriye bakmaktan* kendimi *alıkoyamadım*. (s. 398-399 str. 33-1)

Derken orada ne gördüyse *geri çekildi*, dizlerinin üstüne çöktü ve bir *feryat kopardı*. (s. 399 str. 4, 5)

Nerden *bilebilirdimki* seneler sonra bile duramayacak, durulamayacak, o gecenin hatırasından hep kaçmak *zorunda kalacaktım*. (s. 399 str. 8, 10)

Ella *erken kalktı*; kahvaltı sofrasını hazırladı; kahvaltı sonrası kocasını işe, çocukları okula uğurladı; mutfağa dönüp yemek kitabını açtı; o günün mөнüsünü seçti. (s. 399 str. 14)

Mumları yakmayı düşündüyse de *vazgeçti*. (s. 400 str. 2)

Ve Ella Rubinstein, böylece evini *terk etti*. (s. 400 str. 6)

Babamla konuşmaya uzun zaman *cesaret edemedim*. (s. 400 str. 17)

“Müsaadenle *konusabilirmiyiz?*” diye sordum. (s. 400 str. 22)

Biliyorum, Şems’in *kaybolmasında* parmağım var *zannediyorsun* ama seni *temin ederim* ki... (s. 400 str. 25, 26)

“Ama babacım, hakkımı yiyorsunuz. Müsaadenizle *izah edeyim*” dedim sesim titreyerek. (s. 401 str. 2-3)

Yemin ederim ben değildim. (s. 401 str. 4)

Doğru *olabilir* miydi? (s. 401 str. 9)

Başımı tekrar kaldırıncaya babamla *göz göze geldik* ve ancak o zaman bana kurduğu küçük tuzağı *fark ettim*. (s. 401 str. 11-12, 12-13)

Gayriihtiyarî üzerimde kan var mı diye bakınca, *yakayı ele vermiştim*. (s. 401 str. 13-14)

Çakal Kafa’nın işi ağırdan aldığına *fark edip* saldırmaya *karar verdiğimizde* avluya giden patikayı diğerlerine gene ben gösterdim. (s. 401 str. 20, 21)

İrşad’la diğerleri de *yardım etti*. (s. 401 str. 24)

Her dinden ve inançtan insana *kucak açardı*. (s. 402 str. 7)

Şems hayatına girdikten sonra sevgi çemberi öyle genişledi ki, cemiyetin en *dibe vurmuşlarını* bile *kapsar oldu*: Evsiz barksızlar, meczuplar, cüzâmlılar, sarhoşlar, fahişeler, dilenciler, yankesiciler... Hepsini önyargısız bir nazarla kucaklayıp anlayışla *karşılabilir*. (s. 402 str. 8-9, 9, 11)

Hatta inanıyorum ki Şems'in katillerini bile *affedebilir*. (s. 402 str. 12)

Babamın sevgi çemberine bir ben *dahil olamadım*. (s. 402 str. 14)

Malını mülkünü *sebil edip* sağıtmış. (s. 402 str. 26)

Üstünde bir derviş hırkası, elinde asa diyar diyar *gezer olmuş*. (s. 402 str. 28)

Bundan böyle ne hatip, ne âlim, ne *fakih olurum*. (s. 403 str. 2)

“Şems'in *kaybolduğunu* işittim. Ben kendisini eskiden beri tanırım. Onun sağ koluydum, en yakınıydım” dedi. (s. 403 str. 5)

Sonra bir sırrı paylaşırçasına babamın kulağına eğildi; Şems'in *sağ olduğunu*, şimdilik Hindistan'da gizlendiğini, ortaya çıkmak için uygun zamanı kolladığını *iddia etti*. (s. 403 str. 7, 9)

Genç adamın *yalan söylediği* o kadar barizdi ki. (s. 403 str. 10)

Bezirgân da gayet pişkin, bir zamanlar *derviş olmaya* özendiğini ama madem hayat onu başka bir istikamete savurdu, Rumi gibi meşhur bir âlimin kaftanına *sahip olmaktan memnun olacağını* söyledi. (s. 403 str. 12, 14, 15)

Bezirgân gidince dayanamadım, sordum: “Babacım, bu delikanlıyı hiç gözüm tutmadı. Niçin kaftanınızı ona verdiniz? *Yalan söylediği* her hâlimden belliydi.” (s. 403 str. 19)

Düşünsene ya *doğru olsaydı* dedikleri, ya hakikaten Şems *hayatta olsaydı*. (s. 403 str. 22, 23)

Tek tek her birini *yâdeder* ve yaşarım. (s. 404 str. 2)

Sevdiğin birini yitirince bir yanın onunla beraber *kaybolur*. (s. 404 str. 5)

Terk edilmiş hayaletli bir ev gibi buruk bir yalnızlığa *esir olur*, *eksik kalırsın*. (s. 404 str. 6, 7)

Yeni *kaybettiğin* kişiyi manevi gözle bakınca her yerde görmeye başlarsın. (s. 404 str. 19)

Kuma çizili remilde, güneşte parlayan kristal tanesinde, yeni doğmuş bebeğin tebessümünde, bileğinde atan nabzında onu *seyredersin*. (s. 404 str. 24)

En zorlu günlerimde bana iki kişi *yardım etti*. (s. 404 str. 26)

Ne zaman toplum içinde bir vazife *ifa etmem* gerekse, bu gözler bana *rehber oldu*. (s. 405 str. 2)

Ben de onun ruhuna hürmeten sadece erkekler için değil, kadınlar için de sema ayinleri düzenliyorum ve Sufi bacılara bu âdeti *devam ettirmelerini salık veriyorum*. (s. 405 str. 6-7, 7)

Ayrımcılık yapıp insanı insana üstün tutmak biz kullara özgüdür; yoksa Allah'a değil. (s. 405 str. 8)

Gün ışığı karanlığı yararken kelimeler ağızımdan *dökülüverdi.* (s. 405 str. 14)

Ve o andan itibaren dizeler belli aralıklarla gelmeye *devam etti.* (s. 405 str. 17)

Aralarında öyle mısralar var ki "bir daha *tekrar et*" deseler, edemem. (s. 405 str. 20)

Selahaddin olmasa belki de çoğu *kaybolacak*, unutulacaktı. (s. 405 str. 21)

Bu arada dünya; etten, kemikten, maddeden, düşler ve düş kırıklıklarından *ibaret olan dünya*, kendi hızında dönüyor. (s. 405 str. 32)

Dervişlerimle beraber cenazesinde muazzam *bayram ettik*; sokakları kudümlerle, tamburlar, neylerle inlettik. (s. 406 str. 4)

İktidar merdivenini hızlı hızlı çıkanlar *tepetaklak oldu.* (s. 406 str. 10)

Başarıya alışkın insan *zannederki* ilelebet muzaffer ve zengin kalacak. (s. 406 str. 10)

Ve her mağlup *zanneder* ki ömür boyu belini doğrultamayacak. (s. 406 str. 11)

Öyle çabuk olgunlaştı, maneviyet yolunda o kadar hızlı pişti ki şimdi herkes ona *saygı besliyor* ve Hüsam Çelebi diye *hitap ediyor.* (s. 406 str. 20, 20-21)

Selahaddin'in ölümünden sonra şiirleri yazmama o *yardım ediyor.* (s. 406 str. 22)

Tevazu, güzel ahlak ve pırıl pırıl bir gönle *sahip olan Hüsam Çelebi'ye* birisi çıkıp de "kimsin, nesin?" diye sordu mu hep aynı cevabı veriyor. (s. 406 str. 23)

Güzel bir insanın mirasının unutulmaması için *hizmet etmektir* niyetim. (s. 406 str. 28-29)

Yürümeye, yola *devam etmeye* mecburum. (s. 407 str. 1)

Bu şuurla bizler gece gündüz *sema ediyoruz.* (s. 407 str. 6)

Bütün cihan *cayır cayır yansa*, yer gök kızıla boyansa, sarayları seller alsa, bir padişah gidip bir başkası gelse, bizim için *fark etmez.* (s. 407 str. 10, 12)

Dizlerimize kadar kendi kanımıza batsak bile *vazgeçmeyiz Aşk'a dönmekten, Aşk'a secde etmektен.* (s. 407 str. 15, 16)

Ettiği her laf, verdiği her zarar insana *geri gelir.* (s. 407 str. 19)

Başına gelenlerden hep başkalarını *sorumlu tutar.* (s. 407 str. 21)

Şayet zincir bir yerinden *kopacak olursa*, bir başka halka eklemlenir anında. (s. 408 str. 1)

Ve şu an *nefes alış verişini* işittiği insan yirmi senelik kocası değil, geçen yaz güneşli bir öğleden sonra uğruna kocasını *terk ettiği* adamdı. (s. 408 str. 24, 26)

Çehresini yumuşatan kehribarimsı ışıktaki, uykuda geçirdiği şu bir iki saat boyunca odada değişen bir şey olmuş mu diye *merak etmişçesine* sağa sola bakındı. (s. 409 str. 1)

O andan itibaren tam olarak ne umacağını bilmeden ama gene de umutlanmaktan vazgeçmeden bekliyordu Ella. (s. 409 str. 16)

Bir yandan Tanrıyla *münakaşa* ediyordu. (s. 409 str.17)

Hastanın *nefes alış* verişini monoton ritmi bir anlığına sekti, ezgide bir nota fire verdi ama başka bir *yanıt* gelmedi. (s. 409 str. 24, 25)

“Sabah ezanı ürperti...” diye *cevap* verdi Ella ve sustu. (s. 409 str. 29)

Bu sese *alışkın* olanlar onu senin gibi duymaz. (s. 410 str. 5)

O kadar kanıksamışlardır ki büyüsunü *fark* edemezler. (s. 410 str. 6)

Rüyalarımızı bölüp bir başka hakikate *davet* eder ya, zor gelir. (s. 410 str. 12)

Keşke beraber *uyuyakalsak*. (s. 410 str. 16)

En son nota gökyüzünden çekilince esrarengiz bir sessizlik *hâkim* oldu ortalığa. (s. 410 str. 22)

O sessizlikte Ella Aziz’in yeniden uykuya dalışını *seyretti*. (s. 410 str. 23)

Bir günün öncekine benzemediği, hayatın kendini *tekrar* etmediği yoğun bir birliktelik olmuştu onlarınki. (s. 410 str. 27)

“Zaman-2” sürprizlerle ve sihirle dolu, iniş çıkışı bol, pupa yelken, *sarhoş* edici bir akıştı. (s. 411 str. 4)

Demek bir kadın bir erkeğin ruhuna *âşık* olunca hasta vücudunu da böyle sevip *arzulayabilirmiş*. (s. 411 str. 16, 17)

Hâlbuki kendi kendine *söz* vermişti, ağlamayacaktı. (s. 411 str. 23)

Birini aldı, gözlerini kapadı, gerçekleşmeyeceğini bildiği bir *dilek* tutup çeşmeye attı. (s. 412 str. 7)

Tıpkı *hayranlık* beslediği Rumi gibi Konya’ya gömülmeyi *vasiyet* etmişti. (s. 412 str. 16, 17)

Her zamanki titiz plancılığı bu sefer *işe* yaradı. (s. 412 str. 18)

Aynı günün akşamı Aziz’in dünyanın dört bir yanındaki arkadaşlarına e-mailler gönderip hepsini tek tek törene *davet* etti. (s. 412 str. 24)

Defin günü Ella'nın *tahmin* etmediği kadar çok insan *çıkageldi*. (s. 413 str. 1, 1-2)

Ve bir de Aziz'in *evlat* edindiği iki genç. (s. 413 str. 6)

"Hep olduğundan *güçlü* görünmeye çalışan bir kadın için fazla cici ve dişi" diye geçirdi içinden. (s. 414 str. 2-3)

Bir zamanlar aşkını küçümseyip *nutuklar* attığı, sevdiği adamla evlenmesine karşı çıktığı kızı bugün ona *destek* olan tek insandı. (s. 414 str. 10, 11)

Dönse her şey daha *kolay* olmaz mıydı? (s. 414 str. 22)

Gerçi her yerde kolaylıkla İngilizce ders *verebilir*, dergilere *yazabilir*, yahut kim bilir, günün birinde bir yayınevinde editör olarak *çalışabilir*, hatta kendi romanını *yazabilirdi*. (s. 414 str. 24, 25, 26)

Daha önce hiç böyle tek başına kalmamıştı ama ne tuhaf, kendini yalnız *hissetmiyordu*. (s. 414 str. 28)

Önemli olan senin iyi olman. (s. 415 str. 1)

"Orada ufak, şirin çatı katı daireler var. Birini *kiralayabilirim*. Gerçi *bisiklete binmeyi* ilerletmem gerekecek..." Güldü. (s. 415 str. 4, 2-5)

"Ne kuralı anne? Neden *bahsediyorsun*?" diye sordu Jeannette. (s. 415 str. 9)

3.14. Kısaltma Grupları

3.14.1. İsnat Grupları

“Gözü pek diye buna denir. Hepimiz Ellacığımın gurur duyuyoruz” diye konuşmasını taçlandırdı David (s. 18 str. 2)

Merakla, *ağızları kulaklarında*, lafın devamını beklediler. (s. 18 str. 18)

Berberliklerde sekiz ayne ki? *Devede kulaklık!* (s. 20 str. 17)

David kızının böyle bir yakıştırma yapmış olmasına inanamıyormuş gibi *gözlerini devirdi*. (s. 21 str. 28)

Baktı *bıçak kemiğe dayandı*, geleceği için bir tercih yapması lâzım, o zaman tutar iyi baba ve iyi koca olacağını tahmin ettiği, sırtını yaslayabileceği adamı seçer. (s. 23 str. 11-12)

Ve öyle *canını yaktı* ki bu sinsî şüphe, *nefesi kesildi*, suspus oldu. (s. 23 str. 32)

Jeannette inanmaz bir *bakış fırlattı* annesine. (s. 24 str. 5)

Hayretten *ağızı açık* kaldı Ella'nın. (s. 31 str. 5)

Lakabı “Çöl Gülü” olan o şapşal kızcağızı yakalamama *ramak kala*, esrarengiz bir mektup aldım; dikkatimi başka yöne çekerek aklımı meşgul eden beklenmedik bir mektup. (s. 40 str. 19-20)

Ağızı açık bir hâlde bana baktı hancı, sinirli sinirli bıyıklarının ucunu emdi. (s. 49 str. 25)

Kadının göğüsleri damar damar şişmiş; *karnı burnunda*, sanki yarıldı yarılacak. (s. 54 str. 5)

Başını mutfak masasının üzerine dayayıp açık duran kitabın yanında *ağızı açık* bir hâlde uyuyakalmıştı Ella. (s. 79 str. 6)

Gözlerini kapadı, adının yazılı olduğu kâğıt parçasını düşündü; bir uçurtma misali rüzgârda savruk, *başına buyruk*, hür, hafif ve bir o kadar mesut. (s. 82 str. 19)

Lâkin benim vadem dolmak üzere, bir *ayağım çukurda*. (s. 98 str. 18)

Delikanlı aylardır beni suskun ve suratsız görmeye o kadar alışmış olmalı ki, *ağızı bir karış açık* kaldı. (s. 103 str. 21)

İkizler okulda en havalı araba hangi öğrencinin diye aralarında atışırken onları *can kulağıyla* dinliyormuş gibi yaptı. (s. 106 str. 4)

Şems'e dedim ki: Bak ipekböceği kozadan çıkarken *alın teriyle* ördüğü ipeği yırtıp parçalar. (s. 111 str. 11-12)

Ağzım açık kalakaldım. (s. 119 str. 30)

Köylü *ağızı açık* bakakaldı bana. (s. 135 str. 1)

Ne kadar *eli açık*, hayırsever olduklarını ispatlayabilmek hevesiyle bir günlüğüne de olsa bizden öğrenmeyi bile bırakırlar. (s. 139 str. 2)

Başı pek, karnı tok Mevlâna nasıl da rahat anlatıyor sıkıntı çekmenin erdemini. (s. 159 str. 27)

Hıristos'un bir şey demesine fırsat kalmadan konuşmamıza *kulak misafiri* olan İranlı tacir yan masadan seslendi: "Hay yaşa! Hayyam'dan rubai isteriz!" (s. 166 str. 27)

Ağzım açık bakakaldım. (s. 175 str. 3)

Hele bir de gezgin abdallar yok mu, hem *başıbozuk*, hem serâzad. (s. 194 str. 3)

Yani sen şimdi her türlü art niyeti aklından geçir; onun bunun dedikodusunu yap, kuyusunu kaz; karısının kızının namusuna dil uzat; *elin işte* olsun, *gözün oynaşta*; camiden çıkar çıkmaz kıldığın namazı unut; sonra da iki koyun kesmekle, dört dua ezberlemekle her şey halloldu zannet! (s. 228 str. 27)

İnsan yoksul düşse, iftiraya uğrasa, hapse girse, hatta esir olsa bile, gene de *başı dik*, *gözü pek*, *gönlü emin* bir halife gibi davranmaktan vazgeçmemelidir. (s. 229 str. 31)

Karınları tok, *sırtları pek*, bir elleri yağda bir elleri balda Afganistan'ın keşmekeşinden çıkıp Konya'nın latif bağlarına sığınmışlar. (s. 237 str. 18)

Serkeş, *başıbozuk*, ne yapacağı belli olmayan, güven telkin etmeyen biri. (s. 241 str. 2)

Böyle palavralara *karnım tok*, gülüp geçerim. (s. 279 str. 21)

Öğle vakti ayaz öyle sertleşmişti ki sokaklarda kediler donmuştu; *ağızları açık*, *bıyıkları tel tel buz*... (s. 284 str. 25)

Sesim kırık, kırılğan çıktı. (s. 292 str. 16)

Ağzım açık kalakaldım. (s. 297 str. 7)

Bütün meyhane ahalisi sus pus olmuş *ağzı açık* vaziyette kapıya bakmakta. (s. 297 str. 17-18)

Zavallı Hıristos, bunu işitince hayretten *ağzı bir karış açık* kalakaldı. (s. 298 str. 10)

Şems *ağzı kulaklarında*, eski bir dostla konuşurcasına, "Hoşgeldin! Safalar getirdin" dedi. (s. 327 str. 22)

Onun geleceği akşamlar bütün gün *yüreğim ağzımda* bekliyorum, beni arzulasın diye dua ediyorum. (s. 376 str. 1)

Konya esnafından kambur çıkmış, ağzından iki dişi kalmış bir ihtiyar adam manzarayı *ağzı kulaklarında* ve merakla izledikten sonra: "Konya Konya olalı böyle acayip cenaze görmedi" dedi ve ardından ekledi: "Tabii asırlar evvel Efendi Mevlâna'nın düğün gecesi sayılmazsa." (s. 413 str. 19)

3.14.2. Bulunma Grupları

Örnek tespit edilememiştir.

3.14.3. Yaklaşma Grupları

Esther Hala oturduğu yerde şöyle bir kıpırdandı, kasıldı, *üst üste* öksürdü. (s. 19 str. 26)

Ella cümlesini yeni bitirmişti ki kocasıyla *göz göze* geldi. (s. 23 str. 16)

Bir dakika geçti geçmedi, Orly ve Avi de *peş peşe* ayaklanıp, parmaklarının ucuna basarak çıktılar. (s. 24 str. 8)

Ella nihayet telefonu kapattığında kocasıyla *göz göze* geldi. (s. 28 str.26)

Görünmez kolyeler misali asılı dururlar boynumda, *sıkı sıkıya*, olanca ağırlıklarıyla. (s. 39 str. 23)

Başı yerde, dudakları *sıkı sıkıya* büzülmüş dururken öylece, yüzü buruştu; okunmaz bir harita oldu. (s. 54 str. 14)

“Keşke etrafımda öyle biri olsaydı” diye mırıldandı *kendi kendine*, şakayla karışık. (s. 59 str. 11-12)

Yastık ettiğim taşa ikinci kez baş koymadım, aynı kaptan *üst üste* iki kez yemek yemedim, abamın altından her gün farklı manzaralar seyreyledim. (s. 62 str. 16)

Bu beklenmedik misafiri görür görmez, fevkalade bir kimseyle *karşı karşıya* olduğumu hissettim. (s. 72 str. 10)

Taban tabana zıt görünen bu iki adamın karşılıklı ne düşündüklerini merak ettim. (s. 72 str. 23)

Odadaki adamlar kadıyı yağlamak için yarışa tutuşunca, *ardı ardına* içi boş kahkahalar sökün etti hepsinden. (s. 73 str. 15)

Belli ki kadı ile abdalı *yan yana* getirmek iyi bir fikir değildi. (s. 73 str. 16)

Baharın bu son demlerinde, Amerika’da lüks bir evin arka bahçesinde, gökte ay ve bulutlar, yerde Ella ve köpeği, *yan yana* durdular. (s. 82 str. 27-28)

Ne talihliyim ki onunla *diz dize* ilim çalıştım. (s. 97 str. 24)

Onu gördükten sonra *kendi kendime* dedim ki “ne demeye munis bir derviş olacağım. Şayet onun yanında feyiz alacak kadar kalırsam, ben de Şems gibi gözüpek, isyankâr olurum.” (s. 115 str. 12)

Ve henüz genç bir kızken *kendi kendine* bir söz vermişti. (s. 124 str. 19)

Şimdi *yan yana* durmuş, tuhaf bir yaratığı incelercesine ona bakıyorlardı. (s. 125 str. 6)

Dahası, *üst üste* hep aynı rüyayı görmemin bir sebebi olmalı diye düşünüyorum. (s. 129 str. 13)

Üst üste ve ter içinde defalarca haykırıyorum. (s. 130 str. 28)

Sanki aynı toprağa *yan yana* aynı tohumdan iki tane ekilmiş; aynı güneş, aynı su verilmiş ama bir bakmışsınız tamamen farklı iki nebat boyvermiş. (s. 132 str. 3)

“Aşk Şeriatı’nın etkisi olmalı” diye mırıldandı *kendi kendine*. (s. 149 str. 28)

Bu sabah uyandığımda *içim içime* sığmıyordu. (s. 152 str. 9)

Peş peşe defalarca hamile kaldım. (s. 157 str. 28)

Baktım dayanamıyorum, *kendi kendime* söylene söylene camiden ayrıldım. (s. 159 str. 29)

En sonunda kalabalık pazaryerine varınca bir duvarın arkasına düşercesine çöktüm ve *nefes nefese* oracığa saklandım. (s. 172 str. 6-7)

“Keşke hiç gitmeseydim camiye” diye *kendi kendime* yüksek sesle söylendim. (s. 174 str. 9)

Perdeler *yarı yarıya* çekildiğinden odanın içi loştu. (s. 207 str. 7)

Peş peşe yağın soruları duymazdan gelip, işaret parmağımı Şems’e doğrulttum. (s. 209 str. 4)

Bu dünyaya kız olarak gelince durmadan çalışmayı öğretiyorlar: Yemek pişirmek, temizlik yapmak, kirli çamaşırları külle ovmak, dereden su taşımak, eski çorapları yamamak, yağlı süttten ayırıp çökelek yapmak, hamur açmak... hepsini belliyorsun *peş peşe*. (s. 213 str. 21)

Arkamı döner dönmez Mevlâna’yla *göz göze* geldik. (s. 215 str. 2)

Hepsi de *peş peşe* basit hastalıklardan can vermiş beş bebe. (s. 216 str. 4)

Babanın dediğine göre *kendi kendine* okuma yazma öğrenmişsin. (s. 219 str. 2)

Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, benzer hayatlar süren on beş kadınla *yan yana* dizilip yemek pişirmek zoruna gitmeye başlamıştı. (s. 222 str. 7-8)

Matematikten *üst üste* çakan Avi özel ders almaya başlamıştı. (s. 222 str. 33)

Kendi kendime devamlı ümit veriyor, her şeyin düzeleceğine inanımaya çalışıyorum. (s. 226 str. 6)

Aşk yoksa “ibadet” bir kuru kelimededen, *yan yana* gelmiş altı harften ibaret. (s. 228 str. 15)

Parmakları *sıkı sıkıya* yapışmıştı köpeğin tasmaına, ondan güç alırcasına. (s. 233 str. 13)

“Mecnun’u bu kadar mest ettiğine göre bu Leyla çok özel bir kadın olmalı” dermiş *kendi kendine*. (s. 241 str. 20)

Şems *kendi kendine* konuşurcasına, mırıl mırıl cevap verdi: “Kuran taze bir gelin gibidir Kimya. Onu okumak isteyen kişi yanına itinaıyla yaklaşamazsa, o da kapanır, katiyen açmaz peçesini.” (s. 244 str. 6)

Bir süre sonra odadan çıktım ve onları *baş başa* bıraktım. (s. 252 str. 29)

Her yanda kitaplar vardı; kuleler hâlinde *üst üste* dizilmiş, ha devrildi ha devrilecek, yüzlerce kitap ve el yazması saçılmıştı ortalığa, bir o kadarı da şadırvana atılmıştı. (s. 253 str. 5)

Rumi bunun üzerine yanıma varıp *sıkı sıkıya* elimi tuttu. (s. 254 str. 4)

Uzaktan sabah ezanı okununca Şems hırkasını yere serdi; *yan yana* namaz kıldık. (s. 255 str. 1)

Kendi kendime söz verdim: Onu dış dünyanın hoyratlığından da, kendi içindeki yıkıcı damardan da koruyacaktım. (s. 263 str. 18)

“Ulan hasta mısın lanet karı! Ne sırtıyorsun dedim? Bana mı gülüyorsun yoksa?” diye *peş peşe* sorular ve küfürler yağdırdı Baybars. (s. 273 str. 2)

Ve işte o zaman haremlige açılan kapının eşiğinde dikilen Kimya ile *göz göze* geldim. (s. 303 str. 15)

Orada, *yan yana*, ayaz bastırana dek avluda bir başımıza, aramızda katmer katmer açılmış bir gül dalıyla oturduk ve uzun süre sustuk. (s. 306 str. 12)

Çocukları evde bırakıp biraz *baş başa* kalsak diyorum, ne dersin? (s. 306 str. 19)

Aslında Ella'nın bu Cumartesi akşamı yapmak istediği en son şey kocasıyla *baş başa* yemek yemektir. (s. 306 str. 22)

“*Yan yana* yaşayıp gidiyoruz, bunda ne kötülük var?” diyorlar. (s. 313 str. 5)

Yan yana yaşıyor olabilirler ama asla bir araya gelemezler. (s. 313 str. 10)

Bu sabah semtinizden geçiyordum, *kendi kendime* dedim ki, hadi şu medreseye bir uğrayayım. (s. 314 str. 30)

“Bakıyorum benle *yüz yüze* konuşmak istemiyorsun. Ama arkamdan konuşmaya gelince vaktin bol, seni kimse tutamıyor” dedi Şems. (s. 316 str. 15)

Dördüncü tacir dayanamamış, *kendi kendine* mırıldanmış: “Bak, şu akılsızlara! Üçü de namazlarını ziyan etti. Allah'ım sana şükürler olsun, beni faka bastırtmadın, onlar gibi şaşırtmadın.” (s. 318 str. 29)

İrşad dayanamadı, atıldı: “Evet ama o da duasını öyle kesmemeliydi. Bence tüm tüccarlar hatalı, dördüncüsü hariç. O sadece *kendi kendine* konuşuyordu.” (s. 319 str. 12)

Biliyor musun, gün boyu *kendi kendime* konuşur gibi seninle konuşuyorum? (s. 325 str. 10)

Ama ne zaman kendimi kaptırıp seni düşünsem, şunu hatırlıyorum: Biz henüz *yüz yüze* görüşmedik bile. (s. 325 str. 21)

Ertesi gün Şems ile *erkek erkeğe* konuşmak üzere eve döndüm. (s. 335 str. 1)

Şems başını kaldırdı, *kendi kendine* konuşurcasına, “Merhaba Alaaddin, beni mi arıyorsun?” dedi. (s. 335 str. 7-8)

Tam zihnimden bunu geçirirken başımı kaldırdım ve Sultan Veled’le *göz göze* geldim. (s. 357 str. 22)

“İşte o gün *kendi kendime* bir söz verdim, asla evlenmeyeceğim diye. Böylece hep talebeniz kalacaktım” dedim. (s. 361 str. 18)

Buruk bir tebessümle yanıma oturup ahiret sualleri gibi *ardı ardına* sorular sordu. (s. 362 str. 21-22)

İkimiz *yan yana* durup, benzer bir nazarla baktık hamurdan Meryem Ana’ya. (s. 365 str. 31)

Kimseyle *göz göze* gelmek, bir tanıdığa rastlamamak için tüm dikkatini duvardaki tablolara, raflardaki bibolara verdi. (s. 366 str. 13)

Ve üç çocuk annesi Ella Rubinstein, bir aylık yazışma birkaç telefon görüşmesi ve yazdığı tarihsel roman dışında hakkında hemen hemen hiçbir şey bilmediği bir adamla bir otelin lobisinde *baş başaydı*. (s. 367 str. 8)

Ve *üst üste* defalarca tekrarladım: “Artık babanın oğlu değilsin. Artık babanın oğlu değilsin...” (s. 373 str. 13-14)

Gün ağarana değin *yan yana* yattık. (s. 376 str. 17)

Şems’in *günü gününe* uymuyor, hatta *anı anına*. (s. 376 str. 23)

Odada *baş başa* kaldığımızda davetkâr bir şekilde gülümseyerek karşısına yürüdüm. (s. 382 str. 16)

Çöl Gülü’nün bana öğrettiği tüm numaraları oracıkta *peş peşe* sıralayacaktım. (s. 383 str. 1)

Ufak kaçamaklar, kazara birbirine değen eller, *kol kola* girmeler. (s. 385 str. 22-23)

Sokakta *peş peşe* üç itfaiye aracı hızla geçti. (s. 386 str. 23)

Tabii işin aslı, *kimse kimseye* bundan ötesini vaat edemez. (s. 390 str. 1)

Ve işte tam bir köşeyi dönmüştüm ki Şems ile *burun buruna* geldim. (s. 393 str. 18)

Üst üste istemsizce esnemeye başladım. (s. 395 str. 29)

Kendi kendine mi konuşuyordu bu adam yoksa yanında biri mi vardı? (s. 396 str. 18)

Yüz yüze durduk, katil ile maktul. (s. 397 str. 19)

Nefes nefese bir adım geri çekilip suya düşme sesini bekledik. (s. 398 str. 13)

Başımı tekrar kaldırınca babamla *göz göze* geldik ve ancak o zaman bana kurduğu küçük tuzağı fark ettim. (s. 401 str. 11-12)

Daha doğrusu, Mesnevi *kendi kendine* yazmaya başladı. (s. 405 str. 12)

Hâlbuki *kendi kendine* söz vermişti, ağlamayacaktı. (s. 411 str. 23)

3.14.4. Uzaklaşma Grupları

Ailecek *tepeden tırnağa* sigortalıydılar: Hayat sigortası, araba sigortası; hırsızlık, yangın ve sağlık sigortası, emeklilik hesapları, çocuklara üniversite eğitimi birikimleri ve müşterek banka hesapları. (s. 13 str. 6)

Etrafında kim varsa, *gizliden gizliye* kendisine acıdığı şüphesine kapıldı. (s. 23 str. 31)

Böylece Aşk Şeriatı *elden ele* geçerek en nihayetinde Ella'nın üzerine kalmıştı. (s. 30 str. 17)

İçten içe kuruyan bir bitki misaliydi hancı aslında. (s. 53 str. 24-25)

Çiçekten çiçeğe konuyordu, orası aşikâr. (s. 58 str. 2)

Günümü *baştan sona* bu nazarla gözden geçirdim. (s. 60 str. 15-16)

Aç kaldığımda rüya tabir ederek üç beş kuruş kazanır, kazandığımı muhtaç olanlara dağıtır; bu şekilde *Doğu'dan Batı'ya, Kuzey'den Güney'e* yedi iklimi gezer, dağda bayırda Hakk'ı ararım Hak için. (s. 62 str. 19)

Bir ilahi terennüm edercesine bir neğme çalındı kulağıma, *balдан tatlı, tüyden hafif*. (s. 64 str. 24)

Ella web sayfasını *aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya* defalarca taradı; her bir kartpostalın üstüne tıklayarak Aziz'in yorumları okudu. (s. 66 str. 23)

Ne var ki latife diye söylediği sözler, yüzünü güldürmek bir yana, *iyiden iyiye* keyfinin kaçmasına sebep oldu. (s. 67 str. 23)

Birkaç dakika sonra kapı açıldı ve içeriye *tepeden tırnağa* karalar kuşanmış, dinç ve dimdil, yaşını kestirmesi zor bir adam girdi. (s. 71 str. 32)

Derviş *kendinden gayet emin* başını salladı; kara gözlerinde delişmen, gümüşî kıvılcımlar belirdi. (s. 72 str. 30)

Adını aldığı “güneş” gibi kuvvet ve hayat saçıyor, bir ateş topu gibi *içten içe* yanıyordu. (s. 74 str. 23)

Ama bu kez de işler ciddiye binecek, sıradan bir dervişin koskoca Başkadı'ya meydan okuduğunu Bağdat'ta *kulaktan kulağa* yayılacaktı. (s. 78 str. 11)

Aralarda rastgele koyu bulutlar *şekilden şekle* girerek muazzam bir renk uyumu yaratıyordu. (s. 78 str. 16-17)

Böyle asi, başına buyruk ve *durduğu yerden emin*, Hakk'a teslim ve gönlü mutmain bir misafirin kırk senede bir geldiğini bilecek kadar uzun zamandır başındaydım bu zaviyenin. (s. 78 str. 28)

Bugüne değin Ella ona *açıktan açığa* kendisini aldatıp aldatmadığını sormamış, şüphelerini yüzüne vurmamıştı. (s. 91 str. 14)

Zihninde canlanan kumral kadın, gayet atletik ve *kendinden emindi*. (s. 93 str. 18)

İçten içe, ulağın getirdiği mektubun beni ilgilendirdiğini seziyor ama nasıl bir alâka olabileceğini kestiremiyordum. (s. 100 str. 23)

Baba Zaman başını *benden yana* çevirip, gözlerimin içine baktı. (s. 102 str. 17)

Kıştan bahara katlanmışım ya, *bahardan güze* de beklerdim, gam değil. (s. 104 str. 15)

Bu kez telaş etmeden, önden gitmeden, sakın ve *kendimden emin* meydana vardım. (s. 104 str. 25-26)

İsmi pare pare ayırdım, harf harf yüreğime yazdım: Kudretli, vefalı, dimdik *kendinden emin* R harfi; kadife gibi yumuşak, uysal ve merhametli U; yaratıcı, girişken ve gözüpek M ve henüz bir muamma olan, çözülmeyi bekleyen bir sual gibi esrarengiz İ harfi. (s. 105 str. 19-20)

“Sen merak etme, ben hiç evlenmeyeceğim anne” diye araya girdi Orly, gayet *kendinden emin*. (s. 106 str. 21)

Rüzgâr *bizden yana* esti, usuldan. (s. 111 str. 16)

Bu sefere çıkan her yolcu, istese de istemese de *tepeden tırnağa* değişir. (s. 118 str. 2)

Başlangıcı *geceden geceye* değişse de sonu hep aynı kalıyor. (s. 129 str. 17)

Gündüzlerim bu kadar parlak, tatminkâr ve noksansız iken, *başarıdan başarıya* mertebeden mertebeye yükselirken, nedendir her gece rüyamda yana yakıla birini arayışım? (s. 132 str. 15)

Gündüzlerim bu kadar parlak, tatminkâr ve noksansız iken, *başarıdan başarıya mertebeden mertebeye* yükselirken, nedendir her gece rüyamda yana yakıla birini arayışım? (s. 132 str. 16)

Hünsa bu kez kollarını çattı, öne eğilde, gözlerini kısıp tehditkâr bir edayla beni *tepeden tırnağa* süzdü. (s. 148 str. 18)

İşte böylece, ben Çöl Gülü *tepeden tırnağa* erkek dolu bir camide buldum kendimi. (s. 158 str. 26)

Tepeden tırnağa karalar giyinmişti, yüzünde ise hiç kıl yoktu; elinde uzunca bir asası vardı, tek kulağında da gümüş bir küpe. (s. 160 str. 5-6)

İçten içe kendine kızıyordu. (s. 169 str. 28)

Neden böyle yaptığını sorunca Sufi demiş ki, “dün sen o susuz köpekçiğe samimiyetle şefkat gösterdin ya, Rab tüm günahlarını oracıkta affetti. *Kardan paksın* şimdi...” (s. 175 str. 22)

Bir yandan da *içten içe* sevindim. (s. 178 str. 3)

Köpeğinin yaşlandığını, vadesinin dolduğunu *içten içe* bilse de bunca zamandır evdeki en yakın arkadaşı olan varlığı kaybetmek Ella'yı derinden sarstı. (s. 183 str. 19-20)

Derviş sakın, *kendinden emin* gülümsedi. (s. 201 str. 16)

Açıkçası Ella Rubinstein, Müslüman kadınlara *uzaktan uzağa* acıyor, hepsinni aynı kefeye koyuyor ve onlardan biri olarak doğmadığı için kendini şanslı sayıyordu. (s. 204 str. 15)

Böyle zamanlarda suçluluk duygusu *içten içe* yiyor bitiriyor beni. (s. 227 str. 24)

Kendilerini Allah Aşkı'nda yok edeceklerine, nefisleri ile cihada girişeceklerine o mutaassıplar habire başkalarıyla dövüşüp, *nesilden nesile*, dalga dalga korku saçarlar. (s. 230 str. 6)

Herkese durmadan nutuk atarlar: “Mahşer günü geldiğinde *kıldan ince, kılıçtan keskince* Sırat Köprüsü'nden geçmeye mecbur kalacağız. Köprüyü geçemeyen günahkârlar alttaki cehennem çukurlarına düşüp zebaniler elinde ilelebet azap çekecek. Faziletli yaşam sürenlerse köprünün öbür ucuna varıp hurmalarla, hurilerle mükâfatlandırılacak.” (s. 230 str. 21-22)

Gözleri durgun bir yeşildi; derinlerde bir yerde *kendinden eminlik* okunuyordu. (s. 233 str. 29)

Maalesef çoğu kimse *kulaktan dolma* bilgilerle hareket edip başkalarını yargılıyor. (s. 240 str. 33)

Nesilden nesile bu malûmatın intikalinde ufak da olsa bir payım olması gurur veriyordu. (s. 249 str. 30)

Şarap içeni *yerden yere* vurup zina edeni taşlamayı bilirler. (s. 278 str. 17)

O sakın, *kendinden emin* hâli, efendiliği ve azameti, pahalı ve zarif cüppesiyle Mevlâna gibi bir zâhid böyle bir mekâna uymuyordu ki. (s. 298 str. 21)

Bu ağız dalaşını *baştan sona* işitmiş miydi yoksa? (s. 303 str. 17)

Kocasını *yerden yere* vurmak, ona senelerdir kendisini aldattığını hatırlatmak, Aziz'le aralarındaki masum yazışmayla David'in yediği haltların aynı kefeye konamayacağını belirtmek; bağırarak, çağırmak, lafi gediğine koymak istedi. (s. 309 str. 6)

Hamamlarda, meydanlarda, tarlalarda, bostanlarda insanlar Şems'i *yerden yere* vuruyor. (s. 314 str. 8)

Yüceden yüceyiz ve de *bayağıdan bayağı*. (s. 318 str. 8)

Yaptığı işten memnun, *kendinden emin* bir hâlde Keyhusrev meydana sırtını dönüp, kafillesiyle beraber çıkış yolunu tuttu. (s. 332 str. 16)

Bu öyle *açıktan açığa* yapılmış ve o kadar kastî bir hakaretti ki affolunması mümkün değildi. (s. 332 str. 22)

Sırf onun uğuruna imtihanlardan geçtim, yücelerden aşağılara yuvarlandım, *hâlden hâle* sıçradım. (s. 355 str. 30)

“Hallolmayacak mesele değil, Şems zamanla değişir” dedim, *kendimden gayet emin*. (s. 363 str. 6)

Dalgalı, kestane rengi saçları yeşil gözlerinin üstüne düşüyor; ona hem yaramaz, hem *kendinden emin* bir hâl veriyordu. (s. 366 str. 21)

Aşağıdan yukarıya, ayak bileklerinden yüreğine doğru genişleyen çemberler... Parmak uçları sıcacıktı. (s. 369 str. 14-15)

Belki de *içten içe* asla böylesi bir aşkı tadamayacağımı bildiğimden... (s. 376 str. 7)

Çeşitli ülkelerin mutfakları, meditasyon teknikleri, aborjin sanatı, gotik romanlar, bahçe bakımı, organik domates yetiştirme teknikleri, rüya tabirleri gibi akla hayale gelmedik bilumum konuda *daldan dala* atlayıp birbirlerinin cümlesini tamamlayarak konuştular. (s. 385 str. 17)

Tanıdık birilerine yakalanmayı umursamadığı gibi *içten içe* “görölmek” istiyordu sanki. (s. 385 str. 27)

Tepeden tırnağa ıslanmıştım. (s. 396 str. 10)

3.14.5. Yükleme Grupları

Örnek tespit edilmemiştir.

3.14.6. Vasıta Grupları

Kendi hayatıyla ilgisi alâkası olmayan bir konusu vardı romanın: Sufizimmiş!. (s. 27 str. 6)

3.14.7. İlgi Grupları

Tek bildiği bunun tarihi, mistik bir roman olduğuydu; bir de meşhur şair Rumi ile *onun sufi* dostu Şems’i konu edindiği. (s. 26 str. 4)

Bizim meslek böyledir, ben sana söyleyeyim. (s. 28 str. 4)

3.14.8. Eşitlik Grupları

Oysa daha evvel onlarca, belki *yüzlerce kez* kavge etmişti büyük kızıyla. (s. 22 str. 25)

Kırkına varınca yaşlandığını anlıyorsun, *olanca ağırlığıyla*. (s. 150 str. 4)

Bunun tek yolu var: Dinleyicileri onlarca, *yüzlerce ayrı insan* olarak değil, tek bir kişi gibi görmek! (s. 198 str. 5)

Ardından sordu: “Soğuk bir kış gecesi, *yüzlerce kişinin* ölü ya da yaralı vaziyette yerde uzandığı savaş alanlarında, kimi ruhunu teslim eder kimi kenarda can çekişirken, ortalığa tuhaf bir yumuşaklık ve kırılmalık çöker. Aklının hayalinin alamayacağı bir huzur hâkim olur her tarafa, bilir misin?” (s. 269 str. 9)

Herkes dünyevi hırslar merdivenini üçer beşer çıkmak için birbirinin omuzlarına basadursun, çoktan zirveye varmış, küp küp altına, kat kat şöhrete, *binlerce hayrana* ve bilginin en âlâsına nail olmuş bir kimsesin günün birinde aniden mevkiinden feragat etmesi, inanç uğruna izi sonu belirsiz bir içsel yolculuğa çıkması, hatta itibarını çar çur etmesi. (s. 305 str. 26)

“Bugüne değin *yüzlerce şeyh* tanıdım” dedi. (s. 321 str. 9)

Birden tüylerim diken diken oldu, sanki aynı anda *binlerce iğne* battı bedenime. (s. 336 str. 1)

O an zihninden *onlarca düşünce* geçti: Babasının intiharıyla baş edemeyişi, kırık dökük çocukluğu, vicdan azabı, suçluluk duygusu, mutlu bir evlilik yapma takıntısı ve senelerdir içine attığı tüm hayal kırıklıkları bir anda karşısına dikildi. (s. 390 str. 33)

SONUÇ

Bu çalışmada Elif Şafak'ın “Aşk” adlı romanı kelime grupları bakımından incelenmiştir. Roman dört yüz on dokuz sayfadan oluşmaktadır. Romanda geçen kelime grupları cümlelerden tespit edilmiş ve yer aldıkları sayfa, satır numaraları belirlenmiştir. Roman üzerine yaptığımız inceleme çalışması sonucunda şu sayıdaki kelime gruplarına ulaşılmıştır:

Tablo1: Kelime gruplarının sayıları

İsim Tamlaması	3323
Sıfat Tamlaması	4183
Sıfat-Fiil Grubu	1736
İsim-Fiil Grubu	1190
Zarf-Fiil grubu	1592
Tekrar Grubu	629
Edat Grubu	2668
Bağlam Grubu	854
Unvan Grubu	85
Birleşik İsim Grubu	143
Ünlem Grubu	28
Sayı Grubu	56
Birleşik Fiil	3260
Kısaltma Grupları	202
Genel Toplam	19945

Elif Şafak'ın incelenen romanında en çok kullandığı kelime grubu dört bin yüz seksen üç adet olan sıfat tamlamasıdır. Sıfat tamlamasının sıfat unsuru, tek kelimedenden oluşan belirtme sıfatı, nitelendirme sıfatı ve sıfat-fiilden oluşabileceği gibi bir kelime grubundan da oluşabilmektedir.

Örneğin:

- Nehir alışkındır karmaşaya, **deli dolu** akışa. (s. 11 str. 13) cümlesindeki sıfat unsuru nitelendirme sıfatıdır. **Güzel mi güzel** kızları Jeannette üniversitedeydi. (s. 12 str. 22) cümlesindeki sıfat unsuru tekrar grubudur.

Sıfat tamlamasından sonra en sık kullanılan grup üç bin üç yüz yirmi üç adet olan isim tamlamasıdır. İsim tamlamasının unsurları birer isimden oluşabildikleri gibi kelime grubu şeklinde de kullanılmıştır. Örneğin:

- Şaşmaz bir çizgiydi **günlerin akışı**; öylesine yeknesak, düzenli ve sıradan. (s. 12 str. 1) cümlesindeki her iki unsur birer isimden oluşabilmekteler.
- Ama işte, telaffuz ettiği kelimelerden ziyade, aralara serpiştirdiği suskunluklar, duraklamaları *Ella'nın esas duygularını* eleveren. (s. 26 str. 31-32) cümlesindeki tamlanan unsuru sıfat tamlamasından oluşmaktadır.

Belirtili isim tamlamasının unsurları arasına başka unsurlar da girebilmektedir. Örneğin:

- Daha birkaç dakika evvel mutfakta kızına söylediği *cümlenin tıpatıp aynısı* hem de. (s. 31 str. 7)

İsim tamlamasından sonra sık kullanılan diğer bir grup birleşik fiil grubudur. Birleşik fiil grubu metinde çok sayıda yer almaktadır. Bu grup toplam üç bin iki yüz altmış adettir. Birleşik fiilin dağıtımı şu şekildedir:

1- İsim+İsim Yapısındaki Birleşik Fiiller

-“Etmek” ile yapılan birleşik fiiller bin üç adettir. Örnek verecek olursak, -Peki siz en başta bu kadını nasıl **fark ettiniz**? (s. 163 str. 17) –Anlatamıyor ama yüreğimde **hissedi**yorum. (s. 159 str. 21) -Kendi adıma ben, ancak başkalarına **müdahale etmeyi** bırakıp, “**tevekkül**” ettiğim zaman **rahat ettim**, biliyor musun? (s. 81 str. 21, 22)

-“Olmak” ile yapılan birleşik fiiller altı yüz on sekiz adettir. Örnek verecek olursak, -Öyleyse eğer, tek bir katresi bile **heba olmamalı**. (s. 81 str. 31-32) –Oysa bana bu kitabı yazdıran şey som **sessizlik oldu**. (s. 35 str. 18) –Bu arada Michelle, Ella'nın tereddütlerini **sezmiş olmalıydı**. (s. 27 str. 12) –Baykuşlar ötmez, yarasalar kanat çırpma, ocağın ateşi **çatırdamaz oldu**. (s. 47 str. 15)

-“Vermek” ile yapılan birleşik fiiller yüz yetmiş dokuz adettir. Örnek verecek olursak, -Hemen o an, yani hiç acı çekmeden **can verdi**. (s. 54 str. 20) –Karını münasip bir şekilde **toprağa veremedin** diye kendini suçlar durursun. (s. 54 str. 25-26)

-“Gelmek” ile yapılan birleşik fiiller altmış üç adettir. Örnek verecek olursa, -Son zamanlarda böyle ailecek **bir araya gele**miyorlardı. (s. 15 str. 21) –“Ella... ordasın değil mi?” diye sordu Michelle bir dakika sonra **geri geldi**ğinde. (s. 26 str. 21)

-“Almak” ile yapılan birleşik fiiller altmış sekiz adettir. Örnek verecek olursak, -Aziz ise din ve inanç meselelerini **ciddiye alan**, maneviyatı kuvvetli biriydi. (s. 204 str. 18) –Hakk’ın onlar için **öç al**masını isterler. (s. 230 str. 12)

-“Yapmak” ile yapılan birleşik fiiller elli beş adettir. Örneğin: -“Herkes diyor ki Şems babamıza **büyü yap**mış” diye mırıldandı Alaaddin. (s. 250 str. 7) –**Numara yap**manın mânâsı yoktu. (s. 285 str. 25)

-“Çekmek” ile yapılan birleşik fiiller otuz üç adettir. Örneğin, -Ella, derin bir **of çek**ip, tekrar kendini ringe attı. (s. 20 str. 29) –Böyle sinsi ve keskin bir **acı çek**medim hayatımda. (s. 373 str.9)

-“Atmak” ile yapılan birleşik fiiller elli dört adettir. Örneğin, -Aziz gülen gözlerle baktı; alnına düşen saçları **geri att**ı. (s. 368 str.26) –Bir süre sustu, sonra bir **kahkaha att**ı. (s. 381 str. 10)

-“Kalmak” ile yapılan birleşik fiiller elli altı adettir. Örneğin, -Odada **baş başa kald**ığımızda davetkâr bir şekilde gülümseyerek karşısına yürüdüm. (s. 382 str. 16)

-“Çıkmak” ile yapılan birleşik fiiller otuz dört adettir. Örnek verecek olursak, -Yarın sabah erkenden beraber **yola çıkar**ız. (s. 359 str. 9)

-“Sallamak” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -Birkaç kez daha **kılıç sallad**ım ama aynı sahne tekrar etti. (s. 397 str. 24)

-“Koymak” ile yapılan birleşik fiiller yedi adettir. Örneğin, -Doktorlar uzun süre **teşhis koymamış**, boyutlarını anlamak için test üstüne test yapmışlardı. (s. 388 str. 16)

-“Duymak” ile yapılan birleşik fiiller an altı adettir. Örneğin, -“Gözü pek diye buna denir. Hepimiz Ellacığımla **gurur duy**uyoruz” diye konuşmasını taçlandırdı David. (s. 18 str. 2)

-“Tutmak” ile yapılan birleşik fiiller on üç adettir. Örneğin, -Cin taifesini **uzak tutmak** için tütsüler yaktılar. (s. 373 str. 27)

-“Kaybolmak” ile yapılan birleşik fiiller on dokuz adettir. Örneğin, -Tek istediğim içine girip **kaybolmaktı**. (s. 371 str. 32)

-“Ayırmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, - Pek emin değildi böyle bir metne **vakit ayırmak** istediğinden. (s. 27 str. 6)

-“Bulmak” ile yapılan birleşik fiiller yirmi iki adettir. Örneğin, -Ella bir şet demeye **fırsat bulamadan** Orly kardeşine sataştı. (s. 343 str. 30)

-“Adamak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Karamsar olma Çöl Gülü, kendini **tasavvufa adamak** istiyorsan, bu arzunda samimiysen, bil ki karamsarlığa yer yok bizim yolumuzda...kendini çaresiz hissetme. (s. 267 str. 23)

-“Açmak” ile yapılan birleşik fiiller dokuz adettir. Örneğin, -Buna **yol açmak** istemiyorum. (s. 370 str. 14) -Kırışıklıklara **savaş aç**. Alfa hidroksil ürünler kullan, Loreal’ın yeni kremi ihmal etme. (s. 149 str. 13)

-“Kaybetmek” ile yapılan birleşik fiiller yirmi altı adettir. Örneğin, -Şems’i bir kere **kaybetti** ya, bir daha **kaybetmekten** korkuyor. (s. 360 str.5)

-“Durmak” ile yapılan birleşik fiiller on bir adettir. Örneğin, -Şu ten meselelerinden **uzak durmaya** ahdedtim. (s. 378 str.9)

-“Ermek” ile yapılan birleşik fiiller on adettir. Örneğin, -“Ben” nerede başlıyor, nerede **sona eriyor**, kestiremiyordu. (s. 369 str. 26)

-“Girmek” ile yapılan birleşik fiiller dokuz adettir. Örneğin, -İşte o zaman diğer delikanlı **lafı girdi**. (s. 43 str. 7)

-“Sıkışmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Müşteriler benimle **el sıkışmadan** evvel, nedense tutup izahata girişirler. (s. 43 str. 14)

-“Esmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Ama dönüp baktığımda Şems’in yerinde **yeller esiyordu**. (s. 161 str. 32)

-“Girişmek” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Kendilerini Allah Aşkında yok edeceklerine, nefisleri ile **cihada girişeceklerine** o mutaassıplar habire başkalarıyla dövüşüp, nesilden nesile, dalga dalga korku saçarlar. (s. 230 str. 5)

-“Bırakmak” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -Hazreti Ali’nin peşinden koşup, “dur bi dakika! Neden beni **serbest bıraktın?**” diye sormuş. (s. 237 str. 30)

-“Söylemek” ile yapılan birleşik fiiller sekiz adettir. Örneğin, -Biri diğerinin **yalan söylediğini** biliyordu, beriki de onun bunu bildiğini. (s. 341 str. 28)

-“Görmek” ile yapılan birleşik fiiller on beş adettir. Örneğin, -Ağzında gümüş kaşıkla doğmuş, saygın zümrelerde büyümüş, en iyi âlimlerce eğitilmiş, hep sevilmiş, hep şımartılmış, hep **hürmet görmüştü**. (s. 142 str. 23)

-“Görünmek” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -Başkalarına **hoş görünmek** için azıcık çaba göstermediği gibi habire birilerinin bam teline basıyor. (s. 259 str. 1)

-“Bakmak” ile yapılan birleşik fiiller dokuz adettir. Örneğin, -O arsız Şems devletinin ulu bir yöneticisine **tepeden bakmaya** nasıl cüret eder? (s. 334 str. 13)

-“Kopmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Ben böyle düşüncelere dalmış otururken bir anda arkalarda bir yerlerde şiddetli bir **vaveyla koptu**. (s. 140 str. 20)

-“Kurmak” ile yapılan birleşik fiiller dört adettir. Örneğin, -Talebelerim yer minderlerinde **bağdaş kurmuş** sıra sıra oturuyordu. (s. 314 str. 12-13)

-“Yığılmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Adam bunu hiç beklemiyor olmalıydı ki, boş bir çuval gibi **yere yığıldı**. (s. 52 str. 1-2)

-“Geçirmek” ile yapılan birleşik fiiller on adettir. Örneğin, -Ateşim yükseliyordu, *havale geçirmeye*, sayıklamaya başladım. (s. 383 str. 27)

-“Bilmek” ile yapılan birleşik fiiller yedi adettir. Örneğin, -Çocukları da karısı da bu huyunu gayet *iyi biliyordu*. (s. 342 str. 28)

-“Girmek” ile yapılan birleşik fiiller altı adettir. Örneğin, -Hepsi kapısında mürit olmak için *sıraya girmiş*. (s. 354 str. 12)

-“Kesilmek” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -Suratına okkalı bir tokat aşkedilmiş gibi *kıpkırmızı kesildi* Ella. (s. 21 str. 5)

-“Sokmak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Bir tek Rumi’yi *zora soktuğuma* üzgünüm. (s. 339 str. 2)

-“Gitmek” ile yapılan birleşik fiiller sekiz adettir. Örneğin, -İçimdeki sıkıntıyı ona belli etmek istemiyordum ama yüzüme bakar bakmaz *ters giden* bir şeyler olduğunu anladı. (s. 377 str.28)

-“Vurmak” ile yapılan birleşik fiiller sekiz adettir. Örneğin, -Her yandan düşmanlar tarafından kuşatılmışken barıştan ve huzurdan *dem vurmak* neyimize? (s. 236 str. 22)

-“Yağdırmak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Beni görür görmez zalim Aşçı Dede takır takır *emir yağdırmaya* başlamaz mı! (s. 83 str. 14)

-“Gezdirmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Bir yandan birilerine talimat yağdırırken, bir yandan da yayınevini yazarlarından biri hakkında New Yorker’da çıkan bir eleştiri yazısına *göz gezdiriyor*; satış raporlarını denetlerken yeni e-posta geldi mi diye ekranı kolluyor; ton balıklı sandviçini hızlı hızlı yerken lokmasını buzlu kahveyle yumuşatıyor olabilirdi pekâlâ. (s. 26 str. 16)

-“Savurmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -“Derviş, sen karışma, bu işe, yoksa seni de eşek sudan gelesiye döverim” diye bir *tehdit savurdu*. (s. 52 str. 19)

-“Okumak” ile yapılan birleşik fiiller dört adettir. Örneğin, -Bu sebepten, hep başkalarına *meydan okuyordu*. (s. 53 str. 28)

-“Varmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Lâkin bir *karara varmazdan* evvel sonbaharı beklemek isterim. (s. 104 str. 6)

-“Yollamak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -David Ella’ya cepten *mesaj yollayıp* acil bir durum çıktığını, eve gelemeyeceğini iletmişti. (s. 57 str. 27)

-“Dilemek” ile yapılan birleşik fiiller dört adettir. Örneğin, -*Özür dile*yen ben olurum hep. (s. 135 str. 7-8)

-“Dönmek” ile yapılan birleşik fiiller on dokuz adettir. Örneğin, -Aşk şeriatı önünde açık duruyor, okumayı bekliyordu ama zihni o kadar karışık ki, romana *geri dönmekte* zorlandı. (s. 67 str. 12)

-“Silkmek” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -“Benim hiç düşmanım yok ki” dedi *omuz silkerek*. (s. 259 str. 28)

-“Basmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Hiç bilmediğim bir yere *ayak basmak* üzereydim. (s. 134 str. 2-3)

-“Aramak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -İtaat ettikleri hâlde onları incitmek için *bahane aramayın*. (s. 244 str. 27-28)

-“Kabartmak” ile yapılan birleşik fiiller altı adettir. Örneğin, -İşte o zaman yan masadan gelen fısıldaşmalara *kulak kabarttım*. (s. 392 str. 16-17)

-“Binmek” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Cengiz Han öfkeden *küplere binip*, İslam’a savaş açtı. (s. 235 str. 29)

-“Göstermek” ile yapılan birleşik fiiller altı adettir. Örneğin, -Sokakta insanlar arasında birbirlerine dokunmamaya azami **gayret gösterdilerse** de buna riayet etmek giderek zorlaştı. (s. 385 str. 21)

-“Düşmek” ile yapılan birleşik fiiller on dokuz adettir. Örneğin, -Daha henüz bir yere ısınmışken yeniden **yollara düşmek** insanın ruhunda korkunç bir yalnızlık hissi oluştururdu. (s. 358 str. 21)

-“Batmak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Dışarıda **güneş batıyordu**, gökyüzü kızılın ve turuncunun tonlarına boyanıyordu. (s. 78 str. 15)

-“Uçmak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -O zamanlar David evliliklerini toparlamak için minnacık bir adım atmış olsa sevinçten **havalara uçardı**. (s. 224 str. 27-28)

-“Çekilmek” ile yapılan birleşik fiiller sekiz adettir. Örneğin, -O zaman David yüzünde müstehzi bir tebessümle **geri çekildi**. (s. 342 str. 32-33)

-“Kılmak” ile yapılan birleşik fiiller dokuz adettir. Örneğin, -Dört tüccar boş bir camide **namaz kılıyormuş**. (s. 318 str. 19)

-“Pişirmek” ile yapılan birleşik fiiller altı adettir. Örneğin, -Yaşadığı hayatla ne yapacağını bilemez bir duruma düşmüşken, benzer hayatlar süren on beş kadınla yan yana dizilip **yemek pişirmek** zoruna gitmeye başlamıştı. (s. 222 str. 8)

-“Katmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Lâkin, **hesaba katmamız** gereken bir husus daha var. (s. 99 str. 20)

-“Kalkmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Hayatta o kadar **erken kalkamaz**. (s. 342 str. 25-26)

-“Geçmek” ile yapılan birleşik fiiller sekiz adettir. Örneğin, -Benden cesaret alan delikanlılar **atağa geçti**. (s. 398 str. 6)

-“Yaramak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Her zamanki titiz plancılığı bu sefer **işe yaradı**. (s. 412 str. 18)

-“Sökmek” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -**Şafak sök**ene kadar hiç uyumadan onu seyrettim. (s. 376 str. 13-14)

-“Öpmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Şafak sökerken **el öpüp** helalleşmeye geldi. (s. 111 str. 21)

-“Öptürmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -“Aman estağfurullah, **el öptürmem** ben” dedi kati ama sakın bir sesle. (s. 174 str. 16)

-“Tutulmak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Bu kadar meşhur olmak, daima **el üstünde tutulmak**, insanın nefsinin nasıl etkilerdi? (s. 145 str. 3)

-“Eğmek” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Doğru yoldan ayrılmamak için elimden geleni yapacağıma, egoma **boyun eğmeyeceğime** ve bundan ötesini O’na, yalnız O’na bırakacağıma yemin ettim. (s. 187 str. 23)

-“Ödemek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Kızıl Çömez, tasavvuf ummanına kendini adamak istediğini söylersin ama karşılığında hiçbir **bedel ödemeye** niyetin yok. (s. 121 str. 3)

-“Dalmak” ile yapılan birleşik fiiller on üç adettir. Örneğin, -Ayinden önce Rumi ile beraber **tefekküre dalmak** üzere sessiz bir odaya çekildik. (s. 337 str. 24)

-“İşitmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Dışlanmak, horlanmak, itilmek, ötelenmek, haksız yere kem **laf işitmek** nedir bilir miydi? (s. 143 str. 5)

-“Başlamak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Nasıl olur da insanlar habire fuhuşa karşı olduklarını ve fahişelere acıdıklarını söyledikleri hâlde fuhuş yapan bir kadının tövbe edip hayata sil **baştan başlamasına** fırsat tanımazlar? (s. 152 str. 1)

-“Tanımak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Nasıl olur da insanlar habire fuhuşa karşı olduklarını ve fahişelere acıdiklarını söyledikleri hâlde fuhuş yapan bir kadının tövbe edip hayata sil baştan başlamasına *fırsat tanımazlar*? (s. 152 str. 2)

-“İstemek” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -Ama ağlayarak benden *yardım istediği* gün içim sızladı. (s. 379 str. 13)

-“Dinlemek” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, - Yani sen şimdi diyorsun ki bu insan evladı camiye *vaaz dinlemeye* gelmiş, buna ne ceza verelim, öyle mi?” diye sordu Şems. (s. 162 str. 21-22)

-“Koyulmak” ile yapılan birleşik fiiller dört adettir. Örneğin, -*Yola koyulmadan* evvel Mevlâna usulca sordu. (s. 220 str. 31)

-“Bulunmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Ne var?” diye üstleyince en sonunda bir *itirafta bulunur* gibi zorlukla konuştu. (s. 257 str. 6)

-“Sürmek” ile yapılan birleşik fiiller yedi adettir. Örneğin, -Merak etmeyin, hocanızla aramdaki sohbet *uzun sürmez*” diye ekledi. (s. 315 str. 20)

-“Kondurmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -İşin tuhaf yanı, o güne dek kendime hiç *toz kondurmamış*, “bağımlı” olduğumu kabullenmemiştim. (s. 288 str. 31)

-“Davranmak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Ne diyorsun sen? Sana *iyi davrandık* diye şımartın bakıyorum” dedi. (s. 271 str. 8)

-“Yitmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Şaşkınlıktan serseme dönen iki adam ayağa kalkmayı becerdiğinde, fahişe çoktan *gözden yitmiş*, dervişse orada işi bittiğine kanaat getirmiş olacak ki yürüyüp gitmişti. (s. 164 str. 10)

-“Getirmek” ile yapılan birleşik fiiller yedi adettir. Örneğin, -Belki de herkesin *yerine getirmesi* gereken bir rol var bu dünyada. (s. 207 str. 32)

-“Sormak” ile yapılan birleşik fiiller dokuz adettir. Örneğin, -Bana verdiğin söze ne oldu Musa? Sana demedim mi bana *soru sorma* diye” demiş Hızır. (s. 258 str. 21)

-“İçmek” ile yapılan birleşik fiiller dokuz adettir. Örneğin, -Alamud Kalesi’nden gizlice çıkmış ve gittikleri her yere bela götürmeye *ant içmişler*. (s. 250 str. 28)

-“Yemek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Hadisenin daha fazla büyümemesi için çenemi kapatmalıydım ama oğlum yaşında bir delikanlıdan *dayak yemeyi* gururuma yediremedim. (s. 179-180 str. 33)

-“Salmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Üniversitedeyken bir ara doğu Mistisizmine *merak salmış*, Budizm ve Taoizm’i hayli incelemiştim. (s. 186 str. 13)

-“Asmak” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -Dedikodulara *kulak asmamayı*, kötü söze kötü sözle karşılık vermemeyi öğretti. (s. 355 str. 10)

-“Bozmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Daha büyük taleplerle gelenler de vardı: Ölümcül hastalıklarına şifa bulmamı talep edenlerden tutun, *büyü bozmamı* rica edenlere kadar. (s. 198 str. 24)

-“Geçinmek” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Ama bu tür hadiseler dışında Sufilerle gayet *iyi geçiniyordum*. (s. 289 str. 22-23)

-“Kırmak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -*Kalp kırmaz*, kul hakkı yemekten gözü gibi sakınır ve kimsenin kusuruna bakmaz, hatta başkalarının kusurlarını örter. (s. 211 str. 32)

-“Uzatmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Yani sen şimdi her türlü art niyeti aklından geçir; onun bunun dedikodusunu yap, kuyusunu kaz; karısının kızının namusuna *dil uzat*; elin işte olsun, gözün oynasın; camiden çıkar çıkmaz kıldığın namazı unut; sonra da iki koyun kesmekle, dört dua ezberlemekle her şey halloldu zannet! (s. 228 str. 27)

-“Ezberlemek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, - Yani sen şimdi her türlü art niyeti aklından geçir; onun bunun dedikodusunu yap, kuyusunu kaz; karısının kızının namusuna dil uzat; elin işte olsun, gözün oynasın; camiden çıkar çıkmaz kıldığın namazı unut; sonra da iki koyun kesmekle, dört **dua ezberlemekle** her şey halloldu zannet! (s. 229 str. 1)

-“Beslemek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Bade içen **kin beslerse**, sarhoşluğu kindar olur. (s. 300 str. 19)

-“Çıkarmak” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -**Baştan çıkarmak** istediği adam nikâhlı kocasıydı, bir yabancı değil ki. (s. 379 str. 14)

-“Tutuşmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Hatırladın mı bir keresinde sokakta çocuklarla **kavgaya tutuşmuşsun?** diye sordum. (s. 251 str. 28-29)

-“Onarmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Ya da insanlığa maddi manevi hayrı dokunan, kalp kırmak yerine **kalp onaran**, sonsuz bir muhabbet zincirinde halka olmayı başaran ve kâinatın sırlarına parmaklarının ucuyla dokunan kişinin doygunluğundan öte cennet mi var? (s. 231 str. 7)

-“Sarmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Beş sene önce Cengiz Han’ın barış antlaşması için yolladığı yüz elçi birden katledilince işler **sarpa sardı**. (s. 235 str. 29)

-“Çalmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Keyfim yerine gelsin diye biraz **ıslak çaldım** ama bu da kâr etmeyince gözlerimi evin arka kapısına dikip fısıldadım. (s. 396 str. 3)

-“Uydurmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Alışkanlıklara **ayak uydurur**, tekrarlara kapılırsın. (s. 239 str. 21)

-“Dökmek” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Besbelli Şems’e göre ulema konuşur durur, işimiz gücümüz kural üretmek ve bunları **yazıya dökmek**. (s. 312 str. 26)

-“Üretmek” ile yapılan birleşik fiilleri bir adettir. Örneğin, -Besbelli Şems’e göre ulema konuşur durur, işimiz gücümüz **kural üretmek** ve bunları yazıya dökmek. (s. 312 str. 26)

-İşletmek ile yapılan birleşik gruplar bir adettir. Örneğin, -Gerçi namuslu kimseleri yoldan çıkartıp **günah işletmek** değil midir Şeytan’ın temel marifeti? (s. 313 str. 24)

-“Oynamak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -**Oyun oynamayı** keselim, tamam mı? (s. 335 str. 14-15)

-“Yormak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Başkalarının kendisi hakkında ne düşündüğüne **kafa yormaktan** fırsat bulup da tasavvuf deryasına dalamamıştı. (s. 293 str. 3)

-“Kırmak” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -Sonra hep yazmak istediğim ama ertelediğim romanı yazmaya koyuldum” dedi Aziz **göz kırparak**. (s. 388-389 str. 33-1)

-“Saçmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Ortalığa **dehşet saçmak** için nüfuzlu kimseleri hedef seçer, kurbanlarını uluorta katlederlerdi. (s. 250 str. 13)

-“Seçmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Ortalığa dehşet saçmak için nüfuzlu kimseleri **hedef seçer**, kurbanlarını uluorta katlederlerdi. (s. 250 str. 13)

-“Anlaşılmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Onun yüzünden yalnızlığı, çaresizliği, **yanlış anlaşıl**mayı, dışlanmayı, horlanmayı ve en nihayetinde ayrılık acısını tattım. (s. 355 str. 32)

-“Anlamak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Aşk dersin, onu bile **yanlış anlarlar**. (s. 277 str. 17-18)

-“Titremek” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Ve ben, Konyalı Sarhoş Süleyman, günlerdir ağzıma damla içki koymamış da komaya girmişim gibi **tir tir titremeye** başladım. (s. 394 str. 31)

-“İzlemek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Bunca zaman Şems’in her mimiğini, her hareketini *pürdikkat izlediğim* için ruh hâlindeki en ufak bir iniş çıkışı bile fark eder olmuştum. (s. 274 str. 3)

-“İşlemek” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Tutup da *cinayet işlememeleri*, asla bir cana kast edemeyecekleri anlamına gelmiyordu. (s. 41 str. 2)

-“Dikmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Dolandırıcılık yapmanın, yetim hakkı yemenin, hırsızlık etmenin, komşunun karısına *göz dik*menin... her kusur ve kabahatin cezası toplum tarafından kabul görür de, başkaları hakkında uluorta konuşmanın bedeli nedense hiç önemsenmez. (s. 278 str. 20)

-“Görülme” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Başkalarınca yanlış anlaşılma, *hor görülmek*, tenkit edilmek ne demektir bilmiyor. (s. 280 str. 15)

-“Germek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Her türlü zorluğa *göğüs gerip* birbirini sevmekten vazgeçmeyen âşıkların hikâyeleri... (s. 376 str. 6)

-“Kapılmak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Ella bu lafları duyunca bir gerçeği yeni görmüş gibi *paniğe kapıldı*. (s. 390 str. 19-20)

-“Fırlamak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Kendime gelince Şems’i uyarmak için *sokağa fırladım*. (s. 393 str. 6-7)

-“Yağmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Ricam buymuş gibi o anda birden *yağmur yağmaya* başladı. (s. 396 str. 7-8)

-“Yürütmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Belki kuyu duvarında bir kanca vardı, oraya takıldı” diye birisi *tahmin yürüttü*. (s. 398 str. 22)

-“Koparmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Derken orada ne gördüyse geri çekildi, dizlerinin üstüne çöktü ve bir *feryat kopardı*. (s. 399 str. 5)

-“Yanmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Bütün cihan **cayır cayır yansa**, yer gök kızıla boyansa, sarayları seller alsa, bir padişah gidip bir başkası gelse, bizim için fark etmez. (s. 407 str. 10)

-“Koşmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Hazreti Ali’nin **peşinden koşup**, “dur bi dakika! Neden beni serbest bıraktın?” diye sormuş. (s. 237 str. 29)

-“Uğramak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -İnsan yoksul düşse, **iftiraya uğrasa**, hapse girse, hatta esir olsa bile, gene de başı dik, gözü pek, gönlü emin bir halife gibi davranmaktan vazgeçmemelidir. (s. 229 str. 29-30)

-“Vazgeçmek” ile yapılan birleşik fiiller on sekiz adettir. Örneğin, -Sağanak bir türlü durmadı, artık **vazgeçmek** üzereydim ki bir çıtırtı işittim. (s. 396 str. 13)

2- Fiil + Fiil yapısındaki birleşik fiiller

-“-A bilmek” ile yapılan birleşik fiiller üç yüz elli üç adettir. Örneğin, -Sahi, sessizlik **dinlenebilir** mi? (s. 35 str. 23) -Müsaadenle **konusabilirmiyiz?**” diye sordum. (s. 400 str. 22)

-“-I vermek” ile yapılan birleşik fiiller yirmi beş adettir. Örneğin, -Sanki bir tarafı **düşüverecekti** de diğer yanı direniyordu. (s. 390 str. 5) -Keşke bir gün ben de aşkın sahasına ulaşsam” **deyiverdim**. (s. 274 str. 24)

-“-A vermek” ile yapılan birleşik fiiller beş adettir. Örneğin, -Alnını hafifçe kırıştırıp, dudaklarında buse gibi yumuşacık bir hüznle bekledi; düşüncelerini **elevermeyen** bir esrar perdesi çehresinde asılı kaldı. (s. 274 str. 18)

-“-Ip gitmek” ile yapılan birleşik fiiller yedi adettir. Örneğin, -Belki de Alaaddin haklıydı: Şems hayatımızdan **çekip gidince** eski huzurumuza kavuşmaz mıydık? (s. 349 str. 21)

-“-Ip kalmak” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Ömrü hayatında hiç aynadaki aksini görmemiş birine ayna tuttuğunuzda nasıl **şaşırp kalırsa**, o da beklemediği bir hakikatle yüzleşmişçesine donakaldı. (s. 24 str. 32)

-“-A kalmak” ile yapılan birleşik fiiller yirmi dokuz adettir. Örneğin, -Ömrü hayatında hiç aynadaki aksini görmemiş birine ayna tuttuğunuzda nasıl şaşırıp kalırsa, o da beklemediği bir hakikatle yüzleşmişçesine **donakaldı**. (s. 24 str. 33)

-“-A durmak” ile yapılan birleşik fiiller altı adettir. Örneğin, - Bizans kaybettiği toprakları, refahı ve iktidarı geri kazanmaya **uğraşadursun**, arada kalan çeşitli Türk Beylikleri de kendi aralarında savaşmaktaydı. (s. 37 str. 9)

-“-A gelmek” ile yapılan birleşik fiiller dört adettir. Örneğin, -Defin günü Ella'nın tahmin etmediği kadar çok insan **çıkageldi**. (s. 413 str. 1)

-“-İp gelmek” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Hep iki kutup arasında **gidip geliyorum**: Ya çok müdahaleci oluyorum, ya tamamen edilgen. (s. 109 str. 6)

-“-İp sönmek” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Yeni harman edilmiş burçak tarlalarının üzerinden geçtim, köylü kızların mırıldandığı türküleri işittim, gün geceye dönünce peri ışıkları gibi **yanıp sönen** ateşböceklerine gülümsedim. (s. 272 str. 3)

-“-A dalmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Çoğu gün bir ağaca tırmanır, manzarayı **seyredalar**, tüm hayatımı burada geçirmeyi planlardım. (s. 262 str. 11)

-“-İp götürmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Alaaddin kızgındı babama; kendisini yeterince koruyup kollamadığını düşünüyor ve tüm itibarına rağmen, annemizi genç yaşında **alıp götür**en ölüm karşısında çaresiz kalmış olmasını kabullenemiyordu. (s. 250 str.4)

-“-İp çevirmek” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Benim için Şems koskoca kâinatı **çekip çeviren** tılsımın zuhur etmiş hâli. (s. 241 str. 8)

-“koyver” ile yapılan birleşik fiiller iki adettir. Örneğin, -Görünüşünde hafif bir umursamazlık, **koyvermişlik** ve serkeşlik vardı. (s. 366 str. 23)

-“-İp atmak” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -“Elbette öyle. Söylediklerimi unut, ne olur. Rapor teslim tarihinden önce masanda olur” diye **kestirip attı** Ella. (s. 28 str. 16)

-“-A gör” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Hele aşktan **bahsetmeyegör**, hırçınlaşır, hoyratlaşır, senden nefret ederler. (s. 55 str. 10-11)

-“-İp geçmek” ile yapılan birleşik fiiller üç adettir. Örneğin, -Allah’ı arayan türlü türlü nice derviş **gelip geçmiştir** buradan. (s. 199 str. 5)

-“-İp durmak” ile yapılan birleşik fiiller bir adettir. Örneğin, -Kalenderî, Haydari, Camii, Cevlâkî... Binbir isim altında **dolanıp duruyorlar**, çeşit çeşitler... Zannımca en beteri onlar. (s. 194 str. 5)

Edat grupları oldukça fazla kullanılmıştır. Toplam iki bin altı yüz altmış sekiz adettir. Bu gruplar diğer kelime gruplarının oluşumunda da rol oynamışlardır. Örneğin:

– **Bizler gibi** sıradan bir insan olduğunu neden bir türlü kabullenmezsin? (s. 61 str. 18)
cümledeki **Bizler gibi** edat grubu sıfat tamlaması grubunun oluşumunda da rol oynamıştır.

Fiillimsi gruplarının da incelenen eserde çok fazla kullanıldığı tespit edilmiştir. Sıfat-fiil grupları bin yedi yüz otuz altı adettir. İsim-fiil grupları bin yüz doksan adettir. Zarf-fiil grupları ise bin beş yüz doksan iki adettir.

İncelediğimiz metinde çok sayıda tekrar grubu kullanılmıştır. Bu grup altı yüz yirmi dokuz adettir.

Bağlama grubu incelenen eserde çok sayıda kullanılmıştır. Bu grup sekiz yüz elli dört adetten oluşmaktadır.

Unvan grubunun incelediğimiz metinde az sayıda kullanıldığı tespit edilmiştir. Unvan grupları seksen beş adetten oluşmaktadır.

Birleşik isim grupları yüz kırk üç adetten oluşmaktadır. Metinde unvan gruplarına göre birleşik isme daha çok yer verilmiştir.

Ünlem grupları yirmi sekiz adettir ve en az rastladığımız kelime grubudur.

Sayı grubu incelediğimiz metinde elli altı adetten oluşmaktadır.

Kısaltma grupları çalışmamızda en zor tespit ettiğimiz gruplar arasında yer almaktadır. Kısaltma gruplarının az sayıda kullanıldığı tespit edilmiştir. Eserde kısaltma gruplarından bulunma gruplarına ve yükleme gruplarına örnek tespit edilmemiştir. İncelemeye alınan eserde bulunma ve yükleme grupları dışında hemen hemen bütün kelime gruplarıyla ilgili örnek cümleye rastlanmıştır.

Yazar eserinde sık sık uzun cümleler kullanmıştır. Örneğin:

- Düşündün mü hiç, bir şairin, hem de nâmı dünyayı sarmış bir şairin, yani işi gücü, varlığı, kimliği ve hatta soluduğu hava bile kelimelerden müteşekkil olan ve elli binden fazla muhteşem dizeye imza atmış bir insanın, nasıl olup da kendine suskun adını verdiğini. (s. 35 str. 9)

Yazar edatlara çok yer vermiştir. Aynı cümlede birden fazla edat kullanmıştır. Örneğin:

- Namaz sonrası dua ederken sadece *kendimiz için* değil, *bütün insanlık için* güzellikler diledik. (s. 255 str. 2, 3)

Yazar bağlama edatlarına da çok yer vermiştir. Aynı cümlede birden fazla bağlama edatı kullanılmıştır. Örneğin:

- Eşi menendi görülmemiş dini ihtilaflar, kültürel çatışmalar, *önyargılar ve yanlış anlamlar*; her yere sirayet eden güvensizlik, belirsizlik, *endişe ve şiddet*; bir de öteki'nden duyulan şartlanmış tedirginlik. (s. 31 str. 13, 14)

Çalışmada, aynı cümlede birden fazla kelime grubu tespit edildiğinde bu kelime grupları italik olarak belirtilmiştir. Örneğin:

- Ardından bir açıklama yapma gereği duymuş olmalı ki, hızlıca eklemiştir: “Geçen sene bu otelde *diş hekimleri* olarak konferans düzenlemiştik. Katılımcıları *müşteri listesine* almışlar demek.” (s. 169 str. 18, 19)

Ancak bazı cümlelerde aynı kelime grupları arda arda geldikleri için aynı örnekte verilmemiş, aynı cümle tekrar yazılarak gruplar bu şekilde belirtilmiştir. Örneğin:

- Eğer Moğollar bu denli muzaffer olabildilerse, Hıristiyanlar davalarını ileri gütürebildilerse, İslam düşmanları köy köy, şehir şehir yağmaladırsa, bütün **bunların sebebi** Allah'ın ipini bırakanlar! (s. 192 str. 18-19)
- Eğer Moğollar bu denli muzaffer olabildilerse, Hıristiyanlar davalarını ileri gütürebildilerse, İslam düşmanları köy köy, şehir şehir yağmaladırsa, bütün bunların sebebi **Allah'ın ipini** bırakanlar! (s. 192 str. 19)

Sonuç olarak, tüm kelime gruplarına örnek oluşturabilecek kuruluşlar eserde ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu eserde önceden bu tür bir bakış açısıyla ele alınmadığı için bu alanda çalışan uzmanlara örnek teşkil etmesi bakımından faydalı olacağı kanaatindeyim.

KAYNAKLAR

- AKSAN, Doğan (1983) *Sözcük Türleri*, Türk Dil Kurumu Yayınlar, Ankara, 288 s.
- AKTAN, Bilâl (2009) *Türkiye Türkçesinin Söz Dizimi*, Gazi Kitabevi, Ankara, 188 s.
- ATABAY, Neşe, Sevgi, Özel, Ayfer, Çam (1981) *Türkiye Türkçesinin Sözdizimi*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 131 s.
- BANGUOĞLU, Tahsin (2011) *Türkçenin Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 628 s.
- BİLGİR, Kadir İnan (2013) *Elif Şafak'ın Romanlarında Aşk Teması*, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) Kars, 176 s.
- DELİCE, H. İbrahim (2012) *Türkçe Sözdizimi*, Kitabevi, İstanbul, 279 s.
- DEMİR, Nurettin, Emine, Yılmaz (2014) *Türk Dili El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara, 283 s.
- DOĞAN, Enfel (2012) *Türkçe Cümle Bilgisi-I*, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 137 s.
- DURHAN, Nazgül, (2011) *Elif Şafak'ın "Aşk" ve Turusbek Madilbay'ın "Feniks" Adlı Eserlerinin Karşılaşmalı İncelemesi*, Akdaniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) Antalya, 143 s.
- EDİSKUN, Haydar (1963) *Yeni Türk Dilbilgisi*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 413 s.
- EDİSKUN, Haydar (1996) *Sesbilgisi- Biçimbilgisi- Cümlebilgisi Türk Dilbilgisi*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 407 s.
- EKER, Süer (2015) *Çağdaş Türk Dil*, Grafiker Yayınları, Ankara, 478 s.
- ERGİN, Muharrem (2013) *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul, 407 s.

- GENCAN, Tahir Nejat (1979) *Dilbilgisi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 602 s.
- GENÇ, Cemal Atay (2009) Elif Şafak'ın Aşk romanında 'aşkın zamanı', Hürriyet Gösteri, Sayı: 297, 45-47 s.
- GÜNEŞ, Sezai (2004) *Türk Dili Bilgisi*, Çağlayan Matbaası, İzmir, 400 s.
- HENGİRMEN, Mehmet (1999) *Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, Engin Yayınevi, Ankara, 448 s.
- KARAAĞAÇ, Güney (2012) *Türkçenin Söz Dizimi*, Kesit Yayınları, Ankara, 523 s.
- KARAHAN, Leylâ (2014) *Türkçede Söz Dizimi*, Akçağ Yayınları, Ankara, 192 s.
- KOÇ, Nurettin (1992) *Açıklamalı Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 373 s.
- KORKMAZ, Zeynep (1992) *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 212 s.
- KORKMAZ, Zeynep (2003) *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 296 s.
- KORKMAZ, Zeynep (2014) *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1027 s.
- ÖZKAN, Mustafa (2004) *Tarih İçinde Türk Dili*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 400 s.
- ŞAFAK, Elif (2015) *Aşk*, Doğan Kitap, İstanbul, 419 s.
- ŞAFAK, Elif (2016) *Havva'nın Üç Kızı*, Doğan Kitap, İstanbul, 418 s.
- ÜNAL, Derya (2015) *Elif Şafak'ın "Aşk" Romanı İle Ahmet Ümit'in "Bab-ı Esrar" Romanın Mukayesesi*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi) Afyonkarahisar, 201 s.
- VARDAR, Berke (1980) *Dilbilim ve Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 232 s.
- YILDIZ, Nurçin (2009) Elif Şafak Hangi "Aşk"ı Anlatıyor?, Türk Edebiyatı, Sayı: 427, 60-64 s.

YILMAZ, Engin (2014) *Temel Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü*, Pegem Akademi, Ankara, 127 s.

[http:// www.elifsafak.com.tr](http://www.elifsafak.com.tr)

